Ugo ſenenſis ſuper apho-
riſmos Hypo. ⁊ ſup cōmē-
tuz Gal. eius interpretis.

Incipit expositio clarissimi viri Ugonis senensis super aphorismos Hypocratis et sup cōmenta Galieni eius Interpretis.

PRecedentis āni lucubrationuz munus q̄uis paruū tuo nomini Nicholae estēsis illustris Marchio Ferarie dedi ad futurā tui gloriā Siquid meus labor illi addicere possit nō ꝙ in illis. vt in poetaꝝ versibus: aut ystoricorū lr̄is tue singularissime virtutis eximia facta exprimant. Sed siquid dignū memoria i medicina cōtulero qḋ ad posteros manet erit testimoniū gentis tue collocādis hoībus studio litteraꝝ. Tua eni indulgentia et magnifici viri Ugutionis veri amici diligentia tam multos preclaros hoīes lr̄aꝝq3 magistros in ciuitatē parmensem cōuocasti pro studio vt sit indignuz nihil ad tāte rei mēoriam relinqui posteris. Agam pro virili i parte satisfacere. Etsi in tāta doctoꝝ multitudine res mee in obscuro future sint. nā nobilitate et gloria doctoꝝ quos hic hēs ēt qui noīe meo efficient consolor. Precedētis ergo anni opa ad expōnem tegni Gal. data est: huius anni ad affo rismoꝝ Ypo. explanationē instabūt vigilie vbi ꝯferā quo ad potero breuitatē que reꝝ cognitionē nō offendat atq3 illud vnū a te obsecro vt si min⁹ accurata q̄ꝫ tuo nōi dicāda esset fuerit. recipias tn̄ benigne. Conferā.n. in illud q̄ꝫtū ope potero cū Ypo. fer̄ phoꝝ oīuz sed certe medicoꝝ pcipe dicta et eius Cōmentatoris Gal. nō solū exponēda. sed ēt rebus illustrāda circūstantibus scripseri. Et vt decet ante initiū opis opem a te sctissime deus posco et oro ac efflagito qua dirrigas mentē ad ea dicenda que tū opi et veritati tū etiaz audientiū animis et lectoꝝ conformia proficiant.

VIta breuis: ars vero longa: tēpus acutū: expimentū fallax: iudicium aūt difficile.

Iste est liber affoꝝ Ypo. i quo intendit ypo. nō vniuersalr̄ totā artem tradere: sed ponere i varijs ptibus scie medicie quasdā verissimas snias sub cōpendio q̄ꝫtum est possibile. Et ex hijs p3 prio titulus isti⁹ libri q2 liber affoꝝ ypo. et significat hoc nomē afforism⁹ ꝭm Isidorū 4°. ethimologiaꝝ sermonē breuē rei ꝓposite sniaz totā explicantē. P3 2° nomē auctōis q2 ypo. cous nō fuit ille alius ypo. filius Eudidis P3 3° libri subiectū. nā est idem qḋ totalis scie medicie. s3 de isto nō in isto libro cōpletur scia. P3 4° istū libꝝ inter libros medicinales quos hēmus ypo. esse pmū. q2 cū reliq oēs circa vnā partē versant artis vt ꝓnosticoꝝ regis acutorū et alij. Iste vnir̄ circa omnes vagat. P3 5° vtilitas. nam cōtinet plura vtilissima circa vnir̄a documēta artis mō quo possint facilie memorie cōmendari. Patet 6° cui pti phie supponat. nam phie naturali queadmōz ps totalis medicie supponit. et hijs modicis ꝓhemialib⁹ sum cōtentus. Diuiditur aūt iste liber in ꝓhemiū et tractatū q incipit sequēti affo°. In perturbationib⁹ vētris. Pn̄s afforismus diuidit in duas ptes. nā primo ꝓbat libros breues esse componendos in medicia. Secdo ondit ꝯdictiōes requisitas ad verificandū in ope ea que i isto lib° cōtinent. ibi 2ª Oportet aūt. in parte pria vult istā ꝯ°nem. Oportet in medicina cōponere libros affo°ª. breuitate. ꝓbatur sic. In arte qualibet longa r° vite hūane est opportunū tales libros cōponere. sed medicia est ars lōga r° vite humane que respectu artis illi⁹ ē breuis igit etc. a° est māifesta q2 sine talib⁹ libris nō possumus memorir̄ bonas snias tenere. et b° ꝓbatur. q2 ois ista ars est longa q̄ debet acqri p experientiā faciendā plurimaꝝ reꝝ in tpe acuto et breui cū timore. et vltra hoc p rōem. sed medicina est huiusmōi g̃ etc. Et p3 assumptū q2 in talibus artib⁹ ꝭm modicā vite nr̄e ptem facimus expimentū pp timorē et tpis breuitatē ēt in eisdē rō cōplendi est difficilis cū in illa videam⁹ plimos sapiētes discordare. g̃ talis ē lōga respectu vite nr̄e. Est g̃ ac si Ypo. dicat in medicia o3 cōponere libros afforisticos. q2 hoīs vita est breuis r° illius artis et ars est longa. et cā longitudinis artis est q2 tp̄s in quo spāliter opamur circa corpus nostrā opōem est breue. nā variant dispositiones corpis humani frequēter. et ꝓpea o3 variare opōnes. Secda cā est q2 experimentuz est timorosū pp qḋ medicus operat. Et iō non multotiēs se exponit ad ꝓbandū res. Et 3ª cā est q2 rō requisita ad artē hēndam est difficilis.

Circa istā ptem ntanḋ p° ꝙ licet vita qn̄3 sūat p opōne subaꝝ intellectualiū vt i 2°. met°. cōmto xxviij. qn̄3 vero p opōne cuiuscūq3 aīati vt secdo de aīa qn̄3 p pn̄tia aie vegetatiue i corpe vt i libro ḋ morte et vita colligit ꝙ ē pmansio aie vegetatie i calido nālī. Hic vero sumit tertio mō ēt ꝓut ad hoiez cōtrahit. hec aūt vita pōt dici breuis ēt longa diuersimode cōpata. Nam si cōparat ad plurīū alioꝝ aīaliū vitā tūc ē longa. Lōgissime.n. vite aīalium elephas et hō vt in libro de longitudie et breuitate vite. sed si cōparatur acqsitioni quarūdā artium est longa sicut arti sutorie et similibus. Cōparata aūt multis durationib⁹ ēt montiū et fluminū est breuis. Iteꝝ ꝯparata acqsitiōi multaꝝ artiū et pcipue p inuentiōz est breuis vt r° medicie Nā nullius hoīs etas sufficeret ad hāc artē iuenendā et ꝯplendā. et h itēdit Ypo. i ista pª pticula.

Secdo notandū ꝙ hoc nomē ars equoce sūit. qn̄3.n. sumit large p oī habitu vero intellectus ordinato in facere. s. capiendo facere ꝓvt distinguitur contra agere p opōne nō concernēdo ei⁹ honestatē vel turpitudinē. et isto mō medicia. logica. et grāmatica sunt artes. Secdo sumit stricte p habitu cū recta rōne factiuo q2 imediate inter hītus

intellectus directiuo in opus dictū. et hoc mō nulla scia est ars vt pōt colligi 6° ethicoꝝ. Nec istoᵒ. scia medicie est ars sed bene hitus pctic⁹ acqsit⁹ ex opo̅ib⁹ et particularib⁹ meditatio̅ibus in curis ifirmoꝝ p quē prōpte et recte cū rōe opamur ars est. Et tu d̄ hoc vide qd dixeri pmo tegni. et h̄ sumitur ars pmoᵒ. Huiusmōi aūt artes dfir lōge alíis artib⁹ ɔparate aut rōe tpis requisiti ad earum acqsitiōꝫ ɔpletā. et istoᵒ medicina ē ars longa pcipue quo ad acqsitiōꝫ eius p viā inuentōis. p viaꝫ vero quo ad acqsitiōēꝫ eius per doctrinā ē longa qꝛ plimū tpis oꝫ in ea acqrenda ponere nō qꝛ sit ipossibile ad ei⁹ sufficientiā i vita hūana venire. vt 4°. Almāsoris cap. vltio. Et i talib⁹ artibus vt rerū pcipuaꝝ hēatur ɔtinua mēoria reqrit ordo libroꝝ breuiū affoꝝ. ¶ 3°. notandū φ ars medicie duob⁹ instris acquirit fm meliorē sectā medicoꝝ .s. expimēto et rōe vt collr a Gal. i ɔmēto primi regimis acutoꝝ. 3° et terapentice ¶ Expimentū est qdam pticularis cognitio ex multis mēorijs collecta vt pōt colli i phemio methaphice nec ē idifinita cognitio cogitatiue vtutis vt dic Marsilius. nā esset cōis et talis nō esset icogitatiua cū sit corporea vtus. ¶ Preterea cognitio illius indiffinite nō plus ɔfert ad pnciᵐ artis acquirēde qꝫ vna sola singularis g̅ etc. ¶ Est g̅ cognitio copulatiue ex multis singularib⁹ memoratis et pbatis iuicē siltudinē hn̄tibus cū collatione siltudinis ptiū. Et ista est in intellectu et ex hac vl'i intelligētia intellectus elicere pōt pncipiū artis. s. vlem ppōem sine ɔplemento iductionis. et iō ista vlis d̄r p se nota. et tu tene mēti. ¶ Sed i acqrendo artē per experimentū due sūt difficultates. vna qꝛ p modicū tps i vita nostra possum⁹ experiri rē vnam. Nā corp⁹ humanū est in ɔtinua variatiōe tā ab intrīseco qꝫ extrīseco. et iō res applicata nō operat vno mō nisi modico tpe et raro nō sic āt ɔtingit in aliis artibus. nā in arte coriarorū aut tinctoꝝ aut fabroꝝ possu⁹ diu stare sup experientia qꝛ opamur circa res q̄ mōicaꝫ suscipiūt ab itrinseco variatiōꝫ. 2ª est timor. nā operādo circa corpus humanū viuens qꝛ est res valde nobilis et pmutabil' et nō cōit in vnica dispōitione ɔsiderabilis sꝫ cum dr̄ntijs et cōtrarijs. iō timor est de nocumēto. Nā si mortali nocumēto noceret nō est ei remediū. Sed i artib⁹ circa alia subiecta opantibus nō est talis timor pp subiecti vilitatē vt i pictura aut pp subiecti pmanētiā vt in metallica. Has g̅ duas difficultates q̄ sunt cā longitudinis artis mō dicto explicauit ypo. pmā. Tēpus acutū .i. breue ¶ Scdam cām dixit Expimentū fallax. qꝛ ābigue sententie. naꝫ multotiēs multis applicatis sequēte effectu nescimus a quo vel qūo sequat. ¶ 4° nota φ i acqrendo artē medicie per rōem oꝫ cognoscere verā essētiam reꝝ vt morboꝝ et sanitatis et morborū et vtutis et oīa accn̄tia ex quibus eliciam⁹ ingeniū curatiuū vt sumit 2°. de ingenio cap. finali. ¶ Et hoc facere quo ad expletā artem medicine est difficile cuꝫ vsqꝫ in hodiernā diē de hoc in multū sit discor

dia sapientū. ypo. g̅ cū dixit Judiciū aūt difficile. Intellexit rōnem p quā ista ars est inueniēda ee difficilem. et p ɔn̄s pertinere ad artē lōgā faciēdā ¶ Attende tñ φ duplex est iudiciū etiā rōnis qꝫtū ad ppositū spectat. vnū est pcedens operationē et est cū cōsiderata morbi essentia et morbi nā. ita iudicamus sic vel talr opandum esse. vbi gr̄a. Cogito φ egritudo cordis est mala cōplō calida et φ coꝛ est membꝝ pncipale. et φ satis distat a cute pectoris ¶ Concludo φ applicāda sunt infrigidatiua in quib⁹ ɔiungat aliqd subtilis substantie vt penetrare faciat et aliqd calīn p caloris eius cōseruatiōe ¶ Aliud vero est sequēs opōem. nā mltis factis sequit aliqñ euacuatio vel fluxus aut alteratio aut sanitas. et postea iudicamus φ istorum que facta sunt fuit illud a quo pcessit talis effectus. et certū est φ vtrūqꝫ istoꝝ iudicioꝝ ē difficile. ¶ Primū tñ hoꝝ maxie ad medicos de secta rōnaliū pertinet. secundū vo ad methoycā vel epericā. nā hoc scdm est potius determiatio experimēti qꝫ rōis. Et ex hijs vr̄ mihi satis claꝝ rn̄dere ad dubia h̄ moueri solita an vita hoīs sit buis. pꝫ eni ex pmo notato rn̄sio. ¶ Scdm an medicina sit ars longa. ¶ Tertiū an artes acqrende experimento et rōne sint longe. pꝫ eni ex 3° notato et 4° qd est magis in medicina pp multitudinē reꝝ et propter sui subi mutabilitatē ac nobilitatē. Solet tñ dubitari qūo expimentū dicatur fallax cū sit pncipiū artis pmo methaᶜᵉ. et sit illud in quo hētur fiducia: et facit nos esse certos canone quinto. et cū repugnat rōi debemus experimentū seq rōne dimissa vt 4ª. pmi cap. de flōia. Hic dicitur φ ad recte iudicandū p experiᵐ requirūt .7. ɔdictiones et pcipue in iudicando de vtate medicine vt sumit. scdo cañ. caplō secūdo nō computato phemio. et primo de simplici. et tertio de ɔplionib⁹ quas gr̄a breuitatis obmitto. Jō qꝛ multis ɔtingit errare et in illis cōdictionib⁹. iō homo est ābiguus cum vult experiᵐ acquirere vtꝝ adhuc puenerit ad verā experientiā. et qn̄qꝫ decipitur credēs hēre veraꝫ experientiā seu experiᵐ verū et nōdū habet illā cognitionē q̄ debet dici experimentū. ¶ Cum auteꝫ illā q̄ vera est experientia habuerit nō d̄r fallax qꝛ ābigua. nā est certa et pnciᵐ artis. sed d̄r fallax qꝛ timorosa est opatio fm ipm propter subi nobilitatem et varietatē que in idiuiduis diuersis repitur. et in vno eodē fm varias dispōnes. Nam certa experimentalis cognitio nō est pnciᵐ operandi nisi circa indiuidua in qbus iudicam⁹ siles esse dispōnes cum illis q̄ erant in eis in qbus est facta pbatio ¶ Talis aūt credulitas oīmode siltudinis non est certa ppter mensuras q̄ distincte nō cognoscūtur. et ppter pprietates occultas. Et iō experimētū non est ābiguū in se sed in relatiōe ad opōnem quā facimus non solū experiᵐ sequentes. Tu vo hunc mōꝫ serua menti. nam ex hoc vides φ licet experimentū sit certum tamē et in bono medico contingit φ erret. ¶ Quod aūt dicitur φ cū ratio repugnat expimento sequimur expimentū non de

bemus intelligere p rationē demōstrationē sed ar gumētationes quasdā ꝓbabiles. Nā demonstratio nō repugnat expiētie cū ābe sint vere. Et hoc patet ex hijs que 4° primi dicūtur. Nā ratio erat saphena ⁊ sciatica ab eodē trūco oriuntur ḡ eisdē passionibus essentialiter ꝯferunt que ratio nō est demonstratio sed deficiens. ⸿ Deinde cum dicit oportet aūt. Nūc ostendit que sunt requisite con ditiones ad verificandū dicta in libris medicorū. Et intendit istā ꝯclusionē ad recte ꝯsequendum finē artis medicine. oportet nō solū medicū facere vt debet sed egrotantē oportet esse obediētē ⁊ astā tes i seruiēdo vt oꝫ ⁊ debēt eē res extrinsece opor tune. ⸿ Cōclusio ꝓbatur. Sine istis indebite ad ministrant̄ istrumēta artis medicine ad consequē dū finē. ḡ ista sunt opptuna. Et quia pars ista est manifesta ideo non me extendo. Et vt dicitur. 12° terapētice triplicē esse medicū. vn⁹ est sinister qui intendit infirmo malefacere. ali⁹ adulator qui co natur adulari ⁊ placere. Alius est rect⁹ qui nitit̄ facere pro salute ea que sunt necessaria ⁊ hui⁹ōi ē sermo hic. Illi⁹ ꝓbationē ponit Rasis. 4°. alman soris. ca° vltimo ⁊ Ga. 2°. regiminis acutoꝝ cōme to. 38°. Nā debet esse solers memorās sollicitus ⁊ exptus ⁊ plures alias illis locis lege cōditiones ꝯcordia prime partis est primo colligꝫ ca° introdu ctorio ⁊. 4°. almansoris ca° vlti° ⁊ 2° ptis 3° de cre ticis cap° 5°. Et ipsa vtilitas patet. Et ampliatur ad omnes artes magnas ⁊ difficiles.

# Plurimi interpretes.

Galien⁹ in isto cōmēto. 4°r. facit. primo ponit priuilegiū. 2°. litteralē expositionē afforismi. 3°. dat intētionē. Ypo. 4°. expositioneꝫ epilogat. ibi 2°. vitā igit̄. 3°. ibi. Sed hijs ad horam ibi. 4°. Nō sunt aūt. dicit primo ꝙ plurimi interp̄ tes hui⁹ libri dixerūt istū afforismū siue sit vnus si ue plures esse quasi toti⁹ libri ꝓhemiū. Et ꝙ i isto afforismo exponēdo oꝫ videre q̄ fuerit itētio Ypo. ⁊ qđ hoc meli⁹ fiet. Si primo verba singula consi derent̄. Deinde cū dicit. vitā igit̄. ponit litteralem expositionē. Et posset in plures ptes diuidi sed le go totā sil̄. Dicit Ypo. dixisse vitā breuē non abso lute sed in cōpatione ad hāc inmensam ⁊ ꝓlixam artem. Et dixit artē esse lōgā qꝛ tēpus in quo par ticulariter est operādū est strictū ⁊ breue vt supra declaratū est ⁊ igit̄. Siqs hāc artē vult nō nisi lō go vsu et longis exercitijs capiet. ⸿ Dicit. 2°. quo ad hāc ptē ꝙ si quis artē aliq̄ ad op⁹ vult ducere necesse ē vti duob⁹ instrumētis qb⁹ ars cōpletur .s. expimēto ⁊ ratione ⁊ hoc est notabile sed ratiōe rē ꝓbatā indicāte. ⸿ Istoꝝ duoꝝ pmū est timoro suꝫ i medicina ⁊ secūdū difficilimū. Et ideo Ypo. dixit ꝙ tēpus est strictū. i. breue ꝓpter subiectū in quo est laborādū qđ pōt esse corpus humanū qđ cū ꝓpter se facile moueat̄ tāto facili⁹ rebus extrin secis occurrētib⁹. Et ideo nō pmanēs in vnica dis positione p magnū tēpus sed variat̄ ⁊ sic nō pma nemus multo tēpore sup vnius rei ꝓbatiōe. ⸿ Ex

perimētū aūt est timorosū ꝓpter subiecti nobilita tē ⁊ ꝓpter velociorē mutationem dicti subiecti. Et hoc facit tēpus esse strictū. ⸿ Judiciū vero intelle ctiuū p rationes modū opandi in medicina patet esse difficile cū i illo sapiētes vsqꝫ hodie discordēt. Dicit. 3°. quo ad eandē ptē ꝙ iudiciuꝫ. Siqs velit secūdū methodicos intelligere est cognoscere in re ꝓbata qđ per illā inuenerit. Et hoc etiā ꝯstat esse difficile cū quis etiam pitissimus vix illud adipisci potest vt infra dicet̄. Et. 4°. ꝙ cū Ypo. sit de secta medicorū rationaliū nō sumem⁹ iudiciū hoc mo do sed primo. Et in hoc finit̄ prima ps afforismi. ⸿ Dicit quinto ꝙ sequēs ps nō est hoc modo pre dicere sed sequētis ptis op⁹ ē instruere faciēs dicē do ꝙ ab eo sit faciēdū sed si lector hui⁹ libri volue rit tēptare singula que dicunt̄ ⁊ ꝓbare opꝫ ꝙ nō solū faciat illud qđ ab eo faciēdū est sed debet or dinare res infirmi ⁊ astātis vt sint queadmodum esse debēt. ⸿ Prima ḡ ps afforismi tota refert̄ ad ostēdendū vitā breuē ⁊ artē longā. Sꝫ sequēs sta tuit quoddā. s. actū inter Ypocratē ⁊ lectorē sui li bri. Ubi nota litterā que dicit timorosuꝫ esse intel lectū magis ad mētem Galieni. ⸿ Nota. 2°. ꝙ li cet aliqs sine expimēto totalē sciētiā medicine taꝫ practicā q̄ȝ theoricā discere possit vt sumit̄ prima pmi. tamē nō posset sine illo artē ad operationem pfectā ducere vt hic dicitur. Ex quo seqtur ꝙ qui debet esse bon⁹ medic⁹ ⁊ opari ꝯtinue sine errare a principio debet bonis exptis medicis cōuersari vt videat opera recta vnde experimentum eligat. ⸿ Qui vero sine hoc operat̄ sepissime in pncipijs errat. ⸿ Sed hijs nūc ponit Ypo. intentionē ⁊ di uidit̄ in duas pmo ponit circa hoc opiniones. 2° reprobat quasdā alias approbando. ibi 2° quas oēs. In prima ponit. 7. opiniones de itētione Yp. hoc dixisse vt instigat auditores ad assiduas lectio nes. 2°. dicit eū voluisse remouere studentes ab ista arte. 3°. dicit eum voluisse per ista verba que difficultatē proponūt discernere inter studētes q essent prōpti ⁊ q tardi ad addiscēdū. 4° dicit eū reddere causam quare libri in medicina sunt ꝯpo nēdi. 5°. dicit eū velle ostēdere ꝙ oꝫ ꝯponere bre ues vnde afforismos fecit. 6°. dicit eū velle nullū pertingere posse ad perfectionē hui⁹ artis sed quē libet ad eā posse aspirare. Alij dicūt ꝙ fecit vt ostē deret culpā nō esse magnā medici. Si nō semper potest cōplere illud ꝙ intendit ⁊ vult. Et differūt iste due vltime qꝛ sexta via dicit absolute īpossibile esse habere hanc artē perfecte. Sed. 7° dicit siue sit īpossibile siue multū difficile nō est magna cul pa medici si nō ex toto perficit qđ vult. In rebus enim difficilibus nō ꝯseq oīno finē videt̄ min⁹ cul pabile q̄ȝ i facilioribꝫ. Quas oēs mō q̄sdā reꝓbat ⁊ q̄sdā apꝓbat. Et diui᷑ i tres partes. Nā primo iprobat opiniones que dicūt absolute falsum ⁊ rē nō esse intelligēdā ⁊ sunt. 2°. 6°. ⁊ 7°. 2°. iprobat eos qui dicūt Ypo. intēdere verū sed nō ad ꝓposi tū ⁊ sūt prima ⁊ 3°. 3°. approbat. 4. ⁊. 5. licet ma gis. 5. quia dicūt itentionem verā ⁊ ad ꝓpositū

ypo.2ª ibi qui aūt dicūt.3ª ibi.vtriqꝫ illi laudādi.
Dicit de prima in sentētia ꝙ fere omnes iste inten
tiones sunt remote ab intētione ypo.vt prima.2ª.
6ª.7ª.cōmuniter dicatꝰ ꝙ sint false qꝛ nō eēt opꝰ
sapiētis cōponere libros in vna arte ⁊ dicere lectu
rū se sua dicta ꝯplere nō posse. Nec est sapiētis le
cturos suū librū a se repellē.sꝫ signū ꝙ ipse nō in
tendit nisi hanc artē nō posse cōplere est quia su
biungit igitꝛ ⁊c.qꝺ nō subiūgeret si cōpleri nō pos
set ymo potius dixisset experimētū fallax.Judiciū
difficile cū peccet medicꝰ ⁊ infirmus ⁊ astantes ⁊
sentētia satis est plana. ¶ Qui autē. Nūc ptractat
alias opiniones nō ad ꝓpositū ⁊ sunt prima ⁊.3ª.
dicēs ꝙ dicētes ypocratē intēdisse instigare disci
pulos ad studēdū possent dicere verū quo ad hoc
ꝙ discipuli sunt instigādi.sed hoc verū nō esset ad
propositū libri sui.Similiter illi q dicūt eū voluis
se discernere inter discipulos animosos ⁊ tardos
possūt verꝫ dicere ¶ Nā ita faciebat plato vt non
admitterentꝰ tardi.sed etiā nō ad ꝓpositū pro pro
logo huiꝰ libri.Nā illud est oretenꝰ dicēdū ⁊ pro
logꝰ debet ꝓportionari liº cuius est ꝓlogꝰ qꝺ non
eēt hic.Dicit 2º.ꝙ si quis obiciat ꝓlogū istum esse
ad totā artē.Et ideo toti arti ⁊ nō huic libro par
ticulari debere appropriari dicēdo ꝙ opꝫ discētes
medicinā indigere tēpore longo ⁊ experientia mlꝰ
ta secūdū audiētiū nām. ¶ Dicitur respondēdo
ꝙ qui hoc dicerēt nō tamē ꝓbarēt ypocratē non
intēdere libros esse faciendos qꝛ hoc etiā toti arti
ꝯuenit.vel dicitꝰ.2º.ꝙ hic liber nō debet habere ꝓ
logū vniuersalē cū ypocras aliū fecerit librū itro
ductoriū ad medicinā vbi vniuersalis ꝓlogꝰ erat
ponēdus. ¶ Utriqꝫ illi laudandi.ptractat.4.⁊.5
opinionē dicēs ꝙ vterqꝫ sunt laudādi etiā q dicūt
libros breues esse cōponendos in hac arte.Nāqꝫ
afforismus breuiter explanat sententiam auctoris
magnū fit p afforismos iuuamētū lōgā artē breui
tēpore discere volētibus. ¶ 2ª qdicūt oportere li
bros ꝯponi in medicina qꝛ cū vita sit breuis cōpa
tione lōgitudinis artis vt acquirēde p inuētionē.
Ideo nullꝰ pōt ad pfectionē venire nisi legerit li
bros pcedētiū quorꝫ vnꝰ aliqd dixit alius addidit
quousqꝫ ad pfectionē duceretꝰ ars ideo ⁊c.ibi di
cta patēt reducēdo ad litterā afforismi. ¶ Nō suꝫ
autē.Nūc epilogat circa dictā expositionē.Et pōt
diuidi in duas ptes.Sicut circa duas ptes affori
mi exponēdū epilogat.⁊ 2ª incipit ibi.qꝺ oꝫ nō so
lū.Et pꝫ de se vtraqꝫ ps precipue si menti habeā
tur dicta in expositione afforismi de iudicio prece
dente expimentum ⁊ sequente ⁊c.

## In perturbationibus.

Hic icipit tractatꝰ libri afforismorꝫ. Et
diuiditꝰ i.7.pticulas.In pª deteriat ꝺ regi
mine corporis per euacuationē ⁊ dietā.In.2ª.po
nuntur quedā signa pronosticantia bonū vel ma
lū in morbis.In.3ª. determinatꝰ de quarūdā egri
tudinū qbusdā causis sumptis ab aere ⁊ tēporibꝰ
anni.In.4ª.determinat de multis euacuationibꝰ
tā naturalibus ꝙ artificialibus ⁊ qbusdā accidē
tibus egritudinū.In.5ª. determinat de accidenti
bus que accidūt corporibus purgatis ⁊ de operatio
nibus calidi ⁊ frigidi ⁊ de accidētibus mulierꝫ ad
dendo qdā egritudinū accidētia alia.In.6ª iterū
ponit multa de signis bonū aut malū portātibus
aliqd interponendo. In.7ª. plurimū recapitulat
dicta in alijs pticulis pauca addendo partes pa
tent. ¶ Prima pticula cōmuniter diuiditur i par
tes tres.Nā primo determinat de regimine cor
poris per euacuationē.2º.per dietā maxime i mor
bis acutis.⁊ 3º.iterꝫ de regimine p euacuationem
2ª ibi tenues ⁊ certe.3ª.ibi. Ea quorꝫ crisis fit.licꝫ
istas diuisiones non videā ita oportunas in libro
ita separatorꝫ sermonū.prima ps diuiditur i duas
primo docet qualitatē euacuationis.2ª quātitatē
ibi.2ª in exercitantibꝰ ¶ Hic afforismus in duas
partes diuiditur.primo ꝓbat vnā cōclusionē quā
intendit.2º.infert vnū correlariū.ibi 2ª.Cōtēplari
igitur.in prima parte vult istā ꝯclusionē medicus
recte operās in euacuādo debet euacuare humo
rem peccātem in tātū vt sit dignus euacuari.ꝓbatꝰ
sic euacuādo ꝯfert euacuatio ⁊ bene fertꝰ ab infir
mo.Et si nō accidit ꝯtrariū ergo debet talem hu
morem educere pꝫ ꝯsequentia.Et assumptū.ꝓbatꝰ
qꝛ in fluxibus ventris factis a nā ⁊ vomitibus si
euacuatur humor peccans euacuatio cōfert ⁊ be
ne fertur.Et si nō accidit ꝯtrariū ğ a simili ita est
de euacuatōe artificiali. ¶ Circa hāc ptem notādū
pmo ꝙ ꝯclusio pma afforismi est practica qꝛ ē for
malis de qualitate opationis practice sꝫ ciꝰ ꝓba
tio.⁊ 2ª ꝯclusio sꝫ theorice qꝛ nō tales nec omnes
ꝯclusiones tertij libri sunt practice nec omnes cō
clusiones primi libri sunt theorice sed aliquādo i
miscentꝰ theoricis practice ⁊ ita hic in libro affori
morꝫ.Require in prima primi que dixerim caº 2º.
¶ Notādū.2º. hoc nomen pturbatio ventris flu
xū iportat ventris quo humorales mē educuntur
Et ideo dicitꝰ pturbatio qꝛ illū cōmuniter sequitꝰ
totius corporis turbatio. 3º.notādū ꝙ hoc nomē
venter sumitꝰ quādoqꝫ p oī ꝯcauitate siue extiori
siue iteriori vt in illo affō.sexte pticule.si sanguis
in ventrē.2º.sumitꝰ pro totali ꝯcauitate i qua apta
est fieri nutricatio ⁊ isto modo sumitꝰ in ista pticu
la in afforismo vētres vero. ¶ 3º.sumitꝰ p tali ꝯca
uitate icipiēte a furcula pectoris que sub collo est
vsqꝫ ad ossa anchaꝝ ⁊ pectinis ⁊ hoc modo sumit
Rasis pmo almāsoris caº de forma pectoris vbi
dixit.cōcauitates totiꝰ vētris.4º.sumitꝰ pro stoma
co.vt 2º tegni illo pagrafo vētris cognitiōes ¶ 5º.
sumitꝰ pro itestinis ⁊ istoº sumitꝰ hic ⁊ vocatꝰ cōiter
vēter iferior. ¶ 4º.notādū ꝙ vomitꝰ ē motꝰ stoma
ci ad expellēdū aliqꝺ corpulētū in eo existēs p viā
oris quādo taliscorpulēti expulsio cōicatꝰ sed re
piuntur qdā dispositiones isti vicine quarꝫ nūc dif
ferētiā a vomitu volo dicere.⁊ sunt subuersio nau
sea seu versio aīc abbominatio.Est ğ subuersio ab
solute pro motu stomaci ad expellēdū cui nō asso
ciatur expulsio.Nausea est inclinatio stomaci ad

omnes motus. Subuersio aie ē nausea ptinua ⁊ quādoqꝫ sumit̄ pro destructiōe appetitus ⁊ abhominatio ē odiū ⁊ orror oblatoꝝ. ¶ 5°. notandū est ꝙ iste terminus sponte quādoqꝫ significat idē qd̄ subito vt in afforismo sexte particule. ¶ Quicūqꝫ sanguinē sponte mingūt quādoqꝫ idem est ꝙ sine manifesta causa exteriori vt in afforismo. 2ᵉ. particule. labores spontanei. Quādoqꝫ sumitur pro a natura. vt. 4ᵃ. particula afforismorū afforismo. 2°. ¶ Egestiones nigre qualis sanguis sponte vomētes. i. a natura ⁊ hoc modo sumitur hic. ¶ Sexto nota ꝙ humorē esse qualē oportet purgari ē ipsuꝫ esse nociuū qd̄ pōt esse dupliciter aut merito quātitatis aut qualitatis. Merito quātitatis quādo in quātitate excedit mensurā humoris qui debet esse in tali corpore vel mēbro. Ratione vero qualitatis quādo in aliqua qualitate ⁊ per ipsaꝫ spetialiter a tēperamēto humoris in corpore debētis eē recesserit vt quia nimis calidus aut frigidus aut grossus aut putridus aut venenosus ⁊c. ¶ Quocunqꝫ tamē istoꝝ modoꝝ peccet dicit̄ humor qualis opꝫ purgari ⁊ dicit̄ peccās in quali saltē in generali vt dicet̄ in dubio. ¶ Septimo notādum ꝙ euacuatio qualis oꝫ. quādoqꝫ esse tēpore ꝯuenienti ⁊ p viā ⁊ locū ꝯuenientis ⁊ sine pmixtione notabili iuuamenti quādoqꝫ vero est aut nō ꝯuenienti tēpore vt si pleno stomaco educat̄ ⁊ p flobotomiā sanguis peccans aut per viā nō ꝯuenientē vt si p virgā vlceratā educatur cū vrina colera peccans vt si cū ea multū humoris laudabilis ⁊ spirituum euacuetur queadmodū i multa euacuatiōe aque ydropicoꝝ simul ⁊ saniei empicoꝝ. Juxta sententiā afforismi. quicunqꝫ ydropisi aut empici vrūtur ¶ Ad propositū intelligitur afforism⁹ de euacuatione qualis oꝫ modo primo etiā talis euacuatio ꝯfert quia remouet rem p̄ter naturaliter iprimentē ⁊ sic dispositū p̄ter naturā ⁊ bene fertur qꝛ nō multū debilitat virtutē. Ex quo pꝫ ꝙ stat euacuationē ꝯferre ⁊ nō bene ferri sicut flomotomia vsqꝫ ad sincopim in sinoca sine putredine ⁊ quandoqꝫ extra bene fert̄ ⁊ nō ꝯfert sicut leuis flomotomia in tēperato nō indigente ea. ¶ 8°. nota ꝙ purgatio ꝓprie dicit̄ de euacuatione humoris peccantis i quali specialiter vt infra dicet̄ illo afforismo. vbicunqꝫ cibus p̄ter naturā tamē sumit̄ purgari pro omni euacuatione humoris peccantis. ¶ 9°. vero nota ꝙ inanitio ē nomē cōmune ad omnē euacuationē artificialē vt hic sumit̄ siue flobotomiā siue aliter. Et hoc modo Auic. 4ᵃ. primi ca°. de clistere vocauit farmaca naniētia quādoꝫ tamen sumitur cōmuniter sicut cōmunis pro abstinētia cibi ⁊ potus ⁊ pro omni qualicūqꝫ euacuatione qualit̄ hic nō sumitur ⁊ ampliatur iste afforism⁹ ad oēm euacuationē a natura factā siue per menstrua siue aliter ⁊ cōcordia sumit̄. 4ᵃ. pmi caᵒ. 3ᵒ. de quando ⁊ qualiter euacuare oꝫ ⁊ caᵒ. de regulis cōmunibus solutioni ventris ⁊ vomitui ⁊ est vtilis vt patet.

¶ Circa istā parteꝫ afforismi dubitatur primo qa nō videtur bona similitudo inter nālē ⁊ artificialē cū euacuatio materiei ꝓ multoꝝ coloꝝ a farmaco facta sit laudabilis ⁊ a natura est illaudabilis vt 4ᵃ. pticula illo afforismo. Egestiōes nigre. ¶ Hic dicitur ꝙ nō intēdit oimodā similitudinē esse sed quādā ⁊ precipue istā que est ꝯferre ⁊ bene tollerari cum sit ex eadē causa. Cū aūt sit diuersitas i significādo pvarietatē coloꝝ i nāli ⁊ artificiali euacuatione videbitur infra loco suo.

Vtrū aliquis vomit⁹ sit naturalis. Et arguitur ꝙ non multiplr̄. primo cuilibet stomaco motus deglutionis est naturalis ǵ quilibet motus vomitus est violentus cum cōtrarius sit deglutioni. ¶ 2°. sic in vomitu graue mouetur sursum puta fundus stomaci qui subleuat̄ Talis mot⁹ est violētus cū redditus ad suuꝫ sitū q est illi ꝯtrarius sit nālis. ¶ 3°. sic quilibet vomitus fit a causa preternaturā extranea vt sumitur i 3ᵒ. tertij tractatu qnto caᵒ. de vomitu subuersione ⁊ nausea ergo qlibet talis est violent⁹. ¶ 4° sic vomitus est operatio ex toto genere preternaturam ǵ nullus est nālis. ¶ 5°. vomitus est motus animalis voluntari⁹ ǵ nō naturalis pꝫ antecedēs qꝛ aliqs est voluntarius ⁊ oēs sunt operationes eiusdē virtutis cū alio ǵ quilibet est volūtarius motus. ¶ Cōfirmat̄ vomitus fit p solā ymaginationeꝫ ⁊ appetitū nulla causa p̄ter naturaliter alia stomacū stimulante ǵ est motus sequēs extimationis iudiciū ⁊ talis est volūtarius ǵ vomitus est voluntarius ⁊ antecedēs patet in quibusdā delicatis q in naturali sua dispositione existentes vidētes aliqd fetidū vel odorātes vomūt cū talis visio nullā in stomaco faciat impressionē ⁊ similiter odor ⁊ ex hoc saltē seqtur vomitū fieri a v̄tute stomaci sine ꝯcursu rei in ipsum preter naturaliter iprimētis. ¶ In oppositū est ypo. in afforismo qui dixit. spōte fieri vomitū. i. naturaliter. ¶ 2°. sic per vomitū stomacus expellit rem sibi ꝯtrariā ⁊ nociuā sꝫ motus expulsionis ꝯtrarij est entib⁹ naturalis ergo vomitus aliqs est naturalis. ¶ Pro questione est notandū primo ꝙ vomitus est vt supra dicitur motus stomaci ad expellendū p viā oris quo res corporea ab eo expellitur. ¶ Notandū. 2°. ꝙ quidaꝫ vomitus fit a causa extrinseca stomaci non cōcurrente virtute stomaci effectiue verbigra. Jlle qui fit per voluntatem a musculis cōprimentibus stomacū ⁊ dilatantibus pectus ⁊ ysophaguꝫ ⁊ os ⁊ mouentibus percussione q̄ faciūt in stomaco materiā sursum ⁊ eā p os educentibus licet nullū sit in stomaco nutrimētū stimulans ad expellendum sicut illi de quibus loquit̄ Gallienus i libro de motib⁹ liquidis. cū dixit. quidā etiā hominū cū intēdunt euomē ꝙ poterūt vel collatū dentibus volentes expellere faciliter aut velociter vt nō oporteat caput ꝯquiescere. sicut faciunt alij ⁊ nō egeāt mēbroꝝ ꝓuocare qbus euomūtur neqꝫ discensiōe patet ergo ꝙ si nō egent ꝓuocatione mēbroꝝ qb⁹ euomitur tūc nō egēt ꝙ stomacus vel ysophagus stimuletur. Et ideo nō fit in eis vomitus a virtute stomaci. sed a necessitate vt dictū est quidā aūt vo

mitus fit a causa intrinseca stomaci sicut fit mul/totiens nobis in vitiis ꝛ renitentibus ꝛ in isto vo/mitu causa principaliter faciens eū est virtus sto/maci vel forma eius q̄ vniuersaliter mouet villos latitudinales expulsionis ꝑcepto nocumento a re cōtāgente vt tale nocitiuū expellat instrumentum virtutis ꝛ calor naturalis ꝛ villi latitudinales ve/rumtū qꝛ materia expellenda plurimū ē grauis ꝛ in fondo vel prope fondū stomaci ꝛ ibi ē foramē qd vocatur portanarius. hinc ē ꝙ plurimū expul siones supfluitatis fiunt in stomaco versus inferi⁹ ymo hora expulsionis que fit sine ꝑceptione nocu menti supiores partes deducto impedimento vni uersaliter ꝯprimunt̄ ita ꝙ prohibeatur exitus ma terie per superiora. Et hinc est ꝙ habens superio rē ptē stomaci fortē difficiliter vomit ymo i eo me dicina vomitia fit secessia vt sumitur. 4°. primi ca° 4°. de regulis cōmunib⁹ solutionis ventris ꝛ vo/mitui. sed cū cā fortiter stimulans partes interio/res conatur fortiter ad sursum mittendum in quo conatu naturaliter supiores latificātur vt res egre di possint. ¶ Ex hoc patet ꝙ in stomaco sano res mere naturaliter in ipsum imprimens nō stimula ret ad vomitū. Nā in vomitu ptes inferiores de/bent tātū fortiter cōmoueri cōcutiēdo rem vomi/tu expellendā vt superiores supra rē expellendaꝫ existentes nō cōprimātur sed potius latificentur. Et ideo videtur quedā naturalis subordinatio ꝙ tali nocumento perceptro in parte inferiori vt suffi ciat mouere ad vomitū musculi mouentes mādi bulas ꝛ guttur naturaliter ꝛ multotiēs nobis in vitiis mouetur apperiendo guttur ꝛ os ꝛ ita supio res partes stomaci mouentur dilatando se modo res. que preter naturaliter imprimūt nō tantū sti mulant vt isti motus fiant. Ex quibus sequitur ꝙ ad talē vomitū causandū preter virtutē ꝛ istrumē ta eius requiritur res aliqua preter naturaliter sti mulans ipsum stomacum. ¶ Notandū. 3°. ꝙ mo/tuū localiū qui fiunt in corpore humano quidam fiunt solum a virtute vel anima suis instrumentis mediantibus sicut mot⁹ pulsus. quidā aūt fiunt solū a re preter naturā. Sicut tectigatio siue salt⁹ qui motus fiunt a ventositate querente exitum. q dā aūt fiunt a virtute ꝛ re stimulante sicut tremor quiescaturus virtutis voluntarie motiue vomi/tus ergo videtur motus factus a virtute stimulā te. ¶ Notandū. 4°. ꝙ istorꝫ motuū q fiunt a virtute ꝛ re stimulante quidā sunt qui fiunt ꝑ stimulū rei preter naturaliter iprementis vt rigor quidā a re stimulante nō iprimente preter naturalē disposi/tionē. Sicut accidit in hanelitu ꝛ i emissione fecū naturali ꝛ naturali mictu. Nā aer stimulat ad ae rē ꝯtrahendū ꝛ colera ad feces pellendas ꝛc. qui dam autē fiunt a re stimulante iprémente preter naturaliter vt in stranguria ꝛ tenasmone. ¶ No tandū quinto ꝙ aliquē vomitū esse naturalem po test intelligi multis modis quādoqꝫ enim dicitur motus naturalis ꝓ vt distinguitur contra violētū qꝛ. s. nō violentus quādoqꝫ prout distinguitur cō/tra animalē. i. ꝯsequēs cognitionē quādoqꝫ prout distinguit̄ ꝯtra volūtariū qꝛ nō aptū sequēs iudi ciū extimatiue ꝛ appetitū illū sequentē pro motu lacertorꝫ. ¶ Quādoqꝫ vt distinguitur cōtra preter naturā intelligendo per motū preter naturā illuꝫ qui nō per se a natura intentus sequitur transmu tationē nocentē vt nociua est vel causam disconue nientis imprimentē vt sic quādoqꝫ sumitur natu rale vt distinguitur contra artificialē qꝛ. s. nō sic ꝓ prie ab arte factus. ¶ Suppono. 6°. ꝙ non omnis motus factus a principio intrinseco ꝛ principali ē naturalis ei qd mouet̄. Nam vapor qui est sub/stātialis aque sed leuigatus tū sursuꝫ ascendit nō ascendit naturaliter sed violenter ꝛ tamē mot⁹ ille fit a leuitate sibi itrinseca ꝛ a forma dirigētis illā saltē ſm viā vnā ois tamē motus factus a princi/pio itrinseco pure naturali disposito subiecto ē na turalis. Causa aūt est qꝛ multotiēs ꝓpter preter/naturalē dispositionē res appetit ꝛ inclinat̄ ad cō trariū ei⁹ ad qd per naturalē dispositionē inclina retur ꝛ fit ad rē sibi violētā. Sicut disconueniens est dispositio ꝓpter q̄ sic inclinatur. ¶ Tūc sic ꝓ ma ꝯclusio sumendo naturale vt distinguitur con tra violentū null⁹ vomit⁹ est naturalis. Cōclusio ꝓbatur mot⁹ qui fiunt a principio intrinseco nō nisi ꝑ cōcursuꝫ rei ꝯtrarie vt ꝯtraria est non sunt naturales nec ꝑ se a nā intenti. Sed talis vomit⁹ est hui⁹modi ergo ꝛc. Nā vomit⁹ factus a causa extrinseca nō est naturalis ꝛ factus etiā ab intrin/seca ꝯcernēte subiecti virtutē non est naturalis. ꝛ ista ꝯclusio pro nunc solū ponit̄ ꝓbabiliter alias enim magis pōderabit̄. ¶ 2ª. ꝯclusio sumendo na turale pro vt distinguitur ꝯtra animalē nullus vo mitus est naturalis patet qꝛ est animalis cū sequi tur cognitionē simpliciter ꝛ ꝑceptionē nocumenti aut volūtatis. ¶ 3ª. ꝯclusio sumendo naturale vt distinguitur ꝯtra volūtariū quidā ē naturalis pu rus vt distinguitur cōtra volūtariū ꝛ quidā volū/tarius ſm itentionē primā. ¶ Cōclusio q°ad ābas ptes colligitur a Galieno in libro de motibus liq dis. Nā primā ptē dicit quidā vomit⁹ fit a virtute naturali sola ꝛ secūdā quidē subdit cū dicit qdaꝫ totus vel maxima eius pars fit prorsus a virtute voluntaria. ¶ 4ª. ꝯclusio null⁹ vomit⁹ est natural' vt nālis distinguit̄ ꝯtra ꝑternaturā patet qꝛ null⁹ fit sine ꝯcursu rei ꝑternālis iprimētis vt sic. ¶ 5ª. ꝯclusio aliquis vomitus est naturalis vt naturale distinguit̄ ꝯtra artificiale pꝫ de se. Et hanc inten/dit Ypo. in afforismo. ¶ Sextā ꝯclusionē ponunt qdā ꝓbabiliter oppositā ꝑme qlibet vomit⁹ ē na turalis sumēdo naturale pro vt distinguitur cōtra violētū pꝫ qꝛ ꝓuenit a principio intrinseco. 2°. qꝛ motus quo repellitur ꝯtrariū est naturalis. ¶ Itē quare graue extra suum locum situatuꝫ naturali ter mouetur ad locū ita stomacus preternaturali ter alteratus repellit causam preternaturaliter im primētē. ¶ Sed dubiū est de homine qui sumpto cibo nullo stimulante sine impositione pēne vel al terius vomitū volūtarie. ¶ Itē de quadrupedib⁹

rumin itib⁹ nō videt̄ fieri nisi a musculis ventris stomacū ꝯprimētibus ita ꝙ stomacus mere instru mētaliter ꝯcurrit nō per virtutē vel animā suam etiā sic saltē aliqs vomit⁹ nō fit a principo intrin seco principali stomaci ⁊ nō est naturalis. Et tu ꝺ hoc cōsidera. Nā ex isto videtur ꝙ aliquis est vo mitus qui nō fit ad expellēdū nocumentū ⁊ nō sit vt redeat ad naturalē dispositionē vt patet in .2°. notato ille ergo nullo modo esset naturalis. ❡ Itē vomit⁹ fact⁹ a stomaco stimulato pōt ꝺici nō natu ralis ymo violētus ⁊ ꝯtra nālē iclinationē stoma ci licet nūc merito ꝑternālis dispositionis ꝑ acci dēs intēdat̄ ⁊ tūc tu solutiones argumētoꝝ yma gineris. ❡ Ad ꝑncipalia ergo argumēta pꝫ solu° ꝯtēplari ǵ opꝫ. ❡ Hic infert vnū correlariū ⁊ est hoc ad debite cognoscēdū qualē humorē debem⁹ euacuare oportet ꝯsiderare tēpus anni ⁊ regionē ⁊ habitationem si etatē corporis ⁊ maneriem egri tudinis. In quib⁹ opꝫ certi humoris fieri euacua tionē aut non oportet. ꝓbatur quod vniuscuiusqꝫ hoꝝ ducit̄ incognitionē humoꝝ euacuandi sed ea debent ꝯsiderari ad recte euacuandū ꝑ que in hu moris euacuandi recte ducit̄ ǵ ⁊c. ❡ Circa quam ꝑtē nota primo ꝙ ꝑ horā ⁊ tempus intelligimus tēpus anni ꝙ hoc modo cognoscim⁹ ⁊ ꝯfert in co gnitionē humoris peccātis qꝛ estas calida ⁊ sicca arguit dominiū colere. hyems frigida ⁊ humida arguit dominiū flegmatis. Autūpnus dominium melēe ⁊ humoꝝ adustoꝝ. ver dominium sanguinis ❡ Proportionaliter dicēdū de regionib⁹ in etati bus autē puericia flegma significat iuuentus cole rā aut sanguinē. Senectus flegma ⁊ melencoliā vt colligit̄ ca° de humoribus. Sꝫ i egritudinibus possum⁹ multa ꝯsiderare vt colligit̄ prima quarti ca° primo de crisi. Nā ꝯsideramus ei⁹ maneriem an sit salubris aut mortalis. Cōsideramus etiam mot⁹ an tardus an celer. 3° ꝯsideramus eius spe ciē puta de fe. vtrū tertiana an cotidiana an cau son. Et de apostemate an sit erisipila aut flegmon ❡ In ꝓposito ǵ maxime intelligim⁹ cōsiderandū esse egritudinē quo ad motū vel spēm. Nā que ē motus celeris alijs paribus est calida que tardi ē frigida ⁊ sic prima colere vel sanguini attestatur 2ª flegmati vel melācolie. In speciebus autē iam certū est ꝙ varie spēs a natura varia humorē spē dependēt vt tertiana a colera ⁊ quartana a melen colia cotidiana a flegmate. ❡ Nota 2°. ꝙ preter hec signa ad recte euacuandū Auic. docet plures cōsiderandas ꝯditiones. 4ª. primi ca°. 3°. ⁊ ꝯtinet̄ sub hijs versibus. ❡ Ars etas virtus regio ꝯple xio forma. Mos ⁊ sint hora repletio tēpus ⁊ aer Ypo. autē hic 4°ʳ. ponit vel magis generalia vel breuitati idulgens voluit ꝙ reliqua ꝑ nos cogno scamus. ❡ Notādū. 3°. ꝙ hoc nō solū significare qualē humorē euacuare debemus sed multotiēs qualiter quia sanguis flobotomia reliqui farmaco aliq supius aliq inferi⁹. Ultimo nota ꝙ hec ps in qb⁹ oꝫ fieri aut nō hoc mō debet legi vt vnicuiqꝫ istoꝝ. 4°ʳ. referat̄ sed ꝯtemplari oꝫ horā in qua oꝫ fieri certi humoris euacuationē. Et similiter de re gione ⁊ alijs duob⁹ dicatur

❡ **In his uerbis suis.** Galie nus in isto cōmēto. 4ᵒʳ facit. ꝑmo ponit generalia ad ex positionē ꝑtinentia. 2°. spetialia exponit. 3°. repro bat quorūdā opiniones. 4°. respōdet tacite questio ni. 2ª. incipit ibi. Si qualia opꝫ. 3ª. ibi. palā est igit̄ 4ª. ibi tēpora curādoꝝ. ❡ De ꝑma dicit tria ꝑmū ē ꝙ Ypo. in isto affōrismo. Intendit solū determi nare de qualitate purgationis. Et hoc ꝓbat̄ qꝛ di cit qualia oꝫ purgari. Incipiēdo primo a qualita te purgationis nālis cū dixit que spōte fiūt ⁊ sub inferendo de artificiali cū dixit. sic ⁊ inanitio. In qbus verbis si de quātitate purgationis loqui vo luisset dixisset in spontanea euacuatione. 2°. proba tur ꝙ Ypo. dixit qualia oꝫ purgari ⁊ nō dixit qua lia oꝫ euacuari. Ex quo dat̄ intelligi ꝙ loquitur ꝺ qualitate ꝙ verbū purgari respicit qualitatem di xisset quāta est non qualia in artificiali dixisset tm̄ ꝙ supple nō fecit. Et ex isto cōmēto patet aliquaꝫ perturbationē ventris esse naturalē ⁊ aliquē vo mitū eē. Siliter pro vt naturale ab artificiali disti guitur pꝫ. 2°. ꝙ nomē inanitiōis significat hic eua cuationē artificialem. Sꝫ inductum huius prime ꝑtis ē ꝙ multi errāt interpretando hūc affōrismū nō ꝯseruādo verba nec sententiā ǵ putāt ypo. loq de quātitate. Error aūt illoꝝ noscit̄ in significatio ne illi⁹ termini inanitio. Nā putāt eū ꝑ inanitiōeꝫ itēdisse aut cibi abstinētiā aut flobotomiā. Et hic error accidit eis qꝛ Ypo. oēꝫ euacuationē solet in anitionē. hic aūt vt dicit̄ solū de qualitate itendit 3ᵐ. dictū ē ꝙ qꝛ Ypo. semp precipit medicū debere seq actionem nature. ideo ꝑmisit in affōrismo pro ximo euacuationes que fiūt spōte. i. a natura. Et in hoc. 3°. dicto cadit dubiū vtꝝ debeat sequi actio nē nature ⁊ nō est dubiū ꝙ medicus quantū pōt debet imitari actionē nature naturaliter opantis nō aūt semp eius actionē cū sinthomatice opatur intelligendo ꝙ medicus operās circa corpus hu manū taliter debet opari vt per illā operationē cō sequat̄ finē a natura intentū ǵ est sanitas operan do tñ hoc modo qñqꝫ sistit nē opationē qñqꝫ au get qñqꝫ ꝑ ꝯtrariū ꝑtē educit. nam multotiens nā stimulata exorbitāt aut ex aliquo accñte agit pro certo fine. ⁊ in ꝯueniēter ⁊ tūc medic⁹ ipedit ⁊ illā opationē nō imitat̄ secūdū ǵ modū dictū glosetur ꝙ medic⁹ ē imitator nē. ❡ Si qualia. h ponit̄ spāl̄ expositio. in qua dicit. 4°ʳ. ꝑmū ē ꝙ ꝑ qualia opꝫ purgari intelligit vniuersaliter humorē nociuum ita in nāli sicut in artificiali euacuatiōe. Sicut ali bi dixit oꝫ chimos nociuos purgari nō alios. 2ᵐ. dictū seqt̄ ex ꝑmo ⁊ ē ꝙ si peccat aut dñat̄ flegma i nocēdo oꝫ purgari cū medicinis purgātib⁹ flēa Et si colera aut mlīa purgat̄ cū medicinis suis ꝓ prijs. ⁊ flegma dimittat̄ silr̄ de sanguine in flōmia ❡ 3ᵐ. ē ꝙ dñantes chimi cognoscūt̄ ex qualitate corpis puta colore aut tangibili qualitate nisi alij sint i exterioꝛib⁹ alij in iterioribus sicut dixit Ypo.

Color corpis humorum habūdātiā ostēdit nisi hūores illi accubuerit i pfondo. ¶ 4m. dictū ē q humores nō equaliter i toto dominātur fuerint cū signis pdictis colore oz psiderare tēpus τ regionē etatem τ egritudinē verbigra. Si fuerit humor colericus peccās quē debeo significare ex hijs signis tūc significātia erūt estas que ē calida τ sicca etas iuuentutis in qua plurimum dnatur. In flegmatico vero humorē significādo pueniūt ista signa si tēpus fuerit hiems regio frigida τ humida etas senectutis. In morbi vero nā.i. species aliquādo considerams qz certe morborum spēs determinatū hūorē sequitur τ cū cognouero morbū talis esse spēi cognosco humorē peccātē verbigra. tertiana est d colera rubea quartana est de mlia cottidiana de flegmate. cācer de mlia adusta τ sic de mltis alijs. Ex quo pz q morbos oz cognoscere singulariter Nā si bene cognoscims corum spēm tūc cognoscims rationē τ manerie purgādorum humorum. Ex quo ad hāc ptē solet dubitari vtrū flegma magis multiplicet estate q hyeme. Et qdā tenēt ptē affirmatiuā pp virtutis debilitatē. intētio tn Gal. videt eē contraria licet saluari possit. sufficit tn pro nūc q non omnis digestio multiplicat flegma sz illa que ē pp qualitates sibi pportionatas. ¶ Palā est ergo. in ista pte dicit q illi qui iterpretātur ypo. p inanitionē intelligere solā cibi abstinētiā in febribus male dicūt qz hic nō nominauit fe. Sz generaliter cum verbū tetigerit ea que sunt extra naturā. In quo etiā docuit se de qualitate τ nō de quātitate purgationis pcipue cū de quātitate purgat in sequēti affō dictur sit. Tēpora curādorum hic respōdet tacite questioni vt si qrat quare nō dicis qn τ in quo morbi tēpore sunt purgādi hūores. respōdet q dicet alias τ tūc ad expositionē huius affōrismi nō est necessarium τc.

Utrū sit possibile humorē aliquē solū peccare in quali. Et arguit q nō qz quilibet humor nocet sua quātitate g peccat i quāto tenet psequētia τ pz añs qz plus nocet in quātitate in qua est q noceret alijs pibus minoris qntitatis. 2o. arguit sic qlibet talis supfluit nē mēbrorū g peccat in quāto tenet psequētia qz supfluere dicit peccatū quātitatis habūdātis. Et alim patz qz ē euacuādus. ¶ In oppositū arguit ex Auic. 2a. pmi doctrina. 2a. cao. 25. ad sciēdū qualiter hūores causent dolorē. ¶ Pro dubio notādū quasdā ēe maneries hūorū quorum nullā quantitatem opz eē in corpore nāliter disposito. Sicut ē colera prassina τ zinaria τ vitellina τ flegma gipseū τ vitreū τ mlia adusta q vocat fel nigrū istos g humores impossibile est peccare in quali quin peccent in quanto τ e ptra qz eo ipso q sunt i corpore peccāt i quāto spālr τ peccāt i quali. Quidā aūt sunt humores q τ sibi siles i spē repiunt in corpore nālr disposito. Sicut sanguis colera flegma τ mlia loquēdo de istis nāliter exñtibs secūdū spēm ¶ Nō 2o. q respetcu cuiuslz corpis mēbri i quo huis debēt nāliter iueniri qlibz istorum humorum habet certā mēsurā quātitatis iter duos terminos multitudinis τ paucitatis cū qua stat nāliter i illo corpore vel mēbro hāc g mēsurā. si excesserit aut si citra termini paucitatis defecerit dicims hūorē peccare in quātitate τ variatur iste mēsure i eodē mēbro fm pplones fm etates fm tēpora anni τ fm rerum non nāliū variationē. Et sicut ē iuenire latitudinē nālitatis i quātitate hūorum ita i cōplone τ alijs qualitatibs ē dicēdū cuicūqz mēbro vel corpori fm suā pplonē etatē τ sexū vel administrationē rerū non nāliū determinatas correspōdere respectu cuiuslibet hūoris i eo debētis eē certā latitudinē pmanētis hūorē nō erit gradualiter lapsus vl' gradualiter peccās i quali. ¶ Hijs g mōis dr hūor pecās i qnto spālr τ in qli spālr vl' stricto mō. ¶ Nō 3o. q aliqñ dicims aliquē hūorē largo mō peccare i quali aut peccare i quāto qz ē hūor nociu quāts aut qualis τ hoc sine nocumēto fuerit merito recessi a mediocritate qualitatis. Et isti dicūtur hoc mō pecātes i quali generalit aut largo mō τ sic peccant i quāto. ¶ Nō. 4o diuersis mēbris τ diuersis corporibs diuersas correspōdere mēsuras qualitatis τ quātitatis hūorum. in hijs debētiū eē hijs habitis ¶ Prima pclu. ē ista possibile ē aliquē hūorē pecare i quali stricte loquēdo τ nō peccare i quāto stricte loquēdo τ e ptra pz clare qz possibile ē humorē puta sanguineū i corde exñtē eē mediocris quantitatis reqsite p corde sanitatis ipm tñ esse nimis calidū τ sic a debita mēsura qualitatis recedentis τ sic pz e ptra. ¶ 2a. pclusio possibile ē hūores nostri corporis simul peccare i quāto τ i quali stricte loquēdo pz vbi sanguis tā pro qualitate q pro quātitate recederet a mediocritate debita. ¶ 3a. pclusio ipossibile ē hūorē aliquē peccare in quāto vel quali qualitercūqz q largo mō peccet i quāto τ quali pz qz omnis humor peccans ē humor peccans quantus τ sic largo modo peccans in quanto. Et similiter ē humor qualis peccans τ sic peccans in quali cōiter patet ex descriptionibus positis. ¶ 4a. conclusio possibile est humorem pro nunc peccare in quantitate augmentata τ qualitate per frigidum qui tamen continue vsqz ad. c. terminū infrigidabitur τ minorabitur tamē in. c. istāti peccabit p caliditatē augmētatā τ per quātitatē diminutā. ista pcluo pz supposito q flēa cordis debeat eē calidis τ mins flegmate cerebri. Et sit a. flegma i corde maioris quātitatis q p sanitate corpis reqrat τ minoris caloris sz tñ idē sit minoris quātitatis quā pro cerebro requiratur. τ patet q si trāsmittatur de corde ad cerebrū potest ita modicū augeri q cū erit in cerebro erit quantitatis diminute. τ pōt esse ita modicū infrigidatū q ibi nimiū calidius ponitur ergo ita transferri τ ita alterari τ sequitur conclusio. ¶ Ex hijs fit responsum ad dubium. τ argumenta patent soluta. ¶ Nota tamen circa totum affōrismum concedendas esse omnes istas conclusiones prima aliquis est humor peccans quem non oportet euacuari patet de humore ad benignum redu//

cibili. ¶ Secunda ꝯ° alicuius humoris peccant euacuatio per locũ debitũ ⁊ sine euacuatiōe humoris alteri⁹ vel spũs p̄se nocet pȝ corpe febriēte be.terciana in q°. tñ sit sanguis pauc⁹ ⁊ nō pmixt⁹ colere in illo ille sāguis pauc⁹ ⁊ nō pmixt⁹ colere ĩ illo ille sāguis peccat pȝ qꝛ p caliditatē recedit a tpamēto reqsito. Alit.n.nō differt fe.mediāte sanguine p totū corp⁹ ⁊ tñ ei⁹ euacuatio p quēcunqȝ locũ ⁊ quacunqȝ hora fieret ēt si nihil de spiritib⁹ educat nocet p se vt pȝ. 3ª ꝯ° hũoꝛ aliqs peccās ēt nociuus nocumēto mortali nō ē euacuād⁹ pȝ ĩ moriēte p resolutionē ex febre colericissima. qñ iā ppe mortē ē qlibet sanguis in eo exñs peccat mortali nocumēto ⁊ nō ē euacuādus. 4ª. ꝯ° alicuius humoris peccāt mortali nocumēto euacuatio ē p se nociua:pȝ qꝛ eēt vite abreuiatia. ¶ Et ex hijs vide qꝛ in pª ꝯclusiōe dixi humorē peccātē in tantũ q̄ sit dignus euacuari. ¶ Ultimo no.hũc affo™ eē de qualitate euacuatiōis ⁊ nō de q̄titate ⁊ non qꝛ dicat solũ debere euacuari humorē peccātē i quali spālit sȝ in quali generaliter nō ꝯsiderādo q̄ sit multus aut paucus.

In isto affo° intēdit y.loq de q̄titate purgatiōis. Et diuidit in duas ptes fm duas ꝯclusiōes pncipales ibi 2ª. Neqȝ ꝯpssiōes. prima in duas:qm̄ pmo pbat vnā ꝯclusionē principaliter intentā. 2° infert correlariũ:ibi 2ª hoꝝ igit cā. In prima intēdit istā ꝯclusionē. In nullis corporibus sunt repletiones vltimāde. Cōclusio pbat sic:in corpib⁹ sũme se exercitātibus repletiōes nō sunt vltimāde: ḡ in nullis alijs tenet ꝯña qꝛ ista corpa sũt maxime apta ad tales repletiōes tollerādas:tũ qꝛ plurimũ resoluũt:tũ qꝛ vigor in eis ē fortior alijs pib⁹. ¶ Aſ™ pbat sic repletiōes in vltimo exñtes in istis corporibus sunt fallaces:igit nō sunt in eis repletiōes vltimāde:tȝ ꝯña qꝛ nō debemus fallaces dispositiones in corpus inducere. Et aſſ™ pbat qꝛ tales repletiōes:neqȝ possunt manere in eodē gradu bonitat nec possunt addere ad meli⁹. ḡ relinqt q̄ sint pate ducere ad pei⁹:Sȝ oēs dispositiōes pate ducere ad peius sũt fallaces. ḡ ⁊c. Circa istā ptē pmo nōndũ q̄ antiquo tpe erāt qdā in gretia q quottidie fortissimis exercitijs exercebant ⁊ piculosis ad mortēqꝫ erāt in pugna isti igit hoies qui hoc faciebāt sũme vt habũdarēt sāguine:⁊ ista corpa dicũtur corpa atletaꝝ qꝛ isti erāt pmpti ad letum.i. ad mortē aut recipiēdā:aut inferēdā. ¶ De istis igit dicit ypo. q̄ illoꝝ vltimate repletiōes sunt fallaces ¶ Nō 2°. q̄ p bitudinē debemus intelligere corpis dispositiōeȝ in crassicie ⁊ carnositate ēt repletione humorali aut in opposit. 3° no. q̄ ille dispositiōes possunt dici bone altero duoꝝ mōꝝ vel appent qꝛ ista sunt rubicundā in colore robusta licet in rei ṽitate iste bitudines ñ sint bone:vel 2° dñr habitudines istoꝝ bone qꝛ repletiōes istoꝝ humoꝝ ĩ solo q̄to ⁊ nō in quali peccātiũ ⁊ ita humoꝝ bonoꝝ in q̄li:Ex hoc nōto:pȝ quō sunt bone ad sensũ y. ⁊ tũ

afllaces. Nō.n.absolute bone sȝ aut appēt aut ex humorib⁹ in quali nō peccātib⁹ cũ qb⁹ stat q̄ sint pate in pei⁹ cadere. 4° no. q̄ bitudines sunt fallaces:qꝛ pant corp⁹ ad casũ in morbũ:morbi autē in quos hec corpa sunt pata cadere sunt calidi nālis suffoc° facta forti opilatiōe in venis cordi vicis aut venaꝝ crepatura pp nimiā plenitudinē. ¶ Itē ad oēs egritudines putridas ⁊ ad apātavt pȝ ꝯsiderāti. Quito no. q̄ dr si in vltimo fuerint hoc.n. intelligēdũ ē de vltimate replet. Nā nō qlibet repletio ē hoc mō fallax. 6° no. q̄ cā pp quā nō possunt manere in eadē bonitate ē qꝛ ista corpa incurrũt famē fortē:⁊ sic aut cibant aut nō cibant. si ñ cibant inflāmāt ⁊ cadũt in febrē:Si cibant augetur repletio:⁊ ē dubiũ de venaꝝ crepatura aut calidi nāl suffocatione ⁊ extinctione. ḡ oimodo siue cibent siue nō stāte illa dispositiōe sunt pati i morbũ cadere. Ista ḡ nec possunt in eadē bonitate manere cũ ista repletiōe nec addere ad melius cũ eadem Et iō necessario si huiusmōi repletio pseueret. veniat in pei⁹ aliquo modoꝝ supradictorum. ¶ Hui⁹ ptis ꝯcordia sumit 2ª p̄.c° de signis repletionũ ⁊ de opposita ꝯpōne ⁊ ab halìebate 3° practice. Est āt vtilis ⁊ ampliat ad oēm rem virtutem aggrauātē q̄ in illa vltimitas ē fallax. Hoꝝ igit cā. Nũc ifert correlariũ ⁊ ē in talibus corpib⁹: oȝ cito euacuare humorē faciētē hāc bonā habitudinem:pbat. Illud oȝ facere p qđ fugiamus pericula morboꝝ in quos est aptuȝ tale corpus cadere ⁊ p quos possit corp⁹ itm sine piculo cibũ assumere:sȝ euacuat ē huiusˡ. ḡ ⁊c. oȝ hāc bonā bitudinē euacuate maior est clara ⁊ minor pȝ qꝛ fcā euōne poterit sumere cibũ sine piculo crepature venarũ aut suffocatiōis ⁊ nō oportebit sustinere famē. ¶ Circa istā ptē nōndũ qꝛ in istis corpib⁹ humores plerũqȝ peccāt simul in venis iō euacua° i eis maxime ꝯueniēs ē flomia. Si tñ videret vn⁹ humor dñari ali⁹ a sāguine nō eēt incōueniēs ēt cũ euacuare farmaco. ¶ Nō. 2° q̄ eua° dȝ fieri cito. qꝛ piculũ ē de cito cau in morbũ:aut mortē ⁊ qꝛ nō in mlto tpe sine cibo stare possunt. Neqȝ ꝯpressiōes. ¶ Hic ponit 2ªᵐ ꝯclusionē. Et diui' i ptes tres. p° pbat ꝯclusionē quā intēdit. 2° remouet dubiũ. 3° infert similitudinē quādā inter vltimatā repletionē ⁊ vltimatā euacuationē:2ª ibi:Sȝ qualis 3ª ibi: simili. ¶ In pª pte vult istā ꝯ°neȝ q̄ est pncipalis affo' in nullis corpib⁹ sũt euacuatiōes vltimāde. Et hoc intelligit cũ dicit neqȝ ꝯpssiōes ad vltimuȝ ducere pbat in corpib⁹ athletaꝝ nō fiũt euacuationes vltimate. ḡ nec in alijs tȝ ꝯña:qꝛ ista corpora tāq̄ sũme repleta ēt robustiora vident minus ledi per vltimatas euacuationes q̄ alia. ¶ Ubi no. pmo q̄ euacuatio vocatur compressio qꝛ communiter euacuato corpore partes continentes comprimuntur. ¶ Nō 2°. q̄ fallaces sunt iste vltimate euacuationes qꝛ ē timor de deffectu virtutis. ⁊ qꝛ i eis plerunqȝ plus leditur per debilitationem q̄ iuuetur per exonerationes que autem sit vltimata euacuatio videbitur infra in dubio

¶ Sz qualis remouet dubiū diceret aliqs ista corpora sunt euacuanda ꝛ nō vltimate: q̄tum ꝙ sunt euacuāda. Respondet ꝙ hoc debet fieri vt corpus euacuando humorez deducatur ad illud ꝙ pōt sustinere ſm naturam suaz. i. ita vt non nimia sequatur virtutis debilitas. ¶ Ubi nota primo ꝙ per naturaz licet possit intelligi complexio ꝛ compositio ꝛ virtus ꝛ consuetudo vt Gal. libro experimentorum. hic tamē per naturam intelligit virtutez con nōndo ipsius constantiam. ¶ Nota scđo. ꝙ tunc sequitur nimia corporis debilitas euacuando cuz maius est nocumentum debilitatis q̄ꝫ iuuamentū euacuationis humoris. ꝛ hoc modo intelligendo patet clare ꝙ non est deducenduz corpus vltra id quod potest sustinere: nec ad aliquam partem euacuationis. in qua sequitur nimia debilitas ad sensum datum: patet scđo ꝙ multotiens euacuando vsqꝫ ad sincopim reparabile euacuamus vsqꝫ ad id quod virtus potest sustinere ꝛ multotiens non deducendo ad sincopi euacuamus vltra illud qđ virtus potest sustinere ad sensum datum. ¶ Similiter infert ex dictis similitudinē vltimate euacuationis ꝛ vltimate repletionis: dicēs ꝙ ex dictis patet i omnibus corporibus vltimatas euacuatiōes ꝛ vltimatas repletiones esse similiter fallaces.

¶ Et nota ꝙ non intelligit similitudinem omnimodam sed sunt vltimata euacuatio ꝛ vltimata repletio: Similiter fallaces similitudine generali: qꝛ ambe nociue: ꝛ a medico fugiende vbi no. ꝙ licet per resumptionem stricte acceptam intelligamus regimen per dietam quo corpus inanitum ad pristinam reddit fortitudinem ꝛ plenitudinem naturalem quomodo dicimus conualescentium corpora vti regimine resumptio: tñ hic sumitur resūptio generaliter pro omni repletione facta ex cibo vel potu. ¶ No. 2° ꝙ terminus resumptionis est vsqꝫ ad quātum virtus sine periculo maioris casus in morbum potest sustinere. ¶ Colligitur autem huius 2ᵉ partis concordia 4ᵃ primi capᵒ 3ᵒ. Et vtilitas patet ꝛ ampliatur ad omnem dispositionez p̄ternaturam inanientem. ¶ Circa totū tñ affoᵐ nō ꝙ ista corpa athletaꝝ sunt fortia fortitudine nō vera: qꝛ parata facilitati casus ꝛ prepatiōi euentus i morbuz. Sunt ēt pinguia pp multoꝝ nutrimentoruz assumptionez non ꝑpter frigiditatē suis complexionibus dominātez ita ꝙ eoꝝ vasa sunt stricta cuz spirituuz paucitate ista ꝙ corpa sunt euacuanda: qꝛ nec eoꝝ fortitudo est talis qualis illa que nō indiget auxilio medicaminū: vt dꝛ pᵒ interioꝝ nec pīguedo teret ab euacuatiōe. Sicut pinguedo frigidoꝝ venas strictas habentiuz: ꝛ debiles ꝛ debilez valde virtutez de qua loqꝛ Auic. 4ᵃ primi caᵒ 3ᵒ vbi dixit ꝙ pinguedo nimia ꝓhibet ab euacuatione. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ dꝛ repletionez nō esse vltimādā qꝛ repletio vltimata pōt dici vel in compatiōe ad vasa: qꝛ vasa non plus cape possunt: vel in compatione ad virtutez qꝛ virtus ampliorez repletionē tollerare non possit: ēt nullo istoꝝ modoꝝ repletio est vltimāda: Et hoc vult y. in littera qñz tñ dicit repletio vltimari respectu humoris priᵒ euacuati: ꝛ hoc modo loquendo qñqꝫ repletio ē vltimāda: qꝛ tantundez humoris regenerāduz q̄tuz ē euacuatuz qñz nō vt si prius valde repleto corpe euacuerimus nō debemus ad pristinā plenitudinez ducere corpus vltimo circa istū affoᵐ cadit dubium.

Utruz corpora dicta sunt vltimate euacuāda. ꝙ sic arguit pᵒ. qꝛ imoderate repletiōi immoderata debeꝛ euacuatio: qꝛ cura fit ꝑ contraria equalia in gradu sꝫ repletiōi vltimate nō equaꝛ nisi vltimata euacuatio. ꝙ ꝛc. 2ᵒ qꝛ nisi euacuenꝛ vltimate accideret recidiua iuxta sententiā affoⁱ que relinquunꝛ in morbis post casuz subuersionez facere ꝯsueuerūt. 3ᵒ euacuata pte materie peccātis sanitas mōstraꝛ: qbus crescit ꝓporᵒ virtutis ad residuū. Aliter. n. non faceremus mioratione in morbis de mā multa: igiꝛ sequente pte euacuata equali adhuc crescit ꝓporᵒ virtutꝫ ad materiā ꝛ q̄tacunqꝫ fiat euacuatio humoris cuiᵒ ptē recte possumus euacuare quousqꝫ totus sit euacuatus sꝑ crescit ꝓporᵒ virtutis ad māz ꝛ euacuatusꝛ sꝑ melioꝛabiꝛ: ꝙ oꝫ totius fieri euacuatio. ¶ Ad oppositum ē y. in affoᵒ. ¶ Rñdeꝛ ꝙ euacuatio pōt dici vltimata vel in compatiōe ad vasa ita ꝙ in vase nihil de humore relinquaꝛ vel in ꝯpatione ad virtutez. Ita ꝙ virtus maiorez notabiliter tollerare nō possit vl in ꝯpatiōe ad humorez peccātez ita ꝙ de humore peccāte nihil remaneat. ¶ Notāduz 2ᵒ. ꝙ iste euacuatiōes possunt fieri vel in vicevna aut in pl'ibus: Tunc ponit marsiliᵒ hāc ꝯ°nez si medicᵒ posset precipue nociuā euacuare māz euacuationez respectu humoris haberet vltimare: sꝫ huiᵒ cōclutiōis ꝯtrariū ꝓbauit vt i p̄cedēti affoᵒ ꝛ claꝝ ē eē falsaz in peccato in q̄to solo. ¶ Pᵃ ꝙ ꝯᵒ sit ista. licet aliqua euacuatio respectu quorundaz vasoꝝ sit vltimāda nulla tñ euacuatio respectu oīum vasoꝝ corporis est vltimāda. prima pars patet de stō de intestinis de quibusdā pticularibus venis. 2ᵃ ps patet. qꝛ inde sequereꝛ mors subita. 2ᵃ ꝯᵒ plurimū euacuatio nō ē vltimāda quo ad virtutē nec quo ad humorē peccātez in ambitu totius in vice vna patet qꝛ plurimū ita euacuādo seqꝛ nocumētuz maius ꝑ virtutꝫ debilitationē q̄ꝫ iuuamētuz.

¶ 3ᵃ ꝯᵒ qñqꝫ euacuatio ad sensuz dictuz ē vltimāda quo ad virtutez qñqꝫ quo ad humorez peccantez patet prima pars in synoca inflatia in qua fit flōmia usqꝫ ad sincopim vt infra illo affoᵒ que egerunꝛ nō multitudinē ꝯsiderare oꝫ. Et hoc pp magnū piculū euitāduz. 2ᵃ ps pꝫ vbi humoꝛ eēt multū patus euacuatiōi. 4ᵃ ꝯᵒ multotiēs euacuatio ē vltimāda respectu humoris in pl'ibus vicibᵒ pꝫ qꝛ fit iuuamētū sine nocumēto notabili multotiēs ita operādo y po. igitur intendit secundaz conclusionem ꝛ ꝑ alias pꝫ argumētoꝝ solutio. ꝙ ꝛc.

¶ In affoꝛismo predicto. Gal. ꝯmētando hunc affoᵐ. Primo ponit generalem intentionem. 2ᵒ commētatur ibi: que similitudo. In primo dicit in p̄cedēti affoᵒ y. dixisse de qualitate euacuatiōis in isto vo

pūti q̄ seqꝫ p̄cedentē loqꝫ de q̄ntitate ⁊ icipit ab vl timate plenitudinis ⁊ euacuatiōis. ⁊ in hoc intro/duxit silitudines. i. argumēta a silī vel exēplaria si cut suus mos ē. ❡ Que silitudo hic ꝯmētat̄ affoᵐ vbi nō ꝙ Gal. videt̄, velle vltimuꝫ qḋ ego dixi esse corᵐ esse ꝯ°neꝫ principalē. Et iō ego illo alio° in troduxi vt scolares amboſ modos exponēdi habe/rent. sequendo ḡ modū exponendi ga. q in snīa a meo nō discrepat ꝯmentuꝫ diuidit̄ in duas ptes: Primo Gal. ꝯmētat̄ p̄ambulās ptes: 2ᵃ principa liter intētaꝫ ꝯ°neꝫ: ibi 2ᵃ: hāc exercitātiū: p° diuidi tur in 4.ᵒʳ ptes. In prima oñdit qd ypo. intēdit p bonas hītudines in corpib⁹ se sūme exercitātibus 2ᵃ ibi ⁊ hui⁹ crassicies oñdit qꝛ tales hitudines sīt fallaces. 3ᵃ ibi: qꝛ priorē oñdit cāꝫ pp quā oꝫ taleꝫ plenitudinē euacuari. 4.ᵃ ibi: Neqꝫ tñ hoc verifi/cat illā pteꝫ. Neqꝫ ꝯpressiōes ad vltimū ducere.

❡ De prima dicit: ꝙ illa silitudo. i. exēpluꝫ qḋ in/troduxit in affo° ē crassicies q̄dā in corporib⁹ exer citātiꝫ se: ⁊ intellexit de crassicie quadā artificialꝛ facta. In qua palestrie. i. illi q coīter ludūt illo mō ⁊ ludo ⁊ atlete finiūt dies suos ſꝫ abˢᵃ crassicies i corporib⁹ se exercitātib⁹ non ē adeo molesta imo laudabilis qꝛ nō ē cuꝫ vltimata plenittdine. illaḡ q̄ hic introducit̄ ē inlaudabilissima. s. inter plenitu dines appētes bonas nō absolute: vult ḡ crassiciē illā atletaꝝ dici artificialē qꝛ studio factaꝫ: qꝛ nō si ne industria ad hoc deuenissent. illoꝝ āt crassicies q nō intēdunt impiguari dꝛ nālis respectu prece/dētis. ❡ Et hui⁹ crassicies oñdit qꝛ tales repletio/nes sunt fallaces dicēs ꝙ huiusmōi grassicies ē fa lax ⁊ molesta: qꝛ si vasa. i. vene vltra moduꝫ replē/tur piculuꝫ ē ne crepent̄ aut calor nālis suffocet̄: vt multi subito mortui sunt cū ad vltimū plenitu/dinis venerūt. Sꝫ crassicies nālis in aratoribus ē laudabilis supple respectu macilētie. vnde nō oꝫ ipsaꝫ minui sicut predictā. ❡ Ubi nō ꝙ cum vene multū extēse fuerint in pulsu nouo sanguine a mē bris principalibus ad venas piculuꝫ ē ne vlterius facta extensiōe vlteriori crepent̄. ❡ Nō 2° moduꝫ suffocatiōis calorꝭ nālis ⁊ candelaꝝ cū trāspiratio ꝓhibet̄. P° ḡ supponēduꝫ ē ꝙ isti calores sunt ta/les ꝙ sine ꝯtinua regeneratiōe stare nō possunt. h pꝫ qꝛ reliq calores nō extingunt̄ p suffocationem Sicut verbig. siqs calidas carnes in suffocatorio mittat multo tardi⁹ infrigidabunt̄ q̄ si discoptas dimiserint ⁊ tñ: siqs in eodem loco cādelaꝫ arden teꝫ posuisset flāma fuisset extincta. ❡ Suppo. 2° ꝙ ad talis calī gnōnē i illis q̄ p suffocationē extiguā tur. reqrit̄ iaꝫ q̄dā modus applicatiōis calidi p̄/existentis ad mām gnōnis verbigra. flāma non q̄/litercunqꝫ applicata oleo generat flāmaꝫ nec spiri tus qualitercūqꝫ applicati sanguini generant spi/ritū imo determinatus modus reqrit̄. ❡ Suppo nenduꝫ 3°. q ēt reqrit̄ materie p̄patio. Naꝫ acti ones fiunt in materia disposita. ❡ Supponit̄ 4°. ꝙ cum non euentantur huiusmodi calida si mate riam habeant paratam illam dissoluunt citius q̄ si non constringerentur vel suffocarentur patet ꝓ

pter meliorem applicationem ⁊ minorem resisten tiam. ❡ Hijs notatis iste est modus: Nam cuꝫ ista clauduntur ita vt spirare non possunt ita celeriter consumunt materia paratam ꝙ illa citius deficit q̄ noua sufficienter preparetur. Et ideo desinunt sibi succedens calidum generare: ⁊ per motū sue leuitatis separantur alias separare etiam ab illa radice cui adherebāt ita vt esto ꝙ post ea valde ce leriter fieret respiratio tñ qꝛ non habent amplius talem modum applicationis requisitum ideo non regnārent. Et tu hec dicta potes viuentibus apro priare ita vt cor similitudineꝫ habeat cuꝫ lichinio ⁊ spiritus cum flāma sanguis cum oleo vel cera. ❡ Ex quibus patet aliorum paritate supposita ca lidiora citius suffocari q̄ min⁹ calida: ⁊ patet cau/sa quare in appoplīa multotiens stat cuꝫ vita sine notabili hanelitu: vt duobus horis ⁊ precipue fri/gidi naturaliter. ❡ Patet 3°. causa quare prohibi ta transpiratio est quorundam calorum conserua tiua: ⁊ quorundam extinctiua etiam supposito ꝙ sint equales. Nam ferrum candens si ponatur ī pixide ⁊ bene obstruatur pixis non tam cito extin guitur eius calor q̄ cito exstinguitur si ponatur in aere libero ⁊ sic patet suffocationē conseruare ibi: Sꝫ tunc est dubium ī hi's que suffocantur quid ē corespōdens caliditatem. hic dicitur ꝙ est contra/rium frigidum iuxta positum quod potest hoc fa/cere cum tale calidum subtile est diuersum ⁊ non in vno loco coadunatum. Et si dicatur ꝙ cineris coperculuꝫ conseruat ignem. dicitur ꝙ moderatū coperculum conseruat prohibēdo eius nimis citū exitum: ⁊ aliquid transpirationis relinquēdo ⁊ di/no sunt vniti aut cōculcati extingunt: Aqua au/tem calida ⁊ oleum multum igneꝫ multotiens ex tingunt. Alio modo etiam de quo alibi: qꝛ prioreꝫ necessitatis hic dat causam quare oportet ista cor/pora cito minorare: ⁊ dicit tria. primo ꝙ ypo. hanc causam necessitatis minorationis tetigit cuꝫ dixit non enim possunt manere in eodem ⁊c. dicit 2° ꝙ modus quo ista incurrunt pericula predicta cre/pature venaruꝫ. aut suffocationis est: qꝛ natura sē per digerit cibum ⁊ mittit in loca destinata vt stōus cum digesserit mittit ad epar p venas meseraicas ⁊ mutat in sanguinem ⁊ in membra totius corpo/ris mittit ⁊ membra sue similitudini adaptant cor pore. ḡ ad hoc deueniēte vt in venis vltra epar nō sit locus vacuus in quo recipiantur humores ne/cesse est: aut venas rumpi: aut subita morte interfi ci qꝛ calor naturalis extinguitur sicut accidit in lā pade que mediocri oleo quasi suo pabulo flāma recreatur sed si nimis habundet suffocatur. dicit tertio. ꝙ oportet preterea cito venire ad minoran dum istam plenitudinem. ❡ Ubi nota primo ꝙ qꝛ virtus digestiā ⁊ expulsiuā ⁊ mutatiuā suntvir tutes naturales non agentes cum cognitiōe ideo stante obiecto presente deducto impedimento con tinue operantur. Natnra ergo semper digerit ci/bum illo presente deducto impedimento ⁊ ita re/liqua que sequuntur.

Sed tñ Gal. nõ declarat quare ista corpora sumunt cibuz nec vtrũ in eis stante plenitudine possit fieri naturalis appetitus de quo dubio dicam i fine istius ꝯmenti. Nũc sequor litteraz. No. 2° ꝙ in nãli dispositione qñ vnuz mẽbrũ mandat alteri alterũ attrahit. Et iõ i nãlissima dispõe: qñ stõus mittit ad epar ⁊ epar attrahit a stõ ⁊ ita dicaẽ de venis. Sz in casu nostro q2 epar ẽ repletuz ⁊ mẽbra alia ⁊ vene duz verũ ẽ vtrũ attrahant. De expulsione võ cuz epate sanguis fuerit genit9 ⁊ in stõ chilus Gal. expresse dicit alias ⁊ de digestiõe: Sz de attractiõe tacuit. Nã ẽ ambiguũ ⁊ nõ necessariuz nimis inclinaẽ ad expellẽduz: ĝ nõ inclinaẽ ad attrahenduz rem oio sibi siẽm: ⁊ de hoc ẽt post.

Nõ si dicaẽ videẽ ꝙ membra in istis corporibus nutrimẽtis nõ debent sisare: q2 est supfluum eis ⁊ agunt tanq̃ regulata ab intelligentia nõ errante diciẽ ꝙ assimilãt: q2 ad illaz actionez membra inclinanẽ ab ista intelligentia que in dando istuz appetituz ꝯtinue assimilandi nõ erravit licet per accidens ad hunc appetituz quandoq̃ sequatur nocumentis appetituz. Sicut si aqua naturaliter descendens cadat in ignez: ⁊ eius appetitus naturalis sit causa sue corruptionis per accidẽs. Neq̃ tñ: hic facit ꝙ dictuz est. dicẽs ꝙ euacuationes nõ sunt vltimande: q2 ista vltimitas non est minus fallax in euacuatione q̃ in repletione imo multotiẽs esset periculuz subite mortis: Dicit 2° ꝙ nõ solum quantitas humoris purgandi est considerãda ad mensurandam quantitatem recte purgationis: sz etiam debet ꝯseruari virtus: q2 diuersitas corporũ discordat in quantitate purgationum etiaz de hoc est satis dictum in affo°. Hanc exercitationem.

Hic Gal. commentatur scdaz partez principalẽ Et diuiditur in duas: Primo ponit expositionem quam veram putat. 2° ponit ⁊ remouet expositiones non veras ibi 2°: Quod dixit. dicit primo ꝙ y. hanc crassiciem se exercitantium introduxit ad q̃dam similitudinem vt per illam inferat subseqũetia que dixit ibi: Similiter vero ⁊ euacuationes in vltimo existentes sunt fallaces: ⁊ iterũ resumptiões in vltimo existentes sunt fallaces. per que verba intelligit ꝙ medicus in nullis corporibus debet vltimare plenitudinem: aut vacuitatez: sz tñ crassicies si virtus fuerit fortis ⁊ ydonea laudatur cuz. s. virtus est fortis vere ⁊ cum chimi fuerint temperati: sed in plenitudine vltime oportet festinare inanitionem: ⁊ illa inanitio non est vltimanda. Cum ĝ in ista vltima plenitudine non vltimanda euacuatio tunc sequitur ꝙ neq̃ in aratorib9 neq̃ in alijs erit vltimanda. Sed oportet ꝙ in omni purgatione cõsideretur virtus: ⁊ sic tandem ꝑ posse virtutis purgetur habundantia sed si virtus defficiat cohibenda est euacuatio. etiam si non totus humor habundans fuerit euacuatus: ⁊ tu hanc totam partem limita per ea que dixi in illa parte. Sed qualis natura fuerit: Et vult Gal. dicere: ꝙ y po. per superiora in ista infert ꝯ°nez ꝙ in nullis corporibus sũt euacuationes aut plenitudines vltimande: ⁊ ista probatur per duas precedentes con°nes que dicebantur de vltimate repletis se summe exercitantibus. Quod dixi. Nunc ponit expositiones non veras. Et primo ponit eas ostendendo quid coloris possint habere. Scdo improbat eas ibi scda: quod si sic intelligitur expositiones sunt due: vna dicit ꝙ in parte ista ⁊ iterum resumptioues. Si tu velis continuare cum precedentibus: ⁊ intelligere vt est dictum in principio afforismi. de vltimitate plenitudinis corporum se summe exercitantiũ potest fieri ita vt sit quasi repetitio prime partis afforismi. Secunda expositio dicit ⁊ est apud quosdam AB. in illa parte. Similiter euacuationes repetit idem quod dixit in secunda conclusione. s. ꝙ euacuationes in istis corporibus non sunt vltimande: ⁊ hoc facit vt nos intentos reddat: ne euacuationes vltimemus q2 hoc fallit. i. est fallax hec ĝ repetitio addit causam in illa parte: ⁊ interuz resumptiones: Et ideo y po. dixit ⁊ subintelligit tanquã nouam causã de refectione facienda nimia: q2 magna refectio est fallax succedens nimie euõni: q2 virtus euacuata deficit neq̃ cibos potest digerere Est ĝ iuxta hunc modum sententia partis ista: similiter euacuationes in vltimo existentes sunt fallaces: ⁊ iterum pro q2 refectiones in vltimo existẽtes que succederent istis euacuationibus sunt fallaces. Quod si sic. Nunc improperat istam expositionem dicens ꝙ si isto modo intelligatur due partes ſnie y po. euacuantur: idest frustra dicanẽ. aut remouenẽ ex afforismo: vna est vltimitas plenitudinis: idest secundum istos non erit generaliter ꝙ vltimitas plenitudinis sit fallax si tantum particulariter in atletis. 2° pars que euacuatur est crassicies i atletis: idest ista pars nõ erit posita ad aliquid probandum quam tñ secundum veraz expositionem posuit ad probandum vniuersalem: ⁊ subdit ꝙ hoc etiam verbum iteruz videtur importare quid diuersum a primo. idest ꝙ non potest ꝑbationem ⁊ cãz precedentis ptis vt probat ista expositio postea: igitur continuat dicta dicendis ⁊ patet.

V Erum sit possibile in corporibus atletarũ repletis nutrimento ⁊ sanguine laudabili fieri verum ⁊ naturalem appetitum ⁊c. Et arguitur ꝙ non primo sic: In epate istorum ẽ copia sãguinis ĝ stomacus non appetit naturaliter. Et assũptum patet: q2 sunt vltimate repleta: ꝯña tenet. q2 causa non esuriendi est copiositas esce in epate vt sumitur tertio virtutum naturalium capitulo i3°. Et non esuriendi inquit demum quandoq̃ alias copiositas esce que in epate causa meliorem enim ⁊ paratiorem habens venter escam non indiget ea que extrorsum est. Secundo sic vene non attrahunt a stomaco. ĝ fames non fit naturalis: Assumptum patet q2 sunt replete: ⁊ tenet consequentia: q2 ad naturalem famem talis attractio reqritur vt 4°. de accidenti cap° sexto. 3° istorũ membra non sunt inanita. ĝ fames non est nãlis tenet ꝯña: q2 ad naturalez famẽ requiriẽ

inanitio mēbroꝝ vt loco statiꝫ allegato vult G al.
¶ 4° p̄ntia multi sanguinis in stō deicit apeti uꝫ
g̃ isti non appetūt:tenet ꝯsequētia qꝛ multuꝫ hn̄t
sanguinē ¶ Et aff^m pꝫ.qꝛ humor crudus p̄ns dei
cit.g̃ sanguis Aff^m pꝫ 4° de accidēti ꝛ iꝫ^a.tertij c°
de destructiōe appetitus. In oppositū arguitur
qꝛ nisi ista icurrāt appetituꝫ nulluꝫ eēt piculū cre
ature venaꝝ.puta si starēt sine cibis ꝛ nulluꝫ ali/
ud videt̃ seq incōueniēs:p̄ns ꝯtra Gal. in ꝯmen/
to g̃ ꝛc. ¶ Ista q̄ō hꝫ plures modos r̄ndēdi ꝛ vn⁹
quē pataui sequūtur diuisus tn̄ in plures. Sꝫ pri
mo ponamus generalia. Deinde ponamus vidē
do positiōes p se ¶ Supponēduꝫ est g̃ p famē hic
intelligi appetitū quo stomacus appetit cibum H
autem appetitus est duplex. ¶ Naꝫ quidam ē na
turalis ꝛ est inclinatio stomaci ad cibuꝫ recipien/
dum que non consequitur aliquam sensationem
sicut si deficiat cibus sꝫ ꝑpter humoris maliciam
vel ꝑpter debilitateꝫ attrahentiuꝫ non fiat succio
a stomaco ꝛ penitus nulla fiat tristis sensuatio.
Stomacus tn̄ nāliter inclinat̃ recipe cibum quo i
diget ꝛ quo caret:quidam tn̄ est appetitus anima
lis ꝛ est inclinatio stomaci ad cibum consequens
sensationem ¶ Iste autem appetitus animalis est
conueniens ꝛ temperatus qui vocatur naturalis
vt contra prernaturalem distinguitur:ꝛ cōsequēs
opationem causarum mere naturaliter imprimē/
tium. Aliquis est voluptuosus:alius est mēdosus
voluptuosus fit ex imaginatiōe delectationis qui
vtrum fiat in stomaco vel non:ꝛ quomodo possit
ex imaginatione fieri appetitus animalis tu consi
dera ¶ Mendosus autem est qui sine cibi indigē
tia sibi ꝑportionata propter aliquem motum pre
ternaturam causatur:Sicut fbi g̃.appetitus cani
nus ꝑpter p̄ntiam fl'eātis acetosi in stomaco.
¶ Nō 2° iuxta menteꝫ Gal.4°. de accn̄ti allegato
ca°.quinqꝫ motus per ordinem concurrunt ad ap
petitum animalem qui est fames naturalis: ꝑut
naturale distingitur ꝯtra preternām Primus est
membroꝝ inanitio:2⁹ est mēbroꝝ attractio vel ap/
petitus.3⁹ est attractio venaꝝ a stomaco.4⁹ est sen
satio qua stomacus hanc attractionem sentit.qui
tus est animatum desiderium quo stomacus cibū
desiderat ¶ No.3.° ꝙ membra nāliter desiderāt
ꝯueniens:ꝛ respuunt inconueniens: hec possunt
multis locis colligi:3° naturalium virtutuꝫ ꝛ hec
etiaꝫ si talia non discernerent in hijs ꝯueniūt oēs
¶ Primus igitur modus est marsilij:ẜm g̃ marsi
lium hec sit prima ꝯclusio talia corpora nunq̄ꝫ na
turali sꝫ voluptuoso appetitu apperunt ¶ Prima
pars est ꝑ rationibus factis ante oppositum.ꝛ 2^a.
est ꝑ mente gal ¶ Nā voluptuoso insurgente ap/
petitu si non cōmederent multa nocumenta seq̄/
rentur vt sp̄uūꝫ inflāmatio ꝑpter tristitiam ꝛ alia
que hinc sequunt̃ ¶ Contra istam ꝯclusionē ꝑce/
dunt argumenta ꝑ opiniōe mea:ꝛ iō non insto.
¶ 2^a ꝯclusio est.talia corpora possunt naturali ap
petitu cibum appetere ¶ Et circa hāc ꝯclusionē
ꝯsistunt opiniones in mō. ¶ Unus g̃ modus pata
uoꝝ est ꝙ in corporibus istis calor est valde fortis
Et iō dissoluit̃ valde multum de suba mēbroꝝ ad
porositates g̃ vnde facta est disolutio tāq̄ꝫ ad ptes
inanitas q̄ attrahunt mouet̃ nutrimentuꝫ:ꝛ sicve
ne aliquantuluꝫ inaniunt̃. Et p ꝯn̄s trahūt a stō.
Et ibi fit tristis sensatio ꝛ fames. ¶ Contra hunc
moduꝫ arguitur sic vene post illam attractionem
aut remanent superflue replete:aut non: Si non
tunc qn̄ fames isurgit ista corpora nō sunt vltima/
te repleta:imo non superflue:Si sic g̃ nō attrahūt
a stō:tenet ꝯn̄a maxime apud eos q dicunt istū ap
petituꝫ esse ratione carentie ꝛ tunc insurgunt oīa
argumenta supra facta:qn imo bene ēt post illam
modicam attractionem remanent aggrauate ita
vt expellere appetant cuꝫ sit nociuuꝫ ¶ 2⁹ modus
patauoꝝ ē dicendo:ꝙ qꝛ sanguis i istis corporib⁹
ē superfluus.iō derelinqt̃ a regimine nē̄. Et iō ex
traneat̃ ꝛ membra ipsuꝫ respuunt. Et p ꝯn̄s ꝯue/
nienti nutrimēto carentia petūt a venis:ꝛ vene pa
ri mō a stō. Et sic fit naturalis ¶ Contra hūc mo/
dum arguit̃ primo:qꝛ supponitur in titulo q̄stiōis
repletionem esse ex nutrimento laudabili in qua/
li:ꝛ non in q̄to:ꝛ iste modus dicit peccare in qua
li ¶ 3⁹ modus ē ideꝫ cuꝫ 2°.nisi ꝙ magis dat viam
extraneationis sanguinis. dr̃ g̃ ꝙ cuꝫ iste sanguis
grauat virtuteꝫ mēbroꝝ membra alterant ipsum
alteratione preparante ad expulsioneꝫ merito cuius
fit incōueniens nutrimētuꝫ ¶ Hic modus ēt sup/
ponit appetituꝫ fieri cum peccatuꝫ humoris erit i
quali ꝛ nō erit habundātia laudabiliuꝫ:hic mod⁹
est expresse cōtra gal.in cōmento Nā vult ꝙ mul/
tiplicant̃ vltra moduꝫ chimi apti ad nutriendum
membra in dictis corporibus qbus non magnifi/
catis impossibile est magnificari:preterea in dādo
moduꝫ crepature venaꝝ dicit ꝙ epar ad mēbra d
legat ꝛ mēbra sue similitudini adaptāt: Et ꝙ hoc
fiat quousqꝫ ad hoc veniat corpus vt in venis nō
plus capere possit ¶ Iteꝫ sequeret̃ ꝙ ex nouo san
guine ista corpa nō nutrient̃:ꝑbat̃:qꝛ taliter ipsū
alterāt qualiter alterabāt p̄cedenteꝫ cū agens sit
simile ꝛ passum ꝛ finis:ꝛ qꝛ ita est repletio secun/
do adueniente sicut primo aut maior. Et per con
sequens ista corpora non nutrientur. Quidaꝫ cō/
tra hanc positionem multis alijs medijs arguunt
sed ego auctoritate gal.sum contentus. ¶ Quar/
tus modus est quorundam supponentiū ꝙ aīal ꝛ
sanguis eius per aduentum nutrimenti refrigera
tur hoc sumitur ab Aristotile. in libro de morte ꝛ
vita:ꝛ patet qꝛ ieiunijs membra ꝛ sanguis calefi/
unt ꝛ cadunt homines in febrem ¶ Supponi/
tur secundo ꝙ sanguis inflamatus non conueni/
ens ē nutritioni ¶ Supponit̃ 3°.ꝙ mēbra in ꝯueni
enteꝫ humorem nutricatiōi nāl'r expellūt ꝛ petūt
laudabilē q° nutriat̃.ꝛ pꝫ tūc mod⁹ q° fiat fames
i istis qꝛ p cibi abstinētiaꝫ sanguis eoꝝ calefit ꝛ fit
nutricatiōi ieptus ꝛ iō mēbra attrahūt aliū ꝛ tan/
dē petūt a stō ꝛ fit nālis fames. Iste mod⁹ ē in eo
dem errore cuꝫ p̄cedente ꝛ eisdeꝫ argumēt̃ ꝑbat̃
¶ Preterea videretur ꝙ in febriente non fieret

nutricatio: qr calidior est preternaturā in febriēte sanguis q̄ȝ in talibus hora qua febrem incurrunt ⁊ no. expiētia. ḡ si in istis illa hora sanguis ē pp caliditatē nutricatiōi ineptus multo fortius sanguis febrient. ¶ Scḋo sequitur q̄ tales debite regendo essent ante famē cibandi cum prius cibari debeāt q̄ȝ sanguis isto modo preternāliter disponatur.

¶ Quint⁹ est Jacobi de forliuio supponēdo primo q̄ talia sunt corpa multū calida ⁊ humida multū in q̄tū de huiusmōi calore habentia: Et iō humidi mēbralis resolutio est velox. ¶ 2° supponit q̄ in eis ē velotior ⁊ maior restauratio nutrimētalis humidi q̄ȝ dissolutio eiusdē: ⁊ ꝯuersio in mēbrale patet qr aliter nō cresceret ꝯtinue plenitudo in eis nec eēt piculuȝ crepature. ¶ 3° supponit diuersis corporib⁹ diuersas corr̄ndere mēsuras sanguis circa quas fcā minoratiōe vene moueant ad attrahenduȝ ab epate ⁊ epar a stō p mesaicas. Nā hora q̄ sanguineus appetit nāl'r multo plus hȝ ꝺ sanguine q̄ȝ mlic⁹ qn̄ ē in maiori plenitudine: maior ē. ḡ talis mēsura valde in sanguineo q̄ȝ mlico imo maior q̄ȝ tpato. ¶ Supponit 4°. q̄ p corpa repleta intelligi illa in qb⁹ ē plenitudo maior q̄ȝ in corpore mediocris hitudinis. ¶ Ex hijs pȝ q̄ stāte plenitudine venaꝝ ⁊ epat̄ ex sanguine laudabili cōtingit veȝ ⁊ nāleȝ appetitū cāri pȝ qr ꝯtingit in talibus corporib⁹ stante plenitudine dicta mēsuraȝ tm̄ sanguinis in epate ⁊ venis eē citra ter^m multitudinis ꝓhibēt̄ attractionē: ⁊ sic fieri mot⁹ ad famē necessarios: Ponit tm̄ 2^as ꝯclusionē q̄ ipossibile ē i istis corporib⁹ stante quo ad epar ⁊ venas plenitudine nālē mēsuraȝ excedēte fiat in eis fames nāl'. hanc ꝯ°neȝ dicunt ꝓbare argumēta fcā ante oppositu. Iste vir p longā viā venit ad ꝓbandū rem notissimaȝ: qs. n. ignorat corpora sanguinea cum multo maiori mēsura caloris moueri ad appetēduȝ q̄ȝ tēperata: nec de isto erat qō. Nā loqmur de illis corporibus in qb⁹ ē necessariū cito euacuare vt pȝ ex ypo. in affo°. ⁊ galus i ꝯmento ⁊ ꝺ illis q̄ sunt i vltimitate plenitudinis ⁊ de plenitudie illaudabilissima vt dicit Gal. in ꝯmēto: nō stat q̄ iste plenitudines in qb⁹ iste modus dicit fieri famē verā ex q° non excedūt modū ⁊ mēsurā sibi ꝯueniēteȝ q̄ nō sunt ille de qb⁹ loqmur. ¶ Preterea esto q̄ in istis fiat maior restauratio nutrimentalis humidi q̄ȝ eius p nutricationē in mēbris ꝯuersio ⁊ dissolutio tm̄ qr qn̄ famēt in epate ⁊ vēis ē minus mēsura sanguinis q̄ȝ sibi limittēt i nālissima repletiōe respectu eoꝝ nō videt̄ q̄ p vnicā repletionē i tm̄ sanguis vltra moduȝ possit augmētari vt crepaturā venaruȝ incurrāt: aut suffocationē. Itē de illa plenitudine loq̄t gal. in ꝯmēto. In qua corpus nō hȝ cōpetēs spaciū recipiēdi noui sanguinis pp plenitudinē: vnde dicit q̄ ad hāc minuēdā ē festinandum vt ad recipiēduȝ suū nutrimētuȝ corpus ꝯpetens habeat spaciū. ¶ In summa ḡ qr ista corpora non appetūt cibuȝ nisi sanguine exn̄te citra mēsuram quā ipsa sibi limitāt in dispositiōe nō famelica: ⁊ nunq̄ȝ p vnicā cibationē tm̄ sāguis generat̄: vt tm̄ supra mēsurā augeat̄ q̄ vene crepent. ḡ in istis nō ē piculū. Nā scḋa cibatio nō fiet nisi iteꝝ ad taleȝ paucitateȝ deueniret. Itē qr ista corpora hoc mō citra mēsurā ⁊c. habentia de sanguine nō sūt vltime repleta. ¶ p°. Gal. i ꝯmēto videt̄ velle q̄ intelligamus de replet̄ vltra modū respectu ꝓprie nē ⁊ pȝ q̄ talia nō sic sunt. videt̄ ḡ mihi alius modus sumēdus ex Gal. in ꝯmēto: Et suppono p° q̄ epar deducto impedimēto in eo sanguineȝ in se exn̄teȝ nāliter expellit vsq̄ quo ad mēsurā veniet paucitatis cū qua attrahit a stō. ¶ Hec suppō ꝓbatur qr tpato corpore ꝯuenienter recto vene nō attrahūt ab epate nisi epate transmittente sed in eodem tēperato epar ad tantaȝ paucitatē peruenit vt a stō trahat per mesaicas: ḡ epar expellit sanguineȝ ad membra vsq̄ ad mensuram. cum qua prouocatur ad attrahendum. ¶ Suppono scḋo. q̄ stāte stomaci vacuitate ⁊ attrahentibus venis mesaicis nō ꝯcurrēte re preternām fit fames: ⁊ q̄ illa ē nāl' qr nec est voluptuosa nec mendosa: nec ad eam faciendam causa preternaturam cōcurrit: Ex hijs patet modus q̄ stante plenitudine corporis vltra mensuram sibi debitam ex sanguine laudabili cuȝ qua est periculum de crepatura venarum: tm̄ corpus incurrit famen naturalem. Nam venis post epar plurimum existentibus repletis: licet ipse nō attraherent: tm̄ epar mittit ad eas sanguinem vsq̄ quo ad mensuraȝ veniat cuȝ qua promouetur ad attrahendum a stomaco per mesaicas vt dixit prima suppositio: Sed tunc stomaco existente vacuo fit fames naturalis vt dixit 2ª. ḡ ⁊c. ¶ Quod autē epar stante venarum plenitudine transmutat: dixit Gal. in commento manifeste. ¶ Preterea supposito q̄ epar nō transmutet: tm̄ fit in eo dissolutio vsq̄ quo ad talem paucitatem deueniat ⁊ tunc attrahit: Ex quibus sequitur corpus quandoq̄ esse vltra modum repletum sanguine laudabili: cum epar ⁊ vene meseraice non sunt replete vltra modum. ¶ Secundo sequitur a. ⁊. b. esse duo corpora eiusdem sexus ⁊ etatis ⁊ naturalis complexionis. ⁊ omnino siłis compōnis: ⁊ omnino equalem precise mensuram sanguinis etiaȝ humorum laudabilium sibi in dispositione non famelica determinantia ⁊. a. esse repletum magis. b. vtriusq̄ stomaco vacuo ⁊ virtute sana etiam deducto preternaturali impedimēto: ⁊ tm̄. a. famere ⁊. b. non vbi in a. repletio sit post epar in venis: ⁊ tunc vides modum periculi crepature ⁊ necessitatis minuendi tales. Aꝺ si arguitur illam famem non esse naturalem qr illa membra non sunt inanita: dicitur q̄ epar est inanitum: non enim oportet omnia mēbra in fame naturali esse inanita ⁊ trahit a venis ⁊ vene a stomaco ibi fit sensatio ⁊ sequitur animatum desiderium ⁊ sic fiunt illi quinq̄ motus.

¶ Quod si dicatur Gal. in 4°. de accn̄ti intell'ere de membroꝝ inanitione que fi' sub cute dr̄ q̄ epar ē sb cute vel meli⁹ q̄ ibi Gal. dat modum quo cōiter ꝯtingit fames nālis nō q̄ sit necessariū sp illo mō fieri: Et ex hijs patet solutio argumentorum

principaliuz. ¶ Alis tñ in hac mã dixi virtutẽ natu ralẽ attractiuaz sp eẽ in actu: ꝛ hoc pſite obõ: Si cut etiaz Ga. vult in ꝯmẽto ð digeſtiā ꝛ nutritiua ꝛ p inanitionez intellexit diſſolutionẽ q̃ fit i mem/ bris: ſiue ſit maioꝛ reſtauraⁿᶜ ſiue minoꝛ: ꝛ tũc di/ xi in iſtis coꝛpibus inaniri mẽbꝛa ꝛ venas attrahe re ꝛ epar attrahere a ſtõ ſtante ẽt in eo plenitudie ꝛ fieri famẽ nãlez: ſꝫ quod dicit̃ 3ᵒ nãliuz virtutũ ꝙ copia eſce q̃ in epate eſt cã non efiendi intelligi tur non generaliter. Et ideo Ga. dixit ibi qñꝫ ꝛ h̃ accidit: cuꝫ pp ſanguinis multitudinez multuꝫ de eo tranſmittit ad ſtõꝫ ita ꝙ impediat̃ ſenſus ſucio nis venaꝝ ꝛ tu hũc moduꝫ capias ſi velis.

Tenues ꝛ certe cuꝫ ypo. determi/ nauit de euacuatione cõ/ ſequẽter determinat de dieta. Jn qua p te ꝯuenientius mihi videt̃ non ponere di uiſionez niſi vnius affo. Nã in tot ptes diuiditur pticula quot ſunt affo nec oꝫ ꝯſiderare oꝛdinem ꝛ tu hoc potes videre. Nã affõ xiᵒ dicit. Et que/ cunqꝫ ſꝫ circuitus exarcebant̃ in exacerbationibꝰ ſubtrahere oꝫ. Et poſt affoᵒ 19ᵒ. dicit hijs q in cir/ cuitibus exacerbant̃ nihil dare ꝛc̃. ¶ Partes g̃ ſũt tot quot affo: nec amplius in diuiſione niſi vnius affo in ſuas ptes laboꝛabo. ¶ Pñs g̃ affoᵒ diuidit̃ in tres partes ſꝫ tres ꝯcluſiones. 2ᵃ ibi: ad vlti/ mum. 3ᵃ ibi ꝛ. n. replões. ¶ Prima ꝯᵒ eſt iſta die/ te certe tenues ſũt difficiles. i. in ꝯueniẽtes in moꝛ bis diuturnis ꝛ in moꝛbis pacutis in q̃bus nõ cõ ueniunt. ¶ Probat̃ ꝯᵒ in omnibus illis moꝛbis di ete abſolute tenues ſunt incõueniẽtes. Jn quibuſ per eas aut virtꝰ debilitat̃ nimis ita ꝙ vſqꝫ ad ſta tuꝫ durare nõ ꝯueniẽter põt: aut nimis grauat̃ ita ꝙ nimiũ humoꝛẽ faciẽtẽ moꝛbũ fouẽt ſꝫ p dietas abſolute tenues in moꝛbis cronicis: aut pacutꝭ cõ/ tingit alter iſtoꝝ g̃ in illis moꝛbis diete abſolute te nues nõ cõueniunt. ¶ Circa iſtam partem no. pᵒ ꝙ hoc nomẽ dieta q̃nqꝫ ſumitur ꝑ adminiſtratiõe reꝝ nõ nãliuz vt 3ᵒ. tegni. Jlla parte de regimine tempati. Et ita eis dieta vtentibus: 2ᵒ ſumit̃ ꝑ exi bitione cibi ꝛ potus vel ſubtractione ꝛ hoc modo ſumit̃ hic. ¶ Nõ ſcðo dietam ꝯmuniter diuidi in dietaꝫ groſſam ꝛ tenuẽ ꝛ tenuiſſimam: Groſſa eſt dieta ſanoꝝ: tenuiſſima eſt nihil dare: Tenuis aũt eſt in medio iſtaꝝ. Et diuidit̃ in tres: Queda ꝫ eſt abſolute tenuis q2 media inter nihil dare ꝛ dietaꝫ ſanoꝝ: Quedã eſt declinans ad tenuiſſimaꝫ: q̃dã declinans ad groſſaꝫ. ¶ Exᵐ primi ſicut ptiſana oꝛdei non collata. ¶ Exᵐ 2ⁱ ſicut vinuꝫ granatoꝝ ꝛ aqua mellis ꝛ iuleb. ¶ Exᵐ tertij ſicut oua ſoꝛbi lia ꝛ piſces petroſi. dieta g̃ abſolute tenuis dicitur dieta certe tenuis ꝛ ẽ de qua loquit̃ ypo. in ꝯᵒne. Nõ 3ᵒ ꝙ dieta dicit̃ tenuis q2 eſt exhibitio cibi vel potus apti modicũ nutrire: Ecõtra ãt dicit̃ groſ ſa q2 exhibitio cibi vel potus apti multuꝫ nutrire Media autez q2 medio modo ſe habet: ꝛ põt eſſe tenuis duobus modis vno modo q2 modica eius quantitas exhibeat̃ in tm̃ vt inde modicum ſuſci/ piat coꝛpus nutrimentũ ſicut vnꝰ galli teſticulus eſt dieta tenuis. ¶ Scðo q2 eſto ꝙ cibi mediocris quãtitas exhibeat̃ tñ modicũ affert coꝛpoꝛi nutri/ mentũ. Sicut ptiſana oꝛdeacea ꝛ pariter intelligi tur ð groſſa ꝛ media: ꝛ hoc ſcðo modo maxime lo quuntur doctoꝛes: licet aliñ modo primo ſit oppoꝛ/ tunuꝫ attenuare. ¶ Nõ 4ᵒ ꝙ dieta ſanoꝝ dicitur groſſa cõparando ipſaꝫ ad dietaꝫ ſuimet infirmi alijs paribus. Nam diſparitate poſita patet groſ/ ſius eſſe certuꝫ infirmuꝫ dietanduꝫ q̃ꝫ datũ ſanuꝫ ¶ Et attende ꝙ exhibitionez cibi amplioꝛis q̃ꝫ ſa nis ꝯueniat non cõputant medici in ſua dietaꝝ di uiſione: q2 nulli coꝛpoꝛi vtᶜ patet eſt ꝯueniens. ¶ 5ᵒ. nota ꝙ duplex eſt regimen dietandi vnum vniuerſale ꝙ eſt exhibitio vel ſubtractio ſcðꝫ ꝙ oꝫ a principio moꝛbi vſqꝫ ad ſtatuꝫ aut per aliquod totuꝫ tempus vniuerſale moꝛbi. Aliud eſt particu lare ꝛ eſt exhibitio vel ſubtractio cibi ſcðm vnam particularem diem vel diei partez. Jn ꝑpoſito de primo modo loquitur h̃ ypo. 6ᵒ no. ꝙ noⁿ paſſio nis licet aliquando dicat̃ de oĩ coꝛpoꝛis trãſmuta/ tione preternaturam vt 3ᵒ de accidenti h̃ tñ p paſ ſionez intelligimus moꝛbum: Sunt ãt moꝛboꝛuꝫ quidam materiales quidam imateriales: ꝛ hic lo/ q̃mur maxime ð materialibꝰ ꝛ ꝑcipue ð criſi ſũan dis ¶ Pro quo no. 7ᵒ ꝙ moꝛboꝝ quidã ſunt cro nici. i. diuturni: quidã acuti: ꝛ quidam pacuti ꝛ q̃/ dam tropici ſiue conuerſiui. ¶ Cronici ſunt q vl/ tra 4ᵐ diem terminantur. ¶ Acuti vero q 14ᵒ die terminantur peracuti q ante 14ᵐ: Tropici qui pᵒ 14ᵐ vſqꝫ ad 40ᵐ terminant̃. ¶ 8ᵒ no. ꝙ moꝛbus acutus non ſolum dicitur q2 cite terminationis: ſꝫ cuꝫ hoc quod habet accnᵃ timoꝛoſa vt ſumitur cõ mento illo affo: Acutoꝛuꝫ moꝛboꝝ. ¶ Ultimo no. ꝙ diete non conuenientes: ideo dicunt̃ hic difficiles q2 per eas medicus finem ſuũ non cõſequit̃ ꝛ in/ firmi ita ꝙ difficultatem incurrunt. Ex quibus pꝫ ſenſus lr̃e ꝛ cã verificans affoᵐ. ¶ Senſus. n. eſt ꝙ diete abſolute acute ſicut ptiſana in moꝛbis cronicis non ꝯueniunt nec in peracutis: Nam in primis nimiũ p eas deficit virtus: ꝛ in 2ⁱˢ ꝓhibet̃ a pugna ꝛ rigõne mẽ ꝛ nimis agrauat̃. ¶ Cõueni unt ãt ſolũ in abſolute acutꝭ vt ſumit̃ pᵃ 4ⁱ in cap de cibatione febricitanᵐ. ¶ Qð ſi dicat̃ dietã tenuẽ ꝯuenire in quartana: q2 in eius ſtatu ꝛ in ꝑncipio dr̃ ꝙ h̃ ẽ q̃tuꝫ ad pticulare regimẽ: Et ſi dicat̃ ꝙ in aſclite debemꝰ ſubtiliare q̃ꝫᵐ poſſibile ẽ vt i 4ᵃ tertij dr̃ ꝙ hoc eſt veꝝ ſꝫ non poſſumus rationabi liter tm̃ ſubtiliare ꝙ quo ad vniuerſale regimen ð bite agendo dieta ſit abſolute tenuis. ¶ Ad vltimũ ſcðã ꝯᵒ diete tenuiſſime nõ ꝯueniunt moꝛbis cro/ nicis nec abſolute acutꝭ. ¶ Probat̃ q2 p tales die/ tas virtꝰ nimiũ debilitat̃ ꝛ non põt vſqꝫ ad ſtatuꝫ moꝛbi ſuſtentari debite Et iſta intelligit̃ vt ſupra de dieta vlĩ cõcernente moꝛbũ vſqꝫ ad ſtatum. Et eni repletiões. ponit ꝯcluſionez 3ᵃᵐ ꝛ eſt diete vl/ time groſſe in omnibus moꝛbis ſunt difficiles ꝯᵒ pꝫ: q2 nimiuꝫ virtutez agrauãt etᶜ indigeſtis cibis fouent moꝛbum: ꝛ hoc per experientiam eſt cogni tũ ſicut alia antecedentia iſtaꝝ triũ concluſionũ

¶ Circa hanc partē nota ꝙ hic tex. dupľr pōt exponi. vno mō vt factū est. alioº vt introducať tāq̄ aūs ad precedentē ꝯºnez vt lr̄a videť sonare. sic diete q̄ ad vltimū ducunť sunt difficiles. pᶦ. q̄ꝛ repletiones i vltio. i. diete vltime grosse sūt difficiles Hic secōs modus nō est verus q̄ꝛ tūc inferreť ꝙ i nullo morbo ꝯueniret dieta tenuissia. cū in nullo morbo ꝯueniret grossissia vt diciť sup̄. teneatur gº dcā expō. ¶ Cōcordia gº huius affōi hētur 4ª p̄mi capº p̄mo ēt p̄ma 4ᶦ. capº de cibatione febricitantiū. vtilitas aūt pȝ ꝛ ampliať in dispōibꝰ neutralibus in qbus fm eaꝝ durabilitatē variatur dieta.

¶ Circa tū oēs ꝯºnes afforismi cōsidera ꝙ i morbis duo sť a qbus sumitur idicatio de mō dietādi p̄ncipľr. ꝛ sunt virtus ꝛ morbꝰ cū suis ānexis. nā virtus idicat de sui ꝯseruatiōe cū sit res nālis. Et q̄ꝛ v̄tutis conseruatio fit p cibi exhibitōȝ. iō virtus indicat oblatiōȝ cibi. morbus āt indicat d̄ sui rēotione. ꝛ q̄ꝛ eius remotio fit opante virtute iō indicat virtutem nō esse diuertendā p alias opōnes a morbi ꝛ cāe expulsione ꝛ a pugna cū illis. ꝛ iō q̄ȝ to morbus est maior alijs paribꝰ tāto magis indicat de cibi ablatione. Et q̄ȝto virtus est debilior tanto magis indicat de cibi oblatiōe. ¶ Ex qbus pȝ p̄io indicationē sūptā a morbo esse ꝯtrariam quodāmō indicationi sumpte a virtute. ¶ Patȝ s̄cdo sufficientia ꝯºnum affōi p hanc diuisionem datā q̄ꝛ aut indicatio a morbo ꝛ a virtute sť equales. ꝛ sic ꝯuenit dieta media. aut aºꝛ est a morbo q̄ȝ a virtute. ꝛ sic ꝯuenit dieta tenuissia aut tendens ad latus eius. aut maior indicatio sūitur a virtute ꝛ sic conuenit dieta ad latus grosse declinās. ¶ Attende tū ꝙ indicatio sumpta a virtute sumiť ab ea morbo ꝛ sue cāe ꝯparata. Nā ex equali v̄tute ꝛ equali morbo sed magis duraturo indicamꝰ dari grossiorē dietā. ꝛ p hoc limitandū est illud quod sup̄ dr̄. s. ꝙ q̄ȝto v̄tus est debilior tanto indicat de grossiori dieta. intelligitur eni alijs paribus.

# In precedenti affoꝛis.

Istud comentū diuiditur in duas p̄tes. in p̄ia ꝯtiatur cū p̄cedenti. in 2ª exponitur affoꝰ. ibi 2ª In diuturna. s̄nia p̄me partis pȝ. vbi tū nota Ypo. intentionē eē de infirmoꝝ dieta nō sanorū. in diuturna ¶ Exponit affoᵐ ꝛ diuiditur in. 4ºꝛ. ¶ In p̄ia parte v̄ificat p̄mā partem afforismi. In s̄cda subtilis. docet q̄ sit dieta subtilis. In 3ª ibi. Danda est aūt Ponit quasdā ꝯºnes ad ꝓpositū affōi de modis dietandi. In 4ª ibi. in qua aūt. Excusando se pōit q̄dā ad v̄ificationē affōi ꝛ expōnē p̄tinentia ¶ Dicit p̄io ꝙ in egritudīe diuturna sp dieta tenuis est fallax. i. mala q̄ꝛ p illā nimis v̄tꝰ debilitať ꝛ itelligiť de dieta ꝯcernente totū tp̄s precedēs statū. nam i principio quartane ꝯpetit dieta tenuis qbusdā diebus vt p̄ma 4ᶦ capitulo de cura quartane. ¶ Dicit 2º: ꝙ in acutis egritudibus dieta tenuis nō sp ꝯpetit uam q̄uis multis talibꝰ cōueniat. tamē alique sūt in quibus est danda vltie tenuis sicut cū totus cibus auffertur ꝛ solū dabiť melicratū vsq̄ ad diez tertiū. intelligēdo p melicratū aquā mellis ꝛ ista nō est tenuis absolute sed tenuissia aut sibi valde vicina. Et sic pȝ v̄ificata prima ꝯº afforismi.

¶ Subtilis. mō declarat in gnāli qd̄ intelligimus p subtilē dietā. dicens ꝙ dieta subtilis nō vltiate est illa q̄ ꝯsistit i paucitate cibi. i. i paucitate nutrimenti ex cibo. qd̄ contigit duobꝰ mōis āt q̄ꝛ cibus sumiť pue q̄ȝtitatis. aut q̄ꝛ cibus ē paꝝ nutitiuꝰ vt puta ptisana ordeacea. ꝛ de hoc dictū est satis in expōe affōi. Nota tū hic describi gnāliter tenuem dietā. ꝛ non sp̄āliter tenuem mediā. ¶ Dāda est Facit qd̄ dictum est. ꝛ facit 4ºꝛ ꝯclusiones ad ꝓpositū affōi. Prima est dieta subtilis dať cā refectionis v̄tutis q̄ꝛ ad eā sustentandā p̄cipimus dari aliq̄ȝtulū. ¶ Scd̄a est ista. sanis pōt ꝯueniēter administrari duobꝰ mōis. vnus ē ad conseruandam v̄tutem vt ꝯsueuit. Alius est ad augendā v̄tutem sicut siquis ex occiosa vita sit p̄mutandus ad negociatiuā. ¶ Tertia ꝓpositio est. grossus cibꝰ augumentat v̄tutē. i. ē augumentatia v̄tutis mediocris conseruat. subtilis vero minuit. ¶ Ex quo sequiť ꝙ subtilis nō ꝯuenit sanis. cū in eis v̄tus aut sit augumentanda aut ꝯseruāda. ꝛ hic p grossū non intelligimus humorū grossoꝝ gnātiuū. sed illū q est multi nutmenti ꝛ verificať corpe non nimis repletoꝝ bene digerente. ¶ Quarta ꝓpō est i infirmis. p dietā virtus non d̄ȝ augumentari s̄ȝ custodiri sicut ē in morbis cronicis aut ēt aliqualľ minui sicut in acutis i qbus acutis si augeať virtus augumentabitur morbꝰ. mō morbus non ē augumentādus. ¶ Circa istā quartam ꝯºnez nōndum ꝙ v̄tutem augeri i morbo pōt intelli duobus mōis vno mō rᵒ sui ipsius p̄cedētis q̄ꝛ fiat fortior q̄ȝ sit Alio mō q̄ꝛ fiat maiorē ꝓportionez hn̄s sup morbum. p̄io mō virtus in morbo regulariť epando nō est augēda q̄ꝛ siľ naturaliť augetur mā morbi. Mō aūt 2º niti debemus ꝙ v̄tus augeať q̄ꝛ maiorem ꝓportionem sup morbū obtineat. ¶ Nota 2º ꝙ duplex est v̄tutis fortificatio. vna p viā exonerationis. ꝛ ista nō est iconueniēs in morbo ymo querenda. 2º p viaȝ resūptionis ꝛ ista in morbo non est querenda regulariť. q̄ꝛ multū nutmentū requiritur ad hoc. ꝛ tale exhibitū fm multā p̄tem i malum humorē ꝯuertiť ꝛ sic fit notabile nocumētuȝ Et hocº intellige illā quartam ꝓpōnem. i qua āt mō facit ꝙ dictū est. Et diuiditur in 4ºꝛ. ¶ Primo se excusat. 2º ponit ꝯºnes. 3º declarat q̄uo ptisana sit dieta subtilis. 4º declarat qd intelligiť per acutas egritudines in qbus nō ꝯueniunt. 2ª ibi Virtutis māx. 3ª ibi Ptisana. 4ª ibi Quod dixit

¶ De p̄ia dicit que sunt egritudies i qbus dieta vltimate tenuis ꝯuenit dictū est ab Ypo. in pitbo uoxomaton. i. in libro regimis acutoꝝ. ꝛ ibi ꝓmittit se Gal. āplius dicturū. hic aūt vult parum dicere. ¶ De s̄cda p̄te dicit tres ꝯºnes. p̄ima si virtus ifirmi sit fortis i statu. i. ꝯprehēdať futura fortis in statu ꝛ status nō distat nisi per quatuor dies

dies tūc auferrim⁹ oēz cibū ⁊ hoc recte dr̄ dieta te nuissima. 2ᵃ est ꝙ si virtus ē futura fortis in statu ⁊ status vsqꝫ ad septez ꝓlongeť tūc dādūz ē soluz mellicͭuz ꝙ non tenuissima dieta sꝫ sibi vicina Et attēde ꝙ sufficientia istaꝝ dietaꝝ p expiētiā ē inuē ta. ¶ 3ᵃ ꝯclusio ē ꝙ si nos in predicto casu non ꝯfi deremus de virtute. imo dubitamus ne defficeret damus ptisanaz colataz q̄ subtilis ē sꝫ nō vltima te. Et patet ꝙ ptisana colata ſm mentē eius plus nutrit q̄ꝫ aqua mellis ¶ De pte tertia dicit quod ptisana nō collata nō est subtilis dieta respcū me die nisi ð ea paꝝ deť nec ē grossa. s. respctū medie sicut ius tritici: oua pisces: ⁊ similia: Restat ḡ ꝙ ē absolute media inter grossaz ⁊ tenuissimā: ⁊ ē illa q̄ ꝯuenit in morbis absolute acutis. ¶ De 4ᵃ pte dicit ꝙ p egritudines acutas. In qbus nō ꝯuenit dieta absolute tenuis intelligit ypo. p acutas in q bus subtilior dieta debeť ⁊ ð istis dicet post vbi di cet vbi ſm acumē egritudo qꝛ i ꝯmēto dicit ꝙ sub tilis dieta ē danda cā refectiōis virtutꝭ ⁊c.

Vtꝝ dietādo infirmos ꝯueniēter sit ali qua indicatio summēda a virtute ¶ Ar guiť ꝙ nō p⁹. qꝛ nec ꝓdietando subtiliter nec vt grosse dietemus. Indicatio sumitur a virtu te nec mō medie. ḡ ⁊c. Aſſᵐ ꝓbať. qꝛ p subtilē die taz virtus debilitať. vt dicit in ꝯmento sꝫ virtus ñ indicat de sui debilitatiōe. cū sit res nālis indicās sui ꝯseruationez nec grosse qꝛ nulli infirmi sī gros se dietādi. Grossa. n. ē dieta sanoꝝ. Et similiter ar guiť de media qꝛ illa debilitat vt ptisana ordei. ¶ 2ᵒ sic in administrādo dietā tenuissimaz indica tio nō sumiť a virtute. ḡ saltē nō semp Aſſᵐ pꝫ qꝛ nulla virtus q̄ꝫtuncūqꝫ fortis indicat cibū penitus auferenduz cū sine illo stare nō possit. 3ᵒ si ita es set tunc q̄ꝫto virtus cēt debilior tanto indicatio de cibo dando esset maior: vt cōiter dicit ꝯñs ſlm. qꝛ virtus debilis indicat modicuz cibū dari. vt colli giť ex illo affo°. ventres vere ⁊ hyeme: ⁊ fortis idi cat multuz afferendū. ¶ 4ᵒ si sic ⁊c. Tūc seqť: ꝙ i aliquo morbo pp virtutis debilitatez: eēt dandus cibus vbi virtute forti exñte non fuisset exhibitus ꝯñs est falsū. Et patet ꝯña ð se. ſſitas ꝯñtis argui tur sic qꝛ si sic sint sor. ⁊ plato ꝯsiliter egrotantes sꝫ in sor. sit virtus debilis: ita ꝙ sit necessariū cibū exhibere. in platone āt non qꝛ virtus sit fortis Et arguo in dādo cibū sor. maius fit nocumentuz iu uamēto. ḡ cibus nō est dādus ¶ Aſſᵐ ꝓbať in dan do cibū Platoni maius fit nocumentū iuuamen to. Et iō non ē dandus sꝫ cibando sortez nocumē tuz fit maius ei q̄ꝫ pl̄oni ⁊ iuuamentuz minus q̄ꝫ in platōe ḡ in sorte iuuamentuz ē minus q̄ꝫ nocu mentum: qd̄ fuit ꝓbandū: Minorez ꝓbo qꝛ nocu mēta cibi exibiti sunt virtutis aggrauatio ⁊ virtu tis impedimētuz a pugna: ⁊ humoꝝ peccātiū mł tiplicatio vel fomētuz hec āt oīa sūt maiora in sor. cuz virtus minus sit potēs ad cibuz bene ꝯuertē duz iuuamēta autez sunt spūuz ⁊ boni sanguis restauratio. Modo ꝯstat ꝙ hec sūt minora i. sor. cuz virtus in eo sit debilior. forte dicit ꝙ in pl̄one virtus impediť magis a pugna q̄ꝫ in sor. p cibi exhi bitiōez qꝛ virtus sor. cuz sit debilis nō erat bñ pu gnatura ꝯtra mām ¶ Sꝫ in platōe impediť qꝛ vir tus erat fortꝭ ⁊ erat pugnatura q̄ pugna p cibi ex hibitiōez impediť. ¶ Cōtra saltez seqť ꝙ si aliqs debilis in aliqua certa egritudine liberať p cibi ex hibitionez ꝙ nullus eo fortior sili morbo egrotanſ p cibi exhibitionē morieť. ꝓbať: qꝛ ꝯtinue post tal' cibi exhibitionez maior remanebit ꝓpor⁹ virtutis in forti ad māꝫ ⁊ morbuz q̄ꝫ in debili. ḡ si debilis li berabiť ēt fortis alijs parib⁹. Seqť ꝙ nunq̄ꝫ exhi bitio pauci cibi pōt esse error mortalis in corpore forti ꝙ videť absurduz. Maz si in quolibꝫ casu ac cidentib⁹ virtutez ꝓsternentib⁹ cibus ē dandus: ⁊ post silem cibationem fortior remanet ille cui⁹ vir tus nō ꝓsternebať ⁊ cuz maiori ꝓportiōe ad mor buz q̄ꝫ ille cui⁹ virtus ꝓsternebať tunc seqť ꝙ pa ratior est liberari. ḡ si alius liberabiť ⁊ iste ¶ For te diceť ꝙ nō obstante cibi exhibitōe ille debilis mo rieť. Cōtra tunc nō esset cibus dādus cuz moritu ri sint solis ꝓnosticis dimittēdi ꝯᵗᵒ 8. ¶ In opposi tuz ē cōis medicoꝝ scola ⁊ videť snīa affo'. Maz si cibus dať ad virtutis subleuationez ⁊ sustentatio nez seqť ꝙ indicatio in dietando sumiť a virtute. ¶ Preterea indicatio de subtiliando regimem su miť p pte a virtute: vt Auic. prima 4ⁱ caᵒ de cibati one febricitantiū dixit: ⁊ subtiliationē qdē regimi nis significat nā materiei ⁊ possibilitas nē in dige rendo ipsaz. Ecce ꝙ a virtute sumiť saltē ꝓ parti ali indicāte subtiliationez: in grossationē aūt abso lute significat virt⁹ vt Auic. dicit ibidez. ¶ In ista qōne positis qbusdā terminoꝝ descriptionib⁹ ⁊ di stinctionib⁹ ⁊ suppositionib⁹ ponam ꝯᵒnez ⁊ mo duz respōdendi. 2ᵒ ponaz aliquas ꝯclusiones ali as ¶ Quātuz ad primū notāduz ad ꝓpositūz ꝙ indicatio ē iudiciuz i mēte medici de pticulari mō opatiōis circa corpus humanuz ex cōsideratione alicuius particularis circunstātie factū verbigra. Socrates febrit ⁊ ipse ē puer: Indico ꝓpter etatē sibi debere humida offerri: hoc iudiciū ē indicatio Et diciť indicatio sumpta a tali vel tali re ſꝫ varie tatez circūstantie merito cuius medic⁹ indicat ta liter eē opandū: ita ꝙ si merito ꝯplexionis indicat ita dicimus illā eē a nāli ꝯplexione. Si nō merito morbi dicimus indicationē siue ex morbo ⁊ sic de etate ⁊ tpe anni ⁊ accñtib⁹ est dicēduz. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ indicatio sumiť seu diciť fortis p quaz medicus in dicat intēse aut multū esse ita opanduz verbigra. Indicatio de cibo subtrahēdo diciť fortis p quam medicus indicat multuz cibi subtrahēduz eē. Et indicatio fortis de infrigidādo p quā indicat mul tuz esse infrigidanduz ⁊ silr de alijs ¶ Nō 3ᵒ ꝙ licet virtus semp indicet de sui ꝯseruatiōe: qꝛ ē nā lis nō tñ sp equaliter indicat. Maz cū virtus ē de bilior forti⁹ indicat de sui ꝯseruatiōe: ⁊ cū est forti or minus indicat in morbo āt accidit ecōtra: Maz licet semper indicet de sui remotiōe. tñ cuz ē forti or magis indicat ⁊ cū est debilior minus indicat. iō ꝯtrarie se habēt virtus ⁊ morbus in huiusmodi

indicationib⁹ quo ad fortiter vel debiliter indicandū. ¶ 4° notandū qꝫ ꝙ duplr̄ cōtingit virtutem debilitari: ꝛ p viā aggrauationis ꝛ p viā resolutionis: iō qñqꝫ forti⁹ indicat virtus de sui cōseruatione p exonerationē ꝛ qñqꝫ ecōtra. Et hinc ē ꝙ multotiēs eligimus debilitatē virtutis p resolutionem vt virt⁹ exoneret queadmodū i sinocha est ad sincopim flobotomam⁹ qñqꝫ ecōtra vt cū cibam⁹ pp debilitatē in statu acutaꝝ. ¶ Hijs suppositis. pma ꝯ° sit ista oīs dieta circa corp⁹ egrotās ordināda indicatione sumpta a virtute mediate vel īmediate ordinat: pbat: qꝛ in qualibet egritudine taliter ordināda ē dieta vt p illā virtus maiorem hēat ad morbū pportionē ꝙ̄ pus aut saltē ꝙ̄ haberet huiusmōi dieta nō administrata: vt pꝫ: ꝛ ꝯstat. ğ oꝫ sumere indicationē aliquo mō a virtute: ꝯ° ē no. qꝛ sine virtut ꝯsideratiōe nō pōt medicus ad finē dictā dietā debite pportionare. Ex quo seqt ꝙ dieta tenuissima administratur indicatione sumpta a virtute. ¶ 2ª ꝯclusio nō quelibꝫ indica° ordināde diete imediate sumit a virtute. pbat qꝛ aliqua imediate sumit a morbo vt indica° de subtilissima dieta. Nō eni sumit a virtute nisi tanq̄ ꝯsentiente ꝛ nō phibēte p sui debilitatē talē dietā. ¶ 3ª ꝯclusio quādoqꝫ sumit indicatio dietandi a sola virtutis dispositione pꝫ in sanis in qbus nō indicamus a morbo ꝛ in vera declinatione vt in ꝯualescentib⁹ ¶ 4ª ꝯclusio in corpore egrotante indicatio dietandi sumit a virtute icōpatione ad morbū patet qꝛ ex eadē virtute variato morbo aliter dietamus vt pꝫ de cronico ꝛ acuto in vtroqꝫ cōstāte virtute ꝛ hoc visum ē in cōmento. ¶ 5ª ꝯclusio licet semp p subtiliationē diete fiat virtus debilior ꝙ̄ prius in morbis tn̄ salubribus dieta subtili ordinata debite fit virtutis potētior p cōpationē ad morbū. pma ps est ꝯⁱˢ Gal. 2ª ps patet qꝛ aliter nō bene regeret debite in morbo salubri nisi virtus fieret potētior p cōpationē ad morbū ꝙ̄ prius. ¶ Preterea i morbo salubri ē virtut ad morbū pportio maioris inequalitatis sed p talē dietā nō plus minorat virtus ꝙ̄ morbus. ğ crescit pportio virtutis ad morbū. ꝯña tenet qꝛ minorato maiori ꝛ minori termino pportiōis. Si nō plus minorat maior crescit iter illa pportio. ¶ Ultima cōclusio licet p ingrossationē diete i morbo cronico plus augeat morb⁹ ꝙ̄ p tenuē augeret: non tn̄ in cōpatiōe ad virtutē plus augeret in salubri patet: qꝛ aliter grossior dieta eēt cōueniēs. ¶ Quātū ad 2ᵐ supponit. pmo ꝙ crescēte morbo ꝛ debilitata virtute pportio virtutis ad morbū minorat patet de se. ¶ Suppono 2°. ꝙ morbus a principio vsqꝫ ad statū maiorat h patebit infra. ¶ Suppono 3°. ꝙ virtute cōstante i pncipio morbi acuti si corpus debite regat virtus debilitat ꝛ in nullo fortificat. hec tria patēt ex cōmēto in vna ꝯne Gali. vbi dicit ꝙ in infirmis virtus nō debet fortificari sed alr̄ custodiri. Sicut ē i morbis cronicis: aut debilitari aliq̄ntulū vt i acut. ¶ Ex quo arguit ꝯtra qntam cōclusionē sic. In morbis salubrib⁹ acutī p debitū regimē virtus fit debilior ꝙ̄ ante esset ꝛ morb⁹ fit maior. ğ pportio virtutis ad morbū minorat ꝯña tenet ex suppōne prima ꝛ maior pꝫ ex 2ª minor vero ex 3ª suppositione. Et sic patꝫ ꝙ in morbo salubri acuto dieta subtili debite ordinata virtus nō fit potentior per cōparationē ad morbū ꝛ ista fit prima ꝯclusio 2ⁱ articuli. ¶ 2ª ꝯclusio ē ista in morbo salubri acuto per debitā diete ordinationē crescit pportio cause morbi ad virtutem: ꝛ decrescit pportio virtutis ad morbi cām. ¶ Ad ꝯclusionē pbādā supposito ꝙ cū causa morbi magis debilitat ꝛ alterat virtutē pportio cause morbi ad virtutē est maior pꝫ qꝛ nō fortius agēt nisi ex maiori pportione ei⁹ ad virtutē. ¶ Suppono. 2°. ꝙ virtus non habet ad morbi mām proportionē maiorē nisi aut sufficiat velotius māꝫ mutare ad bonū aut sufficiat magis ad māꝫ expellēdā aut sufficiat magis alterationi materie resistere. ¶ Suppono. 3°. ꝙ in statu saltē aliquo salubri materia magis debilitat ꝛ alterat ꝙ̄ in precedētibus tēporibus patꝫ qꝛ in illo accidentia vltimant. Tūc pono i casu ꝙ sor. febriat acute ꝛ ꝙ mā ꝯtinue magis putrefiat p certū tēpus. Et 3°. ꝙ licet nā digerat in. 7. diebus tn̄ ꝯtinue tardi⁹ ꝛ tardius digerat pp̄ter resistētiā materiei. Casus videt eē possibilis cū quo pono ꝙ ante statū virtutis mām expellere nō sufficiat: tunc in casu patet ꝙ p debitā dietā virtus istius fit debilior ꝛ mā magis maligna p certū tēpus alijs parib⁹. ğ pportio virtutis ad mām minorat. ¶ Cōfirmat in pricipio stat⁹ minor erit pportio virtutis ad māꝫ ꝙ̄ in pncipio vniuersali morbi: pbat: virtus minus sufficiet alteratiōi resistere materie cuꝫ tunc fortius alterabit ꝛ tardius imutabit mām vt ponit casus ꝛ ñ erit potētior ad ipsam expellēdā. igit pportio virtutis ad māꝫ nullo mō erit maior ꝛ aliquo modo minor: qꝛ virtus velocius alterabit. ğ cōclusio possibilitas ät casus patet quo ad oēs ptes ꝛ ꝙ morbus erit salubris: ēt patet. Nā in fine materia erit ex toto digesta. ¶ 3ª cōclusio in oī ꝯuenienti dieta morbi salubris mālis debet virtus fieri patior ad cōplēdas dispositiones qbus mā vincit ꝙ̄ ante esset. vel ad vincendā mām: patet qꝛ aliter post dietationē corpus eēt ita lōginquū a sanitate. sicut ante ꝛ plus ꝛ sic nō fuisset cōueniens administratio. ¶ Nota igit ꝙ mā q̄ incipit putrescere i morbo salubri ēt incipit digeri. sed tamen non statim sicut incipit digeri habet virtus maiorem proportiōnē ad māꝫ expellendā: qꝛ ñ quolibet remisso gradu mā est pparata recipe alterationē multā preparātē ad expulsionē neqꝫ ēt ex quolibet gradu acqsito digōnis est oportunū ipsaꝫ eē benigniorē ꝙ̄ prius qꝛ stat simul cū digōe acqri putredinē multo maiorē ꝙ̄ ē digestio sed tn̄ cū cōpleta digestio ē introducta mā prepata ē recipere qualitatē a mēbris per quā expellit. ¶ Quāto igit per debitā diete subtiliationē ita pportionat virt⁹ materie ꝛ merito huius fiat mā magis digesta ꝛ magis ita ꝙ aliquādo cū debita cōstātia virtutis sufficiet expelli lꝫ in hoc tpe medio ante cōplementū

digestiõis mã sit malignior ⁊ dominãs magis vir tuti. ⁊ virtus sit debilior ⁊ minus potẽs sup mãm tñ p hoc fit virtus preparata vt aliqñ magis in futurũ possit sup mãm q̃ possit si cõfortãdo virtutem cũ cibo ipsam a digestiõe phibuissem⁹ vel fit parata vt valde citius hoc possit nos dicim⁹ diete ordinatioñẽ esse debitã nõ crescẽte pportiõe virtutis ad mãm nec de crescente pportiõe materie ad virtutẽ sed tam morbi q̃ materie pportione ad virtutem crescẽte: ⁊ hoc in morbo salubri. ❡ 4ª cõclusio nõ semp sicut virtus ẽ debilior ita indicatio ad cibandũ a virtute fortior. patet. n. in sanis virtute fortiori exñte indicationẽ de cibando eẽ fortiorẽ ⁊ econtra minorẽ ⁊ h p scdo articulo sufficiãt. Ad argumẽta ãt i oppoᵐ facta vos ipsi solutiões cogitate.

In tenuibus dictis. Hic apborismus diuidit in tres partes. in prima parte ponit principalẽ conclusionẽ. In. 2ª infert vnũ correlariũ. in. 3ª. aliõ. ibi. 2ª. Et pp̄ter hoc. ibi. 3ª. pp̄ter hoc. Cõclusio est hec. plus peccãt egrotantes in tenuib⁹ dietis q̃ in grossis alijs paribus pbatur cõclusio plus leduntur p tenues q̃ per grossas dietas igit magis peccãt ꝯsequentia pz. ⁊ assumptuz pbat q̃ oẽ peccatũ magnũ ẽ mai⁹ cũ ẽ ꝯñs tenuitatẽ diete q̃ eius grossiciẽ alijs pibus. ❡ Primo nota posse dici tenuẽ dietã dupliciter vno modo respectu aliaꝝ dietaꝝ sicut illa p quam minus nutrimentũ exhibetur dicim⁹ tenuẽ. Secũdo modo dicitur tenuis respectu ei⁹ q̄ virtuti cũ suis circunstãtijs debetur q̄ min⁹ nutrimentũ exhibet debito ⁊ hoc modo sumitur hic. ❡ Secũdo nota nocumẽta diete tenuis eẽ spũs deperditionem ⁊ sanguis ⁊ caloris naturalis ⁊ humidi substãtifici minorationẽ. Nocumẽta aũt diete grosse sunt virtutis aggrauatio ⁊ humoris peccantis habundantia. Ex qb⁹ pz cã v̄ificãs ꝯclusionẽ q̄ peccatũ diminutionis ẽ deteri⁹ peccato replõnis. primo q̄ deterior ẽ deffect⁹ istrumẽtoꝝ naturaliũ q̃ abũdãtia maloꝝ humorum cũ habũdãtia maloꝝ humoꝝ maxime sit mala q̄ pducit ad resolutionez. ❡ Secundo q̄ tal deffect⁹ sequẽs diminutionẽ difficiliᵘ corrigit cũ nõ corrigat nisi p regenerationẽ sanguis que ẽ difficilis debilitata virtute. Sed habundantia tollit p euacuationẽ que facilis ⁊ ꝯstãte virtute. Et ideo dicit. 3ª. regiminis acutoꝝ. ⁊. 3ª. primi caº de regimine ei⁹ qð comedit ⁊ bibit q̄ pmutatio ab euacuatione ad replõnẽ ẽ peior q̃ e ꝯtra. ❡ Nõ. 3ª. q̄ ad v̄ificationez aphorismi requirit paritas in recessu a conuenienti dieta tã in grossa q̃ in subtillinaz in disparitate posita contingeret aliquando contrarium. ❡ Propter hoc. Correllariũ primũ diete tenues sunt fallaces sanis. pbat: q̄ sani difficili⁹ ferũt dietas peccãtes. i. diminutas q̃ grossas ❡ Nõ q̄ cã pp quã sani difficilius ferũt dietas diminutas q̃ grossas ẽ eadẽ q̃ in egris. Et iõ hic nõ oz insistere. Propter hoc. 2ᵐ correlariũ vniuersaliter diete tenues certe sunt. fallaciores in corpibus in qbus nõ ꝯueniunt pp tenuitatẽ dietis modicã grossiorib⁹ q̃ oporteat pz correlariũ Ex quo tã in egris q̃ in sanis qete tenues sũt difficiliores Siłis snia põt colligi pma 4ᵗⁱ cº de cibatiõe febricitãtiũ: ⁊ ẽ vtilis ille affoᵐ⁹ in actu practico vt nõ oĩo cognita debita mẽsura potius ad latus grosse declinemus q̃ ad latus subtilioris ⁊ ampliat non tñ ad dictã sed euacuatiões: ⁊ oẽs respirintẽ per essẽtiam debilitãtes.

Multi interpretes. Gal. in ꝯmẽto ponit duos modos exponẽdi pm⁹ ẽ q̄ y. voluit egrotãtes peccare intenuib⁹ diet ⁊ illud difficile ferre: q̄ hoc faciũt inaniti pcepto medicoꝝ nõ a se ipsis. Et iõ virtus in eis deficit cum desiderẽt cibũ ❡ 2ª expositio dicit generaliter q̄ siue spõte siue pcepto medicoꝝ vtant magis tenui dieta plus peccãt q̃ si vtant tantũdẽ grossiori Et isti sũt magis laudãdi. q̄ ponũt absolutiorẽ intellectũ affoⁱ. Cãm ẽt verificãtẽ assignat. q̄ quocunq̃ mõ magis abstineãt multũ ledunt: q̄ virt⁹ deficit p abstinẽtiã: Et q̄ cõiter hoies sunt magis pp voluptatẽ assuefacti diete grossiori q̃ ꝯueniat virtuti q̃ subtiliori. ⁊ iõ ẽt repugnat magis ꝯsuetudini manifestat ẽt sensũ eẽ vlem id qð infert cũ dicitur pp̄ter hoc ⁊ sanis fallaces sunt certe ꝯstitute diete q̄ cogit eos peccare assiduitate diete subtilis ⁊ reliqua patent.

Utrum in regimine corpis p dietã pcł⁹ sit declinare ad subtiles q̃ ad grossas alijs parib⁹ sił vtꝝ declinare ad tenues dietas sit vniuersaliter peius q̃ declinare ad grossas.

❡ Negatiue arguit sic in oib⁹ morbis acutis ⁊ p acutis ẽ regulariter declinãdũ ad tenues vt pma quarti: ⁊ in hac pticula. g̃ nõ vniuersaliter declinare ad tenues ẽ peius. Scdo illa declinatio ẽ melior q̃ ꝯseruãda ẽ cũ ignoras debitã mẽsurã cibi exibẽdam. Nã in casu ignorãtie debemus minus suspectã declinationẽ assumere. sed eo casu debemus ad dietas tenues declinare: igit ⁊c. minor ẽ Auic. prima quarti. Et cũ ignoras egritudinez subtilia regimẽ ⁊ scdo regiminis acutoꝝ ꝯmẽto. 36. vbi sic dixit ⁊ innuit q̄ permutatio ad diminutionẽ ẽ qñ cognitio eius effugit mẽsuraz q̃ oz plus ea q̃ ẽ ad additionẽ qð est q̄ additio scðm plurimuz nocet nocumẽto cuius rectificatio nõ est possibił Rectificatio ãt nocumẽti qð ad diminutionẽ accidit est facilis: qm̃ possumus qñ videmus virtutẽ iã supatã dare infirmo ex cibo q̃titatẽ puã sed qð immittit ex cibo plusq̃ oportet: qñ peruenit ad stomacũ est difficile in omnibus dispositionibus ⁊ pprie in egritudinibus acutis vult igit Gal. q̄ in grossactione ⁊ diminutione existentibus nociuis diminutio est minus mala. ❡ Tertio maximum nocumẽtum ingrossationis est equale maximo nocumẽto subtiliatio nis: vtrisq̃z. n. est mors. g̃ eque male sũt nimia ingrossatio ⁊ nimia subtiliatio ❡ Cõfirmat q̄ malicia ẽ p recessuz a tpamento. g̃ cũ recedũt eq̃łr erũt eq̃łr male. 4ª. argui⁹ ⁊ suppono pᵒ q̄ ptisana ordeacea ẽ dieta tñ distãs a dieta sanoꝝ q̃tũ a tẽuissima dieta pz q̄ alit si eẽt dieta media

Tunc arguit sic aliqs cibãus ptisana ordeacea recte opãdo p assumptionez cibi sanoꝝ icurrit nocumētū mortale ⁊ p totalē illi⁹ cibi dimissionē nō icurrit mortale nocumētū. igit cū nihil dare sit dieta tm̄ subtilior q̃ illius virtuti ꝯueniat quãtū cib⁹ sanoꝝ ēt est dieta grossior. Seqt̄ q alioꝝ pitate posita declinare ad grossas dietas in aliquo casu est deterius q̃ declinare ad subtiles. Ass^m pz: supponendo q socrates sit paratus incidere apostema alicuius mēbri principalis si sãguis in eo p. a. mēsurã cresceret sed si cresceret p. b. q̄ sit eius medietas non incideret huiusmodi apostema. Suppono scḋo q mēsura sanguinis acquirendi p cibum sanoꝝ sit a. ⁊ p ptisanaz sit. b. tūc pz q exhibitio ptisane eēt ꝯueniēs mēsa cibi s3 p abstinētiã nō moriref: ēt si trib⁹ dieb⁹ staret sine cibo: s3 p exhibititionē cibi sanoꝝ morirent ḡ ⁊c. Quito arguit in corporibus atletarum patis crepature exibitio cibi sanorū facit nocumētū mortale sed equalis declinatio ad subtiliores q̃ ei ꝯueniat nō faceret mortale nocumētū igit ⁊c. Maior pz ex dictis ꝯmēto tercij affori smi. ⁊ minor pz q3 licet duob⁹ aut trib⁹ dieb⁹ nihil daref tñ nō moriretur vt pz p expiētiã. In oppositū ē ypo. in afforismo cū dixit omne enī peccatū quodcūq3 fit magnū. In qōne erūt duo articuli. in primo positis notabilib⁹ enarrabo vnã positionē. in. 2° articulo dicã illud qḋ mihi videbitur verius. Notãdū ḡ p̄mo q quãtū attinet ꝓposito duob⁹ modis possum⁹ dicere aliquã dietã eē tenuē vno modo respectu diete sanoꝝ alio mō respectu ei⁹ qḋ virtuti cū p̄ntib⁹ circōstãtijs ē ꝯueniens Exēplū primi est omnis cibus minor nutrimento. eo q sanis daref. Exēplū. 2ⁱ. si virtus reqret pro debite dietãdo certū cibū omnib⁹ cōputatis tūc quilibet cibus illo min⁹ nutritiu⁹ eēt dieta subtilis ⁊ in qōne maxime de hoc. 2°. modo intelligim⁹. 2° nō q debite dietãdo qñq3 sumim⁹ indicationem a morbo qñq3 a virtute hoc patuit supra. Nō 3° q dieta siue regimē quoddã ē vniuersale quod attēdif in toto morbo ante statū p cōparationē ad statū quoddã particulare qḋ ꝯsiderat in relatiōe ad particularē cibationē. Prima ḡ ꝯclusio ē ista loquēdo modo primo de subtili dieta ⁊ grossa quandoq3 ē meli⁹ subtiliare vt in morbo acuto ꝯstante virtute. Et qñq3 ē meli⁹ igrossare vt in vera ⁊ perfecta declinatione ⁊ in ꝯualescētibus vere. 2°. ꝯclusio vniuersaliter decliare ad dietas subtiliores q̃ virtuti ꝯueniat ē deterius q̃ declinare ad grossiores ⁊ hoc tã in sanis q̃ in egris qualicūq3 egritudine ⁊ quocūq3 tēpore tã quo ad vniuersale regimē q̃ quo ad pticulare. Hãc ꝯclusionē arguūt plurib⁹ medijs primo sic declinare ad dietas subtiliores ducit corpus ad inanitionē ⁊ declinare ad grossiores ducit ad repletionē sed ianitio alijs parib⁹ ē deterior repletiōe. ⁊ assumptū pz afforismo 3°. 2° per subtilē imediate depduntur ptes substãtiales mēbroꝝ ⁊ resoluif calor naturalis p grossam vero virtus solū grauat nutrimēto nimio modo ꝯstat p̄mū nocumētū eē mai⁹ 2°. 3°. facili⁹ remouef nocumētū ingrossationis q̃ subtiliationis vtroq3 exñte corrigibili pz. Nã nocumētū ingrossationis ē p euacuationē corrigibile ⁊ nocumētuz inanitionis p repletionē. Modo cōstat q replet⁹ ⁊ fortis facili⁹ euacuat q̃ inanit⁹ repleat cū repletio i debili multo i digeat tpe euacuatio aūt fiat faciliter. Ex hac ꝯclusione sequitur multa correlaria primū q vbi duo ad equales lapsus reducãtur vn⁹ p igrossationē alius p subtiliationē plus a ꝯueniēti dieta remouef ille q sbtiliat q̃ q igrossat pz qa si equalit: nō tm̄ noceref sicut vult ꝯclu° pz 2°. q a media pl⁹ quãtitatiue distat dieta grossa ad mortē pducēs q̃ subtilis ad mortē ducēs. Seqtur. 3°. q stante equali fortitudine duoꝝ quorum vn⁹ igrosset vsq3 ad mortē ⁊ reliquus subtiliet ꝯtinue equaliter citi⁹ ad mortē ducef. ille q equaliter subtiliet ⁊ multa talia possunt excogitari sequētia Itē ad idē sic in. 2°. casu infra posito p ifinitam modicã diete igrossationē aliqñ ante finē decē dierū ad mortē ducif. S3 nūq̃ ante finē illū p quantūlib3 puã subtiliationē ad mortem duceref ḡ aliqualiter corpi deterior eēt dieta grossior q̃ sue virtuti ꝯueniat q̃ tãtūdē subtilior. Quãtū ad. 2^m. articulū ꝯtra istã ꝯclusionē arguif ⁊ suppono q qlib3 sanus i die nãli ē cibãdus. Suppono. 2° q aliqḋ ē corp⁹ sanū qḋ p vnã cibationē ꝯsimilez cibationi sani icurrēt mortē subitã hoc pz ex cōmēto tertio. 3°. suppono q tales ⁊ si p oimodaz abstinētiã cibi lederef tñ saltē. 4^{or}. aut qnq3 dieb⁹ nãlib⁹ viuerēt sine cibo hoc pz p expiētiã. Et tūc arguif sic tale corp⁹ qḋ p vnã cibationē equalē cibationi sanoꝝ morif plus ledif ex vnica cibatione q̃ si tribus dieb⁹ stet sine cibo s3 tribus diebus stare sine cibo plus distabit quãtitatiue a dieta illi corpi ꝯueniēte ꝭm subtilitatē q̃ vna cibatio in grossitie vt ꝯstat ergo. Preterea sit a corp⁹ qḋ p vniformē in grossationē supra illud qḋ virtuti cōueniat aliqñ moriaf gratia exēpli i decē dieb⁹. Et sequif q p equalē subtiliationē nō subito morief pōam⁹ ḡ q morief i qnq3 p vniformē subtiliationē ꝯtinue vsq3 ad mortē manētē equalē respectu virtutis illi ingrossationi ⁊ igrosset a. dictã istis ꝯtinuis decē dieb⁹ mō dicto. b. vero sit vnū sit corp⁹ qḋ in fine septē sit oīno ꝯsimiliter dispositū. Sicut nūc est ⁊ incipiat vniformiter ⁊ equaliter subtiliare. sicut a igrossabit vsq3 ad mortē a. Et arguo sic nocumentū subtiliationis in. b. ē min⁹ q̃ nocumētū ingrossationis in. a. cū. a. p illud i trib⁹ dieb⁹ morief. b. vero nō. S3 tãta respectu virtutis subtiliatio nō pl⁹ noceret. a. q̃. b. immo min⁹ cū sit valde magis repletū q̃. b. ḡ equalis subtiliatio respectu virtutis in. a. eēt minus nociua q̃ hec igrossatio semp loquēdo de subtiliatione ⁊ igrossatione in cōpatione ad v̄tutē. Preterea ꝯtra illã ꝯclusionē ē expresse mēs Gal. 2° regiminis acutoꝝ cōmento supra allegato. S3 ad illud cōmētū respōdēt fautores opinionis q Gal. intelligit minus eē malū declinare ad tenuem anteq̃ nocumētū sequatur eã q3 ⁊ si minus q̃ debuit cōmedit pōt addere ad

cibū sed si plus ē difficili⁹ emittere cū āt nocumentū sit factū mai⁹ ē nocumētū tenuis diete. ¶ Cōtra hoc ē ɔtra litterā. Nā gal. dicit ꝙ cū videm⁹ virtutē iā superatā possum⁹ dare cibū. Sȝ nō ē dubiuȝ ꝙ qñ virtus ē superata ꝓpter abstinētiā iā accidit nocumētū multa sūt ɔtra hāc viā ꝛ ɔsidera in argumēto 4° ꝛ qnto pricipalib⁹. ¶ Quātū ad 2ᵐ articulū aliq ponūt istā ɔclusionē in oib⁹ morbis attenuatio diete que ad vniuersale regimē plus nocet ꝙ̄ equalis quātitatiua ingrossatio: ꝛ hāc ꝓbāt per media supposita ꝓ 2ª ɔclusiōe p̄cedentꝪ articuli. h ɔclusio nō videt mihi vera. Nā possibile ē aliqđ corp⁹ vltimate repletū incipe febrire febre flatica: ita ꝙ in die aliqd cibi eēt dandū recte operādo ꝛ ita ingrossare q° ad regimē vl'e ꝙ due vncie sāguinis generent i die vltra debitū gradū grā exēpli erit mortale vbi oi die ita attenuare vt citra debitū tres defficiāt respectu illaꝝ q̄ esset: si ɔueniētissime dietaret eēt nō mortale. Et iō alit pono cōclusiōes. prima virtute ɔstāte in morbo acuto quātū ad vnā cibationē serius ē subtiliare plus oportuno ꝙ̄ ingrossare plus hoc sit ꝓ mēte Gal. 2° regiminis acutoꝝ. Et pȝ ex alio. Nā illa subtiliatio nō pōt obesse sȝ ingrossatio pōt eē cā mortꝪ aut mĸte ꝓlōgatiōis. Nā si in eo video virtutē debilitari nimis dabo leuiter cibū magis nutritiuum sȝ humorē iā genitū ꝛ cā peccāte mixtū: nō ita cito aut faciliter euacuare potero. 2ª ɔclusio tā i sanis ꝙ̄ in egris: ꝛ tā quo ad vniuersale regimē ꝙ̄ quo ad particulare ɔtingere pōt nocumētū ingrossatiōis eē mai⁹ nocumēto subtiliatiōis equalis respcū ei⁹ qđ oȝ offerri. ista pȝ per plura adducta āte oppositū. 3ª ɔ° in corporibus nō vltimate repletꝪ nec ad apāta vel ad opilatiōes paꝝ nocumēta seq̄ntia vl'eȝ diete maioreȝ subtiliationē ꝙ̄ virtuti conueniat sūt maiora nocumētꝪ seq̄ntib⁹ equalē dicte ingrossationē. ¶ Istā puto mētē fuisse gal. cū hic videat loq maxime de vl'i regimine ꝛ in morbis salubrib⁹ in qbus per debitā diete administrationē nātādē crisim facit ꝛ sanitatē. ¶ Ex hijs igit pȝ rñō ad argumēta ante oppoᵐ. nā primū ꝓbat ɔclusionē primā primi articuli quo ad p̄tē primā: Ad 2ᵐ pȝ p ɔclusionē p̄mā hui⁹ 2ⁱ articuli. In 3° vero nō valet ɔñā. in 4° āt ꝛ quinto aut est vltimata repletio aut preparatio ad apostemata.

A Bultimas ergitudines. Conclusio hui⁹ affoˡ est ista. i. egritudinibus vltimate acutꝪ oȝ vti dieta tenuissima ꝓbat. q: illa dieta oȝ vti q̄ est sufficiēs ad hoc vt infirm⁹ reducat ad perfectionē vel sanitatē huiusmodi ē dieta tenuissima iᵗ ꝛc. ¶ Nō ḡ p°. ꝙ per vltimas egritudines nō intelligit Gal. pessimas. Iste. n. ex toto sūt mortales in qb⁹ nihil p̄dicit. Sūt. n. solis ꝓnosticis dimittēde: sȝ intelligit illas salubres qbus nulle sūt acutiores q̄ nō sūt eiusdē generis. s. p pacutas. ¶ Nō 2° ꝙ licet curatio importet oēm actū medici quo ifirmus ad salutē ducit tñ hic sp̄āl'r sumit ꝓ dieta vltima in subtilitate q̄ est nihil dare. ¶ Nō 3° ꝙ cā sigcatiōis affoi est q: in talibus egritudinibus virtus supponit ɔstās ꝛ iō poterit vsqȝ ad quartā diē stare sine cibo. Et q: pugna est fortissima inter virtutem ꝛ māȝ virtus nō est impediēda qn imo super māni dimittēda ꝛ isto mō nō est cibus dandus.

¶ Nō 4° ꝙ iste vltime diete non semp sufficiūt ad curationeȝ in talibus morbis: sed vbi virtus sit fortis ꝛ morbus salubris Et iō hec duo oȝ supponere ad verificationē affoⁱ. Et tūc non sola dieta liberat sed virtus nō impedita p cibū. Et ɔcordia habet prima quarti ca° de cibatiōe febricitātiū: ꝛ 4ª primi c° p°. Ampliat āt nō tm̄ ad dietā sȝ ad alia remedia: q: in vltimate fortib⁹ morbis vtimur fortissima medicina vt quarta primi p° capitulo.

¶ Vltimas egritudines Gal. in ɔmento dicit quatuor. pᵐ ꝙ y. p vltimas egritudines intelligit illas qb⁹ vltimior i. i. magis acute que nō sūt eiusdē denoīationis. 2ᵐ est ꝙ y. precipit in illis dari tenuissimaȝ dietaȝ. dicit tertio ꝙ si egritudo de qua loquit hic est acuta est illa quaȝ ypo. vocauit peracutam: ꝛ vos habete menti distinctionem morborum supra positam affo°. quarto dixit vltimo ꝙ pp. tria subiunxit seq̄ntem afforismum.

V Truȝ in peracutis morbis conueniat dieta tenuissima. Uidetur ꝙ nō primo. Corpus non est vltimate inaniendū. igitur nec tenuissima dieta admīstranda. secundo in hijs morbis virtus est debilior ꝙ̄ in alijs. ergo debet magis confortare. Tertio melius est infra subsistere ꝙ̄ exquisitissime euacuare. ergo ꝛc. quarto in diuersis temporibus morbi diuersa est administrāda dieta sed si a pricipio tenuissima detur: hoc nō fiet. ¶ In oppositum est ypo. in presenti affo°. in questione: Notandnm primo ꝙ licet dieta tenuissima corpus quodam modo euacuet. tñ q: ei⁹ euacuatio est paulatina ꝛ in multo tempore: ideo non per quanlibet tenuissimam dietam corpus vltimate inanitur: nam si nihil detur vno die inaniuntur membra aliquantulum si duobus plus si tribus plus. ¶ Ex quo sequitur primo non omnes tenuissimas dietas esse eiusdem corporis equaliter dissolutiuas. patet vbi vna pluri tempore duret ꝙ̄ reliqua. ¶ Sequitur secundo per aliquam tenueȝ dietam idem corpus plus inaniri ꝙ̄ per certaȝ tenuissimam vt si tenuis duraret decem diebus tenuissima uero uno tantum. ¶ Sequitur tertio tenuissimarum unam esse alia magis tenuem. Certum est eniȝ ꝙ magis tenuiter dietat infirmus cū duobus diebus tenetur sine cibo ꝙ̄ cum uno die tantum. ¶ Secundo no. ꝙ uariatio dietandi secundum uariationem temporum non attenditur nisi in morbis in quibus a principio est aliquid dandum. ¶ Tertio nota ꝙ in morbo peracuto quandoqȝ uirtus est fortis in principio. ita ut tollerare possit omnimodam cibi abstinentiam usqȝ ad statum quandoqȝ non. ¶ Tunc est prima conclusio in omnibus morbis peracutis constante uirtute danda est tenuissima dieta usqȝ ad statum. probat

vt in affo. ¶ 2a ↄclusio. si principiũ ⁊ augmentuȝ sint tempora maiora statu magis tenuis: erit dieta ꝑncipij ⁊ augmẽti i isto casu q̄ȝ status: probaẜ. inẜ dietas tenuissimas illa est magis tenuis qua pluri tempore teneẜ corpus sine cibo. illa. n. ē per se magis dissolutiua vt patuit in p° nõto. Sȝ pluri tẽpe in isto casu teneẜ corpus sine cibo in principio. qꝛ ꝑ totũ principiũ ⁊ similiter in augmẽto q̄ȝ in statu igiẜ magis tenuiter dietãẜ hoc probabiłr. ¶ Ad argumẽta ad primũ negaẜ ↄña vt pȝ ex dicṫ. Ad 2m ẽt negaẜ ↄña: qꝛ modico tempore hȝ expectare ⁊ multũ est iuuamẽtũ. ¶ Ad 3m dr̄ ꝙ per tenuissimã dietã nõ exq̄sitissime euacuamus. Ad quartuȝ patet ex secundo notato.

Ubi uero scd̃o. Iste affo⁹ diuidiẜ in tres ptes ẜm tres ↄ°nes q̄s p. vult in eo. 2a ps ibi: vbi võ nõ: sȝ 3a. ibi ⁊ tantũ. pri° ↄ° in oĩ egritudine vltima ⁊ ↄtinua nocumenta cãnte: oȝ vti dieta tenuissima. ꝑbaẜ in oĩ tali egritudine ē pugna fortissima virtutis ↄtra morbi materiaȝ q̄ est modico tpe duratura. g° virtus nõ est cũ cibo quomõ ab illa pugna diuertendo: ↄña pȝ ex supradicṫ: qꝛ multo maius esset nocumẽtũ iuuamẽto. ¶ Circa istã conclusioneȝ no. primo ꝙ hoc nomen labor q̄ñ͂ sumiẜ ꝑ motu corpis quo fit lassitudo vt in affo° vbi indigentia ñ oȝ laborare. q̄ñ͂ sumiẜ ꝑ lassitudine vt in illo affõ labores spõtanei narrãt morbos. q̄ñq̄ȝ ꝑ nocumẽto tali mõ sumiẜ hic ⁊ i p° affo°. scd̃e pticule. ¶ Nõ scd̃o. ꝙ labores dicunẜ vltimi: qꝛ nulli sũt vlteriorẜ nõ eiusdeȝ denoĩationis vt supra dixim⁹ de dieta. ¶ No. 3°. ꝙ hic inueniẜ duplex littera vna dicit cõtinuo ⁊ teneẜ aduerbialr̄ ⁊ est tũc sensus littere ẜȝ modũ exponendi ↄmenti qd̃ vbi egritudo ↄtinuo i. stati a principio hȝ vltimos labores ẜm acumen i. facit seuissima nocumenta oȝ vti tenuissima dieta Et cã est qꝛ egritudo hoc mõ ꝓpe sui principiuȝ habens ista accidentia necessario cito terminaẜ ⁊ ē per pacuta terminãda in prima quarti vt dicitur in ↄmento. Nã qꝛ accidentia sũt valde seua non posset virtus accña illa tollerare lõgo tpe: Et iõ oȝ ꝙ cito termineẜ. 2a. littera dicit ↄtinuos ⁊ tũc textus ē planus cã tñ verificãs ē eadeȝ. 4° no. ꝙ licet ad morbi acuitatem duo requiranẜ vnũ est seuitas accidẽtiũ. 2m est breuitas duratõis hoꝝ tñ vnũ ad alteꝝ ↄseqẜ. nã q̄ñ accña sũt seuissima morbus est breuis vt dixi statiȝ. 5° no. tñ ꝙ nõ oȝ oẽȝ seuitateȝ accñtiũ esse cãȝ breuis morbi. Aliqua. n. est q̄ debilitãdo virtuteȝ est cã lõgitudinis vt hȝ videri pria quarti. seuitia tñ vltima necessario facit morbuȝ breuẽ: qꝛ aut oȝ vt subcũbat virtus aut ꝙ magno conatu mãm vincat. 6° no. ꝙ q̄nq̄ȝ cõiter ponunẜ cẽ acuitaṫ morbi vnũ est inten° morbi vbig̃. Intentio caloris: 2m est furiositas mẽ. 3m ē multitudo vt q̄ñ͂ in sciatica. 4m est locus materiei vt i pi plemõia ⁊ appoplexia: q̄ntũ est occulta malitia vt in febribus pestilentialibus ⁊ venenosis ⁊ a quocũ q̄ȝ hoꝝ fuerit egritu° ꝑ pacuta oȝ dieta esse tenuissima. Et attende qd̃ in textu dr̄ g° ⁊ ly. g° teneẜ illatiue qꝛ ista pma ↄ° seqẜ ex precedẽte. ¶ Ubi vero nõ scd̃a ↄclusio affõmi est ista. In egritudine nõ habente accidentia vltima ad sensuȝ datuȝ nõ debemus vti dieta tenuissima sed grossiori: probatur in tali egritudine status est longinquior queȝ virtus sine cibo expectare non posset sed in nulla tali cõuenit dieta tenuissima. g° ⁊c. ¶ Circa quam partẽ nõ ꝙ loquitur de egritudine difficili. Nã si aliqua esset leuis egritudo sicut effimera que eẽt cito terminãda: ita sicut peracuta aut etiam tertiana duoruȝ paroxismoruȝ Et de istis non loquitur sed egritudines difficiles que non habent vltimata accidẽtia non sunt ita cite terminationis ⁊ ideo oportet virtutem cum cibo sustentare non tñ i omnibus istis vno modo vt statim dicetur: Et si vis vniuersalem conclusionem facere potest hoc modo arguere. In omni tali egritudine ē melius aliquid dare q̄ȝ vti tenuissima dieta: igitur non debemus vti illa Affm patet qꝛ aut egritudo est leuis ⁊ non indiget forti pugna sicut tertiana duorũ paraxismorum vel effimera Et tunc maius esset nocumentũ debilitatis virtutis per omnimodã cibi abstinentiam q̄ȝ iuuamentum: aut egritudo est longior ⁊ tũc virtus nõ tolleraret sine cibo melius est tñ nõ ponere vniuersaleȝ: qꝛ multe sunt breues tantum ꝙ nullum est notabile nocumentum per eas abstinere totaliter. Et tñ. 3a ↄ° est ista dieta debet tantũ descendere versus grossitiem a tenuissima quantũ egritudo ē melior. i. leuior acutissima patet: qꝛ quãto ab acutissima recedit egritudo tanto cẽ indicantes subtiliationem sunt debiliores. s. propinquitas status ⁊ pugne fortitudo. g° tunc tãtum debemus versus grossam dietaȝ accedere. vbi no. totũ affom verificari constante virtute ⁊ vbi preter morbuȝ ⁊ virtutem nõ fit alia circunstantia indicans de subtiliatione vt verbigra. vt vltimata repletio. Et silĩs sententia sumitur. 19. commẽto ⁊ prima quarti c° de cibatione febricitantium: ⁊ quarta primi primo ca°. vtilis est autem affo⁹ ad cognoscendum diuersitatem modorum dietandi in veris morbis põt etiam ampliari ad alia que fiunt vt virtus sustentetur ⁊ pugna non impediatur.

Sicut superius. Gal. ↄmẽtandum huc affom tria facit. primo declarat quid intelligamus per vltimos labores. scd̃o declarando quare morbi dicantur continuo habere istos labores verificat primam partem affõi. 3° verificat scd̃am repetẽdo totum affom. scd̃a ibi: qꝛ peracute: 3a ibi. Si tamẽ status: dicit primo ꝙ sicut supra dixit: vltimam egritudinem qua nulla est vltimior. ⁊ ita hic dicit vltimatos labores. quibus nulli sunt vlteriores: ⁊ supple vt in affo° qui non sunt morbis acutissimis ꝓportionati sunt isti labores accessiones febrium. ⁊ etiam per eos cetera accidentia morborum intellexit. ¶ Ubi no. ꝙ per accessiones febriũ debemus intelligere inuasionem: Cetera autem accidentia dicit sicẽ verbig̃. dolor capitis vigiliarum instantia siṫ iquietudo ⁊ multa alia que ideo dicuntur acci

dentia q2 sunt res pternām sequētes morbum tā/
quā cām nā hoc nomē accidens qñq3 sumitur ge/
neraliter p omni dispositione preternām: qñq3 ve
ro solū pro tali dispositione preternām sequente
morbum vt morbus est communis ad neutralita/
tem vt tertio de accidenti ⁊ isto modo sumitur hic
Q2 peracute. facit qd dictū est ⁊ diuiditur in du
as primo. n. verificat affo^m quo ad primā partem
scdo īfert quedā ibi. Siquis Dicit primo q q2 p
acute febres habent continuo vltimos labores. i. i
primis diebus 4^m precedentibus propter q̄ cām
status illico subsequitur. Status. n. nihil ē nisi cū
ī morbo labores ⁊ eorum accidentia vltimant. Et
q2 peracutus morbus est cū status erit continuus
q2 in primis quatuor diebus aut ī precedentibus
⁊ piunctis cuiuslibet quarte dici q2 vt puto in 4^a
aut 3^a hinc est q in acumine peracuti morbi oz da
re vltimā et tenuissimā dietā: q2 talis est necessaria
ī statu vt y. dixit ī lib. de acuta egritudine. cuius sta
tus ē continuus ī primis quatuor diebus. Sz suf
ficit de hac re iterū dixisse. ¶ Circa quā partē nō q2
ponitur ī ea notificatio status q2 dicitur q est cū
labores ⁊ accidentia vltimant. debetis notare q p
labores ītelligimus nocumēta. Et per accidentia
idem intelligamus. Et ideo debet exponi ⁊ pro. i.
¶ No. scdo q accidentia alia sunt actiones lese.
Alia sunt accidentia mutata: Alia sunt qualitates
mutate. Exemplum primi vt dolor alienatio debi
litas motus ⁊c. Exemplum scdi vt malus color vl
aliqua alia similis qualitas. Exemplum tertij vt
vrina uel sputum ⁊c. hic āt maxime loquitur d ac
tione lesa. No. tertio q status in morbo qñq3 disti
guitur ab alijs temporibus penes materiei trans/
mutationem ad benignum aut malignum quomō
sumitur primo de crisi: Et hoc modo solum tunc
est status cum materia aut est cōplete digesta aut
completur digestio vl est complete putrefacta aut
talis malignitas completur: Quādoq3 vero distin
guitur penes accidentia ⁊ tunc illa pars morbi di
citur status in qua sunt accidētia seuiora. Et hoc
modo vult hic Gal. sumere: quādoq3 vero distin/
guitur penes vtraq3 vt Auic. videtur innuere pri/
ma quarti c^o 3^o in descriptiōe status cadit etiā hic
breue dubium.

Vtrum status sit cum accidentia vltiment
Qd non arguitur primo sic. in statu ma/
teria est cōplete digesta ⁊ minoris quātita
tis q̄ in temporibus precedentibus. g accidentia
remissiora tenet consequentia: q2 si materia ē dige
sta tūc ipsa est benignior ⁊ paucior q̄ ante. Et pz
antecedens pro prima parte. prima quarti ca. 3^o.
⁊ pro scda: q2 continue aliquid de materia dissolu/
tum fuit. ¶ Scdo sic in aliquo statu non fit pugna
nature contra materiam fortissima: igitur ī aliquo
non vltimantur accidentia. Aff^m patet ponendo
q aliquis erit status quo ad materie digestionem
in quo tamen nā non faciet crisim vt quotidie vi/
demus Et arguitur sic in statu illo nā non agit in
mām ipsā digerendo q2 ipsa an digesta est nec ip

sam seperādo q2 non temptat crisim. g in illo non
est fortis pugna non enim videtur aliā pugna na/
ture contra materiam morbi. ¶ Tertio sic in statu
non completur digestio. g in eo non est pugna sal/
tem ante crisim forti. Aff^m arguo primo si digerit
materia tunc illi statui conueniret ratio augmenti
⁊ sic esset augmentum: Scdo q2 tunc morbus aut
intēderetur aut remitteret ⁊ sic non staret. tertio
q2 in illo non esset digestio q2 digestio cum sit mo/
tus non est nisi dum fit. Quarto q2 tunc interpo/
latis paroxismi essent minores q̄ ante q2 tunc ma
teria esset digesta. quīto q2 nec digeritur causa an
tecedens: q2 illa non pugnat contra naturā nec cā
coniuncta quia illa putrefit vsq3 ad inanitionem.
¶ Vltimo ⁊ sexto. in statu est maior pportio mor
bi ad virtutem q̄ vnquā ante cum morbus sit ma
ior. ⁊ virtus debilior: igitur si āte merito hui9 mor
bus ⁊ accidentia crescebant: ⁊ post statum crescēt
¶ In oppositum est Gal. in commento ⁊ primo
de crisi. ⁊ Auic. scda primi doctrina prima: ⁊ pria
quarti ca^o 3^o. ¶ In isto dubio primo ponam nota
tabilia. scdo respondebo ad quesitum. ¶ Quantū
ad primum no. q morborum quidam sunt materi
ales ⁊ quidam immateriales. Et intelligo per ma
teriales illos qui pendent ab aliqua materia pre/
ternaturam cotenta in corpore speciali dependen
tia. per immateriales qui non sic dependent hic āt
solum de materialibus est intentio ypo. ¶ No. 2^o
q morborum materialium quidam sunt salubres
quidam mortales item salubrium quidā reseruāt
materiam ad vnam quasi creticam expulsionem.
ita vt non multum notabiliter de illa materia pri9
aut expellatur aut resoluatur quidam vō nō Exē
plum primi ut multotiens quasdam videmus fe/
bres sanguinis que vsq3 ad quartum uel 7^m mo
dica facta resolutione permanent ⁊ tūc natura su
bito magnam quātitatem sanguinis emittendo fa
cit salutem. ¶ No. tertio q in morbo salubri aucto
res distingunt quatuor tempora principium aug/
mentum. statum ⁊ declinationē. nā ī mortali de/
clinationē nō oz esse. hec āt tpa quedā dicunt vlia
vt sic integrū morbū pstituentia quedam particu/
laria vt sic particularē paroxismū integrantia nūc
āt solū de vlibus ē sermo. ¶ No. quarto q hec
vlia tpa: qñq3 distingunt adinuicē penes alteratō
nē materie morbi. ⁊ talis nō ē nisi ī morbis mate/
rialibus. Qñq3 vō. distingunt penes accidentia cū
morbo existentia: ⁊ hec distinctio ē in omnib9 mor
bis. nā qñ accidētia sūt valde parua tūc ē principi
um cū crescūt notabiliter est augmētū. ita tñ vt si
minuent cū vltimant ita q nō sit notabilis eorū
augmentatio vel diminutio in tpibus sibi inuicem
pportionalibus: tūc ē status cū preterea decrescūt
est declinatio. Sz in distinctiōe penes digestionē
est aliud. nā qñ mā est adhuc in tpe morbi in quo
modicum transmutat aut a calore nāli versus di/
gestionē aut putredinali versus oppositum est pn
cipiū. Sz cū mā notabiliter ad aliquod istorū duo
rum trāsmutat nō tñ ita q digestio vel ei9 oppo^m

compleat̃ ⁊ apparet iã manifesta facta ipꝛessio tũc est augmentũ cũ aũt complet̃ talis trãsmutatio aut est completa tũc ẽ stat⁹ siue sit cõpleta digestio siue putredo digestioni opposita. Et attẽde φ digestio dicit̃ qñqꝫ ꝺ transmutatione p quã acqrit̃ perfectio intenta ĩ mixtione aut tempamẽto humidoruꝫ ⁊ siccoꝝ adinuicẽ a naturali ⁊ pꝛopꝛio calido qñqꝫ vero sumit̃ pro tali perfectione acqsita. ⁊ hoc modo. 2° sumitur digestio cum dicimus φ in augmento digestio est manifesta ⁊ in statu est completa vel conpletur: ⁊ in pꝛincipio ẽ occulta. Stat. n. motum illum in pꝛincipio factum esse valde fortez ⁊ velocem ⁊ in statu esse valde remissum. Intelligo etiam tunc compleri digestionem cum modicũ valde defficit a complemento quo acquiritur.

¶ Quinto nota φ accidentiũ que fiunt in moꝛbo quedã quandoqꝫ fiunt magis vi moꝛbi vt in moꝛbo moꝛtali in quo natura non audet pugnam cõmittere seu temptare. fit tñ aut foꝛtis doloꝛ capitis aut putredo vapoꝛe illis eleuato. aut spasmus de repletione ⁊ sic de multis: qdam autem fiũt foꝛtia vi nẽ sicut qñ mã ẽ cõplete digesta mot⁹ foꝛtes cretici fiũt illi enim fiũt a virtute non a febꝛe nisi foꝛte tanqꝫ a stimulante. Quedã aũt sunt cõia vtriqꝫ concurrit satis notabiliter ⁊ virtus ⁊ moꝛbus hic ğ querimus de omnibus talibus. Nam vtruꝫ accidentia merito moꝛbi sunt maioꝛa in statu moꝛbi salubꝛis est dubitatio magna per se quã infra dicemus dõce deo in scdã particula illo affõ 3°. ¶ Circa pꝛincipia ⁊ fines. ¶ 6° no. φ cũ materia ẽ cõplete digesta acquirit̃ ei quedam ꝓꝓꝛietas per quam pꝛopoꝛtionatur ad virtutẽ merito cuius est receptibilis alterationũ ⁊ motuũ localiũ multo magis φ̃ ante ⁊ si qñqꝫ ĩ digestiõe ingrosset̃ verbi g. Carnes crude in stomaco nostro difficulter digerunt̃. Ecdẽ assate aut in patella fricte ita vt manifeste indurentur tñ sũt manifeste a stomaci caloꝛe multo magis alterabiles hoc ğ modo humoꝛ digest⁹ merito illius ꝓꝓꝛietatis põt a virtute membꝛoꝝ alterari magis alteratiõe mouente humoꝛẽ extra coꝛpus ⁊ alteratiõne p quã dissoluat̃ a caloꝛe nãli valde velocius φ̃ ante ⁊ ẽt in suis malignis qualitatibus foꝛtius remitti. Ista tñ ꝓpoꝛtio nõ oꝫ φ sicut digestio crescat: ita acqratur imo seqt̃ iam limittatuꝫ graduꝫ digestionis quo acqsito aut subito acqrit̃ aut quasi subito. ¶ Quãtuꝫ ad ꝭꝫ tũc sit pꝛia conclusio sumendo statũ pꝛo statu quo ad accñtia in cuiuslibet moꝛbi siue moꝛtalis siue salubꝛis statu accñtia vltimant̃ pꝫ qꝛ non alia rõne dr̃ status quo ad accñtia. ¶ 2ª ꝯ°. in cuiuslibet moꝛbi mãlis seruãtis mãm ad vnaꝫ expulsionẽ creticã accñtia vltimãtur pꝫ qꝛ in statu tali ẽ foꝛtissima pugna nẽ Cõtra mãm pꝛius ad ipsam cõplete digerendam postea ad sepandã: ⁊ crisi expellendã. ¶ 3ª ꝯ°. non semper in statu quo ad mẽ digestionem accidẽtia vltimant̃: pꝫ de statu moꝛboꝝ nõ reseruantiũ mãꝫ ad vnã expulsionẽ. nã ante aduentũ status põt in tñ minoꝛari mã vt multo magis remittat̃ moꝛbus p illam paucificationẽ φ̃ merito pugne intendat̃.

¶ 4ª ꝯ°. dato φ in certo moꝛbo reseruante quasi totam materiã non fieret crisis vel temptaretur ⁊ esset moꝛbus salubꝛis in statu tñ p° accidentia vltimantur patet. ¶ Nam in statu tali virtus velociter agit in materiam digerendo plusqꝫ in aliis tẽpoꝛibus. ğ fit huiusmodi materie maioꝛ agitatio ⁊ essuma⁹. Et per consequens cum adhuc plurimo caloꝛe putredinali pticipet faciet materia hoc modo commota foꝛtia ⁊ seuissima accñtia. ¶ 5ª conclusio in statu completa digestione adhuc tñ est digestio patet qꝛ est illa perfectio acquisita que dicit̃ digestio. ¶ Sexta conclusio licet in statu febꝛiũ interpollatarum fiant notabiles intensiones ⁊ remissiones accidentium. tñ dicimus egritudinem stare. pꝛima pars patet qꝛ tali statu aliquando compꝛehenduntur plures paroxismi vt pꝛima quarti ca° tertio. ¶ Sed ñ est dubiũ φ in illis fiunt notabiles intensiones ⁊ remissiones moꝛboꝛum quo ad particularia tempoꝛa illoꝛum paroxismoꝛuꝫ status vt inter pꝛincipium ⁊ augmentũ ⁊ statuꝫ paroxismi Ex quo patet non dici stare moꝛbum vel accidentia in statu quia in qualibet eius parte. vnde sit notabilis differentia sed ideo dicitur moꝛbum stare quo ad accidentia: qꝛ in qualibet eius parte seuioꝛa sunt accidentia φ̃ fuerint in pꝛecedentibus ⁊ φ̃ erunt in futurum partes sibi inuiceꝫ coꝛespõdentes comparando vt pꝛincipium paroxismi ad pꝛincipium ⁊ augmentum ad augmentum ⁊ sic vltra ⁊ h̃ pꝛecipue in febꝛis intensione vel moꝛbi: cuius est status manifeste ita φ partes etiam status in vicem comparando pꝛopoꝛtionales: non erit inter eas notabil' differentia. ¶ Per hoc patet mẽs Gal. qꝛ fuit de statu vniuersali moꝛbi reseruantis materiam ad vnicam expulsionem creticam. 2° patet φ licet talis moꝛbus hoc modo seruans materiaꝫ per crisim non terminaretur tñ sequitur post completam digestionem declinatio pꝛopter foꝛteꝫ resolutionem ⁊ materie alterationẽ a caloꝛe nãli: per hoc pꝫ ad argumẽta rñ. ¶ Ad pꝛimũ ne² ꝯñã Nã licet sit digesta magis φ̃ in pꝛincipio ipsa tñ ẽ putridioꝛ vel si nõ sit putridioꝛ tñ magis a virtute agitat̃. ¶ Ad 2ᵐ dr̃ φ in statu est vehemens pugna esto ẽt φ nõ fiat crit̃. Et ad argumẽta cũ dr̃ φ mã nõ digerit̃ in statu ne²: imo in quadã pte status digerit̃ ⁊ negat̃ φ illi pti cõpetat rõ augmẽti vt visuꝫ ẽ in qõne. Itẽ in quadã pte stat⁹ ẽ digesta ⁊ tñ multi mali vapoꝛes secũ mixti remanent q virtutẽ multũ stimulãt sui cĩitate ⁊ putredine quã virtus pugnat ⁊ ꝯtra mãm sue actiõi foꝛti resistẽdo ⁊ ipsaꝫ alterãdo ꝓ remotiõe male qualitatis ipsamqꝫ resoluẽdo: ⁊ sic pꝫ rñõ ad 3ᵐ nã quo ad pꝛimã rõnem. 2ª rõ soluta ẽ supꝛa in ꝯ°nib⁹. ¶ Ad 3ᵐ. dicit̃ φ in pte status ĩ qua mã ẽ digesta. Est tñ digestio vt supꝛa dicit̃. ¶ Ad quartã negat̃ ꝯñã qꝛ pp mẽ multitudinẽ que vno paroxismo mouet̃ fit febꝛis foꝛtioꝛ. Iteꝫ qꝛ putredo ẽ itẽsioꝛ ꝭꝫ vnã opinioneꝫ iõ illi⁹ tpis poxismi sit foꝛtioꝛes ¶ 5ᵐ dr̃ φ digerit̃ añs cã ⁊ ꝯiũcta vt isra videbit̃. ¶ Ad 6ᵐ ne² argᵐ nã lꝫ moꝛb⁹ maioꝛẽ ꝓpoꝛtionẽ ad cãꝫ moꝛbi vtutẽ

hēat q̄ȝ ante tñ virtus icipit hēre pportioȝ ad cāȝ morbi. ꝛ iō illā dbilitat ita vt morb⁹ cresce ñ possit ¶ Deīde cū dicit. Si qs ifert correlariū ꝛ ē ꝙ in statu morbi pacuti ē exibenda tenuissima dieta. pbat̄ q₂ si qs timet dare cibū in p acutis egritudinibus propter intensiones apostematum aut febriū continuarum tunc magis est necessarium hec cauere in statu quia tunc accidentia sunt seuiora sicut testat̄ ypo. in pitoneon noxomaton .i. i libro regis acutoruȝ in quo dixit de vltimitate caloris apostematis ꝛ dedit intelligi intensiones febrium Sicut mos est antiquoꝝ ponere vnū pro exemplo multoꝝ. sed d quocūq₃ istoꝝ siue febre siue apostemate intelligat̄ ꝙ in statu nō damus cibū intellectus ē verus ꝛ sanus vt nā in eoꝝ statu pmittatur opari ꝛ nec cibo nec alia re ipediatur. Et ideo oȝ ꝙ in statu dieta tenuis vltimet̄ in subtilitate quod fuit correlariū. Si tñ status. hec est. 3ª. pars principalis cōmenti. Et facit qd dictū ē di. ꝙ si status post primas. 4. predictas statim nō venerit. i. non sit vēturus. tūc nō stati a principio ē vtēdū tenuissima dieta ne forte infirmus moriat̄ ante statū. ꝛ hec ē. 2ª. cōclusio affoꝛismi. ¶ Ex quibus omnib⁹ dictis pȝ ꝙ in illo morbo cui⁹ status ē futurus in prima. 4ª. die bonū ē illico tenuissimā dietā dare. Si vero illud nō pōt pati nā mellicratū detur vel sufficit parū ptisane. Sūt eni hec in vltimitate tenuitatis. i. sunt declināt ia ad latus tenuissime diete sed illa que ypo. vocat grossuȝ cibū. i. tendēteȝ ad lat⁹ grossi sunt secōdaria istis. i. post istos cibos ingrossitie q debēt dari in statu. i. in morbo cui⁹ status est futurus post diē. 4ᵃᵐ. ꝛ in istis morbis sub cōdescēdetur ad ingrossandū q̄ȝtūcūq₃ morbus molliat̄. i. fiat minus acutus verbigra. Si status ē aliquātulū vicinus det̄ cibus parū grossus. Si vero remotior detur cibus grossior quia sic ordinata dieta ē vtilis ꝛ oīū boꝝ cā dicta ē i expositiōe affo.

## Quando in statu.

Conclusio affoꝛismi ē ista. egritudine existente in statu oȝ vti dieta tenuissima. probat̄ quia illo tēpore quo accidētia sunt seuissima. ꝛ pugna nē fortissima cōpetit dieta tenuissima vt supra patuit sed hoc ē in statu vt ē etiā dictū in cōmēto precedenti ḡ ꝛc. ¶ Nota ergo primo ꝙ ex cibo in statu exbibito sequūtur nocumēta supra dicta de impedimento virtutis diuertendo eā. 2º. de resistēdo digestiōi mē. 3º. quia fouet̄ mā morbi ꝛ q₂ sequitur intēsio febris ꝛ q₂ oīa ista sunt in statu maiora per cibum iō maxime in statu vitāda sunt. ¶ Nō. 2º. ꝙ hic p statū intelligere debem⁹ statū vlem precipue morbi acuti ꝛ in q̄ȝ reseruātis ad vnā expulsionē. Nā in morbo nō reseruāte etiā i statu quo ad materie digestionē nō habet veritatē vt. 4ª. tertij de cura pleuresis. hic aūt status de quo dicimus est morbi pars molestissima ꝛ modicū duratura. Et iō virt⁹ pōt sine cibo bene tollerare. ¶ Nō. 3º. p dietā tenuissimā itelligi hic nihil dare. ꝛ nō vt dicit Marsil⁹ tenuissimā respectu dietarū alioꝝ temporuȝ ꝛ sic dicit Jacobus. Nā tūc ad istius verificationeȝ nō oȝ ꝙ status sit breuis q₂ etiā in lōgo statu hoc mō administram⁹ tenuissimā dietā vt i quartanis. ¶ Nō. 4º. tres ꝯditiōes reqri ad veritatē affoꝛismi vna ꝙ stat⁹ sit breuis: q₂ morbi acuti ꝛ seuoꝛuȝ accñtiū. 2º. reqrit̄ ꝙ virtus sit cōstans. 3º. requirit̄ ꝙ sit status morbi cui successiua sit declinatio vt i cōmēto dicit Gal. ¶ Nō vltimo ꝙ virtute ꝯstante semp in statu quo ad accidētia vtit̄ dieta tenuissima respectu alioꝝ tēpoꝝ morbi. ¶ Cōcordia autē affoꝛismi habet̄. 4ª. primi cap° primo etiaȝ prima quarti ca°. de cibatione febricitātiū vtilitas patȝ ꝛ ampliat̄ ad remotionē oīs rei nāȝ ab opatione distrahentis. hic solet moueri dubiū inutile vtruȝ in statu sit vtendū dieta tenuissima ꝛ certū ē ꝙ non cū ē longus vel virtus est debilis uel mortalis sed cū dictis cōditionibus vtimur semper tenuissima.

## ¶ Hunc affoꝛismū.

ꝯmentū diuiditur in tres partes. In prima parte oñdit habitudinē istius affoꝛismi ad precedētē. In. 2ª. verificat ipsuȝ. in tertia cōtinuat cū sequenti. ibi. 2ª. in statu. ibi. 3ª. in p̄missis. De prima dicit ꝙ quidā hunc affoꝛismū ponūt sepatū a precedētē. Sicut ipse quidā vero cōtinuat ipsuȝ cū precedēti. De. 2ª. parte dicit ꝙ iō precipit̄ in statu dari subtilissima dieta q₂ in eo succedūt multa accidētia morbum digerentia. i. in eo fiunt multa accidētia pp digestionē cui nā vacat multū tunc. Et iō nā nō ē impediēda a digerēdis humorib⁹ q sunt mā morbi ꝛ p̄cipue cū tota est illi rei. s. digestioni itēta ꝛ vix sup sit hora quoniā vincat humores illos. Et iō nō ipediat̄ nā in digestionibus q₂ nos hoc phibem⁹ in libro de die cretica. Et subdit ꝙ ista dieta ypo. omina p̄cedētia de dieta status sunt itelligenda de statu cui successura sit declinatio. nā in morituris oȝ futura pnunciare ꝛ debēt dictis pronosticis dimitti. De. 3ª. pte dicit ꝙ hucusq₃ locutus ē ga. de dieta infirmorum distincta sm tpa morbi. hic vero subdit eius distinctionē ratione virtutis. In isto ꝯmento solet dubitari an aliqs sit stat⁹ morbi salubris cui nō succedat declinatio. Et pȝ ꝙ ē possibile q₂ pōt ifirmus i statu morbis salubris mori ex alio morbo mortali. ¶ Itē dubitat̄ vtrū morituri sint solis pnosticis dictis dimittēdi. Et breuiter dicit̄ ꝙ qñ sūt morituri certe ꝛ de primo q₂ sine multa infirmi vtilitate vel alioꝝ medici cadūt in ifamiā iō dimittēdi sunt sed vbi nō sit certū de morte. vel vbi mors est longinqua ad vitā plōgādā adhibem⁹ studiū vt i ptisicis ꝛ i ethicis ꝛ ydropicis ꝛ multis talib⁹ vos tñ nō relinquatis semp ifirmū q₂ sepe errat̄ putādo ꝙ sit cito moritur⁹ ꝛ non est ita.

## ¶ Cōtēplari

aūt. Cōclo isti⁹ affo ē ista medicū dbētē recte dietar ifirmū oȝ ꝯtēplari ꝛ ꝯsiderat̄ vtutē ifirmi si cū dieta exibē sufficiet stare vsq₃ ad statū egritudinis āt ille ifirm⁹ cui⁹ illa ē vtus pus deficiat ꝛ nō sufficiat dieta illa ad sustinendū virtutē aut prius dficiat egrit° et obtūdat̄ q̄ȝ ifirm⁹ cū tali dieta pba

tur quia dimissa ista cōsideratione nō recte dietat infirmus ꝙ ꝛc. probatur assumptū qꝛ dietatio debet mensurari secūdū tenorē virtutis. vtriusqꝫ eni opusculi est cōmunis intentio custodia virtutis. ¶ Nō ergo ꝙ contēplari idē ē quod subtiliter cōsiderare per egrotantē vero intelligit virtutē egrotantis. ¶ Nota. 2°. ꝙ cū virtus vitalis sit aliarum fundamentū vt ostenditur prima primi ideo illam maxime debemus considerare ꝛ maxime per pulsum licet etiā aliaꝝ virtutū duaꝝ. s. naturalis ꝛ aialis consideratio sit habenda ꝛ multū indicet eaꝝ debilitas. ¶ Nota. 3°. ꝙ egritudinū que terminantur. quedam terminant paulatine ad salutē. q̄daꝫ subito ad salutē. quedā primo subito versus salutē mouentur. sed primo paulatine cōpletur transit⁹ ad salutem qꝛ fuit facta crisis incōpleta. Iste ꝙ 3°. mō terminate in crisi que fit in statu nō deficiūnt sed obtūdūtur igit Gal. voluit ꝙ nō solū ꝯsiderēmus vtrū ex toto morbus defficiat sed vtrū obtundatur p talis diete exhibitionē. Et hijs sunt tres ꝓportionales ad malū terminantes. ¶ Cōcordia pōt sūi prima quarti capitulo de cibatione febricitātiū. ꝛ hic solet dubitari vtrū in dietando sumat īdicatio a morbo et virtute. Et ego istud disputaui supra quarto cōmento afforismo ꝛc.

¶ **Quia superius.** Galienus cōmentando afforisinū facit tria. primo cōtinuat cū precedentibus secūdo verificat afforismū. tertio ponit habitudinē istius ad precedētē ꝛ sequētē. secūda ibi. vt virtus tertia ibi. quia ergo. ¶ De prima parte dicit ꝙ in sermonibus superioribus secundum ꝓpinquitatē ꝛ remotionē status docuit subcōdescendere in ordinanda determinata dieta. In isto docet illā mēsurare ꝛ ordinare secundū vires patientiū. ¶ De parte secunda dicit primo ꝙ infirmi dietantur vt virtus nutriatur. i. vt virtus sit fortis ꝛ nō vt morbus nutriatur. Et ex hoc sequitur ꝙ vltra morbū ꝛ tempora de quibus est dictū debemus virtutem considerare pariter ꝛ morbum vt patet ex dictis ꝙ recte sequitur ꝙ si medicus ista duo in ordināda dieta bene consideret. s. longitudinē ꝛ breuitatem status. i. propinquitatē ꝛ distantiā ꝛ virtus īfirmi bene ꝓpendat tūc in dietādo subsequitur vtilitas nostro operi. Et hoc pꝫ quia si virtus defecerit ꝛ non sustinuerit subtilitatē diete secūdū exigentiaꝫ morbi cibi dabuntur in quātitate ꝛ qualitate secūdum quod expedit virtuti. Et etiā in statu cib⁹ est dandus accidentibus virtutē dissoluentib⁹. Dicit tertio ꝙ quia maxima cautela medicoꝝ debet esse in bene ordināda dieta. Ideo ypo. putauit p̄cedētē afforismū ꝛ subsequētē continuo subiungēdos p̄nti coniungendos: quos tres. si quis tāq̄ vnū intelligeret non peccabit sed ipse diuisit vt melius explanaretur. Et in hoc afforismo disputari solet. vtrū infirmi semper dietentur vt virtus ꝛ nō morbus nutriatur. In quo dubio intelligēdū per nutriri tandē fortificari ꝛ obtinere: est hec sententia vera generaliter. Nam etiam subtilissima dieta ad hūc finē administrat. ꝛ etiā dieta: que quando qꝫ administrat ad causandū vnū morbū vt alius curetur deterior: ad hunc finē exhibet. Sicut quādo in spasmo aut paralisi ꝓuccamus febrē licet ꝙ dieta quandoqꝫ exhibeatur ita vt virtus pro tūc debilitetur. hoc tamen non intendit medicus immo si esset possibile ꝙ cū tenuissima dieta virtus staret in eodem gradu magis hoc quereret licet autē nō sit possibile propter iuuamentū sequēs per quod tandem virtus fortificabitur ea exhibita permittit ipsum debilitari.

**Quibus ergo** cōunis. Iste aphorismus diuiditur in tres partes secundū tres cōclusiones. ibi. 2ª. quib⁹ vero posterior. ibi tertia. prius vero vberius. prima conclusio in morbis habentibus in principio idest prope principiū statū oportet a principio vti dieta tenuissima. ꝓbatur quia natura vsqꝫ prope principiū fortissime pugnat cū materia. Et ideo non est impedienda ꝯsequentia tenet vt supra multotiens. ¶ Nota ergo ꝙ in morbis dicimus statū esse cōtinuū quia valdē principio vicinū vt supra septimo afforismo. Cum autē ita vicinū statū habet videnꝫ pricipio carere. Nā cause occultātes principiū sunt duplices que dā sunt remissio accidētiū vt in febre latica que ē continua flegmatica multotiens accidit. Quedaꝫ vero est subita fortiū accidentiū inuasio ꝛ huiusmodi morbi habent occultū principiū. ¶ Nota 2°. ꝙ hic per statum intelligimus statū vniuersalem quo ad accidentia ꝛ nō materie digestionē. Similiter aūt saltē quo ad accidentia naꝫ de statu quo ad digestionē solū supra dictū est non semp in illo esse dietam subtiliandā. ¶ 3°. nota hic per tenuem dietam intelligi tenuissimā non sicut afforismo 4°. ¶ Quarto nota. ꝙ egritudinū ꝑperacutarum q̄ sunt fe. cōcluse non habentes manifestas piodicationes tres sunt maneries quedā eni a principio vsqꝫ ad statū ꝑmanent huiusmodi ita ꝙ non nisi quantū merito alterationū rerū extrinsecaruꝫ variari oꝫ videnꝫ itendi aut remitti. Et haꝝ cā ē vniformitas mēi ꝛ ꝙ tātū moueꝫ ad putredinem denuo quātū dissoluitur ꝛ iste dicūtur homothene. q̄dam vero sunt augmastice quia cōtinue vel quasi cōtinue vsqꝫ ad statū intendūtur. Et haꝝ causa ē quia primo incipit accendi grossa materia deinde subtilior aut qꝛ plus transit in putredinē q̄ dissoluaꝫ. Quedā sunt paugmastice. i. qa quasi cōtinue remittendo ꝓcedūt ꝛ ī in istis mā accēsa primo ē subtilior deīde accēdiꝫ grossior aut paucior q̄ dissoluꝫ maxime ꝙ verificaꝫ de homotheis ꝛ augmasticis licet etiā ꝯña tenet in paugmasticis. ¶ Quib⁹. 2ª. cōclusio in morbis acutis nō hñtibus statū cōtinuum sed posteriorē cibus in statu parū ante statū ē auferēd⁹. ꝓbaꝫ tūc ē ī illis morbis cib⁹ auferendus cum est fortissima pugna vt supra dicitur aut valde prope est futura nr̄ cōtra nāꝫ ꝛ e cōuerso. Sed ita est in istis morbis in statu ꝛ parum ante vt patuit etiā supra ꝙ. ¶ Hic nota ꝙ inueniꝫ du

plex littera vna dicit afferendū ⁊ si ita stet tunc debet ly. parū ꝯiungi cū ly. afferendum ita ꝙ sit sensus ꝙ in statu ⁊ ante statū est paꝝ afferendū .i. parum dandum de cibo aut etiam nihil. Nam quādo nihil datur communiter dicimus parum affertur: tamē puto hāc litterā corruptā alia dicit auferendū ⁊ ista cōformis ē ꝯmēto ⁊ tūc ly. parū debꝫ ꝯstrui cū ly. ante vt sit sensus ꝙ in statu ⁊ parum ante cibus est auferendus. ¶ Sed prius. ¶ Tertia cōclusio in istis morbis statū longe habentibꝰ a principio oꝫ vberius reficere ꝙ̄ in statu vel paꝝ ante. ꝓbat́ qꝛ si nō sic reficeret́ egrotans nō sufficeret vsqꝫ ad statū durare cū debitꝫ virtutꝫ fortitudine ⁊ ad tocius affoꝛismi verificationē supponit́ virtutis ꝯstantia ⁊ cōcordiā sūme. 4ª. ꝑmi capꝰ. ꝑmo ⁊ prima quarti caꝰ de cibatione febꝛicitātiū.

¶ **Hic affoꝛismus.** Gal. cōmētando hūc affoꝛismū facit duo primo ponit. huiꝰ affoꝛismi ad precedentē habitudinē. 2º. verificat affoꝛismum. 2ª ibi. Sunt eni. de prima dicit ꝙ hic aphoꝛismus ē iungēdus supioꝛibus vt est dictū sed tñ est eis vtilioꝛ. Alia littera habet vlioꝛ ſꝫ tñ sentētia manet eadē. Nā in precedētibus a principio ⁊ ꝯtinuo in moꝛbis acutis iussit tenuissime dietari sed hic magis vliter iussit i cuiuslꝫ statu moꝛbi supple acuti licet nō eēt ꝑacutꝰ ⁊ ꝑ peracutꝰ post initiū moꝛbi quia ꝓpe statū tenuissime dictare. vbi ꝯsidera supra eē dictū in moꝛbo ꝑacuto statū totum esse tenuissime dietandū hic aūt magis vliter dicit́ ꝙ si moꝛbus nō sit ꝑacutus sed acutus in statu ⁊ parū ante est tenuissime dietādū. Et parū post initiū erit tenuissime dietādū. Et ideo hic affoꝛismus est vlioꝛ hec Gal. Sūt eni gdā additio oꝛibasij verificat affoꝛismū di. ꝙ egritudinū quedā sunt ita acute vt statim a principio statū habere videntur ⁊ istis iussit Ypo. ab initio tenuissimā dietā dare. Alie vero sūt quarū status ē longinquioꝛ ⁊ in istis dixit Ypo. ꝙ in statu ⁊ parū ante statū ꝯuenit abstinere ſꝫ ꝑus reficiat́ ita vt virtus egrotātis sufficiat sed i statu nō sunt cibandi vt nā sit ꝑparata ad dimicādum ⁊ hoc supra pluries verificatū est.

Vtrū in moꝛbis hñtibus statum lōginquū sit in principio grossius dictandū deinde versus statū subtiliādū. Negatiue arguit́ sic. in quartana ⁊ flegmatica ⁊ sextana subtilius ē a principio dietandū. ⁊ in ꝓcessu ingrossanda est dieta ꝯ ⁊c. Assūptū prima quarti cap. ꝓprijs de cura egritudinū ¶ 2º. sic stat a principio talis moꝛbi multā eē replōnē merito cuius dieta sit magis subtilianda ꝙ̄ in replōne remota ꝯ stabit in principio subtilꝰ dietari ꝯueniēter ꝙ̄ in augmēto. 3º. in statu pleuresis grossius dietat́ ꝙ̄ in principio vt ꝑmo regiminis acutoꝝ ⁊ dc. 5º. tertij ergo ⁊c. ¶ 4º. virtus in moꝛbo ꝯtinue debilitando procedit ergo ꝯtinue indiget maioꝛi refectione ¶ Quinto in principio virtus magis pugnat cōtra mām ⁊ magis ē digestioni intēta ⁊ replō ē maioꝛ ergo minus ē impediēda ꝙ̄ in processu ꝯsequētia clara ⁊ pꝫ assumptū. cū tūc mā sit magis rebellis cū sit minus digesta. ¶ Sexto tūc sequeret́ ꝙ in principio taliūꝫ moꝛboꝝ esset grossius dietanđ ꝙ̄ in statu ꝯsequēs ē falsuꝫ qꝛ tūc a pari in principio poxismoꝝ esset grossius dictandū ꝙ̄ in statu eoꝛūdē. Cuiꝰ oppositū pꝫ ꝑ cōiter opantes. ¶ 7º. qꝛ in statu moꝛbi immālis nō ē cā quare magis sit cibꝰ subtiliādus cū tūc sit virtus minoꝛ ⁊ nō pugnās cōtra mām nec magis intēta digestioni cū nō sit ibi mā moꝛbi digerēda. ¶ In oppositū videt́ Ypo. in affoꝛismo. i questione primo ponētur quedam pꝛeambula. 2º. cōclusiones de quesito. ¶ Quātū ad primū notādū primo ꝙ ex hijs que in questione precedēti dicunt́ ꝙ principiū augmentum status ⁊ declinatio qñqꝫ dicūtur de vlibus tēpoꝛibus moꝛboꝝ quādo qꝫ de particularibus. in ꝓposito intēdimus de vniuersalibus. ¶ 2º nota ꝙ mā in principio cōiter est cruda. Et ideo eo tēpoꝛe opatio nē in sanis ꝓpter multam suā resistētiā est tarda. Itē qꝛ adhuc mā nō est multū putrida ideo nō multū irritatur nā ad opandū in eā ipsaꝫ digerendo. In statu vero ē e cōtra. nā mā iā multū gradū digestionis recepit ⁊ multū ē calefacta ita vt multū irritet ⁊ operationē in mām ē velocioꝛ ⁊ hoc supposita paritate in quātitate materie ⁊ loco vbi ꝯtinet́ tā in principio ꝙ̄ in statu ⁊ loquēdo de istis tēpoꝛibus vt pene alterationē materie in moꝛbo salubꝛi distinguntur. ¶ 3º. nō ꝙ in principio quo ad accñtia qꝛ materia modicū stimulat virtutē iō ipsa nō multū conatur contra eā agere. Et iō actio nō ē velox sed in statu quo ad accidentia. Esto ꝙ materia non sit multo naturaliter magis pꝛeparata ꝙ̄ ante ad accipiendas actiones tamē qꝛ natura magis conatur. ideo multo magis in eā opatur ⁊ etiā multo magis aggrauat́ nā ¶ 4º nota ꝙ nocumenta cibi exhibiti in moꝛbo sunt virtutis a grauatio ⁊ resistentia que fit nature in agendo in moꝛbi materiā qꝛ difficilꝰ ē duo obta virtuti ꝙ̄ vnū transmutare diuersio instrumēti ṽtutis a loco vbi ē mā peccās generatio mali humoꝛis ex mā nutrimēti ⁊ tādē coꝛpoꝛis alteratio ¶ Quinto nota ꝙ dupl'r possumus vnam dietā dicere alia grossiorē vnomō quo ad quantitatem nutrimenti in vna vice assumendi. 2º. cōpādo totā quātitatē nutrimenti in toto tēpoꝛe quo dicimus dietā grossiorē ad totā in eodē tēpoꝛe in alia dieta sumendā siue hoc sit in uice vna siue in pluribus. ¶ Sexto nota ꝙ possumus compare i queistone principium quo ad accidentia statui. vel principium quo ad digestionem statui. Et hic supponit́ ꝙ hic loquitur de moꝛbis salubꝛibꝰ materialibus vel imālibus reseruātibus materiā ad vnā creticā expulsionē siue nō reseruātibus. ¶ 7º. notādū ꝙ ꝙ̄uis virtus debilis foꝛtius indicet de sui conseruatione tamen nō opoꝛtet ꝙ alijs pibꝰ indicet plus cibi in uice vna esse dandū quia propter debilitatē foꝛte illud nō possit plꝰ digerere sed absolute indicat plus nutritiuū cibū offerri. ¶ Ultimo notādū ꝙ in recte dietando infirmuꝫ consideramus ei pro sanitate cōsequenda ꝓdesse

q̃ plurimũ ⁊ iuxta possibile minꝰ obesse. ¶ Quã tũ ad secũdũ articulũ loquẽdo p̃mo mõ de mõbis ĩmãlibꝰ sit ista prima ꝯclusio nõ semp in principio ĩmãlis morbi salubris ẽ grossius dietãdũ quo ad vnã cibationẽ alijs paribꝰ q̃ȝ indeclinatione Probaẽ. Stat virtutẽ in aliqua declinatione morbi ĩmãlis eẽ eque fortẽ. sicut fuit in principio eiusdẽ ḡ alioꝝ paritate supposita eque grosse erit corpus dietãdũ tenet ꝯña qꝛ nõ videẽ quid eẽt indicans maiorẽ igrossationẽ in principio. Assumptũ patet nã stat ex tertiana multum debilitante transire in ethicã. 3ᵉ. spẽi ⁊ cũ erit in illiꝰ principio facta purgatione mẽ curari a tertiana ⁊ remanere ethicum multũ debilẽ ita vt postea in processu cure quãdo q̃ȝ in declinatione erit fortior q̃ȝ in principio fuit. Ex ipsa sequiẽ. 2ᵃ. ꝯclusio ꝙ non semp ẽ cõpetens plurics offerre cibũ in augmẽto statu vel declinatione q̃ȝ in principio morbi inmãlis pȝ qꝛ in principio pp debilitatẽ equalẽ que põt eẽ ita modicuȝ ꝙ poterit ĩ uice vna offerri in principio sicut in declinatione. Et ideo alijs paribus tanta indigebit iteratione. ¶ 3ᵃ. cõclusio nõ vniuersaliter ĩ morbo inmãli maior debet esse quantitas cibi offerendi ĩ declinatione vel statu vel augmẽto q̃ȝ in principio pȝ ex precedẽtibꝰ. Et iste sunt tres ꝯclusiones cõtra tres alias Jacobi de forliuio in ista materia. ¶ 4ᵃ. ꝯclusio posita pitate in virtute nõ conuenit maiorẽ cibi quãtitatẽ offerẽdã eẽ in statu q̃ȝ in p̃ncipio morbi inmãlis pȝ in ethica in qua cibus nõ tãtũ datur gratia nutrimẽti sȝ etiã gratia refrigerij. Nã nutrimẽtũ aliquo mõ refrigerat a principio sue exhibitionis. Cũ ergo ĩ statu sit indigentia maioris refrigerij sequitur plus cibi alijs pibꝰ eẽ offerẽdũ. ¶ Quinta ꝯclusio ĩ morbo ĩmãli in quo nõ ẽ virtutis debilitas nisi ꝯñs vim morbi illius nec ꝯiungiẽ dispositio idicans subtiliationẽ vel ingrossationẽ in principio quo ad accñtia ẽ grossius dietãdũ quo ad vnã cibationẽ q̃ȝ in augmẽto statu vel declinatione pȝ qꝛ virtus ẽ fortior ⁊ accñtia nõ maiora ⁊ nõ ẽ aliqd aliud ꝯtrarie indicans vt suppono. ¶ Quãtũ ad morbos materiales sit ista ꝯclusio sexta in principio quo ad accñtia nõ semp in morbo mãli ẽ grossius dietãdũ q̃ȝ in statu quo ad accñtia deductis alijs a morbo ⁊ virtute indicãtibus probaẽ aliqs ẽ morbus talis cuiꝰ status ẽ ita viciñ vt nullo modo sit in principio cibãdum ḡ ⁊c. Et assumptũ pȝ in appoplexia ⁊ multis talibus ⁊ hoc ẽ etiã verũ in nõ mãm ad vnicã expulsionẽ reseruãtibꝰ vt in pleuresi a fractura coste cõtingẽte cuiꝰ status distat a principio p horã vel minus. ¶ 7ᵃ. cõclusio in talibus morbis in principio multũ a statu distante deducta alia indicatione alterius morbi ꝯiuncti vel replñois ⁊ taliũ in principio ẽ grossius dietandũ ꝯstãte vtrobiq̃ȝ virtute cõclusio pȝ qꝛ in statu quo ad accñtia mã est multa ⁊ multũ stimulãs virtutẽ ergo virtus non est cibo grauãda. ¶ Octaua cõclusio non semper in statu quo ad materie digestionẽ est subtilius dietanduȝ q̃ȝ in principio sibi ꝓportiõato imo quãdoq̃ȝ grossius etiã ꝯstante virtute pȝ de statu pleuresis. Et cã est qꝛ mã sic paucificata ẽ vt nõ multũ ledere possit nec magnũ sit nocumẽtũ cibati nisi quia in principio quo ad digestionẽ accñtibꝰ exñtibꝰ seuissimis virtus nõ erat agrauanda maius fuisset nocumẽtũ cibare. Cõclusio. 9ᵃ. stat in morbo mãli salubri nõ reseruãte mãȝ ad vnicã expulsionẽ in statu quo ad digestionẽ mẽ subtilius eẽ dietandũ q̃ȝ fuit in statu quo ad accñtia eiusdẽ morbi alijs indicationibus deductis ⁊ vtrobiq̃ȝ ꝯstante virtute Probaẽ qa merito p̃parationis materiei in statu quo ad digestionẽ ipedimẽtũ exibitũ virtuti per cibũ est maius q̃ȝ si materia nõ eẽt ita preparata. sȝ tãtũ illa ita preparata esset sicut fuit in statu accidentiũ. Sit igitur ꝙ p. a. ⁊ arguiẽ sic: stat minꝰ q̃ȝ p. a. nocumẽtũ cibationis merito seuitatis accñtiũ ĩ statu quo ad accñtia excedere simile nocumẽtuȝ in statu quo ad digestionẽ. Jn tali ḡ morbo stat totũ nocumẽtũ ex cibatione in statu digestionis esse maiꝰ ḡ alijs pibus erit subtiliꝰ dietãdũ ⁊ casus pȝ intelligenti. ¶ Ultima ꝯclusio generaliter deductis alijs indicationibus ab illis que sũmuntur a morbo ⁊ cã eius ⁊ virtute in morbo materiali salubri reseruãte materiã ad vnicã expulsionẽ creticã cuius status est ita longinquus a principio vt virtus dietã tenuissimã tollerare nõ possit vtrobiq̃ȝ ꝯstãte virtute in statu est subtilius dietãdũ q̃ȝ ĩ eiusdẽ morbi principio hoc est pro mẽte Gal. ⁊ Ypo. ⁊ pȝ per cãȝ. Nã ĩ statu nocumẽta cibationis sũt multũ maiora q̃ȝ in principio cũ virtus tũc sit magis grauata mã exñte quasi equali ⁊ mlto magis stimulante ⁊ sic virtus cũ hoc multo magis operationi itenta ⁊ merito dispositionis materie morbi velocius agens ⁊ cibus sit patior a mala qualitate morbi alterari ⁊ corrumpi ⁊ inde corpus magis alterari. Dico aũt nõnter alijs indicationibus deductis. Nã si cũ pricipio febris ꝯiungatur plurima replõ que de crepatura aut suffocatione inuit ⁊ hoc non ꝯiungereẽ cũ statu nõ oportet grossius esse dietandum in statu ⁊ idem cõtingit si medica nãm morbi ignoret. Naȝ subtiliatur regimẽ indicatione sumpta ab ignorantia medici vt morbus sibi manifestetur. ¶ Hijs habitis respondeo ad argumenta. ¶ Ad primũ dicitur ꝙ in quartana flegmatica ⁊ sextana est subtilius dietandum in principio q̃ȝ processu indicatione sũpta a replõne que cũ illis plerũq̃ȝ ꝯiungitur. ¶ Ad. 2ᵐ. pȝ p idẽ. ad. 3ᵐ. pȝ ꝙ pleuresis de qua ẽ sermo non reseruat materiam ad vnam creticam expulsionem. ¶ Ad quartum negatur consequentia propter multa alia iuuamenta. ¶ Ad quintum negatur ꝙ in principio talis morbi magis pugnat. Nã in statu materia est magis stimulans ⁊ paratior pati ⁊ iõ vtꝰ velociꝰ agit. vtꝝ ãt sit magis rebellis in p̃ncipio q̃ȝ in statu merito putredinis videẽ infra. ¶ Ad sextum dicetur infra de septimo pȝ ĩ ꝯ°nibꝰ.

In paroxismis. Jste affoꝛismus diuidiẽ in duas partes secundum duas

ꝯclusiones quas ponit de particulari modo die⸗tandi vnā in iterpollata febre.2ª in ꝯtinua ibi.Et quecūq3 prima ꝯclusio ē ista.Medico recte ꝛ re⸗gulariter dietāte opꝫ subtrahere cibū tpe poxismi hoc probat quia plus leditur egrotans ex cibo exhibito illo tempore q̄3 in quiete ergo tunc debet cibū subtrahere.Assumptū circa nōta declarabit ❡ Pro itellectu ḡ primo notādū ꝙ hic loquitur spāliter de febribus licet etiā multi sint alij morbi poxismales ❡ Nota 2°.vt colligit.4.ª primi tra⸗ctatu.2°.ca°. de cura febriū ingenerali putridarū ꝙ febriū māliū quedā sunt interpollate q̄dā cōti⸗nue.Sūt aūt iterpollate ille q̄ merito nē materiei a qua depēdēt ꝛ merito situs vbi talis mā ꝯtinet sunt apte in ifebricitationē desinē relicta aptitudi ne ad siłis febris redditū post qetē verbigra.Cuꝫ colera putrescit extra venas nō apostemādo quia in loco valde amplo ꝯtinet ꝛ ipsa nō ē vnita imo in multis diuersis mēbris sparsa pōt dissolui ꝛ in cinerari totałr anteq̄3 alius humor ad putredinē in corpore moueat.Et isto modo corp⁹ remanet i febricitās tñ qꝛ tpe quo facit febrem disponit resi duū colere qđ i corpe remanet vt ps ci⁹moueatur 3°die ad putredinē iō remanet aptitudo ad reditū febris ꝛ si nihil de colera mala remaneret tñ quia remanꝫ cinericiū aut mala qualitas in mēbro ag gregatia noue mēi putrescibilis ideo adhuc rema net aptitudo reditū siłis poxismi hec aūt sunt me rito loci.Nā qꝛ ē extra in loco vbi faciliter euapo rat ꝛ vbi sparsa mā nō vnita faciłr dissoluit iō ē ci tius apta dissolui q̄3 reliqua putrefiat.Et qa est huiusmodi materiei puta colere iō residiua colera remanēs p̄parata vt in.3°.die faciat poxismū vł ci neritiū vel mala qualitas ipressa ē apta mām aut regenerare aut ad locū attrahē q̄ faciet p oxismuꝫ ❡ Ecōtra aūt dicit aliqua febris ꝯtinua qa aut merito loci aut merito materiei nō ē apta in ifebri citationē desinere cū aptitudine ad reditū v̄bigra. qñ mā putrefit iter magnas venas qꝛ mā ē vnita alijs humiditatib⁹ ꝯiuncta ideo multo maius tem pus requirit ad ipsam dissoluēdā ita ꝙ anteq̄3 dis soluat noua mā ad putredinē mouebit ꝛ sic non desinit in ifebricitationē nisi cū tandē mā ē corru pta seu ꝯsumpta ꝛ nō ē merito istius loci ꝛ nature mē aptus fieri redit⁹ similis morbi.Et si alñ ꝯtin gat post crisim incōpletā relinqui aliquid qđ ē pa ratū facere recidiuā hoc nō ē merito loci ꝛ nē ma teriei imo p accñs qꝛ virt⁹ mām expellit ꝛ nō fuit potēs ad totā expellēdā.Siłr si sanguis putresce ret in venis sine extra venas qꝛ merito nē sangui nis nō ē apta febris desinē in ifrebicitationē cum aptitudine talis reddit⁹ nō dicim⁹ febrē illā inter pollatā.❡ Ex qbus pꝫ quō tertiana vnius poxis mi ē iterpollata vtrū aūt iterpollata possit esse de putredine itra venas ꝛ ꝯtinua extra venas nimis ē a ꝓposito nostro remotū.Et ideo dimitto nā illo rū dubiorꝫ precipue primi vtraq3 ps est ꝓbabilis.

3°.nō ꝙ apud auctores de febribus iueniuntur ista vocabula.circuitus piodus inuasio accessio p oxismus exacerbatio exacuitio nō oīo eodē modo significantia sed quādā habēt ꝯuenientiā.Et iō bonū ē ea hic declarare.❡ Circuitus ḡ ē reditus e gritudinis ad dispositionē siłeꝫ priori cū itercepti one qet̄ vel tpis:ita ꝙ in se duas aflictiōes ꝛ vnaꝫ qetē vel teporē ꝯprehēdit.Sꝫ periodus importat redditū ordinatū ad dispositionē siłeꝫ priori cū in terceptiōe qetis.i. redditus morbi apti relinquer post infebricitationē aptitudinē ad redeundū siłi ordine.Et sic circuitus est cōior q̄3 periodꝰ vel cū ordine.i.cū mō siłi reditui p̄cedēti:aut seq̄nti in eo dē morbo.paroxismus āt significat febrē merito si tus putrefactiōis sue mē ꝛ merito nē eius inchoā tis ab infebricitatiōe ꝛ apte merito istoꝝ ad febrici tationē terminari cū aptiudine ad siłeꝫ reditū.Et iō qꝛ in circuitu ꝛ piodo sūt tres ptes ab inuicē se pate totałr vt prima febris:deinde in febricitatio. 3° febs iō Gal.in lib.de tipo.dixit ꝙ paroxism⁹ ē ꝺ terior pars periodi qꝛ ē afflictio nō tñ verba sūt in telligenda ibi ꝓ diffinitiōe:Nā illa nō ꝯuenirent nisi statui.Et si intelligeret ꝺ totali morbo alicuꝰ periodi nō verificaret de vltimo paroxismo decli natiōis inter oēs minus malo vt pꝫ intelligenti. ❡ Ex isto pꝫ poxismū nō eē nisi in interpollat. Et pꝫ ꝙ nulla pars poxismi ē poxismus:Inuasio aūt ꝛ accessio aliqñ vident importare noue febris ad uentum post quietem quādoq3 sumūtur large vt etiam extendantur ad omnem fortitudinem post teporem Sed acuitio ꝛ exacerbatio dicuntur pro⸗prie de excrescentijs febrium continuaruꝫ que me rito nature materiei a locis putredinis contingūt cum aptitudine merito istorum terminationis ad teporem in quo fit etiam aptitudo merito istorum ad reditum verbigratia.In tertiana continua lꝫ secunda die sit febris:tamen est tepida ꝛ remissa respectu prime ꝛ tertie diei:igitur febris excrescēs tertia die dicitur exacerbatio vel exacuitio. ꝛ hoc modo febris de sanguine non habet exacuitioneꝫ ꝛ causon etiam non habet. vt habet videri prima quarti.prima istarum propter naturam materiei secunda propter locum putredinis.❡ Ex hijs pa tet differentiam prime partis afforismi a secunda Nam in prima loquitur de paroxismis qui in so⸗lis interpollatis inueniuntur.In secunda vero ꝺ exacerbatione que proprie reperitur in continuis ❡ Quarto no.ꝙ quilibet paroxismus salubris ha bet quatuor tempora que distinguntur ab inuiceꝫ ꝛ dicuntur ut sunt eius tempora particularia pro pter causam superius assignatam.Est autē princi pium cum calor subiungitur ꝛ pulsus paruifica⸗tur ꝛ extrema infrigidantur: aut vero frigore aut saltem in calore remittuntur.❡ Augmentum au tem habet duas partes vnam cum incipit paulati ne per corpus spargi calor ꝛ durat quousq3 totuꝫ sit calefactum. secundam cum calor in toto nota⸗biliter crescit. Status āt est cū iā totū ē calefactū ꝛ nō ē nōbile cremētū vł decrementū❡ Decliatio vero cū iā caliditas remitit maniᵗᵉ.ꝛ vapores ab i teriob⁹ ad exteriora ꝛ p̄cipue extrema mandantur

Et hinc ē q̄ in declinatiōe pectoralis apparent tepidiora. sȝ pedes non ita. hinc ēt ē q̄ precipiūt medici poni extremitates in aqua calida in declinatione ad faciēdā citā euaporationē illoꝝ fumoꝝ.

¶ Quinto no. nocumenta cibi in poxismo eē a generatiōe virtutis diuersionē eius ab opatiōe: retardationē dissolutionis materie morbi. Suffocationē caloris: qn̄qȝ augmētū materiei male p viam indigestionis cū tūc virtus grauata sit debilior, plōgatione poxismi corpis supercalefactionē calefacto cibo. ¶ Hoꝝ āt nocumentoꝝ quedā sunt maiora in statu: quedā in principio in declinatiōe āt pauciora sequunt. Ex qbus pȝ q̄ nō q̄libet hora poxismi cibare est eq̄ malū. Nā minus est malū in declinatione. Sed vtrū sit peius in principio q̄ in statu videbit in dubio. In statu. n. maior fit caloris accensio in principio vero maior caloris ꝓfūdatio ⁊ virtutis agrauatio ⁊ suffocatio ⁊ pluriū temporꝝ ꝓlongatio. ¶ Ex hijs colligit cā verificās affo^m maxime de cibo cibali nō medicinali: ⁊ hoc regulari cura in qua iuuamus sine notabili nocumento. In coacta āt vt ꝑpter virtutis debilitatē vel q̄ plures febres ita complicant vt nunquā sit eger mūdus: oȝ aliō mō facere ⁊ tu vid̄ prima 4^{ti}

¶ Et quecūqȝ: scōa ꝯclusio medicus recte operās in qbuscūqȝ morbis q̄ habent exacerbatiōes ꝯm acuitatē tpe exacerbationis debet subtrahere cibū. ¶ Cōclusio ꝓbat vt precedēs q̄ cibi exhibitio hoc tpe est notabiliter nociua. ¶ Circa q̄ partē no. primo q̄ febriū ꝯtinuaꝝ quedā sūt ꝯtinue ꝓportiōales quedā ꝯtinue cōcluse vt sumit primo de dijs febriū Et pōt colligi prima 4^{ti} c^o. primo. dicūt āt ꝯtinue ꝓportiōales ille que merito nature materiei ⁊ loci in quo putrefit sūt apte a fortitudine ad teporē transire cū aptitudine merito hoꝝ tpe teporis ad fortitudinē redire: ⁊ ista sūt terzana continua ⁊ cotidiana cōtinua: ⁊ quartana cōtinua. naȝ cū putredo ē in venis in ambitu totius exn̄tibus: tūc q̄ in illis venis nō fit ꝯtinua afflic^o ⁊ q̄ non sunt oīo cordi vicine ⁊ nā materiei ē talis: iō est apta fieri alleuiatio ⁊ reditus ad afflictionē. Sed ille dicunt cōcluse in qbus nō sūt merito loci ⁊ nē materiei tales aptitudines sicut febris de sanguie ⁊ causon. In sanguinea. n. nō fiūt iste exacuitōnes merito nē materiei. sȝ in causone defficit illa aptitudo pp locū nimiū cordi vicinū hic ḡ y. ꝑprie docet dietatiōes q^o ad fe. ꝯtinuas ꝓportiōales: q̄ iō dn̄r ꝓpor^{les} q̄ i suis afflictōib^9 vere iterpollatis ꝓportionant. 2^o. no. q̄ hoc nomē exacerbatio ꝓpe significāt vt dixi supra tn̄ large pōt dici de oī excrescentia fe. cōtinue ex quacūqȝ cā. Et hoc mō ēt verificat hic p causas easdē p quas precedēs cōclusio verificat sed sūt in cōtinuis nocumenta maiora vt plurimū pp virtutē multo magis opprimi a mā ⁊ calorem preternaturā fortiorē. ¶ Hora autē electiōis cibi in cōclusis ⁊ interpollatis cōplicatis nō dantibus merito afflictiōis tp̄s minus mala ē hora cōsuetudinis aut hora dici frigidior si est in estate: aut pp aliā rem cōmodior. ¶ Cōcordia affo: sumit prima quarti ca^o. de cibatiōe febricitāiū et in ca^o. de cura putridaꝝ in generali vtilis ē in regimine ꝑticulari diete seruando ⁊ āpliat nō solū ad cibos sȝ ad alias res diuersiuas nature ab opatione aut grauatiuas vel debilitatiuas eius.

Utrū hora poxismi vel exacerbationis sit cibus exhibendus. Arguit q̄ sic p^o. In febribus cōpositis quaꝝ poxismi sūt subintrantes licet cibare in poxismo. Alr enim nūq̄ cibaret infirmus ḡ ⁊c. ¶ 2^o sic. In sincopali minuta a principio cōpetit cibus igit. pȝ assumptum. pria quarti ca^o. de cura sincopalis minute. ¶ 3^o in febre cōtinua cōclusa cuius status ē lōginquus cōpetit cibus. ḡ in interpollata hora poxismi. tenet ꝯn̄a q̄ multo maiora sequunt nocumēta ex cibo in continua tali q̄ in interpollata. ¶ 4^o stat ante poxismū factā esse plurimā resolutionē pp quā cibus in poxismo sit necessarius. ¶ In oppositū est y. ¶ Pro dubio p^o nota q̄ illoꝝ nocumentoꝝ q̄ sup̄ notata sunt ⁊ accidunt ꝑpter cibi exhibitionē in poxismo nullū vel saltim taliū qd̄ accideret in declinatione vel circa finē declinatiōis esset valde remissius.

¶ 2^o. nota q̄ nō solū iō dicit vna dietatio alia ꝯuenientior q̄ p illa corpus plura seq̄t iuuamenta ⁊ pauciora nocumēta. sed q̄ melius p illā medicus ē aptus ꝯseq finē. s. sanitatis factionē aut ꝯseruationē. verbigra. Si socrates febrit fortiter māli febre ⁊ indiget cibo ⁊ sumat sibi ꝓportionatū cibū ⁊ plō sanus sumat modicū plus vel minus cibi q̄ sit sibi necessariū: tūc cibatio platonis nō erit sibi ita ꝯueniēs vt cibatio illa socrati ⁊ tū p illā plus iuuamēti cōsequitur ⁊ minus nocumēti. ¶ 3^o no. q̄ poxismoꝝ q̄dā sunt in febribus in qbus ē vera interpollatio sufficiēs ad cibationē vt in tertiana inter cuius poxismos mediāt hore. 36. ⁊ i quartana 48. quedā sūt in qbus tale tempus mediū nō iuenit sicut in tertiana nō pura cuius pxismus est 48. horaꝝ vel flegmatica lōgi poxismi vel cū plures febres invicē complicant vt in emitriteo.

¶ Ultimo no. q̄ alī cibus exhibet indicatiōe sumpta a morbo ⁊ virtute ⁊ mā morbi nō pp aliā indicationē q̄n̄qȝ vero ex alia. no. ēt aliquā esse cibationē coactā aliq̄ regularē. ¶ Tūc sit prima conclusio regulariter opādo ꝓbabiliter in febre interpollata inter cuius peroxismos cadit qes media: cibādū est in die ⁊ hora poxismi. Conclusio pȝ de quotidiana cuius peroxismus esset. xxij. horaꝝ inter quē ⁊ sequētē nō cadit tp̄s sufficiēs digōis In qua ne accedēte. 2^o. venter sit plenus: melius ē in declinatiōe precedētis poxismi cibare Et hoc repugnat vni conclusiōi Jacobi i hoc dubio. ⁊ pȝ nō seq in isto casu notabiliter tacta nocumenta.

¶ 2^a. ꝯclusio. in cura coata: q̄n̄qȝ in principio poxismi ē cibandū vt cū virtus ꝑpter nimiā euacuationē deficeret. ¶ 3^a ꝯclusio in nulla febre interpollata inter cuius poxismos mediat quies sufficiēs ad debite reficiendū infirmū p toto tempore circuitus deductis alijs indicationibus ab illis que a predicta febre ⁊ vtute: ⁊ mā fe. summūt ē cibus

dandus tēpore poxismi ꝯstante virtute pz q: melius ē pro tūc nō cibare ⁊ expectare vt cibet in gete ⁊ hec ē mēs ypo. ¶ Ex quo sequtur istā cōclusionē esse cōcedendā Socrates ⁊ Plato febriūt simplici febre salubri ⁊ eq̄ distant a statib⁹ suarū febriū q° ad accidētia ⁊ mē digestionē: ⁊ i socrate ē virt⁹ debilior ⁊ morb⁹ intensior q̄ꝫ in Platone stāte vacuitate ⁊ famis ⁊ ꝯsuetudinis pitate. ⁊ tū Plato ē cibādus ⁊ Socra. nō vbi plato egrotet febre cōtinua eque distāte a statu sicut febris interpollata qua socrates febrit. ⁊ sint ambo a statu eque longinq ⁊ sim⁹ in hora qua Plato ē cibādus febre i eo exñte fortiori qz pro tūc sit in socrate sed sit pro tūc socrates in declinatione poxismi ita ꝙ modicū stādo erit qes. ⁊ pz ꝯclusio cū socrates meli⁹ faciet abstinēdo vsqz ad qetē Plato aūt in expectādo faceret peius vt pz eē possibile. ¶ Ad argumēta vō in oppositū. ¶ Ad pmū ꝯcedit totū sz nō ē ibi febris interpollata cū circōstātijs in ꝯclusione positis. Ad. 2$^{m}$. pz ibi eē idicationē ab accñte q̄ ē alia ab idicatione febris ⁊ mē ⁊ virtutis vel dicit virtutē nō ꝯstare ¶ Ad 3$^{m}$. negat argumētū vt pz i positione. ¶ Ad 4$^{m}$. cōcedit totū sz nō repugnat. nā tūc virt⁹ nō ꝯstaret. ⁊ tu hec potes similē formare ꝯclusionē ð exacerbaᵉ ꝯtinue febris ⁊ solue vt hic.

¶ Omnis dieta. ¶ Istud cōmētū inuenitur diuersimode scriptū propterea qd ē duo cōmēta vnū Gal. aliud Oribasij Et illud Oribasij ē. oz ingt. Et illud i quibusdā libris ponit ante cōmētū Gal. quasi correspōdēt pme ꝯclusioni affoxismi ⁊ i qbusdā vt ego expono hic. s. post cōmētū Gal. ¶ Galus i ꝯmēto dicit tria primū ē ꝙ ois ordinatio diete aut sūmit ex ꝓpinqtate ⁊ lōgingtate stat⁹ aut ex virtute infirmi ⁊ hoc pmū dictū habet verū de dieta ordināda i morbis mālib⁹ quo ad vniuersale regimē: a et vbi nō sunt aliqua istoꝝ idicationē ipedientia. ¶ 2$^{m}$. dictū ē ꝙ ypo. insinuat i dicto affoxismo qualiter sit ordināda in singulis dieb⁹. i. ponit regulā ptinētē ad particulare regimē. Dicit 3°. sentētiā eē ypo. ꝙ cibus non debet dari in hora accessionis fe. i. in poxismo aut exacerbationib⁹. Nā hic sumit accessio ꝓ cōi ad huc ābo. Et hoc meli⁹ explanauit ypo. in libro regimis acutoꝝ vbi sic dixit nō oz dietari. i. cibari i hora accessionis febriū. i. exacerbationis vel poxismi anteq̄ꝫ dies sua venerit. i. anteq̄ꝫ dies ꝯueniēs cibādū venerit sz debet cibari cū fe. iā declinauerit quo ad ꝯtinuas ⁊ hoc pticulari declinatione ⁊ ꝓ vel qeuerit ⁊ hoc quo ad interpollatas. ⁊ intelligitur cū gloꝭ stati positis in dubio. ¶ Opz inquit Oribasi⁹ ponit ꝯmētādo sentētiā ⁊ expositionem affoxismi. dicēs ꝙ Ypo. dicit ꝙ oz in exacerbationibus. i. in ipsi⁹ egritudinis ipetu ⁊ pte itensiori ⁊ in accñtib⁹. i. poxismis subtraheɼ cibū ⁊ cā ē q: cibus crud⁹ exhibit⁹ generat crudos hūores ⁊ hoc mō nocet. ⁊ tu cū isto nocumēto numera alia superi⁹ posita. In qb⁹ ꝯmēti ⁊ affoxismi dictis menti habeas ꝙ intelligit ꝯstāte virtute deductis alijs idicationib⁹ vt de cibo cibali ⁊ vbi tēp⁹ iterpollatōis aut tepoxis fuerit tātū vt virtus refici possit. ð cibo aūt medicinali fortasse nō ē verū.

¶ Dubitatur circa pñtē affoxismū vtꝝ sit deteri⁹ infirmū cibaɼ i tēpore principij poxismi q̄ꝫ in tpe status. i. negatiue arguit sic in principio vniuersali non est deteri⁹ cibare quā in statu vniuersali. ergo nec in particulari tenet ꝯña p similitudinē ⁊ assumptū ē habitū i ꝑcedēti affoxismo ¶ 2°. accñtia stat⁹ poxismi sūt seuiora accñtibus principij g̃ peius ē tūc virtutē a pugna diuertere. Assumptū pz q: nō videɼ quare dicaɼ status poxismi nisi merito accñtiū. ¶ Preterea calor preternāz tūc ē itēsior g̃ accñtia sequētia sunt seuiora. 3°. in principio virt⁹ ē fortior q: calor ē magis vnit⁹ in interiorib⁹ g̃ meli⁹ pōt cibū q̄ꝫ in statu digerē g̃ minus ē malū tūc q̄ꝫ in statu exhibere. ¶ 4°. in febre tertiana vnius poxismi in qua sunt vniuersalia tpa eadē realiter cū pticularibus tēporibus eiusdē poxismi min⁹ malū ē cibare i ꝑncipio vniuersali q̄ꝫ in statu vniuersali sz idē ē principiū vniuersale ⁊ pticulare ⁊ status vniuersalis cū particulari statu g̃ minus malū ē i pticulari ꝑncipio cibare q̄ꝫ pticulari statu. ¶ Ultimo in tēpore cōtēmnēdo in indicādo de cibatione min⁹ malū ē cibare q̄ꝫ in tēpore cui⁹ idicatio ē fortis sz alicuius poxismi principiū indicādo de cibatione ē ꝯtēpnēdū statu nō exñte ꝯtēpnendo ergo ⁊c. pz maior ⁊ minorē vult Galus in. x°. terapētice vltimo ca° in fine. ¶ In oppositū ē Auic. pma quarti maxime precipiēs esse cauēdū ne poxism⁹ occurrat nisi vētrē habeat vacuū ⁊ ypo. primo regimis acutorum tex. ꝯmenti. 46. cū dixit qñ eni plāte pedū frigide fuerint tūc infirmo maxime ois pot⁹ negād⁹ ē. Cōstat aūt ꝙ hec ē hora principij. idē expressius commēto dicto Ga. cū dixit. Deterior vero horarum ē cū inueniūtur ista mēbra in deteriori dispositione ⁊ manifestū ē ꝙ hora in qua sunt in deteriori dispositione ē hora inceptionis poxismoꝝ g̃ ipsa ē deterior ad cibū dādū. ¶ Ista qō videɼ depēdere ex hoc vt videatur qua hora sunt accñtia deteriora an in statu an in principio poxismi. primo igiɼ hoc declarabiɼ. 2° principale quesitū. ¶ Quātū ad primū duo sunt modi respōdēdi. In hoc tū ꝯueniūt primo ꝙ in principio poxismi fit caloris ad interiora reuocatio in augmēto cōtinue spargiɼ. in statu ē totaliter expansus cū vaporibus putredo materie. in declinatione ⁊ magna ps vapoꝝ resoluta ē ⁊ calor preternaturā remissus ⁊ mēbro interiora versus naturalē temperiē. 2°. in isto ꝯueniūt ꝙ accidētia poxismi sunt duplicia quedā cōmunia virtutis agrauationē ꝯsequētia quedā resolutionē ꝯueniūt. 3°. ꝙ accñtia ꝯsequētia virtutis agrauationē sunt in statu minora q̄ꝫ in principio ⁊ ꝯseqñtia virtutis resolutionē sunt in statu maiora q̄ꝫ in principio pz ex oibus ⁊ ex ratione principij alijs occurrētibus deductis. ¶ Sz primus modus ponit hanc cōclusionē responsiuā absolute: deteriora sunt ceteris pibus accidentia principij q̄ꝫ accidētia status. pbaɼ q: peius ē virtutem opprimi q̄ꝫ

materie caliditate dissolui aliis paribus. ¶ 2°. qa accidētia principij extremaliter opponūtur accidē tibus declinationis vt primo regiminis acutoꝝ cō mēto allegato cū dixit. hora vero declinationis est ꝯtraria hore inceptionis sȝ declinationis acciden tia sunt optima vel minime mala ḡ illa principij. sunt pessima. hoc idē nōt experiētia. ¶ Hoc idē vi det velle cōmētū ꝑmo regiminis acutoꝝ supra al legatū istā ꝯclusionē ꝛ si nō putē vniuersaliter ve rā nō possum⁹ tamē negare qn vt in plurib⁹ sit ve rā. Et ideo ꝯsequēter dicēdū ē vt in plurib⁹ istū es se ordinē tēpoꝝ qꝛ pessimū ē principiū paroxismi. 2° stat⁹. 3°. augmētū. 4°. declinatio. Seqt̄ secūdo pn cipiū pticulare quo ad accñtia eē vniuersalē statū quo ad accidētia qñqȝ vt si sit vnus talis paroxism⁹ totalis febris vt petit̄ in argumēto. 4°. nec puto ve rū eē quod qdā dicunt tunc esse principium quo ad accñtia quia est principium quo ad accidentia ꝯsequētia ipressionē caloris. Nā nō solū de talib⁹ accidētibus loquimur vt pȝ de accñtib⁹ crisis q̄ non insequūtur ipressionē caloris ꝑternām: ꝛ tñ meri to illoꝝ dicūt doctores eē statū quo ad accñtia. itē si hoc modo eēt dicēdū proteruiēdo manifeste pro baret̄ nō semp in statu vl'i quo ad accidētia eē de/ teri⁹ cibare q̄̄ in aliis tēporib⁹ cū stet tūc virtutem mi⁹ molestari q̄̄ in certo alio tpe. Et si dicamus ē pricipiū quo ad accidētia ḡ nō ē status. nego assū ptū absolute ꝓlato vocabulo qa intelligit̄ de prin cipio vniuersali tanq̄ȝ de potiori vel cōcedendo as sumptū qa ē principiū pticulare. nego ꝯñam quia nō repugnat rō principij pticularis ꝛ stat⁹ vniuer salis. ¶ Seqtur. 2°. principaliter ad illud aliq̄ȝ ptē principij nō eē deteriorē statu vel aliquā ptē aug/ mēti esse aliqua pte status deteriorē in illis casib⁹ ¶ Seqtur. 3°. cōiter aliq̄ȝ ptē declinatiōis aliqua pte augmēti nō esse minus malā licet totale tēpus sit minus malū vel saltē oȝ dicere aliq̄ȝ ptē status pte augmēti ad ipsuȝ statū terminata. ꝛ ē minus malū ꝛ tu ista ꝯsidera. Secūdus aūt modus disti guit mām a qua depēdet morbus qñqȝ eni depen det a mā grossa multa difficulter in fl āmabili pl⁹ valde lesiua sui multitudine q̄̄ sui caliditate qñqȝ vero pendet a mā inflamabili valde subtili nō ml'/ te quātitatis ꝛ valde acuta. ¶ Premittit. 2°. ꝙ vir tutis oppressio seqtur multitudinē ꝛ grossitiē mē opprimētis ꝛ grauātis ꝛ suffocātis sȝ virtutis re solutio seqt̄ itēsionē caliditatis resoluētis ¶ Tūc infert cōclusiones possibile ē accidētia principij es se deteriora accñtib⁹ status. ꝓbatur qa possibile ē māȝ eē talē vt sit magis nociua aggrauādo q̄̄ re soluendo vt mā exñte multa grossa difficulter istā mabili. ¶ 2ª. cōclusio possibile ē alicuius paroxismi status accidētia eē deteriora accidētibus pricipij. ꝓbatur quia possibile ē māȝ a qua depēdet paroxis mus multo minus eē nociuā opprimēdo q̄̄ resol uēdo vt si sit subtilis pauca multū calida acuta ꝛ quodāmodo furiosa. Talis eni in principio parū opprimit sȝ i statu multū resoluit. Ego aūt credo has duas cōclusiones secūdi modi esse veras sed

modi ꝓbādi videtur mihi isufficiētes. ꝛ suppositō 2°. falsa. Nā certū est ꝙ mā maligna pauca mul te malicie petēs coꝛ aut stomacū multomagis op primit virtutē q̄̄ mā multe quantitatis nō ita ma ligne qualitatis. nā si ad stomacū tāta quantitas mē flegmatice currat quāta colera currit in sinco pali minuta certū ē ꝙ nō multū sequeret̄ nocumē tū ꝛ in sincopali minuta multotiēs seqtur mors. Cōtingit ḡ māȝ agrauare virtutē sui malignitate postea malignitate materiei ꝯtingit calorē magis submergi ꝛ mā existēte acuta mordicatiua vt pȝ prima quarti ca°. de rigore vbi dicit pp mordicatio nē a mā calida calorē ad interiora fugere ḡ mate/ ria multotiēs sui malignitate suffocat ꝛ opprimit calorē ꝛ ita multotiens quantitas materie calide facit multā resolutionē vt pȝ in sinoca. ¶ Dico igit̄ plurimas posse cōtingere causas pp quas ac cidētia principij non sint seuiora vt ꝙ a principio cū mā spargit̄ sup mēbra nō multi fumi putridi cordi ꝛ ptibus iferioribus ꝯmiscentur pp locū vbi mā putrefit vel multis aliis modis. quādoqȝ vero pp oris stomaci debilitatē in principio paroxismi materia mouet̄ ad ipsum ꝛ facit sincopi vbi in ha bente fortē stomacū nō fieret vt pōt colligi prima quarti ca°. de sincopali hūorosa ꝛ sic infinite sunt alie ꝯtingentie quas omnes Galius videtur intel ligere. x°. terapentice ca°. vltimo in illo generali ꝙ aliquod ē principiū qd̄ fit sine omni ꝯstrictione. i. suffocatione ꝛ debet intelligi sine notabili suffoca tione aliter illud nō haberet rōnē ꝑncipij. ¶ Quā tū ad 2m. articulū primo memorāda sunt nocumē ta sequētia exhibitionē cibi in paroxismo. 2°. suppo nēdū ꝙ lȝ quādoqȝ cōtingat accidentia principij esse minus mala accidentibus status tamen plu ries ꝯtingit oppositum. hoc pȝ ex Gal. loco alle gato ꝛ ad expientiā. ¶ Tūc fit prima ꝯclusio pp aliquod accidēs emergēs ꝯtingens ē deterius eē cibādū in statu q̄̄ in principio pȝ vbi in statu sup veniret principiū alterius paroxismi vel multa simi lia vel vbi i principio eēt nimia virtutis debilitas in hāc oēs cōsentiūt. ¶ 2ª. cōclusio Jacobi virtute forte existenti paroxismo salubri deducto nocumēto nouiter supueniente alio ab eo ꝙ natū est sequi tē pora vni⁹ simplicis paroxismi deterius ē i principio q̄̄ in augmēto vel statu egrotātē cibare. Cōclusio nē ꝓbat multipliciter. primo qꝛ multū magis cib⁹ in principio dandus ē aptus addere ad suffocatio nē caloris q̄̄ datus in statu sit aptus addere i cru ditatē vel dissolutionem que sūt necessaria status. Nā quilibet cibus a principio est aptus addere in suffocationē sed nō quilibet ita in dissolutioneȝ cū possit dari cibus refrigeratiuus. 2°. qa ex cibo dato in principio paroxismi magis augmentantur tempora morbi q̄̄ ex eodem dato in statu cum p eius exhibitionem in principio augeat̄ principiuȝ augmētū status ꝛ declinatio. Sȝ p exhibitionem eius in statu nō auget̄ principiū nec augmētū cū preterierint. principiū eni auget̄ qꝛ fit subuersio caloris augmētū magnificat̄ qꝛ pluri tpe stabit aū

q̃ cōplete ſpgaſ ſtat⁹ augeſ q₂ cibo ꝓhibeſ cita ſu moꝝ diſſolutio declinatio citer.3° q₂ in principio maxima quātitas crudaꝝ ſupfluitatū generareſ ex cibo cū tūc caloꝛ obſeſſus bene digere nō poſſ₃ Jtē ille ſupfluitates in ſtatu inflāmabūtur ⁊ coꝛpus. Jſtā ꝯcluſionē nō puto verā. Et ideo cōtra illā ſic. arguo poſſibile ē virtutē i ſtatu poxiſmi cū predictis ꝯditionibus multo magis impediri p cibi exhibitionē q̃ in principio ꝗ ſtat nō eſſe maius nocumētū cibare in principio poxiſmi q̃ in ſtatu. Aſſumptū pat₃ q₂ poſſibile ē in ſtatu multo plus impeditā eē virtutē a digeſtione merito flāme mē q̃ in principio merito ſuffocationis ergo ſtabit ⁊ multitudinē male mē ⁊ ꝓlongationem poxiſmi ⁊ coꝛpoꝛis alterationē multo magis creſcere q̃ oīa creſcerēt in principio. ¶ Cōfirmaſ. Tūc ē minus malū cibare in poxiſmo cū pectus ⁊ ſtomacus inueniūtur in melioꝛi diſpoſitione ſed iſta membꝛa poſſunt inueniri in peioꝛi diſpoſitione in ſtatu paroxiſmi q̃ in principio ꝗ ⁊c. maioꝛ ē Gal. primo regiminis acutoꝝ ꝯmento. 46. allegato ſepe. Et minoꝛ p₃ p ipſum met q₂ ſtat ſeuioꝛa eſſe accidētia ſtatus q̃ principij ⁊ hoc principaliter pp ledi i ſtatu tali mēbꝛa principalia talia pluſq̃ in principio vt cū mā eſſet ſubtilis modicū in principio ſuffocatia ⁊ in ſtatu multū calefactia oīu₃ partiū ⁊ precipue coꝛdis cū tūc fe. ſit maioꝛ ⁊ in principio modica fiat caloꝛis retractio. ¶ Pono ergo ꝯcluſionē oppoſitā. cōtingit virtute exñte foꝛti in paroxiſmo ſalubꝛi deductis impedimētis nouiter ſupuenientibus exceptis illis que ſunt apta ſequi actionem virtutis ⁊ mē i vno ſimplici poxiſmo magis tamē eē nocumentū cibationis in ſtatu eius q̃ ſimilis cibationis in principio. ꝓbaſ q₂ contingit in ſtatu virtutē quo ad oīa mēbꝛa magis moleſtari in vltimo q̃ in principio ⁊ precipue mēbꝛa interioꝛa. ſed tūc eēt deterius cibare in ſtatu ergo ⁊c. Maioꝛ ē clara ex Ga. x°. terapentice ca° vltimo ad finē vbi vult aliquod eē principiū poxiſmi in quo nō eſt penitus ꝯſtrictio caliditatis imo ꝯtēnēdū quo ad indicationē de nō cibādo vt ſupra diciſ. Cōſtat aūt ſtatū nō eſſe ꝯtēpnēdū cū tūc nōbiliter febꝛiat. iō preterea gal. mouet ibi q̄ōnē cū qñq₃ ipſa diſponatur poxiſmi vt ſit neceſſariū aut cibare in ſtatu vel ꝓpe aut in principio vel ꝓpe querit ergo qñ deteri⁹ ⁊ nō videſ ſibi abſolute rñdēdū imo p diſtictionē q₂ quoꝛūdā moꝛbus ⁊ ſtatus ſunt cū multa caliditate ſine ariditate in q̄bus nō eſt cibādū qñq₃ vero e cōtra in q̄bus ē cibandū in eoꝝ principio. Jtē principioꝝ quedā ſunt cū multa retractiōe caloꝛis ⁊ ſuffocatione eius quedā vero ſine. vnde ſicut dicit ad litterā. Moꝛē āt ſtatus ⁊ poxiſmi p̄ncipiū obſecro attēdere mēte. Status q̄dē ſi ſiccus ⁊ arid⁹ ſiue i egritudine febꝛilis caloꝛis aut ardēs ſiue ariditate. Nā prioꝛē q̄dē o₃ humectare q̃ citiſſime humectātibus cibis. Jn. 2°. vero expectare ⁊ ſedāre q̃ plurimū caloꝛē. ita vero ⁊ p̄ncipij moꝛē infrigidādo coꝛpis extremitates ⁊ in faciendo multā int⁹ trāſpoſitionē ſanguinis aut in faciēdo ſine oī ꝯſtrictione pſcrutaberis. Nā ſm quidē nō ꝯſtrictū ꝯtēpnēdū vt nutrireſ. Ecce ꝙ vult hic ſecūdū p̄ncipiū q̄ð fit ſine ꝯſtrictione ꝯtēpni in idicādo de ablatione cibi. ſtat⁹ aūt p₃ nullo modo cōtēmnend⁹. ¶ Ad argumēta aūt ꝯcluſionis precedētis. ¶ Ad primū negaſ q̄ð maius ſit nocumentū ſubmerſionis ⁊ ſuffocationis q̃ in ſtatu calefactionis. Nā in principio modica facta merito p̄ncipij ſubmerſiōe ⁊ in ſtatu multo exñte caloꝛe preternā₃ nō obſtante aptitudine cibi maioꝛi ad ꝓuocādū q̃ ad icēdēdū ſtat tñ plus incēdi quā ꝓuocare. ¶ Ad. 2^m^. negaſ argumētū hoc oīa 4°ʳ. tempoꝛa magnificātur ex cibo in principio exhibito ⁊ p cibū in ſtatu exhibitū nō niſi duo ergo plus magnificabiſ poxiſm⁹. Nā ſtat p illū in ſtatu exhibitū pl⁹ magnificari illa duo quā p̄us magnificabātur illa. 4°ʳ. ¶ Ad. 3^m^. argumētū negaſ ꝙ in p̄ncipio tā magna quātitas crudoꝝ humoꝝ genereſ ꝙ multi coꝛrupti in illo ſtatu generabūtur quoꝝ erit maioꝛ leſio. ¶ Ad 4^m^. diciſ ꝙ tā in ſtatu ſuperfluitates ex cibo generate erūt foꝛte expl'ſe vel ſi erūt nō erūt ita apte incendio. ſicut ille qui ex cibo ſūpto in ſtatu generabunſ. Et ideo minus itēderet in ſtatu. ¶ 3ª cōcluſio ſtātibus accidētibus principij eque ꝓpoꝛtionaliter intenſis cū accidentibus ſtatus eiuſdē poxiſmi ſalubꝛis ꝯſtāte virtute ⁊ deductis alijs nocumētis p̄ter quā poxiſmalē motū mē dicti poxiſmi deteri⁹ ē cibare in principio q̃ in ſtatu. p₃ q₂ cibus in p̄ncipio exhibit⁹ ē aptus magis itēdere accidētia pꝛīcipij ergo alijs pibus magis intēdet. itē q₂ nocumētū pluribus cōmunicaſ tēpoꝛibus. ¶ Jtē hoc ſtāte in poxiſmo pectus ⁊ ſtomac⁹ deterius diſponūtur in p̄ncipio ergo ⁊c. ¶ Quarta cōcluſio illa ꝓpoꝛtione ſtāte cū circonſtātijs dictis. Jſte ē oꝛdo tēpoꝛū in malicia cibandi in poxiſmo primo ē principiū. 2° ſtatus. 3° augmentū. 4°. declinatio. ⁊ hoc ē pro mente doctoꝛū ⁊ p̄cipue ga. p̄mo regimis acutoꝝ ꝯmēto allegato. ¶ Ad argumēta p̄mo p̄ncipalia. ¶ Ad p̄mū negaſ ſimilitudo q₂ principiū vniuerſale moꝛbi ſalubꝛis quo ad accñtia nō eſt aptū ita ſeua accñtia habere ſicut vl'is ſtatus ſ₃ bene principiū pticulare poxiſmi eſt aptū ita ſeua habē accñtia ſicut ſtatus preterea eſt particulare principiū poxiſmi breuius cōiter vniuerſali. ¶ Ad. 2^m^. negaſ aſſumptū ſi vniuerſaliter ſumaſ. ¶ Ad. 3^m^. negaſ argumētū virtus eſt foꝛtior ergo ⁊c. Nā nō ſolū a virtute ſumitur indicatio cibādi. Aſſumptū etiā nō eſt verū generaliter. Ad 4^m^. diciſ ꝙ illi⁹ febris tertiane ſtatus quo ad accidentia erit in principio pticulari vl' 2° dicendū ꝙ ſupra nō fuit dictū ꝙ generaliter i cui⁹libꝫ moꝛbi principio eſſet groſſius dietādū ſed in illis quoꝝ ſtat⁹ multū diſtat ab vl'i principio de q̄bus eſt illa tertiana vnici poxiſmi vt cōſtat. ¶ Ad 5^m^ argumentū patet ꝙ probat vnam. ſ. particularem ſed in tali principio non erunt eque propoꝛtionaliter intenſa accidentia principij ſicut in ſtatu erunt accidentia intenſa ſtatus.

PAroxismos ⁊ ꝯsistentias huc vsqꝫ quo ad multos afforismos ypo. docuit modū dietādi respectu habito ad ꝓpiquitatē statꝰ vel distātiā ⁊ quo ad ꝑticularia q̄dā. hic ꝯ̄ter ponit quedā signa p q̄ cōprehēdimꝰ statꝰ ꝓpinquitates:⁊ paroxismoꝝ dispositiones. ¶ Diuidit aūt pn̄s afforismꝰ in duas ptes. Nā primo docet signa que sūt in morbo ꝑappētia qa simul ab ipso ꝑncipio morbi sunt aūt an̄. 2°. docet ista p signa que post appentia qꝛ raro in principio morbi appentia imo plerūqꝫ post ꝑncipiū. 2ª. ps icipit ibi. sꝫ ex post apparentibꝰ. ¶ Pri.ª in tres ꝺm tres ꝯclusiones quas ponit de ꝓposito. 2ª. ibi. ⁊ hore āni. 3ª. ibi. ⁊ circuituū ¶ In pri.ª pte vult istā ꝯclusionē p egritudinum nāꝫ possumꝰ venire icognitionē paroxismoꝝ ⁊ ꝯsistētiaꝝ ꝓbaꝛ p talē egritudinū nāꝫ vl' manerię possumꝰ cognoscere manerię materiei faciētis morbum sꝫ p talē manerię materiei cognoscimꝰ paroxismos ⁊ ꝯsistētias ꝗ ⁊c. Assumptū circa nōta ꝺclarabitur. ¶ Nota p̄mo p paroxismos hic itelligē generaliter ita paroxismos sicut exacerbationes ꝯtinuaꝝ vt pꝫ in ꝯmēto. Nō. 2°. ꝙ hoc nomē ꝯsistētia duo solet apud medicū significare q̄nqꝫ eni significat statū vl'em: qꝛ i illo cōit ē morbi maxima vix q̄nqꝫ significat cōpositionē totalis morbi ex suis vniuersalibꝰ tpibꝰ ꝑ quāto sūt lōga aut breuia ꝓpiqua ꝑncipio vl' ab eo remota ⁊ lꝫ vtroqꝫ modo possit verificari tn̄ hic sūiꝛ mō. 2°. vt pōt colligi primo de crisi ca.° 3°. ¶ Nō. 3° ꝙ tā paroxismoꝝ ꝗ ꝯsistētiaꝝ possumꝰ ples habere noticias verbigra. ꝙ sūt vl' erūt itē de duratione de itēsiōe de mō reditꝰ de mō terminatiōis de qualitate accn̄tiū i eo vt sitis doloris frigoris rigoris estuationis. Ad ꝓpositū ꝺꝫ q̄mcūqꝫ istoꝝ modoꝝ ista fiāt nō cū ꝑus nō essent. ita nō dicūtur declari p illa p q̄ fiūt nō ⁊ e contra. illa ita notissima dicūtur declare. Nō. 4°. ꝙ hic p egritudines itelligunꝛ mālēs apte paroxismos facere quarū egritudinū iteꝝ possumꝰ multas noticias habē p̄mo ꝙ sit egritudo. 2°. genꝰ eiꝰ verbigra. ꝙ sit fe. 3°. magis spāliter vt ꝙ sit putrida ⁊ sic tādē vsqꝫ ad spēꝫ spālissimā vt ꝙ sit tertiana ꝯtinua ⁊ simile exēplū itelligaꝛ in apāte egritudo igiꝛ nō ꝺꝫ ꝗ cūqꝫ modū de istis cognoscaꝛ declat paroxismos ⁊ ꝯsistētias sꝫ p cognitiōeꝫ nē vl' suc specifice maneriei ¶ Ex istis colli itellectꝰ littere ꝙ egritudies cognite quo ad suā manerię specificā significāt aut notificāt paroxismos quo ad multas suas significationes ⁊ ēt vl'eꝫ ꝯpositionē tocꝰ morbi ex suis vniuersalibꝰ tpibꝰ. Modꝰ aūt ē qꝛ ex quo scio ꝙ hec febris ē tertiana. iā scio ipsaꝫ pēdere a colera. Et qꝛ colera ē subtilis ⁊ cite dissolutionis ⁊ multe caliditatis ⁊ siccitatis cōprehēdo ꝙ egritudo debet habē tpa vl'ia breuia ⁊ ꝙ paroxismi debēt eē breues cū siti ⁊ ariditate ⁊ dolore capitis ⁊ rigore in ꝑncipio ⁊ sudore i fine ⁊ tertianari qꝛ ꝺ. 3°. i 3m. redeūtis ⁊ silr̄ exēplū posset poni de alijs morbis. ¶ Nō q̄nto qꝺ noticia paroxismoꝝ ⁊ ꝯsistētiaꝝ hēꝛ an̄qꝫ sit p cognitiōeꝫ nē egritudis. nā ab ipo inicio cū scio eē tertianā arguo oīa dicta. ¶ Nō. 6°. istā noticiā eē ꝯfusaꝫ ⁊ nō oīno certā p̄mo ꝯfusaꝫ qꝛ nō limitatā verbigra. Cognito ꝙ tertiana ē scio ꝙ dꝫ cito termiari sꝫ nō scio limitate ꝗ cito vt ꝙ in. 4. paroxismis ⁊ simil'r ꝺ quātitate paroxismoꝝ ⁊ mō termiatōnis ⁊ accn̄tibꝰ. 2°. itēta qꝛ nō oꝫ oīno ita eē. Naꝫ cognito ꝙ fe. ē flegmatica arguo ipsaꝫ lōgā. ⁊ posset ex aliqua ꝯtigētia breuiari. ita i tertiana si iudica futuꝝ capitis dolorē possuꝫ decipi pp mltas pticlares circōstācias sꝫ sufficit ꝙ vt i plibꝰ verificaꝛ. ¶ Nō. 7°. ꝙ signoꝝ egritudis q̄dā sunt extriseca corpi vt tēpꝰ ⁊ regio q̄dā itrinseca vt ꝯplo etates. Itē itrisecoꝝ q̄dā sumunꝛ a suba ipa morbi vl' essentia q̄dā ab opationibꝰ q̄dā a casibꝰ. i. dispōnibꝰ q̄ pēdēt ab aliquo mediāte opatione. Exēplū p̄mi vt signū sūptū a calore q tāgiꝛ i ꝯtiana ē a substātial'r i herētibꝰ. Exēplū. 2i. vt sitis dolor pulsꝰ. exēplū tertij vt ligue citrinitas colera a corpe emissa vomitu aut egestiōe. Signa sūpta ab opatiōe mutata sūt aut corruptio aut ablatio aut i quātitate recessus a nāli. Casꝰ āt ē aut exiēs a corpe aut qualitas mutata licet nō repugnet aliquā actiōeꝫ lesā eē casuꝫ volēdo ꝗ habē noticiā specificā maneriei egritudis oꝫ oīa ista ꝯsiderare. ¶ Hoꝝ āt ꝺclarationē ꝑcipue istaꝝ distictionū q̄re. 2°. tegni. Exemplū āt cū ista oīa ꝯtraūt ad tertianā signādā. Nā cū video iuuenē colicū i tpe estatis post mltū forte exercitiū ⁊ vsū ciboꝝ ⁊ potuū colicoꝝ ⁊ multaꝝ vigiliaꝝ pati fe. cū calore mordaci i ꝑnci°cito victo a nāu cū sr̄ ifirmū po°cū siti ⁊ dolore capitis ⁊ i ꝑnci° cū horripiꝛ ⁊ cū pulsu magno veloci ⁊ freq̄nte ⁊ tn̄ nō cū nimia grauitate ⁊ cū sudore i ꝺclinatōe arguo eē tertianā purā iterpollatā ⁊ maxime si paroxismꝰ. 12. nō trāsceat horā ¶ Et hore āni. 2ª. ꝯclusio tpa āni notificāt paroxismos ⁊ ꝯsistētias ad sensuꝫ ꝑcedētis ꝯclōnis ꝓbaꝛ qꝛ declarāt qual' ē mā faciēs morbū ꝗ ⁊c. ¶ Nō hic p̄mo ꝙ p horā anni duo possumꝰ itellige p̄mo mō illud āni tēpꝰ i quo maxime eiꝰ vtilitas quo ad fructꝰ ꝑcipiēdos manifestaꝛ vl' meliꝰ i qua maxime vix solis exꝑmiꝛ apd nos. s. q̄n nos sol. maxime calefacit ⁊ isto mō. 2ª/ estatis medietas vl' circa solet dici hora āni ⁊ fructꝰ q tūc nascūtur dicūꝛ horarij. 2°. mō dicūꝛ hore āni. 4. tpa i q̄ ānꝰ diuidiꝛ. ⁊ hoc mō sūiꝛ hic. ¶ Nō 2°. ꝙ hec tpa ꝑ quāto sol i ipsis vario mō se habet ad nos sunt cā varie ꝯplōnis aeris. Et qꝛ corpus nostrū disponiꝛ plerūqꝫ ꝺm dispōnē aeris. iō disponiꝛ corpꝰ ēt quo ad hūores i eo exn̄tes secūdū aeris qualitatē vt plurimū. Ex qbꝰ pꝫ modꝰ quo hore āni significāt dispōnes paroxismoꝝ ⁊c. nā vnaqꝫqꝫ hora significat māꝫ a qua pēdet morbꝰ eē sibi proportiōatā vt estas colerā hyēs flegma. Estas subtilitatē hūoꝝ hyēs grossiciē. Et iō penes hoc significāt hec. 4. tpa qualitates paroxismoꝝ ⁊ ꝯsistētiaꝝ sicut dictū ē. ¶ Nō. 3°. hāc significationē eē minꝰ verā ⁊ magis ꝯfusaꝫ ea de qua loqꝛ p̄ma ꝯclusio sꝫ tn̄ qꝛ mutatiua ē nō ē negligēda. ¶ Ultimo nō ꝙ hic itelligiꝛ de tpibꝰ ꝓprias nās seruātibꝰ maxime. nā ⁊ si in alijs quodāmō verificeꝛ tn̄ maxime

verificat cũ ista ɔdic° ¶ 4° nõ ꝙ p horas dedit yp.
itelli°. regiões q̃ horis ꝑportionãt. Et circuituũ.
.3°. ɔclo icremēta circuituũ ad iuicē siue fiāt quo
tidie paroxismi siue die vna ita iterpollate vt de.3°.i
3m. sine ampliori tpe notificāt paroxismos ꝛ ɔsisten
tias ꝓbat illa notificāt paroxismos ꝛ ɔsistentias q̃
notificāt qualitatē ꝛ dispositionē materiei facien/
tis morbũ ſʒ icremēta dicta sũt huiusmõi ꝫ ꝛc. as/
sumptũ i notatis declarabit. ¶ Circa ptem primo
nõ ꝙ p circuitũ hic nõ vt prius p̃cedēti affoꝛismo
itelligit reditũʒ cõprehēdentes duos paroxismos ꝛ
vnã iterpollationem ſʒ paroxismũ vt sic circulariter
redeũtē lʒ ēt qñq; de tpe ɔphēdēte vnũ paroxismũ
cũ vna qete dicat vt rabij moyses.x°.pticula suoꝝ
affoꝛismoꝝ.29.affoꝛismo. ¶ 3°.nõ hic icremēta ista
itelligi aut q2 paroxism⁹ fit lõgioꝛ aut foꝛtioꝛ:aut q2
anticipat respectu p̃teriti aut q2 malignioꝛ aut q2
itēsioꝝ accñtiũ. Exēplũ primi vt si durauit p̃mus
paroxism⁹ decē horis hic durat duodeci. Exēplũ ſi
vt si prim⁹ fuit foꝛtis vt.3°.hic vt.4.exēpluʒ tertij
vt si prim⁹.20.hora iuasit hic.18. Exēplũ.4ᵗ vt q2
prim⁹ fuit caloꝛis mitis hic acuti. exēplum qnti vt
q2 i primo minus sitiuit minus doluit caput aut
minus riguit ꝛ sic de alijs. ¶ 3°.nota ꝙ cã huius/
modi icremētoꝝ ē plerũq; subtiliatio mē vel eius
maioꝛ p̃patio aut ēt maioꝛ malignatio quare plus
stimulat virtutē. ꝛ ex hoc pʒ cã verificãs ɔclusiōē
nã qñ appent ista cremēta tũc ꝓbabiliter arguim⁹
mãʒ eē sensibilit̃ alteratã ab eo ꝙ fuit i principio
Et iõ arguim⁹ nos eē i augmēto ꝛ cũ crescũt mul
tũ nõbilit̃ nos arguimus mãʒ aut factã ꝑpe pessi
mitatē aut multũ inobediētē. Et ex hijs itelligim⁹
ɔñs augmētũ vniuersale moꝛbi ꝛ futuꝝ statũ ꝑpe
Et ex hoc pʒ istã cognitionē eē ɔfusaʒ ꝛ nõ ex to/
to certã. nã qñq; i paroxismo vltimi icremēti erit sta
tus nõ augmētũ vt colligit p̃mo de crisi. ¶ 4°.no
tãdũ ꝙ ista icremēta qñq; sunt absolute icremēta
qñq; icremēta icremētoꝝ. Exēplũ primi vt si 2°.
paroxismus respectu primi icrescit p vnũ tertij respe
ctu secũdi p vnũ ꝛ sic ꝓcedēdo erũt sola icremen
ta. Exēplũ 2ᵗ. vt si 2°.paroxismus respectu primi cre
scit p vnũ.3°.respectu.2ᵗ p duo. 4°.respcũ tertij p
tria hic nõ solũ ē icremētũ ſʒ icremētũ icrementi.
Et hoc ē ꝙ maxime debemus attēdere. nã in sola
anticipatione aut icremēto est sepius erroꝛ ꝛ hoc
foꝛte nõt Ypo. cũ dixit ad iuicē. i. icremēta ad iuicē
q2 vnũ crescat supra aliud icremētũ. ¶ Quito nõ
plura alia signa poni prima 4ᵗ ca°.4°. iter p̃pa
rētia sicut a virtute a pulsu a regione ꝛ pluribus
talibus que tu ibi vide.

Verũ qlibet moꝛbus habeat quatuoꝛ tpa
vñ'a. negatie arguit p̃mo sic moꝛb⁹ moꝛta
lis. ñ hʒ 4ᵒʳ. tpa cũ saltē qñq; ñ hēat decli
natione. 2°. moꝛbi imãles nõ hñt quatuoꝛ tpa
cũ ista 4ᵒʳ tpa penes mē alteratione distinguãt vt
prima 4. ca°.3°. ¶ 3°. moꝛbus ichoãs a mã ex toto
digesta vt si sanguis i aliquo loco distante a coꝛde
putruerit deide mouet ad locũ coꝛdi vicinũ vbi fa
ciat febrē ꝛ talis nõ habet p̃ncipiũ aut augmētuʒ
4°. possibile ē aliqñ moꝛbũ ichoare a mã putrida
reducibili ad benignũ ꝛ talis moꝛbus nõ habebit
declinationē. Mã cũ ɔplete digesta fuerit mã erit
ɔplete reducta ad benignũ ꝛ sic nõ erit moꝛbus
5°. opilatio mãlis nõ hēt 4ᵒʳ. tpa ꝫ ꝛc. ¶ In oppo
situ aũt ē Ypo. cũ vult nãʒ moꝛbi manifestare ɔsi
stētiã q̃ ē ɔpositio moꝛbi ex suis vñbus tpibus.
¶ In qõne nõndũ p̃mo ꝙ cũ moꝛboꝝ qdã sunt
mãles qdã imãles ꝛ mãliũ qdã moꝛtales qdã sa
lubꝛes. hic solũ de mãlibus salubꝛibus itēdimus
¶ Nõ 2°. ꝙ mãliũ qdã sunt apti ſm alterationeʒ
mē manifeste trãsmutari vt febris ꝛ aposteata qui
dã nõ vt opilatio repletio ꝛ de primis itendimus.
¶ 3°. nõ ꝙ qdã taliũ icipiũt a mã cruda nõ reduci
bili ad benignũ qdã võ a mã digesta vel ad beni
gnũ reducibili. ¶ Ultimo nõ ꝙ tpa moꝛbi qñq;
sumũt vt distigũt ad iuicē penes accñtia vel moꝛ
bi essentiã qñq; sumũt vt distigunt penes mē trãs
mutationē ꝛ vtroq; mõ põt q̃ri i qõne ꝛ ista distin
ctio satis pʒ supra cũ vtriusq; mēbri declaratione
¶ Prima ɔclusio i moꝛbis imãlibus tpa quo ad
moꝛbi essentiã vel accñtia distincta cõrñdēt licet ñ
quo ad alterationē mē. pma ps pʒ q2 moꝛboꝝ in
mãliũ qdã sũt q stãt cũ nõ pcipit manifeste addi
tio in eis ꝛ postea vr̃ qdã equalitas i sũmo eoruʒ
deide deficiunt vt pʒ de ethica ꝛ effimera. 2ᵃ. pars
clara ē de se. ¶ 2°. ɔclo nõ i quolibʒ moꝛbo imãli
inueniunt isto mõ tpa abiuicē distincta pʒ ꝺ hoīe
a natiuitate cecoꝛ aut colobo nisi foꝛte diceret ꝙ si
i ɔtinuo statu ſʒ q2 hec tpa aliq; videtur iportare
adiuicē relationeʒ. iõ nõ puto vere ad mētē medi
coꝝ ibi eē aliqꝺ tēpoꝝ. ¶ Tertio ɔclo nõ i oībus
moꝛbis mãlibus iueniunt. 4ᵒʳ. tpa penes accñtia
distincta ꝛ digestionē pʒ i moꝛtalibus ꝛ i moꝛbo i
choãte a mã digesta aut coꝛrigibili. ¶ Quarta con
clusio ꝓbabiliter i oī mēbꝛo mãli salubꝛi ad salutē
terminãdo iuenit declinatio quo ad accñtia pʒ q2
nõ subito terminat ad nõ gradũ ſʒ p paulatinã re
missionē. ¶ Quinta ɔclo possibile ē aliq; eē moꝛ
bũ mãlē salubꝛē q nõ habuit p̃ncipiũ pʒ de aposte
mate ɔtracto a p̃ncipio generatiõis. ¶ Sexta con
clusio qlibʒ moꝛbus post p̃ncipia generationis in
choãs mãlis saluber ꝛ ad salutē terminãdus hēt
quattuoꝛ tpa quo ad accñtia vel essentiã pʒ. nã cũ
nullus istoꝝ acqrat vel depdat subito pʒ ꝙ p̃mo
erit tēp⁹ i quo nõ erit tãta ptinʒ moꝛbi diuersitas
vt moꝛbus pcipi sufficiat augeri. 2°. tñ augebitur
vt manifeste appeat vel appere possit. 3°. erit in dis
positione sua sũma in qua nõ erit nõbilis differen
tia. quarto nõbiliter remittet. Et nõ hic ꝙ p nõbi
le icremētuʒ itelligo multã ꝑpoꝛtionale i ɔpatiōe
ad totã moꝛbi itēsionē. Et ita p nõ nõbile itelligo
ꝑpoꝛtionalē variationē modicã. In ɔpatione ad
totuʒ moꝛbuʒ ꝛ hoc iõ dico q2 nõ ē dubiuʒ ſʒ mo
duʒ loquēdi medicoꝝ principiuʒ acute pleuresis
aut causonidis multo eē itēsius p̃ncipio leuis effi
mere ꝛ ita de declinatione. ¶ Ex ista seqtur p̃mo
ꝙ sinoca sine putredine facta flebotomia ꝛ termi
nata cito nõ terminat i principio imo i declinatōe

respectu sui ⁊ hꝫ pncipiū augmētū statū ⁊ declia/
tionē quo ad accñtia. ¶ Seqtur.2°.nō eē possibile
medici bñficio fieri ꝙ sit morbus salubris post pn
cipia generationis icipiēs ⁊ ad salutē terminādꝰ
q nō habeat augmētū ⁊ statū. ¶ Cōtra patiat' sor.
sinocā sine putredine ⁊ sit nūc in principio ⁊ fiat
flobotomia vsqꝫ ad sincopi p quā librātur. Et patꝫ
ꝙ nō habebit statuꝫ vel augmētū qꝛ stati icipit de
cliare. hic dicit' ꝙ si p flobotomiā icipit decliare sta
ti nō sumꝰ in pncipio ⁊ sic casus eēt impossibilis si
ita ponat' sꝫ bene sumꝰ i eo tpe ꝙ eēt principium
vnꝰ alterꝰ sinoce vt puta totalis q̄ seqret' si flobo
tomia vel aliud nō fieret vnde hoc tēpus qd̄ esset
vnꝰ alteri° pncipiū qꝛ i eo respectu illꝰ alterꝰ nō
eēt. nō bile augmētū tā ē agregatū ex principio sta
tu ⁊ augmēto illius pue sinoce vt pꝫ itelligēti.

¶ Ultima pclō qlibet morbus mālis saluber ad
salutē terminādꝰ aptus de sui nā recipe varietatē
fm variationē dispositionis mē in digestione ⁊ pu
tredine icipiēs post pricipia generationis ⁊ a mā
cruda icorrigibili deducēda ad cōplementū dige
stionis pueniēter mē i nocive icorrigibiliter habet
4°r.tpa distincta quo ad mē digestionē ⁊ 4°r. quo
ad accñtia vl' morbi essentiā hoc fit ꝑ mēte auctoꝝ
¶ Ad argumēta pncipalia ad primū pcludit con
clusionē tertiā ad secūdā rñsum ē quō morbi imā
lis hñt.4°r.tpa ⁊ quō nō. ¶ Ad.3m ⁊ 4m pbātꝰ cō
clusionē tertiā. ¶ Ad.5m.dicit' ꝙ hꝫ vbi incipiat
post generationis iniciū.nō tū nisi quo ad accñtia
vel morbi essentiā. ¶ Sꝫ ex post appentibus. In
hac pte 2a ponit signa post appentia:⁊ diuidit' in
duas ptes.pmo ponit pclusionē vnā magis gene
ralē.2a magis spālē.ibi.2a ⁊ vrine. In prima vult
istā pclusionē signa post appentia notificāt mor
boꝝ psistētias ⁊ porismos. Cōclō pbat' hec talia
significāt dispōnes mē morbi a qbus variāt' pdi/
tiones porismoꝝ ⁊ psistētiaꝝ ḡ ⁊c. assumptū pbat'
exēplo. Nā in pleuretico sputū subrubeū si appet
ptinuo.i.ꝑpe initiū morbi significat pleuresim fu
turā breuē ⁊ si tardius appeat significat eā futu/
rā lōgā. ¶ Nō pmo p signa post appentia intelli
gi illa q̄ nō stati ab ipso morbi initio possūt merito
trāsmutationis facte i morbo apparere ⁊ tñ sunt
apta talē seq trāsmutationē vt digestionis vel pu/
tredinis. ¶ Nō.2°.ꝙ taliū signoꝝ qdā sunt signa
digōnis.aut oppositi qdā signa mortis vel salutis
qdā signa cretica. Exēplū pmi vt vrina cū yposta
si laudabili aut nigra aut sputū cū laudabili colo
re ⁊ mō sube sicut subrubeū vel albū. Exēplū.2i.
vt nigredo lingue vel nimia ariditas vel nigredo
ypostasis. Exēplū tertij vt rubedo maxillaꝝ cū ca
pitis dolore i sinoca ⁊ pruritu nariū significāt cri
sim p fluxū sanguis nariū. Et licet de omibꝰ possit
verificari pclō maxime de signis digestionis aut
oppositi verificat'. ¶ Nō.3°.ꝙ pleuresis ē aposte
ma sꝫ ē duplex qdā vera qdā nō vera. vera dicitur
que ē i pāniculo tegēte costas iterꝰ i pectore qui
vocat' pleura.nō vera ē in musculis medijs inter
costas aut in pāniculo costā iuoluēte.nūc aūt de
vera loqmur pleuresi. ¶ Nō 4°.ꝙ lꝫ qñqꝫ spuet'
pleuresis qñqꝫ ꝑmutet' plurimū aūt sputo termia
tur. ⁊ modus ē iste vt sumit' ex Ga.4°.iterioꝝ.nā
ꝑpter multā caliditatē i interioribus apostemata
ptinue ibi exñtia quasi aliqd resudādo emittūt ad
supficiē iteriorē ⁊ illud tale hora pstrictionis cum
pulmo tāgat pietēꝫ pectoris sugit' a pulmone dei
de p poros virtute nāli pulmonis expulsiua mitti
tur i pruas cānulas. deinde in magnas quousqꝫ ad
guttur veniat ⁊ spuit' ⁊ hoc paulatine quousqꝫ in
pluribus diebꝰ tota mā pleuresis euacuat'. ¶ Nō
qnto.ꝙ cū mā pleuresis sit vt plerūqꝫ sanguis co/
lericus iō ē rubei coloris ⁊ cū p digestionē altera
tur.pcōuertit' versus albedinē vt primo ꝑnostico
rū.47.cōmēto.iō icipiēte digestione sputū nō ē ex
toto rubeū sicut sanguis sꝫ subrubeū.⁊ iō sputum
sub rubeū tūc appens significat digestionē velocē
⁊ iō cito morbi terminationem. Si vero opposito
mō tūc tarda ē terminatio. ¶ Sexto nō ꝙ ptinue
dicitur eē qd̄ ꝑpe ē valde eē ḡ sputū sub rubeum
ptinuo ichoāte pleuresi ē eē ꝑpe valde ichoatiuū
¶ Ultimo nō ꝙ differt sputū a screatu vt primo d̄
crisi qnto ca°.qꝛ screatꝰ dicit rē digestā. Sputum
aūt ē cōe ad digestū ⁊ idigestū. Et vrine ponit 2m
pclusionē ⁊ ē vrine ⁊ egōnes ⁊ sudores significāt
egritudinū longitudinē vel breuitatē vel bonam
vel malā eaꝝ termiationē.pbat' illa significāt hec
dicta p que cognoscit' spēs mē i morbi ⁊ eius dige
stio vel ptrariuꝫ. Sed vrine egestiones ⁊ sudores
sunt huiusmōi ḡ ⁊c. Assūptū collige in notatis.

¶ Primo nō ꝙ signorū quedā sunt pmunia que
dā ꝑpria. Exēplū primi sicut vria signū ē digōnis
in febribus. Exēplū secūdi qꝛ sputū ꝑpriū ē passio
nibꝰ pectoris. ¶ Urine ḡ ⁊ egōnis ⁊ sudores sunt
signa cōia sꝫ tñ ēt quodāmō possūt dici ꝑpria cuꝫ
illoꝝ sup qbꝰ imediate significant vt vrina epatis
⁊ vesice ⁊ egestio stomaci ⁊ itestinoꝝ ⁊ sudor 3e di
gestionis. ¶ 2°.nō ꝙ ista exñtia dupliciter signifi/
cāt pmo spēꝫ mē vt egestio citrina colera viscosa
flegma. Et vria ad citrinitatē ⁊ igneitatē declinis
colerā ⁊ ad albedinē flegma. ¶ 2° significāt dige/
stionē ⁊ indigestionē videri hꝫ locis ꝑprijs.meri
to ḡ primi significāt sup morbi lōgitudinē aut bre
uitatē sicut egritudines ⁊ tpa igit' ⁊c. Sꝫ merito
2i sua significatio ē certior.nā signa digestiōis sūt
valde certiora ad citā termiationē ⁊ status ꝑpin/
qtatē lꝫ etiā i istis possit esse error. Salutē aūt aut
malā termiationē significāt ista pcipue vt ondūt
digōnē aut ptrariū digōnis.s.putrefactionē.ex q/
bꝰ appet nō icōuenire eadē eē signa breuitatis ⁊
salutis ⁊ crisis ⁊ ita e ptra ⁊ iō distictio supra i signo
mortis vl' salutꝭ.⁊ digōnis ⁊ oppositi ⁊ crisis ñ fuit
tāqꝫ oppositoꝝ sꝫ tāqꝫ differētiaꝝ.

Et si de ordināda.gal.pmētā. hūc affom duo fat' pa ondit hꝰ affo! vtilitatē. i
2a pte.pseqt' spālē affo!.decli.ibi.2a.dico āt egritu
dies.i pa pte fcit tria pa repetē. dicta i alijs affo.
docet q̄ si illa a qbꝰ sūit' dicte idica°.2°. istoꝝ reqsi
toꝝ rspctū ondit vnū facilr cognosci.2° duoꝝ alioꝝ
cognitionē necessariā dicit hic ypo.breuit' ondē ꝑ
mistis ad alia loca remittēdo.ibi.2.vlꝰ mōbi.ibi.3°

morbos ast. sʒ pōt exponi φ p° repetit dicta i alijs tm̄ τ tūc textus est clarus q2 dicte sunt tres consi deratiōes i dietādo bn̄de sʒ admodū itroductōis. ¶ De prima dicit φ q̄uis supius dixit de ordinan da dieta tū iste locus ꝑpter illū finē ordinatōis ex pedit maiorē tractatū. nā cū prius virtutē infirmi τ tpa morbi ꝯsiderauit h̄ introduxit quasi 3m ꝯsi derādū τ ē intelligentia vel cognitio essentie acuti morbi siue peracuti siue diuturni. Ex qbus morbi dispositiōibus cotidiana dieta fʒ circuitus vel in cremēta suaꝝ accessionū erit ordināda. ex quo pʒ φ ordinatio diete est triplex. i. ꝯplec̄ itēsiōe habita ad tria quorum vnum est virtus infirmi ¶ 2m est essentia morbi quo ad acutiē vel cronicitate. 3m ex interpollatione particulari cuiuslibet illaꝝ infirmi tatū. ¶ Ubi no. φ illud 3m de quo in p̄nti affō loqr̄ nō est aliquod de istis tribus sʒ y. dicit hic vnū ne cessariū ad recte opādū fʒ hec tria. i. cognitionē τ intelligētiā essentie morbi quo ad acuitatē vel cro nicitatē τ modū suaꝝ pticulariū interpollationuʒ τ hec cogni° ē in veritate multis necessaria τ ma gnū tractatū reqrēs. Et tu ꝯsidera modū quo ad textū exponēdū. nā nō dico φ in hoc affō tertiā cō ditionē vnde sumit̄ indicatio ponat sʒ qd certū re qsitū ad recte opādū τ debitas indicatiōes eligē dū. ¶ Uirtus. Facit quod dictū ē. dicēs φ virtus infirmi in prima visitatione pōt faciliter cognosci pulsibus τ ceteris significatiōibus τ operationū motiuaꝝ τ sensibiliū τ nāliū pfectiōe q̄ significati ones dicte sunt in ꝑnosticis. Ex quo seqt̄ φ nulli⁹ pōt dicere realiter. i. cū aliquo fundamento φ ipse nō pōt virtutem infirmi cognoscere q2 oīs medic⁹ ad hanc cognoscēdaʒ est dispositus quantuncun φ non esset perfectus medicus φ si ad hoc nō sit dispositus naturaliter saltem artificialiter erit ille ad hāc cognoscēdā dispositus. ¶ Circa partē notā dum φ licet virtutes dispensantes nostruʒ corpus sint vitales τ animales τ na turales τ omnium cō sideratio vtilis sit maxime tū de vitali cōsideram⁹ a qua reliqua dependent hec āt pulsu τ hanelitu cognoscit̄ de prope. Itē τ alijs sig nis tornalitat faciei vel bone habitudinis cū silitudīe sanoꝝ ma gis mediate hec p° ꝑnosticoꝝ ponunt̄. sʒ q2 hec co gnitio facilis fuit de hac nō posuit ypo. doctrinaʒ affoꝛisticā. ¶ Morbos τ interpollationes facit qđ dictū est di. φ morbos τ eoꝝ interpollatiōes qdā medici arbitrant̄ non posse cognosci nisi cū iā ad sint quib⁹ y. in isto affō est cōtrarius. Et ex isto ha bet̄ φ hic y. illoꝝ q̄ sunt necessaria cognosci breuit̄ noticiā reddit τ cōtrariat̄ dicēdo φ ista cognoscū tur sicut alia in medicina aut certe aut ab interio ri indicio veritati vicino qbus modis cognoscēdi ꝓuidēdus est status τ interpollatio future febris: τ hoc y. ꝑfecto docuit in ꝑnosticis τ in libro epidi miaꝝ τ illud quod in isto affō dicit̄. gal. mōstrauit in libro p° de crisi in quo dicit se oñdisse anteq̄ʒ sit morbi status quando erit sʒ q2 hec y. mōstrat hic: iō breuit̄ satagit nos vt ꝑposse studeam⁹ breuitati Sʒ si cui hec dicta non sufficiāt recurrat ad librū de crisi Gal. ¶ Ubi nō. Cognitionē arbitrariā di ci illuʒ ascensuʒ q est cū aliquali formidine τ talis est duplex vna ꝓpinquans certe veritati sicut assē sus artificialiter deductus. Quedā vero non ꝓpi qua sicut presūptio ex pura narratione vel tali mō nū c ista cognitio tempoꝝ morbi anteq̄ʒ sit acquisi ta ex arte est arbitraria modo primo. ¶ Dico autē egritudines. Hic exeqt̄ particulariter exponēdo τ diuiditur in duas partes primo exponit primaʒ parteʒ. ¶ Scđo scđaʒ: ibi scđa: quidam tū ex appa rentibus. prima in tres fm φ ordinata tres cōclu siones prime partis exponit. scđa ibi. Ꝺō tēpora anni. tertia ibi τ post addit. nam prima in duas. Naʒ primo conclusioneʒ declarat in febribus tā continuis q̄ʒ interpollatis. scđo in alijs morbis ibi scđa. Ꝺō autem de febres. ¶ Dicit primo. quod egritudines declarant exacerbationes q2 tertiana pura cuʒ cognoscit̄ esse huiusmodi significat se es se breueʒ τ cuʒ hoc interpollataʒ τ φ sua crisis vl̄ suū ꝯplementū est vicinū τ intelligo per crisiʒ ter minationeʒ morbi cuiuscūqʒ modi. sed affimerina i. cotidiana significat se esse longā. sed quartana si gnificat se esse longioreʒ in continuis ēt vt causon τ febres ꝯtinue de sanguine vel ꝓportionales de aliquo humore significant se esse acutas respectu sibi siliuʒ in mā nō tū ꝯtinuaꝝ. sʒ febris alippia dos. i. lipparia τ emittriteus sunt medie inter has longitudine. dicit 2° quo ad hāc ptē φ i 2° de cri si docuit cognoscere vnāq̄ʒqʒ istaꝝ ab initio sui. τ iō h̄ nō repetit ne videat̄ idē bis dicere. sʒ tm̄ habe tis φ si ab initio possit cognosci triteus. i. tertiana tunc poterit ab eodē initio intelligi breuitas sua τ velocitas sue crisis τ φ fit interpollatio qualibet tertia die. τ h̄ est snīa quā voluit y. cū dixit φ egri tudines declarāt paroxismos τ ꝯsistentias. ¶ Di cit 3°. ad ꝯfirmationeʒ φ ista possunt cognosci qđ ipse multotiens notauit quartanas in prima sua i uasiōe vn̄ nō fuit optunū expectare 2m poxismum sʒ ab initio ordinauit dietā sicut oʒ in lōgo morbo τ ita fecit in efimeris τ tertianis fm lōgitudinem τ breuitateʒ sui status ¶ No. p° φ per triteuʒ in telligit tertianā iō sic dictaʒ q2 de 3° i 3m poxismat per anfimerinā cotidianā ꝯtinue āt sūt ꝓportiōa les: aut nō ꝓportionales sicut causon. Causon āt dr̄ a cau'e qđ in illa febre est circa pectoralia τ est febris ex putredine colere vel fleātis salsi in venis aut vl̄iter toci⁹ aut vicinis cordi aut in ore stōi aut in in]epate. febris alipiados. i. liparia ē i qua ocul tat̄ calor τ appet frigus extra. emittriteus. i. semiʒ⁹ na ē febris ꝯposita ex fleātica τ 3ªna. ¶ Nota 2° φ mā 3ªne ē leuis subtilis calida iō cito dissoluit̄. Et p ꝯn̄s breuē facit morbū τ citā crisiʒ fleātice vero mā cū sit multa plerūqʒ τ sit frigida grossa visco sa difficilis resolutiōis. iō facit crisiʒ tardā τ lōgaʒ egritudinē sʒ mlīca mā lōgiorē vt p̄dicit̄ ¶ No. 3° φ nō q̄libet ꝯtinua qualibet interpollata est bre uior. nam cōtinua flātica ē longior tertiana pura interpollata sʒ posita paritate ex parte mē ꝯtinua est breuior q2 materia putrefit in loco calidiori τ

qꝛ virtus magis ad mãꝫ expellēdū irritat. nō quarto ꝙ emitriteus cuꝫ sit a materia fleumatica iūcta colere ⁊ lipparia ēt hēat aliqd colerice mē sō aliis parib⁹ ctius terminãt ꝙ̃ si ex fleāte solo fi erēt qr̃ āt dicat p⁹ quarti ꝙ emitriteus durat qꝛ circiter medietatē ãni. Et fleãtica ꝙ durat septua gita diebus sbi videbit. nã hec ē qō ꝑpetua de ꝓlō gatiōe morbi in qua qōne credo ꝙ si eq̃ grossa est mã fleãtica a qua depēdet pura fleãtica sicut flea faciēs cotidianã in emitriteo. ꝙ fleūtica erit lōgioꝛ aliis pib⁹. ¶ No. 5°. ꝙ cã qr̃ ēt tertiana iterpollat de 3° i 3ᵐ ⁊ cotidiana oi die ⁊ quartana ꝺ 4ª i 4ᵐ pricipalis ē ex mã ꝓprietate. nã colera rubea q̃ est sub forma cē ãñtis a colera putrescente eiusdēmōi dū actu putrescit acqrit ꝓprietatē q̃ ipsã sufficient ꝑpat ad trãseūdū in ꝯiunctã nō statiꝫ sꝫ i die. 3ª. flēa vo i seq̄nti die mł̄ica i 4ª vltra tñ hãc ꝓprieta tē ꝯcurrit alia cã q̃ facit ad celeritatē motus aut retardationē vt grossicies paucitas frigiditas vir tutꝭ debilitas vel istoꝝ ꝯ̃ria vt melius disputari dꝫ prima quarti. ⁊ hoc mō cognoscit qr̃ hita cognitio ne spēi morbi cognosco iterpollationē ⁊ morbi cō positionē ex suis vlibus tpibus. Ultimo no. ꝙ iste febres i p° die sui aduētus cognoscunt multꝭ ꝯcur rētibus signis vt gal. plene docet 2° de crisi ⁊ aui. in cap. ꝑticularibus de signis dictaꝝ febriū: sꝫ vbi nō sūt simplices nec simplicitati vicine ⁊ vbi plu res iuicē ꝯplicant nō ē facile i p° die eruditissimo medico cognoscere. ¶ Qꝺ āt. nūc declarat istã cō clusionē in aliis morbis dicēs ꝙ idē itelligēdū est de oi morbo qꝺ dictū ē de febribus ꝙ exēplariter declarat qꝛ pleuresis ⁊ piplemonia ⁊ frenesis iu dicant sicut acute febres qꝛ cite terminatiōis. Sꝫ sq̄nãtia: dyaria spasmus capiunt sicut febres pacu te qꝛ in 7° aut 4ª terminant vel ante. sed ydropis mania empima fluxus vētris ⁊ ptisis assimulant diuturnis ⁊ sic pꝫ quō ex cognitōe nē istoꝝ morbo rū venimus i cognitionē ꝯsistētiaꝝ qꝛ lōgitudinis aut breuitatis nō tñ oēs isti morbi significãt poxis mos qꝛ nō oēs hñt vt pꝫ de empimate ⁊ mania ⁊ silibus. dicit 2° quo ad hãc ptē ꝙ ēt qdã istoꝝ mor boꝝ significãt exacerbatiōes suas vñ poxismi pleu resis vt plurimū sūt tertiani ⁊ silr frenesis qꝛ isti duo morbi plerūqꝫ a mã colica pēdēt sꝫ vulnerati in stō ⁊ illi q empima patiunt vel vlcus i pulmōe vel in epate iterpollat oi die maxime in nocte. Sꝫ splenetici vna die febricitãt alia nō. ¶ No ḡ p° ꝙ p pleuresiꝫ hic intelligimus verã: frenes āt dr̃ a fre nos ꝙ ē mēs. i. passio mēbri in quo est mēs: ⁊ p ꝙ̃ eius opatio corrūpit celeri⁹ ista āt ē apostema ca lidū vt plurimū in p° vētriculo cerebri cui⁹ mã est colera vt prima tertii illo ca°. dr̃ carabitus. inueni unt tñ ista vocabula sirsen ⁊ brisen ⁊ birsen. ē apo stema pectoris dictū a bir qꝺ ē pectus ⁊ sen. qꝺ ē lesio quasi lesio pectoris. sirsen vo dicit a sir qꝺ est cerebrū. ⁊ sen qꝺ ē lesio: piplemōia āt ē apostema in pulmonis carne ⁊ ē plurimū a mã fleãtica do minãte tñ pleuresis ꝓpter nãm mēi ⁊ periplemo nia ex loco vbi ē egritudo sūt acute ⁊ cite termina tiōis. ¶ No 2° ꝙ sq̄nãtia ē apostema ptiū circa ca put gutturis ⁊ qñ ē in musculis epiglot tūc sine dubio ē acutus morbus ad mortēꝫ. nã vidi ser uã cuiusdã doctoris magistri Jacobi ꝺ armis mo ri in vna hora p suffocationē. dyaria āt aut sumit hic ꝓ vno paroxismo colerice passionis in qua flu xu ⁊ vomitu expellunt superfluitates in venis cō gregate in digestione impetuose ⁊ talis sine dubio ē morbus peracutus in quarta die terminandus aut ante vt. 16°. tertii in cap° de fluxu ventris ⁊ p° almãsoris ca° de colica passiōe aut ñvideo quō sit ad ꝓpositū. nã cū inueniant ista tria vocabula liē teria q̃ ē fluxus cibalis sine digōne. Disinteria q̃ ē ꝓprie fluxus cū excoriatiōe intestinoꝝ ⁊ dyaria q̃ generaliter importat omnē humoralē fluxū non videt ꝙ hac ratiōe dyarria sic dici debeat morbuꝫ peracutus sꝫ per genus speciem intelligimus. s. co lericã passionem. ¶ Spasmus intelligitur vlis to tius corporis: is. n. ⁊ si a mã fleãtica pēdeat tñ pp hanelitus ꝯstrictionē quã facit est cite terminatio nis ad mortē nisi forti conatu nē cito mã dissoluat ⁊ maxie si est vlis tetanus iuxta affōi sentētiã: qcū qꝫ a tetano apprehendunt in quatuoꝛ diebus pe reūt. Si vero hos effugerint salui fiūt. Auic. tñ p° quarti ca° p° alias quarto loqt de spasmo sicco q mortalis est. Isti ḡ morbi ꝓpter suoꝝ accidentiuꝫ vehemētiã ⁊ nē nimiã incitationē sūt pacuti quo ad terminationeꝫ. ¶ nota 3° ꝙ ydropisis in gene re est egritudo officialis cū qua crescūt mēbꝛa ma nifeste oia aut loca vacua in qbus ꝯtinet membꝛa in quibus est regimen nutrimenti ⁊ humoruꝫ ⁊ ē trium modorum. Aut. n. fit retentone sanguinis fleãtici inepti vnioni membꝛoruꝫ licet apponi pos sit ⁊ tūc est yposarca. i. carnosa. aut fit ꝓpter aquo sitatem in concauitate ventris retentã ⁊ tunc ē a sclites seu aquosa que vere est ydrops aut retenti one ventositatis grosse ⁊ est timpanites ⁊ quelibꝫ istarum est diuturna ꝓpter materie frigiditatem. ¶ Mania autem est egritudo cuꝫ corrūpit ope ratio virtutis existimatiue ꝓpter adustionē humo ris mł̄ici cerebruꝫ petentis ⁊ operationes virtutis voluntarie motiuaruꝫ corruptis iudiciis obediūt ⁊ in hoc differt a melancolia merito sue materiei est diuturna. ¶ Ego auteꝫ duos liberaui vnuꝫ ma niacuꝫ pisis ⁊ alium parme adiutorio dei sed tpe extenso. Empima est nomē generale ad saniei col lectionem in pectore siue sit in concauo pectoris siue sit in particulari concauitate in pectore existē te vnde pleuresiꝫ supuratã vocãt empima. Stri cte tñ sumitur empima pro sanie in cōcauitate ma gna pectoris contenta ⁊ ista est morbus cronicus cū sui grossicie nō faciliter a loco materia illa egre diatur presertim cum nō nisi per vias strictas pos sit meatus largos ingredi. ¶ Uentris fluxus ē lō gus plerumque ita ꝙ ego iam fluxum vidi anno rum duorum. ¶ Ptisis vero aliquādo dicitur cō sumptio siue exsiccatio superflua tocius quando qꝫ vero significat vlcus pulmonis ad quod talis corpis exicca° apta ē seq. ⁊ de hac loqt hic ē āt ple

rũqꝫ morbꝰ diuturnꝰ qꝛ cũ modica sit a principio.
eiꝰ lesio nõ cito interficit sed qꝛ ꝯsolidatio pulmo
nis ẽ difficile pluribꝰ causis. ĩõ est diuturna. Isti ḡ
morbi cũ cognoscunt ab ipo initio se lõgos oñdũt
¶ Nõ 4° ꝙ pleuresis ꝛ frenesis ꝛ qũqꝫ piplemo
nia faciũt iterpollationẽ in 3° die ꝑpterea ꝙ a mã
colica pẽdẽt. Sꝫ nõ ẽ vera interpoltatio imo ẽ re/
missio: morbi vulnerati ĩ stõ ꝛ in pulmõe ꝛ ĩ epate
maxime ĩ nocte ꝛ oĩ nocte molestant ꝑpca ꝙ cum
sint mẽbra nobilia q̃ patiunt cũ ad ea lesa plures
vapores reuocant ledunt hoĩes notabilr̃ magis
vñ cõiter hñtes apãta ĩ interiorib⁹ noctes hñt inq/
etiores vltimo no. ꝙ licet apãta ptiũ in interioꝝ fa
ciũt plerũqꝫ ꝯtinuas febres tñ apãta splenis vbi
nõ sit vehemẽter magnũ ꝛ calidũ facit interpolla
tionẽ ꝛ ẽ plurimũ quartanaria ¶ Nõ tpa ¶ Nũc
ꝓbat ꝯclusionẽ scðaꝫ. Et diuidit ĩ duas ptes. p°
facit hoc. 2° docet qd p ꝯsistẽtiã ꝛ p interpollatio/
nes ĩtelligit y. ibi 2ª. Cõsistẽtia morbi. ꝑma in duas
p⁹ hoc. 2° ampliat significãtia ad ꝯplesiones ꝛ ar
tes ꝛ aerẽ circũdãtẽ ibi scða. Cõplesiões quoqꝫ.
¶ De p° dicit duo. ꝑmũ ꝙ y. dixit tpa ãni significa
re ꝯsistẽtias ꝛ poxismos ꝛ hoc p° pꝫ de ꝯsistẽtia q̃
ꝯsistit in breuitate ꝛ lõgitudine morbi. Nã nõ suf
ficit in quartana ꝛ tertiana ad recte ordinãdã die
tã scire ꝙ ẽ talis morb⁹: nisi sciat ꝙ ẽ estas: aut au
tũpn⁹ aut aliõ tp̃s anni. ꝛ rõ ẽ qꝛ rõe tpoꝝ quorũ
dã isti morbi fiunt breuiores ꝛ ratione quorun/
dã lõgiores cũ estiue quartane sint breues autũp
nales lõge. ſꝫ lõgissime q̃ hyemi vicinant ꝛ infra ĩ
affõis oñdet. ꝛ ita tertiana lꝫ sit breuis: breuior tñ
ẽ ĩ estate ꝛ lõgior ĩ hyeme qꝛ estas abbreuiat mor/
bũ ꝛ hyemis ꝓlõgat. ¶ Dicit 2° ꝙ ẽt tpa oñdũt in
terpollatiões ꝛ modos poxismãdi ꝛ sic declarant
poxismos quo ad modũ redit⁹ qꝛ ĩ estate sũt mor/
bi tertianarij. qꝛ de colera ꝛ in autũno quartanarij
qꝛ de mlĩa q̃ sibi ꝓportionat: ĩ hyeme fiũt anseme
rine. i. flẽatice qꝛ flẽatice hyemi ꝓportionat ¶ Nõ
ḡ p° duob⁹ modis significari lõgitudinẽ vel breui
tatẽ morbi a tpe. p°. qꝛ significat determinata spẽs
mẽ morbi illi⁹ illa. s. q̃ ꝯplexioni tpis ꝓportionat.
2° qꝛ q̃cũqꝫ mã fuerit significat illi⁹ aut faciliorem
dissolutionẽ. Sicut estas aut difficilioreꝫ sicut hye
mis. ꝛ hec scða significatio ẽ certior. ¶ Cõplexiões
Hic ampliat signa ꝛ dicit in sũma ꝙ ꝯplexiões ẽt
significãt varietatẽ egritudinũ sicut tpa. ſꝫ qꝛ mlt
totiẽs y. alias de ꝯplexionũ diuersitate dixerat: ĩõ
tacuit eas hic. ſꝫ ṽitas ẽ qð illð significat ab esta/
te significat a ꝯplexiõe calida ꝛ sicca ꝛ ita de alijs
tpi ꝓportiõib⁹ ¶ Dicit 2° ꝙ etas ẽt significat vt e/
tas iuuẽtutꝭ sigt̃ vt si cũ cõplexiõe calida ꝛ sicca fu
erit etas iuuẽtutꝭ vl̃ ꝑfecta ꝛ ẽt regio calida ꝛ sicca
ꝛ ars ꝛ ꝯsuetudo ita patiẽdi oĩa h̃ significãt egri/
tudinẽ sileꝫ. s. tertianã ꝛ ita aer quo infirm⁹ circũ
dat. ¶ Ubi no. vnũ quodqꝫ istoꝝ ꝑ se significare
morbũ sue qualitati ꝓportionalẽ. qꝛ ꝯuersio in ge
nere ꝓportionabili eẽ facilior. ſꝫ tñ cũ oĩa simul ꝯ
currũt ẽ significatio fortior itaqꝫ ꝯplexio p se signi
ficat morbũ nãꝫ ẽt sine etate ꝓportionata ſꝫ forti⁹

qñ ambe ꝯiũgunt in eodẽ ꝛ ita de alijs dicatꝭ.
¶ Cõsistẽtia ¶ Hic facit qð dictũ ẽ dicẽs ꝙ nos di/
cim⁹ mõstrari ꝯsistẽtiã morbi qñ oñdit morb⁹ aut
eẽ acut⁹ vel pacut⁹ vel diuturn⁹: ꝛ hoc ẽ necessariũ
ad cognoscẽdũ statũ morbi si ẽ ꝓpinqu⁹ vel nõ. Si
cũ dicim⁹ ꝙ aliqua oñdũt poxismos intelligim⁹ ꝙ
oñdũt iterpollatões eẽ tertianas: aut quotidianas
aut quartanas aut qua hora dici vl̃ noctꝭ futuꝝ sit
ꝑncipiũ poxismi. ¶ Et p⁹ addidit ¶ Nũc gal. ꝯmẽ
tat illã pticulã circuituũ adinuicẽ icremẽta. Et di
uidit in qnqꝫ ptes. p° itroducẽdo ptẽ docet qd in
telligim⁹ p incremẽta circuituũ. 2° in qb⁹ dispositi
onib⁹ ꝯsistũt icremẽta morbi. 3° icident q̃ ps poxis
mi sit õterior. 4° docꝫ quõ ista icremẽta significãt
dispositionẽ ꝯsistẽtie morbi. 5° infert vtilitatẽ ptis
2ª ibi: augmẽtũ. n. 2ª. 3ª ibi. h̃ piod⁹. 4ª ibi: festinãs
anteq̃ȝ. 5ª ibi. Ex quo ãt y. Et no. p° hic cõiter iue
niri litterã ꝯmẽti trãspositã. Nã ponit exᵐ pleu/
retici ꝙ dꝫ eẽ in parte ꝑcipali. 2ª ibi. Et ego nota
bo vbi infra dꝫ eẽ. ¶ De pria ḡ pte dicit y. addidis/
se circuituũ adiuicẽ ꝛc. Et ĩõ oꝫ ꝑscrutari si p illa
possint intelligi poxismoꝝ ꝛ ꝯsistẽtiaꝝ dispositiões
¶ Dixit scðo ꝙ per incremẽta circuituũ itelligit fe
briũ circuituũ augmẽta ꝛ interpollatiões ꝛ status
ꝛ per ista significat morbi lõgiqtas status vt statiꝫ
oñdet. ¶ Nota ḡ incremẽta circuituũ nõ notari ni
si in febribus piodicis ¶ Augmẽtũ. n. scðe. ¶ Facit
qð dictũ ẽ dicẽs quo ad hãc partẽ tria. primũ ẽ ꝙ
augmẽtõ 2ᵉ actiõis rᵘ ꝑcedẽtꝭ ꝯsiderat in trib⁹ ex
tpe icipiẽdi ex lõgitudine sue duratiõis ꝛ ex ma/
gnitudine eius. ¶ Dicit 2° ꝙ magnitudo morbi si
ue dicat magnitudo siue fortitudo ẽ vna ꝛ eadem
intẽtio qꝛ medici cũ volũt dicere febrẽ eẽ fortẽ vel
aliũ morbũ dicũt ipsũ magnũ dicit. 3°. ꝙ hec febris
maior q̃ȝ solet eẽ qñ incipit prius q̃ȝ soleat ꝛ hec at
tinet ad tp̃s incipiẽdi. Aliñ diuci⁹ ꝑseuerat ꝙ atti/
net lõgitudini. Aliqñ vero incipit sicut solebat.
Et hoc nec attinet fortitudini vel magnitudini
sed potius breuitati vel lõgitudinꝭ. ¶ Ubi nota.
magnitudineꝫ morbi maxime ex trib⁹ considerari
aut ratione essentie morbi sicut verbigra. febris est
calor tũc dicimus eaꝫ esse hoc mõ maioreꝫ quãdo
calor est itensior. Aut ratiõe virtutꝭ dispẽsantꝭ cor/
pus quomodo morbũ cordis etiaꝫ paruuꝫ dicim⁹
maioreꝫ morbo stomaci aut alterius mẽbri. qꝛ vir/
tus vitalis ex illo morbo leditur Aut ratiõe digni
tatis lese actionis quomodo paruuꝫ a postema ĩ/
cornea diceretur maior morbus q̃ȝ magnum apa
in nate cum per ipsum ledatur visio que est perfe/
ctior operatio operatione natis. ¶ Ad propositũ
ergo maxime hic intelligim⁹ de magnitudine mor
bi in sui essentia. ¶ Hic periodus ¶ Facit quod di
ctum est dicẽs: ꝙ hic periodus queꝫ dicit esse ma/
iorem inter initiuꝫ ꝛ statuꝫ est molestior crisibus.
idest motibus ceteraruꝫ partiuꝫ paroxismi ꝛ hoc
qꝛ periodus est melior in declinatione ꝛ intelliga/
tur de temporibus particularibus. Nam de vlib⁹
ꝓvt distinguit penes mẽ trãsmutationẽ ñ eẽt fuꝫ
vliter. Etiam pꝫ ꝙ hoc modo distinguendo non

oz dicere q periodus sumit p vna pte porismi sz paroxismus e molestior inter initiu z statu. ¶ No 2° crisis non sumi hic pprie sed p quolibet motu morbi quo quelibz pars porismi pot dici crisis. ¶ Festinas anq. ¶ Hic verificat ptez assoi dicedo q hec incremeta significat dispositioes porismo/rum z consistentiarum. ¶ Et dicit q paroxismus festinat ad veniedu plusq soleat z diuti durans q solet z maior siue fortior solito qcuq febris fuerit significat morbuz breue aut logu. Et io significat dispositione psistetie z te seqre ptinuado pte z di/mitte totu ex^m z incipe ibi. ¶ Rone g ista. Et dicit q ergo ista rone sut psicieda morbi icremeta: qr si seqns interpollatio.i.porism icepit anq icepit i die pria.i.pori: z plus moret z fuerit fortior tuc si gnificat q augmetatio morbi e fortior q i prijs. Et io crisis e fortior q in disposit prio z stat p/pingor z ro e qr no ptigit q augmetu i morbo sit forti z stat ppedat remotio. ¶ Circa hac pte no. q no oz morbu cui parisimi sut fortiores z maio res ee breuiore morbo hnte porismos breuiores z minores vt pz de fleutica z tertiana z quartana z cotidiana. Na porism quartae e.24.horaz z ter tiane.12.z cotidiadiane 18 vt sumit pria quarti. ¶ No.2° q posito pari pricipio z psili specie me faciet morbu. Si sint duo morbi quoz vnus beat ista cremeta magna z aliqu minora.ille q magna bz incremeta alijs pib oz ee breuior. Na signifi cat stimulatio vtut sup mam z alijs pib hac seqt morbi abreuiatio z hoc voluit hic gal. ¶ Ex quo at hic ponit vtilitate dices q ex quo y. incepit dicere ordine diete z hoc itedit qr ad docedu ea quoz co gnitio e necessaria p debita ordinatioe diete q ex ista pte hoc elicit.na si interpollatio.i.porism bz dictos modos minoret.i.no crescat ppedit status remotus sicut ea cresente pprehedit vicinius. Et io sit nobis ex psideratioe hui incremeti notuz.s. qn stat e futurus z qn reddittura e interpollatio quoz p° cognito seqt ordinatio diete i toto morbo z quo ad vle regime z cognita accessione scit qua hora sit dieta offereda.z io y.ex hoc asso hic inten dit vt sciat qta z qn dieta vel cib oz offerri ¶ Ad dit vltimo q p icremeta circuit no itelligit nisi re ditu morbi:z illud q pri fuit cu augmeto supple z hec ps e notissima. Do at ex post apparetibus ¶ Hec e ps 2ª pmeti i qua pmetat scdaz pte assoi z diuidit in qnqz.na p° docedo quo dicant signa post apparetia ponit qzda eoz distinctione. 2° do/cet quo ex signis digonis significamus sup morbi psistetia. 3° ponit differetia iter signa cretica z di gonis signa. 4° ondit qda ee signa sil apparetia qnto vificat illa pte z vrine 2ª ibi. Cu at apparen/tia 3ª ibi. Sut z alia significationu.4ª ibi.sz qr su/pius:5ª ibi:neqz solu:prima pars itez in qnqz diui dit.na p° docet re cui dicant signa post appare/tia. 2° ponit vna distinctione signoz post appare/tiu. 3° ponit dfiaz iter signa apparetia cu morbo z signa p apparetia. 4° docz signis ptet sub me bris diuisiois signoz post apparetiu. 5° ponit di

stinctione pricipij ad explanatione dictoz. 2ª ibi:q cu sint.3ª ibi appetia g:4.ª ibi hoc at accntia 5ª ibi dicit.n. de prima dicit q cu y.dicit ex apparetib post ipse inuit intelligi in textu interpollatione sc. z morbi essetia respectu quoz ista apparetia dicut post apparetia:z hoc siue ista apparetia vocent si/gnificatioes siue accntia. ¶ Circa pte g no q signa si dicat post apparetia vel simul apparetia hic ly. post z ly.simul refert ad morbu vt gal.dicit. ¶ No 2° q talia siue sint post apparetia siue no dicut tn qnz accntia qnqz signa diuersis tn ronib verbi g. in febre tertiana vrina citrina:p qto.n.seqt calita te febrile dr accns:qr exies mutato sz p qto pcipi tur visu facit nos intelligere hoiez febrire tertiana febre dicit signu vl significatio large. ¶ Que tn.po nit distictione signoz post apparetiu dices q hec signa qr sut cu morbo aut sequunt morbu io disti guunt in quatuor gna qda.n.eoz significat crisiz futura alia vo significat coctione vel digonez qda vo ablatione digonis.i.coctiois ¶ Alia significant morte z possict suppleri q alia significat salute: sz hoc qntu mebru tacuit:qr signa digonis maxime vident talia:z qr illa potius debet dici signa sani/tatis q morbi sub illa ratioe. ¶ No p° signoz post apparentiu aliqua apparere ab ipso morbi initio nec ista repugnat aliqd ee signu post apparens:z tn ipsu simul apparere in pricipio morbi respectu cuius dicit post appares et qualrcuqz snat initiuz vt stati videbit. ¶ No 2°.q ablatio coctionis e du plex qda.n.e pura negatio coctionis siue digonis cui n piugit dispo alia positiue repugnas digestio ni vt putredo vel pbustio:z talis dicitur cruditas. Queda at e ablatio cui piungit aut putredo aut adustio z de vtraqz intelligit gal.in pmeto. ¶ Ap/paretiu g ¶ Nuc ondit dfiaz inter signa apparen/tia cu morbo:z post apparetia siue sequetia: dices q signa q dicut simul apparetia cu morbo sp inci piut simul cu morbo vt infra dicet. Sz illa q dicu tur imediate sequetia morbu siue post apparentia qnz incipiunt simul cu morbo:aliqn ante morbu. Aliqn post aliqn cu neutro.i.nec apparet cu mor bo.neqz ante neqz post. Et ro e qr ista accntia q di cunt post apparetia n sut accntia morbi sepabilia nec sut sibi substacialr inheretia.i. sibi essetialr ea de. ¶ Circa ista g pte nota q ex ea colligut accntia q dicunt simul cu morbo apparetia aut morbo sb/statialiter inherere aut sibi substatialiter piugi: ecotra at signa post apparetia no io dicunt qa p initiu appareat vt pz de cruditate:sz io qr nec sut morbo essetialia nec insepabiliter p°. Et io e q ta q accntalia possut ante z post:simul apparet. Et ex hoc vides Marsilij expositione no fuisse ad me te gal.cu dicit hec signa dici post apparetia qr ple runqz sequuntur morbi inicium. ¶ Sed arguitur contra sic res q sunt in morbo z non sunt ibi ppe principiuz non sunt nisi post principium morbi. g signoz post apparetiu principiu no e nisi post pn cipiu morbi. Assm e gal.p° de crisi ita dicet. Neru n.egritudini ppriaz pricipiu z egrituids principi

um ẽ vnũ. reliquaꝝ vero reꝝ q̃ sũt i egritudine oĩ nõ apparẽt nisi post. Hic dr̃ ꝙ pricipiũ taliũ rerũ appere post principiũ egritudinis põt intelligi du pliciter vno mõ qꝛ tpe appareat post ⁊ hoc mõ nõ ẽẽt verus textus nec ad mẽtẽ gal. Nã parũ pᵒ di ctum locũ dicit ꝙ nõ expuere aliqd cũ tusi ⁊ de re bus post apparẽtibus in plereusi ⁊ pꝫ ꝙ hoc qua si sẽper apparet in principio plereusis. 2ᵒ põt di ci aliquod tale apparerꝭ post qꝛ posse indñt eque bene post morbi principiũ icipe sicut in morbi p̃n cipio ſꝫ res ꝓprie icipiũt cũ eo. ❡Hec accñia. Oñ dit signis ↄprehẽsis sub quatuor mẽbris ꝓposite dionis ↄuenire illã rõne signoꝝ post apparẽtiũ.s. ꝙ aliqñ sũt cũ morbo: qñꝫ post initiũ qñꝫ nec ãte nec post ⁊ hec p quatuor ꝓpões pᵃ ẽ ista accñtia significãtia crisim lꝫ nõ sint in certo initio morbi. i. i instãti iniciatio morbi sũt tñ qñꝫ ₓm scdaꝫ ⁊ ter tiã significationẽ vt postea oñdeꝭ ⁊ alñ hec signa crisis apparẽt in augmẽto aut in statu. 2ᵃ ꝓpõ est ꝙ signa coctiõis .i. digõis nõ apparent ẽt in certis initijs morboꝝ.s. in pᵒ instãti ſꝫ apparẽt in scdã vl̃ tertia ↄsideratiõe. nã in principio vl̃i apparẽt saltẽ signa occulte digõnis in tribus primis diebus ap paret alñ ↄpleta maꝺatio ⁊ iste sũt scdã ⁊ tertia si gnificatio p̃ncipij vt stati diceꝭ. 3ᵃ ꝓpõ ẽ ꝙ signa ablate coctiõis aliqñ apparẽt cũ morbo i sui initio aliqñ vero post. ❡4ᵃ ꝓpõ ẽ ꝙ signa morꞇ sũt signa post apparẽtia q tñ qñꝫ apparẽt in pricipio vt di cit se explanasse in lib. de crisi. Circa primã harũ no. ꝙ lꝫ crisis pfecta nõ possit nisi digesta mã acci dere tñ crisis illaudabilis qñqꝫ accidit i principio morbi nã mult̃ stimulata. Et ideo possũt eiᵒ signa apparere in p̃ncipio plerũqꝫ tñ apparẽt in augmẽ to aut statu ❡Circa scdãꝫ no. ꝙ lꝫ in p̃ncipio mor bi certo nõ possit apparere digestio mẽ faciẽꞇ mor buꝫ merito actiõis facte in morbo tñ ↄtingit hoc apparere merito actiõis prius facte vt pꝫ de mor bo incohãte a mã digesta. ⁊ pᵒᵒ vult gal. hec signa nõ posse apparere in certo initio ❡Circa tertiã ꝓ põneꝫ no. ꝙ qꝛ dupliciter ↄtingit mãm eẽ digõnis ablate vt supra dixi. iõ saltẽ vno mõ vt plurimũ est in morbi p̃ncipio vel sil̃r eius signa vt nihil spuerꝭ cũ tusi i pleuresi. ❡Circa quartã ꝓpõneꝫ ẽt no. ꝙ lꝫ mors in p̃nciᵒ morbi ↄtingẽs plurimũ fiat p vi am suffocatiõis tamen ẽt multotiẽs malignitate materie fit istud sicut apparet in pestilẽtialibus. Et iõ in initio possũt signa morꞇ apparere. Diciꝭ n. morbi ❡Facit ꝙ dixi ⁊ p̃mũ ẽ ꝙ p̃ncipiũ morbi dr̃ tribus mõis q in littera patet. dicit 2ᵒ ꝙ in lib. de crisi narrauit virtutẽ oiuꝫ accñtiũ q hic dicunꝭ ⁊ inseruit multa ypoᶜᵃ ⁊ alia q̃ q vult pleniᵒ habe re ad predictũ librũ se trãsuoluat. ❡Cũ apparẽtia nũc docet quõ p signa digõnis vel oppositi signi ficamus supra morbi ↄsistẽtiã. Et diuidiꝭ ps ista i quatuor. pᵒ introducẽdo illã ptẽ affõi queadmõꝫ in pleureticis ⁊c. ẽt verificat ⁊ p exẽplũ anxii dcla rat. 2ᵒ docet i pleuresi notare diuersos gradus di gõnis. 3ᵒ docet general̃r p signa digõis significare sup lõgitudinẽ ⁊ breuitatẽ egritudinis. 4ᵒ ponit q̃ sũt signa digõnis vel oppositi in pleuresi. scdã ps incipit ibi: qꝛ sic in apãte. tertia ibi: A qua si sputũ 4ᵃ ibi: sicut. n. sputo. ❡De pte p̃ma dicit tria p̃mũ ẽ ꝙ cũ y. dixerat ꝙ post appentia significare supra morbi essẽtiã introduxit ad hoc opandũ p silĩtudi nẽ pleuresiꝫ ⁊ in bñtibus textũ trãspositũ. hic doꝫ subiũgi sicut in pleureticis ⁊ dixit sicut in pleureti cis sputũ subrubeũ si cõtinuo. i. si p̃mis tribus die bus appuerit significaꝭ morbᵒ breuis ſꝫ si tarda tur morbus ꝓlõgaꝭ ❡2ᵐ dictũ ẽ ꝙ hoc planiᵒ itel ligiꝭ. si hic ponamus exẽplũ positũ ab ypo. 3ᵃ pti cula epidimiaꝝ ⁊ ẽ ꝙ anxius de ciuitate alexãdrie q habitabat in vicina pte q̃ opponiꝭ barachie regi oni. i. regiõi boreali laborauit ↄtinua febre ⁊ dolu it in dextro latere ⁊ passus fuit alienationẽ i 7ᵃ pᵒ flobotomiã factã de vena epatꞇ in die octaua icepit cũ modico sudore spuere i. xiᵃ. ⁊. 17ᵃ. screauit plus ⁊ alleuiata fuit febris ⁊ 20. sudauit ⁊ multũ screa uit ⁊ cessauit febs. ſꝫ tñ screatus nõ fuit plene bo nus ⁊ iõ remãsit cũ siti ⁊ die 27ᵃ. multũ screauit ⁊ redijt febris. ſꝫ screatᵒ fuit multᵒ ⁊ magis digestᵒ ⁊ in vrina appuit fũdus laudabil̃. In. 34. toto cor pore sudauit ⁊ crisi pfecta lib... fuit. 3ᵐ dictũ ẽ ꝙ morbᵒ huiᵒ anxij fuit pleureꝭ... ille vsqꝫ ad 7ᵐ. screare nõ potuit iõ morbus vsqꝫ in diẽ. 34. ꝓcella tus ẽ. ꝗuis plurimũ pleureꝭ. 14ᵐ. diẽ nõ trãseat: ⁊ si trãsit vsqꝫ ad. 20ᵐ. Iste ğ si screassꝫ i 3ᵒ die ve nisset criꝭ in. 7ᵒ. vel in nono vl̃. xiᵒ. ⁊ sic nõ trãsiuis set morbus. 14ᵐ. diẽ ⁊ sic p exᵐ hẽꞇ ꝙ sputũ subru beũ cito appẽs significat morbũ breuẽ ſꝫ cũ tarda tur significat lõgũ. ❡Circa ptẽ no. ꝙ boreas ẽ aptᵒ mãs in pectore coarctare. Et iõ tusses ⁊ pleuresis facere qđ euenit anxio in simili regiõe habitãti. ❡Nõ 2ᵒ ꝙ calefactoria q̃ fiũt in pleuresi a priciᵒ fi eri tẽptatie. nã pauca exñte mã aut vẽtosa tolliꝭ p calefactoria dolor multa ꝟo exñte i corpoꝛ mã cur rere pata crescit dolor. 3ᵒ no. ꝙ flobotomia ꝺ ife riori pte brachii itelligiꝭ de vena epatꞇ q̃ de tribus venis brachij nõbilioribꝫ ẽ ĩfima reliqua sũt clara si ↄsideres illđ qđ mihi ẽt pluries euenit i pleureti cis qñ appent a febre liberi qñꝫ in die cretica seqñ te excitaꝭ febs ⁊ dolor ⁊ sputũ: qđ euenit qꝛ locus debil̃ ad quẽ ↄsueuit nã mãdare mãꝫ illuc expelli patã in die cretica cũ nã illã mouet eã recipit ⁊ fi unt dicta accñtia: ⁊ qꝛ nondũ cessauit morbus ex toto ⁊ pẽdẽt noua accñtia a pte mã q̃ fuit ps cẽ añ cedẽꞇ ⁊ iuuat qualitas a pte morbi p̃cedẽte ipressa iõ dr̃ morbᵒ vnᵒ. sicut fluxᵒ vẽtris ⁊ febres vere in ĩpollate dicunꝭ a medico morbi vinci. Qꝛ sicut i apãte. ❡Docet nũc distiguere gradus digestionũ in pleuresi ⁊ dicit duo. p̃ᵐ ꝙ sicut i apãte discopto a cute solet appere sudor eruginosus. i. mã fluẽs eruginosa q̃ ẽ subtilis in p̃nᵒ. Sꝫ qñ incipit digeri fit grossior ⁊ mollior pore. Ita i pleuresi screatus aliqs ẽ minᵒ digestᵒ aliqs magis. Et hoc manife stũ ẽ ẽt i apãtibᵒ sub cute existẽtibᵒ ⁊ i ore ⁊ oclo ꝙ si cutꞇ pforeꭍ. pᵃ appet exire sudor mltᵒ. i. mã sub til̃ mixta. ſꝫ si talia fi pforẽt illa mã digeriꭍ ⁊ ingros sa f. h idẽ doꝫ itelligere i pleuresi cũ sit ꝺ gñe apãꞇ

¶ Dicit scdo q iō oz vt psiderent grad⁹ digōnuz i pleuresi. Nā si oio nihil screat mā ē cruda: ⁊ iste ē prim⁹ gradus lōgior a digōne pleta merito cruditatis. Si vo parz screat ⁊ subtiliter morbus non ē invltimata cruditate: sz facit scdz gradū ⁊ si screatus ingrossat nō iā erit crudus. imo erit gradus tertius i pleuresi vicinus statui. Sz si screatus sit finaliter ⁊ plete digestus. 4us gradus ē i pleuresi. Et no. q illa duo exēpla plurimū sūt va licet aliū ab apāte nihil sensibile resudat ēt discopto: ⁊ p incisiōnē nō egrediat talis mā. A qua si sputū Nūc facit qd dictū ē dicēs q si in pluresi incipiat tardius apparere indicat lōga. Sed si incipiat apparere i 3ª aut 4ª. die signa pfecte digōnis impossibile erit morbū trāsire 7ᵃᵐ diē ex qbus infert q lōgitudo ⁊ breuitas morbi sūt fz apparentiā coctionis vel oppositi supple ⁊ ita ps clara ē ¶ Sicut.n. sputorz ¶ Mōd docet q sunt signa digōis vel oppositi in pleuresi ⁊ incidenr addit qdā signa bona ⁊ mala ⁊ mortz ⁊ salutis ⁊ cōsistūt in nouē ppōnib⁹ ¶ Prima ē ista. sputū apparēs oibus diebus eqliter significat cōplementū digōnis ⁊ hoc vbi sit equale ⁊ facilis exitus. ¶ 2ª abla°. sputi oio significat ablationē coctiōis: q cruditatē. significat eniz mām virtuti inobediētē. ¶ 3ª sputū albū puū subtile significat decoctionē ēe paruā nō paucū victū a nāli calore. ¶ 4ª ē q sputū rubeū aut citrinum: aut viscosū nō ē laudādū: q nō significat digōnē ¶ 5ª sputū eruginosuz. q attinens colori eruginis eris. s. viride liuidū siue nigruz sunt signa mortalia cū significēt aut vehemēs incendiū: aut mortē innati caloris circa pectoralia ¶ 6ª significatio coctiōis bona ⁊ laudabilis: q cōpleta significat salutem pcul dubio velociter futurā ¶ 7ª pessima significatio vt sputū nigrz significat infirmū velociter pdēdū ¶ Octaua signa cruditatz significāt morbū lōgū nō per se mortē aut salutē ¶ 9ª hec signa cruditatis cōsiderata virtute vt potente superare qñz significat morbū salubrē ⁊ futurā salutē. Et tu ex hijs inferas q diuisio posita prius signoz post apparentiū nō ē tāq in mēbra nō coincidentia: ⁊ inuicē realiter diuersa sed rōne. Naz signa priuationis digōnis qñz sūt mortis ⁊ ita signa crisis. Sūt ⁊ alia. ¶ In hac parte 3ª 3ᵉ partz affōi ponit gal. dfiam inter signa crisis: ⁊ signa digōnis. Et diuiditur in quinqz. ¶ P° narrat qdaz signa cretica. scdo docz quō illa bonū aut malū significāt i morbis. 3° ponit dfiam eoz a signis digōnis pp vlēm laudē eoz 4° ponit spāles laudes digōis ab ypo. pōitas ¶ 5° rñdz cuidā qōni tacite. 2ª ibi duobus modis. 3ª ibi. Crisf āt. 4ª ibi. Coctio hec taliter. 5ª ibi: vbi g dixit ¶ Prima pars pz in enumeratione ⁊ sūt. 19. q quō significēt ⁊ qualē vide 2ª quarti. Nā oia significāt motū mēi velocez ad locum vbi erat siue extra corp⁹: siue ad aliquā corpis pticulā. ⁊ ista ppria diuersis modis crisiuz vt rubor maxillaz significat sanguis fluxū ex naribus ⁊ rigor sudorē ⁊ sic de alijs. ¶ Duobus mōis. hic dicit hec signa duobus modis ēē nūtia. Nā qñz sūt bona qñqz mala. Si.n. apparēt post signa digōnis plete tūc significāt futurā de ppe salutē ⁊ si apparēt añ plemētū digōis aut significāt mortē aut lōgitudinē egritudinis. Et cā primi ē q digesta mā virtus mouet ad expellēdū debet eā cōplete superare. cā scdi ē q si mouet nā nō digesta mā ad expellendū tūc signū ē q nā nō pōt eis stimulū tollerare aut pter multitudinē aut malignitatez. Et iō multotiēs bonū cū malo expellēs q ab inuicem separare nō potuit ē cā mortis multotiēs vero ptem mē expellēs relinquit multā aliā pter impotentiam ⁊ ē cā lōgitudinis morbi. ¶ Crisf āt. ponit dfiaz dictā ⁊ hāc ptē agredit iohannicul⁹. Dicit g gal. q crisf signa nō sūt similia oio signis digōnis teste ypo. in li. epidimiaz dicēte coctio velocē crisiz portēdit ⁊ fiduciā sanitatis. Sz nō sitr cruditas maxime si futura male sint pcessura maxime cū virtus nō fuerit crudā mām superatura. Johanniculus dicit q p futura male pcessura itelligunt de apātibus. i. maxime si ex illa cruda mā sint apāta pcedētia aut ex toto corpore aut d interioribus ad exteriora q significāt crisim malā aut morbū maluz seu lōgū aut reciduationē ¶ Cā dicti gal. ē q sēp signa coctionis significāt dominiū virtutis supra mām cū digō nō fiat nisi a calido vt ē nāle q cum dominat in alterādo ⁊ digerēdo certe i reliqs dominat. sed si crisf a virtute stimulata q qzuis moueat morbi mām: tñ vbi illa nō est digesta. nō accidit cōpletū dominiū. ¶ Coctio hec. ¶ Nūc ponūt alie laudes particulares posite ab ypo. de vrina ⁊ de egestiōe ⁊ de sputo. In qbus ponunt pditiōes significātes in istis digestionē ⁊ sūt clarius legende 2ª primi ⁊ in quarta tertij. ⁊ tu vide per te. ¶ Et ex isto infert q oēs significaones coctionis sūt bone sz nō oia signa crisis sūt bona. q ista signa cū apparēt tpe crisis future si crisis ñ sequat significat aut mortē aut creticā molestationē ⁊ hoc innuit y. in pnosticis cū dicit bona signa crisis nō oz ēē subita q. s. ante digestionē. illa. n. nō sūt signa bone crisis sed digōnis signa quocūqz tpe apparēt sūt bona ⁊ breuiter crisis ē pugna. digō ē victoria. sicut g signa pugne nō sūt semp bona sed sic signa victorie ita ē de illis ¶ Vbi g. Remanet dubiū dicēs q vbi g dixit q sputū subrubeū in pleuresi si cōtinuo apparet abbreuiat morbū nō ptra dixit ei qd dixit alibi bone crisis nūcia nō oz ēē subita. q sp signa digōnis sūt bona qñz appareāt sz signa crisis si sint subita ante. s. digōnez nō sūt bone crisis imo male ⁊ ista sufficiāt hic pp breuitatē ¶ Sz q superius ¶ Ista ē quarta pars principalis scde partis in qua docet quō significāt signa cū morbo apparentia vel saltē exemplariter oñdit quedā ēē signa, cū morbo apparētia. Et ptinet pars ista tres partes. ¶ Primo gal. hoc facit. scdo iohanniculus igredit. 3° gal. oñdit alios scripsisse d signis post apparentibus. primo dicit superius posuisse vnā distinctionē semiplenā. i. pro vno tantū membro declaratā ⁊ voluit illaz ēē explanādā. iō oz explanare q sunt signa cū morbo apparentia q huc

vsqz

vsq; nō sunt exēplariter explanata. Et subdit q̄ talia i pleuresi sunt febris acuta ⁊ angustia spūs .i. hanelitus difficultas ⁊ dolor lateris pūgitiu⁹ quia ista signa sūt pleuresi substātialia .i. pleuresiȝ necessario ⁊ isepabiliter ꝯsequētia nisi fiat paccūs ipedimētū vt p stupefaciētia posset dolor ipediri. Sȝ ascensus doloris vsq; ad supiorē furculculā aut descēsus vsq; ad iferiora ista sunt post appentia quia accñtalia. ¶ Johāniculus dicit q̄ ista duo signa significāt pleuresiȝ factā. ⁊ etiā si ifirm⁹ leuius iaceat i latere ifirmo q̄ꝫ i sano tūc eni significat apostema nō vētositas eē. dicit 2°. Gal. q̄ pictagoras epitagēsis fecit librū de signis post appentib⁹ que signa dicit significare ypo. Si post appeāt ⁊ disretā .i. termiatiōis male ⁊ eucratā .i. bone termiationis aut lōgū aut breuē morbū. ¶ Neq; solū. / Hec ē qnta ⁊ vltima ps i qua dicit q̄ vrina ⁊ sudor ⁊ egestio significāt sicut sputū. Nā p quāto significāt digestionē ⁊ oppositū si cito appent digestiue significāt morbū breuē. Si tarde significāt longū ⁊ sic ē finis hui⁹ ꝯmēti.

Dubitat circa istud ꝯmētū vtrū in principio morbi materialis possit appere signa mortis vel crisis vel ꝯplete digestionis vel opositi. De mortalibus p̄mo arguitur q̄ sit q̄r in principio ꝯtingit mori egrū ḡ tūc mortis possunt appere signa. assumptū ē gal. 3°. de crisi ⁊ incōmēto isto. ¶ Cōfirmat q̄r in p̄ncipio paroxismi ꝯtingit mori ergo a pari in principio vli. ꝯfirmat. 2°. ⁊ sit sor. robust⁹ icipiēs pati febrē mortalē: ⁊ sit nūc in p̄ncipio. Et arguo ille morbus ē aliquāte malicie ḡ tā debilis posset eē virt⁹ q̄ huic malicie succūberet ponam⁹ ḡ sortē debilitari ex alia cā vt flobotomia vel abstinētia morbo nō maiorato ⁊ debilitet tātū q̄ huic malicie succūbat. Et sequit q̄ sortes morietur in p̄ncipio morbi etiā quo ad morbi maliciaȝ. ¶ Cōfirmat sic ad mortē cāndā in corpe certe virtutis reqrit certa morbi malicia ⁊ in corpe minoris vigoris reqrit malicia minor vt cōstat. Cum ḡ ifinite modice virtutis possit eē corpus viuēs. Seqtur q̄ ab infinite remissa malicia morbi pōt cāri mors. Sȝ cuiuslibȝ morbi mālis p̄ncipiū est certe malicie ḡ a cuiuslibȝ morbi mālis p̄ncipio quo ad ei⁹ maliciā pōt causari mors. ¶ 2°. arguit q̄ signa crisis possunt appere in p̄ncipio primo ex Gal. in cōmēto. ¶ Cōfirmat q̄r crisis mortalis q̄nq; accidit in p̄ncipio nā multū stimulata a mā. Cōfirmatur q̄r stat in principio vli māȝ eē sūme digestā sed qñcūq; mā ē sūme digesta ꝯstāte virtute pōt fieri crisis cōpleta ⁊ laudabilis ḡ in p̄ncipio pōt appē signū cōplete ⁊ laudabilis crisis. Et assumptū ꝓbatū ē supra in q̄ōne de tpibus morbi. Et arguit statim. 3°. p̄ncipalr arguit q̄ in p̄ncipio morbi mālr possūt appere signa cōplete digestionis vel oppositi q̄r stat morbū inchoare a mā complete digesta aut sūme putrida vt si mā p̄mo putruisset in loco a corde remoto: vel ibi digesta fuisset. ita q̄ p tunc malos fumos nō cōicaret cordi sȝ postea moneat ita q̄ cordi cōicet ⁊ faciat febrē: ⁊ pȝ talē febrem eē morbū mālē icipiētē a mā sūme digesta: aut sūme idigesta. ¶ In oppoitū videt cōis fama medicoꝝ. Et q̄r mā morbū faciēs añq; faciet mortē āt stimulet ad crisiȝ oȝ q̄ leserit modicū. deinde magis ⁊ cū iterficit maxime ergo tūc nō erit p̄ncipiū saltē quo ad accñtia imo stat⁹. Et sic nec mors nec crisis poterūt in p̄ncipio quo ad accñtia appere. Sȝ cōpleta indigestio cū sit ꝯpleta mē i malignū ꝯuersio ⁊ ꝯpleta digestio. cōuersio ad benignum. Cū aūt aliquo istoꝝ moꝝ ē mā disposita ē stat⁹ vt colligi pōt p̄ma q̄rti ca°. 3°. vt supra dictū ē iō ista nō appent nisi i statu. ¶ In ista q̄ōne p̄mo ponēt nōnda. 2°. ꝯclōnes de quesito. ¶ Quātū ad primū nōndū q̄ titulus restrigit ad morbos māles. Nā de istis ē maxime itētio i afforismo. ¶ Nō. 2°. duplicē eē tēpoꝝ vliuȝ distinctionē quo ad morbi magnitudinē ⁊ quo ad mē trāsmutationē. ¶ Nō. 3°. q̄ morboꝝ qdā icipiūt a mā cruda nō p̄us putrefacta vel digesta. qdā a mā p̄us cōplete aut ꝰ ptē digesta aut putrefacta p̄us. ¶ Cōstat eni q̄ mā febris tertiane q̄ añ crisiȝ nō faciebat capitis dolorē ⁊ in crisis tpe facit illū nouā malā cōplōnē iducit i caput sui p̄ntia q̄ nō ē febris. ⁊ cuius iniciū ē cuȝ mā ē digesta cōplete. ⁊ ita ꝺ opilationibus ⁊ replōnibus q̄ i tali motu fiunt ⁊ sūt morbi: manifestum ē q̄ sunt morbi māles icipiētes a mā sūme digesta ¶ Ex quo pȝ vt supra dicit aliquē eē morbū mālē nō hñtē p̄ncipiū vel augmētū quo ad mē alterationē. Nā hic nō pōt dici vt ymaginat gētlis p̄°. quarti ca°. 3°. q̄ mā i tpe hui⁹ morbi aliquātū digerat. ⁊ cū ē nō nōbilis digestio respectu totalis acqrēde in morbo fit p̄ncipiū: q̄n nōbilis ⁊ incōpleta augmētū ⁊ q̄n cōplet fit stat⁹. Nā hic non fit aliq̄ talis trāsmutatio. ¶ Nō. 4°. morboꝝ icipiētium a materia cruda quidam incipiunt a materia cruda corrigibili tantum quidam incorrigibili vt supra dicit itelligēdo p corrigibilē reducibilem ad benignū. ¶ Nōndū qnto illud debet dici stat⁹ quo ad accñtia: ⁊ morbi eēntiā i quo accñtia sunt sūma in malicia respectu oiuȝ accñtiū eisdē morbi. Cū vō post sūmā maliciā accñtiū ꝯsequētiū morbū ⁊ conatū virtutis fiunt remissiora tunc eē declinationē mō sup̄ specificato i q̄ōne de tpibus morbi. ¶ 6°. nō q̄ supponit ꝰm cōmunē moduȝ loquēdi medicoꝝ toti⁹ vite pfectionē posse ptibiliᷓ depdi. Ex q° vite pfcio accñtalis de qua loqmur vsq; ad nō graduȝ termiat q̄r sub quātumlȝ remissio gradu ꝯtigit eē vitā. ¶ Ex hoc seqt q̄ ē possibile sortē ꝯtinue minorato morbo quo ad accñtia magis ⁊ magis ꝓpiquare morti ⁊ nō gradui pfectiōis vite ⁊ morbo exñte i declinatiōe quo ad accñtia morbi nec seqtur opationes sortis sunt magis lese opationib⁹ platonis. ḡ morb⁹ sortis magis ledit operationes. Nā capio sortē senē morti nāli ita vicinuȝ q̄ per millesimā ptē pfectionis vite distet a nō gradu ⁊ platonē i summo gradu pfectiōis vite. ⁊ sit morb⁹ platonis sufficiens p quartā ptē opationes ei⁹ ifficere morb⁹ autē sortis soluȝ p millesimā ptem toti⁹ pfectionis. Et seqt q̄ sortes p morbuȝ suum

totaliter ablate ledit̄ i operationibus ꝛ plato dimi-
nute. ita ꝙ operationes sor. erũt magis lese ꝛ tamen
morb⁹ ei⁹ nõ erit sufficiẽs tãtũ ledere quãtũ ledit
morb⁹ platonis ei⁹ operationes. ¶ Nõ vltimo ꝙ cũ
p̄ncipiũ sumat̄ ꝓ istãti iniciatiuo: ꝛ ꝓ tpe triũ die-
rũ icipiẽtiũ a dicto instãti ꝛ ꝓ principio vt ẽ vnũ ꝺ
4ᵒʳ. morbi tpibus hic sumit̄ ꝑmodo. ¶ Quãtũ ad
2ᵐ. articulũ hec ẽ p̄ma ꝯclo possibile ẽ signa mor-
tis appere i p̄ncipio morbi ꝙuis mors nõ eẽt futu
ra i p̄ncipio quo ad mẽ alterationẽ. pꝫ quia crudi
tas põt appere i p̄ncipio ꝛ talis ẽ signũ mõtis vir
tute ex̄ñte debili sicut ẽ mktotiẽ s signũ salutis for
ti ex̄ñte virtute ꝫ ꝛc. Assumptũ ex cõmẽto colligit̄
¶ 2ᵃ. ꝯclo nõ semp quelibet mors accidit in statu
morbi quo ad accidẽtia vi cui⁹ morit̄ eger ꝓbatur
possibile ẽ morbũ ꝯtinue min⁹ ꝛ min⁹ ledere opa-
tiones ꝛ tñ tãdẽ mori ifirmũ vt supra dicit̄. ¶ Pre
terea pꝫ vbi i sorte etatiue ad mortẽ tẽdẽte morb⁹
ꝯtinue diminuat̄ quousqꝫ moriat̄ ꝛ posset casus i
terminis poni sꝫ tñ vide ꝛ p te fac. ¶ Ex hoc seqꝫ
hanc ꝯñaꝫ nõ valere nũc p hũc morbũ ifirm⁹ mo
rit̄. ꝛ prius nõ moriebat̄ ꝫ nũc ẽ maior quo ad ac-
cidẽtia vel ꝫ. nũc accñtia isti⁹ morbi sunt seuiora ꝙ̃
ante pꝫ eni ꝙ ablatio alicui⁹ oium opationũ vt se
nis p millesimã ptẽ toti⁹ latitudinis pfectionis vi-
te appinquãtis morti ẽ minor lesio ꝙ̃ diminutio
vsqꝫ ad gradũ mediũ i corpore alias sanissimo cũ
hoc nõ sit lesio nisi millesime ptis i nõ qngẽte cu
pla ad istã: qꝛ medietatis toti⁹. ¶ 3ᵃ. ꝯclo possibile
ẽ egrũ mori i p̄ncipio quo ad mẽ trãsmutationeꝫ
vt i pleuresi i p̄ncipio morbi licet ipossibile sit i p̄n
cipio mori quo ad accñtia qꝛ min⁹ ledit ꝙ̃ interfi-
ciat. Et qꝛ tũc iã tota malicia morbi p̄cessit: ꝫ ẽ vel
p̄cessit stat⁹. Et p̄ma ps patꝫ qꝛ põt suffocari. ꝛ ex
malicia iterfici. ¶ 4ᵃ. ꝯclo possibile ẽ signa crisis
pfecte apparẽ i p̄ncipio morbi mãlis quo ad accñ
tia pꝫ de dolore capitis accñte tpe crisis q significat
cat suã crisim pfectã vel saltẽ crisim male ꝯplõnis
a qua depẽdet ꝛ ita de multis morbis q sunt a mã
bona qua mouet̄ cretice crisi laudabili ꝛ cõpleta.
¶ Quita ꝯclusio ipossibile ẽ i p̄ncipio quo ad mẽ
digestionẽ appere signa crisis laudabilis ꝛ cõple-
te eiusdẽ morbi: pꝫ ex Gal. i cõmẽto qa i tali p̄nci
pio mã nõ ẽ digesta ꝛ signa tũc cretica q̃ appent
sũt mala. Et itelligit̄ ꝯclo de morbo pẽdẽte a mã
p ciu⁹ expulsionẽ debꝫ eẽ crisis dicta. ¶ Sexta cõ
clusio licet nõ possint appere signa p̄ñtis pfecte di
gestionis mẽ morbi mãlis a mã cruda icorrigibili
icipiẽtis i p̄ncipio quo mẽ digestionẽ illa tñ possũt
appere i p̄ncipio accñtiũ alicui⁹ morbi mãlis patꝫ
p̄ma ps qꝛ illud iplicaret. ꝛ 2ᵃ. i morbo icipiẽte a
mã sũme digesta. ¶ Septima ꝯclo licet signa cõ-
plete idigestionis possint appere i p̄ncipio morbi
quo ad mẽ alterationẽ nõ tñ ẽ possibile i tali p̄nci
pio morbi a mã pure cruda sine alia malicia posi
tiua qualitatiua icipiẽte signa p̄ñtis cõplete putre
factionis mẽ eiusdẽ morbi apere. p̄ma ps patꝫ qa
cruditas ẽ ꝯpleta idigestio ꝛ ei⁹ signa apparẽt in
p̄ncipio. Et. 2ᵃ ps pꝫ qꝛ oppositũ iplicat pp rõnẽ
p̄ncipij. ¶ Octaua ꝯclo. signa ꝯplete putrefactio
nis possunt appere i p̄ncipio morbi ei⁹ quo ad ac
cidẽtia: pꝫ i vno argumẽto facto añ oppositũ vbi
morb⁹ a tali mã icipiet sũme putrida. ¶ Cõtra se
cũdã ꝯclonẽ sic arguit̄ moriat̄ nunc sor. vi morbi
q̃ñcũqꝫ morit̄ eger vi morbi vltimãt̄ accñtia sꝫ qñ
accñtia vltimãtur ẽ stat⁹ ꝫ nũc cũ morit̄ ẽ stat⁹ quo
ad accñtia. ¶ Cõfirmat̄ q̃ñcũqꝫ virt⁹ ꝯplete succũ
bit morbo ꝛ obtinet̄ ad accñtib⁹. tũc accñtia sunt i
statu sꝫ cũ morit̄ virt⁹ ꝯplete succũbit ꝫ. ¶ 3ᵒ. sic
tũc sũt cause maxime lesionis opationis ꝫ tũc sũt
vltimãda accñtia cũ accñtia non aliud sint ꝙ̃ lese
opationes. ¶ Ad hoc rñdet̄ ad p̄mũ. nego assum
ptũ vt supra patuit. ¶ Ad. 2ᵐ. negat̄ etiã maior vt
patuit supra. Stat eni virtutẽ ex etate debilitari ita
vt ex minorib⁹ accñtib⁹ moriat̄ ꝙ̃ prius egrotabat
¶ Ad. 3ᵐ. negat̄ ꝙ q̃ñcunqꝫ eger moriat̄ magis
ledũt̄ opationes ꝙ̃ ante. Stat eni opationes re-
mitti sine lesione p etatiuũ ꝓcessũ ꝛ minorẽ valde
eẽ lesionẽ que ẽ ablatio oiuꝫ ꝙ̃ p̄us icerto tpe fue
rat diminutio data. ¶ Ad argumẽta ante opposi
tũ facta. ¶ Ad primuꝫ negat̄ ꝙ i principio vniuer
sali morbi alicui⁹ quo ad accñtia contingat mori
egꝝ sicut supra negaui posse sanari. Et itelligatur
i sensu cõposito. ꝛ rõ qꝛ qñ eger morit̄ iã morbus
desinit eẽ. Et iõ iã preterijt tota malicia sua. in illa
ꝫ aliqua fuit maxima vel talis ꝙ nõ fuit aliqua in
morbo maior. Et iõ iã stat⁹ accñtiũ p̄cessit. ꝛ iõ nõ
morit̄ in p̄ncipio qꝛ post statũ nõ ẽ eiusdẽ morbi
p̄ncipiũ. Nõ ꝫ nego qꝛ semp accidat mors i statu
accñtiũ sꝫ alio capite. Ad Ga. dicit̄ ꝙ loqtur ꝺ p̄n
cipio quo ad mẽ alterationẽ. ¶ Ad ꝯfirmationeꝫ
p̄mã nego ꝯñtiã. Nã q̃ñqꝫ i p̄ncipio pticulari po-
sitũ ẽ stat⁹ accñtiũ. nũꝙ̃ autẽ i principio vli mor
bi ꝛ cã dicta ẽ supra. ¶ Ad 2ᵐ. admitto casuꝫ ꝛ ꝙ
sortes moriat̄ nõ maiorata malicia morbi. Sꝫ di-
co ꝙ lĩ morit̄ hoc nõ est p̄ncipiũ morbi imo cõpre
hẽdit i se p̄ncipiũ augmentũ ꝛ statũ saltẽ vt supra
dixi i q̃õne de tpib⁹. Aliqua ẽ ps morbi que eẽt p̄n
cipiũ vni⁹ magni morbi si ꝯtinuaret̄ ꝛ ipedimẽta
ꝯtinuatiõe illa nõ ẽ p̄ncipiũ sꝫ morb⁹ totalis i quo
ẽ p̄ncipiũ suũ augmẽtũ ꝛ stat⁹. ¶ Ad ꝯfirmatio
nẽ aliã ꝯcedo ꝙ a ꝙ̃tũlibꝫ remisse malicie morbo
ꝯtingit mori egrũ. Et nego ꝙ aliqua ẽ determina
ta malicia cõrñs principio quo ad accñtia sup̄ nõ
gradũ morbi imo quacũqꝫ malicia morbi data mi
norẽ illa ꝯtingit eẽ maliciã stat⁹. ¶ Ad 3ᵐ. ꝯcedit̄
ꝙ signa crisis possunt appere i principio nec hec
repugnat ꝯclusionib⁹ loquẽdo de principio quo
ad accñtia sꝫ nõ arguunt de principio quo ad mẽ
dispositionẽ. Nã tales morbi sũme a mã digesta
icipiẽtes nõ hñt isto mõ principiuꝫ ꝛ ita icipiẽtes
a mã sũme putrefacta. ¶ Ad 3ᵐ. argumẽtũ pꝫ ꝙ
ꝓbat i principio quo ad accñtia appere signa cõ
plete digõnis vel putrefactionis qđ nõ negat̄.
¶ Ad argumẽta alteri⁹ ptis dico ꝙ nõ opꝫ mãm
multũ lesisse p oẽm morbũ cui⁹ sit crisis qñ simu
lat ad crisim. Sufficit eni ꝙ alio mõ lesit. ꝛ iõ stat
eẽ morbũ vnũ cui⁹ sit crisis i principio quo ad acci

dentia de morte aūt p3 qđ ꝯcedit nō ꝯtingere in ꝑncipio de digestione vō ꝛ idigestione p3 ꝛ deter minatione quid dicēdū

**S**Enes facilime ꝛc. positis modis dietādi ꝰm exigētiā morbi ꝛ virtutis ꝯñter docet modū dietādi idica tione sūpta ab etate ꝛ ꝯplone in isto af forismo. ꝛ diuidit̄ i qnq3 ptes. ꝯ3 qnq3 ꝯclones. 2ª ibi. 2º ꝯsistētes. 3ª ibi. min⁹ uō. 4ª. ibi hoꝝ diuз vō 5ª. ibi. hoꝝ vō. ¶ Coclo prima ē ista primi senes fa cilime ferūt ieiuniū ꝓbat̄. ꝑmi senes tardi⁹ incur rūt famē ꝛ min⁹ ledūtur ex abstinētia cibi q̄3 alij ꝑ ꝛc. tenз ꝯñtia assūptū p3 i notatis. ¶ Circa ptē ꝑ mo nō ꝙ etas a medicis diuidit̄ i. 4ºʳ. i etatē ado lescētie ꝛ stat⁹ ꝛ senectutis ꝛsenij seu decrepiti ꝛ ð scriptiones istaꝝ sunt infra in qōne ¶ Hic p senes ītelligim⁹ primos senes quoꝝ etas icipit cōmunit̄ iter. 35. ꝛ. 45. ꝛ terminat̄ ad. 55. aut ad. 60. aut ad .65. annū ꝰm varietatē cōplonū ꝛ aliaruз corpis dispōnū. ¶ Nō. 2º ꝙ p ieiuniū tria solēt intelligi vno mō itelligit̄ ois subtractio cibi ꝛ pot⁹ respcū ꝯsueti aut debiti. itaq3 illū aut medietatis cibi sibi ꝯsueti ꝛ debiti sūmēt i die dicerem⁹ ieiunare. 2º su mit̄ ieiuniū ꝓ cibi abstinētia oīmoda siue sit cum stomaci vacuitate siue nō. 3º. mō sumit̄ ꝓ abstinen tia cibi cū vacuitate stomaci. Et ieiuniū pōt hic in telligi quolib3 istoꝝ triū modoꝝ s3 maxime. 2º mō sumit̄. hic ita ꝙ ē sensus. senes facilime possunt sta re sine assumptione cibi siue hoc fuerit post cōme stionē siue nō. ¶ 3º. nō trib⁹ modis dici aliq̄ facili ter respectu alteri⁹ tollerare ieiuniū aut q2 tardi⁹ famē icurrit aut min⁹ ledit̄ aut q2. facili⁹ a suo no cumēto releuat̄. ¶ 4º. nō ꝙ causē facilitatis tolle rātie sunt remissio aliqualis caloris grossicies hu midi multiplicatio crudoꝝ hūoꝝ mō q2 i ꝑmis ista sunt ꝯiūcta satis multo sanguini: iō facilime tolle rāt. S3 ad vl'eз itellectū eoꝝ que sunt hic necessa ria queritur vtrum ꝛc.

**V**Trū senes ferāt ieiuniū faciliter. Negati ue arguit̄ sic plus ledit̄ senex ex equali ie iunio q̄3 iuuenis ꝑ difficili⁹ tolerat ieiuniū ꝯña tenз. assūptū arguit̄ ex resolutione facta cali do nāli citius cadit senex i resolutionē icorrigibilē ab eo q̄3 iuuenis ꝑ ꝛc. Assūptū ꝓbat̄ q2 minorem ꝓportionē h3 ꝟtutis restaurati a senis ad suā disso lutionē cū i sene dissolutiue sue ad restauratiuam sit ꝓportio maioris inequalitatis. Sēp enim in eo minus restaurat̄ eo ꝙ ē dissolutū cū fiat continua minoratio corpis. In iuuene aūt ē ꝓportio equali tatis restauratiē ad dissolutiaз cū ꝯsistat ꝛ tm̄ re staure̊t q̄tū dissoluit̄ ꝑ defectū ꝯtingētē ex resolu tione facta a calido nāli i equali tpe citius ꝛ faci lius recōpēsabit semp iuuenis q̄3 senex ꝑ ad irre cupabilē ab ipso citi⁹ deueniret senex. ¶ Cōfirma tur sic sortes nūc senex ꝑmo ꝯueniēter cibatus in ꝯueniētissima sua dispositione plato autem iuue nis nūc ꝑmo ꝯueniēter cibatus: ꝛ p3 ꝙ i platone meli⁹ recōpēsabit̄ dissolutio i eodē facta tpe stante regimine debito tātū restaurabit. sortes aūt min⁹ ꝛ siue p vnā cibationē siue p plures stāte regimie debito manifestū ē. 2º. ꝑncipalr̄ decrepiti difficili⁹ tollerāt ieiuniū q̄3 ꝑmi senes ꝑ ꝑmi senes difficili⁹ q̄3 iuuenes ꝯña tenз q2 tā in gradu caloris q̄3 i vir tute sic se habet iuuenis ad ꝑmū senē. Sicut ꝑm⁹ senex ad se aliqñ decrepitū. Silr̄ etiā i humidi ra dicalis deffectu ꝛ p3 assūptū ꝑmo afforismoꝝ com mēto. i3. Senes. ¶ Cōfirmat̄ sic. Cicero tēpatus ꝯsistēs i fine cōsistētie plato vō senex ꝑm⁹ i fine se nectutis ꝑme tpatus. Sortes aūt decrepit⁹ valde ꝓpe ꝑncipiū decrepite etatis ita ꝙ cicero i maiori ꝓportione plus habeat fortiorē digestiuā ꝛ attra ctiuaз Platone q̄3 sit ꝓportio q̄3 habet digestiua platonis ad digestiuaз sortis ꝛ ita in maiori ꝓpor tione plus habeat de humido cicero platone q̄3 sit ꝓportio humidi platonis ad humidū sortis ꝛ sint oēs debite recti ꝛ tēpati nūc ꝑmo cibati cōueniēt̄ ¶ Tūc arguit̄ sic sortes citius cadet i famē q̄3 pla to ꝑ plato citius cadet ifamē q̄3 cicero s3 plato est ꝑm⁹ senex ꝑ ꝑm⁹ senex citius cadit i famē q̄3 consi stēs alijs pibus ꝯña tenз p hoc ꝙ si sor. citi⁹ cadit i famē q̄3 pla. nō pōt dici hoc eē. iō q2 i sorte fiat ve locior resolutio ergo vel erit. q2 pp debilitatē dige stiue sue minus d3 sumē de cibo q̄3 plato ꝛ cibū di gestibiliorē q i minori tpe trāsmutat̄ q̄3 cibus sum ptus i platone. Et tūc seq̄t̄ ꝙ piter plato deberet sumer̄ paucioré ꝛ digestibiliorē cibū q̄3 cicero q2 in maiori ꝓportiōe ē debilior eo q̄3 sortes platone vt ponit casus. vel 2º dicet̄ iō sortē citius cadē i fa mē q̄3 plato q2 virtus attractiua eius ꝛ digestiua sūt debiles: iō ex cibo assūpto nō digeret nisi modi cū subtile ꝛ illud attrahit cito ꝛ residuū tāq̄3 i con ueniēs expellit. Et tūc silr̄ dicet̄ de platone respe ctu ciceronis. ¶ Uel. 3º. dicit̄ q2 humidū radicale in sor. ē modicū iō minor resolutio eius ē valde sē sibilis ꝛ iō ex modica mēbroꝝ resolutione isurgit ad appetēdū q2 cū i maiori ꝓportione sit minus humidū platonis q̄3 humidū ciceronis ex eadem cā facili⁹ ꝛ citius icurret famē plato q̄3 cicero: ꝛ p cōsequēs ꝑmus senex q̄3 cōsistēs qđ fuit ꝓbāduз ¶ 3º. sic fortior fit resolutio in sene aliquo ꝑmo q̄3 in dato puero alijs pibus. ergo assūptū ꝓbat̄ quia maior ē ꝓportio calidi ad humidum in sene q̄3 in puero cū plus ꝓportionaliter minoratū sit humi dū q̄3 calidū i sene qđ si dicat̄ ꝙ resistit humidum senis magis q̄3 humidū pueri pp densitatē vel sic citatē p3 hoc nō esse verū. ꝑmo q2 dēsitas nō ē ali qd ꝑternāз q̄ nō resistit ꝛ siccitas nō resistit subti liatōi ꝛ resolutiōi quātū hūiditas cū; nāliter stet siccitas i igne cū maiori subtilitate q̄3 hūiditas in aliquo corpe. minus ꝑ resistit subtiliationi q̄3 hūi ditati. ¶ 4º. ad idē ē auic. ꝑª 4.ª caº ð cibatiōe febri citātiū ꝛ senes qdē ꝛ debiles ꝛ ifantes sūt ex hijs q nō tollerāt ieiuniū. ¶ Quito cōplo sicca diffici lius tollerat ieiuniū s3 cōplo senis ē sicca respectu pueri ergo tenз cōsequētia assūptū colligit̄. 8º tera pētice. ¶ Sexto stomacus senis est frigidus ergo alijs pibus citius icurrit famē cū stomacus frigi dus sit bonus appetē 2º tegni. ¶ In oppositū est

ypo.13.ᵃ affoꝛiſmo. ¶ In qōne ꝑmo ponētur q̄dā
ad eiꝰ declaratione̅ neceſſaria.2°.reſpōdeť de q̄ſi/
to.Quātū ad ꝑmū nōndū ꝙ ꝑ ſenes aliq̄n itelli/
gētur tā decrepiti q̄ꝫ ꝑmi ſenes ⁊ ſūt oēs i q̇bꝰ me
rito habitudinis caloꝛis nālis ad hūidū radicale
coꝛpꝰ quo ad ſpmatica mēbꝛa diminuiť neceſſario
q̄nq̄ꝫ itelligunť ſolū ꝑmi ſenes q̄ ſūt illi i quibꝰme
rito habitudinis caloris nālis ad hūidū radicale
fit mēbꝛoꝝ ſpmaticoꝝ diminutio ſine manifeſta v̄/
tutis debilitatione ad modū loquēdi medicoꝝ ⁊
ſumiť hec diſtictio i cōmēto ga. ¶ Nōndū.2° apȯ
medicos totā etatē hoīs diſtingui i.4.ᵒʳ etates ꝑ/
tiales vt ſumiť ꝑma ꝑmi ca° de cōplōnibꝰ etatū ⁊
ſexuū quaꝝ ꝑma nōtur adoleſcētia ⁊ diciť abolen
do vel creſcēdo nō q̄ꝛ neceſſario coꝛpꝰ in illa etate
augeať. Nā ex egritudine vel deffectu cibi vł a cā
extrinſeca ipediēte ꝯtingē pōt i illa etate diminu/
tio ſꝫ iō diciť creſcēdi etas q̄ꝛ merito habitudinis
caloꝛis nālis ad radicale humidū poſſet fieri i coꝛ
poꝛe verū augmētū ſiue cū extriſeco iuuamento
ſiue nō. Nā puer decē annoꝝ pōt ꝑ flobotomiā ⁊
egritudinē ita dbilitari vt caloꝛ nālis ſine iuuamē
to exterioꝛi nō ſufficiat facere augmētū aduenie̅te
tn̄ exterioꝛe adiutoꝛio potēs reduci ad ſanitatē nō
debet dici niſi adoleſcēs cū aliq̄n erit adoleſcēs ⁊
tn̄ nō ſufficit caloꝛ nālis merito ꝓpoꝛtionis quam
habet ad humidū radicale facere verū augmētū
ſine extrinſeco iuuamēto.2ᵃ etas diciť etas ꝯſiſten
di vel pulcritudinis diciť etas ꝯſiſtēdi nō ꝙ neceſ
ſario coꝛpus ꝑmaneat i eadē quātitate quo ad ſp/
matica mēbꝛa. Nā i hac etiā etate pōt fieri etiā ve
ra diminutio ſꝫ iō diciť ꝯſiſtēdi q̄ꝛ merito habitu/
dinis caloꝛis nālis ad hūidū poſſent ꝯſeruari ſp/
matica mēbꝛi i quātitate eadē ſine poſſibilitate fa
ciendi verū augmentū quo ad illa mēbꝛa. ⁊ 3.ᵃ eſt
etas ꝑ:ne ſenectutis ſupius deſcripta in ꝑmo nota
to huiꝰ queſtionis. Et.4.ᵃ ē etas ſeniū i qua neceſ
ſario fit manifeſta virtutis debilitas cū coꝛpis di/
minutiōe. Et ſignāter dixi de augmēto ſpmaticoꝝ
q̄ꝛ nullū dubiū ꝙ i ſene creſcūt carni foꝛmia valde
reſpectu ſui iuuenis ita vt fiāt carnoſioꝛes ⁊ pin/
guioꝛes manifeſte q̄ꝫ ante erāt. Ex q̇bꝰ pꝫ hāc cō/
ſequētiā nō valere in ſoꝛte merito bitudinis calo
ris nālis ad hūidū fit maioꝛ reſtauratio q̄ꝫ reſolu°
g̊ ē adoleſcēs vel g̊ nō ē ſenex. pꝫ enim pleroſq̄ꝫ ſe
nes eē vere ꝯualeſcētes i q̇bꝰ fit maioꝛ reſtauratio
q̄ꝫ diſſolutio ſꝫ de hoc magis ifra. ¶ Nōndū.3.° ꝙ
differētia ē iter ieiuniū ⁊ famē.nā ieiuniū ē vacui.
tas ſtomaci a cibo vel chilo vł abſtinētia a cibo cū
ſtomaci vacuitate fames vō ē appetitꝰ cibi. ¶ Nō
4° ꝙ facilitas tollerādi ieiuniū ſm gal.i ꝯmēto in
duobꝰ maxime attēdiť.vnū ē tardiꝰ alijs ꝑibꝰ icur
rere famē. Aliud ē minꝰ ledi ex equali tollerantia
ieiunij.⁊ de ambobꝰ iſtis modis itelligiť ititulo qō
nis. Sꝫ moderni addiderūt.3ᵐ ⁊ ē facilitas rele
uādi a nocumentis ieiunij ¶ Nō q̄nto ꝙ ad famē
nālē q̄nq̄ꝫ motus cōcurrūt vt ſumiť a Gal.4° de
accidenti ⁊ moꝛbo. ¶ Primus motus ē mēbꝛoꝝ
inanitio.2° ē attractio mēbꝛoꝝ a venis.3°attractio

venaꝝ a ſtomaco.4.ᵒ ē triſtis ſenſatio ꝯñs iſtā attra
ctione̅ q̄ ē i oꝛe ſtomaci q̄ntꝰs ē aiatū deſiderium
¶ Ex quo appet ꝙ licet ianitio mēbꝛoꝝ fiat i vno
coꝛpe foꝛtioꝛ vel etiā i minoꝛi tpe tn̄ ſtat ex alia cā
Nō tā cito coꝛpus icurrere famē vt ſi mēbꝛa ſint
debilis attractiue virtutꝭ vel ſi vene ſint etiā debiľ
virtutis attractiue vel ſi i ſtō ſit hūiditas ꝓhibēs
triſtē fieri ſenſationē vel ſit os ſtomaci ex cōplōne
vel deffectu ſpirituū vel ex alia cā ꝓ indiſpoſitū ad ſē
tiēdū ⁊ ſic de alijs. Nō eni ē inanitio mēbꝛoꝝ ade
quata cā famis ſꝫ alioꝝ ꝑitate ſuppoſita.ingbus
foꝛtioꝛ fit inanitio i eis fames citius iſurgit ¶ Nō
tādū.6.° ꝙ nocumēta ꝑma q̄ ꝯſequūtur ieiuniuꝫ
ſūt mēbꝛoꝝ ⁊ hūidi radicaľ reſolutio ⁊ exiccatio.
Triſtitia ex fame hūoꝝ ſpūuꝫ ⁊ mēbꝛoꝝ ſupcaleſa
ctio ⁊ eoꝝ reſolutio ⁊ tādē ifrigidatio ſūt etiā alia
vt hūiditatū malaꝝ ad ſtomacū attractio ⁊ ſimilia
Inter oīa tn̄ cōia nocumēta ieiunij reſolutio ſub/
ſtātifici hūidi ē maius cū ꝑ ipſaꝫ depdať ꝑ ſe ps d̊
eēntia coꝛpis. ¶ Nōndū vltimo ꝙ in qōne cōpan
do ſenes ad alios itelligiť poſita ꝑitate alioꝝ exce
ptis neceſſario ꝯſeq̄ntibus ad diſpōnes cōpatas
vt qȯ cōpeť ſenex tēpatus iuueni tēperato ſangui
neus ſanguineo ⁊ ſic de alijs. Nā nō ē dubium ꝙ
datus ſenex colericus minus tollerat ieiunium da
to ꝯſiſtente flegmatico. ¶ Quātū ad.2ᵐ ſit iſta ꝑ
ma cōclō rōne facilitatis icurſus in famem ꝑ/
mi ſenes facilius tollerāt ieiuniū q̄ꝫ aliq̄ in etatibꝰ
ꝑoꝛibus ꝯſtituti. ¶ Iſta cōclō ꝓbať ſic:i iſtis tar
dius iſurgūt cauſe ad nālē famē neceſſitātes. g̊
tenꝫ ꝯña ⁊ aſſūptū pꝫ diſcurrēdo cū tardius fiat
mēbꝛoꝝ reſolutio pp hūidū eſſe groſſius ⁊ magis
reſiſtēs ⁊ calorē eē remiſſioꝛē. Tardioꝛ etiā ē vena
rū ⁊ mēbꝛoꝝ attractio pp caloꝛis deffectū. Sēſus
etiā ſtomaci ē hebes reſpectu ꝑcedētiū etatuꝫ neq̄ꝫ
tn̄ tāta ē i eis debilitas vt nō poſſint i vice vna di
gere ſatis magnā cibi quātitatē ⁊ totius coꝛpoꝛis
quātitati ꝓpoꝛtionatā:lꝫ tardius digerāt q̄ꝫ iuue
nes. ¶ 2.ᵃ cōclō ē iſta quolꝫ decrepito aliq̄s ꝑmus
ſenex faciliꝰ tollerat ieiuniū merito velocitatꝭ icur
ſus in famē ꝓbať ꝯclō q̇libꝫ decrepitus aliquo ꝑ/
mo ſene debite recto ē ſepiꝰ cibādus vt videť gal.
i cōmēto inuere ſꝫ nō ē citius cibādus q̄ꝫ famē nā
lē icurrat ſaltē decrepitus tēperatus vt ſumiť.3°
tegni g̊ ſepius famē nālē icurrit ſtāte debito regi
mine i tpe eodē ergo citius icurrit famē poſt debi
tā cibationē. ¶ 3.ᵃ cōclō quolꝫ cōſiſtēte aliq̄s decre
pitus alijs ꝑibus facilius tollerat ieiuniū. ¶ Ad
hāc cōclōnē ꝓbādā ſupponiť ꝑmo ꝙ q̇lꝫ ꝑmus ſe
nex alijs ꝑibus facilius tollerat ieiunium q̄ꝫ aliq̄s
cōſiſtēs vt videť ſonare cōclō ꝑma ⁊ ga.in cōmen
to velle.2° ſupponiť ꝙ nō dať ꝑmū iſtās ſenectutꝭ
q̄ ſuppoſitio ſic arguiť nō dať ꝑmū iſtās i quo ca
loꝛ ē etatiue remiſſioꝛ q̄ꝫ ante.ſꝫ i quolꝫ ſene caloꝛ
ē etatiue remiſſioꝛ quā añ vt ſumiť ꝑma ꝑmi ca.°
de cōplōnibus etatū.vbi ad litterā dicit ꝙ coꝛpoꝛa
ſenū ⁊ decrepitoꝝ ſunt frigida g̊ nec valet motuū
marſilij ad oppoſitū ꝓbādū cū arguiť reſolutū eē
dať ꝑmū iſtās ſꝫ ſenectus ſeq̄tur reſolutū eē cum

in quolz sene sit hũidũ plusꝙ in iuuene resolutũ ergo daꝛ primũ istãs senectutis. Sz bene seqꝛ ꝙ cuiuslz gradus senectutꝭ daꝛ ṗmũ istãs sz mõ nullus ē ṗmus gradꝰ ṗme senectutis. vt ꝓbatũ ē cuz nullꝰ sit minimꝰ p calitatē etatiuus recessus a calore iuuenũ. ¶ Supponiꝛ. 3° ꝙ quēadmodũ ṗme senectutis nõ daꝛ ṗmũ ad bonũ sensuz ita nõ daꝛ ṗmũ i quo aliqs ē decrepitꝰ. sz vltimũ in quo est ṗmus senex. hec suppõ pz p silitudine. ¶ Seqtur 4ᵃ suppõ ꝙ i trãsitu de ṗma senectute ad senium nõ fiat saltꝰ i difficultate tollerãtie ieiunij. ¶ Suppoṅiꝛ vltiᵒ ꝙ ꝯsistẽs i extremo ꝯsistẽtie versꝰ senectutẽ facilꝰ tollerat ieiuniũ ꝙ aliꝰ ꝯsistẽs alijs pibus vt pz ex ꝯmẽto. qbus suppositis capio sortem tẽperatũ i vltimo istãti ꝯsistẽtie ꝛ platonẽ primuz senẽ in vltimo istãti ṗme senectutꝭ qd pz eē possibile ex suppositionibꝰ ꝛ sint cetera paria. ¶ Tũc ex ṗma suppõne plato facilꝰ tollerat ieiuniũ ꝙ sortes cũ sit ṗmꝰ senex ꝛ sortes ꝯsistẽs ḡ i aliqua proportione facilꝰ tollerat. Sit ḡ ꝙ i duplo ꝛ seqtur ꝙ i medietate post hoc plato facilꝰ tollerabit ieiuniũ ꝙ nũc sortes. qꝛ ex ꝓcessu etatiuo nõ subito ꝺ ꝑdet certã latitudinẽ facilitatis tollerãtie cũ ñ fiat saltꝰ vt supponiꝛ. ḡ imediate post hoc i aliqua proportiõe facilꝰ tollerabit ieiuniũ ꝙ nunc sor. Et immediate hoc post hoc erit decrepitꝰ cũ nũc sit i vltimo istãti ṗme senectutis ḡ decrepitꝰ ꝯsistẽte in extremo ꝯsistẽtie versus senectutẽ alijs pibꝰ facilꝰ tollerat ieiuniũ sz iste ꝯsistẽs quolz alio ꝯsistente facilꝰ tollerat ieiuniũ ḡ aliqs decrepitꝰ quolz ꝯsistẽte alijs pibꝰ facilꝰ tollerat ieiuniũ qd fuit probãdũ. ¶ 4ᵃ. ꝯclo aliqs decrepitꝰ aliquo ṗmo sene merito facilitatis icursus i famẽ facilius tollerat ieiuniũ alijs pibꝰ. Probaꝛ i casu eni ṗcedẽtis conclusionis plato decrepitꝰ facilꝰ tollerat ieiuniũ ꝙ sortes i istãti vltiᵒ ꝯsistẽte ꝯstitutꝰ. ḡ i aliqua ꝓportione facilꝰ tollerat. Sit ḡ sexqaltera: ꝛ arguiꝛ sic plato i sexqaltera ꝓportiõe facilꝰ tollerat ieiuniũ ꝙ sor. sz sortes nõ i mediate post hoc i sexqaltera ꝓportione facilꝰ tollerabit ꝙ ipsemet nũc tollerat ḡ imediate post hoc pla. facilꝰ tollerabit ieiuniuz sorte sz imediate post hoc sor. erit primus senex ꝛ plato decrepitꝰ alijs pibꝰ vt ponit casꝰ cũ sor. nũc sit i vltimo istãti ꝯsistẽtie ergo imediate post hoc erit senex ṗmꝰ. ¶ 5ᵃ. ꝯclo merito velocitatꝭ icursus i famẽ a ṗncipio natiuitatis vsqꝫ ad finẽ ṗme senectutis alijs seruatis pibꝰ ꝯtinue ꝓcediꝛ ad maiorẽ facilitatẽ tollerãtie ieiunij. pz ergo ꝯclo ex ga. i cõmẽto. ꝛ qꝛ ifãtes minꝰ tollerãt iter pueros ꝛ pueri minꝰ ꝙ ꝯsistẽtes. ¶ Ultima ꝯclo i ꝓcessu p totã ṗmã senectutẽ neqꝫ ꝯtinue itẽdiꝛ facilitas tollerantie neqꝫ continue remittitur. patet qꝛ p aliquãtum tempus intenditur a principio prime senectutis. Nam cum non detur primum instans senectutis ṗme nõ daꝛ ṗmus gradus tollerãtie i ea opz ergo p aliquãtũ tẽpus itẽdi ꝛ qꝛ quolz decrepito aliqs ṗmus senex facilius tollerat pz ꝙ i ꝓcessu ad ꝺcrepitã etatẽ ꝓpe finẽ ṗme senectutꝭ remittitur facilitas tollerãtie. ¶ Et si arguiꝛ ꝯtra istã cõclusionẽ qꝛ p totũ hũc ꝓcessũ ꝛ calor ꝛ virtus procedũt remittẽdo ꝛ hũidũ ꝯtinue fit resistẽtiꝰ ḡ nulla cã ad sanię faciẽdã fit fortior qꝛ neqꝫ mẽbroꝝ ianitio neqꝫ attractio tã mẽbroꝝ ꝙ venaruz ꝛ de sic alijs vt pz discurrẽdo. imo põt sic argui quelz cã de accñtibus famẽ nãlẽ debilitaꝛ i ꝓcessu senectutis ergo corpus ꝯtinue difficilius ꝛ tardius cadit i famẽ. ¶ Hic diciꝛ a qbusdã ꝙ alioꝝ posita pitate argumẽtũ ꝯcludit ṽitatẽ ꝙ qlz ꝺcrepitus tardius icurret famẽ ꝙ ṗmus senex ꝙ aũt diciꝛ decrepitũ facilius famescere ē qꝛ alioꝝ nõ poniꝛ pitas qꝛ decrepito daꝛ minus de cibo ꝙ ṗmo seni ꝛ ille daꝛ magis digestibilis ꝛ iõ stomacus eius citius euacuaꝛ sz seruata pitate tardius i famẽ nãlẽ icurret Sz nõ ē dubiũ ꝙ ē ipossibile oẽm eē pitatẽ iter ꝺcrepitũ ꝛ ṗmũ senẽ. Nã si ponis pitatẽ in virtute digestia vt ē possibile nõ erit pitas vel i ꝯplõne nãli vel i cõpõne. Et si sit pitas i corñtia cibatiõis puta ꝙ vterqꝫ ꝺbite cibeꝛ nõ erit pitas i quãtitate ꝛ qualitate ciboꝝ. ¶ Et si fit pitas in quãtitate ꝛ qualitas ciboꝝ nõ erit pitas i agrauatione ṽtutꝭ ꝛ ꝓportione ad virtutẽ digestiaz nõ ergo itelligimꝰ cũ dicimus alioꝝ pitate posita qd itelligaꝛ ꝙ quorũlz i qbus iter decrepitũ ꝛ ṗmũ senẽ põt iueniri equalitas sicut equalitas. hoc eni ipossibile ē simpliciter qꝛ si aliquoꝝ equalitas põiꝛ seqtur i alijs iequalitas ergo sẽsus ē ꝙ sint reliqua ẜm denoiatiõnẽ sibi ivicẽ corñdẽtia verbigra. decrepitus tẽperatus ꝯpareꝛ seni tẽperato i corñti gradu tẽperamẽti ꝛ ꝯueniẽter cibatꝰ ꝯueniẽter cibato seni ꝛ sic vltra. hoc eni mõ bñ possibile ē cetera eē pia ẜz quẽ modũ pz ꝯclusionẽ secũdã supꝰ positã ꝓcedere ꝛ silr vltimã ꝛ tũc ad argumẽtũ cause p se factie famis ꝯtinue i tali ꝓcessu debilitãtur ergo tardiꝰ icurriꝛ i famẽ negaꝛ argumẽtũ sicuti nõ valet potẽtia motiua ꝯtinue crescit ergo motus velocitaꝛ ꝛ cã ē qꝛ etiã cause ipeditiue citi icursus in famẽ ꝺbilitanꝛ ꝛ p certũ tẽpꝰ illiꝰ ꝓcessus pp virtutꝭ fortẽ debilitatiõnẽ magis ꝓportionaliter maioraꝛ ꝙ tardeꝛ resolutio plus oz minorare cibũ ꝙ tardeꝛ mẽbroꝝ resolutio ꝛ ipsuz fieri i qualitate facilꝰ digestibilẽ ꝛ sic minori tpe potẽtꝭ ꝓhibere icursum i famẽ. ¶ In ṗncipio aũt ṗme senectutꝭ plus tardebaꝛ ꝓportionabiliter resolutio ꝙ virtꝰ minoraret iõ i vna vice poterat cibũ digerẽ sufficienter ꝓ maiori tpe ꝙ ṗus ꝛ iõ tardebat icursus i famẽ ꝛ hic ē ꝓpus modꝰ. Et hec ē cã quare decrepiti sepissime famescãt. Na i vice vna nõ sufficiũt digerere cibũ nisi ꝓ modico tpe sufficiẽtẽ ꝛ qꝛ mẽbra ꝯtinue sũt ianita ianitione sufficiẽti ad hoc vt attrahãt stati famescũt. Neqꝫ valet marsilij responsio si ꝯsideras negat eni ꝙ tardiꝰ resoluiꝛ ꝛ itelligiꝛ tardius ꝓportionabiliter. Cã eni ē ꝓprie remotio cause ꝓhibẽtis vt puta cibi ꝛ chili pñtia i stõ ꝛ multi sanguinis i venis. ¶ Hijs habitis venio ad ꝯclones de facilitate tollerãtie merito puitatis nocumẽti sequẽtis ieiuniũ. Et sit ista ṗma ꝯclo merito nocumẽtoꝝ q̄ sequitur ieiuniũ tollerãtiã ṗmi senes facilꝰ tollerãt ieiuniũ ꝙ aliq i ṗcedentibus

etatib⁹ ꝯstituti pꝫ qꝛ minoꝛ fit i eis resolutio minoꝛ i fame tristitia minoꝛ spūuꝫ ⁊ hūoꝝ calefactio ⁊ ꝯ/sūptio mioꝛ etiā malaꝝ mēꝝ ad stomacū attractio ex equali ieiunij tollerātia.pꝫ etiā ex gal.i ꝯmēto. ¶ 2ª ꝯclō i etatib⁹ ꝑoꝛib⁹ ꝑma senectute ꝯstituti il li q sūt a senectute distātioꝛes alijs pib⁹ difficilius tollerāt ieiuniū.pꝫ qꝛ oib⁹ pēsatis pl⁹ nocerentur ex ieiunio equali tpe tollerato vt expiētia docet qꝛ pueri magis ꝙ iuuenes ledunt ⁊ citi⁹ pereūt ⁊ ꝑ/cipue īfantes ⁊ cū oluꝫ nocumētoꝝ mai⁹ videt eē resolutio spūuꝫ ⁊ mēbroꝝ.⁊ hoc nocumētū absqꝫ dubio magis icurrūt cū pp subtilitatē ⁊ hūiditatē sint mīto magis resolubiles ꝙ iuuenes plusꝙ sit iuuenū calitas qꝛ est acutioꝛ magis dissolutiua ꝙ pueroꝝ. ¶ 3ª.ꝯclō aliq decrepiti oib⁹ ꝑmis senib⁹ ceteris pib⁹ rōne nocumēti etiā difficili⁹ tollerant ieiunium. Conclō pꝫ qꝛ aliq tales sūt parati ex oī modica resolutione ꝙ cadē i cal:di extīctionem ⁊ mortē aliq ergo tales multo citi⁹ moꝛirent ex ieiu nio ꝙ ꝑmi senes. ¶ 4ª.ꝯclō ꝓbabilr ponit aliqui decrepiti merito nocumētoꝝ sequētiū ieiunij tolle rātiā ceteris ꝑmis senib⁹ facili⁹ tollerāt ieiunium ⁊ etiā ꝯsistētib⁹. Probat vt.4ª.ꝯclō ꝑncipal ⁊ ter tia. Nūc sequūtur ꝯclones de releuatione a nocu mēto. Et sit ista ꝑma ꝯclō ab equali nocumēto se/ quēte ieiunij tollerātiā vlr meli⁹ ⁊ facili⁹ releuant q min⁹ i etate ꝓcesserūt pꝫ qꝛ releuatio fit a virtu/ te nāli q̄ i eis ē foꝛtioꝛ.virtutes eni nāles i pueris sūt foꝛtissime vt sexto de regimīe sanitatis ad ꝑnci piū. ¶ 2ª.ꝯclō a nocumētis qbusdā sequentibus equalē ieiunij tollerātiā peius releuat puer iuue/ ne ⁊ iuuenis ꝑmo sene.pꝫ qꝛ p equalē ieiunij tolle rātiā citi⁹ cadit i deffectū icoꝛrigibilē ⁊ mōtē puer iuuene ⁊ iuuenis sene ꝑmo. ¶ 3ª.ꝯclō aliqs decre pit⁹ aliquo ꝑmo sene ⁊ etiā aliquo consistēte alijs pib⁹ a nocumētis sequētib⁹ equalē ieiunij tollerā tiā i eis facili⁹ releuat.pꝫ qꝛ aliqs talis merito no cumētoꝝ etiā facili⁹ tollerat istis ieiuniū. ¶ 4ª.cō clō cuiusdā doctoris solo caloꝛe nāli ꝓcedēti resol uēdo i sene ꝑmo ⁊ i iuuene deducta resolutione q̄ fit pp iflāmationē a nocumēto resolutionis sequē te equalē ieiunij tollerātiā facili⁹ releuat iuuenis ꝑmo sene.ꝓbat ꝯclō citi⁹ restaurat resolutū i iuue ne ꝙ resolutū in equali tpe i ꝑmo sene ꝗ ⁊c. Assū ptū ꝓbat qꝛ restauratiua iuuenis habet maioꝛē ꝓ poꝛtionē sup suā dissolutiuā ꝙ restauratia senis sr suā cū i iuuene restauret semp ei equale qð deper dit ⁊ i sene min⁹. ¶ Hāc tñ ꝯclonē nō credo vlr eē verā ⁊ dicit ꝙ lꝫ sene ⁊ iuuene stātib⁹ i nāli dispō ne maioꝛ sit ꝓpoꝛtio restauratie iuuenis ad suā dis solutiuā ꝙ restauratie senis ad suā dissolutiuā tñ pōt ita mioꝛari virt⁹ iuuenis ꝙ i fine habebit mino rē ꝓpoꝛtionē ad dissolutiuā pl⁹ eni valde debilita bit ꝓpoꝛtionabilr virt⁹ iuuenis ꝙ senis in resolu/ tiōe q̄ fit i tpe equali. ¶ Utrū aūt ab aliquo nocu mēto sequēte equalē ieiunij tollerātiā dissolutiōe facta tm̄ a caloꝛe nāli vr magis ambiguū sꝫ pōt vi ci ꝙ ꝑus icipit virt⁹ debilitari i iuuene ꝙ i sene Et

iō qū senex icipiet recipe nocumētū ex ieiunio ifi/ nite mai⁹ icipit eē nocumētū ieiunij iuuenis ꝙ se nis cū icipit ifinitū puū eē nocumētū senis iuue/ nis.iā ē certe magnū ꝗ lꝫ multo eēt foꝛtioꝛ virtus restauratiua i sene tñ qꝛ i maioꝛi ꝓpoꝛtione nocu mētū ē mai⁹ nocumēto ꝙ restauratiua maioꝛ alia iō difficili⁹ a tali nocumento releuabit iuuenis. ¶ Ad argumēta ꝑncipalia rndet. ¶ Ad ꝑmū ne get ꝙ citi⁹ cadit i resolutionē icoꝛrigibileꝫ ⁊c. Et ad ꝓbationē maioꝛē habet ꝓpoꝛtionē restauratia iuuenis ad suā dissolutiuā ꝙ restauratiua in sene ad dissolutiuā suā. Cōcedit alijs pib⁹ i nāli disposi tione sꝫ ꝓcedēte ieiunio i vtroqꝫ minorat virt⁹ iu/ uenis multo plus ꝙ virt⁹ senis.ita ꝙ i fine minoꝛ ē virtus iuuenis restauratia ad restaurādū ꝙ vir tus senis. ¶ Et ad ꝯfirmationē ꝯcedit ꝙ meli⁹ ali qð tale nocumētū recōpēsabit sꝫ nō seqt ꝙ crescē te nocumēto ita faceret qꝛ virt⁹ plus ꝓpoꝛtionabi liter debilitaret. ¶ Ad.2ᵐ argumētū ⁊ ꝯfirmatio nē ei⁹ pꝫ ꝙ negāda ē ꝯña. In ꝑmo eni sene dato ñ est tāta ṽtutis debilitas qn in vice vna sufficiat di gerere cibū sufficiētē ꝓ recōpensatiōe resolutiōis magni tpis lꝫ tarde digerat illū respcū iuuenis sꝫ i decrepito ita debilitata ē virtus ꝙ hoc nō pōt fa cere neqꝫ i puo neqꝫ in magno.est ergo optimū ip sū modicū sumere ꝓ vice ⁊ digestibili⁹. ¶ Aliq tñ ꝯcedūt ꝙ ꝑmi senes sunt sepi⁹ cibādi i vero regi/ mine ꝙ iuuenes vt auic.vr inuere.3ª.ꝑmi capº de cōmestione seniū. Et rat.4º almāsoꝛis de regimie senū.hoc tñ nō puto ꝯuenire menti ga. ¶ Ad.3ᵐ ꝑncipale negat assūptū ꝙ i sene sit dissolutia cali ad resistētiā ꝓprij hūidi maioꝛ ꝓpoꝛtio ꝙ i pucro vel iuuene.⁊ dr ꝙ foꝛma terre amplioꝛis quātitat i sene ē q̄ resistit ampli⁹ dissolutioni. vl 2º dr ꝙ sic citas terre plus resistit vt vr ga.uelle ꝯmento.i4º ꝑme pticule ꝙ hūidū facili⁹ resoluit sicco sicut aq̄ oleo. ¶ Ad.4ᵐ cōit dr ꝙ auic.itelligit p senes se/ nioꝛes.s.decrepitos. ¶ Ad.5ᵐ negat silitudo ð ꝯ ꝑtone etatie sicca ⁊ nālr tali qꝛ etatia ē terrestrioꝛ nccio ñ sic āt nāl. ¶ Ad.6ᵐ negat ꝙ stōac⁹ frigi d⁹ sēp citi⁹ cadat i famē nec illð sonat auctas sꝫ ꝙ itēsi⁹ famescit ex ꝓpoꝛtōali cā l alit vt cōit dr ꝙ sto mac⁹ frigid⁹ hñ appetit rspcū sue dige¹ qꝛ min⁹ re cedit a boni appetitus optimi ꝙ a bonitate opti me digestionis. Alias tamen dixi in ista questione itēsionē eē yp.gñalr ꝙ senes tā ꝑ ꝙ vlᵐ facilime tollerāt ieiuᵐ.i.modico cibo si ꝯtēti ꝯpaº ad ꝓprij coꝛpis q̄titatē. Nā cū i affoº seqnti iux ª sniaꝫ gali reddat cāꝫ eoꝝ q̄ dicūt i.i 3ª. ibi āt dicit eos q cre scūt pluº idigē nutriº ⁊ senes pauco pp caloꝛis ina ti mītituᵉᵐ ⁊ paucitatē.iō i illo affoº p facile tolle/ rare ieiuᵐ itelligit modicū cibū eis sufficē ⁊ hunc sēsū i fie expssit ga.lꝫ ð cito icursu i famē tūc dicet ꝙ ñ vlr senes ꝑ tardi⁹ icurrūt famē cū sepi⁹ sī cibā di vt 3ª.ꝑ.cº ð ꝯmestiōe senū nec possem⁹ dicē ꝙ ibi A.solū loqt de decrepit cū i fine cap.vtrosqꝫ no uēt ⁊ rubrica sit gñal.ð tollerāª vō famis cū pau/ co nocuª.⁊ dr ꝙ ñ oēs ꝑmi senes cū paucioꝛi nocu

mē⁹ tollerāt famē imo tēpati ꝯsistētes tēpaꝶ ī qua-
cūq; alia etate ꝯstitutꝭ facili⁹ tollerāt famē. ¶ Se-
nes aūt tā p̄! q̄z 2! magis nocēt ex eq̄li famis tol-
lerātia q̄z ꝯsistētes. Et hoc videt̄ Auic. inuere p^a
quarti ca° de cibatiōe febricitantiū vbi dixit q̄ oēs
cui⁹ calor ē innat⁹ valde fortꝭ aut plurim⁹ aut debi-
lis valde nō pōt dimittere cibū ibi.n. videt̄ innuer̄
adolescētes ⁊ decrepitos ⁊ dimittere iuuenes ⁊ p̄-
mos senes in dubio: sꝫ post addidit ⁊ senes q̄dā ⁊
debiles ⁊ infātes sūt ex illis q nō tollerāt famē lo-
quēs de senibus in generali ⁊ iō quasi faciēs exce-
ptionē dixit. De primis vō senib⁹ sūt q sūt vehemē-
tis tollerātie famis ⁊ p̄pe hn̄tes solida membra ⁊
amplas venas in aere frigido. Ex isto g̊ colligebā
q̄ quo ad puitatē nocumētoꝶ seq̄ntiū famis tolle-
rātiā q̄dā ꝯsistētes facili⁹ tollerāt famē senib⁹ p̄re
sibi corrūtib⁹. q̄dā āt p̄i senes n̄ min⁹ ip̄is ꝯsistēti-
bus tollerāt sꝫ magis adolescētib⁹ ita q̄ aut magis
q̄z ꝯsistētes aut saltē equaliter cū eis ⁊ ista dicta
Auic. vt sonāt ⁊ dicta y. ēt vt sonāt nō ꝯdicerēt. sꝫ
gal. in p̄n° ꝯmēti vr̄ velle sniaꝫ quā i ordine q̄onis
expssi. iō illā sequor cōi⁹. 2° ꝯsistētes. 2^a p° ē ista
2^e ꝯsistētes facilius tollerāt alijs in etatibus p̄ori-
bus ꝯstitutꝭ ieiu^m p̄bat̄ q2 tardius incurrūt famē
⁊ minora nocumēta ex ieiunio recipiūt. Ass^m pꝫ i
notatꝭ. ¶ Primo g̊ notādū q̄ etas ꝯsistētie ē i qua
calor adhuc alijs p̄ib⁹ reꝫ p̄cedētiū nō ē diminut⁹
⁊ merito p̄portionalis calidi ad humidū radicale
mēbra spmatica q̄ꝫuis augeri nō possint tn̄ possūt
ꝯseruari in eadē q̄ntitate: h̄ etas q̄nq; in 30. q̄nꝫ in
35° anno incipit ⁊ terminat̄ ad plus in. 45. ⁊ est
etas pfectōis ⁊ tpati ⁊ pulcritudinis vt colligi pōt
p̄ria primi c° de etatibus. ¶ Nō. 2° q̄ hec etas diui-
dit̄ in duas ptes quaꝶ vna imediat̄ adolescētie ⁊
alia senectuti ⁊ hec vocat̄ 2^a ꝯsistētia. ⁊ illi q in ea
etate dicuntur 2° ꝯsistētes. Et hoc mō sensus litte-
re ē q̄ ꝯsistētes i 2^a pte ꝯsistētie ꝯstituti facili⁹ alijs
in p̄oribus etatibus tollerāt ieiu^m ⁊ tunc cē verifi-
cātes p̄tē sūt eedē cū causis verificātibus p̄mā cō-
clusionē nisi q̄ calor i istis nō ē remissior. Alio tn̄
mō posset legi. vt ly. 2° ip̄ortet ordinē in facilitate
tollerātie ⁊ cū dixit. Senes facilime ferūt ieiuniuꝫ
ponit postea q̄ in 2° loco facilitatꝭ tollerātie sūt cō-
sistētes ⁊ iteꝶ hoc mō ꝯcl'o hēt veritatē silib⁹ cāis
¶ Nō. 3° q̄ cā facilioris tollerātie i istis ē maxime
q2 habēt humidū dēsius ⁊ magis ꝯpactū. ⁊ iō dif-
ficilioris dissolutiōis q̄z sit humidū pueroꝶ: ⁊ licet
habeāt caliditatē acutiorē tn̄ in maiori p̄portiōe ē
humidū dēsius q̄z caliditas ad dissoluēdū potēti-
or in iuuene q̄z in puero. Ex hoc pꝫ solutio quoꝶ-
dā argumētoꝶ hic fieri solitoꝶ. nā non seq̄t calor
iuuenis ē magis dissolutiu⁹ calore pueri g̊ magis
dissoluit q2 resistētia ē maior respectu caloris iuue-
nis. 2°. nō seq̄tur calor iuuenū ē fortior calore pue-
roꝶ g̊ difficili⁹ tollerāt ieiuniū. Et si dicat̄ fortitu-
do caloris ē cā maioris dissolutiōis. Cōcedo alijs
p̄ib⁹. Nō sic aūt ē hic q2 hūidū ē valde resistētius
dissolutiōi. ¶ Nō. 4°. q̄ q2 puer aliq̄s ē valde quā-
titatiue minor iuuene iō nō ē ꝯueniēs ꝯcedē i iu-
uene fieri maiorē resolutionem absolute q̄z i certo
pueroꝶ: sꝫ tn̄ f̄m p̄portionē sui corpis multo maior
fit dissolutio i puero q̄z i iuuene. Et iō citi⁹ famē i-
currit puer iuuene alijs p̄ib⁹. ¶ Ultimo nō q̄ licet
i pueris pl⁹ habūdet flegma f̄m sui corpis p̄por-
tionē q̄z i iuuene tn̄ calor n̄ ē remissior ⁊ q2 hūidū
eoꝶ ē valde subtili⁹ iō ex hoc nō oꝫ pueros facili⁹
ieiuniū tollerare. ¶ Minus vō. ¶ Tertia conclo
pueri difficili⁹ ferūt ieiuniū ꝯsistētib⁹ ⁊ p̄mis seni-
bus p̄bat̄ q2 citi⁹ famē icurrūt ⁊ maiora nocumē-
ta ex tollerātia ieiunij g̊ difficilius illis ferunt ieiu-
niū. Assūptū stati patebit. ¶ Nō hic p pueritiam
ītelligi totā adolescētiā q̄ ē etas i qua merito habi-
tudinis cali ad hūidū nō repugnat fieri verū aug-
mētū ⁊ hec terminat̄ ad iuuētutē vel ꝯsistētiā. In
hac g̊ etate duab⁹ causis citi⁹ isurgit fames ⁊ p̄mo
q2 forti⁹ resoluūtur f̄m p̄portionē sui corpis vt dr̄
i p̄cedēte ꝯclusione. ⁊ q2 req̄rit̄ nutrimētū p aug-
mēto. ¶ Noꝶ nō diuꝫ 4^a. ꝯcl'o īter pueros īfan-
tes difficilie ferūt ieiuniū p̄bat̄ q2 citi⁹ famē alijs i-
currūt. ⁊ maiora nocumēta ꝯsequūtur totū i nota-
tis patebit. ¶ Nō g̊ p īfantiā intelligi illā etatē in
qua vr̄ ⁊ vt i plurib⁹ hoīes nō sunt dispositi ad p-
fecte fandū siue loquēdū ⁊ cōmuniter circa septē-
niū terminat̄. ¶ Nō 2° q̄ causa difficultatis tolle-
rātie i istis respectu alioꝶ pueroꝶ ē p̄portiōata su-
pioꝶ ib⁹ pp eni multā hūidi subtilitatē fit magna re-
solutio ⁊ pp augmēti necessitatē fit citius casus in
famē. ¶ Noꝶ vero ipsoꝶ. ¶ Quinta ꝯcl'o īfantes
aiosiores alijs p̄ibus difficili⁹ tollerāt ieiuniū pro-
bat̄ isti citi⁹ icurrūt famē ⁊ maiora nocumēta ergo
assumptū satis patebit. ¶ Nō p̄mo q̄ aiositas ca-
pit̄ p audacia ⁊ q2 audacia seq̄tur cordis calorem
ideo animosiores īfantes alijs p̄ibus sunt calidio-
res. Et p ꝯn̄s fortior fit resolutio ⁊ citius fames ⁊
maior īflāmatio ⁊ alia nocumēta. affori smi cōcor-
dia colligit̄. quarta p̄ui ca^e de cibatiōe febricitan-
tiū. vtilis ē in regimie tā sanoꝶ q̄z egroꝶ: ⁊ ita ad
corpora egra ⁊ neutra ampliat̄ semp alioꝶ posita
paritate.

**D**ubitat̄ vtrū ꝯplones tēdētes ad lat⁹ cali-
ditatꝭ vel siccitatis difficili⁹ tollerāt ieiu-
niū ꝯplonib⁹ i frigiditate ⁊ hūiditate do-
minātib⁹. Negatiue arguit̄ sic corpora hūida ve-
locius resoluūt̄ siccis ⁊ minus tollerāt famē eis g̊
non facilius tollerant ieiunium consequentia te-
net quia maius nocumentum videtur incurrere
si velocius resoluuntur. ¶ Assumptum autem est
Auicene. tertia primi capitulo de regimine eius
quod commeditur ⁊ bibitur ad litteram dicentis
Licet corpora humida cuꝫ hūiditate naturali ha-
bentia veloci resolutioni sunt apta neq; tantum fa-
mis tollerant quantum corpora sicca pauce humi-
ditatis habentia ⁊ idem videtur prima quarti ca-
pitulo de cibatione febricitantium velle. ⁊ idē vide-
tur sentire ga. in cōmēto. 14°. vbi ad litteram dicit.

¶ Quicq͠d aũt de sub͠a humida dissoluit͠ multo est maius q̃ q̃d de sicca ⁊ si in calore sint pia. Et ibi ꝓbat p exm̃ olei ⁊ aque q͛ ab eodẽ calore ignis mł to plus de aqua resoluit͠ q̃ ex oleo. ¶ Cõfirmat͠ illa corpora citius cadũt i famẽ alijs sp pibus i qb⁹ fit resolutio maior ⁊ digestio velocior s͡z i humidis corporibus fit digõ velocior ⁊ reso⁹ maior. g͛ humida corpora citius cadũt i famẽ. maior clara ẽ ⁊ minor arguit͠ p⁹ ꝙ resolu⁹ fiat velocior ex hijs q̃ nũc dicta sũt s͡z q̃d digõ ẽt sit velocior arg͛ q͛ virtus digestia iuuat͠ caliditate ⁊ humiditate p͛ia p̃mi c⁹ d͛ virtutibus ministrat͠ doctrina 6ª. ¶ Cõfirmat͠ 3⁹ q͛ hitãtes regiões calidas vt harmenij ⁊ caldei multo sũt abstinẽtiores q̃ hitãtes frigidas vt theutõici ⁊ anglici vt notat expiẽtia. neq͡z põt dici ꝙ h⁹ sit q͛ sint frigidiores cũ sint cõitervalde colerici. g͛ q͛ sũt citiores. ¶ Idẽ uidet͠ firmare id q̃d appet i heremit͠ sicce ꝯplonis exñtibus multũ facilit͠ ieiunãtibus. ¶ Itẽ corꝫ calida ⁊ sicca hñt humidũ magis ꝯpactũ ⁊ dẽsũ pp caliditatẽ resoluẽtẽ sbtile ⁊ pp siccitatẽ. g͛ defficilius resoluũt. ¶ Itẽ ꝯplo etatis sicca facili⁹ fert ieiuniũ q̃ humida vt senes pueris vt sumit͠ p⁹ affõr͡z i͡z⁹ affõ. 2⁹ p̃ncipalr̃ sic corꝫ frigida ex abstinẽtia a cibo citius cadũt i nocumẽta q̃ calida alijs pibus. g͛ difficili⁹ tollerãt ieiuniũ. Assm̃ p͡z multiplicit͠. p⁹ sic minus hñt de sãguine. g͛ citi⁹ cadũt i famẽ ⁊ nocumẽt͠. t͡z ꝯña q͛ cã nõ esuriẽdi aiali ẽ copiositas sanguis i epate vt p͡z 3⁹ nãliũ virtutũ. 2⁹ q͛ calida sũt lõgioris vite: ⁊ nõ nisi q͛ tardius dissoluunt͠. 3⁹ ꝓ illo ẽ auctoritas gal. 2⁹ de cõplexiõib⁹ 4⁹ c⁹ vbi dicẽs ꝙ signa ꝯplonis nãlr̃ calide st venaꝝ latitudo ⁊ nãlr̃ frigide venaꝝ puitas subdit cuius vene sũt stricte eius sanguis erit paucus ⁊ nõ plurimũ abstinet a cibo q͛n ipsũ ꝯsequat͠ nocumẽtũ. S͡z cuius vene sũt ãple ei⁹ sãguis erit multus ⁊ plurimũ abstinebit a cibo ꝙ ipsũ nõ ꝯsequet͠ nocumẽtũ. ¶ Ad oppom̃ ⁊ afirmatiuã ptẽ arguit͠ p⁹ de ꝯplonibus ad caliditatẽ declinãtibus. ex V po. pticula p̃ma affõ i͡z⁹ q͛ ꝓ hoc ꝙ ihãtes aiosiores difficilius tollerãt ieiuniũ dedit intelligi cõplexiões nãles calidas vt dixit gal. i ꝯmẽto de siccis videt͠ eẽ mẽs gal. 8⁹ terapẽtice c⁹ 8⁹ vbi sp siccas ponit facilius cadere in febres q̃ humidas.

¶ In qõne erũt duo articuli. i p⁹ tractabit͠ cõis r̃nsio ad qõnẽ. i 2⁹ tractabũt͠ q̃dã spãles modi r̃ndẽdi de q̃sito. ¶ Quãtũ ad p̃m̃ p̃misso ꝙ ꝯplonũ q̃dã ẽ tpata ⁊ q̃dã distẽpata. ⁊ distẽpataꝝ q̃dã simplex q̃dã ꝯposita. ⁊ ꝯpositaꝝ q̃dã sũt cũ equali lapsu i ambabus qualitatibus a tpamẽto q̃dã cũ iequali s͡z tñ ꝓportionali ⁊ q̃dã lapsu iequali ⁊ i ꝓportionali. ¶ Premittit͠ 2⁹ ꝙ loq͛mur d͛ difficultate vel facilitate tollerãtie ieiunij merito gradualis ꝓportionis calidi ad hũidũ alioꝝ pitate supposita vt puta i subtilitate ⁊ grossicie i ꝯplone isequẽte mãm: ⁊ alijs accñtibus i iuuamẽt͠ vel ipedimẽt͠ licet hoc fm magis i ꝯplonib⁹ colligi possit. p̃mittit͠ 3⁹ facilitatẽ icursus in famẽ aut nocumẽta famis attẽdi penes velocitatẽ resolutõis humidi q̃ velocitas resolutõis ꝯseq͛t͠ magnitudinẽ ꝓportiõis maioris i equalitat͠ calidi ad humidũ cũ q͛busdã circõstãcijs ad hoc disponẽtibus. s. subtilitate humidi raritate poroꝝ ⁊ ꝯsuetudine cõmedẽdi ⁊c. ¶ Premittit͠ 4⁹ qõnẽ maxie intelligi de fame nãli ꝯñte potissimũ mẽbroꝝ resolutionẽ ⁊ nõ de illa q̃ a ꝓp͛atã stõi dispositionẽ ꝯseq͛ret͠. ¶ Ultimo dicit istas ꝯclusiões posse ꝯpari adinuicẽ vel in diffifficltate casus in famẽ ⁊ nocumẽta vel in difficultate releuãdi a nocumẽt͠. nũc tñ de p͛ia difficultate loq͛mur. ¶ Hijs positis lapsibus exñtibus equalibus iuxta hãc positionẽ hic ẽ ordo ꝯplonũ in facilitate tollerãtie ieiunij q͛ prima ⁊ facilime tollerãs ẽ frigida ⁊ hũida. 2ª humida tñ. 3ª frigida tñ. 4ª calida ⁊ humida. 5ª tpata. 6ª calida tñ. 7ª frigida ⁊ sicca. 8ª sicca tñ 9ª calida ⁊ sicca q̃ difficilime oĩu͡z tollerat. ¶ Conclusio p͡z. posito ꝙ i ꝯplone tpata sit calidi ad humidum proportio maioris inequalitatis ⁊ etiam caliditatis ad frigiditatem ita ꝙ sit calidum vt octo humidum vt quatuor ⁊ p͡z cõsideranti ꝙ si oĩs cõplexio lapsa in vna contrarietate vel in ambabus sit lapsa in ista vel in illis tm per vnũ gradum a tẽperamento quod secundum illum ordinẽ quo scripte sunt se habent adinuicem in magnitudine ꝓportionis maioris inequalitatis calidi supra humidum. nam minima est in frigida ⁊ humida ⁊ in q̃libet prius posita maior q̃ in priori vt est certum calculanti per numeros quem calculu͡z causa breuitatis dimitto. ¶ Dicit scd̃o doctor iste ꝙ lapsib⁹ eque proportionalibus existentibus. iste ẽ ordo cõplexionu͡z in facilitate tollerantie ieiunij q͛ prima ⁊ facilime tollerans est frigida ⁊ humida. scd̃a est frigida tantum. tertia est humida tantum. quarto loco sũt equaliter temperata calida ⁊ humida frigida ⁊ sicca. quinto calida tantum. sexto sicca tantum. Ultimo calida ⁊ sicca. ¶ Est autem verificatio ordinis ex hoc ꝙ in frigida ⁊ humida proportionali existẽte lapsu ẽ minima proportio calidi ad humidum scd̃o minor in frigida tantum q̃ in humida tantum que pars probatur ab isto doctore i exemplo sic. Sit humida tantum lapsa per quartam partem totius humiditatis q̃ habet temperata tunc in ea erit humiditas vt quinq͡z q͛ temperata est vt quatuor vt supponit sit autem frigida tantum lapsa per quartam partem caliditatis temperate. Et patet ꝙ calor in ea erit vt sex cum in tẽperata sit vt octo modo clarum est ꝙ octo ad quinque est maior proportio q̃ sex ad quatuor ⁊ prima est in humida tantum alia in frigida tantum lapsibus eque proportionalibus. g͛ in frigida tantum ẽ minor proportio q̃ in humida tantum. ¶ Certu͡z est etiam ꝙ minor est proportio in humida tantum q̃ in temperata. Sed in tẽperata ⁊ calida ⁊ hũida frigida ⁊ sicca ẽ ꝓportio equal͠ eq͛. n. ꝓportionalr̃ maioratis extrẽis alicui⁹ ꝓportiõis vel minorat͠ sp ꝓportio remanet eadẽ. reliq͛ tres ẽt patẽt in ordine dicto ꝓbando ꝙ in sicca tantum ẽ ꝓportio maior q̃ i calida tñ lapsib⁹ eq̃ ꝓportionalibus p calculũ vt diximͮ i hũida tñ ⁊ frigida tãtu͡z vel lapsu exñte p quartã totius latiudinis humidi

tat versus siccū fiet siccū vt tria ⁊ erit i sicca tm̄ ꝓportio octo ad tria ⁊ in calida tm̄ lapsu exn̄te, p q̄r tā totius latitudis caliditat erit in calida tm̄ ꝓportio decē ad quatuor. mō ꝯstat ꝙ maior est ꝓportio octo ad tria q̄ȝ decē ad quatuor vbi vero lapsus nō fuerit eq̄ ꝓportionales nec equales sp ille q declināt ad latus caliditat vel siccitat alijs pib⁹ difficilius ieiunia ferūt nō tn̄ ē ex hoc aliqs duoꝝ p̄scriptoꝝ ordinū in illis fūādus vt ex varietate casuum ꝯtigit ondere ꝙ in aliqua humida ⁊ calida est maior ꝓportio q̄ȝ in tpata ⁊ in aliqua minor ⁊ sic de mltis ꝯpatioib⁹ alijs q̄ note sūt calculāti. ¶ Cōtra hāc pōnē arguit supponēdo ꝙ ꝓportio calidi ad humidū quā seqt resolutiōis velocitas ē ꝓportio potētie resolutiue calidi ad potētiā r̄solutiuā humidi: vt clarꝫ ē ¶ Suppō 2ª. ꝙ frigiditas ē magis resistēs actiōi caloris subtiliāt alijs pib⁹ q̄ȝ humiditat pº q̄r humiditati nō repugnat nālr eē in subtiliori q̄ȝ sit vapor vtȝ i aere nālr disposito q ē humidior hoie ⁊ suis humoribus ⁊ subtilior vapore. ¶ 2º q̄r ē qualitas magis actia ⁊ magis r̄sistitiua. 3º q̄r caliditas subtiliat calefaciēdo cui calefactiōi magis resistit frigiditas ¶ Ex qbus suppositiōibus seqt ꝙ maior ē ꝓportio calidi ad humidū in calida et humida q̄ȝ in tpata siue lapsibus equalib⁹ siue ꝓportionalibus exn̄tibus cū caliditas sit potērior ⁊ frigiditas remissior merito quaꝝ qualitatū ē potissime ꝓportio agēt potētie ad resistētiā in tali resolutione ⁊ in calida tm̄ ꝓportio eēt maior q̄ȝ i sicca tm̄ lapsibus exn̄tibus equalibus cū ibi sit intēsior caliditas ⁊ remissior frigiditas ⁊ plus facit ad magnitudinē dicte ꝓportiōis remissio frigiditat q̄ȝ humiditat remissio q̄ ē in sicca tm̄. ¶ Seqt 3º ꝙ in frigida tn̄ ꝓportio ē minor q̄ȝ in hūida tm̄ vt pȝ eodē motio siue lapsibus equalibus siue eq̄ ꝓportiōalibus ⁊ plures ex ordinibus posit ex hoc motio ifirmari vident. ¶ Preterea ꝯ positionē ē q̄r humida nāli humiditate sūt apta veloci resolutiōi ⁊ nō tm̄ famis tollerāt vt sica. g̊ humiditas poti⁹ p̄pat māȝ resolutiōi q̄ȝ resistat ⁊ siccitas magis resolutiōi resistit assm̄ ē supra positū ex quarta primi cº de regimine eius ꝙ ꝯmedit ⁊ bibit. 3º ēt ē positio insufficiēs saltē in ꝯºnibus illat q̄r stātibus fundamētis pōitiōis. ffm ē ꝙ frigida tm̄ facilius tollerat ieiuᵐ humida tm̄ lapsibus eq̄ ꝓportiōalib⁹ exn̄tibus ffm ē ēt ꝙ calida tm̄ facili⁹ tollerāt q̄ȝ sicca tm̄. naȝ si laps⁹ sunt eq̄ ꝓportiōales. g̊ tm̄ ꝓportionaliter i frigida tm̄ distat p remissionē caliditat a tēpata in frigida tm̄ quātū p intēsionē humiditat distat hūiditas in humida tm̄ ab humiditate tēpata. Alit. n. lapsus nō sūt eq̄ ꝓportionales a tēpamento ⁊ si sic tūc ꝓportio calidi ⁊ humidū i vtraqȝ erit eadē nā vtraqȝ ꝓportionū erit minor q̄ȝ sit ꝓportio calidi ad humidū in tēpata p tātā ꝓportionē p quātā sue qualitates lapse distāt a tēpamēto. i tēpata. n. ꝓportio calidi ad suū humidū ē ꝯposita ex ꝓportione calidi tēpati ad humidū humidi tm̄ ⁊ humidi hūide tm̄ ad humidū tpatū iuxta ꝓportionē libri euclidis q̄r qbuscūȝ duobus terminis interposito medio ꝓportio pmi ad vltimū ꝯponit ex ꝓportiōe pmi ad scōȝ ⁊ 2ⁱ ad 3ᵐ ꝯponit ⁊ ꝓportio in tpata ex ꝓportiōe sui calidi ad calidū frigide tm̄ ⁊ calidi frigide tm̄ ad humidū tpatū. ¶ Cū g̊ tāta sit ꝓportio tpate caliditat ad caliditatē frigide tm̄ q̄ȝta humiditat humide tm̄ ad humiditatē tēpatā seqt ꝙ ambabus istis dēptis a ꝓportiōe q̄ ē i tpata remanebit p̄cipue equalis ꝓportio p coēm ꝯceptionē si ab equalibus equalia demas ⁊ cetera. ⁊ silr demōstraret ꝙ in calida tm̄ lapsibus eq̄ ꝓportionalib⁹ nō ē minor ꝓportio in sicca tm̄ sȝ ē p̄cipue equalis. Error āt ē in ꝓbatiōe illoꝝ ordinū q̄r suppōit ꝙ lapsus ad calidū addita quarta pte totius latitudinis caliditat tēpate ē tātus ꝓportionalr quātus lapsus ad siccum dempta quarta parte tempate humiditat qd̄ ē impossibile. nā dēpta quarta pte ab aliquo minorat p sex q 3ᵉˢ. Addita āt 4ª parte maiorat ad sex q quartā vt si. 4. veniāt ad tres fit in sexq3º minus ⁊ si ad qnqȝ fit in sexq4º mai⁹ Sȝ ille subtilissimus doctor vnus ꝯsiderate dixerat ¶ 4º ꝯ pōneȝ arguit ꝓbādo ꝙ nō oȝ ꝙ illa corpora in qbus velotius fit resolutio alijs pibus citius incurrāt famē. Sit. n. sor. ex ꝯplone nāli sanguineus ꝯualescēs ab egritudine vel flobotomat⁹ vl ex alia cā debilitatus stāte tn̄ in eo calore intēsiori q̄ȝ in plone flēatico q hēt vt possibile ē nūc digtiaȝ stōi ⁊ attratiaȝ venaꝝ p̄cipue eq̄ fortē cū digestiua ⁊ attractiua plonis. nā cū sāguineus hēat has virtutes fortiores flēatico: pȝ esse possibile ꝙ veniant ad equalitatē p minorationē illaꝝ virtutū in sorte Et tūc ponamus ꝙ sortes ⁊ plo nūc pº sint cibati cibis equalibus ⁊ p̄cipue eq̄ resistētibus digestiōi ⁊ patet eque cito euacuabitur stomacus sortis a chilo sicut stomacus platonis. ergo cum post vacuitatem ita attraherent vene plonis sicut sort vt ponit casus stō eq̄ sensibili pȝ ꝙ precise eque cito cadunt in famē cum eq̄ cito fiāt attractiōes venarū a stō vacuo a re ꝓhibēte famē ⁊ alia pia ad hec pertinētia ⁊ tn̄ velocior fiet resolutio in sorte cū calor sit intēsior ⁊ humidū aptius resolutiōi vt pȝ. ¶ Itē positio nō saluat ordinē positū a gal. 8º terapētice caº 8º. Nā istevidet ordo gal. in difficultate tolerātie ⁊ facilitate casus in febrē ex fame. ¶ Prima ē ꝯplexio calida ⁊ sicca. 2ª calida ⁊ humida. 3ª calida tm̄. 4ª sicca tm̄. 5ª tēperata. 6ª frigida ⁊ sicca. 7ª frigida tātū. octaua humida tātū. nona ⁊ vltima frigida ⁊ humida. quē ordinē n̄ saluat hec positio nec lapsibus equalibus nec lapsib⁹ ꝓportionalibus existentibus vt patet. Quantum ad scōm alias determinando questionem ad hunc sensum querunt que complexio merito casus in famē propter resolutionē humidi vi proportionis calidi ad humidum consequentem virtuteȝ qualitatuȝ manifestarum quibus calidum agit ⁊ humidum resistit dixi hunc esse ordinem facilitatis tollerantie ieiunij alijs paribus q̄r frigida tantum. ⁊ frigida ⁊ humida ⁊ frigida ⁊ sicca inter se equalr sūt tollerātes maxime resᵗᵉ aliaꝝ. 2º loco sunt temperata sicca tm̄ ⁊ humida tm̄ q̄ inter se equaliter sūt tolle

rātes ieiuniū ꝛ minus ꝓcedētibus trib⁹ et magis alijs. 3° loco erāt calida tm̄ calida ꝛ humida ꝛ calida ꝛ sicca q̄ inter se equaliter ꝛ difficilius alijs ieiuniū tollerāt. Iste ordo ꝓbat̃ supponēdo ꝙ dissolutiōi humidi ꝛ ꝯuersiōi eius in vaporē nō resistit humiditas nec siccitas cū iste nō resistāt caliditati calefaciēti ꝛ calor subtiliat calefaciēdo sine hoc ꝙ humiditatē aut siccitatē inducat ꝛ idē ꝓbat̃ qꝛ tā sūma humiditas q̄ȝ sūma siccitas cū maiori stāt subtilitate nāliter ꝙ sit vaporꝝ subtilitas vt pȝ de sūma humiditate aeris ꝛ sūma siccitate ignis.

¶ Ex quo seq̄t̃ ꝙ qualitas manifesta in humido resistēs dissolutiōi ē solū frigiditas. ꝛ ꝙ cā agēs q̄ sit manifesta qualitas ē solū caliditas. ģ ſm ꝓportionē istaꝝ duaꝝ qualitat̄ erit magitudo ꝛ velocitas dissolutiōis de qua loqmur. ¶ Cū ģ i primis trib⁹ ꝯplōnibus noīat̄ sit caliditat̄ ad frigiditatē equal̃ ꝓportio iter se seq̄t̃ ꝙ merito huius eque velox dȝ eē dissolutio ꝛ qꝛ in illis primis ē mior ꝓportio q̄ȝ in sequētibus iō dissolutio tardior q̄ȝ in sequētib⁹ ꝛ casus in famē merito eius tardiō ꝛ simili modo alie ꝯpationes manifeste ꝓbant̃. hūc āt modū determinatiōis nō puto sufficere medico artifici opatio qꝛ p illū nō habeo qd absolute rñdeā. iō ꝓ alio° inueniēdo supponit̃ p° ꝙ alioꝝ pitate supposita plus dissoluit̃ a calido de humidiori q̄ȝ de sicciori. Hec suppō ē gal. ad litterā p° affōꝝ ꝯmēto 14°. vbi dicit qcqd āt de suba humida dissoluit̃ multo ē maius q̄ȝ qđ de sicca ꝛ si in calore sūt pia. ꝛ ꝓbat hoc experimēto qꝛ plus ex aqua q̄ȝ ex oleo dissoluit̃. Suppono 2° alioꝝ pitate posita maiorē fieri dissolutionē in cōplōne calida q̄ȝ in nō calida vl̃ minus calida pȝ qꝛ calidū ē principal̃r agēs ad dissolutionē

¶ 3° suppono velociorē fieri digestionē ꝛ nutricationē in calido ꝛ in humido q̄ȝ in ꝯrio mō disposit̄ pitate lapsus supposita. ita ꝙ vbi tm̄ distat ꝯplō frigida a tpamento q̄ȝtū calida alijs pibus velocius digeret calida ꝛ ita dicat̃ de humida hec. suppō pȝ qꝛ digestiua magis indiget hūiditate ꝛ caliditate q̄ȝ frigiditate aut siccitate vt prima primi doctrina 6ª. c°. de virtutibus ministrātibus. Et idē pōt colligi a gal. 6° de accidēti ꝛ 6°. de regimine sanitat̄.

¶ 4° suppō in corporibus habētibus calorē innatuȝ mult̄ maior fit dissolutio digestio ꝛ nutricatio. alijs pibus q̄ȝ in habētib⁹ paucū pȝ qꝛ iste opōnes a calido innato fiēt. ģ cū ē fortior alijs pibus erūt opatiōes iste ampliores hoc ēt videt̃ de mēte y. in affō cū dixit ꝙ pueri plurimū habēt innatū calorē ꝛ intulit ꝙ plurimo indigēt nutrimēto ꝛ ꝙ si non det̃ corpus ꝯsumit̃. ģ certe innuit in illis verbis ꝛ plus posse digeri ꝛ fortiorē fieri dissolutionē in illis q habēt plus de inato calore. ¶ 5ª suppō. Corpora humida ꝛ calida siue diuisim siue ꝯiūcti plus sibi in nāli dispōne determināt de sanguine ꝛ nālibus humiditatibus alijs pib⁹ q̄ȝ corpora opposita mō disposita. hoc pȝ p° qꝛ illis sūt magis sue ꝯplōnes ꝓportionales ꝛ pȝ inductiē. In sanguieo. n. ē pl⁹ de massa sanguinea qñ ē nāliter disposit⁹ q̄ȝ i flegmatico. ꝛ q̄ȝ in colerico ꝛ ita in flegmatico plus q̄ȝ in mlico ꝛ in humido tm̄ q̄ȝ in sicco tm̄ ꝛ in calido tm̄ q̄ȝ in frigido tm̄ ꝛ sic ꝯñter de alijs cōpatiōibus

¶ Suppono 6°. ꝙ ad famē nālȝ cōiter qnqȝ dicti motus in ꝓcedēti dubio sūt necessarij ꝛ ꝙ illis exñtibus ē fames. ¶ 7° supponit̃ ꝙ facilitas tollerantie ieiunij attēdat̃ vl̃ penes difficultatē cadēdi i famē vel penes puitatē nocumētoꝝ seq̄ntiū tollerātiā ieinnij vel penes facilitatē releuādi se a talibus nocumēt̄. hoc pȝ ex gal. in ꝯmēto saltē quo ad duas primas ptes. ¶ Octauo supponit̃ ꝙ cū dicimus corpus sanguineū cōpari colerico ꝛ alijs istā addimus pticulā alijs pibus ꝙ nō sit intelligendū oia reliqua ꝓter cōplexionē eē oīo similia quo ad dnominationē ꝛ quo ad mēsuras nā ē hoc impossibile vt dixi in ꝓcedēte q̄ōne. si. n. tm̄ de sanguie in sanguineo inueniat̃ quātū in colerico ꝛ sanguineus habeat mediocrē mēsurā ꝛ sibi nālē colericus nimiū habebit ꝛ ita in multis alijs intelligamus. ģ alijs paribus vt in q̄bus ē possibilis quo ad oia pitas sit sȝ in alijs ꝙ sint ita illa q̄ in vno inueniunt̃ ꝓportionabiliter sibi sicut illa reliqua q̄ in alio inueniunt̃ sūt sibi ꝓportiōalia vt cū vterqȝ cuiuslibȝ quatuor humoꝝ hȝ mēsurā sibi ꝯuenientissimam sicut pares quo ad humores ꝛ sic de cibo ꝛ alijs.

¶ His habitis p° loquar de ꝯpatiōe ꝯplonuȝ in facilitate tollerātie quo ad tarditatē casus i famē 2° quo ad nocumētoꝝ puitatē. 3° quo ad releuationē. ¶ Quātū ad primū sit ista ꝯ° stante equali mltitudine humoꝝ i corporibus calidis ꝛ frigidis alijs pibus difficilius tollerāt ieiuniū calida q̄ȝ frigida. ꝓbat̃ ista maiorē multitudinē humoꝝ sibi dtermināt q̄ȝ frigida vt dicit 5ª suppō. ģ si ꝓcipue equalē habēt plus defficit calidū a sua nāli mēsura q̄ȝ frigidū aut minus habundat respectu sui: minus ꝓportionaliter hȝ de humoribus in isto casu ꝛ resolutio fit i eo fortior vt dicit suppō 2ª. ꝛ digō velocior ꝛ nutricatio. ģ i istis citi⁹ mēbra inaniunt̃ ꝛ citius attrahūt a venis ꝛ citius vene a stō. ꝛ p ꝯñs citi⁹ fit fames. Ex quo seq̄t̃ ꝙ calida tm̄ difficilius tollerat ieiuniū q̄ȝ frigida tm̄ ꝛ calida ꝛ sicca q̄ȝ frigida ꝛ sicca ꝛ calida ꝛ humida. q̄ȝ frigida ꝛ humida stāte semp pitate in quātitate humoꝝ ꝛ in alijs quātū ē possibile. ¶ 2ª ꝯ° ꝓcipue equali exñte quātitate humoꝝ in humidis ꝛ siccis alijs pibus ꝯplones humide difficili⁹ tollerāt ieiuniū q̄ȝ sicce. ꝓbatur ista pitate supposita iste minus ꝓportionaliter ad mēsurā sibi nālē hñt de humorib⁹ vt pȝ ex suppositiōe 5ª ꝛ in eis fit dissolutio fortior ꝛ digō velocior. ģ alijs pib° citi⁹ fiēt isti motus ad famē requisiti ꝛ sic citi⁹ cadūt ni famē ꝛ pȝ aui^m ex suppōe p° ꝛ 3ª. ꝛ hāc ꝯclu^{cs} vult auic. p° 4^{ti}. c° de cibatiōe febricitātiū cū dixit ꝛ sūt de oib⁹ q̄dā q sūt exuberāt̄ carnis sȝ cū abscidit̃ ab eis cib⁹ dbilitāt̃ ꝛ extenuatiōnē icurrūt qꝛ ñ tollerāt ꝓhibitionē cibi q° ad facilitatē tolerātie me^{to} puitat̄ nocu^{or} seq̄ntiū ieiu^m

¶ 3ª ꝯ° ꝛ corpa calida ꝛ cor^a hūida i nālissima sibi dispōne exñtia citi⁹ p⁹ ꝯueniētē cibationē famēt q̄ȝ sicca vl̃ frigida stāte ꝓportiōe lapsus ꝓbat̃ qꝛ i istis fit dissolutio maior ꝛ digō velo^{us} tā in pria q̄ȝ in 2ª

Et iõ citi⁹ accidit mēbroꝝ attractio ꝛ venaꝝ cum stõi vacuitate. ḡ citi⁹ incipit in eis fames. Et dico notāter ꝙ i nālissima sua dispositiōe exñtia qꝛ vbi haberēt humiditates extraneas vel superfluētes staret oppoᵐ. Et hāc ꝯclusionē vult Auic. 3ª pmi loco allegato in primo argumēto. 4ª ꝯclusio qui buscunqꝫ corpibus siccis sanis aliquod humiduꝫ sanuꝫ facilius tollerat ieiuniū: pbaꝛ qꝛ quocunqꝫ tali corpore sicco aliquod tale humidū mlto plus hꝫ ꝺ humiditate cruda digestibili reducibili ad be nignū ita vt merito illius tardius cadat in famē ḡ Alsᵐ pº videꝛ ad expiētiā. 2º ꝙ tales humiditates coaceruāt in sanitate vt videꝛ velle gal. 8º terapen tice caº penultimo. Et ꝙ illaꝝ merito ꝓfert eis ie iuniū sꝫ humida cū ista ꝯditione poniꝛ in 2º loco. Nā sic dicit ad litterā. sꝫ qbusdā eaꝝ cū ꝯtingerit multitudinē coaceruasse humoꝝ sine corruptione coaceruant āt ꝯtinue ꝛ ieiuniū ꝓdest magis āt fri gide ꝛ humide. 2ª vo q̄ humide. 3ª vo nō cū hac q̄ frigida. 4ª vo q̄ frigida ꝛ sicca hec gal. ❡ Quātum ad cōpatiōnē haꝝ ꝯclusionū merito nocumēti se quētis ieiuniū. nōndū h ꝙ nō loqmur nisi ꝺ nocumē tis ieiuniū pˢe seqntibus sicut sunt nocumēta dis solutiōis a calido nāli ꝛ hec cū generali verbo di cemus nocumēta maiora facilius tollerat. Cū nō specialia nocumēta volā significare faciā illud spā li vocabulo. ❡ Tūc sit pª ꝯº ista. si corpora humida in nālissima dispositiōe exñtia cicius extollerātia ieiunij incipiāt famescere q̄ꝫ sicca ita cicius incipi unt recipe nocumēta ex ieiunio pª ps ē 3ª ꝯº. 2º p baꝛ qꝛ q̄ꝫ cito famē incurrūt ꝯpletā ꝛ verā tā cito incipiūt dissolui plus debito. Aliter. n. nō eēt i nā li dispositiōe sibi cū fames accideret mēdosa ꝛ p ꝯñs incipiūt noceri. Ex hac seqꝛ ꝙ corporib⁹ hu midis ꝛ siccis ꝓcipue equaliter habētibus de hu moribus nālibus citi⁹ ex ieiunio leduntꝛ humida q̄ꝫ sicca. 2º ꝯº corpa humida sana qbuscūqꝫ cor poribus siccis facilius possunt alijs paribus hocº tollerare ieiuniū pꝫ qꝛ multo maior q̄ꝫtitas humi ditatꝭ crude digestibilis impeditiue nocumēti ieiu nij pōt i corpe humido q̄ꝫ sicco coaceruari quo fa cto maiori tpe sine nocumento abstinebūt. ❡ Pre terea ꝛ ea calida ꝯtingit magis habūdare sangui ne i tm̄ vt magis sine nocumēto ieiunēt. hāc ꝯºnē videꝛ velle y. pticula 7ª illo affō. Corporibus hu midas carnes habētibus famē adhibere remediū ē fames. n. exsiccat. Et Gal. 8º terapētice cū humi da posuit loco 2º in difficultate casus i febrē ex fa me ꝛ hoc puto voluisse Averoym. 6º colliget cū di cit ꝛ vlīter ꝯplexiōes humide indigēt inter refecti oneꝫ ꝛ reffactionē mora lōga q̄ꝫadmodū sicci idi gent breui. Intelligo. n. vlīter. i. vt plurimū in sani tate. 3ª ꝯclusio stāte equali multitudine humoꝝ ꝯuenietiū ꝯplexio calida difficilius tollerat ieiuni um alijs pibus. pꝫ qꝛ fortius dissoluiꝛ ꝛ citi⁹ ad mi nus sibi ꝓportionalē mēsurā deuenit humiditatis ꝛ humoꝝ. 4ª ꝯº nō posita pitate in multitudine humoꝝ ꝯtigit calidā ꝯplexionē frigida magis tol lerare ieiuniū. hoc pꝫ qꝛ ꝯtingit multo plus ꝓpor tionaliter habere de humore puta de sanguine. ❡ Hec eadē ꝯº est Gal. 2º ꝯplexionū caº 4º dum dixit. Qm̄ cui⁹ vene sūt stricte eius sāguis erit pau cus ꝛ non plurimū abstinet a cibo ipsius ꝯseqꝛ nocumētū. Sꝫ cuius vene fuerint ample eius san guis erit multus ꝛ plurimū abstinet a cibo ꝙ ipsū nō ꝯsequaꝛ nocumētū. et iõ volūt qdā ꝙ ꝯplexio sanguinea in prima senectute in nālissima sua di spositiōe exñs est maxime tollerat iua ieiunij lꝫ h⁹ ego nō credā. Illud tm̄ ꝯfirmāt auctoritate Au. pª quarti cº. de cibatiōe febricitantiū illo paragrafo ꝛ de primis senibus sunt. 5ª ꝯº lꝫ aliqua ꝯplo fri gida ꝛ sicca in nāli dispositiōe exñs absolute ma iora nocumēta sit apta icurrere ex dato ieiunio q̄ꝫ data calida ꝛ humida ceteris pib⁹ tm̄ calida ꝛ hu mida ē facilius ex ieiunio alijs paribus apta febrē incurrere prima ps ē supra posita. et 2ª ē gal. 8º te rapentice fm̄ vnā quotationē cº 6º. ❡ Vltima ꝯºū q̄libet ꝯplo cicius nocumentū ex ieiunio incurrēs ꝯtinuato ieiunio ꝯtinue magis p ipsuꝫ est lesa. pꝫ de sanguineis q cū in nālissima fuerint dispositiōe citius famēt q̄ꝫ colici ꝛ tm̄ ꝯtinuato ieiunio colici i fine magis cito moriunꝛ ꝛ sic magis lederenꝛ.
❡ Quātū ad 3ᵐ supponiꝛ pº ꝙ hic loqmur de no cumento dissolutiōis. ❡ Supponiꝛ. 2º ꝙ ab illo no cumēto releuaꝛ corpus p operationē virtutū nāli um. Supponiꝛ 3º ꝙ in calidis ꝛ humidis virtutes nāles sūt fortiores q̄ꝫ in opposito mō equalꝛ lapꝛ ❡ Pª ꝯº ab equali nocumēto facilī⁹ releuaꝛ ꝯplo calida ꝛ humida ꝯplexio alijs paribus q̄ꝫ frigida vel sicca pꝫ qꝛ pi exñte nocumēto virtus remanet maior ꝛ alia pia ḡ ꝛc. 2ª ꝯº nō exñte equali nocu mēto qñꝫ facilī⁹ releuareꝛ frigida aut sicca. q̄ꝫ da ta calida vel humida a suo. qꝛ tm̄ gal. tm̄ duos mo dos difficultatꝭ tollerātie tetigit iõ de hoc 3º taceo cū defficile sit vlēs ꝯplones de aliqua vna ꝯplōne respcū aliaꝝ non stāte nocumēto equali ponere.
❡ No. vltio me hic nihil dixisse de tpata q̄ꝫ qꝛ gal. posuit quoddā mō medio facilꝛ in febrē cadere re spectu quorūdā ꝯplonū ꝛ reᵘ. saliaꝝ difficulter iõ puto ēt mō medios se hēre i velocitꝭ digerēdo reᵘ. ꝯplonuꝫ nō multū lapsaꝝ ꝛ velociter famēdo ꝛve lociter ad nocumēta veniēdo. Hijs habitꝭ rñdeꝛ ad argumēta añ oppoᵐ facta. ❡ Ad priᵐ pꝫ ꝙ pro bat pitatē posita pitate humoꝝ in q̄ꝫtitate aut vtro bique exñte nālissima resᵘ. sui dispōe. p 3ª tm̄ ꝯfirma tiōe dicendū ꝙ hermenij ꝛ caldei ex ꝯsuetudine ꝛ grossicie ciboꝝ plus abstinēt nostris lꝫ ēt siccitas ꝯplonis iuuet. ❡ Ad 2ᵐ argᵐ dꝛ ꝙ posita pitate i humorib⁹ corpa frigida tardi⁹ cadūt i famē. Iteꝝ stāte nālissima vtriusqꝫ dispositiōe frigida tardius famēt ꝛ tardius nocenꝛ. In dispositiōe āt non nā lissima stat calida magis tollerare vt qñ multo pl⁹ excederent in sanguinis quantitate q̄ꝫ in caliditatꝭ fortitudine. Et hoc vult gal. scdo complexionum loco supra posito. ❡ Ad argumentum ergo min⁹ habent de sanguine. ḡ difficilius tollerant ieiuniū negatur argumentum. Gal. autem q voluerit in il la auctoritate dictū ē sup i qōne de fame attletaꝝ.

¶ Ad scdaz 𝔭firmationē negat ꝙ iō sūt lōgiores vite calida q2 tardius dissoluunt̄ ⁊ cā dicta ē 2° te gni in qōne de lōgitudine ⁊ breuitate vite. ¶ Ad tertiā 𝔭firmationē stati visū ē qd gal. vult 2° 𝔭ple xionū. ¶ Ad argumēta alterius ptꝭ pz p° de calidis esse 𝔭cessū ꝙ in nālissima dispōne difficilius ferūt sz de siccis gal. voluit ꝙ citius cadūt in febres q2 sui spūs sūt magis accēdibiles sz añq̄ isti cadāt i febrē humidi ceciderūt i alia nocumēta ⁊ iō dictū ē supra in 𝔭clusiōe vltima 2e ptis determinatiōis ꝙ licet humida citius nocumēta ieiunij incurrant tñ 𝔭tinuat o ieiunio plerūq3 sicci maiora incurrūt nocumēta vt in febrē ⁊ sincopiz ⁊ mortē q̄nq3. Cu ius cām vide prima quarti c° de cibatiōe febricitā tiū ⁊ hec de qōne.

Diuersitates etatū. Gal. 𝔭mentādo affōm facit tria. p° po nit vtilitatē. 2° exponit affo^m. 3° remouet dubiū 2°. ibi prope abstinētia cibi ibi 3°. Circa finē. no. āt qđ ¶ In prima parte dicit ꝙ diuersitates etatū intel lecte quo ad modū se habēdi infaciliter tollerādo ieiuniū iuuāt in ordināda dieta ⁊ hoc ē claꝝ. q2 tā sano q̄z egro puero aliter ē ordināda dieta alijs pi bus q̄z iuueni vel seni ⁊ hoc mō hic affo⁹ ē vtilis. ¶ Abstinētia: hic exponit affōm ⁊ diuidit̄ in quatu or p° docet 𝔭parationē senū ad pueros ⁊ econtra inferēdo generalē habitudinē etatū vsq3 ad senec tutē ⁊ declarādo qr aliqs dicat̄ facilius tollerare ieiuniū. 2° ondit habitudinē illius affōi ad sequen tē. 3° 𝔭mētat̄ illā ptē ¶ 2° 𝔭sistentes. 4° illā. qcū q3 sūt animosiores: ibi 2°. si qs. n. istos duos. 3° ibi scđo 𝔭sistētes: 4° ibi Quod āt infantes. ¶ De pri° dicit ꝙ abstinētia cibi ē facilis senib⁹ dura pueris dicit scđo ꝙ intelligit facilem esse abstinētiā senib⁹ q2 nō sūt famelici ita cito ⁊ q2 nō nocet eis esuri ēs ex quali cibi abstinentia qđ econtra accidit in pueris q2 pueri citius fament ⁊ citius ⁊ nocumen ta famis incurrunt cum multum abstinēt a cibo: non tñ citius senibus sed ēt cicius scđo 𝔭sistētib⁹ q sūt medij inter pueros ⁊ senes. dicit 3° ꝙ ex hoc sequit̄ ꝙ in hijs q sūt medij inter pueros ⁊ senes duricies abstinēdi a cibo ⁊ facilitas dz intelligi eē 𝔣𝔷 vicinitatez ad extremitates. q2 viciniores pueri tie durius viciniores āt senectuti facilius abstinēt hoꝝ oīum cā dicta ē in qōne ⁊ expositiōe affōi.

¶ Tu āt ex isto collige penes duo attendi facilita tem tollerātie ieiunij ⁊ sūt h dicta. ¶ Dicit 4° ꝙ h voluit dicere y. hic ⁊ sequēti affō cū dicit q crescūt plurimū habent innatū calorē. Et tūc insurgit io hannicius dicens ꝙ plurimū calorez eē in pueris pōt dupliciter intelligi vel q2 habēt multū respec tu aliaꝝ etatū: vel q2 habēt plurimū de calore re^u alioꝝ humoꝝ. ¶ Si qs hos. ¶ Facit ꝙ dictū ē ⁊ pz. ¶ 2° 𝔭sistentes. ¶ Facit ꝙ dictū est: ⁊ sunt quatuor dicta. primū ꝙ per scđo 𝔭sistentes intelligi debent illi q perfectionē iuuētutis transierūt: nōdū tñ ad senectutē puenerūt. Et hic imagynādū ē iuuenes post iuuentutis initiū aliquāto tpe perfici licet insē sibiliter sicut verbigra. In pria medietate 𝔭sisten tie ⁊ in fine istius ptis sunt iperfectōi iuuētut̄. Sz in scđa parte iperficiunt̄ licet ēt insensibiliter ⁊ ad senectutē tendūt q2 tñ calor remanet equalis nō dicunt̄ senes. ¶ Isti q̄ sūt. scđo 𝔭sistentes. 2^m dic tuz est theophili ꝙ y. per scđo 𝔭sistentes intelligit illos inter quos ⁊ pueros est alia etas media. i. p̄ ma 𝔭sistentia vt satis dicit̄ a gal. ¶ 3^m dictū est ꝙ hec etas media inter pueros ⁊ scđo 𝔭sistentes sic est in medio ita medio mō se hz in facilitate ⁊ diffi cultate tollerātie ieiunij. ¶ 4^m dictū est q2 gal. istos pretermisit volēs ꝙ p dicta de alijs intelligeretur quō se habēt. ¶ Qđ āt infātes. Facit ꝙ dictū ē di cens ꝙ cū dixit infantes animosiores notauit vl'z nō etatiam diuersitatē. Et rō est q2 animosiores sī calidiores voluit q̄ ꝙ calidiores alijs partibus diffi cilius abstinent: q2 nocet eis fames multū si vltra modū abstineāt ⁊ totū declaratū est in expositiōe affōi. ¶ No. n. ¶ Hec est tertia pars cōmenti princi pal'. In q̄ remouet dubiū posset qs dicere ꝙ dictuz est senes facilime ferre ieiuniuz dz ne intelligi de oībus senibus ⁊ decrepitis. ¶ Rñdet p° ꝙ y. dixit senes nō seniores: ⁊ iō voluit solū intelligere de se nibus primis. ¶ Rñde scđo ꝙ si tu velis intellige re oēs senes ⁊ decrepitos tūc per facilime ferre ie iuniū dz intelligi esse 𝔭tētos paruo cibo: ⁊ hoc mō verificat̄ q2 d̄crepiti hoc mō facilime ieiuniū ferūt i. oblationem pauci cibi ⁊ nō multā cibi q̄ztitatem tollerare possunt. ¶ Cā aūt est: q2 sunt sicut lucer na extinctioni parata in qua paꝝ olei dz admini strari qm̄ si nimio plus babundauerit suffocat̄ ca lor ⁊ extinguit̄ ⁊ iō hec etas paꝝ ⁊ tm̄ sibi postulat cibi neq3 multū durat ad capienduz. i. neq3 multo tpe p⁹a stat ꝙ dz iterū capere hoꝝ oīum cā dicta ē in qōne prima huius affōi Et subdit ꝙ ypo. quasi hoꝝ cām reddens subdit seq̄tēz affōm. et iuxta hunc 2^m modū rñdendi gal. militat positio Gal. quaz narraui in fine prime qōnis istius affōi.

¶ Qui crescūt plurimū. ¶ In hoc affō red dēdo cām dictoꝝ. ponit y. duas con clusiōes ⁊ 𝔰m hoc diuiditur in duas: ibi scđa. seni bus vero. ¶ Prima 𝔭° est ista. Corpora adolescē tum idigent plurimo nutrimēto. pbat̄ 𝔭clusio ista corpora habent plurimū calorē innatū. q̄ indigent plurimo nutrimēto ⁊ pbatur 𝔭ña q2 nisi plurimū nutrientū det̄ 𝔭sumit̄ corpus eoꝝ a calore. ¶ Cir ca istā partē no. pri° ꝙ per eos q crescunt debem⁹ vniuersaliter oēs adolescentes intelligere. ¶ No. 2° ꝙ de calore innato quid sit varie inueniunt̄ po sitiones siue per calorē intelligam⁹ corpus siue p calorem intelligamus qualitatez subiectiue in eo exñtem. nā qdam imaginant̄ a principio generati onis contractā esse in embrione quandam partez subtilem spūosam que est pars membroꝝ conata ⁊ simul cū alijs partibus grossioribus mixtam ita ꝙ vna sine alia formā viuentis non recepit sed ps illa spūosa est principaliter ad formā illā 𝔭seruā dam ⁊ in eā fundat̄ principaliter calor qui est ani me primū instrumentū ⁊ hanc partem vocauit ca lorem innatum siue spm̄ complonatum aut etiā

calíditatem

caliditaté hui⁹ ptis nālē vocāt calorē inatū ⁊ hāc ptē calidū inatū. ¶ Quidā vero imaginātur vltra mēbro𝔯 subam ad vite opationes pficiēdas reqri in quolz mēbro spūz. Sz tñ hic spūs qñqz est mē bro cōiunctus ⁊ appropriat⁹ ac si in illo nat⁹ esset. aliq aūt spūs sunt adhuc sub for^a cōmunis spirit⁹ pmanētes. Nūc aūt hic spūs apropriatus vocat calidū inatū ⁊ qñqz calor inatus ⁊ caliditas in eo exñs vocat caliditas inata. ¶ Quidā vō p calidū nāle vel inatū itelligūt oēm spūz nālē ⁊ pueniētē mēbro pro suis opationibus exircēdis siue ille sit calor i mēbro apropriatus siue nō ⁊ tūc pz diuersitas sensus ypo. ſm varietatē opinionē. ¶ Quidā enim dicunt ypo. velle ꝙ in pueris illa pars mem bro𝔯 spirituosa ē amplior. ¶ Quidā volūt eū intelligere ꝙ spūs mēbris apropriati sūt plurimi i pueris. ¶ Quidā volūt ꝙ tota sūmā spūuz pueniētū pro operatione ē amplior in pueris. ¶ Nota. 2° dici i pueris eē plurimū calorē innatū respectu eo𝔯 q i alia sūt etate pstituti. ¶ Nota ꝙ hoc pōt itelligi duob⁹ mōis vno mō absolute qꝛ totū inatū calidū i pueris ē maius toto innato calido iuuenis alio mō respectiue ad quātitatē sui corporis ⁊ isto scdo mō maxime verificat. ¶ Nā si calor innatus sumatur pro spū pueniēti multo maior ē quantitas spūs in magno iuuene ꝗ in embrione ad palmi magnitudinē. ¶ Nō. 4° ꝙ eē plurimū calorez innatū i pueris posset intelligi itēsiue nō quātitatiue sz hoc vt mihi videt nō ē ad mētē gali. ¶ Nō quinto ꝙ qdā pstruūt illū terminū plurimū cū li. innatū ⁊ erit sensus ꝙ q crescūt habēt calorē plurimū inatū. i. plurimū nālē. ¶ Et hoc nō puto ad mētē gali ⁊ aui. nā ille ē magis nālis q ē temperatior ⁊ pfecta𝔯 opationū istrumētū. hic aūt ē calor iuuenis vt prima primi ca° de etatibus. Quidam vero pstruūt cū li. calorē ⁊ hoc verū. ¶ Sexto notādū ꝙ idigētia cibi i puericia ē pp duos fines necessaria vnus ē ad recōpēsandā dpditionē alius ad augmētū faciēdū. cū enim nō potuerit animal nāliter generari sub quātitate sub qua posset bene suas operatiōes pficere fuit oportunū animal augeri ¶ Et ex hoc qdā doctor innuebat ꝙ ꝗ vis nulla fieret i corpe dissolutio ad huc tñ fames fieret nālr. ¶ Infert. 2° illos quinqz motus a ga. positos non eē de formali ratione famis nālis posset etiā addi. 3° cā necessitatis nutrimēti ⁊ ē vt habeatur pueniens mā p generatione sibi similis ⁊ qꝛ ista𝔯 causa𝔯 due saltē pme que sunt potēriores fortiores iueniūtur in corporibus crescētibus iō ipsi plurimo idigēt nutrimēto. ¶ Septimo nō ꝙ isti intelligūt plurimo idigere nutrimēto respectu quātitatis sui corporis. Nō eni ē dubiū plus sumē cibi iuuenē ꝗ puer vnius diei. ¶ Nō octauo ꝙ hic posset intelligi ꝙ plurimo nutrimēto egeāt in quātitate ptinua vel in quantitate discreta. hic intelligimus de cōtinua vt dixi in relatione ad corporis quātitatē. Nā multis adolescētibus decrepiti sūt sepius cibādi vt dicit in precedēti affor ismo. ¶ Vltimo nō ꝙ corpora adolescētū cōsumi si non exhibeat nutrimētū intelligi debet qꝛ phibētur a magnitudine debita ⁊ qꝛ iterū calor humiditatē radicalē citius dissoluit sicut eni flamma pauco exñte oleo citius dissoluit humidum radicale lichinij ita calor naturalis pauco exhibito nutrimento citius dissoluit humidū radicale. Senibus vō. hic ponit secūda pclō ⁊ diuidit in duas ptes pmo facit hoc 2° infert correlariū ibi secūda. pp hoc ¶ Cōclō est ista corpora senū idigēt pauco nutrimēto pbat in senibus puus calor inest ꝑ pauco idigēt nutrimento tenet pña qꝛ si corporibus modicum calorē habentibus daret multū nutrimentū illud extinguere calorem eo𝔯. ¶ Circa pclonez nō p senes itelligi etiā decrepitos pauco nutrimēto idigent respectu crescentiū cōparatione ad quātitatez proprij corporis. ¶ Nō. 2° ꝙ qꝛ cibus est dandus ſm caloris nālis vigorez vt in sequenti cōmento. iō cum ē paucus ⁊ modicū potens paucū cibi est dandū. ¶ Nō. 3° ꝙ calor puus extinguit a cibo multo qꝛ nō pōt cibū multū digerere. fiūt ꝑ crudi humores ⁊ frigidi q postea calorem extingūt aut suffocādo aut sui qualitate mala ⁊ frigida alterādo. ¶ Propter hoc. ¶ Infert correlariū ⁊ ē ꝙ febres nō similiter fiūt acute isenibus pbaturi Senes hñt corpora frigida ꝑ nō similiter itēdūtur eo𝔯 membra p febrez ¶ Nō ꝑ ꝙ cū membra senū sint frigidiora membris iuuenū iō ex equali cā nō tātū calefiunt ¶ Supposito ꝑ ꝙ in sene ad tātū graduz caloris putredinalis deueniāt humores sicut i iuuene ⁊ i tanta quātitate nō tamē febris erit intensa in se in sene sicut in iuuene. Et iō puto absolute dicendū eē ꝙ maiori gradu febrire pōt iuuenis ꝗ possit febrire senex. nā capta maxima quātitate humoruz calidissimo𝔯 possibiliū intendi i iuuene maximo icendio possibili similis quātitas si posset esse in sene nō tātū ipsuz calefaceret ⁊ sic nō ita intēsa faceret febrē. ¶ Nō. 2° febrē acutā dicere duo pmū ē ꝙ sit i se intensa. 2^m ꝙ sit cite terminationis quo ad primū in senibus non possunt oīno ita intense esse sicut in iuuenibus ad sensum datū quo vō ad citā terminationē ⁊ si possint esse ita acute tamen hoc est raro qꝛ eo𝔯 peccantes humores sunt frigidiores ⁊ grossiores ⁊ calor senilis min⁹ potēs ad nālia opa ⁊ ſm modū dictū intelligatur auero. 7° colliget. ꝙ calor preternāz mēsuratur mensura caloris nālis qꝛ mēbra nāliter calidiora alijs pibus ab equali cā vtro𝔯qz calefactiua plus calefiunt. Huius affor ismi pcordia pro pte sumit prima pmi ca° de etatibus ⁊ pro parte correlarii vltimi prima quarti ca° de causonide ⁊ 7° colliget ca°. 3° ē autē vtilis vt precedēs ⁊ ampliatur ad omnia plurimū calorē vel paucū habētia nālē aliis pibus tam prima ꝗ secunda pclusio.

¶ In libris de cōplonib⁹ Gal. cōmētā^a hūc affōm facit qnqz p° cōmentat pmā pticulā ostendendo quō pueri habēt plurimuz innatuz calorē. In pte 2° oñdit ꝙ plurimo egent nutrimēto. in. 3° docet ꝙ senes egēt pauco nutrimento. In quarta declarat correlarium

assoi.i 5ª excusat se ad alia remittē.2ª ibi.hoꝝ qd aūt.3ª ibi.vbi vō calor paucus.ibi.4ª.Quod eniz dixit.ibi 5ª.hec ypocratica. ¶Pars pma diuidit in tres.pmo narrat opinionē de calore pueri ꝛ iuuenis.2º ponit quasdā distinctiones ad ꝓpositū 3º ꝓbat itētū.s.calorē pueri eē maiorē calore iuuenis quo ad ꝓpriū subm.ibi.2ª.aliqñ hij p calorem ibi.3ª Subiectū eni nālis. ¶In prima pte dicit di ctū eē in libro de cōplonib⁹.s.caº.2º ꝙ aliqui dixerūt calorē iuuenū eē maiorē calore pueri ꝛ ꝙ aliq dixerūt calorē pueri eē maiorē calore iuuenis i cōparatione ad suos humores.Et ꝙ q: in iuuenib⁹ calor ē fortior ꝛ videt eē acutior i eis ſ; tñ ē dictū ꝙ ſm subiectū ē abundātius.Et iō opꝫ hic dicere breuiter q̄uis possem⁹ dicere multa. ¶Multe opiniones narrate sunt due antiquoꝝ.3º ga.ꝛ loco allegato ꝛ pma primi caº de etatib⁹. ¶Aliqñ hij.

¶Ponit diuisiones ꝛ sunt tres.primo ꝙ hoc nomē calor qñq; dicit de qualitate qñq; de suba calida denominatiue a calore dicta ꝛ ē cōsuetudo ita equocādi in oibus fere antiquoribus quod confirmat auctoritate Theofili ꝛ pꝫ. ¶2ª distictio ē supponēdo ꝙ calor dicat multus aūt paucus ratione subi eū recipiētis.Et ē ita calor qñq; recipit i substātia vel subo simplici nō cōmixto qñq; recipitur in subo ꝯmixto.Exēplū pmi.Si vna aqua esset tota calefacta illū calorē dicimus recipi in subo simplici qñ recipit in subo nō cōmixto.Exēplū scđi si aqua calefacta misceat cū frigida sicut sepe fit i vno vase dicerem⁹ caliditatē eē i illa aqua que tñ ē cōmixta ex calida ꝛ frigida.Et iuxta hanc distinctionē dicit ꝙ recepto calore i nō confusa suba.Sicut verbigra.in vase aque totaliter calefacte dicimus ꝯsideratiōe subi illud esse calidius ꝙ est amplı⁹ ita ꝙ i vase maiore pleno aqua calida ē maior calor q̄ in minore.Sed qñ calor ē in subā ꝯfusa nō semp hoc modo dicimus.S; qñq; ꝯtingit ꝙ i minore dicam⁹ ꝙ ē maior ꝛ de maiore dicit ꝙ ē minor verbigra.Si sint duo vasa in equali ꝯmixtiōe siue sint equalia siue inequalia ꝛ sint ex aqua ꝛ vino.tūc nos dicimus i hoc vase vinū plus habundat aut aqua nō q: vas sit maius. ſ; q: plus est de illo ꝓportionalr̄ in eo ꝛ hoc pōt de minori verificari ꝛ de maiori ꝛ de equali.Si vero vtrūq;.s.vinū ꝛ aqua in vtroq; cōmisceātur equaliter dicim⁹ similiter habūdare vinū aut aqua in vino sicut in alio ¶3ª distinctio ꝙ cū dicim⁹ calorē eē maiorem qñq; respicim⁹ quātitatē vt stati est dictū subi recipientis.qñq; vero nō ſ; solā qualitatē verbigra.dicim⁹ ꝙ in hoc ē maior calor . in illo vero minor.si eēnt duo vasa plena aque calide ꝛ essent equalia. Sed in vno eēt aqua calidior tūc in illo dicerem⁹ maiorē calorē q̄uis hoc sit im.ꝓpriū ꝛ absonū qa respiciēdo solā qualitatē deberem⁹ potius dicere forcius aut debilius que ꝯueniūt qualitati ꝛ non maius vel minus que sunt ꝓpria sube rōne tamē quantitatis ¶Ista tñ abusione nō solū vulgus ſ; medici vtuntur cū dicūt hec febris ē maior ꝛ similia. ¶Addit vltra oēs diuisiones istas ꝙ in omni equocatione oꝫ ꝯsiderarē intētionē dicentis.s.in qua nomē ab eo ꝓfert ne si qs infamaret dicētem differētia tāq̄ dicēt ꝯtraria sit potius ipse dign⁹ īfamia nō bene intelligēdo dicta que ipse vult rephendere pp quā ignorātiā qdā hic obiciūt ypo.ꝛ dicūt ipsum loq de qualitate cū ipse dicēdo⁹ꝙ qui crescūt plurimū innatū habent calorē itelligit solū d̄ quātitate caloris quo ad subiectum ¶Subiectū eni caloris nālis. ¶Hic ꝓbat itētū.s.pueros quātitatiue plurimū habere de inato calore.ꝛ hoc puto ego intelligēdū i cōpatiōe ad quātitatē sui corpis ꝛ alijs pibus.s.in cōplone nāli ꝛ sexu.nam iste rationes cū hijs duab⁹ ꝯditionibus vident cōcludere.Et diuidit ps ista in tres ſm tres rōnes 2ª ibi.Qualitas aūt caloris.3ª ibi.ꝛ si ꝓspiciatur phisice . pma i tres. pmo ponit vnā suppositionē 2º facit suā rationē.3º ꝓbat ꝯñaꝫ.ibi 2ª. Cū autem corpori.ibi.3ª.quod si nō foret. ¶De pma parte supponit ꝙ subm ꝓpriū naturalis caloris ē suba aerea ꝛ aquosa.Et p ꝯñs humida quod ꝓbatur exēplo.nam sperma est multū nāliter calidū vt dr̄ in liº de spermate ꝛ sanguine mēstruo ex qbº corpus nostrū ꝯficit ꝛ in illo modicū ē de suba terrestri ſ; plurimū de suba humida ꝛ calida ꝛ similiter sanguis mēstruus calidus ē ꝛ humidus ¶De 2ª pte itendit hāc rōneꝫ.corpa sunt humidiora in puericia ꝛ postq̄ creuerint ficciora ğ q̄uis multū essent calida qñ creuerint ille calor eēt ignee nature ꝛ calor nālis eēt paucus respectu p̄cedētiū etatū.Et iō in illis p̄cedētibus erat multus respectu sequentiū. assumptū pꝫ q: corpora humana continue mutant in magis terrestria . sicut videmus etiā in initio augmētādi q: quādo nascit vel pmo format videm⁹ esse humidius ꝛ postea durius.

¶De 3ª.pte ꝓbat illā ꝯñaꝫ corpora sunt hūidiora ꝛ postea ficciora ğ postea minus hñt de calore inato q: si ñ valeret hoc maxime esset q: iuuenes itensiorem hñt caloreꝫ vel fortioreꝫ.Et iō dicere mus ꝙ in eis est amplior calor innatus ¶Contra si pp hoc ista rō nō valeat seqtur ꝙ calor innatus i febrientibus est multus.ſ; hoc est falsuꝫ ğ ꝛ ꝯña tenet p similitudinem q: etiā i febrientibus calor est intensior .Falsitas probat q: etiā in febricitantibus calor nālis nō est tātus quātus fuit ante ğ nō est mult⁹ respectu p̄cedentis.Et assumptū probat q: calor nālis est temperate cōplonis ꝛ calor accñtalis est ignee nature ꝛ illō quod a calore accñtali dissoluit q est in terreo igneo est calidū ꝛ sic cū.fum⁹ vō caloris nālis est temperatus ꝛ suauis ¶Istud totū ꝓbat expientia.nā calor sanoꝝ est suauis ꝛ gratus tactui nullū inferens nocumētū vel pūcturā ſ; i febricitātibus ꝛ maxime in solidis ortubus.i.in mēbris duris fixo calore vt est i ethica calor.ꝛ calor de humorū putredinibus qualis sentit.In putrida febre ē horribilis ꝛ acut⁹ ꝛ pūgitiuus tactui ğ isti nō habēt tātū de calore inato sicut ipsimet sani alijs pibus ista oia notificātur: si ondat:quare calor iuuenis dicat accidentalis ꝛ quō respectu caloris pueri cū habeant cōplonem

magis equalē iuuenis vt prima primi ca° de etati
bus cū p suum calorē magis pficiant opationes.
¶ Nō ğ fm p̄mā opinionē supra positā de calore
inatō q̄ calor fundatus in illa pte corporis subtili
aerea ꝛ hūida est anime maxime ꝯformis respcū
alioꝝ in corpore exn̄tiū cū sit radix ꝯseruāde anie
ꝛ pficiēdi opationes. iō calor q̄ ē in alijs ptib⁹ mē
broꝝ nō obstāte q̄ sit nālis ꝛ ꝯueniēs min⁹ tñ est
nālis q̄ȝ ille inat⁹. ¶ In iuuenib⁹ ergo calor quo
ad illā ptē aereā ē pauce quantitatis respectu sue
molis saltē imo absolute videt̄ minoris quātitatis
q̄r illa ps aerea minor absolute est in iuuene q̄ȝ in
puero: tenēdo humidū radicale nunq̄ȝ restaurari.
Sȝ calor q̄ residuas mēbroꝝ ptes isformat ꝛ si sit
nālis: tñ nō tātū sicut ille inat⁹. Et iō respcū illi⁹
inati ē accn̄talis. Calor ğ nālissim⁹ iuuenū q̄ ē su⁹
calor inat⁹ ē eque nālis. Sicut inat⁹ pueroꝝ sȝ in
illo nō excedit quātitatiue pueros ¶ Ille vero in
quo excedit ē ille q̄ est in residua pte mēbri sicca ꝛ
ille ē q̄ nō est ita nālis imo accn̄talis. ꝛ nūc pȝ q̄
iuuenes hn̄t ꝯplonē magis equalē quo ad humi
ditatē ꝛ siccitatē in qua pfectio non habet̄ nisi pp
multā siccitatē post p̄ncipia generationis acqsitā
vt. 3.° p̄mi ca° p̄mo. Sȝ quo ad calorē inatū nō ha
bet ꝯplonē tēpatiorē nec min⁹ tēperatā q̄r ille est
eque itensus ꝛ eque nāl' in se. ꝛ sic pȝ solutio. 2m
vero alias opiniones tu ꝯsidera. ¶ Qualitas aūt.
¶ Hic ponit̄. 2.° rō. Et est ista illi hn̄t calorē nālē
plurimū quoꝝ calor ē suauis ꝛ gratus. ꝛ illi min⁹
quoꝝ calor ē acut⁹ ꝛ mordax. Sȝ qualitas caloris
in pueris videt̄ sana ꝛ pfecta. i. suauis: sȝ in pfectō
ne iuuētutis ē calor pūgitiu⁹ ꝛ nō humectatiu⁹. ğ
maior pbat̄ ꝛ supponit̄ q̄ illud qd̄ ab aliquo dis/
soluit̄ assilatur ei a quo dissoluit̄. i. alijs pibus pl⁹
ꝯuenit cū eo a quo dissoluit̄ q̄ȝ illud qd̄ dissoluit̄ a
re ꝯtrario mō disposita. ¶ Ex quo seqtur q̄ si cor
pus ifantiū vnde fum⁹ dissoluit̄ sit aereū ꝛ humi
dū tūc dissolutū erit suaue ꝛ ꝯtra si fuerit siccū ꝛ
terrestre erit acutū ꝛ siccū sicut in rebus exteriori
bus videmus fieri q̄r fumus de aqua dulci est sua
uis ꝛ gratus ꝛ siccoꝝ pūgitiu⁹. Ex quo seqtur q̄
illi a qbus dissoluit̄ fumus suauis hn̄t subm calo/
ris humidi⁹ ꝛ sic alijs pibus pl⁹ de illo subo. Luȝ
ğ corporis calor sit duob⁹ modis vnus ē suauis ꝛ
gratus ꝛ alter acutus ꝛ ingrat⁹ ꝛ suauis ē pl⁹ in i
fantibus ꝛ acut⁹ in iuuenib⁹ seqt̄ q̄ ifantes plus
hn̄t de humido qd̄ ē ꝓpriū subm nālis caloris. iu
uenes aūt pl⁹ de accn̄tali vt supra dicit̄. ¶ Et si ꝓ
spiciat̄ ¶ Hic ponit tertiā rōnē. ꝛ diuidit̄ i tres p/
tes: p̄mo ponit hoc. 2.° rn̄det cuidā qōni. 3.° recapi
tulat sūmā istaꝝ triū rōnū ꝯcludēdo itētū. ibi. 2.°
qd̄ si fm getē. ibi 3.°. qdqd vō dixit. ¶ De p̄° facit
qd̄ dictū ē di. q̄ ꝓspiciēdo elemēta 4.°r. ex qb⁹ cor
pus ꝯstituit̄ que sunt ignis aqua terra aer. ꝓposi
tū nostrū manifestabit̄ hoc mō illa corpora pl⁹ ha
bēt de calore nāli q̄ sunt ex pte pua terrea ꝛ multa
aerea ꝛ aqua q̄ȝ illa q̄ ꝯtrario mō se hn̄t sȝ corpo/
ra pueroꝝ sūt huiusmodi respectu iuuētutis ğ cō
trario mō se hn̄t. ğ maior ē manifesta ex dictis su/
pra minor ē ad sensum clara ꝛ tactis. ¶ De. 3.° pte
dicit q̄ si qs diceret possibile ē ista duo corpora eē
pia fm 4m. elemētū puta ignē ꝛ sic calorē quo ad
4m elemētū eē equalē ꝛ q̄ illud 4m videt̄ caloris
ꝓpriū subm videt̄ q̄ erūt saltē pares in calore nā
li. ¶ Hic rn̄det̄ q̄ hoc dato ipossibile ē tñ q̄ suba
calida nāli hūiditati sit equalis in puero ꝛ iuuene
q̄r suba calida i pueris multa ē humida ꝛ ē subm
caloris nālis ꝓpriū sȝ in iuuenib⁹ suba mlta cali
da p illū ignē ē sicca q̄ vt dicit̄ nō ē ꝓprium subm
nālis caloris. Et tūc isurgit dn̄s iohānic⁹ ꝛ dicit
q̄ ypo. itēdit i isto afforismo quo ad hāc ptē suaui
tatē caloris eē in ifantibus ꝛ ꝯtrariū i iuuenibus
¶ De. 3.° pte dicit p̄mo q̄ ypo. qdqd dixit q̄ eoruȝ
q̄ crescūt calor ē mult⁹ respexit ad quātitatem cor
poris. Et hoc p̄mū dictū pōt intelligi q̄ ypo. itē
dit i pueris plurimū eē calorē innatū nō absolute
sȝ cōpatione quātitatis sui corpis. ꝛ est vna glo. su
pra posita. 2.° pōt itelligi q̄ ypo. dixit calorē eē ma/
iorē quātitatie nō qualitatie. Dicit. 2.° quo ad hāc
ptē q̄ digni⁹ ē dicere q̄ subm caloris nāl' sit humi
dū q̄ȝ siccū. Et rō qa corpora nostra ꝯficiuntur de
suba hūida sȝ subā sicca terrestris. si ē calida ē ꝓ
quāto ē mutata extraneo calore ad sensum supra
datū. ¶ Ex hijs igit̄ ꝯcludit̄ q̄ si pueri sūt calidi
ꝛ sunt aerei q̄ ipsi hn̄t pl⁹ de calore innato. ꝛ iuue
nes quāto sunt magis terrestres ꝛ minus hūidi
min⁹ necesse ē habere quo ad ꝓpriū subm de calo
re nāli ad sensuȝ datū. Est ergo determinatio qa.
q̄ pueri respectu iuuenū hn̄t plurimū quantitatie
de calido nāli ꝯpatione ꝓprij subi vl' ꝓpe q̄titati.

Q Ueritur vtrū calor iuuenis ꝛ pueri sint eq̄
les. Arguit̄ q̄ nō p̄mo sic caliditas spma
ticoꝝ mēbroꝝ pueri ꝯtinue remittēdo pro
cedit ergo. Assūptū pbat̄ q̄r calitas carniformiuȝ
senis ꝯtinue remittit̄ ꝛ illa sunt humidiora spma/
ticis pueri ergo. 2.° q̄r forma humana pōt introdu
ci cū sibi ꝓportionatissima dispōne ergo cū tēpera
mēto. 2.° modi ergo cū calore ꝛ cōplone iuuenis er
go poterit stati post generationis p̄ncipia incipere
calor dimi sicut post iuuētutē cōtinue minuit̄.
¶ 3.° illi calores nō sunt equales q̄ nō fundantur
in equali hūiditate cū passiue qualitates sint mā
actiaꝝ ꝛ variata mā variat̄ forma vt vult Auero.
2.°. colliget ca.° p̄mo sȝ pueroꝝ ꝛ iuuenuȝ calor est
huiusmōi cū pueri sūt hūidiores. ¶ 4.° calor iuue
nū ē itēsior ergo nō equalis. assūptū pȝ p̄mo quia
calor vsq̄ ad iuuētutē ꝯtinue agit in mēbra ꝛ non
nisi calefaciēdo ergo mēbra ꝯtinue calefiūt. 2.° qa
spūs ꝯtinue applicat̄ mēbris qbus ē calidior. Et
iō ꝯtinue illa calefacit. 3.° qa i iuuene humores co
lerici ꝛ calidi magis habūdāt cū facil⁹ in calidas
cadāt egritudines. 4.° qa in iuuenibus inueniunt̄
signa amplioris calitatis. Sicut pilositas corpis
velocitas mot⁹ possibilitas digerēdi dura magni/
tudo pulsus latitudo venaꝝ audacia ergo ꝛc.
¶ In oppositū ē Gal. 2.° ꝯplonuȝ ca°. 2.° ꝛ hoc cō
mēto illo paragrafo qd̄ si fȝ. 4m elemētuȝ ¶ Pro
solutiōe qōnis p̄mo nōnduȝ p calorē qn̄q̄ȝ itelligi

corpus calidū qn̄qȝ calitatē. ¶ 2ª. nōndū q̄ȝdā ca
liditatē dici nālē vel inatā quādā accn̄talē. Et itel
ligat̄ p calitatē inatā vel calorē inatū caliditas sū
data in humido subtili mēbri ɔplōnato qd ē pmū
subaliū caloris nālis ꝛ q̄ caliditas ē pncipalis cō
plō pparans ad vite sustētationē. ¶ Nō. 3° q̄ de
pueris ꝛ iuuenib⁹ duplicē possum⁹ formare qōnē.
vnā vtrū calitas inata pueroꝝ sit equalis calitati
inate iuuenū modo supra exposito. secūdā vtrum
pueri in nāli dispōne exn̄tes alijs pib⁹ sint magis
calidi iuuenib⁹ vel habeāt tātū de calore ɔueniēti
quātū iuuenes. ¶ Et differūt ille q̄stiones. Nam
ɔstat q̄ calor iuuenis i pte terrestri mēbroꝝ funda
tus est tñ ɔueniēs iuueni lȝ nō dr̄ inat⁹. Et vtra
qȝ qd pōt itelligi de cōparatione istoꝝ caloꝝ in gra
du vel quo ad subm. ¶ Nō. 4° q̄ in istis ɔpationi
bus supponūtur cetera pia vt in nāli ɔplōne ꝛ ad
ministratione rerū nō nāliū ꝛ debito cōseruatiuo
stāte regimine. ¶ Prima suppositio ppriū subm
inati caloris ē illud qd pportionātur sube mē ex
qua fit generatio. Tale aūt ē humidū aereū bene
pportionatū forme pȝ q2 ppriū subiectū inati ca
loris ē illud qd pportionat̄ sube mē ex qua fit ge
neratio. Tale āt ē hūidū aereū ꝛ aqueū ꝛc. ergo.
Et minor pȝ q2 mā sunt spma ꝛ sanguis mēstru⁹.
¶ 2ª suppositio lȝ remissio aliqua humidi radical̄
faciat ad mēbroꝝ ifrigidationē. nō tñ quelibȝ hoc
pȝ. q2 i cādela videm⁹ licbiniū in tantū exiccari vt
tātā flāmā ɔseruare n̄ possit. In tpe aūt satis ma
gno sil'em flāmā ɔseruari videm⁹ lȝ ɔtinue a flam
ma radicale humidū lichinij dissoluat̄. ¶ 3ª suppō
remissio caloris maxime seqtur resolutionē hūidi
cordis quo ad suā ptē carnosam. pȝ q2 maxime se
qtur remissio caloris remissionē ei⁹ i corde ꝛ illa se
qtur resolutionē sue pncipalis ptis. ¶ Ultimo sup
ponit̄ q̄ caliditas inata tā in puero q̄ȝ i iuuene nō
dr̄ i puero eē l'i iuuene tāq̄ȝ i subo simplici l' n̄ ɔfu
so cū tā puer q̄ȝ iuuēis hēat ptē terrestrē q̄ n̄ ē illi⁹
calitatis subm sȝ calor inat⁹ i istis dr̄ eē sicut i ɔfu
sa suba vel subo. ¶ Ex quo seq̄t̄ q̄ ad hoc q̄ cōit̄
dicat̄ pl⁹ eē de calitate inata i puero q̄ȝ in iuuene
q° ad subȝ n̄ reqrit̄ ppū illi⁹ calitat̄ subȝ eē mai⁹
sȝ suffic̄ eē maius pportiōale toti ɔfuso in cō'° pȝ.
¶ Nō tñ q̄ qōnē hāc sub mō pmo determiat. hic
ga. cōpando calorē pueri ꝛ iuuenis quo ad subm
ꝛ nō in gradu. Nā q2 grad⁹ talis calitatis nō pōt
tactu distīcte pcipi cū semp cū illa occurrat iflūēs
vel accn̄talis. iō illā nō determinauit q2 voluit. 2°.
cōplōnū q̄ nō esset via alia vera nisi tact⁹ ad hoc i
dicādū. ¶ Secūdā qōnē determinat 2° cōplōnuȝ
ca°. 2°. vbi loqtur de gradu calitatis ꝛ nō de cōpa
tione solius inate nec etiā de cōpatione calitatis
quo ad ppriū subm in quātitate sȝ in gradu ꝛ ml'
titudine resoluti vaporis ꝛ in acuitate ꝛ hic vari⁹
modus determinationū. Gal. fuit cā multe ɔfusio
nis i mētibus doctoꝝ vt pȝ ex varietate opinionū
eoꝝ que sunt cognite quasi octo. pmo ergo solue
mus qōnē pmo mō itellectā ex hijs que hic dicū
tur. 2° aliā intellectā de cōpatione gradus caloris

¶ Quātū ad pmū sit hec pma ɔclo quo ad sbm
nō ppriū calor inat⁹ iuuenis ē maior calore inato
pueri pȝ q2 tot⁹ iuuenis ē maior puero. ꝛ vterqȝ ē
totale subm i ppriū sui inati caloris. ¶ 2ª ɔclo lȝ
subiectū ppriū inati caloris esset minus in puero
q̄ȝ in iuuene tñ calor innat⁹ i puero est maior quo
ad subiectū ppriū q̄ȝ in iuuene. ¶ Prima ps ɔclo
nis ponit̄ sub dubio. q2 tenēdo q̄ humidū radica
le possit restaurari stat in iuuene pl⁹ esse absolute
de tali hūido q̄ȝ in puero puo ¶ 2ª ps vult q̄ hoc
dato tñ dicēdū ē calorē inatū i puero eē maiorem
quo ad ppriū subiectū. Probat̄ hoc q2 esset toti
puero magis pportionale ppriū subiectū inati ca
loris q̄ȝ in iuuene. Et hoc sufficit ad hoc vt dicat̄
pl⁹ eē de eo qd recipit̄ i ɔfusa suba vt ē dictū i cō
mēto. ꝛ maior pȝ p tres rōnes ga. supra factas hic
i cōmēto ¶ Ex quo mō nō oportere dicere
q̄ hic calor inat⁹ sumēdo pro corpore ē maior i pue
ro quo ad pprias dimēsiones q̄ȝ in iuuene sȝ suffi
cit q̄ ē pportionalior toti ɔfuso i quo ē puta pue
ro q̄ȝ calor inat⁹ iuuenis sit pportionat⁹ iuueni.
¶ 3ª ɔclusio sumēdo calorē inatū pro tali subie
cto calido pprio ꝛc. Calor inat⁹ ē amplior i puero
licet nō sit absolute maior q̄ȝ ille q est i iuuene pȝ
sm modū pbationis imediate pcedētis. ¶ Quan
tū ad sm sit ista pma ɔclo sequēdo viā ga. loco al
legato. calitas pueri ꝛ iuuenis nāl'r dispositoꝝ est
equalis: aut modico ē itēsior calor pueri. ¶ Istā
ɔclonē vult ga. esse ad sensuȝ illis q ɔsueuerūt tā
gere calitatē in sicco ꝛ molli ꝛ in vtroqȝ ɔsiderare
p tactū equalitatē arte ab ipso ibi tradita. ꝛ tu eā
vide. Auice. videt̄ velle addere rōnē ad hoc robo
rādū pma pmi ꝛ supponit qd puero debite recto
nō aduenit aliqd qd ipsius calorē habeat intēde
re vsqȝ ad iuuētutē. tūc eni nō regerent̄ regimine
ɔseruatio. Simil'r pueris vsqȝ ad iuuētutē debite
rectis nō aduēit aliqd nālē calorē remittēs aut ex
tinguēs qd pbat̄ q2 ɔtinue pcedūt augmētādo q̄
nō remittit̄ calor. ¶ Ex qbus seqtur q̄ in pncipio
iuuētutis ē equalis sicut pus ex quo nec itēdebat̄
nec remittebat̄ i calore. 2° rō q2 calor in puericia
sufficit ad duo. s. ad sui ɔseruationē ꝛ ad augmētū
Et qn̄qȝ nō sufficiet aliquod istoꝝ facere ergo ali
qn̄ sufficiet facere vnū. ꝛ nō reliquū sȝ nō pōt dici
q̄ sufficiet facere augmētū ꝛ nō sui ɔseruationem
ergo restat q̄ sufficiet ɔseruari ꝛ nō facere augmē
tū. Etas aūt in qua hoc accidit ē iuuent⁹ ergo in
iuuene ꝛ puero calor ē equalis. Sȝ i hac qōne cre
do ga. nec rō me compellit Auic. q2 facilime pōt
solui sicut posset ad ga. expimētū dici qd nō ē veꝝ
vt dicit Thomas de garbo vel dici q̄ licet quo ad
cutē sint eque calidi nō opȝ ita in interioribus eē
vbi plurimū sanguis ꝛ spūs ꝛ colera habūdat.
¶ 2ª cōclo calor tātū iuuenis ē acutior. Probat̄
q2 fundat̄ in subo terrestri ꝛ pȝ ad sensum. ¶ 3ª
ɔclo calor iuuenis ē minor quātitatiue q̄ȝ pueri. i.
minoꝝ vapoꝝ quātitas sub manu tāgētis eleuat̄
in iuuene q̄ȝ puero hoc docet tactus. Et pro isto
vide q̄ dixi pma pmi ca° de etatib⁹. ¶ Hijs habitꝭ

respōdet ad argumēta i oppositū. ¶ Ad pmū negat assūptū ⁊ dicit φ caliditas carniformiū alioꝝ a corde i sene remittit remisso calore cordis quod nō accidit in puero. vel 2° dic φ nō sūt oīno similr ꝯseruatiua caloris carniformia spmatica mediāte eodē gradu hūiditatis. imo cum valde minori spmatica qꝛ minorē sibi limitāt ⁊ ſm varietatē etiā forme. Nō enim est dubium φ non ita substantifice humida est caro iuuenis sicut caro cordis in sene homine. ¶ Ad secūdū dicitur illud naturaliter eē impossibile quod si fieret nunq̄ esset puer.
¶ Ad. 3m negat assumptū ⁊ vide que scripta ⁊ dicta sunt de hoc prima primi cap° de cōplōnibus.
¶ Ad. 4m negatur φ continue intendatur nec valet argumētū. calor ꝯtinue applicat ergo cōtinue calefit. Nā humores frigidi ⁊ aer frigidus ⁊ alia remittūt mēbroꝝ calorē ita vt oporteat vti exercitio ad illū excitādū. Et ad ꝯfirmationē tertiā negatur ꝯsequentia. mēbra eni pueri min⁹ terrestria p spiritū ⁊ sanguinē tantū calefiūt quātū mēbra iuuenis per maiorez sanguis ⁊ colere quātitatez.
¶ Ad cōfirmationē quartā dicit φ illa significat calitatem cū alijs pibus quod nō ē in puero respectu iuuenis. ¶ Quid aūt. ¶ Ista. ē 2a pars pncipalis ꝯmenti in qua gal. ꝓbat φ q crescunt plurimo indigent nutrimento. Et arguit sic maior fit i eis dissolutio ergo īdigent maiori nutrimēto. ꝯsequentia tenet quia cibus datur ad dissoluta restauranda. Et ꝓbat assumptū qꝛ sunt hūidiores: ⁊ φ dissoluit a substātia humida est plus eo quod dissoluitur a substantia sicca esto φ in calore essent pes. sicut videmus φ multo plus de aqua q̄ de oleo i eodē tpe alijs paribus dissolueret ab eodē igne.
¶ Ubi vero calor puus. ¶ In pte. 3a ꝓbat φ senes puo cibo indigēt. qꝛ vbi ē calor paucus ibi expedit cibus pauc⁹ ⁊ in senib⁹ calor ē paucus ⁊ assūptū pꝫ p similitudinez. Nā si carbōes sint pauci multa ligna eos suffocabunt. Sꝫ hoc satis d̄claratū ē sup affo. Attēde tñ hic ⁊ redde cām quare dissolutio humidi citra terminuz ꝯueniētē vltimo instanti consistentie ē cā remissionis caloris nālis cum preternālis calor ibi intensior ꝯseruari ⁊ figi possit vt pꝫ de ethica. ¶ Redde 2° causam quare in tēperato incipit remitti calor etatiue humido suo exñte humidiori q̄ quando incipit remitti calor in colico vel sicco tātū. ¶ Quod enim dixit.
¶ In hac parte quarta verificat correlariū dicēs φ ex hoc quod ypo. dixit φ febres nō fiunt in senibus. similiter acute minuit φ causa est. quia corpora senū sunt frigida ⁊ tūc causa dicti est clara.
¶ Cum enim febris nō sit aliud q̄ calor naturalis mutat⁹ in igneū. i. transmutatio corporis de naturali calore ad igneū constat non tantum posse mutari in senibus quantum in iuuenibus i qbus cum sit multus calor ille faciliter venit ad vltimitatem. Sꝫ si aliquādo ita intense febriunt senes vt iuuenes possunt febrire. i. si ad ꝓpinquū gradū febriū iuuenilium veniant significat futura mors ꝓpter morbi magnitudinē ⁊ subiecti debilitatem.

¶ Hec dicta omnia ſm modum dictum supra in expositione afforismi limitentur ¶ Hec ypocratica. ¶ Facit quod dictum est ⁊ patꝫ illā epistolam. Bonū est querere.

Uentres hyeme. ypo. in hoc affori° itēdit vnā ꝯclōnē pricipalē que ē ista. In tpe veris ⁊ in tpe hyemis oꝫ plurimū dare de cibo. ꝓbat qa i illis tēporibus ventres sunt calidissimi secundū nām ⁊ somni sunt longissimi. g̃ plurimū debet dare de cibo. Probat consequentia quia vbicūq̄ est calor innat⁹ mult⁹ multo indigetur nutrimento. Et φ vbi calor innatus est mult⁹ plurimo īdigemus nutrimento patꝫ p signum sumptuꝫ ab etate ⁊ complexione quia etates calidiores vt puericie ⁊ iuuētutis indigent plurimo nutrimēto ⁊ complexiões calidiores corpora a tletaꝝ que sunt calidiora.
¶ Quod aut ē ventres vē ⁊ hyeme sunt calidissimi ⁊c. Supponit ypo. ¶ Circa afforismū nō. p̄io per ventrem hic intelligi omnē cōcauitatez corporis naturaliter nutrimenti contentiuaꝫ vt dictum fuit afforismo 2°. ¶ Quid autē intelligi debet per ver. ⁊ quid per hyemē vide secūda primi ab auic.
¶ Nō. 2° φ ventres in hijs tēporibus eē calidissimos. potest intelligi duobus modis. vno modo intensiue ⁊ hoc nō est veruꝫ vt apparebit in vna qōne. Alio mō quia plus eis assistat de spū ⁊ sanguie ⁊ corporibus calidis nāliter iuuantibus ad operationes nāles. ⁊ hoc modo intellexit ypo. Et iō nō dixit absolute sunt calidissimi sꝫ calidissimi nā. i. plīmū habūdātes naturali calō. ⁊ hoc ē veruꝫ mō dicto. ¶ Nō. 3° φ qꝛ causa sompni est vaporatio mulcebris ad cerebrum ⁊ inde seq̄tur spūuꝫ retractio. iō illo tempore fiunt longiores sompni i quo plurima talis fit vaporatio ⁊ diucius anteq̄ dissoluat ꝑseuerat. hoc autē est in vere ⁊ hyeme cū tunc minus acuti vapores eleuentur ⁊ temporum frigiditate diucius stent anteq̄ dissoluant. ¶ Nōdū 4° φ causa quare ventres sunt isto mō calidissimi in hyeme est quia p frigus aeris ꝓhibet exit⁹ spiritū a corpore clausis poris ⁊ ita ad intra magis mouentur. vnde fortificato corde ⁊ mēbris iterioribus tandem magis multiplicato sanguine fortificantur etiam exteriora. In vere autē sunt calidi ꝓpter sanguinis ⁊ spūum multitudinem factam tempore hyemis ⁊ quia tempus moderamine ⁊ equalitate v̄tutis ꝑseuerat virtus fortis. ⁊ tunc pꝫ causa verificans ꝯclusionem afforismi. Nā calore existente nāli plurimo merito hui⁹ digestio est apta fieri melior ⁊ supfluitatis dissolutio velocior ⁊ ideo plus cibi poterit virtus tollerare ⁊ decenter digerere. itē sompnus adiuuat digestionem. ideo longo existente sompno plus cibi digeri potest.
¶ Nō 5°. φ ad verificationem ꝯclusionis requiritur primo φ tempora seruent suam naturam ita φ hyems sit frigida sed non extreme. tunc eni debilitaret vel extingueret calorem ⁊ ver temperatū ¶ Requiritur. 2° φ corpus sit robustum. Nā corpus valde tenue intus ⁊ extra infrigidaret. ⁊ ideo

corpus valde senile ꝛ etiam complexionē habens multū frigidam. ¶ 3°. requiritur ista corpora vti debito regimine vt pānis ꝛ administratione rerū non nālium. ¶ Nō sexto ꝙ corpore attletaꝝ sunt calida cōmuniter cū sint audacia ꝛ ad motus fortia. iō si multo cibo indigent hoc est qꝛ multū hñt calorē. ¶ Nō vltimo ꝙ p calorē innatū nō intelligit sicut in precedenti affoꝛismo. imo p innatū itelligit vnūquēqꝫ calorē hic ꝯuenientē ꝛ nālē corpori humano. ¶ Nō octauo ꝙ plurimo indigere nutrimēto pōt itelligi aut quo ad vnā cibationē aut quo ad oēs i eo tpe simul aggregatas. huius aūt affoꝛismi cōcoꝛdia sumitur prima quarti ca° de cibatione febricitātiū. ꝛ 2ª pmi ꝛ est vtilis i recte oꝛdinando dietā secūdū varietatē tēpoꝛū anni ꝛ ampliatur ad regiones ꝛ similes cās calorē vnientes.

Circa affoꝛismū dubitaf vtrū corpora hūana sint calidioꝛa naturalr in hyeme ꝙꝫ in estate. ¶ Negatiue arguif sic aliquod corpus temperatū ē calidius in estate ꝙꝫ in hyeme ꝛ nō est calidius nisi naturaliter. ergo tale ē calidiꝰ nāliter in estate ꝙꝫ in hyeme ꝯsequētia clara est ꝛ assumptū pꝫ qꝛ omne corpus ꝯuenienter rectū ē in estate calidius ꝙꝫ in hyeme vt pꝫ p signa talem caliditatē significātia. s. pulsum velociorem vrinā citriniorē magis colericas feces ergo etiā tēperatū corpus ē calidius in estate ꝙꝫ in hyeme. 2° sic si ita esset sequeref aliquem senem temperatum esse aliquo temperato iuuene in simili gradu temperamenti calidiorē naturaliter ꝯñs falsum quia quilibet senex respectu sui iuuenis ē frigidus. Et arguitur ꝯsequentia quia sit sortes temperatus i vltimo instanti consistentie ꝛ sit in instanti inicia tiuo hyemis ꝛ regaf regimine ꝯseruatiuo optimo ꝛ sequtur ꝙ imediate post hoc fiet nāliteꝛ calidior ꝙꝫ nūc sit ꝛ imediate post hoc erit senex in medio tēperamenti. aliter enim non ꝯseruaretur ꝛ tunc est ꝯsistens ergo conclusio. Et ex eodem sequeref ꝙ non semper stante debito cōseruatiuo regimine caliditas post etatē consistentie minueref contra auicennā ca° de etatibus ꝛ contra diffinitionē senectutis ꝛ pꝫ reducenti ꝯclusionē ex eodeꝫ casu. ¶ Sequitur. 3° ex isto ꝙ in etate senectutis posset fieri verū augmentū ꝯsequens impossibile ꝛ patꝫ ꝯsequentia in casu nostro quia soꝛ. per totū autūnū fuit consistens. ergo sufficiet tantū restaurare quantum resoluere vel dissoluere ꝛ continue post hoc restauratiua fortificatur. ergo sufficiet plus restaurare quam dissoluetur ergo sufficiet facere verum augmentū cum nihil aliud videaf esse augmentū ꝙꝫ restauratio secūdū quantitatē maioreꝫ deperditā. ¶ Seqtur quarto ꝙ saltē in etate cōsistentie posset fieri verū augmētū. ¶ Nam sit nunc vltimū instans adolescētie ꝛ pncipiū hyemis ꝛ seqtur ꝙ caloꝛ incipit habere maiorē ꝓpoꝛtionē supra humidū ꝙꝫ imediate ante habebat cū merito hyemis incipiat fortificari ergo cū imediate ante talem haberet ꝓpoꝛtionē ꝙ sufficeret ad augmentū faciendū sequitur ꝙ imediate post poterit ideꝫ

Sꝫ facere. imediate post erit ꝯsistens ergo in cōsistentia possit fieri verū augmētū. ¶ Ex eodē seqf qnto ꝙ nō generaliter q crescūt haberēt plurimū inatū calorē nec difficiliꝰ tollerarēt cibi abstinētiā ꝙꝫ nō crescētes ꝯtra ypo. aphoꝛismo. 14°. precedēti. Et pbaf ꝯsequentia qꝛ in isto casu immediate post hoc in dato hoīe caloꝛ inatus erit multus respectu eius ꝙ imediate ante fuit cū imediate post hoc erit in hyeme caloꝛ nālis multus respectu autūpni ꝛ homines plurimo indigent nutrimēto vt dicetur in affoꝛismo. ¶ 3°. principaliter arguitur sic in hyeme frigus aeris nō calefacit nec ab itrinseco calefit spūs saltim ergo spūs nō sunt calidiores in hyeme ergo nec homo cuꝫ maxime merito spūuꝫ sit homo calidꝰ nāliter. Assumptū pꝫ quia nihil agit in se nec vnū contrariū agit qualitatem sibi cōtrariā. ¶ 4° quilꝫ humoꝛ in hyeme est frigidioꝛ ergo ꝛ homo ꝯsequentia tenet. Assumptū pꝫ qꝛ sūt grossioꝛes ꝛ magis coagulati ergo frigidiores: assumptū qꝛ hac sola causa difficilius farmaco educūtur ꝛ flobotomia vt habetur videri quarta primi. ¶ In oppositū est ypo. in affoꝛismo.

¶ In ista questione erūt duo articuli. In primo determinabif pncipale ꝓpositū. In 2°. videbitur vtrū p hyemis aduentū in pncipio senectutis vel consistentie possit in aliqua illaꝝ etatū fieri veruꝫ augmentū. ¶ Quātū ad primū notādū ꝙ corpoꝛum humanoꝝ quedā sunt foꝛtis caloꝛis ꝛ robusta quedā debilis caloꝛis ꝛ imbecilla. Siue hoc sit merito cōplexionis vt flegmatici siue merito etatꝭ vt senes valde siue a causa alterius accidentis vt precedētis dissolutionis: aut febris aut nimie macieï. ¶ Nō 2° ꝙ hec tpa. s. ver estas autūpnus ꝛ hyems quandoqꝫ seruant ꝓpriā nām qñqꝫ nō vt si estas erit frigida aut nimis rabide calida ꝛ ita e contra de hyeme. ꝛ in ꝓposito intelligatur de istis temporibus suā nām seruantibus. ¶ Nō. 3° ꝙ p ꝯtrarij iuxta positionē qñqꝫ aliud cōtrariū fortificatur vt experientia docet. ꝛ notat ꝙ vapoꝛ ascendens in aere tēpore estatis conuertif ꝛ fit glacies cū fit grando. qui tamē vapor cū medium nō est vehementer calidꝫ nō ita iglaciē ꝯuertif sed fit pluuia. hoc idē videmꝰ qꝛ aque putcales sunt estate frigidioꝛes. hyeme vō calidiores ꝛ tñ fortificationē dicit Aristotiles fieri p antipistasim. i. ꝯtrarij iuxta pōnē. ¶ Nōndum. 4° ꝙ hec ꝯtrarij fortificatio duobꝰ modis ꝯtingit. vnꝰ est cōtrariū circundatū a cōtrario vndiqꝫ ab illo fugiens ꝑm omnes suas ptes petit centruꝫ ꝛ ita vniuntur sue ptes ꝛ ita vnaqueqꝫ ab alia recipit maius iuuamentum alijs pibꝰ ꝙꝫ ꝑus. Et h mō dicif ꝙ virtus vnita est forcioꝛ seipsa dispersa. hec autē fortificatio fit a nā taliuꝫ corpoꝝ que refugiunt iuxta posito cōtrario talis autē nā maxime in corpoꝛibus vaporosis inuenif. Nā ferruꝫ ꝛ lapides aut talia nō videntur hanc habere virtutē. Sed vapores ꝛ venti videnf ꝛ res vaporose subtiles ꝛ hoc ē magis in libro metheoꝛoꝝ videndum. ¶ Secundus modus fortitudinis ē qꝛ nō soluꝫ ptes magis vniūtur sed quali

tas cõtraria qualitati circũdãti fortius intendat̃ q̃ si cõtrariũ nõ approximaret. ⁊ tũc illud in reb⁹ difformibus facilẽ habet causam. q2 partes min⁹ intense partib⁹ intensioribus appropinquãtur ⁊ ab eis assimulantur ⁊ intendũtur ita q̄ totũ redditur intensius q̃ prius esset. Sed supposito vapore vniformi frigido videt̃ quõ p antipistasim itendatur nõ est tã facile. ¶ Quidam tamẽ imaginantur hunc mõz q̄ qualitates p̄me agũt sibi similes qualitates p spẽs spũales que sunt alie a qualitatibus p̄mis sicut lumẽ a luce habent tñ virtutem generandi similes illis a qbus deciduñt. ¶ Jmaginãtur. 2°. q̄ quẽadmodũ spẽs visibilis reflectit̃ a speculo denso ⁊ opacoꝛ ita spẽs caliditatis ⁊ frigiditatis ⁊ aliaꝝ qualitatũ reflectũtur a corpore cõtrario q̃litate forti iformato. Et iõ ille spẽs sup̄ subm suũ reflere talia corpora itẽdũt. ¶ Quidã vero dicunt nõ ꝯtraria oia hoc mõ per ꝯtrarij iuxta põnẽ vel circõpõnẽ esse apta fortificari in sua q̃litate qua sunt a dominio iformata verbigra. aqua calida p iuxta põnẽ vel circõpõnẽ ꝯtrarij siue fort̃ siue debilis nõ calefieret sz potius ifrigidaret̃ nisi forte ꝑpter ꝓhibitionẽ exitus calidi ⁊ vaporis ⁊ fumi sed illa que sunt apta nãliter esse sub intẽsiori gradu talis qualitatis q̃nq3 p ꝯtrarij circõpõnẽ intendũtur vt vapor q ẽ subaliter aqua. qũ adhuc ẽ sub forma vaporis frigidi ẽ tamẽ apt⁹ sub intensiori frigiditate eẽ. talia ergo habent in se p̄ncipiũ intrinsecũ reductiuũ ad maiorẽ intensionẽ. Et iõ cũ partes p antipistasim magis vniũtur ⁊ vicinãtur põt totũ vna parte aliã iuuãte reduci citi⁹ ad pristinã nãm ⁊ intendi. ¶ Quidã võ dicũt nõ ꝯtigere p solã antiparistasim fieri talẽ intensionẽ in vniformi nisi alio agente cõcurrẽte. ⁊ tũc ẜm mõs dictos p3 nõ repugnare imaginatiõi calorẽ spũs hoĩs tempore hyemis p antipistasim intendi. ⁊ sic etiã mẽbroꝝ ⁊ hũoꝝ calidorũ quod vtrũ sit verũ videbit̃ in ꝯclonibus ¶ Nõ. qnto q̄ aliud ẽ vnũ hoiem esse alio calidiorẽ absolute. ⁊ eẽ calidiorem ẜm nãm. nã a'd eẽ calidi⁹ absolute ẽ ipsuz intẽsius calidũ denominari p qualitatẽ q̃ ẽ caliditas. Esse autẽ calidi⁹ secũdũ nãm vel nãliter ẽ esse ita in caliditate ⁊ corporib⁹ calidis dispositũ vt merito illorũ sit forti⁹ nãliũ opationũ ꝯpletiuũ siue hoc sit merito gradus caloris siue merito multitudinis sanguinis ⁊ spũum licet gradus esset remissior.

¶ Ultimo nõ q̄ tpe hyemis q2 aer est frigidus cutis cõdensat̃ que aeri occurrit ⁊ pori claudunt̃ ⁊ spũs q ẽ calid⁹ petit interiora. vt dicit gal. in cõmẽto pp q̃ oia ꝓhibet̃ sanguinis ⁊ spũum dissolutio ⁊ cibi q sumũtur circa stomacũ maiori exñte quãtitate caloris naturalis fit digestio melioꝛ ⁊ in epate amplioꝛ sanguinis quantitas ⁊ in corde spũum generatio. Et iõ cõiter accidit oium virtutũ naturaliũ fortificatio saltẽ respectu ei⁹ qd est intendẽs act⁹ nãles exercere cũ spũs sit ad ista opa p̄ncipale anime instrumẽtũ vel saltẽ multũ adiuuãs. Et hoc itelligat̃ eẽ veꝝ in corporibus robustis ⁊ fort̃ caloris ⁊ debite rectis ⁊ tẽporib⁹ suã nãm seruantibus. ¶ Tũc sit prima ꝯclo stãte debito regimine ꝯseruatio sanitatis alijs pibus. corpora sunt frigidiora absolute tã int⁹ q̃ extra tã quo ad hũores q̃ quo ad mẽbra in hyeme q̃ in estate. ¶ Probat̃ colera rubea i corpore hũano ẽ frigidioꝛ i hyeme q̃ in estate alijs paribus. g̃ omnes alij humores ⁊ oia alia mẽbra tenet ꝯña q2 colera ẽ alijs hũorib⁹ calidior vt p3 ex ei⁹ diffinitione ergo si p aliquem modũ deberet p antipistasim alius humor intẽdi ipsa intẽderet̃ ꝯña p3 ꝯsiderãti modos. Sz p̄mu3 arm. ꝓbat̃ ex mẽte auic. 2ª p̄mi doctrina. 2ª ca° 6°. vbi ad litterã vult q̄ in hyeme colera maxime repmitur tẽporis frigiditate ⁊ noctiũ longitudine ⁊ diei puitate sz depmi p ista nõ ẽ nisi i calore remitti ergo ⁊c. ¶ Cõfirmat̃ q2 adueniẽte vere sanguis eliquat̃ a calitate aeris ergo calefit. Et p ꝯñs calidior ẽ q̃ in hyeme cũ ẽ coagulatus quodãmodo. ¶ 2° ꝯfirmat̃ q2 in estate omnia signa appent itensioris caloris vt dicit̃ in vno argumẽto. ¶ 2ª. ꝯclo corpora hũana robusta hyeme suã seruãte nãm ⁊ debite recta alijs pib⁹ sunt calidissima ẜm nãm. ꝓbat̃ talia fortiores ⁊ velociores exercent act⁹ nãles vt plurimũ ergo sunt calidiora ẜm nãm. ¶ Cõsequẽtia nõ ex 4° nõbili. assũptũ ẽ gali in cõmẽto. ⁊ p3 vt ipse dicit ad sensum. ¶ Ex istis duabus cõclonib⁹ sequtur aliquas operationes que a calido fiũt multo tñ fieri veloci⁹ a certo calido remissiori q̃ intensiori verbigra. digestio fit velocior in sano remisse calido q̃ in febriente acute. Jtẽ vẽtositatis dissolutio ⁊ sanguinis ex cibo generatio.

¶ Seqtur. 2° q̄ caloris in corpore nostro intẽsio ẽ multotiens p accñs cã generatiõis frigidoꝝ. nã nimia itensa calitate epatis ita vt sit preternãz cõtingit q̃nq3 chilũ a stomaco veniẽtẽ nõ digeri nisi modicũ ⁊ residuũ eliquari ⁊ diuidi ita vt inde mt̃ta aquositas generetur vt in ydrope est videre ⁊ e cõtra calitate remissa ⁊ ad nãm redacta nõ generabitur. ¶ 3ª ꝯclo licet calidiora sint corpa robusta nãlr hyeme q̃ vere. nõ tñ absolute oia talia melt⁹ sunt dicẽda eẽ disposita. p̄ma pars ẽ ꝯclo p̄cedẽs 2ª ꝓbat̃ q2 ver ẽ tẽpus sanissimũ sed in sanissimo melius disponũtur corpora ergo. ¶ Cõfirmatur q2 in meliori tẽpore corpora saltẽ tẽperata se dẽbẽt melius habere. Sz ver ẽ melt⁹ tẽpus vt. 2ª p̄mi doctrina. 2ª ca°. sexto dũ dixit. Et ver qdẽ est melius tẽpus ⁊ ẽ ꝓportionale cõplõni spũs ⁊ sanguis.

¶ Cõtra in hyeme calor innat⁹ ẽ ãplioꝛ ergo virt⁹ fortioꝛ. Et p ꝯñs corpis dispõ melior. tenz ꝯña q2 ex augmẽto inati caloris nõ accidit nocumẽtũ neq3 virtutis diminutio ergo accidit augmentatio cũ aliquo mõ variet̃. Sz fortitudo virtutis inseqtur tẽperamẽtũ ergo ex augmẽto inati caloris fit corpus tẽperatius g̃ in hyeme ẽ melius dispositũ ⁊ q̄ ex augmẽto inati caloris nõ accit nocum̃ aut dbilitas p3. 2ª p̄mi doctrina. 3ª sũma de pulsib⁹ ca° octauo vbi ad litterã dixit. Et neq3 estimes q̄ si caloꝛ inat⁹ fuerit fortis q̃tũcũq3 minuat ex virtute imo ex ea ꝓuenit in suba spũs fortitudo ⁊ in aiaz audacia. ¶ Hic dicit̃ q̄ fortitudo vtutis dr̃ duob⁹

modis.vno mō dicit̄ virt⁹ vna fortior alia q̄r aptior
ē opationes ꝓ ducere ꝓportionatas intensioni aie
vel nature ⁊ ista fortitudo in seq̄t tēperamētū.
¶ 2° mō dicit̄ virtus fortis q̄r sine ꝑternāli nocu-
mento opationū opationes a nā intentas est apta
facere itensiores.quō dicit̄ sepe a gal.digestiuam
fortificari caliditate ⁊ hūiditate nāli.iō dicim⁹ i hye
me virtutē eē fortiorez hoc mō.2° Et hoc mō dixit
auic.loco allegato q̄ nō minuit ex virtute calor in
nat⁹.mō aūt p̄mo minuit pȝ cū addat in audacia
q̄ nō ē ita ꝓportionalis forme hois sicut fortitudo
vel mediocritas.¶ Quātū ad.2ᵐ articulū p̄mittē
dū p̄mo q̄ per puericiā ⁊ ɔsistētiā ⁊ senectutē itel
ligatis vt fuit scriptū in q̄ōne de tollerātia ieiunij
senū.¶ Supponēdū.2° q̄ corpore debite recto ⁊
ɔductis cāis ꝑternālr̄ iprēmētib⁹ ɔtinue l' q̄i ɔtiᵉ i
pueritia fit verū augmētū pȝ ex auic.prima primi
ca° de etatib⁹.vbi ad litterā puer nāq̄ȝ augeri non
cessat. sȝ crescēdo gradit̄. Si ergo nō cessat seq̄t
q̄ cōtinue auget̄.¶ Premittēdo.3° q̄ ad hoc dica
tur fieri verū augmētū.reqrit̄ q̄ fȝ mēbra spmati
ca fiat maior restauratio q̄̄ dissolutio cū ꝓportio-
nali eorūdē quo ad humidū ꝑexñs extensionē fm
q̄̄libȝ dyametrū.nā cū nō fiat augmētū p solā iux
ta pōnē sȝ p int⁹ susceptionē pȝ q̄ si debet corpus
crescere fm omnē dimēsionē ex oportunū preexñs
hūidū extēdi.sȝ hoc vide meli⁹ p̄mo de generatio
ne ⁊ p̄ma p̄mi doctrina sexta.¶ Premittēdū.4°
cuilibet gradu cōplonalis caloris diuersam corre-
spōdere limitatā extēsionē totalis humidi sui cor-
poris fm varietatē quantitatis humidi ⁊ complo
nis eiusdē.Nā cū calor nālis nō itēdat corp⁹ au-
gere in infinitū vt.2° de aīa sȝ certū itēdat termi-
nū pȝ q̄ limitata est talis mēsura respectu cuiuslȝ
totalis hūidi a calido itenta.pȝ.2° q̄ q̄r diuerse sūt
hominū quātitates nāles tā fm ɔplonē q̄̄ fȝ hūi
di quātitatē q̄ diuersi sunt huius extēsionū termi
ni a nā itēti fm diuersitates dictas.Supponēduȝ
qnto cuilibet hūido mēbrali hois corñdere limi
tatā extēsionē sub qua pōt eē nāliter ⁊ supra q̄̄ si
extēderet̄ esset sibi violenta.Ex hoc pȝ q̄ cū ad ta
lē extēsionē deuenerit multo amplius vlteriori ex
tensioni resistit q̄̄ ante extensioni resistebat al-
teri.¶ Ex quo seq̄tur.2° nō eē inɔueniens p ɔti-
nuā paulatinā hūidi extēsionē calore remanente
eque forti subito depdi certā ꝓportionē ad hūidū
extēdēdum.¶ Sexto supponit̄ q̄ cū humidum p
uenit ad tātā extēsionē q̄ vlteriorē pati nō pōt q̄
nō ex qualibȝ exsiccatione ɔtrahit̄ imo certā tolle
rat exsiccationē.hoc pȝ manifeste in rebus exterio
ribus.Et aliter stati post adolescentiā.sequeretur
diminutio cū hūidū ɔtinue ꝓcedat exsiccādo.
¶ Vltimo p̄mittit̄ q̄ quēadmodū ad verū augmē
tū requiritur ⁊ plus quantitatiue restaurari quā
deperdat̄ ⁊ hūidū ꝑexñs extēdi.ita e ɔtra ad verā
diminutionē reqrit̄ q̄ min⁹ restauret̄ fm mēbra sp
matica q̄̄ dissoluat̄.⁊ q̄ remanēs hūidū ɔtrahat̄
ꝓportionaliter fm oēm dimēsionē.Ista pȝ eo mo
tiuo quo dicim⁹ de augmēto.Ex quo pȝ eē possibi
le in ɔsistentia q̄nq̄ȝ pl⁹ restaurare q̄̄ dissoluatur
q̄nq̄ȝ min⁹ licet in ea nec fiat verū augmētum nec
vera diminutio cū nec ꝑexñs hūidū extendat̄ qd
reqritur ad augmētū verū.nec remanēs ɔtrahat̄
quod reqrit̄ ad diminutionē verā.¶ Hijs habitis
ista sit p̄ma ɔ̄clo.corpore ɔueniēter recto deductis
causis ꝑternāliter imprimētibus p totā adolescē
tiam in quocunq̄ȝ fuerit anni tēpore est restaura-
tio spmaticorū maior dissolutione.pȝ q̄r est verum
augmētuȝ ergo maior restauratio dissolutiōe.Ex
quo pȝ tā in autūno q̄̄ in estate fieri restauratio-
nē maiorē dissolutione corpore in adolescentia cō
stituto saltem quo ad spermatica membra.¶ Se
quitur.2° impossibile esse in pueritia corpore exi-
stente nāliter disposito fieri verā diminutionem.
¶ 3° seq̄tur p caliditatem estatis plus ꝓportiona-
biliter respectu dissolutionis remitti restauratiuā
carniformiū q̄̄ spermaticorū pȝ quia in estate na
turaliter multi pueri demacrescunt. ¶ Secun-
da conclusio impossibile est in senectute fieri verū
augmentum vel in consistentia naturaliter.Pro
batur quia si est consistentia ergo corpus proue-
nit ad augmenti finem.ergo membra spermatica
habent terminum quantitatis quem intendit ca-
lor in illo humido. ergo calor non intendit vlte
rius extendere.⁊ nihil est ipsum violentans ergo
non amplius extenditur.Et per consequens non
fit verum augmentum. ¶ Tertia conclusio im
possibile est per causas mere naturaliter imprimē
tes fieri in consistentia veram diminutionē.Pro
batur quia non fit vera diminutio. nisi humido
exsiccato ita vt ɔtrahat̄ ꝓportionabiliter in suis
dimensionibus omnibus quo ad mēbra spermati
ca.Sȝ tāta siccitas nō accidit nisi in senectute er
go minor patȝ q̄r per exsiccationē vsq̄ȝ ad graduȝ
siccitatis senectutis stat humidū nō ɔtractū ergo
per nullā tātum contraheretur.¶ 4° conclusio im
possibile est esse senez p tēpus in quo nō fiat dimi
nutio.Nā p nullū adiutoriū pōt ita fortificari vt
plus fm spmaticorū subam restauretur q̄̄ dissolua
tur vel suorū spmaticorū cōtractio impediatur.Ali
ter eni nō eēt senex cū illo mō disponeret̄.Ex quo
seq̄t in quolȝ anni tpe quo ad spermatica in sene
ɔtinue maiorē fieri dissolutionē restauratione.
¶ Sequitur scd̄o q̄ licet in tempore hyemis in
aliquo sene fiat maior restauratio q̄̄ dissolutō hoc
tñ nō erit quo ad mēbra spmatica sȝ carniformia
solū.Seq̄tur.3° in vero ɔsistēte ɔtigere quo ad sp
matica minorē fieri dissolutionē restauratione vt
pȝ.si quis incipiat esse senes in principio hyemis
cum icipit calor fortificari.¶ Sequitur.4° nō re
spectu cuiuslibet mēbri necessario fortiorē esse nu
tritiuam tempore hyemis q̄̄ fuerit in estate prece
dente.Stat enim plus vt in spermatico debilitatā
eē nutritiuā ex ꝓcessu etatis q̄̄ ex hyeme fortifica
tā etiā i robusto corpore ex tpib⁹ suā ꝯuātib⁹ nāȝ.
¶ Quinta ɔ̄clo ⁊ si fortior sit carnificatio hyeme
q̄̄ ꝓcedēte estate i corpib⁹ robustis ⁊ tpib⁹ suā nāȝ
seruantibus non tamen oportet melius carnis

humidū aut ꝓ oponib⁹ aut ꝓ vita restaurari q̄ȝ in estate. Pria ps pȝ q² calor ē fortior nālis vt patȝ ex gal. in cōmento. 2ª pars patet vbi in estate fuerit cōsistēs ⁊ in hyeme sit senex. Et aūt calor fortior. nō q² melius humidū possit restaurare. ſȝ ad sensum supra positum. ¶ Nō tñ hēo ꝓ incōueniēti melí⁹ tā ꝓ vita q̄ȝ ꝓ opōnib⁹ restaurari hūidū q̄ȝ fuerit dissolutū vt dixi pma pᷓmi. ¶ Ad argumēta pncipalia. Ad pᷓmū negaṫ assuᵐ. Cōcedo eñi ꝙ est calidi⁹ ⁊ ꝙ ñ ē calꝫ nisi nālr. ⁊ nego ꝙ ē calidi⁹ ⁊ rō nālr pȝ i logica. Ad 2ᵐ cōceᵗ ꝯº ⁊ dᷣ ꝙ senex nō est frigidior iuuene nisi alijs pibus. modo nō sunt alia paria sed vnū est in hyeme. reliqū in estate. dico tñ ad argumenti māᵐ ꝙ senex i hieme nō est calidior q̄ȝ fuit in estate sed est calidior naturalit. ¶ Ad ꝯfirmationē ꝓceditur ꝙ stat aliquē nāliter dispositū ⁊ ꝯuenienter rectū regimie cōseruatiuo ⁊ q ꝯtinue regeṫ deducta dispōe pter nām incipe esse senem ⁊ incipere calefieri vt si vltimū instāt cōsistētie sit initiū estatis aut hora incboandi exercitiū. sed hoc mō dicim⁹ continue diminui caliditatē p⁹ cōsistentiā q² corp⁹ ꝯtinue est remissius calm postq̄ȝ si in alijs parib⁹ esset consistēs. ⁊ ita est in ꝓposito ¶ Ad cōfirmationē tertiam negaṫ ꝯña. ⁊ admisso cāu dico ꝙ si incipit esse senex imediate post hoc minus quo ad spmatica mēbra restaurabit q̄ȝ dissolueṫ. Et cū dᷣ plus restaurabit q̄ȝ faciebat imediate añ pōt concedi. ſȝ dᷣ ꝙ in autūno nō tatū restaurabat q̄ȝtū dissoluebatur licet esset cōsistens. ¶ Ad 4ᵐ nego ꝯñam. ⁊ admisso cāu dico ꝙ imediate post hoc nō augebitur. ⁊ cōcedo ꝙ plus restaurabit ét quo ad spermatica q̄ȝ dissolueṫ ⁊ tñ nō augebitur vt est dictuȝ in qōe secūdi articuli. Et ꝓportionalr respōdeaṫ ad alias cōfirmatiōes eiusdē argumēti. ¶ Ad 5ᵐ dᷣ q q crescūt hēnt inatū calorē ⁊ pᷓlmo indigent nutrimēto alijs parib⁹ q̄ non sit in illa cōpatione cum ponaṫ adolescēs in autūno cōsistēs i hyeme ¶ Ad tertiū pncipale argumentū ⁊ 4ᵐ. cōcediṫ illud qᷓ concludūt ꝙ in hyeme corpa sunt frigidiora ⁊ eoꝝ humores. ⁊ pȝ in primo articulo tamē sunt calidiora ſm naturam.

## ¶ Tempora anni.

¶ Galie. in hoc cōmento. pᵒ ponit vtilitatē cū gnāli snia affōi. 2º spāliter expo nit. 2ª ibi. Neq̄ȝ calorē dixit. dicit pᷓmo ꝙ tēpora anni quo ad eas dispōnes quas faciunt in corpibus hoīuȝ dant magnū adiutoriū i ordine cibi ꝙ patet. Nam hyems facit esse opportunā cibi materis opōnem ⁊ appetitū ⁊ facit esse minorē egōȝ sicut manet in sequētib⁹ ⁊ in estate est cōtrariuȝ. Hoc ḡ est ꝙ ipo. bene diffiniuit. i. declarauit cū dixit ꝙ vere ⁊ hyeme vētres sī calidissimi nā ⁊ somni lōgissimi. ⁊ cām assignauit q² calor inatus est multus ⁊ iō multo indigēt nutrimento ¶ Nota ḡ ꝙ egō paucificaṫ in hyeme rᵘ. assumptoꝝ q² plurima ps conuertiṫ in sanguinem. licet alie cause cōcurrāt vidende 2ª pmi 2ª doctrina cap. 6º. ¶ Neq̄ȝ calorem. ¶ Comentū spāliter. ⁊ diuidiṫ i duas Primo vificat ea q̄ dicta sunt de hyeme. 2º ꝓpe finem cōmenti verificat de vere. ibi 2ª. Ypoc. non ita. ¶ Prima in tres. primo expōit pticulas affōi. 2º ponit vnā condictionē reqsitā ad verificationē affōi remouendū vnum dubiū. 3º aṫ. ꝯtra sniam eius ⁊ soluit. ⁊ª ibi. Sed hoc nō vlr. 3ª ibi. Quibus i tpib⁹ ¶ In pria pte dic. 5. primo ꝙ ypo. nō dixit hic absolute in hyeme plurimū esse calorem. sed cū determinatōe q² apposuit inatū. i. nālēȝ. ⁊ ita hētur expō caloris inati ⁊ intellectus prime ꝓpōnis affōi ⁊ talis caloris nām ypo. alibi dixit.

¶ Secundū dictū est ꝙ huiusmōi dicti cā q̄ȝtum ad hyemē alibi ab ypo. ē dicta. Nā dicit ꝙ in hieme calor nālis petit interiora corpis ⁊ iō fortificatur ꝯtrariū fugiēdo sed in estate moueṫ extra ad suū simile ⁊ ita in corpe minoraṫ ⁊ dissoluitut.

¶ Tertiū est ꝙ in hyeme multū digeriṫ iō mult⁹ cibus est neccius. ¶ Dicit 4º ꝙ somni sunt longissimi pp noctis longitudinē ⁊ bonū est ppendere somni vtilitatē q² ad digōnem iuuat. dicit 5º ꝙ etates ⁊ atlbete qui ponūṫ in fine affōi ponūṫ ad declarandū ꝙ vbi ē multus calor inat⁹ ibi idige⁹ multo cibo sicut i pueris ⁊ attletis. Et hec oia sī in affōi expōne. ¶ Sed hic nō vlr. ¶ Facit qᷓ dictū est. primo. 2º ex illo verificat ꝯnem affōi ibi.

¶ Cū ḡ humana. In pria pte dicit. 4. primū est dubij remotiuū ꝙ istud. s. plimo indigere nutrimēto in hyeme nō est vex. i oibus aīalibus imo sī excipiēda aīalia frie nē in hieme i cauernis accūbentia q² istis si multū cibi dareṫ nō digerēt ¶ Dicit 2º ꝙ hoc idem patiūtur hōies debilis nē cū lauāṫ frigida aqua iō q² infrigidātur ⁊ debilitātur. ⁊ iō isti ét in hyeme debilitātur ⁊ iō nō indigēt multo Tertio dicit ꝙ hōines fortes cum lauāṫ i frigida aqua. primo calor eorum trahitur ad interiora ⁊ postea fortificaṫ ita ꝙ sunt tādem āplioris caloris nāli calore redeunte ad iuteriora. Et ex hoc habemus cōdictionē requisitā ad affōi verificationem q² requiriṫ hōines tales esse robustos vt dixi i expōne affōi ¶ Dicit 4º q aīalia frigide nature superātur a frigiditate aeris hyemis vt qnq̄ȝ inueniātur accūbātia in cauernis insensibilia ⁊ qi mortua ⁊ multa ét eoꝝ peunt. Sed aīalia calida multū sanguinē habentia patiūtur ex hyeme illud qᷓ hōines robusti cū frigida lauātur aqua i quibus calor petit iteriora. ⁊ licet a pncipio videāṫ ifrigidari nō tñ debē⁹ dicere aquā penetrare itus ſȝ poti⁹ it⁹ ingrediunṫ calor ⁊ san. q sī cā mltitudis cāis ¶ Ubi no. pᵒ in istis aīalib⁹ tpe estatis nāliter mltiplicari flegmata ⁊ crudos hūores q in hyeme tenent locū cibi ⁊ ꝓpter tpis frigiditatē eoꝝ vaporatio nō dissoluiṫ. ⁊ iō dormiūt tota hyeme ⁊ nutriūtur dictis humiditatib⁹. ¶ No. 2º hoies frigidos nō ita posse stare sine cibo q² subtiliū sunt humoꝝ q̄ȝ dicta aīalia in cauernis accūbantia ¶ Cū ḡ humana ¶ Modo ex dictis verificat affōm dicēs ꝙ cum hominis corpus consistat ex spermate ⁊ sanguine menstruo ⁊ spiritu vt ostensum est i libro ᷣ spermate in quo est dictū spma esse subalē cāȝ mēbroꝝ ⁊ ꝙ ex ipso corp⁹ augmentaṫ ⁊ nutritur ma

nifestū est q̄ melior fiet digestio si sanguis ⁊ spūs aggregent̄ i interiorib⁹ in qbus debet maxie fieri digō. Et iō ypo. in isto affō non solū testat̄ q̄ melior fiat digestio sed profitetur in hijs corporibus hac causa multum cibum esse dandum.

¶ Circa partem ergo no. q̄ sperma quo ad partē eius corpulentam fit ex sanguine iā aliquo modo appriato nature spermaticoꝝ vt hēt videri i 8ᵒ 3ⁱⁱ. Et iō sanguis isto mō appriatus pōt dici quodaꝫ mō sperma saltem i ppinqua potentia. De tali ḡ vult gal. q̄ ex ipso corpus nutrit̄ ⁊ augetur. ⁊ hoc nō hēt dubiū. ¶ Utrū aūt corpulenta pars spmat̄ māliter cōcurrat ad fetus gnātionem. est qō pro vtraqꝫ parte pbabilis in qua tꝫ gal. partē affirmatiuā. ¶ Quibus in tpibus. ¶ Hic arguit cōtra dicta ⁊ diditur in. 4. nam primo arguit cōtra dicta p̄cipue contra hoc q̄ in hyeme sit plus dandū d̄ cibo. 2ᵒ verificat dictū ypo. p sensum ⁊ cām. 3ᵒ ostēdit aliq̄ꝫ v̄itatem cōtineri in facto arguᵒ. 4ᵒ cōplete soluit rōem. 2ᵃ ibi. Unde ex ipso. 3ᵃ ibi. in quibus nō solum. 4ᵃ ibi ¶ Perpēdis ne. In pria parte intendit talē rōem. in dictis tpibus nō est dandum multū cibi si dissolutio sit pauca qꝛ cibus ē neccius ad dissoluta restauranda. sed supple in istis tpibus dissolutio ē pauca rⁿ estatis. ḡ nō in istis tpib⁹ est modicus cibus dandus ⁊ nō multus. huius rōis nō ponit nisi maiorē cū pbatione sua. ¶ Unde ex ipso. docet ex sensu ⁊ cā v̄uꝫ esse dictū ypo. di. q̄ ex ipso sensu ꝯprehēdit̄ ypo. dicere veꝝ. qꝛ in istis tēporibus nō solum si male digerat̄ vt in qbusdam debilibus cōtingit sed ēt si paꝝ comedat̄ corpora infrigidant̄ ⁊ maxime ipediūt̄ in suis opōnibus ⁊ si multū cibi detur vltra mōꝫ nō patiunt̄ illud q̄ in alijs tpibus. ¶ Ubi no. q̄ sensus ondit parū cōcedētes hyeme ifrigidari ⁊ ipediri. ⁊ ex hoc p rōnē cōcludit̄ q̄ debēt multū comedere corpora in hyeme nō tantū ad restaurandū dissoluta sed ad multū sanguinē ⁊ spm gnāndū ⁊ carnem p quos resistat̄ fritati hyemis. ⁊ iō nō oꝫ q̄ si minus dissoluitur minus de cibo det̄. ¶ No. 2ᵒ q̄ si in hyeme cibus detur vltra mōꝫ ita q̄ ēt plus sanguis generet̄ q̄ꝫ est opportunū tamē non est talis lesio sicut ex silī vel pportionali cibi exhibitione in alio tpe Nam prio illi pter virtutē nō esse ita fortē non ita bene digerūt ⁊ peiores humores gnānt̄. 2ᵒ ēt tales hūores geniti nō ita facile mouent̄ ad putredinē pter v̄tutem esse fortiorē ⁊ minorem esse caliditatē accidentalē. ¶ In quibus nō solū. ¶ Ostēdit argumentationē factā habere aliquid caloris di. q̄ in istis dictis q̄ sunt vera non solū a quibusdā redargunt̄ ypo. sed refellunt̄ oēs idem facientes. Et rō est qꝛ nullus ē q nō fateatur corp⁹ animale. i. aialis dissolui. ⁊ si in cōprehēsibiliter aput sensum saltē intellectu hoc cognoscit̄. Et q̄ hoc fit veꝝ ondit neccitas reficiēdi que est. s. in qualiꝫ temporē. nam si aial cōtinue in codē statu permaneret ⁊ nō dissolueret̄ nō sibi neccius esset cibus saltē quolibet tpe. Et ex hoc videt̄ veꝝ esse q̄ cib⁹ neccius ad dissoluta restauranda. qō erat assumptum i arguᵒ. Ubi no. q̄ si quis coniungat dicta istius partis cum dictis ptis p̄cedent̄. pꝫ soluᵒ argumenti. Nam i p̄cedente parte ostendit̄ vtilitas multi cibi in hyeme ad resistendum frigiditati. lꝫ nō sit tunc multa dissolutio. ⁊ in ista parte dicitur q̄ tamen sine dissolutione cibus nō fuisset neccius saltem in qualibet etate pfecta. cum tunc nō esset p augmento neccius. Et iō argᵐ ē. nō valet. cib⁹ nō est neccius nisi ad dissoluta restauranda i quolibet tpe anni ⁊ i qualibet etate. ḡ qn̄ min⁹ dissoluitur minus est dandum qꝛ stat nō dari pter neccitatē sed vt fit melius. ¶ Et hinc est q̄ gali. hoc mō interrogatiē cōtra oppoᵐ insurgit in ptē sequētē.

¶ Perpēdis ne. ¶ Hic ponit gal. integrā solutōꝫ ⁊ facit quatuor. primo narrat opōnes nālis caloris multas. 2ᵒ addit vnā ꝯdictionē ex pte tēporū requisitā ad affōm v̄ificandū. 3ᵒ tangit cām quar̄ multus est neccius cibus in hyeme. ex qua patet māifeste argumenti solutio. 4ᵒ adaptat dicta ad affōm. ibi 2ᵃ Cursus ergo. ibi 3ᵃ Solus si q̄ꝫtitat̄ ibi 4ᵃ Que oia in isto affō. Dicit ḡ gal. in parte pri a. 5. primo qcūqꝫ sis impugnator ypo. Perpēdis ne ex dictis te nō esse dignū r̄nsione. Sꝫ tamē ego mediāte ypo. volo tibi r̄ndere. Dicit 2ᵒ q̄ qcquid cōstituit aial a p̄ncipio ⁊ cōplet augendo ⁊ regit nutriēdo fit tripliciter. i. in aliqua triū virtutum. s. generatiue: nutritiue ⁊ augmentatiue. quorum tn̄ oium vnum est p̄ncipiū quod est calor nālis existens gnāle instrūm ad omnē opōnem viuētis vt sit. Dicit 3ᵒ q̄ hic calor p̄cipue hyemalis. i. fortificatus pter hyemē vt dr̄ supra augmentat appetitū cōfortat digōem sanguinē auget in corpore ⁊ dissoluta supfluitate a corpore restaurat. Dicit 4ᵒ q̄ calor exterior nō tantū dissoluit supfluitates sed ēt rem nālem q̄ custodit corpus. Dicit 5ᵒ q̄ dissolutio q̄ a medicis vocat̄ occulta fit a solo calore naturali qui in solis aialibus inuenit̄. vt dictum est in libro nāliū virtutum. Et iste non solum facit appetitū cōuenibilē ⁊ digōeꝫ ⁊ assimilationē sꝫ ēt expellit cibi supfluitates Ex quo seq̄t̄ q̄ qn̄ calor nālis ē fortior dissolutio tertie digōnis . i. superfluitat̄ eius est occultior. Et iō Dyoforus dicit q̄ ois sudor est p̄ternaturā qꝛ si corpis curs⁹ . i. trāsmutationes fiunt i corpore ſm nām. ⁊ ipsa vincit cibū tūc ad cutem nō mandat̄ humiditas sensibiliter expellenda. ⁊ iō quando sudor accit i laboribus ⁊ nimijs exercitijs aut calore estiuo fit ex nature fatigationib⁹. i. debilitationib⁹ ¶ Ubi pᵒ nota q̄ gnātio ⁊ augumentatio ⁊ regimen fiunt per nāles opōnes. Et iō maxime per ministratas virtutes naturales complent̄ que sunt tres dicte quarum instrumentū in omni operatione est calō naturalis vt sumitur prima primi. pter secundū quod notum est sensu calorem hyemalē augmentare sanguinē. ¶ Sed vtrum fortificet appetitum videtur dubiū. Et similiter vtrū magis dissoluat estualis q̄ꝫ hyemalis. ergo imediate sequētibus dubitandum esse videtur vtrum in hyeme fiat maior dissolutio ⁊c̄.

D

Querit vtrum in hyeme fiat maior dissolutio: q et maior fames q̃ in estate. Negatiue arguit sic in hyeme fit minor sitis q̃ in estate. g̃ minor dissolutio: et minor fames: pbat quia seq̄tur: fit minor sitis: g̃ fit minor humidi roridi dissolutio cuꝫ sitis istam dissolutioneꝫ sequatur et vltra g̃ minor dissolutio etiam humidi substantifici: teneꝫ ꝯña. quia non vr̄ q̄re plus ꝓportionabiliter respectu estatis vnum reliquo magis citius dissoluatur. Et vltra sequit̄ minus de substātifico dissoluitur g̃ minor fit fames quia fames illam dissolutionem consequitur. ¶ 2° sic in estate membra sunt magis inanita et magis calida. g̃ fortius dissoluuntur. g̃ magis a stomaco trahunt: et ꝑ ꝯñs maior fit fames: tenet ꝯña: quia si sunt magis calida: g̃ a posteriori dissolutione: calido igitur intensiori exñte magis dissoluūtur: et vltra magis dissoluuntur: et plus ante dissolutionem sunt inanita. g̃ citius insurgit eorum appetitiua cum citius ad paucitatem cum qua appetitus excitatur deueniant et sic citius est fames. Et assm̄ primum est notuꝫ cum tactu sint calidiora: et visu macilentiora. 3° virtutes sunt debiliores in estate g̃ resolutio maior cum non nisi pp dissolutionē sit virtus debilis. Assm̄ pꝫ 2ª primi prima doctrina c° sexto: et summa de pulsibus. ca° de pulsibus tpx. ¶ 4° aīalia debilia in hyeme possunt stare sine cibo: et sine fame tota hyeme non estate. g̃ magis est estas famis augmētatiua q̃ hyemis. ¶ 5° calor in estate est intensior tam intus q̃ extra et magis naturaliuꝫ humiditatum dissolutiuus: et membra et humores magis dissolutiōi parati. g̃ maior fit saltim naturalium humiditatum dissolutio. ¶ In oppositum videtur esse gal. in commento. In q̄ōne ponam duos articulos. In primo videbo vtrū maior fiat dissolutio in hieme. In 2° vtrum maior fit fames. ¶ Quantum ad primum sciendum de hac q̄stione duos inueniri modos communes. primus supponit q hoc nomen resolutio sumitur multis modis. primo ꝓ corruptione vt 3ª huius commento. 13°. 2° ꝓ rarefactiōe vt tertia primi doctrina. 2ª c°. 3°. Tertio mō ꝓ sepatione supflui a iuuatiuo. 4° ꝓ oi generalr̄ ꝯuersiōe corpulenti in vaporem 5° ꝓ ꝯuersiōe corpulenti in vaporē insensibiliter expellēdū. ¶ Supponit 2° q resolutionū q̄dā sūt humidi corpulenti in vapores q̄dā sūt indicantes cibi oblationē cū potētia restaurādi vt q̄ fit a forti calido nāli q̄dā nō indicat restaurandi potentiaꝫ vt q̄ fit a calore preter nām. Tūc ista est pª ꝯ° resolutio ꝓ sepatione supfluitatꝫ a iuuatiuo fortior fit in hyeme: pbat hoc fit a calore nāli vt nālis sꝫ calor vt nālis est fortior in hyeme. g̃ et c. et ista sit 2ª ꝯ° resolutio hoc mō dicta solū fit ꝑ se a calore nāli ñ accñtali pꝫ quia accñtalis calor nō intēdit hāc sepationē et hocᵉ intelligat. 5m̄ dictū supra in ꝯmento q dissolutio q̄ oculta vocat a medicis fit a solo calore nāli nō accñtali pꝫ quia accñtalis calor nō intēdit hāc sepationē. 3ª ꝯ° sumēdo resolutionē gñaliter ꝓ qualibꝫ ꝯuersiōe rei corpulēte in vaporem maior fit resolutio cuiuscūqꝫ maneriei corpulēti i estate q̃ in hyeme. pbat q plura deducta ante oppositū. 4ª ꝯ° resolutio q̄ ē ꝯuersio in vaporē insensibilē et sepatio a iuuatiuo ē maior in hyeme: pbat: quia virtus nālis est fortior. g̃ sufficit magis supfluū separe et insensibilē vaporē ꝯuertere: pꝫ ēt ex alio: quia calor estatis resoluit in vaporē grossiorē et ꝑ ꝯñs sensibilē nō sic āt calor hyemis. 5ª ꝯ° resolutio cū possibilitate restauratiōis ē maior in hyeme pꝫ quia virtus ē fortior in hyeme. g̃ plus pōt restaurare de dissoluto. et si bñ ꝓspiciat̄ hec opinio ñ plus valet nisi q dissolutio ē maior in estate sꝫ possibilitas restaurādi est maior in hyeme. Sꝫ tūc restat adhuc sibi soluere argumentū in ꝯmēto factū ꝯ ypo. 2ª positio supponit q nō oꝫ calorē intensioreꝫ posse magis dissoluere vt supra i pª q̄ōne istius assōi. 2° supponit q q̃to calidū ē potētius ad resoluendū tāto ē eius resolutio magis occulta quia tanto magis subtiliat in equali tēpe. 3° premitit q corᵉ vniformiter et nālr̄ se habēte ꝫm totius habitudinē q̃ cito mēbra innaniunt tā cito fit fames et e ꝯ. ¶ Prima distinctio. q tā a calido intrinseco q̃ extrinseco triplex corpus ꝯtigit dissolui. Aut. n. dissoluit̄ spūs siue calor nālis aut humiditas nutrimētal̄ sub illa ꝯprehēdēdo supfluitates aut humidū mēbrale aiatū qd̄ ē humidū radicale. 2ª distinctio tribus modis ꝯtingit aliqd̄ corpꝰ fieri inanitū q̃ aū aut quia magis dissoluit̄ aut quia minus restaurat̄ aut ppvtraqꝫ exēpla satꝫ patet. Tūc ē pª ꝯ° calor nālis magis dissoluit̄ estate q̃ hyeme ista pꝫ ex ꝯmēto. 2ª ꝯ° humiditates manētes sb̄ forma nutrimēti fortius et magis dissoluit̄ estate q̃ hyeme: pbat quia cū calidū extrinsecū sit fortius i estate seq̄t q plus de tali humido trahat ad supficieꝫ et illud tractū magis dissoluit cū ipsū sit estatꝫ tpe magis dissolutiōi patū et pori sint ēt magis apti.

3ª ꝯ° plus disoluit̄ i corpe robusto debite recto d̄ radicali hūido tpe hyemis q̃ tpe estatꝫ tpibꝰ suam nām seruātibꝰ: pbat̄: quia citiꝰ talia tpe hyemis icurrūt: sꝫ q̃ cito icurrūt famē dissoluunt̄. g̃ citiꝰ dissoluunt̄ qꝰ ad radicale humidū. Cā āt q̄re h̄ dissoluᵒ ē maior ē quia calor nālis i multa q̃titate āplior radicali humido applicat̄ et vehemētiꝰ incētrat̄. et iō nō obstāte mēbrorum maiori caliditate intēsiue i estate tñ fortior fit radical̄ hūidi dissoluᵒ in hyeme. ꝯ hāc pōneꝫ argᵗ quia calor nāl̄ vt sic dissoluit supfluitatꝫ et accñtal̄ rē nālē. g̃ ex cremēto accñtal̄ caloris dꝫ magis cresere dissolutio rei nālis talis āt maxie est radicale hūidū g̃. 3° mēbra sūt ꝯtinue magis dissoluta i estate q̃ vnqꝫ i hyeme cū minorē hēant sāguis et carnis q̃titatē. g̃ ñ alū i hyeme pp dissolutionē attrahūt. seq̄t q i estate sp appetūt aut saltē sp trahūt. g̃ ñ citiꝰ merito tal̄ dissoᵘˢ icurrūt famē hyēe q̃ estate. ꝯ sepiꝰ sī cibāda corᵃ estate q̃ hyeme d̄bite regēdo sꝫ ñ sepiꝰ q̃ appetūt. g̃ sepiꝰ appetūt ꝯ i ill̄ locis maxie mltiplicat̄ spūs i hyēe i qbꝰ maxie ē aptꝰ ꝯfuat̄ et digō fieri et pluria eiꝰ q̃titas iuenit̄ sꝫ h̄ ē i corde et arterijs et venis g̃ i istꝫ maxᵉ fortifiᵗ sꝫ ñ nisi ꝯmixtū nuimētali hūiᵒ. g̃ maxie fortificat̄ ē nutrimētale hūidū. g̃ si huiꝰ merito fit aᵒˢ

dissoluto humidi substātifici multo fortius fiet aᵒʳ dissolutio hūidi nutrimētali. ¶ In soluēdo istā diffi cultatē vř mihi supponēdū ꝙ calor ē dissolutiuus humiditatū nāliū magis vt ē calor ꝑternāz vel ac cidētalis ꝙ̃ vt ē nālis vel ꝙ vt naturalis nō dicat dissolutiu⁹ nāliū humiditatū: hec suppō pz ex mō loq̄ndi. gal in cōmēto vbi dixit ꝙ calor exterior nō dissoluit tm̄ supfluitat̄ sz rē naturalē q̄ custodit cor pus innuēs ꝙ in hoc dr̄t a calore nāli. idē pz rōne q꞉ calor vt nālis intēdit istaꝝ nāliū humiditatū ꝑ manētiā. g̃ nō tm̄ appetit eaꝝ dissolutionē. ¶ Sup pono ꝯo. ꝙ mēbra ⁊ humores corpis sūt intensiue calidiores tpe estat̄ ꝙ̃ tpe hyemis. pz i ꝑma q̄one hui⁹ affōi ⁊ in ꝯa ꝯ°ne ꝑmi articuli videbis. ¶ Sup pono 3° ꝙ supfluitates 3ᵉ digōnis calor vt nālis dis soluit. pz q꞉ illas nālissimo mō vt nālis hz expelle re. Modus āt nālissimus ē ꝑ dissolutionē expel lere cū ꝑ poros cutis egredi debeāt. ¶ Suppono 4°. ꝙ calor nālis cū istas supfluitates dissoluit ma gis ꝓportionaliter eas dissoluit ꝙ̃ calefaciat pz q꞉ multū intēse hz eas dissoluere aut subtiliare vt in sensibiliter egrediant ⁊ nō multū intēse hz calefa cere. ¶ Preterea sicut calor nālis stōi mlto magis eliquat ꝓportionaliter ꝙ̃ calefaciat ita dz eē de ca lore in supfluitates agēte vt nāli. Ex hoc pz cā q̄r magis insensibiliter iste supfluitates egrediunt cū agit solus calor nālis. Nā agente accidētali. q꞉ il le calefacit ⁊ leuigat anteꝙ̃ ꝑ subtilitatē faciat in sensibiles vt est videre in aqua calefacta iō sēsibili ores a corpe egrediūtur calore accn̄tali agente.

¶ Ex hoc patet quare gal. dixit ante in cōmento huius affōi a solo calore naturali fieri dissolutiōez que vocat occulta a medicis. i. solus calor natura lis est ille merito cuius dissolutio multi corpulēti fit occulta. Nam tantū humidū ab accn̄tali calō dissoluendū a corpe sub forma grossioris vaporis educeret ꝙ̃ iā educat cū anteꝙ̃ ad tantā subtili tatē veniret fieret leue ⁊ exiret. non tm̄ volumus ꝙ nullo° aliqua possit fieri occulta dissolutio ab acci dentali calore. ¶ His habitis hec ē prima ꝯclusio Cuiuslbet naturalis hūiditatis corpis ꝯm spūm maior fit dissolutio in estate ꝙ̃ in hyeme alijs pari bus. pz q꞉ quelibet talis est ꝺ se magis apta dissol ui cū sit calidior ⁊ subtilior ⁊ calor estatis est earū magis dissolutiuus cū dissoluant a calore accn̄tli magis vt dixit vnuz suppositū ⁊ calor estatis ē ma gis accn̄talis ⁊ ē intensior ⁊ āplior: q꞉ in aere mul to ⁊ membris ⁊ humoribus. ¶ 2ᵃ ꝯ°. dissolutio sup fluitatis tertie digestiōis in tempore hyemis i cor pore robusto ꝯuenienter recto ⁊ tēporibus seruā tibus suam naturam est velocior ꝙ̃ tempore estat̄ pz q꞉ illa est velocior cuz calor agit vt naturalis. ⁊ hoc maxime est tempore hyemis. ¶ Tertia conclu sio cibi non dantur sibi pro restauratione superfl tatum tertie digestionis. sed pro restauratione hu miditatum naturalium: hoc patet: q꞉ tales sunt su perfluitates abiciende. ergo illaruz restaurationē non per se intendit natura. ¶ Correlarium nulla est dissolutio propter cuius maioritatez in hyeme ꝙ̃ in state dandus sit in hyeme amplior cibus q꞉ cibus propter nullam dissolutionem restaurandā est dandus amplior in hyeme ꝙ̃ in estate nisi pro pter dissolutionem nālium humiditatum: ⁊ talis non est amplior. ¶ Ultima conclusio. Cibus am plior est oportunus magis hyeme ꝙ̃ in estate pro batur q꞉ in hyeme oportet sanguinem ⁊ carnem augeri ad debitam corporis permanentiam. Sed non augentur nisi ex multa ⁊ ampliori commesti one. ergo oportet amplius in hyeme commedere ⁊ intelligatur conclusio in corporibus robustis ⁊ cum conditionibus supra positis. ⁊ hanc conclusi onem innuet paulo post gal. in commento. ¶ Quā tum ad secunduz nota primo. ꝙ licet dissolutio hu midi mēbroꝝ sit causa famis. tamen multotiēs fa mes accidit membris magis restauratis ⁊ plus ꝺ humido vel nutrimento habentibus ꝙ̃ prius ha bebant cum non aderat fames ⁊ hoc patet in vere conualescentibus in quibus contie membra resta urantur ⁊ in adolescentibus in quibus continue fit augmentum. patet etiam ex alio: q꞉ sumpto ci bo. 14. aut. 16. horis post in cōsistentibus insurgit appetitus vt apparet de distantia que est intra ce nam ⁊ prandium ⁊ tunc proprie sunt membra ma gis restaurata q꞉ tunc completa est digestio mem brorum ⁊ nutricatio. ¶ Ex quo sequitur hanc con sequentiam non valere hic fit velotior humidi sub stantifici dissolutio. ergo citior fames nisi ponant alia paria. ¶ Nota secundo ꝙ diuersa est mensura paucitatis humorum merito cuius excitatur virt⁹ attractiua venarum in hyeme ab ea: propter quā in estate: ꝓbat. sicut se habet naturalissima humo rum mensura ⁊ conuenientissima in hyeme ad cō uenientissimam in estate ita mensura sui paucita te faciens attrahere. sed minor ē conuenientissima mēsura humoꝝ estat̄ in corpibus robustis ꝙ̃ hye mis. g̃ minor ē mēsura sui puitate excitās mēbroꝝ attractiuā. ¶ Nō 3°. fortiorē esse attractiuā hyemis i dict̄ corpibus ꝙ̃ estat̄ pz ꝑp spūuz multitudinē. ¶ Nō 4° ex fortiori ꝟtute attractia fortiorē fieri at tractionē alijs ꝑibus. ¶ Ultimo no. ꝙ fames a for tiori attractiōe facta alijs ꝑibus pluri cibo indiget vt sedet ꝙ̃ illa q̄ fit a debiliori. ¶ P° ꝯ° stāte ꝓpor tionali neccessitate in hyeme ⁊ estate maior fit fa mes in corporibus dict̄ in hyeme: ꝓbat virtus at tractia ē fortior. g̃ fortiorē facit attractionē alijs ꝑi bus. g̃ fortior fit sensatio in ore stōi accidit ēt ꝙ os stōi frigiditate hyemis ē magis corrugatū ⁊ multi tudine spūuz magis sensitiuū. ¶ 2ᵃ ꝯ° nō fit tāta si tis tempore hyemis ꝙ̃ta tempore estatis patet ad sensum ⁊ q꞉ non tanta fit humidi roridi consum ptio nec tanta intensio. ¶ Tertia conclusio proba biliter ponitur stante vtrobiq꞉ debita cibatione in dictis corporibus citius incurrunt famen in esta te ꝙ̃ in hyeme: patet q꞉ sepius sunt cibandi ⁊ non nisi cum fament. ergo ⁊c. sed de hoc magis infra. ¶ Ad argumenta principalia. ¶ Ad primum cō ceditur ꝙ fit minor dissolutio sed negetur. ergo mi nor fames vt patet in positione.

¶ Ad secundū concedit ꝙ membra in estate sūt magis dissoluta sꝫ nō seqt̄. ꝗ̄ forti⁹ attrahūt q2 virtutem hn̄t debiliorē ⁊ minorē q̄ntitatē humoꝝ sibi determināt. ¶ Ad tertiū conceditur totum. ¶ Ad quartum negat argumentū. nam estas auget famē in aīalib⁹ debilis caloris. hyems aūt in robustis de quib⁹ hic loquit̄. ¶ Ad qntū cōcedit totum q2 nō repugnat dict̄. Ad auctoritatē gal. ꝓ alia pte dubij dr̄ ꝙ gal. nō dicit in cōmento maiorē fieri dissolutionē in hyeme q̄ȝ estate nisi superfluitatis tertie digōis. nec dicit ꝙ in hyeme sit plures cibi dandi pp restauratōꝫ pluriū dissolutoruꝫ Nam illa littera itroducit̄ sup̄ ꝓ vno arg°. nō pro determinatione. imo opm̄ innuit gal. vt pꝫ ⁊ patebit. Et tu hunc modū nota ⁊ modū exponēdi cōmētū. ¶ Secūdo solet hic dubitari. vtꝝ oīs sudor sit ꝑternām ⁊ pōt dici ꝙ oīs sudor fit cōcurrente aliqua dispōne ꝑternām. nā corpe nālissime disposito virtus ea q̄ sunt ꝑ poros cutis expellenda expellit isensibiliter nō in forma sudoris. iō in ōni sudore aut virtus est ꝑternāliter debilitata āt mā preternāliter alibi abundās aut qualitas ꝑternālis ē impressa ¶ Cursus igit̄. ¶ Hic ponit vnā cōdictionē reqsita ex pte tpꝝ dictorū ad verificatiōꝫ affōi repetēdo opōnes hyemalis caloris dicēs ꝙ cursus corpis. i. dispō inesse trāsmutabili corpis ē in hyeme ⁊ vere cōuenibilis q2 bonus si est tēperatus. i. tpa seruauerint suā nām. aut mediocritatem in genere suo ita ꝙ ver nō sit extremi caloris aut frigoris vel alterius qualitat̄. ⁊ ita hyems rn̄ cōuenientis hyemis. nā si hec tpa nō fuerint temperata tunc sequēt̄ cōtraria hijs que dicta sūt q2 ypo. blasphemauit hec tpa que nō seruant suā naturā in fine huius libri. vt dicit nostra trāslatio. sꝫ illa Burgōdionis dicit in sequētib⁹ ⁊ est verior q2 hoc sit pticula tertia. Et iō si stomacus bene digerit in hyeme tūc virtus nālis q̄ hāc actiōꝫ facit indicat hēre bene se. q2 hoc tpe calor iteriorib⁹ augmentat̄ somnus ꝓlongatur sup̄fluitas tertie digōnis dissoluit̄ q̄uis nō sētiat̄ fumosa sup̄fluitas cū hāelitu egredit̄. ⁊ iō māifestior ē hanelit⁹ hiēis q̄ȝ estatis. ypostasis vrine ē feculentior q̄ȝ in estate. corpe illā per debitū locū mandante in hyeme sꝫ in estate multū ad cutē de ea mittit̄ q̄ntitas vrine maioratur ea cā ⁊ corpus magis nutritur ⁊ caro augetur ⁊ sanguis multiplicat̄ ordinatiōe modū nō excedente. i. corpe cōuenienter recto. Et ē 3m. addēdū ad affōi verificationē. Et tūc isurgit dn̄s Joānicius di. ꝙ nā dr̄. 4or. mōis. vno mō de virtute aīe. 2° de forma. i. de ꝯpōne. 3° de ꝯplione. 4°. de cōsuetudine. ⁊ hec oīa patēt gal. ¶ Si q̄ntitas. Hic spāliter narrat cāꝫ pp q̄ȝ est neccius mult⁹ cibus in hyeme. ex qua appet argumēti solutio di. ꝙ si ingratur q̄ntitas corpis quo ad multitudineꝫ sanguis ⁊ carnis in tpe hyemis inuenit̄ ꝙ est multa rn̄ eius quod ē in estate. ⁊ hoc nō fit nisi ex multa cōmestione ⁊ digestione nō solū stōaci sed venaꝝ ⁊ membroꝝ corpis. Ergo ista ē cā multe neccitatis cibi i hyeme vt multū sanguis ⁊ spūꝫ hēat vltra mensurā ꝯuenientē in estate. ⁊ hoc experit̄ vulgus. ⁊ iō purgat sanguinē in fine veris ⁊ ante initiū estatis. Scit eni ꝙ maximū piculū subit adueniēte calore estatis si nō purgauerit se mō dicto q2 calor estatis dissoluit sanguinē ⁊ chimos ebullire facit ⁊ vene cōculcant̄ humoribus rarefactis ⁊ qn̄ꝫ crepāt ⁊ humores qn̄ꝫ putrescūt ⁊ ad debilia mittuntur quibus missis fiunt flegmones aut herisipile aut alij morbi. ¶ Sūma ergo ē ꝙ in hieme plus oꝫ habere sanguis ⁊ humoꝝ q̄ȝ in estate. ⁊ in estate minus q2 si tanta haberet̄ q̄ntitas piculum esset morboꝝ dictorū vt vulgus cognoscit. ꝑ flegmonē autem intelligendū ē apostema sanguineū: ꝑ herisipilā colericū. ¶ Que omnia. ¶ Nunc adaptat dicta affōi dicens ꝙ oīa p̄dicta ypo. in presēti affō testatur. q2 in hijs horis non tm̄ plus digerit sed plus cibi est dandum q2 cibus est dandus ad cōparationē caloris nālis. i. fm̄ posse naturalꝭ caloris in digerendo nisi subsit caloꝛ extrane⁹ vel sit periculū de subeundo. nam illo extraneo calore gnāto in humoribus cibus minoratur ne mali chimi generent̄. ¶ Ypo. non. ¶ Hic gal. cōmētat̄ affōm quo ad ver. ⁊ dicit breuiter ꝙ ypo. non ita tractauit de vere sicut de hyeme in libro sup̄ allegato quod gal. nō vult relinquere in tractatu. Dicit secundo ꝙ initiū veris plurimū est simile hyemi sed finis ē similis estati. ¶ Dicit tertio ꝙ qn̄qꝫ totū ver ē frigidū qn̄qꝫ totū calidūꝫ. ¶ Dicit quarto ꝙ in vere. s. quo ad eius initiū oꝫ ordinar̄ cibū sicut in hyeme cum sibi similetur. ¶ Quito dicit ꝙ si totum ver friguerit erit ordinandū cibarium sicut in hyeme. ¶ Dicit sexto ꝙ in fine veris ⁊ toto tpe calido ē ordinandū sicut in estate. sed si fuerit mediocre tp̄s mediocritas seruanda erit. ista oīa intelligunt̄ de sanis. De egris autē dicet ypo. statim post. 16

# Humide diete.

Ypo. in isto affoꝛismo docet qualitatē diete exhibende fm̄ varias indicationes. ⁊ diuiditur in tres partes fm̄ tres cōclusiones. ibi secunda Maxie vero. ibi tertia. Et alijs. Prima ꝯ° est ista omnibus febricitantib⁹ competūt diete humide. ꝓbatur ꝑ tales dietas remouet̄ aut ꝓhibetur siccitas ꝑternām apta fieri a febre. ergo illa cōueniunt. ꝯn̄a tꝫ q2 dispō preternām est abicienda ⁊ ꝓhibenda. ¶ Circa partem nota primo hic dietam sumi proprie ꝓ administratione cibi ⁊ potus licet verificari posset de administratione rerum nōnaturaliū omnium. ¶ Nota secundo quod tripliciter contigit dietā esse humidā. vno modo actualiter ⁊ non virtualiter vt decoctio aromatū in aqua aut vinum potens eo quod actu talis dieta est fluida ⁊ humida non tamē effectiue. eius tamē effectus in corpore nostro non est humectatio sed exsiccatio. Secundo modo virtualiter ⁊ non actualiter vt fūgi ⁊ psilium. Tertio modo tam actualiter q̄ȝ virtualiter vt aqua ordei ⁊ decoctio lactucaꝝ ⁊ lac. ⁊ hoc modo maxime. hic intelligitur vel secūdo.

Si vero oīs sudor sit ꝑter nām

3ª nota q̃ licet dicatur oībus febricitātibus cō/
ferre dietas hūidas non tñ intelligit oēm hūidaꝫ
dietam cōferre febricitātib⁹ sed ꝓportionatā necci
tate humectationis vel prohibitionis siccitatis.
Nō 4° etiā frigidas dietas cōuenire febriciāti
bus.ſꝫ ypo.tacuit q̄ꝛ est notum.
Queritur vtrum oibus febricitantib⁹ cōue
niant diete hūide. q̃ nō. ꝓbatur q̄ꝛ para/
litico vel ydropico febricitāti conueniunt
diete sicce vt 2ª.tertij ⁊ 14ª.itij. ḡ 2° aliqs ē febriēs
ꝑternāliter aut nāľr nimiū humidus ⁊ tali cōueit
exsiccatio. ḡ ibi non cōueniūt diete hūide. Assu^m
pꝫ esse possibile vbi aliqs esset in extremo latitudis
caliditatis in sanitate ⁊ in ex̄mo hūiditatis ⁊ inci/
peret calefieri preternām tūc enim citius febriret
q̄ꝫ preternāľr exsiccaret q̄ꝛ talibus corpib⁹ est con
ueniēs exsiccatio vt in cōmento illius affōi. Corpi
bus hūidas carnes hñtibus famē adhibet reme
diū est. 3° in flegmatica fe.nō cōueniunt hūida
cū laudetur decoctio origani ⁊ pipis ⁊ huiusmōi.
prima quarti cap.de cura flēatice. Et idem patet
de effimera ex opillatiōe ⁊ de febribus sincopalib⁹
in qbus datur vinū ⁊ de febre pestilētiali ⁊ cū ca/
dit virtus. In opp^m est affo. Circa dubiū nota
primo distinctionē de dieta humida supra pōita.
Nō 2° q̃ febriū quedā sunt sine mā. vt ethica
vel effimera.quedā cū mā vt alie. Item ēt mālīū
q̄dam pendent a mā in suis nālibus qualitatibus
ꝓportionata febri. q̄dam a mā cōtrariaꝝ qualita/
tū nālium. Et dico notanter nāliū q̄ꝛ fe.mālis in
qualitatibus actualib⁹ vel saltē vna. puta calitate
semper sue mē ꝓportionat. Aliter.n.non fieret
febris a tali mā denōinanda nisi ista esset cal'a sat
preter nām. Nō 3° q̃ in febrib⁹ qñꝫ sumimus
indicatōem a morbo ipso q est febris. qñꝫ a virtu
te qñꝫ a mā vel cā qñꝫ ab accidente. Exemplum
pmi cū est fe.imālis ⁊ virtus cōstat. Ex^m scōi quā
do virtus deficit vt in pestilentialib⁹ sepe. Ex^m ter
tij vt in sincopali vbi a sincopi sumitur indicatio.
Exēplū quarti vt i flēatica cuius mā est multa ⁊ ip
sa febris nō fit valde intensa. 4° nota q̃ qñꝫ cū
febre cōiungit alius morbus a quo ēt idicatō die/
te est sumēda.⁊ cū cōtrariant iste indicatiōes opꝫ
sequi fortiorē altera nō negleta. ⁊ cuꝫ essent pars
oportet cōtraria equaľr cōmisceri ⁊ in hoc oꝫ me/
dicū esse solertē ⁊ exptū. Ultio nō q̃ q̄ꝛ febris
est calor extraneus q est igneē nē. oīs autē talis ē
exsiccatiuus iō febris cōiter dr̄ morbus siccus vir
tualiter ⁊ si nō actualiter. ⁊ iō q̄ꝛ quelibet res pre
ternām indicat de sui remotiōe iō indicatiōe sum/
pta a fe.debemus exsiccatiōꝫ ꝓhibere. Prima
ꝯ°.cū plures cōiungūtur indicatiōes cū feb.cōtin
git febricitātibus exhibendā esse dietā siccā vel ca
lidam. patet in plurib⁹ exēplis ante oppositū. q̄ꝛ
stat alias indicatiōes fe.indicationeꝫ supare vt in
ydropico palitico in vehemēter hūido in febribus
mālibus quaꝝ mā est nālium qualitatū ꝯtrariaꝝ
qualitatibus febris. 2ª ꝯ° sēp idicatione sump
ta a febre cōueniunt diete frigide ⁊ hūide. pꝫ qa
semper hac indicatiōe ꝯueniūt ea que febrē ⁊ suū
preternālem effectū sunt apta remouere cū res ꝑ
ternām de sua indicēt remotiōe. ipsa aūt est calor
⁊ suus ꝑternālis effectus aut ē apta esse siccitas ꝑ
ternām. hec vero remouentur p frigida ⁊ hūida.
Ad argª.patet solutio. ⁊ pꝫ quō dicitur q̃ feb.
est morbus siccus virtualiter.s.q̄ꝛ est apta sibi pre
ternālem siccitatē copulare. quō autē cōtrarie p/
mixte medicine ꝯueniāt in cōtrarijs indicatiōib⁹
patebit.in cōmento stati. Maxime vero. 2ª
ꝯ° humide diete maxime cōueniūt pueris. ꝓbat.
q̄ꝛ p tales dietas cōseruatur ⁊ restaurat humidū
nāle ꝓportionale deperdito. qō pꝫ q̄ꝛ in illa etate
mēbra sunt humida. ⁊ iō illud quod resoluit ē hu
midum. Circa partē no. q̃ littera pōt dupľr in/
telligi. vno mō q̃ humide diete maxie cōueniunt
pueris febricitantib⁹. ⁊ hic sensus nō est ad mētē
gal.in cōmento cū dicit. q̃ in isto affō prius trac/
tat Jpo.de qualitate diete infirmoꝝ.2° sanoꝝ. Se
cundus sensus ē q̃ pueris sanis maxie cōueniūt
diete humide ⁊ iste ē ad mentē gal. Nō. 2° q̃ li
maxime pōt construi cū li pueris ⁊ ē sensus q̃ hu
mide diete cōueniunt illis q sunt maxie pueri.i.ifā
tibus. 2° cū li humide ⁊ ē sensus q̃ pueris cōueni
unt diete humidissime. ⁊ 3° cū li cōueniūt ⁊ sēsus
est q̃ inter diuersos in etate diete humide maxie
cōueniunt in pueris. ⁊ hic tertius sensus ē ypoc.
Nota tertio q̃ nālia ꝯseruant per similia ⁊ iō
ꝯplīo etatiua cōseruatur p silīa vt puericia q̄ ꝯser
uatione indiget. qūo autem hoc sit intelligenduꝫ
vide in qōe longa super tertio tegni quā feci i scri/
pto. Ultimo no. q̃ ad h⁹ōi veritateꝫ supponen/
da sī cetera pia cū puer iuueni cōpatur. vt in nāli
ꝯplīone ⁊ alijs reb⁹. Et alijs. Tertia ꝯ°. est hu
mide diete maxie cōueniunt alijs a pueris cōsueti
refici dieta hūida. ꝓbat q̄ꝛ cōsuetudo est tāq̄ꝫ res
nālis. sed res nāles ꝯseruant p similia ergo ⁊ cō
suetudo. ⁊ p ꝯñs per humidas dietas cōseruat.
Ista ꝯ° pōt habere triplicē intellectū vt ꝑcedēs
si in ista intelligat ēt de sanis. pōt ēt hic li maxie
cōstrui tribus mōis vt sup̄ dr̄: ⁊ intelligat ꝓut li.
ꝯueniūt construitur vt dr̄ in ꝑcedente cōclusione.
Quid aūt sit ꝯsuetudo ⁊ qūo opetur dicā i illo
affō. Ex multo tpe cōsuetus iuuāte deo. hic affo⁹
totus est vtilis in actu ꝑctico. ampliatur ad nāles
ꝯplīones in vltimis cōclusionib⁹ q̄ sunt p similia
cōseruande. ⁊ in pria ad oēs morbos ꝯplōnales q
sunt p cōtraria abiciendi. Cōcordia vero sumitur
prima quarti cap.de cibatione febricitātiū ⁊ 8° te
rapentice ⁊.16° continent ⁊ tertio tegni: ⁊c.

## Afforismus precedens.

Comentū diuidit in tres partes. primo exponit
affōm. 2° obicit ⁊ rñdet. ibi 2ª. qui vero. Prima
in tres. primo cōtinuat ponēdo vtilitatē ⁊ dioneꝫ
affōi.secūdo pmittit quedā ad verificationē.tertio
verificat. ibi 2ª. Res ex̄ nām. ibi 3ª. In febribus.
De pᵒ dic q̃ ꝑcedēs fmo fuit ð q̄titate diete.hic ē
ð qualitate.⁊ i h affō mlta iuuatia sb hūitate dr̄

In q°. p°. quo ad p̄mā ꝯ°nez loq̄t ꝺ ifirmis. 2°. q° ad scōa3 ꝛ tertiā ꝯclusionē loq̄t ꝺe sanis. De scōa pte ꝺicit ꝙ res ꝑternā3 ē abiciēda p ꝯ̄riū reducendo corp⁹ ad ꝓpriā nā3. S3 res nālis ē ꝯseruāda p similitudinē.i.p silia. De 3ª pte ꝺicit ꝙ q₂ febs ē morbus calidus ꝛ siccus.i.febris ē morbus calidus actu ꝛ siccus virtualiter q₂ ē calor ignee nē ꝛ ille ē exsiccatiu⁹: iō o3 p ꝯ̄ria hūida remoueri ei⁹ mala qualitas introducta aut ꝓhiberi ne inducat̄ s3 in ꝓpria etate humida ꝛ in ꝯplone humida ꝛ i ꝯsuetudine nō solū nō o3 ꝯ̄riū ꝺari s3 ꝼm ꝯsuetudinē ꝺabit̄ humida ꝺieta q₂ nālia ꝺebēt custodiri nō minui sicut o3 ꝺietare in morbis ad remotionē ꝑternālis ꝺispōnis. Et no. ꝙ res ꝑternā3 maxime remouet̄ ꝯ̄rijs virtutibus ꝛ ita ꝯseruant̄. ꝼm cōe3 viā silibus virtutibus res nāles. Utꝝ āt hec virtualiter silia sint silia ꝼ3 formā aut ꝼ3 corrn̄tiā sit⁹ in ꝓpria latitudine illi situi in quo ē hō in latitudine humāe ꝯplonis. vide loco.s̄.ꝺicto. No. ꝼo ꝯ̄ria p q̄ remoueri o3 ꝺis pō ꝑternā3 ꝺebere esse i effectu equalia in gradu ꝺispositiōi remouēde q₂ tm̄ remotiua q̄ta ē illa ꝑternālis ꝺispō nō ꝙ sēp eq̄ ꝺistēt ꝼm ꝺenoiationē a tpamēto in ꝓpria latitudine No. 3° ex ꝺict̄ circa affōm quō febris sit morb⁹ calidus ꝛ siccus ꝛ q̄bus glosis ꝺicendū sit i febre ꝯferre ꝺietā humidā. Qui vo. Hic obicit. ꝛ ꝺiuidit̄ in quatuor. P°. obicit. 2°. soluit. 3° ampliat affo. 4° epilogat. ibi 2ª. s3 in megategni: ibi 3ª. ypo. aūt ibi 4ª si ḡ corp⁹. ꝺicit p° ꝙ q̄dā obiciūt y. q₂ i ydropisi cū febre nō ꝯuenit ꝺieta humida s3 sicca ꝺieta. illi tm̄ q hoc° arguūt ꝺecipiunt̄ in ordināda ꝺieta q₂ nō intelligūt mētē y. De pte ꝼa. ꝺcit p° ꝙ megategni. i. interapen. ꝺicet̄ ꝺ hac re plenius vbi oñdit̄ ꝙ simplex morbus curat̄ simplici medicina Cōpositus ꝯposita ꝛ aliū ex equalibus ꝯ̄rijs ꝛ aliū plus capiendo ꝺe vno minus ꝺe reliquo. ydropici ḡ cū febre curant̄ sicut illi q sūt simul ptisici. i. screantes sanguinē ꝛ pleuretici. nā pleureticis ad ꝺigestionē colerice mē ꝺāda ē ꝺieta humida ptisicis ad vlceris exiccationē ꝺāda ē sicca. ꝛ isto mō sūt ꝯ̄rie indicatiōes. ꝛ iō indigēt ꝯ̄rijs medicinis ꝛ op3 in istis vt vnus prius medicet̄ ꝛ alter nō negligat̄ ꝛ ita in ydrope cuius sūt ꝺuo morbi o3 ꝙ ꝯ̄rijs adiuuent̄ sicut in egritudinibus ꝯpositis. De ītia parte ꝺicit ꝙ l3 y. sit reprehēsus tm̄ nō neglexit h° s3 ponit partē ꝓ toto vt febrē ad oñdēdū ꝙ oīs ꝺispō ꝑternā3 o3 curari ꝯ̄trarijs indicatiōe sūpta ab ipsa. sunt igit̄ ꝯ̄ria administranda. ꝛ ita hic ēt ꝺixit ꝺe etate ꝛ ꝯsuetudine ꝙ sūt p silia ꝯseruāde ꝺans intelligi p ꝯplonē nālē ꝛ tps ꝛ regionē. Ide ḡ qd̄ hic facimus si ꝺebite itelligat̄ y. ē faciendū in alijs locis ꝛ ē y. obuiādū q₂ vera ꝺixit ꝺe quarta pte repetit ꝛ p3. Nō igit̄ p° ꝙ hic p morbos simplices intelligit morbos nō ꝯiunctos alteri rei a qua sumat̄ indicatio p morbū ꝯpositū illū intelligimus hic q alicui alteri rei a qua sumit̄ indicatio ꝯiungitur siue illa alia res fuerit accidēs siue cā siue ali⁹ morbus. No. ꝼo ꝙ cū morbi ꝯ̄rij ꝯplicant̄ sepe ꝺamus ꝯ̄ria q₂ nā ad vnūquēq3 morbū mādat sibi ꝓportionatū ꝓ cura verbi ḡ. Si epar sit calidu3 ꝛ caput frigidū ꝺabo ꝯpositū ex ēdiuia ꝛ sticados q sticados a ꝓpetate petit caput ꝛ endiuia epar. si etiam in eodem membro continetur materia frigida indigens ꝺigestione per calida ꝛ membrum sit calefactum ꝺo medicinam compositam vt ptisanā cum pipere sperans ꝙ q₂ virtus agit in materiam calefaciendo addito pipere potentior erit virtus calefacere materiam. na3 membra respuunt piper ꝛ illud miscent cum materia sed ptisanam suis poris adaptant vel quem ex ptisana genitum habēt sanguinem ꝛ ita infrigidantur. quandoq3 vero nō ꝺamus ita compositum ex contrarijs extremis s3 aliquod medium approximamus aliquo modo vt si merito morbi acuti non sit ꝺandus cibus calid⁹ sed merito virtutis ꝺefficientis sit oportunu3 vti vino ꝺabo vinum. sed non ita calidu3 sicut si morbus nō esset. Nō tertio ꝙ quādo plures morbi cōplicantur ꝛ vnus est alterius causa plerunq3 a cura cause incipimus hoc tm̄ aliquando fallit. primo vt si causa curari non possit nisi effectu remoto vt cum est ruptum siphac primo intestina reducim⁹ Uel secundo si effectus esset periculosior vt si malam ꝺebilitatem oris stomaci sequatur sincopis. vel tertio quando effectus fieret independens vt si ex catarro essent facta vlcera. Nota quarto ꝙ vna littera ꝺicit ꝙ ptisici indigent humidis ꝛ hec videtur verior q₂ sunt consumpti ꝛ pleuretici siccis ad materiam minuendam. Alia habet vt ꝺixi econtra. ꝛ vtraq3 pōt saluari. nam nec ptisici egri sunt simplici morbo ad sensum ꝺictum nec pleuretici ideo ambo non indigent exsiccatiuis ꝛ humectatiuis varijs intensionibus. Ultimo nota. ꝙ ypo. alio modo ꝺedit intelligi complexionē naturalem. Alio modo tempus ꝛ regionem. nam a tēpore sumitur indicatio ꝺe contraria ꝺieta ꝛ ita a regione lapsa vt tertio tegni ꝛ octauo terapentice ꝛ plures alibi. reliqua sunt satis supra notificata in ꝺubio. Solet autem primo hic moueri ꝺubium vtrum a morbo sumenda sit indicatio ꝺe qualitate ꝺiete. Et videtur ꝙ non q₂ morbus indicat sibi ablationem. In quo ꝺubio certum est morbu3 aliquem indicare ꝺe cibo ꝺando vt morbus ꝺe inanitione. ꝛ item aliqui stomatici a materia petente os stomaci frigidi qui indicant pro sui remotione pn̄tiam cibi malam qualitatem remouentē esse oportunam. Patet secundo ꝙ febris materialis etiam si indicet nullum esse cibum ꝺandū. indicat tamen ꝙ si ꝺetur pro quanto est febs sit humidus ꝛ frigidus. Ex quo ifertur ꝙ ꝺispositio indicans ꝺe omni cibi ablatione. Indicat tamen qualitate3 sibi offerendam nec hoc repugnat. nam non merito illius cibus offertur. Sed cibus qui propter aliud exhibetur merito illius ita ꝺebet qualificari.

Secundū ꝺubium est vtrum a causa sumatur indicatio. in quo ꝺubio ꝺicitur ꝙ tam a causa antecedente q̄3 a cōiuncta sumitur indicatio qualitatis ꝺiete: licet causa antecedens non faciat morbū sed tm̄ sufficit quod est factiua nisi probibetur.

¶ 3ᵐ dubiū vtꝝ ab accidente sumat indicatio de qualitate diete. Et ꝓcedit ꝙ sic cū sepe talia acci/dētia per quātitatē cibi remoueant̄ vt pꝫ de sinco pi de ardore stomaci ꝛ de siti ꝛ plurimis alijs si/milibus. 17

# Ex quibus

semel. ¶ In isto affō docet quō ordināda sit dieta quo ad numeꝝ vicuꝫ qbus cib⁹ administrat ꝛ diuidit in duas partes ſꝫ duas ꝯclusiones: ibi scd̄a. ꝛ scd̄m partē. prima cō clusio est ista. oꝫ vltra ea q̄ dicta sunt de quātitate ꝛ qualitate diete cognoscere qb⁹ corporibus cib⁹ est exibēdus semel aut bis aut amplius aut minus ꝓbat illud oꝫ vltra cognoscere sine cuius cogniti tione nō recte possumus dietare sed cognoscere qbus semel aut bis ꝛc. est huiusmodi. ğ oꝫ hoc co/gnoscere. maior est certa ꝛ minor pꝫ q2 non sufficit cognoscere quanta ꝛ qualis dieta debet offerri in generali regimine nisi sciamus numeꝝ oblationū ꝛ q̄ntitatis particularis oblationis vt patet de se. ¶ Circa istam partem nota primo ꝙ cibus exiben dus in toto tēpore precedente statuꝫ vel i tota vna die posset offerri ita in numero oblationū ꝛ quan/titate vnius vicis ꝙ virtus inde recipit iuuamentū posset āt ita darivt potius impediret verbigra. Si socrates in die debet habere ad sui sustentationeꝫ lib. cibi pōt totus dari in vice vna. ꝛ tūc forte nō digereret q2 ante digōnē primi. 2⁹ crudus superpo/neret q impedit eius digestionē pōt āt dari tribus vi cibus dando quatuor vncias ꝓ vice octo horis in/terpositis ꝛ tunc bene digereret prima vice. ¶ Et h⁰. pꝫ ꝙ vltra illud ꝙ est scitū de quantitate exibēda cibi ꝛ qualitate oportet scire qbus semel aut bis aut amplius aut minus in quantitate in vice vna est danduꝫ. Et ꝙ ista ꝯsideratio est necessaria pꝫ scd̄o q2 ly. aut amp. aut minus nō itelligitur d̄ nu mero vicū tm̄ sed de numero vicū ꝛ quantitatis i vice vna administranda ꝛ hoc mō gal. ꝓseqt̄ in cō mento. ¶ Nota scd̄o ꝙ cognitio istoꝝ habet prin/cipaliter a virtute ꝛ cā morbi sine humoꝝ dispōne Et hoc tacuit y. volens ꝙ hec per preterita consi/deremus gal. autē in cōmento modum iudicandi ꝑ ista explanauit ꝛ dicet in cōmēto. ¶ Nota 3⁰. ꝙ ꝑ ter virtutem ꝛ morbū ꝛ causā eius sunt aliqua pti culariter indicantia q̄ explicant̄ in scd̄a particula affōi tāq̄ non incognita significare super ꝓposito ¶ Et ſꝫ partem. 2ᵃ ꝯclusio in indicatione de nu mero cibationuꝫ ꝛ q̄ntitate vnius cuiusqꝫ idicatio particulariter sumenda est a tempore regione eta te ꝛ ꝯsuetudie. ꝓbat ab illis est sumenda hec indi catio particulariter ſm quoꝝ varietatem vices exi bitionis ꝛ quātitatis vicis vnius variant̄ sꝫ hec di cta sunt huiusmodi igit̄ ab istis particulariter sum menda est hec indicatio. ¶ Nota primo ꝙ q2 ista non significant super quantitate cibi aut numero nisi ꝓ quanto significant virtutem aut in se aut in cōparatione ad morbum sic se habere vel taliter habiturā. Et iō ista dicunt̄ secundario significan/tia nō principaliter aut q2 significant morbuꝫ vel eius causā se sic habere vel taliter ad virtuteꝫ ha bituꝝ. ¶ Et ex hoc pꝫ quō hec littera. s. Et ſm parteꝫ: debet exponi. Nā ab istis dictis partiali/ter colligitur hoc indicium q̄uis posset dici ſm parteꝫ. i. limitate. q2 virtus etiaꝫ ꝛ morbus in disti cte significant vices sꝫ istis ꝯsideratis distincte. ¶ Nota 3⁰ ꝙ hec particula ſm partē a qbusdā cō iungit̄ cū ꝯclusione prima ita ꝙ sit sensus. oꝫ me/dicuꝫ cognoscere qbus semel aut bis aut amplius aut minus est dandus de cibo supple quo ad vni/uersale regimē ꝛ ſm parteꝫ. i. quo ad partiale re/gimē puta vnius diei. Et ēt sensus verus esset: ꝛ tunc scd̄a cōclusio affōi esset ibi. ¶ Danduꝫ vero aliquid ꝛ snīa eadem. ¶ Ultimo nota ꝙ tp̄s esta/tis significat frequenter cibandum esse ꝛ modicū ꝑ vice ꝛ ecōtra hyems ꝓportionabiliter facit sicut regio calida estati frigida hyemi. ¶ Etas autē pue ritie reqrit multum ꝛ sepe ꝛ ꝯsuetudo reqrit varia ſm sui varietatem et ex hoc aꝫ quō istoꝝ cognitio iuuat ad hoc iudicium habendum ꝛc.

# Cum

superius Cōmentū diuidit in du/as partes. primo cōtinuat affō⁹ ꝛ exponit eius vtilitas cū generali expositione. scd̄o specialiter ondit quō ex virtute ꝛ mā sit indican/dum de multitudine ꝛ paucitate tā cōtinua q̄ di/screta cibationum. ibi secūda. Si virtus ¶ De p⁰ dicit quod superius determinatum est de q̄ntitate ꝛ qualitate cibationis hic voluit redigere ordineꝫ s. quo ad numeꝝ ꝛ q̄ntitateꝫ spetialiuꝫ cibationum ¶ Dicit scd̄o ꝙ non soluꝫ sufficit ad recte dietan/duꝫ multuꝫ dare de cibo aut paucum exsiccatiuū vel humectatiuuꝫ nisi scias ēt quotiens oꝫ dare ꝛ vtruꝫ amp. vel minus ꝑ vice ꝛ hic habet̄ huius af fōi vtilitas. ꝛ prima ꝯclusio dicit tria quo ad hanc parteꝫ qō hec tu intelliges ex tempore etate ꝛ re/gione sicut superius de quantitate ꝛ qualitate. Et iō subintulit y. danduꝫ vero ad hore ꝛ regioni ꝛc. vbi monstrauit y. hec esse ꝯsiderāda ad cognoscē/duꝫ si multotiens aut paulatim aut ēt nō dādum sit de cibo ꝛ ista est scd̄a ꝯclusio affōi ꝛ totū est cla rum. ¶ Dicit quarto ꝙ ad hec disponēda. i. bene cognoscenda oꝫ ꝯsiderare qualitateꝫ morbi ꝛ vir tutem infirmi principaliter deinde tempus etates ꝯsuetudinē ꝛ similia sicut infra dicet. ¶ Ubi tm̄ tu nota ꝙ hic gal. nō innuit y. ponere hanc cōclusio/neꝫ ꝑ prima oꝫ ꝯsiderare virtutē infirmi ꝛ quali/tateꝫ morbi ad sciendum qbus semel aut bis ꝛc. vt qdā dicūt seu introducunt. sꝫ vult istaꝫ q̄ iam ego posui. oꝫ scire qbus infirmis semel aut bis ꝛc. Et ꝓbat vt in ꝯmento q2 ꝯsideratio de qualitate ꝛ q̄ntitate nō sufficit. vnde āt cognitio habeat do/cuit in scd̄a volens ꝙ ex dictis principaliter virtu/tem ꝛ māꝫ ꝯsideremus. ¶ Si virtus ¶ Ondit spe tialiter quō sit indicandū de q̄ntitate tā ꝯtinua q̄ discreta ꝛ diuidit in duas. Primo ondit hic ꝯside rationeꝫ virtutis ꝛ cē morbi ſo ꝯsideratione illoꝝ q̄ sūt quatuor in textu expressa. ibi 2ᵃ Scd̄ꝫ ro tp̄s p⁰ i qnqꝫ diuidit ſꝫ qnqꝫ ꝯ⁹nes. ibi ſa. Q̄ō si v̄tus ibi 3⁰. silr v̄tu⁹: ibi 4⁰ v̄tute ro forti. ibi. 5⁰. sivo v̄t⁹ sōt

prima

¶ Prima conclusio est ista si virtus est debilis et corpus extenuatū vel hñs hūores corruptos multotiens et parū pro vice est dādū de cibo. ¶ Quod parū pro vice sit dandū. probatur qz virtus est debilis. ergo nō pōt multū cibū in vna vice digerere sz nō plus ē dādū q̄ digerere possit ergo etc. ¶ Qd multotiens probatur. quia corpus est extenuatum et carens bonis humoribus ergo indiget multa refectione: sz nō pōt i uice vna ergo opz q vices multiplicent q si humores sint corrupti et mali etiā est necessaria eorū restauratio. s. q loco eorū habeātur boni hanc tñ oz facere cū tēperamento. i. cū cautela et arte ne cibis exhibitis corruptio augeatur vel cū tēperamento. i. tēperādo malos hūores siue p euacuationē aut cū alterātibus. ¶ Ubi nō istaz cōclusionē implicare duo. vnū est q vitrute debili paucis humoribus et nō corruptis modicū et sepe cibi est dandū vt in cōualescēte et de hoc nō est dubiū. 2m est q virtute exñte debili et humoribus corporis exñtibus corruptis est etiā cibādum sepe et modicū et hoc hz aliqd ambiguitatis qz ista sunt corpora nō pura. Et iō non pura corpora quanto magis nutries tāto magis ledes et qz ista sunt euacuanda nō videntur reficienda. ¶ Nō igit q cuz hūores sunt corrupti intelligūtur mali nō sufficiētes ad corporū nutritionē. virtus vō dr debilis p viā resolutionis. Et tūc pz q in istis corporibus quia virtus stare nō pōt opz cibare et frequenter etiaz nō pōt multū sumere in uice vna. et iō cōclō ē etiā vera. ¶ Qd aūt dicitur non pura corpora. intelligitur q si nutries vltra illud quod regulariter accipere deberet ledes. et etiā ex omni cibo leduntur quia aliquid humoris mali generat sed iuuamentū est maius. iō cibādi sunt vt dicitur. cōcedit 2o q sunt euacuandi et itē sepe cibādi. Nā mali humores educi debent et boni generari. ¶ Attēde tamē hic q humoribus corruptis et tēperate quantitatis nō opz virtute debili exñte plus dari de cibo in nice vna nec est verū q semp virtus sit fortior cū humores sunt corrupti nullomō vtuti ꝯuenienti. pz hoc esse falsum. ¶ Quod si virtus. 2a ꝯclō virtute exñte debili corpore ñ extenuato et habūdātibus humoribus laudabilibus nō corruptis parū et raro ē exibendū de cibo. probatur virtus nō indiget refectione et p exhibitionē cibi vlterius grauaretur. ergo parū et raro ē cibandū cū omnino sine cibo stare nō posset. ¶ Circa cōclōnē nō pmo q virtus cū multitudine humorū laudabiliū pōt esse debilis aut qz multi spūs sunt dissoluti vt multotiens accidit in pestilētialibus aut gaudio nimio aut nimia fame in corporibus attletarū. Aliqñ vero est debilis nō per viā dissolutionis spūum sz p viā agrauationis ab humorū quātitate ita vt etiā in digerendo impediatur. et vtroqz mō verificat cōclō. ¶ Nō. 2o q humores pñt dici dupliciter laudabiles. vno modo qz optime quo ad qualitatē dispositi et hoc ñ videt ex toto possibile cū vtutis dbilitate. 2o qz rōne sue qlitatis nō remouetur corpus a latitudine sanitatis et hoc est possibile vt si sic intelligat. Nā virtus nō pōt bene istos regulare. iō nō sunt omnino in temperamento. nō tñ opz ita malignatos esse vt p suā qualitatē corpus a sanitate sua educeret. ¶ Nō 3o qd causa quare isti cibantur est eadē cum causa quare corpora attletarū repleta cibant vel ad spūs generationē. ¶ Similiter virtute. 3a cōclō virtute exñte forti cū multis bonis hūoribus debemus parū et raro cibare. probatur qz nō indiget multo cibo et multū pōt expectare. Et nō q ista ꝯclō intelligitur in egris māli egritudine. nā i sanis tēpore hyemis cū virtus ē fortior plus cibi damus vt affo. .18o. Et si arguit cōtra qz nō similiter est faciēdū virtute exñte forti sicut debili dicitur q non oīno similiter qz cū virtus esset fortis etiā rarius in tali morbo cibamus qz plus pōt expectare. ¶ Uirtute vero. ¶ Ponit quartā cōclōnē et diuidit in duas pmo illaz ponit. 2o modificat ibi. qd si interpollatio cōclō est ista virtute exñte forti corpore extenuato vel in humoribus paucificato aut corruptos humores hñte multū et multotiens erit dandū de cibo. probat virtus ē fortis ergo pōt multū digerere et humores sunt paucificati vel corrupti. ergo indiget multa refectione. igit debet etiā frequenter exhiberi. ¶ Nō igit pro intellectu oīum istorū cōclōnū q cuz dicitur virtus fortis aut debilis nō intelligit i istis cōclusionibus in cōpatione ad sanitatem nā nullus eger hoc modo habet virtutē fortē sz intelligit respectu alterius virtutis alterius infirmi cui cōpamus in multitudine et paucitate cibi aliū opposito modo dispositū. Et dr virtus fortis quo ad cibi digestionē. Cū ergo dicimus virtutē fortez cuz paucitate humorū cōpāmus ad virtutē debilē cuz multitudine que opposito mō se habet. Et cōstat mō q stat esse virtutē fortē cū paucis humoribus respectu virtutis hñtis multos et stat etiā virtutē eē fortē cū humoribus corruptis respectu virtutis hñtis humores nō corruptos. in isto igit respectu illorū intelligamus multum et sepe esse cibanduz ex causa assignata et precipue cū humores dicantur corrupti a ga. qñ nō sunt nisi pauci boni et residui corrupti. ¶ Quod si interpollatio. ¶ Remouet instantiā dicēs q si interpollatio febris. i. paroxismus nobis obuiauerit qz illo mō inuadat q nō multotiēs possumus cibare verbigra. Si omni die interpollaret horis sedecim et octo essent quiete nō possimus debite nisi semel in die cibare. oz igitur q raro et multū demus. et hoc qz virtus cū multo cibo semel sumpto tollerabit. Si tñ non sufficeret erit oportunū sepe dari nō obstante morbo vt supra dicit. ¶ Si vero virtus. Ponit hic quintaz ꝯclōnē dicēs q si virtus sit fortis et morbus ex habundantia fuerit humorū debet dari cibus modicus et raro probatur qz si multū vel sepe daret nimium augeretur mā morbi sed hoc non est faciendū cuz virtus tollerare possit quia est fortis. ¶ Ubi nota istā quintā cōclōnē intelligi vbi virtus sit fortis et humores a quibus pendet morbus sint mali siue sint naturales siue non. Nā pter habundantiā humorū a quibus pendet morbus paucum et raro

dandū est ⁊ tunc ista dīt a.3ª q̄.3ª dicit virtute exi
stente forti cū multis temperatis humoribus a q̄
bus morbus nō dependet. Hic aūt volum⁹ hanc
habūdātiā facere morbū. Nā possibile ē i vno cor
pore respectu alterius esse habūdātiā humoꝝ lau
dabiliū: ⁊ in vtroqꝫ esse morbū a tali habundātia
nō dependēte. ¶ Et si dicat̄ φ in.4ª cōclōne ꝯce
dit φ virtute forti cū humoribus corruptis multū
⁊ sepe est dandū. ¶ Rūdet̄ φ ibi intelligit̄ de cor
ruptione cui associat̄ paucitas bonoꝝ humoꝝ ⁊ il
li ē dādū sepe ⁊ multū respectu illius in quo nō ē
corruptio cū illa paucitate. ¶ Secūdū vō tēp⁹.
¶ Cōmētatur ptē secūdā. pmo ostēdit diuersitatē
cibādi ex tēpoꝝ diuersitate. 2° ex etate ⁊ alijs simil̄
ibi. 2ª in fine cōmēti. 2m. etiā ꝯsuetudinē. prima in
quatuor ſm numerū tēporū pmisso igitur φ ſm tē
pora ⁊ alia variat̄ cibus dandus multotiēs ⁊ paꝝ
Dicit primo φ i estate est dādus cibus multotiēs
⁊ paꝝ. Nā qꝛ virtus ē debilis iō pum p vice ē dā
dū sꝫ qꝛ fit i ea multa dissolutio ⁊ corpus ē tenue
dādū ē sepe vt prima cōbinatione dixim⁹. ¶ Dicit
2° φ in hyeme est dandus cibus multus pro vice
sed raro multus aūt qꝛ virtus ē fortis ⁊ pōt dige
rere multū in vice vna. Raro aūt qꝛ nō multa sit
dissolutio ⁊ qꝛ virtus digestiua nō possit isto cibo
multotiens accepto bene vti ppt̄ morbi mām. De
sanis vero qualiter cibandi sint dictū ē supra vbi
dicit̄ melius digeri in hyeme in sanis pter calo
rē latentē in interiorib⁹ corporis. nō aūt sic i febre
digestiua fortificat̄ pportionabiliter in hyeme sic
in sano qui simul cū nāli calore trahitur intus ex
traneus phibens digestionē. ¶ Dicit. 3° φ in me
dio vere appropinquāte estate parū cibi ⁊ raro est
dandū. ⁊ rō qꝛ ver pportionat̄ morbo de plenitu
dine in quo cū vtrtutis ꝯstātia pendet a plurima
mā. In quo casu dixit. 5ª ꝯclō φ cibus detur pau
cus ⁊ raro. ¶ Causa aūt quare ver similatur mor
bo de replōne est qa in eo elinquant̄ humores ⁊
currunt p totū corp⁹ ⁊ hoc maxime est verū i febri
citātib⁹ de qb⁹ hic loqmur. Dicit. 4° φ autūn⁹ si
mulatur morbo de corruptione humoꝝ. s. cū quo ē
paucitas bonoꝝ. In tali aūt diximus φ si virtus ē
debilis modicū ⁊ sepe est dādū. Si vero fortis mł
tū ⁊ sepe. ¶ Secūdū etatē ⁊ ꝯsuetudinē. ¶ Ostē
dit quō p alia signa dicim⁹ φ ſm hec dicta ꝯside
res ꝯsuetudinē ⁊ regionē. nā senectus pportiona
tur morbo de corruptiōe pueritia morbo de replō
ne iuuentus estati. ¶ Consuetudo vō significat se
seruari. ¶ Regiones vero significant pportiona
biliter tpibus excepta frigida sicca quā nō oꝫ cor
respōdere autūno. qꝛ autūni malitia multū ex esta
tis opatione ⁊ humoꝝ errore ⁊ dieꝝ inequalitate
dependet que nō oīa sunt in regione frigida ⁊ sic
ca cū illis modis ipedimētoꝝ causatiua. Ex hijs
sigatur scdm φ virtutes augēt. aut debilitāt. aut
ex illis morbi qualitas innuatur.

**Estate ⁊ autūno.** affoꝛism⁹ pñs diui
tur in tres partes secūdū tres ꝯclōnes
ibi 2ª hyeme. ibi. 3ª vere. ¶ Prima ꝯclō corporib⁹
infirmis in vice vna modicus est dādus cibus tpe
estatis ⁊ autūni. Probat̄ qꝛ illis tpibus ē modicū
dādū in vice vna. in qbus grauissime ferūt cibos
⁊ digerūt sꝫ hoc ē in estate ⁊ autūno igit̄. ¶ Circa
ptē nō φ intelligim⁹ ꝯclōnē in corporib⁹ robustis
⁊ tpibus suā seruātib⁹ nām ⁊ cōuenienter rectis
vt in affoꝛismo. 15°. ⁊ cōpando ad illud qđ alijs tē
poribus dādū ē. Nō. 2° φ de cibatione faciēda tē
pore morbi in istis tpibus duplicē habem⁹ indica
tionē vnā a virtute tāqꝫ potēte ad digerendum ⁊
aliā a reb⁹ preternāꝫ morbo coniunctis ⁊ ꝯtingit
istas indicationes esse oppositas verbigra. in vere
virtus digestiua est fortis humores tñ sunt multi
sui multitudine causantes morbos a virtute vt di
gestiua sumit̄ indicatio multi cibi exhibendi in vi
ce vna. sed a plenitudine sumitur indicatio modici
cibi dandi ⁊ pportionabiliter dicere possumus in
hyeme. ¶ 3° nō φ in corporibus dictis virtus est
fortissima in hyeme. 2° loco ē fortis in vere. 3° debi
lissima in estate ⁊ autūno pter causas dictas. 15°
affo° 4° nō ꝯclōnes istius affoꝛismi intelligen
das eē oēs indicatione sūpta a virtute vt cibi dige
stiua ⁊ tūc pꝫ φ affoꝛismi cōclōnes sunt vere. Cō
cedēdū tñ ē φ merito dispōnis annexe stat minus
esse cibādū in vere qꝫ autūno cū in vere sit maxia
plenitudo. ⁊ in autūno paucitas nāliuꝫ humorū.
¶ Ex qbus pꝫ solutio qōnū hic fieri solitaꝝ. s. vtꝝ
minus sit dandū de cibo in vice vna tēpore estatis
⁊ autūni qꝫ alijs tpibus. Et vtrū minus vere qꝫ
hyeme rūdet̄ eni φ in corporibus robustis ⁊ tēpo
ribus suā nām seruātibus indicatione sūpta a vir
tute vt potente digerere plus in vice est dandū in
hyeme qꝫ in alijs. ⁊ in vere qꝫ in estate vel autūno
⁊ minus qꝫ in hyeme ⁊ estate ⁊ autūno minime.
hoc eni ordine se hñt hec tēpora in fortitudine vir
tutis cū cōditionibus supradictis. Et causa ē calo
ris fortificatio in interioribus i hyeme ⁊ nō i esta
te imo ei⁹ eductio ⁊ illa que sunt affo. 15. dicta. sed
indicatione sūpta dispōnibus annexis ꝯtingit mi
nus dādū in vere ⁊ sic pꝫ remotio contradictiōis
affoꝛismi istius etiā dictoꝝ in precedenti cōmento
¶ Hyeme. 2ª ꝯclō tpe hyemis plurimuꝫ est dā
duꝫ de cibo in vice vna. pbatur qꝛ illo tēpore faci
lime tollerāt młtitudinē cibi exhibiti ꝗ. Ubi nō φ
qꝛ in hyeme calor est fortis. iō facilime tollerāt in
elligēdo sēp cuꝫ ꝯditionibus supra positis in con
clusione pma. ¶ Nō. 2° φ facilitas tollerandi ci
bum est duplex vna qꝛ faciliter digerat̄. 2ª φ cor
pus noceat̄ aut minus. ⁊ vtroqꝫ mō intelligende
sunt cōclōnes indicatione sumpta a virtute vt est
cibi digestiua. Nā qꝛ melius digerit̄ igit̄ minus
mali humores generantur. ¶ Vere. 2°. 3ª ꝯclō i
vere post hyemē plus danduꝫ est de cibo qꝫ i alijs
tpibus. pbatur in vere post hyemē facilime tolle
rant corpora cibuꝫ respectu aliorū tēpoꝝ ꝗ ⁊c. pꝫ
assumptum qꝛ virtus in vere est fortis. 2° loco post
hyemē vt pꝫ ex hijs que dicunt̄ affo. 15°. Et intelli
gatur omnino cum eisdē glo. cuꝫ qb⁹ precedētes

conclusiones inteligunt. Ista ē cōis affonsmi itro ductio que mihi videt omnino ptra mēte gali. τ auic. Suppono igit primo cōia dicta exponētiuz q morbus indicat de cibi subtractione τ virtus d cibi oblatione sz etiā ptrario mō fortificant indicationes a morbo τ virtute. Nā p augmētū morbi fit fortior eius indicatio p decremētū vō virtutis fit indicatio fortior τ nō p augmentū. Suppono. 2° q aliqs ē morb' in quo virtute existte forti cibus nō ē dādus. τ tñ virtute exñte debili cū eodē morbo τ alijs pibus cibus esset dandus indicatione sūpta a virtute hoc patuit supra. Supponit 3° q magis ledit τ cibo. sūpta idicatione a virtute ille cui nō ē dādus si sibi daret q̄ ille cui est dād' eadē indicatione sūpta. Tūc sit socrates in estate eger egritudine p acuta. in quo tñ virtus pp etatē est ita debilis vt cibādus sit. sed in hyeme virt' ei' eēt ita fortis vt cū eodē morbo nō sit ciband' casus pz eē possibil' cū in hyeme sit fortior. Et arguo sic idicatione sumpta a virtute min' ē dāduz sumenti de cibo in hyeme. imo nō ē dād' in socrate τ in eodē in estate idicatione sūpta a virtute q̄ talis ē merito estatis cib' ē dādus. g̃ qñqz minus dandū ē de cibo in hyeme q̄ in estate semp suppo sita indicatione sūpta a virtute alijs pibus cū oibus glo. quas ponūt. Ego aliter ergo introduco istas cōclusiones ita q prima cōclo sit ista. Ex equali suphabūdātia cibi supra illū q virtuti vt ē morbo τ cause coniūcta puenit in vice vna pl' ledunt corpora in estate τ in autūno q̄ in alijs tpibus. Probat illo tpe plus ledunt quo virtus grauissime digerit sed hoc ē in estate τ autūno igitur τc. Et assūptū pz pro maiori qz cū peius digerit equalis excessus a debita mēsura in peiores hūores puertit τ difficilius superfluitas eius expellitur τ minor pz ex dictis aforismo. 15°. seruatis conditionibus ibi positis. Et. 2° cōclo est equali cibo sūpto supra mensurā pueniētē virtuti vt est morbo piuncta in hyeme corpa minime ledūt alijs pib' respectu alioꝝ tēpoꝝ. pz qz virt' digestiua facilime tūc dictos cibos digerit τ superfluitates expellit τ itelligit alijs pibus τ in corpib' robustis τ tpibus suā nām seruātibus τ pportionabilr itelligat cōclusio. 3°. Quod aūt hoc sit mens auic. pma q̄rti pz considerāti sermonē eius cū hūc affoꝛismū cū snia pmēti precedētis dicere voluit dixit eni. τ estas qdē pportiōabilr p suā resolutionē indiget additione cibatiōis τ sepatione eius. nā virtus nō sufficit ad digerendū illud q multū ē simul. De hyeme dixit τ i hyeme ē res e cōuerso qñ pp puitatē resolutionis eius nō facit indigere cābio mlto. amplius si multū dederūt cābiū subito erit virt' tollerās ipsuz τ fortis apud expulsionē eius. non dicit igit plus eē dādū. Sz minus noceri ex eque pluri dato τc.

Hec uerba omnia nō. Gal. in pmento facit duo. primo dicit nō esse hūc afforismū repetitionē. 15° vt qdam extimabāt. 2° verificat afforismū differētiā ei' a pcedētibus ponēdo. 2° ibi. cū eni supius. De pma dicit q hec verba huius afforismi nō sūt duplicata vt q dā dicūt q extimāt ypo. idē velle hoc qd affo. primo cū dixit vētres vere. Sz nō ē ita τ p verba duplicata intelligātur repetita. Cū eni. Docendo driam verificat. τ pmo ppando hyemē ad estatē. 2° ppando ipsū autūnū ad ver τ eo ptra. ibi. 2° de alijs tpibus. Primo dicit q cuz supius dixerit quantitatē diete debere ordinari fm anni tpa i infirmis τ in sanis hic fuit optimū dicere q mult' cibus nocet vltra mēsurā. s. cōueniētē infirmo. sed tñ hūc multū cibū ferūt in hyeme facilime τ i estate difficilime. i. min' ex isto nocētur dū mō equalr a debita mēsura recedat. Et cā est qz calor in estate exit corpus τ virt' nālis debilitat τ e ptra i hyeme. τ si bene pspicis ista ē snia fm introductionez quā feci. Hic tñ cadūt due difficultates pma pp qd emplastra cerota calida τ vnguēta τ sacculi τ talia q̄ exterius appximāt iuuāt digestionē stomaci calor aūt aeris ipedit τ debilitat cū vterqz sit calor exterior. hic dicit q ista talia vni determinato mēbro appximāt τ sui corpulētia poros obstruūt τ calorē int' reuerberāt. qz igit vni pti appximāt ad illā trahūt calorē nālē τ sanguinē. vñ fortificatur qd nō fit cū vlr corp' circōdat a calido. tūc eni euaporat τ nō fortificat i aliquo loco τ qz obstruunt poros phibēt dissolutionē vl' exitū caloris nālis qd nō facit aer. τ qz sūt corpulēta reuerberant it' calorē qd aer nō facit. Scdā difficultas cuz caliditas aeris adiuuat ad digōnē nocitiui in tpe estatis vñ morbi māles abreuiātur quare calitas ēt nō adiuuat ad digōnē iuuamētū. n. idē vr̄ cē digestionis in nocitio τ iuuatio cū vtrobiqz sit calor nālis sol'. calor eni putredinal' putrefacit τ nāl' digerit vt pmo pnosticoꝝ pmento vltimo. Hic dr̄ q calor accñtalis nō iuuat fortificādo actionez caloris nāl' τ coagendo cū eo in digōne humoꝝ imo iuuat p accñs ppando mām qz illā subtiliat τ eliquat τ merito hui' ppationis calor nāl' pōt multo facili' digerere. Et iō si oino eque subtil' eēt hūoꝛ in hyeme sicut i estate citius in hyeme digeret in iuuatio āt hoc nō oz eē qz sūit iā ppatū opz ad patiendū τ mittit chilus pueniēt epati prepatus.

De alijs vō. Hic cōpat ver autūno addēdo aliā driaz iter pñtē affo^m τ pcedētē. τ dic q d alijs tpibus a pdictis. s. vere τ estate q̄ sūt ver τ autūn' ver pportionat hyemi. Et iō minus ē nocumētū sumere cibū i eo suphabūdātē equalr sup puenientē mēsurā. Qd āt ver pportionat hyemi τ autūnus estati. pbat qz i vere icipiūt pori appiri τ dissolui τ i autūno icipit corpus pstringi τ pori claudi τ hec dicta satis inuit ypo. g̃ nō duplicauit nec iterauit. Preterea hic loqt de ifirmis supra. 15° loqt de sanis. Circa istā ptē nō q qz in autūno icipiūt pori claudi τ pcessit inanitio τ debilitatio estatis iō nō pōt tā cito restaurari hec inanitio τ debilitatio. In vere āt τ si icipiāt pori appiri pcessit hyēs repletio τ fortificatō igit i vere eque distāte a hyeme vl' estate ē corpus ptinue fortius q̄ in

pte autũni eque ꝓpiqua hyemi aut estati.imo in ꝑncipio veris vr̃ fortior ꝙ̃ i ꝑncipio hyemis quo igit̃ ad ꝟtuté ⁊ plenitudiné ver ꝓportionat̃ hyemi ⁊ autũnus estati. ❡ Nõ.2º ꝙ lꝫ autũnus cõpẽ satis oĩbus ptibus sit tẽpus i calore ⁊ frigiditate tẽperatũ tñ nõ ẽ ita bonũ sicut ver.quia iter ptes suoꝝ díe ꝑest magna valde inequalitas.Nã matutina sunt frigida ⁊ vespertina sunt calida.⁊ hec inequalitas ẽ cã magni nocumẽti cũ aptis poris a caliditate vesptina supueniat frigus matutinale.Et iõ.ẽ tẽpꝰ peiꝰ vere.Cã ãt maioris inequalitatis in autũno ẽ aeris subtilitas pp ꝙ̃ faciliter infrigidat̃ ⁊ facilr̃ calefit. ❡ Ultimo nõ ex dictis oriaꝫ i mõ idicãdi tẽpoꝝ ⁊ regionũ.Nã regio tẽperata ñ oĩno idicat sicut ver qꝛ ver pp hyemẽ p̃cedẽtẽ significat repletionẽ ñ pp qualitatis tẽpoꝝ in se.Et ita regio frigida ⁊ sicca nõ est ita mala sicut autũnale tẽpꝰ cũ nõ nccio sibi associet̃ debilitas estatis acqsita ⁊ ptiũ dieꝝ tãta inequalitas igit̃ ⁊c. ❡ i 9

His qui in circuitis. In isto affõ ponũtur due ꝯclones.⁊ 2ª. ibi.Sꝫ auferre.ꝑma ꝯclõ ẽ ista.medicꝰ neqꝫ volẽtibꝰ nꝫ ivitis dꝫ aliqd dare ꝺ cibo hora exacerbatiõis ĩfirmis q circulariter exacerbãtur.ꝓbat̃ qꝛ illa hora dãdo multa sequerent̃ nocumẽta maiora iuuamẽtis igit̃ assũptũ satis patuit affo.12º ❡ Circa ptẽ nõ ꝙ p acuitionẽ l' exacerbationẽ itelligit hic tã verũ poxismũ interpollate ꝙ̃ exacuitionẽ ꝯtinue ꝓportionalis. ❡ Nõ.2º qd circuitꝰ qd piodus ⁊ qd poxismꝰ ⁊ q̃ sunt nocumẽta cibi exibiti i poxismo ⁊ i quo tpe magis noceãt oĩa hñtur i notaꝫ affoꝛismi.xi. ❡ Sꝫ auferre.Conclusio.2ª dꝫ medicũ remouere illa ab ifirmo q̃ fuerint sibi data modicũ añ poxismũ.ꝓbat̃ qꝛ istaruꝫ ablatio multa remouet nocumẽta ⁊ facit iuuamẽta igit̃ ẽ faciẽda. ❡ Nõ hic ꝙ apposita.i.cõmesta aut bibita añ poxismũ aut sũt multo añ bibita vel sũpta ita vt dicẽdũ sit ea eẽ digesta aut modicũ añ si mlt̃o añ ñ dꝫ ꝙ auferãt̃.Si võ modicũ añ sic dꝫ ꝙ auferãtur vomitu in ꝑncipio poxismi vel modicũ ante. ❡ Nõ 2º ꝙ aliter põt itroduci ꝯclusio.s. ꝙ itẽdat istã. ❡ Medicꝰ nõ dꝫ dare añ aduẽtum poxismi cibos ꝙ̃uis eẽnt ꝯsueti.pꝫ qꝛ sumẽ illo tẽpore cibũ ẽ nociuũ ⁊ sic forte itelligit̃ ꝑma ❡ Nõ 3º ꝙ crisis ꝓpe dr̃ de motu vehemẽti morbi quo ifirmꝰ aut ducit̃ ad mortẽ aut salutẽ qñqꝫ võ ꝓ oĩ poxismo eo ꝙ in poxismo etiã multũ mouet̃ morbus.⁊ hoc mõ sũit̃ hic.quere ꝯcordiã ⁊ vtilitateꝫ ⁊ ampliationẽ affo.xiº.

❡ Omnis diete ordo. Gal.in cõmẽº facit duo ꝑmo ostẽdit vtilitatẽ affoꝛismi.2º exponit ibi.Si eni iterpollate dicit ꝑmo ꝙ oĩs vlĩs ordinaº diete aut ẽ rõne qualitatꝫ aut quãtitatꝫ aut ad sciẽdũ qñ dꝫ dari sꝫ ad signãdũ de duobꝰ p̃cedẽtibꝰ.s.quãtitate ⁊ qualitate diete ab ypo.hic nulla dat̃ auctoritas in iterpollationibꝰ.i.nõ docet ex iterpollationibꝰ an modicuꝫ vel multũ ⁊ ẽt quale sit dãdũ.Sꝫ quo ad 3m mltũ nos adiuuat.s.ad cognoscẽdũ qñ debeat dari.vñ iterpollationibꝰ ab ypo.dr̃ hoc mõ ꝓcẽdũt iterpollationes quo tpe cibꝰ debeat dari.Et ex hoc pꝫ affoꝛismũ eẽ vtilẽ ad docẽdũ qñ cibꝰ dꝫ dari ⁊ istã eẽ ypo.in isto affo.itẽtionẽ.⁊ ꝯsidera ꝙ nõ sũmo hoc ꝑncipiũ ꝯmẽti ad cõe sensum ꝙ li duobꝰ p̃cedẽtibꝰ nõ dicat̃ hoc de duobꝰ p̃cedentibus affoꝛismis.
❡ Si eni iterpollate. ❡ Nõ exponit affoꝛismũ ⁊ diuidit̃ i duas ꝑmo exponit ptẽ ꝑmã.2º.2ªm ibi.2ª qđ dixit. ❡ Primo dicit ꝙ si febres iterpollate seruãt vnã horã qꝛ eadẽ hora sẽp invadãt aut saltẽ vnũ modũ seruẽt anticipationis aut postpositiõis tũc i illo tpe ⁊ ꝓpe ipsuꝫ i quo expectat̃ exacerbatio nihil dꝫ dari.Si võ nõ seruat aliquo mõ ordinẽ tũc p iterpollationẽ nõ possũt certificari tpa cibationũ.Et iõ hic innuit ⁊ p̃cipit nobis ꝙ neqꝫ incipiẽtibꝰ iterpollationibꝰ neqꝫ pñtibus neqꝫ mltũ appropinquãtibꝰ nõ debemꝰ dare aliqd. De pte 2ª dicit ꝙ p crisim põt ypo.itelligẽ tribꝰ modis vel añ accessionẽ.vel añ statũ morbi vl'eꝫ.vel añ crisiꝫ ꝓpe acceptã ⁊ quocũqꝫ mõ itellexerit ẽ veꝝ dictũ Sꝫ tñ qꝛ supius dixerat de statu ⁊ ẽt de crisi.ideo credẽdũ ẽ ipsuꝫ hic loq de accessione ⁊ totũ ẽ claꝝ siqd deficit vade ad xim.vnũ tñ ꝯsidera ꝙ cognitõnes nccie ad debite administrãdũ dietã sũt due.s. quãtitas ⁊ qualitas offerẽdoꝝ.in qbꝰ duabꝰ distictis ⁊ pfectis icludit̃ ⁊ tpis cognitio ⁊ ꝑpationis ⁊ ordinis.Nã si dieta ẽ talis qualis oferri dꝫ igit̃ nũc ẽ tẽpꝰ quo dꝫ offerri ⁊ cꝰ ⁊ ñ ẽ tẽpꝰ quo dꝫ offerri igit̃ ñ ẽ talis ⁊ tãta qualis ⁊ quanta dꝫ offerri.qꝛ nõ dꝫ dari verũ tñ qꝛ cibꝰ dr̃ qualis dꝫ offerri ⁊ quãtꝰ fm corporis idigentiã ⁊ corpis idigẽtia multotiẽs ex tpe ⁊ eiꝰ ꝯditiõibꝰ cognoscit̃. iõ tpis ꝯsideratio ẽ vtil' ad sciẽdũ debitã qualitatẽ ⁊ quãtitatẽ ⁊ merito huiº qñqꝫ ad faciliorẽ opationem exprimit̃. pro 3ª ꝯditione ꝯsiderãda ꝑmũ hoꝝ voluit gal.3º tegni cũ solũ duas posuit ꝯsideratiões i rebꝰ nõ nãlibꝰ administrãdis.2m võ voluit hic ⁊ ibi ẽt vt pꝫ legenti.

Ea quorum crisis fit. Cõclõ pñt̃ affoꝛismi ẽ ista.medicꝰ ñ dꝫ mouere neqꝫ aliqd nouũ facẽ nec farmacijs vti vl' alijs ꝓuocationibꝰ. Sꝫ dꝫ nẽ dimittere corpa i qbus crisis ẽ facta pfecta.aut i qbꝰ pfecte fit. ❡ Cõclõ ꝓbat̃ qꝛ talia faciẽdo ⁊ nõ dimittẽdo nẽ piculũ ẽ magis nocumẽti ꝙ̃ iuuamẽti ⁊ nõ expectat̃ verisilr̃ iuuamẽtũ nõbile igit̃ nõ dꝫ illa facere.Nõ ẽ ꝯña ⁊ assũptũ patebit in nõtis. ❡ Nõ igit̃ ꝑmo ꝙ cũ crisis importat motũ velocẽ ⁊ vehemẽtẽ morbi quo ifirmꝰ ducit̃ ad mortẽ aut ad salutẽ in mãlibꝰ morbis maxime iõ in crisi cõiter tres nõmus trãsmutatiões quarũ quelꝫ a doctoribus dr̃ crisis. ❡ Prima est mẽ agitatio ⁊ ꝯmotio versus vias ductuũ siue cũ illa sit sepatio iuuatiui a nocitiuo siue nõ. ❡ 2ª ẽ ipsa mẽi expulsio a loco i quo ꝑmo ꝯtinebat̃ ad terminũ ad quẽ a virtute mãdat̃ siue exterius vt i crisi euacuationis siue intra vt in crisi ꝑmutationis.
❡ 3ª.ẽ alteratio sequẽs hãc expulsionẽ siue ad bonũ fuerit siue ad malũ. ❡ Nõ.2º ꝙ crisis fit dum

isti motus sunt in fieri ꝛ ꝑcipue ꝓmi duo tūc vō di
citur facta cū isti motus sūt cōpleti. ¶ Nō 3° ꝙ cri
siū.qdā ē laudabilis ad salutē quedam vō mala ꝛ
ad mortē.crisiū aūt laudabiliū quedā ē diminuta
quedā pfecta.ꝛ qdā supflua.nā ꝯtingit nāz mām
peccātē nō totā euacuare ꝛ ptē relinquere que fa
cilꝰ vincef.ꝛ ꝯtingit plusq̄ oz euacuare pp irrita
tionē vel pp mēbꝛi.vñ fit euacuatio dispōnē.ꝛ ꝯti
git ꝓcedere illud ꝙ oz eā euacuare iuxta possibili/
tatē q̄ cū isto mō fit seruatis alijs ꝯditionibꝰ i com
mēto dicēdis erit pfecta.Ista igit̄ talis dr̄ facta eq̄
liter aut fieri equaliter.Et de ista loquit̄ ypo.que
posset large hoc mō describi.¶ Crisis ē illa lauda/
bilis p quā taliter mā morbi a corpore tota educi
tur vt inde seqt̄ morbi remotio sine prepatione ad
recidiuā merito talis mē qualis fuit illa q̄ dictum
morbū causabat Et tūc appet cā verificās afforis
mū.Nam cum nā ita facit non ē agēdū respectu
illius mē a medico qꝛ tūc opatio supflueret.si cris
fuit equalis pfecta.ꝛ si nā ita facit nō ē a medico
stimulanda vel impediēda qꝛ piculū eēt aut dimi
nutionis crisis aut supfluitatis ex medici operatō
ne.¶ Appet igit̄ 2° ita debere glosari affoꝛismi cō
clōnē ꝙ medicꝰ nō debet opari in dictis corpoꝛibꝰ
circa mām morbi cuius fit vel facta ē pfecta crisis
euacuādo vel mouēdo vel ꝓuocādo cū quo tamē
stat ꝙ circa aliā mām possit opari cum post vnius
morbi pfectā crisiz ꝯtingat aliū morbū remanere
¶ Nō.4° ꝙ dr̄ nō mouere hoc pōt intelligi pluri
bus modis.vnꝰ ꝙ medicꝰ nō dz mouere hec corpa
motu locali qꝛ ille posset crisim impedire virtutez
debilitādo aut mām nimis agitādo.¶ 2° nō mouē
qꝛ nō euacuare.sz cū dicimꝰ neqꝫ ad nouū facere
pōt generalr̄ intelligi de omni opatione medici vt
cibatione alteratione clisteri ꝛ similibꝰ.vel 2° sumi
tur spāliter ꝓ alteratione qꝛ medicus hoc tpe nō
dz alterare.ꝛ erit sensus.medicꝰ mām ꝛ corpus i
pfecta crisi tā cū fit q̄ cū est facta nō dz euacuare
vel alterare.ꝛ tūc residuū neqꝫ farmacijs vel alijs
ꝓuocatiōibꝰ vti sz siue stabit ad specificādū li.mo
uere ꝛ erit sensus dicēs ꝙ nō dz mouē euacuādo si
ue talē euacuationē faceret cū farmaco educēte p
vētrē vel vomitū siue medicinis ꝓuocantibus.s.
aut sudorē aut vrinā aut mēstrua.Nā illis ꝓpꝛie
ꝯuenit nomē medicinaꝝ ꝓuocantiū.Et cā ē clara
ex dictis qꝛ tota mā pfecte remota ē.¶ Debet aūt
sinere qꝛ nē dimittere ꝛ nō opari p se ad aliquod
dictoꝝ sz remouēdo ipedimēta opuz nē hz opera
ri vt ꝓhibēdo clamores ꝛ motus ꝛ ea q̄ impedire
possunt.de qbus dicit Gal.ꝓmo de creticis.5° ca°
itē cū odoramētis pōt virtutē ꝯfortare.ꝛ iō aliquo
modo operari.

Q Ueritur vtrū medicus cum pfecta fit crisis
vel facta est debeat euacuare vel alterare
corpus.Affirmatiue arguit̄ sic.nūq̄ pōt
ifirmi nā facere crisiz pfectā sine adiutoꝛio medici
ḡ ꝛc.Assūptū ꝓbat̄ qꝛ nō pōt in ꝓncipio morbi ꝛ
i augmēto ḡ nec i statu.Assūptū ē gal.i cōmēto qꝛ
pfecta crisis seqt̄ signa pfecte digōnis q̄ ē in statu
vel post.ꝓbat̄ ꝯña qꝛ virtus i statu ē debilioꝛ.ḡ si i
ꝓncipio nō pōt nec i statu poterit ¶ 2° sic māz pec
cātē facturā moꝛbū nō sufficit virtus expellere añ
moꝛbū ḡ nec in moꝛbo.nec valet si dicat̄ ꝙ hoc est
pp digōnē.ꝓmo qꝛ sanguinē solo quāto peccātē ñ
sufficit expellē q tñ ē sūme digestus. 2° qꝛ i moꝛbo
sinthomatice virtus mām nō digestā vt sepe i crisi
mala pellit exterius ḡ cā expulsionis nō ē sola di/
gestio ¶ 3° p adiutoꝛiū medici ꝯtingit crisim pfe/
ctā velocitari ꝛ ifirmū citius ad salutē perduci sz
talia sunt a medico faciēda igit̄ ꝛc.Assūptū pz qꝛ
pōt medicus aliqua administrare remedia q̄ māz
nō educēdā p crisim nō cōcernēt nec euacuare po
terūt sz tñ velocitare mē crisi expellēde motū ad
extra.¶ Cōfirmat̄ qꝛ crisi futura p fluxū ventris
etiā pfecta.Si i intestinis sint feces pure sunt eua
cuāde clisteri cū ide remoueat̄ ipedimētū sine vl
terioꝛi icitatione igit̄ aliquo mō est euacuādū.
¶ 4° sz nā ē ꝯpletura digestionē virtꝰ tñ dz iuua/
ri ḡ ꝛ in crisi. 5° virtus faciens crisiz agit mere nā
liter igit̄ in obm ꝯsilr̄ dispositū agit vnico mō.Cū
igit̄ mā crisi expellēda sit vno mō dispositꝰ.Seqt̄
ꝙ vno mō trāsmutabit̄ ꝛ nō diuerso mō.hoc vr̄ fal
sum i crisi pfecta qꝛ ꝓmo hec mā i crisi pfecta a be
nigno sepatur deīde expellit̄ ad vias ductuū.dein
de extra corpus.Si igit̄ fieri nō possunt sine adiu
toꝛio medici a nā seqt̄ ꝓpositū.¶ Sexto si ꝯtingit
vltra māz crisi expellēdā aliqua aliā māz peccare
sed hoc stāte medicꝰ dz euacuare aut alterare igi/
tur ꝛc.¶ In oppositū ē ypo.in afforismo.¶ Pro
dubio nōndū ꝓmo ꝙ hoc nomē crisis in greco si/
gnificat iudiciū vel litis sepationē ꝛ sicut illos qui
sunt expectātes sñiaz psonalē aut absolutoꝛiā aut
ꝯdēnatoꝛiā.videmus anxie ꝛ moleste se habere vs
qꝫ ad latā sñiaz ita cōir illos q sunt i crisi videmꝰ
anxiari ꝛ medicos ꝓcipue iperitos videmus dubi
tare de fine eoꝝ.iō sicut ꝓmi dicūtur eē i iuditio vl̄
sub iudicio ꝯstituti ita medici ātiq aduenīēte crisi
dicebāt cōiter illos sub iudicio positos esse.Et iō
crisis significat iuditiū p qd̄ seperat̄ lis ꝓpꝛie.ꝛ i
medicina trāssūptiue motū celerē ꝛ fortē per quē
ifirmus aut ducit̄ ad salutē aut ad moꝛtē.Et si tu
istis methafoꝛis delecteris lege ꝓmū cam ꝓmi de
creticis ꝛ ꝓmū cam.2e 4t. ¶ Nō 2° ꝙ iste trans
mutationes celeres ꝛ foꝛtes per quas ifirmꝰ duci
tur ad salutē vel moꝛtē sūt cōiter tres.vna ē sepa
ratio ꝛ cōmotio mē añs eius expulsionē.2a ē expl̄
sio.3a ē alteratio vt dr̄ supra ꝛ hoc mō loqt̄ hic de
crisi ꝓut aliquē de istis tribus motibꝰ ipoꝛtat aut
agregatū ¶ Nō.3°.ꝙ caloꝛ nāl̄ agens vt nāl̄ agit
ꝓpter finē a nā itētū.Et iō cū agit in hūiditatem
benignā vel ad benignū reducibilē ꝛ nutrituram
corpus agit dispōnē ꝼm quā paraf illa hūiditas i
coꝛpe detineri.Et nō ꝼm quā paꝛ a coꝛpe expelli
Cū āt agit in supfluitatē vel humoꝛē nō reducibi
lē ad benignū agit dispōnez ꝓpantez ad hoc vti/
la a coꝛpe facilꝰ expellat̄ ꝛ hec ꝓpatio nō tm̄ē me
rito modi sube sz etiā merito ꝓpetat̄ icurrentis il
virtutez membꝛoꝝ ꝛ hūoꝝ tā in benigno q̄ inoci

tiuo digesto. ¶ Ex quo sequitur q̄ lz sanguis ⁊ alij
nāles hūores sint digesti. etiā magis tpe sanitatis
q̄z morbi tñ alius ē modus digestionis quē recipit
sanguis in febre sinoca. verbigra. de putredine ⁊
alius quez hz i corpore disposito nālissime. ¶ Nā
ꝑ digestionem secūdā recipit ꝓpietatez vt a mem
bris attrahat ⁊ retineat. Sz per aliā q̄ est i nociti
uo recipit ꝓprietatez ꝑparantez vt facilr expellat
¶ Nō. 4° q̄ forme mere nālr agentes ⁊ simpliciū
corpoꝝ diuersis temporibus sm varietatez circon
stātiaꝝ agūt per se ⁊ extensione diuersos imo con
trarios effectus ⁊ nālr verbigra. aer superpositus
aque qescit i spera sua q̄ si aqua superponat sibi
videm⁹ aerez ascendere nālr. Et nō est dubiuz q̄
ges i terio a quo est ꝯtraria motui ab illo vt sūitur
qnto phisicoꝝ ⁊ mlta alia exempla poni possēt re
spectu diuersoꝝ oboꝝ diuerso mō operant ⁊ ō mlr
tis medicinis ⁊ venenis ⁊ manifestū est. imo ignis
coagulat lutū ⁊ eliquat plumbuz. In sūma ergo
nō est iꝯueniens v̄tutes nāles i nobis mere nālr
agētes sm circōstātiaꝝ varietatez agere respectu
eiusdē obi diuerso° obiecta agere ꝯrias dispōnes
⁊ motus ¶ Nō. 5° nō eē incōueniēs vnā virtutem
nālē qñz magis conari qñz minus ēt ipsa nō forti
ficata ⁊ debilitata. Nā videmus q̄ vapores in ae
re calido celerius ad glaciē redeūt q̄z facerēt i ae
re frigido vel tpato. vt pz de illis q in grādinē con
uertunt tpe estatis ⁊ nō i hyeme. ¶ Nō. n. dici pōt
cāz imediatā frigiditat̄ eē aerē calidū nec reflexio
nē spēꝝ frigiditat̄ ab illo vapore ad aerē multipli
cataꝝ cū sit in ꝯtinuo descēsu ⁊ nō supra reflecte
rent nec solā fugā vnā a ꝯrio. ꝓ cā possum⁹ pone
re huius cāz q̄ tñ si poneret cā sola: tñ adhuc illa
fuga fit a principio intrinseco multo celerius ptes
illa ꝓpinquare faciēte pp ꝯrij iuxta positionē hoc
idē ad sēsū manifeste videmus cū fiat rigor ⁊ mo
tus mēbri involūtarius cū materia mordicatīa su
per ipsū mouet q alias nō fieret. ¶ Ex quo sequit
q̄ aliqua virtus cuiusdā motus factiua ꝯtinue de
bilitabit ab'' . ⁊ tñ ꝯtinue intrīsece sufficit ad illum
modū causandū. ¶ Sequit 2° q̄ q̄zuis mēbrorū v̄
tus nō multū stimulata a materia nō sufficiat eaz
expellere q2 nō pōt cū istis circūstantijs tanto co
natu conari q̄ztū ē opportunū tñ eadē virtus cuz
materia multū molestauerit poterit expellere ⁊ si
absolute sit debilior. 6° no. crisiz aliā laudabilez
aliā vero nō. ⁊ hic de laudabili loqmur ⁊c. itē lau
dabiliū alia pfecta alia diminuta ⁊ alia supflua vt
dictū ē. s. affō. Et hic pone diffinitionē pfecte. hic
igit de pfecta loqmur hñte sex ꝯditiōs in isto com
mēto vidēdas ¶ Ultimo no. q̄ euacuatio aut alte
ratio vl ē i corpe i quo fit crisis resp̄u humoris cui⁹
crisis sit pfecta aut respectu alterius humoris vel
rei vt dicit in expōne affōi. ¶ Tūc dicit prima con
clusio. Cōtingens aliquā eē crisiz laudabilē inꝯ
pletā. pz ex hijs q̄ dicunt in illo affō Que reliquū
tur in morbis. Sz ꝯ pte mē euacuata in crisi lau
dabili crescit ꝓportio virtutis ad māz residuā: igi
tur si in principio poterat euacuare pte euacuata

poterit euacuare residuū ⁊ sic fiet crisis ꝯpleta.
Alim ꝓbat. q2 nō plus decrescit virtus q̄z mā ex
quo crisis est laudabilis. g̊ ꝓportio virtut̄ ad māz
crescit. pz ꝯña q2 maiori ⁊ minori termino alicui⁹
ꝓportiōis decrescētibus dūmodo maior nō plus
decrescat ꝓportio inter illos termios crescit. ¶ Hic
pōt diciq̄ virtus habet maiorē ꝓportionē ad māz
remanentē q̄z pri⁹ habuit ad eādē remanētē sz ad
illā prius non habuit ꝓportionē talē q̄ illā posset
expellere. ⁊ ita nō hz nūc vt si mā fuerit difformis
⁊ ptē subtilē digestā potuerit v̄t⁹ euacuare ⁊ gros
saz nō. ¶ Ex hoc seqt hāc ꝯñaz nō valere a mā pl⁹
resistit q̄z b. ⁊ virtus pōt ptē. a. euacuare. g̊ ⁊ ptē. b
alioꝝ pitate supposita. ¶ 2° dici pōt q̄ ꝓportio ab
solute virtutis ad mām crescit. Sz ꝓpterea q̄ vir
tus hz ēt corpus regere multū paucificato instru
mēto intēdit regimē totius dimissa euacuatiōe. vi
demus. n. sepe facta forti euacuatiōe fieri sincopiz
corde retrahēte spiritus ad se. virtus igit ⁊ si ma
iorez hēat absolute ꝓportionē supra mām non tñ
magis sufficit euacuare aut q2 nō ita applicat aut
q2 nō ita conat. 3° dici posset q̄ virtus absolute ꝑ
viā dissolutiōis plus ꝓportionabiliter debilitat q̄z
mā minorat ⁊ tñ crisis ē laudabilis q2 virtus ⁊ si
nō hz in fine euacuatiōis maiorē ꝓportionē q̄z in
principio tñ ē abilior ad maiorē ꝓportionē haben
dā q̄z in principio habuit vñ facta spūuz restaura
tiōe poterit melius residuū euacuare q̄z si ps pria
euacuata nō eēt. ¶ Nō. n. dubiū ē plus ꝓportiona
biliter debilitari virtutē socratis portantis lapides
in die q̄z minoret cumulus portādus in anno cuz
sortes forte in die vsq3 ad sub duplū portatiue po
tentie veniat ⁊ tñ ad aliquē totū ferēdū vtile ⁊ cō
ueniēs ē vna die cū tāta debilitatiōe portare: q2 vir
tus postea e qete ⁊ cibis reficit sz nō cumulus ꝓ
portionaliter. igit imaginari possumus de virtu
te ⁊ mā educēda. 2a ꝯ° ꝯtingit nāz sine adiutorio
medici pfectā crisiz facere. pz ad experientiā ⁊ ex
cōmēto. ¶ 3a ꝯ° p⁹ crisim pfectā ꝯtingit medicuz
recte opando ab eodē corpe euacuare pz i cāu qn
ti argumēti. 4a ꝯ° medicū recte opātē nā factura
pfectā crisiz ꝯtingit aliqd a corpore euacuare. pz
de fecibus duris i recto intestino exñtibus cū cris
fluxuz vētris ē factura. Attende tñ q̄ tūc lenitiuo
tm̄ euacuant nec respicit mām crisi pellēdam.
5a ꝯ° nō dz medicus nā factura in breui pfectaz
crisiz aut postq̄z fecerit opari aliqd alterādo māz
crisi educendā aut eius euacuationē incitādo vel
roborando vel eidē euacuatiōi resistēdo. hāc ꝯclo
nē vult y. in affō ⁊ ꝓbat ꝑ rationem affōi. Ad ar
gumēta pricipalia. Ad pm negat alim ¶ Et cū dr ñ
pōt in principio facere pfectā crisiz igitur nec i sta
tu. negāda ē ꝯña nec valet virtus ē debilior i statu
q̄z añ g̊ si añ nō potuit nec posterius poterit q2 in
statu mā ē digā digōe ad expulsionē ꝑpāte ⁊ non
in tpib⁹ ꝑcedētib⁹. Et tu h ꝯsidera. dñtaz inf eua
cuationē naturalē sinthomaticā ⁊ creticā verā vel
bonam q̄ dicit multotiens naturalis. imo dicimus
fieri a natura naturaliter operante crisim pfectaz

sʒ nõ digesta mã sinthomatice. Nã mã nõ digesta
nã nõ expellit mãm nisi pp nocumẽtũ. ⁊ iõ ꝓpter
sinthoma. sed cũ mã digesta ẽ cã expellẽdi ẽ ꝓpe-
tas currẽs iter nãm ⁊ mãm merito cuiꝰ virtꝰ ẽ nã
liter ꝓductiua qualitatis mouẽtis mãm extra cor
pus ⁊ mã ex receptiua eius ẽt nãlr sicut ꝓpetas
iter cibũ ⁊ mẽbrũ trahit nãlr nutrimẽtũ. ¶ Ad. 2m
dr̃ ꝙ nõ repugnaret in sanitate aliq̃ꝫ mãm digestã
expelli vt colligit̃ 2º pmi sũma de vrinis. dico tñ nõ
sp talẽ mãꝫ facturã morbũ expelli i sanitate. ⁊ hoc
qꝛ mã nõ stimulat aut ẽt si stimulat nõ ẽ digesta di
gestione q̃ i morbo ⁊ pꝫ tũc solutio argumenti de
sanguine. ¶ Ad. 3m argumẽtũ ꝯcedit̃ ꝙ hoc ẽ ꝯti
gẽs qꝛ tñ medicꝰ nõ põt hoc scire imo verisilr plꝰ
dꝫ credere se aut aucturum aut ipedituꝝ. iõ nõ dꝫ
facere sicut qñqꝫ euacuatio mẽ indigeste cõfert vt
pma 4t. caº de cura putridaꝝ i generali. non tñ dꝫ
fieri. ¶ Ad. 4m neget similitudo qꝛ digestio nũq̃ꝫ
nocet sʒ euacuatio bene cũ iuuatiuũ simul cũ no-
citiuo egrediat̃. ¶ Ad qntũ respõsũ ẽ i positiõe.

Postquam de ordinatione. Ga. in ꝯ
mẽto facit duo pmo
ꝯtinuãdo ponit generalẽ itentionẽ. 2º spẽaliter ex-
ponit afforismũ. ibi. 2ª dixit igit̃. de pma pte dicit
ꝙ postq̃ꝫ ypo. de ordinatione diete dixit. hic oñdit
qñ nã dꝫ dimitti opari vt faciat medicus illud qđ
ẽ ifirmis oportunũ. Et vult in sũma i affosismo. ne
pöccupemꝰ nãm festinãtes p aliqđ adiutoriũ nisi
diete ordinationibꝰ ⁊ oñdit qñ nã nõ ẽ pmittenda
opari sʒ potius debeat adiuuari. ¶ Dixit igit̃.
¶ Exponit magis spẽaliter. ⁊ diuidit̃ i duas. pmo
ponit sñiam tã explicitã q̃ꝫ iplicitã affosismi. 2º au
ctoritate ypo. ostẽdit q̃ sit pfecta crisis ⁊ q̃ ipfecta
ibi. 2ª vnde aliud. ¶ Dixit pmo ypo. dicere ꝙ ea
corpa. i. eoꝝ corpoꝝ egroꝝ quoꝝ crisis fit perfecta
aut pfecta ẽ equalit̃ nã ẽ pmittẽda opari si faciat
ꝑm qđ oꝫ neqꝫ nos itromittamꝰ de ea ipediẽda. s.
pmittẽda i sua opatiõe cretica illã augẽdo aut mi
nuẽdo. Sʒ si nã moueat̃ ad crisim ipfecte oꝫ ꝙ đ
motu eiꝰ defficit intromittamꝰ nos aut ꝯplcamus
¶ Ubi nõ pmo ex mẽte gal. tũc velle ypo. nãm di
mitti opari cũ fit crisis. aut cũ facta ẽ. sʒ si crisis ñ
fit imo sumꝰ i morbi pncipio ⁊ credamꝰ crisim fu
turã die. xxª. verbigra. Nõ i ꝯuenit medicis aliqđ
euacuare aut digerere vt morbus abreuiet̃ qa ex
istis opibꝰ nã nõ ipedit̃ i suis opationibus imo fit
fortior ad crisim faciẽdã qñqꝫ vel fit potẽs ad ma
teriã isensibiliter expellẽdã aut dissoluẽdã ante tẽ
pus crisis qđ melius ẽ q̃ꝫ crisim i illa. xx. die face-
re. Sʒ si crisis fit quia natura est in cõmotione an
tecedẽte vel in actu euacuationis nos tũc debemꝰ
dimittere naturam operari ⁊ non administrare ni
si tantũ debitam dietam ꝑm virtutis indigentiam
nisi videamus naturam pfectam crisim esse factu
ram. Nam in isto casu magis est dubitandum de
nocumento per huius opera q̃ꝫ sperandum de iu-
uamento vt dictum est in dubio. ⁊ si forte quando
qꝫ per aliquod adiutorium facilitaret̃ crisis ⁊ ve-
locitaretur tamen propter dubium dictũ talia sũt
dimittenda. ¶ Et ex hoc pꝫ solutio ad commune
dubium. vtrũ natura factura perfectã crisim non
cõcurrente adiutorio medici debet medicus dige-
rendo vel euacuãdo mãm aliquid facere. Nam ꝯ
cedendum est ꝙ sepe est faciendũ anteq̃ꝫ natura i
cipit crisim. vbi multũ longinqua sit futura crisis
⁊ actio nature in mãm debilis. ⁊ precipue vbi du
bitemꝰ de cõpleto nature opere quod accidit sepis
sime. ⁊ iõ medici i pncipijs morboꝝ vtunt̃ minora
tis ⁊ digestiuis etiã in augmento. Si ãt crisis fu
tura sit de ꝓpe nõ puto si certisimus de bonitate
eius artificialiter aliqđ tale esse agẽdũ sʒ solũ ordi
ni diete esse insistendũ ꝓpter dubium de nocumẽ-
to i diuertẽdo naturam a suo opere. ¶ Unde illõ
¶ Hic docet que crisis sit pfecta ⁊ que iperfecta
⁊ diuiditur ꝑm hoc in duas. ibi. 2ª si eni. ¶ In pri
ma ꝯtinuãdo dicit ꝙ hac cã ypo. i libro de chimis
dixit hoc ad declarandũ que crisis ẽ pfecta ⁊ ẽ bre
uiter ꝙ crisis pfecta indiget sex ꝯditionibus qua-
rũ prima sit vt sit p euacuationẽ. nã crisis cũ eua
cuatione ẽ pfecior eaq̃ꝫ ẽ p apostema. 2ª vt sit pur
gãs chimos nociuos q sũt cã morbi ⁊ corpi dñan-
tes qꝛ talis est melior opposita. tertia vt purgatio
fiat recte a loco vbi est minera mẽ morbi que me-
lior est sibi cõtraria. ¶ Quarta est vt fiat cũ quie-
te ⁊ corporis lenitate. hec eni est opposita melior.
Quinta vt sit post appitiõnẽ signoꝝ cõplete dige
stionis iste eni ẽ melior cõposita. Sexta ⁊ vltima
vt fiat in die cretica qꝛ est etiã laudabilior opposi-
ta. Cũ g̃ oẽs iste conditões ꝯueniũt crisis ẽ pfecta
¶ Circa ptẽ nõ pmo ꝙ crisis pfecta de qua hic lo
qmur est cõpleta laudabilis ⁊ manifesta ita ꝙ con
ditionũ hic positaꝝ q̃dã sunt reqsite ad crisiꝫ ma
nifestãdã ꝓ bona ⁊ nõ sunt conditiones ab alijs
differentes quo ad ipsam eẽ bonã. Sicut ꝯditio. 3ª
nihil addit supra secũdã ad faciendã crisim bonã
sʒ cognitio eius facit cognoscere secũdã. Et iõ ad
ditur ad manifestandũ tantũ bonitatẽ cris. ¶ Nõ
2º ꝙ ꝯditiones pfecte crisis qñqꝫ magis explicite
qñqꝫ minus enumerant̃ ab auctoribus vt. 3º de cri
si. 2º. caº solũ quattuor ꝯditiones vident̃ enume-
rari a ga. ¶ Dixit eni pmũ itaqꝫ significantiũ bo
nitatẽ cris pñtis ⁊ maius ipsoꝝ ẽ digestio. ⁊ signũ
2m ẽ vt fiat cris in aliquo dieꝝ eius quem pcessit ⁊
indicauit dies indicationis ei ꝯtinuus in virtute.
¶ 3m est nã egritudinis ⁊ ipsius modus. ⁊ per na
turã egritudinis ⁊ modũ intelligit ꝙ sit facilis aut
maligna. Et paulo post subdit post hoc ꝯsideran
duꝫ an crisis sit ꝯueniens nẽ egritudinis. Sʒ ad
ista quattuor signa illa sex posita reducũtur ita vt
quasi in idem redeũt. similiter auic. secũda 4t vř
ponere nouẽ signa vel ꝯditiones bone cris que ẽt
ad has sex reducunt̃. modus aũt reducendi est ꝙ
nã egritudinis. s. ꝙ sit salua ⁊ pulsus ⁊ bonitas
dispõnis virtutis oia reducantur ad quartam. s. ꝙ
fiat cũ qete ⁊ facilitate. Nã vbi opposita ponũtur
in esse nõ fit cris qeta facilis sed molesta difficilis
oino. Crisim aũt esse indicatiuã reducit̃ ad sextaꝫ
ꝯditionẽ cũ dr̃ ꝙ sit in die cretica. s. radicali ⁊ pus

indicata quod aũt sit ꝯueniens nẽ egritudinis includens secũda ꝛ tertia significationibus hic positis. ¶ Nõ quod lз dicanť iste esse cõditiones bone ꝛ cõplete crisis ꝓprie.tñ dicunť signa accñtia cũ crisi p que cõprehendimus crisiз esse pfectam. ꝛ iõ de istis eisdẽ signis determinatũ est ꝛ hic ꝛ in locis allegatis. ¶ Ex quo pз ꝙ hic nõ ponuntur tãꝗ ꝯstituẽtia diffinitionẽ pfecte crisꝭ sз posita sũt superius q̃ ex dictis signis habet significari vt pз locis allegatis.s.tertio de crisi ꝛ secũda quarti.

¶ Ex quo.2° pз nullũ istoꝝ esse supfluũ.ꝛ si per aliud presupponať. ¶ Pз.3° aliꝗ bonã crisiз cõtingere nõ omnibus istis signis p̃cedentibus ꝛ cõpletã sed illã nõ esse notaз dũ fit vt crisis in p̃ma die vel.4.qꝛ enim non precessit indicatio nõ sum⁹ bene certi de cõplemẽto eius. ¶ Ultimo nõ ꝙ cã quare ista significant pfectã crisim ẽ qꝛ significãt dominiũ cõplete virtutis sup mãm morbi ꝛ morbi sub dominiũ.vnde etiã ex cã declarari põt.nã melius est malã mãm pelli a corpore ꝗ ipsam facere apostema ꝛ melius humores nociuos qui sunt cã morbi educi ꝗ cõtrarios ꝛ cũ a loco minere educunť significať ex isto mãm morbi educi.ꝛ qñ ẽ cũ qete ꝛ leuitate ẽ signũ ꝙ nõ multũ nõbiliter debilitatur virtus pp bonũ ꝙ educatur.Et qñ appent signa digestionis iã supra dicta ẽ mãm factã esse obedientẽ expulsioni ꝛ in die cretica.Itẽ iuuatur virtus sup celesti aspectu ¶ Si eni minus. ¶ Ostẽdit q̃ crisis sit imperfecta dicens ꝙ si vna vl altera defficiat de istis significationibus aut alie excedãt istis.s.ꝯtrarie nõ erit pfecta ꝛ certa qꝛ saltẽ nõ erit certa ꝛ legať ꝯiũctim certa ꝛ pfecta qꝛ vt dixi stat esse pfectã in prima die ꝛ sic nõ in die cretica sз nõ erit certa.Et sic in sũma colligať ꝙ hec signa req̃runtur ad sciendũ crisim esse bonã ꝛ perfectã põt aũt esse bona ꝛ perfecta sine istis sз non scieť.

Que ducere opз. Cõclusio affo risini est ista humores quos oз euacuare medicus debet p illa loca euacuare p que nã temptat dũmodo sint ꝯuenientia. Probať qꝛ ista faciẽdo iuuant ꝛ opposito modo nocent igitur ꝛc. ¶ Pro intellectu affoꝛismi nõ ꝙ cũ dictũ sit in p̃cedenti affoꝛismo ꝙ cũ nã nõ pfecte crisim sed diminute facit medicus debet residuũ euacuare.iõ yp.voluit hic docere per quã viã talia que ã nã nõ vidẽtur euacuanda sine adiutorio debeant a medico educi.

¶ Nõ.2° ꝙ taliũ mẽrum educendarum qñꝗ cognoscit naturam temptare aliquã educere p quãdam corporis regionẽ vt si natura crisiз impfectã fecerit fluxu ventris.Et videamus fieri rugitus i itestis significatur ꝙ natura hanc materiã agitat versus intestina.Si vero video fluxum sanguinis narium indicabo naturam versus nares materiã deriuare.ꝛ hunc motum dicit ypo.repere quia est non completus quemadmoduз animalia sine pedibus se mouentia dicuntur repere habentia impfectum motum localem in genere animalium.in hijs casibus materia est euacuanda per loca per que natura conatur si illa sint conueniẽtia. ꝛ tũc patet causa.Nam multo melius euacuantur euacuante ꝛ iuuante nã ꝗ illa renitente.Sed ad euacuationẽ per talem locuз vnde natura conabatur iuuat natura ad aliam differentiam contra nitentem ergo aliis paribus melius per talia loca fiet euacuatio.Quod si dicatur ꝙ si natura nõ tentaret educere.dico ꝙ educemus per locum qui esset per se conuenientior illi humori cum illis circõstãtijs. ¶ Nõndũ.3° ꝙ multotiens natura euacuat humorem per locum in conuenientem. aut quia ipsa stimulatur ꝛ non agit nisi pro quanto agitať a re preternaturam ꝛ tunc quandoꝗ non sequiť rectam viam ꝛ bonam ad euacuandum.Sed quãdoꝗ ꝓpinquioreз aut patiorẽ licet pro tũc vadat humoꝛ ad nobilius mẽbrũ vt cũ mãm in venis existentem pellit ad subam cerebri faciendo qñꝗ ibi apostema aut cũ materiam pleuresis pellit ad pulmonem vel feces ad os in yleos. ¶ Aut.2° qꝛ via q̃ naturaliter debet esse ꝯueniens euacuationi humoris in tali loco existentis per accidens facta est in conueniens vt si colera continetur in gibbo epatis ꝛ in vesica sint vlcera tunc natura materiã emittit ad vesicam quia non habet mentẽ sз tamẽ locus erit iꝯueniens euacuationi pp vlcera.ꝛ siṁilibus modis ꝯtingit ꝙ euacuatio nature fiat p loca inꝯueniẽtia. medicus igiť non dз p talia loca euacuare.sз diuertere vt fugiat nocumenta ꝛ euacuare per loca ꝯueniẽtia.ꝛ hoc innuit ypo.in affoꝛis° cũ dixit vndecũꝗ repit inde ꝛc.Ex quo pз ꝙ illud aduerbiũ vndecũꝗ nõ sumitur ibi vt iportat terminũ a quo sed viã p quã ꝛ terminũ ad quẽ.que duo oз ꝯsiderare vtrꝝ sint ꝯueniẽtia aut nõ.ꝛ si ꝯueniẽtia fuerint seq nãз sin aũt diuertere ꝛ ꝓhibere debem⁹ ¶ nõ 4° ꝙ loca ꝯueniẽtia euacuatõi mẽrũ sũt diuersa ẽm diuersitatẽ mẽi ꝛ loci vbi ꝯtineť nã mã in ꝯcauo epatis ꝯtenta melius p secessuз. ꝯtenta in gibbo melius per vrinã.ꝯtẽta circa musculos melius per sudores.cõtenta in venis iferioribus p emoroydas.Cõtenta in venis supioribus melius per venas nasi que oĩa in sp̃ealib⁹ capitulis morboꝝ sunt legenda.ꝛ hoc nisi in aliquo istoꝝ locoꝝ aliqua sit lesio merito cuius eductio p ipsum noceret.oĩum tñ locoꝝ maxime conueniẽtia sunt communiter vie ductuum ã natura ordinate vt anus ꝛ vie vrine ꝛ stomacus ꝛ cutis.nam cum illa loca natura superfluitatibus expellendis dedicauerit illa muniuit vt aliis locis melius euacuationem tollerent ꝛ transitum humorum maloruз ꝛ ex hoc patet generalem rationem ꝯuenientis loci per quem euacuantur esse ꝙ euacuatio per illã facta sit iuuatiua sine notabili nocumento meritoloci per quem euacuatur.

¶ Ex quibus omnibus colligendum est primo ꝙ illi sunt humoꝛes quos opoꝛtet educere qui cum sint euacuandi non speratur materiam per se de

prope euacuaturam. ¶ Colligitur. secundo quod si percipimus naturam temptare illorum euacuationem per aliquam viam que non sit inconueniens debemus per eandem facere ¶ Colligitur tertio quod natura euacuante et temptante euacuare per loca inconuenientia medicus non debet eam imitari sed impedire. ¶ Ultimo nota quod bonitas euacuationis ex multis solet argui quasi sicut bonitas crisis. primo quia euacuetur humor peccans ¶ Secundo quod si est alius a sanguine euacuetur post digestionem. ¶ Tertio quod per conuenientem locum. Quarto sequitur quod leuitas et bona tollerantia que quo ad partem hic tanguntur. nam cum dicitur que duci oportet datur intelligi de humore peccante quem natura non esset per se de prope euacuatura. ¶ Et per li vndecunque datur intelligi debitus locus ad quem sequitur tollerantia et leuitas postea. ¶ Concordia affforismi colligitur prima quarti capitulo de cura putridarum in generali et vtilis est in practica. Et ampliatur non tantum ad motum materie extra corpus: sed etiam ad diuersionem de loco nobili ad ignobilem. Unde pestis tempore ponuntur ventose super loco incipiente apostemari vt venenosa materia a principalibus ad ignobilia membra trahatur etc.

¶ In hiis uerbis Cōmentum galieni diuidit in quatuor partes. primo continuando ponit afforismi sententiam. Secundo docet que loca sunt conuenientia. Tertio ostendit quid faciendum sit natura euacuante per loca inconuenientia. secunda ibi loca vero. ibi tertia. Currere enim: ibi quarta. vnde. dicit quod ypo. in hoc affō innuit duo. vnum quod purgentur humores qui sunt materia morbi respectu quorum imperfecta crisis est futura aut supple fuerit aut nullo modo crisis est futura. secundum quod innuit est per que loca debet hec materia purgari in quo. secundo duo dedit intelligi considerāda vnum naturā membri per quod debet fieri purgatio .i. per quod debet transire materia purgatiōis secundum est quo .i. terminus ad quem humores fluere debeant et hoc modo intelligendo li. vndecunque vt significat viam et terminum ad quem dixit vndecūque natura maxime ducit esse ducendos etc. .i. si loca sint conuenientia tali euacuationi. ¶ Circa quam partem nota in membro per quod debet fieri euacuatio considerandam esse propinquitatem ad locum vbi continetur materia rectitudinem aspectus ad eandem: latitudinem vie fortitudinem virtutis expulsiue eius ignobilitatis membri et paucibilitatem sensibilitatis et passibilitatis et deputationem a natura ad expellendum quibus omnibus concurrentibus locus est euacuationi conuenientissimus et si sint contraria fit tamen inconuenientissimus quantum a cōtrariis indicatur maxime tamen sunt cauende nobilitas membri per quod trāsit mala materia et eius sensibilitas et possibilitas. Et dico notāi passibilitatē quia propter vlcus stat renes a mala materia multum passibiles et si non sentiant. Loca vero. Docet que loca sunt euacuationi conuenientia di. quod ista sunt intestina stomacus vesica vulua: cutis. Item fauces et nares. ¶ Nam cum cerebrum debet purgari purgabitur maxime per fluxum sanguinis naris directe opposito loco morbi quod ibi non fiat isto modo tunc non bene purgabitur. sed contrarie. ¶ Ubi no. quod ista oīa mēbra sūt a nā expl'siōi deputata aut cōi aut alicuius principalis mēbri. nam intestia tamquam cloaca corporis oēs superfluitates apte expellunt: principalius tamen superfluitates prime digestionis quia etiam stomacus expellit ad intestia Et item in eo vix expulsiua per vomitū fortis inuenitur vesica etiam superfluitatibus scđe digōis expellendis deputatur matrix superfluitatibus totius vt patet in mēstruis. Cutis per poros pellit superfluitates tertie digōnis quod enim dicitur. 2° de accidenti quod cutis non habet operationem nisi quod est coopertoriū intelligitur de parte quadam subtili que vocatur ymē. Sed hic de vera cute itelligimus in qua etiam virtus tactus inuenitur secundum ga. 4° complexionū. fauces aūt et vene nariū etiam expulsioni deputantur et maxime materierum capitis. ¶ Ex quo patet hic numerari debere inguina et ascellas que deputantur cordi et epati. ¶ No. 2° istorū quedam principaliter expulsioni deputata esse vt intestina et vesica quedam aliis operationibus principalibus vt matrix stomacus et ideo illa duo sunt euacuationi aptissima. ¶ Currere. n. Hic ostendit que loca sūt inconuenientia et posset diuidi i duas quia ponit exm sed dico simul ¶ Dicit ergo p° de parte prima quod tūc dicimus currere per loca incōuenientia humorē cū membrum sit nobile cū sit valde sensibile cū sit suspectū ad patiendū ex quacūque cā siue nāli siue nō ita ut maius sit dānū in euacuāne quam si crisis absit. ¶ Dicit 2° quod exemplū tā cōuenientis quam inconuenientis euacuatiōis merito loci est hoc ponamus quod in epate sint chimi morbū cāntes tūc locus cōueniens ē stomacus et cōuenientior ē per inferiora stomaci et per intestina quam per superiora vt per os quia ille partes sūt nobiliores et sensibiliores aut ēt loca cōueniētia erūt renes et vesica. nam mā existente multa et grossa vbicūque sit in epate via cōueniētior erit ad intestina vel ad stomacū pauca existēte et subtili in gibbo via cōuenientior erit ad vesicā. Cū aūt ē in cōcauo cōuenientior via est ad itestina et stomacū secundum propinquitatem. Et hoc vult Auic. quarta primi c° p° et 3°. Sed si istis locis dimissis mā moueat ad pectus et cōcurrat ad pulmonē vel cor: nō ē bonū signū bone crisis vel laudabilis euacuationis quia locus ē nimis nobilis. Et ex hoc ponas cōditionem loci incōueniētem vt fuit dictū in affō. et tu limita ¶ Unde et maxime. ōndit quid faciendū nā nō euacuante per debita loca di. quod ex hoc sequitur quod oportet medicū maxime inuestigare per quā viam nā humores destinare velit quod si non miserit ad loca apta medicus properet illis humoribus viā aptā et succurat eis ita vt ad viā aptā veniāt quod si ñ pōt saltē quodāmodo aut quo quomodo impediat aut repugnet et nitatur ad apta loca ducere etc.

D Igesta medicari. In isto afforis. intedit Ypoc. qnq3 pclusiões. Et fa pars ē ibi. ꝛ mouere. ibi 3ª. Neqꝫ in ibi. 4ª nisi sit. ibi qnta. multa ¶ Cōclusio prima ē ista medic⁹ oꝫ euacuare materias peccātes digestas: pbat̃ qꝛ materie digeste sunt expulsioni parate ꝛ sufficienter separate a iuuatiuis igitur euacuantur cum iuuamento sine notabili nocumento. igitur sunt vacuande ¶ Circa quā ptē notandū ꝙ generalr̃ digestio ē perfectio in mixtione humidi cōplexiōalis a sicco facta a calido naturali: ꝛ per pfectionē intelligimus complementū huius mixtionis ꝫ calidi naturalis intensionem naturaliter agētis itelligendo per calidum naturale calidum agens vt subordinatū forme alicuius mixti vel vt directū ad pductionem alicuius naturalis forme mixti. nam cū humidū ita passū fuerit hanc mixtionem cū siccovt calidū naturale agens in hoc consequatur finem quē intendit dicimus completam eē actionem calidi ꝛ illud talis actionis complementū est digestio ¶ Ex quo pꝫ primo ꝙ non oꝫ illud qd per digestionem generatur eē perfectius eo ex q° generatur. nam in lacte comesto generatur chilus per digestionem ꝛ ex chilo sanguis i epate ꝛ ex sanguine lac in mamilla. igitur non est possibile i quacumqꝫ illaꝝ digestionū generari perfectius cū incipiamus ab vno ꝛ redeamus in idem. Et ideo hoc nomen perfectio positū in diffinitione digestionis 4° methauroꝝ non importat dispositionem meliorem respectu preexistentis in humido. ¶ Sequitur. 2° ꝙ non oꝫ illud quod per digestionem generatur eē magis mixtū eo ex quo fit eius generatio Et pbat̃ ex simili motiuo cū nunc dicto. nā ex magis mixto ꝛ magis perfecto contingit datū naturalem calorem intēdere generare rem aliā mixtā que erit ꝛ minus mixta ꝛ minus perfecta sicut calor naturalis stomaci ex carne intendit generare chilū ¶ No. 2°. ꝙ digestio apud medicos qñ fit a calore nostro in humido iuuatiuo ꝛ benigno. qñ vero in nocitiuo. Exemplū primi vt cū ex cibo fit chilus aut ex chilo sanguis ꝛ sic de alijs: exemplū scdi sicut cū sanguis putridus in saniem conuertitur ¶ Digestio aūt i iuuatiuo sic describit̃ digestio ē conuersio humiditatis in essentiam aptam opationi virtutū in ea permutationē facientiū vltra pplexionem que puersioni nutrientis in effectu est competens. Sꝫ digestio nocitiuo aut est eius conuersio ad iuuatiuū ꝛ in essentiam aptam ꝛc. aut ppatio ad expulsionē p remotionē dispositionū eā phibentiū. ꝛ de hac pprie digestiōe intelligimus h̃ q̄ ē preparatio ad expulsionē. Sꝫ de ambabus vide in questione vbi etiā videbitur quomodo cū digōne pprie dicta ista puenlant ¶ No. 3° ꝙ p digōnē qñ itelligimus transmutationē p quā dicimus aliqd digeri qñ vero dispositionē per talē transmutionē acqsitā p quā res denominat̃ digesta. ꝛ hoc iteꝝ duobus modis. nam qñ solū terminū cōplete actionis vocamus digestionem qñ vero comunem terminnm cuiuslibet partialis transmutationis p quā res digerit̃ dicimus digestionē. ꝛ hoc scdo° loquēdi dicunt medici ꝙ materia qñ ē oculte digesta ꝛ est primus gradus prenoiatus. qñqꝫ manifeste sꝫ in complete ꝛ ē secundus gradus: qñ qꝫ vero complete: ꝛ est tertius gradus. Et y. maxime intellit 3° gradu ¶ No. 4° ꝙ licet medicari dicatur qñ de quolibet operari per artē medicine qñ de qualibet euacuatione p medicinā factā. h̃ sumit̃ tñ strictius vt impotat euacuationē factā a medicina euacuāte exsoluendo ꝛ determinatū humorē eligendo. ꝛ ex hijs verificat̃ p°. nā qꝛ mā digesta ppata ē expulsioni pueniēs ē eius euacuatio ꝛ medicina ipsā faciliter attrahet ¶ Et mouere.

2ª. p° ē ꝙ medicus nō oꝫ euacuare mās crudas pbat̃. qꝛ tales materie sūt euacuationi incpte. ita vt inde p eaꝝ euacuationē plurima sequant̃ notabilia nocumenta. g̃ nō sūt euacuande saltem regulariter ¶ Circa pclusionē no. p° ꝙ crudū sumitur duobus modis vno modo qꝛ diminute digestū vt flegma naturale possumus resp̃ᵘ sanguinis dicere crudū. 2° mō qꝛ carens dispositione quā intēdit in ipsū agere calor naturalis. ꝛ hoc mō sumit̃ hic appriate tñ crudū sumit̃ hic p humore malo nociuo a naturali calore non prepato ad expulsionem ¶ Nota 2° in humore crudo inueniri dispositionē fortē merito cuius resistit euacuationi ꝛ sepationi a benigno si secū fuerit mixtus. ꝛ nō currit pprietas inter virtutē mēbri ꝛ humorē illū crudū merito cuius virtus possit ipsū sufficiēter alterare alteratiōe mouēte extra corpus. ¶ Ex hijs mō pꝫ cā pclusiōis. nā cū nitunt̃ crudū humorē euacuare p farmacū ipsius euacuatiōe difficili exñte nō mł̃ tū ex eo euacuat̃ sine notabili lesiōe virtutis. Iteꝫ qꝛ nō facile sepat̃ a benigno cū eo multū de bono euacuat̃. Itē qꝛ agitat̃ residuū ꝛ qꝛ qes ē magis necessaria in digōne impedit̃ digō residui ꝛ sic fuerit ista quatuor notabilia nocumēta vnū ē debilitatio virtutis. 2ᵐ ē euacuatio boni. 3ᵐ ē phibitio digōnis residui. 4ᵐ ē pmixtio maior benigni cū maligno: ꝛ ita illius ad malignū puersio. ¶ Ult° no. vt in qōne patebit ꝙ mā cruda qñ ē i vijs ductū ꝛ nō pmixta iuuatiuo: qñ vo lōge ē pmixta q̄ nō nisi p farmacū exsoluēdo educeret̃ ꝛ de isto maxime hꝫ p° veritatē ¶ Neqꝫ in principijs. ¶ 3ª. p° ē ista medicus nō oꝫ euacuare māꝫ appiataꝫ morbi in principio quo ad digōnē materie. pbat̃ qꝛ in tali principio mā ē cruda aliter. n. nō cēt pncipiū mō dicto ¶ Circa quā partē no. ꝙ hic intelligit̃ de principio vniuersali disticto penes̃ materie digestionem in quo materia propria morbi est cruda. ¶ Nota secundo ꝙ materie que inueuiuntur in morbis quedam sunt proprie quedam communes. proprie dicuntur a quibus morbus specialiter dependet vt colera propria est. tertiane communes dicuntur que in plerisque morbis diuersaꝝ spēꝝ iueniunt̃ morbū augmētātes sic mē q̄ i vijs ductuū iueniunt̃ quaꝝ euacua° i pncipijs fit vt p° 4ᵗ de cura putridaꝝ i gñali. hic loqt̃ de mā ppria

Nota 3° ꝙ intelligitur de regulari euacuatiõe Nisi sint. Quarta 2° affõi mã extñte furiosa ⁊ si nõ eẽt digesta dꝫ tñ i principio euacuari. pbať. qꝛ p huiusmodi euacuationẽ euitať mortis aut maximi nocumẽti piculuꝫ. ⁊c. Circa partẽ nota. primo dupliciter dici aliquã materiam furiosam. vno mõ large qꝛ in paruo tempore est maximi nocumenti illatiua ⁊ hoc siue propter multitudinem suam vt mã prefocare parata siue propter qualitateꝫ vt calida acutissima vel venenosa aut propter locum vt materia sqnantie siue quacunqꝫ alia causa. Secundo modo dicitur materia furiosa stricte ⁊ a pp ato modo qui dicetur in commento qꝛ est mobilis de mẽbro ad membrum acuta leuis maligne qualitatis licet gal. de secũda videatur intelligere: tñ verificatur conclusio etiam de materia primo modo furiosa. Nota 2° in commento dicetur materiam stricte dictam furiosam dici per similitudinem aialium furientium ad coitũ que in vno loco stare non possunt ita hec materia cui sui malignignitate stimulet membrum in quo est ⁊ sui subtilitate ⁊ leuitate non multum expulsioni resistat mouetur sepe de loco ad locuꝫ ⁊ propterea iminet piculum mortis ⁊ maximi nocumenti in principali membro. Cum g̃ euacuatur excitatur huiusmodi periculum: licet non sine forti nocumento. accidit etiam propter sui motum facilius educi eam. Ex quo sequiť taleꝫ euacuationẽ esse coactaꝫ. Multavero. 5° 2° nõ sunt mẽ furiose multe in corᵉ humano pꝫ qꝛ secundum plurimum non inueniunť mẽ ita extreme malicie pꝑter virtutem gubernantem ⁊ qꝛ ante q̃ ad hanc extremam maliciam veniant plerunqꝫ aut euacuantur aut corriguntur vt monstrat experiẽtia. Concordia affõi sumitur 4° primi cap° de cura putridaꝝ in generali.

Q Ueritur vtꝝ ante euacuationeꝫ humoruꝫ sit a medico expectanda digõ. quã qõneꝫ sepate hic applico. Negatiue arguitur sic. Si sic esset nunqꝫ esset euacuanduꝫ nisi in declinatione. pñs est falsuꝫ. Et pbať pña qꝛ mã nõ est digã nisi in statu ⁊ declinatione igiť non ẽ euacuanda: nisi in statu ⁊ declinatione. Sꝫ in statu silentium habere melius ẽ igiť ⁊c. 2° sic nulla mã nõ reducibilis ad benignũ digeriť a nãli calore vł põt digeri sꝫ aliqua talis tñ dꝫ euacuari: igiť i euacuatiõe alicuᵉ mẽ digõ nõ ẽ expectanda. Affᵐ pbať: qꝛ oĩs digõ est p se intẽta a calido nãli digerẽte sed dispõ q̃ acqriť in mã non reducibili ad benignum non est a calido nãli intenta. igiť talis non est digõ. Maior patebit infra. minorẽ pbo qꝛ nulla dispositio oĩo corpori disconueniens ⁊ nature ẽ per se a calore nãli intenta. Sꝫ quelibet talis dispositio in mã nõ reducibili acqsita est discoueniẽs nẽ cuꝫ oĩo talis mã sit abicienda. igiť nulla talis est a calido nãli intẽta. 3° sic in nullius humoris euacuatione ẽ expectãda digõ q ẽ sũme aut superflue digestus sꝫ sanguis ẽ pfecte digestus ⁊ colera supflue digesta. g̃ saltẽ in istoꝝ euacuatione nõ est expectanda digõ. maior pꝫ ⁊ minor est Auic. pria primi cap° de humoribus. Confirmatur: qꝛ tũc sequeretur ꝙ coctum posset incrudari consequens falsum: ⁊ probať pña. nam sanguis summe digestᵉ posse fieri crudus sanguis igiť ⁊c. Affᵐ pbať. nã posito ꝙ ille incipiat facere sinocam vt ẽ possibile in principio illius morbi vbi mã erit cruda ⁊ nõ nisi iste sanguis. igiť iste erit crudus q tunc est summe digestus. Quarto sic aliqua colera non cõplete digesta regulariter est radicatiue euacuanda. ergo non semper est expectannda digestio. Affᵐ pbať. ⁊ suppono p° ꝙ aliis paribus colera est facilioris euacuationis q̃ sit flegma ⁊ precipue colera mediocris ingrossicie. hoc supposito pꝫ ꝙ colera ẽ subtilior ⁊ nõ ita viscosa ⁊ subtilitate nõ phibente euacuationẽ vt suppono. 2° suppono ꝙ flẽa summe digestuꝫ potest regulariter operando a corpore eradicatiue euacuari. 3° suppono ꝙ illaꝫ dicamus regularem euacuationem per quam fit iuuamentum sine notabili nocumento ⁊ sint socrates ⁊ plo In quorum primo nunc primo sit digestum flẽa ⁊ in 2° naturaliter primo digesta colera. ⁊ arguiť sic difficilius euacuatur hoc flẽa q̃ colera. igitur aliis paribus maius est nocumentum in eius euacuatiõe q̃ colere. Sit igitur ꝙ per. a. sit maius nocumentum ⁊ arguo sic. naꝫ immediate ãte. a. erat maius nocumentuꝫ euacuare hanc colerã q̃ nũc sit igitur aliqñ ante cum minori nocumento poterat colera hec euacuari q̃ hoc flẽa iam põt euacuari sine notabili nocumento ⁊ immediate ante fuit incomplete digesta g̃ ⁊c. Quinto mã apostematis ante complementum digestionis est euacuãda igitur ⁊c. Affᵐ pꝫ qꝛ in augmento ponuntur resolutiua ad materiam euacuandam que tñ non ẽ digesta. Sexto in flegmatica non oꝫ expectare cõplementum digestionis igitur nec in aliis. tenet cõsequentia: qꝛ flẽa est difficile euacuabile ⁊ assumpta est Auic. prima quarti cap° de cura flẽatice vbi dixit. Ego vero non diligo expectationem digestionis ⁊ lenificationis cum eis que diximus prius imo oportet vt euacuetur ex ea aliquid. Septio materia existente mlta a principio est euacuandũ minoratiue ergo etiam eradicatiue: probatur consequentia: qꝛ parte euacuata virtus est potentior super residuam. ⁊ igitur cum minori nocumento illius euacuationem tollerabit ⁊ cum equali iuuamento. Confirmatur materia existẽte multa euacuatur qꝛ maius est iuuamentum nocumento sed illa existente pauciori nocumenta sunt valde minora vt constat in eius euacuatione ⁊ equalia iuuamenta: igitur a principio materia existente pauca euacuãda erit. Octauo flegmata cruda colericã cãntia sunt euacuanda igitur non semper est expectanda digestio. Nono euacuatio debet precedere digestionem vt prima quarti igitur non semper in euacuatione est expectanda digestio in opposito est ypo. in affoꝛismo. In ista questione faciam duos articulos. In primo declarabitur qd est digõ ⁊ cruditas cuꝫ suis ptinẽtiis. In 2° rñdebiť de quesito. Quãtũ ad pᵐ premittendum

q Aristoteles 4° metha hoc° diffinit digōnē.s. digestio ē pfectio in vno quoqz humido a pprio et nāli calido ex oppositis passiuis vl' ꝯiacētib⁹ passiuis
¶ No. ꝯo q hec descriptio a diuersis diuersimode intelligit. pri° igit ponā alberti magni intellectuz cū eius imꝓbatiōe. 2° ponā illā q̄ mihi videt veri/ oz oñdendo oīa q̄ ꝯuenienter de digōe et cruditate dicunt scōm intellectuz meuz verificari ¶ Dicit ḡ albertus in hac diffinitiōe pfectionē eē genus: et p eaz intelligimus ꝯplementū dispōnuz humidi: p hoc āt qd dicit in vno quoqz humido. intelligitur subm digōnis qd ē humidū. p hoc vo qd dicit a p prio et nāli calido intelligit agēs p se digōnē et ex itēsiōe ad forme mixti introductionē vel suaz dispositionū pfectionez siue fuerit caloz celestis siue calor generabiliū. et dicit hic calor pprius qz vere et determinate tale ꝯplemētū in humido intendens. et hucusqz videt mihi albert⁹ optime dicere ¶ Sz id qd addit ex cōtraiacentibus passiuis vel ex oppositis passiuis ꝯm mētez alberti importat dispositionem humidi a qua debet remoueri p digestionē et qua opponit nē mixti generādi vel complendi.
¶ Cū.n. humidū dz digeri necessario aliquas hz dispōes qbus ꝯiacet vel opponit nē mixti generādi vel ꝯplēdi quaz remotio et deductio ad ꝯplemētum ē digō. sz ipsum ḡ qualitercunqz recedat hūidū a ꝯueniēti dispositōe forme mixti. Si p nāle calidū ab illa dispositiōe remouet et ducit ad dispositionē cū qua cōplet illius hūidi ꝯueniētia ad mixti formā hoc ꝯplemētū vocat digō. ¶ Hūc moduz salua tāti viri semper auctoritate nō video ꝯformē aristoteli et aueroy. p° ex illo sequeret q simplicit calefactio erit digō. nā cū stet hūidū p frigiditatē recedere a compleméto intēto a nāli et pprio calore tūc seqt q eius calefactio a nāli calore eēt digō
¶ Sequitur ꝯo. q nō repugnaret rōni digōnis q eēt humectatio cū stet p nimiā siccitatē humidū esse forme mixti incōueniēs. Et p ꝯñs nō ꝯtinue p/cederet ingrossando. Seqt 3° aliqz eē indigōez pp humidi defectū et paucitatē ꝯriaz in eodē. nā cū i digō dicat de oī tali in cōplemēto et multotiens ex paucitate humidi nō pōt virt⁹ ꝯplete ad mixti formā ipsuz deducere. sz si dficit stabit eē in digōnez p humidi paucitatē et sicci habūdātiā ¶ Seqt 4° q esset possibile coctuz incrudari vt si cōpleat hūidū in calido et eꝯ incipiat infrigidari ¶ His et pluribus alijs motis vr̄ mihi aliter eē intelligēdā illā pticulā ex oppositis passiuis. p intellectu igit istius vltime pticule notādū ē nō oēm opationē calidi nālis in humido p quē fit forme mixti ꝯueniēs dici digōnē vnde infrigidatio calefactio eliquatio et multe tales nō dicunt digōnes neqz merito haz formaliter aliqd dicit magis digestuz sz humiduz pportiōatū forme mixti dz q a sicco ṫreo et igneo patiat et eꝯ agat ita in mixtiōe vt merito istius cōsurgat in vtroqz ꝯplo q̄ est qualitas ꝯa media int humiditatē et siccitatē q̄ dr̄ ꝯplexio ad aliq̄z tñ illaruz magis declinās vt dixi prima primi ca° de cōplexionibus ¶ Cū igit humidū hoc mō patit a sicco qd secū p actionē calidi nālis ꝯmiscet ad ꝯplexionez dicimus ipsuz digeri et passionē eius cōpleri ex opposito passiuo. i. p actionē passiui qd est oppositū humido et illud in rei veritate ē siccū: ita it ponit hec pticula ad specificādū q ꝯplementum passiōis humidi ē digō: qz nō oē q̄ ē ꝯplemētū passionis facte a calido nāli ex passiuo opposito. i. per ꝯmixtionē sicci q ē oppositū passiuū humidi. Et hoc mō sit exposita digōnis diffi° ab aristotele posita. vt tñ sciant multa q̄ de digōne et digō ꝯnter ꝯcedunt sūt aliqua notāda. p° q nō quelz generationē actio caloris nālis admixti ordinata est digō. nā applicato obo in qd calor nālis pōt agere multotiēs. p° eliquat et ante oīa supfluū terrestre separatur qz qñ ꝯpexionaliter ꝯiunctū est nimiū difficile esse ipsuz separi et sepatis ptibus aliā ptez limitat calor p ꝯuenienti ad digōnez recipiendā. Et hoc vocatur a Commentatore subiectum stabilitum digestioni et illam incipit agere digerendo. ¶ Nō secundo q illi materie quam a principio limitat sibi calor naturalis tanquam digerendam non intēdit idem color aliā coniungere que cum prima vel eius parte ita misceatur vt inde sit apta sequi cōplexio prima a naturali calore in materia intēta sz prosequitur miscendo partem huius materie secūdum finis exigentiam et complexionis prime in illa materia intente. ¶ Nota tertio q huius masse materie pars terrestris maxime tenetur a calido naturali tanquam fundamentum mixtionis ¶ Et ideo non est amplius de natura caloris naturalis agere ad partem terrestrem separati sed pars hūida qz fuit opportunum ipsam esse multam in principio propter facilitatem mixtionis continue vsqz ad certum terminum paulatim a naturali calido dissoluitur et residuum continue magis et magis a sicco secum coniuncto complexionaliter patitur Et hec est causa quare omnium mixtorum que p digestionem generantur principia sunt humida et post generationem proceditur exsiccādo vt in plātis et animalibus licet inspicere et in materialibus et lapidibus. ¶ Nota quarto q postquam elemēta cum certo modo mixtionis et proportione sunt cōiūcta. ita adinuicem vt certa sequat complexio non oportet per simplicem alterationem quamcūqz illam complexionem permutari in gradu verbi gra. ¶ Caro habet certam complexionem stāte isto mō mixtionis. et hac elementorum proportione q̄ nunc est licet ergo aqua sibi vel alia res quantuncunqz humida approximaretur stante ista elementorum proportione et modo mixtionis et constante forma substantiali complexionalis humiditatis sequens hunc modum mixtionis cum elementoruz tali proportione nec intenditur nec remittitur licz intendatur humiditas elementaris que est in carne. hinc est quod dicimus multotiens aliqua humectari qualitatiue sed nō substantifice. Nā hūiditas complexionalis est illa que vocatur substantifica quia ab illa magis esse forme in materia pendet inmediate q̄z ab humiditate elementari.

¶ Nõ.n.solũ qualitatũ pmaꝝ gradus ɔcurrunt ad ɔplõnẽ generandã: ſʒ plura alia q̃ dixi pma pᵗ caᵒ de ɔplexiõibus in principio. pʒ ſo qꝛ impoſſibile ẽ aliquẽ humectari vel qualitatiue vel ſubſtãtifice. pʒ 3ᵒ qꝛ ethica 3ᵉ ſpẽi ẽ incurabilis quo ad ſiccitatẽ. pʒ 4ᵒ nullã malã ꝛ pternãʒ ɔplõnẽ ſiccã cõfirmatã eẽ curabilẽ ꝛ q̃ dʒ dici ɔfirmata. ꝛ q̃ ñ. pʒ qnto quõ põt aliqua mala ɔplo ſicca curari ꝛ nõ eẽ ɔfirmata. ¶ Quoꝝ difficultatẽ gal. innuit 6ᵒ de regimine ſanitat. cᵒ 3ᵒ cũ dixit qualiꝛ ãt aliqua ſicca egritudo ẽ doctrinalẽ hẽbit cognitionẽ q̃ ſcripta ẽ in de maraſmo. i. tabe lege nõ ſemel vl bis nec trãſcurras ſʒ ad diſcẽs ꝛ attẽdẽs mẽte vnũ quod qʒ eoꝝ q̃ dicta ſũt. ¶ Ex hijs vlterius ſeqꝛ oẽm digõneʒ pcedere ingroſſãdo hoc mõ ſumẽdo digõnem reſpũ eius qd digeriꝛ ſiue illa ꝑpet ad formã mixti terminati ſiue nõ lʒ alias ſuper pria pmi loquẽs de digõne ad modũ medicoꝝ dixeriʒ aliquã digõneʒ pcedere ſubtiliãdo. Seqꝛ ẽt ꝙ impoſſibile ẽ coctũ eo remanẽte eiuſdẽ ſpẽi incrudari. Naʒ nullus caloꝛ hʒ humidũ diſſolutũ eodẽ mõ remittere humectãdo: ſicut ẽ iã diſſolutũ cũ exiccatiõe cõplõnali ſiue ſit caloꝛ nãlis ſiue accñtalis. Ex re tñ cocta corrupta ſtat generari crudũ ꝛ ex ſãguie ſtat generari chilũ crudũ. nõ tñ ita ꝙ ſãguine exñte in ſtõ cũ ad chilũ ɔuertiꝛ acqrat tales diſpões: quales in chilo repiunꝛ in epate cũ ad ſanguineʒ ɔuertebaꝛ. Seqꝛ ẽt oẽm in digõnẽ ſiue cruditatẽ eſſe pp calidi impotẽtiã q̃ aut ſeqꝛ calidi effectum aut humidi habundantiã vel reſiſtẽtiã vt Ariſtotiles vult expſſe locis allegatis. ¶ 3ᵒ pricipaliꝛ q̃ᵐ ad iſtũ articulũ notãdũ hic qd hꝫ noie digõ vtimꝰ valde equoce qñʒ. n. accipiꝛ hic terminus ppiſſime vt importat ɔplemẽtũ paſſiõis humidi a ſicco per eius ɔmixtionẽ cũ eo factã a calido nãli reſpectu illius qd pncipaliſſime tale calidũ vt ſic itẽdit vbig. Caloꝛ ɔplõnalis epatis vt calor p toto generatiuꝰ humoꝝ intendit ſãguinẽ colerã: flẽa ꝛ mlĩã ſm mentẽ medicoꝝ. Sʒ inter iſtos humores pricipaliſſime ſanguinẽ intẽdit ɔplemẽtũ. igiꝛ paſſiõis humidi a ſicco ſecũ a calido nãli ɔmixto reſpũ illius diſpõis humidi quã intẽdit iſte caloꝛ in ſanguine eſt pꝛopꝛie digeſtio. nam vere ɔpleꝛ vltimata caloꝛis intẽſio. 2ᵒ ſumiꝛ magis large vt iportat ɔplemẽtuʒ paſſõis humidi a ſicco ſecũ cõmixto ſm aliquẽ finẽ per ſe intẽtũ a nãli ꝛ p ꝑo calido ſiue ille ſit pꝛincipaliſſime ab illo calore vt ſit itẽſus ſiue nõ pꝛincipaliſſime ꝛ hoc mõ diſpoſitionẽ humidi in flẽate naturaliſſimo genito ab epate q̃ ẽ acqſita in pmixtiõe ſicci ſui ɔplõnalis dicimꝰ digõem Et ſilr ẽ dicẽdũ de humido colere ꝛ humido mlĩe ꝛ hoc mõ nullus humoꝝ nãliſſimus in ſpẽ ſua generaꝛ aut p ſupfluã decoctionẽ aut p diminutã qd aũt dicitur pꝛima primi flẽa per diminutaam ẽt colera p ſupfluã digõnẽ generari intelligiꝛ i ɔpatiõe ad digõnẽ in ſanguine ab epate intẽtaʒ. 3ᵘˢ ſumiꝛ digõ magis large put ẽ ɔplemẽtũ talis paſſionis humidi a ſicco nõ ſolũ reſpcũ eius qd p ſe intẽdat nãlis caloꝛ: ſʒ ẽt reſpcũ eius qd p accñs intẽdit ſicut verbigꝛ. digõ fecis ꝛ vrine ꝛ humoꝝ malo ruʒ nõ ɔuertibiliũ ad benignũ in qua plurime ſimilitudines cũ nã mẽbroꝝ acqrunꝛ vt ſumiꝛ pnoſticoꝝ pᵒ ɔmẽto vltimo. Et dico calorẽ p accñs itẽdere tales diſpões qꝛ nõ intẽdit eas niſi pp diſcõuenientẽ diſpoſitionẽ ĩpaciente reptã. 4ᵒ mõ ſumitur digõ p oĩ ꝑparatione humidi ſiue a calido nãli ſiue accñtali ſiue a quocunqʒ alio ɔpleta in reſpᵘ ad aliquod opus faciẽdũ. Sicut laterẽ dicimꝰ coctuʒ aut crudũ ꝛ cibos elixos aut aſſos ꝛ humorẽ ſubtiliatũ vel inciſuʒ dicimus digeſtũ. nã later coctus eſt pportionatus muro ɔſtruẽdo ɔſtanti ꝛ cibus eſui ꝛ humoꝛ expulſioni ꝛ oẽs iſti modi quatuoꝛ poſſunt ſub analogo diffinitiõis poſite ab ariſtotele quodãmodo analogice reduci ꝛ tanguꝛ 4ᵃ methcoꝛoꝝ ab Ariſtotele. Sʒ pꝛeter iſtos modos medici tranſumpſerunt nomen digõnis ad dĩas ſm diuerſas maneries trãſmutatiõis unã: quã facit virtus in materia benigna. Et aliã quaʒ nõ facit niſi pter materie malignitatem. Et qꝛ mã benigna que digeriꝛ qñqʒ paraꝛ vt ɔuertaꝛ in ſubſtãtiaʒ nutriti vt ſanguis cũ ſit humiditas. ſa qñqʒ ɔuertit ad hoc vt ſit inſtrumentuʒ ɔueniens operationi virtutuʒ nãliuʒ ꝛ animaliuʒ cuʒ ex ſanguie ſit ſpũs aut ſperma: ideo digõnẽ in iuuatiuo Auicuʒ diſiunctione deſcripſit dicens ꝙ digõ eſt ɔuerſio humiditatis in eſſentiã aptaʒ operationi virtutum in ea tranſmutationeʒ facientiũ vel cõplexioneʒ que ɔuerſioni nutrientis in effectu eſt competens. Sʒ qꝛ mã eſt maligna qñʒ hʒ mãʒ ɔuertibilem qñqʒ hʒ malignitateʒ incoꝛrigibilem ita ꝙ ad benignuʒ non poſſit humorem reduci. ideo etiam digeſtionem in nocitiuo deſcripſit cum diſtinctiõe ſcilicet digeſtio in nocitiuo aut eſt illud quod ẽ ſtatim dictum de iuuatiuo aut eius preparatio ad expulſionem: verbigꝛ. Subtiliatio ſi impediens eſt groſſitudo inciſio ſi impediat viſcoſitaſ ꝛ ſic vltra ꝛ cõſtat ꝙ capiendo digeſtionem p digeſtione i iuuatiuo vt dicunt medici in multis differt a digeſtione pꝑie accepta ſm philoſophum ꝛ in multis ɔuenit. ¶ Conuenit pꝛimo. qꝛ vtraqʒ fit a caloꝛe naturali. Conuenit ſecũdo qꝛ vtraqʒ eſt alicui foꝛme mixti conueniens. Sʒ differentia eſt qꝛ nõ omnis digeſtio ad modum lequendi philoſophoꝝ eſt digeſtio ſecundum medicos. nam complementũ qd acquiritur humido nutrimentali cum in ſubſtantiam nutriti conuertitur non dicitur apud medicos digeſtio ſed nutricatio. ¶ Apud vero philoſophos dicitur pꝛopꝛie dñt ſecundo qꝛ ſecundũ medicos digeſtio eſt tranſmutatio ſed ſecundũ philoſophoſ digeſtio eſt terminus tranſmutationis. ¶ Ex quo ſequitur. Tertia differentia qꝛ ſecunduʒ medicoſ dicimus aliquid diminute digeſtum aliquid manifeſte aliquid complete: ſed ſecundum modum loquendi philoſophoꝛum ſolum complete digeſtuʒ cum digeſtio ſit ipſum complementum. ¶ Quarta differentia qꝛ ſecundum medicos digeſtio eſt tã acquiſitio modi ſube q̃ʒ ɔplexionis cuiuſcunqʒ ſiue in humiditate ſiue in ſiccitate ſiue liquiditate

siue grossicie sz fz phos e solu complem passionis humidi a sicco treo secu piucto p actione cl'idi nalis Ex ista quarta seqnt multe alie. pma q digestu fz modu medicoz pot incrudari. 2° qz no sp i iuuatiuo vel nocitiuo pcedit digo fz modu medicoz ingrossado vt dixi pria quarti ca° de Vtutibus. 3° qz cruditas digoni oppoita fz medicos multoties e ex habudantia caloris aut siccitat quoz nullu est in digone de qua loqt phs ppe vel cruditate. Ex hijs plures alie assignari possent. Ultimo quo ad istu articulu memoradu q in digone nocitiui non solu remouent maligne dispones me phibent ei expulsione vt calor grossicies viscositas &c. Sz acqrit p illa pprietas currens merito cuius virtus mebroz pot tale mam alterare alteratoe mouete exterius vbi prius no poterat. ita q humor multoties ingrossatus in hac digone fit tn facilior & parator expulsioni pp hac pprietate acqsita. In titulo igit qonis nostre intelligam de digone ad modu loqndi medicoz in nocitiuo no reducibili ad benignu. Ultimo no. q fz varietate tenoris digonis variant modi cruditat q e pricipalissime oppoita digoni. na fz ppriu modu loquedi phoz oe humidu no cöplete passu a sicco terreo p calidu nale e crudu. si e ita possibile sz fm modu medicoru oe receptibile alicuius spei digois ea cares aut eius cöplemeto pot dici crudu siue aliquo modo passu fuerit siue no Scio q plurime alie res hanc mam circostat. Sz p loco satis video dictu ce.

Uenio igit ad fm articulu. Quatu igit ad fm articulu sit hec prima distinctio mez peccatiu q debet a corpore euacuari qda sut in vijs ductuu vel valde vicine illis qda Vo remote. exeplu primi vt ptete in sto vel i intestinis. Exeplu fi vt ptete in venis post epar. 2° distictio taliu materiez qda st valde permixte cu iuuatiuo qda no. 3° distinctio materiez taliu qda sut coes qda ppie. Et intelligunt hic me ille esse coes q no dat morbo specificaz denoiatione: nec sut ille q principaliter peccat sz cu pricipaliter peccatib ipse vel sibi similes inueniunt male morbu augmetates & pcipue febre sicut fleata in sto & intestinis inueta. Quarta distinctio mez taliu qda e saguis qda ab eo diuersa. Quita distictio humoz alioz a sanguine: qda st sanguini valde permixti & cum flobotomia educibiles cu sanguine faciliter qda no. Sexta disti° dictaz mez qda sut furiose qda no & per furiosaz intelligo mam furiosa largo mo supra exposito. Septia disti° euacuationu qda fit farmaco exsoluete qda alijs modis. s. flobotomia farmacia lenitiua balneo scarificatoe vel plurimis alijs mois. Octaua distinctio euacuationu qda e eradicatiua qda minoratiua. Intelligedo per eradicatione illa per qua talis ma morbi ita a corpore educit. vt morbus remoueat per minoratiua Vo illam per qua pars materie morbi educit & non totalis vel tanta vt inde morbus remoueat. Prima suppositio materia ppinqua vijs ductuuz vel in ipsis vijs existens quauis no sit digesta multotiens tn sine notabili nocumento pot educi. Secunda suppositio. In euacuatione materie indigeste cuz farmaco solutiuo virtus debilitatur & residuum maligni cuz bono permiscetur & illius residui digestio propter agitationem impeditur & benignum i malignum couertitur vel si hec non fiant tamen apta sunt hec nocumenta ad totalem euacuationem sequi. ista patent ex supra dictis & potest colligi p parte quarta primi cap° quarto dum dicit. Omnis preterea medicina que ventris est solutiua cu no ipsu soluit aut soluit sz no id qd est matuz mouet humorem quem debet soluere & debilitat ipsu in corpore superat ergo corpus & couertuntur ad ipsu humores alij. Tertia suppositio nulla euacuatio qua est melius dimittere q facere est regularis hoc patet de se. Quarta suppositio nulla euacuatio que fit cum forti indicatione ad oppositum est regularis hoc patet de se ex mente doctoz Quinta suppositio q materia colerica facilioris est euacuationis q alij humores per farmacuz solutiuuz alijs paribus. patet qz euacuatio ante digestionem in tertiana est minoris erroris q in alijs vt quarta primi cap° de cura tertiane: & non nisi ob istam causam & qz fortiori medicina indigemus i alioz euacuatione vt quarta primi c°. qnto. Cum dicit illis vero qui stantes bibunt aquas et habentibus splenes fortes medicine sunt necessarie. Sexta suppositio materie in venis exntes facilius alijs paribus euacuantur farmaco solutiuo q exntes in medijs regionibus aut iuncturis patet quarta primi ca° tertio. Septima suppositio materie febrium complete digeste que sunt aut in venis aut in toto ambitu sunt regulariter deductis alijs iped imentis farmaco euacuade si natura non euacuat. dixi notanter in venis aut ambitu totius existentis qz ille que sunt in a postemate ia ad saniem deducte non sunt farmaco solutiuo euacuande. Et dixi deducto impedimento. Nam esto q materia esset digesta tamen stat propter multa alia eius euacuationem non debere fieri farmaco solutiuo perventremvt sumit. quarta primi ca° 4° Suppositio hoc modo intellecta patet ex commeto fo & primo huius particule. Octaua suppositio alijs paribus maiora sunt nocumenta exhibitionis farmaci solutiui materia existente multum digesta & in morbi augmentatione licet incomplete q materia existete cruda hoc patet sicut supra diximus de cibatione. nam impeditur operatio nature q e valde velotior q p9 erat & sic mai9 fit ipedimetu. His g hit h sit p° 2°. In aliqua euacuatoe me ppe n furiose ppe & coit electiue n e expectada digo h pz p° i egritudie saguinea cu ma p flobotomia euacuat a pncipio sine notabili nocu°. pz 2°. de ma in vijs ductuu exnte vt sut me coes in febribus Vbig. feces & fleata in intestinis exntia. pz 3° de ma apatis incoplete digesta fm partem euacuanda per emplm cuius pars est resolutiua. & tales euacuationes sunt lenificationes nature clisteri aut medicina lenitiua in principijs febrium.

¶ 2ª ꝯº: aliqua mā i venis remotꝭ a vijs ductuū3 exn̄s nobilis q̄titatꝭ nō furiosa pōt a cor^e cū nota/bili iuuamēto ⁊ sine notabili nocumento educi p medicinā solutiuā. Esto ꝙ non esset ɔplete digā. ¶ Cōclusio ꝓbaẜ mā fleātica cū istis ɔditionibꝰ pōt cōplete digesta educi p farmacū solutiuū sine notabili nocumēto. igiẜ colica poterit añ cōplemē tū digōnis eiusdē sine notabili nocumento educi: tenet ɔña: qꝛ in certa ꝓportiōe ē difficilius fleāticā educere sūme digestā q̄3 colericā ⁊ in nulla ꝓpor/tiōe ē difficilius educere sūme digestā colericā q̄3 nō sūme digestā vt deductū ē in vno argumēto añ oppoᵐ. Alᵐ ē vna soppō suprapōsita. ¶ Cōfirmaẜ mā flātica sūme digā i iūcturis pōt sine nōbili no cumēto p farmacū educi vt dicit suppositō. 7ª igiẜ fleātica in venis añ ɔplemētū digōis cū minoris sit difficultatꝭ talē euacuare q̄3 illā q̄ ē in iūcturis s3 suppōnē vnā. 3ª ꝯº ɔstāte virtute generaliter vbi pp expectationē digōis magnū iminet piculū deductꝭ alijs ipedimētꝭ mā ante digōnē ē euacuan da. Ista ɔclusio ē ꝓ mēte auctoꝝ q qñ ē multa vel furiosa vel currēs ad principale mēbꝝ intrinsecū apostemādū vel aliud notabile mēbꝝ a principio ꝑcipiūt euacuationē. 4ª ꝯº mā exn̄te notabilꝭ q̄ti tatꝭ vincibili a virtute ⁊ exẜ vias ductuū educēda p farmacū nō furiosa ꝓprie vel cōiter imo visibilr a v̄/tute supabilis añ eiꝰ euacuationē p farmacū ē ex/pectāda digō. ista sit ꝓ mēte y. ⁊ oiu3 aucto. 5ª ꝯ clusio ōis eductio mē indigeste exẜ vias ductuum exn̄tꝭ notabilꝭs q̄titatis p farmacū solutiuū facta ē irregularis. ista patēt ex mētibus doctoꝝ. Cōtra aliqua talis fit sine notabili nocumēto ⁊ cu3 nota bili iuuamēto igiẜ aliqua talis ē regularis. Alᵐ ē 2ª ꝯº huius qōnis hic diciẜ negādo ɔña3. Nā ad hoc vt aliqua dicatur regularis requiritur ꝙ sit melius eā facere q̄3 nō facere. mō in casu 2ᵉ ꝯºnis melius ē eā dimittere quousq3 ɔplete digeraẜ vt di cit 4ª ꝯº: qꝛ ita dimittēdo fit equale iuuamētū cū minori nocumēto q̄3 fiat eā euacuādo ⁊ nō dimit/tēdo ɔplete digeri. 6ª ꝯº. ꝓbabiliter poniẜ ɔ̄ oēs expositores l3 mā in principio sit magis indigesta ⁊ difficilioris euacuatiōis q̄3 i augmēto tñ euacua tio mēi in augmēto vt plurimū ē magis coacta q̄3 in principio. pria ps p3: qꝛ in augmēto mā ē magiẜ digesta. 2ª ꝓbaẜ: qꝛ nocumēta istā euacuationē se/quētia sūt valde maiora in augmēto cū. n. tūc mā sit malignior dispsa p corpus magis alios humo/res malignabit. Itē qꝛ tūc virtus e debilior. Item qꝛ ex tali euacuatiōe velox opatio bone mē impe/diẜ. tūc. n. velocíꝰ digerit virtꝰ vt dixit gnta suppō ⁊ hec ē mēs y. 2ª pticula illo affō. initiantibus moꝛ bis ⁊c. ¶ 7ª ꝯº l3 mā venenositate aut furiositate ꝓprie dicta peccās si in principio eradicatiue eua cuāda plurimū: tñ cū euacuatiōe facienda pp mē multitudinē nō pp furiositatē ꝓprie dictā d3 in p̄n cipio euacuatio fieri minoratiua. ¶ Hec ꝯº quo ad oēs ptes colligiẜ plene prima 4ª cº de cura putri/daꝝ in generali ⁊ ex cā. nā mā exn̄te furiosa ꝓprie dicta furiositate si dimittaẜ ps notabilis maius ē piculū in dimissiōe q̄3 in euacuatiōe. S3 cū mā est multa nō peccās ista speciali furiositate aut vene/nositate pte dimissa nō ē tm̄ piculū q̄tū in euacua tiōe: s3 cū mā ē multa nō peccans hac furiositate spāli aut venenositate pte dimissa: nō ē tm̄ piculu3 q̄tū iminet in vlteriori euacuatiōe. ¶ His igiẜ ha bitis respondeẜ ad argumēta ante oppoᵐ. ¶ Ad primū negaẜ ɔña. Et diciẜ ꝙ ille afforismus. 2ᵉ pti cule vult nos silere in statu qñ nos sumus certi ꝙ nā nō faciet crisi3. ¶ Ad 2ᵐ negeẜ minoꝛ. ¶ Ad ꝓ bationē diciẜ ꝙ dispō p accn̄s ad sensū datū in qō ne a calore nāli intēta ē digō. Et hoc patuit in pº articulo. ¶ Ad 3ᵐ ɔcediẜ ꝙ aliqs humoꝛ p super/am digōne3 factus ē crudus nō cruditate opposi/ta illi digestioni p quā erat suprflue digestus. vnde carnes minꝰ cocte cū a stō recipiunẜ sūt cibꝰ cru dus respectu chili generādi. ¶ Ad ɔfirmationem p3 ꝙ coctū nō pōt incrudari cruditate opposita il li digōni ad sensū philosophoꝝ s3 bene cruditate opposita alteri digōni. p3 ēt loqndo ad modū me dicoꝝ nō esse incōueniēs. ¶ Ad 4ᵐ p3 ꝙ nō valet hoc argumentū istius colere euacuatio ē faciēs iu uamentū notabile sine notabili nocumēto. igiẜ est regularis s3 o3 ꝙ melius sit eā facere q̄3 dimittere ꝙ nō ē hic. ¶ Ad 5ᵐ p3 ꝙ nō euacuaẜ farmaco ex soluēte per cuius agitationē multiplicaẜ humoꝛ I toto de illa dixi in conclusione. Et intēdit y. in lit/tera. Et p3 ꝙ similitudo nō valet. ¶ Ad 6ᵐ p3 auic. loqui vbi mā sit multa ꝙ minorāda ē a principio. ¶ Ad 7ᵐ negeẜ ɔña. Ad ɔfirmatiōe3 negeẜ añs. ¶ Ad 8ᵐ. diciẜ ꝙ illa fleāta sunt in vijs ductuum ¶ Ad 9ᵐ. dr̄ ꝙ in euacuatiōe p flobotomiā nō sep ē expectāda digō: mō hic nos loqmur de euacuati one p farmacū solutiuū ⁊ auctoritates gal. ⁊ aui. nō sūt nisi de flobotōia vel ēt de euacuatiōe cōium mēꝝ q̄ aut sunt in vijs ductuum aut digeste ⁊c.

¶ **Cum medicari.** Gal. commētā do hunc affōm facit tria. pº exponit duo vocabula. 2º verificat cō/clusiōes affōi. 3º docet quomō iste afforismus inue niaẜ 2ª ibi. q sūt huius. 3ª ibi. hic āt afforismꝰ. De prima dicit duo. primū ē ꝙ ypo. cū dicit medicari intelligit euacuare cū medicina laxatiua. 2ᵐ est ꝙ hoc nomē furiosa sumiẜ trāssūptiue. nā animalia cū ad coitū furiūt ꝓpter ɔcupiscētia3 nō possunt in eodē loco qescere ⁊ moueñẜ de loco ad locū. ita igiẜ inueniunẜ qdā humores q mouenẜ de mēbro ad mēbrū ⁊ nocēt infirmo nō permittentes eū qe scere s3 perturbātes nature opatiōe3: ⁊ isti ꝓpter similitudinē dicunẜ furiosi. ¶ Nō g̊ ꝙ medicinarū educētiū p ventrē qdā dicunẜ lenitiue qdā3 lubri catiue. qdā lābificatiue: qdā āt dicunẜ laxatiue vl solutiue ⁊ iste sunt q̄ per eaꝝ virtutē habent deter minatū humorē euacuare alterādo ipsu3 ad inte/stina vel stomacū trahēdo: sicut turbit flegma: sca monea colerā. Et de istis intelligit y. vt dixi i affōi expositione. ¶ Nō 2º illud qd̄ supra dictū ē ꝙ du/pliciter diciẜ mā furiosa hic āt apud gal. sumiẜ ꝓ mā furiosa ꝓpe licet de in ꝓpe furiosa ēt vificeẜ.

¶ Qui sunt huius. Hic verificat ꝯclusiões. Et p° quartā. 2° primā. 3° quītam. Sꝫ tertiā relinq̄t intellectā in prima: ꝛ 2ª pars incipit ibi statiꝫ. Si āt q̄escāt. 3ª ibi: bene āt. ¶ De prima dicit ꝙ humores q̄ sunt furiosi mō dicto debent euacuari supple nō expectādo digōnem: etiā si oporteat p farmacū solutiuū. Et cā pꝫ ex dict̄ q꞉ si dimitterent imminēt piculuꝫ magnuꝫ qd per eoꝝ euacuationē euitatur Et nō ꝯhuius mā eradicatiue euacuāda est ppea ꝙ in parua quātitate etiaꝫ imminet piculū. Et intelligat deduct̄ alijs indicationibus excepta materiei in digestiōe ad oppositū indicātibus. nā si virtus esset ita debilis vt euacuationē tollerare non posset nō sūt euacuādi ¶ Si autē q̄escāt. Probat hic primā ꝛ scḋaꝫ ꝯclusiōeꝫ simul: ꝛ diuidit i tres nā primo pbat eas. 2° limittat ꝯclusionē primā. 3° oñdit a q̄bus causis fiat digō: ꝛ a q̄bus euacuatio materiei. 2ª ibi. Cū tñ nā. tertia ibi ¶ Nos autē. De prima dicit parte. dicit p° ꝙ si humores q̄escāt indeterminato mēbro vel pluribus ibi ihabitātibus ꝛ se nō moueāt nō sūt mouēdi medicaminibus. s. laxatiuis quousq꞉ maturent. nā ex hoc dat intelligi ꝙ cū sint maturi sint euacuādi. Et cū dicit nō sūt mouēdi medicationibus anq̄ maturent q꞉ tūc sī crudi. ¶ Iste sic pbantur Tūc oꝫ fieri euacuatio electiue ꝛ nō ante cū nā nos adiuuat in expellendis humorib꞉ bene sꝫ qñ humores sūt digesti: nā nos adiuuat in humoribus expellēdis bene ꝛ nō ante igit sunt tūc mouēdi ꝛ nō ante: Maior supponitur ꝛ minor pꝫ: q꞉ hoc tpe qñ. s. morbus ē maturatus. i. mā morbi digesta: nā qñ abscindit hūores illos a corpe expellēs eoꝝ superfluitates q̄ sūt nociue ꝛ cē morbi. Et hoc eodē tpe solet accidere crisis ꝛ supple ita accidit vt in pluribus: igit hoc tēpore nā bene nos adiuuat in expellēdis humoribus. Nō igit ꝙ motiuū ad oñdendū ꝙ mā est euacuāda regulariter post digōneꝫ ē q꞉ nā ante nimium in eis expellēdis laboraret cū tunc nō habeat super talē mām expellendā ꝯuenientē pportionē Sꝫ cum maturata ē natura pōt faciliter expellere vt notat crisis q̄ solet plurimū tali tēpore accidere Et no. ypo. cū vrina trāsmissa qñ mā est digesta ꝛ nō est qñ est crudissima ¶ Cū tamen nā. nūc modificat primā ꝯclusionē dicēs ꝙ mā existēte digesta. Si nā mouet ad crisim perfectā faciendā non est a medico euacuanda. Sꝫ si nō mouet perfecte ad crisim tunc post digestionē debet medicus illā euacuare vt fiat crisis ꝯpleta vtroq꞉ ꝯcurrente ꝛ natura ꝛ medicina. ¶ Nos āt. oñdit a q̄bus cāis fiat ꝛ digō ꝛ euacuatio dicēs ꝙ i libro de virtutib꞉ oñdit ꝙ cuiuslibet mēbri nā hꝫ quatuor virtutes attractiuā attrahentē ꝯueniētia: digestiuaꝫ corrūpentē ꝛ digerentē retentiuā ꝛ expulsiuā q̄ expellit superflua nociua. Et idē oñdit in alio libro ꝙ medicina solutiua attrahit sibi similia ¶ Nō igit pri° ex hijs edict̄ colligi ꝙ digō fit a nāli virtute attractiua mēbroꝝ. Euacuatio āt exhibito farmaco fit ꝯcurrēte virtute attractiua medicīe ꝛ virtute expulsiua mēbroꝝ. ¶ Nō 2° ꝙ medicinā attrahere sibi similia nō ē intelligēdū de similitudine ꝯplonali. Nā euforbiū calidū exñs attrahit flegma qd est frigidū: ꝛ ita colloq̄ntida ¶ Sꝫ similitudo de qua hic loq̄mur ē quedā pportionalitas ꝛ ꝯuenientia in forma specifica: q꞉ talis currit pprietas iter ambo vt medicina possit per suā pprietatē humorem ad se trahere ¶ Bene āt. ¶ Oñdit q̄rtā affōi ꝯclusionē di. ꝙ ypo. bene adiuuat nos cū dixit ꝙ non multū sint furiosa qd p experientiā ē manifestuꝫ. Hic afforismus. In hac tertia parte cōmēti facit qd dictū ē ꝛ pꝫ.

23

Eorum que egerunt ¶ ypo. in pn̄ti affō intēdit docere per q̄ signa cognoscit ꝯueniēs q̄titas purgatiōis: ꝛ diuidit in tres partes pri° remouet vnū qd videt prima frōte magis ꝯsiderandū. 2° ponit principalia ad debitā quātitatē significādā. 3° remouet dubiū. 2ª ibi. Sꝫ vt egerāt ibi 3ª. Et vbi oꝫ ¶ In pria parte vult istā ꝯclusioneꝫ ad cognoscēdū purgationeꝫ esse debite quātitatis nō oꝫ medicū ꝯsiderare absolutaꝫ humoris euacuati q̄titatē pbat in oī morbo in quo humor est euacuandus nulla ē q̄titas absoluta humoris per quam vt sic significamus ꝯuenientē esse quātitatē purgatiōis vl significare possumus igit illa nō est ꝯsiderāda ¶ Assᵐ pꝫ: q꞉ quacunq꞉ q̄titate data debite materie purgāde stat sub illa quātitate euacuari humorē nō euacuādū ꝛ sic euacuationē factā in illa quantitate nō esse ꝯueniēteꝫ ¶ Circa q̄ ptē nō ꝙ q̄titatē euacuatiōis eē ꝯuenienteꝫ pōt dupliciter intelligi. vno° q꞉ euacuatio sit bona ꝓ infirmo in q̄titate illa. 2° ꝙ euacuatio sit sufficiēs ad humorē peccāteꝫ totū vel quasi euacuādū q̄ euacuari oꝫ ꝛ isto° 2° euacuatiōis q̄titas nō tūc dr ꝯueniēs sꝫ sufficiēs ¶ Ad ppoᵐ in isto affō nō ponunt signa sufficient̄ sꝫ ꝯueniēt̄ mō prio 2° quē modū q̄titas absolute cōsiderata nō hꝫ illaꝫ significare sꝫ bene hec tria q̄ in 2ª ꝯclusione affōi ponunt ¶ Nō 2° ꝙ per ea q̄ egerunt intelligunt qñq꞉ sola emissa per secessū ꝛ per anū qñ 2° ponunt oīa q̄ a cor emittunt qualitercūq꞉ siue vomitu siue flomotomia siue fluxu mēstruoruꝫ et sic de alijs. ꝛ hoc mō sumit hic ¶ Nō. 3° p multitudineꝫ ypo. intelligere q̄titatē in se ꝯsideratā sine ꝯiunctione qualitat̄ ꝛ alioꝝ ꝛ ita vt dixi nō per se significāt supra ꝯuenientē q̄titatē euacuationis. Et iō ad habēdū signuꝫ talis ꝯuenient̄ q̄titat̄ nō oꝫ cōsiderare per se quātitatē hūoris egesti ¶ Nō 4° ꝙ exeuntia sua q̄titate multotiēs significāt aliquas dispōnes vt cortices intestinoꝝ grossi vlceris significāt magnitudinē ꝛ qd sit in grossis itestinis 2ᵘꝫ tñ talis q̄titas in se ꝯsiderata nō pōt esse signū cōueniētis q̄titat̄ euacuatiōis. Et iō Aui. 2ª 4ⁱ p° c° accñtia ꝛ significatiōes cū dicit ꝙ exeuntia significāt sua q̄titate nō ꝯdicit huic loco q꞉ hic vult y. q̄titatē exeūtiuꝫ nō ꝯtractā ad q̄titateꝫ determinati humoris nō posse significare ꝯueniētē q̄titatē euacuatōis sꝫ bñ pōt alia significare ꝛ ita soluitur dubiū q̄rēs vtꝝ in euacuatiōe ꝯsiderāda sit q̄titas

titas

titas egestoꝝ.dicendū eni ꝙ sic.ſʒ nō tāq̄ signuʒ ſe ſolo potens significare quantitatē cōuenientiaʒ euacuationis. Sʒ vt egerant. 2.ᵃ cōclusio affo riſmi ē iſta ad cognoſcendā euacuationē eē conue nientis quantitatē oʒ ꝯſiderare qualitatē egeſtoꝝ ⁊ bonā tollerantiā ⁊ ꝯferentiā. Probat̃ ſic illa ſunt cōſideranda ꝑ que cōprehedit̃ euacuationē cōuenire ⁊ nō ſupfluere ad hoc vt cognoſcat̃ quā titas cōueniens euacuationis.ſʒ vnū quodq̄ horuʒ triū ē huiꝰmōi igitur iſta ſunt ꝯſiderāda. Vult igit̃ in ſūma ypo.ꝙ hec ſunt tria ſigna ꝯſiderāda ad cognoſcendū ꝙ euacuatio eſt quantitatis ꝯue nientis.ꝓmū eſt qualitas hūoris.i.nocibilitas tal̃ vt ſit dignus euacuari. 2ᵐ ſignū eſt ꝯferētia qꝛ infirmo ꝯferat.3ᵐ ſignū ē ꝙ bene tolleret̃ ⁊ hoc ſi gnificat nō ſupfluere euacuationē.quō aūt diffe rant ꝯferentia ⁊ bona tollerantia dictū eſt affoꝛiſ mo.2ᵒ Nō tñ ꝙ qualitas quedā ē ſpālis quedā generalis. Et de vtraq̄ ꝯtinet affoꝛiſmus veritatē nā ſi cōphendo humorē eſſe nociuū ita vt ſi dignꝰ euacuari cōprehendo eius euacuationē eſſe con uenientis quātitatis qꝛ conferre iuxta dicta in.2ᵒ afforiſmo. Nō.2ᵒ ꝙ vnūquodq̄ iſtoꝝ triū ſignoꝝ ſignificat per ſe ꝯuenientem quantitatem euacua tionis nullū tñ eoꝝ per ſe nec oīa tria ſignificant ſufficientē quantitatē euacuationis.ſtat enim eua cuari humorē talē qualē oʒ ⁊ ꝯferre ⁊ infirmū be ne ferre ⁊ tñ nō eſſe cōpletā euacuationē. Nō 3ᵒ.ꝙ nō oʒ in oī ꝯuenienti quantitate euacuatiōis cōcurrere hec tria ſigna. Nā ſtat eē cōuenientem quantitātē euacuationis ⁊ infirmū nō bene ferre .i.ſine nōbili nocumēto vt pʒ de euacuatione vſq̄ ad ſincopim.ſʒ iſta ſigna bene ſignificant ꝯueniē tiā euacuationis ⁊ vnūquodq̄ eoꝝ per ſe. Nō.4ᵒ ꝙ ad cognoſcendum ſufficientē quantitatē euacua tionis vltra hec tria ponūtur alia ſigna vt ſcitis ꝺ qua dicit̃ pticula 4.ᵃ illo affō.qcūq̄ i farmatijs.ſō nᵒ de quo dicit auic.4ᵃ ꝓmi ⁊ mutatiōes egōnū q̄ hic nō ponunt̃ qꝛ nō ſunt ꝑ ſe ſigna ſignificātia ꝯueniētē quantitatē euacuatiōis cū vnū quodq̄ illoꝝ poſſit eſſe quantitas purgationis exñtis con uenietis ⁊ eadē exñte inꝯueniēte. Nō qnto ꝙ bona tollerantia ſignificat quātitatē euacuatiōis qꝛ ſignificat nō euacuari nōbiliter. Sʒ ꝯferentia ſignificat euacuari malū nō euacuato bono nota biliter ⁊ ſic ambe ſignificant euacuari maluʒ non euacuato bono notabiliter. Sʒ tu hūc modū intro ductionis afforiſmi ꝯſidera differre a cōmuni ex pōne modernoꝝ. Oēs eni dicūt ypo.hic velle po nere ſigna ſufficienter quantitatis.dicūt.2ᵒ ꝙ i pri ma ꝯcluſione vult ꝙ q̄titas nō ſit ꝯſideranda ꝑ ſe ad cognoſcendū ſufficientē quantitatē euacua tionis.ſed tūc videt̃ mihi ꝙ oʒ dicere eodē modo ꝙ nec tollerātiā nec ꝯferentiā nec qualitatē ꝯſide rare oʒ cū nullū iſtoꝝ hoc ſufficiat ſignificare. Itē vt videbit̃ in cōmēto Gal.intētionē ad quā me ex pono comētat̃ Et vbi opʒ. Remouet hic du biū ⁊ diuidit̃ in duas.qm̄ ꝓmo remouet vnū ſcōo aliud exprimi ꝺclaratōe ꝯſequēs.ibi.2ᵃ.⁊ hoc face

re. In ꝓma pte intēdit iſtā ꝯclōnē qn̄q̄ pp ne ceſſitatē īfirmus eſt euacuādus vſq̄ ad ſincopim ꝓbatur qn̄q̄ ex tali euacuatione euitat̃ moꝛtis pi culū igit̃ ⁊c. Aſſūptū ꝓbatū ē ex multis expientijs ⁊ patebit ex notatis. Nō igit̃ primo ꝙ inueniū tur iſta vocabula ſincopis lipotomia deffectio ani mi defectio virtutis. Et ſunt ꝓpinqua in ſignificā do iuxta modū loquendi medicoꝝ. Nā lipotomia dr̃ deffectus animoſitatis.ſicut animi deffectio in latino ⁊ eſt cū coꝛde retrahente multū ſpiritū def ficit magna ps audendi.imo hōies cū difficultate ambulant ſʒ tñ nō tollit̃ maioꝛ pars opationū ſen ſus ⁊ motus deffectus aūt virtutis ſignificat oēm nōbilem virtutis vitalis puitatē. Sʒ ſincopis alio mō a ga.deſcribit̃ ⁊ alio mō ab auic.nā a gal.ꝺſcri bitur ſic.xij.terapen.ꝙ ē caſus virtutis ſubito fa ctus.vnde valde nōbilis deffectus virtutis coꝛdis ſubito factus dr̃ ſincopis.ſʒ apud auic.ſincopis ē deſtructio maioris partis aut plurimū virtutis ſē ſibilis ⁊ motiue pp debilitatē coꝛdis ⁊ retractionē ſpūs totalis ad ipſum pp cām mouētē ipſum ad i teriora aut pp cām ipſum ꝓuocantē iterius quare nō inueniat ſpiraculū aut pp debilitatē ⁊ ſenſibili tatē ſuā quare nō ſuperfluit vltra illū q inuenitur in minera.⁊ ſm modū ꝓmū ſincopis eſt coꝛdis de bilitas ſed iuxta modū 2ᵐ ſincopis eſt accn̄s ꝯn̄s iſtā coꝛdis debilitatē. Nō.2ᵒ ꝙ ſincopis quedā eſt repabilis quedā nō. Nā in ſincopi qn̄q̄ coꝛ re manet ita debile vt nō poſſit aliquomō regenerar̃ nouos ſpūs ad totius regimen neceſſarios. Et iō cū tali ſincopi moritur homo. Sed qn̄q̄ remanet coꝛ tante virtutis vt poſſit poſt ſincopim regenera re tātos ſpūs vt iteꝝ ſufficiāt ad totū regimē etiā iſta ſincopis eſt repabilis que cū hac coꝛdis diſpō ne ꝯtingit. Ad ꝓpoſitū intelligat̃ ꝙ medicꝰ oʒ ducē infirmū vſq̄ ad deffectionē repabilē. Nō 3ᵒ ꝙ ſincopis cū euacuatione accn̄s qn̄q̄ fit ꝓpter curſuʒ alicuius mē ad os ſtomaci qn̄q̄ ex timoꝛe vel accn̄tibus aīe qn̄q̄ ex nimia ſpūuʒ diſſolutiōe pp quā coꝛ cogit̃ retrahere reſiduū qn̄q̄ ex alijs cauſis ab euacuatione vt in cōmēto notat̃.mō hic loqtur ypo.de ſincopi ꝯtingente merito euacuatō nis. Nō.4ᵒ ex hijs talē euacuationē vſq̄ ad ſin copim nō eē electiuā ſʒ coactā ad modū loquendi medicoꝝ qꝛ nōbili nocumēto ſʒ pp iuuamētū ma gis. Vltimo vide ꝙ hec ꝯclō īmouet dubiū. poſ ſet enim qs querē vtruʒ ſit aliqua euacuatio ꝯue niētis quātitatis q̄ nō bene tolleret̃.⁊ rñdet̃ ꝙ ſic qꝛ aliqua ē talis vſq̄ ad ſincopim.⁊ pʒ ꝙ iſta non bene tolleratur. Et hoc facere. ponit 4.ᵃᵐ ꝯclu ſionē remotiam alterius dubij ⁊ eſt ꝙ euacuatio vſq̄ ad ſincopim nō oʒ fieri niſi infirmo valde foꝛ ti.ꝓbatur qꝛ aliter nō reſurgeret a ſincopi tali mō nūq̄ medicꝰ oʒ vſq̄ ad ſincopi irrecupabilē eua cuare.vbi nō ꝙ coꝛpora robuſta qꝛ hn̄t coꝛ foꝛte i cōplōne ſua ⁊ mō ſubc ⁊ cū hoc hn̄t ſanguinē lau dabilē.iō facile a ſincopi releuant̃. Nō.2ᵒ ꝙ h̄ valde rare fieri oʒ propter magnuʒ timoꝛē in tali euacuatiōe huius affoꝛiſmi ꝯcoꝛdia colligitur.4.ᵃ

primi. de qn̄ ꝛ qualiter euacuare oꝫ quantū ad cō clusiones p̄mas duas. Sꝫ quantū d alias ꝯclusiones nono terapen. ꝛ prima quarti capi° de cura febris sanguinis ꝛc.

¶ Oportet purganda. Gal. in p̄mo ponit generalē intentionē affo. 2° ꝯmentat̄ ipsuꝫ spe tialiter. ibi. 2ª. Si eni tm̄. dicit primo ꝙ mē purgan de hn̄t limitatā quātitatē ꝯuenientē sicut qualitatis siue sint purganda nāliter siue artificialiter. ꝛ iō cū Gal. loqut° sit supra de qualitat̄ purgatiōis ꝯuen etis. In p̄nti ponit signa quātitat̄ purgationis ꝯueniētis q2 de hac nūꝙ̄ ē supra dictū. ¶ Si eni tātū. ¶ Cōmētat̄ spāliter. ꝛ p̄mo duas p̄mas ꝯclōnes. 2° alias. 2ª. ibi. quod dixit. dicit p̄mo ꝙ si euacuet̄ tātū mā ꝛ cā egritudinis que supple non sit vtilis ad ꝯseruatiōes virtut̄ quod addo pp humores leprosoꝝ ꝛ sanguinē patientis sinocā tunc infirm° qescit leui°. nā q2 remota cā defficit effect° tali mā euacuata egritudo ꝛ accn̄tia minorātur ꝛ virt° exonerat̄. Et per ꝯn̄s infirm° qescit leui°. sed si cū mā purgāda ꝯmisceat̄ ꝛ simul euacuet̄ humor bon° ꝛ nālis tūc ifirm° generat̄ ꝛ angustiat̄ qa debilitat̄ sua virt°. ¶ Ex hijs duobus seqtur ꝙ ad sciēdū ꝯueniētē quātitatē purgationis nō opꝫ ꝯsiderare quātitatē absolute humoris euacuati. sꝫ opꝫ ꝙ cognoscat̄ ex hijs signis dictis ab ypo. s. leuitate ifirmi ꝛ ꝯferētia ꝛ qete ei°. i. bona tollerātia ꝛ ex qualitate nociuoꝝ humoꝝ exeūtiū. Nā q2 quacūqꝫ quātitate data q̄ eēt ꝯueniens stat in ea educi hūores nāles. ꝛ qn̄ nāles hūores purgarētur nō eēt ꝯueniēt̄ quantitatis purgatio vt dr̄. iō quātitatē in se nō oꝫ ꝓ signo talis ꝯuenientie ꝯsiderare. ꝛ qa dū purgātur hūores digni purgari sine purgatione bonoꝝ vel saltē virtutē ꝯfortātiuꝫ ideo virt° alleuiatur ꝛ bene tollerat nō bene autē tollerat cū boni ꝛ nāles euacuātur. iō bona tollerātia spāl̄ ꝛ generalis qualitas ꝛ ꝯferētia sī signa cōueniētis quātitat̄ purgatiōis. ¶ Nō tn̄ vt supra dicitur ꝙ ad sciendū ꝙ purgatio fuit sufficiētis q̄ntitatis alia ponūtur signa. 4ª. p̄mi ca°. de sciendo qn̄ catarticū est cōstringendū. ꝛ iō ex mō ꝯmentādi videt̄ cōueniens supra posita expō. ¶ Quod dixit. ¶ Nūc cōmētat̄ alias duas ꝯclōnes. ꝛ diuidit̄ in duas ptes. p°cōmētat̄ eas. 2° pōit vnū nōtū ibi 2ª. oꝫ tn̄ discernere. ¶ In pte p̄ma facit 4°r. nā primo ꝓponit itētū. 2° ostēdit de qua defectiōe ypo. loquat̄. 3° specificat quosdā casus i qbus oꝫ euacuare vsqꝫ ad sincopim. 4° verificat ꝯclusiones p causaꝫ ꝛ expientiā. ibi. 2ª. vn̄ p̄us. ibi. 3ª. sicut i acutissimo. ibi. 4ª. nō tn̄ temere. ¶ De p̄ma dicit ꝙ vtile est dictū ypo. cū dicit ꝙ oꝫ vsqꝫ ad deffectionem ducere. Sꝫ tn̄ oꝫ videre p̄mo de qua deffectiōe dicit. Et ponēde sunt significationes p quas cognoscim° necessitatē eē euacuādi vsqꝫ ad sincopi. De parte scđa dicit ꝙ oꝫ cōsiderare sincopim accn̄teꝫ si accidat pp flobotomiā vel aliā medicinā. i. euacuationē a medicina factā aut accidat nō pp quātitatē purgationis. sꝫ pp hūores acutos currētes ad os stomaci. ꝛ q2 iste accidūt pp sufficiētes purgationes sepe vt nōt expiētia. iō nō ē verisimile ꝙ de istis ypo. itelligat ꝛ silr̄ nō itelligit de illa sincopi q̄ accidit febricitātib° pp suos inordinatos motus. iō cōcludēdū ꝙ q2 ypo. intelligit de sincopi q̄ est post sufficiētē purgationē. Et iste oēs non sunt cū sufficienti purgatione iō itelligit de illa q̄ fit pp purgationis quantitatē. ¶ Dicit de tertia pte ꝙ vsqꝫ ad talē sincopi ducendū est i acutissimo apostemate aut in febre pacuta aut i dolore fortissimo vel in similibus casib°. ¶ Dicit. 4° ꝙ nos debem° in dictis casibus euacuare vsqꝫ ad sincopim sꝫ nō temere nos intromittam° ad taleꝫ euacuationem faciendā nisi virt° custodiatur. i. nisi eger fuerit fortis ad talē euacuationē tollerādā. ꝛ ꝙ hec sit faciēda ꝯfirmat expientia qa facta rōnabiliter multum contulit euacuatio vsqꝫ ad sincopim. Et causa est qa in febre pacuta facta euacuatione vsqꝫ ad sincopim puta flobotomia corpus statim refrigeratur ꝛ febris extinguitur ꝛ in multis ventres soluunt̄ ꝛ alij sudores patiunt̄ ꝛ multi pfecte sanant̄. ꝛ iō in maximo dolore nulla medicina est pfectior ista euacuatione vsqꝫ ad sincopi. ꝛ de omnib° istis videbit̄ stati in q̄ōne. ¶ Opꝫ tn̄ discernere. ¶ Ponit documētū dicēs ꝙ oꝫ discernere vtrū euacuatō facienda sit flobotomia aut farmacia. naꝫ hūoꝛ peccans si est sanguis aut ita sanguini mixtus ꝙ cuꝫ flobotomia possit educi nō remanente magna inequalitate facienda ē flobotomia. Si vero fuerit aliter danda est medicina laxatiua ꝛc.

Q Ueritur vtrū in aliquo casu cōueniat euacuatio vsqꝫ ad sincopim inclusiue. Negatiue arguit̄ p̄mo ex auerroy. 7° colliget ex intentione volente nūꝙ̄ esse euacuandum vsqꝫ ad sincopiꝫ. ꝛ sunt eius due rōnes. prima q2 nūꝙ̄ nā euacuat vsqꝫ ad sincopim nisi in crisi mala. medicus igit̄ nō oꝫ talē euacuationē facere cū debeat imitari nāꝫ tn̄ nō sinthomatice opantē. scđa rō ē q2 medic° nō oꝫ euacuare nisi humorē peccātē. sꝫ q̄ꝫ diu talis solus humor euacuat̄ infirm° bn̄ tollerat ꝛ nō seqtur sincopis g̃ ꝛc. 2° p̄ncipaliter arguitur q2 in tali euacuatione nō ꝯseruat̄ virt° igitur nō est facienda cū intentio cōis vtriusqꝫ opusculi sit vite custodia. 3° p̄ncipaliter si eēt talis euacuatio facienda maxime esset in casibus expssis a ga. in littera. sꝫ arguit̄ ꝙ nō p̄mo de febre pacuta. naꝫ in ea euacuatio talis nō eēt facienda farmaco qa mā est in venis cū sit ꝯtinua. ꝛ p ꝯn̄s mā ē sāguis vel sanguini ꝯmixta. ꝛ iō flobotomia ē facienda. sꝫ ꝙ nō flobotomia arguit̄ q2 taliū febriū materia ē colera citrina vt plurimum. sꝫ tūc nō est facienda minutio aut flobotomia vt p̄ma 4ª ca° de cura putridaꝝ in generali. flobotomia est melior res ꝛ proprie cū vrina fuerit rubea grossa nō citrina ignea ex qua timeat̄ apō flobotomiā victoria colere ꝛ acuitas ei°. Itē ēt. 4. p̄mi ca° de flobotomia. Caue ne egrū ad alterū duaꝝ reꝝ pducas ꝛc. pari rōne arguit̄ ꝙ nō in acutissimo apostemate. Quod āt in acutissimo dolore nō sit facienda. ꝓbat̄ qa talis

dolor est fortissime ꝓstratiuꝰ virtutis ⁊ euacuatio iterū igit̄ si ambe cause ꝯiungātur infirmꝰ tollera re nō poterit pp hora fortis doloris nō est flobotomādū vt quarta ꝑmi caᵒ primo. Et in eodē capᵒ. vult ꝙ cū mām ad diuersuz trahere volueris dolorē loci prius seda igit̄ appi in euacuatiōe. ❡ In oppositū ē hic ypo. ⁊ ga. in commēto ⁊ nono tera peu. ⁊ auic. ꝑma 4.ᵗ caᵒ de cura febris sanguis.

❡ In qōne primo ponēt̄ preambula 2ᵒ ꝯclōnes ꝺ q̄sito. ❡ Quātū ad primū nōndū vt supra dicitur ꝙ sincopis ē destructio maioris ptis aut plurimū virtutis sensibilis ⁊ motie pp debilitatē cordis ⁊ retractionē spūs totalis ad ipsuz. hec ē descriptio sua posita scđa tertij. ex qua pꝫ primo q̄ res est sincopis nō ē eni nisi illa ablatio aut diminutio opationū virtutis sensibilis ⁊ motiue nō tn̄ q̄libꝫ talis est sincopis nisi fuerit pp cordis debilitatē ⁊ retractionē spūs totalis vel quasi totalis ad ipsum. ita enim oꝫ glosari. Et vide tūc driam inter somnū ⁊ sincopim licet aliq̄n cū somno sit sincopis. vide 2ᵒ driam inter apoplīam ⁊ sincopiz licet cū forti apoplexia semp sincopis ꝯiungat̄. ❡ 2ᵒ principaliter pꝫ ex diffinitione ꝙ in omni sincopi oꝫ spūs retrahi ad cor aut retractos esse. 3ᵒ pōt cōprehendi causa quare in euacuatione accidit sincopis. nā cum spūs plurimi dissoluantur ad tātā puenit cor paucitatē vt naturaliter fortissime conetur attrahere a toto corpe spūs q̄ sunt instrumētū ꝑncipale v̄tutis vt vniti in eo vigorent virtutē spūuz generatiuam ⁊ ita fit retractio a toto residuo in tātū vt ibi nō remaneat mensura sufficiēs pro opationibꝰ sensus ⁊ motus. aliqua tn̄ remanet mēsura qꝛ aliter mēbra morirent̄. ❡ 4ᵒ appet cā quare fit sincopis magis in nō ꝯsuetis flobotomari. Nā pp insuetū motuz nā terret̄ ⁊ agitat̄ colera q̄ ad os stomaci ꝓfluit. vñ fit sincopis ⁊ etiā qꝛ tāta paucitꝰ ē cordi inconsueta iō magis ⁊ citius stimulat̄ cor ad attrahēdū ❡ Quinto pꝫ cā quare plurimū facta clausione vene accidit sincopis in flobotomijs magis q̄ꝫ dū sanguis egredit̄. nā dū sanguis egredit̄ pp motuz sanguinis spūs cū eo extra mouet̄ ⁊ ita impedit̄ retractio a corde. ſꝫ cū q̄escit nō ꝓhibetur illa retractio. ❡ 2ᵒ ꝑncipaliter nō ꝙ duplex est sincopis q̄dā repabilis q̄dā nō vt dr̄ super afforismo. ❡ 3ᵒ notādū vt dr̄ in commento ꝙ sincopis accñs post euacuationē multotiens est merito magnitudinis euacuationis ⁊ multotiens pp alias causas. hic āt itelligimꝰ de sincopi ꝑmo mō accñte. ❡ 4ᵒ nōndū qđ paucificato spū totū corpꝰ refrigerat̄ ⁊ ēt eo retracto ad cor. Et iō cū pp humoꝝ putredinē totū corpꝰ erat sup calefactū ⁊ sic mēbra nimiuz a suo tēperamēto remota ⁊ corpore restaurato a sincopi mēbra recipiūt calorē ꝯuenientē a spū vnde resultant fortiora ad operationes nāles ⁊ qꝛ mā aut nulla remansit post talē euacuationē. aut modica iō aliq̄n cōtingit ꝙ infirmi post sincopiꝫ talē plene liberant̄ vt narrat gal. nono terapentice de illo iuuene ab eo vsqꝫ ad sincopi flobotomato. q̄nqꝫ aūt pauca exñte mā q̄ remanet ⁊ cui dñatur virtus fit eiꝰ expulsio aut fluxu aut sudore aut talibus modis. ❡ Ex q̄bꝰ appet ꝙ sincopis aliq̄n iuuat per accñs ad v̄tutē ꝯfortādā ꝓ quāto tēperat morboꝝ cōplōnes. ❡ Quīto nōndū ꝙ tā febris pacuta q̄ꝫ acutissimū apostema q̄nqꝫ pēdet a mā q̄ est sāguis aut sanguini ꝯmixta vt ꝑ flobotomiā sit educibilis q̄nqꝫ aūt pendet a mā q̄ nō est sanguis vel sanguini isto mō mixta. ❡ Sexto nō ex Dino ⁊ Tadeo dupliciter dici dolorē fortissimū. vno mō qꝛ sit valde itensus. alio mō qꝛ valde virtutis prostratiuus nō eni incōuenit dolorē vnū esse alio fortiorem ⁊ minus virtutē ꝓsternere. ⁊ hoc aut ꝯtingit ex varietate virtutis hoīnū vel ꝯsuetudinis. aut ex varietate mēbroꝝ dolētiū. nā dolor oris stomaci eque itensis multo magis ꝓsternit virtutē q̄ꝫ dolor i iuncturis pedis vt nōt experientia. ❡ 7ᵒ nō ꝙ etiā cū dolor sit sensaᵒ male cōplōnis vel solute continuitatis vel ambaꝝ ꝯtingit ad locū aliquē sensibilem valde ꝯgregari mām ⁊ sui corpulētia diuidente ꝯtinuū. aut sua qualitate ⁊ malaꝫ ꝯplōnē faciente. ⁊ iō hec mā q̄nqꝫ ē sanguis vel mā secū mixta q̄nꝫ alia nō secū mixta. ❡ Hijs habitis prima ꝯclō sit ista in 2ᵒ articulo. nūq̄ꝫ medicus dꝫ euacuare vsqꝫ ad sincopi regulariter. ꝓbat̄ qꝛ talis euacuatio est cū notabili nocumēto. ❡ Scđa ꝯclō nullo mō dꝫ medicus euacuare vsqꝫ ad sincopim irrepabilem patet qa nō debet occidere ❡ 3ᵃ ꝯclō q̄nqꝫ debet medicus vsqꝫ ad sincopim euacuare. ꝓbat̄ ex afforismo ⁊ cōmēto ⁊ cā assignata ibidē cū ꝑ talē euacuationē maximū effugiat periculū ❡ Quarta cōclusio tā per farmacū q̄ꝫ per flobotomiā licet medico q̄nqꝫ vsqꝫ ad sincopim euacuare pꝫ ex cōmēto in fine. ❡ Quinta cōclusio tutiꝰ est per flobotomiā euacuare vsqꝫ ad sincopim q̄ꝫ per farmacum ista pꝫ qꝛ illa ē tutior euacuatio vltimata quā medicus pōt ad libitū cōstringere q̄ꝫ illa quā non sic pōt sed euacuatio ꝑ flobotomiā ē primi modi ꝑ farmacū āt ē modi. 2.ⁱ igit̄ ⁊c. ❡ Sexta cōclō tā ꝑ farmacū q̄ꝫ per flobotomiā lꝫ euacuare vsqꝫ ad sincopim in acutissimo apostemate aut in acuta febre aut in dolore fortissimo. ꝓbat̄ qꝛ si taliū dispōnuz cā ē sanguis aut humor mixtꝰ cū flobotomia educibilis. dꝫ flobotomia fieri. Si vō nō farmacuz est exibendū ſꝫ vtrūqꝫ est possibile igit̄ ⁊c. ❡ Septia cōclusio in dolore fortissimo mō. 2ᵒ nō est facienda euacuatio vsqꝫ ad sincopi. ꝓbatur qꝛ virtus non posset simul duas causas tante debilitatis tollerare per hec rñdetur ad arguumenta in oppositum.

❡ Ad primū dr̄ auero. itelligere de regulari. ⁊ prima rō eiꝰ idē ꝓbat. nā quē admodū nā in crisi nō pfecta tn̄ salutifera q̄nqꝫ pp necessitatē euacuat vsqꝫ ad sincopim ita facit medicus q̄nqꝫ. scđa rō arguit ꝙ regulariter nō ē vsqꝫ ad sincopim euacuandū ſꝫ de lregulari nō ꝓbat qꝛ medicus in tali euacuatione vt euacuet malū euacuat etiā bonuz.

❡ Ad 2ᵐ. ꝑncipale dr̄ ꝙ virtus cōseruatur. nā plꝰ per viā exonerationis iuuat̄ q̄ꝫ debilitat̄ per viā resolutionis. ad. 3ᵐ ꝑncipale dr̄ ꝙ in illis casibus cōmenti facienda est euacuatio vsqꝫ ad sincopim q̄ñ

q̃ flobotomia qñq̃ farmacia vt dictum est in conclusionibus. & p3 q̃ auctoritates nõ repugnãt cõclusionibus. id aũt q̃ dicitur dolorẽ prius esse sedãdũ. quarta primi itelligit regularit̃ & ñ coacte.

In acutis egritudinib⁹. Istius afforismi sunt due cõclusiones. scđa ponit̃ ibi. & hoc p̃us. cõclusio p̃ma ẽ ista. raro ẽ vtẽdũ medicina laxatiua in principio morboꝝ acutoꝝ. ꝯclusio probatur raro est in principio morboꝝ acutoꝝ mã furiosa & solũ tunc est vtendũ ab initio medicina laxatiua igit̃ &c. assumptũ pro maiori fuit conclusio vltima. 22ⁱ. afforismi & pro minori fuit ꝯc̃lo quarta eiusdẽ. ¶ Circa igit̃ hunc afforismũ nõ q̃ p acutas passiones intelligit hic nõ absolute acutas sed pacutas in qbus modicũ ẽ tẽpus inter p̃ncipium & statũ puta que in 7ᵃ vel ante terminande sunt. ¶ Nõ. 2° q̃ in p̃ncipio ad huc mã nõ ẽ mota notabiliter a virtute nec etiã valde debilitauit virtutez respectu eius qđ facit qñ est in augmento. itẽ mã nõ ẽ ita calida & putrida vt dicetur ifra sicut i augmento. Ex quo p3 q̃ min⁹ nociuũ ẽ vt plurimũ tales mãs euacuare in p̃ncipio q̃ʒ in augmento. & iđ ypo. dixit. & in principijs ad denotandum q̃ tales euacuationes faciende sũt in principio. Si sint necessarie ante digestionis ꝯplementũ in talibus pacutis morbis. Et hoc est qđ gal. dixit in commẽto huius afforismi. Cũ dixit in egritudine ğ acuta nõ nisi ab initio farmacia ẽ danda. i. si est oportunum dare ante digõnẽ melius ẽ q̃ detur in principio q̃ʒ postea. & hoc idẽ vult auic. prima 4ⁱ ca° de cura putridaꝝ in generali cũ dixit. & si humor nõ est dign⁹ nõ moueas nisi in principio. intelligo cni q̃ debes mouere in principio si ante digestionẽ sit euacuandus si potes hoc facere. ¶ Nõ tũ q̃ ꝯtingit aliqñ dimitti ꝯuenienter euacuationẽ in principio & fieri in augmento puta si in principio virtus est debilis vel dic nõ sunt ita apte omnino & multis talib⁹ casibus sed deductis omnibus aliis significationibus post significationẽ principij & augmenti morbi melius est in principio acutaꝝ dictaꝝ q̃ʒ in augmento mouere. Ultimo nõ q̃ hic itelligim⁹ de eradicatia euacuatione maxime. nã sepe ꝯtingit mãʒ esse multã & ab initio minorãdã. ¶ Et hoc p̃us.

¶ Scđa ꝯc̃lo talis euacuatio est facienda p̃cedente prius recto iuditio & scrutinio. ꝯc̃lo ꝑbat̃ i tali euacuatione ẽ maximũ piculũ s3 illa in quibus est maximũ piculũ nõ sunt faciẽda nisi precedente rõnali iudicio & scrutinio ergo. Pro pte nõ q̃ hic loqtur de euacuatione facienda cũ medicina laxatiua eradicatiue vt dictũ ẽ in cõc̃lone precedente. ¶ Nõ. 2° q̃ in exibitione talis medicine in febre acuta est vehemẽs piculũ. Nã p̃mo farmacia ẽ calida ƒm plurimũ & iste egritudines sũt calide & sic farmacũ calefaciendo nocet multũ. ergo videndũ vtrũ sit maius iuuamẽtũ euacuatiõis an nocumẽtũ calefactionis. 2° agita° mẽ etiã multũ pturbat & debilitat. itẽ spũuʒ dissolutio que fuit in farmaci exhibitione. p3 igit̃ magnũ esse periculũ. & p ꝯñs subtile requiri scrutiniũ. cõcordia huius afforismi habet̃ prima. 4ⁱ ca° de cura tertiane. & a gal. in li° de temporibus morbi & primo de crisi.

¶ Ante dixit ypo. Gal. i cõm. p̃° ponit gñalẽ afforismi itẽtõʒ. 2°. spẽaliter ꝯmentat̃. ibi. scđa. quod autem. in prima dixit q̃ prius afforismo. xx° ypo. dixit nãʒ & modũ purgãdi nõ cruda q̃ʒ. s. talia non debent purgari nisi sint furiosa. ¶ Hic igit̃ tangit tãtũ euacuationes faciendas in principio pp necessitatem & raro in febribus pacutis. s. cũ passiones sint de furiosa mã. & ista ꝑcipit fieri cũ consideratione maiori q̃ʒ fiant euacuationes in cronicis morbis q̃ʒ in cronicis expectamus saltẽ pro eradicatiua euacuatione signa coctionis qb⁹ appentibus nõ ẽ piculũ i dando farmacũ solutiuũ sicut esset in principio febriũ acutaꝝ. ¶ Qđ ãt. ¶ Nũc exponit spẽaliter primo secũdã ꝯc̃lonẽ. 2° primã. ibi secũda. in egritudine. prima in quatuor primo dubitatiẽ ꝑponit quosdã sensus. 2° ꝯclusionis afforismi. 2° generalẽ ei⁹ ponit itellectũ verificãdo eũ. 3° ponit ꝯditiões signãtes nõ esse euacuãdũ. 4° ponit ꝯditiones indicantes de euacuationis humoris facilitate. 2ᵃ ibi. sed qdqđ. ibi tertia. quoꝝ cni morbi. ibi quarta ꝯuenit dicit primo q̃ o3 videre qđ ypo. intelligit nos p̃us debere bene diudicare verbigra. bene diudicandũ dicat si o3 corpus infirmi prepare ad farmaciam capiendã vel vtrũ o3 expectare opus nẽ vt corpus infirmi sit appatũ farmacie aut aliud intẽdat nos debere bene diudicare. Ubi nõ q̃ preter humoris dispõnem opatur ẽt debita corpis dispõ ad facilez euacuationẽ vt aptura canaliũ & laxitas vel corpʒ mollificatio & sic de talibus. ¶ S3 qdqđ. ¶ Ponit generalẽ intellectũ dicens q̃ qdqđ ꝯsideravit ypo. tãtũ vult in genere dicere q̃ custodiẽdũ & cauendũ ẽ ne errem⁹ in talibus euacuationibus aut purgationibus. Et iđ o3 ꝯsiderare oĩa arguentia vel indicantia euacuationẽ eẽ faciendã & illa compemus & opemur ƒm fortiores indicationes. Et rõ est q̃ʒ si erret̃ in dãdo aliqđ tale solutiuũ i febribus acutis erit valde piculosum pp virtutẽ a morbo multũ molestari & mãm si agitet̃ & nõ euacuet̃ plurimũ nociuã esse. Et plures alias causas vt in exemplo dicat̃ omne farmacũ saltẽ forte solutiuuʒ & a remotis est calidũ & siccũ. febris ẽt acuta ẽ calida & sicca. iđ medicina pro quanto est alteratiua non est danda q̃ʒ nõ indigemus calefacientibus & siccãtibus sed potius infrigidãtibus & humectantibus. ¶ Si ergo ẽ dãda hoc ẽ cã euacuatiõis humoris q̃ ẽ mã febris. Et hoc faciem⁹ cũ intellexerimus q̃ plus ꝯfert purgatio q̃ʒ sit timor angustie & laboris. Et est maxime qñ mã morbi sine multo corporis nocumẽto purgari põt. Et ita supple mlte alie cõtrarietates indicationũ ꝯsiderande inter quas est pgrendũ si corp⁹ est farmacie appatũ.

¶ Circa ptẽ nõ q̃ principaliter quattuor modis ꝯtingit errare i dando medicinã aut ex parte humoꝝ q̃ʒ nõ sunt digni pro tunc euacuari vt nimiũ grossus vel viscosus vel alia cã vt q̃ʒ non nimius

nec furiosus ⁊ nō dign⁹. 2° ex pte corpis ꝙ sit ineptū ad farmacū tollerandū vt q̄ꝛ nimis debile aut nimis strictos poros hñs aut lesum in vijs ductuū 2° ex pte medicine q̄ꝛ sit in nō ꝯueniente dosi aut nō ꝯuenienter correcta. aut nō ꝯuenientis ꝓprietatis cū humore. ¶ 4° ex pte intrinsecoꝝ vt ꝙ non suppeditent necessaria farmacādo vt aeris dispō vel cōstellationis vel ciboꝝ ⁊ potuum deficiat vel dormiēdi facultas nō det ⁊ sic de alijs q̄ omnia sūt ꝯsideranda. pꝫ igitur cōclō ꝙ talis euacuatio precedente recto scrutinio est facienda. ¶ Nō. 2° ꝙ si omne farmacū laxatiuū ē calidū ⁊ siccuꝫ vt mirabolani viole rose. sꝫ tñ vt plurimuꝫ fortia laxatiua sūt calida ⁊ sicca. Nā corū ꝓprietas caliditate iuuatur in attrahendo. ¶ Quoꝝ enim. ¶ Ponit cōditiones idicātes de nō purgādo. ⁊ dicit ꝙ si morbi sunt pp hūoꝝ pinguetudinē. i. grossitiē cū viscositate vel sunt facti ex multis grossis ⁊ viscosis cibarijs aut sit apostema sub diafragmate vel sunt de nimio calore aut sit in aliquo mēbro apostema puta interiori mēbro. oēs isti sunt merito istaꝝ dispōnūt farmacie inepti ypo. dicēte ꝑmo regiminis acutoꝝ. ꝙ oēs isti sunt farmacie nō ꝑpati. ⁊ iō nisi purgatio ꝯuenit sine indicationib⁹ cōtrarijs nō debet aliquod hoꝝ inueniri. ¶ Ubi nō ꝙ possunt indicantia purgationē esse faciendā vt cū istis vł aliqua istaꝝ ꝯditionū sit euacuandū vt pꝫ ꝙ in pleuresi ypo. docet administrare fellichiniū ⁊ in apostemate epatis auic. i4. tertij. sed tātū vult yp. ꝙ merito istarū ꝯditionū indicat̄ iō esse euacuandam farmaco exsoluēte. ¶ Cōuenit. ¶ Ponit cōditiones arguētes ⁊ indicātes euacuationē cōuenire di. ꝙ cōuenit ꝓ facilitate purgationis hūores esse subtiles ⁊ faciles ⁊ sine viscositate ⁊ viā exeūtiū eē aptā sine cōstipatione aut reꝝ extraneaꝝ in ea cōtentaꝝ vt essent feces dure in intestinis. aut sine cōstipatione. i. siccitate viaꝝ vł sine apostemate. Et iste ꝯditiones tote aliq̄n artifitialiter faciende sunt vt q̄n nobis dat̄ tempus ⁊ egritudo expectat damus apientia vias ⁊ mollificātia ⁊ subtiliātia humores hoc ē igit̄ qđ ypo. innuit hic cōsiderādū ⁊ ꝯfirmabit hoc in subsequēti afforismo vt illo. 2e particule corpora vbi qs vult purgare oꝫ prius fluxa facere ¶ In egritudine. ¶ Hic cōmentat̄ ypo. ꝑmā conclusionem dicens ꝙ in egritudine acuta farmacia nō est dāda nisi in principio si purga° sit facienda ante digestionem. ⁊ hoc ad sensum sup̄ i afforismo expositū ⁊ in prima ⁊ scđa die. ⁊ pp hoc non habetur spaciū ad appandū corpus ad hoc suscipiēdū. s. farmacū quod spaciū si daretur bonū eēt dare corpori mellicratū. i. aquā mellis in qua coquātur ysopus herba calamētū herba ameos semen ē minutio ⁊ oīa sunt appitiua subtiliatiua. Et per ꝯsequens corpus euacuationi ꝑpantia. cū aūt esset opila° aut grossicies pro impedimento. Sed alijs existentibus alia essent ꝑpatoria danda ⁊ pp hanc cām raro est danda farmacia in principio. ꝑmo q̄ꝛ raro ē mā furiosa. 2° q̄ꝛ raro iuenitur corpus patū farmacie maxime tñ danda est cuꝫ mā est furiosa. Sꝫ q̄uis sit cauenda illa mā. Et per ꝯsequēs euacuanda corpore exñte iꝑpato ⁊ pp breuitatem temporis nō datuꝫ indutijs appandū. ⁊ pꝫ etiam multo rarius esse euacuādū ⁊c.

Si qualia opꝫ. Iste afforismus hēt duas cōclusiones. ibi. 2° cōtraria vero. ⁊ ābe posite sunt afforismo 2°. ⁊ iō est repetitō prima cōclusio. opꝫ medicū euacuare humorē nociuū. ꝓbet vt in 2°. ¶ 2°. conclusio. medicus debet cauere euacuationem humorum bonoꝝ. ꝓbatur q̄ꝛ hoꝝ purgatio fertur importune. ⁊ expone totū vt in secundo afforismo.

¶ Iste afforismus. Gal. in cōmēto dicit istam esse repetitionē secundi. ⁊ causa est quia iam locutus fuit in tribus afforismis de artifitiali purgatione. ideo non fuit ei graue repetere qualiter fieri dꝫ secunda causa est quia vult ꝙ oīno recordemur prioris dicti sui.

¶ Finis est prime particule afforismoꝝ yppo.

¶ Ista est secunda particula afforismorum.

In quo morbo somnus laborem prestat ⁊c. ¶ Ista est secunda pticula afforismoꝝ in qua ponuntur młta signa ꝓnostica boni vel mali salutis vel mortis in morbis ⁊ afforismorū nō ē inuicē tanta colligantia vt sit oportunū continuare vel ꝯueniat vnū contra alios diuidere. sed vnūquēqꝫ p se exponā vt plurimū feci in particula ꝑma. ¶ Pńs afforismus duas habet ptes ſm duas conclusiōes ibi 2°. si vero iuuerit. ¶ Conclusio prima ē ista nocumentū factum ex somno in morbo ē signū mortale. ꝓbatur quia tale nocumentū significat virtutem a morbo superari ⁊ non posse cōtra mām vincere igitur ⁊c. ¶ Circa partem nō primo ꝙ in somno calor naturalis retrahitur ad intra ⁊ multotiēs simul cū eo vapores ⁊ humores tam boni q̄ꝫ mali retrahuntur pp motum naturalis caloris cui cōiungūtur. item si solus calor naturalis puta spūs retrahat̄ cōtingit ꝙ intus sint humores mali non receptibiles operationis caloris vt est naturalis sꝫ vt est calor absolute quos cōtingit alterari ꝓpter somnū ad malū ⁊ magis ledere. ¶ Ex hijs patet ꝙ contingit quandoqꝫ somnū ledere precipue in morbo. ¶ Nō. 2° ꝙ tribus modis in genere cōtingit somnum facere nocumentū. vnus modus ē q̄ꝛ spūs simul cū nāli calore mali vapores aut humores ad interiora ducantur. ¶ Scđs modus est q̄a ipse spiritus qui ⁊ calor naturalis dicitur fit mal⁹ a qualitate nociua infectus. Tertius est ex dispōne corporis. quia aut sit nimis vacuum aut malis humoribus repletū vel alia dispōne nō bona me

rito cuius per actionez huius spiritus vt est absolute calidus fiat nocumentuz. ¶ Nota 3°. per laborem hic intelligi nocumentum vt dixi afforismo octauo prime particule. Talia autem nocumenta sūt aut magnificatio febs aut dolor aut apostema aut distemperantia aut debilitas aut aliquod aliō nocumentum. ¶ Nota 4° quedam esse tempora morbi in quibus generaliter somnus nocet si fiat s. principium paroxismi quedam autem in quibus vt plurimnm solet somnus prodesse vt declinatio quedam vero medio modo vt status vt dicitur in commento. Et ab Auic. prima quarti ca° de cura putridarum in generali. hic igitur intelligatur de nocumento eueniente in tēpore morbi in quo merito somni communiter non consueuit fieri nocumētum puta de nocumento in declinatione particulari et vniuersali contingente. ¶ Nota 5°. q̄ tale nocumentum quandoq3 est perseuerans et multis vicibus quandoq3 vero non: modo nocumentum p̄seuerans et magnū ē illud de quo max° hic itellīt. Ex hijs colligim° istū esse sensū affōi. nocumentū somni magnum est perseuerans accidens in morbo in tēpe in quo non d3 somni sequi nocu^m^ est mōtale. Et cā verificans est. q2 in tali tempore retracto calore deberet virtus fortificari et accidentia mala remoueri. Si igitur crescunt significant̄ q̄ mā interior est maligna que nō superat̄ a calor̄ vt naturalis est. sed ab eo patitur vt calor absolute et p̄uertitur ad peius faciendo nocumenta. Ex quo significatur naturam non posse superare hāc materiam. et per consequens mortem esse futuraz

Circa hanc partem dubitat̄ vtrum in omni morbo nocumentum sequens somnū sit signū mortale. Negatiue arguitur sic. Somnus est res non naturalis. igitur potest incōuenienter administrari in morbo. sed non ex qualibet inconuenienti administratione eius sequitur mors. 2° sic alique sunt egritudines non mortales in q̄bus omnino somnus nocet. igitur n̄ quodlibet tale nocumentum est signuz mortis. Assumptuz probatur in appoplēia minori subetb litargia et similibus. 3° sic generaliter somnus quantūcunq3 naturalis nocet. igitur n̄ omne nocumentū somni est mortale in morbo. Assumptum probat̄: q2 saltez in principio somni naturalis debilitatur digestio in membris exterioribus cum in eis paucificetur calor naturalis. et sic illa membra nocentur. 4°. sic somnus est res naturalis cum sit operatio ergo nō nocet. nam si noceret esse res preter naturaz iuxta ea que dicuntur quarto de accidenti et morbo. Quinto ex errore in cibo et potu contingit in salubri egritudine somnum nocere. ergo non quodlibet tale nocumentum est signum mortale. Assumptuz patet. q2 hoc potest in sanitate facere igitur et in morbo. ¶ Sexto in aliqua egritudine ex toto salubri contingit somnum nocere. igitur non quodlibet nocumentuz est mortale. Assūptum patet in tertiana pura in qua in augmento et principio paroxismi sōnus nocet vt prima quarti ca°. d cura fe. putridarum in generali. In oppositu3 est ga. in commento et ypo. in prima conclusione. ¶ In dubio primo videbitur vtrum somnus possit nocere. 2° de quesito principali ¶ Quantum ad primum. nota primo q̄ de somno plures inueniūtur descriptiones et hoc q2 in somno plures concurrūt simul dispositiōes. et aliq doctores vna illarum magis expresserunt alij aliam. ¶ In somno nanq3 primum quod apparet est in po° sensuum exteriorum ad sentiendum et membrorum motiuorum voluntarie ad mouendum exceptis instrumentis hanelitus. 2° percipit spiritus ad interiora moueri non solu3 ad cerebrum sed ad cor et ad epar et interiores venas vt in istis fortificatur digestio. ¶ Quidam igitur describnnt somnuz ab illo primo q̄ apparet dicentes q̄ somnus est in po° siue est vinculum primi sensitiui vt dicit aristoteles in libro de somno et vigilia et ab aueroy. primo de somno dicitnr. Somnus est sensus in potentia respectu rerum existentiu3. et per sensum vt ipsemet exp̄mit intelligit sensum comunem et iste ambe descriptiones videntur conuenire licet non eodem modo sumatur in po° apud ambos. na3 in diffinitione ab aristotele posita li. inpotentia sumitur p̄ non sufficientia. q2 somnus est dispositio per qua3 sensus comunis est insufficiens ad sentiendum actu exteriora sensibilia. Sed aueroys dixit sensum comunem esse in potentia non in actu respectu exterioru3 cum dormit. Et ide3 significat descriptio collecta ab aristotele in fine primi de somno. cum dixit q̄ est primi sensitiui comprehendendo. vt nō possit. i. non sufficiat agere. s. comprehendendo p̄ actiones exteriorum sensuum. Et nota q̄ omnes iste descriptiones volunt non quanlibet impotentiam primi sensitiui esse somnum. vnde in deffectionibus vt in sincopi est talis inpotentia. et illa nō est somnus sed dicunt impotentiam ex certis causis contingentibus esse somnum. Quidam aute3 imo isti met quandoq3 somnum describunt per illam caloris retractionem. vnde prima tertij cap°. d subetb. dicitur q̄ somnus ē reditus spiritus animalis ab instrumentis sensus et motus ad suū p̄ncipium cum quo priuantur membra ab exitu in operationes exceptis illis que sunt necessaria ad h̄ vt vita permanet. Et quasi similem descriptione3 ponit aristoteles. primo de somno cap°. q̄nto dum dixit. quare manifestum est ex hijs que dicta sunt q̄ sōn° est q̄dā conueniens caloris intrīsecus et nālis reciprocatio. propter predictam causam vaporationis nutrimenti ad cerebrum. Et auer. dicit i libro de somno. somnus est introitus sensus communis ad membrum quod est suum principium. ¶ Nota secundo principaliter q̄ in secunda parte somni post q̄3 spiritus multi sunt regenerati ia3 ad exteriora membra spiritus plures transmittūt̄ et est tunc expansio spirituum. hoc sumitur plane ab auic. secunda primi. Summa de pulsibus. cap° de pulsibus sōni cu3 dixit. Cū aūt cibus digestus ē in sōno redit pulsus et fit fortior. p̄pea q̄ virtus

aug^m recipit a nutriēte ꝛ ppea ꝙ recipit illud qđ ad fōduꝫ descēderat a regēdū nutriēs ad exteriora ꝛc. ¶3ᵒ no. ꝙ sōnus ē passio sensus cois vt sumitur pri° de sōno ab aristotele c° 4° 5° ꝛ.6°.ꝛ ab Auer.in li° de somno ꝛ vigilia ¶Ex hijs inferoꝙ illa res q̄ i veritate ē sōnus nō ē motus spūs.siue naturalis siue animalis siue vitalis ad suū pnci^m pbať ꝛ p° qꝛ in vltima parte somni nālis nō ē talis mot⁹ spūuꝫ ad suū pncipiū ſꝫ poti⁹ expan° ē vt dixit 2^m notabile ḡ ꝛc ¶Cōfirmať talis motus cuiuscunqꝫ spūs nō ē passio primi sensus.ḡ non ē sōnus ¶Seqť 2° magis ppꝛias sōni eē descriptiōes illas q̄ dicūt sōnū esse aut vinculū.aut cōpḃensionem primi sēsitiui ita vt non possit agere ꝯuenienter per exteriores sēsus q̄ sint ille q̄ dicūt ꝙ somnus ē motus spūs ꝛc. ¶No.4° ꝙ in exprimēdo causam talis dispositiōis merito cuius talis dispositio dꝫ dici somnus inueniunť quodāmodo summi phi inicem discrepare.nam aristo.p° de somno vult ꝙ sola impotētia primi sensitiui.pñs euaporationem nutrimēti ad membrnm i quo est primum sensitiuum ē somnus vnde sic dicit ad litteram.ſꝫ vt diximus non somnus ōis in potētia sēsitiui sed euaporatiōe circa nutrimētū passio fit hec. Auer. āt in libro de somno ꝛ vigilia plures videť poneť causas huius ꝯuētus caloris naturalis ad intra facti in somno merito cuius illa inpotētia diciť sōnus aliū.n.apud ipsum fit pꝑter cogitationem.nā sicut dixit.ꝛ non omnis somnus fit ex debilitate v̄tutum sēsibilium.fit.n.maxime a cogitatiōe i aliq̄re quando sēsus cois pfundať adiuuādum cogitationem non pꝑter debilitatem ꝯtingentem. 2ᵃ cā ē pꝑter ifrigidationeꝫ factam a nutrimēto cerebri ꝛ vapoꝛib⁹ nutrimēti merito c⁹ v̄tus cerebri nitiť istos spiritus ad se trahere.¶3ᵃ cā ē necessitas digerēdi.nā qꝛ aīa ē vna ꝛ hꝫ multas virtutes q̄ñ ē necessarium vti plus vna virtute aīa ꝯgregat spm̄ ad locum illius operatiōis.verbig..Si ē necessitas digerēdi non obstāte.ḡ ꝙ nō sit facta refrigeratio tñ fit retractio.¶Quarta cā ē permixtio grossiva poꝛis cū spiritib⁹ ex quo turbāť spirit⁹ ꝛ turbati naturaliter recurrūt ad suū pꝛicipium vt ibi purificētur.¶5ᵃ cā est diminutio spitituū in quantitate vnde retrahuntur interius ad alioꝝ generationem.¶6ᵃ cā ē infrigidatio ꝯtigēs pꝑter spirituū diminutionem vnde ēt fit remanētium retractio a toto coꝛpoꝛe.ꝛ hec sētētia auer.videť magis ꝯfirmāre se cū snīa auic.pꝛima tertij cap°.de subeth. ꝛ locutiōibus medicoꝝ.ſꝫ ut ex omnibus istis tandem ẜm hāc viā medicorū colligamus aliquā verā ꝛ vniuersalē somni diffinitiōem debetis scire ꝙ ad hoc vt vera dispō primi sēsitiui dicať sōnus reqriť q per ipsā pꝛimus sēsus.s. cois sit ipotēs recte perciper per sēsatiōes mediocres exterioꝝ sēsuū ꝛ ꝙ cū ea ꝯiungať retractio spirituū aīaliū ad cerebrū a mēbris exterioribus sēsus.s.ꝛ motus talis vt per ea illa membꝛa pꝛiuētur ab exitu in operationes nisi sint necessaria ad hoc vt vita permaneat qualia sūt istrumēta spūs.ꝛp retractionē nō itelligo ꝙ actu retrahātur vt moueātur ab exterioꝛibus ad interioꝛa sed aut ꝙ sic moueātur aut ꝙ sint moti vł retracti vł retētivt merito illi⁹ mēbꝛa exterioꝛa ꝓuētur ab exitu in operatiōes sēsibiles ꝛ motiuas volūtarie recte p mediocria promouētia.ꝛtūc pōnemus descriptionem hoc modo.somnus ē compꝛehensio vel dispō pꝛimi sēsitiui per quam est isufficiēs ad percipiēdū ꝛecte per mediocres sēsatiōes exterioꝝ sēsuum cui associatur reditus spiritus ab instrumētis sēsus ꝛ motus merito cuius illa pꝛiuātur ab exitu i operatiōes debitas per mediocria pmouētia exceptis instrumentis que sunt necessaria ad vite permanētiā.sicut istrumēta hanelitus In hac igitur descriptiōe dicitur dispō primi sēsitiui pꝛo genere.¶Hec autem dispō aut est qualitas sicut verbigra.acquisita in cerebro ab euapoꝛatione aut est modus compōnis vt opilatio vel coartatio vētriculi cerebi ꝛ viaꝝ que sūt medie ab ipso ad instrumēta sēsusvel spirituū i concauitate vbi sēsus comunis perficitur perturbatiovel agregatum ex omnibus istis.Quicquid enim tale fuerit idisponēs its oꝛganum vt non sufficiat modo dicto sētire cum sibi cōiūgūtur reliqua in descriptiōe posita est somnus.¶2° dicitur pꝛimi sensitiui siue sēsus comunis ad declarādū quid est subiectum somni ꝛ i quo membꝛo debet esse.nam si pꝛopter cordis defectum vel omniuꝫ exterioꝝ mēbꝛorum nulla facta mutatiōe in cerebꝛo non sufficeret vel oꝛganuꝫ sensus comunis percipere oba talis res non diceretur somnusꝛ Et dicitnr tertio p quam esset insufficiens ad percipiendum recte p mediocres sensationes exterioruꝫ sensuum ad differentiam aliaꝛum dispositionum que non sunt sōnus ꝛ ad specificandum ad quid fit in somno inpotens pꝛimum sensitiuum.nam qꝛ somnus ē qđdam sensus vinculum ꝛ pꝛecipue pꝛimi vt dicitur pꝛimo de somno.non pꝛohibetur auteꝫ pꝛimus sēsitiuus in sōno recipere ab imaginatione vel mēoria vel cegitatiua vt notat experientia somnoꝛum. ideo non debemus dicere ꝙ sensus comunis sit i potens absolute in somno respectu omnium operationnm. ꝛ hoc etiam voluit auer. loco allegato. sed impotens respectu sensationis recipiendo ab exterioꝛibus.Et qꝛ in somno videmus ꝙ vocādo respondent ad pꝛopositum sepe.esto ꝙ non excitētur.ideo non possumus vniuersaliter dicere ꝙ sensus comunis in somno non potest per sēsationes exteriores percipere sed additur per mediocres. ꝛ qꝛ quandoqꝫ in somno leuia sensibilia percipiūtur per sensum exterioꝛem ꝛ comunem.ꝛ apparēt maioꝛa vt dicitur tertio de somno cap° pꝛimo ꝙ ex defluxu flegmatis dulcis per os videbitur quādo qꝫ in somno dulcissima gustare.ideo nō dicitur absolute ꝙ non possit per sensationes mediocres sentire.Sed dicitur recte sentire.nam apparet ꝙ cuꝫ certo errore percipiuntur iste mediocres.¶Quarto additur cui associatur redditus spiritus animalis ab instrumentis ꝛc.Ad denotandum ꝙ de ratione formali somni est dnōre huc redditū ꝛ hāc i

suffitientiā exterioꝝ sensuū ad sensandū. ⁊ per reditū intelligo vt dixi non solū motū sed redire aut rediisse aut retineri imo in vero ⁊ perfecto somno rediit de pterito spiritus ad primū sensitiuū. ⁊ p istā partem differt somnus ab impotentia que est in sincopi vel appoplexia vel alia deffectione. Nā ꝯiuncta somno licet plurimū ꝯiungatur illis dispositionibus somnus. ¶ Quinto additur merito cuius reditus priuantur mēbra ab exitu in operationes p mediocria sensibilia promouētia. nam si reditus esset ita paucus vt adhuc mēbra cōmunia oīa recte pciperent non diceremus vere dormire nec tñ oꝫ ex toto priuari operatione vt dictū est in tertia declaratione declarata. Ex prima ⁊ secūda conditionibus seqtur ꝙ stat somnū esse morbū cōplexionalē aut cōpōnalem sꝫ nō simpliciter sꝫ cōpositū. seqtur 2° ꝙ stat somnū esse accn̄s. 3° seqnitur ꝙ somnus nō est ꝓprie impotentia cū illa non sit nisi virtus ipotens sed dispō per quā virtus est ipotens. seqtur 4° vt supra dicitur ꝙ non est motus spūs. sequitur qnto ꝙ talis motus vel reditus spūs nō vl̄ter est causa somni. sed qn̄qꝫ e contra causatur a somno. Ex quo vltimo sequitur ⁊ auic. diffinitionē nō esse cālem vt dicit Jacobus de forliuio super isto afforismo nec eē cōpletissimā ⁊ optimā vt affirmat gentilis prima tertij ⁊ plurima pōt īferre ex declaratiōe tertie ptis. Pꝫ primo quō in somno cōtingit somniare. qꝛ per representationē fantasmatis ab aliqua priori virtute ad sensum cōmunē. nā respectu illoꝝ nō opꝫ esse ligatū sensum cōmunē. pꝫ 2° virtutē localiter motiam pcipiētē motū posse operari ⁊ precipue instrumētū motus voluntarii vt moueantur. ⁊ qꝛ ista instrumenta ñ ex toto sunt priuata in vero somno virtute motiua ⁊ sensitiua vt dicit̄ in explanatione qnte conditionis. iō forti exn̄te precepto tales dormientes vere possunt moueri admodū vigilantiū. Sꝫ tñ isti motus in vero somno nō fierent a mediocri ꝓmouente. Et ideo in somno nobis putantibus ambulare aut natare nō tamen mouemur sed in forti timore mouemur. ⁊ aliī in forti cupiditate pp fortitudinē precepti virtutis pcipientis ⁊ promouentis motū exteriorū mēbroꝝ. ⁊ sic clare habetis qualiter fiūt ista opera similia opibus vigilātiū in somno exn̄te vero somno. ⁊ ꝙ in istis instrumentis mouēdi sūt spūs sensitiui sed queadmodū pp paucitatē spūum nō obediūt virtuti motiue imperanti que ē appetitus cū sensu vel intellectu vt dicit̄. 3° de anima ⁊ 4ª pte sexti nāliū. ⁊ in libro de causa motus animaliū. Jta etiā nō ꝯsentiūt recte ex mediocri obo sensibili applicato. Nota tñ nō esse incōueniens aliquos non ex toto dormire nec ex toto vigilare vt in subeth vigilatio. ¶ hec sunt aliqualiter dicta diffusius qꝫᵐ ad medicos ptinēt si prius naturalibus studerent iuuenes anq̄ꝫ ad medicinā venirēt His igit̄ habitis pono aliquas distinctiōes pma est ista. Quidā est somnus naturalis qdā nō naturalis qdā preternāl. hanc distinctionē intellexit auic. prima tertij caº allegato cū voluit ꝙ aliquis est somnus naturalis aliqs est naturali ꝓpinquꝰ licet non sit absolute naturalis. alius est absolute nō nālis fm gal. de istis sequendo modū expositorū voco mediū nō nālem ⁊ 3ᵐ pternaturā. per sōnū igitur nālē intelligit auic. illū qui fit nō ꝯcurrēte aliqua cā preternāliter iprimente ad ipsuꝫ causādū ⁊ cū quo est retractio spūuꝫ a nā mere nāliter operante. Et est fm auic. principaliter duobꝰ modis vno mō ꝙ reditus spūs aīalis ad suū principiū ꝯiungatur ꝓfundatiōi spūs vitalis facte ab anima vt cibus digeratur deducto quocunqꝫ alio adhūc reditū ꝓmouente. ¶ 2ꝰ modus est vt spūs retrahat̄ ad restaurādū illud de spū qđ fuit dissolutū in naturali ⁊ ꝯuenienti vigilia. Somnū autē vicinū nāli qui tñ nō est absolute nālis intelligit auic. illuꝫ q fit post nimiā spūuꝫ dissolutionē etiaꝫ preternaturalē. sicut accidit post potū medicine ⁊ ꝯualescentibus ⁊ post multū exercitiū somnꝰ profundus. hic aūt iō nō dicit̄ absolute nālis qꝛ causa ꝓpter quā remouendus sit nō ē nālis vt puta spirituū paucitas ⁊ resolutio nimia Sꝫ tñ iō nō dicit̄ absolute pternām. qꝛ per se effectiue ad reditū spiritus in tali somno nō cōcurrit causa pternām sed virtus mediātibus suis nālibus instrumētis siue positis preternām incitantis. sōnū vero vocat preternām vel absolute nō nālē oēm somnū factū pp cām preternālē iprimētē vel sic positiē ꝯcurrētē ad reditū spūs causanduꝫ siue talis cā fuerit cibꝰ siue potus siue medicina siue extrinsecus aer siue qcqđ aliud preternām posituꝫ iprimens ⁊ per talē impressionē concurrens ad reditū causandum. ¶ Ex quo seqtur nō iō dici somnū nō nālē qꝛ illiꝰ cā sit aliqua res nō naturalis intra tamē latitudinem ꝓprie sanitatis corpore remanente vel quia fiat a cibo frigido sicut lactuca vel potu vini. nam oēs isti sunt in 3° mēbro fm modū auic. vt pōt patere legenti capitulum. ¶ 2ª distinctio dupliciter possumus imaginari sōnū nocere aut p se aut per accn̄s. ¶ 3ª. distinctio siue per se siue per accn̄s dupliciter possumus aliquid dicere esse causam nocumenti. vno mō qꝛ aliquod sequitur nocumētuꝫ ex ipso nō obstāte ꝙ ēt sequat̄ iuuamentuꝫ aut maiꝰ aut minus suo nocumēto. 2° mō qꝛ absolute nocumentuꝫ sequēs ipꝫ ñ seqt̄ cū maiori ł equali iuuamēto. Tūc sit pma ꝯclō possibile ē pternālē sōnū p se nocē. ꝓbat̄ possibile ē talī sōnū eē morbū vel malā ꝯplōnē cerebri ł cōpōnē vt sup đ igit̄ possibile ē p se nocē. 2° sōnus supfluꝰ p se nocet infrigidādo ꝫ ⁊c. 2ª ꝯclō nō nālē sōnū ꝯtigit ēt p se nocere mō pmo pꝫ ꝙ p ipꝫ mēbra exterioꝛa plꝰ debito infrigidant̄. Cū. n. sint in vigilia minꝰ frigida ⁊ in somno infrigidat̄ pp maiorē retractionē plusqꝫ in nāli sōno igit̄ plꝰ debito infrigidant̄. ¶ 3ª ꝯclō possibile ē somnū nālē p accn̄s nocere. ꝓbat̄ possibile ē sōnū nālē ex concursu alterius cause verbi gratia mali cibi sūpti vel ꝙ hora nālis somni superueniat paroxismus tertiane. ¶ Jta quod cum illo sompno coniungatur principium paroxismi.

¶ Quarta ꝯclusio cōiter ponitur ipossibile est sō

nuz nālem per se esse causam nocuméti. pbaṫ q2 si est per se cā nocumenti. igiṫ ē res preternām. i' non est sōnus nālis. ℭ Cōtra arguiṫ ⁊ suppono ꝙ in socrate sint exteriora mēbra ita frigida ꝙ per q̄s tūcq̄ modicā infrigidationē egrediaṫ latitudinez sanitatis. Et pono ꝑ tūc supuenire somnum nālē ⁊ pz qȯ exteriora mēbra per se ab illo infrigidanṫ Et per ꝯñs a latitudine sue sanitaṫ trahunṫ ⁊ sic per se fit a somno nāli nocumentuz. ℭ Preterea sicut ꝯtingit aliquā famē nālez esse minus intēsā ⁊ aliq̄ minus remissam. Ita ꝯtingit aliquez somnum nālē esse maiorez ⁊ aliquez minorez. pono ḡ ꝙ in sorte fiat somnus nālis lōgior oportuno ⁊ se qṫ ꝙ ille per se nocebit. puto igiṫ potius tenendā esse oppositā ꝯclusionez. nec valet argumētuz. sōnus est res nālis igiṫ non pōt per se nocere. nam virtus voluntarie motiua est res nālis ⁊ tñ pōt p se nocere ponendo ꝙ vnū membrū aliud effodiat nec est incōueniens rē nālē esse cām preternām.

ℭ Quārtū ad ₰m articulū pono aliquas distinctiones ⁊ ꝯclusiōes. prima dinstinctio morboꝝ qdā sī in qbus de nā eoꝝ somnus sp est aptus obesse. qdā vero in qbus alñ ꝓdest ⁊ alñ nocet. Exemplū primi vt subeth appoplia litargia ⁊ silia. Exēpluz ₰i vt febris. nā in declinatiōe ꝓdest in ṗncipio nocet. Et nota ꝙ nō dico in illis morbis sp somnum obesse q2 semper sit in eis peiuſ dormire q̄s nō dormire. nā etiā in illis per virtutis sustētatiōez ē oportunum dormire ſ3 tñ aliquod fit nocumentū merito nē morbi. ℭ 2ª distinctio. Temporꝫ morbi q̄dam sunt in qbus merito nē eorum somnus est aptus obesse. Quedam in quibus somnus est aptus prodesse quedam medio modo. Exemplum primi ṗncipiuz particulare. Exēplum secundi declinatio pticularis. ℭ Exemplum tertij status aut pars augmenti statui vicina. Requirē ista in commento istius affoꝛismi. ℭ Tertia distinctio nocumentorum sequentium somnum quedaz sequuntur somnuz ex dispositione intrinseca corpori dormienti quantunque stante regimine debito rerum non natura liū. quedā ꝟo propter indebitum regimen. ℭ Ultima distinctio nocumentorum somnum sequentitium quedaz sunt magna ⁊ perseuerantia quedā uero parua ⁊ non perseuerantia. Et intelligo illa esse perseuerantia que pluribusvicibus facto somno consequitur: ⁊ diu post excitationem remanēt. ℭ Hijs habitis sit prima conclusio non omne nocumentum factum ex somno in morbo est signum mortale. probaṫ primo de nocumento facto i morbo in quo semper de natura debet somnus obesse sicut subeth ⁊ similes. patet secundo de nocumento facto in principio paroxismorum. patet tertio. de nocumento paruo non prosternente virtutem ⁊ non perseuerante. patet quarto de nocumento facto propter indebitum regimen vel alicuius rei extrinsece occursum. ℭ Secunda conclusio omne nocumentum magnum est perseuerans factuz ex somno in mobo materiali in quo nō debet somnꝰ semper obesse de natura illius morbi in tempore in quo merito temporis non dz somnus obesse nō pendens ex indebito regimine vel causa extrinseca occurrente est mortale signum. ℭ Ista conclusio patet de mente y. Et q2 si solentia iuuare suo tempore non iuuerit est mala ⁊ mortalis significatio. ⁊ per rationes commenti ⁊ alias que in questione sequenti tangentur. Et per hec respondetur ad argumenta facta in oppositum. Ad primū patet quia dico tunc nocumentum factum ex somno signum esse mortale. cum est inconueniens administratio regiminis: modo si indebite somnus administretur non est conueniens administratio. ℭ Ad secundum patet. Respondeo p primam cōclusionem huius articuli. ℭ Ad tertium concesso antecedente pro possibili non tamen necessario illud tale nocumentum est magnum ⁊ perseuerās de quo hic est sermo. Ad quartum patet ꝙ ꝯseq̄ntia non valet ex vltimo dicto in primo articulo. ℭ Ad quintum patet ex prima conclusione secūdi articuli quod probat verum sed non contra cōclusiones dictas quas ypo. intendit ⁊c.

## ℭ Si uero iuuerit.

Hic ponitur secunda conclusio affoꝛismi. Et est ista iuuamentum factuz ex somno in morbo non est signum mortale. probatur quia non significat virtutem succumbere. ergo non significat mortem. ℭ Circa conclusionem nota primo ꝙ non semper iuuante somno in morbo ex hoc possumus pronosticari salutem. ℭ Nam existente apostemate duro in epate contingit tñ sōnum multotiens iuuare ⁊ tñ infirmus moritur. Et ideo oportet hanc conclusionem intelligere si somnus iuuerit significat morbum esse mortalē sed vt dictuz ē ꝙ non significat morbū eē mortalē. ℭ Nota secundo totum affoꝛismuz verificari maxime in morbis materialibus ⁊ precipue febribus aut vere interpollatis aut continuis proportionalibus vt dicam in commento. ℭ Nota tertio iuuamenta somni esse remissionem morbi aut accidentium aut virtutis confortationem. vltimo circa totum afforismum collige eius concordiam. 16°. continentis ⁊ 25°. eiusdem ⁊ 22ª quarti.

## ℭ Monstrat et cetera.

Gal. i cōmento facit quatuor primo exponendo vnum vocabulum ponit sententiam generalem afforismi. ℭ Secundo narrat duas opiniones circa affoꝛismi materiam. Tertio specialiter declarat mentem ypo. quo ad ambas conclusiones affoꝛismi ℭ Quarto ostēdit primam de opinionibus recitatis repugnare ypo. ibi fa. Redarguimur. ibi tertia. Multi autē ibi quarta. In fine commenti ꝙ somnus noceat. ℭ In prima parte. dicit quinque primum est ꝙ q2 in secunda conclusione dixit iuuerit ideo ypo. facit nos intelligere ꝙ in prima per laborem intelligit nocumentum. ℭ Dicit secundo ꝙ nocumentum accidit ex somno duobus modis: vno modo vniuersaliter quia semper morbo existente in tali tpe sōnꝰ ē aptꝰ nocere. 2ꝰ modꝰ ē spālis. q2 accidit in sōno in certo morbi tpe in quo non dz generaliter somnꝰ obesse merito dispōnis illius temporis.

exēplū primi sicut in pncipio. ꝛ pcipue particulari Exᵐ si sicut in declinatiōe. 3ᵒ dicit ꝙ hic y. itelligit nocumētū. 2ᵒ. eueniēs. s. i spāli ꝛ rō q₂ pmū nocumētꝫ nō significat mortē nec nocumētū nōbile Sꝫ potius sigatꝙ sō⁹ mām morbi ꝛ tpꝛ et⁹ ad nocēdū qꝺ nō ē vehemēs malū. 4ᵒ dicit ꝙ calor i tpe pricipij poꝛismi petit interiora sīl cū humoribus. ꝛ pcipue in venis exñtibus ꝛ hoc pcipue si febris icipiat cū vigore aut frigore aut tremore i exterioribus. 5ᵒ dicit oñdēdo qꝛ i pricipio poꝛismi somn⁹ dꝫ obesse: ꝙ si isti q hoc mō paciunꝛ dormiant in pricipio tūc ista dicta accñtia ꝓlōgant. s. frūs tremor ꝛ rigor ꝛ febris nō puenit ad statū nisi p⁹ magnū laborē ifirmi. ꝛ si habeāt ifirmi apāta i iterioribus illa crescūt retractꝫ huiōi humorib⁹ ad locū apātis ꝛ similiter dolor crescit. Si vo mali humores fuerint in stō nō digerunꝛ sꝫ augmētanꝛ. ꝛ iō infirmi in tali tpe pcipiūꝛ nō dormire vt exteriora mēbra habeāt spūꝫ ꝛ sanguinē laudabilē sicut iteriora ¶ Circa ptes no. ꝙ in pricipio poꝛismi interpollate febris mā spgiꝛ sup musculos tocius. et iō corde retrahēte spūs ꝛ sanguis ad iteriora mouētur ꝛ nō tm̄ isti sꝫ ēt aliqꝺ de malis humoribus q mouenꝛ in eodē pricipio. ꝛ exteriora remanent de paupata a calore ¶ Ex hijs pꝫ p⁹ ꝙ istis dormiētibus in principio frigus extremoꝝ crescit intēsiue ꝛ extēsiue sꝫ rigor ꝛ tremor ex sōno nō oꝫ qꝺ intēdanꝛ. nā q₂ i somno diminuiꝛ sensus exterior ꝛ iō mēbra nō pcipiētia nocumēta mē nō ita tremūt in sōno ꝛ iō in rigore multū molestāte damus a principio somnifera vt prima quarti verūtñ ꝓlōgaꝛ di spō mē ꝯm quā ē apta facere corpus rigere. ꝛ ad hūc sensū dicit gal. hic rigorē ꝓlōgari ꝛ q₂ ad stōꝫ trahiꝛ noua mā. ꝛ cū illa q in stō erat ꝯiungiꝛ. iō potius ipediꝛ q̄ȝ iuueꝛ digō taliū mēꝝ. pꝫ ğ ꝙ i pncipio somnus ē aptus facere nocumētū de nā pncipii licet ꝯtingit qñꝫ facere aliquod iuuamētum ēt maius suo nocumēto vt dictū ē in fortissimo rigore. ꝛ iō nocumentū sequēs somnuꝫ pricipij nō hꝫ significare vehemētem malitiā ꝛ sic nō significat mortē ¶ Redarguimur. in hac parte ꝯa ponit opiniōes circa affōi māꝫ. ꝛ sūt due vna dicit ꝙ sōnus nunq̄ȝ nocet sꝫ illud qꝺ nocet ē febris. verbigratia aut cā eius q febris minus noceret si euigiliaret i firmus. Si ğ nō excitaꝛ ē nocumētū sōnus sꝫ q₂ ñ excitaꝛ. Ecce ğ ꝙ isti māifeste dicūt somnū nō nocere in pricipio sꝫ dicunt potius ꝙ auferens somnū iuuet. i. faciet iuuamētū. 2ᵃ opinio dicit ꝙ somnus nocet sꝫ addūt ꝙ y. hic nō intēdit tm̄ de nocumēto facto in pricipio sꝫ de nocumēto facto i quocunqꝫ tpe fuerit ꝙ eius nocumētū ē signū mortale istaꝝ opinionū reprobatio patebit. q₂ statiꝫ ꝓbatur fłitas. ꝛ in fine ꝯmēti oñdiꝛ primā esse cōtra y. ¶ Multū āt. hec ē tertia pars in qua spāliter cōmētaꝛ affōm. Et diuidiꝛ in duas. p⁹ cōmētaꝛ pmā ꝯclusionē eā limittādo ꝛ limittatā ꝓbādo. 2ᵒ ꝯam ibi ꝯa. sꝫ si nā. p.ᵃ in tres nā pᵒ ponit qdā ꝓambula 2ᵒ ponit sensū pᵉ ꝯclusiōis. 3ᵒ ꝓbat. ibi ꝯa. In declinatione. ibi tertia. Si. n. solētia iuuaꝛ ¶ Dicit prio ꝙ sōnus multū vꝛ iuuare in declinatiōe febriū ꝛ aliqn̄do multū iuuat in statu ꝛ aliū iuuat in augmēto statui vicino ꝛ adde ꝙ ex dictis pꝫ ꝙ si noceat i augmēto vicino statui eius significatio ad morteꝫ nō ē fortis ꝛ non multū pessimus arguere ifirmū inde moritꝰꝝ ¶ No. igiꝛ ꝙ tpoꝝ morbi qdam sūt vniuersalia qdā particularia ¶ Hic igiꝛ loquitur gal. de pticularibus ¶ No. 2ᵒ ꝙ in augmēto statui vicino iā facta ē multa resolutō mē. Et iō qñ morbus pēdet a mā acuta pauca ꝯtingit ꝙ in augmēto plus ꝓfert sōnus ꝯfortādo virtutē supra residuum q̄ȝ noceat pvapoꝝ retractionē pcipue cū tūc p somnū nō tā facile retrahaꝛ mā q iā est in poris ꝛ valde vicina cuti q̄ȝ in principio. ꝛ tūc moueꝛ p calorē actualē ad exteriora. Cōtingit ğ. ꝙ in augmēto statui vicino ꝓferat ꝛ a fortiori ꝯtigit pp dictas cās qꝺ ꝓfert in statu aliquo. sꝫ tñ plerumqꝫ magis in augmēto q̄ȝ in statu nocet plus q̄ȝ ꝓferat ¶ No 3ᵒ. ꝙ in declinaōtie pticulari iā mā actu putrens ē paucificata multū ꝛ vapores paucificati ꝛ illꝺ qꝺ remāsit ēt trāsmissū ē ad ptes ꝛ maxime extremales. Ex qbus causis accidit ꝙ licet spūs ꝛ sangnis retrahaꝛ ad interiora in sōno hoc tpe. tñ paucissimum de mā retrahiꝛ cū istis. Et illud paucū ēval de subtiliatū vt faciliter vincaꝛ Et q₂ virtus indiget refectione pp debilitatē acqsitā in pcedētibus tpibus. iō sōnus in tali declinatōe ē multū aptus ꝓferre ꝛ minime obesse merito nē tpis. Et hoc vꝛt auic. prima quarti cū dicit in declinatiōe est valde iuuatiuū. s. somnus qꝺ dictum: sic ēt dictū ē hic itelligaꝛ ꝙ absolute merito dispōnis tpis poꝛismi vt ē talis vel tale tps somnus ē aptus ꝓferre aut itelligēdū ē q₂ cū alijs paribus magis ē aptus cōferre in declinatiōe q̄ȝ in alio tpe. No. 4ᵒ ꝙ si multis vaporibus intus retractis ꝛ humoribus seqꝛ nocumētū magnū nō tñ ē timēdū nisi ꝯꝫ ꝙ illi nocere poterint. Et q₂ dissoluūꝛ in die vno multotiēs iō nō multū ē timēdū de morte: Sꝫ si nocumētuꝫ accidat qñ pauci vapores ꝛhumores retrahanꝛ simul ēt cū nāli calore. ꝛ sic hoc nocumētū nō ꝓpꝛ extrinsecā ꝛ incorporalē cām. tūc signaꝛ illos esse intēsissime malitie. ꝛ tūc significaꝛ ꝙ residuū mē nondū agitatū nō pōt vinci aut oꝫ nocumentū ex alia causa accidere verbigratia. quia aliqua maligna materia latet que in somno agitatur ꝛ nocet. Et hoc iterum est signum valde maluꝫ in augmēto igitur statui vicino quia multi vapores ꝛ plurimum etiam male materie non multum subtiliate retrahuntur. ideo plerunqꝫ accidit nocumentum quod non est valde forte scilicet ad significanduꝫ mortem cum rationale sit ex illis solum nocumentum accidere. ¶ In declinatione ¶ hic limittatur conclusio afforismi prima. Et intendit ꝙ somnus nocens in declinatione merito nocumenti est certum signum ad mortem. ¶ Nota ꝙ per declinationem intelligimus declinationem particularem ꝛ non vniuersalem ꝛ pretipue declinationem paroxismi declinationis vniuersalis.

Q Ueritꝰ vtrum nocumentum sõni factum in declinatione sit signũ mortale. Ad nõ arguitꝰ sic. nocumentũ factũ in pncipio ñ ẽ signũ mortale.sed ipsũ ẽ maius nocuméto decli nationis alijs paribus.igiꝰ nec nocumentũ declia tionis ẽ signũ mortale.maior ẽ gal.supra.minor ꝓ baꝰ.qꝛ merito tpis plus ẽ aptusꝰ nocere in pncipio somnus q̃ȝ in declinatione.ǵ alijs positꝭ paribꝰ no cumentũ pricipij ẽ maius. 2º arguitꝰ. in qualibet declinatiõe somnus nocet.ǵ cũ nõ qlibet sit mor/ talis seqꝰ ꝙ nocumentũ somni in declinatione nõ ẽ mortale.Assm pȝ qꝛ retrahit vapores putridos intꝰaut mltos aut paucos.3º si eẽtveꝝ maxime eẽt veꝝ pp rõnẽ ga.qꝛ si solétia iuuare nõ iuuerit ⁊c. Sȝ ꝓbo ꝙ hec rõ nõ ẽ ad ꝓpositũ.nã aut loq̃mur de vera declinatiõe.⁊ tũc nocumentũ nõ ẽ morta/ le signũ.qꝛ nũc ꝯtingit in illa mori egrũ vel de nõ vera:⁊ in tali nõ solet iuuare sõnus nec ẽ de sui ra tione ꝙ iuuet.ǵ rõ gal.nõ ꝯcludit. ¶ Quarto sic ⁊ suppono ꝙ alijs paribus in eo tpe ẽ nocumentuȝ somni deterius signũ in quo minus ẽ aptũ seq no cumentũ ex somno ⁊ pariter in eo morbo minus malũ ẽ signũ in quo somnus ẽ merito nẽ illꝰ mor bi magis aptus nocere alijs paribꝰ. hec suppõ pȝ ex mõ loq̃ndi gal.q vult ꝙ in pricipio nocumẽtuȝ somni nõ ẽ signũ notabilis malitie nec morꝭ ⁊ in augmento statui vicino nõ ẽ forte signuȝ ad mor/ tẽ sȝ bene in declinatiõe ⁊ ꝓpter cãm dictã. Sup pono 2º.ꝙ in fleatica alijs paribus nocumentũ sõ ni ẽ maius q̃ȝ i colerica quȝ illa q̃ pendet a multa mã magis ẽ aptus somnus obesse q̃ȝ in illa q̃ pen det a modica. ¶ Suppo 3º ꝙ nocumentũ factũ in statu febriũ nõ ẽ signũ certũ ad mortem. sortes fe briat febre a multa mã dependẽte ⁊ ponaꝰ tunc ꝙ plato ãt a mã in duplo pauciori ⁊ sint ambo in fi/ ne status. Et arguo sic nocumentũ in pl̃one som/ ni ẽ signũ deterius q̃ȝ nocumentũ somni in sorte qꝛ in suo morbo minus ẽ aptus nocere vel ex sõ/ no seq nocumentũ.Sit ǵ in duplo deterius.Et ar guo sic nõ in duplo deterius signũ esset nocumen tum factum ex somno immediate post in sorte q̃ȝ nũc.ǵ in mediate post hoc nõ esset ita malũ signũ nocumẽti somni in sor.sicut ẽ nunc in platone sed nũc in platone nõ ẽ signũ mortale.sȝ imediate pꝰ hoc erat nocumẽtũ in declinatiõe.ǵ nõ oẽ tale no cumentũ ẽ signũ mortale.Et hoc argumentũ põt formari qualitercũqȝ ꝯº glosetꝰ dĩmõ vniuersalis ponaꝰ. ¶ In oppom ẽ gal.in ꝯmẽto ꝓ dubio nõ du plicẽ esse declinationẽ vniuersalẽ ⁊ particularem. ¶ Nota 2º vniuersalium declinationũ q̃ȝdam esse veram:quãdã nõverã.vera declinatio ẽ manifesta morbi remissio respectu p̃cx̃tis ptis corꝛx̃tis cuȝ vo dominio virtutis supra morbũ ⁊ cãȝ eius si cãȝ habuit.Nõ vera ãt ẽ manifesta morbi remissio ñ tñ cũ vero dominio virtutis ⁊c. Sȝ cũ aptitudinẽ ad deteriorationẽ. ¶ No.3º taliũ nocumentoꝝ que dã eẽ magnã ⁊ pseuerãs quedã nõ. ¶ Nota 5º. ꝙ morboꝝ in qbusdã sp ẽ aptus sõnus obesse:in qbꝰ dã nõ:pria suppõ sõnus deducta cã extrinseca no cet notabili nocumẽto aut qꝛ mala mã. ⁊ mali fũt p ipȝ interiꝰ retrahuntꝰ autꝭ qꝛ ipsi spũs ⁊ sãguis st mala qualitate infecti.aut qꝛ interius latet mã ve/ hemẽtꝭ malignitatꝭ q̃ a calore adueniẽte i sõno nõ patiꝰ tãq̃ȝ a nãli sȝ vt ꝯternãm aut ꝓpter corpis nimiã vacuitatẽ. 2º suppono in declinatiõe pticu lari merito eiꝰ nõ multa mã retrahiꝰ p sõnũ. pȝ ꝙ nõ ẽ multa mã. 3º suppono.hic loqꝰ đ sõno q ad mistraꝰ ꝯueniẽter rõne aliaꝝ reꝝ nõ nãliũ ⁊ cũ qꝰ mã nõ ꝯiungiꝰ alia dispõ faciẽs aliũ morbũ q̃ȝ illũ in cuius declinatiõe sumꝰ:vel cã extrisеca multa i pediẽtiua.Certũ ẽ.n.ꝙ in declinatiõe vnius por. stat subitrare aliũ poxismũ ⁊ merito illius poterit sõnus in declinatione obesse sȝ de tali nõ loqꝰ hic nec de alijs. alioꝰ nũc dicto ꝯtingẽtibus. ¶ Prima ꝯº nõ oẽ nocumẽtũ factũ i declinatõe ẽ signũ mor tale.pȝ qꝛ factũ i pncipio pticulari poxismi declia tiõis vlis nõ ẽ signũ morꝭ silr factũ in morbo i qº nãlr dȝ obeẽ.silr vbi cũ declinatiõe alia cã alteriꝰ morbi ꝯiungaꝰ. 2ª ꝯº oẽ nocumẽtũ magnũ ⁊ ꝑ/ seuerãs factũ in sõno in declinatiõe pticulari vlis declinatiõis morbi nãlis nõ ꝯiuncti cũ alio mor/ bo ⁊ nõ merito alicuꝰ cẽ pmitiue ẽ signũ mortale Istã vult gal.in ꝯmẽto.⁊ ꝓbat suis ratiõibus. qꝛ in declinatiõe p sõnũ fortificaꝰ virtus ⁊ nõ multa mã retrahiꝰ.ǵ merito huꝰ sõnus deberet iuuare ǵ si nocet signaꝰ ꝯiũgi aliq̃ȝ cãm vehementꝭ malitie qđ mortẽ faciet.Cõfirmaꝰ si sõnus noceret. aut ǵ mõ dicto i suppõnc.3ª nocet aut ǵ ẽ pp retractõnẽ humoꝝ vel vapoꝝ.⁊ tũc in declinatiõe pauca põt fieri.pȝ qꝛ nõ fiet notabile nocumẽtũ pseuerãs ni si illi fumi pauci sint vehemẽtꝭ malitie ⁊mã ẽt ex q̃ fiũt sit eodẽº.⁊ p ꝯñs significaꝰ mors. ¶ Preterea si illos paucos calor fortificatꝰ vinceꝰ nõ põt quõ poterit multos ⁊ nõ fortificato calore vincere cer te nulloº ⁊ sic necessario sucũbet aut mã latẽs ma ligna agitaꝰ pp quod accidet nocumẽtũ . Et seqꝰ ꝙ si ẽ talis necessario virtus succũbet . 3ª cã eẽ ñ posset cũ debita sõni admistratiõe reꝰ reꝝ aliaꝝ ñ nãliũ q̃ suppõitꝰ.Tu tñ hic cogita vtꝝ p sõnũ i sa nitate factũ posset aliqua mã excitari ad febrẽ nõ mortalẽ faciẽdã ⁊ si sic qꝛ nõ in declinatiõe. Sed dic vt sis đ pseuerãte pseueratiõe vli:vel ꝙ ꝯº ẽ ve ra vt in pluribus. 3ª.ꝯº aliqđ nocumẽtũ factũ in sõno icerto statu ẽ signũ mortale.pȝ p vltimũ arm ãte oppm. ¶ Ad alia argumẽta pncipalia ¶ Ad pm negaꝰ ꝯñs ⁊ ꝯcediꝰ nocumẽtũ in pncipio factũ eẽ deterius signũ.imo minꝰ malũ. ¶ Ad 2m pȝ talia nocumẽta nõ eẽ magna. ¶ Ad 3m dꝰ ꝙ ẽ veꝝ de de clinatiõe pticulari tã vere declinatiõis vlis q̃ȝ nõ vere.⁊ dꝰ ꝙ in vera declinatiõe contigit mori licet nõ ex ipo morbo cuꝰ ẽ declinatio vera.⁊ hoc signi ficat nocumentũ factũ ex sõno.Itẽ in pticulari de clinatiõe vlis declinatiõis nõ uere:nõ dȝ tñ sõnus obesse ex nã declinatiõis pticularis:⁊ iõ significa/ tur malum. ¶ Ad quartum responsum est per cõ clusionem quartam.Caue tñ si respondes ne vni uersalem ponas conclusionem vt certius loqua/ ris sed dicas vt plurimum.

¶ Si.n.solentia. ¶ Hic pbat pclusionem suam q nocumētum somni i declinatione ē signū mortis Et diuidit in tres partes fm tres rationes. ibi 2ª Si.n.calor.ibi 3ª Si g calor iste.pria in duas.qm primo facit quod dictum ē. 2o narrat nocumenta cōiter ex somno ptingentia.ibi 2a ¶ Nocumentum somni. In prima innuit hāc rationē. Si solentia iuuare non iuuerint in tpe in quo solet iuuare. significatio est mala τ mortalis. sz somnus solet iuuare τ pcipue in declinatiōe vt dictū ē g.si nocet tūc significatº erit mala. ¶ Nocumentū. narrat nocumēta sōni cōiter in febre ptingentia vel pña τ sūt ptraria iuuamēti vt si augeat febrē τ augmentat dolorē apātis:aut irrationabiliter loquat in sōno τ postq̄ excitatus ē aliq̄ diu in eadē varietate permāeat aut surgat stupidus aut cū magna varietate vel grauitate. Et si notas plurimis istorum sunt ex nocumēto facto in cerebro τ q ista patit accidit ei ex chimorum pessimitate. ¶ Si.n.calor. 2ª ratio illa ē significatio mortalis q significat calorē non posse dominari humoribus malis τ hoc significat nocumētuz somni in declinatiōe.g maior ē clara: τ minor pbat.q2 si calor nālis i corpe ē fortior chimis tūc in somno τ pcipue in declinatiōe. qm non multi mali fumi retrahunt aut humores calor eos vinceret τ nō accideret nocumētuz.si āt econtra. tunc chimi dominant calori in visceribus. τ sic sequit mors. ¶ Ratio āt qr in somno dz calor vincere ē q2 in tpe vigiliarum calefiunt exteriora τ infrigidātur in somno vt dicit y.in hoc plurimis phis pcorsi Et iō tpe somni calor pfortat τ si ē fortior chimis eos vincet.somnus āt τ vigilia faciūt coadunationem caloris nālis aut intus:aut extra. Et no. q dicit faciūt nō q fiāt ex tali coadunatione. ¶ Si g calor. 3ª ratio ē illud quod significat virtutē qm ē fortificata nō posse vincere mām qm ē pauca significat q calor nunq̄ poterit mām vincere.sz hoc significat nocumētuz somni in declinatiōe.g τc.minor pz q2 calor.tūc i interiobus ē pfortatus τ mā ē pauca. dixi hic stricte:q2 in questiōe dictū ē satis. ¶ Sz si nā. nūc pmētat secundā pclusionē dicēs q si nā dominat in declinatiōe humoribus signū ē bonū nō tm necessario significat salutē q2 posset infirmus ex alia cā periclitari vt si esset apostema durum in epate vel alio interiori membro nobili. Et iō pº intelligat q si sōnus iuuat nō ē signū mortale.nō tm q sit oīo signū salutis. ¶ Nō si sōnus. nūc ctoritate y.iprobat primā opinionē suprapositā dicēs q y.in libro epidimiarum dixit q sōnº nocet τ pz.

# Ubi ergo desipientiam

Iste afforismus duas ptinet pclusiōes 2ª ibi. Ubi vero.pclusio prima est ista sōnus sedans desipiētiā ē bonus vel sedato desipiētie a somno ē bona.pbat q2 talis sedati significat victoriā virtutis supra nām morbi. g assm patebit statim. ¶ Ubi vero. 2ª pº desipiētia pñs somnuz ē signum malū.pbat.q2 ē nocumentū.sed tale est signū malum ex precedenti affō.g. ¶ Circa afforismum nota virtutes interiores primo in cerebri ventriculis vigere. τ maxime nocumētum accidit in illarum virtutum operatione ex lesione cerebri aut p vapores aut humores malos cerebruz stimulātes ¶ Nota 2o q ex comuni modo loquendi.sapientia dicitur de virtute recte operādi per istas interiores virrutes. vnde illos qui sunt bone imaginatiue τ estimationis dicimus sapientes. ¶ Tertio nō q in illarum virtutum operatōibus tripliciter cōtingit nocumentam.aut enim auferuntur τ tūc dicitur dispositio illa amentia aut corrumpūtur τ dicitur illa alienatio aut diminuuntur. τ dicitur illa stoliditas:desipientia autez dicitur de quolibet tali nocumento τ precipue de corruptione vt commentator videtur in commento exponere. ¶ Nota quarto q cum humores nō sint valde multi τ nō valde maligni calor retractus interius potest illos digerere τ dissolueri τ hoc modo si prius erant cā lesionis operationis virtutū interiorum remouetur illa lesio. Et ita somnus potest sedare disipientiā sed cum vapores sunt vheementer mali τ in somno retrahantur ad cerebruz stat post somnum hominem merito precedentis somni esse desipientem ¶ Ex quo patet somnum aliquādo prestare τ facere desipientiā qñz vo auferre τ ē verum p accñs τ pz nunc causa verificans vtrāq pclusionē affōi.

# ¶ Hic afforismus.

Gal. primo cōiungit hūc afforismum cum precedenti. ¶ Scdo eum commētatur.ibi 2ª. Intendit autem.prima patet. nāz illo modo hic afforismus esset correlarium precedentis Jttendit. dicit hic intentōnez esse ypo. q si somnus mitiget dolorem aut minuat febrem.aut apostema ē bonus τ ita de remotōe aliorum nocumētorum Sed cum omnia ista intellexit nominauit periculosius inter ea τ est desipientia quā posuit pro exēplo vt per eam de aliis nocumentis intelligeremº ¶ Circa partem nota q non vult gal.quālibet desipientiam qualibet febre vel apostemate esse deteriorem q2 hoc est manifestuz flm. Sed q desipientia in genere suo est deterior apostemate q2 plures repit apostema modici piculi q̄ disipiētia modici piculi τ hocº solue dubiū h moueri solitū τc.

# Somnus et uigilia.

Conclusio afforismi est ista tam somnus q̄ vigilia mediocritatē τ conuenientez mensuraz excedens est malum.probatur vtrunq istorum excedens conuenientem mensurā.nocet τ significat malam dispositionem.igitur vtrūq istoruz est malum. τ per viam cause τ per viam signi. patet consequentia. τ assumptum totum declarabitur in notatis. ¶ Circa afforismuz nota primo. q retractio spirituum in somno τ quies sunt causa infrigidationis exteriorum τ interiorum. vt ostendi super tertio tegni. ¶ Sunt etiam causa retentionis superfluitatum prime τ secunde digestionis que expelluntur precedente sensationem intestinoruz τ colli vesice quarum retentio ē causa multorum

nocumētoꝝ. Et ex isto patet ꝙ somnus mediocritatem excedens est malum: vigilia vero multum dissoluendo ꝛ spiritus ad exteriora expellēdo ē cā dissolutionis ꝛ male digestionis. ꝛ iō ē cā mala. No. 3° somnū longiorē debito fieri plerūqꝫ ex frigiditate cerebri aut ꝓsentia humoꝝ vel vaporis grossi alterātꝭ cerebꝝ plus debito. vigilia āt plerūqꝫ si est nimia fit a caliditate vel humore mordicāte nisi a cā ꝓmitiua sicut accñs aīe aut dolore aut alia tali dependeat ꝛ qꝛ effectus significāt supra suas cās. iō tā somnus ꝙ̄ vigilia vltra modū facta significant malū. No. 2° ꝙ in sōno ꝯsideramus ꝙ̄titatē q̄ ē lōgitudo: aut breuitas. 2° qualitatē q̄ est ꝓfunditas aut leuitas. 3° tp̄s vt ꝙ in die vel in nocte. 4° accñā ipsuꝫ ꝯnā. ꝛ pariter ī vigilia: hoc āt solū ex ꝙ̄titate docet y. significare. No. 4° ꝙ cā lōgi sōni aut ē fritas ipressa in cerebro fortꝭ ꝛ diu stās añ ꝙ̄ vel remoueri possit vel multā faciēs retentionē ꝛ nō remittere permittens ad mēbra debitā spūum ꝙ̄titatē ꝓ sensu aut motu. aut est multa euaporatio opilās viā inter cerebꝝ ꝛ mēbra grossa dissolutioni resistens aut ꝯtinuatio euaporationis. cā āt sōni ꝓfundi est ideꝫ qd̄ cā difficilis excitationis iste āt sūt aut fortitudo qualitatꝭ ipresse in cerebrū merito cuius retrahitꝭ spūs aut multa resolutio ꝓpter quā cerebꝝ fortissimā facit retractionem aut ꝓñtia multi grossi vaporis opilātꝭ ꝛ humoꝝ ētriaꝝ strictura. Ex q̄bus pꝫ qd̄ plerūqꝫ ꝯiungunt̄ inuiceꝫ longus sōnus ꝛ ꝓfundus. sꝫ tñ alñ ꝯtigit vnū ab alio absolui. Nā vt hētur a serapiōe in simplicibus ca° de mādrogora ꝙ est mādragora q̄daꝫ q̄ facit somnū triū horaꝝ ꝛ valde ꝓfundū ita vt incidat mēbꝝ sine sensu egri Somnus ḡ ille non ē lōgus sꝫ ꝓfundus sꝫ cā in hoc ē: qꝛ fum⁹ aut vapor a mādragora illa eleuatus: ē impmēs fortē caliditateꝫ in cerebrū: sꝫ qꝛ ē subtilis cito dissoluitꝛ ꝛ eo dissoluto qualitas mala a cerebro facile ꝛ cito remouet̄. 5° no. ꝙ ꝯtingit in aliquo somno esse debito lōgiorē ꝛ silr̄ vigiliā vt si q̄s vna die integra dormiret deinde vna die vigilaret tūc. n. vterqꝫ esset longior debito. qꝛ tñ plerūqꝫ sōno lōgo existēte fit breuis vigilia ꝛ ecōtra. ideo nō fuit necesse ꝙ ex paruitate istoꝝ doceret y. significare qꝛ includit̄ in positis. Ultimo nota ꝙ somnum aut vigiliam esse factaꝫ magis modo potest dupliciter intelligi. vno do qꝛ excedant mensuraꝫ debitam temperato corpori ꝛ hoc modo nō semper sunt mali excedentes in via cause. pꝫ qꝛ somnus longus post medicinaꝫ restituit hominem virtuti sue vt prima tertij ca° de subeth ꝛ vigilia multa in catarosis ꝛ humidis ꝛ similibus. 2° modo dicit̄ facta magis modo. qꝛ lōgior ꝙ̄ conuenit ei in quo est. Et hoc modo intelligatur afforismus ex q̄bus pꝫ ꝙ aliq̄s somnus excedens quantitatē debitā modo primo est bonus: sꝫ non modo 2°. Seqt̄ 2° ꝙ idem est cā mala ꝛ signum malum. Seqt̄ 3°. ꝙ aliquis somnus ꝛ aliqua vigilia est res preternaturam qꝛ est cā morbi ꝛ si arguit̄ vt supra precedente affō primo. pꝫ non esse inconueniens aliquam reꝫ naturalem esse nō naturalem ꝛ preternaturaꝫ vt ostendi supra ꝛ plenius tertio tegni ꝛc.

Quidam medici. Gal. in commēto facit tria primo ponit duas opiniones. vnam improbando circa hāc materiam de longitudine somni ꝛ vigilie. 2° verificat afforismum. 3° ponit vnaꝫ aliā opinionē 2a ibi. Cuꝫ igit̄ morboꝝ. 3ª ibi. Sicut aūt. dicit primo ꝙ quidā medici putant nimis longas vigilias eē malas. Sꝫ non ita putauerūt de somno: qꝛ eis videtur nullū posse esse longū somnū. Dicit 2° quo ad primā partem. ꝙ q̄dā alij sunt q̄ dicūt somnuꝫ longuꝫ eē stuporē. Dicit 3° ꝙ isti 2i errauerunt cū nunꝙ̄ ꝯsuetudo fuerit vocare stuporem somnum longū. Hic ḡ no. ꝙ hoc nomen stupor sumit̄ dupliciter q̄ñꝫ. n. significat egritudinem organi tact⁹ per quā accidit nocumētū puta diminutio aut ablatio in sensu tactuali. Et hoc dicit̄ 2a tertij ca° de stupore ꝛ de illo non intelligebāt medici qꝛ nimis stultum fuisset. 2° modo sumit̄ stupor ꝓ quadā duritie sentiendi per oēs sēsus que vocatur cathalasia in commento siue ꝯgelatio ꝛ ista conseqt̄ nimiam cerebri frigiditatem cum siccitate merito cuius etiam postꝙ̄ sunt vigiles dure sentiunt ꝛ dure audiunt ꝛ dure mouent̄ ꝛ de ista loquunt̄ illi medici ꝛ gal. Hic no. tertio ꝙ vera ratio huius stuporis est esse malam complexioneꝫ frigidam. ꝛ siccā cerebri ꝓpter quā membra a cerebro nō perfecte recipere possunt sentiendi virtutem. Et dr̄t a somno qꝛ in sōno est retractio spūum a membris exterioribus quos non oꝫ in ista retrahi: imo esto quod excitentur ꝛ exterius mittantur tñ ꝓpter spirituū in debitam complexionem vel paucam quantitatem non sufficiunt mēbra debite sentire Et ex istis volo satisfactum esse dubio vtrum longus somnus sit stupor. nam non habeo ꝓ inconuenienti ꝙ res que est somnus longus sit stupor hoc modo. Stat n. istam cerebri complexionem merito cuius est inpotens ad percipiendū ēt ꝯiungi retractioni spūum ad cerebrum propter quaꝫ illa membra priuātur ab exitu in opationes mō dicto ꝛ tunc erit somnus. Stat āt alñ stuporem iliū nō esse sōmnum ꝛ esse longū somnum q̄ non est stupor ꝛ hoc sufficit gal. ꝙ ratio vnius nō sit rō alterius. s. stupor ꝛ sōni longi. Cum ḡ. Hic cōmentatur afforismū ꝓ causam ꝛ primo de somno. 2° de vigilia. ibi 2a. ecōtra vigilie. dicit primo ꝙ ꝙ̄uis fuerit sine stupore somnus excedens modū in quantitate tamen dicetur somnus longus cognoscitur auteꝫ esse stuporem post euigilationem. nam stupor etiam in vigilia impedit sensum vt dixi sumpto stupore modo dicto. Dicit secundo quo ad hanc partem: ꝙ somnum longum facit primi sensus frigiditas. idest cerebri quod est organum primi sensus ad mentem gal. Dicit tertio ꝙ si talis frigiditas nō sit valde fortis ꝛ coniungatur humiditati facit litargiam. i. obliōnē ꝛ apostēa posterioris ptꝭ cerebri flēaticū vbi āt sit multa ꝛ ꝯiūgat siccitati facit cathalasiaꝫ i. ꝯgelationē quā ego ante paulo dixi eē stuporem

coēm non eodē mō: quo sumit. fa ītlī vt supra dr̄. ¶ Ex qbus pz q̄r somn⁹ longus ē malus saltē p viā signi qz significat frigiditatē nimiā cerebri. ¶ No. tñ circa ptē nō eē mētē gal. q̄ somnus solū fiat a frigiditate nō ɔcurrente alia qualitate. ita q̄ velit ad somnū cāndū fritatē solā ɔcurrere ſz vlt q̄ aliqñ ēt humiditas ɔcurrit vt 4° de accidēti. hic āt sufficit q̄ fritas ɔiūcta alicui aliaꝝ qualitatū tē peramētū excedētiū sufficit ad sōnū lōgū cāndū.

Q Ueritᷣ vtꝝ somnus lōgus fiat a fritate cerebri. Negatiue arguitᷣ sic. Aliqs sōnus fit pp dñiū sanguis ꝛ talis non fit a fritate. igitᷣ ꝛc. minor ē clara. Maior ē auic. pria tertij c° de cura sbeth. vbi dicit i il° āt q factus ē pp dñiū sāguinis ozꝫ vt incipiatᷣ a flōmia cephalice. iō manifeste fatetᷣ aliquē fieri a dñio sāguis. 2° aliqs sbeth fit ab humiditate pura absq3 mā. igitᷣ ꝛc. Assm est auic. vbi supra. eodē c° vbi dicit illū āt. s. subeth q factus ē pp dñiū humiditatꝫ pure q̄ nō est cū mā ozꝫ vt cures cū emplr̄is factꝫ ex karabe ꝛ flore sqnāti ꝛc. hic ēt vult fieri subeth pp humiditatē purā ꝛ sic non pp fritatē. 3° aliqs somn⁹ fit ex sola forti cogitatiōe. ꝛ talis non oz q̄ sit ꝓpter fritatē. igitᷣ ꝛc. assm ē auer. loco supra allegato assō p°. 4° aliqs somnus grauis fit ꝓpter ɔpressionē tipoꝝ aut depssionē ossis supra pāniculo cerebri. igitᷣ aliqs non fit ꝓpter fritatē. Et per ɔñs aliqs sōnus lōgus fit non ꝓpter fritatē. assm ē auic. pria tertij c° de subeth ꝛ in c° de signis eius. 5° si somnus lōgus ꝛ ꝓfondus esset propter fritatē seqᷣ q̄ mot⁹ in eo nō essēt leuiores sensibus eius. ɔñs ɔ̄ auic. c° de signis subeth vbi dixit. ꝛ dr̄a inter subeth. ꝛ apo^{iam} ē q̄ qz hñtes subeth possibile ē intelligere ꝛ excitari. ꝛ sūt motus eius leuiores sensibus eius ꝛ ɔñā ar^s qz fritas est magis ipeditiua motuū q̄ꝫ sēsuū cū multo maior caliditas reqratᷣ ad mouēdū q̄ꝫ sentiēdū. itē qz maior spūū q̄ttitas reqritᷣ. 6° in somno fit febris calefacto nimiū cerebro igitur stat somnū eē cū nimia caliditate igitᷣ ꝛ somnū lōgū. Assm docet experientia. 7° in frenesi alñ dormit infirmus febre forti exñte ꝛ capite vehemēter calefacto igitᷣ sōnus lōgus stat cū mala ɔplone calida Et per ɔñs nō fit a frigiditate. ¶ Ultimo. somnus fit ab humiditatibus solis igitᷣ. assm pz qz medicie vere sōnifere sūt humectatiue nō infritatiue vt 4° de accidēti ꝛ morbo. vltimo ca° vbi dicit medicina vera q̄ tm̄ humectat dignū ē vt dicatᷣ sōnifera q̄ āt sensū obtēdit ꝛ ɔgelat nō est dicēda somnifera.

¶ In oppom ē gal. i ɔmēto in pte dicta nūc: ad eā de ptē ē auic. pa tertij c°. de subeth vbi dicit ois āt subeth ex ɔplone pēdēs ē pp frigus. ¶ P° idē facᷣ auer. ide sōno ꝛ vigilia. vbi dicit q̄ ɔ̄ctio calidi nālᷣ ad interius corpis accidit pp suū ɔ̄riū q̄ ē frigiditas ꝛ humiditas queādmoū expan° ꝛ mot⁹ ad ex̄ accidit ei pp calorē ꝛ siccitatē necesse ē vt nō accidat ei hoc accñs apud sōnū nisi pp friditatē ꝛ hūiditatē q̄ dñantᷣ i cerebro. Idē vult aristoteles p° de sōno vlti⁹ c°. vbi mouet qōnē ex quo sōnus est generaliter ifritio quō fiet sōnus p calidā euaporatiōē. Ubi dicit. q̄ꝫ vtiq3 dubitabit aliqs q̄r p⁹ cibū fit fortissim⁹ sōnus ꝛ ē sōnifexrinū ꝛ alia huiusmodi calitatē hñtia. Est āt nō rationale somnū qdē eē infritione cām aut dormiendi calitatem hec arist. ꝛ pz intelligēti cām qz aristoteles vult in oi3 sōno eē ꝑ ca infriationē cerebri vt testatᷣ auer. Ista qō visa ē mihi ambigua ꝛ in qua varie phoꝝ snie repiuntᷣ. in eius ğ determinatione faciā duos articulos. In prio ponā notabila ꝛ distinctiōes in fo rñsionē de qsito. ¶ Quātū ad primū no. p° q̄ d rōne formali sōni ē in potētia primi sensitiui ad sētiendū recte p mediocres sensatōes exterioꝝ ꝛ ēt reditus spūs ab instrumētꝫ sensus ꝛ motus ad suum principiū sumendo redditū vt importat redirᷣ aut redisse cū ꝓhibitione expansionis qnēadmōz in qōne prima huius particule. q̄. n. primuz sit de ratione somni colligitᷣ ab aristotele. primo de somno de fo colligitᷣ ab auic. prima tertij ꝛ auer. 3° colliget. ¶ Nota fo q̄ ex eadem qstione ois somnus est passio primi sensitiui cū debeat eē illius virtutꝫ passio ad quā seqᷣ ligamentū oium sensuū sil'. ¶ Nota tertio q̄ ille secūde dispositiones q̄ sūt de formali ratione somni in somno non per accñs ſz per se ɔiunguntur. pz qz cū somnus sit dispositio naturalis ꝛ a natura intenta ꝛ tales per se complete ɔtingunt ꝛ non solū per accñs. Sequitᷣ q̄ iste due dispositiones in somno per se ɔiunguntᷣ: i potentia. ğ primi sensitiui ꝛ spūū reditus ꝛ ꝓhibitio expansionis eis oz q̄ non per accñs sed per se in somno inuicem ɔiungantᷣ. 4° no. q̄ dispositiōes quaꝝ ɔiunctio est per se oz q̄ aut vna sit alterius cā aut q̄ ambe ab eadem cā sint apte naturaliter dependere. naz non videtᷣ alius modus ɔiungendi per se tales vel alias dispositiones. 5° nota q̄ nec in potentia primi sensus est per se retractiua spūū nec redditus spūū per se facit primum sensum impotentē. primū pz qz cū impotentia dicat purā priuationem non erit vt sic per se cā positiui ¶ Scōm pz qz hoꝝ spūū reditus potius facit sēsum comunem potentiorem ꝓpter instrumenti habundantiam q̄ꝫ ipsuz redat impotentem. ¶ Prima suppositio omnis dispositio primi sensitiui merito cuius est insufficiens ad percipiendum recte per mediocres sensationes exterioꝝ sensuū est ɔplexionalis aut compositionalis aut ad vnitatem pertinens. ꝓbatᷣ in eodem genere sunt dispositiones membroꝝ merito quaꝝ operationes suas debito sufficiunt facere ꝛ merito quaꝝ leduntᷣ cū genera lapsuū sunt eadem hijs q̄ virtutem complēt ğ a simili in eodē genere debet esse dispositio mēbro intrinseca reddens membrū insufficiens licet illa insufficientia non sit preternaturam cū dispōe per quam membrum est sufficiens ad operanduz sed dispositiones per quas primum sensitiuū sufficit operari modo dicto sunt complexiōales compositionales aut vnitates igitur ꝛc. ¶ Ex isto sequitur q̄ omnis somnus est dispositio complexionalis aut ɔpositiōalis aut vnitatꝫ p^i sēsitiui. ꝓbatᷣ qz ois somnus ē dispō primi sensitiui merito cuius

ē insufficiēs ad pcipiendū igit̄ ⁊c. vt prius dicit̄.
¶ Suppono 5o. ꝙ licet de caliditatꝭ rōe sit iuuare attractiuā ⁊ sibi deseruire tñ pncipalia mēbra nr̄i corporis trāsmisiua spūs ad residuū corpꝭ vl̄ ad alīa sibi subseruiētia p augm̄ caliditatꝭ nō inclinant̄ ad spūs retrahēdos sȝ potiꝰ ad spargēdū ipsos exterius. hec suppō colligit̄ hic de cā vigiliarꝝ ⁊ prima tertii ⁊ de dispōnibus cordis. i i. tertij ¶ Suppono 3o ꝙ qualitates p quas obtūdunt̄ virtutes cognoscitiē maxime sūt frigiditas ⁊ humiditas. Colligitur hoc ex gal. 3o interiorꝝ. 5o co vbi dicit vnde sciaſ ꝙ humiditas in ꝯfusiōe actōnis aīe ē in 2o gradu ⁊ frigiditas in po ¶ Supono 4o ꝙ maior ⁊ fortior retractio spūuȝ alijs pibus ꝯtingit pp frītatꝭ augm̄ in pncipio ꝙ̄ pp aliā qualitatē aliqꝫ ¶ Ex hac supositiōe pȝ ꝙ sincopis fortꝭ timor fortꝭ ⁊ sōnus maxime vident̄ posse in corporibus frīs accidere ¶ Pa. distinco Sōnus qdā ē nāls qdā nō nāls qdā preternām pȝ supra cū sua declaratiōe. 2a distinctio aliud ē aliquā eē cām sōni ꝓfundi ⁊ aliud ē eē cāȝ sōni sicut aliud ē eē cāȝ sortis albi ⁊ aliud ē eē cāȝ sortis. nā ille oēs dicunt̄ cē sōni ꝓfundi q̄cūqꝫ sūt cē difficilis excitatiōis. mō stat aliquas eē cās difficilis excitatiōis q̄ tñ nō sūt cē sōni vt patebit infra
¶ Pa. ꝯo ois sōnus ē dispō primi sēsitiui a qua pmū sensitiuū reddit̄ ipotēs ad recte pcipiēdū per mediocres sensatiōes exteriorꝝ sensuū ⁊ p quā ipȝ inclinat̄ ad spūs retrahēdos ⁊ retractos reiciendos ab instrumentꝭ sensus ⁊ motus ¶ Ista ꝯo probat̄ sic. Sōnus ē dispō p quā primū sensitiuū reddit̄ ipotēs ad recte pcipiēdū sȝ ab eadē dispōne i sōno fit primū sensitiuū ipotēs ⁊ spūs retrahunt̄ ⁊ nulla ē alia dispō p̄ter sōnū in sōno necessaria h̄ duo faciēs: a sōno g̊ ēt spūs retrahunt̄ ꝙ āt ab eadē dispōne in sōno depēdeāt ista. arguit̄ qꝛ p se in sōno ꝯiungunt̄ vt dicit 3a suppō. g̊ vel vna ab alia pendet vel ambe ab eadē. 3a. in sōno exn̄te. ꝯn̄a tenet ex suppōne 4a. Sȝ vna istarꝝ nō pēdet ab alia vt dixit suppō qnta. Restat igit̄ ꝙ ambe iste dispōnes ab eadē depēdeāt. ꝙ autē nulla sit dispō corporis alia in sōno p se ꝯcurrēs a qua sic depēdeāt pȝ discurrēdo. ¶ 2a ꝯo aliqs sōnus ē ꝯplonalis dispō pmi sēsitiui. ꝓbat̄. po ex mō loq̄ndi Aui. pria tertij cū dixit in co de subeth. ois subeth ex ꝯplone pēdēs ē pp frigus. po vbi vr̄ innuere ꝙ aliqs talis ē q nō ē ex ꝯplone pēdēs ¶ Cōfirmat̄ 5o. de sōno pp ꝯp̄ssionē cerebri ab osse ⁊ pp pcusionē ⁊ pp fortē cogitationē imaginādū ē. n. ꝙ cerebꝝ ꝯstrictū ⁊ pturbatū in se merito huius dispōnis fit ipotēs ad pcipiēdū recte: ⁊ cū h̄ inclinat̄ ad retrahēdū spm̄ ab instrumētis sensus ⁊ motus. Et iō talis ꝯstrico ē sepe sōnus ⁊ silēs sōni accidūt ex pcussiōe i capite circa tipa ⁊ pcussōe in sīō q̄nqꝫ: ex istis seq̄t̄ non oēm sōnū nec oēm sōnū lōgū fieri ex nimia frigiditate primi sensus. Nā dn̄s Jacobus boninus ex pcussiōe capitꝭ vsqꝫ ad remotionē osꝭ stetit i ꝯtinuo subeth. 3a ꝯo nullus sōnus ē ꝯplo calā. ꝓbatur. nulla talis calida ꝯplo cerebri ē p se factia ipotētie primi sēsitiui ad pcipiēdū ⁊c. ⁊ retractiōis spūum ab istrumētꝭ sēsus ⁊ motꝰ vt pȝ ex suppōnibꝰ ¶ 4a ꝯo possibile ē cerebꝝ calȝ ꝯplonalr̄ pati sōnū complexionalē. pȝ de febriētibus ⁊ freneticis in qbꝰ sepe accidit sōnus. ⁊ infrigidato capite cū oleo rosaceo nō obstāte ꝙ post talē infrigidationē remāeat cerebꝝ calidū p̄ternām ¶ Correlariū. nō incōuenit idē mēbꝝ sil̄ ⁊ semel pati ꝯplonē malā calidaȝ p̄ternām. ⁊ malam complexionem frigidaȝ peter naturam. pȝ de cerebro patiēte carabitū p opium dormiēte. 5a ꝯo ois nāls sōnus ē frītas aut a frigiditate po depēdēs. ista ꝯo po videt̄ de mēte Aristotelis. po de sōno vltimo co vbi sōnū generaliter dicit eē infrigidationē. Et ꝯstat ꝙ loq̄t̄ de sōno nāli. Sȝ ꝓbat̄ rōe ois sōnus nāls aut fit cū ꝯfūdatione spūs vitalis ad digerendū cibū. aut pp restaurationē spūs in vigilia dissoluti vt dr̄ pria tertij cao de subeth. ⁊ hoc sine ꝯcursu rei alicuius p̄ternālr̄ agētis ad sōnū cāndū sȝ q̄ncūqꝫ sic ē cerebꝝ retrahit spm̄ pp frigiditatē pncipalr̄. igit̄ ⁊c. minor ꝓbatur aut. n. talis retractio fit pp cerebri retractionē principalr̄ aut pp humiditatē. Si nō fieret princia a frigiditate sȝ nō fit sic cerebri talis retractio nō exn̄te frigiditate sine cā p̄ternālr̄ ip̄imēte vt constat discurrēdo p cās ꝯctiōis cerebri. g̊ oȝ vt fieret pp humiditatē. sȝ arguit̄ ꝙ nō qꝛ humiditas non facit cerebrū retrahere spm̄ sȝ vr̄ secūdario facere ad sōnū cāndū: qꝛ iuuat ad faciēdū cerebrū impotēs ad opandū ipsius subaȝ relaxādo Aliter. n. insufficiēs valde fuisset Auic. ponēdo mōs qbus humiditas fcit subeth cū nunq̄ȝ ponit ex ea fieri nisi qꝛ mēbra relaxat ita vt ꝯincidāt ⁊ claudant̄ vie ⁊ ꝓhibeat̄ spūs trāsire in frigiditate āt ponit ꝙ ē cā reditus spūs immete ¶ Preterea si ita eēt eq̄ prio posset humiditas eē cā sōni ꝯplonalis: sicut frigiditas cur posset eē immediate cā ipotētie ⁊ retractionis spūuȝ. ēt lōgo tpe durātiū. ꝯn̄s ē ꝯ Auic. in loco statiȝ allato vbi dixit ꝙ ois subeth ꝯplonalis fit a frigiditate po. ⁊ ab humiditate 5o. qꝛ illa cū frigiditate ꝯcurrit ad ipsū vel qꝛ humiditatꝭ cū facit subeth. nō facit imediate sȝ mediāte alio puta mēbrorꝝ tali relaxatiōe vt coicidāt ⁊ ꝓhibeat̄ excitao dūmō prius ab alio sit facta retractio. 6a ꝯo pura humiditatꝭ sine ꝯcursu mē pōt eē cā subeth ꝯplonalis lȝ sit impossibile solā humiditatē sine alterius qualitatis ꝯcursu eē cāȝ sōni ꝯplonalis. prima pars ꝓbat̄. pp humiditatē cerebri ꝯtingit sōnū q alīs eēt nāls fieri ꝓfundū ⁊ lōgū igit̄ stat humiditatē eē p se cām quare aliqs sōnus ēt faciet subeth Alsm̄ pȝ ponēdo ꝙ p infrigidationē nālis evaporationis cibi cerebruȝ retrahit spūs vt dȝ ꝓ sōno nāli: sed postea ꝯiungat̄ humiditas absqꝫ nā merito cuius istrumēta spūs ita relaxent̄ vt coicidāt ⁊ ꝓhibeāt spūuȝ retractionē lōgo tpe: ⁊ faciāt sōnuȝ difficilis excitatiōis totū pȝ cē possibile ⁊ tunc patet prima ps ꝯclusionis. 2a ꝓbat̄: qꝛ pura humiditas sine alterius ꝯcursu nō pōt eē cā retractionis spūs ab instrumētꝭ sensus ⁊c. nisi mediante mala complexione. Et per consequens non faciet sōnum complonalem. Alsm̄ patuit supra.

Ultima pᵒ omnis somni longi complexionalis
cā ē frigiditas cerebri hoc sit ꝑ mente gal. ⁊ pꝫ ꝑ
precedentes ꝯclusiões. iō omnis somnus longus
cōplexionalis purus ē a frigiditate aut sumit̄ aut
a dñio. Ad argumēta principalia Ad primū
ꝯcedit̄ añs ⁊ ꝯsequēs: quod aliq̄s somnus longᵘˢ
nō fit a dnio frigiditatis sꝫ talis somnus non ē cō
plexionalis somnus. ꝗ factus a dñio sanguinis nō
ē cōplexionalis. Nota tñ hanc ꝯñaꝫ non valere
Iste somnus fit a caliditate. ꝗ nō fit a frigiditate.
nā somni naturales ſm Aristotelē a caliditate fi
ūt eleuante euaporationē cibi ⁊ illi idē fiunt a fri
giditate illius euaporationis acq̄sita in ea in cere
bro sicut vapores i media regione aeris frigidi fi
ūt. Ad ꝫ negat̄ ꝙ aliq̄s somnus cōplexionalis
fiat ab humiditate pura .i. sine concursu alterius
qualitatis. Ad argumetū cū dicit̄ subeth. aliq̄s fit
ab humiditate pura absq̄ mā. ꝗ somnus fit ab hu
miditate. argumentū nō valet ad sensū medicoꝝ.
nā Auic. nō vult plus nisi ꝙ aliq̄ñ pura humidi
tas absq̄ mā ē causa ꝙ aliq̄s somnᵘˢ ē subeth. q̄ꝛ ē
causa q̄r difficilter excitat̄. ꝑpterea ꝙ facit coincide
re extremitates neruoꝝ terminatas ad primū sēsi
tiuū. ⁊ ita difficulter penetrare sensationeꝫ exterio
rū sensuū ad organuꝫ sensus cōis nec plus voluit
Auic. Ad 3ᵐ dicit̄ ꝙ somnus ꝯñs fortem cogita
tioneꝫ aut fit ꝑpter māꝫ attractā ad locuꝫ primi
sensitiui opilantē aut infrigidātē. aut fit q̄ꝛ ꝯtrahi
tur primus vētricis versus ſm ⁊ sic ꝯstringuntur
meatus ad organa sensuū ⁊ somnus nō fit pure ꝯ
plexionalis. Ad 4ᵐ pꝫ q̄ꝛ illi sunt somni cōplexi
onales. Ad 5ᵐ negēt̄ argumentū ⁊ cū dicit̄ fri
giditas ē magis impeditiua ⁊c. dicit̄ hoc cōceden
do alijs paribus. Sꝫ causa q̄r motus sūt leuiores
sensibus ē ꝙ in somno plerūq̄ꝫ cū cōplexione con
iungit̄ opillatio ⁊ maxime in priᵒ vētriculo. vnde
oriunt̄ nerui sensitiui alijs sensibus a tactu ⁊ aliq̄
tactiui alioꝝ. ꝗ sensuū operatio ē grauior. sꝫ nerui
motiui q̄ a posteriori cerebro ⁊ nuca oriunt̄ circa il
las ptes nō exñte tāta opilatiōe plus ꝺ spiritu aīa
li ad eadē penetrare pōt ⁊ sic leuius pñt moueri
⁊ si dicat̄. ꝗ ijdē leuius poterūt sentire. ꝓcedit si
tāgibile eque faciliter applicat̄: nūc āt motiui ner
ui sūt multū corpori intrinseci: Et iō tāgibilia nō
ita illis occurrūt vel dicas ꝙ impedimentū in sētiē
do nō ē tm̄ ꝑpter frigiditatē facientē retractioneꝫ
sꝫ ēt ꝑpter defectū spirituū in mēbris tā in q̄ꝫtita
te q̄ꝫ ꝑpter eoꝝ turbulentia vnde fiūt inepti ad o
pera motus. Ad 6ᵐ negat̄ illa ꝯñā somnus lō
gus cōplexionalis stat cū mala cōplexione calida.
ꝗ nō ē frigiditas nā nō incōuenit in eodē esse posi
tiuā caliditatē preter nām ⁊ positiuā frigiditatem
preternām. Ad vltimū dicit̄ ꝙ medicina frigi
da ē magis somnifera q̄ꝫ humida. q̄ꝛ tñ medicine
denominant̄ a fortiori effectu quē sufficiūt facere i
corpus humanū ⁊ fortior ē stupor de quo ibi loq̄t̄
gal. q̄ fieri pōt a medicina frigida q̄ꝫ sit somnus. ⁊
iō frigide sūt denominādē stupefactiue nō obstan
te ꝙ ēt sint multo magis somni iductiue q̄ꝫ humi
de. Quis .n. dubitat ꝙ magis ē somniferꝫ opiuꝫ
q̄ꝫ aqua tepida. sꝫ humide. q̄ꝛ nō possūt stupeface
re sed somnū inducere. iō dicūt̄ somnifere: ꝙ si di
cat̄ ibi gal. dicere auctoritate Aristotelis ꝙ oīs sō
nus fit humectato cerebro ⁊ idē 3ᵒ interioꝝ q̄nto
capᵒ dicēs ꝙ somnus ab humiditate ⁊ vigila a sic
citate dicit̄ ꝙ ista sūt verba absolute ꝑlata. intentō
tñ Aristotelis fit ꝙ ab humiditate. i. a p̄ñtia mēi
humide in cerebro q̄ mā tñ infrigidat dū facit sō
nū vt vult Aristoteles. priᵒ de somno. ⁊ tu hic ꝯsi
dera ꝙ vigilia ē dispō merito cuius sensus cōmu
nis ē potēs per exteriores sensatiōes recte percipe
re ⁊ spiritus a principio ad istrumēta sensus ⁊ mo
tus trāsmittit̄. ita vt possint opari per mediocria ꝑ
mouētia ⁊ viō quō hic vigilia sit ꝯueniēs cerebro
⁊ nālissima cōplexio ⁊ cōpositio dū sit nālis. ꝑter
nālis aūt pōt eē ⁊ cōplexio ⁊ cōpositio nō ꝯueniēs
primi sensitiui sed plurimū ē caliditas aut calidi
tas cū siccitate. vt prima tertij caᵒ de sara. Ecō
tra vigilie. Hic verificat de vigilijs dicēs ꝙ vigilie
fiūt ex caliditate primi sensus. i. organi sensus cō
munis ⁊ ista caliditas aut fit ꝑpter simplicē cōple
xionē in cerebro sine mā aut ꝑpter p̄ñtiā mēi pu
ta colere: aut fleatis salsi q̄ꝺ dicit gal. se in q̄busdā
libris alijs explanasse. Et iō sufficit hic abreuiare
⁊ hoc totū ē clarū ex hijs q̄ supra dixi. Sicut āt
Hec ē tertia ps principalis in qua narrat opinio
neꝫ quorūdā dicētium ꝙ vigilia nūq̄ꝫ ē excedēs
modū sic alij dixerūt de sōno: ⁊ pꝫ totū ⁊c.

## Non plenitudo.

Ypo. in hoc affō intēdit
duas cōclusiones. sed eas ita cōiūgit ꝙ
textus nō videt̄ diuidēdus. p̄ia igit̄ cō
clusio ē hec. nulla repletio vel euacuatio egrediēs
mēsurā nālem ē cōueniens corpori in quo ē. ē bōa.
2ᵃ cōclusio nulla alia res nō naturalis corpori
nostro applicata extra mēsurā nāe cōuenientē est
bona. ābe cōclusiones. ꝑbātur nᵃ dispō apta du
cere corpus extra latitudinē nāliū dispōnuꝫ ē bo
na. sed tā repletio excedēs nālem mensurā q̄ꝫ eua
cuatio q̄ꝫ ēt quelibet alia res nō nālis egrediens
mēsurā modo dicto ē huiusmodi igit̄ ⁊c. pꝫ ꝯñā ⁊
Assᵐ statiꝫ patebit. No. priᵒ ꝙ plenitudo ⁊ eua
cuatio q̄ñꝫ sumunt̄ ꝑ humore quo mēbꝝ est reple
tuꝫ vel paucitate vel priuatiōe humoꝝ. In euacu
ato aliquādo āt sumit̄ replo ꝑ dispositione mem
bri repleti puta extensiōe dimēsionū eius ⁊ inani
tio ꝑ dispositione mēbri inaniti quādoq̄ꝫ vero sūi
tur ꝑ opationibus virtutū nāliū vt motus attrac
tionis humoꝝ ad membꝝ dicat̄ mēbri repletio: ex
pulsio eoꝝ dicat̄ euacuatio ⁊ quocūq̄ꝫ mō capiat̄
affōrismus ē verus. Nota 2ᵒ ꝙ hoc nomē indi
gentia quādoq̄ꝫ significat famē nālem. vt ibi. vbi i
digētia nō oꝫ laborare. quādoq̄ꝫ famē caninā vt i
fra potus indigētiā soluit. Nota 3ᵒ ꝙ reꝝ circa
corpus humanū a medico ꝯsideratāꝝ tria cōiter
ponunt̄ genera res nālis res nō nālis ⁊ res pre
nām. Res nālis ē res ſm suū genus per se ordi
nata ad corporis integritateꝫ vel conseruationem
effectiue

effectiue vel corpori intrinseca ⁊ ista sunt elemēta
cōplōnes hūores mēbra virtutes spūs ⁊ opatiōes
¶ Res vō nō nālis est illa q̄ ƒm suū gen⁹ nō trās
cedēs medici ɔsideratiōnē necessario occurrit cor
pori debenti per suas etates decurrere. ⁊ pōt ƒm
nostre voluntatis imperiū cōuenienter vel incon
uenienter applicari corpori. ⁊ ista dicuntur cōiter
sex aer cibus ⁊ pot⁹ mot⁹ ⁊ qes sōnus ⁊ vigilia in
anitio ⁊ repletio ⁊ accñtia aie. res vero preternām
ē illa q̄ est per se sanitatis vt sic vel suoꝝ opeꝝ dete
rioratis aut nocumētū in sanitate ɔñs. ⁊ hui⁹ sunt
tria genera. s. morb⁹ cā ⁊ accñs. q2 ergo res nāles
vt sic sunt corpori ɔuenientes ⁊ res p̄ternām sūt
inɔuenientes. de istis sic nō fuit optunū φ ypo. di
ceret φ existentes magis nā sūt male. s3 q2 res nō
nāles sub rōne qua tales possunt ɔueniēter appli
cari corpi aut inɔuenienter iō illa pars afforismi
neq3 aliud qđcūq3 fuerit ⁊c. ēt intelligēda est de re
bus nō nālib⁹ vt dixi i ɔclusione afforismi. ¶ Nō
4° φ l3 ista genera tria differāt ƒm rationē. non tñ
ē inɔueniens vnā ⁊ eādē rē illaꝝ esse nālē nō nā
lē ⁊ preternā3. Nā sanguis replens venas nimis
ꝑ quanto est hūor est res nālis. pro quanto est re
plō est res nō nālis. ꝑ quāto ē nocēs ⁊ cā morbi ē
res preternām. ita ēt pōt dici de ira ⁊ gaudio ⁊ ti
more nocentibus. ꝑ quanto sunt opationes sunt
res nāles. ꝑ quanto nocēt sūt res preternām. pro
quanto sunt accñtia aie sunt res nō nāles. ¶ Ex
quo seq᷑ φ nō ē iɔueniens replōnē eē rē nālem ⁊
tñ nocere ⁊ rē esse preternālē. itē φ nō est incōue
niens eandē rē eē cibū ⁊ replōnē. ¶ 5° nō φ reple
tionē vel inanitionē eē magis nā intelligi᷑ eē egri
tudinē a cōuenienti mēsura corporis eni applica᷑
vel in quo ē vt ita intelliga᷑. in 2ª cōclōne siue a ta
li ɔuenienti mēsura egredia᷑ per augmentū siue
ꝑ diminutionē vtroq3 eni mō res tales nō sunt bo
ne. ¶ 6° nō φ replōnē vel aliā rē esse extra mensu
rā nālē vel magis nā pōt intelligi dupliciter vno
mō φ sit extra mensurā cōuenientē corpori sano
2° mō φ sit extra mensurā ꝑ tunc cōuenientē cor
pori in quo est vel cui applica᷑. ⁊ hoc 2° mō intelli
gi᷑. nā qñq3 est bona euacuatio vsq3 ad sincopim
q̄ modo ꝑmo est magis nā ¶ Ultimo nō φ iste res
oēs tā euacuatio ⁊ repletio ⁊ alie res nō nāles cor
pus cui obuiant ꝑmutant. ⁊ iō cū mensurā nālem
egrediun᷑ ēt sūt apte inɔuenienter permutare. ⁊
iō dicūtur magis nā ⁊ nō aliter. Et ex hoc appet
assumptū verificans afforismi ɔclusiones q2 talia
sunt apta corpora nālitate educere. ¶ Nō vltimo
de replōne ⁊ ēt euacuatione φ qđā ē talis quo ad
vasa q2 ꝑ eā vasa multū extendūtur qđā dici᷑ re
plō quo ad virtutē q2 ꝑ eā virt⁹ graua᷑ ⁊ debilita
tur. exēplū primi vt siqs bono sanguie plenas h3
venas ⁊ tumidas. exēplū 2ⁱ vt ꝑñtia pauci humo
ris ⁊ mali in stomaco. ¶ Cōcordia afforismi hētur
tertia ꝑmi doctria 2ª caº de hiis q̄ ɔueniūt ex eua
cuatione ⁊ retentione. ¶ Ex istis volo solutū esse
ad dubia hic moueri solita ꝑmū vtrum plenitudo
magis nā sit mala. certū enim est φ si intelligatur
magis nā ad sensu3 dictū. s. φ excedat mensuram
plenitudinis ɔuenientis corpori in quo est φ ipsa
est mala. ⁊ si dica᷑ φ attlete sunt in hac plenitudi
ne q̄ est bona nega᷑ φ sit bona vel pseuerantē for
tis talis attletaꝝ dispō vt dici᷑ pticula pª. ¶ 2ᵐ du
biū vtrū plenitudo ⁊ inanitio magis nō sint cau
se morboꝝ vel esse possint. dici᷑. n. φ sic qualitercū
q3 plenitudo suma᷑. ¶ Itē pōt eē morbus siue su
matur ꝑ mēbri repleti dispōne siue ꝑ humore re
plente. Nā sicut lapis in vesica ē morb⁹ ita nō re
pugnat hūorē in oculo esse morbū ⁊ tñ pōt esse cā
vt predici᷑ ⁊ signū ⁊ ēt accñs morbi eiusdē.

¶ Cum in precedenti. Gal. i isto cōmē
to ꝑmo ostendit qđ generali
ter intelliga᷑ in isto afforismo 2° tangit cām ipsu3
verificantē. ibi exiens ergo. Dicit primo q2 hoc in
precedenti afforismo intellexit iō hic specificauit ⁊
voluit dare intelligi φ sanitas est tēperamētum ⁊
equalitas ⁊ iō nō debent sanitatis cōseruantia ex
cedere mediocritatē. De pte 2ª dicit φ ex dicto se
qtur φ corp⁹ exiens tēperamētū ⁊ equalitatē pro
culdubio incidit infirmitatē ex quo egredi᷑ sanita
tē ⁊ addit φ si iste egressus a tēperamēto est mul
tus tūc ē morbū. si vero paucus tūc ē cā morbi. s.
salti ꝑpatia ad hoc vt corp⁹ facili⁹ egrotet. ¶ Circa
ꝑmū dictū adde φ sanitatis eē equalitatē est intel
ligendū sanitatē eē dispōnē equalē. s. ad iustitiā. iu
stitia eni ē dispō ꝑportionata pfectioni opationū
⁊ cū ab illa ꝑportione ad opationes pficiēdas re
moue᷑ corporis dispō. d᷑ infirmū corpus aut non
sanū vt stati dicā. ¶ Circa 2ᵐ dictū attende φ hoc
nomen infirmitas significat oēm dispōnē non fir
mā sicut est sanitas. ⁊ q2 neutralitas est dispō non
firma iō neutralitas d᷑ infirmitas. ¶ Ex quo ap
pet hoc argumētū nō valere hoc corp⁹ ē infirmū
ergo ē egrū. p3 2° quod illud quod hic dici᷑ exiēs
sanitatē incidit in ifirmitatē est verū nō repugnās
positioni neutralitat q2 neutralitas in infirmitate
ɔtine᷑. ⁊ iō gal. subiūgit illam de paruo ⁊ magno
exitu distinctionē. ¶ Nō 2° φ aliud est mēbrū ali
quod in suis operationibus impediri ⁊ aliud ē ip
su3 ledi ƒm modū loquendi medicoꝝ. Ipsū eni le
di est ꝑhiberi a recte operando merito deffectus
preternaturalis in aliquo instrumēto naturaliter
reqsitis in corpore humano ad talē operationem
verbigra. ad visionē in cornea causandū requiri᷑
debita cōplō ⁊ pō cristalline ⁊ albuginei ⁊ cornee
⁊ neruoꝝ obticoꝝ ⁊ spūu3 in quocūq3 istoꝝ fuerit
aliquis deffect⁹ p̄ternām in dispōne reqsita ad vi
sionē causandā merito cuius cristallia nō sufficēt
videre recte ⁊ perfecte dicim⁹ cristallinā ledi s3 mē
brū impediri est qualitercūq3 impediri a perfectio
ne operationū siue per talē deffectū siue per cau
sam extrinsecā siue quōcūq3 vt faciendo vnā opa
tionē ꝑpterea φ illi vacat virtus nō pōt simul al
teri vacare oibus istis modis dicim⁹ mēbrū impe
diri vū montes impediūt ad visione reꝝ q̄ sūt post
montes ⁊ arma a cursu ⁊ funis a motu manuū cū
ligātur. cū tñ nullū illoꝝ mēbroꝝ ꝑpter hoc dica᷑

lesum. ꝛ qꝛ egritudo ē dispō ledens operationes ꝛ simil'r neutralitas. iō nulla illaꝝ reꝝ ē egritudo aut neutralitas ꝛ nullū taliū corpoꝝ est egrū vel neutrū. ¶ Ex qbus seqꝛ primo ꝙ nō iō hoiem ligatū nō dicimus esse egrū. qꝛ dispositio impediēs sit dependēs a cā ꝑmitia. sꝫ rō est qꝛ illa nō ledit opationes lꝫ impediat. seqꝛ 2° illū q patiꝛ malam cōplōnē pēdētē a cā ꝑmitia q̄ mala cōplexio ledit sensibiliter operationes esse egrū. ¶ Seqtur 3° dispōnes aliquas ex toto inesse pēdentes a ꝑmitiua cā esse egritudīes aut neutralitates ¶ Sequiꝛ 4° ꝙ qlibꝫ exiens sanitatis ꝛ remanēs in vita egreditur ifirmitatē aut neutralitatē. ꝛ tu istas trufas tene mēti amplius ꝑmo tegni eas declarauimus pp 3m dictū ꝯsidera. ꝙ ille ē multus exit⁹ a sanitate a quo p se ꝛ immediate sensibiliter leduntꝛ opationes ꝛ per ꝯn̄s est egritudo. Exitus aūt puus aut ē cōplōnalis aut cōpōnalis aut vnitatis ꝛ qlibet talis aut ē cā morbi factiua ꝛ corporea. aut ē causa prepatiua corporis ad facilem casum in morbo diciꝛ tn̄ neutralitatis a gal. primo tegni ꝛc.

# Labores spontanei.

Conclusio afforismi est hec. lassitudines spontanee sunt signa ꝓnostica morboꝝ. ꝓbaꝛ iste lassitudines significāt in corpore pn̄tiā cause factiue morbi igiꝛ ꝛc. assūptū patebit statim.

¶ Nō primo ꝙ hoc nomē labor sumitur hic pro lassitudine. licet supra ꝓnocumento ꝛ alibi ꝓ multa mā sumaꝛ. ¶ Nō. 2° ꝙ lassitudo est ipotentia virtutis motiē coniuncta tristi sensationi tactiue ī cute ꝛ quasi totius ambitu musculoꝝ q̄ tristis sensatio apud motū ꝛ cōpressionē ē maxime apta excitari. ¶ Nō. 3° ꝙ lassitudinis species a gal. ponūtur tres simplices. 3° de regimine sanitatis. s. extēsiua vlcerosa ꝛ apostemosa siue inflāmatiua. Est aūt extēsiua lassitudo impotentia mouendi cū sensu nimie extensionis mēbroꝝ. vlcerosa cū sensu nimie mordicationis. apostemosa ē cū sensu extēsionis ꝛ supercalefactionis qualis in apostemate sentitur. sꝫ. 4or sunt cōposite. s. extensiua vlcerosa. extensiua apostemosa. apostemosa vlcerosa. extēsiua apostemosa vlcerosa vt eodē loco ex ga. colligitur.

¶ Nō 4° ꝙ iste lassitudines q̄nqꝫ ꝯtingūt ex causa extrinseca sicut verbigra. exercitio vel simili q̄n qꝫ cōtingūt ab intrinseco sine cā exteriori. ꝛ isti dicunꝛ labores spōtanei hic ab ypo. ita ꝙ per spontaneos intelligit eos q fiūt sine cā extrinseca nō qa fiūt a nā. ¶ 5° no. ꝙ labores q fiūt ab exercitio sunt malū signū vt habeꝛ 4° de regimine sanitatis ꝛ 2° ꝑmi sꝫ qꝛ labor siue lassitudo ab intrinseco ꝓueniens si est vlcerosa significat pn̄tiā humoꝝ maloꝝ pungitiuoꝝ. si vero est extensiua significat pn̄tiā hūoꝝ in quāto peccātiū. si apostemosa significat pn̄tiā hūoꝝ peccātiū in quāto ꝛ in quali. ꝛ iō quelꝫ istaꝝ significat pn̄tiā cause factiue egritudis hoc ergo mō iste sunt male p viam signi qꝛ sunt signa ꝓnostica morboꝝ futurorū ꝛ ita est verificata conclusio Ypocratis.

Queritur vtrū labores spōtanei sint signa ꝓnostica futuroꝝ morboꝝ. ¶ Negatiue arguitur sic lassitudo sequens exercitiū non significat futurū morbū ḡ nec lassitudo spōtanea assūptum pꝫ ꝛ est gal. 4° de regimine sanitatis ita dicentis. i exercitijs imoderatis natus labor sanatiuū est sinthoma que āt sine hijs egrotatiuū. Et sn̄ia ꝓbaꝛ qꝛ labor extensiuus ꝯn̄s exercitiū ita significat pn̄tiā mīte mē ꝛ vlcerosus pn̄tiā mē mordicantis sicut in spōte facto. igiꝛ si pp hāc causam spōtaneus ē ꝓnosticus morbi seqꝛ ꝙ piter nō spōtaneus ꝛ e cōtra. assūptū pꝫ qꝛ nulla alia cā inmediata assignaꝛ eoꝝ. vt tertia ꝑmi ꝛ. 3° ꝛ 4° de regie sanitatis. 2° sic lassitudo talis est signū demōstratiuū pn̄tis morbi ḡ nō ē ꝓnosticū pꝫ ꝯn̄a. Assumptū ꝓbatur qꝛ significat dispōnē pternām sensibiliter operationes ledentē. cū eni in ea sit talis operationū lesio. Seqtur ꝙ in ea significatur pn̄s cā talis lesionis ꝛ ꝙ in lassitudine sit talis sensibilis lesio. ꝓbaꝛ qꝛ sensitiua opatio sensibiliter leditur cū ibi sit doloꝛ. ꝛ ex isto seqꝛ talia corpora nō esse sana sꝫ egra cū sint in suis opationibus sensibiliter impedita 3° lassitudo apostemosa nō est lassitudo simplex nec lassitudo cōposita ḡ nō ē lassitudo ꝛ per ꝯn̄s salti cū ipsa fit nō erit signū futuri morbi. ¶ 4° talis lassitudo nō est accn̄s igiꝛ n̄ ē signū Assumptū pꝫ primo qꝛ nō est exiens mutatū nec qualitas mutata vt pꝫ nec actio lesa cū nō sit opationū ꝑuatio vel virtutis motiue ipotētia que nō est opatio. ¶ In oppositū est ypo. in afforismo in q̄ōne erūt duo articuli. vn⁹ de ꝓposito. 2⁹ de mā tertii argmenti. ¶ Quātū ad primū nō ꝑmo ꝙ lꝫ 2° tegni diuidātur signa indemōstratiua pn̄tis dispōnis rememoratia pterite ꝛ ꝓnostica future tn̄ nō poniꝛ diuisio tamq̄ necessario realiter distinctoꝝ. nō eni est incōueniēs vnā si eādē rē eē signū demōstratiuū pn̄tis egritudinis ꝛ future sanitatis sicut vrina in febre cū ypostasi alba leni ꝛ equali. ꝛ colore citrino significat febrem pn̄tē ꝛ futurā salutē ꝛ labia vulneris boni coloris significāt pn̄s vuln⁹ ꝛ futurā sanitatē multo ēt minus est incōueniens significare vnū pn̄tē morbū ꝛ aliū futuꝝ vl' pn̄tē neutralitatē ꝛ futuꝝ morbū. ¶ Nō 2° ꝙ doctores medicine cū dicūt ꝙ accn̄tia morbi sūt aut actio lesa aut qualitas mutata aut exiens a corpore mutatū p actionē lesam nō tm̄ itelligūt opationē. q̄ recedit a pfectiōe opationū. sꝫ p actionē lesā intelligūt tales opationes ꝛ virtutes vel corp⁹ vt ē ipeditū vel lesum in opando. nā si dicūt ꝙ actio est lesa ablate q̄n nō fit ꝛ cōstat tūc ꝙ nā ē talis actio sꝫ dꝛ corp⁹ eē lesum respectu talis actionis faciende vel virt⁹ corpis eē lesa qꝛ talē nō pōt facere sub actione ḡ lesa intelligūt ēt opationes esse hoc mō recedētes a ꝯueniētib⁹. iō nō ē icōueniēs virtutē eē accn̄s morbi ꝛ ꝟtutē vt ipotētē ad sic l'tale opandū. ꝛ qꝛ ois actio lesa est accn̄s morbi iō nō est incōueniēs virtutē eē accn̄s morbi. ¶ Et p ꝯn̄s eē rē pternām nō ſm ꝙ virtus sꝫ ſm ꝙ actio lesa ad sensum dictū. qꝛ virtus lesa vel impedita ex q°

seqꝫ ꝙ aliqua ē res preternãꝫ q̄ nō indicat de sui remotione virtus.n.est res preternãꝫ ⁊ nō idicat de sui remotione igiꝰ ⁊c.cōcediꝰ tñ ꝙ oīs res preternãm idicat vt remoueaꝰ ab ea rō ꝑternãlitatis vel vt ipsa remoueaꝰ. ¶ 3°.nō ꝙ ad hoc vt aliquod corpus denoīetur egrū ñ sufficit aliq̃ ei⁹ opationē sensibiliter ledi ſꝫ oꝫ sensibiliter totū ledi agregatū ꝯsuetaꝝ opationū vel debitaꝝ in cōi vita corpa igiꝰ lassitudines icurrētia eo ꝙ nō nōbiliter respectu oīuꝫ opationū simul sūptaꝝ ledūtur in opatōnibus nō obstāte ꝙ tactia opatio eoꝝ sit sensibiliter ipedita ⁊ lesa nō tñ dicūtur egra ⁊ si in illis sit egritudo quo ad q̄dā mēbra sensibilia. ¶ Ultimo no.ꝑ nūc teneri hic ꝙ lassitudo nō ē nisi virtutis ipotētia ad mouēdū ꝯnōndo vt supra dꝰ ⁊ cōstat ꝙ talis ipotentia ē virtus ipotens ꝭm cōem viam hodie currētē. ¶ Quidā tñ ꝑ lassitudinē itelligūt talē tristē sensationē ſꝫ ꝑ nūc sequamur hec cōia dicta qꝛ nō ē magna vis. ¶ His igiꝰ habitis sit ꝑma ꝯclō ista oīs lassitudo ē res ꝑternãm. ꝓbaꝰ qa ē accñs aut morb⁹ aut neutralitas. ¶ 2ª cōclō nulla lassitudo est egritudo. ꝓbaꝰ qꝛ nulla talis ē nisi virt⁹ ſꝫ ꝯstat ꝙ virtus nō ē egritudo. ¶ 3ª ꝯclō nō oīs lassitudo indicat de sui remotione cū virt⁹ nō ita indicet. ¶ 4ª ꝯclō ⁊ si in qualꝫ lassitudine sit sensibilis lesio preternãm alicui⁹ opationis nō tñ omne corp⁹ patiēs lassitudinē ē egrū. ꝑma ps pꝫ i 2° argumēto. 2ª ꝓbaꝰ qꝛ lꝫ quo ad sensationē vel sensitiuā opationē sit sensibilis lesio. tñ a cōsuetis operationibus tale corp⁹ nō est sensibiliter remotū. ¶ 5ª cōclō oīs lassitudo spontanea est signum ꝓnosticū futuri morbi ꝓbata ē in notatis afforismi. ¶ Quātū ad 2m nō ꝑmo ꝙ in lassitudine est inpotentia recte mouendi ⁊ sensatio tristis pꝫ ex ga. 4° de regimine sanitatis ꝓpe principiū ꝑ mediaꝫ colūnā. ex hoc seqtur nullā lassitudinē importare tantū simplicē dispōnē. ¶ 2° nō ꝙ lassitudo iō dicitur cōposita qꝛ in se solū includit rōnē lassitudinū simpliciū nulla sup addita cūnōtione vltra cōpōnē rōnis simpliciū verbigra. si eēt vnū corp⁹ in quo mēbra tenderenꝰ ⁊ sentireꝰ dolor extensiuus ⁊ cū hoc acredo ⁊ quasi punctura acuuꝫ tunc si nulla alia ratio lassitudinis cōiungaꝰ dicim⁹ ꝙ illa ē lassitudo cōposita. simplex aūt dꝰ lassitudo q̄ habet rōnē lassitudinis aliā ab agregato ex alijs lassitudinibus lꝫ in ea aliaꝝ lassitudinū rō icludatur. ¶ No. 2° ꝙ apostemosa lassitudo sentiꝰ ac si mēbra essent cōfracta cū inflāmatione ⁊ inflāmatio nō ē de rōne vlcerose nec de rōne extensiue.

¶ Ex qb⁹ pꝫ respōsio ad difficultatē q̄rentē circa mām tertij argumēti ponēdo duas ꝯclōnes. ꝑma lassitudo apostemosa est magis cōposita q̄ꝫ lassitudo vlcerosa vel extensiua. pꝫ qꝛ plures includūtur ꝯditiones ad hoc ꝙ dicaꝰ apostemosa q̄ꝫ ꝙ sit aliqua aliaꝝ. scōa ꝯclusio lassitudo apostemosa ē simplex lassitudo. pꝫ qꝛ habet rōnē lassitudinis nō tñ aggregatā ex rōnib⁹ aliaꝝ lassitudinū. ¶ His habitis rñdeꝰ ad argumēta añ oppositū. Ad primū negeꝰ similitudo. ad. 2m negeꝰ ꝯña vt pꝫ in q̄ōne ¶ Ad 3m pꝫ in 2° articulo. ¶ Ad. 4m dꝰ ꝙ ē accidens ⁊ ad sensum medicoꝝ actio lesa vt dicitur in primo articulo.

¶ **Nomen laboris.** Gal. in ꝯmēto facit 4or ꝑmo ōndit q̄d hic per laborē intelligere debem⁹. 2° ponit distinctionē laboris hoc mō accepti. 3° ōndit causas cuiuslꝫ mēbri diuisionis 4° verificat affom ex dictis. ibi 2ª. q labor. ibi 3ª. cā primi. ibi 4ª. quod cū ita. ¶ De ꝑma dicit hic nomē laboris nō significat h̄ nimiū motū ſꝫ effectū ꝯñtē nimiū motū. s. lassitudinē q̄ lassitudo si ꝯtingat sine motu nō dꝰ labor vel lassitudo absolute. ſꝫ cū ista determinatione sine cā manifesta. Et de isto intēdit ypo. hic cū dixit labores spontanei. ⁊ sic pꝫ ꝙ spōte sumiꝰ hic ꝑ vt significat sñ cā. i. sñ cā māifesta. ¶ Qui labor. ponit distinctionē supra positā que habeꝰ 3° ⁊ 4° de regimine sanitatis ⁊ q̄nto de accñti ⁊ scōa ꝑmi ⁊ ē qð lassitudinū q̄dā ē vlcerosa in qua cū ipotentia mouendi sentiꝰ mordicatio similis mordicationi vulneꝝ puoꝝ. Et iō iohāniculus insurgit dicēs ꝙ vulnus est dissolutio ꝯtinuitatis in carne ⁊ sepationis iuncture. i. solutio ꝯtinuitatis quocūqꝫ mō fiat lassitudo aūt alia. scōa ē quasi dolor thetani. i. extensionis mēbri ⁊ intelligo ꝙ lassitudo ñ est iste dolor ſꝫ est ipotentia mouendi cūnotando hūc dolorē. tertia ē spēs in qua sentiꝰ dolor similis dolori apostematis. s. cū intensione ⁊ iflāmatione ¶ Cā primi. ¶ Ponit causas haꝝ spēꝝ dicens ꝙ cā ꝑmi sūt mali chimi. s. spāli qualitate mordicatia peccātes. cause 2e sunt multi chimi quia humores peccātes in quanto. cause tertij sunt humores peccantes in quāto ⁊ quali. ¶ Nō cū ita. ¶ Infert ex dictis ꝙ ista ē cā quare isti labores significant futuros morbos. qꝛ. s. significāt ꝑñtiā male materie q̄ tādē morbi ē factia. Et qꝛ hec oīa satis i afforismo dicta sunt nō opꝫ amplius dicere ⁊c.

**Quicunqꝫ dolentes.** Conclusio istius afforismi est ista q in oībus hominibus quoꝝ mēbris sensitiuis est applicata cā fortis doloris factia eo mō. quo est eius factia. ⁊ q hāc cām nō sentiunt egrotat mens. ꝓbaꝰ qꝛ in oībus talib⁹ opatō mentis ē sensibiliter lesa ⁊ preternãliter. igiꝰ q̄tū ad mentē ē egra. assūptū stati declarabitur. ¶ Nō primo ꝙ hoc nomē doloris q̄nqꝫ sumitur stricte ꝑ actu dolendi. q̄nqꝫ large ꝑ cā doloris cātiua vt cū dicim⁹ aliquē dolorē eē calidū aut frigidū qð non est verū de actu dolēdi ſꝫ de cā. ⁊ hoc mō sumitur hic vt patebit in cōmēto vtroqꝫ tñ mō verificaꝰ afforismus. ¶ Nō scōo ꝙ hoc nomē mens q̄nqꝫ sūitur ꝑ intellectu q̄nqꝫ pro virtute memoratiua que est cognoscitia ꝑ spēs i memoria reseruatas q̄nqꝫ largius ꝑ oī virtute cognoscitia iteriori ⁊ isto mō sumitur in ꝓposito. ¶ No. 3° ꝙ siue dolor sumaꝰ ꝑ cā doloris illatia siue sumaꝰ ꝑ actu doloris virtus interior dꝫ q̄ncūqꝫ apꝓximaꝰ ita cā doloris causatiua dolorē ꝑcipe nam naturaliter interior virtus debet percipere obiecta ⁊ opationes exte

riox virtutum cognoscitiuax. ¶ 4° no. q si talis cã dolorosa approximat & nõ pcipit hoc ẽ aut q2 extri ora mẽbra sũt in dispoita ad sẽtiẽdũ aut q2 virtus iterior ẽ in se ipedita ab huiusmõi pceptiõe. & hoc ẽ tribus mõis aut.n.ipedĩũtũ ẽ in aliq° illox nãle sicut sõnus pfũdus. aut ipedimẽtũ ẽ ex nimia in tẽtiõe ad aliã opationẽ sicut accidit in forti cogita tiõe aut pter ipedimẽtũ pternãle merito defect° i aliquo nãli instrumẽto reqsito aut in exteriori or gano aut in organo virtut interioris ad recte opã dũ. ¶ Ad ppositũ g intelligat 2° affõi vbi nõ sen tire pueniat a cã intriseca pternãm. ¶ 5° no. q lz egrũ dicat pprie de mẽbro viuente & corpe aiato vt colligẽdũ ẽ in li° de sensu & sẽsato. tñ quodãmõ iproprie possumus dicere virtutẽ egrotare q2 ledi tur pternãz sẽsibilr in sua opatiõe. ¶ 6° no. duplr dici aliqd mẽbx egx. vno° per pprietatẽ alio mõ p cõitatẽ. illud egrotat p pprietatẽ qd ledit per se sẽ sibiliter in opatiõe merito defectus in aliq° nãli i trinseco instrumẽto reqsito in eo p opatiõe. illd ãt per cõitatẽ egrotat qd ledit merito defectus i istru mẽto mẽbri sibi nãlr subseruire debent in tali opa tiõe. ¶ Ex his pcludit veritas affõi q2 si est appli cata cã fort doloris cãtiua mẽbris sẽsitiuis eo° q° ẽ doloris cãtia & nõ percipit deducto ipedimento nãli vt sõni & impedimẽto pter aduertẽtiã ad ali am opationẽ ẽ oportunũ q sit pter pternãlez di spõnez aut in organo exteriori aut in organo ppe virtut. Si p°° verbig. q2 mẽbx eẽt stupidũ tũc mẽ egrotat p cõitatez q2 merito deffectus istrumenti subseruient. Si mõ. 2° tũc egrotat p pprietatez. & sic illis circõstãtijs pseruat q si fort doloris cãtia. & q sit sufficienter mẽbro sẽsibili applicata. eo° q° ẽ doloris cãtiua & q nõ sit ipedimẽtũ nãle pter sõ nũ nec pter dimẽsionẽ ad aliã opationẽ sp 2° est vera ad sensũ datũ. ¶ Ex qbus inferre põt p° q ñ ẽ incõueniẽs intellectũ egrotare. 2° q aliqd põt p cõitatẽ egrotare qd nõ põt per ppetatẽ vt intelle ctus cũ nõ hẽat corpeũ organũ. ¶ His g lfalr di ctis qdã dubia circa hãc mãm breuissima sũt trac tãda. ¶ Primũ dubiũ ẽ vtx dolor sit qualitas sen sibil & videtur q sic ex auic. fa sexti nãliũ cũ dixit i ca° de tactu. dolor g & remediũ doloris sũt de sen sibilibus & tactibilibus. 2° ad idẽ vr snia pñt affõi cũ includit dolorẽ sentiri. 3° per hoc vr experiẽtia cũ multotiẽs dolemus nullo alio obo per exterio rẽ sensũ percepto. ¶ In oppositũ argui q2 nulla sensatio est sensibil pcipue exteriori sẽsu sz dolor ẽ sensatio. g nõ est sensibil & q dolor sit sensatio põt colligi. fa primi c°. de cãis doloris & maior sumit fo de aia. In ista qõne de re q ẽ dolor & q res sit inueni tres suppões & vnã addã. Sz p intellectu pře. no. q inueniunt i aiali virtutes cognoscitiue & appetitiue aiales q i appetendo sequunt cogni tiões nã vltra rei pceptionẽ. videmus esse timorẽ spez delectationẽ tristiciã q nõ sũt cognitiões. & p pñs nõ sũt opatiões virtutũ vt sũt cognoscitiue. sz sequnt cognitionẽ virtutũ cognositiuax. qdã dicũ tur interiores qdã exteriores siue manifeste pssi ue. Interiores virtutes sunt ille quas ipossibile ẽ cognoscere nõ pcedẽte alterius virtutis cognitiõe in eodẽ aiali vt sensus cõis cogitatiua & estimatia Sz exteriox sũt q possũt nõ pcedẽte cognitiõe al terius virtutis cognoscere. ¶ Prima g positio vr pciliatoris dicent q dolor pprie sumẽdo dolorem nõ p interiori mesticia ẽ qualitas per se pprie tan gibilis. & per pñs per se sensibilis & fundamẽtum eius maxime videt experientia. nã nullus vulga ris certius diceret se videre niuẽ aut solẽ q se sen tire dolorez ex exteriori organo. g nullo põt habe ri maior certitudo de sensibilitate alicuius qualita tis q habeat de dolore. Tãgit tñ quasdã alias rõ nes nõ multũ molestãtes imaginãdũ g iuxta hãc positionẽ q sicut lumẽ nõ fit a sole indifferẽter i quodcũqz sz in diaphano. ita ẽt visio nõ fit in vno quoqz sz in oculo ita cõmñter hec qualitas q ẽ do lor nõ fit in qualibet re: sz tñ in mẽbro in quo est virtus tactiua & nõ ẽt sp est ita dispositũ tale mem bx vt sit aptũ dolere. vt pz in mẽbro stupido. Cũ g membx pparatũ est & applicat cã doloris suffici enti mõ tũc fit dolor & percipit a tactu sicut pprũ ei° obm nõ obstãte q sit subiectie i mẽbro illo ita p cipiẽte q2 fm mentez auic. sensatũ ver est illud qd in orgão percipit vt dixi pma primi. Dixit tñ pcili ator q dolor ẽ tristis sensatio. sz negat ex illo seq qd ẽ sensatio. Sicut nõ seqt ros est parua pluuia. g ros ẽ pluuia. Itez nõ seqt pruia est parua nix. g pruina ẽ nix. Rõ ẽ q2 hoc nomẽ tristis ptinuatũ il li vocabulo sensatio distrabit illud a sua significa tiõe ita vt significet dispõnez in organo sẽsus exñ tez q nõ ẽ sensatio & istã opinionẽ puto satis pba bilẽ. ¶ 2ª positio ẽ q dolor ẽ operatio vtut appeti tiue. nã sicut se hñt dolor & delectatio interiores & intellectuales ad intellectũ. ita dolor & delicia sẽsiti ua ad sẽsũ. Sz pstat q dolor & delectatio interiorsi apud oẽs ponunt passiões sẽsitiui appetitus vt vi deri hz 2° ethi. igit dolor exterior erit passio appe titus sẽsitiui exterioris. dicit g põ q tactu pcipiẽte obm p viã discõueniẽter ipmẽtẽ stati nãli ordine i surgit in appetitu sensitiuo secũ piũcto passio icli nãs ad nõ psistẽdũ sb tali dispõne que dicit dolor sicut obo pcepto p sensum sub rõne pueniẽntis fit delicia directe sicut in virtutib° interioribus iudi ciũ de cõueniẽntia rei factũ p estimatiuam est nãli ordine cã cõplacentie iterox q ẽ passio appetitus & e 2 iudiciũ de discõueniẽntia seqt displicentiã fz illos. g dolor ẽ passio appetitus sensitiui coniuncti cũ exteriori sensu & q2 qlibz sensus aliquod obm põt pcipe p viã pueniẽtis. & aliquod p viã incõue niẽtis. iõ in quolz sensu põt accidere dolor large accipiẽdo vt videt colligi quarto de acciñti. sz quia tangibilia vt sic per suas ipressiones que sunt mã les multo magis discõuenienter iprimunt q alia sensibilia & magis cõuenienter. ideo ista sentiunt ita vt sic cõseqt maior valde dolor & alteri° modi & etiam maior delectatio & hinc est q restringitur aliquãdo nomẽ doloris ad iportãdũ dolorẽ tacti uũ & nõ aliũ fm modũ loquẽdi medicox & nõ est

dubiū qȝ tales passiões ponāt. Sȝ vtrū dolor sit talis passio vel nō videt mihi nō clare ꝓbare volē do dicere ꝙ sit sensatio exterioris sensus. sȝ apud alios cōtra istā opinionē ꝓcedūt argumēta ꝓ alijs opationibus facta. ¶ 3ª opinio dicit dolorē eē sensationē obi tangibilis contrarij subito ⁊ māliter ipmentꝭ ita ꝙ obo approximato in mēbra tāgentia ipmente māl'r ⁊ cōtrarie ⁊ velociter illud pcipitur pceptione q̄ dr̄ dolor ⁊ est opatio tactus. ⁊ pro ista opinione videnť oēs auctoritates medicoꝝ ⁊ gal. 6º de accidēti dicentis ꝙ dolor est sensus tactus ⁊ alibi ꝙ dolor est sensus tristis ⁊ delicia sensus hilaris ⁊ Auic. scđa primi ꝙ dolor est ꝯtrarie rei ꝯtrarietatē sentire ⁊ in libro de viribus cordis.

¶ Si qs aūt precedentē vult tenere opinionē dicet ꝙ omnes iste diffinitiones sunt causales quia exꝓmūt cām imediatā doloris q est talis sensatio ista tñ opinio ē cōior quā quasi oēs modū sequūť

¶ Cōtra hāc pōnē arguo ⁊ suppono ꝙ dolor est pceptio rei per modū discōueniētis hoc pȝ ex auic caº de causis doloꝝ. dixit enim dolor ē ꝯtrarie rei ꝯtrarietatē sentire. Suppono. 2º ꝙ delectatio ⁊ tristitia sunt passiones apte seq cognitionē rei p modū ꝯueniētis aut discōuenientis apphense. ita ꝙ quālibȝ talē cognitionē est apta seq delectatio. aut tristitia sine cōcursu alterius cognitionis. ¶ Tūc arguo sic. si dolor est sensatio tactiua seqtur ꝙ sensus possent pcipe rē p modū discōuenientis ⁊ pȝ ꝯclo ex suppōne prima. sȝ ꝯñs est falsuȝ. nā ex illa seqtur ꝙ nō vbicūqȝ ē sensus illic ē fantasia ꝯñs ē ꝯtra aristotilē 2º de aīa tex. ꝯmēti 20. sic dicētis de aīalibus anuloȝ diuiš. ⁊ eni sensus vtraqȝ ptiū habet ⁊ motū ꝭm locū. si aūt sensuȝ ⁊ appetitū ⁊ adduxit ꝓ rōne ꝙ vbi ē sensus illic ē delectatio ⁊ tristitia. ¶ Nō āt seqtur hic ꝙ nō vbicūqȝ est sensus sit fantasia. ꝓbať qꝛ si oȝ esse fantasiā maxime eēt vbi eēt delectatio ⁊ tristitia. sȝ hoc posset eē p solū sensū. igiť maior pȝ ex rōne aristotel' ibi facta. ⁊ minor pȝ qꝛ solus sensus est sufficiēs ad percipiēdū p modū cōuenientis vel discōuenientis ⁊ ista iter cognoscitias virtutes sufficit ad delectatiōnē ⁊ tristitiā vt pȝ ex prima ⁊ 2ª suppōnibus. rō igiť stat i isto pp nihil aliud reqriť fantasia nisi vt res perci piatur p modū ꝯuenientis vel discōueniētis sȝ pp hoc nō reqriť cū sensus sufficiat. igiť nō oȝ eē fantasiā in talibus vltra sensuȝ ꝯñs ꝯ Aristotilē loco dicto. ⁊ maior pȝ discurrēdo p causas ⁊ ꝓcessum aristotelis ad ꝓbādū ibi eē fantasiā ⁊ minor ē pōnis istꝰ. ¶ Aliās ꝯ hāc pōnē deduxi plura argumenta sed ꝓ nūc nō curo. nā 3º tegni dixi diffusiꝰ

¶ 4ª pō q̄ mihi post ꝑmā videť ꝓbabilior ꝓ cuiꝰ intellectu suppono ꝙ cū exteriori sensu in organo est virtꝰ fantastica impfecta ⁊ virtꝰ appetitia.

¶ Hec suppō pȝ ex aristotile. 2º de aīa loco allegato ⁊ ex auero. cōmēto. 20. nā in cauda lacerte vbi nō est organū cognoscitiuū ꝑter tactū est tñ fantasia vt aueroys vult illo loco sed est imperfecta.

¶ Supponēdū 2º ꝙ fantasia iperfecta nō reqriť ad opatiōnē appetitꝰ exñtis in organū tactus nisi vt percipiat rē p modū ꝯuenientis vel discōueniētis. pȝ suppō cū nulla alia cā assignari posset.

¶ Ex istis seqť ꝙ sensus vt sic nō est cognoscitiuꝰ obi p modū ꝯueniētis vel discōueniētis. pȝ suppō tūc eni fantasia nō eēt ad opꝰ appetitꝰ necessaria.

¶ Seqť. 2º ꝙ dolor nō ē opatio sensus tactꝰ vt sic qꝛ dolor nō ē pceptio rei per modū discōueniētis. Seqtur 3º ꝙ dolor ē opatio istius fantasie ipfecte nā dolor ē in organo exterioris sensus vt nō. experientia ⁊ ē cognitio aut ergo erit sensitia aut huiꝰ fantasie ipfecte opatio. sȝ nō ē sensitiua. ¶ Restat ergo ꝙ ē huiꝰ fantasie iperfecte opatio. sȝ si q̄ratur vtrū in oi aīali ista fantasia iperfecta repiať. dicendū ē ꝙ sic. nā primo in lubricis ⁊ iperfectis iuenitur. itē in serpentibus i qbus fantasia iperfecta ⁊ fortis estimatia viget. ⁊ tñ est hec iperfecta fātasia vt pȝ in ptibus decisis q̄ viuūt. ⁊ si q̄rať 2º q̄ sunt huiꝰ fantasie opa dr̄. ꝙ sunt pcipe rē p modū ꝯuenientis vel discōuenientis. nō tñ pōt eo mō pcipe intētiones oēs insensatas nec ita discurrere vt estimatiua. ⁊ si dicať ꝙ tūc iteriores virtutes eēnt plures q̄ȝ poni solebāt ꝑma ꝑmi. diciť ꝙ medici non curāt istā virtutē a sensibus exterioribus ponere distinctā cū ab illis nō differat subo vel tēperamēto quo mediante opatur. sȝ differunt rōne. ⁊ hinc est ꝙ medici oēȝ dolorē ꝓpe dictū dicūt tactiuam passiōnē qꝛ ē passio fantasie tactus ꝯñtis. ⁊ illa ñ cōsideratur a medico tāq̄ȝ distincta ꝭm q̄ ꝑmā pōnē pȝ rñdēdo ad dubiū. ꝙ dolor ē qualitas sensibilis p se tactu. sȝ iuxta tres alias pōnes licet dolor nō sit sensibilis exteriori sensu. ē tñ sensibilis ꝭm viā cōem iteriori sensu ⁊ ita aforismꝰ pōt verificari nō solū de cā doloris sed ēt de dolore. ¶ Ad argumēta principalia sequendo has vltimas vias. respōdeo primo ꝙ auic. fuit illius opinionis vl' qꝛ p dolorē itellexit causā doloris. ¶ Ad 2m pȝ quia hic ypo. itelligit de cā doloris. ad 3m dicitur cōprehendi in casu illo obm sȝ nō distincte. vt calidū vl' frigidū: sȝ vt cōtrarie imutans ⁊ dolor nō cōprehendiť sensu exteriori sed interiori. ¶ Secūdū dubiū qꝛ vr̄ ꝙ applicata cā fortis doloris organo tactus ꝙ necessario mens egrotat. nā si nō percipit dolorē mēs egrotat. ⁊ si hoc sit pp defectuȝ mēbri exterioris egrotat p cōitatē qꝛ mēbrū sibi deseruire debens egrotat ⁊ est ipeditū vt dicitur supra. si vō dolor pcipiť itē mens egrotat. ¶ Quod sic arguo mēbrū exterius si eēt ita stupefactū ⁊ lesum vt diminute sentiret mēs egrotaret p cōitatē iuxta dicta igitur si mēbrū ita lesum esset vt corrupte sētiat cū sit magis lesum oȝ a fortiori mens ita egrotare p cōitatē. ¶ Hic diciť ꝙ cā fortis doloris ita posset indisponere organū vt merito huius icōueniēter deseruiret sensui interiori sensibilia representando ⁊ tūc mēs egrotaret aliū aūt nō ita fieret ⁊ tūc nō egrotaret mens merito illius. ⁊ qñ diciť p dispōnē mēbri diminute ledētē operatiōnē mēs egrotat. igiť p dispōnē magis ledentē a multo fortiori egrotaret sed magis lediť per dispōnē dolorosam q̄ȝ per diminutam hoc a multis negatur. imo

stat q minus ledatur mēbrū cui⁹ opatio ē corrupta q̃z mēbrū cui⁹ opatio ē diminuta vt stupidū magis est egrū q̃z dolēs ex leui percussione. ex quo sequitur q nō oīs actio lesa corrupta ē magis lesa q̃z diminuta Uel aliter dicit̄ ꝓcedendo q in certo dolore magis leditur opatio sensus exterioris q̃z in vna data sensibili diminutione ⁊ tñ lesio diminuēs reddit mētē egrā ⁊ lesio magis corūpēs operatio nē sensus exterioris nō reddit mētē egrā. nā leuis oppilatio in neruo obtico multo plus ledit visionē q̃z forte mala cōplō eiusdē mēbri. Et iō stat p vnū pū morbū nerui obtici dici oculū egrū p cōitatē ⁊ p aliū magnū nō. no. tñ q mēbro exteriori diminute pcipiente obm pp egritudinē suā virtus interior ēt diminute percipit sed exteriori mēbro corrupte percipiētē q₂ dolor se nō oȝ q virtus iterior corrupte percipiat. nā dolor nō dr̄ actio corrupte lesa q₂ obm percipiat̄ aliter q̃z debeat percipi a sē su taliter applicato obo. sed q₂ est sensatio ita excedēs cōuenientiā ⁊ ꝓprietatē ad spēȝ tactus q nulla talis pōt inveniri organo mē nāliter se habēte sed cū virt⁹ iterior percipit obm vt dolorose ipmēs percipit ipsum qualiter oȝ cū alijs circonstātijs ⁊ cū hoc stat organū eius esse quo ad intrinseca in nālissima dispōne. Et iō nō dicim⁹ illā perceptionē iterioris virtutis eē lesam actionē. in diminuta aūt actione nō sic cōtingit vt pȝ. ❡ 3ᵐ dubiū ē qa videt̄ seq ex dictis q aliquod semp sanū ē egrum. nā capio cerebrū optime cōplōnatū ⁊ cōpōnatuȝ ⁊ sit manus stupida eiusdē hoīs. tūc illud cerebꝝ ē egrū iuxta dicta ⁊ tñ nō ē semp sanū q₂ maxime ⁊ optime eucraton ⁊ maxime coequale. hic respondetur q cōclō est possibilis. sed gal. qñ hoc distixit p̄mo tegni loqtur de talibus ꝓprietatē. vl' dic. 2° q loqtur de totali ⁊ nō de pte vt pȝ ex modo loquendi. q₂ coniungit sanitatē simpliciū ⁊ organicoruȝ.

❡ **Cum dolorem.** Gal. in cōmēto facit tria. primo dicit qd intelligim⁹ p dolorē. 2° oñdit q̄ sit cā egritudinis mētis in fortibus doloribus. 3° docet quid intelligamus per mētē. ibi 2ª apostemata. ibi 3ª. Neqȝ distat. de prima dicit q cū ypo. dicit dolorē cōsueuit intelligere cām doloris vt facit in epidimijs. dum dixit q primi dolores quos passus fuit Hector illi fuerūt frigidi. 2ᵗ fuerūt calidi per calidū ⁊ frigidum enim intelligit manifeste causam cū dolor in se nō sit calidus aut frigidus. ⁊ idē intelligit hic. s. causam doloris per dolorē. De parte secūda dicit q in apostematibus calidis vt in erisipila q̄ est apostema colericū ⁊ flegmone quod est sanguineū. ⁊ in vulnerib⁹ ⁊ incisionibus ⁊ excoriationibus ⁊ cōcussionibus q̄ solent esse cause fortis doloris ꝯtingit q ista eadē sint cā egritudinis mētis. q₂ faciūt ifirmos ista pacientes egrotare mēte ⁊ ita videtur gal. uelle nos maxime notare afforismū in istis causis. nā tūc est malū signū q₂ significatur nocumentū magnū eē cerebro cōicatū nisi fiunt a cā p̄mitiua puta vino vel simili. vulnus võ est solutio manifesta in carne sine pura excoriatio est solutio cōtinuitatis in cute. cōcussio vero ē solutio continuitatis multi nerui accñs ossi vel alteri mēbro vt dicitur secūda primi ca° de egritudinib⁹ solutionis cōtinuitatis ⁊ quarta quarti ca° de concussionibus tractatu 2°. ❡ De tertia parte dicit q nō distat siue dicas mentē egrotare siue intellectū siue memoriā. nā de oībus pōt verificari mō dicto in expōne afforismi. Ex quo videtur velle q p mētē oīa ista intelligere possumus. ⁊ tu nō q hoc nomen memoria sumit̄ qñqȝ pro virtute reseruatiua qñqȝ ꝓ virtute cognoscitia p spēs in ea reseruatas ⁊ illa est estimatiua. ⁊ tu vide hec clari⁹ in. 2°. tegni ⁊ in prima primi sūma ꝺ virtutibus.

**Que in multo** tempore. ypo. in isto afforismo intendit duas cōclōnes. secūda ponitur ibi. que vero. prima cōclō est ista corpora que extenuantur in multo tpe tarde resumunt̄ ad pristinā dispositionē que ꝓbat̄ sic illa corpora tarde resumūtur in quibus est oportunū restaurare ptē difficilis restaurationis. ⁊ in quibus restauratiua virt⁹ est debilitata sed illa que in multo tpe extenuantur sunt huiusmodi igitur ⁊c. ꝯclusio est clara ⁊ residuū declarabit̄ i notatis. ❡ Que vero Scđa cōclō. corpora q̄ modico tpe extenuātur cōsueuerūt ēt restaurari in modico. ꝓbat̄ q₂ in istis virtus restauratia remansit satis fortis ⁊ id qđ restaurandū ē nō ē difficilis restaurationis. ❡ Circa istū afforismū nō p̄mo q per extenuationē itelligimus diminutionē hūiditatis substantifice aut nutrimētalis. s. humoꝝ aut hūiditatis sed per restaurationē intelligimus reditū ad p̄stinā quantitatē taliū humiditatuȝ nāliū per eā regenerataꝝ in corpore ꝓportionabiliū virtutū deperditaꝝ. Nō secundo q extennuatio aliqua est nālis vt in qbusdā senibus ⁊ in qbusdā iuuenibus respectu pueritie. qđā võ est accñtalis ꝯñs aut causas extrisecas. sicut vigiliā famē laborē tristitiā ⁊ qñqȝ nimiā qetē vt dimittens exercitiū qñqȝ cadit in ethicā vt pȝ secūda primi. aut ꝯñs causas intrinsecas sicut omne genus male cōplōnis ꝓhibentis aut digestionē aut nutricationē ⁊ de accñtali quōcūqȝ ꝯtingat intelligitur afforismus. ❡ No. tertio q resumptio siue restauratio fit per cibū a virtutibus digestiua ⁊ nutritiuā cū sibi de seruientibus ⁊ per causas istas virtutē fortificantes simul cū administratione cibi cōuenientis ad illud ❡ Nō 4° q si inconuenit vnā causam que vni esset extenuatiua alteri esse resumptiuā. nā hoī flegmata hūti in carne ⁊ neruis digestionē ꝓhibentia balneū sulphureū ⁊ fricatio ⁊ exercitiū essent cause resumptiue. sed colerico valde calido ⁊ dissolubili. ista essēt cause extenuatiue ⁊ e cōtra quies isti secundo esset resumptiua ⁊ primo extenuatiua. ⁊ ex hoc pȝ veritas ꝓbleumatis primi. septime particule pp qđ sedes hos impinguat hos vero demacrat. ❡ Nota quinto q cause demacrantes corpori occurrentes in modico tpe nō multū de radicali hūido dissoluunt q₂ plus resistit radicale humiduȝ: sȝ plimū

dissoluūt hūiditatē & sanguinē sed qñ multo tēpore ꝓcedit extenuatio & q₂ humiditates dissolute & paucificate sunt facilius de radicali ꝯsumitur. Et q₂ in eodē tpe nō potuit fieri restauratio talis hūi di. iō multū durante extenuatione multū remanēt mēbra a radicali humiditate depaupata. & iō etiā multū debilitata. Sexto nō ꝙ iste radicales ptes difficilius restaurātur q₂ plures transmutationes sunt ad eoꝝ restauratione necessarie tūc p₃ causa verificans afforismū q₂ illa q̄ multo tpe extenuantur idigent regeneratione ptiū radicaliū que difficilius regenerantur q̄ʒ hūiditatꝫ nutrimentales & cū hoc mēbroꝝ virtus ē valde deffecta. & iō ēt merito huius tarda fit restauratio. sed in corporibus q̄ in pauco tpe dissoluūtur alijs pibus minus est de radicali restaurādū & virt⁹ ēt est minus deffecta. iō faciliter ista corpora resumuntur. & in modico tpe respectu ꝑcedentiū. & huius afforismi concordia colligitur septima 4ᵃ tractatu 4ᵒ caᵒ primo & est vtilis vt patet.

¶ Macies paruo Gal. primo ostendit in quo differt macies in multo tpe facta & in modico. 2ᵒ verificat ex illo ambas cōclōnes 3ᵒ ponit diuersitates afforismi. ibi 2ᵃ vnde necesse. ibi 3ᵃ. & finis. ¶ De pma dicit ꝙ macies q̄ in paruo tpe est acqsita reddens corpora tenua itelligiꝉ esse pp deffectū hūiditatis nutrimentalis q₂. s. in carniū porositatibus nō est tanta quantitas vt cōsueuit tñ solida mēbra non sunt multū ꝓportionabiliter dissoluta sʒ illa que multo tpe extenuantur ē pp deffectū ptiū mēbrorū radicaliū. & iō in istis multo tpe extenuatis vene defferentes sanguinē p corpus & ipsum epar & stomacus & alia mēbra. in quibus fit cibi digō sūt corrupta. i. in virtute sua diminuta & in quantitate humiditatis ita ꝙ non pōt cibus digeri in quantitate corpori sufficiente. ¶ Unde cū necesse ¶ Uerificat afforismū per causam di. ꝙ q₂ corpora si debent refici o₃ ꝙ reficianꝉ cibo. iō ista secūda. s. multi tēporis ē pp virtutis mēbroꝝ debilitatē & pp difficultatē regenerationis deperditi nō nisi i multo tēpore reficiūtur. & hoc itendit ypo. ꝙ corpora extenuata per solā nutrimentalis humiditatis deperditionē refici celeriter debent ex cibo q₂ in illis mēbra appetitiua & digestiua sunt fortiora q̄ʒ in pmis nō ergo o₃ ꝙ citius redeant q̄ʒ prius remacrabantur. sed citius q̄ʒ priora. ¶ Et finis ¶ Ista pars patet de se.

Si ex egritudine &c. Ypo. i isto afforismo intendit duas cōclusiones & secundā ponit. si vero nō. cōclusio prima est hec qñcunq₃ corpus exiens egritudinē accipit cibū sufficientē cum appetitu & nō reffīcitur ex cibo significatur ꝙ corpus vtitur nimia quantitate cibi. ꝓbaꝉ in isto casu significatur ꝙ vtitur cibo quē digerere nō pōt sed oīs talis est nimie quantitatis igitur &c. minor p₃ q₂ nō pp aliud calor sibi non dominatur. & maior p₃ q₂ alꝛs resumeretur. ¶ Si vero nō accipien. ¶ Secūda conclō corpus exiēs egritudinē qđ nec sumit cibū cū appetitu nec reffīcitur significat ipsum indigerē euacuatione. ꝓbaꝉ q₂ significat malos humores q̄ sunt cā & nō appetendi & non digerendi & tales sūt euacuandi &c.

¶ Circa afforismū no. pmo ꝙ per corpus exiēs egritudinē intelligitur cōualescēs ab egritudine que est apta extenuationē facere vt febris & apostemata & mlta talia. & sunt ista corpora neutra q₂ nec sunt ex toto cū suoꝝ opum perfectione nec ex toto sensibiliter lesa i suis operationibus vt dicūt medici. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ hoꝝ cōualescentiū ex egritudine qdā sūt vere ꝯualescentes in qbus merito presentis dispōnis nō est dispō ꝑpans ad recidiuam qdā aūt sunt cōualescētes nō vere q₂ in eis ē dispositio prepans ad recidiuā multotiens enī cōtingit aliquem egredi febrē remanēte mā propter aliq̄ʒ causam tūc inepta ad faciendū febrē que mā postea aliū morbū apta est cāre nisi euacuetur & ista pocius decidentie sunt neutra. Nō 3ᵒ ꝙ cum corpus est ex morbo ꝯualescens & appetit cibū & sumit bene cibū ē signū corpus eē bene mondificatū. & iō vt plurimū ꝙ si bene regatur debite resumetur. nā in talibus mēbra debent esse sufficientia ad ita digerendū cibū cibi ꝯuenienter exhibitū vt resumanꝉ cū nō sit ibi impedimētū maloꝝ humorū. & iō si nō resumitur stante debito regimine in qualitate cibi & alijs rebus nō nālibus puta excercitio accidētibus anime somno &c. signatur ꝙ deffectus ē ꝙ nimiā cibi sumit quantitatē cū illā calor digerere nō potuit & ita verificata ē prima conclusio afforismi. ¶ Nō 4ᵒ ꝙ cū talis exiens egritudinem nō appetit cibū & cū hoc nō resumitur impedimentū o₃ esse plerūq₃ pp malos humores si debitū exhibeatur regimen & q₂ hūores illi sunt male regulabiles a virtute o₃ ꝙ euacuenꝉ & ita verificata est secūda conclusio. ¶ No. qnto ꝙ qñq₃ ꝯualescens in quo nō sunt mali humores imo plene euacuatus nō appetit cibū sufficientē ipsum reficere a principio nec si caperet posset digerere & hoc cōtingit duobus modis aut pp malā qualitatē derelictā ex morbo in aliquo mēbro. aut pp nimiam caloris debilitatē. & iō cōtingit in quibusdā casib⁹ ꝙ cōualescens capit cibū nec resumitur & tñ nō indiget corporis euacuatiōe q₂ hoc est aut ex nimia euacuatione aut ex mala qualitate. ita ēt qñq₃ contingit ꝙ in cōualescente nō vere remaneat appetitus ad cibū pp humorē acetosum excitantē appetitū & ipsuʒ nō resumi & nō erit pp cibi nimiā quātitatē sʒ ꝓpter humorē malū euacuāduʒ. ¶ Nō ꝙ 6ᵒ ꝙ qñ dicimus ꝙ tale signū significat talē rem nolumus dicere ꝙ necessario illo signo exñte sit illud qđ dicim⁹ significari. tūc enim oīa signa essēt necessarie veritatis contra auic. secūda primi illo caᵒ accñtia & significationes sʒ sufficit si vt plimū ita cōtingat ¶ Hijs igitur nō obstantibus q₂ plurimū stātibus ꝯditionib⁹ significātibus positis in afforismo seqꝉ significatuʒ. iō cōclōnes ypo. sunt vere vt iacent q₂ dicit significāt & ñ dicit sic neces-

sario seq. similē āt sententiā huic colligere possum⁹ secūda 4ᵉ ca° de cibatione conualescētiū.

Dubitat̄ vtrū exiens egritudinē accipiēs cibū cū appetitu φ nō resumitur vtatur cibo ampliori. ad ptē negatiuā arguitur sic possibile ē appetitū eē fortē ex mala mā in stomaco ɔtenta ⁊ sumere debite quantitatis cibū ⁊ tñ ñ resumet̄ s3 in isto casu nō vtit̄ cibo ampliori ⁊ sūit cū appetitu ⁊ egredit̄ egritudinē igit̄ dubiū falsū ¶ 2° possibile ē in cōualescentib⁹ mēbra alia a stomaco eē infecta mala qualitate stomaco bene appetente q̄ mala qualitas ꝓhibebit mēbroꝝ debitā resūptionē vt p3. sed hoc stante nō erit necessaria euacuatio ⁊ corpus egrediens egritudinē sumēs cibū nō cōualescit g̊ ⁊c. ¶ 3° si corp⁹ sumit cibū nō biliter ampliorem q̄3 posset digerere ⁊ ita appetit Seqt̄ φ appetitiua opeatio erit lesa sensibiliter aut digestia cū nō sibi inuicē debite ꝓportionentur vt debent ergo corp⁹ erit egrū. ergo nō erit cōualescens ⁊ sic videt̄ claudere ɔtradictionē ɔditōnalis hy. añs. in dubio teneat̄ ps affirmatiua que est cōcl'o ypo. ad sensum expositū q₂ nō o3 in casu dicto signū esse veritatis sed raro cōtingit oppositū sicut raro ɔtigūt casus quos argumēta facta supponūt. ⁊ simile dubiū formari posset de 2ᵃ ɔclusione. ⁊ dicit̄ ēt φ est verū vt in pluribus.

¶ Hic afforismus Gal. in cōmēto facit quattuor pmo docet qd intelligēdū sit per accipiētē cibū 2° verificat afforismū p causa3 3° remouet dubiū 4° oñdit habitudinē hui⁹ afforismi ad sequētes duos ibi 2ᵃ si qs igitur. ibi 3ᵃ. qd aūt. ibi 4ᵃ. que cū ipse ¶ Dicit primo hūc afforismū eē obscuꝝ pp breuitatē vnius verbi. s. istius accipiēs. nā aliā habitātibus vsuale fuit p accipientē accipe illū q sumit cū appetitu ⁊ ita sumit̄ hic ⁊ ita appet ꝓpria loquutio. nā cū appetitu sumūt accipiūt. s3 qñ sine appetitu tūc poti⁹ eis dat̄ q̄3 accipiāt. Et p3 φ quia nūc p accipiēs cōiter intelligit̄ sumēs siue cu3 appetitu siue nō. iō ita itelligēdo afforism⁹ videt̄ falsus ⁊ hoc erat obscuritas afforismi ex breuitate illius verbi accipiens. ¶ Si qs. ¶ Gal. verificat di. φ si qs accipiens ⁊ desiderās cibū cū exit egritudinē nō resumit corpus ad id qd ꝑus tunc significat̄ φ corp⁹ nō nutrit̄ cibo accepto s3 potius agrauat̄ eo indigesto. ⁊ iō significat̄ φ vtit̄ ampliori cibo q̄3 virt⁹ digerere valeat. ⁊ ad hūc sensu3 dictu3 ē φ vtit̄ cibo ampliori. s3 ille q nec ꝺsiderat nec accipit quātū sufficit significat̄ φ appetit⁹ est deiect⁹ pp hūores malos a qb⁹ si nō purget̄ corp⁹ nō reuocabit̄ ad pristinā dispōnē virtut̄. Nā nō reddit corpus ad pristinā virtutē p cibū nisi digerat̄ non tm̄ in stomaco s3 epate ⁊ mēbris. ⁊ iō q₂ nō nutrit̄ in casu prime cōclusionis ⁊ tñ appetit merito appetitus significam⁹ corp⁹ eē mundū. ⁊ iō nō impedit̄ in eo digō pp malos humores s3 q₂ nō resumitur significat̄ φ digō ipedit̄. ⁊ hoc non cōiter nisi pp cibi nimiā assūpti quātitatē stātib⁹ alijs rebus cōiter administratis vt qualitate cibi ⁊ rebus alijs extrinsecis. Restabit g̊ φ sit signū hoc nimij sūpti cibi. s3 si ñ appetit tūc significat̄ dispō ipediēs appetitū cū mēbra inanita multū deberent appetere nisi ipediātur ⁊ hoc ipedimētū est plurimū pp malos humores. ⁊ iō significat̄ oportunitas euacuationis. ¶ Ypo. aūt. ¶ Remouet dubiū. possit quis dicere quō sunt isti euacuādi an farmaco an flobotomia. respōdet φ ypo. hoc idē in isto libro āt hūores cu3 peccāt mltitudine i venis. s. existes ꝓportiōabiliter sunt euacuādi p floiā s3 cu3 peccat humoꝝ vn⁹ ali⁹ a sāguine ñ existe peccato merito sanguis huiusmōi humor est euacuād⁹ farmaco. Et rō ē q₂ mltitudo humoꝝ p flobotomiā euacuat̄ vt quarta primi ca° de floia ⁊ gal. in ca°. de floia s3 si vnic⁹ hūoꝝ peccat ali⁹. s. a sanguie tunc p flomiā ñ sol⁹ ille euacuat̄ s3 ēt sāguis q ē nāe thesaur⁹. ⁊ iō ñ d3 merito h⁹ floia euacuari. ⁊ iō euacuād⁹ ē farmaco. ¶ Que cu3 ¶ Hic fac̄ qd dictu3 ē ⁊ p3.

Corpora vbi qs. Cōcl'o afforismi ē ista o3 volētē purgar̄ corpa ꝑus eadē bñ purgatōi ꝑpare. ꝓbat̄ ita ꝑpādo purga° ɔfert. ⁊ bñ fert ab eis ⁊ ñ ꝑpādo ñ bñ fert aut nō ɔfert igit̄ ⁊c. assūᵐ stati patebit. ¶ Circa istu3 affoᵐ nō φ ē dr̄a iter euacuationē ⁊ purgationē. nā euacua° ē gn̄ale nomē cuiusl3 euacuatōis hūoꝝ a corpe siue p floiā siue quōl3 alit̄. s3 h̄ nomē purgatō dr̄ tm̄ de euacuatōe hūoris cū farmaco ⁊ pcipue ex soluēte siue electiue euacuāte. ⁊ hoc mō sūit̄ hic siue fieri debeat vomitu siue p secessu3. ⁊ hic appet φ hic affoꝛism⁹ ñ loquitur i sāguis eductōe p floia3 i qua pl'ies digō ñ est expectāda. ¶ Nō 2° φ humoꝝ peccātiu3 i quali ⁊ hoc mō p purgatiō3 educēdoꝝ. qdā pecāt ita φ ñ dāt tp̄s iduciaꝝ imo añ iducias iferunt maxiᵐ nocumētu3 vt mē furiose aut stricte aut large. ⁊ i istis ñ o3 p⁹ corpa ꝑpare. s3 qñ iste mē dāt iducias i isto casu o3 p⁹ corp⁹ ꝑpare. ¶ Nō 3° φ ꝑpatio corpis ad purgationē. vt p3 i cōmēto ē duplex qdā. n. respicit mēbra corpoꝝ vt verbigra. ꝑpatio poroꝝ relaxatio mēbroꝝ p q̄ mē euacuātur ⁊ talia qdā respicit hūorē euacuandū. s. si est viscosus φ incidat̄. si autē ē grossus φ subtiliet̄ ⁊ breuiter vt digerat̄. ⁊ de vtraq3 ꝑpatione itēdit hic ypo. vt patet in cōmēto. Ex quo appet dr̄a iter istu3 afforismu3. ⁊ secundu3 prime pticule. s. digesta medicari ⁊c. q₂ ille est generalior. ¶ Nō 4° φ cum fit euacuatio ante ꝑpationē dictā sequuntur multa nocumenta. nā virtus multu3 debilitat̄ q₂ euacuatur plurimu3 ꝺ iuuatiuo ⁊ nō ita euacuatur de nocitiuo. q₂ multu3 resistit ⁊ residuu3 miscetur cum iuuatiuo. ita φ ille malignet̄ ⁊ q₂ agitatur remanens ꝓhiberet a facilitate sue digestionis ⁊ ista sunt nocumenta generalia talis euacuationis igit̄ opposita fiunt si ꝑus corp⁹ mō dicto ꝑparet̄. ⁊ h̄ pp hūoꝝ obiaꝫ ⁊ viaꝝ ꝑpationē. Spālia āt nocumēta dicēt̄ in cōmēto ⁊ ibi reddet̄ cā. Ex hijs colligit̄ afforismi verificatio nā cu3 fiunt fluxa corpa mō exposito tollerāt faciliter euacuationē ⁊ mā mala euacuatur ita vt ide morbi ⁊ mala accidentia remoueātur ⁊ confert ⁊

bene fertur ꝛ aliter nō ꝓpter nocumenta dicta. Concordia aūt affōi colligenda est quarta primi. cap. de regulis cōībus solutiōi ventris ꝛ vomitui Et vtilitas patet.

¶ Multi medicorum. Gal. in cométo facit 4. primo ponit opionem vnā circa intētionē affōi. eā dicendo esse falsam. 2° ostendit intentiōē ypo. ostendendo vtilitatē que sequit operādo ſm eius intentionē. 3° ostendit nocumenta q̄ sequūt. si aliter euacuet corpus q̄ ſm doctrinā. 4° ponit in sūma sniam affōi expositā. ibi 2° Sed nō tam vilis. ibi 3° Quicquid neglexerit. ibi 4° Hic intē dit. ¶ De prima pte dicit ꝙ qdā medici intendūt ypo. velle in hoc affō ꝙ corpora purgāda sunt ꝑp anda purgationi hoc mō qi vomitu purganda sīt preparentur ꝑus cum aqua calida ꝛ cum cibis hu midis fastidiosis ad uomitū inclinātibus. ꝛ si flu xum ventris ꝓuocare volumus. primo mollien do eoꝝ ventres vt sint parati ad solutionē. ꝛ licet ista sint vtilia multotiēs vt hꝫ videri in illo affō. ad elleboꝝ. ꝛc. tamē ypo. hoc nō intendit rē illā. ¶ Sed nō ¶ Hic facit ꝙ dictū est dicens ꝙ ypoc. hic intendit rē magis necciam q̄ iam ipse multis expimentis ꝓbauit. ꝛ est ꝙ humores grossi sīt sub tiliandi ꝛ viscosi incidendi ꝛ pori p quos hꝫ tran sire mā sunt aperiendi. Et vtilitas harū reꝝ est ꝙ hijs factis poterit humor expelli p mediciaꝫ tpatā .i. non multū fortem que hodie vocatur medicina benedicta vt reubarbaꝝ. māna. agaricus. cassia p quam medicinā non conturbetur nā. hec igit est ꝑparationis vtilitas. ¶ Quod qui ꝛc ¶ Ostendit nocumenta que sequūtur si dimittatur hec doctri na dicēs ꝙ q neglexerit hanc ꝑparationē sed tātū ad dandū medicinā solutiuā sine ꝑparatione re dit humores dissolutos angustiores. primo qꝛ n̄ facile penetrāt iō eoꝝ nocumenta ledēdo mēbra per que transeunt durāt diu ꝛ angustiā facit ꝛ cū nimijs torturis. i. tortionibꝰ qꝛ ventosāt ꝛ extēdūt mēbꝝ in quo claudunt ꝛ cū defectionibꝰ. i. sincopi qꝛ fumāt male mē multū agitate ante q̄ educāt. ꝛ visus cor ꝛ versus cerebꝝ. iō ēt cū vtiginibꝰ ꝛ in ordinatis pulsibꝰ fiunt i loco humoꝝ illorū soluti ones. ꝛ cū hoc ēt nocumenta gnālia s̄ in expōne affōi dicta sequūtur. Et cās hoꝝ dixit se alias di xisse. no. tū ꝙ hꝫ vitatem vbi humores a vijs duc tuū fuerint distantes multū. Nam si in ipis vijs cōtineantur ꝛ vbi sint multū viscosi ꝛ grossi. Hic intendit. ponit affōi sniam di. ꝙ ypoc. intendit corpa purganda per vomitū vel solutionē ventris debere fieri mollia vt dixit pria opio. ꝛ cuꝫ hoc ꝙ pori aperiātur ꝛ mā subtiliet ꝛ dissoluatur ꝛ inci datur ita ꝙ hec preparatio respiciat ꝛ humoreꝫ ꝛ corpus a quo dꝫ fieri euacuatio.

Non pura corpora Cōclu sio af forismi est ista. corpa non pura nō sunt cibatione resūptiua ꝛ multū nutritia ci bāda. ꝓbat. ista corpa quāto magis tali cibo nu triantur tāto magis ledunt. igitur nō sīt tali cibo nutriēda vel cibāda. ꝑña pꝫ ꝛ assuᵐ declarabitur. ¶ Circa affōm no. ꝙ corpa nō pura intelligūtur vniꝰ illa in quibꝰ est notabile peccatū humoꝝ in totius ābitu ꝑcipue quo ad interiora ꝛ exteriora simul. ꝛ hoc ostēdetur in illo affō. vbi fauces. No ta 2° ꝙ hꝰmōi notabile peccatū aut est in quanto spāli aut in quali aut in vtroqꝫ vt plurics s̄ decla ratum est. Et si est peccatū in quāto nō quali spā li tunc dicuntur a medicis plectorica. i. valde r̄ple ta. Si vero fuerit peccatū in quāto ꝛ quali simul. aut quali tm̄ dicatur cacochima corpa. i. hn̄tes malos a cachos grece qꝺ est turpe ꝛ chimos qꝺ ē humor. ¶ No. tertio ꝙ huiusōi peccato exñte ma gno vt dr̄ oꝫ corpora aut esse egra qꝛ illi humoꝛs actu faciunt egritudinē. aut saltē opꝫ esse neutra nūc decidentie qꝛ parata sīt in egritudinē cadere. ¶ Nota 4° ꝙ nutricatio ē duplex. quedā cū cibo cibali pure operante a mā vt carnes pulloꝝ viteli ouoꝝ panes ꝛ similes cibi in qbus aut nulla est medicine rō aut pauca de qua multū nō curatur. sed sola v̄tus cibi a mā opātis. quedā vero ē cuꝫ cibo medicinali aliquā notabilē qualitatē hn̄teꝫ corporis alteratiuā. hic aūt intelligimꝰ de cibatio ne p cibū absolute. ¶ 5° nota ꝙ ēt cibationū ciba liū quedā est resumptiua cuiꝰ v̄tus est corpis v̄tu tem ꝛ plenitudinē augere. quedā aūt v̄tutū custo ditiua ne deficiat ꝛ ꝓprie est ſmo in isto affō. ꝺ pꝰ Ex istis colligitur sensus affōi. corpa non pura. i. in totius ambitu saltem quo ad interiora notabil' peccatū humorum habentia nō sunt cibandi cibo cibali ꝛ cibatione resumptiua. ¶ Sexto nota cām esse veritatis qꝛ cibus cibalis cum operetur patiē do facile ꝯuertitur ad qualitatē quaꝫ inuenit i cō poris humoribus. Et ideo si peccatum est solius quanti per cibationem resumptiuam augetur illꝺ peccatum humoribus augmentatis in quanto. si vero peccatū est in quali peccatū augetur cum ci bus ad naturam dominātis humoris conuertat. non ergo sūt talia corpora tali cibatiōe cibanda. ¶ Nota septimo ꝙ lesio sumpto cibo superueni ens quandoque est ex intrinseco cibi defectu quia peccat aut in quali aut in quanto aut mala ꝓprie tate aut malo ordine. Quandoque vero ledit ci bus ex causa sibi extriseca sicut in dispositione ae ris ꝛ humorum corporis ꝛ propter complexionē corporis malam ꝛ de lesione hoc modo loquitur ypo. ¶ Ultimo nota ꝙ licet afforismus proferat corpore vniuersaliter existente impuro ēt potest i telligi vbi membrum impuꝝ sit vnum sed habēs pro toto vigere ꝛ toti mandare sicut stomacus ep cor vene ꝛc. Potest etiam verificari vbi membrū vnum sit impuꝝ ꝙ ipsum membrum quantūcun qꝫ magis nutrit modo dicto tanto magis illꝺ mē brum lederet. ¶ Cōcordia affōi colligenda ē ter tio tegni. ꝛ est vtilis ꝛ āpliat vt dictū est ꝛc. Sed contra hanc sententiam. due leues occurrūt in stantie. quia in pria particula affo. ꝛ ꝯmēto. 17. dr̄

q corruptioni hũoꝝ est restauratio neccia cũ tẽpamẽto. Cum ergo corpora sint non pura que coruptiõꝫ hũoꝝ patiũt. seqꝛ q ill' ẽ neccia restau° ꝛ cibatio cũ tpamẽto. tpatus aũt cibus maxie vr̃ eẽ cibus cibalis. fa instãtia qꝛ 3° p̃mi cap° de regimine eius quod comeditur ꝛ bibitur dicit Auicenna.

¶ Sepe conuenit ei in cuius corpore hũores habundãt corrupti vt rẽ bonã largit' comedat ꝛ proprie cũ non patitur ventrẽ sibi solui. ppea q ẽ debilis. vr̃ ğ q nõ semper q̃tũcunq; magis nutriens magis ledes. ¶ Ad pm̃ dr̃ q sup̃ patuit non esse i tentionẽ gal. q ista corpa cibent' cibo cibali resũptiue. Et iõ addidit istã particulã cũ tẽperamento ¶ Ad 2m̃ dr̃ q ille tex. põt verificari mult' modis Nã talia corpa cũ si patiant' se purgari pptep de bilitatẽ. iõ ꝯuenit eis ad remouendã debilitatẽ q rem bonã comedẽt largiter. i. q̃tum oꝫ vt virtus foueat'. Sed ex hoc nõ seqtur q cibentur cibo cibali resumptie. nã cibatio resũptiua hꝫ corpis virtutẽ ꝛ plenitudinẽ augere. sed hoc nõ nisi corpoꝝ virtutẽ qꝛ res exit valde subtilis. Posset ẟo dici q affõ' intelligitur regul'r operãdo. mõ ista cibatio fit ppter neccitatem debilitat' virtutis ꝛ irregul'r.

¶ Tertia expõ est q per rẽ bonã auic. non intelligit ibi cibũ cibalẽ temperatũ sed cibũ illi corpori ꝯuenientẽ q est aut alteratiu' aut secessiuus. nam ex quo iste nõ patit' ventrẽ sibi solui dabim' cibuꝫ secessiuũ multe q̃titat' aut alteratiuũ ẟm exigẽtiã morbi q sit multe q̃titatis vt multũ alteret' mala mã. ꝛ iste sunt res bone illi i͂firmo. ꝛ hoc nõ repugnat ꝯ°nem. ¶ Uel 4° dic q est comestio choacta reꝝ tpatarũ ad p̃parandũ corp' purgationi. simil' .n. hũectantur vie ꝛ v̾tus fortificatur. ꝛ iõ si p̃mo non erat purgatiõi patum per cibũ parabit' iuxta ea q̃ dicentur i illo affõ. ad elleboꝝ. ¶ No. tñ vltio nulla esse corpa non pura q̃ sint aut sana aut neutra qbus non posset stãte ipuritate ꝯ°re cibatio siue sint plectorica vt 4° ne regie sanitat'. siue cacochima vt scabiosa ꝛ leprosa. sed non ꝯuenit cibatõ cibalis resũptie regul'r opãdo. ꝛ hoc voluit affo'.

¶ **Cibi subeuntes.** Gal. in ꝯmẽto ostẽdit tria. primo oñdit qd seqtur assumptionẽ cibi in corpe non puro. 2° oñdit cuius mẽbri ipuritas hoc maxime facit. 3° repetit vnũ aliud nocumẽtorũ istoꝝ superius dictũ. ibi 2°. Hoc plurimũ. 3°. ibi. patiũt ad aliud. De p̃ria dicit q cibi igrediẽtes corpora nõ mõdificata a malis humorib' corrũpunt'. ꝛ iõ illorũ maloꝝ humorũ quãtitas auget'. sed qualitas illoꝝ p hoc non mutat' supple ad meli' igitur. ¶ No. q qꝛ cibus cibalis a mã opatur iõ faciliter trãsmutat' nãm ad rei i ip̃m agentẽ. qꝛ ğ calor nãlis illos cibos a ꝑpria forma mutat ut ꝯuertat in chilũ cũ eliquati sit recipiũt malã qualitatẽ hũoꝝ maloꝝ facilit' ꝛ ꝓhibetur calor nãlis agere vt oꝫ. ꝛ finẽ quēꝫ itendit. ꝛ iõ gnãtur non ex cibo res a calore nãli intenta sed res hũoralis alia nõ nãlis Et iõ hec lesio opõis dr̃ corruptio ꝛ cibi dñr a medicis corrũpi. i. corruta trãsmutatione nãli transmutari. Si tñ v̾tus illis hũorib' dñaret' non oporteret ita sequi licet non perfecte cibus mutaretur. ¶ No. 2° q ex multa ciboꝝ assũptione posset aliñ p viã indigõis flegma generari multũ ꝛ multa colera in stõ exñte ꝛ tũc qualitas hũoꝝ mutaret'. sꝫ non ad melius qꝛ totus humor esset adhuc magis nociuus q̃ꝫ prius. qualitas ergo gnãlis q̃ est nobilitas non mutat' i melius licet ꝯtigat qualitatem sp̃alem notabil'r trãsmutari. ¶ Hoc plurimũ. Facit quod dictũ est ꝛ dic q istã ciboꝝ corruptioneꝫ ꝛ ad malorũ hũorũ nãm ꝯuersionẽ cibi maxime illi patiunt' i quoꝝ stomacis mali hũores habundãt. ¶ Nota q cibus in stõ p̃ma digestione digeritur in chilũ ꝛ epar ẽ aptũ gnãre ex eo bonos hũores. Cũ igit' p̃ma digestio ipeditur ꝛ corrũpitur. oẽs posteriores corrũpuntur ꝛ ipediunt' ꝛ p̃cipue si p̃mũ ipedimentũ fuerit notabile. nã sequẽs digestio ꝛ si prime diuutionẽ posset corrigere. tamẽ corruptã notabilẽ nullo mõ põt corrigeꝛ nocumẽto in stõ. ğ exñte maximo mali hũores generãtur Et si dicat' in quo mẽbro mali hũores generãtur Potest dici q hoc sit in epate nã stõ malũ chilluꝫ generãtur ꝯtrahit' epar pp neccitatem. ibi ẽt digestio epatis corrũpit' ꝛ mali hũores generãtur cuꝫ patiẽs non sit paratũ pari debitã epatis opõnem Et hoc possum' dicere saluãdo Auer. 3° colliget. q vr̃ velle idem membꝝ esse generatiuũ bonorũ ꝛ maloꝝ humorum. Uel 2° ꝯcedimus q in stõ generant' mali humores non eiusdẽ sp̃ei sp̃alissie cũ naturalib'. vt sentire vr̃ auic. p̃ma p̃mi cap. de humoribus de colera prassina ꝛ zinaria. nec oꝫ illõ membrum quod non potest bonos hũores generare non posse generare non bonos. ¶ Patiunt'. Dicit q patiunt' aliud isti quod fuit dictum supra in illo affõ. si ex egritudie. ꝛ est quod non reducũtur ad p̃stinũ vigorẽ nisi prius purgentur.

**Facilius est repleri.** Conclusio affõi est ista. Corpora resumenda facili' resumunt' re accepta in forma liq̃da potabili q sumpta in forma solida masticabili. ꝓbat' Res isto mõ i forma potabili sũpta est facilius in subãm corpis trãsmutabilis. ꝛ ẟm plures suas ptes ab eaꝝ naturali calore. igit' facili' talia corpa p rem talem resumunt'. ꝯña nota. ꝛ assumptũ statim declarabit'. ¶ Nota p̃mo q in affõ p repl'oem debemus itelligere resũptionẽ i qua ẽ augmentatio humiditatũ nutrimentaliũ ꝛ hũidi mẽbral'. ꝛ iõ in eo oꝫ repleri vasa ꝛ porositates mẽbroꝝ. sũit ğ repletio p resũptione. ¶ Nota 2° q resumptio cõpletur p̃ncipal'r p digõem ꝛ nutricationẽ. ꝛ iõo illa dicunt' facil'r replere ex qbus corpus est aptũ faciliter ꝛ ẟm plurimas illaꝝ partes nutriri. Naꝫ qꝛ de rõne repletionis est nutricatio nõ absolute. sed ẟm plurimas ptes iõ ad facilitatẽ oꝫ ãbas rõnes ꝯcurrere. ¶ Ex quo seqtur hoc argumentum nõ valere. a. est facilius digestibile q̃ꝫ b. igit' est magis ꝛ facilius repletiuum sꝫ oportet addere ꝛ ẟm plĩmas ptes in subãꝫ corporis facil'r trãsmutabile

vel alij de potu absolute q ē res liqda merito modi sue substātie sine masticatiōe deglutibilis τ soluz cibi eliquationi τ penetrationi iuuamētū p̄stās si ue hoc ꝙ fit in subam corporis ttāsmutabile τ ille ē aqua .2o mō sumit pot⁹ ꝓ re nutritia merito sui mōi sube siue masticatiōe deglutibili.τ hoc mō vi nū ē potus τ iuscula τ hoc modo sumitur hic.

¶No.4° ꝙ ad facilitatē nutricatiōis τ digōis vi dent ɔcurrere ɔplō modus sube τ ꝓprietas. naz merito ɔplōnis calida τ humida facili⁹ digerunt cū nō multū excedūt q2 sūt ꝓportionata agēti di gōnez q̄ fit caliditate τ humiditate.Merito vero mōi sube illa q̄ nō sūt multū subtilia sicut aq̄ nec sūt multū grossa sicut panis sūt faciliter digestibi lia.nā cū ad hoc vt sint ōbite digesta sit oportunū ea eē ɔuersa in chilū saltē digōne p̄ª. Iste āt i mō sube ptisane similant.Seqt̄ ꝙ cibus sibi ꝓportio nalis merito mō sube facilime i ipsū trāsmutat̄ lȝ facilius id qđ ē subtilius q̄ȝ illud ꝙ ē grossius aliis paribus.sȝ ꝓpter ꝓprietatē currētē inter cibū τ ci batū illa dicunt magis nutritiua int̄ q̄ τ nr̄uz cor⁹ currit melior ꝓprietas p̄pās ea ad paciendū hoc⁹ passiōis q reqrit̄ ad digōnē τ ista nō cognoscunt nisi p experiētiā.nā tn̄ dedit aialib⁹ gustū tāq̄ȝ nālē iudicē ad taliter discernēduz de quo planius isra dicet̄.¶No.5°. ꝙ p cibū intelligimus rē in corpe nr̄o vi caloris nālis trāsmutabilē ƒȝ totū aut ptez in subaz corpoꝝ nr̄oꝝ q̄ńq̄ȝ vero stricti⁹ rē dictā:sȝ cū h̄ merito sui mōi sube.ñ sine masticatiōe ðgluti bilē τ hoc⁹ sumit̄ hic.Ex quo seqt̄ oēȝ cibuȝ hoc⁹ sūptū p grossiciē τ duritiē excedere potū vt hic su mit̄. Seqt̄ 2o oēȝ talē merito mōi sube difficili⁹ di gestibilē aliquo determinato potu.¶6° notādū ꝙ lȝ aliq cibi sint alijs facilius digestibiles. nō tn̄ oȝ ꝙ in quolibet humano corpe facilius digerāt̄. nā vitelli ouoꝝ τ si facilius digerant q̄ȝ caro porcina. tn̄ i stō vehemēter colerico nō facilius digerunt q2 in illo corrumpunt̄ iuxta ea q̄ dicūt̄. 2° tegni de si gnis ɔplōnis calide stōi vbi dicit corrūpunt̄.n. in eo facile trāsmutabilia sȝ in corpib⁹ mediocris ca loris aut remissi τ pauci ista melius digerunt̄. 7° no.ꝙ corpa resumēda sūt cōiter ɔualescētia vere τ inanita sine plenitudine maloꝝ humoꝝ vt dictū ē in p̄cedēti affō τ in istis calor ē debilis . τ iō pȝ q̄ dictū ē in ɔclusiōe ꝙ cor⁹ resumēda sūt potu τc.τ nō fuit dictū absolute ꝙ oia cor⁹ facili⁹ replēt̄ potu q̄ȝ cibo.Ultio no.ꝙ quocūq̄ȝ cibo assūpto ad sēsū datū ɔtingit accipere aliquē potū ƒm modū sube ꝓpingorē chilo.τ iō alijs paribus facilius i chilū corpi ꝓportionatū ɔuertibilē τ ƒȝ plures ptes.

¶Ex quo seqtur ꝙ quocūq̄ȝ cibo sūpto ɔtingit accipe potū quo corp⁹ resumēdū facilius repleat̄ τ hāc ɔclusionē vult γ.nō ꝙ quolibet potu nutri tiuo facilius repleat̄ cor⁹ q̄ȝ cibo.nā ɔtingit iueni re potū a quo plures superfluitates aqe τ aeree sūt abiciēde in digōne pria q̄ȝ sint superfluitates teree cibi certi illi potui eq̄lis.τ iō ñ ƒȝ plures ptes erit i corpis subaȝ trāsmutabilis.¶Cā ḡ v̄itat̄ ɔclusiōis ē.q2 quocūq̄ȝ cibo ad sēsū datū accepto ɔtingit ac cipe potū q merito mōi sube ē ꝓpiqor optie dispō ni chili τ est ēt passibilior sui subtilitate. Et iō ƒm plures partes alijs pibus in corpis subaȝ facilius ɔuertet̄.¶Cōcordia hui⁹ affōi colligit̄.18.ɔtinent̄ τ 2a quarti.ca° de regimine ɔualescēt̄.τ 3° p̄mi c°. de regimine eius qđ ɔmedit̄ τ bibit̄. τ est vtilis τ ampliatur vt pȝ circa p̄sentem affōm dubitatur.

Dubitat̄ vtꝝ cibarijs i forma liqda faciliꝰ cor⁹ humana repleātur q̄ȝ in forma solida vt vr̄ velle p° affōi.¶Ad ptē negatiuā ar guit̄ sic.facilime corpus replet̄ illis cibarijs q̄ citi⁹ alijs pibus assimilant̄ corpi.Sȝ cibaria sicca citi⁹ corpi iuuenis τ h̄nti ɔplōꝫ siccā assimilant̄.ḡ illis cibarijs hec cor⁹ facilius replent̄.maior pȝ q2 nu tricatio ē assimilatio nutrimēti ad nutritū vt patȝ prio virtutū nāliū ca°.6°.illa ḡ q̄ citius assimilan tur citius nutriūt.τ p ɔñs eis citius corpus reple tur.minor vero ē gal.sexto de regimine sanitat̄ c°. 3° ƒm vnā trāslationē vbi sic dicit. nutricatio v̄o fit assimulato eo q nutrit cibo ei qđ nutrit̄ corpi citi⁹ āt assimulant̄ sicca qdē siccis humida vero humi dis.¶Cōfirmat̄ sic corpa calidi stōi non facilius replent̄ humidis vel liqdis cibis.ḡ nō saltē vl'ter oia corpora facilius replent̄ cibarijs liqdis. Alsᵐᵃ ꝓbat̄ sic.Ex illis nō facile replent̄ corpa hec q̄ in ipsis faciliter corrūpunt̄ sȝ liqda cibaria i illis fa ciliter corrūpunt̄.igit̄ τc.ꝓbat̄ minor q2 i istis cor rūpunt̄ facile mutabilia τ liqda sunt huiusmōi vt super affō dictū ē.¶Cōfirmat̄ 2o sic.Si ita eēt tūc oia corpora debēt cibari cibis in forma potabili cō sequens f'lm.τ ɔtra experiētiā.tūc.n.nā nō debuissȝ nobis dare dētes nec iuuenibus cibi grossiores q̄ȝ pueris ɔuenirēt.Et arguit̄ ɔña.q2 oia corpora ex illis sūt cibanda alijs paribus ex q̄bus facilime re sumunt̄ cuȝ cibus non sumat̄ nisi ad dissoluta re staurāda.¶2° principaliter arguit̄ sic ex illis cibis facilime corpus nutrit̄ q minori indigēt trāsmuta tiōe vt in subam corporis ɔuertant̄ alijs pibus sȝ similes mēbris sūt huiusmodi.ḡ illis facilime nu triunt̄ maior ē no.minor pȝ.q2 p minorem latitu dinē distāt a nā mēbri.ḡ minori trāsmutatiōe indi gēt.¶Et vltra sic arguit̄ cibi masticabiles alijs pi bus sūt mēbris similiores q̄ȝ in forma liqda pota bili ḡ minori indigēt trāsmutatione ad corpus nu triēdū τ facilius corpus eis replet̄.¶Cōfirmat̄ q2 ɔuersio in genere ꝓportionali ē facilior vt 2ᵃ. p̄mi ca°.de signis ɔplōnū.τ nō vr̄ alia cā nisi q2 pauci ori indiget trāsmutatiōe. ¶Cōfirmat̄ 2° sic nutri catio τ digō fiūt ingrossando.ḡ illa q̄ minus a nā mēbri distāt p grossiciē alijs pibus faciliꝰ nutriūt ¶Tertio p̄ncipal'r arguit̄ sic illa facilius nutriunt q̄ sūt magis ɔfortatiua sȝ cibaria grossa magis cō fortāt virtutē.ergo τc.maior pȝ q2 virtus p nutri catiōem maxime ɔfortat̄.Et minor ē auic. 3ª. p̄mi cap°.de regimine eius qđ ɔmedit̄ τ bibit̄.¶Cōfir mat̄ illa nō facilius replēt q̄ modicū dāt corpi nu trimētū.sȝ h̄uida τ liqda sī huiusmōi vt p° alimen toꝝ c°.18.Quecūq̄ȝ iḡt h̄uidiora ɔsistētijs oia mo dicum alimētum dāt corpi τ celeriter euaporans

⁊ euanescens vt alio rursus op⁹ sic i breui dura āt ⁊ terestria māsiuū ⁊ difficulter resolubile. ⁊ paulo p⁹ in fine subdit. ſ3 qñ victa fuerint ⁊ elaborata a limētu multū dāt corpi. ¶ In oppo^m ē y. in allō. ⁊ auctores allegati supra ꝓ allōi ꝯcordia. In ista qō ne p⁹ ponā ꝑambula. 2⁹ ponā ꝯclusiōes ad q̄sitū ¶ Quātū ad p^m suppono ꝙ p cibū ⁊ potū ⁊ repletionē ⁊ facilitatē replōnis intelligamus vt dictuȝ ē ſupra. ¶ Ex qbus appet ꝙ p cibū ⁊ potū intelligimus hic futuꝝ nutrimētū qd ē extra p ꝯmestionez vel potū corpibus nr̄is applicabile. ¶ No. fo. ꝙ ad hoc vt p cibū ⁊ potū hoc⁹ acceptū fiat restauratio reqrit̃ fieri digōnē eius ⁊ postea corporis nutricationē p⁹. n. in stō recipit̃ ⁊ ibi ꝑpat̃ vt facile i epate ꝯuertat̃ ad sāguinē ⁊ in epate. fo ꝯuertit̃ in sāguinē in venis āt ⁊ mēbris ꝯuertit̃ ad duas humiditates p quas ē ꝑpatus ad nutriendū vt hȝ videri p⁹ primi. ca⁹ de generatiōne hūoꝝ. fuit āt hoc necessariū vt nā. hoc⁹ ordinaret q2 illa q̄ sūt extra ꝓ cibo multū distāt a nā mēbroꝝ ⁊ ꝑcipue multa eoꝝ ⁊ nō pñt nisi p multas trāsmutatiōes ꝯuerti i substātiā mēbroꝝ: qd fit in stō. in quo ad nāȝ chili ꝯuertit̃: Et iteꝝ q̄da boꝝ sūt dura: q̄ ñ poterāt trahi ad mēbra nisi prius eliquarent̃ qd fit in stō: in quo ad nām chili ꝯuertunt̃. ¶ Ex hoc seqt̃ tres fieri diuersas digōnes in nobis ante nutricationeȝ p exterioreȝ cibū vnā in stō. ſaȝ in epate. tertiā in venis. ¶ 2⁹ seqt̃ ꝙ si sāguis q̄tūcunqȝ bene digest⁹ recipet̃ p cibo exteriori ita oȝ eū tribus digōnib⁹ trāsmutari añq̄ nutriret sicut aliū cibū. nā stōus cū in eius ꝯcauo recipit̃ nitit̃ in ipsū agere ipsū digerēdo ⁊ ad chili nāȝ ꝯuertēdo ⁊ retinet ipsū. Et q2 nō ē nāle aliquē cibari sanguine ꝓprio iō non multū ꝯueniēs currit ꝓprietas inter sanguinē sic̄ ē ⁊ stōm agentē ꝓ cibo. Et p ꝯñs ē difficilis digōnis imo plerūqȝ in eo coagulat̃ ⁊ facit accñtia veneni vt pōt colligi. 4⁹ quarti. 3⁹ seqt̃ ꝙ hoc argu^m nō valeat a. cibus ē virtualiter similior nē mēbroruȝ q̄ b. ğ vtroqȝ oīo ꝯsilr̄ applicato ꝓ nutricatione ⁊ digōne faciliꝰ assimilabit̃ a. q̄ b. Nā sāguis in venis exñs ē virtualr̄ silis mēbris q̄ caro pullina ⁊ tñ si ille sāguis in stō recipiat̃ difficilius digeret̃. Et p ꝯñs illa applicatiōe stāte tardius assimilabit̃. ¶ Notādū 3⁹ ꝙ calor stōi cū agit in cibū receptū in eo nō tm̄ agit vt calor nālis sed ēt agit vt calor absolute. nā ex quo nō pōt ab solui calor nāl' ab ista actiōe i mēbra ⁊ humidū sb̄stātificū seqt̃ ꝙ nō possit ēt absolui ab ista actiōe i alia sibi applicata. ¶ No. 4⁹. ꝙ actio caloris vt calor ē qñȝ ē ita ꝓportionata eius actiōi vt nālis vt p eā nālis actio iuuet̃. ⁊ hoc mō dicimus ꝙ digestiua iuuat̃ a caliditate qñȝ vero ista actio ē i ꝓportionata ⁊ velox nimis ⁊ nimis fortis ad dissoluēdū ita vt merito velocitatis sue actiōis ipediat̃ ⁊ corrūpat̃ digō ⁊ loco e⁹ fiat adustio istud notatū pȝ. qr aliter nō possem⁹ assignare cām qr̄ in stō calido colerico caro vaccia bñ digerat̃ ⁊ ea q̄ sūt i se facilis digōnis corrūpāt̃ vt sumit̃. 13⁹. tertij ca⁹. de corruptiōe digōnis ad finē capituli vbi dr̄. Et cū stōus ē calus absqȝ mā ⁊ cū mā colerica effusa ex epate ad ipsū pp multitudinē generationis eius i ipso per viā fellis ꝑdicta corrūpunt̃ in eo cibi leues ⁊ digerunt̃ fortes grossi sicut caro vaccina. ¶ Cōfirmat̃ q2 tūc nisi ita esset nō posset assignari cā qr̄ nō exñte defectu in receptiōe cibi. ſ. in stō paucitas cibi ē cā corruptiōis cibi in stō nisi q2 modicū resistit actōi caloris actualis stōi tpati ⁊ tñ hec paucitas ē cā corruptiōis stāte debita q̄ntitate ⁊ ꝓprietate ⁊ mō sube vt colligit̃ ca⁹. stati allegato. 13⁹ tertij ad principiū capituli vbi de cibo dicit aut ē nimis q̄ oȝ ⁊ patit̃ de digestiōe supra quā oȝ quare adurit̃ ⁊ in cinerē conuertit̃. ¶ Ex quo seqt̃ ꝙ hec ꝯña nō valet a. cibus merito modi sube: ⁊ complōnis ⁊ ꝓprietatis occulte ē facilioris digōnis q̄. b. ğ ambobus equaliter applicatis. ⁊ in q̄ntitate equali stō tpato melius digeret̃ a. q̄ b. alijs pib⁹ vt pȝ si. a. sit leuis digestibilitatis in modica quātitate applicatus ita vt aduerat̃. b. āt q2 dure est digōnis tardius patiat̃ a calore actuali ita vt non comburatur nec eius digō ꝓhibeat̃ ⁊ possibilitas casus pȝ ex notato. Seqt̃ 2⁹. ꝙ nō quāto aliquod nutrimentū est facilius passibile a nostro calore nāli tāto alijs paribs ē aptum ſm plures ptes assimulari corpori nostro. nā illud nutrimentū modicuȝ leue est passibilius a calore nāli ⁊ pibus ñ ita trāsmutat̃ sicut grossuȝ. illud ꝑterea sicut ē passibile a nāli calore ita stat ipsuȝ eē passibile ab actuali. ⁊ p ꝯñs ita magis vaporabile ⁊ sic ſ3 pauciores ptes i subaȝ mēbroꝝ ꝯuertibile ¶ 3⁹ seqt̃ ꝙ nullam claudit repugnātiam stāte debita quantitate ⁊ qualitate ⁊ proprietate oculta nutrimenti ꝓpter subtiliationeȝ ⁊ rarefactiōnē eo remanente in forma potabili fieri ineptuȝ nutricationi ⁊ digestioni in tpato stō. ꝓbat̃ nimia passibilitas ⁊ paucitas resistētie sunt cā corruptionis cibi in stō ⁊ impedimēti digōnis vt pȝ de cibo modice quātitatis. q iō nō bene digerit̃ q2 patit̃ de digōne plusq̄ oȝ ⁊ adurit̃ vt supra dr̄. ğ cū pp raritateȝ ⁊ subtilitatē posset eque bene fieri modicū resistēs seqt̃ ꝯclusio. ¶ 4⁹ seqtur ꝙ aliquis est ꝯueniens cibus corpori debili q in temperato corpore est digestioni ineptus vt pȝ de isto valde subtili q2 forti calore vt ē calor temperatis euaporet̃ ⁊ a debili conuenienter digeritur. ¶ Notandum qnto ꝙ nullus est stomacus sanus hominis cui non aliquis cib⁹ in forma liquida assumptus sit proportionate passibilitatis ita vt in eo digeri possit hoc notatum. ⁊ si per cām demonstrari non possit tamen est ad experientiam. Nam in stomacis fortissimis iuscula de fabis aut lentibus. aut de carne bouina facta digeruntur ⁊ nutriunt nutrimento forti ut patet ad experientiam. ¶ Sexto notandum ꝙ cum quēlibet cibum modo dicto nutriturum sit oportunū ante nutricationem conuerti in chilum qui est substantia similis ptisane liquide. ideo alijs paribus facilius transmutātur. Et illa secundum plurimas suas ptes nutriunt quem hanc subam alijs pib⁹ ſ3 plurias ptes ꝯuertunt̃. ¶ Hec suppō ē no. ſ3 se ⁊ per alia pia itelligo ꝙ chilum similis modi

sube ⁊ filijs qualitatẽ ⁊ in corpore ſm oĩa mẽbra ſi mili ⁊ ſic de alijs exceptis illis in qbus fit cõpatio 7° no. ꝙ alioꝝ ꝑitate poſita illa facilius in chiluꝫ ꝯuertunt ⁊ ſm plures ptes q̃ ſibi ſilitudine actua li magis ꝓportionant. pꝫ qꝛ ſilitudo iſta ẽ cã facil' ꝯuerſiõis vt dr̃ 2ª primi loco ſupra in affõ allega° 8° no. ꝙ corpora ꝯualeſcentiũ debilẽ habent calorẽ nãleꝫ. hoc põt colligi 3° tegni ⁊ ſa quarti. ⁊ iõ in eis debilis ẽ digeſtia reſpcũ ſanoꝝ alijs pa ribus Ex quo ſeqꝛ ꝙ ad equalit digerentiũ requi runt minus reſiſtẽtie q̃ȝ i ſanitate. 9° no. ꝙ alijſ paribus humida ſũt facilius paſſibilia ⁊ liqda. qꝛ humiditas ẽ magis ꝑparãs ad paſſionẽ recipien dã vt p° de generatiõe. ⁊ quarto metauroꝝ ẽ colli gendũ. ❡ Ultimo no. ꝙ in cibo nõ tñ q̃rimus nu tricationẽ ſꝫ multotiẽs robur ⁊ ꝑmanentiã eiꝰ ꝙ ꝑ nutricationẽ reſtaurat vt in illis in qbus ẽ neceſ ſariũ exercitiũ. Et iõ ſolet dici ꝙ dupliciter põt di ci aliqs cibus alio magis nutritiuus. uno°. qꝛ ſm plures ptes ſit in corpis ſubam trãſmutabilis. 2° qꝛ nutrimentũ ab illo exhibitũ ẽ ꝯſtãtiꝰ. p° mõ vi num ⁊ vitelli ouoꝝ ⁊ teſticuli galloꝝ ſunt multum nutritiui. vt quarta primi. c° p° ⁊ ſa primi c° de co qõ ꝯmedit ⁊ bibiꝰ. ſo° porcia caro ẽ mltũ nutritia vt dicit. 7° terapẽtice. ❡ Hijs habitꝭ hec eſt pria ꝯ° nõ oĩa cibaria liqda alijs paribus in q̃ȝtitate ⁊ cõ plone ⁊ qualitate oculta oibus ſolidis ſũt ſm plu res ptes nutritiua Iſta ꝯ° ꝓbat vinũ ſubtile eſt ci bariũ liqdũ qõ nõ ẽ reſpũ ſolidoꝝ niſi ſꝫ modicã partẽ nutritiuã ⁊ ſtãte quacũq; i alijs ꝑitate g̃ ⁊c. Aſſm ẽ gal. in ꝯmẽto iſto. dixit. n. vinũ. n. aquoſuꝫ ſubtile atq; albũ virtualiter aque ẽ vicinũ ⁊ illius virtuti vicinat ad nutriẽdũ vnõ vrina ꝓuocat nec corpus inde niſi paꝝ nutrit. forte dicit ꝙ nõ ſunt cetera paria. ſꝫ vbi ſũt cetera pia ſm plures ptes nutriret. iõ aliter arguo ꝯcluſionẽ ſic ſtat i cibo li qdo alijs pibus plures aq̃s ptes ſupfluere ab il lis q̃ regrunt in ſanguine q̃ȝ i cibo duro ſupfluũt ẽree ⁊ aquee. g̃ ſtabit pauciores ſuperfluitates ali is paribus a duro reſecari ⁊ ſic ſm plures partes ꝯuerti. Ex iſto ſeqꝛ ꝙ nõ generaliter ex oibꝰ ciba rijs liqdis alijs pibus facilius poſſunt corpa reſũ ptiõe indigẽtia repleri q̃ȝ ſolidis. ⁊ hoc vult gal. il la pte ꝯmẽti nõ tñ abſolute ⁊c. 2ª ꝯ° ẽ iſta quocũ q; cibo ſolido dato ꝯtingit dare cibũ liqdũ in tpa to corpore facilius digeſtibileꝫ ⁊ ẽt ſm plures pteſ eius nutritiuũ alijs pibus. ꝓbat ꝯ° quocunq; tali dato ꝯtingit repire potabilẽ cibũ magis vicinũ di ſpoſitiõi chili cũ ꝑitate alioꝝ ⁊ oĩs talis ẽ citius ⁊ ſꝫ plures ptes ꝯuertibilis in chilũ. g̃ ⁊c. vtraq; ps añtis pꝫ ex ꝓbatꝭ ſupra. 3ª ꝯ° quocũq; corpe da to apto nutriri ex cibo ab eẽ ꝯtingit dare cibũ po tabilẽ in eo facilius cibo duro digeſtibilẽ ⁊ ſm plu res ptes in illo corpore in chilũ trãſmutabiles. pꝫ qꝛ quocũq; ſtõ q̃ȝtũcũq; forti capto ꝯtingit recipe cibũ liqdũ potabilẽ ꝓportiõatũ ⁊ ñ nimiſ paſſibilẽ ab eodẽ. g̃ ſi in illo ſint alia pia puta ꝯueniẽs q̃ȝti tas ⁊ ꝯplo ⁊ debita ꝓprietas ſeqꝛ ꝙ ille facilius i illo ſtõ in chilũ ꝯuertet ⁊ ſm plures ptes cũ ſit vi cinior diſpõi chili. ⁊ dixi hãc ꝯcluſionẽ ꝓbabiliter. ❡ Quarta ꝯ° ſequẽs ex tertia quodlibet corpꝰ hu manũ reſũptibile ⁊ repleri aptũ ẽ aptũ facilius re pleri potu q̃ȝ cibo licet nõ quodlibet potu alijs pa ribus facilius poſſit repleri. ❡ Cõcluº quo ad am bas ptes pꝫ ex dictꝭ. nã cũ reſpcũ cuiuſlibet talis ſit dare cibũ potabilẽ ſm plures ſuas ptes. ⁊ faci lius in chilũ ꝯuerti ⁊ oĩs talis facilime ⁊ ſm plu res ptes alijs paribꝰ ẽ aptus nutrire. g̃ ⁊c. ❡ Qui ta ꝯ° oẽ corpus ꝯualeſcẽs reſumptibile ẽ facilius potu reſũptibile ad ſenſũ dictũ q̃ȝ cibo hec ſit pro Ga. ⁊ ypo. ⁊ ꝓbat vt in affõi expõne. ❡ Ad argu mẽta. ad primũ ꝯcedo ꝙ cibaria ſicca citius alijs pibus ſilant iuueni ⁊ corpi ſicco q̃ȝ humido ſꝫ ite l ligũt de ſiccis virtualiter q ſtãt eẽ potabilia. ſicut ꝯtuſũ factum ex carne edi facilius aſſilabit corpi ſicco q̃ȝ ꝯtuſũ factũ ex carne agni alijs pibus. ❡ Et ad ꝯfirmationẽ neget ꝙ oĩa liqda in ſtõ ca lido ⁊ ſicco adurunt. negat ẽt ꝙ oĩa talia mereã tur dici abſolute facile mutabilia. verbĩg. iuſculuꝫ factũ ex puluere carniũ bouinaꝝ exſiccataꝝ nõ eſt tã facilis mutatiõis ſicut vitelli ouoꝝ aut pulline carnes vel edine. ❡ Ad ꝯfirmationẽ ſaꝫ. neget ar gumentũ. nã nõ ſolũ gratia reſtauratiõis ſumit ci bus. ſꝫ ẽt gratia roboris vt dicit. in vltimo notato Itẽ ẽt talia iuſcula ſũt multiplicatiua ſupfluitatũ in venis. ⁊ iõ nõ ſemp illis ẽ vtendũ. ❡ Ad ſm ꝑn cipale neget minor. Res. n. mẽbris ſiles indigent maiori trãſmutatiõe ad hoc vt p viã cibi in mẽbra ꝯuertant q̃ȝ res valde vicine diſpõi chili qꝛ oꝫ ꝙ p° in chilo ꝯuertant. nec valet argumentũ. minus diſtãt a mẽbri nã g̃ minori trãſmutatiõe indigẽt ⁊ hoc ſiue loquamur de diſtãtia virtuali ſiue forma li vt fuit dictũ in ſo notabili. ❡ Ad ꝯfirmationeꝫ dr̃ ꝙ ꝯuerſio in genere ꝓportionali alijs pibus ẽ facilior vbi imediate aliqd in ſibi ꝓportionale con uertat vel integre vt in p° argumẽto. ❡ Ad ſaꝫ rõ nem dr̃ ꝙ ꝑter digõnem indiget cibus maſticabil' eliquatiõe q̃ nõ ꝓcedit ingroſſãdo. ❡ Ad tertium ꝑncipale negat maior ad hũc ſenſuꝫ ꝙ illa faciliuſ nutriunt q̃ ꝑbent nutrimentũ ꝯſtantius ⁊ ad hũc ſolũ itellectũ vult auic. loco allegato ꝙ groſſa ma gis ꝯfortãt virtutem. ❡ Ad ꝯfirmationeꝫ dicit ꝙ ga. vult humida dare modicũ alimẽtũ qꝛ modicũ pſeuerãs vt dicit in vltimo notabili. Sꝫ nõ aliter ⁊ econtra dura vult dare multum.

❡ **Johannicius liquida.** In iſto commento ponitur primo domini Johannicij ex poſitio. 2° gal. ſa. ibi. hic intendit. dicit Johannicꝰ ꝙ Ypo. intellexit per potus cibos liquidos in for ma potabili. hic intendit. commentum Gal. diuidi tur in quatuor partes. primo ponit generalem ſẽ tentiaꝫ afforiſmi. Secundo approbat affõ. auctori tate y. in alio loco. 3° remouet dubiũ. 4° excuſat ſe ab aſſignatiõe cẽ cuiuſdã q̃ forte a qbuſdã vr aſſignã da. ibi ſa. dicit. n. ibi 3ª ñ tñ abſolute. ibi 4ª gcũꝫ ãt ❡ De pte pria dicit y. intẽdere hic de corpibꝰ refici endis vt redeãt ad illã plenitudinẽ i q̃ fuerãt ſani

z hic voluit ostendere cibaria ad hoc sufficientia. ¶ De s̃a pte dicit q̃ y. in alio li°. s. de cibis dixit q̃ ille q vult reintegrari ad illud q̃ prius fuit. i. resu mi tũc oportunũ ẽ vt integret cibis humidis. Si vero vult celerius reintegrari. i. resumi tunc oz q̃ reintegret potu. z p cibos humidos intelligamus actu humidos. nõ tñ tãta humiditate vt in forma potabili possint assũi. De tertia pte dicit q̃ hoc nõ ẽ intelligẽdũ absolute. s. q̃ vl̃r oia cibaria humidi ora facilius repleãt. qz pp cãs dictas in qõne ꝯtin git oppositũ. z subdit q̃ hic p potũ nõ debemus in telligere solũ potũ. s. aquã sz illa q̃ sũ corpis nutri bilia z vicina in nutriẽdo grossis cibis. sz sumũt i forma potabili sicut verbĩg. vinũ grossũ. nã de istis verificat affõ°. nõ de alijs. qz vinũ albũ aquosũ sb tile ẽ i colore sĩle aq̃ z vicinat ṽtuti eius z ꝓuocat vrinã z corpus ex eo nõ nutrit nisi paꝝ. sz vinum grossuz rubeuz ẽ ceteris vinis nutribilius z im plet corpa q̃ sunt obnoxia facili resolutiõi. De pte quarta dicit q̃ qcũqz intelligit modũ. quo fiat nu tricatio intelligit ẽt quare humida cibaria sũt nu tribiliora ad digerenduz quoꝝ omniuz modi glo sandi z cause ex qõne sup̃ dicta sũt clari. Tñ duo parua lr̃alia dubia: primuz si ẽ aliquod vinũ frm ꝓuocans vrinaz. Et fm vrꝝ vinũ rubeuz sit cete ris nutribilius. ¶ Ad primũ dicit q̃ aliquod vinũ ẽ frigidũ. Et iõ ẽt in febre aliqua põt ꝯcedi. sed de ꝓuocatiõe vrine no. q̃ duplr̃ dicit aliqd ꝓuocati uuz eius vel diureticuz. vno mõ ꝓprie qz humidi tatem hz eliquare z versus vias vrine mouere sic milium solis aut cantarides z isto modo nõ ꝓuo cant vrinã nisi calida aut in qbus partes aliquae sũ calide sicut in seminibus cõibus. ¶ 2° mõ dr̃ aliqd diureticũ improprie. qz cã q̃ multũ migat. qz trã sit ad epar cũ multa pte aquosa. z qz ẽt ꝑmiscẽdo se qbusdã grossis ea eliquat nõ caliditate sz obuia tiõe z mixtiõe sua cũ illis z isto mõ non incõuenit frigida ꝓuocare. z hoc mõ dr̃ hic. ¶ Pro s̃o dubio dicenduz q̃ duplr̃ dr̃ vnuz vinũ alio nutribilius vt dixi in qõne vno°. qz fm plures ptes aptũ ꝯuerti i substãtiã corpis z hoc mõ vinuz rubeũ ẽ nutribi lius ceteris vt hic dicit. s̃o mõ. qz ꝯstan° ꝓbet nutri mentum z hoc modo nigrum vinuz magis nutrit vt dicit gal. infra.

# Que relinquuntur.

ypo. in isto affõ intẽdit hãc ꝯclusionẽ mẽ relicte in morbis post crisim ꝯsueuerũt facere re cidiuã. ꝓbat sic tales mẽ plerunqz sũt maligne nõ bñ supabiles a virtute. sz tales cõiter faciunt mor bũ z recidiuã. g̃ zc. totũ in notãdis apparebit.

¶ Nõndũ g̃ p° q̃ cri vt ꝓposito spectat sumit duo bus mõis vno° p crisi pfecta eo° q° ẽ dictũ ptic̃la p° affõ s̃o. 2°. sumit crisis p oi vehemẽti z veloci motu mẽ morbi p quẽ ita nõbilr̃ de mã euacuat vt morbus valde nõbilr̃ remittat z isto° sumit hic ¶ Nõndũ 2°. q̃ in talibus crisib° mõ dicto ꝯtigit ñ euacuari totã mãz mala ex mult̃ cãis aut qz mã ẽ difformis z virt° vnã ptẽ sufficit vincere z aliã ñ z hoc ẽ vt plurimũ. aut qz mã i diuersis locis ꝯtie tur z ista q̃ ẽ i vno mẽbro sufficit pellere aliã ñ aut qz virtus i euacuãdo tñ debilitat vt nã regitia spi ritus retrahat ad tocius regimẽ aut pp infirmi o pera vt si faceret aliqd crisis ipeditiuũ queadmo dũ in fluxu sãguis nariũ si faceret fortes ligaturas i extremitatibus vel cibũ valde frm vel potũ sume ret vel caput infrigidaret z sic de mult̃ q̃ possunt crisiz impedire. vel 3° ex rebus p accñs occurrenti bus ut nouo astrali a spũ supueniente aut accñte aie aut dolore forti a quacũqz cã ꝯtingat affõ° ꝯti net veritatẽ. 3° notãdũ q̃ mẽꝝ q̃ inueniunt i mor bis z dicunt illoꝝ morboꝝ cẽ. q̃dã dicunt cẽ añtes q̃dã cẽ ꝑiũcte. z cẽ ꝑiũcte febris sũ ꝓprie actu pu trentes aut ita ṗternãlr̃ calefacte vt ab eis calefiat coꝛ ṗternãz sine me° alterius mẽi cuius nõ sũt ps ille vero dicunt añtes q̃ nũdũ sua caliditate facta faciũt febrẽ sz sũt pate facere z putrescere. ex quo seq̃ vnãquãqz talẽ esse malã z vt plurimũ nõ sup abilẽ a virtute ita vt ad benignũ reducat. ¶ 4° no. q̃ tales mẽ cũ in corpore remãserit qr a calore nã li nõ sũt rectificabiles iõ ab eo tãq̃ ab actuali calo re patiunt accñtali z tãdẽ ad putredinẽ mouent. z qz ĩficiũt humorẽ bonũ q trãsmittit ad locũ vbi sũt. iõ mẽ augent z tãdẽ iteꝝ faciũt febrẽ. ¶ 5° no. q̃ recidiua significat morbũ nõ fm se totũ exñtez ptẽ vel vl̃em declinationẽ euenientẽ post vl̃em ma nifestã ꝺclinationẽ alterius morbi ex cã corpali. ab illo morbo ṗcedẽte derelicta. dr̃ p° morb° nõ exñs declinatio uel ps declinatiõis vl̃is alicuius morbi qñ poxismis q̃ redeũt in declinatiõe vl̃i tertiane ali ter ꝯueniret descriptio recidiue. z dr̃ s̃o accñs p° manifestã declinationẽ vl̃em alterius morbi ad dã dũ differẽtiã inter recidiuã z poxismos in alijs tẽ poribus redeuntes. Et dicit ex cã corporea zc. ad declarãdũ q̃ morbi q post alios ꝯtingũt aut ꝓpter errorẽ vite aut ex cã extrinseca nõ ꝯcurrente cau sa corporea ex alio morbo relicta nõ sũt recidiue.

¶ Ex istis pz veritas affõi. nã materie ille q̃ relin quunt sunt male vt dicit in 3° notabili z malignã tur vt plurimũ cuz nõ morant intra corpus z au gent. z iõ plerunqz mouent post declinationẽ ap parentẽ ad faciendũ morbũ q nõ est declinatio vl̃ pars declinatiõis. z iõ faciunt recidiuã vt plurimũ ¶ Sexto nota q̃ recidiuaꝝ quedam est uera que dam non vera: ¶ Recidiua vera est recidiua eius dem specifice denominationis cum sua radice vt si post tertianam accidit tertiana: non vera est morbus non eiusdẽ specifice denominationis cuz sua radice vt si post tertianam fiat quartana. Se ptimo nota q̃ mã relicta quandoqz est ita modica q̃ a ṽtute supat z r̃soluit aut sensibilr̃ expellit an teq̃ alium morbum causet. z ideo non semper ex talibus morbis sequitur recidiua sz ut plurimum z ideo dicit ypo. facere consueuerunt z non dicit faciunt. ¶ Ultimo nota q̃ quanuis ypo. loquã tur tantum de materia que remanet ex morbo q̃ ipsa ꝯsueuit facere recidiuã. tñ qñqz sola mala q̃li tas relicta ex morbo vt ṽbĩg. mala ꝯplo epatis su

ficit facere recidiuã regenerãdo mãz noui morbi
¶ Ex quo pz φ plura ex morbo relicta possũt esse
cã recidie.p°.n.mala mã relicta.2° mala qualitas
Pz 2° qr qñqz recidiua seqr cito post radicẽ siue
morbũ principalẽ qñz tarde.qñz fortis qñz debil
nã qr materie relinquũr qñz multe qñz pauce qñ
qz valde maligne qñz modice τ alñ i locis calidis
alñ non:τ qñz cũ forti virtute.qñz nõ. iõ fm istoꝝ
varietates ꝯtingũt dicte varietates in recidiua.pz
3° qr qñz recidiua ẽ vera qñz non vera.nã si mate
ria remanens sit eiusdẽ spẽi cũ illa a qua morbus
dependebat tũc plurimũ est vera recidiua vt si ex
tertiana relinquar colera aut si reliquar ex ea ma
la qualitas colere generatiua q̃ per colere genera
tionem faciat morbũ. ¶ Si vero mã non sit eius
dẽ spẽi cũ illa a qua morbus dependebat tũc plu
rimũ ẽ recidiua non vera vt si ex tertiana reliquũ
tur multa cineritia q̃ in mãz ꝯuertanr cũ humo
re quẽ ad se attrahũt post tertianã redibit quarta
na que erit recidiua non vera.

Dubitar vtꝝ ea q̃ relinquunr in morbis p°
crisiz faciãt recidiuã. Et arguir φ non p°
sic materie relicte post crisim non perma
nent tpe notabili.ğ non faciũt recidiuã. pbar assũ
ptũ:qr virtus in principio crisis fuit potens expel
lere notabilẽ partẽ materiei τ in fine sup residuũ
maiorẽ hz ꝓportionẽ q̃ in principio habuit super
totã.ğ in fine crisis sufficit notabilẽ ptẽ residui ex
pellere.ğ non retinebit notabili tpe.maior ẽ nota.
τ minor pz qr in crisi si sit laudabilis crescit ꝓpor
tio virtutis ad mãz morbi. ¶ 2° sic mẽ relicte post
crisim non sufficiũt facere morbũ statiz p° crisizvt
pz ğ nec post sufficiẽt.pbar ꝯña qr ꝯtinue post vir
tus fortificabir τ materia minorabir in q̃titate τ
malicia.ğ nũq̃ poterit postea facere morbũ si nũc
non põt φ ãt mã minorabir pz qr calor aget in eã
rectificãdo τ resoluẽdo. ¶ 3° sic.si ex materieb⁹ re
lictis post crisiz fieret recidiua seqr φ illa cũ radi
ce faceret morbũ vnũ.ꝯñs fłm. Et ꝓbar ꝯña qr fe
bris interpollata iõ dicir morbus vnus qr ex eadẽ
cã corporea pẽdent eius partes nõ obstante φ in
ter paroxismos cadat qes media.sz pariter recidi
ua τ radix ab eadẽ cã corporea depẽderẽt.ğ recidi
ua τ radix essent morbus vnus φ ꝯñs sit fłm.pba
tur cũ stat recidiuã esse fłaticã radice existẽte terti
ana.τ ecõtra. ¶ Sequeret 2°.φ eiusdẽ vniuł mor
bi essent octo vniuersalia tpa a se inuicẽ p inclusio
nẽ alterius tpis vłis eiusdẽ morbi distãtia ꝯñs fłz
cũ tm̃ quattuor tpa ponanr. Et ꝓbar ꝯña qr radi
cis sũt quatuor tpa vłia τ recidiue iteꝝ quatuor ğ
τc. ¶ Quarto arguir sic.si mẽ relicte in morbis p°
crisim essent cause recidiue sequeret φ recidiua ꝯ
tingens ex errore regiminis esset deterior q̃ seqñs
sine errore.ꝯñs contra auic. fa primi cap° de indi
cijs recidiue vbi ad litteraz dixit. Et vt eueniat re
cidiua cuz errore regiminis eius est salinus q̃ vt
eueniat per se cũ rectificatione regiminis. pbar tñ
ꝯsequentia.qr eueniens cũ errore regiminis eue
niret cũ maiori malignitate materie. Error.n. hz

materiaz malignare vt colligitur primo creticoꝝ
ad principium.vbi gal.ad litteram inquit. Egritu
do eniz que quieuit si parua fuerit.deinde rexeris
infirmum hoc regimine.s.rationali quod premise
rat.possibile erit vt sanetur ex ea sanitate integra.
ita vt nunq̃ redeat. Et si fuerit egritudo malicio
sa redibit q̃uis egrum rexeris hoc regimine. sed
non redibit cum malicia τ timore vehementi φ si
neglexeris eum τ dimiseris ipsum q̃ ipse iam sit
sanatus sanitate integra τ certa redibit magis ma
liciosa q̃ fuerit in principio. Error ğ in regimine
facit egritudinem redire magis maliciosam τ mi
nus saluam. ¶ Quinto arguitur sic. Si recidiua
posset fieri ex materia relicta post crisim. Sequir
φ posset fieri recidiua post perfectam crisim ꝯñs
falsum.τ ꝓbatur cõsequentia qr post crisim per
fectam possibile est remanere malam qualitatem
noue materie reagregatiuam.τ per talem materi
am reagregatam contingit fieri recidiuam eque be
ne sicut per remanentem.ğ τc. In oppositum ẽ y.
in affõ. ¶ In ista questione faciam duos articulos
in primo tractabitur quesitum. In secundo vide
bitur de comparatione recidiue ad radicem in ma
licia τ vnitate. ¶ Quantum ad primum supponẽ
dum primo φ non omnis morbus eueniens post
alium morbum debet dici recidiua. Nullus enim
dicit φ si sortes ẽ ex vno morbo itegre sanatus ita
φ nulla ex illo dispositio preter naturam reman
serit φ illo cum ex noua causa egrotet recidiuet.ꝑ
terea in febre interpollata non dicimus sequentẽ
paroxismum esse recidiuam cum tñ sit morbus ac
cidens post alium.ex causa etiam alterius morbi
corporea relicta.vider ergo ad hoc vt aliquis mor
bus dicatur recidiua requiri φ ipsum precesserit
alius qui ad manifestam declinationẽ venerit vni
uersalem quo ad accidentia. ¶ Requiritur secun
do φ ille morbus qui sit recidiua sit factus vel fi
ens ab aliqua causa preter naturam corporeaz re
licta ex alio morbo dicto precedente τ per hoc dif
fert recidiua a morbo qui nouiter accidit post aliũ
sine concursu cause relicte ex primo.τ a morbis q
superueniunt augmento vel statui alicuius morbi
ex causa etiam corporea illius morbi cuz nemo di
cat variolas superuenientes febri continue esse re
cidiuaz.aut apostema in inguine in peste superue
niens qr ista non accidunt post vniuersalem decli
nationem precedentis morbi. ¶ Requiritur 3° illũ
morbum qui dicitur recidiua non esse declinatio
nem vniuersalem vel partis vniuersalis declinati
onis quo ad materie alterationem alicuius mor
bi Et per hoc differt recidiua a paroxismis febriũ
interpollatarum qui accidunt in fine declinatiõis
τ qbusdaz paroxismis qui tardant accessionez su
am per aliquos dies in declinatione propter ma
terie paucitatem.τ colligẽdo has tres conditiões
haber descriptio recidiue posita supra in notatis
circa afforismum. ¶ Nota secundo φ recidiua
qñz est morbus cũ principali eiusdẽ specifice deno
minatiõis iter morbos τ tũc cõit dr recidiua ẽ vt

ā post vnaȝ tercianā redeat alia tertiana. Quādo q̄ vero ē morbus nō eiusdeȝ specifice denoīatiōis ⁊ tūc est recidiua non vera ꝭm coēm modū loquē di doctoꝝ verbi ḡ. Si post tertianā recidiua sit aut apostema aut quartana. ¶ 3° no. ꝙ ex morbo veniē te ad manifestā declinationeȝ quādoq̄ȝ remanet materia que in precedenti morbo fuit pars cause antecedentꝭ quādoq̄ȝ remanet mā que in p̄ceden ti fuit pars cē ꝯiuncte. quādoq̄ȝ vero remanet qua litas mala in membris. ¶ Exēplū primi vt si sit fe bris vna precedēs a materia mixta ex colera ⁊ fle gmate ⁊ oīgā colera expellat̄ in crisi ⁊ remaneat flegma malū ꝙ ꝓ nūc non ꝯiūctuȝ colere est in sufficiens facere morbū. Exemplū ꝭi vt si in tertia na ꝯtinua expellat̄ pars q̄ putrefit ⁊ cā antecedēs sȝ cinericiū pris putrefacte remaneat. ¶ Exemplū tertij vt si totali materia expulsa remāeat mala ca liditas in epate q̄ non sit febris regeneratiua cole re. Recidiua ḡ accidit ex vno hoꝝ aut pluribus sil̄ ⁊ modus est qꝛ ꝓ nūc materia non est sufficiēs fa cere febrem q̄ postea ex ceteris causis sufficiet face re febreȝ siue sit cinericiū siue pars cause aūtis.

¶ Quarto nota ꝙ iste cause remanentes quādo q̄ȝ sūt ita debiles vt debito stāte regimine non se quat̄ inde recidiua. tñ indebito stāte regimine fa cerent recidiuā vt pōt colligi ex gal. loco supra al legato. Et hinc ē ꝙ dicūt doctores recidiuā fieri ex errore regiminis non ꝙ morbus ex solo errore regiminis sine ꝯcursu cause corporee ex precedē ti morbo relicte debeat dici recidiua. sȝ qꝛ fit siml̄ ex malo regimine cū cā corporali relicta. ¶ Quin to nota hec derelicta esse multū differentia in quā titate ⁊ qualitate ⁊ situ. iō ꝯtingit multa differen tia in reditu recidiue. nā quādoq̄ȝ cito redit quan doq̄ȝ tarde quādoq̄ȝ fortꝭ ⁊ periculosa quādoq̄ȝ ñ ꝭm relicti ⁊ virtutis varietatem. ¶ Sexto no. ꝙ cē quare materia remanens post crisim q̄ primo fa ciebat morbū puta febreȝ non stati facit morbuȝ post crisim sed bene post. pōt esse multiplex. ¶ Pri mo ex parte materie qꝛ gratia exempli remenet tā frigida q̄ grossa ꝙ non sufficit ad putredineȝ mo ueri vbi tñ prius erat ꝯiuncta materiei subtili cal̄e q̄ euacuata est i crisi sufficiebat. aut ꝭo qꝛ talis ma teria est incinerata ita vt non sit vehiculū putredi nalis caloris sȝ postea sibi reagregat nouā materi am q̄ ab ea inficit̄ ita vt moueat̄ ad putredineȝ ⁊ faciat morbum nouū. 2° pōt esse cā ex rebus acci dentibus sicut ex opere medici verbi ḡ. Si medic⁹ exibuerit medicinā opiatam q̄ sui frigiditate imo bilitet materias vt non moueant̄ ad putredinem vel 3° ex cā supcelesti vt si luna ꝯiūgat̄ illo tp̄e cū aliquo planeta benigno. ⁊ q in hora natiuitatis in firmi aspcū amicabili eā aspexerit ⁊ fortunatus fu erit verbi ḡ. veneri aut ioui tūc. n. merito influxus in dato indiuiduo recepti stat naturaleȝ caloreȝ ꝓ hibere posse motū materie ad putredineȝ ⁊ luna redeunte ad infortunia vt saturnū vel marteȝ re dibit morbus. vel quarto materia est taȝ pauca tā modicū maligna vt nisi accideret error non suffici at morbū facere sȝ per erroreȝ in regimine vt ipsu reꝝ calefacientiū Sicut cibi potus medicie ⁊ exer ticia ⁊ accñtia aīe poterit excitari. ¶ Ultimo no. ꝙ ad hoc vt crisis sit pfecta requirit̄ ꝙ fiat cū ge te ⁊ corporis leuitate ⁊ ita sine p̄pātiōe ad recidi uam sine errore: crisis āt aliqua est imperfecta ex defectu alicuius sex ꝯditionum positaꝝ in ꝯmen to 20. affōi prime particule. ¶ His ḡ habitis ista est prima ꝯ° possibile est dispositiōem relictā post crisim perfectā facere verā recidiuā. Ad hāc ꝓbā dā suppono ꝙ post crisim infirmus non statim in gredit̄ sanitateȝ. imo prius peruenit ad neutrali tatem hoc saltē est possibile. Suppono ꝭo. ꝙ in ne utralitate tali stat esse malā qualitateȝ p̄ternatura lem hoc pȝ de se. ¶ Suppono 3°. qḋ aliquod regi men sufficit cū tali mala qualitate esse cām regnō nis noue materie male ꝙ sine illa mala qualitate non sufficeret hoc facere hoc pȝ qꝛ illa mala quali tas aliquo mō iuuat ad malā materiā regeneran dā. ¶ His ḡ positis pono ꝙ crisis fiat pfecta post q̄ remaneat qualitas in latitudine neutralitatis. ⁊ simul cū malo regimine sit cause recidiue. et pȝ ꝯ° ex his q̄ dicunt̄ in 4° notabili. ¶ Secūda ꝯ° stat aliq̄ esse crisim incōpletā ⁊ iperfectā q̄ tñ nō sequet̄ recidiua. ꝓbat̄. qꝛ stat residuū materie qḋ remanet esse tā modicū vt stāte debito regimie vi ci possit a virtute vt pȝ ex notato 4°. ¶ Tertia ꝯ° vt plurimū materie morbi notabilis q̄titatis relic te post crisim in morbo faciūt recidiuā. ꝓbat̄ qꝛ vt plurimū tales sūt ita maligne. vt ad benignū duci non possūt. ⁊ iō in corpore stātes tandeȝ a calore mouebunt̄ ad putredinē ⁊ facient morbū ¶ Ex hac seqt̄ ꝙ prudenter dixit y. subuersioneȝ facere ꝯsueuerūt ad declarādū ꝙ vt plurimū hoc faciūt nisi purget̄ talis materia sed non necessario et sp. ¶ 4ª ꝯ° tā relicta materia q̄ erat pars cause aūtis q̄ relicta materia q̄ erat pars cause ꝯiuncte q̄ ēt relicta sola mala qualitate ꝯtingit qñ̄ȝ seq recidi uā verā qñ̄ȝ non verā. p° materia q̄ erat pars cau se ātecedētis stat ꝙ sit fl̄a puꝛ faciēs quotidianā vbi cā principalis morbi erat mixta seq̄ns motum colere ⁊ faciebat tertianā. ⁊ iō pōt non verā facer̄ recidiuā ꝙ possit facere verā pȝ de se. ¶ Iteȝ ma teria q̄ erat pars cause ꝯiuncte stat ꝙ sit cinericiū remanens ex mlīa faciēte quartanā. ꝙ reagregās alios humores ad materiā mlīe eos redigens fa ciet quartanā ꝓ recidiua qñ̄q̄ȝ vero cinericiū erit remanens ex materia colerica faciente tertianam ⁊ tñ ipsū ꝓmouebit quartanā. Et simili mō de ma la qualitate potest ostendi. ¶ Quantuȝ ad ꝭm ar ticuluȝ nōndum primo ꝙ due sūt q̄ones q̄ querū tur cōiter de recidiua ⁊ radice. ¶ Prima vtꝝ sit vnus morbus ad hūc sensuȝ. vtꝝ agregatuȝ ex re cidiua ⁊ radice sit vnus morbus. Et iō ꝯsideranſ ꝯciliator in isto q̄sito non ꝓspexerit menteȝ dicen tiuȝ ¶ Secunda vtꝝ sit deterior recidiua q̄ radix ¶ Pro prima ḡ nota ꝙ aliqua possunt dici ꝯstitu ere vnum multis modis. p° qꝛ ex illis fit vnū cōti nuū sicut due medietates diei faciūt vnū diē due medietates

medietates hois faciūt vnū hoiez. et hoc mō reci/diua et radix nō sūt morbus vnus ptinuus vel saltim nō est necessarium sicut nec aliqua febris inter/pollata ex plurib' poxismis distantib' cōposita est vnū vel vna. ¶ 2° mō dicitur aliqua pstituere vnū q2 vnū agregatū ex plurib' eiusdē specifice deno/miatōis ptinuitate vel cōtignitate vel multa vici/nitate vnū facientib' sicut ea q̄ vinculo aut vase fa ciūt pōdus vnū et grana q̄ vicinitate faciūt cumu lū vnū ¶ 3° mō aliqua dicunt pstituere vnū q2 cō stituūt agregatū ex multis quoꝝ vnūqdqꝫ ad vnū principiū vel vnuz finē habet attributionē. Sicut dicim' exercitiuz vnū in quo fiunt plurimi diuer/si mot' ad finē tñ vnū .s. ad sanitatē ordinati. et bel luz dr vnū q2 oia ad ducē habent attributionē in quo ēt fiunt plures motus. ad finem tamē vnuz .s. victoriā ordinati. et hoc mō 3° quelz recidiua po test quodāmō dici vnū facere cum sua radice siue fuerit recidiua vera siue nō. est eni aggregatum ex ptibus quaꝝ vtraqꝫ respicit vnā et eādē cām tāqꝫ suā cām ptialē. et hoc sufficit medicis dicentibus recidiuā eē morbū vnū cum radice. ¶ 2° nō q recidiua quedā ē appens cū accidentibus quasi ita malignis sicut erunt accidentia radicis quedā nō sꝫ cū valde remissioribus. ¶ No. 3° q recidiuarū quedā accidit plurimū ex errore regiminis vicino qdā vt plurimū ex mā relicta ex radice. ¶ No. 4° q egritudinē hic dicimus malā q2 magis periculo sam. Tunc sit prima cōclusio. ptingit recidiuā sua radice esse minus scuā. Ista pclusio primo p expe riētiā apet q2 sepe post fortes et periculosas febres ptingūt febres lenes vnius aut duoꝝ dieꝝ. et pꝫ ex cā q2 ptingit māz eē valde pauciorē qꝫ fuit mā ra dicis. ¶ 2° pclusio stāte pitate in seuitate acciden tiū recidiua semp ex vicino tpe alijs deductis ē de terior sua radice. pbat ipa accidit virtute existēte debiliori. qꝫ quādo in cepit radix. ergo alijs positis pibus ipsa est piculosior. idē eni morbus debili exi stente virtute est piculosior qꝫ forti existente virtu te. et hāc sniam voluit auic. 2° quarti ca° de iudicijs recidiue dū dixit deterior ē recidiuatio illa que est velocior et est cū virtute debiliore. ¶ 3° pclusio plu rimū recidiua diu pseuerans ē sua radice deterior pbat qa plurimū depēdet a mā magis seua et ma ligna plurimū eni pēdet a mā q̄ iō nō fuit victa in morbo precedente q2 multuz actioni caloris nālis plus resistit qꝫ illa q̄ fuit cā conuicta morbi prece/dētis q̄ pro tunc potuit a virtute superari et ista sint pro mente auic. pma quarti ca° vltimo. ¶ 4° pclu sio alijs pibus stante malo regimine deterior seq/tur recidiua. pꝫ q2 malū regimē addit in malicia. ¶ Quinta pclusio stante equalitate accidentium appentiū magis ē dubitādū de recidiua accidente nō precedente malo regimine qꝫ de recidiua appa rente pcedente malo regimine. pbatur q2 stante il la pitate in recidiua que euenit post bonū regimē significatur maliciā esse pfundatā in materia mul tum rebelli virtuti que diu stetit in corpore nec po tuit corrigi. et iō dubitandū ē q2 virtus eā corrigē et vincere nō possit. sꝫ qñ accidit post malū regimē significādum est plurimū malicie pendere a mā nouiter genita q̄ nō pōt mēbris ita esse affixa et de cuius multa resistētia nō debem' verisimiliter du bitare. ¶ Ex hijs appet pcordia inter appentē cō trarietatē eius qd dicit pmo de creticis a ga. et 2°. quarti ab auic. ¶ Ad argumēta āt principalia. ad primū vide plures rñones supra i afforismo 20°

¶ Ad. 2m pꝫ respōsio ex dictis in 6° notabili.

Ad 3m pcedit q recidiua ē morbus vn' cū ra/dice et pcedit conclo q vnius morbi dicto mō sunt plura qꝫ quattuor tpa vniuersalia quo ad mē alte rationē sꝫ nō plura qꝫ quattuor specifice distincta sub rōne vliuz tēpoꝝ. ¶ Ad quartum pꝫ ex dictis in 2° articulo. ¶ Ad qntuz pcedit pclo que infer tur vt pꝫ ex primo articulo.

¶ **Hic afforismus** Gal. in cōmēto duo facit. pmo ptinuat afforismuz cum vno precedente ponendo eius sniam. 2° verificat afforismuz per cām. 2a ibi q̄ relinquunt. ¶ De prima dicit q iste afforismus est cōtinuādus illi supiori. si ex egritudine quis et c. Et vult ostēdere cām quare pualescentes nō acci pientes cibuz indigēt euacuatione et cā ē q2 i illis sunt mē relicte ex morbo. et iste mē psueuerunt fa cere subuersionē. ne igit illā faciant sunt euacuan de. ¶ Que relinquunt. ¶ Uerificat p causam di cens q illa que relinquunt sunt male materie vel mali chimi .i. humores q non possunt a virtute ad benignum duci. Et iō cuz longo tēpore remanēt putrefiunt et faciunt morbuz qui vocatur recidiua et modus fuit supra dictus in notatis afforismi. nā ois humor extraneus q nō erit nālis corpori. imo valde malignatus impossibile ē vt nutriat corpus q2 nō habet pprietatē p quā patiat a calore vt est nālis sꝫ potius patit ab eo ut ē calor absolute. Et p pñs putrefit. et si talis humor contineat in locis calidis et humidis fit putrefactio velocior et fortior q2 calor vt dixi nō pōt agere vt nālis pp passi idis positionē. fortius ergo agendo vt calor ē cā fortio ris et velocioris putrefactionis. et hoc mō intelliga tur. sꝫ si humor esset ad benignū reducibilis non opꝫ q in locis calidioribus fortius putrefiat imo stat q ibi digeratur et ad benignū reducatur et c.

**Quibuscunqꝫ** crisis. yp. i isto afforismo duas intendit cōclōnes. Et secūdā ponit ibi. supueniens. ¶ Prima cōclusio est ista in qbuscunqꝫ fit crisis in die in eis nox ante crisim est difficilis. ¶ Cōclusio pbatur sic. in istis i nocte tali adsunt cause difficultatis accidentiū sufficien tis ergo et c. assūptū in notatis declarabitur. ¶ Cir ca aforismū nota q sex modis in genere ptingit morbū terminari vno mō subito ad salutē pfecte 2° mō subito ad mortē cōplete. 3° ita vt subito pmu tetur eger ad dispōnē multo meliorē et postea pau latim veniat ad pefectā salutem. 4° vt subito pmu tet eger ad dispositionē valde peiorē postea pau/latim deterioretur quousqꝫ morietur. 5° mō quia

paulatie alteret eger vsq3 ad salutē. 6° q2 paulatie alteret vsq3 ad mortē. oēs aūt iste terminationes possunt dici pmutationes morbi fm denominatio nē maligni vel minus maligni. nā cū infirmus ad salutē mouet fit morbus min⁹ malign⁹ aut absolu te aut in cōpatione ad egꝝ. cū vero pmutatur ad mortē fit morb⁹ malignior aut absolute aut in cō paratione ad egrū. ¶ Ex qbus appet ꝙ licet mor bus nō sit subm vere huius mot⁹. tñ q2 ē illud resꝑectu cuius variat denoiatio i tali pmutatione iō large ꝛ mō loquendi medicoꝝ possumus dicere ꝙ oēs illi mot⁹ sunt motus morbi qui sunt aut subi ta eius remissio in malicia vsq3 ad nō gradu3 aut subita eius intentio vsq3 ad mortē egri in maligni tate aut absoluta aut respectiua ꝛ sic de alijs. ꝛ iō ēt isti mot⁹ dñr terminationes morbi. q2 per illos tādē morb⁹ desinit eē morbus. siue eger ad salutē siue ad mortē peruenerit. ¶ 2° pncipaliter nō ꝙ l3 crisis posset dici de qual3 tali terminatione mor bi ꝑprie. tñ dicit de duab⁹ pmis absolute ꝑlato vo cabulo. nā due secūde dicūt crises diminute ꝛ 5ª ꝛ 6ª nō dñr ꝑprie crises s3 ꝯsūptiones morbi. hec duo notata sumūtur ex gal. 3° de crisi cap° primo. nā postq̄ istas sex morbi terminationes posuit ita dixit. ꝛ pma istaꝝ spēꝝ ē melior que nō fit nisi nā dominātē in oibus reb⁹ extra nām exñtibus. vnde nomē crisis meruit sola simpliciter appellari. alte ratio nāq3 māifeste declinare faciens egritudine3 ad sanitatē vel mortē quaꝝ neutra cōpleretur per ipsam dicit crisis diminuta. s3 alteratio que fit cū diminutiōe egritudinis aut virtutis egri paulati3 nō crisis s3 cōsūptio noiatur hec gal. 3° pncipa liter nō ꝙ l3 multotiens auctores dicāt crisi3 eua cuationē q̄ ꝯseqt terminatio sub ita morbi aut cō motionē pcedētē euacuationē. tñ ꝑprie nomē cri sis d3 dici de alteratione p quā terminat morbus ꝛ nō de tali euacuatione aut cōmotione. his nōtis p3 ꝙ gal. vult hāc alterationē quā vocauit crisim fieri ab euacuatione tāq3 a cā. Nā ita dixit. 3° de crisi eodē ca° alteratio igit furiosa que fit ad sani tatē aut fit euacuatione manifesta aut exitura ha bente quātitatē. ¶ 4° nō ꝙ puaꝝ egritudinū ter minatio ꝛ si sit subita nō cōsueuit vocari crisis cū crisis importet indiciū ꝛ pcipue in re piculosa ꝛ dubia vt colligit pmo de creticis ꝛ 3° de crisi cap° stati allegato. sola ergo subita terminatio morboꝝ magnoꝝ dicit crisis. ¶ Ex hijs p3 ꝙ ꝯñter descri bitur crisis hoc mō ꝑprie accepta a gal. in cōmeto cū dr. crisis est vehemēs ꝛ velox motus morbi cū i firm⁹ ducit ad salutē aut ad mortē. est enim trās mutatio p quā morbi variatur in sua denominatō ne quo ad esse malū absolute aut in cōpatione ad virtutē. ꝛ iō est mot⁹ morbi tāq3 subi denoiationis q tñ terminatur ad nō gradū esse morbi. aut p sa nitatē introductā aut p mortē vel neutralitate3. P3 secdo ꝙ motus hic sumitur large pro omni trāsmutatione fm denominationem ꝛ est hic loco generis. dicitur āt morbi ad specificādū subm res pectu cuius per motus variatur denominatio ma lignitatis. ¶ Dicit 3° velox ꝛ vehemēs ad differē tiā motuū debiliū q sunt paulatine morbi aut vir tutis ꝯsūptiui. ¶ Dicit 4° quo infirm⁹ ducit ad salutē vel ad mortē pfecte ad differentiā imperfe ctaꝝ crisiū de qbus hic nō intēdimus. ¶ 5° nō ꝙ hāc alterationem subitā precedūt duo motus vn⁹ est euacuatio mēi aut extra corpus aut ad vnū de terminatū locū corporis. alius ꝛ prior est mēi agi tatio ꝛ cōmotio versus vias ductuū. vnde mā d3 euacuari in istis duobus motibus q2 mā multū ꝯ mouet ꝛ sumi plures mē male versus principalia mēbra mouent ꝛ q2 virtus multo conatu mouet ꝯtingūt accidētia difficilia ꝛ terribilia ꝛ precipue in cōmotione mē ante euacuationē. ꝛ sunt ista ac cidentia inquietudo dolor alicui⁹ mēbri sincopis tremor cordis ꝛ plurima narrata a gal. 3° de crisi ca° primo. ꝛ primo d creticis. ¶ Sexto nō ꝙ p acu men crisis intelligimus actualē euacuationē mēi ¶ Ex hijs appet cā verificās afforismū. nā qñ fit crisis añq3 euacuatō fiat pcedit cōmotio quasi du rās p diē vel semidiē. ꝛ iō si crisis fit in die in noc te pcedenti fuit cōmotio añs. ꝛ per consequēs tūc fuerunt cause accidentium illoꝝ difficiliū quare se quitur noctē esse difficilē añ acumen. ¶ Septimo nō ꝙ si crisis sit futura in nocte accidentia diffici lia erunt in die precedente vt dicit Gal. in cōmen to. sed tñ yp. maxime expressit de nocte. aut q2 plu ries: ista cōmotio fit in nocte vt habebimus in qō ne. aut q2 cum de nocte accidit appent ista accidē tia magis molesta q2 accidūt in tpe in quo deberet dormire infirm⁹ ꝛ hāc cām expressit ga. in cōmē to. ¶ Supueniens. ¶ 2° cōclo afforismi est ista vt in pluribus nox sequēs acumē ꝛ euacuationē cri sis est leuior nocte precedente. Cōclo ꝑbat q2 tūc iā vt plurimū ē euacuata mā praua q̄ erat cā accñ tiū. Et iō illa accñtia remittūtur aut ex toto tollū tur. antecedēs āt p3 q2 vt plurimū crises sunt ad salutē vt dicit in cōmēto. in talibus aūt mā mala ē euacuata. ¶ Huius afforismi concordia sumitur 3° de crisi 12° ca°. ꝛ 2° 4° ca° 2° ꝛ est vtilis in actu pra ctico.

¶ **Crisis est** vehemens. Gal. in cōmēto pmo premittit crisis descri ptionē. 2° verificat afforismū p cām. ibi 2° est āt. di cit pmo ꝙ crisis ē vehemēs ꝛ velox motus morbi quo supple trāsmutat fm denoiationē in malicia absoluta vel in cōpatione ad virtutē cū infirmus deducitur p illū vel ad mortē vel ad salutē. s. perfe cte. ꝛ ego supra explanaui istā dscriptionē ondēdo ꝙ crisim sumpsit ꝑ alteratione ꝛ ꝑprie pro cōple ta ꝛ ꝙ illius alterationis morbus est subm denoia tionis quo ad esse malū plus vel minus ꝛ ostendit verificationē aliaꝝ ptiū. ¶ Est āt. ¶ Nunc verifi cat afforismū p cām ꝛ diuidit in duas ptes. primo verificat ꝯclonem pmā p ptes 2° secūdā. ibi 2° di xit postea. ¶ Prima in tres. primo dat cām diffi cultatis accidentiū ante crisim appentiū. 2° osten dit quare ypo. spāliter dixit de nocte ꝛ nō de die. 3° remouet dubiū ꝯtingens. ibi secūda. nocte aūt.

ibi 3°. aliñ aũt. de prima dicit φ crisis est qñ ante eã
nã diuidit nociua a bonis vt faciat ea appata ad
expulsionẽ aut supple si diuidere nõ põt vt in crisi
mala cũ moueat mãm versus loca expulsionis. cũ
aũt illud fiat q2 mã mala agitata multo plus no/
cet q̃ qeta. necesse est fieri φ infirmꝰ patiaƭ angu/
stias. i. difficilia accidẽtia ⁊ morbꝰ durescat. i. appe
at molestior. ¶ Cã ãt est vt sup̃ dixi duplex. vna q2
hũores moti plus ledũt ⁊ plures fumos mittunt
ad principalia mẽbra. 2° q2 virtꝰ in hoc actu labo/
rat. habemꝰ ergo causã quare añ crisiȝ accidit mo
lestia ⁊ difficultas infirmo. ¶ Nocte ãt. ¶ Ondit
quare ypo. spãliter de nocte molesta fecit intentio
nẽ dicẽs. φ iõ hoc fecit q2 in nocte plus appet mo
lestia. q2 ꝯsuetudo hũana est dormire in nocte. Si
ergo pp angustiã auferaƭ sõnus magis manifeste
ꝑcipiunƭ piculosa accñtia q2 ista ẽ hora qetis aia/
lis ꝑ quoꝝ pñtiã posset molestia occultari. Et nõ
φ hec est vna cã nõ totalis. alie ãt cause dicenƭ in
qõne statim. ¶ Aliñ ãt. ¶ Remouet dubiũ. posset
qs dicere nõ appet hec molestia nisi de nocte. res/
põdet φ aliñ appent hec accñtia in die qñ crisis fu/
tura ẽ in nocte. sȝ alijs ꝑibus videnƭ in nocte mo/
lestiora pp cãm dictã. ¶ Dixit postea ¶ Cõmẽtaƭ
secundaȝ ꝯclusionẽ. Et dicit quattuor. Primũ ẽ
φ in multis libris. hec secũda ps nõ inueniƭ. dici
2° φ ista ps intelligenda ẽ de crisi que ẽ ad salutẽ.
Nã de crisi ad mortẽ nõ verificaƭ. dicit 3° φ hoc
est bene dictũ qm̃ euacuãtur mali humores in tali
crisi necessariũ ẽ ergo subseq qetẽ remota cã malo
rũ accidentiũ. ¶ Dixit 4° φ bene dixit vt in pluri
bus q2 plurimũ crises terminanƭ ad salutẽ nisi in
morbis pestilentialibus. cã ãt quare crisis in pesti
lentialibus ẽ plurimũ ad mortem. est quia in illis
morbis corrũpũtur ꝑncipia vite q̃ sunt spũs vita
les ⁊ humores cordiƭ ¶ Nã vt dicit ꝑma quarti
in illis putrefiũt hũiditates cordis ⁊ spũs vitalis
a veneno deficit. ¶ Cõtra dicta primo litteraliter
videtur φ nomẽ crisis nõ dicaƭ ꝑprie de alteratio
ne sȝ de cõmotione antecedẽte ex gal. primo de cri
si ca.° vltimo sic dicente. Et illa quidẽ dicta cõmo
tio apud me dignior est noiari crisis q̃ alteratio
q̃ aduenit post ipsam. ¶ Hic dicitur hoc nomẽ cri
sis significare alterationẽ dictã cũnotãdo cõmo/
tionẽ antecedẽtẽ vt vult gal. 3.° de crisi circa mediũ
libri vbi cõsũptionẽ morbi noiat crisim nõ oẽm sȝ
illã que fit cũ ista cõmotione dicta vbi postq̃ po/
suit plures modos cõsumptionis morbi ad salutẽ
Et dicit φ cõsumptio paulatia diciƭ sanatio nõ cri
sis addit cãm dicẽs ⁊ cũ crisi qdẽ necessariũ ẽ vt
fit euacuatio plurima vel exitura egrediens in ali
quo mẽbroꝝ cũ diuersa cõmotione ⁊ maligna. ⁊
pȝ cũ ponat tres spẽs alterationis ad salutẽ quaꝝ
due sunt cũ euacuatione ⁊ 3a sine euacuatione vel
apostemate ⁊ ponit quattuor spẽs alterationis ad
mortẽ quaꝝ due sunt cũ euacuatione vel apostẽa/
te ⁊ due nõ. Et illas que sunt cũ euacuatione vel
apostemate vocat crises q2 ipse vult vere alteratio
nẽ esse crisim. Sȝ nomẽ crisis sumiƭ principalius
ab illa cõmotione q̃ ab alteratione talis enim alte
ratio absolute diciƭ aut sanatio aut mordificatio.
Sȝ φ dicaƭ crisis ẽ pp cõmotionẽ illã. Et hũc sen
sum dixit gal. primo de crisi loco allegato φ cõmo
tio ẽ dignior noiari crisis ⁊c. i. illa a qua tãq̃ a for
mali significato aliqua denoiatur crisis. Et iõ di/
gniꝰ a quo sumiƭ rõ nois illiꝰ nõ tñ φ ista sit res q̃
est crisis. ¶ Attende tñ φ pluries inuenitur φ do
ctores sumũt crisim pro cõmotione antecedente
qñq3 pro euacuatione qñq3 pro alteratione ⁊ ad/
hũc sensum diffinitur hic. 2° queritur quare cri/
sis vt plurimũ ẽ ad sanitatẽ. ¶ Respõdendum φ
plurimũ nã insurgit ad euacuandũ mãm cũ dñio
⁊ inde seqtur salus. sȝ in morbis pestilentialibus
q2 radix putredinis est in hũiditatibus cordis iõ
nã euacuante simul deficit virtus vt plurimum ⁊
moriunƭ. ¶ 3° queritur vtrũ ꝯmotio añs ⁊ euacua
tio semꝑ fiant in vno paroxismo. hic sine argumẽ/
tis dicendũ φ ꝯtingit in eodẽ poxismo ambos mo
tus ⁊ ẽ 2° ꝯtingens oppositũ nec oȝ si virtus agi/
tat mãm φ pp hoc moueatur ad putredinẽ ⁊ ita
inueniũtur ſm istas ꝯtingẽtias varie auctoritates
doctorũ. Sȝ q2 galus facit intẽtionẽ φ accidẽtia
sunt in nocte seuiora.

Dubitaƭ vtrũ crisis nocturna sit ꝑfectior
q̃ diurna. Et arguiƭ φ non illa crisis est
ꝑfectior alijs ꝑibus que cũ leuitate maio
ri est vt supra ꝑticula ꝑma afforismo. 20. Sȝ diur/
na crisis ẽ cũ leuitate maiori cũ accñtia in nocte si
ue seuiora ergo diurna crisis ẽ ꝑfectior. ¶ 2° Nc eo
tpe accidit ꝑfectior crisis quo tpe virtus ẽ fortior
ergo in die alijs ꝑibus virtus ẽ fortior. ḡ in die
crisis accidit ꝑfectior. maior pȝ. q2 crisis fit a virtu
te ⁊ minor pȝ. q2 in die virtꝰ vigoratur ab in fluxu
solis q deficit nobis in nocte. ¶ 3° tunc fit crisis
laudabilior cũ humores facilius mouentur sed in
die facilius mouentur humores. ḡ ⁊c. maior ẽ ma
nifesta sed minor arguitur q2 tpe vigiliarũ ⁊ motꝰ
magis faciliter mouẽtur humores ⁊ tpe somni dif
ficiliꝰ eo φ somnꝰ oẽs retinet euacuationes excep
to sudore. sȝ nox ẽ tẽpus dormiendi. ⁊ dies vigilã
di ergo ⁊c. ¶ Cõfirmaƭ q2 in die sunt vie magis
apte ⁊ pori pp aeris caliditateȝ. ergo humores fa
cilius euacuanƭ. ¶ Cõfirmatur 2° q2 dies ꝑportiõ
naƭ estati. nox vero hyemi sȝ estiuales crises sunt
faciliores ⁊ perfectiores ⁊ humores ad currendũ
faciliores ergo ⁊c. ¶ Cõfirmatur 3° q2 frigus ipe
dit crisim vt 3° 4.t 2° ca.° dicitur. ⁊ pp hãc cãm im/
pedit crisim cõpletã frigus vehemẽs. ¶ 4° ꝑ cri/
sim nocturnã alijs ꝑibus plus debilitatur virtus
q̃ per diurnã. q2 plus a consuetudine remouetur
cũ cõsueti sũt hoies in nocte qetari in die vero ope
rari. ¶ 5° crisis fit tunc laudabilior ⁊ magis perfe
cta cũ poxismi sunt molestiores ⁊ fortiores vt 3° ð
crisi ⁊ 2.° 4.t cap 2° sȝ in die sunt poxismi molestio
res q̃ in nocte. vnde ꝑma 4.t febris diurna dƭ esse
longior ⁊ deterior q̃ nocturna. ¶ Ultimo crisis
mala ⁊ ad mortẽ fit sepius in nocte q̃ in die ergo
bona e contra fiet sepius in die q̃ in nocte. ¶ In

oppo^m arguit sic. Tūc sit pfectior crisis cū virtus magis stimulat. vt 2° 4' ca° 2° dr φ sit istatu sȝ magis molestat egritudo in nocte. vt dicit hic in pm° ģ ⁊c. ¶ Cōfirmat qꝛ tūc sit pfectior crisis cū calor ē magis fortificat⁹ sȝ magis ē fortificat⁹ i nocte cū tūc sit vnit⁹ in iterioribus ģ ⁊c. ¶ Ultimo tunc sit pfectior crisis cū sepius mouet nā ad crisim qꝛ ipsa facit de possibilibus quod est melius. ergo cū in nocte sepius fiat crisis. iō in ea fiet crisis perfectior ¶ In ista qōne faciā tres puos articulos. in primo videbit quo tpe magis ɔtingat crisis aut de die aut de nocte ¶ In 2° ponet opi. ɔciliatoris in isto quesito. In 3° videbitur positio alia illi cōtraria. ¶ Quātū ad primū nōndū pmo φ crisis pōt sumi p alteratione morbi ad salutē vel mortē. pōt 2° sumi p euacuatione vel pmutatione mē pōt tertio sumi p cōmotione antecedent euacuationēȝ ⁊ quolibet istoꝝ modoꝝ sumitur hic. ¶ Nō 2° φ crisiuȝ qdā estcōpleta. quedā in cōpleta. ⁊ de vtraqȝ est sermo. ¶ Nō 3° quod causaꝝ crisis quedā sumunt a supioribus quedā ab inferioribus a superioribus sicut verbigra. in fluxu lune amicabili ad iuuāte ad mē expulsionē. Nā qꝛ luna ē mater humiditatū mūdi. vt dicūt astrologi. iō mouent maxime a luna vt appet de fluxu maris. 2° methaurorū. Et iō imaginādū est virtutē in diebus creticis recipe a luna influxū iuuātē ad expellēdū hūorē nociuuȝ. ab inferioribus sicut verbigra. virtute ⁊ dispōne mē. Nā mā cū multū molestat irritat virtutē ad expellendū. Et iteꝝ cū mā est digesta digōne in nocitiuo mō supra dicto afforismo. 22°. pme pticule virt⁹ p pprietates currentes inter ipsam ⁊ mām alterat mām alteratione mouente eā exteri⁹ vel inclināte ad talē motū possūt eē ēt multa alia iuuatia vt colligit 2° 4' ca° 2° ⁊ primo de creticis ⁊ possūt eē ēt multa ipediētia. nā crisis futura per sudorē ipediret a forti frigore a forti timore a forti fluxu vt pluries pma 4' colligi pōt ⁊ primo de creticis. ¶ Nō 4° φ in nocte calor reuocatus ad intra maxime vacat nālib⁹ opibus. pmo qꝛ ē vnit⁹ magis. 2° qꝛ ē homo absolut⁹ ab aialibus opatiōibus. ⁊ hoc pōt p pte colligi secūda 4' ca° 4° cum dixit. ⁊ scias φ egritudines ⁊ accītia fortiora fiūt in nocte. ppterea φ calor est occupat⁹ in digerēdo mām tunc sit ista. Conclusio respōsiua ad articulū pluries cōtingit crisis in nocte φ in die stante pari lōgitudine vtriusqȝ sumēdo crisim pro euacuatione ⁊ ɔmotōne añte. ¶ Probat cōclō in nocte plures ⁊ fortiores sunt cause facientes ad hoc vt sit crisis φ in die ergo ⁊c. Assūptū pbat pmo ex pte supcelestiū qꝛ luna maxime dñat in nocte ⁊ ipsa prebet suo influxu adiutoriū in mouēdo plus φ i die 2° virt⁹ caloris nālis ē magis itēta opatiōi nāli i nocte φ in die ⁊ cū expulsio sit nālis opatio seqt virtutē illi magis vacare in nocte φ in die.

¶ 3° mā magis molestat in nocte ⁊ stimulat φ in die. tū qꝛ agitat a calore. tū qꝛ idē mot⁹ factus ab ea ē in nocte magis molest⁹ pp cōsuetudinē qescēdi. ¶ Ex istis potestis inferre pmo cāȝ quare plures moriūtur in nocte φ in die. pmo qꝛ in illa pluries ɔtingit pugna fortis q̄ ē i crisi. 2° qꝛ mā magis mouet pp lune dñiuȝ. 3° qꝛ ille mot⁹ ē magis molest⁹ ⁊ nociu⁹ φ in die 4° qꝛ deficit i flux⁹ solis per quē virt⁹ resistit ipssioni male. quinto qꝛ illa hora mē male simul cū spū mouent ad itra vsus mēbra nobilia. ⁊ sic magis sunt lesiue ¶ 2° pȝ qꝛ ivndatōnes terremot⁹ ⁊ vēti maxi° fiūt i nocte. ¶ 3° appȝ alia cā qꝛ accñtia sit seua i nocte alr φ i die. vt ponit gal. i ɔmē°. ¶ Sȝ ɔ ɔclōnē arguit sic nox pportionatur hyemi. in hyeme aūt pauciores fiunt crises. ergo in nocte pauciores fiunt crises.

¶ Hic dr φ i qbusdā nox pportōat hyemi. ñ tñ est oīoda silitudo. nā i hyeme pp frig⁹ diu durās sūt hūores valde frīdiores ⁊ grossiores φ estate ⁊ immobiliores. ita φ pl⁹ facit hoc ad eoꝝ qetē φ caloris reuocatio ad eoꝝ motū sȝ i nocte ē e ɔ. Negat ģ ɔña argumēti ¶ 2° ɔclō crisis p alteratiōe sepi⁹ fit nocte. pȝ qꝛ stati post euacuationē icipit alteratio. ģ cū euacuatio sepi⁹ fit i nocte. Seqt φ sepi⁹ in ea icipit alteratio q̄ ē crisis. Et iō alijs pib⁹ sepius fit i ea. ¶ Quātū ad 2^m articulū nō pmo seqēdo viā ɔciliatoris φ ad pfectionē crisis reqrit ipaȝ eē ɔpletā p totalē euacuationē mē morbū faciētis.

¶ Nō 2° φ hic ñ loqt nisi de crisi salubri. Nā ex quo ɔpam⁹ i pfectōe crises mortifere āt nō sūt bonepicēdū. Seqt φ hic solū de salubri intelligatur

¶ Nō 3° φ in crisi salubri virt⁹ dñat mēi ⁊ ñ e ɔ aliter enī crisis ñ erit salubris. Nō 4° φ influxus lune facit magis ad expellēdū malā mām φ solis i flux⁹ facit ad hoc vt virt⁹ resistat impssioni male mēi. ¶ 5° nō φ alijs pibus mā sub dñante pl⁹ facit ad crisis pfectōnē id qđ adiuuat ad mē expulsiōȝ φ id qđ adiuuat ad resistēdū mēi pȝ. nā vt⁹ ñ indiget tali adiutorio aut modicū idiget ex quo iā dñatur ⁊ māȝ digerit ita φ ñ multū pōt ipmere sȝ bñ idiget adiutorio ad expellēdū. Nā sepe videmus digestā māȝ. nāȝ ñ posse eā cito expellē. Et iō morbū paulatie terminari. ¶ Tūc sit ista ɔ° alioꝝ pitate supposita crisis ē apta pfectioꝛ fieri i nocte φ in die. pbat qꝛ iuuamēta q̄ hñtur i nocte merito noctis oīa faciūt ad citā ⁊ ɔpletā victoriā mēi ⁊ ista q̄ hñtur i die faciūt ad resistēdū mē vt pȝ ex nōtis nā calor retrahit ⁊ vnit mā sit magis mobilis lune adiutoriū ad mouēdū aduenit. Sȝ pp pma iuuamēta magis pficit crisis salubris φ pp 2° ģ ⁊c.

¶ Cōfirmat dies vt sic nō vr fortificare nisi crisi qb⁹ mā mouet ad cutē sȝ ille ñ sūt pfecte itra alias imo debiles. Nox āt habet alias q̄ sūt pfecte ɔfortare. ģ seqt φ pfectioꝛ absolute fiet cris i nocte φ i die ⁊ sup hoc multū se fūdat ɔciliatoꝛ. ¶ Hac igit sequētes opinionē rñdēt ad argumēta añ opposituū facta. ¶ Ad pmū rñdet ɔciliator negando assūptū qꝛ vt dicit ñ coronātur nisi fortissime agonizātes ⁊ ita ñ plene vincit nā nisi fortioꝛ pugnans in qua pugna accñtia sunt fortia. sȝ hec respōsio repugnat ga. pma hui⁹ ɔmēto. 20. nā vnā ɔditionē ponit crisis pfecte φ sit cū leuitate ⁊ qete ifirmi ⁊ auic. 2° 4' ca° de signis significātib⁹ crisiȝ bonam

idē vult cū dicit. ꝛ illiꝰ crisis.s.pfecte ꝯplemētū est a duētꝰ trāqllitatꝫ ꝛ leuitatis.hic dixit crisis pfecte ꝯditionē eē vt sit cū qete ꝛ leuitate corpis.s.in eiꝰ cōplemēto qꝛ mā ē euacuata tōliter ita ꝙ ista qui es ē post euacuationē ſꝫ ante ꝛ in ea sunt accñtia fortia si crisis dꝫ esse pfecta ꝛ hoc insinuant dicta auic.in auctoritate allegata. ¶ Ad 2^m dicitur ꝙ antecedēs ē verū alioꝝ pitate posita mō virtꝰ ꝛ si in die sit fortior ad resistēdū causis iprimētibus pp solis influxū in nocte virtꝰ est potentior ad expellēdū mām pp lune adiutoriū. ¶ Ad 3^m negat assūptū ꝓ maiori nisi alioꝝ ponit pitas. nā ꝙuis humores difficiliꝰ moueant si virtus expulsiua sit fortior stat pfectiorē fieri crisim.minor ēt ē falsa ꝙ in nocte difficilius mouent.nā quāto magis p frigiditatē imobilitant tāto ē magis p influxū a luna receptū ad motū habilitant.Et cū dr̄ ꝙ sōnus imobilitat hūores dicit ꝙ in cōmotione añte non obstāte ꝙ sit nox infirmꝰ nō dormit. ¶ Ad confirmationē dicit negādo ꝙ oēs vie sunt magis apte in die nisi pori cutis. vl̄ 2°.dicit ꝙ plus facit lune iuuamētū ꝛ vnio caloris ꝛ stimulatio virtutis ad pfectionē crisis nocturne ꝙ̄ viaꝝ aptio.ad pfectōnē crisis diurne. ¶ Ad secūdā ꝯfirmationē pꝫ in positione. ¶ Ad tertiā ꝯcedit ꝙ frigus ipedit crisim cū fuerit nimiū ſꝫ tñ in nocte sunt alia magis ꝓmouentia ꝙ̄ frigꝰ ipediat.ꝑ mlt̄e si noctes ñ mltū frē vt noctes estatꝫ. ¶ Ad 4^m neᷓ assᵐ qꝛ si plꝰ a cōsueto pmutet tñ ex alia pte ex celeri male mē expulsione magis alleniat. ¶ Ad 5^m dr̄ ꝙ stāte pitate expte mē poxismi sūt fortiores in nocte auctoritas āt aui.nō vult oppositū de diurna ꝛ nocturna ſꝫ tu hec vide. ¶ Ad vlti^m negat ꝯña. ¶ Quātū ad 3^m articulū supponēdū ꝙ alioꝝ posita pitate virtute exñte fortiori ꝛ humoribꝰ habilioribꝰ ad motū exñtibus sit pfectior crisis. ¶ Supponēdū 2° ꝙ in nocte nō pōt haberi tā bonꝰ solaris influxus sicut in die qꝛ in nocte semp est sol sub hemispio nostro. ¶ 3° supponendū qd̄ nō repugnat de die isluxū recipi lunarē eque bonū sicut de nocte Nā luna ita stat de die sup nostrū hemisperiū sicut de nocte ¶ 4° supponēdū ē ꝙ humores in die a solis caliditate mollificari ꝛ a vigilia spūs aut agitatione.nā aliter cā nō assignaret quare somnꝰ ꝛ qes ꝓhibent opationē catartici ꝛ vigilia ꝛ motus augent vt in cōmēto illiꝰ afforismi. Cū ꝓ clueris. ¶ Ex hijs ponit ꝯclo respōsiua perfectior pōt cōtingere crisis in die ꝙ̄ in nocte.nā ex parte lunaris influxꝰ eque bonū pōt recipi de die sicut d̄ nocte ꝛ virtꝰ ꝓpter solis in fluxū est fortior ꝛ humores ad motū possunt esse eque pati ꝑ plures ꝛ fortiores cause ad perficiendā crisim possunt ꝯiungi in die ꝙ̄ in nocte assūptū pꝫ ex suppōnibꝰ ꝛ ex cōmēto seqtur ꝙ pfectior pōt esse crisis in die ꝙ̄ i nocte alijs paribus. ¶ Ad argumēta in oppositum. ad pᵐ ꝯcedit assūptū alijs pibꝰ mō ꝯstat ꝙ i die virtus ē fortior ꝙ̄ i nocte cū ergo minori stimulo poterit eque perfectā crisim facere. ¶ Ad 2^m dicitur calorē magis eē fortificatuꝫ in die ꝓpter solē ꝙ̄ in nocte ꝓpter clausionē. Ad 3^m negat maior qꝛ crisis ñ fit a nā nisi vt stimulata ꝛ iō agit qñ stimulat ꝛ sepiꝰ agit qñ sepiꝰ stimulat. Ad argumēta vō pro alia positiōe pꝫ faciliter responsio.

In ventris fluxibus. Cōclo afforismi ē ista mutationes egōnū cū nō sunt ad res peiores significant bonū in fluxibꝰ vētris.ꝓbat iste significant corpis cōpletā aut quasi cōpletam mundificationē talē autem sequitur sanitas in fluxu vētris.ergo iste significant sanitatē.Et per ꝯñs bonum.assumpum cum ꝯsequentia in notatis declarabitur ¶ Circa hunc afforismū nota ꝙ per vētrē licet plura intelligantur in diuersis locis ab ypo.vt dictū est afforismo 2° hic intelligimꝰ ventrē inferiorē.s.intestina. ¶ 2° nō per fluxū ventris importare oēm expulsionē rei preternālīter fluide a corpore per viam intestinorum ex ano. ¶ Nō tertio ꝙ per egestiones debemꝰ intelligere omnē talē rē per viā ani a corpore egredientē ex cōcauitate intestinoꝝ siue fuerit superfluitas ꝑme digōnis siue hūor siue quecūqꝫ alia res vt ptes mēbroꝝ. ¶ 4° nō ꝙ istas egestiones iuuare intelligitur per viā signi qꝛ sunt signū bonū vt dicit gal.i cōmēto ¶ Quinto nō ꝙ mutationes egōnū poñt dici aut quia simul plures res varie aut in colore aut i mō sube expellāt aut qꝛ successiue expellāt pꝰ aliqꝫ quo rūdā mōꝝ posterius alie alioꝝ modoꝝ.ꝛ puto yp. itēdere mō 2°.pp modū loquendi cū dicit. Si non ad mala se trāsmutauerint.nō eni dicimꝰ egōnes trāsmutari ex vna dispōne in aliā si simul expellātur diuersoꝝ modoꝝ. ¶ Hijs habitis cōiter solet hic afforismus ita verificari notādo ꝙ ista mutatō egestionū aut est ante signa digōnis aut post si fit ante signa digōnis dicūt esse malas. qꝛ significat peccatū pluriū mēꝝ ꝯ quas alijs pibus difficilius pugnat virtus.ſꝫ si aparēt post signa cōplete digestionis.tūc significat bonum qꝛ significat mām malā multiplicē ſm oēs suas partes varias victā a virtute.Et hec expō pōt roborari ex auic.2ª 4ª caꝰ de signis sumptis ex egestiōe ita.dicente diuersitas coloris eius quod egreditur de egestione est laudabilis in duabus horis non alibi.quaꝝ vna ē diuersitas cretica post digōnē i die cretico ꝛ signo cretico ꝛ altera est post potationē solutiuā p trāseuntē fortē ꝛ significat in duabus dispōnibus mundificationē corporis expectatā. in alijs vō significat adustionē ꝛ multitudinē humoꝝ corruptorū. ¶ Nō.sexto ēt post signa digōnis stat malā māꝫ ꝙ prius latebat moueri aut ex noua cā fieri forteꝫ adhustionē mēbroꝝ ex qbus cāis illa ꝙ egredient in fluxu e runt peiora ꝙ̄ illa que egrediebāt ante signa ꝯplete digōnis ꝛ cū isto mō ad deteriora fiat mutatio erit signū malū.iō ad hec cauēda adit ypo.si nō ad malū se trāsmutauerūt . ꝛ intelligo gnālr de ōi vehemēti malicia ꝙ in ꝯmēto explicabit. Hic modus exponēdi ē clarus ꝛ roboratꝰ auctoritate aui.expssa vt vidistis.sed qꝛ gal. nō limitat rē iō fortasse dici posset ꝙ cū accit fluxus hūo

valis est plurimū ex mō vel vitio humoris ꝛ peccātes sunt illi q euacuātur iteꝝ ēt nō sol⁹ peccans hūor euacuaꝫ sꝫ ēt cū alio pmixt⁹ sꝫ sua nimia q̄ntitate tegit aliū ꝛ occultat. Cū āt peccās hūor fuerit quasi tot⁹ euacuat⁹ qꝛ i fine relaxata sūt mēbra ꝓpter morbi diuturnitatē etiā satis de alio hūore nō multuꝫ peccāte sed valde remisse peccāte euacuaꝫ ꝛ ꝓpter paucitatē humoris principaliter peccantis iste min⁹ tegiꝫ ꝛ pōt manifestius apparere hoc ergo mō ex tali mutatiōe tñ nō ē ad maligniorem humorem significam⁹ purgationē corpis ab hūore cuius magna erat quātitas ꝛ forte peccantis. Et iō spamus certam salutē quod q̄uis nō sit semp verū. tñ qꝛ q̄nq̄ꝫ imo plurimū verificatur. iō ypo. posuit istū afforismū. Sufficit enim ad hoc vt aliquod dicaꝫ signū bonū ꝙ vt plurimū significet bonū. Ego istud multotiens sum expertus ꝙ cū primo īcipit fluxus valde colericus acutus interim dū in sua acutie pseuerat nō sū vicinus fini sꝫ q̄n iam ex mordificatione hꝫ minus ꝛ in colore vidō minus māifesta signa colere tūc qꝛ flegma magis apet aꝓpinquat sanitas. Et hec mihi videtur verior expō qꝛ si dicaꝫ diuersitatē coloꝝ non esse laudandā in egestioue nisi in casib⁹ ab auic. descriptis cōcediꝫ de diuersitate simul appente sed cū appet successiue non oꝫ. nec oꝫ ꝙ plures humores peccantes significet vt pꝫ ex mō assignato.

¶ **Diuersitates.** ꝛc. Gal. i cōmento facit duo ¶ Primo verificat p̄mā partē. 2° exceptionē. ibi 2°. vbi tñ. De prima dicit ꝙ diuersitates egestionū ꝛ mutationes eoꝝ significāt purgationes multoꝝ diuersoruꝫ humoꝝ. ꝛ dant fidutiaꝫ mundificationis corporis ꝛ sanitatis ꝛ intellige hic de mutatione successiua ꝛ intellige ꝙ hoc faciūt vt plurimū. ¶ Plurimū eni in principio q̄n mutari debent egestiones. hoc mō nō vnicus humor euacuaꝫ sꝫ plures ꝛ diuersi ꝛ mutantur egestiones in colore ꝛ mō sube non per noui humoris exitū ſm spēm a preexñtibus differentis sꝫ per diminutionē maligniores dominant vt dictū est in secūda expōne vel dic istud esse veꝝ post signa digestionis. ¶ Ubi tamen. ¶ Hic verificat exceptionē di. ꝙ hoc dictū ē veꝝ nisi iste egestiones in hac transmutatione non transmutētur ad malignas respectu preegredientiū tunc enim hanc mutationē staret significare malū. Sed cum multis ꝛ varijs modis ꝯtingat istaꝫ transmutationem ad malū fieri de duabus valde malignis trāsmutationibus fecit mentionē ꝛ per istas tāq̄ꝫ per exēpla itelligam⁹ vl'r alias di. ꝙ si mutenꝫ ad mās significātes mēbroꝝ solidoꝝ eliquationē ꝛ corpis dissolutionē aut corruptionē ꝛ putrefactionem nimias sunt male. ¶ Sicut verbigra. egestio vnctuosa de qua fecit mētionē ypo. p̄mo ꝓnosticoꝝ quā dixit significare dissolutionem substantialis humiditatis cū est fetens de qua etiā dixit quod corpis putredinē ꝛ corruptionē portendit. Alij aūt sunt multi modi vt si ex flegmatica mutatur ad sanguineā aut excoriationē ꝛ sic de alijs quos oportet ꝑ istos intelligere.

¶ **Ubi fauces.** ypo. in affo. intēdit duas conclusiones. secūdā itēdit ibi. Si vero fuerit ꝛc. ¶ Prima conclusio est. corpora quoꝝ fauces egrotāt aut in quib⁹ pustule nascunꝫ multe si egestiones habeāt humorales nō sunt nutriēda nutricatōne resūptiua. ꝓbaꝫ ista corpora sunt egra vel apta egrotare māli egritudine ergo non sunt pura. ꝛ cū sic sūt nō pura nō sunt ergo nutricatione resumptiua nutrienda. assumptū in notatꝭ declarabiꝫ ꝛ ꝯña tenet ex afforismo. io. secūde ꝑticule. Si vō fuerint. cōclō 2ª est ista ꝙ ista corpora dicta. Si eoꝝ superfluitates fuerint similes pseueranter supfluitatibus sanoꝝ sunt nutrienda. ꝓbaꝫ qꝛ intrinsecus sunt pura. ergo sunt nutrienda assūptū ꝛ ꝯña in notatis videbuntur. ¶ Circa afforismū nota p̄mo ꝙ hoc nomen fauces principaliter ꝛ ꝓprie importat quasdā carnes glandosas positas iuxta radicē lingue ꝛ in capite gutturis naturaliter superfluitates cerebri receptiuas ꝛ dicunꝫ tertia afforismoꝝ faruiges ꝛ nona terij dicunꝫ aūt ſm ysidoꝝ fauces a faudo vel fondendo vocē. 2° modo sumitur ꝛ ampliatur hoc nomen ad significandū omne mēbrū ꝙ est principalis enūtiatoriū sicut predicte sunt cerebri ꝛ subasselle cordis ꝛ inguina epatis. tertio ampliatur hoc vocabulū pro omni mēbro debili respectu alterius quomodocū q̄ꝫ sumatur verificatur afforismus maxime primo modo. qꝛ pluries egrotant. cum sint enūtiatoriū mēbri plurimas proprias superfluitates habētis .s. cerebri quod est quasi totius caminum vapores vndiq̄ꝫ recipiens ꝛ in flegmata sui frigiditate redigens. 2° nō ꝙ fauces egrotare aut pustulas in corpore nasci debemus itelligere a causa humorali corporea nō a cā primitiua solū vt percussione vel occursu rei pustulas facientis vt vrtica. 3° nota dictū esse ꝛ pustule ad denotandū ꝙ non loquitur hic de illis que sunt manifesta egra. sꝫ de illis que sunt aut neutra aut sana i quibus tamē iste pustule appent vt in scabidis aut saltēꝫ loquitur hic de neutris pustule eni dicuntur pua apostemata que ab auic. bothor dicunꝫ. ¶ No. 4° per egestiones nō solū intelligi supfluitates prime digōnis sꝫ oēs supfluitates sensibiliter expellēde sicut vria ꝛ sputa ꝛ sudor ꝛ talia Et tūc per egestiones colericas intelligimus humorales. s. cū permixtione humorū maiori q̄ꝫ debeant vel in sanis appeant. ¶ Colera enim sumitur ꝑ cōmuni ad oēm humoreꝫ vt infra si febris aūt colera nā habeaꝫ ꝛ ita hic ꝓportionabiliter sumitur colericū generaliter pro hūorali. ¶ No. q̄nto ꝙ corpus egrotare pōt intelligi duobus modis. vno. s. qꝛ sit actu egrū alio mō qꝛ sit paratū ab intrinseco cadere in egritudinē. Et hoc 2° mō sumitur hic. ¶ Ultimo no. ꝙ si fauces egrotant vel pustule nascūtur modo dicto signum est ꝙ mā est mala in corpore stimulans virtutē ad expulsionē cum ad ista membra mandet stomacus ꝛ epar ꝛ alia principalia remanent munda.

Et ideo cibi digestio ꝛ superfluitatis expulsio dꝫ esse similis sanoꝝ ꝛ econtra.sed egestio est similis egõni sanoꝝ significatur corpus esse intrinsecus mundificatũ per hãc trãsmissionẽ humoꝝ ad fau/cem vel cutẽ ꝛ sic corꝰ debet nutriri:sed si nã non totã mãm transmisit remãsit de ea in venis ꝛ pn cipalibꝰ mẽbris. ꝛ iõ cũ aliqua ex superfluitatibus vt fecibꝰ vel vrina vel aliqd de ea egreditur ita vt iñ egõ dicẽda sit hũoralis.ꝛ iõ humorositas sup fluitatis sigt corpus esse intrinsecus habundans malis humoribꝰ ꝛ sic nõ puꝝ nec nutriendum.

¶ Attende tamẽ hic verificari duabꝰ ꝯdictiõibꝰ seruatis.vna ꝙ egões sint tales perseuerãter nõ vnica vel duabus vicibus. nã in pestilentiali feb. quãdoqꝫ nõ apparẽt egões colerice imo similes sanis. secũda ꝯdictio ꝙ taliũ superfluitatũ exitus nõ fiat a cã primitia puta medicina assũpta vel ci bo medicinali vel errore aliquo ꝛc.

¶ **In isto afforismo.** Gal. in co/mẽto facit duo.primo ꝯplet litterã affõi ꝑ supplemẽta. 2º ve rificat eum:scõa ibi.vnde aũt ypo.Dicit primo ꝙ ypo. posuit duo cõtraria ꝑ dispõibus.s. corporũ super ꝗbus significat in affõis.Et iõ oꝫ ꝙ eis cor respõdent ꝯtraria signata sed qꝛ vnicuiqꝫ signoꝝ posuit vnũ significatũ. nec illa ponit ꝯtraria.iõ ꝑ ista que posuit danꝭ intelligi due partes supplen de ꝑ affõi ꝯplemẽto. Nam primo signo dꝫ appo ni ꝑ significato vltra illud quod est expressũ opᵐ signati expressi in 2º signo ꝛ eꝯtra diceꝭ.ergo isto mõ supplẽdo vbi fauces egrotãt ꝛ pustule i corpe nascunꝭ. oꝫ cõsiderare egões qꝛ si fuerint coleri ce corpus egrotat ꝛ nõ sumus certi ꝙ debeamus ipsum nutrire. Sed si fuerint similes sanis corpꝰ nõ egrotat ꝛ certũ est ipsum debere nutriri. ¶ Vn de aũt. ¶ Modo autẽ verificat affõm. ꝛ diuidiꝭ in tres partes.primo ostendit qũo fauces egrotant ꝛ vnde pustule in corpore nascũꝭ. ¶ 2º ostẽdit qꝫ ad significandũ ꝓpositũ oꝫ cõsiderare egões. 3º verificat ãbas ꝓ°nes. ibi scõa.ypo.autẽ. De pria dici tꝭe alibi monstrasse ꝙ natura regitia aialiũ ꝗ est ṽtus expulsiua expellit humores malos ꝺ mẽ/bris pncipalibus ad loca debilia ꝛ quãdoqꝫ a cor pore expellit fluxu vẽtris aut vomitu aut sudore sed multotiẽs cum mãm mouet ad cutẽ pori sunt clausi ꝛ mã est viscosa. iõ adheret cuti ꝛ ibi cãt vl cera ꝛ pustulas. quãdoqꝫ vero ad fauces mittitur que faciliter recipiũt humiditates a capite trãsmis sas ergo haꝝ egritudinũ est humor i corpore pec/cãs. ¶ De parte secũda dicit ꝙ oꝫ cõsiderare vtꝝ hec virtus totaꝫ materiã peccantẽ a mẽbris nobi libus expellere ad ignobilia ꝛ debilia aut nõ totã sed remanserit multa pars in membris nobilibus Et hoc intelligitur per exeũtia qꝛ si nõ tota expul sa est.necesse est egões vel alia exeuntia appareꝭ humoralia cũ permixtiõe humoꝝ cum vlcera illa sint ex colera vel sanguinis intensione que inten sio fit ꝓpter colerã.ꝛ supple si toti hũores sꝫ diffu si ad hec ignobilia membra tũc interiora sunt mũ da ꝛ superfluitates sunt similes sanis. ¶ De par te tertia dicit ypo.hoc voluisse ꝙ corpora hec in ꝗ bus iste superfluitates vniãtur prius debẽt mun dificari ꝗ̃ nutriri sed si nutriantur nõ mundifica ta magna fieret lesio sed si exeuntia corpus sunt similia sanis.vt dicitur corpus est mundificatum ꝛ debet nutriri ad sensum dictum.

D Ubitatur vtrum per egestionem coleri cam pustulis nascentibus in corpore. significandũ sit super corpꝰ ipuritatẽ Negatiue arguitur sic.egestõ nõ signi ficat nisi super membra infra dyafragma existẽtia ergo nõ significat totius corporis impuritatem. Assᵐ est ga.ꝑmo ꝓnosticoꝝ.ca° ꝺ egõe ꝛ ꝑ°de cri si c° 5°.ꝛ secunda primi vltimo capitulo. ¶ Secũ do sic egestio sumit formã in intestis tantum.igiꝭ tantum super intestina significat.Assumptum est auic.decimasexta tertij capitulo primo. ¶ Tertio si gnificat solũ super stomacũ quia est superfluitas prime digestionis ꝛ solus stomacus facit hanc su perfluitatẽ quia solus ipse digerit digestione pria ¶ Confirmatur.quia si intestina possent prima digestione digerere sequiꝭ ꝙ clistere posset cõueni enter nutrire.cõsequens est cõtra experientiã.tũc enim in squinãtia musculoꝝ meri nõ esset multuꝫ periculũ cõtra aui.tertia tertij. ¶ Quarto stat egõ nes puratas cum corporis impuritate.ꝛ econtra primũ in pestilentiali.pꝫ in quo aliquãdo est vria bona ꝛ infirmus tendit ad mortẽ.prima quarti. ꝛ secundũ pꝫ secunda ꝑmi cap.vltimo. illa parte sanus cum dimittit exercitiũ frequẽter egerit virꝰ ¶ In oppositũ est ypo. in qõne. primo ponenꝭ notabilia.secundo respondebitur de quesito.

¶ Notandũ igitur primo ꝙ nomẽ egõis dicitur multipliciter.vt supra dicitur.hic tamẽ de super/fluitate digõnis prime. ¶ Nota secundo ꝙ cuꝫ in stomaco genitus est chilus ex cibo transmittitur a stomaco per portanariũ ad intestina simul mixtũ cum superfluitate ꝗ erat inepta cõuerti in chilum parte superflua relicta ꝛ illa est egestio cui ꝯmisce tur in naturali disᵭõe colera a chistĩ fellis ad inte stina transmissa. ¶ Nota tertio ꝙ itestina sũt quo dãmodo receptaculũ superfluitatis totius corpis precipue venaꝝ stomaci ꝛ epatis. ꝛ iõ multis exi stentibus superfluitatibꝰ in dictis membris cũ fe ce pmiscenꝭ vt plurimũ ita ꝙ nõ diu pseuerat hũo rum taliũ multitudo in corpore.quin parꝭ notabi lis ad intestina transmittatur.ꝛ cũ fece egrediaꝭ. ¶ Quarto no.ꝙ licet stõus habet ṽtutem digeren di digõe prima maiorẽ ꝗ̃ alia mẽbra a stõ.tamen in itestinis reperiꝭ. ꝛ hec virtus tali digõe digerẽ di lꝫ debilior.Hoc notatũ plane colligiꝭ 4° de vti litate pticulaꝝ.ꝛ ab aui.16ᵃ tertij cap.ꝑmo.ꝛ spãlr de itestino monoculo.ꝛ qꝛ digõ fit a mẽbro a quo supfluitas generaꝭ ꝛ separaꝭ.iõ ex istis patere po test ꝙ ꝯtingit fecẽ sumere suã substantialẽ formaꝫ in stõ contingit etiam illam sumere in intestinis cum in eis contingat primam digestionem fieri.

¶ Contra ar͛. q2 stõus est ille q̄ seperat a cibo feces ⁊ expellit ḡ nõ intestina. assumptũ fuit q̄nto de interioribus p̄mo cap̄. circa p̄ncipiũ. vbi gal. dixit ita. ⁊ virtus stõi est q̄ separat cibũ q̄ñ decoxerit ip̄m ⁊ seperat ab eo feces ⁊ eicit eas ad inferi⁹. Hic dr̄ cõcedẽdo stõacuz hoc plurimum facere. sed isto nõ sequit̄ q̄ nũq̄ fiat ab itestis. imo alq̄ñ fit ab eis. ⁊ hoc cõcipit̄ ex mõ loquẽdi auic. 16. tertij cap̄. p̄mo ¶ Quinto no. q̄ nõ est iconueniẽs vnũ signuz significare sup plures corp̄is dispões vnã significãdo mediate altã imediate. nã effectus hz plures cãs ⁊ imediati⁹ super imediatã sig̃t mediate sup mediatã. Sexto no. q̄ lz fex imediate fiat a stõ tñ ip̄sam esse humoralẽ põt fieri a stõ ⁊ a multis alijs cãis vt si i stõ generetur flẽa q̄ egõi p̄miscea tur fit hũoralis a stõ. si vero ab epate vel splene vel toto corpore trãsmutat̄ talis humor ad itestia tũc dicimus q̄ fit humoralis ab illo mẽbro ¶ Ultio no. q̄ egões esse humorales põt intelligi p̄seuerant̄ ⁊ mltis vicibus ⁊ nõ p̄seuerant̄ ⁊ ita eas esse siles fecibus sanoꝝ. Hijs habitis sit hec p̄ma ɔ⁹. oĩs egestõ humoralis imediate sig̃t sup dispõem intestinorũ p3 q2 oĩs talis sig̃t imediate illos humores i intestinis fuisse cũ fece. ¶ 2ᵃ ɔ⁹. multe hũorose egões sig̃t sup alioꝝ membroꝝ dispões 3 mediate. Ista p3 q2 chilosa sig̃t sup epatis opilatõ3 aut debilitatem. alba super opilationẽ pori fellei. sp̄ũosa sup humiditatẽ capit̄. ⁊ sic de multis alijs collĩndũ est 16ᵃ. t̄tij. ¶ Tertia ɔ⁹ ⁊ si egõ q̄ est sup̄fluitas p̄me digõis plurimũ formã suã subãlez recipiat in stõ tamẽ plurimas eius dispões accñtales acq̄rit in itestinis. Pria pars ɔ̃nis p3. q2 plurimum in stõ gñãtur chilus ⁊ idem ẽ gnãns sup̄fluitatẽ ⁊ chilũ scd̃a pars p3 q2 croceũ colorẽ acquirit inintestinis ex colera p̄fluẽte a felle ɔstãtiã ⁊ soliditatẽ acq̄rit p̄p̄t epulsionẽ partis subtilis cui cõmiscebat̄ ⁊ separationẽ ab illa. ⁊ hoc fit in itestino ⁊ ita appet ꝺ figura. ¶ Quĩta ɔ⁹. ⁊ si ɔtingat egõem humoralẽ esse facta cor͛ mundificato plurimũ tñ sig̃t habũdantiã taliũ humoꝝ i mẽbris intestis coicantbius puta ep̄e ⁊ venis. p3 p̄ᵃ ps in casu vlti argu. ex auctoritate aui. 2ᵃ ps p3 q2 plĩmũ nõ totalis hũoral͛ mã q̄ erat in corpore i vice vna expellit̄ ¶ Quĩta ɔclusio. egões perseuerãt humorose sig̃t hũdantiã maloꝝ humoꝝ in cor͛ quo ad itrinseca. p3 q2 ñ posset p̄seuerãter ẽe tales nisi p̄p̄t hũdantiã ⁊ intelligit̄ ɔclusio deducto errore in cibo ⁊ cã p̄mitiua hoc faciẽte sicut eẽt ɔtinuus pot⁹ mediciaꝝ aut pillulaꝝ. ¶ Sexta ɔ⁹ superfluitates p̄seuerãt siles sanis in colore mõ sub̃e odore tp̄e exitus ⁊ puritate a re intrĩseca sig̃t intrĩseca mẽbra esse pura a malis humorib⁹. p3 q2 si essent isti mali humores in iterioꝛib⁹ nõ p̄ñt notabili tp̄e stare q̄ñ aliq̄ño ɔmouerẽtur ⁊ a nã ẽm partẽ ex̄ expellerent̄. ¶ Ad arg.ᵃ in opᵐ. Ad p̄mũ neᵗ añs sed ga. voluit q̄ sup alia mẽbra nõ sig̃t imediate. ⁊ ita aui. scd̃a p̄mi. Ad scd̃3 dr̄ q̄ egõ i intestis sumit plurimũ formã accñtalem li3 alñ ẽt subalẽ. sed negat̄ argumentũ Ad t̃tiũ negᵗ q̄ solũ fit in stõ. negat̄ ẽt q̄ sol⁹ stõus digerat digõe p̄ma. nã. aui. exp̄sse. 16ᵃ. tertij ca. p̄ᵒ vult q̄ in itestino monoculo perficit̄ digõ eius q̄ i stõ effugit digõem. ⁊ p3 q̄ loq̄tur de digõe prima cuz dicit. ⁊ intestinũ q̄dem monoculũ ẽ intestinũ in quo cõplet̄ digõ eius q̄ꝺ fuit iobediẽs i stõ. Ad 4ᵐ p3 q̄ ɔstat ita ẽe p̄seuerãt sine cã p̄mitiua.

# Ubi indigentia.

Conclusio quã itẽdit ypo. est ista. corpora famelica fame nãli cũ paucitate nutrimenti nõ st̃ exercitãda regulariter. p̄ᵗ per exercitiũ tale notabil͛r v̄tus dicti corp̄is debilitat̄ ⁊ p̄sternitur. ḡ nõ est exercitandum regul͛r. assumptũ ⁊ ɔ̃ña stati patebũt i notat̄. ¶ Circa affõm no. p̄rio multis mõis sumi indigẽtiã vt ꝰ dr̄ illo affõ. nõ plenitudo ⁊c. Hic tamẽ accipit̄ p̄ fame q̄ cõiungit̄ paucitati nutrimẽti. ¶ Secũdo no. hoc nomẽ labor sumi multis mõis vt dictũ est affõ p̄ᵒ huius. hic sumit̄ p̄ forti exercitio. ¶ No. t̃tio q̄ exercitiũ q̄ñ3 sumit̄ gnãliter p̄omni op̄e v̄tutis voluntarie motiẽ. Et hoc mõ dr̄ a gal. in li. de tremore ⁊ iectigatiõe. quod stare ẽ sp̄es exercitij. scd̃o mõ stricte p̄ illo motu voluntario p̄p quẽ respiratio i aliqua suaꝝ dr̄aꝝ permutat̄ vl͛ apta est corp̄e in suo p̄p̄rio tp̄amẽto existente permutari ad maiorẽ velociorẽ vel freq̄ẽtiorẽ. ⁊ hoc voluit auic. t̃tia p̄mi cum dixit. exercitiũ est motus voluntarius p̄p̄t quẽ hanelitus magnus ⁊ freq̄ẽs est neccius. i. esset corpori sano neccius. ⁊ isto mõ describẽdo vr̄ gal. dixisse t̃tio de regie sanitat̄. q̄ exercitiũ est motus vehemẽs in tñ vt alteret respirationẽ in maius vel min⁹ velocius vel spissus. nam si alteret motus sui vehemẽtia hanelitũ in minus tũc corp̄e in sanitate ex̃ñte eẽt ille motus apt⁹ alterare in maius. ¶ No. quarto hora famis q̄ ɔiũgit̄ paucitati nutmẽti resolutio fit fortis. nã humiduz min⁹ resistit eo paucificato alijs p̄ib⁹ ⁊ ẽt corpus a fame calesit vt plĩmũ ⁊ ẽt p̄p̄t tristẽ sensatõ3 sp̄us iordinate mouẽtur vnde dissoluũt̄. ¶ Cũ ergo hec dissolutio ɔiungit̄ paucitati nutmẽti nõ põt applicari alia cã fortiter dissolutia nisi cũ notabili nocumẽto. ⁊ p̄ ɔ̃ñs nũq̄ ap̄p̄rimaret̄ regul͛r. ¶ 5ᵒ. no. p̄ exercitiũ fieri forte dissolõnẽ fortificato calore ⁊ sp̄u agitato. Ex his p3 affõi v̄itas ituẽti. ¶ Ultimo no. istũ affõm exponi a q̄busdã isto mõ. Corpa famelica fame nãli nõ st̃ exercẽda regul͛r. 3 q2 teneo q̄ stat in corp̄ib⁹ vltiate replet̄ laudabili nutmẽto fieri famẽ nãlẽ. iõ ɔcedo q̄ stat famelicũ cor⁹ sine nocumẽto maiori iuuamẽto exercitari q2 stat dissolõnẽ q̄ seᵗ famẽ ⁊ exercitiũ esse vtilẽ. sed tñ nullũ famelicũ cũ nutmẽti paucitate est regul͛r exercendũ. ⁊ hoc vult. gal. in comento.

¶ Certa fames. G. comẽtãdo affõm duo fac. p̄mo expõit vocabula i affõ posita affõi sniã ponẽdo. 2ᵒ v̄ificat p cãm. ibi fa. q2 hijs. p̄ria i duas. q2 p̄rio facit q̄ꝺ dictũ est. 2ᵒ. ãpliat affõm. ibi fa. q̄ꝺ vl͛r. p̄ria i duas p̄ᵒ declarat h̄ vocabulũ idigẽtia. 2ᵒ illuz t̃minũ laborat̄. ibi 2ᵃ. laborẽ. hãc p̄mã p̄tẽ li3 aliq̄ expõãt q̄ ga. dicat y. vocat̄ hic idigẽtiã nãlẽ cibi appetitũ ĩ

tamen mihi videtur ita. ꝛ iõ exponam modo meo ¶ Dicit ergo in ista parte tria. primū est ꝙ carentia cibi quā seqꝛ imensus appetitus ē certa fames ita ꝙ hoc nomē fames nō solū significat appetitū vel tristē sensationē sed multotiēs indigētiā cibi vł nutrimēti qđ ē idem ꝯnotādo ꝙ illā indigentiam sequaꝛ appetit⁹. ¶ Dicit scđo ꝙ hāc talē famē vocat Y. indigentiā in plurib⁹ locis. pmo i scđa pticula epidi. cū dicit. hec leues cū pp idigētiā comedūt legumina sequiꝛ eos pedū debilitas. item indigētiā vocat famē dictā. s. carētiā cibi. cū appetitu siue hec carētia fuerit cū volūtaria siue coacta inferius in septima pticula cū dicit. hūidū hēns corp⁹ opꝫ vt indigentia mediceꝛ qua hūores exsiccēꝛ. item i libro ꝓnosti. dixit ꝙ oꝫ interrogare egrotātē. vtrū habuerit solutionē vētris aut nimiā indigētiā. i. nimiā cibi carentiā. ¶ Dicit ꝉtio quo ad hāc partem ꝙ cū ypo. noiauit indigētiā intellexit pauperiē cibi. s. quā seqꝛ appetitus. ꝛ iõ ꝉsus affõi est vbi indigentia nō oꝫ laborare. i. q nō hꝫ manducare non laboret ꝛ hoc pp cām dictā i affõi notaꝛ. Laborē Exponit illū terminū labor di. primo ꝙ p laboreꝫ intellꝫit nimiū motum voluntariū q alibi vocatur exercitiū. ꝛ iõ ex affo. snia colligim⁹ ꝙ cibus sp dꝫ ꝑoccupari exercitiū. i. corpora nō sꝫ exercitāda nisi cum pñtia cibi. Ut aūt pars ista itelligaꝛ sūitur hic cibus n ꝓ futuro nutmēto sꝫ ꝓ qi nutrimento aut vo nutrimēto. i. nō dꝫ exercitari corpus i quo nō est sufficiēs veri vel qi nutmēti quantitas. nō āt intelligam⁹ ꝙ cibo in stō existēte exerciteꝛ. qꝛ illud digōem fieri ꝓhibet vt ꝉtia pmi ca. de regine eius qđ comeditur ꝛ bibiꝛ. ꝛ si dicatur in illo ca. incessus. mihi placet hic ꝛ ꝓpe post prādium qm̄ bonitatē opōnis cene ꝑpat dōm ꝓloquiꝛ de icessu suaui q nō est exercitiū vtꝫ ibi legēti ¶ Quod vłr. Ampliat affõm di. ꝙ hoc vłr est faciendū a sanis ꝛ infirmis regułr qꝛ sanis nō est iniūgendū ꝙ ieiunēt ꝛ ꝙ laborēt regułr cū tunc fieret notabiliter nocumentū dissolutionis ꝛ itelligāꝛ sana iculpate. Nam in aliquo casu sanus ꝛ lapsus indiget simul exercitio ꝛ fame ꝛ ieiunio. vt multa fiet in eo dissolutio. Item infirmoꝝ corꝑa nō sꝫ nimio motu fatiganda ꝛ habere ieiunia famē dictā. sꝫ nꝫ farmacia ꝛ medicina ventris solutia ꝛ flõia sꝫ neccia ieiunantib⁹. i. carentib⁹ nutrimēto nisi irregułr ꝛ coacte qñꝫ ¶ Quia hijs. verificat p cām ꝛ dicit duo. pmū est qꝛ ista nō sunt iniūgenda est qꝛ per istos motus defficit corp⁹ siue vtus. i. debilitaꝛ mł tum. ꝛ Ypo. ad hoc intendit in affõ vt virtus custodiaꝛ sicut est scriptū in libro de dieta ¶ Dicit scđo ꝙ vtus est quodāmō vna ꝛ quodāmō nō vna. etenim vna in genere ꝛ multis formis. i. multis rōnibus sibi ꝯuenientib⁹. vbiꝗ. est vna sub hac rōe aia ꝛ sub hac rōne forma ꝛ sub hac rōe virtus. sꝫ spāli denōiatione nō est vna. i. nō solum hꝫ vnā specificāt denominationē. nā vocaꝛ visiua. auditia nutritia generatia augmentatia. ꝛc. q̄ oīa sꝫ res vna. s. aia. ꝛ hūc credo h⁹ loci intellectū. licet multi intelligāt de spū vitali q ē vtus vna gnāłꝫ ad omnia opera ꝯcurrēs multaꝝ formarū diuersoꝝ mēbroꝝ sed vtus in spē. i. spāles sps dearticulati ad certa opa sꝫ plures. s. aialis ꝛ nālis ꝛ visiuus ꝛ auditiu⁹

**Ubicunqꝫ cibus.** Cōclusio affõi ē ista In quocūqꝫ corꝑe igrediꝛ cibus ꝑnāꝫ in eo ē aptus facere morbū. p⁹. qꝛ talia corpora p cibū sumptū ꝑternāꝫ sꝫ apta incurrere morbos q curantur p eūoneꝫ eius qđ ex tali cibo in corꝑe remanet. ğ cibus erit aptus facere illam egritudinē. tꝫ ꝯña. qꝛ talis euacuatio nō curat nisi ꝓ quāto p illā educitur cā morbi q̄ erat rēanēs ex cibo assumpto. ¶ Circa hūc affõm nota. pmo ꝙ p cibū debemus hic intelligere nutmentū ꝙ cor⁹ ingrediēs ē aptū in illo opari a mā ꝛ ꝯuerti i sbāꝫ mēbroꝝ siue fuerit in forma potabili siue nō ¶ 2° nota triplicē inueniri cibū. naꝫ qdā dꝛ verus cib⁹ ꝛ est ille q imediate in subām corꝑis ꝯuertitur ut vna de scđis humiditatib⁹. qdā dꝛ qi nutrimētum ꝛ est oīs hūiditas nālis in nostro corpore p digōꝫ genita apta nō imediate. sed tandē nutrire p actōnē caloris nālis vlteriorē. ꝛ isto mō chilus ꝛ sanguis est qi nutrimentū ¶ Tertio mō dꝛ cibus vel nutmentū ꝙ ab exꝉ ingrediēs corpus ē ita aptum pati a calore nāli corꝑis vt tandē in subām corꝑis ꝯuertatur ꝛ quolibet istoꝝ triū mōꝝ verificaꝛ affo⁹ vt patebit. ¶ Tertio no. ꝙ talis cibus tunc dꝛ ingredi corpus nāliter cū ingreditur vt corpi ꝯueit cōsistit aūt ꝯueniētia maxīe in sex cōdictionib⁹ in q̄titate qualitate manifesta qualitate occulta siū ꝓprietate mō sube tpe ꝛ ordine debiꝉ. licꝫ iste sex ꝯphendanꝛ a gal. ꝉtio tegni. sub qualitate ꝛq̄titate. ꝛ ita eꝓtra dicim⁹ cibū inconueniēter corpus igredi qñ in aliqua de istis ꝯdictionib⁹ discōuenit ¶ Quarto no. ꝙ cibū ingredi corpus ꝑnām pōt intelligi duob⁹ mōis. vno mō vt in aliqua dictarū sex ꝯdictionū fiat discōueniēs puta inconuenienti q̄titate aut qualitate ꝛc. ¶ Secđo mō dꝛ ingredi corpus ꝑternām qꝛ ꝑter posse nē. ita ꝙ avirtute nāli regulari nō possit. ꝛ hoc mō scđo sūpsit gali. i ꝯmēto ꝛ cōstat ꝙ se⁹ hic cibus ingreditur corpus ꝑternām mō scđo. ğ ingreditur corp⁹ ꝑternāꝫ mō prio. nā nūꝗꝫ cibus ē talis vt a virtute regulari n possit nisi merito defect⁹ alicuius istaꝝ sex ꝯdictionū sed bñ pōt esse defectus i aliqua dcāꝝ rerū sex ꝛ tñ cibus obtinebiꝛ a vtute. vt si vbiꝗ. peccat i quali sed ē in modica q̄titate. quia virtus ipm supat ac vincit ¶ Quito no. ꝙ hoc nomē egritudo qñꝗꝫ sumiꝛ stricte ꝓ dispōne corꝑis hūani ꝑnām p se ꝛ imediate ꝛ essentiałꝫ ꝛ ꝉsibiłꝫ opōnum lesiua. vt sup̄ dictū est. qñꝫ large ꝓ dispōne ꝑter nāꝫ lesiua opōnū per se ꝛ imediate ꝛ essentiałꝫ siue ꝉsibiliter siue nō. sꝫ tñ exꝉ latitudinē ꝓpe sanitaꝉ exūte. i. per quam corpus latitudinē proprie sanitaꝉ egrediꝛ. ¶ Tertio sumiꝛ ꝓ omni dispōne ipersectia opōm siue itra latitudinē siue extra. ꝛ hoc tertio mō sumēdo nō est dubiū quēlibet cibū ꝑternām corp⁹ ingredientiū facere egritudinē qꝛ facit dispōem lesiuā operationū aliquo mō siue multū siue modi

cū pmaneat. nā ſtatī ſicut corpi applicaꝛ icipit agere diſpōnem talem. ſi uero ſumamꝰ egritudinē pmo aut ſcdo mō. tūc intelligendū eſt ꝙ fac egritudinē .i.ſi pſeuerat ꝛ in notabili qtitate ſumaꝛ ē aptus facere egritudinē. nā ex vna aſſumptōe nō fit egritudo mō dicto ſp.ſed eſt apta ex multis talibꝰ fieri. ꝛ hūc ſenſū vī mihi gal.i pmēto hūiſſe. ſz hic ſolet qri ſi cibꝰ fac egritudinē i qͦ gnē cē ē cibꝰ

Dubitaꝛ utrū cibus ē cā pmitiua morbi āt corporea. vtrū añcedēs vel piuncta. nam ſi cibus in eo ꝙ talis eſſet cā corporea.tūc qlibet cibus eēt cā corporea ꝙ repugnat locutiōibus auctoꝝ dicentiū cibū eſſe cām pmitiuā ꝛ icorporeā. ſi vero dicaꝛ cibū eſſe cām pmitiuā vt ſic. Tunc ſeqꝛ ꝙ ſi quis potaret ſanguinē ppriū ille eſſet cā icorporea .pñs falſum qꝛ eſt cā humoraliſ ꝛ oīs talis eſt cā corporea. ¶ Pro hꝰ ergo dubij intellectu notandū aput auctores medicine inueiri iſtos terminos. cā primitiua vel icorporea aut corporea cā añs cā piuncta. ¶ Cauſa deſcribiꝛ ſa primi qꝛ eſt illud quod pmo eſt ꝛ ex quo puenit i venͦ alicuius diſpōis in corpore hūano aut fixiōiſ eius.p cām.n.medici intelligūt cām efficientem. Efficiens autē aut perducit de nouo diſpōz eius cꝰ eſt cā aut cōſeruat.ꝛ hoc mō uult auic. ꝙ ex cā pueniat i venͦ alicuius diſpōnis qꝛ pducaꝛ ab ea aliqua diſpō aut fixionis.i.pſeruatiōis uel pmanētie ꝛ hoc per cām conſeruantē qualꝫ aūt cā eſt pō nā.ꝛ nō oꝫ ꝙ ſit prior tpe ſuo effectu. ꝛ qūo cōſeruans reducit ad genus cāe efficiētꝫ ſūt res magis ad ſm phiſicoꝝ pertinētes. Cā uero a medico vocatur incorporea qꝛ ſunt cāe ex̄ ſubām corpis humani.oē illud quod aduenit ab ex̄ aut iprimit ac ſi ad ex̄ adueniret aut ſi ab intra aduenit ꝛ ab intra iprimit eſt tñ nō pncipalꝫ corporis ſz aie denominatiuū. Et dico notanter ꝙ aduenit aut ipmit ac ſi ab ex̄ adueniret.ſicut vbig.ſiqſ digito pcuſſit occulum dicimus illū digitū eſſe cām icorpoream nō obſtante ꝙ nō aduenit ab ex̄. ſed qꝛ eo mō iprimit quo ab ex̄ veniētia pſueuerūt iprimere. iō dꝛ cā incorporea ꝛ ſanguis pprius bibitus eſt ēt hoc mō cā incorporea.ſed nō lapis in veſica. Alij aūt ſolent hoc mō cāz icorporeā deſcribere ꝙ eſt cā q̄ nō fuit genita in corpore hūano.aut alr̄ fuit extra corpꝰ aut eſt nō pncipalꝫ corporis denominatiua ꝛ hoc vltimū addūt pp̄ter aie accñtia. ſed hoc nō puto veꝝ pp̄ter digitū percutientē q ē cā primitia ꝛ ſibi nō puenit deſcriptio iſta. Aliq uero deſcripſerūt ꝙ cā icorporea ē cā corpori extrinſeca aut intrinſeca pendēs tamē ab aia ut ē cognoſcitia.ꝛ pꝫ ꝙ p̄ hoc Ar. ſicut p̄ pcedentꝫ de mēbro pcutiēte ꝛ iteꝝ cibus cū eſt intra corpꝰ eſt tamē cā icorporea quouſq nō permutaꝛ in corpe. ¶ Videꝛ ergo melius dicere ꝙ eſt cā ex̄ corpꝰ genita vel eo mō alterans vel permutās quo ſolēt extriſeca permutare aut operatio vel paſſio pendēs ab aia vt ē vtus cognoſcitiua. per cām aūt corporeā intelligūt cām genitā in corpore ꝛ eo mō quo genita pmutare ſolent permutās ꝛ nō principalꝫ operatio uel paſſio aie ut ē cognoſcitia. ſicut vbig.pplliones cōpōnes ꝛ humores mēbra ēt putrida cām autē antecedētem qdam medici hoc mō deſcribūt ꝙ ē cā corporea inter quā et effectū cadit mediū ꝛ per mediuz aūt intelligūt tps mediū aut aliā cām mediā eſſe ctui viciniorē ita ꝙ flēa.vbig.exiſtens nūc nō pulſum qd hinc ad annū cābit febrē ꝛ nunc nō cāt. eſt cā añs illius future febris ¶ Quod dictū ē voluntariū. Tunc eni oꝫ dicere ꝙ in corpore de ſcō mō equalitatꝫ ē cā morbi. pꝫ qꝛ eſt humoꝛ q hinc ad annū cābit morbum vt pſtat eſſe poſſibile.ꝛ cū oīs talis ſit pternām ſequiꝛ ꝙ in corpore de ſcdo mō equalitatis ē res preinām qꝛ cā morbi. vī ergo mihi ꝙ ad hoc ut ſit cā añs requiriꝛ ꝙ ſit cā. ꝛ cū hoc inter ipam ꝛ effectū cadit cā media. vbig. ſi cerebꝝ eſt repletū humiditate flēatica ꝛ parſ humoris deſcēdit ad foramē vuee tunc dicimꝰ ꝙ iſta cerebri repletio eſt cā opillatōis.naz per illā repletionē ptingit ꝙ ille paucus hūoꝛ ad foramē deſcēdit. Et ſi dicaꝛ ptra qꝛ tunc i febre tertiana multoꝝ paroxiſmoꝝ nō eſſet cā cōiuncta. qꝛ nō eſt cā niſi humor q actu putrefit q eſt cā piuncta. dꝛ ꝙ ſtat humorē q non eſt putridus eſſe cām puide fe.mediāte putrido.vbig. ſi vncia vna colere male eſſet nō moueret ad putredinē qꝛ regularet.ſed qꝛ iſta piungitur cū alijs illa nō mouetur ad putredinē ſicut alie nō putride ſꝫ cā qꝛ iſta putrefit. ꝛ ſic ſūt cā febris mediante iſta. ¶ Cā āt piuncta ē illa corporea inter quā ꝛ effectū nō cadit cā media ſicut vapoꝛ putridus eſt cā cōiuncta putride fe. Utrū aūt hūoꝛ puidus q nō peruenit ad coꝛ ſed ſuū vaporē coicat cordi ſit cā piūcta eſt qd alibi vidēda ¶ Ad ppoſitū ergo reuertēdo dꝛ ꝙ cibꝰ interi dū pmanet i forma qua ab ex̄ immiſſus ē corpori ē cā pmitia.ſed poſtq̄ trāſmutatus eſt a calore noſtro poſt pmā applicatōz p mōz cibi extriſeci ꝛ ppam pdidit formā ꝛ aqſiuit nouā tūc eſt cā corpea. aut primitiua aut antecedens ꝛc.

¶ Quod hic ꝛc. Galie.in pmēto facit duo. pmo pōit ſitudinē hꝰ affōi ad 4ᵐ hꝰ pticule.2ͦ pmētatur affōz.ibi 2ͦ Qd pter nām.Dicit pmo ypo.alibi dixiſſe illd qd hic dix.ſ.in alio affō.vbi dicit nō plenitudo nō idigētia.ſed hic ſolū loqꝛ de plenitudie.i.repletione nē poſſe excedēte.ꝛ iō iſte affōͦ ē pticularis rͦ affōi 4ᵗ.Qd pter nām. Expōit affōm ꝛ diuidiꝛ in duas ptes. pmo oñdit qd intelligenḋ ſit per cibū pter nām corpꝰ intrātē. 2ͦ vificat ſcdam ptē affōi ſ.illā manifeſtat vō ſanataꝛ.ibi 2ᵃ. qd aūt. Pria i duas pmo pōit vnū gnālē intellectū cibi pternāz iplicādo vnā diſtinctionē.2ͦ ſpālꝫ oñdit intellectū ypo. ibi 2ᵃ. Qd āt cibū. Dicit prio ꝙ cū ypo.dixit pter nām itellexit cibū facientē replōnē que dꝛ pī nām in pparatōe ad aliā replōnē q̄ ē nālis.nam mēbra debent eſſe aliqua repletione naturaliter repleta ¶ Dicit ſecundo quo ad hanc ptem ꝙ repletio pternām ē duobꝰ modis. vno mō in pparatōe ad largitatē uaſ.ꝛ iſto mō illa diciꝛ repletio pternāz qua vaſa plus debito extendūꝛ. 2ͦ i pparatōe ad

tenorē vtutis. ꝛ isto mō dr̄ repletio cū i loco ꝯtinetur corp⁹ qđ a vtute recte regulari nō pōt. Nam si in stō esset cibus multū extendens.s. merito sui mōi subē q possit forti existenti vtute bene ꝛ facilr̄ digeri. ista ē repletio quo ad vasa ſʒ nō quo ad vtutem. ¶ Itē si in stō paucus ponat̄ cib⁹ sed malus ita ꝙ eū vtus vincere nō possit illa ē repletio quo ad vtutem ſʒ nō quo ad vasa. qꝛ uasa nō ampliorez hēnt quātitatē ꝙ̄ naturaliſſime capere deberēt.

Quod aūt cibū. ¶ Ali ō spāliter exponit ꝛ diuiditur in tres partes. primo ponit vam expōeʒ. 2° vnam falsā ꝛ iꝓbat. 3° vnā aliā falsā ꝛ iprobat. ibi 2ª. Aliter aūt. ibi 3ª. Alij alit̄ dicunt. Dicit pmo ꝙ ꝑ yp. dicit cibū ꝑter nām itrantē corp⁹ facere egritudinē nō dixit illud vt intelligem⁹ ꝙ cibaria extēdentia stōʒ nocent. ꝛ ista q̄ sunt minoris q̄titat̄ ꝙ̄ capere possit stōus non nocēt. sed supple vt itelligeremus ꝙ cibaria faciētia replōnē in ꝯparatiōe ad vtutem si illa que faciūt egritudieʒ. ꝛ ꝙ non opʒ oīa sed illa q̄ faciunt repletionē quo ad vtutē. probat trib⁹ exēplis. Primū est si virtus sit fortis ꝛ cibus multū extendēs stōm facilis digōis virtus eū superabit ꝛ digeret ꝛ nō faciet morbū. sed si cibus fuerit paucus male digestibilis. virtus ēt dbilis n̄ poterit eū superare ꝛ iō faciet morbū. Secundū exemplū ē de digōe epatis. nā forti exn̄te vtute ꝛ chilo facilr̄ ad sanguinē trāsmutabili ēt si multuʒ vene epat̄ ipleant̄. virtus tn̄ digeret ꝛ i bonos mutabit hūores. sed vbi vtus epatis sit debilis valdē nō obstāte ꝙ chilus sit paucus p̄cipue si male fuerit digestibilis virtus epatis eū superare nō poterit ꝛ erit aptū facere egritudinē. ¶ Tertiū exēpluʒ est de sanguie ad mēbra exteriora trāseunte. nam illoꝝ mēbroꝝ forti existēte vtute ꝛ si i quātitate superet digerit̄. ꝛ i subāʒ membroꝝ trāsmuttat̄. sed si mēbra sī debilia q̄uis paucus eēt sanguis tamē nō digerit̄ ꝛ esset aptus facere egritudinē. ¶ Ex quibus pʒ ꝙ plenitudo quo ad vtutē est aptior facere morbū ꝙ̄ plenitudo quo ad vasa. ꝛ iō visimile est ypo. itelligēre hūc mōʒ repletiōis q est ſm tenorē vtutis humana corpa regētis ¶ Aliter aūt. Hic ponit expōem nō vam illius partis dicte. ꝛ posset diuidi i tres. qꝛ primo ponit expōem. 2° rōem pro illa. 3° iꝓbat. Dicit pmo ꝙ possibile ē illā parteʒ aū itelligi ab alijs ꝙ̄ sit dictū. Et est ꝙ dicam⁹ cibum illū pret nām q excedit nām ꝛ virtutē rōne alicuius sue qualitatis ¶ Dicit 2° ꝙ hoc apʒ rōnabile. ꝛ rō est qꝛ ex quo oīa mēbra ad sui nutcatiōʒ appetūt cibos sibi ꝯueniētes. iō illi dr̄ nāles qui ꝯueniētes sī ad nutriendū ea. sed si cib⁹ alicui mēbro fuerit ꝯueniēs ꝛ alteri nō aduenerit cib⁹ congruus. tūc ꝓcul dubio dicem⁹ cibū preter nāʒ ingredi corpus ꝛ p̄cipue mēbro cui non conuenit. ¶ De pte tertia dicit ꝙ ista expō non est ad mētē ypo. Ratio qꝛ ex cibo in qualitate peccāte nō est necesse morbū gnāri qꝛ stat ipm esse modicū vt digeri possit. ꝛ iō ex eo nō gnābitur morb⁹ nʒ si multiplicatur hoc mō multiplicatiōis ē aptus facere morbū. ¶ Hoc aūt ꝓbat̄. primo qꝛ medicina mēbrū corrūpens vt opiū vel mandragora vel euforbiū nō fac̄ morbū nisi in quātitate notabili detur. Scđo idem ꝓbat̄ qꝛ humor ad mēbra trāsmissus non facit morbū nisi fuerit notabilis quātitatis. qꝛ qn̄ est paucus nisi sit ex̄me malicie poti⁹ ex eo nutriret̄ mēbꝝ cui ꝯ̄it. nā nisi mēbꝝ ex illo eēt aptum nutriri nō diceretur cib⁹ ꝛ tn̄ hic loqtur i assō de illo q ē cibus. 3° pꝫ. qꝛ aer cū hanelitu attractus ad stōm si sit paucus non ledit. lʒ non ꝯueniat ꝛ hūiditas pauca ad cānā pulmonis descēdens nō ledit. g̃ nō ēt qlibet cib⁹ qualitate peccās ledit Sʒ qꝛ gal. dic hic ꝙ opiū ꝛ mādragora ꝛ euforbium non ledūt nisi augmētata q̄titate. q̄ oīa dicūtur venena aut medicine venenose iō hic.

Dubitat̄ vtꝝ venenū possit nutrire. ad ptē negatiuā ar̄. sic. illud qđ est penitus ſm totā subāʒ discōueniens nō pōt nutrire hoiem. venenū est h⁹mōi g̃ ꝛc. Maior ē gali. itio ꝯplionū ca. scđo. di. oʒ igitur vt sit iter totā subāʒ nutriētis ꝛ totā subāʒ nutriti coicatio aliqua ꝛ similitudo. minor arguit̄ qꝛ illud qđ ſʒ totā subāʒ est interficiēs ꝛ ꝯtrariū est penit⁹ ſm subāʒ discōueniēs. ꝛ venenū est h⁹mōi g̃ ꝛc. minor ē auic. 2° pmi. cap. de eo qđ comedit̄ ꝛ bibitur. vbi dixit. Si vo tota subā mortificās ē venenū ¶ 2° sic ar̄ illud quod nō permutat̄ a corpore ſm totā subāʒ non nutrit sed venenū ſm totā sbam nō permutatur a corpe sed mutat ipm. g̃ venenū nō nutrit. maior est clara. minor ē auic. fa pmi cap. allegato dū dix Illud vo quod nullo mō a corpe mutat̄ ꝛ ipʒ mutat venenū absolute. ¶ 3° sic venena putrefaciētia ꝛ corrodentia nullo mō pn̄t nutrire. cum ipa sint calīa seqr̄ ꝙ a pari nec alia ꝙ̄ calida venena poterūt nutrire. g̃ nec fria nec calida venena poterunt nutrire. sed ꝙ sequatur ꝙ fria nō possūt nutrire. Arguit̄ qꝛ calida venena ꝛ corrodētia a corpe nr̄o trāsmutabilia sī. sed fria vt opiū nec ſm qualitatē nec ſm subāʒ sī a nobis trāsmutabilia. Cum ergo trāsmutabilia a nobis magis videat̄ posse nutrire ꝙ̄ nō trāsmutabilia se⁹ ꝯuaʒ valere. ista corrosiua nō pn̄t nutrire. g̃ nec fria ſʒ ꝙ corrosiua ꝛ putrefactiua a nr̄o calore ꝑmutent̄. colligit̄ a ga. itio ꝯplionū ca. 5°. dū dixit. de illis venenis calīs corrosis. ꝛ illud iō qm̄ cū corpi calido occurrūt ꝛ aliqualr̄ ad recipiendū alteratiōnē iclinant̄ quedā vltᵐ caliditat̄ ꝯsequūtur ꝛ quedā eoꝝ in putredinē ꝯuertunt̄. ꝛ ꝓpter illud trāsmutāt corpa aīalis. sed ꝙ fria venena nō pn̄t a corpe trāsmutari nʒ ſm totā subam nʒ qualitatē colligit̄. ꝛ p̄cipue de lacte papaueris eodē mō dū dix Scđm āt hūc mōʒ corp⁹ hoīs ꝯriū est lacti pap. qm̄ non est eius vt in ipm penitus aliqd efficiat nʒ ſm qualitatē nʒ ſm vteʒ subām eius. Qđ aūt ista corrodētia nullo modo corpa nr̄a nutrire pn̄t. sūit̄ a gal. 3° de siplici medicina distictione 4. c°. itio dū dix. in medicis aūt q̄ iterficiūt ꝑ illud qđ faciūt accidere de corrosione ꝛ putrefactione non ē possibile vt nutriāt penitus ꝛ si q̄titas eoꝝ sit parua i terio puitat̄. In opᵐ ar̄ pmo auctē gal. itio de simplici. loco alle. dū dixit.

Et ex oibus rebus scit qd vna medicinaꝝ q̃ inter ficiũt p suã isridationẽ qñ sumit ex ea quantitas qua possibile ẽ vt nutriat corp⁹ sicut succ⁹ lactuce ¶ Ratione arguo sic. possibile est vt nutrimẽtuȝ a corpe nostro spoliet sua venenositate. ⁊ postea poterit in subãm nostri corpis ↄuerti. ğ venenum põt nutrire. ergo ↄña clara. Assu^m pbat q₂ nutrimentũ põt cor⁹ spoliare sua venenositate ⁊ magis sufficit corpus mutare nutrimentũ q̃ꝫ extra. ergo cor⁹ poterit nutrimentũ spoliare sua venenositate ↄña clara ⁊ assumptũ pȝ de arbore trãsplãtata ď psia i egiptũ de qua loquit gal. 6° de accñti ⁊ morbo. q̃ i psia erat venenosa ⁊ in egipto ñ erat venenosa^a que mutatio nõ fuit nisi pp nutrimentũ diuersuȝ ¶ Confirmat q₂ stat in hoie inueniri ꝓpetatẽ nãlem corrũpendi venena ⁊ venenositates. Sed ista exñte poterit ille hõ venenũ sua venenositate spoliare. assumptũ ẽ auic. in septimo de aialib⁹ vbi dicit i pñia sua fuisse hoiez quẽ cum morderẽt ſpentes nõ ledebat nec veneni ipressionẽ pcipiebat. ¶ Confirmat scđo q₂ p vsuȝ medicinaꝝ tyriacbalių corpi acqrit ꝓprietas resistendi veneno vt pȝ. in cap. de tyriacha qnto cañ. sexta quarti ⁊ de mel dato. ¶ Confirmat tertio q₂ ex paulatina assuefactiõe fiũt alĩ potẽtes sumere venenũ sine nocumẽto vt dic gal. de muliere q̃ p hanc assuefactionem puenit ad hoc vt ex iusqamo sumeret sine nocumẽto quãtitatẽ magnã tertio de simplici medicia. distictione quarta cap. p°. ¶ Tertio pncipalr ar^r ď puella nutta napello de qua ďr sexta quarti ꝙ facta est ita venenosa ꝙ nõ approximabat ei gallina. ¶ Quarto ar. q₂ in corpe nostro põt venenũ gnãri vt patet de saliua hois colerici ieiunij 4° ď iteriorib⁹ cap. sexto. ğ põt hõ veneno nutri. ¶ In ista qõne sũ varij mõi dicendi. ⁊ iõ faciã tres articulos In primo oñdam qd ẽ venenũ ⁊ qd medicina venenosa ⁊ in quib⁹ differũt. in scđo ponã opionem q̃ mihi vr nõ sufficiẽtẽ de q̃sito. in trio rñdebo iuxͣ sniam gal. ¶ Quantũ ad pmũ no. ꝙ hoc nomẽ venenũ qñꝫ sumit large. s. p oi qd applicatuȝ corpi vel mẽbro tpamento vicino in dosi qua denõiatur tale ẽ membri vel corpis corruptiuũ sine qualitate siue ꝓpetate. ⁊ hoc mõ large diditur venenum sexta quarti cap. scđo. in venenũ opatiuũ a qualitate ⁊ in opatiũ a ꝓprietate. ⁊ hoc mõ loqt ga. ťtio ↄplexionũ cap. quarto. vbi postq̃ꝫ narrauit venẽa q̃ a ꝓpetate ↄtrariãtur. subdit venenoꝝ quoddã est aliud genus pncipiũ alterationis sue ex calitate que ẽ in corpib⁹ nostris recipiẽs. Et idẽ auer. 5° colliget. qñꝫ vo sũit stricte prout importat corpus humani corporis vel mẽbri occulta ꝓpetate pemptiuũ que a tota subã imediate ↄplxionẽ eius corrũpendo. Et hoc mõ distinguit ↄtra medicinã venenosã. ⁊ auic. describit scđo cañ. cap. 4° dũ dix Et venenũ ẽ medicina q̃ corrũpit ↄplxionẽ. s. hũanam nõ cũ ↄtrarietate tantũ sꝫ cuȝ ꝓprietate que est in ipso. ⁊ hoc mõ distinguit contra medicinam venenosã scđa pmi cap. de eo qd comeditur ⁊ bibitur loco s̃ allegato. ¶ No. scđo ꝙ hoc nomẽ medicia venenosa qñꝫ sumitur large sic venenũ primo mõ dictũ vt dicitur tã de operante a ꝓpetate q̃ꝫ de operãte a qualitate mortificando. ⁊ hoc mõ loqtur gal. tertio ↄplexionũ loco allegato dicens. sed res q̃ remanẽt ſm diuersas subãs absq̃ꝫ pmutatione ⁊ pmutant corp⁹ sũt medicine male corrũpentes nãm aialis qua ꝓpter existimo genus oiũ haꝝ medicinarũ esse venenosum. ⁊ ita vtit sepe 3° de simplici medicina distinctione quarta cap. primo ⁊ tertio. ¶ Secđo mõ sumit stricte. ⁊ hoc mõ dicit scđa pmi ꝙ opõ medicinaꝝ quarti grad⁹ est ꝓpetas medicinaꝝ venenosaꝝ. ⁊ hoc mõ sumitur scđo cañ. cap. quarto allegato cum describit medicina venenosa aut venenũ vt euforbiũ ⁊ opiũ. sed tu diceres si esset vna medicina agens a qualitate vt napellus q est calĩus ⁊ a ꝓprietate interficiens Utrum dꝫ dici medicina venenosa. dicendum ꝙ res hñs occultã ꝓprietatẽ corrũpendi qñꝫ hẽt ↄiunctã qualitatẽ p se sine ꝓprietate mortificatiuã ⁊ taliter dr venenũ absolute. ⁊ dicit medicina venenosa diuersis respectib⁹ q₂ vtriusq̃ꝫ rõ ⁊ veneni ⁊ medicine venenose sibi ↄuenit. ¶ Secđo mõ cõtingit ꝙ cũ ꝓprietate interfectiã sit qualitas nõ p se pemptiua. ⁊ tunc erit venenũ absolute ⁊ non medicia venenosa. Nec vꝫ arg^m. est medicia ⁊ ẽ venenũ ğ est medicina venenosa. vbi ğ. napellus ẽ calidus in scđo ⁊ a ꝓprietate interficit. est ğ venenũ ꝓpter ꝓprietatẽ ⁊ ẽ medicina pp qualitatẽ. s. ẽ calidus sed nõ est medicina venenosa q₂ nõ est talis in quarto gradu nec merito qualitat per se pimeret. ¶ Secđo dubitat vtꝝ medicina p suã attractionẽ interficiens vt elleborus debeat dici venenum aut medicina venenosa. ꝙ dicatur venenũ absolute. Arguitur q₂ pimit per suam ṽtutem attractiuam ⁊ talis est ꝓprietas occulta. vt Mesue vlt ergo est peremptiuus a ꝓprietate ꝙ sit medicina venenosa habetur a mesue in cap. ꝓprie. ⁊ pbat qa antequam corrumperet indiget notabiliter pmutari. ergo est medicina vonenosa nõ venenũ. ↄña tenet ex auic. scđa pmi capitulo de eo quod comeditur ⁊ bibit. vbi hanc ponit differentiã inter venenum ⁊ medicinã venenosã. ¶ Hic dr supposito ꝙ elleborus hẽat ꝓprietatẽ educendi ⁊ attrahendi humores in tantum vt inde sequat spasmus ⁊ nõ habeat ꝓprietatẽ imediate corruptiuã complexionis humane. ⁊ cũ hoc nõ habeat qualitatẽ quarti gradus. quod elleborus est venenuȝ largo modo accipiendo venenũ ⁊ est medicina venenosa largo mõ. Et sic cõputatur sexta quarti. inter venena. ⁊ qnto colliget. Sed stricte sumendo vtrũq̃ꝫ modis dictis. nec est venenũ nec medicina venenosa. Et sic apparet qd uenenũ ⁊ medicina uenenosa stricte accepta nõ sufficienter diuidũt uenenum largo mõ sumptũ. ¶ Quãtuȝ ad scđȝ. prima opio stat i duabus ↄ°nib⁹ vt breuissime dicatur. prima possibile ẽ venenũ qualitercũq̃ꝫ acceptũ in tã modica quãtitate recipi vt inde corpus nutriat. pbatur. tanta põt esse ꝓportio corporis ad paruã parteȝ quãta est corporis ad magnũ cibum. sed tãta põt esse

esse pportio corporis ad magnū cibū q ipsum in subam trāsmutando couertet.ergo pariter de veneno.¶ 2ª pclo impossibile est corp⁹ nutriri veneno sūpto in quātitate tāta in quāta oz sumi cibus p debita restauratione facienda per vnā integrā saturationē vt cōmestionē hoc pz q2 venenū qualitercūq3 accipiatur in tāta quātitate interficeret p us q̄3 nutriret. ¶Et ad hūc intellectū debet intelligi q venenū mutat ⁊ nō mutatur a corpore mutatione de qua fit curādū.s.quando in tanta quantitate sumatur in quāta capienda est cib⁹ p vna integra saturatione.⁊ ad hūc sensū intelligūt doctores dicētes venenū nō posse nutrire. ¶Hec pō leuiter fundatur.Nā ex motio cōclusionis prime ostēderetur q ex pane imediate posset corp⁹ nutriri cuz in tā pua quātitate posset poni iuxta cor vt tantaz ad illō haberet pportionē quātā habet ad sanguinē quo nutritur ⁊ cōstat hoc esse falsuz.Sz credo q ista positio nō negaret ⁊ multa alia absurda 2ᵒ ista positio ē ꝯ galīn 3ᵒ de simplici medicina loco sup allegato.¶ 2ª positio ponit primo has distinctiones venenorum quoddā ē a tota suba pemptiuū quoddā a qualitate hoc sumitur sexta 4.ᵗ caᵒ 2ᵒ.

¶ 2ᵒ distinctio venenoꝝ a qualitate opantiū quedā sunt calida quedā frigida hoc pz secūda primi caᵒ de eo q cōmeditur ⁊ bibitur ⁊ sexta 4.ᵗ. ¶Tūc ponuntur tres pclusiones.pma ē. impossibile est venenū ab occulta pprietate iterficiēs nutrire.pbatur q2 mutat ⁊ nō mutatur vt secūda primi caᵒ allegato ⁊ 3ᵒ cōplonū caᵒ 4ᵒ vbi dicitur q nō mutatur i qualitate nec in suba 2ᵒ q2 inter tale venenū ⁊ corpus nō currit ꝯuenientia vel familiaritas ex pprietate cū sit oīno ꝯtrarietas.Et iuxta hanc pclonē dicūt puellā nō fuisse napello nutritā sz assuefactā assūptioni eius ita vt ci⁹ supflue humiditates remanerent infecte ⁊ interficerēt.Scđa pclo ipossibile est ex veneno calido corp⁹ nutriri qđ per manifestam qualitatē ē pemptiuū.pbatur q2 omne tale aut est adustiuū aut putrefactiuū aut corrosiuū aut inflāmatiuū.nullū aūt tale pōt nutrire q2 nō pōt corrigi a nostro calore.potius eni augetur illoꝝ dispō a calore.¶Tertia cōclo lz aliquo veneno frigido ñ possit corp⁹ nutriri tamē nō repugnat aliquo tali nutriri corp⁹. ¶Prima ps pz q2 aliquod tale venenū frigidū ē ita inpportionati modi sube vt nutrire nō possit sicut lap.2ª ps pz ex ga.de simplici medicina distinctione 4.ª ca.pmo ⁊ 3ᵒ. ¶Hec positio pmo repugnat ga.⁊ auic.de veneno a forma specifica opatio quo dicūt nutritā esse puellaz.

¶ 2ᵒ repugnat expimento.nā plante tpe pestis ⁊ fructus in loco producti sunt venenosi ⁊ infecti.vt sumi pōt scđa pmi caᵒ de hijs que ꝯueniūt ex mutatione dispōnū aeris ⁊ cū talibus nutriuntur plurima corpa vt ꝯstat ⁊ pz q sunt venenosa huiusmōi pprietate.⁊ ppterea nō videtur quare calor nālis caliditatē itensiorē nō possit remittere cum vrina exñtē in balneo q2 magis est calidus refrigerat.

¶Tertia igitur positio supponit pmo q nō minus potest nutritū trāsmutare nutrimētū q̄3 e ꝯtra pz q2 nutritū habet rōnē agētis respectu nutrimenti ¶Scđo supponit q nutritū sufficit corp⁹ trāsmutare de dispōne venenosa ad nō venenosam pz de arbore trāsplātata ex psia in egiptū. ¶Ex hijs seqtur q nutrimētū venenosuz pōt a corpore transmutari ⁊ expoliari sua venenositate.Seqtur 2ᵒ q nō repugnat aliqua duo esse eiusdē spēi spālissime in quoꝝ vno erit vna pprietas q̄ nō erit in alio vt captis duab⁹ talib⁹ arborib⁹ vna trāsplātata ⁊ alia nō. ¶Tertia suppō q nō repugnat in eodē mixto inueniri rōnē cibi ⁊ veneni respectu eiusdem ⁊ vni⁹.pbatur q2 napell⁹ est huiusmōi respectu hois vt vult.ga.3ᵒ pplonū hoc pz fo de carne vipe que lepsis datur p cibo ⁊ pz de fungis malis q quosdā nutriūt ⁊ quosdā interficiūt.Unde socer me⁹ habuit famulū theotonicū q oēs malos fūgos quos malcficos sanis vocam⁹ commedebat in plurima quātitate qbus nutriebatur cuz alij inde pirent.

¶Quarta suppō q nō repugnat aliq̄3 dispōnem p paulatiam assuefactionē fieri corpi nālē que tñ si subito ipmeretur esset eiusdē corpis pemptia.patz de cōplexione sclaui respectu indi corpis.pz 2ᵒ de muliere q̄ assuefacta comedebat iusqamū sine lesione 3ᵒ de simplici medicina. ¶5ª suppō tā nālit q̄3 artificialiter pōt acqri corpi dispō ⁊ proprietas venenosa a forma specifica opante corrosiua ⁊ ei⁹dē pemptia.hoc pz de metridato q p vsum sue medicine quē metridatū appellamus se reddidit ab vsu venenoꝝ securū ⁊ de vsu boli armeni ⁊ tyriace in loco pestifero.pz fo de illo hoie ab auic.noiato q serpētib⁹ sine lesione se obiciebat. ¶Ex hijs ponitur cōclo respōsiua q tā veneno a pprietate q̄3 veneno a qualitate opante pōt humanū corp⁹ illō sua venenositate spoliare p primā suppōnē.Et iō poterit illo nutriri. ¶ 2ᵃ capio mixtū q habet rōnē veneni ⁊ nutrimēti pz q pōt aliqs homo p ppetatē suā illā venenositatē remouere ⁊ ea remota remanebit sola rō cibi.Et iō poterit corpus nutriri.

¶ 3ᵒ possibile ē talē venenosam dispōnē alteri per assuefactionē paulatiam fieri nālem vt dicit tertia suppō.ergo non repugnabit nutriri ex hñte illaz.

¶Quarto ꝯtingit cape hoiem hñtē pprietatē pēptiuā venenositatē vt dicit quarta suppō. ergo poterit venenositate spoliari ⁊ postea nutriri.hec positio si intelligat pclusionē pticulariter est in se vera sz nō limitat totā mām.Si āt itelligat vlliter est falsa ⁊ contra mētē gal. vt patebit stati.ppterea pma suppō ⁊ si sit vera nihil facit ad pclusionē probādā.Nā nō seqtur nutrimētū pōt a nutrito spoliari sua venenositate ergo humanū corpus pōt illud qđ sibi est venenū spoliare sua venenositate. nā gallina gr̄a exēpli comedit araneas que nō sūt sibi venenū ⁊ eas spoliat venenositate.que sunt venenū homini. ita quod illud quod ex araneis fit gr̄a exēpli ouū pōt hoiez nutrire.Sz nō sequitur q homo possit hoc facere. ¶Et si tu dicas q pma suppō intelligat q homo pōt venenū homini spoliare sua venenositate.hoc nō pbatur ibi.Nā nutrimentū quod trāsmutauit arborem persicā non

erat venenū illi arbori nec econtra. Et idō nō mixsi vnū potuit reliquū trāsmutare. Et ita gallina trāsmutat id qđ est homini venenū ad nō venenosum. illa ergo longa rō de arbore egipti nihil valet ad ppositū sʒ alie suppōnes sunt vtiles ꝛ verisimiles ex qbus cōclō posita nō seqꝫ nisi pticulariter. ¶ Gentilis aūt in qōne quā facit vtrū velocius interficiat venenū calidū an frigidū vult ꝙ impossibile est corpus nutriri ex eo ꝙ est sibi venenum interimi dū est venenū sibi ꝛ ē res nō digna tāto doctore vt igitꝫ videatꝫ veritas gal. opinionis sunt aliqua pmittenda. ¶ Primo ergo supponitur ꝙ impossibile est calorē nālē absolui ab opatione eius vt est calor hoīs stante vita ꝛ nutricatione. ista pʒ qꝛ si nutritꝫ homo tūc calor regit sicut calor hominis ꝯuertēdo hūiditatē in subām mēbrox. 2ª supposițio aliqua sunt corpora que quāto magis a calore nostro. vt est calor hūanus patiūtur tāto magis a nā nutrimēti humani remouentꝫ qꝛ nō ꝯuertūtur a nr̄o calore in rem corporis nostri augmētatiuā sed aut dissoluūtur in elemēta aut aliquo mō magis fiūt discōuenientia nutricationi hec suppō pʒ de medicina putrefactiva. Nā ex quo putrefit a nostro calore ꝛ postea putrefacit merito proprietatis currētis inter ipsamet ꝛ corpus nostrū seqꝫ ꝙ quanto minor quātitas eius sumatꝫ tanto velocius putrefiat pterea sicut inter micā panis ꝛ citrū currit ppri etas merito cuius raro citri a pane putrefit ꝛ nō ꝯuertitꝫ in subām panis ita nō repugnat inter vnā aliā rē ꝛ nostrū calorē currere similē ppri etatem idē posset dici de medicina corrosiua. 3ª suppositio nō est repugnās aliquod esse mixtū in quo simul sunt venenositas ꝛ possibilitas nutrimēti pʒ ex dictis opinione tertia. ¶ Quarta suppō. nō repugnat alicui medicine putrefactiue virtutē putrefaciendi remoueri a calore nāli. pbatꝫ nō est impossibile virtutē adustiuā remoueri a medicina p calorē nostrū nālē. ergo nec erit ipossibile de putrefactiva. ꝯña tenet. qꝛ tātū vel maiorē calorē habet medicina adustiva sicut putrefactiva. Sed arguitur maior qꝛ alleū est adustiuū ꝛ tamē virtus per nostrū calorē remouetꝫ cū intus assumitꝫ ꝫ ꝛc. maior est aui. 2º can. caº de alleo. ꝛ minor pʒ 3º. de cōplexionibus a galieno. ¶ 5ª suppō medicine frigide stupefactiue venenose possunt a calore nostri corpis corrigi ꝛ in verū nutrimētū tādē redigi pʒ ex Gal. 3º de simplici medicina distinctione 4ª caº 3º allegato supra. ¶ Sexta suppō ad hoc vt aliquid sit cibus corporis hūani nō sufficit ꝙ per multas transmutationes tādē in subām corpis nostri ꝯuerti possit prima ps pʒ. qꝛ tūc elemēta ꝛ oīa corpora generabilia ꝛ corruptibilia possēt dici cibus nostri corporis ꝙ est ꝯ omniū doctox mentez. Et qꝛ tunc eēnt cibi diuersi diuersox aīaliū. ꝛ fa ps pʒ qꝛ nlla alia videtꝫ rō futuri nutrimenti. ¶ Septima suppō sicut ad chilū vel ad sāguinē generādū determinata agentia ita ad eadē generāda reqrūtur determinate mē merito occulte ppri etatis in illas res a calore nostro trāsmutabiles. pma ps pʒ qꝛ chilus aut in stomaco aut in intestinis generatꝫ non in corde ꝛ sāguis i epate ꝛ venis nō in cerebro. fa pʒ ex dictis in isto afforismo facilius est repleri potu ꝙ cibo. ¶ His habitis hec ē pma cōclō. stat aliquod mixtū nō venenosuz esse. quod tū nō potest corporis hūani esse nutrimētū ad sensum datū in sexta suppōne. pʒ qꝛ stat aliquod esse tale inter quod ꝛ corpus nō currit debita ppetas occulta merito cuius possit in subām corpis hūani cūuerti ergo ꝛc. Assūptū pʒ qꝛ aliter oīa mixta que nō sūt venena essent cibi homini. quod manifeste repugnat experientie de lapidibus ꝛ multis talibus idē pʒ. qꝛ aliqua ē medicina absolute nō cibus vt dicitꝫ fa pmi caº đ eo ꝙ comeditꝫ ꝛ bibitur. ¶ Et cōstat ꝙ talis nō ē venenū si. n. esset venenū nō esset absolute medicina ergo ꝛc. ¶ Scđa cōclō nō repugnat aliquod esse venenū frigidū ꝛ aliquod calidū ꝛ aliquod a tota subā quod tamē sit corporis nostri futurū nutrimētum. ¶ Hec cōclusio hʒ tres ptes. pma ē gali. 3º de simplici loco allegato. secūda pbatꝫ qꝛ non repugnat alicui tali suā venenosam caliditatē a calore nostri corporis auferri ꝛ rōne cibi remanētis in subām corporis ꝯuerti ergo ꝛc. Assūptū p prima parte pʒ ex suppōne 4ª de adustiuo ꝛ putrefactio Tertia pʒ de puella napello nutrita ꝛ per rōes q̄ fiūt in tertia opinione. pro illa ꝯclōne vt pticulariter itelligitur. tertia cōclō verisimile est aliqua esse venena calida ꝛ aliqua frigida. ꝛ aliqua a ppri etate occulta. quox nullū pōt hūanū corpus nutrire pbatꝫ qꝛ verisimile est aliqua calida esse inter que ꝛ nostrū corpus nulla currit occulta ppri etas ꝯueniens merito cuius sint in subām corporis trāsmutabilia. Assūptū pbatur qꝛ talis ppri etas aliquādo in re que nō est venenū nō inuenitꝫ ergo multo verisimilius in veneno nō inueniretꝫ. eadē pōt ad experientiā ōndi quia adamas nūꝙ nutriret in quacunqꝫ pua ꝙtitate capetur. nec viride eris nec caro reguli siue basilisci. ¶ 4ª ꝯclō venena que idō pute faciunt qꝛ de ppri etate a calore nostro sunt putrefactibilia nec in pua quātitate nec in magna quantitate possunt esse corpis nutrimentū. ista sit p mente gal. ꝛ pʒ qꝛ cū calor noster possit spoliare ab eius actiuitate stātꝫ vita ꝛ ista de sui ppri etate putrefactibilia. Seqꝫ ꝙ si sumatꝫ in pua quantitate putrefiet ꝛ sic aucta putredine tandē in elementa dissoluetꝫ ꝛ nullo mō per solius caloris nr̄i actionē poterūt in corporis sbāz ꝯuerti. Sic igitꝫ in sūma dicetꝫ ꝙ tā aliquod calidum venenū ꝙ frigidū venenū ꝛ ꝙ a tota subā potest esse corporis hūani nutrimētū ꝛ ēt dicitur ꝙ aliqua iueniūtur calida ꝛ aliqua frigida que nō possunt esse corporis nutrimentū. ꝛ similiter aliqua a tota subā opatiua. nō quia sint venena. sed qꝛ carent occulta ppri etate ꝓpāte ad talē determinatū modū passionis qualis reqritur ad corporis nutrimētū. ¶ His habitis respōdebitur ad argumēta ante oppositū ¶ Ad primū dicitur ꝙ aliqua ꝫm totā subā ꝛ a ppri etate occulta cōtraria homini sunt tū a ppetate ꝯuenientia sed ab alia ppetate. Et idō stat corupta

proprietate merito cuius discõuenit remanere ꝓprietatẽ ↄuenientẽ. ¶ Ad 2m dicitur ꝙ venenũ ẽ absolute a corpore ꝑmutabile ꝑmutatione notabili sed nõ ꝑmutatur a corpore ita ꝙ ꝓprietatẽ acquirat per notabilẽ a corpore permutatione vel saltẽ ad eius actionẽ ab occulta proprietate nõ reqrit ĩ se magnã trãsmutationẽ. ꝛ hoc vult auic. fa primi ꝛ ga. 3o cõplexionũ. ¶ Ad tertiũ si antecedẽs sumit ꝑticulariter ↄceditur ꝛ negatur ↄña. Si vero vniuersaliter negatur nec hoc voluit ga. ¶ Ad argumenta vero alterius ꝑtis dicitur ꝙ ꝓbant ꝑticularẽ ꝙ aliquod venenũ põt nutrire ex qua nõ sequr vl'is. Seqtur cõmẽtũ. ¶ Alij aliter dicunt.

¶ Hic gal. dat tertiã expõnẽ illius termini preternãm. ꝛ dicit qnq3. ꝑmũ ẽ ꝙ alij p cibũ ingredientẽ corpus preternãm intelligũt illũ solũ per quẽ vltimate excedit nã. i. p quẽ vltimate opprimit virt9 hoc. n. idẽ est quod preternãm. dicit 2o ꝙ ille non est intellectus ypo. ꝛ rõ qa non fuit cõsuetudo antiquoꝝ cũ dicũt aliquod nociuũ intelligere ita ꝑticulariter. nã dicũt generaliter vt calor cibus plenitudo ciboꝝ corruptio chimoꝝ labores generant morbos ꝛ nõ ita limitate exꝑmũt quantitatẽ nec est necessariũ ponẽ . dicit 3o ꝙ iõ nõ est necessariũ ponere quia nemo dubitat cibũ extendentẽ naturã in quãtitate valde modicũ vt puta si vnius denarij pondere excedat ↄsuetũ nõ tñ illico faceret morbũ. s3 si iteretur erit cã morbi. vult igitur ypo. hoc esse factiuũ morboꝝ nõ ꝙ necessario actu faciat. Et iõ non est necesse isto mõ limitare. dicit 4o ꝙ ex dictis p3 ꝙ licet ipsi dicant verã sñiam tñ intentio eoꝝ est superflua in limitando illud ꝙ non o3. ¶ Dicit qnto ꝙ sicut supra dicitur ꝙ nõ intelligitur de cibo peccante in qualitate. ita hoc intelligendũ ẽ ꝙ nõ fuit mens ypo. de cibo mali saporis. ¶ Quod ãt. ¶ Hic cõmẽtatur secũdã ꝑtẽ affo rismi ꝛ diuiditur in tres primo exponit partẽ. 2o đclarat expositionẽ. 3o remouet quedã dubia. fa ibi ponamus hominẽ. tertia ibi. S3 cũ ypo. de prima dicit ꝙ ypo. bene dixit cũ dixit manifestat võ sanatio q2 nõ solũ sanatio s3 qualitas sanationis declarat cibũ ingrediẽtẽ corpus ꝑternã3 facere morbũ Et similiter oĩs actio futura a medico ↄꝓbat esse vtilis ex suo effectu. i. ex effectu q secutus est in preterito similem actionẽ. Et iõ ypo. in dictis verbis intelligit sanitatẽ sequẽtẽ euacuationẽ rei nociue esse illã que significat rei nociue ꝑñtiã facere morbũ. Et hoc idẽ voluit Philippus in tribus libris quos fecit de digestiua virtute qđ totũ explanabit ¶ Cõsidera igit ypo. velle ꝙ effectus rõnales sequentes quasdã actiones faciũt manifestũ esse cũ intendim9 talẽ effectũ in simili similiter esse opandũ. ¶ Ponam9 hoiem. ¶ Hic declarat exẽplu3 di. ponam9 hominẽ plus ↄmedisse debito ꝛ se exercuisse minus ↄsueto ꝛ ꝙ sentiat grauitatẽ post ista in toto corpe ꝛ ꝙ cũ rubore ꝛ tumore venaru3 febriat. Jn isto casu nõ vane imo rõaliter cogitam9 per signa dicta egritudinẽ esse plenitudinẽ. sed tñ si purgauimus eã ꝛ viderim9 ꝓfuisse purgationẽ tunc erim9 certi ꝛ securi ita esse ꝛ securius poterimus de hac infirmitate aliũ curare. Neq3 expectabimus ꝙ alij expectãt. s. multis alijs certificari q2 hoc sufficit neq3 hoc erit oportunũ ꝙ certificemur q2 in cõtraria operatione ↄtingit e contra vt puta ꝙ nõ euacuãdo nõ sanatur q2 hec certitudo sufficit fm mentẽ ypo. ¶ S3 cũ ypo. ¶ Hic remouet dubitationẽ. ꝛ diuidit in quattuor f3 quattuor dubitationes. fa ibi. humoꝝ ãt. tertia ibi. S3 tñ q̃da3 quarta ibi. Cũ eni corruptio. de prima dicit ꝙ yp. euacuationẽ humoꝝ peccãtiũ equaliter vocat minorationẽ. S3 qñ vnus determinatus hũor peccans euacuatur illã vocat purgationẽ. Et hoc dictũ est pluries. de scđa parte dicit ꝙ minoratio fit pluries ꝑncipalissime ꝑ flobotomiã. 2o per scarificationes spãliter in spatulis q2 isunt vicine venis magnis a quibus sugũt. deinde exercitia. deĩde fomẽtationes que sunt calefactiones cũ re humida vaporosa vel corpulenta balnea ẽt ꝛ fricatiões ꝛ ieiunia accidentalia. Et ista nõ minuũt cito sicut superior. s. flobotomia ꝛ scarificatio ꝛ hec pro isto loco sufficiãt. Nã alias fecit librũ de plenitudine De ꝑte tertia dicit ꝙ subiungendũ est. ꝙ sit dicendũ de plenitudine fm tenorẽ virtutis merito qualitatis male. Et dicit ꝙ o3 peccãtẽ humorẽ purgare. s. farmaco. Nã ꝑte illa purgata illud qđ restat est bonũ. de ꝑte quarta dicit ꝙ nõ oĩs putrefactio debet dici isto mõ humoꝝ corruptio imo notare debes ꝙ sicut accidit in vno ita accidit in sanguine ꝙ q̃nq3 itẽse putrefit ꝛ nõ põt reduci ad benignũ a calore nostro. sicut cũ vinum leuiter accessit põt ad vinũ leuiter reduci. Et iõ talis corruptõ ad benignũ reducibilis nõ dicatur huiusmõi corruptio sed per corruptionẽ intelligamus cũ ita corruptus est vt ad benignũ reduci non possit.

Queritur vtꝝ sanguis putrid9 ad benignũ reduci possit. Et sine argumẽtis notãdũ ẽ ex hijs que dixi in q̃one de putrefactiõe 3o tegni ꝙ in putrefactione est caliditas extranea fixa i hũiditate putrefacti 2o o3 calorẽ nãlẽ esse debilẽ. 3o ꝙ hec caliditas agat ad misti corruptionem ꝛ elementoꝝ sepationẽ nõ ꝑ̃pando ad alicu9 ferme misti introductionẽ p se. ¶ Nõ 2o. ꝙ in quolibet misto perfecto est ps subtilis spũosa in qua fundatur suus intrinsecus calor nãlis eiusdẽ cõseruatiuus ꝛ humidi cõtẽtiuus. ¶ Nõ 3o ꝙ queadmodũ deficiente radicali humido cũ ad senectute3 vadimus ad hoc venimus vt ad perfectionẽ iuuẽtutis amp̃. redire nõ possum9. Si tñ stante adhuc debita mensura illius substantifici humidi ad perfectõnẽ possumus attingere non obstãte infirmitate ꝛ alteratione preternãli ita est in istis inuenire mensurã huius hũidi aerei qua deficiente nõ põt amp̃ nãlis calor ad illũ vigorẽ redire vt possit suũ hũidũ debite cũ sicco retinere. ¶ Nõ 4o per putredinẽ tale substãtificũ humidũ spũosu3 deperdi. sed primo fieri alterationẽ ꝛ subsequentẽ dissolutionẽ ꝛ paulatim. istud p3 q2 dissolutio fit per alterationem. ꝛ q2 aliter nunq̃ per temp9 aliqđ putrefieret

¶ Nō qnto qualitatē p alterationē itroductā pos se remoueri corpe eodē remanēte. Ex hijs pz q humor multū putrefact⁹ puta vsqz ad tātū dissolutā sit humiditas aerea ne possit satis ampli⁹ habē de nāli calore nō pōt ad benignū reduci. Sz hūor putrefact⁹ citra illā mēsurā pōt ad benignū reduci cū p alterationē malas qualitates deperdidit. ⁊ iste ē vn⁹ mod⁹ satꝫ clarus vbi hūor fm se totū putrefiat. ¶ Alij sunt modi vt q icipiēte trāsmutatōne ⁊ in mō mistionis versus dissolutionē nō possit reduci qꝛ illa reductio nō fieret nisi a calore nāli illi⁹ modi mistionis dicti q̄ prius habuit ⁊ ille humor. ⁊ ille calor verbig. epatis h⁹mōi mistionis nō ē opatiu⁹ nisi indeterminatā nām ꝓpriā q̄ nō est iste hūor putrid⁹. ¶ 3ᵒ ē q putrefactio qn̄qz ē oib⁹ ptib⁹ hūoris aut plurib⁹ ⁊ tūc nō ē hūor ad benignū reducibilis qn̄qz in paucis ⁊ tūc p illaꝝ sepationē relique reducūt. Sz h⁹mōi vltim⁹ nō est ad mētē gali. Sz tūc isto stāte vꝫ seq pmo q aliqua ē febris putrida salubris ad salutem termināda nō hñs quattuoꝛ tpa quo ad mēi trāsmutationē vt febres icipiēs a tali putrido hūore ad benignum reducendo qn̄ eni erit ꝯpleta digestio ⁊ ad benignū reductio nō amp. erit febris ⁊ sic febris illa nō habebit statū aut declinationē. ¶ Seqt 2ᵒ q non in qualz febre putrida essent hñde tres itētiones digestio ⁊ euacuatio ⁊ alteratio ꝯ galm in 3ᵒ tegni vt in illa in qua hūor q putrid⁹ est nō eēt euacuādus ¶ 3ᵒ seqt q aliqs ē hūor putrid⁹ ⁊ ꝑternām q nō idicat de sui remotꝫ ⁊ ista tria ⁊ multa similia sunt ꝯcedēda i febre a mā ad benignū reducibili pēdēte ⁊ de tali humore.

Eorum que nutriunt. Cōclo afforismi ē ista. superfluitates corporū q̄ nutriunt copiose ⁊ velociteꝛ cito a corpe expellūtur. ꝓbatuꝛ ꝯclusio qꝛ tales supfluitates cito a benigno sepantur ⁊ cito generantur. igit alioꝝ pitate posita cito expellūtur. assūptū ⁊ ꝯña declarabūt in nōtis. ¶ Ad intellectū afforismi nō primo q nutricatio est assimilatio nutrientꝫ ad nutritū ⁊ vltima opatō quā virtutes nāles necessario faciūt in nutrito ꝓprie accipiēdo nutricationē. sz tñ qn̄qz sumitur nutricatio pro omni opatiōe nutritiue virtutis circa nutrimentū tales āt opationes cōiteꝛ ponūt tres a doctoribus. Appō vnio ⁊ assimilatio. nā nutrimētū. pmo ponit in poro mēbri debētis nutriri. 2ᵒ in viscat ⁊ vnit cū ptib⁹ circōstātib⁹. 3ᵒ assimilat ⁊ in qualitatib⁹ ⁊ in suba glz ergo istoꝝ actuū large accipiendo nutricationē pōt dici nutricatio. ¶ Nō 2ᵒ q nutritiue virtuti quattuor deseruiūt virtutes nāles q̄ vocātur ab auic. ministrātes. s. attractiua retētiua digestiua ⁊ expulsiua de attractiue ⁊ retētiue opib⁹ alibi dicet. Nūc de digestiua ⁊ expulsiua oz attēdere q digestiua agit in mām nutrimētalez in trib⁹ ꝑcipue locis ipsaz trāsmutādo in stomaco in epate ⁊ in mēbris ⁊ in omni tali digestione sepatur aliqua supfluitas ⁊ virt⁹ eo tpe quo generat benignā hūiditatē p digōnē generat ēt supfluitatē sz interim dū remanet mā supflua multū pmista benigno nō multū stimulat ad expellēdū añ ēt q̄ digestio ꝯpleta sit nō sepatuꝛ nāliter supfluitas a benigno sz post cōplemētū digōnis sepatur benignū a supfluo ⁊ supfluū solū remanens ⁊ grauans tā q̄ discōueniens expellit. Ex qbus pz q coꝝ q̄ cito digerunt alijs pib⁹ cito supfluitates a benigno separant. Seqt 2ᵒ q coꝝ alijs paribus citi⁹ superfluitates a corpore expellūtur. ¶ Nō 3ᵒ q velocitas nutricatōis maxie ꝯtingit ex velocitate oib⁹ trib⁹ digōnibus precedentib⁹ nutricatione alijs pibus vel saltē alicu⁹ illaꝝ. nā fm qꝺ veloces sunt iste digestiones ita velociter mā ē ꝑparata nutricationi. igit alijs pibus velociter fit nutricatio. ¶ Ex hijs apparet verificatio afforismi qꝛ corpoꝝ que nutriuntur velociter fiūt digestiones ⁊ velociter coꝝ supfluitates expellūtur. ergo de primo ad vltimū coꝝ q̄ nutriūtur copiose ⁊ velociter superfluitates cito expellūtur. ¶ 4ᵒ nō q velocitas nutricatiōis ⁊ digestionis pōt ꝯtingere ex pte nutriti ⁊ cibi. ex pte nutriti qꝛ habet forte cōplōnē ⁊ debitā cōpositionē i mēbris digestiuis ⁊ nutritiuis. ⁊ pte vō nutrimenti qꝛ nutrimētū habet ꝯditiones facientes ad facilē trāsmutationē ⁊ citam a corpore in hūiditatē nālē. Ex parte quātitatis ⁊ qualitatis manifeste ꝓprietatis debite currentꝫ iter ipsum ⁊ cibatū modi sube ⁊ ordinis ⁊ hore cōueniētis assūptōnis sicut dictū est supra illo afforismo facilius est repleri potu q̄ cibo. ¶ 5ᵒ nō q dr̄ia est inter nutrire copiose ⁊ nutrire velociter. illa eni dicunt nutrire copiose q̄ fm plurimas suas ptes sūt apta ꝯuerti i subam corpis. illa vō dicūtur nutrire velociter q̄ in modico tpe ita trāsmutātur. ¶ Contingit eni inueniri aliquod copiose ⁊ tarde nutritiuū vt porcina caro ⁊ aliquod copiose ⁊ velociter vt oua sorbilia ⁊ testiculi galloꝝ ⁊ vinū quodā paucuz ⁊ cito sicut quedā olera ⁊ aqua ordei. qdā paucum ⁊ tarde sicut caro vaccina hoc ⁊ si verū sit de velociter nutrientibus. tñ intellexit de hiis q̄ simul ⁊ velociter ⁊ copiose nutrient. ¶ Nō sexto q per que dā signa cōprehēdim⁹ ex pte corpis ipsuz cito nutriri vt fortificatio virtutis cita in debilibus ⁊ cita pulsus eleuatio ⁊ talia q̄ in cōmento dicent qdam vō cognoscimus ex pte dispōnis nutrimēti vt per illa supra noiata. ¶ Vltimo nō ad afforismi veritatē intelligi alioꝝ pitate. nā si cito nutrit. ⁊ cum hoc tā multa fiat in eo attractio vt feces exsiccētuꝛ magis q̄ in alio. aut in alio sit virtus ꝯtētiua debilioꝛ. aut colera amplior ab epate ad intestina trāsmutat non opꝫ verificari ⁊c.

¶ Quod dixit. Gal. in cōmēto pmo gnālr exponit 2ᵒ spālr 2ᵒ ibi. diuz velocit. De pma pte dicit pᵒ ypo. itēdē p velocit ⁊ cito nutriri i hora qua cibi accipiuntur aut i hora qua paꝝ succedit. ita vt i illa cibi p totū corp⁹ dispgāt. Dicit 2ᵒ quo ad hāc ptē q illi q hāc hñt nāz velocit expellūt supfluitates ⁊ maxie si illa cibaria fuerit acuta qꝛ coꝝ superfluitates magis stimulāt vtutez ad expellendū. Sed si cibaria

fuerint viscosa illa tardi⁹ egrediunt̄.sȝ si cibaria su
pius dicta.s.acuta sint velociora ī exitu suaꝝ super
fluitatū ⁊ hoc vult ypo.in affo° ¶ Diuȝ velociter
¶ Cōmētat̄ ī spāli ⁊ diuidit̄ ī duas.p̄mo exponit
ſm ꝓpā opinionē.2° ponit vnā ſi verā expōnē.ibi
2ª.qdā sophiste.p̄ma ps diuidit̄ ī qnqȝ.nā p̄mo nar
rat q̄dā nutritiā tarde aut cito.2° pōit signa p que
cognoscim⁹ corp⁹ cito nutriri. ¶ 3° v̄ificat affoᵐ p
cāȝ.4° reddit ad narrādū ciboꝝ varietatē ī nutriē
do. ¶ 5° ponit quasdā ꝯditiones attēdēdas ad af
forismi v̄ificationē.ibi 2ª.vn̄ corp⁹.ibi 3ª.cū eni hec
cibaria.ibi 4ª vnū āt.ibi 5ª artifitialit̄ ¶ De p̄ma
dicit p̄mo vinū eē īter oīa cito ⁊ velociter nutriens
⁊ hoc ꝓpt̄ mōȝ sue subē ⁊ ꝓp̄etatꝫ currētꝫ iter vinū
⁊ nr̄uȝ corp⁹ sȝ caro vaccina ⁊ q̄dā alia ī ꝯmē° po
sita tarde nutriūt q̄ꝛ nō nisi post lōgū tp̄s nutriūt
¶ Unde corp⁹. ¶ Ponit signa cite nutricatiōis
dicēs ꝙ corp⁹ cito nutriri cognoscit̄ ex magnitudi
ne pulsus ⁊ fortitudīe cito post cibū acq̄sita ⁊ hoc
maxīe cognoscit̄ ī corpib⁹ quoꝝ v̄tus ē d̄bilis q̄ꝛ par
uus excessus ī eis ē magis māifest⁹ ⁊ talia sūt īfirma
aut d̄bilitata ieiunio euacuatiōe aut labore. ¶ Cū
hec.n. cibaria ¶ Uerificat affoᵐ dicēs ꝙ cū ciba/
ria p q̄ corp⁹ tarde nutrit̄ tarde digerant̄ necesse
ē eoꝝ supflua tardi⁹ expelli vt dictū ē supra in affo
rismi expōne.sȝ si eꝯ cibaria accipiāt̄ q̄ cito dige/
rant̄ tūc eoꝝ exeūtia faciliꝰ exeūtia ēt p̄us exibūt
q̄ꝛ p̄us sepabunt̄ ¶ Uinū āt. ¶ Narrat diuersita
tes ciboꝝ in nutriēdo.⁊ diuidit ī tres.p̄° ī narran/
do ītētionē ponit diuersitatē vinoꝝ.2° diuersitatē
siliuȝ vino.3° ōndit ꝯditionē obseruādā ad v̄ificā/
dū has diuersitates opatōnis ciboꝝ.2ª ibi. idē de
alijs.ibi 3ª.Eadē ī alijs.de pte p̄ma dicit ꝙ vinū ē
certissimū ꝯriū.hijs q̄ tarde nutriūt.q̄ꝛ cito nutrit
sȝ tn̄ vina sunt diuersa ī hac actōne.⁊ ēt alia ī hijs
vino silia.sȝ p̄us dicet de vino postea de silib⁹.⁊ su
bdit ꝙ vīa alba subtilissimi liquoris sicut aqua sūt
pauci nutrimēti.sȝ vina grossa rubei coloris sūt plu
ris nutrimēti q̄ȝ alba sȝ paucioris q̄ȝ nigra ⁊ alba
grossa min⁹ nutriūt q̄ȝ rubea grossa sȝ grossa vina
generalr̄ pl⁹ nutriūt q̄ȝ subtilia.Subdit.2° ꝙ ſm
diuersitatē vioꝝ sūt diuersitates exeuntꝫ corp⁹.Nā
alba quo ad suū supfluū cū vrina egrediunt̄ sȝ ru
bea ⁊ nigra cū egestionib⁹.Subdit 3° ꝙ post tpa
nutricationis sūt tpa expulsionis.⁊ hic p tpa nutri/
endi ītelligatis tpa digēndi.Nā trāsmutat̄ qn̄qȝ.
¶ Circa istā ptē nō ꝙ vina nigra plus nutriūt q̄ȝ
rubea cui⁹ oppositū dictū ē supra affo°.xi.facilius
ē repleri ⁊c.hec qō fuit ibi soluta ꝙ hic ītelligat de
ꝯstātiori nutrimēto.sȝ pȝ ꝙ nō ē ita.dicēdū ġ ꝙ vi
nū rubeū dat min⁹ nutrimētū ī equali quantitate
sumptū q̄ȝ nigrū.sȝ citi⁹ ⁊ plus excedit ī velocita
te nutricatōis q̄ȝ excedit̄ in multitudine nutrimē
ti a nigro.Et iō p̄cedit nigrū vinū in velociter im
plendo ⁊ hoc voluit ibi gal̄.Nō solutionē.Idem
⁊ de alijs ¶ Narrat similes diuersitates ī vino si
milib⁹.dicēs ꝙ ptisanū qō ē aqua ordei cocta nu
trit corp⁹ cito.sȝ modicū dat nutrimētū.sȝ iusculā
de frumēto dāt nutrimentū multū sȝ post longuȝ
tp̄s.Et ex hac narratione vult nos cōp̄hendere di
uisionē nutrimētoꝝ supra positā ī expositione af/
forismi q̄dā.n.sunt multi ⁊ veloces nutrimēti que
dā multi tardi q̄dā pauci ⁊ veloces q̄dam pauci ⁊
tardi. ¶ Eadē ēt in alijs. ¶ Pōit ꝯditionē obser
uādā in verificādo cōpatiōis ciboꝝ ad īuicē dicēs
ꝙ cū dicim⁹ cibaria alia ad inuicē ī nutricatiōe oȝ
ꝙ alia ponāt̄ paria p̄ter specificas diuersitates ver
bigra.Cū dico ordeū min⁹ ⁊ citi° nutrit q̄ȝ frumē
tū ītelligat̄ posita pitatꝫ ī mō admīstrādi vt si vnū
in iusculo reliqū ī iusculo ⁊ si vnū excessū ita ⁊ re
liquū ⁊ ita in legūib⁹ ⁊ carnibus ꝙ si vue elixe ad
ministrētur alie ēt.Si vue asse etiā alie assent̄. istō
pȝ p regulā cōpationis positā.2° cōplonū. ¶ Ar/
tifitialiter tn̄. ¶ Hic ponit ꝯclōnes reqsitas ad ve
rificādū affoᵐ.⁊ diuidit̄ ī duas.ibi ſa.corpa tn̄ idem
Dicit p̄mo ꝙ ad verificādū ꝙ citi⁹ nutriēda citi⁹
egrediūt̄ supflua.pȝ obseruare ꝙ si qua eoꝝ sūt q̄
hn̄t hūectationes ⁊ ptes nociuas ⁊ pūgitiuas me
rito quaꝝ virt⁹ ad expellēdū stimularet̄ ꝙ illa ta/
lia artifitialiter purgētur ab istis ptib⁹ verbigra.lē
tes hn̄t ptē solutiuā q̄ ī brodio trāsit faciliter ⁊ re
siduū qō ē nutrimētū tarde nutrit.Siqs igit̄ com
medat lētes citi⁹ egeret q̄ȝ si cōmedat ordeū qō ci
tius nutrit nisi a lētib⁹ iste ptes purgētur ⁊ sic de
caulib⁹ ⁊ multis talibus alijs.Mod⁹ igit̄ purgā
di ē ꝙ talia coquant̄ ī aqua ⁊ elixatura ꝓiciat̄ de
inde coquant̄ ī alia aqua.⁊ tunc comedant̄ ⁊ isto
seruato illoꝝ q̄ citi⁹ nutriūt supfluitates citius ex
pellūtur ¶ Corpa tn̄. ¶ Ponit scdaȝ ꝯditionem
obseruādā.⁊ ē ꝙ dent̄ ī corpib⁹ ī oīb⁹ qualitatib⁹
silib⁹ q̄ꝛ sūt aliqua nutrimēta q̄ sunt velocissima ī
nutriēdo tn̄ facile ipedit̄ eoꝝ supfluitatū exit⁹ pp
corpis dispōnē.Ad hoc āt ītelligēdū debemus in
telligē q̄ ī li° gal.de v̄tutibus nālibus dicūt̄.ibi.n.
dr̄ ꝙ stōus recipit cibū ⁊ retinȝ sibi silē ad sui nu/
trimētꝫ.i.ad suā voluptuationē ⁊ cū voluptuatus
fuerit emittit residuū ad ītestina.vn̄ trahit̄ vtile ab
epate.si tn̄ epar aliqn̄ p venas mesaraicas pp nimiū
desideriū plus trahit ad se q̄ȝ stōus trāsmittat. sȝ
si stōus n̄ idigeat voluptatione stōus cito trāsmit/
tit.Et iō citius epar illa digeret q̄ꝛ citi⁹ habebit ⁊
capiet eodē mō imaginādū ē de epate respectu to
tius corpis ꝙ epate auaro exn̄te cibū diutius reti/
net.Et iō tardius mēbra nutriunt̄ sȝ eo nō exn̄te
auaro citius nutrit ⁊ citius nutriuntur.Ex qbus
pȝ ꝙ nō solū ſm varietatē digōnis cite aut tarde
fit cita aut tarda supfluitatis emissio īmo ēt ſm in
digētie varietatē mēbroꝝ ī retinēdo.Et iō hac va
rietate stāte in corpibus ꝯtingēt error ī iudicādo
de cibis q tardius digerūtur aut veloci⁹ pexitus su
pfluitatū.ġ dū tēptam⁹ cognoscē supiora dicta pro
bemus illud ī corpe inanito quo ad vtrūqȝ nutri
tiuorū ⁊ nō vnū ī exinanito ⁊ aliud ī repleto ⁊ in
veniemus ita eē vt ē dictū. ¶ Quidā sophiste.
¶ Ponit falsā expōnē ī ꝓbādo dicens ꝙ qdam so
phiste dicūt ypo.ī affo° itendē ꝙ velocit̄ dissoluāt̄
a corpore nutrimēta q̄ cito nutriūt.Et hoc volūt
ꝯcordare cū eo qō dr̄ ī li° de dieta.s.ꝙ cibaria que

tarde inutātur tarde dissolusitur. ꝛ velocia eꝯ qꝺ est certū ꝛ vm. ſꝫ nō est itentio ypo. hic dicē illꝺ qꝛ aliud itelligūt qñ dicūt secedūt aut exeūt ꝙ dissolui. et dixit hic de secessu. Cōsueuimus. n. dicē ꝙ res exit qñ cibus assūptus ſm ptē supfluā exit ꝺ vētre vel de alia corpis parte. Sꝫ tñ verꝝ ē ꝙ nutrientia tarde dāt nutrimētū nō cito dissolubile ꝛ eꝯ velociter nutritiua vt caro porcina ꝛ silia gñant. n. humores grossos viscosos ſꝫ herbe ꝛ pisces petrosi ꝛ oia subtiles hūores gñantes cito dissolusitur.

# Acutorum morborum

a Cōclo affo! ē ista ꝓnosticationes de salute vel de morte i morbis acutis nō sunt oino certe. Probat mē a qbus ꝑdēt isti morbi. sī acute mobiles faciliter. ꝛ ad peiꝰ ꝛ ad melius. ergo significatōes salutꝭ vel mortꝭ nō sī oio certe ꝯseqntia ꝛ assūm i notatꝭ videbūt. ꝯcordia affo! colligit 16°. ꝯtinētꝭ ꝑmo ca°. ¶ Circa affom ꝑmo nōndum morbū acutū icludere duo vnū ꝙ sit magnꝰ ꝛ difficilis. 2m ꝙ sit cite terminatōis vt dꝛ in ꝯmē°. 2° nō ꝙ plimū terminatio cita morboꝝ acutoꝝ pēdet ab accñtiū difficultate pp quā virtꝰ vltiꝰ conatu pugnat ꝯ morbi māꝫ. Et iō aut cito vincit aut cito vincit vt dꝛ i ꝯmē° illiꝰ qcūqꝫ a tbetano appꝛhēdūt ¶ No. 3° ꝙ morboꝝ acutoꝝ qdā sī ex toto genere mortales sicut fortis apoplia ꝛ taliū sī certissime significatiōes mortꝭ. ꝛ de eis nō itelligit affoꝰ. qdā ex sui gñe sī iorñt ad salutē vel mortē termiandi ꝛ de istis loqt affoꝰ. ¶ Nō 4° qꝺ cā faciēs morbū acutū aut facit illū acutū pp sui multitudinē. aut pp occultā qualitatē vt pestilētiales morbi aut pp locū vbi peccat mā vt apoplia sqnātia ꝛ siles aut pp manifestā qualitatē. s. caliditatē subtilitatē illā ꝯsequētē ꝛ de hoc ꝓpe verificat affoꝛiꝰ. s. de morbo acuto a tali mā pendēte. ¶ 5° nō talē dictā māꝫ eē mobilē motu locali sui subtilitate faciliter. Et qꝛ i festa mēbꝛis i qbꝰ ꝯtinet iō mēbꝛa conāt multū ad eiꝰ expulsionē. ꝛ ex hoc ꝯtingit qñqꝫ ꝙ a mēbꝛo nobili ad ignobilia. aut extra corpꝰ añ digōnē expellat ꝛ salus sequat ꝙuis ꝑus signa mortalia appa ruissent. Cōtingit ēt qñqꝫ ꝙ ab ignobili ad nobile moueat vbi signa salutꝭ appebūt seqt mors ꝛc. est ēt hic mā mobilis i qualitate. nā ꝙuis iterdū gradū digōnis recipit leui opilatōne sup acqsita ꝯtingit ꝙ eiꝰ putredo faciliter excandescat vnde deterioret. ¶ Ex hijs appet cā verificās affom. nā istorū morboꝝ mē sunt mobiles ita vt aliqñ q iudicat moriturꝰ euadit. Et q iudicat euasurꝰ moriat. ꝛ iō illa signa mortis vel salut sunt icerta. Ex qbꝰ seqt ꝙ sine afforismꝰ itelligat ꝙ nō oium morboꝝ acutoꝝ significatōnes salutꝭ vel mortis sunt incerte sique itelligas ꝙ tales significationes nō sint valde certe vtcrqꝫ sensus ē verus. ¶ 6° nō morbos cronicos iō dici cronicos qꝛ sunt diuturni. ꝛ p ꝯñs pendēt a mā nō faciliter mobili. Et iō signa q̄ appent in eis de salute vel morte sunt certiora ꝙ in acutis ꝛ hoc videt velle galienus in ꝯmēto.

¶ Acuti morbi. Gal. i cōmēto. ꝑmo ponit ꝑambula qdā 2° verificat affom. ibi 2°. In acutis igit. ꝑma in 4. ꝑmo declarat qd ē morbꝰ acutus. 2° oñdit causas morbi acuti. 3° dat cās morboꝝ cronicoꝝ. 4° ponit qꝺdā in affo° implicitū. ſa ibi. q acuti morbi. ibi 3° diuturni vero. ibi 4°. in qbus ypo. De ꝑma dicit ꝙ morbi acuti sunt illi q cā velocitatꝭ sue crisis sunt magni. ¶ Et iō effimera nō ē morbꝰ acutus. qꝛ nō ē magnus ꝛ itelligat magnus. qꝛ seuoꝝ accidētiū De pte 2ª dicit ꝙ morbi acuti aut pendēt a mā p totū dispsa vt fe. aut pēdēt a mā collecta vna i vno loco sicut pleuresis ꝑiplemonia ꝛ sqnātia ꝛ fe. que dā i vētre cū acuto apāte fiūt ꝯtinue calidissime ꝛ raro fiūt acuti morbi sine fe. qꝛ raro sūt siñ mā calida ꝛ tñ ifestātes vt fiat fe. alñ tamē fiūt sine fe. vt apostēa ꝙ ē acutus morbus pp locū i quo mā peccat. ¶ De pte 3ª dicit ꝙ morbi diuturni fiūt de humoribꝰ grossis viscosis frigidis tarde digerēdis ꝛ inviscatꝭ i loco morbi. i. in loco i quo maxime viget morbus vel eius minera. ꝛ iō difficulter sunt mobiles sicut si putrefiat flegma aut mlīa i venis generāt fe. lōge. De pte 4. dicit ꝙ in istis morbis cronicis yp. testat ꝑmutationes. i. signa ꝓnostica salutꝭ vl mortꝭ eē certa ꝛ ꝯstat q hic yp. nō dicit expsse ſꝫ ga. vult yp. hic itēdisse iplicite ꝙ voluerit ꝯpare signa i morbis acutis ad signa i cronicis. ſꝫ de hoc stati videbit i dubio. deide cū dicit. ¶ In acutꝭ igit ¶ Hec ē ſa ps ꝯmēti i qua verificat affom ꝑmo ponēdo sniaꝫ 2° cāꝫ. ibi ſa. qꝺ ꝯtingit. Dicit ꝙ i acutis morbis. ꝓnostica signa salutꝭ vl mortꝭ ñ sī oino certa ꝛ itelligit ꝙ nō sūt sp certa sicut si itelligere mꝰ ꝙ ñ ois hō ē iustꝰ. qꝛ aliqui sūt i iusti. nā ille significationes ñ oino sī certe ꝛ maxiᵉ i acutꝭ. ¶ De ſa pte dicit ꝙ h ꝯtigit qꝛ mā ista ē acuta cala ꝛ plimū ꝺ loco ad locū mobilis ꝛ in seipsa trāsmutabilis. ꝛ iō pñt fallacie ꝯtigere vt dixi in expōne affo!

o Ubitat vtꝝ signa ꝓnostica salutꝭ vl mortis sint certiora i croni. ꝙ i acutꝭ. Negatie arsic. i illꝭ morbis sī certiora sigª salutꝭ l mortꝭ i qbꝰ māifestiꝰ ꝯꝑhēdit dniū vtutꝭ sup māꝫ aut eꝯ. Sꝫ i acutꝭ ē ita igit talia signa i acutꝭ sūt certiora. maior pōt colligi ex ga. 3°. ꝓnosti. ꝯmē° 5° vbi pōit silitudinē iudicij medici cū iudicāte de victoria futura i pugna duoꝝ bellātiū. Et dicit. Significatio eni prudētiū i lucta sup illū q vincit ex duobus luctātibus nō ē nisi ſm hūc mōꝫ. qꝛ qñ qs videt sup fluitatē vnius eoꝝ sup ꝯpēsuꝫ i vtute supante magnā sperat ei victoriā. Et minor ē gal. i eodē ꝯmēto qꝛ cā velocitatꝭ terminationis ñ est nisi magnuꝫ dñium virtutis supra māꝫ aut eꝯ 2° ad idē illoruꝫ sunt signa certiora q̄ faciliꝰ cognoscūtur eē salua aut mortifera. ſꝫ acuti morbi sunt huiusmodi ergo ꝛc. maior est per se nota minor ē ypo. 3° ꝓnosticorū textu ꝯmēti septimi. ꝛ gal. in eodē ꝯmēto. Dixit eni ypo. que vō i breui finiunt facilius cognoscūt Tertio sic in illis sunt certiora signa salutis vel mortis in qbus dña inter mortales ꝛ salubres est

magis māifesta. sed dr̄a inter mortales ⁊ salubres ē magis māifesta i acutis ꝙ̄ in cronicis igitur ⁊c. maior ē clara. q꞉ talis dr̄a nō est manifesta nisi p signa salutis ⁊ mortis apparētia. ⁊ minor est ypo. loco stati allegato cū dic. Dr̄ia. n. illaꝝ. s. egritudinū pacutaꝝ quarū vna ē salua. alia mortifera est euidētissia. ⁊ gal. in cōmento septio dix. dixi enim in eis q̄ pcesserūt ꝙ diuersitas in egritudibus de aptitudine quaꝝ est vt ꝯsumanť in minorib⁹ spacis inter illas q̄ saluātur ex eis ⁊ inter illas que interficiūt est magna valde. Egritudinū aūt quarū spaciū plongať nō est dr̄a inter saluas ⁊ pnecabiles magna. ❡ 4ᵒ sic. eque certa possunt esse signa mortis salutis in cronicis. ⁊ extra sicut in acutis ⁊ extra. igitur nō certiores sīt in cronicis. Assᵐ pᵉ. pmo q꞉ in appoplexia maiori sīt certissia ⁊ ifallibilia signa mortis. 2ᵒ q꞉ cognoscēs recte vitalia sigā ⁊ mortis pnosticoꝝ rectitudinē inoffense pgredietur. fo pnosti. ❡ 5ᵒ q꞉ quātacūq꞉ pōt esse pportio morbi ad virtutē i cronico aut ecōtra tāta pōt esse in acuto ⁊ nō maior. igiť eque certa signa possunt apparere. ꝯn̄a clara ē. q꞉ ex magnitudie talis proportionis signa fiūt certa. ⁊ asiᵐ pz. q꞉ in cronico ad salutē terminādo i infinitū crescit pportio virtutis ad morbū cū morbus ad nō ḡdū remittatur ⁊ in cronico ad mortē terminādo in ifinitū crescit pportio morbi ad virtutē. q꞉ virtus ad nō gradu꞉ terminať stāte morbo ⁊ tal꞉ ⁊ nō plus accit i acuto igiť ⁊c. ❡ In opᵐ est gal. in comēto affōi. in qōe sunt due opiones digne recitari. vna opio est que sumiť quodāmō ex solutōe Berthucij boñ. ⁊ albti de ɜācarijs quā iacobus de forliuio bene colorat motiuis variať ťis. 2ᵃ est Gentilis ⁊ cōis hodie. Et iō in qōe ponā duos articulos. in pmo narrabo pōnem priaꝫ. scdo secundā. ❡ Quantū ad primū pmittendū. primo ꝙ signoꝝ pnosticorū. multe sīt significatōes vt lōgitudo breuitas ⁊c. Hic tñ solū loqmur de istoꝝ signoꝝ certitudie in quātu꞉ sigñt salutē aut mortē. ❡ 2ᵒ pmittendū q hic loqmur de signis i morbis q̄ nō sīt ex toto genere mōtales vt fortis appopl̄ia. 3ᵒ pmittendū vt ē dr̄ ꝙ cā faciēs morbū acutū facit hoc aut rōe qualitatꝫ māifesᵉ āt rōe q̄litatꝫ occlte aut rōe ꝙ̄titatꝫ aut rōe loci. ⁊ totū pz circa affōm in notatꝫ. Tunc ē prima suppō mãe faciētes mōbū acutū merito qualitatū manifestaꝝ sīt mãe mobiles valde. Sed ꝯtra mãe morbū cronicū faciētes. pz q꞉ pme sīt acute leues calide subtiles ⁊ alie sīt opposito mō viscose grosse frigide vt dr̄ in comēto. ❡ 2ᵃ suppō mobilitas mē q̄ est cā morbi incertificat iudiciū. pz q꞉ ex ea ꝯtingit variari effectū alꝛꝙ̄ p signa ostēdať. 3ᵃ suppō est ꝙ aliud est signū aliqd salutis ⁊ mortꝫ esse certius ⁊ aliud ē ipm esse manifestiᵘ. nā signū dr̄ certū qñ꞉ sigñt certe rē futurā. tūc āt dr̄ manifestiᵘ qñ in se facilius ꝯphendiť ⁊ qñ facilius appet esse ⁊ manifestius esse signū. tūc poñiť quedā ꝯ̄nes

❡ Prima. signa pnostica salutis vel mortis i cronicis nō sīt neccio certiora signis sibi pportionatis in acutis merito loci vbi peccat mã vel merito multitudis eiᵘ. pᵉ q꞉ si essent icertiora. hoc ēet pp mē mobilitatē cū nullā aliā cāꝫ assignet ꝯmētator. ſꝫ i talib⁹ mã nō est mobilior ꝙ̄ in cronicis cū sit fria vt pz de appoplesia ⁊ spasmo rlī ⁊ ppleōnia quorū morboꝝ mē sīt flēatice. ❡ 2ᵃ ꝯ. signa pnostica salutis vel mortis i morbis acutꝫ merito mē malicie solū occulte sīt icertiora ꝙ̄ signa in cronicis apparētia. Hoc pz ad sensū in febrib⁹ pestilētialib⁹ i qbus signa salutis aut mortis sīt incertissia. Apparet eni alñ pulsus bonus ⁊ vrina bōa ⁊ tñ eger tendit ad mortē pma 4ᵃ. ❡ 3ᵃ ꝯ. signa lōgitudinis aut breuitatꝫ morbi sīt certiora i acutis ꝙ̄ i crōicis pᵉ. q꞉ eui dēter apparēt in acutis accñtia vehemētiora cum quibus virtus nō pōt diu pdurare que nō apparēt in cronicis. ❡ 4ᵃ ꝯclusio oīa signa mōtis aut salutis in cronicis apparētia sunt certiora ꝙ̄ sibi similis apparētia in acutis. pbatur. q꞉ mã acutorum est magis variabilis merito cuius facilius cadit error in iudicio de illa. Et hanc voluit ypo. ⁊ gal. hic. ⁊ intelligitur de acuta pendente a materia faciēte morbum acutum merito manifeste qualitatis. ❡ Quinta conclusio. licet ita sit in omnibus tamen egritudinibus acutis manifestiora sunt signa salutis vel mortis ꝙ̄ in cronicis. Probatur quia accidētia in acutis sunt vehementiora ⁊ actio est velocior valde in eis aut materie in membra aut virtutis in materiam. ❡ Et ideo fiunt signa magis manifesta. In istis stat quasi responsio. ❡ Contra hanc positionē arguitur. ⁊ pmo ꝙ hec non sit intentio ypoc. tertio pronosticorum loco allegato. ⁊ galie. Arguitur egritudines salue a mortiferis discernūtur facilius. quia i illis in quibus signa sunt certiora salutis aut mortis. non quia signa in se sint manifestiora vt patet. ſꝫ facilius discernuntur salue a mortiferis. i peracutis vt vult ypo. ergo in eis sint signa certiora salutis aut mortis. Maior patet quia. hec talis discretio nō fit nisi secundum certitudinem taliū signorum vt sunt talia signa. ❡ Et hoc argumentum puto sufficienter ostendere hanc non esse mētem ypo. in loco isto. nec gal. ❡ Secūdo sigilati arguitur de condictionibus in se consideratis. ❡ Et primo cōtra primā. ⁊ suppono ꝙ mã alijs parib⁹ cum magis nocet magis stimulat virtutē ad expellendū. hoc pz de se. Et q꞉ aliter nō videreť qño euacuatio in principio febriū esset signū multitudinis mãe. ❡ Secundo suppono ꝙ mã magis stimulans ad expellendū alijs parib⁹ facili⁹ moueť Hec suppō patet q꞉ minor virtus posset hanc mouere cum agat maiori conatu. ❡ Ex istis sequitur primam conclusioneꝫ vniuersaliter non esse verā nam mãe acutoꝝ morborū alijs paribus siue sint morbi acuti pter multitudinē mãe siue pter locum magis stimulāt ꝙ̄ faciētes morbū cronicum igitur sunt mobiliores. Sꝫ mobilitas est cā icertitudis signoꝝ vt vult positio. ḡ ꝯclusio pma falsa ❡ Cōtra tertiā cōclusionē arguiť q꞉ in pcessu cro

nicoꝝ vbi sī certa signa salutꝭ signa lōgitudis morbi sī certissima q₂ salutꝭ sī certa vt uult positio ⁊ scitur ꝙ sal⁹ nō pōt ēe cita. igiť sigā lōgitud's sūt certa. Preterea fortitudo accñtium nō sp ē signum breuitatꝭ imo icolūitas vt hꝫ videri p signa q̄ narranť. ītio ꝑnosticoꝝ textu ꝯmēti septimi. vbi dicit euasuris si cito sp̄s suauis nꝫ dolor aliqͣ ⁊ quies nocturna nālis ⁊c. sed eqꝫ icolumia possunt esse i cronicis. silr̄ signa cite mortis in cronicis pñt apparere eque certa sicut i acutis sicut pcipiť futura mala crisis imo ista sī certiora iuxta pōnem. sed illa signt eque certā morbi breuitatē sicut mortem citā. ḡ se' ꝙ i mortalib⁹ non oꝫ esse certiora signa breuitatꝭ aut lōgitudis in acutis q̄ꝫ in cronicis.

4ª iteꝝ ꝯ° est falsa cū in acutis merito qualitatꝭ mē manifestatio cū iā pluria ps mē est expulsa p̄cedentib⁹ signis digōnis certiora videť signa salutis q̄ꝫ similia in cronica q₂ materie mobilitas arguit tunc virtutē eā facili⁹ pellere ⁊ sanitatē faceř

Contra qntā ꝯclusionē ař. in cronica egritudine stat tantā esse maliciā in mā sicut in acuta vt i statu cronici mortalis vbi vrina appet nigra ita sicut in aliqua acuta cū virtutꝭ tāta debilitate sicut in acuta. igiť nō manifestiora pñt eē mortis signa in vna q̄ꝫ in reliqua. Preterea certissia signa de morte sī virtutꝭ debilitas ⁊ manifestissia sꝫ virt⁹ pt esse ita debilis i cronicis sicut i acutis. igiť ꝯ° falsa Nū q̄ꝫ eni caliditatꝭ itensio pōt esse ita certū signū mortis aut doloris fortis sicut virtutis certa ⁊ irreparabilis debilitas q̄ tāta pōt ēe i cronicis sicut in acutis eq̄ igiť manifesta ⁊ certa signa possūt significare mortē in cronicis sicut in acutꝭ. Quātū ad scōm no. pmo ꝙ certius ⁊ mai⁹ signū de morte vel de salute ē illud p quod magis significať aut virtutis dñiuꝫ s̄ morbū aut ecōtra. nā vt dixi ex. g tertio ꝑnosticoꝝ. cōmēto qnto. illa ē via prudētiū in rñdendo. idem vř de mēte auic. scōa quarti ca. de signis mortis vbi pncipalissia signa posuit debiliatē virtutis in ꝯparatione ad egritudinē cū dixit. de illis ē debilitas virtutis ⁊ defectus eius ad resistentiā egritudinū.

No. scōo ꝙ in morbis tā cronicis q̄ꝫ i acutꝭ maius ē dñiuꝫ virtutis s̄ morbi mām i statu q̄ꝫ in aliquo p̄cedentiū tp̄oꝝ. aut ecōtra mai⁹ dñiuꝫ morbi ⁊ mē s̄ virtutis. hoc loquēdo de statu quo ad digōem māe uel putrefactiōm hoc pꝫ de se q₂ sūme digā mā magis sibi dñatur v̄tus alijs parib⁹ q̄ꝫ ante ⁊ pessie putrida magis dominať virtuti.

No. ītio ꝙ qñ paruus ē excessus virtutis sř māꝫ aut ecōtra pua fit pugna. ⁊ si fiat nō multū cognosciť vnius eoꝝ dñium s̄ reliquuꝫ

No. quarto ꝙ morbi iō sī acuti q₂ ab ipso morbi initio multū dñatur virtus mēi aut eꝯ̄. nāꝫ hec sola ē cā cite terminatōis h⁹i morboꝝ. in cronicis aūt ab initio est eꝯ̄. ⁊ hec est cā longitudis pugne ⁊ hoc pōt totum colligi ītio ꝑnost. cap. qnto.

Ultimo suppono ꝙ loqmur de morbis nō ex toto genere mortalibus.

Hijs habitꝭ hec ē pma ꝯclusio certiora sunt signa salutis vel mortis in pncipio morboꝝ acutorū q̄ꝫ in pncipio morborū cronicoꝝ ꝓbatur. in illis morbis sunt certiora signa salutis aut mortis in pnci. eo tpe in qbus multo notabiliꝰ maius ⁊ manifesti⁹ dñium virtutꝭ sup mām aut eꝯ̄ sed hoc ē in pn° acutoꝝ ergo ⁊c. maior ē no. ex pmo notato. ⁊ minor pꝫ ex quarto notabili. Scōa ꝯclusio. certiora sī signa salutis vel mortis i statu ⁊ ꝑpe statū cronicoꝝ q̄ꝫ in statu vľ ꝑpe statū i acutis. p'. equaliter pōt appere dñium virtutꝭ sř māꝫ in cronicis in illo tpe sicut i acutis vt ꝑ parte ꝓbatū est in argumētis ꝯtra p̄cedentē pōnem. sed equali apparēte dñio certiora sī signa cronicarū. igiť ⁊c. minor pꝫ q₂ sī stabiliores ⁊ minus merito sue māe variabiles.

Tertia ꝯclusio absolute signa salutis vel mortis in cronicis i statu sī certiōa q̄ꝫ signa salutis vel mortis in acutis i statu vel āte ꝓbať. q₂ signa talia in statu sī certiora q̄ꝫ signa sibi similia i statu acutoꝝ vt dic scōa ꝯclusio. ⁊ i statu acutoꝝ sī talia signa certiora q̄ꝫ i pnci. earūdeꝫ vel augmēto vt dic scōm notabile. ergo ꝯ° va. Et pmā istaꝝ ꝯclusionū vult ypo. ⁊ gal. ītio ꝑnosti. locis allegatis ⁊ scōā ⁊ tertiā vult gal. hic i comēto

Ad argumēta igiť pncipalia. ad primū negeť minor. ⁊ qñ ař auctoritate ypo. ītio ꝑnosti. dř ꝙ h est veꝝ in pncipio. ⁊ ita exp̄ssit ypo. in textu. cū dix in qbus egritudib⁹ terminatio ē tarda ꝑnostica i illis initio sī latentia. exp̄ssit igitur initiū i quo est tale dñium maius.

Ad scōm argᵐ dř codē mō ꝙ acute egritudies in initio sī faciliores ad cognoscendū vtꝝ sī salue an mortales. sed nō seqtur ꝙ sint faciliores ad cognoscēdū. Et iō gal. in cōmento septio cū docuit qd intēdit ypo. dix post locis s̄ allegatꝭ in tertio arg°. sed eaꝝ significatiōes. i. cronicaꝝ mortaliū ⁊ saluaꝝ sī silřes ab initio eaꝝ manifestꝭ dicꝭ textus cōmenti qnti ⁊ comēti septimi sī de signis in pncipio ꝑ vno de. 4. tpibus vlib⁹ morbi quo ad māe alteratōꝫ.

Ad ītiū diceť codē mō ꝙ hec dña in pnci. est maioꝛ nō āt i statu. Ad quātū argᵐ loquēdo de morbis nō ex toto gnē mortalibus pōt dici ꝙ assᵐ ē flm. ⁊ tūc pma rō de appoplexia nō ꝓcedit.

Ad scōaꝫ dř ꝙ rcē cognoscēs ista signa ꝓgredieť icōfuse. i. ipe nō ꝓnūtiabit ita absolute de morte āt de salute i acutis siue crōicis Ad ītiā de ꝓportōe ne' ꝯña. q₂ ista ē firmior ꝓpōtio i crōico q̄ꝫ i acuto. vľ sivis securi⁹ diceř faciaf fā ⁊ ītiā ꝯ'es nō vľes sꝫ vt i plib⁹ v̄ificari h de qōe.

Quibuscunqꝫ iuuenib⁹. ypo. i isto affō itēdit duas ꝯ°es. ⁊ faꝫ pōit ibi. ⁊ qbuscūqꝫ. pa ꝯ° ē ista. qlibet hēns vētrē fluxibilē ⁊ lubricū i iuuētute i senectute hꝫ vētrē stipticū. p'. q₂ i istis i senectute adsī cē stipticitatꝭ. ḡ ⁊c. ꝯña clara ⁊ assᵐ patebit i notatꝭ. Circa affōꝫ no. pmo p ventrē h itelligi itestia lꝫ multis mōis capiať h nomē vēter vt dicᵐ ē ꝯo affō pme ptic'. i pturbatiōib⁹ ⁊c. No. 2° ꝙ venť dř hūid⁹ ad sēsū ypo. q₂ ē emittēs ex cibo assūpto ifoř supfluitatꝭ pme digōis rē hūidnālr nō ex alteri⁹ hūoꝝ pmixtiōe. vbiḡ. siquis a toto corpore remittet humores ad intestina merito cuius venter fieret lubricus ⁊ egestio humida.

pp illorū permixtionē nō diceret vēter humidus ad sensum ypo. sed qui a cōsuetudine emittit feces que sunt molles nō merito pmixtionis hūiditatis mollificantis eas tunc dicimus istū ventrē esse humidū ⁊ ecōtra siccū. ¶ No. 3tio q per iuuenes intelligunt oēs a pncipio senectutis vsq ad pncipiū vite. ⁊ p senescētes nō tm intelligimus primos. vt vocabulū inchoactiuū sonat. sed gnāliter oēs a pmo istanti senectutis vsq ad vite finē. ¶ No. quāto q ventrē pmo humidū in senectute fieri siccuz pōt fieri duob' mōis. vno q fiat siccus r' ventris tpati in sua etate vel q fiat stipticus qd idem est i cōparatione ad se ipm iuuenē. ¶ No. qnto q vlis cā humiditatis vētris mō dicto ē q2 de toto cibo sūpto mōica pportionabilr trahit humiditas ad epar ita q merito hui' id qd remanet emittendum p intestia est humidū. Hoc autē qnq cāis nālibus pōt ptingere. pmo pter stōi frigitatem merito cui' plus appetit q epar possit attrahere. scda ē epatis fritas per quā epar est debile ad attrahendū ita q nō pōt tm attrahere quantū tpatus stōus appetit tertia ē virtus expulsiua fortis in stō pter fortem humiditatē ⁊ caliditatē. quarta cā pter debilitatē retētiue merito fritatis ⁊ humiditatis stōi. qnta cā ē multitudo co. ab epate ad itestia trāsmisse ad stimulandū ea vt expellāt. ¶ No. qnto q fm gal. in cōmento de istis. 5e plurie pmutant ō iuuētute ad senectutē i cōtrariū. ⁊ iō faciunt effectū ad contrariū tendentē. nā primo si stōus essz in iuuētute frūs in senectute infrigidat totū corp'. ⁊ ēt stōus remanet frūs. ⁊ iō appetitus deicit nā corporis frigiditas facit debilē appetitū. q2 vene debilr attrahūt a stō. silr si venter ē lubricus in iuuētute ppt multā co. trāsmissam ad intestia i senectute. q2 co. paucificat pter fritatē etatiuā venter fit magis stipticus. Si vero fuerit venter hūidus pter debilitatē retētiue alñ mutat ad stipticū ⁊ alñ non. nā si multū ē fridus venter ⁊ humidus i iuuētute merito huius erit ēt in senectute magis humidus q2 deficiet ptentiue multū augmentata fritate. sz si venter fuerit vēter calidus ⁊ hūidus merito cui' pter humiditatē sit debilis cōtentiua i senectute mutat ad stipticitatē q2 i senectute remanet satis calidus cū pus fuerit valde calidus ⁊ fit siccus. ⁊ iō virtus ptentiua fortificat. sed si fuerit hūid' pp epatis debilitatē eodē mō remanet in senectute vl crescit hūiditas q2 epar magis debilitat. ¶ Itez si fuerit hūidus pter fortitudinē expulsiue. lz expulsiua iuuet p accñs fritate tñ plus debilitat in senibus debilitato calore. ⁊ iō ēt in siccitatē mutatur merito h' cāe. ex qb'az q vt plrmū cē fluxibilitatis vētris i iuuētute mutāt i senect. ad stipticitatē. pz 2° pnem affōi intelligendā esse vt in plurib' non vlr vt dicit ga. in pmēto. Pz tertio cā affōi verificans. pz quarto q intelligitur in senectute vēter siccus nō in cōparatōe ad tpatū sed in pparatōe ad id qd fuit i iuuētute. ¶ Ultimo no. q disparitate regis posita cōtingeret oia falsificari vt si silr etatis pmutatōe pmutaret dietā ad illā que magis esset apta lubricū ventrē reddere. ¶ Et qbuscunq ¶ Secunda cōclusio affōi est ista. quicūq in iuuētute habēt ventrē siccū in senectute hñt lubricum pbat. q2 cē stipticitatis in iuuentute in ventre pmutātur in etate ita vt inde venter fiat lubricus g ⁊c. Alr' in notatis patebit. ¶ Nota hic q cāe stipticitatis in iuuētute si qnq opposit pdictis cāis fluxibilitatis. pma est paucitas appetitus pter stōi caliditatē. scda ē fortitudo attractiue epis pp caliditatē. tertia ē fortitudo retētiue stōi pp siccitatē ⁊ caliditatē. quarta ē debilitas expulsiue stōi. qnta est paucitas colere trāsmisse. ¶ Scdo no. q ēt hic vt i plurib' pmutāt iste cāe. nā si appetitus ē debilis pter multā caliditatē in iuuētute hoc maxie ē ex multa co. gnāta ⁊ multo colico fumo cōcato ori stōi ⁊ in senectute pp fritatē cōstat q hec cā minoratur augmētata fritate ⁊ stōi ⁊ epatis. scda cā iterū pmutat q2 epar ptinue in senectute debilitat i attrahendo. tertia cā itez pmutat q2 ptētiua debilitatur duob' mōis. vnus p augmētū fritatis oēm opōnem ipsiciētis. scds est p nimiū augmentū siccitatis qñz actū ppe virtutis deiciētis. ⁊ hec pmutatio nō cito accit sz tarde vt i pmēto ō. quarta cā remanet ⁊ crescit crescēte fritate. qnta itez rēanet aut auget. pz igit q ēt vt plurimū iste cāe pmutātur. verificat igitur scda pclusio ēt vt i pluribus ⁊ nō vlr. ⁊ affōi concordia colligit decima sexta itij. cap. de fluxu ventris oium modoz.

¶ **Hoc non semper** ⁊c. Gal. i isto comēto facit duo. pmo pmittit qdam pāmbula ad expōnē. scdo expōit verificāda ābas pclusiones. ibi 2a. ventres inq. pma ditur in. 4. partes. ¶ In prima ostendit affōm intelligēdū esse vt in pluribus. In scda oñdit de qua lubricitate ⁊ siccitate loquat. 3° osēdit q si psideranda ad affōz vificādū. 4° pōit intētōz suā. ibi 2a humiditatē sani. ibi 3a i quo psiderāda ibi 4a. ⁊ ego hic. pmo dic hūc affōz nō esse sp vez sed vt i pluribus. ⁊ hoc pbat de mēte ypo. q ita dicit in vltio affō h' pticule vbi qi istū repetit. De 2a pte dic q hic nō oz intelligi de lubricitate ⁊ siccitate vētris quālibet ptingētib' sed de illis q si seruate eodē ordine diete in oibus etatib'. nā fiqs i iuuentute vtat dieta alexādrina i qua in pncipio prādij sumūt subductiua vētris vt pisces saliti ⁊ pori ⁊ vinū dulce. ⁊ postea in senectute moueāt ad capiendū stipticā vt nespula ⁊ sorbe ⁊ vinū pōticū Aut si cōtra fieret in dieta mutatio tūc lz in iuuētute lubricus fiat in senectute stipticus. ista nō est mutatio quā ypo. itendit sz si seruat idē ordo diete tūc dēm' mutatōz talē aduertere. ⁊ de illa maxime vificat affōus ⁊ est intētio ypo. De pte tertia dic q ad hoc verificandū oz psiderare diuersitatē dispōnū corpoz p quas fit aut lubricitas aut stipticitas. ⁊ hoc mō accit q multi medici istud inuestigauerūt ut veritatē istius affōi cognoscerēt. ¶ De pte 4a dic q ipe ē factur' illud idē q2 iuestigatur' cās dictas p demōstratōz. sz q2 vidit opus cōmēti qle ē istō ad h nō sufficer pposuit facē vnū volmē

solꝫ ꝺ ꝺcō ꝓposito.s.cāis fluxibilitatꝭ ⁊ stipticitatꝭ
⁊ addit ꝙ hic nō vult retardari.i.scribere ea q̄ sūt
dicta in libro de virtutibus nālibus ⁊ de acciden/
talibus. ¶Sed vult nos ista habere in mente.
¶Uentres inquā. ¶Hic verificat assōm ⁊ diui/
ditur i duas ptes.prio verificat ꝯclusionē ꝑmā.2ᵒ
scꝺaꝫ.ibi ꝭa. in senectute vero. Prima i duas qm̄
primo dat cās humiditatis ventris i iuuētute. 2ᵒ
oñdit ex illaꝝ mutatōe etatia ꝟificari ꝯclusionē ꝑ/
mā vt i pluribꝰ.ibi ꝭa. vētres igiꝭ.ꝑma pars possꝫ
diui in multas ptes.sꝫ in ꝑma dicit qnqꝫ.primum
ꝙ vlꝫ ventres sīt humidi eo mō quo hic loqmur de
minuta humiditate q̄ venit a stō ad epar de hūidi
tatibꝰ ciboꝝ.i.qꝛ pauca hūiditas ex cibo trāsmittit
ad ep.⁊ hoc ꝭm cibi ꝓportionē ¶Dicit ꝭo ꝙ cā qꝛ
pauca hūiditas trāsmittiꝭ ad epar.est aut qꝛ stōus
plus sumit de cibo q̄ꝫ epar sufficit attrahere āt qꝛ
cito cibi a corpe expellūꝭ ante q̄ꝫ epar ad se totāꝫ
humiditatē posset attrahere. nā si plus recipiꝭ q̄ꝫ
epar trahere possꝫ remanet multū ꝺ illo suscepto
⁊ si cito expelliꝭ nō pōt epar multū ꝺ humiditate
cibi capere.Dicit ꝭtio ꝙ cā qꝛ cibus velociꝭ egredi
tur stōm ⁊ intestina est multitudo co.trāsmisse ab
epate ad itestina āt fortitudo ꝟtutis expulsiue isto
rū mēbroꝝ aut debilitas retētiue.Dicit quarto ꝙ
cā qꝛ plus desiderāt cape q̄ꝫ epar possit attrahere
aut ē ex pte stōi.⁊ hoc qꝛ os stōi sit frūm āt ex pte
epatis qꝛ sit debile ꝓpꝭ fritatē.Dicit qnto ꝙ debi
litas ꝯtētiue ē ꝓpter hūiditatē stōi. Ex quibus pꝫ
vētres i iuuētute hūidos cās esse qnqꝫ nālesꝭ.fritas
stōi.mltitudo co.humiditas stōi.fritas ⁊ hūiditas
stōi.frigiditas epatis. ¶Uentres igiꝭ. Hic ostēdit
ꝟitatē prime ꝯclusionis.⁊ dic.4. ꝑmū est ꝙ vētres
humidi ꝓpꝭ stōi frigiditatē multū cibū appetētes
sīt in senectute sicci.Rō qꝛ qn̄ ventres sīt hūidi stōi
sunt frigidi totū corpꝰ in senectute infrigidaꝭ ⁊ ēt
stō ⁊ corpore infridato ⁊ etatie ⁊ ꝓpter fritatē stōi
addētis defficit attractiua totius.⁊ sic appetitꝰ stōi
deiciꝭ duobus mōis.vno mō qꝛ infrigidatio q̄ est
ꝓpter hūidi substātifici ⁊ spūuꝫ defectū multa ex
istēs nō auget appetitū sed diminuit ⁊ talis ē i senec
tute ¶2ᵒ est totius corpis fritas ꝓpter quā nō for
tis fit attractio. Dicit scꝺo ꝙ vēter hūidus i iuuē
tute ꝓpter co.multitudinē fit in senectute siccus.
quātū ē ex parte istius cāe.qꝛ ꝓpter fritatē etatiue
acqsitā oꝫ minui colerā. Dicit ꝭtio ꝙ si venter est
humidus ꝓpter eius ꝯplxionalē hūiditatē nō oꝫ in
senectute sp esse siccuꝫ.nā si ē humidus cū fritate
in senectute deficiet magis ꝯtētiua ꝟtus q̄ꝫ i iuuē
tute fritate augmētata qꝛ in senectute fritatē hītā
in iuuētute nō amittit. si enī in iuuētute stōus ifri
gidaꝭ ⁊ est frūs in senectute fritas augeꝭ. ⁊ iō con
tētiua debilitatur qꝛ ōe corpus i quo habūdat fri
giditas ⁊ ꝑcipue ꝯñs paucitatē iati caloris necesse
est ꝙ actiōes hēat defectas. ¶Patet igiꝭ qꝺ nō ne
cessario exsiccatur.sed si i iuuētute fuerit hūidus
⁊ calidus stōus tūc in senectute fiet stipticus q ꝑꝰ
erat lubricus.pꝫ qꝛ cōtentiua ꝟtus vigoraꝭ.⁊ cā ē
ꝯplxio stōi rꝰ cuius est fria ⁊ sicca cum sit neruosus

si igiꝭ sit multū humidꝰ in iuuētute qꝺ oꝫ si oꝫ eē
lubricus merito istius hūiditatis oꝫ ꝙ i senectute
cōfortetur cōtentia qꝛ stōus exsiccatur ⁊ nō fit mlꝭ
tū frūs imo remanet satis calidus cuꝫ in iuuētute
multū fuerit calidus ex hijs. Dicit quarto consta
re ꝙ ut plurimū vēter in iuuētute lubricus ex eta/
tiua mutatōe fit stipticus in senectute. nā si esset
humidus ꝑp epatꝭ fritatē paucū attrahētis.pꝫ qꝺ
nō oꝫ merito hꝰ fieri siccū sed cū hoc toto plures
restāt mōi qbus fit trasmutatio quā qbus non.
¶In senectute. ¶Nūc explanat ꝯclusionē ꝭaꝫ
⁊ ditur in.4. primo pōit ꝯclusionē.ꝭo cām stiptici
tatis in iuuētute.ꝭtio ostēdit ꝙ iste cāe vt plurimū
in senectute ꝑmutāꝭ ad cās lubricitatꝭ.quarto pōit
finē dictis excusādo se.ibi 2ᵃ. siccitas vero.ibi 3ᵃ.
hec oīa. ibi quarta. ista ꝑ breuitate. Dicit prio ꝙ
in senectute sīt humidi illi vētres ⁊ lubrici q i iuuē
tute sīt sicci vt plurimū. De scꝺa parte dic ꝙ cē sti
pticitatis in iuuētute sīt aut paucitas cibi i cōpara
tione ad illud qꝺ epar ē aptū attrahere aut ꝓpter
paucitatē co.ad stōm ⁊ itestina veniētis paucitatꝭ
aut cibi cā est caliditas stōi ꝓpter quā festinat sa
turari stōus sed siccitas stōi q per se esset humidus
fit ab epe tꝑato aut calᷓo. ⁊ hic ꝑ tꝑatum itelligimꝰ
mediocriter calm̄ in quo virtus attractiua ē fortis
⁊ cā paucitatis co.est fritas epatis. vel ēt cōtingit
ventrē esse stipticū ꝓpter ꝯtentiuā stōi fortē q̄ꝫdo
stōus factus est siccior tꝑato. in sūma igiꝭ cāe stip
ticitatis iueniantur hic.4. ꝑma est caliditas stōci
ꝓpter quā stōus modicū appetit.scꝺa est paucitas
co.ad stōm euntis ⁊ in intestina.ꝭtia est fortitudo
attractiue epatis. quarta est fortitudo retētiue.nā
expulsiue debilitas nō est hic cōnuāta. pōt tamen
intelligi ex dictꝭ in cōclusione pria. De parte ꝭtia
dicit ꝙ venꝭ stipticᵒ ꝑp stōi calitatē ea tꝑata i sene
ctute fit lubricus qꝛ appetitꝰ crescit. sed si sit venꝭ
stipticus ꝑp siccitatē cōfortantē cōtentiuā ꝑcipue
qꝛ est cōiuncta calitati iuuētutꝭ ¶Tunc ista virtus
ꝯtētia debilitabiꝭ i senectute nimiū exsiccato stō ⁊
sic velociꝭ egredieꝭ cibus.hec tamē debilitatō fiet
tarde qn̄ qꝛ tarde eueniet tāta siccitas vt deiciat
ꝯtētiuā.sed si in iuuētute venꝭ ē siccus ꝑp co. pau
citatē in senectute fiet siccus eodē mō qꝛ epar ifri
gidaꝭ ⁊ nō gnāt multā co.imo stat qꝺ in tm̄ auge
aꝭ frigus vt humiditatē chili epar trahere ñ possꝫ
⁊ sic ēt fiet humidus ⁊ lubricus.ex qbus pꝫ qꝺ vt
plurimū venꝭ in iuuētute stipticus in senectute est
lubricus. Dic quarto qꝺ ista sufficiāt ꝓpꝭ breuita
tē operis q̄ꝫq̄ꝫ videat ista esse difficilia ⁊ obscura il
lis q nō legerūt libꝝ de nālibꝰ ꝟtutibus . tn̄ vꝭ hic
posse sufficere tendentibꝰ ad medicinam.

D Ubitaꝭ vtꝝ oēs hētes in iuuentute vē
trem lubricū habeant ipm in senectute
stipticū. negatiue arguiꝭ sic. hoīes frigi
di stōi nāliꝭ alijs paribꝰ tā in senectute
q̄ꝫ in iuuētute hn̄t ventrē lubricū ꝫ ⁊c. assm̄ ꝑꝰ.qꝛ
oēs tales plꝰ appetūt rꝰ attractie epis q̄ꝫ tꝑati. ⁊
ista ē cā lubricitatꝭ.igiꝭ aliis deduciꝭ vēts eēt lubci
Antecedens arguiꝭ qꝛ tā in senectute q̄ꝫ in iuuē

tute h̃ñs stõus facit magis appetere alijs paribus Forte dicitur hic q̃ assumptũ primũ nõ ẽ vl̃r verũ vbi est multũ lapsus q̃z ois imoderata discrasia deicit actum ꝓprie vtutis. saltiz hẽo q̃ hñtes stõꝫ h̃ñm nõ multum a tẽperamento lapsum deductis ipedimẽtis habẽt ventrẽ lubricũ tã in iuuẽtute q̃ꝫ in senectute. ⁊ sic ꝯclõ nõ est vl̃is nec ẽt quo ad il los q̃ hñt ventrẽ lubricũ merito istius cãe est vera vt in plurib⁹ q̃z lapsoꝝ a tẽperamẽto plures sunt ita modicũ lapsi vt nõ deicit̃ actus ꝓprie virtutis merito lapsus illius q̃ꝫ alij opposito mõ hñtes. ⁊ de istis est veꝝ q̃ tã in senectute q̃ꝫ i iuuentute ha bẽt ventrẽ lubricũ. ¶ 2° sic habentes multã coleꝛ ad intestina trãsmittẽdã deducto impedimẽto tã in senectute q̃ꝫ in iuuẽtute hñt ventrẽ lubricuꝫ. ⁊ tales habẽt in iuuẽtute lubricũ ⁊ i senectute ñ sti pticũ cum ẽt in senectute habeãt lubricũ. Igitur cõclusio nõ est vl̃r vera. assumptũ pꝫ. q̃z ipedimen to deducto multa colera hoc mõ trãsmissa est cã lubricitatis i quacũq̃ꝫ cã iueniat̃ deducto impedi mento. Et ego ita pono. forte dr̃ q̃ habentes mul tã colerã in iuuentute nõ hñt multã in senectute ⁊ sic nõ est veꝝ q̃ habentes multã colerã in senec tute hñt ventrẽ lubricum. q̃z nulli sĩ tales. Cõtra stat aliquẽ esse senẽ colericũ ⁊ qlibet talis nãliter dispositus hꝫ multã colerã igit̃ ⁊c. ¶ 3° habentes ventrẽ lubricũ ꝓpter epatis fritatem modicuꝫ at trahentis in senectute ẽt habent lubricũ in senec tute. q̃z in senectute debilitas est maior. igit̃ cõclu sio falsa. ¶ 4° habentes lubricũ ventrẽ ꝓpter hu miditatẽ cõtentiuã debilitatẽ hñt ẽt debilem ea dem cã in senectute ⁊ magis ꝓpter debilitatẽ ad ditã merito diminutiõis caloris. igit̃ ⁊c. ¶ 5° hñ tes lubricũ ventrẽ in iuuentute ꝓpter fortitudinẽ expulsiue merito caliditat̃ ⁊ humiditatis ventris. eodẽ mõ habent in senectute ergo ⁊c. Patet aũs q̃z tales ẽt in senectute permanẽt calidi ⁊ humidi si regie p̃seruatiuo cõseruentur. ⁊ sic videt̃ q̃ hꝫ nullã cãm assignatã a gal. in cõmento. venter i iu uentute lubricus vt plurimũ pmutat̃ ad stipticita tẽ in senectute. Iteꝝ p hac parte est Rabi moises i affõis q̃ hunc affõm. dicit expresse falsum esse. In opm̃ est ypo. in affõ. ⁊ gal. in cõmento. in ista q̃õne nitar saluare mentẽ ⁊ vba gal. in cõmento ⁊ ypo. in affõ. ⁊ faciã duos articulos. i primo ponã p̃ambula quedã ad nostꝝ ꝓpositũ. ₒ ꝯclusiões de quesito. ¶ Quãtũ ad p̃mũ notandum p̃mo q̃ dupl̃r possumus imaginari ventrẽ i iuuentute lu bricũ in senectute fieri stipticum. vno mõ in cõpa ratione ad tẽperatũ senẽ. scõo mõ in cõparatiõe ad se ipsum iuuenẽ ita q̃ dicatur stipticus q̃z min⁹ lubricus q̃ꝫ fuit in iuuẽtute ⁊ ꝓportionabil̃r intelli gatur de conuersa permutatione. ¶ Nota scõo ut ẽt in littera tangebat̃ q̃ venter hic non dr̃ lubri cus q̃z fluxum vẽtris patiens p̃ter nãꝫ. nam dicit̃ penultio affõ. qcũq̃ꝫ ventres humidos habent q̃ in iuuentute isti melius cõmutãt siccos habẽtibus vt gal. videtur dicere q̃ in istis bene egrediũt̃ su perfluitates q̃ nõ diceret si ista eẽnt hoc mõ p̃ter

nãliter dispositi. p ventrẽ igit̃ lubricũ intelligim⁹ illũ q̃ superfluitates p̃me digõnis expellit modicuꝫ p attractionẽ ex defectu partis humide sue exsica tas ⁊ extra p siccũ. ¶ Nota tertio q̃. 5e. assignant̃ cõiter cãe hui⁹ lubricitat̃ q̃ posite sĩ i cõmẽto. vna est fritas stõi per quã plus appetit q̃ꝫ epar attra here possit. scõa est fortitudo virtutis expulsiue ꝓ pter caliditatẽ ⁊ humiditatẽ stõi. t̃tia est debilitas retentiue pp̃ humiditatẽ stõi aut caliditati aut fri giditati cõiuncta. quarta est multitudo colere ab epate trãsmisse. quita ẽ epatis attractiue debilitas ⁊ modi q̃bus faciũt lubricitatẽ p̃dictã habiti sĩ in expõne affõi. Ecõtra ãt. 5e. sĩ in sp̃e cõtrarie cẽ sti pticitatis in iuuẽtute. vna est caliditas stõi deiciẽs appetitũ. scõa fortitudo retentiue ꝓpter stõi siccita tẽ. t̃tia debilitas expulsiue pp̃ fritatẽ. quarta attra ctio epatis fortis ꝓpter calitatẽ. q̃nta paucitas co lere trãsmisse ab epate. ¶ Nota quarto q̃ lꝫ dicte cãe sic se hẽant q̃ vnaqueq̃ꝫ p se sit apta facere vẽ trẽ lubricũ ãt stipticum vt dr̃ tñ multotiẽs ꝯiungã tur cũ dispõnibus ad oppositũ inclinãtibus ita q̃ lucubratie cãe cũ stipticatiuis cãis cõiungũt̃. vbi quo ad istos cõtrarios effectus ꝓducendos eque potẽter cõcurrãt effectus. sequit̃ q̃ nullã eaꝝ ma gis q̃ꝫ ad aliã declinãs. sed si vna potẽtius tũc ef fectus ad nãm potẽtiorẽ declinabit. ¶ No. q̃nto q̃ aliq̃ñ vna ⁊ eadẽ qualitas. vno mõ iuuat ad sti pticandũ ⁊ ad mollificandũ vbig. caliditas epatis ꝓ q̃ꝫto est cã multe colet̃. gnãtiua ẽ cã fluxibilitat̃ vẽtris. ⁊ ꝓ quãto vigorat vi attractiuã epatis ẽ cã stipticitat̃ aliqualis. ⁊ ita stõi fritas ꝓ quãto facit cibũ ãpliorẽ appetere ẽ cã fluxibilitat̃ ⁊ ꝓ q̃ꝫto fa cit cibũ multũ morari i stõ ⁊ intestis remittẽdo di gõnem ⁊ debilitãdo expulsiuã ẽ cã stipticitat̃. Ex q̃b⁹ se̅ q̃ nõ oꝫ vnũquẽq̃ꝫ iuuenẽ cali epatis hẽre ventrẽ fluxibilẽ alijs parib⁹. aut vnũquemq̃ꝫ hẽre eũ stipticũ. sꝫ stat alñ esse stipticũ vt vbi plus vigo retur attractia q̃ꝫ maioret̃ quãtitas colere ad inte stina trãsmisse ⁊ stat esse fluxibilẽ. vbi extra. ⁊ stat esse mediũ ĝdual̃r iter fluxibilẽ ⁊ tpatũ. vbi vtrũ q̃ꝫ equal̃r faciat. ¶ Sed circa hoc dubitaret aliq̃s q̃ ẽ epar plus colere trãsmissiuũ sua calitate q̃ꝫ at tractiuũ. Pro eadẽ hic rñdent aliq̃ q̃ epate p calĩ tatẽ modicã recedẽtẽ a tpamẽto vigorata ẽ attrac tiua ⁊ nõ multũ vigorat̃ vtus colere gnãtiua. naꝫ gnãtur a calĩtate ignea sufficiẽte superflue coquere Et iõ dicũt q̃ lꝫ p augm̃ calĩtatis s̃ tpamentũ taꝫ attractio q̃ꝫ gnãtio co. possint diminui. q̃z ois imo derata discrasia deicit actũ ꝓprie vtutis. tñ plus põt augeri calĩtas stãte po⁹. multe co. gnãtiua q̃ꝫ stãte vtute forti ad multũ attrahẽdũ. ⁊ iõ cũ epar tñ fuerit lapsũ i calĩtate vt incipiat remitti i attra hẽdo. tũc ad multũ co. gnãt ⁊ p̃seuerãdo i itẽsiõe calĩtat̃ ad hoc ꝯueniet vt plus possit ꝓportiõalĩt̃ multã co. gnãre q̃ꝫ attrahere. sꝫ mõica exñte distã tia ꝯtingit opm̃. epar igit̃ multũ p caliditatẽ a tpa mento distans facit ventrem fluxibilem. sed cum modicum distat facit stipticitatem in aliquo ĝdu cõuenit quod faciunt medium inter vtrunq̃ꝫ.

¶ Hec tamē positio est voluntaria ponēs ꝙ citius ꝑ augmentū caliditatis incipit deici virtus attractiua ꝙ̄ colere generatiua. nā q̄uis colera a calitate ignea generet̄ tñ in flegmatico gn̄atur ⁊ in tpato epate. vbi igit̄ crescat ista caliditas v̄r facere colere augmentū ita a p̄ncipio ꝓportionabil̄r sicut ad augumentationē attractionis. Preterea opō v̄tutis attractiue crescit ꝑ accn̄talē caliditatē vt p₃ in apostematib⁹ ⁊ in fricationibus ⁊ in calefactorijs oib⁹ Colere aūt n̄alis gn̄atio nō ita cum multa maiori mensura caloris tā n̄alis ꝙ̄ ꝑternām stabit attractio fortis ꝙ̄ multe colere gn̄atio ¶ Preterea i ydrope asclite a caliditate epatis facta ē potētia ad attrahendū aliter aquositas in epate nō generaret̄ ⁊ nō ē potētia ad multā colerā gn̄andā₃ cū gn̄et̄ aquositas citius igit̄ debilitatur v̄tus vt gn̄atiua colere ꝙ̄ in attractiua ¶ Puto igit̄ nō esse bñ dēterminabile. vtꝝ ꝑ solū caliditatꝭ augmentū pl⁹ vna istaꝝ opōnum intendat̄ aut remittatur ꝙ̄ alia lic₃ tñ sit verisimile oppositū p̄cedētis pōnis. s₃ pōt ꝯtingere ex alijs cāis cum forti attractiōe stabit ꝯ nō ita ꝓportionalis multe colere transmissio vt si epar esset calidum ⁊ humidū ⁊ cum multa colere generatione nō tanta ꝓportionabil̄r attractio vt i calido ⁊ sicco. iteꝝ ex parte latitudīs aut stricture pori fellei poterit hec disparitas ꝯtingere. ⁊ ideo sufficit ꝙ multa generata colera venter fit lubric⁹ qñ̄ vero nō ꝓportionabil̄r ēt dici posset de stōi frigiditate. ¶ 6° notandū ꝙ tā in senectute ꝙ̄ i iuuētute contingit epar calidū plus colere transmitteret̄ ad intestina ꝙ̄ tpatū epar in eadē etate. p₃ q₂. i oi etate ꝯuenit inuenire epar cal'm nō multū distās a tpamēto. ⁊ ita multū de co. re⁹ tpati generans ⁊ ita ꝓportionabil̄r dicat̄ de appetitu merito stōi frigidi. nā ex quo caninus appetitus pōt ēt in senectute ꝑ fritatem stōi ꝯtingere. seqtur posse inueniri stōꝫ senem magis merito fritatis appetentē ꝙ̄ tpatus ⁊ ēt pōt in tm̄ augeri frigiditas vt min⁹ appetat. ¶ 7° no. ꝙ corpoꝝ lapsoꝝ a tpamēto plura inueniunt̄ ita modicū lapsa ⁊ merito lapsus nō deiciat̄ actus ꝓp̄e v̄tutis ꝙ̄ extra. istud docet experiētia ¶ Hijs habitis sit ista p̄ria ꝯ°. nō quilibet habens ventrē lubricū in iuuentute h₃ illum stipticū in senectute alijs parib⁹. nec qlibet hēns stipticū in iuuentute h₃ lubricum in senectute. Cōclusio ē gal in cōmento q ꝯclōnē affōi dicit. nō in oibus verā vt patebit stati ¶ 2ª ꝯ°. nō vt plurimū venter in iuuentute lubricus est in senectute stipticus r⁹ tpati eiusdē etatis. conclusio ꝑ⁹. discurrēdo ꝑ oēs cās. nam q est lubricus ꝓpter debilitatē attractiē epis remanet merito huius etiā lubricus in senectute q vero est lubricus ꝓpter retentiue debilitatē tādē in senectute fritate oio remittente remanet ēt lubcus. ¶ Restat ergo ð alijs trib⁹ cāis videre ⁊ p̄mo de fritate stōi. Arguo sic. vt plurimū fr̄ūs stomac⁹ est modicū distās a tpamēto. ⁊ talis in senectute nō habēs deiectū appetitū imo intensiorē tpamēto senē igit̄ vt plurimū venter lubric⁹ in iuuētute ista de cā remanet lubricus. Si vero dicam⁹ ð colere multe transmissione. patet ꝙ plurimū epar calidum ē cal'm ⁊ humidū ⁊ nō multū a tpamento distans. talia aūt in senectute remanēt vt plus colere gn̄antia ꝙ̄ tpatū epar ⁊ plus trāsmittit̄ vt dictum ē sup̄. si vero virtus expulsiua sit fortis ꝑꝑ caliditatē humiditati ꝯiunctā cōstat ex cōmento ꝙ respectu tpati senis adhuc rēanebit fortis. ⁊ sic plurib⁹ cāibus falsificat̄ cōclusio ꝙ̄ verificatur in ꝯparatione ad tpamentū intelligēdo stipticū ⁊ lubricū. ¶ 3ª ꝯ°. nō v̄r plurimū venter in iuuentute stipticus fit id senectute lubricus r⁹. tpati senis. ¶ Hec ꝯclusio est ēt manifestior p̄cedente. nā si ē stipticus ꝓpter fortitudinē attractiē epaꝝ ꝯn̄tis caliditatē nō multū a temperato distantem in senectute remanebit ēt epar cū fortiori attractiua ꝙ̄ tēperatus senex cū ꝑmaneat cal'm r⁹. tpati. si vero sit scōa cā. s. paucitas colere. p₃ nō fieri ꝑmutatōꝫ vt plurimū ex cōmento si sit ētia remissio appetit⁹ stō remanente cal'o i senectute. adhuc appetitus ē remissus r⁹. tpati senis. sit quarta cā debilitas expulsiue. p₃ istā ēt in senectute remanere. ꝯstat igit̄ vt plurimū in cōparatione ad tpamētum talē ventrem fieri lubricū. ¶ 4ª cōclusio vt plurimū venit in iuuentute a tpamento distās ꝑ lubricum aut stipticū est aptus in senectute remitti r⁹. eius ꝙ fuit in iuuentute. Ista ꝯ° fit ꝑ mente gal. ⁊ hāc ꝓbāt rōnes eius in cōmēto. ⁊ rō facta ꝑ affō. venit igit̄ lubricus in iuuētute in senectute vt plurimū fit minus lubricus ⁊ ita stipticus. nec plus ꝓbant rōes ga. tpatus autē merito tpamēti in oibus membris ēt tēperatus manet tñ puto magis siccū fieri. vnde nos videmus senes siccitatē vētris laborare vt p₃ Contra aī. q₂ ga. intētio sit ꝙ hec permutatō sit r⁹. tpati senis. ex hijs q̄ dicunt̄ in cōmento penultio. h⁹ particule vbi dicit. ꝙ hn̄tib⁹ ventrē lubricū i iuuentute senectus ē grauis q₂ eis siccant̄ vētres in senectute. ⁊ cōstat ꝙ si nō fierēt sicci r⁹. tpati s₃ appropiquarēt tēperamēto merito h⁹ senectus non esset ḡuis imo leuior nisi ꝙ vult permutari ad contrariū r⁹. tpati senis. Preterea tales hn̄tes vētreꝫ lubricū in iuuētute vt plurimū in senectute deterius habēt ꝙ̄ hn̄tes ventrē in iuuentute stipticū. vt d̄r in affō. ergo o₃ ꝙ in eis venter sit siccior i iuuētute ꝙ̄ in habētibus ventrē stipticū in iuuentute ꝙ fieri nō pōt nisi in altero vel in āωbus fiat permutatio ad cōtrariū r⁹. tpati senis. ꝯstat igitur ga. intelligere de cōparatiōe ad tpatū nō ad id quod fuit in iuuentute ¶ Preterea temperatus deberet lubricari. ꝓbat̄ q₂ ꝑꝑ stōi fritatem acquisitā itenditur appetitus. aliter nō videret̄ qōo remisso appetitu ꝓpter caliditatē in iuuētute in senectute postea intendatur ⁊ attractiua epatis postea debilitatur. igitur si in iuuentute sufficit tantum attraheret̄ ꝙ̄tū stōus appetit in senectute sufficiet minus attrahere ⁊c. ⁊ ꝑ ꝯn̄s fiet venter lubricus. Multe sunt hic siles difficultates quas ego nō volo soluē nec mouere. s₃ vos cogitate. Ex hijs r̄ndeo ad argumēta p̄ncipalia. ad ꝑ^m ⁊ alia excepto ētio. p₃ ꝙ ostendūt nō fieri ꝑmutationē in comparatōne ad

temperatum ꝛ hoc volunt conclusiones.tertiū autem argumētum ꝓbat veritatem absolute.

Potus indigentiam ⁊c. Conclusio quā itēdit ypo.in affoꝛismo est ista.vinū curat appetitū caninū.ꝓbaẗ sic:vinū debito mō exhibitū remouet sufficientē cām canini appetitus ergo ⁊c. Assūptū ꝓbaẗ in notatis ꝛ ꝯña clara. ¶ Notādū igiẗ p̄mo similē sniaȝ colligi iȝ° tertij ca° de cura appetitus canini ꝛ nono almāsoris ꝛ 3° breuiarij Serap. ¶ No.2° ꝙ hoc nomen potus qñqȝ sumiẗ pro illa re fluida q̄ corpus nr̄uȝ i certa debita mensura igrediens nō est apta corpus notabiliter alterare nec apta i corpis subam ꝯuerti.Sȝ cibi pmixtionē ꝛ penetrationē sui fluxibilitate iuuare ꝛ iste ē aqua ꝛ hoc mō sumiẗ potus vt ꝯ̄ cibū distinguiẗ.2° mō sumitur ꝓ oī fluxibili 3° mō pro vino.ꝛ hoc mō sumitur hic. ¶ Nota.3° ꝙ hoc nomē idigentia sumitur qñqȝ pro inanitione quādoqȝ pro fame nāli.quādoqȝ ꝓ appetitu canino.ꝛ hoc tertio modo sumitur hic. ¶ Nota quarto ꝙ licet fames distinguatur in famē nālē ꝛ non nālem si preternām ꝓp̄ie sit illa ad quā causandā ꝯcurrit preternālis dispō.tū solent a doctorib⁹ tres cōnotari species famis preternālis vna ē fames sincopalis ꝛ est illa quā ē apta seq sincopis. Alia vocaẗ fames vacina siue bolism⁹.ꝛ ista ē defectus appetitus stomaci cū vehementi mēbroꝝ desiderio ꝛ tertia est canina ꝛ est appetitus ita itensus vt in nullo in diuiduo spēi humane ita intens⁹ possit inueniri i diuiduo mere nāliter disposito immo merito sue itēsionis trāscēdit ꝯuenientiā ꝛ ꝓportionē ad hoiem nāliter dispositū.ꝛ ꝓpter hāc cām hic appetitus vocatur coruptus nō qꝛ sit ad cibaria alia a cibis hoīuȝ ꝯuenientib⁹ vt ad carbones aut lutū.Et dr̄ caninus ꝓpter similitudinē ꝯ appetitu canū q quasi sēper videnẗ voraciter famere.Sumēdo aūt caninū appetitū hoc mō auic. ponit plures cās.iȝ.tertij loco allegato.vna est fortis mēbroꝝ attractio q̄ aut ē ꝓpter multā euacuationē p̄cedētē vt pp fortē dissolutionē factā i membris multa mēbroꝝ calitate.aut fit ꝓpter ꝯtinuaȝ coꝛrugationē oris stomaci ꝛ ipressionē silēm ipressioni quā fecit hūor melicus hora famis nālis.Et hoc accidit ꝓpter p̄ñaȝ hūoris frigidi i ore stomaci ipsum cōrrugātis aut ꝓpter malā ꝯplōnē frigidā stomaci.ꝛ de isto ꝓp̄ie loqtur gal.in cōmēto ꝛ ypo.in affo°.nā qñqȝ sūitur canin⁹ appetit⁹ nō ita large sȝ ꝓ appetitu itēsiori valde q̄ꝫ correspōdeat attractioni mēbroꝝ ꝛ hui⁹ appetit⁹ canini cā nō ē nisi ꝓpter p̄n̄am frigidi hūoris i stō mō dicto vel frigiditas stomaci ꝛ hoc stricto mō verificaẗ affoꝛismus ꝛ id qđ in cōmēto dr̄ ꝙ canini appetit⁹ cā est semp frigiditas. ¶ Nō 5° ꝙ vinū debēs caninum appetitū remouere nō ē vinū omne sȝ vinū calidū acutū potens ꝛ debet post vnctuosa ꝛ actu calidū exhiberi.nā illud vinū sui calitate subtiliat ꝛ diuidit illos hūores caninū appetitū facientes ꝛ ipos a stomaco sepat ꝛ stomacū relaxat sui hūiditate ꝛ hoc mō remoueẗ cā canini appetit⁹ debet aūt esse multe quātitatis vt ī quātitate sua supet mām oꝫ q̄ vinū curās caninū appetitū eē potēs vt sit calm virtualiter ꝛ ēt actu vt magis humori ꝯtrarietur esse multū vt dn̄etur esse dulce vel acutū vt nō corrugat stomacum.

¶ Dicendo potum ⁊c. Gal. in cōmēto faẗ quattuor.p̄mo oñdit qđ ꝑ potū itelligit ypo.2° qđ ꝑ indigentiā.tertio verificat affoꝛismū. quarto remouet vnā falsam expōnē.ibi ŝa. neqȝ tū oēs cibi.ibi tertia.caninū igiẗ appetitū.ibi quarta q bolismū De prima dicit ꝙ dicēdo potū ypo.ꝯsueuit intelligere vinū.Et hoc ꝓbat auctoritate ypo.i libro de humana nā que poniẗ i cōmēto.De ŝa dicit ꝙ nō itelligit hic per indigētiā quālȝ cibi ablationeȝ neqȝ famē nālē.sȝ illā famē q̄ ē cū nimio ꝛ canio appetitu quē medici vocant appetitū caninū.quē solū vinū curat.nā famē ex nimio ieiunio vel nimia corpis inanitione vinū nō soluit sȝ maxime ipedit ita famelicos si eis detur.ꝛ si accipiẗ ab eis ante cibū cito incurrūt aut spasmū ipso penetrāte in neruos oris stomaci.ꝛ dolorē causante aut alienationē mentis ipso vino ad caput vaporante.pȝ igitur ꝙ ꝑ indigētiā itelligat cāinū appetitū ꝛ nō omnē famē. ¶ Caninū igitur. ¶ Uerificat affoꝛismū. ꝛ diuiditur in tres ptes.p̄mo oñdit qđ vinū soluit caninū appetitū.ꝛ qđ nō.2° docet quō ē administrādū.ad bene soluēdū ꝛ curādū caninū appetitū.3° īfert verificationē affoꝛismi.ibi ŝa. cibaria igiẗ.ibi tertia.hic ypo.itēdit.De prima dicit ꝙ multū comedere nō tollit caninū appetitū.sȝ tm̄ vinū ipsuȝ tollit.qꝛ calefacit stomachū ꝛ humores i eo existētes sȝ vinū acerbuȝ nō soluit hunc appetitū quia nō ē calidū.Ex quo seqẗ ꝙ ad soluēduȝ hūc appetitū oꝫ dari vinū rufuȝ aut aureū aut rubeū quod nō sit accidū sȝ supple dulce vel acutū quod calefaciat.De secōa dicit ꝙ p̄mo deniẗ cibaria vnctuosa ꝛ pinguia que si nō hn̄tur naturaliter fiāt artificialiter cuȝ pmixtione.s.olei vel piguedinis ꝛ cū ista sunt assumpta dentur supra dicta vina ꝙ si isti sitire incipiāt bonum est signum. significat eni ꝙ calefit stomacus.De parte tertia dicit ꝙ hoc ē illud quod ypo.itendit ꝛ bene qꝛ canin⁹ appetitus est tātuȝ ex frigida ꝯplōne stomaci aut frigidis humoribus se in stō inuiscātibus.ꝛ qꝛ dictuȝ vinum est curamētū vtriusqȝ istoꝝ.iō necesse est vt soluat caninuȝ appetituȝ ab illis dependētē. ¶ Qui bolismuȝ. ¶ Nunc iprobat vnā nō verā expōnē dicens ꝙ illi q dicunt ypo.hic intēdisse ꝑ indigētiaȝ bolismuȝ duobus modis errant.p̄mo qꝛ illud qđ hic ypo.dicit particulariter putāt ipsuȝ dicere vniuersaliter 2° qꝛ bolismus fit ex sola frigiditate exteriori que in principio facit famē.ꝛ in fine remittit ita vt deficiat.hic tū est difficultas.primo quare dicit ꝙ isti volunt ypo.dicere vniuersaliter cum ipse dicat particulariter.nā nō videẗ vniuersalior bolismus q̄ꝫ caninus appetitus.2° ex quo bolismus fit ab exteriori frigiditate videtur verum ꝙ vinū pos

fet bolisimū curare ꝛ sic isti nō erunt in hoc errō nei. 3° nō videt ꝙ bolismus ex sola fiat frigiditate exteriori cū aui. iz°. tertij ca° de bolismo dicat ꝙ qñ ꝗ fit a cā interiori ꝛ a caliditate qñqꝫ. 4° videtur caninus appetitus nō solū fiat a frigiditate ꝛ fris humoribus vt dixit. gal in cōmēto. ¶ Ad primū respondet thadeus dupliciter. pmo q2 littera ōbꝫ dici cōuerso mō. s. ꝙ isti exponūt pticulariter ꝛ isto mō sonat trāslatio burgūdionis ꝛ est appetitus cā ninus vniuersalior bolismo. q2 in eo appetūt stōa cus ꝛ mēbra in bolismo nō ꝛ istā puto verā. 2° sol uit quia bolismus est vniuersalior ꝗ caninus ap petitus. nā bolismus iuenit cū fame vt in sui prin cipio ꝛ sine fame vt in fine sꝫ caninus nō inuenit nisi cū fame. sed nulla istaꝝ videtur vera. nā licet diceret vliter vel particulariter nō videtur hoc mō intelligendo pticulare ꝛ vniuersale esse repreben sio exponētiū. iō puto istos dixisse ypo. itēdere de omni fame preternām cuꝫ frigiditate. ita vt cōpre hendat ēt bolismus ꝛ isto mō pꝫ ꝙ faciunt afforis mū vliorēꝫ ꝗ faciat gal. Et tunc ad 2m dicitur ꝙ bolismus fit ab exteriori frigiditate. sed que tantū mortifificauit stōaci virtutē ꝑpter eius nimiā itē sionē vt sit oportunū nō cū solo vino curare imo addere aromata vt dicit. iz. tertij ꝛ ita apparet quō vniūsalizatio istoꝝ facit expōnē eroneā q2 facit cre dere ꝗtūcunqꝫ esset intensa friditas stomaci vinū ipsum curaret. ¶ Ad tertiū dicitur ꝯcedendo ꝙ nō solū fit bolismus a frigiditate exteriori ita ꝙ nō ab alio nec illud vult gal. Sꝫ vult gal. quod per so lā actionē exteriorum frioꝝ nō ꝯcurrēte alio ad hoc pticulariter agente fit bolismus hoc mō quia cuꝫ illa frigiditas itendit fit fames. ꝛ iō nō est bo lismus imo attinens canino appetitui. Sꝫ cum vl timatur frigiditas facit bolismuꝫ ꝛ tollit appetitū ¶ Ad quartū dicenduꝫ per distinctionē de cani no appetitui posita supra in afforismi expōne.

Ex plenitudine ꝛc. Ypo. i af forismo intē dit tres ꝯclusiones. ꝛ secundum hoc afforism⁹ diuidit i tres partes. secunda ibi. ꝛ quecunqꝫ. tertia ibi. ꝛ alioꝝ. prima ꝯclō ē ista oēs egritudines fientes a repletione sanabiles st apte sanari p euacuationē. ꝓbatur. oēs tales sunt apte sanari per remotionē sue cause. sꝫ cā per eua cuationē ē apta remoueri igit ꝛc. totū assumptum pꝫ in notatis. ¶ Circa ptē pmo notandum ꝙ du plex est plenitudo. est eni plenitudo quo ad virtu tē ꝛ plenitudo quo ad vasa vt supra dictū est illo afforismo vbicunqꝫ cibus. Et de vtraqꝫ intelligit vtraqꝫ autē istaꝝ pōt esse aut in ambitu totius. aut in determinato mēbro. aut intra venas aut extra aut humoꝝ. aut ciboꝝ. aut potuuꝫ. aut superfluita tuꝫ ꝛ oī modo verificatur. Quid aūt sit plenitudo an humor replēs aut mēbri extensio. vel aliud di ctum est supra illo afforismo. nō plenitudo ꝛc. ¶ 2° no. ꝙ egritudinuꝫ quedā dicunt a medicis fientes ꝛ quedā facte. ꝛ iteꝝ vtrunqꝫ istorum dici tur duobus modis. vno enim mō dicitur egritudo fiens q2 fm ptē ꝓducta ꝛ fm ptē ꝓducenda sicut de tpe. ꝛ successiuis dicim⁹. 2° mō dicit fiens quia spāli depēdentia depēdēs i conseruari a cā sua si ue ipsa sit tota ꝓducta siue nō verbig. calor febrit actu iuentus in medio istāti paroxismi tertiana in il lo istāti est fiens q2 a colera putrida spāli depēdē tia dependēs sꝫ nō ē ꝑ tūc fiēs mō pmo. ꝛ hoc 2° mō dicitur hic de fiēte. facta ēt egritudo dicit duo bus modis. vno mō q2 totaliter i esse ꝓducta. scdo mō q2 nō dependēs speciali depēdētia ab aliqua cā nō necessaria in esse in diuidui i quo est vel mē bri eius verificatur igitur afforism⁹ de fiente vt in cōmēto patebit ꝛ nō de facta 2° mō. nā lꝫ repletio fecisset vnū morbū vt verbigra. Solutionē ꝯtinui tatis nō oꝫ per euacuationē talis repletiōis remo ueri morbū ¶ 3° pncipaliter nota ꝙ euacuatio sūi tur cōiter pro omni eductione humoris a corpore siue artifitialiter siue a nā. verbigra. fleubotomia fluxu vētris vomitu sudore euaporatiōe mēstruis emoroydibus ꝛ oibus alijs modis qbus pōt res replōnē faciens a corpe educi ¶ 4° no. ꝙ hoc ver bū sanare dicitur de omni ope medici per qḋ pñs egritudo remouet ꝛ sanitas inducitur. siue p illō opus imediate sanitas iducat siue nō. Et isto mō remotio cause morbi ad cuius remotionē tollitur morbus dicit sanatō ꝛ curatio lꝫ nō sit ipsa sanita tis iductio sꝫ opatio p quā mediate sanitas induci tur. ¶ 5° no. ꝙ lꝫ quelꝫ talis egritudo sit apta per euacuationē sanari. nō tū per quālibꝫ neqꝫ quōlꝫ aut in quocūqꝫ tpe factā sꝫ per aliquā p quā com modi mā illā egritudinē faciens educitur a corpe ꝛ itelligat de egritudinib⁹ pēdētibus a plenitudi ne humoris peccātis i quāto spāli aut in quali nō reducibili ad benignū ꝛ de euacuatione a loco vbi est plenitudo. nā si humor est ad benignū reduci bilis fiat egritudinē p reductionē ad benignū sa nari. ꝛ ita si in vno mēbro sit plenitudo faciēs mor bū ꝛ trāsposita mā ad aliud mēbrū nō educta mā a corpore. ¶ Ultimo attēde ꝙ ad debite faciendū euacuationē oꝫ primo cognoscere ea que dicuntur in cap. de qualiter. ꝛ qñ euacuari oꝫ. ꝛ regulas cō munes solutioni ventris ꝛ vomitui ꝛ regulas flo botomie ꝛ oium istrumētoꝝ qbus fit euacuatio ꝛ cū hoc pticulares ꝯsideratiōes fꝫ pticularia egri corpis ꝛ mēbri ꝛ modi egritudinis q̄ oia hic non oꝫ dicere. ¶ Et quecūqꝫ. ¶ 2° ꝯclō est ista. omnes egritudines pēdētes ab inanitione curabiles. sūt apte p replōnes curari. ꝓbat q2 per replōnē ē ap ta tolli cā taliū egritudinū. ¶ Circa hāc ptē nota ꝙ in cōclusione pma dixi ꝙ plenitudo quedaꝫ est quo ad vasa quedā quo ad virtutē ꝛ cōiter illa di stinctio intelligit de plenitudine pternāꝫ. hic igit per plenitudinē nō intelligimus aliquā de illis sꝫ resumptionē per acqsitionē nālis humoris vel pt ¶ Nō 2° ꝙ facilius est alijs pibus repleta corpa euacuare ꝗ extra euacuata replere ꝛ rō q2 in eua cuatione nō est oportunū virtutē multum operari sꝫ in repletione de qua est sermo oꝫ humoris vel mēbri generationē fieri a virtute ꝛ hoc satis ē sup

habitū pma pticula. ¶ Et aliox. ¶ Cōclusio itia est ista oium aliax egritudinū sanatio est p suā cō trarietatē.i.suū ɔtrariū.pbaf q2 oēs tales sunt p suū ɔtrariū remouibiles itelligēdo semp de salubribus ꝛ sine dubio istud pōt dici quodāmō medicinale pncipiū ꝛ assūptū ad precedentes duas cō clusiones. ¶ Nō igit̄ pmo ꝙ cōtrarietas dicitur multis modis.nā qñq3 dicūtur ɔtraria q̄ sub eodē genere posita maxime a se inuicē distāt.Et in hoc satis largo mō cōpħēduntur alij strictiores vt habet notari in altiori scientia.s.4°. methaphisice qñ q3 vero ɔtrariū sumit̄ magis large apud medicu3 pro oi eo qd̄ p se vel p accñs mediate vel imediate est alteri⁹ remotiuū sicut verbigra.scamonea calida existens habet tñ ɔprietatē per quā est colere euacuatiua ꝛ colera euacuata seq̄t remotio tertiane q̄ a colera pēdebat.iō dicim⁹ hoc largo mō scamōeā ɔtrariari tertiane licet tā scamonea sit alida q̄ fe. tertiana.ꝛ hoc mō sumitur cōtrariū hic quō cōueniens dieta pōt dici ɔtraria morbo q p ipsa3 remouet̄.Cū aūt auic.dixit 4°. primi.scias preterea ꝙ ñ ois egritudo suo medicat̄ ɔtrario sed qñq3 multa regimis bonitate itellexit de ɔtrario stricte ꝛ ſm dnominationē. ¶ Cōcordia hui⁹ afforismi colligenda est tertio tegni ꝛ 4°. primi ꝛ qnto terapentice.ꝛ est vtilis vt patet.

¶ Si morbus Gal.in commēto facit quattuor.pmo ostēdit de qbus morbis loquatur ypo.in ʒa pte ex ponit afforismū.in tertia ponit opinionē quādā falsam circa mā3 afforismi cū reprobatione.in 4° respondet cuidā rōni quorūdā sophistax.ibi ʒa.ꝙ si causa.ibi tertia.qdā tñ.ibi 4ª.sed tñ volo. ¶ De pma dicit ꝙ si morbus factus sit ex plenitudine ꝛ cessāte plenitudine remanet q2.s.iā erat factus idependēs tūc de illo nō itēdit ypo.sed solū itēdit ꝙ euacuatio facienda ē qñ nūdū cessauerit habundātia .s.esse cā a qua morbus dependet nec in isto ē amplius morādū ad ostēdēdū hoc esse vex q2 omnis morbus suo ɔtrario medicat̄ ꝛ hoc ē sepissime dictū ꝛ hoc oñdit tā mā morbox q̄ accidentia morbis cōicātia.Cōtrariū aūt large sumatur hic vt supra.Ex qbus ɔcluditur ꝙ disputatio istius afforismi nō est nisi de morbis sequentibus suas causas ꝛ q ad illax remotionē remouent̄. ¶ Quod si cā. ¶ Uerificat afforismū exēplariter dicens ꝙ si causa morbi fuerit calor curatio.i.cā curatiua ē frigiditas ꝛ si fuerit plenitudo seq̄t ad curā euacuatio.ꝛ si fuerit inanitio o3 corpus nutriri cibis facilis digestionis ꝛ multi nutrimenti ꝛ ita repleri corp⁹ cibo.i.per cibū. ¶ Quidā tñ. ¶ Ponit falsam opinionē circa mā3 afforismi dicens ꝙ qdā arbitrant̄ ꝙ nullus est morb⁹ de inanitione sed isti per morbū vident̄ itelligere solū febrē.nā si intelligerent p morbū oē3 dispōnē preternā3 p se ledētē ꝛ imediate opationes ipsi tūc nō dubitarent ꝙ nimia inanitio ē cā morbi q2 videmus ꝙ fluxus sanguinis minus siue de menstruis siue de emoroydibus siue per flobotomiā nocet in multis operationibus vt aliq inde fiāt ydropici debilitata digestiua epatis aliq patiūtur fastidiū debilitata attractiua aliqui ēt nāliter calid ad febres veniūt. ¶ S3 tñ volo. ¶ Respōdet instātie sophistax ꝛ dicit quattuor.pmū est ꝙ ipse vult respondere sophisticis statibus semper in verbis qui hoc mod oarguunt contra ypocratem. euacuatio plenitudinis est remotio cause morbi.S3 remotio cause morbi.est preuisio nō sanatio vel curatio.igitur nō bene dicit ypo.sanatio.2°. dicit ꝙ isti arguūt solū de nominibus i qbus ēt nō bene intelligūt.3° dicit ꝙ si remouetur cā morbi iā exñtis ꝛ per illā morbus remouetur illud vocatur curamētū morbi si mā remouetur cā factiua morbi que nondū fecit morbū illud vocat̄ ꝓuisio ne futurus morbus accidat.s3 si cā fecerit morbū in pte ꝛ factura sit tūc ē ibi ꝛ preuisio ꝛ curatio.Ex qbus p3 ꝙ remotio cause a qua depēdet morbus existens ꝛ sanatio ꝛ curatio ꝛ ptinet ad ptē medicine curatiuā.Dicit 4° ꝙ istud sit verū vt p3 ex locutionibus auctox q in morsu rabidi canis qñq3 dicunt curari morsum rabidi canis quādoq3 dicūt preuidere ne rabiositas accidat.Nā r° morbi exñtis cū cā remouetur dicimus curare sed respectu rabiositatis que nō stati3 est post morsu3 dicimus ꝓuidere ne accidat.

A Cute egritudines. Conclo afforismi est ista acute egritudines indicātur in quattuordeci dieb⁹.i.cretice terminantur.pbaf isti sunt continui ꝛ ordinati ꝛ fortis motus ab eox principio ɔtinue ꝓcedendo sine remissione notabili.ğ termināt̄ cretice in.14.dieb⁹ assūptū patebit ex descriptione egritudinis absolute acute.ꝛ ɔña tenet q2 nā tales fortes ꝛ ɔtinuos ꝛ ordinatos mot⁹ tollerare nō pōt vltra dies.14. vt notat expientia ꝛ i ɔmē⁹ dicet̄. ¶ Circa afforismū nota primo ꝙ dupl'r possum⁹ afforismū itelligere vno mō ꝙ iste acute egritudines termiant̄ in 14.die alio mō q2 termināt̄ in.14 dieb⁹.q2 i aliquo 14.diex.ꝛ hoc 2° mō intelligit ga.in ɔmēto.nā stat terminari acutū morbū in 7ª. 2° nō ꝙ inueniūt̄ isti termini morbus acutus ꝛ morbus cronicus vt dictū ē supius affō quarto pme pticule nōbili septimo.tenues ꝛ certe diete ꝛ in qōne notabili 4° 2ª articuli illius afforismi.acutox morbox quō ab inuicē differant.S3 q dicunt̄ acuti sunt diuersorum modox.qdā eni dicuntur absolute acuti ꝛ isti sunt q a pncipio habent motū fortē ꝛ cōtinuū ꝛ sine ɔuersione notabili ad debilitat̄ fortitudie certe mēsure cognite apud medicū ꝛ o3 istā fortitudinē eē tātā vt necessario hoc mō ꝓcedendo in.14.diebus vel paucioribus virtus conet̄ ad mē expulsionem ita vt notabiliter minoretur vel oino morbus remoucatur aut ita vt ad peius notabiliter deueniatur aut moriatur.alij vero dicuntur acuti ɔuersiuī aut q2 nō tā fortē habent motū ɔtinuum sicut isti aut q2 licet habeant aliquādo ita fortē.tñ quando q3 notabiliter debilitatur ꝛ ɔuertitur ad remissiō3 maiorē ꝛ istos non o3 in.14.diebus creticare sēsus

igitur afforism⁹ est de acutis absolute. ¶ 3° no. q͏ istoꝝ qui sunt absolute acuti qdā dicunt acuti sine additiōe ꝛ sunt qui .14. terminātur. qdā pacuti ꝛ sunt qui in 7° vel post eū ante .14 terminant. qdā dicunt ppacuti ꝛ sunt q ante septimū terminant. ¶ Nō 4° q͏ verificatō afforismi nō habet per cāz demōstratiuā sꝫ p experientiā visuz ē q͏ tales morbi nunq͏ꝫ trāseūt diē .14^m quin aliquomō crisis veniat ꝛ cā est. q₂ motus ē tā fortis quod nā eū ampliori tēpore tollerare nō pōt cū cōtinuitate mō dicto.

¶ Quinto no. q͏ cā quare aliqui morbi sunt ita ꝯtinui in afflictione aut ē nā mē que est apta cōtie ī putredinē trāsire vt sanguis aut vnitas mē aut locus vbi mā peccat sicut accidit in causone vō in quo colerica mā intra venas cordi vicinas putre/fit. Et iō nō habet manifestas exacerbationes eꝯ aūt cā cōuersionis ab acuitate ad mollitiē est nā mē que est apta cū itervallis morari ꝛ locus vbi peccat q₂ nō sit ita fortis caloris vicina. vt ab ope suo ipediat āt mē difformitas. ¶ 6° q͏ mā fac̄ morbū acutū vt sup̄ dicit aut pp mē multitudinē aut pp qualitatē manifestā. aut pp locū. aut ꝓpter malignitatē occultā. aut ꝓpter plura istoꝝ ꝛ quocūq͏ꝫ mō sit verificat afforism⁹. Cōcordia vō colligitur 2° creticoꝝ. io. ca° ꝛ 4° almansoris ca° de cognoscēdis tpibus febris. ꝛ ē afforismus vtilis vt pꝫ.

¶ Acute egritudines Istud cōmētū diuiditur in tres ptes. in p̄ma gal. exponit afforismū. i ͣ remouet dubitationes quedā inferendo. in 3° reuertitur ad verificandū afforismū. ibi 2ª. alā enim ibi tertia. Sꝫ ipsa veritas. In p̄ma pte dicit quiq͏ꝫ p̄mū q͏ acute egritudies sūt magne ꝛ veloces motus ꝛ necesse ē vt cito veniant ad statū ꝛ maxime moueatur morb⁹ motu qui mot⁹ dicitur crisis ꝛ iō necesse ē vt cretice terminent. Scd͏ꝫ est q͏ ille creticus motus est quattuor modis. aut subito ad sanitatē cōplete. aut q₂ subito infirmus moriatur. aut q₂ mouetur ad salutē icōplete. aut q₂ mouetur ad mortē icōplete. Dicit tertio q͏ iste motus est quartanarius. i. quattuor modis vt dictū est quod⁹ pꝫ ex auctoritate ypo. i prima epydimiaꝝ pticula vbi dixit quod iste motus aut est ad mortē aut ad vitā aut ad melius aut ad peius. Dicit 4°. q͏ necesse est talē motuꝫ ꝯtingere in istis egritudinib⁹ pp piculositatē suoꝝ accidentiū ꝓpter quā aut vincit virtus ꝛ subito moritur ifirmus. aut virtus mouetur ad expellēdū mām morbi in qbus expellēdis si virtus preualet fit bona ꝛ laudabilis cris. si vero vincit fit crisis pessima ꝛ mortalis. Et iō cris in morbis acutis nō per multū tēpus moratur cum veniat. Dicit qnto q͏ istis morbis absolute acutis mō infra limitando ypo. limitauit duas ebdomodas quas egritudo acuta nō ptrāsit qn̄ crisis aliqua de dictis sequatur. Ex quibus appet qd licet ī genere sit assignata cā quare crisis cito venit specialiter tamē quare in duabus septimanis non est assignata. Alā crisis. Nūc remouet duo dubia qdā iferēdo ꝛ diuidit in duo. p° remouet duas dubitationes 2° infert duo correlaria. 2ª ibi. morbus igit. De p̄ma dicit duo p̄mū ē. Si qs querat vtꝝ morbi acuti ante .14^m. diē terminent. rñdet q͏ sic q₂ alā terminatur talis morbus in i i° alā i .14° aliquādo in 7° alā in qnto alā in sexto. Sꝫ ē vt plimū in ea crisis mala sicut ē dictū in libro de crisi. sꝫ ille qui vult ypo. dicta intelligere oꝫ vt in libris ei⁹ se exerceat. Dicit 2° q͏ si cris accidat hijs morbis icōpleta in die .14. ꝛ nō cōpletur ad aliquam ptiū. tūc istoꝝ morboꝝ crisis cōplebitur in aliquo tpe determinato quod tēpus nō trāsit .14^m. diem

¶ Morbus igitur. ¶ Hic infert duo correlaria ꝛ diuiditur in duas ptes. 2ª ibi. nō igitur taliter. De p̄ma pte dicit q͏ morbos qui cōplete per crisim in 14^m diebus terminantur vocat absolute acutos ꝛ morbos qui nō cōplete terminātur in illis. sed postea eoꝝ crisis cōpletur āte .xl. dies vocat ipse acutos nō absolute cū quadā determinatione. Nam dicunt acuti tropici vel cōuersiui ꝛ hoc ꝯfirmat ex mō loquendi ypo. in epydi. ꝛ in ꝓnosticis. sed hic ypo loqtur de absolute acutis qui in .14. diebus terminātur. ¶ Non igitur. ¶ Hic infert correlariuꝫ 2^m ꝛ ē q͏ ypo. nō intellexit hic vt qdā dicūt q͏ acute egritudines terminātur in .14. diebus. i. in .14. creticis diebus q₂ si ita esset tūc q₂ idē ypo. in pronosticis dixit q͏ termin⁹ acutoꝝ est in .40. diebus tunc deberemus intelligere in .40. diebus creticis ꝛ sic morbi acuti trāsirent valde diē .40. quod est falsum. Et isti q viderūt eūdē dicere hic in .14. diebus iudicant acuti morbi ꝛ in ꝓnosticis dicere in .xl. non potentes suis intellectibus comprehendē hanc varietateꝫ inciderūt in hanc prodigiosaꝫ suspitionē. Sꝫ hec ꝯtradictio tollitur per distinctiōꝫ acutoꝝ absolute ꝛ non absolute. Sꝫ ipsa veritas hic reuertitur ad afforismū verificādū ꝛ diuiditur in quattuor ptes. p̄mo verificat afforismū p expiētiā. 2° remouet dubiū. 3° infert ex dictis correlariū 4° cōcludit circa veritatē afforismi. ibi 2ª. alā autē ibi tertia. morbus igitur illi. ibi quarta. Si igitur aliquis. De p̄ma dicit q͏ ipsa veritas testatur nullū esse morbū ab initio acuti ꝛ continui ꝛ ordinati motus qui diē .14^m trāseat qn veniat cris aliquo p̄moꝝ modoꝝ quattuor q₂ in istis venit cōpleta vt est dictū supra. ¶ De 2ª pte dicit remouendo dubiū q͏ aliqui sunt morbi qui nō sunt ab ipso initio acuti sed molles. sed in quarto icipiunt esse acuti ꝛ ita perseuerant ꝛ isti terminantur in 17. Si vero incipiunt in acutie in septima ꝛ perseuerant continue ꝛ ordinate ad .20. ꝓtendūtur. sed illi qui ab initio sunt acuti ꝛ ordinati ꝛ continui motus non trāsgrediunt .14. diē. De tertia infert ex dictis q͏ inter morbos acutos solū illi terminant a .14° die vsq͏ꝫ in aliū posterius venientē qui habent diuersos ꝛ inordinatos motus intelligendo per motus diuersos ꝛ inordinatos qui quādoq͏ꝫ ꝯfortantur quādoq͏ꝫ debilitantur ꝛ huius cā dicta est supra i afforismo. De quarta cōcludit ꝛ patet.

Septimam quarta iudicat ypoc. i

afforismo intendit quattuor conclusiones et secu/ dū hoc diuiditur in quattuor ptes. sa ibi. alterius vero. tertia ibi. cōtēplaria aūt. quarta ibi. cōtēpla/ ria rursus. ¶ Cōclusio prima est ista dies. quarta est indicatiua septime. pbatur per ea que appent in quarta. medic⁹ pōt iudicare vt plurimū de crisi futura vel nō futura in. 7. ergo &c. ꝯsequentia et an tecedens patebunt ex dicendis. ¶ Circa hanc cō/ clusionē nota pmo q dies cretica apud medicine auctores dicit dies in qua est apta multotiēs eue nire crisis. dies aūt indicatiua siue cōtēplaria siue manifestiua est dies in qua solent indicare egrotā tes signa ptendentie crisim futurā vel nō futurā in die cretica et illius diei dicitur indicatiua in qua significat dispositio in ea apparens futurā vel nō futurā esse crisim. s3 dierū creticorū quidā dicuntur esse cretici radicales et qdā cretici per interceden tiā. Creticā aūt radicalē describūt qdā quod ē illa dies in qua vt plurimū solet euenire pfecta s3 hoc mō describendo nulla post. 14ᵐ. eēt cretica radica lis cū in nulla sequente vt plurimū solent hic fie/ ri. p diē aūt creticā radicalē intelligimus diē creti cā que magis est cretica quā aliqua precedens vl sequens in sua septimana vel per septimanā vnā inclusiue verbigra. septima est cretica radicalis qꝛ nulla precedens vel in septimana cui⁹ ipsa ē pars sequens est magis cretica et ita. 14. et. xx. sed quar/ ta nō ē cretica radicalis qꝛ aliqua secū cōicans ē septimana est magis cretica vel si hoc nō stat pp .xx. respectu. 14. dicas illā esse creticā radicalē que est cretica nec tamen aliqua sibi p medietatē septi mane vicina ante vel post est eque cū illa cretica dies aūt cretica per intercidentiā est dies cretica nō radicalit idicatiua nec cretica radicalis. indica tiua aūt radicalis est illa que principaliter respe/ ctu alicuius cretice radicalis est indicatiua. et hoc mō vult ypo. quartā esse indicatiuā. 7ᵉ et licet cre/ tice radicales qñq3 sint aliarū indicatiue non tamē principaliter. et iō nō dicuntur absolute indicatiue ¶ 2º principaliter no. q licet virtus et mē disposi tio et celestis aspectus concurrāt ad crisim facien dā in die cretica. tamen nō o3 semp spālē aspectū celestē morbi confortatiuū aut virtutis concurre/ re ad crisim cū aliquādo fiat crisis in die non di/ gna dici cretica vt pōt colligi pmo de creticis ex gal. S3 qꝛ in qbusdā diebus pluries et multotiens valde accidit crisis in qbusdā tā antecedētibus q3 sequentibus hoc nō accidit nisi raro hui⁹ diuersi tatis causa nō pōt reduci ad virtutē infirmi et dis/ positionē mē imo o3 quod hec ordiata diuersitas sumatur a supcelesti aspectu in genere incitatiuo virtutis cōtra mām morbi aut ecōtra qui super ce lestis vel sibi similis redit ordinate. et iō nō obstan te aliarū rerū varietate est cā quare in tali die sepe accidit crisis. ¶ Nō 3º q licet alij planete et alie stelle multū iprimāt in ista inferiora tam inter oēs maxime percipimus variare dispōnē istorū inferio rū fm motū lune. et iō maxime fm motū istorum plāetarū accidit quod aliqua dies sit cretica et hoc sumitur a gal. 3º de creticis per multa exēpla que longū esset ponere. ¶ 4º nō q mē acute velocis motus plurimū ex motu lune recipiunt varietatē et qꝛ modicū resistūt trāsmutationi et qa sunt citi motus. iō lune magis pportionātur in suis mani festis trāsmutationibus q3 soli qꝛ luna est ēt mot⁹ velocioris q3 sol et mioris vigoris. s3 mē tardi mo/ tus qꝛ multū cū hoc sunt resistentes trāsmutatio/ ni pp vtrāq3 cām magis in suis manifestis trans/ mutationibus sequunt motū et aspectus solares. Et iō in morbis acutis dies cretici maxime cōpu/ tātur fz lune aspectū. In cronicis aūt magis mo tum solis sequūtur. ¶ Quinto notādū q aspe/ ctus lune de qbus cōsideramus ad cognoscēdos dies creticos sunt aspectus ad illū gradū zodiaci in quo luna inuenitur hora inuasionis a morbo et qdā eorū sunt cōfortātes aspectū inimicicie q ē nē ad morbū aut ecōtra. ad qdē aūt sunt corroboran tes amiciciā et cōueniētiā rerū amicarū nē primi sūt quaternus oppōnis. Nā cū luna distat p quartā ptē zodiaci a loco vbi erat qñ egritudo incepit. tūc est aspectus quaternus. qñ vero est distās p medie tatē ē aspectus oppōis. qñ vo trāsiuit tres quartas zodyaci redit ad aspectū quaternū. Et iō si i pri cipio morbi luna fuerit in loco fortunato egroti aut cōiuncta cū aliqua fortunarū celi puta venere aut ioue aut aliquo benigno aspectu pspiciatur ab illis accñte luna ad oppōnē accedit ad quadra turā quod ē qñ media vigoratur in inimicicia vir tutis ad morbū cū augmēto virtutis nē et sequun tur motus ad bonū et cōit egritudo ē bone termia tiōis vt dicit Ga. 3º de creticis. Si vero fuerit ecō tra in illis diebus mouetur ad malū et fit morbus quartū est merito istius male terminatiōis. et i istis diebus cōfortata inimicicia fit pugna fortis et meri to istius in istis maxime fit crisis. dies aūt isti sunt vt ostēdā 7. 14. 20. licet nō integre et pcipue. cū aūt redit ad eūdē pūctū et inimicicia cōfortatur. si fit pugna. et ē. 27. si ita p quartas circuli pcedēdo vl q3 ad diē. 40ᵐ. et isti dicuntur i morbis acutis cre tici radicales. Sed quando luna transiuit medie/ tatem quarte circuli merito istius etiam inimicicia confortatur. sed non tantum quātum in fine quar te partis. Et ideo in medio quadre cōtingunt mo tus si agitationes in pugna sine complemento vi ctorie cōmuniter. Sed indicant id quod futurum est in complemento quadrature. dies autem isti in quibus luna inuenitur i medio quadre sunt quar tus vndecimus et. 17. antequ3 veniat. 20. et alij post ipsum secundum hunc ordinem. quia igitur luna exñte in medio quadro est aspect⁹ confortatiuus inimicicie sed impfecte. ideo accidit pugna vt plu rimum sine complemento victorie. sed talis que declarat futuram victoriam alterius partis in fi/ ne illius quadre quando fortius pugna excitabi/ tur. Et ideo isti dies dicuntur indicatiui et hoc mo do verificatur assumptum in probatione cōclusio nis afforismi positi. s. q per ea que in quarta appa rent medicus potest iudicare de futura crisi vel si

futura in septima. Sunt autem alij duo aspectus quorum vnus est trinus et alius est sextilis et isti sunt confortantes amiciciam. Et ideo corroborantes virtutes pro confortatione amicicie et conformitates inter ipsam et sua instrumenta. Est autem aspectus sextilis quando distat luna a loco primo per duo signa que sunt sexta pars circuli et tunc est trinus quando distat p.4. signa que sit 3a. ps circuli et contingit quod in diebus in quibus isto modo confortatur virtus fiat crisis sed hoc est raro quia in crisi requiritur fortis pugna. Et ideo dies in quibus merito istorum aspectuum fit crisis nec dicuntur cretici radicales nec indicatiui principales sed cretici per intercidentiam sicut. verbi gratia nonus et quintus.

¶ Sexto no. quod quandoque sine confortatione inimicicie inter morbum et virtutem et sine speciali aspectu confortante virtutem quandoque fit crisis. quia materia in die paroxismi mouetur et virtutem stimulat et contingit quod stimulatio est tanta quod virtus non expectat diem adiutorij sed conatur ad materiam expellendam et expellit. et dies in quibus hoc modo accidit crisis dicuntur cretici per intercidentiam et per impulsionem quia virtus impellitur ad illud faciendum ab acuitate morbi. quandoque autem fit hoc. quia materia est digesta et parata expulsioni. Et ideo leui bello expelli potest virtus igitur naturalis membrorum non expectans adiutorium materiam expellit et isti dicuntur cretici per accommodationem. quia materia accommodat se virtuti vt vincatur et tales crises in omni die contingere possunt. vt potest colligi ex dictis primo creticorum. de quibus diebus non propter hoc dicendum est quod sunt cretici. ¶ Septimo nota quod quatuor aspectuum supra nominatorum. quidam dicuntur vere amicicia vt aspectus trinus. quidam medie amicicie vt sextilis. similiter quidam vere inimicicie vt oppositus. quidam medie inimicicie vt quadratus. quidam autem incoacte inimicicie vt in medio quadrature. et secundum horum varietatem merito supercelestium variantur virtutes dierum in crisi in genere licet dispositio materiarum aptarum creticare etiam multum faciat vt dicam. ¶ Octauo no. quod non tantum merito istorum aspectuum confortatur virtus sed multa sunt alia que sunt accessus lune ad planetam benignum vt venerem aut iouem in aspectu beniuolo aut eius coniunctio cum fortuna pacientis et multa alia que magis pertinent vltra ista generalia ad astrologos. Nam variantur secundum variationem natiuitatis egrorum. Et hoc iam est nimis longe a proposito. quia secundum tales crises merito illorum contingentes non dicuntur dies cretici vt dictum est. hec igitur nobis sufficiant ad cognoscendum qui dicuntur contra dies cretici quia dies in quibus multotiens accidit crisis. et sunt tertius quartus quintus sextus septimus octauus nonus vndecimus. 13. 14. 15. 17. 18. et 20. vsque ad primas tres septimanas. octauus autem et decimus et duodecimus et decimussextus. et decimusnonus non sunt cretici licet in eis possit crisis accidere. sed de sexto qui supra nominatus est non vult ga. quod absoluto vocabulo dicatur creticus nec absolute dicatur non creticus. sed creticus ad malum et ita est in medio inter primum ordinem nunc dictum et secundum ordinem et hoc colligitur primo creticorum a galieno. 2o. scimus qui sunt cretici radicales et sunt illi qui se inuicem consequuntur pro septimo a principio egritudinis et qui sunt indicatiui principales siue radicales et sunt illi qui sunt in medio septimanarum et hoc vsque ad 40m. Nam post illum dies vnus de vigesimo in vigesimum vsque ad octauum. et postea per. 40. vsque ad. 120. posterius autem per menses et annos et horum assignata est causa et quare dies cretici intercidentes dicantur intercidentes et quibus causis tam superioribus quam inferioribus potest crisis contingere in omni die et quomodo ab alijs causis non dicuntur dies cretici. quia ille non plus in certo numero a principio egritudinus contingunt quam in alio ¶ Alterius vero ebdomade. 2a conclusio est ista est octaua dies est principium 2e. ebdomade. probatur quia octaua existente principio 2e. ebdomade. 14. erit cretica radicalis. Sed si septima poneretur principium. 2e. ebdomade cretica esset 13. cum cretice radicales sequantur se inuicem per septimanas. Sed modo ita est quod. 14. est cretica radicalis non. 13a. igitur octaua erit principium. 2e. ebdomade. Totum assumptum declarabitur cum consequentijs statim. ¶ Circa istam conclusionem nota quod computatio dierum secundum medicos est recta numeratio secundum quam cretice radicales sunt in finibus septimanarum et indicatiue in medio scilicet in quarta die ebdomade. Nunc autem quia in. 20. diebus sunt tres dies cretice radicales. scilicet. 7. 14. et 20. ad faciendum. 14. finem. 2e. ebdomade est oportunum quod prima dies computata in ea sit octaua vt patet numeranti. sed si. 20. debet esse cretica radicalis et per consequens finis 3e. ebdomade est oportunum quod. 14. sit principium 3e. septimane et finis 2e. et ita 3a. et 2a. communicant in vna die sed non sic prima et secunda ymo. sunt separate. et hoc est quod dicit Ga. in comento cuius causam statim dicam.

¶ Nota 2o. quod ista cognitio creticorum dierum radicalium habita est per experientiam longi temporis in qua antiqui doctores obseruauerunt modos terminationis egritudinum et dies et oportet auctoritati ypo. et Ga. credere quod dies. 20. sit cretica radicalis plusquam 21. et. 14. plusquam. 13. ¶ Nota 3o. quod hec experientia debet in istis infirmis obseruari. supposito quod non sit error in regimine infirmi. Nam per istum errorem contingit variari valde creticos dies et ostenditur primo de crisi a Gal.

Dubitatur. vtrum vigesima dies sit cretica radicalis. Arguitur affirmatiue ex Galieno tertio creticorum et ypo. tertio pronosticorum. et virtualiter hic et Auic. secunda quarti. secundo sic. in. 20. die complentur et finiuntur tres septimane sed in fine trium septimanarum est dies cretica vt consentiunt omnes igitur. Assumptum probatur. quia tres septimane finiuntur cum luna complet tres quartas temporis in quo

influit transmutando. hoc autem tempus est maxime tempus apparitionis cuius tres quarte complentur in .20. diebus minus tribus horis vt patebit infra ergo &c. In oppositum est astrologorum mens. vnde. Tholomeus i centiloquio videtur sentire vigesimã p̃mã eẽ creticã ꝛ non vigesimam ꝛ comentator centiloquij dixit. Medicus ponit .21. fore creticam ꝛ non .20. confirmatur dies in qua completur transitus trium quartarum circuli est magis cretica q̃z in qua non completur alicuius quartarum transitus. Sed hec dies est .21. siue cõputetur modo Galieni siue aliter ergo &c. Maior est clara quia in die illa est cõfortata inimicicia virtutis contra morbum propter aspectum vt patet ex notatis. minor autem patet quia computando secundum viam Galieni tres septimane complentur in viginti diebus ꝛ quatuor horis cum dimidia vt statim patebit. In isto dubio primo narrabo positionem Galieni secundo rationes cõtra eam. tertio ponam positionem conciliatoris.

¶ Quãtum ad primum notandum. primo ꝙ licz in qualibet die possit esse crisis tamen inueniuntur quidam dies in certo numero computati a principio egritudinis in quibus multotiens accidit crisis bona ꝛ laudabilis vt septimus ꝛ .14. quidam in quibus aut nunq̃z accidit aut raro sicut .12. ꝛ .19. de quibus dicit Galienus se nunq̃z vidisse crisiz. ¶ Notandum 2°. ꝙ hec varietas durãs ꝛ seruans vnũ ordinem non videtur posse reduci in causam nisi in motum aliquem supercelestem illi enim sunt ordini vni adherentes. ¶ Tertio nõ ꝙ inter supcelestes motus maxime secundum varietatez motus solis ꝛ lune videntur fieri varietates in humiditatibus istorum inferiorum ꝛ precipue quantuz ad humiditatem valde mobilem ex motu lune vt ostendunt fluxus et refluxus maris ꝛ augmentuz humiditatis crescente luna in luie. ꝛ econtra decrementum. Ex quibus videtur velle Galienus ꝙ causa dierum creticorum ꝛ precipue vsq̃z ad .xl. sumẽda est ex motu lune Quarto nõ. ꝙ secunduz galienum est supponendum ꝙ ea que ab Ypo. p experientiam sunt inuenta ꝛ ipse se testatur inuenisse ꝙ dies .14. est cretica magis q̃z .13. ꝛ .20. magis q̃z .21. Ex hijs apparet ꝙ si procedimus ad creticos dies per fines septimanarum ꝙ est impossibile septimanam medicinalem esse completam capiendo adequate certum numerum dierum naturalium sicut expresse dicit Ypo. tertio pronosticorum ad principium. ¶ Nota quinto ꝙ crisis nõ videtur magis accidere notabiliter ex motu lune nisi secundum quartas mensis aut medietatez quartarum. Et ideo oportet videre quis est mensis secundum cuius quartas iste contingunt crises. ¶ Nota sexto ꝙ triplex inuenitur mensis simplex. s. mensis coniunctionis ꝛ est tempus interceptum inter vnam lune coniunctionem cum sole ꝛ aliam. secundus mensis est pagrationis ꝛ est tempus mensurans motum lune in suo deferente de scribendo totum zodiacum incipiendo ab aliquo puncto quousq̃z ad eundem punctum redeat. ꝛ dicitur etiam iste mensis proprie impressionis. tertius est mensis apparitionis in quo luna lumine recepto nobis apparet. ꝛ iste vocatur mensis cõmunis impressionis primus autem mensis est .29. dierum cũ dimidio. Et ideo cretici dies non debent esse secundum fines quartarum huius mensis. Nam tunc .4.ᵃ pars mensis esset septima dies ꝛ nouem hore. ¶ Et sic due quarte .14. dies ꝛ .18. hore ꝛ .15. dies esset plus cretica q̃z .14. cuius oppositum notat experientia ꝛ finis septimane tertie esset in .22. die tribus horis post inicium eius. ꝛ sic .20. non esset cretica. secundus autem mensis pagrationis est .27. dieruz ꝛ octo horarum. 4. igitur pars huius mensis esset septem dies minus quatuor horis vt patet computãti. Et ideo tres quarte huius mensis vel tres septimane complentur in .20. diebus cum dimidio ꝛ p cõsequens .21. dies haberet tantum de cretico quantum .xx. ꝛ cum hoc .21. esset ita cretica sicut .20. quod est falsum. tertius autem mensis appitionis est tantum .26. dierum cum dimidio. quia deficit a mense coniunctionali per tres dies. Nam luna ocultatur tribus diebus in coniunctione istius autem mensis quarta est .6. dies ꝛ hore .15. ꝛ sic due septimane comprehenderent dies .13. ꝛ horas sex. Ex quo sequitur ꝙ de die terminante secundam septimanam plus caper .13. q̃z .14. Et ideo eẽt magis creticus q̃z .14. quod est falsum. nullus igitur istorum mensium est talis ꝙ secũdũ eius diuisiõis per quadras sequatur motus creticus dictus igit galienus ymaginatus est mensem medicinalem ꝯpositum ex mense pagrationis ꝛ mense appitionis quia constans ex illorum medietatibus ꝛ fit hoc modo. quia coniungamus illos duos menses ꝛ quia vnus est .27. dies ꝛ octo hore. Alter est .26. dies cum dimidio. fient i toto .53. dies. ꝛ viginti hore. Capiatur igitur huius medietas ꝛ illa ẽ mensis medicinalis continens .26. dies ꝛ .22. horas huius mensis .4. pars est sex dies ꝛ .17. hore cuz dimidia agregando autem tres tales quartas habemus 20. dies ꝛ quatuor horas cum dimidia ꝛ ita .20. dies multo plus habet de cretico q̃z .21. ꝛ hoc fuit imaginatus galienus computando dies creticos secundum septimanas huius mensis. Ex quo patet septimanam medicinalem non esse integrã ex aliquo completo numero dierum naturalium. pz 2°. diem medicinalem non esse integrum diem naturalem. Deficit enim a naturali die per vnã horam min⁹ .14. pte hore. patet. tertio causa quarẽ 2ᵃ septimana debet poni cõiuncta cũ tertia ꝛ sepata a prima ꝛ quarto sequitur ꝙ quarta dz esse a 3ᵃ. sepata. ¶ Quantuz ad 2ᵐ arguitur primo cõtra hanc põnem sic ex põne sequeretur aliquãdo eẽ egritudinem quando non mensuratur medicina li mense cõis falsum. qꝛ tunc egritudines notabili tẽpore starẽt qđ tẽpus non esset cõputandũ inter creticos dies ꝯñs falsum. Et cõtra ga. ꝛ modum oium doctoꝝ q cõputãdo creticos dies a pricipio egritudinis nullũ relinquunt diẽ nõ cõputandũ

Pña tamen arguitur qz in tēpore in quo luna nō apparet qd est triū dierꝝ fm Ga. nō est mēsis medicinalis. Nā altero cōponētiū deficiente deficit etiam cōpositū. ꝛ p pñs cū tūc nō sit mēsis appitiōis tūc non ē medicinalis ex eo cōpositus. 2° ꝯ positionē arguit ex illa sequit. 13. esse magis creticā. 14. pñs ꝯtra ga. ꝛ pbatur pña qz due septimane medicinales cōtinēt. 13. dies ꝛ. xi. horas ꝛ ideo 14. nō hz nisi. xi. horas creticas. sed. 13. hz. 12. igit 13. est magis cretica qȝ. 14. argumētū ē sicut suum de. 20. ꝯtra mēsem pagratiōis. 3°. ex positione sequtur qz. 61. est magis cretica qȝ. 60. Nā. 61. hz. 13. horas cū dimidia de cretica ꝛ. 60. 10. vno modo minus vt pz calculanti fz vias gal. pñs tñ ꝯtra ypo. 4. fm huius mēsis. 4. nō cōseruanť aspectus amicicie vel inimicicie merito quoꝝ pugna insurgit. igit iste mēsis nō ē rōnalis ad creticos inueniendos. ¶ 5°. hec positio fūdať sup falso. supponit. n. qz semp tres sint dies occultatiōis cū tamē aliqñ luna in mane solet ingredi sub radijs sol. ꝛ die. 2°. ita egredi vt appareat vt docet expiētia ꝛ alfraganus ametus. qñqz ergo erit mensis pagrationis 28. dierꝝ ꝛ dimidij. 6. fm motum lune in suo epicilo qñqz velocitatur. 4. pagrationis qñqz tardať. igitur qz Ga. hic nō distinxit vř insufficiens fuisse istis argumentis putat cōciliator pōnem galleni non fuisse verā. ¶ Quantū ad 3m. ꝛ pro opinione conciliatoris intelligēda supponēdū primo quod quātū est ex pte motus lune maxime contingunt crises in determinatis diebus merito aspectuum tunc inuentorum lune ad locum principij egritudinis ista potest sūi ex ¶ Tholomeo in centiloquio ꝛ in primo quadri ptiti ꝛ ab aliebate. 10. theorice q fm hos aspectus maxime crisis causam assignat ꝛ a gal. 3°. creticorum. vbi etiam vult qz fm aspectus quadrature fiunt magne mutationes ad bonū vel ad malū. fz varietatē initij egritudinis. ¶ 2a suppō isti aspectus maxime seruanť fm motū pagrationis lune patet qz fm istum motū luna transit circulū zodiaci totū in mense vno. Et iō trāsit per oēs tales aspectus. ꝛ pz qz isti hoc mō cōsiderantur ex astrologis ¶ 3. suppō. Aspectus qui sūt cā crisř habēt latitudinem ꝛ non consistunt in pūcto. Istud patz ex astrologis qui dicūt istos aspectus esse cū latitudine tot graduū quot sunt gradus lucis planete vel fm quātitatē orbis planete qd in luna est septē gradibus ante ꝛ 7m. gradibꝰ post ita qz luna exñs in primo gradu arietꝭ aspicit aspectu. 4. illud qd ē a primo pūcto cancri vsqz ad septimū gradū cancri ꝛ retrocedēdo vsqz ad 23. geminoꝝ exclusiue. pbať h i astrologia. 4a. supPositio qz motus pagratiōis corporis lune quo describit circulū zodiaci nō est semp vniformis ymo aliqñ velocior aliqñ tardior. hec suppō patet supponēdo qz motus simplices faciētes ꝛ pagratōez lune in circulo signoꝝ sunt tres ꝓprie. s. motꝰ epicicli lune sup circūferentiā deferentis q ē tredecim graduū ꝛ. xi. minutoꝝ in die nāli. secūdus motus est motus zenit capitꝭ ꝛ caude draconis tribꝰ minutis ad oppōitū pmi i die. tertius motꝰ ē motus diuersitatꝭ quo motu luna moueť in suo epiciclo tredecim gradibꝰ ꝛ quatuor minutꝭ de gradibꝰ epicicli. Iste aūt motus qñqz velocitat cursum lune i zodiaco vt qñ ambobus moueť versus oriēs qñqz retardat vt qñqz vno istoꝝ. s. motu diuersitatis mouetur versus occidēs. Nam luna exñte i auge sui epicicli p motū diuersitatis retardatur descriptio zodiaci ꝛ qñ ē in opposito auge velocitať. ꝛ qñ est i medio nec velocitať nec tardatur. Ex quibus tribus motibus fit motus cōpositus descriptiōis circuli signoꝝ a luna q motus est difformis vt pz consideranti dicta. ꝛ contingit ex hac varietate qñqz qz luna in dieuna describit oēs. 3. gradus zodiaci. Et ideo in sex talibus diebus pagrat quartam vnam zodiaci qñqz ēt peruenit ad aspectuz quartanū qñqz aūt contingit quod pp retardationem non ptransit. xij. gradus integros in die vt qñ isti motus essent ad opposita. Et ideo tunc aspectus quadratuř accideret i fine octo dieꝝ. ¶ Quinta suppō aspectus quos maxime cōsequitur crisis sūt aspectus quadrature aut oppōnis aut cōiunctiōis hec suppositō est Ga. 3°. de creticis ꝛ oīum astrologoꝝ Isti. n. sunt aspectus inimicicie aut complete aut medie ad illum morbum qui in tali die inchoauit. Et ideo morbum imprimunt. ꝛ cum hoc mouent inimiciciam ipsam augēdo. ꝛ iō ad crisiz ꝛ pugnā incitant. ¶ His habitis sit ista prima conclusio. Mensis secūdū cuius quartas fiunt dies cretici radicales est mensis pagrationis. Ista conclusio probatur primo. qz aliquando oz esse de quatuor supradictis ꝛ nō ē mensis medicinalis Gal. vt pz per rōnes supra factas nec menř coniunctionalis vt pz per rōnes Gal. nec mēsis appitionis vt pz p primā rōnem ꝯtra gal. factam que equaliter ꝯtra Auic. procedit. Restat igitur qz iste sit menř peragrationis. confirmatur. qz fm illius menř quartas cōputande sunt cretice radicales. fm cuius quartas supueniūt aspectus. qui sunt crisř causa. sz iste est menř pagrationis ergo ꝛc. Maior ē p se nō qz hūc mensem non cōsideramus nisi ad inueniendum crises. secūdum quartas menř. Minor vō pz ex suppōne. 2a. Ex ista prima conclusione seqť 14. diem plus habere de cretico qȝ habeat. 13. pbatur. Nam hic mensis est. 27. dierum. ꝛ. 8. horarum fere. Et ideo septimana erit. 7. dies minꝰ. 4. horis ꝛ per pñs due septimane constituunt. 13. dies ꝛ horas. 16. sunt ergo i 13. octo hore cretice ꝛ in. 14. hore cretice. 16. ꝛ in hoc ista pō excedit positionem Gal. Nam Gal. dū nititur inuenire mensem secūdū cuius diuisionez 20. plus habeat de cretico qȝ 14. dedit. tunc. 13. plus de cretico qȝ. 14. quod non facit. hec posi ¶ Sequiť secundo. 21. ꝛ. 20. esse quasi equaliter creticas. patet. quia tantuz habet vna de horis creticis sicut alia. Et iō iter se sunt equales: ꝛ in crisi. p cōmotionē aūt magis ē cretica. 20. ꝛ hoc sit pro hijs que vidit Gal. q hāc cōmotiōez vocat crisim vt dixi supra licet in crisi pro euacuatōe ꝛ alteratōe vigesimapma erit magis cretica ꝛ

hoc est ad mentez archigenis qui ꝓtulit vigesimā primā magis creticā. Sa ꝯͦ dies cretici non sunt assignandi cū presciśiōe hore vnius. ista ꝯͦ pȝ qꝛ aspectus creticus nō tm̄ durat per horā. sed notabili tempore ante complementum quadre ⁊ post puta totū p tēpus transitus septez graduuz vt dixit. tertia suppositio. Ex ista ꝯclusiōe seqtur bene ⁊ nō sine cā ypo. pⁱo. epydi. in his istoꝝ morboꝝ non locutuz fuisse cū presciśione imo addēdo istū terminum circa vnde dicit terminatur circa quartam ⁊ sic de alijs suis modis loquendi. 2ª cōclusio contingit aliquādo merito aspectus motus lune consequentis. sextā esse creticam ad bonam. ꝓbatur qꝛ ꝯtingit in 6ª perueniri ad aspectum 4ᵐ. qui est causa bone ⁊ laudabilis crisis. ⁊ assᵐ pȝ ex dictis in suppōne. quarta ⁊ qnta. ⁊ tu computando ex hoc ordine quartas huius mensis pagrationis inuenies creticas radicales ⁊ indicatiuas. pte. ⁊ quomodo septimane prime sunt se iungende ⁊ Sᵉ coniungende ⁊ tertia cum quarta se iungende vt dies cretici. per acōmodationem inueniant. ⁊ vide quomodo septimane medicinales nō sunt complete. Ex quibus pȝ etiaȝ causa multe varietatis que videtur cotidie. naȝ videbimus qn̄qȝ in fine 6ᵉ. laudabiliter creticare ⁊ qn̄qȝ in principio octaue. dȝ tn̄ ad modum grossuȝ loquendi medicoꝝ tribui diei septime ⁊ fini prime septimane q ponitur a medico ex cā dicta. ¶ Contra istā positionē sūt alique rationes. Et primo ratio gal. cōtra assignationez mensis pagratōis ⁊ ista soluitur qꝛ non cōceditur a gal. absolute magis creticaȝ esse. 20. q̄ȝ. 21. Nā ypo. in epidi. dixit d. 21. ⁊ in pronosticis de. 20. ⁊ vtraqȝ est accipienda pro vera cretica sed non cū exclusione alterius. 2ͦ ꝯtra hanc positionem arguitur qꝛ tunc sequeretur. ꝙ. 41. esset magis cretica ⁊. 82. ⁊ non. 40. ⁊. 80. ꝯtra ypo. in locis dictis. hic dicitur ꝯcedendo ꝯclusionē. Et dicitur ꝙ nō repugnat mēti ypo. q non loqtur cū presciśione. sed addit circa ⁊ ita nominat specialit in numero magis pfecto. 3ͦ ꝯtra hanc positionē arguitur. Seqꝛ ex positione ꝙ in. 20. nihil esset de die cretica radicali aut quasi nihil. ꝯn̄s ꝯtra ipsuȝ ⁊ ꝓbaꝛ ꝯn̄a. ⁊ suppono ꝙ i illa die nihil sit de cretica radicali in qua nō est planeta puta luna in aliquo gradu de tota latitudine aspectus queȝ crisis seqtur. Suppono Sᵒ ꝙ cū luna transiuit tres 4ᵃˢ circuli zodiaci est luna in medio latitudinis aspectus hoc pȝ ex dictis in suppositione 3ª. 3ͦ suppono ꝙ in viginti diebus cū dimidio ꝯplenꝛ tres quarte mensis pagratōnis. h dicit positio. Tunc arguitur sic per totā diē. 21. erit in latitudine aspectus quadrature. ḡ tota. 21. erit cretica radicalis. ⁊ qꝛ in die. 20. vt ꝯstat aut nullo mō. aut paucissimo tpe stabit i illis gradibus seqꝛ ꝙ. 20. aut nihil aut paꝝ hȝ de cretica radicali ⁊ sic si cōputes. 28. erit tota vel quasi cretica radicalis. nā i fine 3ᵉ pᵗˢ diei 28. erit luna in cētro latitudinis ꝯiūctiōis ⁊ p duodecim horas postea ⁊ plus cū nō transeat. 7ᵐ gradus i medio die. ḡ saltē. 20. hore. 28. erunt cretice ⁊ nō nisi 4ᵒʳ. hore. 27. ꝯn̄s ꝯ ypo. ⁊ oēs ⁊ istoˀ 15ᵃ plus hȝ de cretica q̄ȝ. 14ᵃ. cuiˀ oppᵐ dicūt. nā cēt oppōnis ē in. 14ᵃ. die ante ꝯplementū eius p octo horas. Et cū. xii. horis ante fuit luna in aspcū oppositiōis ⁊. xii. postea erit. ⁊ sic. 15. hȝ quatuor horas de cretica ⁊ nō. 13ᵃ. qꝛ illa nihil hȝ ⁊ pꝛiter octaua plus haberet de cretica q̄ȝ 6ᵃ. vt pȝ calculanti. Ad ista āt ⁊ reliqua dimitto rn̄ones inqsitori diligēti. ⁊ in hoc sit finis dubij. ¶ Cōtemplaria. 3ᵃ. ꝯͦ affōi ē ista dies. xi. ē indicatiua. i 4. ꝓbaꝛ ita se hȝ 11ᵃ ad. 14. sicut quarta ad septimā. ḡ ⁊c. assᵐ pȝ qꝛ xi. ē quarta Sᵉ septimāe. ⁊ p ꝯn̄s ita se hȝ ad septimanā eiusdē sicut. quarta pᵉ ad 7ᵃᵐ. ꝓme. ¶ Nō hic ꝙ lȝ. 7ᵃ sit cretica tn̄ multotiens indicat qd futuꝝ sit maxime qꝛ tn̄ principalius hȝ creticare q̄ȝ indicare. iō nō poniꝛ inter indicatiuas. sed a dignioꝛi dꝛ radicalis. ¶ Nō. Sᵒ ꝙ cā istā ꝯclusionē verificās ē eadē cū verificāte ꝓmaȝ affōi. ¶ Contēplaria vero rursus. ꝯͦ quarta ē ista. 17. dies ē indicatiua. xx. ꝓbaꝛ. ista ē. quarta. a. 14. ⁊ p ꝯn̄s. quarta 3ᵉ ebdomade. Et iō sicut. xi. est indicatiua ita. 17. est indicatiua. probatur secundo qꝛ illa est septima. ab. xi. ergo est indicatuia sicut. xi. consequētia tenet. qꝛ sicut cretice seinuicem consequntur p septimanas ita etiam indicatiue istius conclusio nis vigoꝛ ⁊ probatō maxime. cognoscitur ex dubio precedente. ¶ Nota tamen vltra ea que supra dicta sunt ꝙ indicatiua non tantum indicat si futura est crisis aut non. Sed qualis vtrum bona vel mala erit crisis. Et vtrum per sudorem vel fluxuȝ sanguinis vel vomitum aut alium motum plura essent hic dicenda que ex proposito tamquam nimis longa ⁊ non necessaria expositioni dimitto. ad presens.

## ¶ Hic intendit nūtios dies

Gal. in isto commento facit quatuor ¶ Primo ponit in generali sententiam affoꝛismi. Secundo specialiter ipsum exponit quo ad tres conclusiones. Tertio declarando secundam conclusionem docet modum coniungendi vel separandi septimanas secundum medicos. Quarto confirmat dicta auctoritate ypo. ibi secunda. quorum numerum. ibi tertia. Sed tamen hec septimana. ibi quarta. sufficit igitur tantum. De prima dicit ꝙ hic quasdam dies nuntiatiuas ypo. enumerat que dies st protendentes futuras crises ⁊ vocantur aut nuntiatiui aut monstratiui ab eo in pronosticis. De pte secunda dicit ꝙ ypo. vult horum dierum numerum esse quartanarium a principio septimane ita ꝙ quilibet eoꝝ est quartus sue ebdomade ⁊ diuiditur ebdomada bifariam iste e st modus. verbigra. quartus est nunciatiuus. 7ᵉ. ⁊. xi. xiiij. ⁊. 17. xx. ita ꝙ dimidia septimana per medium dies eiˀ quartus est ille qui est nunciatiuus. De parte tertia dicit ꝙ in computo septimanarum tertia est cōiungenda Sᵉ hoc modo. qꝛ decimus quartˀ ē finis Sᵉ ⁊ principiuȝ 3ᵉ. sȝ Sa non est coniuncta prime hoc modo. ⁊ hoc qꝛ in. xx. die vult terminari tres

ebdomadas ꝛ hoc quare factum sit dicit se ostendisse in libro de crisi ꝛ ꝙ e manifestū ꝛ probatū multis experimentis ꝛ narratione egrorum. De qbus y. meminit q hic pp breuitatē non narrant. Sꝫ ille tres ebdomade terminant in 20. die ꝛ ita ō tertiis intelligat in 60. ꝛ hec experimēta dicit eē pbata. De parte quarta declarat qd dixit auctoritate ypo. in 3° pnosticoꝝ textu cōmēti primi ꝛ fi. ꝛ tertij quē textū vide in cōmēto p te ꝛ cōiunge cū textu pnosticoꝝ: ꝛ videbis.

Estiue quartane. ¶ Ypo. in affō intēdit tres cōclusiōes. ibi fa. Autūpnales ibi 3ª. lōgissime. Pª. cōº affōi ē ista quartane estiuales plurimū sūt breues. cōº pbat sic. cē breuitatis morbi sunt in estate fortiores ꝙ in alijs tēporibus ꝫ ꝛc. Affm pꝫ. qꝛ si morbus ē mortalis virtus in estate ē debilior ꝛ citius succūbet si saluber tūc humor estatis est subtilior. ꝛ pori magis apti ꝛ aer iuuās ad resoluēdū. igit oī mō vt plurimū cē breuitatis morbi ꝛ pcipue mālis sūt in estate fortiores huius affōi cōcordia colligēda ē pma quartica° ō quartana ꝛ pluries alibi. Circa hūc affōm notādū primo ꝙ quartana dicit estiua duob⁹ modis aut qꝛ in estate exñs. aut qꝛ in estate icipiens ꝛ vtroqꝫ mō hꝫ veritatē aphus. ¶ Nō fo. ꝙ p quartanā intelligere debemus nō tm quartanā iterpollatā. de 4° in quartū diē affligentē. Sꝫ oēm febrē a mā melācolica putrida pendentē ꝗ mā merito loci vbi putrefit. ꝛ nā eius ē apta de 4° in 4m. aut paroxismare aut manifeste exacerbare egrotātē. Et iō talis paroxismus ē quartana. esto ꝙ nō redeat de 4° in 4m. ¶ No. 3° ꝙ mōi quartane variāt. nā ꝗdā ē cōtinua. ꝗdā iterpollata. ꝗdā pēdēs a melēa nāli putrescēte. ꝗdā a melēa genita p putrefactionem ꝛ adustionē alicuius vel aliquoꝝ humoꝝ vel modoꝝ ꝛ isti sūt multi mōi vt ꝗdā p adustionē sanguinis. ꝗdā colere ꝛc. ¶ No. 4°. istas quartanas dici breues in cōpatiōes ad quartanas hyemales aut alioꝝ tpoꝝ. ꝛ hoc alioꝝ posita pitate. Et iō dixit vt plurimū. qꝛ nō seruata pitate alioꝝ cōtingit qñqꝫ oppositū. ¶ 5° no. cās breuitatis morbi pcipue mālis ꝛ a mā dependēte siue sit ex pte mē a qua pēdet esse qꝛ pōt a virtute supari aut qꝛ cito pōt virtutē supare ēt a pte virtutis ꝛ apte adiuuātiū mō certū ē ꝙ virtute dñante mē sūt cōiter subtiliores estate ꝙ hyeme ꝛ pauciores. iō merito istius morbi in estate sūt breuiores saltē salubres ꝛ qꝛ ē in estate plurimū debilior. iō mortales sūt ēt breuiores.

¶ Autūpnales. fa cōº ē ista. quartane autūpnales sūt lōge. pꝫ qꝛ in autūpno adsūt cē lōgitudinis rū estatis. ꝫ ꝛc. Affm pꝫ qꝛ mā ē āplior vt plurimū ꝛ ēt grossior pp aeris fritatē ꝛ pori sūt minus aperti vbi p autūpnales aut intelligimus illas ꝗ in autūpno incipiūt aut ꝗ in autūpno repiunt ꝛ vtroqꝫ° verificat vt in pluribus vt dr supra. ¶ Uarie vō 3ª. cōº affōi ē ista quartane ꝗ hyemi cōiungunt sunt lōgissime pbat qꝛ cē plōgatiōis morbi sūt fortiores in hyeme ꝙ in estate ꝫ ꝛc. ¶ No. igit pmo ꝙ in hyme materie sūt ampliores ꝛ magis grosse ꝛ magis resolutiōi inepte. ꝛ iō virtute dñante plurimū tardius vincunt. ꝛ cū hoc resolutio minus ab aere iuuat ꝛ vie dissolutiōis sūt strictiores. Si vero morbus sit mortalis qꝛ virtus est fortior. iō tardi⁹ succumbit alijs paribus.

¶ Non solum. Gal. pro āpliat affōꝝ fo verificat cōclusionē primam cum eius ampliatione. 3° tertiam. ibi fa. qꝛ hoc tempore. ibi 3ª. Sicut enim in estate. De pma dicit ꝙ non solum quartane sunt in estate breues sed omnis morbus. ꝛ itelligitur ō morbo māli. vt videbit in dubio. ¶ De parte secūda. dicit cāꝫ esse. qꝛ in isto tempore. s. estatis humoꝝ faciliter resoluuntur ꝛ sparguntur per corpus ꝛ anichilant i. dissoluuntur. ꝛ a corpore ita educuntur vt nihil eorum remaneat. ꝛ ideo si virtus sit fortis ad humores purgandos tunc morbus breuiatur. ¶ Si vero virtus nō sufficit vincere humores purgandos ꝛ cessat a purgatione eorum. tūc ipsa cito deficit opprimente morbo cum sit dbilis. Et iō nullus morbus ita in estate nec saluber nec mortalis prolongatus supple sicut in alijs. Ex quo patet ypo. cuꝫ intenderet conclusionem vniuersalem introduxit quartanam que est longissimus morbus precipue inter febres pro exemplo. Et per hoc fundamentū Ego soleo ponere hui⁹ affōi. conclusiones vniuersales ꝛ earum probatiōes pro exemplo quartanarum vt gal. vult hic esse de mente ypo. ¶ De pte tertia dicit ꝙ eodem modo sicut in estate cito aut humores dissoluuntur ad bonum aut virtus deficit ad malum. ita econtra in hyeme fit ꝙ humores congelati quiescant in interioribus corporis ꝛ virtus sit fortis. vnde nec morbus cito finitur. qꝛ humores qui sunt eius causa morantur nec infirmus moritur cum virtus eius custodiat. ꝛc.

Dubitatur vtrum quilibet morbus sit breuior in estate ꝙ in hyeme. negatiue arguitur sic. febris ethica prime speciei breuior est in hyeme. ꝫ ꝛc. Affm arguitur qꝛ non curatur nisi per infrigidationem ꝛ humectationem. ¶ Sed in hyeme citius iste completur. ꝫ ꝛc. ¶ 2° appoplisa maior est ꝛ breuior in hyeme. probatur ipsa interficit per viam suffocationis. sed citius suffocatur corpus in hyeme ꝙ in estate cū vie sint magis anguste. Tertio quartana est febris minus proportionalis estati ꝙ hyemi igitur magis periculosa i estate. consequentia tenet ex affō. 34°. ¶ Et vltra est magis periculosa igitur difficilioris cure ꝛ sic tardius ab ea liberantur. ¶ Quarto mala complexio frigida mortalis est breuior in hyeme ꝙ i estate cum citius tunc interficiat propter adiutorium aeris. In oppositum est galie. in principio commēti. ¶ Circa istud dubium nota primo ꝙ morborūꝫ quidaꝫ sunt materiales qꝛ pendentes in esse ꝛ fieri a materia humorali vel illi proportionali. quidā immateriales qꝛ non sic a materia pendentes. Exemplum primi vt tertiana. Exemplum secundi. vt ethica de vtrisqꝫ potest intelligi dubium.

¶ Secundo notandū q morbor̄ qdam sunt mortales qdam salubres. ¶ Tertia distinctio morbor̄ mortaliū qdā interficiunt accuēte q̄litate qdā per viā oppssionis a multitudine mē vel suffocatiōis ¶ 4ᵃ distinctio morbor̄ salubriū māliū qdā remouent tm̄ p sue eē remotiōez ⁊ a cor' sepationez vt febres pendētes a mā multū putrida. Quidā vero p alteratione vel digōnē mē vt sinocha sine putredine vel morbi pēdentes a putredine humor̄ corrigibili vt dictū ē supra illo affō vbicūq3 cibus p̄t nām intrat. ¶ 5ᵒ no. q cāz lōgitudinis morbi q̄dā sumunt a rebus nālibus. s. ɔplexiōe ɔpositiōe virtute humoribus mēbris spiritibus ⁊c. ⁊ suis annexis. q̄dā sumunt a rebus ɔternām. s. morbo cā ⁊ accñte ⁊ a rebus nō nālibus ⁊ annexis vt medicinis q̄ reducunt ad cibos ⁊ balneū quoq3 reducit ad aerē ⁊ ɔtinēs. ⁊ sumunt qnto a rebus accñtalr̄ occurrētibus sicut ocursu cultelli vel bestie vel opatiōe medici. Ex° oīa patēt. ¶ Notādū 6ᵒ. q nō iō dr̄ vnus morbus breuior alio q2 pp aliq̄z accñtale cām possit citius r̄mouerí stāte vita. nā scrofule ēt exterius appētes ponunt morbi cronici ⁊ nodi mellini. ⁊ tertiana ponit morbus breuis ⁊ nō est dubiū q tales morbi possunt remoueri ad libitu3 voluntat̄ cū cultello in quarta pte hore penit⁹ eradicādo. tertiana āt nō ita. Ex quo seq̄ istā ɔclusionē eē ɔcedēdā. A. morbus ē cronicus ⁊. b. acut⁹ saluber q eque cito incipiūt: ⁊ tñ pōt citius corpus liberari ab. a. q̄z a b. ⁊ plura talia potes super isto cogitare. imo q aliqs morbus saluber tm̄ p diē duraturus ē cronicus nodus. n. talis incipiēs cū cauterio remoueri pōt quasi subito ⁊ cū ē morb⁹ cronicus ḡ ⁊c. morbū ḡ illū dicimus alio lōgiorē aut diuturniorē absolute ,plato vocabulo q stāte debito regimine infirmi tardius ē aptus ad mortē vel salutē terminari deductis accñtalr̄ occurrentibus sicut quartanā dicimus tertiana lōgiorē. ⁊ hoc mō q̄rat̄ i hyēe ⁊ i estate. ¶ 7ᵒ no. q iste res. s. nāles ⁊ si nāles ⁊ ɔ̄nām nō sp eadē rōne oīo sunt cē lōgitudinis ⁊ breuitatis morbi. nā uirt⁹ debilis in mōbo salubri ē cā lōgitudinis. In mortalibus ē causa breuitatis. ⁊ eȝ virtus fortis vt sic i mortali ē lōgitudinis ⁊ in salubri ē breuitat̄. ⁊ ita magnitudo morbi in salubri ē cā lōgitudinis vt plurimū. i mō tali vero vt plurimū est breuitatis. Idē āt dicat̄ d̄ malignitate accñtiū. Et no. q ē dictū vt in plurib⁹ q2 stat alñ morbū maiorē esse cām q̄r virtus mo'. ad creticādū digesta mā ⁊ sic ēt cā q̄r cito ēt ad salutē morbus ēt terminet. Sȝ si morbus esset minor ⁊ cū minoribus accñtibus nā nō fuisset mota ad crisi3 faciēdā. imo paulatina resolutiōe fuisset morbus resolutus ⁊ lōgiore tpe durasset morbus ⁊ sic ɔtingit ex augmento morbi q̄nq3 p accñs ip̄3 breuiari. Ex quo seq̄ istā ɔclusionē esse possibilē sor. ⁊ plo. sūt oīo similis ɔplexionis ɔpositiōis etatis ⁊ virtutis q morbis eiusdē spēi oīo egrotant ⁊ ɔ̄pedentibus ɔ̄cipue a mā i ɔpportionali loco peccāte quor̄ vnus maiori morbo egrotat q̄z ali⁹ ⁊ pluri mā pendente alijs paribus. Et tñ ille q egrotat maiori morbo citius liberabit̄ stāte vtriusq3 debito regimine. ¶ 8ᵒ no. q l3 estas sit calida ⁊ sicca. ⁊ hyemis frigida ⁊ humida. ⁊ plurimi humores inueniant̄ ɔgelati tpe hyemis respectu eius q sunt in estate. nō tñ o3 semp humores hyemis eē grossiores humoribus estatis nisi alior̄ posita paritate nec oportet plures esse nisi. s. aliorum etia3 humorum vt in spē ⁊ in alijs supposita paritate. Similiter etiam nō oportet virtutem generaliter i hyeme esse fortiorem vt in illius affo. cōmento. Ventres vere ⁊ hyeme. His notatis primo ponā vnū communem modum respondendi ad quesitū. 2ᵒ dabo alium quem ɔ̄puto veriorem. ¶ Quantū ad primum supponendum est q compemus inuice3 egritudines eiusdem spetiei ⁊ equalis. sit ista prima conclusio. non quelibet egritudo immaterialis est longior in hyeme q̄z sibi similis in estate. ɔ̄batur q2 mala cōplexio calida curabilis multo citius curabitur in hyeme q̄z in estate propter hyemis adiutorium. probatur secundo q2 mala complexio frigida mortalis multo citius interficit i hyeme q̄z in estate. Ex conclusione ⁊ probatione seqtur correlarie q egritudines frigide curabiles immateriales tardius curantur in hyeme q̄z in estate alijs paribus ⁊ incurabiles. Secundo sequitur q egritudines calide curabiles immateriales citius curantur in hyeme q̄z in estate. aut econtra incurabiles citius terminantur in estate. Secunda conclusio omnes egritudines materiales curabiles citius terminantur in estate q̄z in hyeme. patet q2 tūc plures concurrunt cause breuitatis morbi ⁊ fortiores. nam materie cum sint magis subtiles magis sparguntur ⁊ pori magis aperiuntur. Et per consequens materie magis euaporant. Et intelligatur conclusio vbi in tali egritudine sit intentio euacuationis. nam si pendet a materia non reducibili ad benignum stat q in hyeme facilius reducatur ad benignum q̄z in estate. ¶ Tertia cōclusio egritudines mortales interficientes suffocādo aut infrigidando velocius terminantur in hyeme q̄z i estate alijs paribus. probatur q2 in hyeme minus resistitur actioni materie aut suffocantis aut infrigidantis. ¶ Quarta cōclusio. omnes alie egritudies materiales siue salubres siue mortales velocius terminantur in estate q̄z in hyeme alijs paribus. Istam conclusionem ponunt pro mēte ga. in commento. ¶ Quinta conclusio vbi non sunt cetera paria indiffinter potest contingere quocūq3 tempore anni egritudines fore longiores aut breuiores. patet q2 disparitas in alijs pōt prolongare plus q̄z merito temporis breuientur. ¶ Cōtra hāc positionem arguitur ostendendo q non est ad mētem gal. in commento. q2 gal. in commento verificando conclusionem dicit q in estate virtus est debilis in hyeme fortis. Et ideo vult q si sit morbus mortalis in hyeme sit longior ḡ non itēdit aliorū posita paritate cum ponat in virtute disparitatem. Itē humores hyemis dicit ɔgelatos p3 q̄r intelligit ɔpādo humoribus estat̄. ¶ Cōfirmat̄ q2 vbi sit

cetera paria nõ videt qr minus in hyeme resistit actioni mē suffocantꝭ.ergo.Si minus resistit.oꝫ ꝙ vie sint strictiores.Et iõ cetera nõ sī pia.forte dr ꝙ itelligit ceteris paribus exceptꝭ hijs q̄ ꝯsequunt mõ ad hyemē seqt humoꝝ ꝯgelatio ꝛ virtutꝭ forti tudo ꝛ porroꝝ strictura.ꝛ oīa ꝯsequūt ad estatē.ꝛ ista vr mēs gal.in ꝯmento. Sꝫ si isto° intelligitur ꝯ° posita adhuc male ponit vrīs qr multa sūt corª quoꝝ virt⁹ ē valde debilior in hyeme.pp hyemē q̄ȝ in estate vt.s̄.dr ꝛ in talibus mortale egritudines q̄ resoluēdo interficiūt.crūt breuiores in hyeme.i estate vo lōgiores. 2° pncipalr ar ꝯ ītiā ꝯclusiōeꝫ eo tpe citius iterficiūt egritudines suffocādo alijs pibus quo tpe ē maior necessitas euētatiōis sꝫ in estate ē necessitas euētatōis maior.vt oēs ꝯcedūt ḡ alioꝝ posita pitate egritudines suffocādo iterfi ciētes citius iterficiūt i estate. Cōfirmat qr sicut se hꝫ ꝯplexio calida ad egritudines suffocātes ita tp̄s calidū ad easdē.sꝫ ꝯplexio calida ē cā breuita tis morbi mortalis suffocādo interficiētꝭ.ḡ maior ē clara. Minor pꝫ de appoplia ex hijs q̄ dicunt pª tertij c°.de appoplia i illis quoꝝ anelitus n̄ pcipit vna cā ē qr nõ indigēt multū euētatiōe ꝛ mundifi catiōe. Cōtra quartā ꝯclusionē.ꝛ faꝫ ar sic. stat alicuius egritudis mālis curabilis p humores a corᵉ euōneꝫ pēdere a mā peccāte nimia subtilitate ut colligit 3ª quarti sꝫ talis mā i hyeme facilius ꝛ citius digerit.cū pp fritatē hyemis tollat eius sub tilitas ꝛ caliditas ꝛ pp virtutē fortiorē facilius ꝛ ci tius possit cretice expelli.ḡ stabit aliquē talē mor bū i hyeme citius terminari. Et sic pꝫ rationē fa ctā p fa ꝯclusiōe nõ valere. Nõ.n.seqt mā subtili or ē.ꝛ facilius p cor⁹ dispgit.ḡ citius morbus ter minat. Stat.n.ita eē subtilē vt merito huius impe diat eius euacuatio.ꝛ ab arte ꝛ a nā vt dr pª quar ti c°.de cura putridaꝝ i generali ꝛ p igrossationē ꝑparet expulsiōi q̄ fit citius in hyeme. Aliter 1ᵉ vr mihi rn̄dēdū supponēdo ꝙ lꝫ mltitudo mē pos sit eē cā breuitatꝭ morbi salubris p accn̄s ad crisiꝫ intēdēdo tn̄ vt plurimū multitudo mē i morbo sa lubri facit morbū lōgū. 2° suppōit ꝙ lꝫ aliqs hu mor putridus peccat nia subtilitate.tn̄ vt plurimū humores digerēdi indigēt subtiliatiōe ꝛ ita vt plu rimū a grossiori mā alijs pibus lōgior pēdet mor bus vbi fuerit salub. 3° supponit ꝙ i morbis mor talibus aut sp aut plurimū fortitudo virtutꝭ est cā lōgioris morbi.ꝛ eꝯ i salubrib⁹ cā breuioris. 4° ꝛ vlti° supponit ꝙ in hyeme vt plurimū virtus est fortior q̄ȝ in estate ꝛ humores plures ꝛ grossiores q̄ȝ i estate. Ex hijs seqt ꝯ° vt plurimū duob⁹ morb mālib⁹ exn̄tibus equalibus i hyeme ꝛ estate: lōgi ores sūt morbi hyemis q̄ȝ estatꝭ.pꝫ qr.vt plurimū ex grossioribus humoribus ꝛ minus mobilibus ꝛ ꝯiūgunt virtuti fortiori.iõ plurimū si sūt salubres sūt tardiores pp humoꝝ imobilitatē.ꝛ si sūt mor tales sūt tardiores pp virtutꝭ fortitudinē ꝛ hoc vlt galus in ꝯmēto de imālibus āt n̄ oꝫ dicere.qr ga. intētio manifesta est de mālibus vt pꝫ ex ꝓbatōe Ad argumēta pncipalia. Ad pᵐ pꝫ rn̄°.qr ethi ca nõ ē morbus mālis. Ad ſm dr ꝙ appoplia ē diuturnior hyeme q̄ȝ estate vt plurimū.nā in ea si humores minus mobiles. Et iõ si oꝫ liberari tar dius liberabit qr minus indiget euētatiōe cor⁹ in hyeme q̄ȝ in estate.iõ pari stāte suffocatiōe tardi⁹ morietꝭ. Ad 3ᵐ dr ꝙ quartana estiua ē morb⁹ ꝓ portionalis estati cū facilius febriat cor⁹ ex melan colia equali i estate.q̄ȝ in autūpno .aut vere.

# Febreꝫ in spasmo ꝛc.

Ista ē ꝯ° affōi Melius ē febrē supuenire i spasmo q̄ȝ spasmū supuenire in febre.pꝫ qr pmū ē curatiuū spasmi.ꝛ ſm ē signū mortꝭ.ḡ ꝛc. ꝯña nõ et assū̄ᵐ videbit in notatꝭ. Circa affōꝫ nõ ꝙ n̄ q̄ȝli bet fe.supuenire spasmo ē melius q̄ȝ eꝯ. Nā fe.pe stilētialē aut ethicā.3ᵉ spēi n̄ ē bonū supuēire spas mo aut melius q̄ȝ eꝯ. 2° no.ꝙ febris quā ē bonū supuenire spasmo ē fe.plus iuuās dissoluendo q̄ȝ nocumētū sit eius ex altero.huiusmodi āt maxime sūt febres multe intēsiōis quaꝝ calor depēdet nõ a putredine humoꝝ sꝫ a caliditate tā vapoꝝ q̄ȝ spi rituū vt dr i° affō qnte pticule. A spasmo vl tetha no.Cōferūt et fe.putride mltū vt dicet illo 7° affō a quartanis hn̄ti nõ apphēdent valde a spasmo. 3° no.ꝙ hoc nomē spasmus q̄nq̄ȝ sumit large p oi egritudine neruosa imediate lacerti extēsionē ꝓhibēte ꝛ isto° ē cōis ad spasmū ꝛ tethanū.ſo mõ sumit p eo ꝙ dr spasmus.ꝛ hoc mõ sumit ab aui. ſa tertij ca° de spasmo sic. Spasmus est egritudo neruosa qua mouēt lacerti ad pncipia sua ꝛ sunt iobediētes ad dilatationē dr.n.egritudo.ꝛ ponitur loco generis qr oīs spasmus ē egritudo ex quo in telligit ꝯtra quosdā ꝙ spasmus nõ ē motus ꝯtra tractiōis lacerti aut illud ꝯtractū eē. 2° seqt ꝙ ly egritudo nõ sumit hic i.ꝓprie p accn̄te ꝛ ꝙ illud i tēdat auic.pōt ꝓbari qr hoc idē vult gal.in libello de rigore ꝛ tremore.ꝛc.vbi ca° vltimo dixit dicem⁹ ḡ ꝙ cū oēs motus volūtarij videlicet q.s.vi muscu li exercent qn̄ musculus corrugat seu ꝯtrahit ver sus pncipiū ꝛ radicē eius q̄ȝ obrē ꝯtrahunt mē bra qbus musculi ꝯiungunt. Seqt necessario ꝙ qn̄ accidit egritudo priusq̄ȝ nerui tēdant cābit ab egritudine illa motus in musculo suis motui nāli hoc excepto ꝙ ivolūtari⁹ erit q̄ȝ egritudinē medi ci spasmū vocāt pꝫ.ḡ gal.vocare spasmū cām illi⁹ morbi ꝛ nõ illū motū.ꝛ hoc mõ intelligit auic. Dicit ſo neruosa qr n̄ q̄libet egritudo cāns illā ꝯ tractionē dr spasmus verbiḡ. Appoplia facit ꝯhi musculū sibi vicinū.ꝛ tn̄ ille nõ ē spasmus. Dicit ḡ neruosa ad declarādū ſubm spasmi qr neruus ē dr.3° qua mouent lacerti ad principia sua ꝛ intel ligit ꝙ mouent vel moti sūt.ꝛ immutato eē tenen tur. Nā nõ oꝫ i spasmo illos lacertos moueri sꝫ suf ficit eos eē ꝯctos pp illā egritudinē ꝛ ita teneri. ꝯ hn̄t āt lacerti vlus suū pncipiū.qr illa ē eoꝝ nālꝭ ꝯ ctio.ꝛ iõ accidēte cā ꝯctiōis n̄ pn̄t ad opoᵐ ꝯhi. Diciturquarto ꝛ sunt iobedientes dillatatiōi ad declarandū ꝙ multotiēs ꝓpter egritudinē neruo sam lacerti ꝯtrahunt nõ tn̄ remanēt inobediētes

dillatatiõi vt p3 sepe in rigore ꝛ iectigatiõe in qb⁹ stante obediẽtia nõ dicimus esse spasmũ. ¶ No. 4.° ꝙ duob⁹ mõis in genere merito dispõnis hũiditatis neruoꝝ ꝯtingit neruos accurtari. ꝛ p ꝯñs ipsos ꝛ lacertos ꝯtrahi vno mõ ꝓpter humiditatẽ imbibitã poris longitudinalib⁹ extendentẽ neruũ ſm latitudinẽ ita vt ꝯtrahat̃ i longitudĩe. alio mõ ꝓpter defectũ radicalis humiditatis nerui merito cuius ꝯtrahit̃ ꝛ corrugat̃. ꝛ hoc exemplũ secũdũ gal. loco allegato videre possum⁹ i cordis instrõꝝ musicaliũ que cũ extense tenent̃ ꝓpe ignẽ aut i sole aut in vẽto septentrionali rumpunt̃ ꝛ pariter cu3 tenẽtur i australi vento ꝛ hoc q2 in primo casu pp exsiccatiõem cõtrahunt̃. in scõo ꝓpter plenitudinẽ hũiditatis. ꝛ sic oĩs spasmus ꝓportionatus ad mãm ẽ aut de inanitiõe vel siccus ꝙ idem ẽ aut d repletiõe. ¶ Cõtingit aũt spasmũ aliñ fieri nõ proportionatũ ad mãm ꝛ ẽ cum ꝓpter dolorẽ i neruo cõtingit via ꝯpassionis neruũ ꝛ lacertũ cõtrahi versus suũ principiũ. Quinto nota ꝙ aliñ iste tres cãe concurrunt ad eãndum spasmũ. aliqñ due ex eis. aliquãdo vna. ¶ Sed tamẽ est dubiũ. pono ꝙ siccitas cõcurrat ꝛ defectus radicalis humiditatis simul cum habundantia humiditat̃ extranee ꝛ cõcurrant equaliter. ¶ Utrũ dicetur spasmus d inanitione aut de repletione. dr̃ ꝙ debet dici spasmus de innanitione ꝛ repletione simul. Et posset etiam sigillati dici spasmus de repletõe ꝛ spasm⁹ de inanitione vnde nõ sũt contrarij isti duo ¶ Secundo dubitat̃. pono ꝙ spasmus fiat ꝓpter dolorem ꝛ ꝓpter plenitudinẽ ita ꝙ nulla illaꝝ cãrum p se sufficiat ad spasmũ sed ãbe sufficiãt. vtrũ debeat dici spasmus de repletiõe ꝛ ꝓportionatus ad mãm aut nõ ꝓportionatus. ¶ Hic puto ꝙ debet dici ꝓportionatus ad mãm. nã est factus ꝓpt mẽ multitudinẽ q2 illa nõ sufficeret sine dolore nõ d3 aũt dici nõ ꝓportionatus q2 negatio negat totu3 ¶ Sexto no. ꝙ nõ obstante ꝙ fe. sit calor extrane⁹ tamẽ subtiliat ꝛ dissoluit nõ tantũ nãlem humiditatem sed ẽt extraneã. ꝛ iõ fe. superueniẽs spasmo de repletiõe ip3 curat resoluendo eius materiam ¶ Septimo nota ꝓpter fe. fortes fieri spasmũ põt aũt hoc dupl' ꝯtigẽ. vno mõ q2 mẽ mltũ eliquãt̃ a febrili calore ꝛ fiũt penetrãtes p neruos p quos ꝑus nõ penetrabãt ꝛ talis erit de repletiõe. qñq3 aũt ꝛ hoc ẽ ut plurimũ spasmus cãtur a fe. q2 pp fe. dissoluit̃ hũiditas radicalis neruoꝝ ꝛ exsiccãt̃ ꝛ iõ cõtrahunt̃. ꝛ hoc ẽ de inanitiõe ꝛ iste ẽ malus valde imo cum est ꝯfirmatus ẽ incurabilis. ꝛ de illo maxĩe verificat̃ affõ ¶ Ex quib⁹ colligere possumus verificatiõ3 affõi q2 fe. supueniens spasmo humido ẽ bona sit cam cura eius. sed spasm⁹ superueniẽs febri cõiter est siccus ꝛ iõ ille sigt ut plurimũ se esse mortalẽ. quare aũt spasmus de inanitione sit incurabilis videbit̃ in qnta pticula ꝑpe. ¶ Octauo no. ꝙ spasmus de repletiõe qñq3 est vl'is toti corpori vel quasi toti ꝛ tunc licet medico ꝓuocare fe. nam nõ vr̃ calefactio ita bene cõicari toti. alio mõ sicut ex fe. quãdoq3 aũt spasmus est particulariter in nõ determinato membro ꝛ tũc possumus cum vnguẽtis ꝛ emplastris facere curã sine fe. ꝓuocatõe. Et ad hoc sit solutũ ad dubiũ vtrũ licet medico in spasmo de repletiõe ꝓuocare feb. ¶ Et vltimo no. ꝙ thetanus qñ3 est duo spasmi. quãdoq3 est aliquo spasmo ꝓprie dicto ꝙ qũo cõtingit vide scõa tertij cap. de thetano. ꝛ dicam in affõ. qcunq3 a thetano. silẽm aũt sniã3 huic affõ hẽmus scõa tertij loco allegato. ampliat̃ ẽt ad palesi3 ꝛ alias egritudies neruoꝝ de repl'one factas

¶ **In sequentibus** In isto comẽto gal. facit tria primo põit vnã distinctionẽ. scõo v'ificat qũo fe. superueniẽs spasmo humido est curatiua eius. tẽio qũo spasmus sequẽs fe. est mortalis. ibi 2ª. si sano ibi 3ª. si superuenerit. De prima dicit ꝙ ypo. dicit infra. s. in particula qnta ꝙ spasmus quidã est de repletione. qdã de inanitione. De scõa dicit ꝙ si sano spasmus subito. i. valde cito supuenerit necesse est illum esse de repletõe cui⁹ cã sunt hũores frigidi ꝛ viscosi replentes ipsum mẽbꝝ cuius ẽ spasmus ꝛ istis talibus supueniat fe. acuta. i. multi caloris dissoluũtur isti hũores ꝛ calefiunt qbus nerui sunt repleti. ꝛ supple ita. curat̃ spasmus. De parte tertia dicit ꝙ si superueniat alicui fe. acuta vl' p acuta tunc ab ea totum corpus desiccat̃. ꝛ iõ si in tantum desiccatur vt inde sequat̃ spasm⁹ hoc erit malum ꝛ mortale q2 neruus multũ staret ad sanãdum ꝛ morb⁹ est magnus cũ ipediat hanelitum. Et iõ si nõ finit̃ breuiter virtus nõ tolerat ꝛ necese est ꝙ mors sequatur. ¶ Nota circa hoc ꝙ q2 difficilius est ꝯsumere humiditatem nerui substãtificã ꝗ̃ replere accñtali humiditate iõ q̃libet neru⁹ facilius cadit in spasmũ de repletiõe q vocat̃ hũidus. Ex quo sequitur ꝙ spasmus humidus est proportionalis neruo ꝛ nõ siccus. sed de hoc ifra ꝛ q2 nõ põt neruus ita substantifice rehumectari sicut exsiccari vt dixi in qõne de digõne. iõ spasmus siccus ꝯfirmatus est incurabilis. s3 infra particula quinta magis diffuse dicetur.

## Non secundũ rõnem.

n In isto affõ ypo. intẽdit istã ꝯ°nẽ q ꝓpt signa bona vel mala apparentia nõ ſm rõnem non o3 medicũ multũ spare nec multũ timere sup infirmo. Conclusio ꝓbat̃ q2 talia signa bona aut mala nõ ſm rõnem apparentia nec pseuerãt nec minorant̃. sed p talia nec est multũ sperandum nec multũ timẽdũ vt cõstat ꝫ. ¶ No. circa hunc affõm. quosdã p signa nõ ſm rõem apparẽtia intelligere illa q nõ fiũt a cã illoꝝ signoꝝ nãliter factia. ꝛ ecõntra p talia ſm rõem apparentia intelligere illa q sequũt̃ cãm eorũdẽ signoꝝ nãl'r factiuã. qui iudicio meo nõ intelligũt bene. nã talia signa siue bõa siue mala apparẽtia hẽnt cãm a qua nãl'r depẽdent al'r nõ essẽt. S3 iõ dicãt̃ talia nõ ſ3 rõe3 apparẽtia q2 pẽdẽtia a cã nõ pseuerãt factia ꝛ huic itellectui bñ ꝯsonat affõ⁹ ꝛ comẽtũ. ¶ Nota secundo principaliter multis mõis con

tingere alleuiatioꝝ nō pcedentē a cā ñ pseueranter factiua. primo ꝓpter mãe difformitatē q₂ mã subtili resoluta anteq̄ꝫ grossa accendat᷑ vī flãa minor. 2º rōne pmutatiōis mãe vt cū est īgnātia ₇ ē cum mã ad piplemoniā interi dū mã est in venis nō tā tuꝫ ledit sicut qñ erat in loco apatis. tertia ꝓpter caloris nālis resolutiōem cū quo vī qeſ ab accidētibus sequētibus flōiaꝫ. quarto ꝓpter vltimū conatū virtutis. vnde in sincopi ꝓpter mortē leuant caput. quito ꝓpter astralē influxum diu nō durātiuū sicut qdā sunt quoꝝ luna fuerit dies q in certa lune quadra melioranᷓ. ₇ in ālia pseuerante cā morbi deficiunt vt vidimus in dño Laurētio veneto q luna exñte ad angulū noctis fiebat sine sēsu ₇ cum pueniebat ad punctū medij celi ita prosperabitur vt medici q nocte eū nō videbāt nullo mō putabāt eum ḡuiter egrotare vſqꝫ ad diem penultimū vite in egritudie sua. sexto ꝓpter stupefactionē vt in colica ₇ alio dolore cū medicina stupefactiua. septimo ꝓpter coartationē ₇ cōgelatiōm materie in loco ꝓpter approximationē opiatoruꝫ sicut in dissinteria approximato filonio. octauo ꝓpter accñtia aie ₇ multis talibus mōis possumus ymaginari cās tales. Ex hijs patet veritas affōi. quo ad cōclusionē ₇ eius ꝓbationem.

Omnia de hiis. In isto comento gal. fāc quattuor. primo remittit nos ad aliū librꝫ. scōo exēplificat de pte pma ꝯnis. tertio exēplificat de secōa parte. quarto iteꝝ remittit nos. ibi 2ª. in magno ibi 3ª. similiter. ibi 4ª. Quod qualr. De prima dicit se oia rōnabilꝫ dicendi ₇ de istis dixisse in li. de crisi. De scōa parte dicit ꝙ si in magno ₇ forti morbo fiat alleuiatio nō p̄cedente purgatiōe aut vomitu aut egōne aut sudore aut apate aut fluxu sanguis ₇ nō appentibus signis digōnis non confidere illi aleuiationi q₂ cū non appareant signa digōnis ₇ euōnis illa nō cōtingit nisi a cāis nō pseuerāter ita factiuis. De tertia parte dicit ꝙ apparentibus signis perfecte digōis in vrina ₇ egōnes puto q̄ꝫuis infirmus icidat difficultatē haneli tus aut mētis alienationē aut duriciē. i. intēsiōeꝫ fe. ₇ virtutis ꝓsternationē nō oꝫ despare. naꝫ illa nō diu sūt apta pmanere ₇ multotiēs sīgnt crisiꝫ futurā laudabilē. De parte quarta dicit ꝙ qualr cognosci⁹ ista signa significare crisiꝫ laudabileꝫ ₇ qualiꝰ puidētes pnūtiemus dictū ē in liº. ō crisi.

Febricitātibus non ₇c. In isto affō ypo. intendit istā ꝯclusionē. corpus permanere ₇ oio nō diminui in febricitātibus nō oio leuiter. aut idē corpus magis cōtabescere q̄ꝫ ꝑm rōem. vtrūqꝫ est malum. Conclusio in textu ꝓbaᷓ sic. q₂ pmū istoꝝ significat longitudinē egritudis. ₇ scōm sīgt debilitatē ṽtutꝫ ergo vtrūqꝫ est malum. ꝯº est nota ₇ assumptū declarabiᷓ in notatꝫ. Nota pmo ꝙ illi q dicuntur nō oio in supficie febricitare q non febriunt febre valde leui ₇ modus loquendi methaphoric⁹ ē q₂ superficialia sīt exilia ₇ nō multū resisteñ. sicut ꝓfunditatē ₇ soliditatē hēntia. Scōo nota ꝙ cum dicimus oio nihil minuere corpus nō intelligim⁹ nisi ꝙ nō macresiat notabilꝫ sicut dꝫ corrñdere intensioni fe. Tertio nota ꝙ hoc ṽbum cōtabesceᷓ sumiᷓ hic iproprie ꝓ macresieri. Quarto nota ꝙ tūc dicim⁹ magis q̄ꝫ ꝑm rōnem aut magis pmanere cū ē maior macrefactio aut extenuatio q̄ꝫ in corpe mediocris dispōis in sua etate debeat ēe stātibus eisdē cāis dissolutiōis aut qñ est notabiliter minor. Quito no. cās dissolutōis effectiaſ ēe multiplices. quedā eni sīt nāles vt ꝯplexio calida. quedā nō nāles vt aer calid⁹ ₇ cibi calidi. ₇ quedā p̄ternām vt egritudies calide vt fe. Ad recte igiᷓ iudicandū ꝯsiderātur oia q hēnt facere macrediné in tāto vel tāto tpe. ₇ tunc si vī minus macrefactus febriens q̄ꝫ deberet mediocris hō silibus cāis tūc iudiceᷓ longū morbū mō stati dicendo. si vō magis dicatur virtutē esse defectā. Sexto no. ꝙ multitudo humoꝝ ₇ grossicies eoꝝ ₇ densitas poroꝝ ipediūt resolutionē. nam humores ꝓpiq̄ se i uicē iuuāt ad resistendū dissolutōꝫ. Unde videm⁹ ꝙ aqua i cacabo calefit ₇ notabili tpe bulit āte q̄ꝫ notabilꝫ qui ab eis dissoluaᷓ cū est multa eadem dispersa cito dissoluiᷓ anteq̄ꝫ tantū caloris recipiat igiᷓ. si videm⁹ corpus min⁹ dissolui q̄ꝫ sit rōnabile est q₂ multū resistūt hūores eius dissolutioni ₇ hoc erit ꝓpter eoꝝ ſritatē aut grossiciē aut ꝓpt eoꝝ multitudinē q oia morbi sīgnt lōgitudinē. ₇ sic appet ṽificata pma ps ꝯclusionis. Septimo no. ꝙ ꝯpō rara ē cā cite ₇ multe dissolonis pp modicū resistere cāis dissoluentib⁹. itē ꝯtigit corpus macresieri ex defectu restauratōis nō ex fortitudie dissolutōis. ₇ iō si cāis p se solutis corrñdet maior dissolutio q̄ꝫ sint apte facere i corpe mediocris dispōnis. ₇ hoc ē pp paucitatē resistētie corpis cāis ₇ qōcūqꝫ istoꝝ fuerit sīgt ṽtutis debilitatē in colorādo morbi ipssioneꝫ aut in releuādo a nocumēto. Ex quo pꝫ ṽificatio fe ptis. scōo pꝫ q stat alicui⁹ hois humidū multo veloci⁹ dissolui q̄ꝫ alterius ₇ ipm min⁹ extenuari. silꝫ āt sniaꝫ huic totalꝫ colligim⁹ scōa quarti cap. de signis lōgitudis morbi

In hoc affō. In isto comēto gali. tria facit. pmo expōit affōm lrālr. scōo dat cās certificātes affōm. tertio limitat supponēdo p̄cipue scōā ꝯnē. ibi 2ª Bonū esset. ibi 3ª. hijs subintrare. Circa pmā ptē dicit quatuor. pmū ꝙ cū ypo. dicit febricitātib⁹ nō fortiter illud nō dꝫ sūmi absolute sed cū additōne q addit staiꝫ nec oino i supficie ita ꝙ h totū sit ſbm copulatū febricitātib⁹ nō fortiter nec oio i supficie Nā si dixissꝫ absolute febricitātib⁹ nō fortiter oio nihil minuere corpus malū illud dictū apꝓbaᷓ eē falsū. sic ꝯtigit aliq̄ꝫ febrē nō fortiᷓ i tpe hiemis plēitudinē laudabiliū hūoꝝ exñtiū ₇ cor⁹ nō miui ē signū ñ ēe malū sꝫ si fe. ñ sit oio ōbil. h erit malū Dicit secundo ꝙ si aliqs minuatur plus q̄ꝫ oꝫ. i. extenuatur plus debito. hoc est malum gnāliᷓ taꝫ in forti febre q̄ꝫ i debili q₂ oī mō sīgt defectū ṽtutꝫ

Dicit tertio ꝙ hoc dictū cōtabescere sumit hic im proprie. nā tabes signat cōsumptioꝫ humoꝝ nimiaꝫ valde ⁊ cōfirmatā siccitatē. hic aūt signat oēꝫ extenuationē. Dicit 4° ꝙ bene addidit yp. magis eo ꝙ ſm rōem ad hoc vt taliter intelligat febricitātibus nō fortiter supple nꝫ oīo debiliter si corpus āt ꝑmaneat plusq̄ꝫ oꝫ est malū. ita ꝙ li. magis eo ꝙ ſm rōem referatur ad vtrūqꝫ. nā si macrefiat vel permaneat plusq̄ꝫ oꝫ vtrunqꝫ ē malū. ¶ Et tu circa hoc comentū ꝯsidera ꝙ littera iuenitur sepe cōrupta q̄ oꝫ esse ista. In hoc loco dicit ꝯdictionalr nō fortiter q₂ absolute si dixisset febricitantibꝰ nō oīo fortiter ꝑmanere ⁊ in supꝑficie ⁊ nihil minuere corpꝰ ⁊c. ſlm cōprobaret esse. ¶ Bonū āt ēet. Hic verificat assignādo cām. ⁊ diuiditur in sex ptes. pᵒ ponit pābuluꝫ. 2° enuāt cās facientes extenuatoꝫ 3° declarat q̄uō ſm istaꝝ cāꝝ varietatē variat extenuatio. quarto mouet ⁊ remouet dubiū. q̄nto ostēdit q̄uō se hꝫ extenuatio sequēs dictas cās in signo. sexto verificat conclusionē ſcdam. ibi 2ª. oꝫ i q̄ꝫ. ibi 3ª. si enim febris. ibi 4ª. si nō in febricitātibꝰ. ibi 5ª. ⁊ nullo hoꝝ. ibi 6ª. si vero in ꝑcedētibꝰ. De prima dicit ꝙ esset bonū ypo. posuisse istorum cām ꝙ nō fecit ꝓpter breuitatē. sed gal. ꝓmittit se explanatuꝝ. De pte ſcda enuāt decē faciētia extenuationē ⁊ tu lege. De tertia dicit q̄nqꝫ. ⁊ ꝑmo ꝙ maior febris est magis extenuatia. dicit ſcdo ꝙ merito etatis pueri ⁊ decrepiti magis extenuāt diuersis tñ de cāis. pueri ꝓpter fortitudinē dissolutionis q₂ sunt multū molles. decrepiti pp debilitatem virtutis restauratie. de tertio ꝙ tpa ⁊ regio ⁊ aer si sint calidi ⁊ sicci extenuant cito. ecōtra si sit frigidi ⁊ hūidi. dicit quarto ꝙ ꝺ euōne sensibili. s. p flōiam aut farmacū aut a nā nō oꝫ dicer ꝙ extenuat q₂ hoc sciūt ēt vulgares. dicit q̄nto ꝙ ideꝫ facit nimia abstinentia ⁊ tristitia ⁊ nimius motus. oīa enim ista calefaciūt ⁊ exsiccāt. ⁊ iō extenuant. ¶ De quarta dicit opponēdo ꝙ nimius motus nō est cā dissolutiōis in febricitātibus q₂ ipsi q̄escunt in lecto. Et soluit ꝙ quādoqꝫ mouent multū. vt si q̄s ex̄ patriā incipiat febrire ⁊ velit repatriare. aut si in febre patiatur alienatioꝫ ꝓpter quā ingeretur ⁊ mouet in lecto. isti enim tales necesse ē vt extenuentur. De pte q̄nta dicit ꝙ ista ꝓ quāto faciunt extenuatoꝫ nō sunt signa debilitatis virtutꝭ. sed q₂ habent ista hoc facere cum virtute quātumcunqꝫ forti sed tamen ista macrefaciendo sunt cā q̄r virtus debilitat q₂ sicut macrescit corpꝰ ita virtus minuitur. ¶ De sexta pte dicit ꝙ si plꝰ minuit .i. extenuat corpꝰ q̄ꝫ oꝫ ſm ꝑdicta tūc significatur ꝙ ē ꝓpter defectū virtutis nō restaurātis vt oꝫ sicut diximus de decrepito. ⁊ cā ē q₂ nulla assignari pōt cā huiꝰ maioris macilentie. ⁊ hoc ypo. intēdit ¶ Hijs sub inferre. ¶ Hec est tertia ps in qua vult supplere cōclusionē ſcdam ⁊ affōm quodāmodo limitare. ⁊ dicit in ea quatuor. Primum est ꝙ ipse vult hic dare cās ꝓpter quas corpus paratum est multū diminui alias a ꝑdictis. ⁊ si due. vna est subtilitas humoꝝ q̄ corpus facit passibile faciliꝰ. ſcda est poroꝝ aptio q̄ idem facit. ⁊ iste due si ꝯiungāt sī cāe velocis diminutionis. i. dissolutionis q̄ vocatur a medicis dissolutō occl̄ta q₂ resolutio fit i vaporē insensibilē. Dicit ſcdo ꝙ ꝯtraria istoꝝ sī cā quare corpus ꝑmanet nō extenuatū. s. grossicies hūorū ⁊ poroꝝ densitas. Dicit tertio ꝙ h voluit ypo. dare intelligi cū dixit hoc vero longitudinē egritudiꝭ signat dimittēs oppositū. i. nō ponēs significatū ex ꝑesse opᵐ significato nimie extenuatōis quod significatū oᵐ est exꝑmendū ꝓ quo exꝑmendo. dicit quarto ꝙ hoc oᵐ est hic ponēdū ita vt dicat sic febricitātibus fortiter si superficies corpis ꝑmāeat vel minuat plus q̄ꝫ oꝫ malū est ꝑmanere plusq̄ꝫ oꝫ facit ꝯstipatio poroꝝ ⁊ grossicies humoꝝ ⁊ coꝝ multitudo. ⁊ iō significat morbi longitudo. sꝫ minui plus q̄ꝫ oꝫ aut facit humoꝝ subtilitas aut pororū raritas aut sola virtus defecta. Et iō secunda pars ꝯ°nis si oꝫ exꝑmi cōplete dicatur cū isto suplemēto cum quo tñ stat ꝙ semp signat defectū virtutꝭ vt ꝺ dixi. ⁊ ex h vltio dicto collige descriptōm eiꝰ ꝙ ē minui plus q̄ꝫ oꝫ suppositā i exꝑnoē affōꝫ

# Incohoantibus morbis ⁊c.

ypo. in isto affō intēdit duas cōclusiones ⁊ sic diuidi tur in duas ptes. 2ª ibi. in statu vero. ꝑma ꝯclusio. si oꝫ mām in morbo euacuare bonū est euacuare i p̄ricipio. pᵒ. ex tali euōne reddit virtus fortis sup̄ residuū digerendū ⁊ expellendū residuū ⁊ minus molestare pōt q̄ꝫ mā tota. ꝗ. assumptū stati declarabit. ¶ Circa affōm no. p̄rio ꝙ p̄ricipiū sumit hic ꝓ vno quatuor tpꝝ vliū morbi. ¶ No. secūdo nō esse intentioꝫ ypo. qꝺ gn̄aliter in ꝑncipio morbi sit euacuādū sꝫ vult ꝙ q̄nꝫ ē euacuandū nō obstante ꝙ simus i p̄ricipio. vnde non repugnat hoc ei qꝺ dr̄ ꝑma pticula affō. xxij. s. digesta medicari. Est igit sensus iudicio meo ꝙ si oꝫ euacuare ante crisim tunc est melius euacuare in principio. ⁊ iō dixit si qd vr̄ mouendū. i. si medicus iudicat ꝙ oꝫ euacuare ante crisim tūc mouendū est incohoantibus morbis. Ex tali eni euōne sic facta tūc maiora sequūt iuuamēta ⁊ miora nocumēta q̄ꝫ si fiat euacuatio in alio tpe. ¶ No. tertio ꝙ ante digōem nō est euacuādū nisi mā sit furiosa ꝑꝑe vel iproꝑe aut sit talis ꝙ in ea nō expectat digō sicut in sanguie. est aūt mā furiosa ꝑꝑe q̄ñ ꝑ manifestā qualitatē. s. caliditalē ⁊ pp subtilitatē ⁊ lenitatem est plurimi nocumenti ⁊ mobilis de mēbro ad mēbꝝ. iproprie aūt dr̄ furiosa aut pp multitudinē aut pp locū aut ꝓpter venenositatē ⁊ occultā qualitatē talē ꝗ oꝫ euacuare non expectādo digestionem vt dicitur prima particula affō. xx°. ¶ Quarto no. ꝙ in principio nō multū velociter digeritur mā ⁊ virtꝰ nō multū est debilitata sicut in ꝓcessu. ⁊ iō ꝑ euacuationē factā in ꝑncipio licet mā agitet nō multū fit ipedimentū virtuti digestiue quippe que nō velociter digerebat. Item licet aliquid de bono euacuet virtus tñ cōstans multo melius pōt tollerare q̄ꝫ debilis, itē ideꝫ hūor pec cās in p̄ricipio ⁊ si ꝑmisceat cū bono tñ nō tantū

facit nocumentū sicut postea qñ magis maligna/tus est. ¶ Ex hijs pꝫ ꝙ cum post ante digōem fit virtus debilior ⁊ mā malignior ⁊ digō velocior ꝙ peius ē posterius euacuare ꝙ̄ in pricipio. ⁊ p ꝯñs bonū est in pncipio euacuare vt dictū est. ¶ Quin/to no. ꝙ alñ in principio ꝯpetit euacuatio eradica tiua qñ. s. mā fuerit ꝑpe furiosa aut venenosa aut i loco pp qđ mortis subite iminet periculū. sed quā do mā sui ꝗ̄titate multa indicat de euacuatōe āte digōnem tūc solū minoratiue euacuet. ⁊ hoc ē ꝙ cōiter magis cadit in pctica. ¶ Sexto ⁊ vltio no. hic esse mentionē de mā ꝑpria morbi ⁊ nō de ma teriebus cōibus. ¶ In statu. ¶ Scđa ꝯclusio est ista. in statu morbi. s. ante cōplementū digōnis nō est. mā euacuāda. p^s. qꝛ virtus tūc est intenta di/gōni ⁊ mā tunc est maligna multū ⁊ virtus ē mul tum debilitata. ergo tunc mā nō est euacuāda. pꝫ ꝯñā qꝛ ex euacuatiōe virtus diuerteret ab ope ⁊ sic multū esset ipedimentū. 2° mā cū bono per/misceret ⁊ qꝛ multū malignata ē iō multū inficeret plus ꝙ̄ in pricipio. 3tio virtus ē debilis ⁊ ipressio nē multo difficilius tolleraret. ¶ No. pmo ꝙ sta/tus hꝫ duas ptes. vnā in qua digō cōplet ⁊ ē pria scđam in qua fit crisis aut in qua nō facta crisi nā separat ⁊ minorat a corpe insensibilr tñ valde no tabilr mām morbi. ¶ Ad ꝑpositū quo ad primā partem bonū est hēre silentiū ꝑpi cās dictas. sed vbi nā nō facit crisiꝫ. in scđa pte ⁊ ꝯstat ꝙ de ꝯple mento digōis mãe tunc mā est euacuanda in ꝑa p te status. ⁊ hoc voluit aui. prima quarti cap. de cu ra putri. in gnāli cū dix. ⁊ cū nā nō mouet. moue tu hora motus ei⁹. ¶ No. scđo ꝙ vbi sit mortalis e grittudo oio nō oꝫ in pncipio euacuare qꝛ medic⁹ circa illos nihil oꝫ agere imo dimittere vt infamiā fugiat vbi morbus esset valde diuturnus. Cōcor/dia affōi ēt colligit prima quarti cap. de cura put. in gnāli. Utrꝫ autē sit in pncipio euacuandū dis/putatū est satis in prima particula affō. 22°.

¶ Quia de causa. In isto cometo ga. tria facit. prio ostē dit habitudinē istius affōi ad sequentē. scđo ponit ꝯdictionē reqsitā ad veritatē affōi. tertio verificat seruata cōdictiōe. ibi 2ª. silr ⁊ i pncipio. ibi 3ª. quo rum nullū. De pria dicit ꝙ cāꝫ illius dicti ponꝫ i affō sequenti in quo p omnia que dicit ibecilliora oportet intelligere accñtia sed cām illa accidentia facientē oꝫ esse in statu minorē si morbus ē salubs sed de hoc ifra. Silr ponit cōdictōeꝫ requisitā ad verificandū di. ꝙ dictum eius ꝙ in principio debꝫ euacuari. dꝫ intelligi in morbo salubri. qꝛ nō opꝫ aliquē medicari i quo virtus sit defecta defectōne mortali saltem cum pmissione salutis. sed p hoc vi de in affō 8° pme. Sed si morbus sit salubris tunc intelligat illud quod dicit hic ypo. ꝙ faciam⁹ aut p flōiam aut exhibeam⁹ fortē farmaciā. ¶ Quorū nullum. ¶ Hic verificat affōm di. ꝙ nullū istorum s. flōia nec farmacia est admistranda i statu qꝛ tūc virtus est tota itenta coctioni. i. digōni mãe vt dic tum est in libro de crisi. imo oꝫ adiuuare in dige rendo ⁊ nō euacuare cū flōia nec farmacia sed in initio morbi oꝫ hoc facere vt nā adiuuet ad dige rendū residuū ⁊ corpus alleuiet. sed in statu nō ē sic faciendū qꝛ virtus aialis multū laborat ꝗuis in statu virtus nālis qescat qñqꝫ. ¶ Circa hoc co mentū no. pcipue de hoc vltio dicto ꝙ multiplr ex ponitur. nā quidā dicunt ꝙ virtus aialis laborat eo ꝙ ꝑpter mãe agitatōꝫ ⁊ multitudinē vaporuꝫ eleuatorꝫ fiunt crises sensationes ⁊ dolores. sꝫ qꝛ in secunda pte status digā mā nā non multū agit vt nālis virtus iō tunc dicim⁹ eā qescere. Sed mi hi nō vr̄ ꝙ istud stet qꝛ virtus expulsiua laborat sꝫ illa est virtus nālis. ergo virtus naturalis laborat Aliter ergo dicūt alij ꝙ cū digestia alterat digōne nō ipediente virtutē nāliter multū a suo ope. ⁊ iō ꝯtinue ꝑceditur post meliorādo. lꝫ pro tunc mul tum ledat operationes virtutis aialꝭ.

¶ Circa principia ⁊c. In hoc affō ypoc. intendit duas ꝯclusiōes ⁊ ꝭm hoc didit in duas partes. ibi 2ª. Circa statū. pria est ista in pncipio ⁊ declinatiōe oia accñtia morbi sī minora. ꝑbatur. in illis tpibus morbus ē mior ergo accña minora. tꝫ ꝯña. accidēs sequit morbū sicut vmbra corpus. In statu vero. ¶ Secūda ꝯ° oia accidētia morbi sī maiora in statu. p^s. qꝛ in il lo tpe morbus est maior ergo. ¶ Nota prio ꝙ pn cipiū status ⁊ declinatio alñ dicunt vniuersalia tē pora alñ pticularia. hic sumit p vli tpe pricipij sta tus declinatiōis ⁊ finis. ¶ Secūdo no. vt supra ꝙ ista tpa aliquādo distiguūtur penes alterationeꝫ mãe. qñꝫ penes accña. hic loqtur de talib⁹ tpibus vt sī distincta penes accidētia. ⁊ hoc mō intelligē do res nō hꝫ dubiū in salubribus de qb⁹ est ꝭmo. cum eni morbus icipit a nō gdu sensibilis lesiōis ⁊ ita terminat. pꝫ ꝙ in pncipio ⁊ declinatōe hoc⁹ distincta accñtia sunt miora. silr cū status quoad accña sit cum labores ⁊ accidētia vltimātur. nō ē dubiū ꝙ in tali sī accidētia maiora. ⁊ hoc loquen do de qbusdā accidētib⁹. ¶ Tertio no. ꝙ cū cōpa⁹ accidentia pncipij vlis ad accidētia status oꝫ itel ligi ꝯpando accidētia partiū status ⁊ pncipij sibi iuicem ꝑportionaliū vt ꝭ pma pticula dictum est Intelligant ergo ꝯ°nes alijs parib⁹. ⁊ hoc mō vt ꝭ prima pticula dixi. credo ꝙ affō⁹ hēat virtutē de oibus accidētib⁹ siue ꝯñtibus ipressionē merito ꝗ̄titatis siue merito malignitatꝭ. ⁊ tenēdo li. oia col lectiue. nā si diuisiue teneat nō repugnat aliqđ ac cidens esse maius in pncipio morbi ꝙ̄ sibi simile i statu. sꝫ licet iste ꝯ°nes sint quodāmō p se note đ statu quo ad accidentia ⁊ de principio ⁊ de decli tione. tamē hic cadit questio.

Queritur vtrꝫ in statu morbi mālis salubs sit morbus maior ꝙ̄ in pncipio quo ad mē digōnem vt vr̄ assumi in ꝑbatiōe cō clusionis. Arguit primo ꝙ sit maior in statu ꝙ̄ in principio qꝛ fe. putrida salubris est ma ior in tali statu. ergo ⁊ aliquādo morbꝰ assumptꝰ ꝑbatur sic. Calor pter nām est maior in statu ꝙ̄ in principio

in pricipio ē talis calor ē fe.ğ fe.ē maior in statu ꝗ̄ in principio.ꝯña tenet.ꝛ assm̄ pꝫ.pº. quo ad tactū qꝛ tūc pulsus ē maior velocior ꝛ frequentior ꝗ̄ in pricipio.ꝛ hanelitus eodē modo:ꝛ silr̄ sitis:ꝛ alia accn̄tia.vt notat experiētia.¶ Po sic talis fe.aliqñ ē in suo intensissimo gradu ꝛ nō in pricipio. ğ oꝫ ꝙ sit in statu:maior pꝫ qꝛ ipsa ē finita.ꝛ minor qꝛ si in principio esset in suo summo gradu sequeretur ꝙ augmentū fuisset in tpe neutralitatis qđ ē falsū ꝛ pꝫ ꝯña:qꝛ ex quo tūc est in maximo suo gradu. alñ creuit ꝛ nō nisi ante.ğ ante principiū creuit ꝛ sic fuit in augmento anteꝗ̄ esset.¶ 3º sic in statu materia faciens fe.actu ē amplior:ꝛ ista ē cā ꝓlon gatiōis poxismoꝝ status vt sumit̄ pº de crisi. ğ tūc morbus ꝛ fe.ē maior.¶ 4º in statu ē maior pugna virtut̄ ꝯtra mā̄ꝫ ꝛ mā ꝯtra virtutē:ğ tūc morbus maior. probat̄ argumētū qꝛ virtus nō magis inci tat̄ nisi qꝛ magis stimulat̄ ꝛ nō magis stimulat̄ ni si a morbo maiori.maior ē gal.pmo huius affō.8º ꝛ minor colligit̄ ex hijs q̄ dicunt̄ de cā crisis.¶ 5º tūc ē morbus maior cū opatiōes sūt magis lese. sꝫ sūt magis lese in statu.ğ tūc est morbus maior: minor pꝫ discurrēdo p opatiōes.nā vitales vt pul sus ꝛ hanelitus in statu sūt magis a tpamēto rece dentes silr̄ appetitus ꝛ digō ꝛ rō ꝛ sensus.sic ğ vi det̄ ꝙ opatiōes magis in statu ledunt̄.¶ 6º apostē ma ē maior morbus in statu ꝗ̄ in principio ꝛ talis morbus est mālis.ğ morbi māles sūt maiores i sta tu ꝗ̄ in pncipio:idē posset dici de opilatiōe ꝛ silibꝰ ¶ Oppositū vr̄ eē gal. in ꝯmento pn̄tis affōi.ꝛ p̄ cipue ſm trāslationē aliā vbi dicit dispō quaꝫ hic sinthomata ꝯsequunt̄ quā egritudinē voco ħ oīo in statibus ē fortior.sꝫ in hijs demū q saluant̄ sūt multo melior ꝗ̄ in principio egritudinis.Et idem sonat in pcedēti ꝯmēto.Et idē videt̄ sentire rabi moyses cū dicit.Egritudo in tpe status de neces sitate ē melior qñ infirmus oꝫ saluari.¶ In hac qō ne faciā tres articulos in pmo ponā qdā ꝑambu la in qbus debēt oēs medici ꝯuenire ꝛ ex illis ōn daꝫ in qua re remanet dubiū.In secūdo articulo ponā opiones Brusiani ꝛ diui: q dicūt morbū eē in principio maiorē ꝗ̄ in statu.In 3º ponā pōneꝫ gentilis cū eius ꝓbatiōe.¶ Quātū ad primū sup pono ꝙ lꝫ qō posset generaliter q̄rere ð oi morbo māli.tñ limittet̄ ad febrē putridā salubrē pēdentē a mā nō reducibili ad benignū:ꝛ hoc dico qꝛ i ea q̄ pēdet a mā reducibili status quo ad digōnē est finis fe.ꝛ ps remississima.¶ Secundo no. ꝙ mē q̄ ponunt̄ cāe fe.putride qdā sūt cāe ꝯiuncte:ꝛ qdā añtes:nec volo ꝙ in oi fe.inueniat̄ mā sub forma cāe añtis vt pꝫ in poxismo vltimo fe.tertiane:aut i tertiana vnici pox. Ille sūt cāe ꝯiuncte fe. q̄ ime diate ꝛ actualiter febrē causāt.ille vero sūt cause añtes q̄ fe.cānt sꝫ nō imediate mē.ğ actu putrescē tes:q̄ aut p se:aut cū alio ꝯstituūt vnā cām imedi atā fe.sūt cā ꝯiuncta:verbiğ.ponc ꝙ in socrate sit vna libra colere sꝫ hodie pp multitudinē istius co lere non posse bene regulari a virtute mouet̄ vna vncia colere ad actū purtedinis dico ꝙ ille.x j. vn cie sunt cā fe.q̄ fit ab ista vna:sꝫ añs.nō.n. faciunt illā caliditatē nisi ꝑ ꝗ̄to sunt cā: ꝙ illa vncia mo ueat̄ ad putredinē:sꝫ illa vncia ē cā ꝯiuncta. Nā ꝗ̄uis ab ea eleuet̄ vapor putridus:tñ totum agre gatū ex mā ꝛ vapore ē cātiuuꝫ caliditatis ꝑternā liter ipmētis in cor ꝛ inducētis febrē: sicut eniꝫ ignis aere calefacto nos calefacit nō p hoc solū ꝙ ignis calefacit aerē.ꝛ aer nos:sꝫ qꝛ ambo imedia te ꝯcurrūt ad nos calefaciēdū sicut due medieta tes ignis se ad agēdū iuuātes. Et tu ex hoc colli ge quomodo nō obstāte ꝙ vapor putridus sit cā ꝯiuncta putride febris:tñ mā actu putrida a qua ille vapor eleuat̄:esto ꝙ nō sit in ꝯcauo cordis tñ ē cā imediata ꝛ ꝯiuncta caliditatis putredinalis cordis:nec ꝓpingor ē in cāndo vapor ꝗ̄ talis mā directe:sicut dato igne sūme applicato alicui cor. medietas illius ignis distās a ꝯbustibili:agit ime diate in ꝯbustibile ꝛ eque imediata sicut ꝓpiqua nō.n.agit in illud ꝯbustibile ꝑ ꝗ̄to aliqd prius vt ꝯstat erudito in nālibus.¶ No.3º ꝙ tā in febribus putridis ꝯtinuis quā̄ interpollatis putridis distiꝰ tpoꝝ vniuersaliū sumit̄ penes mēi alterationē.nā apud doctores eque dicimus ꝙ melia ē digesta in statu quartane interpollate.Sicut ꝙ colera est di gesta in statu causonidis.¶ 4º nota ꝙ ð facto pau cissime inueniunt̄ febres in qbus ab ipso rei initio tota mā cātura actu febrē trāseat ad putredinem. nā in interpollata ꝯstat ꝙ si sit pluriū poxismorū mā q̄ facit 2m̄ poxismū nō fuit mota in primo: qꝛ illa iā ē incinerata.In ꝯtinuis āt ꝓportionalibus pꝫ ꝙ mā fe exacerbatiōis nō fuit mota ad putredi nē in pma incōclusa sanguinea eodē mō.nā i aug mastica plus trāsit in putredinē ꝗ̄ dissoluat̄ in ꝑ augmastica plus dissoluit̄ ꝗ̄ i putredinē transeat i homotena ꝛ qualr̄ secūdū cōem viā. Et videbit̄ idē in discurrēdo p alias.alñ tñ ꝯtingit ꝙ tota silr̄ mouet̄ ad putredinē vt imaginatū ē i tertiana vni us poxismi.¶ 5º no.ꝙ hic trāsitus mē q̄ ē sub for ma cē añcedētis in cām ꝯiunctā nō ē oīo in oībꝰ febribus putridis eiusdē spēi vniformis. in qbus dā ðo plus ꝛ plus de mā vsqꝫ ad statū mouet̄ ad putredinē.in qbusdā ꝯtinue minus. In qbusdaꝫ quasi equalr̄.nā ex quo hoc ē possibile in cōtinua iō videt̄ ꝙ sit possibile in interpollata. Ex hoc pꝫ cā qr̄ aliq̄ fe.sūt iterpollate primū poxismū hn̄tes seuissimū ꝛ q̄ vident̄ in oi poxismo minorari. qdā econtra:ꝛ qdā medio mō quaꝝ diuersitatū cē pn̄t eē plurime:ꝛ pcipue mēi dispō eā ad putredinē ꝑ pans. Ex isto pꝫ ꝙ nō oꝫ in statu quo ad mēi digō neꝫ sp plus de mā eē sub forma cē ꝯiuncte aut mi nus.imo vtrunqꝫ ē ꝯtingens.pꝫ secūdo qꝛ multi tudo mē ē cā maioritatis morbi nō ē dubitādū ꝙ aliqua fe.putrida salubris.ē minor in statu ꝗ̄ i pn cipio.vt paugmastica:ꝛ aliqua maior vt i augma stica.ꝛ aliqua equaliter vt homotena. Et ꝓportio nabiliter nō repugnat simile inueniri in interpol latis qđ vel titulus eius.ğ nō pōt in genere ꝑ vna pte terminari vlr̄ sꝫ vtraqꝫ pticulariter verificat̄ pꝫ iō ad hoc vt res ñ remaneat ambigua. ꝙ oꝫ li

mitari titulū. ꝛ q̄ lā hoc mō limitāt vtꝝ fe. putrida salubris seruās māꝫ ad vnicā expulsionē creticā sit maior i statu ꝙ̄ in aliquo alioꝝ tpoꝝ. sꝫ ēt nō vr̄ mihi bona limitatio q: aliqua talis ē maior aliqua minor. vt pꝫ de augmastica crisi terminalibus. ꝙ si dicaꝛ ꝙ iste nō seruāt māꝫ ad vnicā creticā expulsionē q: ꝯtinue i eis aliq̄d resoluiꝛ de mā tunc nulla erit fe. vsqꝫ ad statū hoc mō reseruās māꝫ cū necessario fiat dissolutio talis mē vt igiꝛ ille limiteꝛ titulus. ¶ No. 6° ꝙ in morbo salubri mā mł totiēs q̄ ē sub forma cē añcedētis ꝛ illa q̄ ē sub forma cē ꝯiuncte multotiēs digeruntꝛ a virtute vnde sicut mā faciens apostema ꝛ actu putrida digeritꝛ ita vt ꝯuertaꝛ in saniē. ita nō repugnat imo de facto ē ita ꝙ mā q̄ ē sub forma cē ꝯiūcte digeritꝛ. Et ṗcipue accidit hoc in cōtinuis i q̄bus mā talis diutius stat añq̄ꝫ incinereꝛ ꝛ dissoluaꝛ pp eꝰ ꝯgregationeꝫ in vno loco. ꝙ tñ i vtraqꝫ possit digō ꝓcedere ex mēte auic. in ṗmo de ꝯiuncta mā. nā prima quarti caº. de cura putridaꝝ in generali: vult ꝙ fedinē laudabile ē humorꝛ faciēs fe. q̄ iā digestus est ꝛ iō cā ꝯiuncta digeritꝛ. vlt ēt ꝙ poxˢ status i quartana sūt mā magis digesta ꝙ̄ in ṗncipio: ꝛ iō talis mē digō facta fuit cū nundū trāsiuisset in cām cōiunctā. in vtraqꝫ ḡ mā pōt ꝓcedere digō. Ego tñ dixi multotiēs: ꝛ nō dixi sp ꝓcedere in istis mēbus digōneꝫ ēt in salubri. nā cū mā poxismi ita putresciat vt oīo incinereꝛ videꝛ verisiłe ꝙ oꝫ venire ad talē dispōnē vt in illa calor nālis nō agat digerēdo. Actus. n. actiuoꝝ sūt in patiēte dispōito ¶ 7° no. ꝙ in febribus putridis salubribus hñtibus māꝫ sub forma cē añcedētis ꝑmanētis illa mā post fe. initiū vsqꝫ ad statū ꝯtinue digerēdo ꝓcedit. Ex quo pꝫ ꝙ post initiū talis morbi mā q̄ de nouo transit ad putredinē ē magis digesta ꝙ̄ erat ṗus alia mā trāsiēs ad putredinē. ꝛ hoc vt plurimū q̄n. s. mā tota in principio fuerit vniformis. nō. n. repugnat imaginatiōi incipe febrē a mā difformi cuiꝰ ps vna sit minus cruda ꝛ nō incipiat putrescere ꝛ alia pars minus digesta q̄ trāseat a ṗncipio in putredinē ita ꝙ mā minus cruda. 2° trāsit ad putredinē ꝛ hoc multū ꝯtingit in flegmatica pp flegmatis diuersitatē vel difformitatē. ex quo pꝫ ꝙ nō oīs digō i mā fe. ē in mā putrida. pꝫ 2° in plurimis mēbus in q̄bus ꝓcedit digō nō ꝓcedere putrefactionē. pꝫ 3° plurimū ita eē ꝙ in mā q̄ ē in statu sub forma cāe ꝯiūcte nō ꝯtinue vsqꝫ ad statū ꝓcesserūt digestio ꝛ putrefactio. Nā in statu quartane mā q̄ mouetur ad poxismādū ē sūme digesta q̄ tñ fe. imo in ṗncipio nō ē putrida nec adhuc p totū tps ṗcedēs putruit. ꝛ ita cōiter in alijs interpollatis ꝛ in ꝯtinuis ꝓportionalibus lōgis ꝛ in ꝯtinua ꝯclusa verisiłe ē. 7° die aut. 14. nihil esse putrescēs de mā que ab initio mota fuit sꝫ totū illud trāsiuit ad putredinē p duos aut tres dies añ diē talē. Seᵒ. 4°. ꝙ lꝫ possibile eēt digōnē ꝛ putrefactionē simul intēdi. tñ ꝓpter hoc nō ꝓbaꝛ putredinē eē maiorē in statu ꝙ̄ in principio. nō. n. oꝫ ꝙ pluri tpe putruit mā q̄ in statu ē cā ꝯiuncta ꝙ̄ illa q̄ ē cā ꝯiuncta i principio nā poxismus principij si durauerit duabus horis iā mā eius ante duabus horis putruit ꝛ si sumus in statu in poxismo eius post initiū p duas horas adhuc ṗcipue tāto tpe durauit putrefactio in illo sicut durauerat in illo poxismo ṗcedēte hora nota ta ꝛ pariter i cōtinuis: Pono. n. ꝙ ṗcipiū sit duorum dieꝝ in fine durauerit putrefactio in mā illa duobus diebus lꝫ si sumꝰ postea in statu forte nulla ē mā q̄ duret tūc duobus dieb̄ꝰ sub actu putredinis q̄n incinereꝛ ꝛ resoluaꝛ ꝛ sic nulla erit mā in statu q̄ i tāto tpe putruerit sicut putruit i ṗncº aliqua. ¶ 5° seq̄ꝛ verā rīā soluēdi istā q̄ōnē nō eē. ex hoc ꝙ putrefactio ꝛ digō pñt simul intendi aut nō quē tñ pūctū putauit gētilis eē clauū istius q̄ōnis ¶ No. 8° ꝙ nō oꝫ māꝫ magis putrefactā esse calidiorē. Nā q̄n mā ē incineratiōi vicina ipsa est multo remissioris caliditatis: ꝙ̄ q̄n multa humiditate ṗticipabat ꝛ tñ tūc ē magis putrefacta q: magis vicina vltimato termino putredinis. sꝫ ꝓ hoc vide in q̄ōne de putredine 3° tegni. Et ex hoc pꝫ: ꝙ ita putrefacta pōt cē mā in principio fe. sicut in aliquo alioꝝ tpoꝝ. nā cū ps mēi incinereꝛ multuꝫ in principio. seq̄ꝛ ꝙ venit ad sumū putredinis. ¶ No. 9° ꝙ plurimis modis ꝯuenit māꝫ putrefieri quoꝝ vnus ē alio deterior. videmus. n. māꝫ fe. q̄nqꝫ putrere in mēbris: putredine q̄ nō ē mēbroruꝫ ꝑemptiua: sicut appet in salubribus ꝛ in māꝫ faciētē apostemata q̄ ꝯueniūt ad saluā exiturā q̄nqꝫ āt putredo mē ē mēbris corruptiua vt pꝫ in empestiomeno cācrena ꝛ similibus. pariter ḡ ꝯtingit in fe. ꝙ quandoqꝫ putredines sūt male mortifere quandoqꝫ āt ꝛ si p eas mā vltimate putrefiat non tamē sūt ita mortifere nec ita maligne: hoc idē cōtingit expientia in interioribus. q̄dā. n. putrefiunt cū sūmo fetore q̄dā vero cū remissiori ¶ No. 10. ꝙ digō facta in mā: ꝛ si nō ꝓhibet putredinē futurā tamē facit māꝫ patā putrere minus maligno modo putredinis ꝙ̄ si nō fuisset digō. Aliter. n. digō in vrina nō eēt nobis signū salutis aut spei. ¶ Undecimo nota ꝙ intiꝫ dū mā putrefit calor nālis ēt agit in māꝫ. ꝛ p actioneꝫ suā ꝙ̄tū possibile ē resistit malignitati putredinis ne. s. malignus modus putredinis induciꝛ. Ex quo pꝫ nō repugnare sił in māꝫ agere calorē nālē ꝛ ṗternāꝫ vt vult gal. ṗma ꝓnosticoꝝ in ꝯmento vltimo. 2° seq̄ꝛ quando qꝫ ista duo agere ex toto vincente nāli calore vt in febriēte ꝯueniēter nutrito agit nālis calor digōnē bonā: nō obstāte actione putredinalis caloris quādoqꝫ vero vincit calor putredinalis vt cū mā ex toto maligneꝛ quādoqꝫ quodāmodo equanꝛ ꝛ tūc seq̄ꝛ vtriusqꝫ effectus vsqꝫ ad q̄d. Et in hoc 3° mō ꝯtingit ꝙ sequaꝛ generatio alicuius rei p digestioneꝫ vt saniei. ꝛ tūc vincit calor nālis: lꝫ nō multuꝫ nec ꝯplete. Quandoqꝫ mā incineraꝛ lꝫ nō trāseat ad malignū valde modū putredis ꝛ i h̄ quodāmō vincit calor nālis quodāmō ṗternām calorem. ¶ Ex hijs ḡ seq̄ꝛ ꝙ in tribus actiōibus caloris nālis nā tādē supat malā māꝫ. vna est cū ꝯplete calor dominaꝛ ꝛ reducit māꝫ ad benignū. 2ª cū per

digestionem factam a naturali calido. materia re ducitur ad vnum non ex toto benignum q est sa/ nies vel res sibi ꝓportionalis que est apta in eius dissolutiõe obedire virtuti. ꝛ in eius expulsiõe, 3º est cuꝫ agenti putredinali calore naturalis tamen calor ꝓhibet ne ad malũ modum putredinis tran seat. licet tandem putredinali vincente in illo ope materia dissoluat ꝛ incineret. nã et calor natural' illius dissolutionem intẽdit. Exm primi sicut si i le ui sinoca sine putredine multa ex potu aque frigi de rectificet sanguis. ita q a virtute ꝓpria ad be/ nignum reducat. Exm fi. vt i apãtibus que ad sa niem ducunt ꝛ in febribus in qbus digesta mate/ ria cretice expellit. Exm tertij. vt in febribus q per paulatinã resolutionẽ terminant absolute nulla facta materiei sensibili expulsiõe: ꝛ sic accidit in oĩ paroxismo salubri fe. interpollate qꝛ tota eius mate ria resoluit ꝛ incinerat pp q fe. cessat a paroxismo ꝑ tunc nisi noua materia supueniat vt prima quarti ¶ Quarto seqt ex dictis aliq̃ esse febreꝫ putridã salubreꝫ ad salutẽ terminãdam: que q̃to materia erit magis putrefacta tãto erit ꝓpinquior sanitati ꝛ fe. remissior. naꝫ dato q vna fe. debeat p paulatinã dissolutionem terminari ad sanitatem. ꝯstat q i fi ne quãdo materie dissolutio ꝯplebit ipsa materia erit magis putrefacta ꝛ magis incinerata q̃ ante ꝛ sꝫ q appropiquabit illi icineratiõi appropiq̃bit termino suo ꝛ nõ esse. Ex hiis oĩbus notatis simil' est colligendũ q in fe. putrida in qua aliqua ẽ ma teria sub forma cause antecedẽtis in illa semper vl q̃ ad statum sp ꝓcedit digõ sꝫ dũmodo sub forma cause antecedentis maneat: sꝫ in ea nõ ꝓcedit, pu trefactio nisi postq̃ trãsiuit in cõiunctam. Et iõ d talibus fe. salubrib9 putridis cadit qõ. Utꝝ suppo sito q a principio materia esset vniformis ꝛ q ꝓce dente digõne in causa antecedẽte sub forma ante/ cedentis manente ꝛ supposito q tñ de tali mate/ ria transeat in cãm ꝯiunctam q in statu quo ad ꝑ tem partibus principij correspõdẽtem precipue e/ qualis quãtitatis talis materiei sit sub forma cau se ꝯiuncte sicut in principio. vtꝝ febris illa erit ma ior in statu q̃ in principio. Scimus. n. ex dictis. q põt esse ita pauca h materia i statu q erit fe. mi nor ꝛ potest esse ita multa q erit fe. maior sꝫ posita paritate stat dubium. Si vero fe. fuerit talis q to/ ta materia trãseat ab ipso principio in causam cõ/ iunctam. sed ita q fe. fiat salubris ꝛ terminet p cri sim. est etiam dubium vtꝝ h fe. erit maior in statu q̃ in principio dũmodo nõ sit facta multa materi ei dissolutio. Et quantuꝫ ad hec duo inueniunt ꝯ trarij modi dicendi precipue. de ƀo qui in sequen/ tibus articulis videbunt. ¶ Quãtum ad ƒm ꝓ in/ tellectu dini ꝛ plusq̃ commẽtatoris aut alioꝝ ip sos sequentium. ¶ No. primo q tempora vniuer salia morbi distinguntur quandoqꝫ penes materi ei alterationeꝫ quandoqꝫ penes accidẽtia morbũ consequentia ꝛ hoc est sepe dictuꝫ vt supra. ¶ Nõ ƀo accidentium inuentorum in morbo. quedam fi unt tantum vi morbi. quedam mixtiꝫ vi morbi aut incitatiõne quadam nature ꝛ sunt accidentia cre/ tica. ¶ No. 3º q licet accidentia nature incitatiõꝫ ꝯsequentia simul cum morbo sunt maiora nõ tam oꝫ morbum maiorem esse directe. Sicut siquis fe/ briens multum se exercuerit licet maiorem habe/ at pulsuꝫ ꝛ velociorem ꝛ frequẽtioreꝫ q̃ alius da tus q se nõ exercuerit. tñ nõ dicimus fe. ꝓmi esse maiorem sed si accidentia sequentia morbum ap ꝓpriate essent maiora. tũc bene oportet morbũ esse maiorem. ¶ No. 4º q in ratione fe. icludunt duo ƒm quoꝝ varietatem potest febs dici maior. vnum est ipsius fe. intẽsio. naꝫ cuꝫ fe. non sit aliud q̃ ca lor qñ est intensior calor ẽ intẽsior fe. alijs paribus ƒm quod ꝯsideratur est preternaturalitas illius ca loris. nam calor non est tantum disconueniẽs me/ rito gradualis recessus a tẽperamento sed etiã me rito mali modi caloris ꝛ alijs paribus ille calor fe brilis qui est magis preternaturã ꝛ est maior mor bus ꝛ maior fe. ¶ Nota quinto q alijs paribus materia digesta si transeat in putredinem minus malã putredinem recipit q̃ non digesta. nam alit non videretur cã qr paroxismi declinationis sunt minus mali. ꝓbat ƀo. qꝛ vbi non sic esset digestio i cã antecedente esset potius nociua q̃ iuuatiua cũ per eã peiori putredine materia putresceret. ¶ Nõ 6º q materia que putrida est si in ea incipit digõ procedere ꝛ magis procedat q̃ putrefactio ipsa fit continue magis benigna ꝛ fit virtuti rebellis mi/ nus hoc patet qꝛ hoc est ratione digõis. ¶ No. 7º. q in morbo salubri continue post principium ma teria que transit in cõiunctam est digestior q̃ illa erat que in eodem morbo prius transiuit in coniũ ctam: ꝛ materia tamen se tota est sub forma con/ iuncte cause tamẽ post principium continue ma gis est digesta. Aliter enim non esset salubris mor bus. Ex hijs sequit ꝯº. q semper cum illis limita tionibus fe. in aliqua parte principij est maior q̃ i aliqua parte status ꝯº. ꝓbatur pluribus medijs ꝑ mo sic materia fe. est minus putrida ꝛ minus dige sta in statu q̃ in aliqua parte principij. g fe. est mi nor alijs paribus. Alm probatur qꝛ si fe. a princi/ pio habuit causam antecedentem quam oportet i statu transire in coniunctaꝫ. illa quando transibit in coniunctam erit magis digesta tempore status q̃ illa que in principio putruit. g in minus malam putredineꝫ transit alijs paribus q̃ illa que in ꝑn cipio putruit. tenet consequentia ex quinta suppo sitione. Si materia tota fuerit ab initio sub forma cause coniuncte cum ipsa continue post initiũ ma gis: ꝛ magis fuerit digesta ipsa erit benignior. Et ideo fe. ab ea pendens erit minor. consequentia te net ex 6º suppositione. Secundo sic in statu talis fe. virtus habet maiorem proportionem super cãꝫ morbi q̃ in principio igitur minus vincitur ab ip sa causa. ꝛ sic minor morbus causatur. 3º acciden/ tia propria morbi in statu sunt minora q̃ in princi pio. verbigra. sit pleuresis sub putrida ꝛ pꝫ q sa/ cta sanie non obstante q materia tũc sit multa aƀ euacuationeꝫ fe. tñ est minor. ꝛ dolor similiter ius

ta sententiā affōi. ¶ Circa saniei generationem. si ḡ ita est in apāte. ita erit in fe. 4° ar̄ τ primo supponitur. ꝙ motus versus terminū ad quē plus sapit naturam termini ad quem quam termini a quo. Secundo supponitur ꝙ in tali motu ꝯtinue plus acquiritur de termino ad quez τ plus perditur ð termino a quo. 3° ꝙ quādo incipit materia digeri tunc incipit infirmus moueri ad sanitatem τ q̄nto magis procedit tanto magis mouetur ad sanitatē ¶ Ex hijs arguitur sic a fine principij vsq̄ ad statum procedit sor. in motu ad sanitatem. ḡ per totū illud tempus continue magis acquirit de termino ad quem qui est sanitas τ plus: τ plus deperdit ð termino a quo qui est morbus: τ ideo cōtinue morbus minoratur vsq̄ ad statum. Et per consequēs est minor q̄ in fine principij. quīto arguitur q2 saltem in aliquo morbo videmus statum quo ad digestionem esse minorez fe. ut in peraugmastica fe. sed hec ratio paucum valet. ¶ Cōtra hanc rationez siue positionem sunt quinque rationes in principio facte. Arguitur etiam sic in apāte cum sanies generatur propria accidentia apostematis sūt maiora. ḡ morbus dum generatur sanies est maior q̄ erat in principio. assumptum patet ex afforismo.

¶ Circa generationem saniei: τ ex consequenti sequitur ꝙ propter statum cum materia est digesta morbus est maior: τ sic non erit maximus in subo illo. Sequendo hanc viam respondetur ad argumenta ¶ Ad primum conceditur ꝙ calor est maior in statu. sed non sequitur. ḡ fe. est maior. nō. n. est ita preternaturam in statu. preterea experiētia patet ꝙ calor in statu est maior cum conditionibus dictis. nam dicam hoc contingere vbi plus valde de materia sit sub actu putredinis. ¶ Ad secundum cum dicitur. aliquando talis morbus est maximus. dico ꝙ hoc est in principio quo ad digestionem materie τ cum infertur ꝙ augmentum fuerit tempore neutralitatis. nego argumētum imo fuit post principium. Et si dicatur morbus nō augebatur imo minuebatur. ḡ fuit tunc augmentuz nego consequentiaz. loquendo de augmento quo ad materie digestionem. vt patet de peraugmastica. Dico igitur morbū non esse maximum in principio sui sed in fine sui pricipij. q2 vsq̄ ad illud nō apparent signa manifesta digestionis. ideo tūc materia est plurimum maligna. sed postea continue melioraẜ. morbus igiẜ crescit in principio: sed post continue procedit discrescendo. ¶ Ad tertium pz ꝙ assumptum est falsum in casu nostro. ¶ Ad 4m conceditur ꝙ in statu est maior pugna virtutis cōtra materiaz. non q2 materia de se magis stimulet sed q2 cum hoc virtus hz maiorem proportionem τ currit proprietas inter materiam digestam τ virtutem merito cuius virtus potest plus conari agere in materiam. Et ideo tunc fiunt fortia accidentia contraria penes que distinguntur a doctorib9 tpa morbi tāq̄ penes accn̄tia. ¶ Ad q̄ntum negatur. assumptū absolute prolatum. Sed si dicatur tūc morbus maior quādo merito sui operatiōes magis leduntur. cōceditur. Sed negaẜ minor nec ħ probatur experientia primo q2 plura talium accidentiuz sunt comunia. fo q2 non videmus bene quid esset quando materia esset eque multa in statu sub forma cause coniuncte sicut in principio.

¶ Ad hanc rationem hic factam dicitur ꝙ dolores non fiunt maiores circa generationem saniei nisi propter solutionem continuitatis que fit tunc q̄n materia eleuatur in cumulū: τ illa solutio continuitatis est morbus nouus. vel dicitur quod ibi ꝯcurrit agitatō materie τ loci ad virtutem illuc multū spm̄ mittentem. vnde τ fiunt pulsus magni τ inð dolor. ¶ Quantum ad tertium articuluz explanādo positionem gentilis i casu nostro sit ista prima ꝯ°. possibile est in materia fe. putride salubris post eius instans initiatiuum procedere putredinem i tendendo. ista conclusio ꝓbatur pluribus rationibus. primo putredo in febribus est similis putredini in apostemate. nam in apāte incipit materia modicum putrida: τ postea intenditur putredo. ḡ pariter in febrium materijs. maior est gal. primo ð differentijs febrium. minor patet. q2 in principio apostematis ad hoc non est tanta putredo quin humor possit nutrire cum facta repercussione materie ille recurrant ad venas. sed quando materia ꝯuersa est ad saniem. tanta est putredo vt nutrire ñ possit. ¶ Confirmatur. q2 in principio febrium sāguinearum: sanguis qui per flobotomiam extrahitur ē rubeus τ sine fetore. Sz si fiat flobotomia in processu non est ita rubeus τ participat fetore. ḡ putredo intenditur. 3° confirmatur q2 fe. potest intendi aliter in primo. ꝓ. sui esse esset summa. ḡ similiter materiei putredo preterea diuersi sunt gradus putredinis in febribus salubribus. ḡ erit possibile aliquem incipere febrire remissiori gradu: τ consequenter intensiori non obstante ꝙ fe. sit salubris imo ita contingit de facto ¶ 2a conclusio possibile est ꝙ precedente putredine intendendo i eadem materia continue ita simul intendatur digestio. Ista conclusio est quasi vigor istius positiōis gentilis. probatur sic positis sufficientibus causis effectiuis τ sufficiēti receptiuo. quāto magis isto° perseuerat tanto magis acquiritur τ erit acquisitum de terminis trāsmutationum. quarum ille cē sunt sufficienter factiue. τ receptiuum est passiuū sed in fe. putrida materia est sufficiens receptiuuz digestionis τ putredinis τ etiam ē causa putredinis factiua puta calor extraneus. τ causa factiua digestionis puta calor naturalis. igiẜ hijs stātibus materia plus cōtinue acquirit de termino p vtrā q̄ causaꝝ intento .s. vna intendit putredinem et alia digestionem igiẜ. ¶ Cōfirmatur fo auctoritate gal. primo ꝓnosticoꝝ commento vltimo. naz sic arguit ibi calor naturalis membroꝝ ē digestiuus τ calor putredinalis est putrefactiuus τ ambo applicantur materie. ḡ unā transmutaẜ trāsmutatiōe participante digōe τ putrefactiōe. vñ si ꝓspiciatur in pri° de differentijs febriū talem trāsmutatiōez q̄nq̄ vocat gal. putrefactionē q̄nq̄ digestionez.

¶Cõfirmat͂ genita ſanie mã ẽ alba. ꝛ non niſi per digeſtionez. igiť digõ ẽ intenta. Similiter eſt ma gis fetida q̃ prius. ğ magis putrida. vñ in iſto cõ mento dicto ita in greca trãſlatiõe dicit. Si vero ſaluet͂ aliqua virtus pmixta fit trãſmutatio a cã q̃ ꝑinãz ꝛ ea q̃ ẜ nſiez putrefaciẽte q̃ ea q̃ ꝑternãz ¶2ᵒ principalr aŕ ſic ſupponẽdo pᵒ ꝙ ſi ẽ aliquod paſſũ ꝙ indifferẽter poſſit alťari ad duas diuerſas formas a diuerſis agẽtibus q̃cũq; diſpoſitionez põt acqrere illis duobus agẽtibus applicatis vnũ poſt aliud. ita ꝙ ſi ẜm totã diſpoſitionẽ a pᵒ itrodu ctã corrũpat eãdẽ põt recipe ab illis duobus adiũ ctis ſimul applicatis ſ3 mã fe. ẽ in differens ad di geſtionẽ recipiẽdã a calore nãli. ꝛ putrefactionem a putredinali. ꝛ põt priᵒ aliq̃to gradu putrefieri. pᵒ applicato calore nãli digeri deperdẽdo aliquid putredinis l3 nõ depderet putredinẽ. ğ erit poſſi bile p talẽ ſucceſſiuã applicationẽ acqri diſpoſitio nez ꝯpoſitã ex qbuſdã gradibus putredinis ꝛ q buſdã digõnis. ğ talis poterit acqri ambobus ad iunctis ſimul applicatis ꝛ p ꝯñs poterũt ſimul in tendi digõ ꝛ putrefactio ¶3ᵒ ꝑncipalr aŕ poſſibile ẽ vnũ ſimul acqrere caliditatẽ ꝛ fritatẽ. ẜm eãdez ptẽ. ğ erit poſſibile ſimul intẽdi digõnez ꝛ putrefa ctionẽ. ꝯña tenet a fortiori. ꝛ aſſᵐ pbat͂. priᵒ ſuppo nendo ꝙ ꝯpoſitũ ex caſtoreo ꝛ oppio ex equalibꝫ ptibus h3 plus de caliditate ꝛ fritate q̃ h3 ſimile ꝯpoſitũ ex lactuca ꝛ reubarbaro. pbat͂ q2 primuz p caliditatẽ ẽ diſſolutiuũ vẽtoſitatũ ꝛ nõ ẜm. ğ eſt calidius ꝛ ſimiliter ẽ ſtupefactiuũ p fritatẽ. ꝛ non ẜm. ğ h3 virtutẽ infrigidatiuã fortiorẽ. ponat͂ ğ ꝙ illa duo mixta in vnã formã redacta approximent͂ ꝛ ſeqť ꝙ potẽtius agit ad alterius aſſimilationẽ ꝛ nõ niſi ſimul calefaciẽdo ꝛ infrigidãdo vel ſimľ caliditatẽ ꝛ fritatẽ inducẽdo ğ ¶4ᵒ principaliter aŕ. Egõ nigra magis apparẽs in ſtatu ẽ minus ma la q̃ apparẽs in principio. vt in principio illiꝰ aſſõi Egõnes nigre. ꝛ ſilr ibi. vrina nigra. ꝛ fa primi. ꝛ yſach 4ᵒ. vrinaꝝ. ſ3 nulla ẽ cã niſi q2 cũ illa digõe q̃ ẽ in ſtatu ꝓcedit putredo. q2 cũ hac ita intenſa putredine ẽ digõ in ſtatu. ꝛ nõ ita cũ ea eẽt digõ i principio. ſeqť ğ ꝙ poterũt ſimul intẽdi cũ nõ ap parẽte in principio vrina nigra ñ erit ita putrida Sicut ẽ qñ a3 vrina nigra. nec ẽt ẽ ita digã vt erit in ſtatu. ꝛ p3. Ex qbus rõnibus videt͂ ſuppoſito ꝙ digõ ꝛ putrefactio eẽnt due forme ꝯtrarie ꝙ tñ po teſt digõ intẽdi ſilr cũ putrefactiõe in eadẽ pte mẽ adequate. Ex hac ꝯcluſiõe infert gẽtilis ia corre laria. pmũ ſilr diſtinguũt tpa quodãmõ penes mẽ alteratiõnẽ in mortali fe. ꝛ ſalubri. nã qñ mã ẽ pa ru3 putrida ẽ principiũ: ꝛ qñ magis putrida ẽ: eſt augmẽtum. ꝛ qñ ẽ intẽſiſſima putrida ẽ ſtatus ita in ſalubri ſiue in mortali. q2 in ſalubri qñ ẽ magis digeſta. ẽ ẽt magis putrida vt dictũ ẽ. ¶2ᵐ correla riũ ẽ ꝙ digõ in mã putrida nõ ẽ ꝓprie mẽi ꝑpatio ad expulſionẽ cũ p digõnez ſepe mã diſponatur. nã ſanguis añq̃ ad ſaniẽ ꝯuertat͂ ẽ patus fluxui magis q̃ qñ factꝰ ẽ ſanies. Cõtingit ãt ꝙ pp digõ nem ꝑparet͂ expulſioni. q2 p illã magis ab aliis ſe

parat͂ humoribus ꝛ fit obm ꝓportionatũ expulſi ue virtutis ¶3ᵐ correlariũ ẽ rño ad qõnez princi palez: ꝛ ẽ hoc fe. putrida ſalubris ẽ maior ꝛ fortior in augmẽto ꝛ ſtatu q̃ in principio. hoc correlariũ ſeqť ex dictis q2 in ſtatu mã ẽ magis putrida. ğ fe. ẽ maior aliis ptibus. Cõfirmat͂ ab eo rõnibꝰ ꝛ auc toritatibus. Auctoritas vna ẽ gal. in loco de tpibꝰ pticularibus. ꝛ pariter i loco de tpibus vlibus. nã in vtroq; loco dicit ꝙ queadmodũ aľ incipit auge ri ſtat ꝛ minuit͂ vſq; ad corruptionẽ. ita ẽt morbus ſaluƀ incipit augeri ſtat ꝛ declinat. ꝛ tũc declarat illa tpa. dicit eſſe augmẽtũ qñ maiora apparent ſi gna digõis ſtatũ vero qñ digõ pficit͂. igiť vult mor bu3 augeri ꝓcedẽte digõne ꝛ ſtatu in culmie com ꝑplet͂ digõ. Nec valet ꝙ dicit plus cõmentator. ꝙ gal. vult ibi augeri morbũ quo ad accñtia ꝯia. na3 cõia accñtia nõ ſũt niſi cretica: ꝛ talia ñ ſũt cõiter in augmẽto. imo in ſtatu ſolũ. ğ quo ad hoc non ẽ maior morbus in augmẽto q̃ in pricipio cuiꝰ opᵐ dicit gal. Idẽ ſũt auic. fa primi cu3 dicit ꝙ in aug mẽto manifeſtat͂ ꝯſtrictio egritudinis ꝛ ꝙ in ſtatu ꝯſiſtit ex oibus ptibus. Idẽ vult aliebas. 4ᵒ theo rice cũ dicit ꝙ augmẽtũ ẽ qñ incipit maturatio et tũc auget͂ virtus morbi ꝛ virtutis debilitas. ¶Nõ tñ ꝙ vltra iſtũ modũ tres alios imaginat͂ gẽtilis q bus defẽdit͂ ꝙ nõ obſtãte ꝙ ſigna digõnis ꝯtinue appareãt in ſalubri ꝛ in ſtatu ſigna ꝯplete digõis tñ fe. ẽ maior q̃ in principio. ¶Unus eoꝝ ẽ imagi nãdo ꝙ nõ tota mã faciẽs febrẽ ſalubrẽ ꝯplete di geraŕ tali digõne: qualis ẽ i yypoſtaſi alba leui ꝛ e quali in fũdo ſtãte: ſ3 in qbuſdã ptibus mẽi mor bu3 faciẽtis: q̃ ptes: q2 in eas magis ſupat digõ q̃ putrefactio ꝓculdubio fiũt benigniores. ſ3 alie ſi ptes in qbus l3 agat calor nãlis nõ tñ ꝓhibet qn multo magis fiãt putride q̃ ante erãt. ꝛ iõ nõ ob ſtãte ꝙ ſigna digõnis appareãt deciſa a mã digã: tñ plurie alie ptes ſũt peiores q̃ in principio. me rito quaꝝ fe. ẽ maior ¶Hic modus. pbat͂ expiẽtia nã criſi facta in ſtatu ſalubri morbi plurime mẽ e uacuant͂ fetide maloꝝ humoꝝ: ꝛ non dealbate vt ypoſtaſis dicta. imo multi fetoris. Idẽ appet i cri ſi q̃ fit cũ fluxu ſanguinis nariũ i qua nulla vř ps alba. imo totus ſanguis. aut quaſi totus ẽ rubeus nõ dealbatus. ꝙ ſi dicat͂ ꝙ hoc mõ ſigna digõnis nõ eẽnt ſigna ſalutis. dř ꝙ ſi pſeuerat ſignificat͂ ꝟ tus caloris nãlis in cõpatiõe ad mãm tãtã: ꝙ ſuffi ciet nõ tñ illã q̃ digerit͂ ſ3 aliã ſecũ ꝯiunctã expel lere ¶2ᵒ modus ẽ imaginãdo ꝙ agẽtibus ſimľ ca lore nãli: ꝛ ꝑternãm nõ fiũt duo diuerſi motus ſ3 vnus ꝑticipãs quodãmõ ꝟtualiter ꝛ digõne ꝛ pu trefactiõe. vñ p hũc vnũ motu3 acqrunt͂ q̃dã q̃ ſe tenẽt ex pte digõnis. verbigrã. albedo ꝛ determinata forma mixti ꝛ q̃dã q̃ ſe tenẽt ex pte putrefactionis vt fetor ꝛ actualis calor ꝑternãm ꝛ multaꝝ pcium diſſolutio. Exᵐ huius ẽ q2 color viridis ẽ medius inter albũ ꝛ nigꝝ nõ ꝯpoſitiõe illoꝝ vera imo quo dãmodo virtuali. In iſto igiť imediato termino il lius trãſmutatiõis ẽ quodãmõ impfecta rõ digõis ꝛ impfecta putredinis. ꝛ q̃to plus acqrit͂ de iſto

tãto mã magis de vtriusq; sapit nã sicut plus acq rendo de rubedine á nõ gradu in corpe nõ colora to plus acqrit de vtroq;.s.albedine et nigredine v tualiter. Mã igit magis digã ẽ ẽt magis putrida et hũc modũ dicimus fuisse quodãmõ ga.primo d differentijs fe.q qñq; hãc trãsmutationẽ ad sanie; vocauit digõnẽ qñq; putrefactionẽ. Tertia via ẽ dicẽdo digõnẽ et putrefactionẽ nõ eẽ motus ppriẽ ptrarios:s; aliquo mõ pticipãt nã ptrarioz. nam nõ sub qbuslibet gradibus seinuicẽ ppatiunt sic nigredo nõ ptrariat caliditati et siccitati. tñ ignis multotiẽs calefaciẽdo et exsiccãdo denigrat. s; nõ tñ sub qbuslibet gradibus siccitas et caliditas cõpatiunt nigredinẽ.nã qñ ad sũmũ pcedit res tũc pducit nigredo vt pstat in puersiõe carbonũ ad cinerẽ. Primũ istoz dictoz sic arguit. putrefactio ẽ ptrariũ generatiõi simplici. g nõ digõni:pña tenet qr vni vnũ ẽ ptrariũ.et assm ẽ arist.4o metha uroz.et fm hoz pz.qr pfecta digõ qualis ẽ in corꝫ tẽpato p quã humor in subaz mẽbri puertit.excludit oẽm putrefactionẽ.et silr pfecta putrefactio per quã res in elemẽta dissoluit excludit oẽm digõnẽ Et iõ quodãmõ nã ptrarioz pticipat pñt tñ sub q busdã gradibus intẽdi.nã cibus in corꝫ febriente in subaz eius puertendus patit a calore nãli et tñ nulli dubiũ ẽ qr ptinue calefit putredinali calore. nõ g repugnat intẽdi digõnẽ et putrefactionẽ vsq; ad qd.i.vsq; ad illũ gradũ digõnis q in statu hẽt Multe ãt sũt difficultates hãc mãm pcernẽtes: q hic p breuitate expositiõis nõ ponũt.s; tñ i duabus qõnibus de digõne et illa de putrefactiõe iuenies solutiões.s; si qs hz bene mẽti q res sit putrefactio.et q pditiões reqrunt ad hoc vt aliqua transitio dicat putrefactio.et similiter q res ẽ digõ plane videbit qr ñ repugt vsq; ad qd illas duas trãsmutatiões ptinue in eodẽ subõ pcedere vltimata aũt et pleta digõ:qr ponit in re digã pplemẽtũ eiꝰ qd intẽdit calor nãlis tã quo ad modũ mixtiõis q̃ qꝰ ad pña hũc modũ nãliter nõ ppatit aliquẽ gradũ putredinalis caloris.l; ẽt opm huius posset pbabiliter defẽdi. Et ita vr mihi ex hijs q dixi in dict qõnibus qr ille tertius modus ẽ in radice verior. qd n.repugnat qr cũ debilitate innati caloris in sãguine respectu ppuj humidi regulandi sit calor pter nãm fixus agẽs ad mixti coruptionẽ.et cu; hoc calor mẽbroz circũstantiũ agit in eũdẽ dispõnes ad certi mixti pparãt p sevel certe.et tũc erũt simul et digõ et putrefactio. S; tñ nõ vr mihi aliquẽ istorũ modoz pplete pbat tertiũ correlariũ:qr fe.putrida pẽdẽs a mã q tota trãsiuit in cãm piũctã et cui nihil de alia mã addit debeat eẽ maior in statu vel augmẽto quo ad digõm mẽ q̃ in principio.s; bñ positus ẽ modus pbabilis defendendi saltẽ iuxta hũc 4m modũ. Et iõ qr adhuc res videbit ãbigua priꝰ tenẽdo viã plusq; pmẽtatoris soluaz ad argumẽta.p ista põne.2o ep soluã rõnes plusq; pmẽtatoris. Cõcedo g primã pclusionẽ qr possibile ẽ i fe. putrida salubri p certũ tps putrefactionẽ in mã i tẽdi.imo dico qr hoc d facto ptingit in qualibet tali principio feb.2o ãt pꝰ qr possibile ẽ putrefactione; et digõnẽ simul intẽdẽdo pcedere in eadẽ mã adequate ẽt pcedit.s; dico qr in salubri multo magis terminat et getat hũidũ vaporabile dispsũ in mã p digõnẽ q̃ crescat ebuliꝰ.p putredinẽ. Et iõ qr ptinue putrefiat.nõ o; mã fieri calidiore; vt in qõne de putrefactiõe dixi et ptiz supra. Et hic ẽ qr mã talis ptinue post principiũ fit benignior i salubri fe.cũ pditiõibus supradictis.nõ obstãte qr per certũ tps crescat putrefactio.nec valet argumẽtũ mã ẽ magis putrefacta.g negor. Et sic oẽs ille rõnes q pcludũt qr digõ et ptrefactio pñt simul intẽdi nõ plus pcludũt q̃ illud quod dictũ ẽ l; illarũ plurime sint insufficiẽtes. Quõ ãt caliditas et frigiditas pñt simul intẽdi:quõ possibile ẽ datũ mixtu; eẽ frigidius aqua pura et ad calidius igne. igitur sũt res dicte a me prima primi caº de element ibi vide mã; q nõ tollit ppositũ. Correlariũ etiã 2m põt pcedi.sed ẽt 3m correlariũ nõ seqt ex dictis qr fe.sit maior in statu q̃ in principio. Et cũ dicit in statu mã ẽ magis putrida.g fe.maior.primo neꝰ argumẽtũ.nã l; putrefactio certo tpe intẽdat nõ o; qr vsq; ad statũ qñ mã erit pplete digã. matẽia magis putrefiat sed citra statũ mã incipiet eẽ putrida minus:et ẽt pña nõ valet vt dr supra. S; ad auctoritatẽ gal.dr qr gal.diffiniuit statũ vt ẽ dictu; et qr distinguit tpa vt dr. S; postea cũ dicit qr statꝰ ẽ qñ mã ẽ ppleta digesta.hoc ẽ dictũ exemplando et pcedo qr hoc ẽ vex vt plurimũ.nam mã vt plurimũ multo amplior est sub actu putredinis in hora status q̃ ante statũ.et silr in augmẽto q̃ in princiº et febribus seruãtibus mãm ad vnicã expulsione; creticã. S; si dixisses.ga.pono qr si tãta mã eẽ piũcte ab initio et nihil ẽ ei additũ nec diminutũ.s; tãtũ ẽ facta alteratio talis qualis fit mã putride fe. salubris crisi expellẽda.dico qr gal.dixisset qr in statu vbi crisis futura fuisset quo ad digõne; mẽ accidẽtia fuissent valde minora:et dixisset in isto casu statũ morbi eẽ ppe fine; principij quo ad digõnẽ mẽ et pari mõ rñdet ad alias auctoritates.nã in p augmastica febre nõ est vex qr fortitudo morbi sit maior q̃ mã digã g illud dictũ gal.a nullo verificat vliter nec gal. ipsu; limitat hoc mõ limitatõis q fere nunq̃ euenit:s; dicit illud quod solet pluri mu; ptingere. Si vero loquat de interpollatis pz hic modus gentilis nihil pbat.nã in principio earum est tãta putrefactio sicut in statu vt dictũ ẽ pº articulo et mã nõ putrefit nisi i hora poxismi: et sic non o; pluri tpe putruisse illã que facit statum q̃ putruit illa que facit principiũ. Et si dicat penes viã plusq; commentatoris qr status quo ad digõne; in interpollatis ẽ intensior febris dico qr hoc est qr qñ mã est digesta et non valde multum putrefacta nã plus de ea valde mouet in paroxismo vno et ideo sunt fortiores.non g seruat paritas dicta:s; cum seruatur paritas multo minores et breuiores essent paroxismi status q̃ principij quo ad digestionem mẽ. Sed fm positionem gentilis respondetur ad argumenta. Ad primũ mã est ma

gis digesta in statu concedo.ꝰ minus putrida. negatur argumentuꝫ. Et si dicatur digestio facit cessare putredinem manente suba. vt dicitur 3° tegni Respondet ꝙ digestio facit cessare putredinē pessimam. nam ꝓhibet ne illa accidat vt dictum ē superius. Sed in interpollatis negatur argumentū hoc mā transiens in cām coniunctam in statu est magis digesta. ꝰ remissiori putredie putrefit. imo intensiori. nam sāguis ꝛ si sit digestus magis flegmate tñ deteriori putredine putrefit quando transit ad putredinem: ꝛ de hoc plurima exempla ponere possumus ꝙ magis digesta sunt apta facilius putrere minꝰ digestis vt sperma magis putret ꝙ̄ sanguis. ¶ Ad 2m dicitur ꝙ possumus plures conditiones considerare in virtutem ꝛ causam / vnam in resistendo alterationi faciende a causa in membra ꝛ quo ad hoc minorem hꝫ proportionem virtus ad causam morbi in statu ꝙ̄ in principio. ¶ 2° consideramus proportionem virtutis ad causam morbi nō posse expellere aut dissoluere. ꝛ hoc modo conceditur maiorem esse proportionem virtutꝭ ad causam morbi in statu ꝙ̄ in principio sed ex hꝰ non sequitur morbum esse minorem. qꝛ etiam ecōtra causa morbi ad virtuteꝫ est maior proportio ꝙ̄ in principio. Et tibi superest vt consideres si est possibile ꝙ in principio alicuius fe. sit tota causa coniuncta difformis. ita ꝙ pars que post mouebit ad putredinem sit malignior ꝛ est quando mouebit ad putredineꝫ. Cōsidera 2° vtruꝫ sit possibile oēꝫ partē mē que est causa antecedens digeri anteꝙ̄ transeat in coniunctam. videtur ꝙ non cum tempore sanitatis non digeratur ꝛ hoc pro rationibus dini. ¶ Pro via gentilis considera ꝙ in statu duꝫ est summa digestio non debet esse putredo qꝛ in sanie laudabilissima non est putrefactio omnino vt infra in illo affō. Circa generationem saniei. Iteruꝫ non probatur ꝙ gradus qui est i statu stet cū augmento putredinis supra illam que fuit in augmēto. ¶ Ad 3m negatur argumentū ꝛ patet ꝙ i pleuresi non seruantur conditiones modo dicto si ipa per sputum resoluitur. sed si spueretur patet ꝙ solutio continuitatis continue crescit vsqꝫ ad statuꝫ merito cuius sunt dolores fortes ꝛ alie agitatiōes que sunt cause fe. sed nos hic nō querimus de magnitudine solutionis continuitatis aut apostematis. ¶ Ad quartum admissis suppositionibus primis negetur ꝙ quantacunqꝫ materia digeratur. infirmus moueatur versus sanitatem. sed quando remittitur morbus. imo stat materiam digeri et infirmum magis egrotare qꝛ etiaꝫ putrefit materia ¶ Ad quintum patet ex dictis. ex quibus colligēdum est iuxta viam gentilis ꝙ omnia accidētia tā propria ꝙ̄ cōmunia in statu morbi cum conditiōibus sunt maiora. Sed iuxta viam plusꝙ̄ commentatoris illa accidentia sunt maiora in statu. aut ꝓpter multitudinem materie pro tunc sub forma cē coniuncte existentis aut non sunt maiora hec accidentia cōmunia nisi seruentur conditiones: limitantes quocunqꝫ. vel dic ꝙ intendit de statu accidētium. ꝛ hoc est verum vniuersaliter. aliter non eēt status quo ad accidentia.

¶ **Hic omnia accidentia.** Halie. in commento duo facit. Primo ostendit quid per ly. omnia intelligatur in affō. ¶ Secundo ostendit quomodo se habet morbus in statu. Secunda ibi causa horuꝫ. dicit primo ꝙ per ly. omnia intellexit accidentia. s. interpollatiōes febrium. s. paroxismorum accessiones seu principia paroxismorū dolor sitis vigilie angustie. nam vt dixi plerunqꝫ in statu plus de materia est sub forma cause coiuncte. Et ideo maior fit euaporatio ꝛ maior motus. vel secūdum viam gentilis qꝛ materia est putridior. Causa horū. Facit ꝙ dictuꝫ est di. ꝙ est necesse morbū incipere in statu diminui si morbus debet esse salubris. h patet de se de statu quo ad accidentia. Nā si morbus non incipit tunc diminui nunꝙ̄ incipiet. Secundum autem viam plusꝙ̄ commetatoris morbus est minor in statu. ꝛ non incipit minui cōditionibus supradictis loquendo de statu quo ad digestionem materie sed oportet dicere grecaꝫ trāslationem esse melioreꝫ que absolute dicit morbū esse minorem in statu: ꝙ̄ in principio.

**Egritudine uero** In isto affō ypo. intendit istam conclusionem. Corpus conualescēs ꝛ bene sumens cibum: non resumi malum est. probatur: hoc significat debilitatem digestiue virtutis. ꝰ est malum. Assumptum statim probabitur. ꝛ huiusmodi concordia sumitur. secunda quarti capitulo. de regimine conualescentium. ¶ No. primo ꝙ ly. ex egritudine significat cōualescentem qꝛ mouetur ab egritudine in sanitatem ¶ No. ꝭo ꝙ bene reficiens: vꝫ sumens cibum cum appetitu qui cibus est quantitatis ꝛ qualitatis ad reficiendum debite. nam posset nimium comedere: ꝛ non debite resumi non ꝓpter debilitatem virtutis sed propter ampliorem cibi quantitatem. ꝛ ita dicatur de defectu in qualitate vt dictum est in illo afforismo. Si ex egritudie cibum accipiens quis non conualescens ꝛc. 3° nota ꝙ corpus nihil adere intelligiꝭ ꝙ corpus nō resumaꝭ ꝭm ꝓportionem assumptaꝫ. ita ꝙ non redit ad ꝓstinam virtutē. ¶ No. 4° ꝙ huiusmodi cā non est nisi debilitas virtutis digestiue aut in stomaco vel epate vel mēbris ꝛ hec debilitas aut ē ꝓpter malaꝫ ꝯplexionem sine mā: aut est pp humores corruptos malos. ¶ No. 5°. ꝙ h non resumi ē malum primo p viam signi vt pꝫ. ꝭo p viam cause qꝛ cibis illis non ꝯuersis ad membroꝝ subam ex eis generantur mali humores.

¶ **Hunc affōm** Gal. in isto commento. facit duo. Primo continuat istum cum sequenti. ꝭo verificat istū. 2° ibi. h nobis. De pꝰ pꝫ. De ꝭa dicit ꝙ ypo. innuit h nō refici pp debilitatē digestiue q debilitas aut eꝭ ex mala complexione sine materia. aut pp malos humores ꝛc.

P Lerunqȝ omnes ⁊c. ypo. in hoc affõ duas intẽdit ꝯclusiões. 2ᵃ ibi. Et ƀȝ principia: pᵃ ẽ plerunqȝ oẽs ꝯualeſcẽtes in principio ꝯualeſcẽtie male hñtes. Sȝ multũ cibo ſe reficiẽtes. ⁊ q tali cibo nõ reſumũt in fine priuantur appetitu. ꝓbat in iſtis in fine ſũt cẽ piruatiõis appetitꝰ igit ⁊c. aſſũptũ patebit circa litterã ¶ No. igit primo ꝙ p male hñtes intelligimus cõualeſcẽtes q ꝗuis vadãt in ſanitatẽ. dicunt male hñtes reᵘ ſanoꝝ. ¶ No. 2ᵒ. ꝙ circa dicta in ꝑcedẽti affõ qñ iſti nõ reſumunt ex tali cibo. generantur ex cibo mali humores pp debilitatẽ digeſtiue. Cũ iſti mali humores coaceruant ⁊ bene ⁊ epar iplentur eis aut deſtruit attractiua mẽbroꝝ aut obtundit ſenſus oris ſtomaci. ⁊ iõ ſeqt tãdeȝ appetitus deiectio. Ex qbus pȝ cã verificãs affõm. No. 3ᵒ ꝙ dicit plerunqȝ. nã aliñ rectificato regimine virtꝰ ſupat malos humores ⁊ eos expellit ⁊ ꝑſeuerat bonitas appetitus ¶ 2ᵐ principia. ¶ 2ᵃ pᵒ affõi ẽ iſta plerunqȝ ꝯualeſcẽtes in principio ꝯualeſcẽtie multum abſtinẽtes: ⁊ in fine bene ſumẽtes cibũ cũ appetitu in fine melius digerũt cibũ ꝗ in principio. ꝓbat in talibus remota ẽ cã ꝓhibẽs cibi digõneȝ ꝗ aſſᵐ ſtatim declarabit ¶ No. primo ꝙ ƀm principia debemus intelligere principia ꝯualeſcentie. ¶ No. ƀo. ꝙ p fortiter abſtinẽtes debemus intelligere illos q ſunt valde ꝓſtrati appetitus ⁊ cũ hoc modicũ cibũ reᵘ reqſiti ad reſumẽdũ aſſumũt. No. 3ᵒ. ꝙ cã iſtius fortis abſtinẽtie cũ ꝓſtratione appetitus in illis in qbus redit appetitus p huiuſmodi abſtinẽtiã nõ põt eẽ niſi pñtia maloꝝ humorum. Nã ſi eẽt ex ſola debilitate innati caloris per huiuſmodi abſtinẽtiã multũ nõ reuiuiſceret appetitus. ¶ No. 4ᵒ. ꝙ iõ appetitus redit ad hos poſt abſtinẽtiã qꝛ illi mali hũores ꝯſumunt ⁊ diſſoluũtur aut in ſtõ aut in membris exñtes. Ex hijs apparet. ꝙ qꝛ iſti mali humores ꝓhibent debitã digeſtionem. iõ illis remotis ita vt redeat appetitus melioꝛ fiet digõ: qꝛ remota ẽ cã ipediens priᵒ digõnem ⁊ ſic pȝ veritas affõi. dr ãt plerũqȝ qꝛ quãdoqȝ poteſt opᵐ ꝯtingere vt ſi mali humores q primo erãt in ſtomaco mouent ad epar ⁊ ſic ſenſus ſtõi nõ remanẽt obtuſus imo fieret appetitus. ⁊ tamẽ digõ ꝑcipue ƀa fieret deterioꝛ. Et colligit ꝯcordia huiꝰ ƀa quarti caᵒ. de regimine ꝯualeſcentium.

¶ Hoc ſimiliter de exeuntibus. Ga. in hoc ꝯmento tria facit. Primo oſtẽdit de qbus corpibus verificat. 2ᵒ verificat ꝯcluſionẽ primã. 3ᵒ 2ᵃᵐ. ibi ƀa. Si exeuntes ibi 3ᵃ abſtinẽtes. De pria dicit ꝙ hic aphus ẽ ẽt de ꝯualeſcẽtibus qꝛ ita ſolẽt intelligere antiq cũ dicũt ex egritudine. De ƀa dicit ꝙ bene reficiẽtes ⁊ nõ reſũpti in initio poſtea priuant appetitu: qꝛ cã q facit ꝙ nõ reſumunt creſcit cũ mali humores multiplicant ⁊ i tñ creſcit vt deiciat appetitũ: ⁊ hoc ẽt dictũ eſt ſupra in 7ᵒ. affõ huius ƀe pticule ibi. ſ. Si ex egritudine exiẽs. vbi dr ꝙ tales indigẽt euacuatiõe: qꝛ ſignificat eos habere malos humores. De 3ᵃ dicit ꝙ ſi in principio abſtinent fortiter ⁊ poſtea appetunt. tunc melius commutant. qꝛ nã tempore abſtinentie ſit occupata ad digerendum totam illam materiam malaȝ que fuerat cauſa abſtinentie ⁊ ſupple erat cauſa male digerendi.

I N omni egritudine ⁊c. In iſto affõ ypo. intendit duas concluſiões ibi ſecunda. ¶ Contrarium vero malũ prima eſt. in omni egritudine eſt bonum confortari mente ⁊ bene ſe habere ad oblationes. probatur qꝛ hoc ſignificat bonam diſpoſitionẽ cerebri ⁊ neruorum ⁊ membrorum naturalium ſicut ſtomaci ⁊ epatis. ꝗ eſt bonum. conſequentia eſt no. ⁊ aſſumptum declarabitur ſtatim. ¶ No. primo afforiſmuȝ verificari in omni egritudine tam materiali ꝗ in immateriali ⁊ hoc ſignificat ſemper bonum vt dicitur in probatione. ¶ Nota ſecundo ꝙ confortari mẽte poteſt dupliciter intelligi. vno modo qꝛ bene letet ⁊ ſperat de propria ſalute. ſecundo modo ⁊ magis ad mentem gal. confortari mente. i. fortes ⁊ bonas habere mentis operationes. ſ. virtutes cerebri interioris ⁊ iſte ſenſus maxime verificatur licet etiam primus ſit bonus. ¶ Nota tertio ꝙ iſtimum bene ſe habere ad oblationes includit duo vnum ꝙ bene ⁊ cum appetitu recipiat. ſecundum ꝙ bene immutet cibum ⁊ hoc modo hic intelligit qꝛ appetere ſine digeſtione non eſt bonum ſignuȝ ¶ Nota quarto iſta duo eſſe bona ſigna qꝛ ſignificant animalium ⁊ naturalium virtutuȝ ſanitatẽ vel bonitatem ſunt etiam bona per viam cauſe. Nam iſta talia ex quo faciunt infirmum recte medico obedire ⁊ bonos humores ex cibis generat ſine dubio cõferunt. ¶ Contrarium vo. ſecunda concluſio. ¶ Contrarium dictis eſt malum: ſcilicȝ ledi in operationibus mẽtis ⁊ male ſe habere ad oblatiões. probatur qꝛ ſignificat egritudinem ⁊ debilitatem membrorum animatorum in quibus eſt virtus ſenſitiua ⁊ motiua ⁊ membrorum naturalium ⁊ ſunt illa mala. Item per viam ſigni: ⁊ per viam cauſe. vt dicitur in oppoſito. ¶ Hic ſolent cadere duo leuia dubia. primum vtrum afforiſmus ſit verus. ⁊ videtur ꝙ non qꝛ in morbis omnino mortalibus nullum eſt bonum ſignum vt in ethica tertie ſpetiei. ⁊ forti appoplexia. ſecundo qꝛ bene ſe habere ad oblationes in ydropiſi ⁊ in egritudine perperacuta in qua nihil eſt dandum non ẽ bonum ſaltem via cauſe. tertio qꝛ ſpes eſt cauſa aliquando dilationis ſanguinis extra. ⁊ ſic nocet vbi timoꝛ facit contrarium iuuando. vt in forti fluxu ſanguinis narium. ¶ Ad hoc dubiuȝ dicendũ ꝙ illa ſemper ſunt bonum ſignum dicendum. Secundo ꝙ per bene ſe habere ad oblationes intelligere poſſumus duo: ſcilicet ⁊ bene comedere cum appetitu ⁊ bene digerere. ⁊ per bene intelligatur proportionate ad corporis indigentiam. quis eni dubitat in nimia replectiõe comeſtionẽ multã obeſſe etiã ſi bene digerat. Similit p cõfortari mente intelligitur bonitas opationis mẽtis aut ſpes non

mala aut superegrediēs rōꝫ.ꝛ ista nō sūt cā nocumētoꝝ dictoꝝ lꝫ putem ꝑ cōfortari intelligi debere nō ledi ī opationibus cerebri.nā qñqꝫ timor quasi fortissim⁹ liberat ab accñtibus fortissis ꝛ mortiferis. Uidi eni stipēdiariū cui ex vulnere icisse erāt vene timpoꝝ ꝛ nullo medicamine sanguis restringi potuit nisi cū medicus dicēdo ipsum subito moriturū īvasit timorē. ¶ Secūdū dubiū qd ē meli⁹ an cōfortari mēte.an bñ se hr̄e ad oblatiōes.ꝛ dr̄ ꝙ quātū ad significādū ꝺ vita melius ē bñ se hr̄e ad oblatiōes q₂ sīgt ill⁹ v̄tutꝭ itegritatē ꝑ quā pseuerat vita imediatius ꝙ̄ ꝑ aialem virtutem.

¶ Cum galienus. In isto comēto facit ꝭa ꝑmo oñdit qd itelligēdū sit ꝑ bonū signū ꝛ nō bonū.ꝛ infert vnū correlariū.2°.oñdit quare dicit ī oī egritudine.3°.v̄ificat affo^m ꝑ cām ibi.2°.qꝺ aūt dixit.ibi. 3°.Cū aūt De p°. dicit ꝙ ꝑ signū bonū nō ē itelligēdū ꝙ eo apparēte sit necessaria salus ifirmi.nec ꝑ signū malū ē itelligēdū q̄ eo apparēte sit moriturus oino.ꝛ iō q₂ aliqñ.duo apparēt signa quoꝝ vnū ē bonū.ꝛ aliꝺ malū.ꝛ bonū supat malū.aut ētra.ex illo seqꝛ̄ ꝙ ad recte iudicādū ꝺ morte vel salute cōparētur iuicē oēs significatiōes ī v̄tute ꝛ ī numero.ꝛ si iudicam⁹ dñari signa salutꝭ tūc signū illud indicemus ꝛ econtra iuxta dicta ī ꝓnosticis De ꝭa pte dic ꝙ h dixit h duo eē bona ī oī egritudine.Nā q̄dā sunt signa q̄ ī aliqua egritudie sūt signū bonū.ꝛ ī alia malū.Et iō ypo.ī libro epidimiaꝝ bonitas spūs ē forte ꝛ bonū signū ad salutē ī oibus acutꝭ egritudīnbus ad declarādū ꝙ n̄ ē ita bonū ī aliis. de 3°.dicit pmo ꝙ cū ꝯfortatō mētis sit bonū ꝛ lauda bile signū iō disposuit subiugere cām.ꝛ ē q₂ significat sanitatē cerebri.ꝛ suoꝝ pāniculoꝝ ꝛ nuce ꝛ diafragmatꝭ.ꝛ oium mēbroꝝ neruosoꝝ significando sanitatē pricipali aquo oia illa oriunꝛ̄.sꝫ bñ se hr̄e ad oblatōes sīgt sanitatēꝫ mēbroꝝ digerētiū ut stomaci ꝛ epatꝭ ꝛ alioruꝫ viscerum que membra omnia cum sint sana est magna spes salutis.

IN morbis minus ꝛc. In isto afforismo ypo.intēdit talē ꝯclusionē.egrotantes ī quibus egritudo ē propria etati cōplexiōi aut tēpori nāli hitudini aut hore min⁹ piclitanꝛ̄ ꝙ̄ egrotātes ī qbus ē egritudo nō ꝓpria ꝭm aliquod hoꝝ.Cōclusio ꝓbaꝛ̄.q₂ ī istis ē egritudo a cā debiliori dependēs.ꝛ minus a ꝓprio temperamēto euertūtur.ergo ꝯña ꝛ añs declabūtur in notatis ¶ Nota primo quosdā doctores hic ꝑ morbos non solum intellexisse hic morbus vere sed morborum cās.Nam minus ē periculuꝫ si ī estate vna.vncia.colere multiplicetꝛ̄ ꝙ̄ si multiplicetꝛ̄ ī hyeme ꝛ ecōtra de flegmate.Ego tñ puto h° eē ꝭm.nā multo plus ledere poterit.vncia.i.co.in estate ꝙ̄ ficia.i.ī hyeme.ut patebit ex dicēdis imo oñdam q̄ sibimet contra dicant in isto ꝑ morbos ergo itelligit ypo.aut egritudinē manifeste ledentē opatiōes aut neutralitatē ꝛ nō morboꝝ causas.

¶ Secūdo nō ꝙ morborum quidam sunt mālesquidam imāles ita ꝙ nō sunt a sua māli cā depēdentes ī cōseruari.Exēpla huius dicta sunt ī illo affo.ex plenitudine quecūqꝫ qui ē.22.2°.particule hic ꝓprie intelligatur de morbis mālibus. Nam mala cōplexio frigida ē difficilior ad sanan ꝺ ī hyeme nisi fuerit absqꝫ mā ꝛ mala cōplexio calida et sicca ut ethica ꝑme aut ꝭe spēi ē difficilior ad sanādum in estate.etiā si oiuꝫ aliaꝝ ponaꝛ̄ paritas vt dixi in illo affo. Estiue quartane intelligatis igiꝛ̄ de morbis mālibus ꝭientibus in suo eē a mā dependētibus ¶ Tertio nō ꝙ minus piclitari ī morbo pōt intelligi duobus modis vno modo q₂ minus mortis periculum incurrunt.2° mō.q₂ minus nociu⁹ est morbus.esto ꝙ nullus sit mortalis datur autē minus malus morbus aut q₂ minus ꝑ ipsuꝫ ledūtur operationes aut q₂ ab eo facilius corpus releuetur aut propter ambo.ꝛ econtra dicitur totideꝫ modis morbus periculosior aut deterior ꝛ vtroqꝫ mō intelligitur hic. ¶ Quarto nō ꝙ ideo aliquis morbus dicitur proprius aut nature aut hitudini. aut tempori aut etati.q₂ in illū corpus merito alicuius istorum facilius labitur ꝛ respectu illius cuius facilius labitur dicitur morbus proportionalꝭ verbigratia in hyeme corpus labitur facilius ad lapsum frigidum ꝙ̄ in estate. Et ideo lapsus ad friū dicitur proportionalis hyemi respectu eiusdē lapsus ad estatem comparati. Similiter in lapsuꝫ calidum facilius labitur iuuenis ꝙ̄ senex. Et ideo lapsus calidus dicitur proportionalis iuueni respectu senis ꝛ lapsus frigidus proportionalis seni respectu iuuenis. Ex quo patet ꝙ non dicitur iō lapsus aliquis proportionalis.q₂ in denominatione similis. nam neruo lapsus siccus non est ꝓportionalis.sed humidus cū in siccū difficilius cadat ꝙ̄ ī humidū ꝛ tūc lapsus siccus ē ꝭm denominationē similis cōplexioni nerui.ex quo apparet hic lapsus ꝓprie nē aut etati ꝛc.cōuenietius dici proportionalē ꝙ̄ similem.lꝫ etiā cōiter iste lapsus dicatur similis sumēdo simile ꝓ illo q ē ꝓportionalꝭ Ex hoc eodē sequiꝛ̄ ꝙ nō ē incōueniēs aliquē lapsum merito vnius istoꝝ esse similē.ꝛ merito alteri⁹ cōtrarium siue dissimilem.nam si sor.sit iuuenis ꝛ in hyeme lapsus ad frigidū est proportionalis tēpori sed non etati.ꝛ ita multotiens inuenies. Ex quo etiam.tertio sequituur ꝙ aut nullus lapsus ē dicendus absolute similis vel proportionalis nisi ille qui merito illorum quatuor est ꝓportionalꝭ. verbigratia. Si sor.colicus iuuenis in estate habitudinis macilentis lapsus ad calidum est isti proportionalis absolute.quia merito omnium istoꝝ. Aut.2°.dicitur lapsus proportionalis q₂ omnib⁹ compensatis in illuꝫ lapsum corpus faciliter labitur. Et tunc sequitur.4°.non repugnare aliqueꝫ lapsum esse nec absolute proportionalem.nec absolute non proportionalem. Nam ita difficulter in ipsum cadit corpus merito aliquarum conditionum sicut faciliter merito aliarum conditionū ¶ Nō quinto ꝙ ad verificationē affo.oꝫ intelligi

paritas respectu alioꝝ quātū ē possibile exceptis illis i qbus fit compatio ꝟbigratia.si cōpo lapsum ꝓportionalē ꝯplexioni lapsui disproportionali ꝛ ꝺ beat ꝟificari ꝙ ē minus piculosus itelligiꝭ ꝙ meri to alioꝝ.s.tēporis habitudinis etatis ambo sunt eque proportionales ꝛ ꝙ in vtroqꝫ virtus ponaꝭ eque fortis.ꝛ cāe alie adiuuantes ad saluādū eq̄ fortes hꝭs aūt cōditionibus seruatis cōtinet affo. ꝟitatē sꝫ hꝭs nō ꝟuatis multotiēs falsificaretur.oꝫ igitur intelligi istos lapsus fore equales respectu proprij tpamēti.nā nō ē dubiū ꝙ lapsu simili exn̄ te magno valde.ꝛ dissimili valde puo piculosioꝛ ē similis. ¶Sexto nō ꝙ qn̄ morbus dependet a cā in cōseruari.oꝫ ꝙ p eius ꝟam curā remoueaꝭ cā. Et iō ille lapsus cuius cā facilius tollitur alijs pa ribus nō ē nimis malus.ille ꝟo cuius cā difficiliꝰ remouetur ē deterior.Nā cum alioꝝ ponitur pari tas sequitur ꝙ per istos eque leduntꝭ opatiōes.et qꝛ vnus eoꝝ alio difficilius remoueꝭ iō absolute il le qui difficilius remoueꝭ dꝭ absolute deterior.

¶Septimo nō ꝙ si morbus disproportionalis dꝫ eē equalis morbo ꝓportionali.oꝫ ipsum a fortiori cā dependere.Nā qꝛ plus resistit corpus lapsui disproportiōali q̄ꝫ ꝓportionali.iō ad hoc vt equaꝭ videaꝭ alijs paribus oꝫ ꝙ cā fortior cōcurrat i cō seruando.Ex hꝭs apparet ꝙ morbo ꝓportionali ꝛ inꝓportionali exn̄tibus equalibus loquēdo de morbis fientibus a cā corporea i cōseruari.ꝛ esse dependētibus difficilius remoueꝭ ꝺ corpore mor bus disproportionalis alijs paribꝰ q̄ꝫ ꝓportionaꝭ qꝛ difficiliꝰ eius cā remoueꝭ cū sit fortior alijs pa ribus.ꝛ per illius remotionē morbus remouetur Ex hoc sequiꝭ correlarie ꝙ alijs paribus ad sēsuꝫ suppositū ꝙ omnis morbusꝓportionalis comple xioni etati nāli tempori habitudini depēdēs inesse a cā corporea māli est minus periculosus q̄ꝫ sibi equalis.quia aliorum supposita paritate difficiliꝰ pōt remoueri.ꝛ sic patet afforismi vl̄is verificatio cū limitatione in terminis vt tn̄ ꝭ mā clarius itel/ ligatur quasi eadē repetendo ꝛ eoꝝ numerando mōs.ꝭ itroducaꝭ dubiū.ꝛ est satis subtile.

Vtrum quilibet lapsus ad simile sit mi nus malus ꝛ minus periculosus q̄ꝫ lap sus ad ꝯrium.Negatiue arguiꝭ sic.Co lerico equaliter cū flegtico febriente frigidiora de bentur colerico.ḡ lapsus eius difficilius remoueꝭ ꝛ p ꝯn̄s alijs paribus ē difficilior ꝛ piculosior.As sumptū pꝫ qꝛ plus resistit causis infrigidantibus calor colerici eque febriētis q̄ꝫ calor flegmatici ḡ.

¶Secūdo sic lapsus ad ꝯriū facilius remouetur q̄ꝫ lapsus ad simile.ergo assumptū.ꝓbaꝭ qꝛ si taꝭ lapsus ē ad cōtrariū complexioni nāli tunc corpꝰ magis iclinatur ad recedēdū a tali lapsu q̄ꝫ a lap su simili propter contrarietatem cōplexionis nālis Si vero fuerit cōtrarius tēpori etiā facilius remo uetur qꝛ tempus adiuuat ad ipsum remouenduꝫ vt vult galꝰ in comēto. ¶Tertio sic possibile est sortem nunc febrire lapsu proportionali tempori. ꝛ ipsum alias febrire equaliter lapsu disproportio nali tēpori in quo febriret.ꝛ tn̄ qn̄ febriret lapsu disproportionali exn̄te facilius curabitur ḡ.Assū/ ptū pꝫ ponēdo ꝙ sortes febriat acuta febre.ꝛ tem pore calido.ꝛ ꝙ ita pseueret ꝛ ꝙ alias febriret eo incipiēte febrire tempore ita calido sicut nūc ꝛ eq̄ liter sicut nūc alijs paribus.sed pono ꝙ superue niat tēpꝰ frīn.ꝛ sequitur ꝙ qn̄ erit tēpus frigidum febriet lapsu exn̄te etiam contrario tēpori.ꝛ tamē pro tunc facilius curabitur q̄ꝫ nūc quando febrit lapsu exn̄te simili.ergo ꝙ aūt quādo tēpꝰ erit frīn facilius curabitur.hic qui incipit febrire acute i tē pore calido est ga.in comēto istius affo. ¶Confir matur aliquis lapsus similis cū fit dissimilis alijs paribus fit facilius curabilis.ergo fit minus peri culosus.Assumptum patet ponendo ꝙ fe.acuta i cipiat in tempore calido ꝛ ea remanente consimi li fiat tempus frīn.ꝛ patet ꝙ illa fe.que prius est lapsus similis tempori fit dissimilis ꝛ tn̄ alijs pari bus fit facilius curabilis vt dicitur in comento.

¶Quarto sic flaticus in extremo sue latitudinis versus frigidum maius periculum incurrit ex lap su ad simile q̄ꝫ ex equali lapsu ad contrariū vt pꝫ ergo. ¶Quinto quartana estiua est morbus dis proportionaꝭ tempori ꝛ tamen minus periculosa vt dicitur supra. ¶Sexto causon est periculosior in corpore colerico q̄ꝫ paralesis.ꝛ tamen est mor bus similis ꝛ ille dissimilis. ¶Septimo spasmus siccus est similis neruo.cum neruus sit siccus.et tamen est periculosior humido cum sit dissimilis ꝭ sumitur.secunda tertij capitulo de spasmo.

¶Octauo apostemata calida cordis alijs paribꝰ sunt periculosiora frigidis ꝛ tamē sunt proportio nalia ¶Nono sic homo pectoris stricti ꝛ colli lō gi ꝛ humerorum eleuatorum si incurrat ptisiꝫ dif ficilius sanatur q̄ꝫ oppositus ꝛ tam̄ est ptisis mor bus sibi proportionaꝭ.assumptum est ypo.in libro epidimiaruꝫ ꝛ ga.in comēto. ¶Decimo sic poda gra vel sciatica sinistri pedis est difficilior q̄ꝫ dextri ꝛ tamē ē illi similis respectu dextri. ¶Undecimo sic equaliter ledūtur operatiōes in equalibus lap sibus.ergo sunt eque mali. ¶Duodecimo eque faciliter labiꝭ corpus simili sicut ꝯrio qꝛ eque ime diaꝭ vni sicut alteri.ḡ ab ita leui cā poterit labi ad simile sicut ad ꝯriū.ꝛ p ꝯn̄s nō erit lapsus ad cō/ trariū piculosior. ¶Oppoᵐ.dicit ypo.i affo.ꝛ ga. i comēto.i ista qōne nō obstāte ꝙ sit multoꝝ dicto rū repetitio.tn̄ p̄mo ponā nōbilia.2ᵒ.ponaꝫ rn̄sio nes gētilis.ꝛ Jacobi de forliuio.3ᵒ.faciā quasdam rōnes ꝯtra eos.ꝛ dabo modū q mihi videbiꝭ ꝟior.

¶Quātū ad p̄mū nō p̄mo ꝙ duobus mōis pōt dici aliquis morbus similis vel contrarius alicui istorum quatuor.s.etati tempori complexioni bitu dini.vno mō f̄m denominationē sicut morbuꝫ ca lidum dicimus simileꝫ tempori complexioni ꝛ eta ti calide ꝛ siccum sicce.ꝛ econtra dicimus contra rium calidum frigide ꝛ humidum sicce.secundo modo dicitur aliquis lapsus similis non secundū denominationem.sed quia in illum corpus meri to alicuius istorum dictorum facilius labitur sicut

verbigratia.homo cuius pectus ē strictū ⁊ colluz longū faciliter incurrit ptisim ⁊ tamē ptisis sumē do ꝑ vlcere pulmonis ſm denominationē nec ē si milis nec dissimilis isti stricture pectoris aut cō trariū latitudini eiusdē.sz tñ qꝛ talia corpora a le ui cā veniūt in ptisim.iō dicim⁹ hūc morbū illi si milē ⁊ opposito mō dispositū in ꝯtrariū. ¶ Secū do nō ꝙ lz morbus simil'hoc mō 2° dicaṫ cōiter si milis.tñ melius ē ipsum ꝓportionalē appellaṙ vt appellat auic.2° primi ⁊ aliū appellare disꝓpor tionalē vel ꝯtrariū vt ypo.hic. ¶ Tertio nō ꝙ nō ē incōueniēs vnū morbū alicui istoꝝ eē ꝓportiona lē.vbigratia.si iuuenis febrit i hyeme fe.ē ꝓportio nal' etati.qꝛ etas ē calida simili ⁊ fe.sed ꝓportio/ nal' tēpori. ¶ Nō.4°.ꝙ cū dicim⁹ aliquē morbuz eē ꝓportionalē aut absolute itelligimus aut limi/ tate exꝑmimus illud cui dicimus morbū ꝓportio nalē.Exēplū ꝑmi vt si dicā febrē in iuuene coleri co i hyeme eē ꝓportionalē ⁊ absolute isto mō ꝓfe rā.Exēplū.2ⁱ vt si dicā istā febrē eē ꝓportionalez etati ⁊ cōplexioni.⁊ dicā eā disꝓportionalē hye/ mi vel tēpori. ¶ Quinto nō ꝙ ad hoc vt absolute dicaṫ morbus ꝓportional' reqriṫ ꝙ merito oīuz ta liū dispōnū iā dictaꝝ corpus i illū lapsuz facilius cadat ꝙ̄ i illū q respꝰ sui dr i.ꝓportionaṫ.Ex quo apparet vt supra dictū ē nō repugnare duos esse morbos quoꝝ neuł dato hōi ē ꝓportional' vel dis ꝓportionaṫ. 2° sequiṫ aliquē morbū dicēdū eē ali cui mēbro simpliciṫ i.ꝓportionalē q tñ ſm denoia tionē ē similis cōplexioni nāli membri vbigratia. Spasm⁹ siccus respectu nerui cū compaṫ spasmo hūido dr absolute disꝓportionalis.⁊ tñ ē ſm de nominationē similis.Ex quo sequiṫ ꝙ ad verifican dū auic.de morbo simili ⁊ dissimili gnāliṫ ꝓprio et nō ꝓprio oz ꝙ sumaṫ simile.2° mō.s.ꝓut sigt idē ꝙ ꝓportionale. ¶ Nō sexto ꝙ cū compamus mō bū ꝓportionalē ⁊ i.ꝓportionalē ad inuicē oz ponē i oībus paritatē exceptis illis i qbus fit compatio ⁊ necessario ꝯsitibus.vbigratia ꝙ morbi sint pareſ respectu ꝓprioꝝ tēperamētoꝝ.⁊ ꝙ ṽtutes sint pa res.⁊ ꝙ nō fortiora accidētia sint apta faceṙ mor/ bū i vno ꝙ̄ i alio ⁊ ꝙ nō sit aliud adiutoriū accñta le vel aliud ipedimētū accñtale i vno ꝙ̄ in alio.⁊ ꝙ sit paritas oīum nisi merito illoꝝ in qbus fit cō patio necessario talis dispitas sequaṫ. ¶ Septio nō ꝙ morbū dicimus alio piculosiorē aut qꝛ maiuſ ex eo incurrit piculū mortis.aut qꝛ morb⁹ ē deteri or aliquo duoꝝ dictoꝝ modoꝝ supra vł ambobus agregaṫ. ¶ Octauo nō ꝙ similitudo vel ꝓportio nalitas cōplexionis etatis pōt cōsiderari duobus modis.vno mō vt ē signū significās supra causaz morbi.⁊ isto mō semp ista ꝓportionabilitas sigt cāe puitatē alioꝝ pitate supposita.2°.mō pōt cōsi derari cā morbi remotiua aut augumtatiua.⁊ isto mō similitudo semp ē mala qꝛ simile facit simile furere ⁊ ē ꝯriū ꝯrij curatiū vt i comento isto ga.⁊ plures alias dixit. ¶ Quātū ad ſz articlm sit ista ꝑma ꝯ°.quilz lapsus similis mō dicto ē deterior ⁊ piculosior ꝑ viā cāe ꝙ̄ lapsus ꝯrius alijs parib⁹

ꝓbaṫ qꝛ lapsus similis plus disponit corp⁹ ad vl teriorē lapsum ꝙ̄ lapsus ꝯrius similiṫ min⁹ reddit corp⁹ ꝓnū ad reditū ad dispōnē nālē. ¶ Secūda ꝯ°. quilz lapsus ꝯrius ꝑ viā signi ē deterior ⁊ picu losior ꝙ̄ lapsus similis.ꝓbaṫ cōclusio sic.qꝛ quilz talis sigt se a fortiori ⁊ maiori cā dependere alijs parib⁹ ꝙ difficili⁹ a corpore remoueṫ ⁊ intelligant iste cōplexiones de lapsibus a cā depēdētibus ac tualiter volūt ergo iste cōplexiones ꝙ lapsus simi lis ē peior cā.sz lapsus ꝯrius ē deterius signum. ¶ Videtur tñ Jacobo de forliuio nō sufficienter rñsum esse ad dubiū ꝑ has cōclusiones quas gen tilis intendit in solēnizatiōe pñtis auic.ideo pona tur. 3ᵃ ꝯ° si duo corpora cōsimiliṫ nē labāturvnū lapsu siṁ.⁊ aliud [illegible] lapsu ꝯriū ad sensum equa libus deterior ē lapsus ꝯrius ꝙ̄ similis ceteris pa ribus.ꝓbatur conclo.qꝛ ꝓuenit a vehemētiori cā ⁊ cū hoc magis euertit a ꝓprio ⁊ nāli tēperamēto ⁊ hāc cōclusionē vult esse ꝑ ypo.intellectu.ex hijs sequiṫ ꝙ si duo corpora contrariaꝝ cōplexionū la bantur lapsu eodē ad sensum deterius labiṫ corp⁹ cuius cōplexio ꝯriatur lapsui. ¶ Quarta ꝯ°.duo bus corporibus equaliṫ labētibus a ꝓprio tēpera mento vno lapsu siṁ ⁊ reliquo lapsu cōtrario lap sibus equaliter a cā dependētibus peior ē lapsus contrarius ꝙ̄ similis alijs paribus cuz sit paritaſ ex pte lapsus lz cā ē fortior i ꝯrio. ¶ Quīta cōclu sio aliqs morb⁹ simil' aliquo morbo ꝯrio eēt mlto pculosior pz vbi multo maior [illegible] morb⁹ similis ꝙ̄ contrarius hec cōiter est gentilis pō ⁊ sequentiuz ipsum. ¶ Quantuz ad tertiū articulū suppono ꝑ mo ꝙ quēadmodum morbus est deterior alio aut qꝛ magis ledit operationes alijs paribus.aut qꝛ difficilius a corpore remouetur.ita accñtia morbū sequentia.ideo sunt deteriora aut qꝛ magis sunt ꝑ ternām aut sunt diutius permanentia ⁊ difficiliuſ remouenda suppō patet per similitudinē. ¶ Secū do suppono ꝙ morbus similis equalis in gradu cum contrario intelligatur morb⁹ equaliter ledēſ operationes patet ex suo modo probandi conclu sionem primaz. ¶ Tertio suppono ꝙ accñtia pro pria remouentur remoto morbo.⁊ non aliter patz quia accñtia secuntur morbum sicut vmbra corp⁹ ¶ Quarto suppono ꝙ ita vnus morbus est alio ď terior causa sicut est seuorum accñtium causatiu⁹ pz qꝛ morbus nō vr eē cā i nobis nisi accñtium. ¶ Quinto suppono ꝙ morb⁹ similis pendēs a cā corporea facilius remoueṫ ꝙ̄ morb⁹ ꝯrius sibi eq lis. ¶ Ex hijs arguo ꝯ ꝯ°nē ꝑmā.qlz morb⁹ simil' a cā corporea depēdēs ē facili⁹ curabilis ꝙ̄ morb⁹ ꝯri⁹ vt vult illoꝝ.4ᵃ ꝯ°. alijs parib⁹ ⁊ suppsitio.5ᵃ ꝙ minus maloꝝ accñtiū ē cātiu⁹ ꝙ̄ ꝯri⁹.ꝓbaṫ ꝯña qꝛ si morbi sīt equales i gradu tūc eque ꝑternālia accñtia causant vt dicit.2ᵃ suppō.⁊ qꝛ morb⁹ simil' cā corporea depēdēs facili⁹ remoueṫ sequiṫ ꝙ ac cidētia ipz sequētia facilius remoueṫ ex.3ᵃ suppōe ⁊ qꝛ illa accidentia equaliter a naturalibus distan tia facilius remouenṫ illa.s.que sunt morbi simi lis sequitur ꝙ sunt minus mala ex suppōne ꝑma

τ q2 morbus q minus maloꝝ accidētiū τ ñ peioꝝ ē cātiuꝰ est minus mala cā vt dicit. 4.ª suppō seqtur ꝙ morbus similis a cā depēdēs ē minꝰ mala cā. nam qñ magis piclitatur pp morbum. morbus est cā deterioris effectus sed minus piclitatur ex morbo simili cū circūstantijs dictis. ergo minus mala cā τ sic. pma ꝯclusio illoꝝ ē fl̄a. ¶ Cōtra secūdā cōclusionē illoꝝ arguit τ supponit pmo ꝙ morbus nō tm̄ significat cām suā. sed etiā effectus τ se ipsum fm plures rōnes. pꝫ suppō ex hijs que dicunt sup illo affo. 12º. prime pticule. poꝛismos τ ꝯsistentias. 2º. suppō ꝙ si sint duo sigª hñtia multa significata vnū dicitur aº deterius. q2 deteriorem significat dispositionē q̄ꝫ aliud nō obstāte ꝙ aliq̄ꝫ significaret minꝰ malā. ista pꝫ q2 ab habitu sumēda eū denominatio. Tūc arguitur sic morbꝰ similis significat suam periculositatē τ accūtia quoꝝ ē causatiuꝰ τ illa sunt deterioꝛa iuxta pōnem cum morbus similis ē deterius signū iuxta eos. nō ḡ. videt pma pº stare cū 2.ª sed ꝯ intentione. 3ª. conclusionis suppono iuxta ea q̄ a gētili sunt cōcedēda τ suis sequacibꝰ ꝙ cuilibꝫ corpori quātūcūqꝫ flātico lapsus ad calidū est absolute similis respectu lapsus ad frigidū pꝫ iuxta eos. q2 oē corpꝰ viuens est a p̄dominio calidū. Et iō facilit labit ad calm. Et iō ille lapsus est eis similis. ¶ Secūdo suppono ꝙ lapsus cōtrarios i corpoꝛibus similis nālis cōplexionis oio equalis ad sensum intelligimus lapsus atpamento eque distantes gradualit ꝙ ista sppō sit de mente eoꝝ. probo q2 vel itelligūtur lapsus equales quo ad sensum mō dicto vl̄ q2 nobis vtrūqꝫ tāgētibus similis fiet sensatio vl̄. 3º. q2 p sensuꝫ lapsus indicarentur equales respectu ꝓprij tēperamēti. nō. n. vident alij modi qbus lapsus dicantur. quo ad sensum equales nō pōt dici 3m. quia tunc lapsibus contrario τ simul exñtibus equalibus quo ad sensuꝫ nō oꝫ ꝙ illud ꝙ labitur lapsu cōtrario magis a ꝓprio tēperamēto euertat vt ipsi dicūt ymo equalit nec pōt fm q2 lapsibus exñtibus diuersis vel i eadē vel simili cōplexione nāli nō fieret postea similis sensatio vt pꝫ. nam si duoꝝ equaliter colericoꝝ vnū calefiat τ reliquuꝫ frige fiat nō similis fiet eoꝝ sensatio. ḡ restat ꝙ pmo mō itelligāt apud eos lapsus ad sensuꝫ equales. τ sic pꝫ hec suppositio ¶ Hijs bitis capio duo corª. frigida τ sint oio silia. a. τ. b. τ labat. a. preter nāliter ad calidū supra tēperamtū p vnū graduꝫ anteq̄ꝫ. b. incipiat labi ad frigidū τ sumus nūc in hoc instāti in quo. a. est lapsum p vnū gradū sup tēperamtū τ ꝯtinuet lapsus i. a. supra illū gradū τ. b. nūc primo incipiat labi eque velociter versus frigidū. sicut a cōtinuat suum lapsum versus calidū. τ sequit primo ꝙ ista duo sunt consimilis naturalis complexionis τ continue post equaliter labentur. quo ad sensum. probatur quia continue post hoc. b eque gradualiter distabunt a temperamento. τ tamen continue post per magnum tēpꝰ a deterius labetur q̄ꝫ. b. nam. a. multo magis distabit a ꝓprio temperamento q̄ꝫ. b. cuꝫ nunc distat p duos gradus τ. b. p nullum. ymo per infinitū modicum imediate post hoc distabit. b. a proprio temperamēto τ a plusq̄ꝫ per duos gradus. ḡ imediate post hoc deterius labet. a. q̄ꝫ. b. τ cōtinue post hoc equaliter quo ad sensuꝫ labentur. Et vltra arguitur. a. labetur ad calidum τ. b. ad frigiduꝫ ergo. a. labetur ad simile τ. b. ad cōtrarium. ꝯña tenet ex suppōne prima. ¶ Quartā cōclusionē puto eē veram cū limitatione. tamē in lapsibus a cā corpoꝛea dependētibus alijs paribus. Itē quintā puto esse veram cōtra dictas cōclusiones etiam plures cadūt instantie etiā dicende. ¶ Soluendo igit ad dubium suppositis hijs que in primo articulo dicūtur. Suppono. 2. ꝙ hic loqmur de morbis mālibus a cā corporea dependentibus pꝫ hoc ex nōtis circa affo. ¶ Tertio suppono ꝙ talium morboruꝫ ille difficilius remouet cuius cā ē fortioꝛ alijs paribus. Ex hijs pono hanc rñsiuam cōclusionē quilibet lapsus ad simile cōplexionis nālis etatis tēporis τ habitudinis nālis. alioꝝ supposita paritate est minus malus per viam signi τ viam cause q̄ꝫ lapsus cōtrarius. ¶ Cōclusio ꝓbatur. primo sic ipse equaliter ledit opationes. τ minus est permāsiuꝰ ergo absolute est minus malus τ minꝰ lesiuꝰ ꝯña patet ex dictis. τ similiter assumptum cuꝫ cā eius facilius remoueat. q2 est minoꝛ τ vltra ergo est minus malum signuꝫ. ¶ Tertia cōclusio morbus similis dispōi preternaturam τ equalis cōtrarie non oꝫ ꝙ sit minus malus. ꝓbat de vlcere in ydropico. τ fe. pestilentiali in corpoꝛe pleno malis humoꝛibus ¶ Tertia cōclusio morbi imāles similes nō oꝫ ꝙ sint minus mali pꝫ de ethica τ colerico in estate τ ptisi in corᵉ. cuius humeri sūt lati τ pectus strictū τ collū longum. ¶ Hijs habitis respōdeo ad argumēta añ opposita. ¶ Ad primum negatur ꝯña licet añs sit dubium. nam non solū per alterantia remouet talis fe. ymo p causam euacuatiuam colerico τ flātico eque febriētibus. fortioꝛ ē cā in flātico. τ difficilius remouetur

¶ Ad fm negatur assm pp cause fortitudinem.

¶ Ad tertiū dr̄ ꝙ cōclusiones oēs sunt itelligēde cū morbus ē similis illis dictis qñ fit a principio.

¶ Ad quartū dr̄ ꝙ i illo casu cetera nō sūt paria.

¶ Ad quītū dr̄ ꝙ quartana estiua ē morbus magis ꝓpoꝛtionalis tempoꝛi estiuo q̄ꝫ autūnalis vel hyemalis. lꝫ sepiꝰ icipiat in autūno. ¶ Ad sextū dr̄ ꝙ nō sūt pares morbi sꝫ pōita paritate. negat assm. ¶ Ad septimū dr̄ ꝙ spasmus siccꝰ nō ē morbus mālis fiens. dr̄ ēt ꝙ est im ꝓpoꝛtional. ¶ Ad octauū dr̄ ꝙ apostemata calida nō sūt cū paribus accñtibus pp doloꝛē fortioꝛē quē faciūt. ¶ Ad nonū pꝫ pº vlcꝰ i pulmone τ vulnꝰ nō cē morbū fientē sꝫ factū. 2º. ē ibi dispitas ex pte dispōnis secū cōiūcte ꝓhibētis sanitatē. ¶ Ad decimū eodeꝫ mō vel posset dici negando assumptū nisi sit paritas.

¶ Ad vndecimū dicitur negādo arm vt pꝫ i pmo articulo. ¶ Ad duodecimū negat assūptū nec valꝫ arm eque imediate vni lapsui sicut alteri. ergo eque faciliter ad vnum sicut ad alium ducitur.

¶ **Natura multis modis** dicitur. Istud cométũ diuidit i duas ptes. pmo ponitur cométũ gal. secũdo additio cõstãtini. ibi. 2ª vel ita q circa. pma i duas. primo exponit hoc vocabulũ nã. ⁊ ponit expõ ⁊ snia affo. secũdo ponũtur ⁊ soluũtur quedam instãtie. ibi secũda. dyoclius. De prima dicit ꝙ per nãm ypo. intelligit complexionem nãlem. ⁊ tunc sententia affo. est ꝙ morbi qui sunt proprij conclusioni nãli. tempori. etati ⁊ habitudini minus molestant ꝙ̃ morbi qui non sunt proprij. ⁊ ꝯtrarij ꝯtrario mõ se habẽt. s. q: sũt magis molesti. ⁊ tu hoc cõsidera ꝙ in pluribus comentis h inueniuntur diuerse additiões añ illam ptem dyoclius que non sunt de suba comenti.

¶ Dyoclius. ¶ In hac pte adducit ⁊ soluit quasdã instãtias. ⁊ diuiditur in tres fm ꝙ tres sunt instãtie. ibi. 2ª ꝙ autem. ibi. tertia. ꝙ testatur ypo. ¶ De prima dicit ꝙ dyoclius qui fecit librũ de ebdomadis arguit contra hanc affoᵐ dicens ꝙ simile ad ditum simili facit ipsũ furẽ ⁊ augeri. ſʒ cõtrariuʒ morbi ẽ eius curamẽtũ. i. cã curatiua cũ ois cura fit p cõtrariũ ⁊ sic voluit ꝙ morbi ꝯtrarij tpe facilius curãt vt fe. acuta. i hyeme. Dicit secũdo quo ad cãdẽ ptem ꝙ ille nõ recordat ꝙ fe. acuta. ñ sit nisi ex acuta mã talis aũt acuta mã nõ posset mouere nãm corporis ante infirmitatem. nec nã corporis potuit resistere. multo minus virtus debilis in infirmitate potuit resistere. Et ideo morbꝰ merito fortitudinis sue cause erit pіculosior qñ erit cõtrarius. Et hoc etiã pʒ experimento. naʒ si sint due fe. eque acute vna estiualis ⁊ alia hyemalis tunc iueniretur hyemalis periculosior. sed bene cõcedo ꝙ si fe. incipiat i tẽpore calido. deinde subito pmutetur ad frigidum ꝙ illa facilius curabitur. q: vtrũqʒ tẽpus arguit facilitatẽ sue curatõis pmũ q: arguit a leui cã ipm processisse. fm q: ẽ tẽ pꝰ morbo ꝯtrariũ. ideo adiuuat ad curã. ⁊ hoc mõ verificat dictũ diocli ꝙ egritudo in tẽpore ꝯtrario facilius curat. sed hoc non est ꝯtra affoᵐ. Ex hoc nõ. cõcedendaʒ eẽ aliq̃ morbũ i tẽpore disproportionali esse minus pіculosum sed morbus icipiẽs i tpe disproportionali ⁊ q i eodẽ ꝑuenit ad equalitatẽ cũ morbo pportionali ille est pіculosior.

¶ Quod aũt. ¶ Ponit hic secũdã istãtiã ⁊ soluit dicẽs. ꝙ illud qđ dr de senibus ⁊ decrepitis ꝙ brãʒi ⁊ corrize i valde senibus nõ maturant ñ ẽ ꝯtrũ illi qđ h dr ⁊ rõ ẽ nã ille mõbꝰ ñ ẽ pіculosus cũ sit đ mã i matura ⁊ idigesta q̃ morbos ñ facit ita pіculosos. sic colera q̃ generat p nimiã ⁊ supfluã decoctionẽ. Et iõ i illis senibus hic morbus si non maturet. tñ ẽ pіculosior q̃ si eẽt morbus ex mã acutissima. 2º põt solui. q: dr i valde senibus i qbus virtus ẽ valde defecta I qbus vterq; morbus ẽ pіculosior q̃ i virtute forti. ⁊ h solutio stat sup hoc. q: nõ sunt cetera paria si cõpet iste morbus i ista etate cõtingẽs ad similẽ morbũ cõtingẽtẽ i iuuẽtute.

¶ Quod testatur. ¶ Ponit tertiã istãtiã dicẽs ꝙ dictũ ypo. in. 3ª pticula epidimiaꝝ vbi dixit ꝙ plurimi illoꝝ quorum nã propinqua fuerit ptisi sunt mortui ex ptisi non est cõtrariuʒ huic affo. ⁊ rõ q: ibi ypo. p nãm intellexit compositionem que plerũq; vocatur nã. sed hic loquitur de morbis pportionatis complexioni ⁊ non compõi. ⁊ solutio ẽt potest dari. vt q: non sunt cetera paria cũ merito istius cõpõnis multum impeditur virtus quod ñ est in hijs que opposito modo sunt dispositi. Et ideo multi errauerunt in snia huius affo. dicentes morbum conuenientem nature infirmi. qui est cõtrarius sue complexiõi qui multum a mente ypocratis recedũt. ¶ Multi. n. ¶ Ponit falsã expõeʒ ⁊ pʒ. ¶ Uel ita qui. ¶ Extra naturaʒ. hec est additio constantini ⁊ pʒ ꝙ ⁊ quid dicat.

**In omnibus** ⁊c. In isto affo. ypo. intẽdit tres conclusiones. ⁊ secundum hoc. diuidit in tres ptes. ibi. 2ª minus vero. ibi. 3ª. fallaces. Conclusio prima est ista. In oibus morbis bonum est hẽe ptes que sunt circa vmbilicuʒ ⁊ pectinem spissas. probatur. q: ex hoc significat bonitas digõnis in stomaco ⁊ epate. ideo ⁊c. cõclusio clara. ⁊ affᵐ. statim declarabitur. ¶ Primo nota circa hanc conclusionẽ per ea que sunt circa vmbilicum ⁊ pectinem debemus intelligere mirach ventris ⁊ est panniculus compositus ex multis ptibus vt dicam infra dyafragma tegens naturalia membra. Est auteʒ mirach compositus ex cute pmo. 2º. ex pinguedine que sub cute iuenitur. 3º. ex musculis longitudinalibus duobus ⁊ transuersalibus quatuor ⁊ latitudinalibus duobus. quarto ex panniculo duro ⁊ subtili qui dicitur syphac.

¶ Nota secundo ꝙ hic myrach imaginatur cõiter continens tres partes. vna est superior vicina costis mẽdosis. 2ª est media que vocatur sumen. aut pars vmbilicalis. 3ª inferior que vocatur pectinalis vt ergo totum comprehenderet ypo. dixit q̃ circa vmbilicum ⁊c. ¶ Nota tertio ꝙ spissitudo ⁊ tenuitas hñt latitudinẽ i tali mirach. nã qdã ẽ mĩ tũ subtil' ⁊ qdã mltũ grossus. qdã medio mõ se hñt ⁊ non dubitatur ꝙ medius est melior sed in recessu a medio minus est malũ accedere versus grossius q̃ versus subtilius ⁊ hoc voluit ypo. ¶ Nõ 4º. ꝙ hoc ẽ meliꝰ p viã signi. ⁊ ẽt p viã cause. pmo significat virtutẽ digestiuã ⁊ attractiuam illoruʒ locorum eẽ fortẽ. 2º. q: reuerberãdo calorẽ nãleʒ ẽ cã bone digõnis i epate ⁊ stomaco vt colligit in comento ẽ cã bona. ¶ Nõ qnto ꝙ hec spissitudo mirach qñq; ẽ p pñtiã multe pinguedinis ⁊ modice carnis. qñqʒ võ p pñtiã carnis ⁊ pinguedinis simul. pma seqt dñiũ cõplexiõis flatice. s. fride et hũiđ. 2ª seqt ꝯ̃nis sãguiee dñiũ. silr si sbtilitas cꝰ qñq; ẽ pp tenuitatẽ tã spmaticoꝝ mẽbroꝝ q̃ carniformiũ. ⁊ ista cõit seqt ꝯ̃nẽ frigidã ⁊ siccã qñqʒ võ ẽ pp carẽtiã pinguedinis ⁊ multe carnis. ⁊ ista ẽ pp ꝯ̃nẽ colericã. maxie igit vificat affo. đ spissitudine. 2ª mõ dicta cũ habũdãtia carnis ⁊ sequens maxie vificat đ illa q̃ ẽ cũ tenuitate carniformiuʒ ⁊ spermaticorum ⁊ hoc modo intelligendo patet

vitas affo. nam talis non nimiū infrigidat stomacum ꝛ epar fritate pinguedinis ꝛ cum hoc calorē confortat reuerberando vt oportet iuxta ea que dicunt. prima primi i capitulo de generatōe hūoꝝ. Nimis vō. 2ᵃ cōclusio vēter nimis tenuis ꝛ tabefactus ē mal⁹. ꝯclusio ꝓbatᷓ qꝛ ille significat maliciā digōnis i stomaco ꝛ epate. igitᷓ ē malus ꝯña clara ē ꝛ assumptū pꝫ ex dictꝭ i ꝓcedēte ꝯclusione. Prio nō ꝙ vētrē. s. m rach eē tenuē conuenit duobus modis. vno mō nālitᷓ alio mō ꝑternaturā ꝛ vtrūqꝫ voluit ypo. tāgere ꝑmū cū dixit tenuem. ꝭm cū dixit tabefactū. ergo pꝫ ꝙ h̄ sūpsit iproprie ꝓ extenuato ꝑternaturalitᷓ. Scdō nō hāc tenuitatē malā eē ꝓ xiā cause. ꝛ ꝓ viā signi mō supradicto. Fallaces. 3ᵃ ꝯ. hñtes vētrē nimis tenuē difficulter tollerāt medicinas solutiuas vētris. ꝯ. ꝓbatᷓ i istis musculi vētris ꝛ intestina sunt debiles ergo isti nō bene tollerāt farmaca vētris solutiua ꝯña nō. ꝛ assᵐ. ꝑp tenuitatē. Nā necessario talem tenuitatē sequitᷓ debilitas ex resolutiōe. vbi nō ꝙ farmacū vētris solutiuū cōitᷓ ē calidū dissolutiuuꝫ ꝛ iō vēter ꝛ intestina cū sint tenuia resolutionē ei⁹ difficulter tollerāt. 2ᵒ tale farmacū māꝫ quā oꝫ educere mouet ad vētrē ꝛ ibi oꝫ ꝙ virtus expulsiua intestinoꝝ ꝛ musculoꝝ vētris expellatᷓ vt supra dictū ē. cū igitᷓ istoꝝ v̄tus ē debilis nō potēs expellere tales hūores diu manēt ꝛ plurima nocumēta causant. Et iō tꝉes q h̄ loca hñt debilia hac dupli cī cā sunt inepti ad farmaca vētris solitiua sumēda similis aūt snīa huic totali affo. colligitᷓ. 4. ꝫⁱ. caᵒ. de ydrope ꝛ ē vtilis vt patet.

Totum uentrem. Gal. in isto comento. qn qꝫ facit. primo oñdēdo qualitᷓ oꝫ eē vētrē i morbis ponit sniam ꝑme ꝯᵒnis affōi. 2ᵒ verificat scđā per cām. tertio v̄ificat tertiā. q̄rto mouet ꝛ soluit vnuꝫ dubiū. q̄nto declarat ꝑtē. ibi. 2ᵃ tabefacti. ibi. 3ᵃ Qui bus iferiorē. ibi. 4ᵃ. Sꝫ querēdū. ibi q̄nta. pectinē De ꝑma dicit ꝙ i oibus q̄ sūt ꝑternām idest morbis. oꝫ vētrē totū eē salubrē. vt dicit ypo. i ꝓnosticis ꝙ loca sub ypocūdrio ñ oꝫ eē dolorosa sꝫ mollia equalia ꝛ tenera. hic aūt vēter qñqꝫ est grossus qñqꝫ tenuis. sꝫ tamē grossus ē melior ꝛ intelligitᷓ vt in ꝯclusiōe ꝑma limitaui. De 2ᵃ ꝑte dicit ꝙ nimis tenues ꝛ tabefacti sunt mali. qꝛ significāt malā fieri digōnem in epate ꝛ stomaco ꝑp nuditatem pinguedinis illoꝝ locoꝝ que oꝫ eē pinguia vt reflectatur ab eis calor ad mēbra nutritiua. sed quando loca sunt nuda ꝛ infrigidatᷓ faciliter stomacus ꝛ epar ꝛ coꝝ digō impeditᷓ ꝛ sic ꝓ cōtrariū ꝯᵒ. prima v̄ificatᷓ. De tertia ꝑte dicit ꝙ isti vētres tabefacti dificulter tollerant purgationē inferiorē supple cū farmaco: ꝛ rō est qꝛ ista loca sub pectore in farmaco esse fortia: vt sint adiuuātia ad purgationē. Nā qñ nō adiuuāt multa sequūtur nocumenta vt supra i probatiōe tertie cōclusionis dixi.

De. 4ᵃ ꝑte q̄rit quare nō dixit ꝙ isti sūt inepti ad vomitū ꝓ farmacū q vomitus ē ita piculosus sicut secessus ꝛ rñdet ꝙ i oibus nālitᷓ dispositꝭ secessus ē facilior. ꝛ vomitus difficilior. Et iō cū farmacū subductiuum sit cauendum in tenui vētre multo magis laboriosus vomitus erit cauendus. De parte quinta dicit ꝙ per pectinem debem⁹ intelligere illam partem ventris que est inter virilia ꝛ vuluas. i. partem ventris illius vicinā ita vt hoc modo venter inferior diuiditur i tña. s. sub ypocondria. i. ꝑtem sub costis ꝛ circa vmbilicū. i. ꝑteꝫ mediam ꝛ pectinem.

Sana habentes ꝛc. In hoc affo. ypo. posuit duas conclusiones. In secunda. ibi. Celerius vero. prima ē ista homines habentes sāna corpora purgati farmacijs debilitantᷓ multū. probatur cōclusio. qꝛ in illis multum euacuatur de humoribus bonis ꝛ multa fit spūuꝫ resolutio. igitur ipsi multum debilitantur. ꝯña nota ꝛ aſ. statim declarabitur. Nota igitur. primo ꝙ sanorum quidam sunt inculpate sani in qu:b⁹ nulla est preternaturalis dispō. quidam culpate i quibus etiam mali humores habundant. licet corpus ab illis non reddatur egrum. hunc igitur affoᵐ. ꝺ inculpatis sanis intelligamus. Secundo nota ꝙ hic per farmacum intelligimus medicinam euacuantem ex soluendo. Tertio nota ꝙ hec talis medicina agitat humore ꝛ euacuat ꝛ exagitat spiritus ꝛ malam qualitatem imprimit in membris. Et ideo quia in sanis modo dicto non sunt humores peccantes talis medicina euacuat tantum bonos. ꝛ quia euacuationi bonorum humorū virtus resistit ideo multo magis oꝫ illos agitari ꝛ plus v̄tutem debilitari per sui instrumēti. s. spiritus resolutionem. Item quia diu medicina ꝑmanet in stomaco eorum anteq̄ꝫ humores ad ipsam trahātur qui sunt causa quare ipsa a corpore cito educatur conuenit ꝙ talis medicina in ipsa amplius iducit suam malam qualitatem. Ex quibus patet causa affo. verificans. s. ꝙ isti a farmaco debilitantur tribus de causis. vna est euacuatio bonorum humorum. secunda est resolutio multa spūum. tertia ē alteratio membrorum a mala qualitate. Celeri⁹.

Secunda conclusio affo. homines vtētes malo cibo celerius debilitantur cum purgantur farmaco q̄ꝫ sani conclusio. probatur quia virtus talium est debilis ꝛ humores boni sunt pauci. igitur per spūum resolutioneꝫ ꝛ humoris boni euacuatōeꝫ magis debilitantur. ꝯña tenet ꝛ assumptum declarabitur statim. Nota primo ꝙ homines vtētes malo cibo possunt intelligi dupliciter vel quia malum cibum exteriorem assumunt vt fungos erucā ꝛ similia. vel quia habent sanguineꝫ malum qui cibus est magis propinquis. ꝛ affo. vtroqꝫ modo verificari potest. Nota secundo ꝙ talium malo cibo vtentium. quidam habent plurimos malos humores per totum dispsos. quidam licet habeāt plurimos humores malos tamen ipsos non hñt ꝓ totū dispersos. neqꝫ eoꝝ malicia toti cōicatᷓ. exēplū ꝑmi vt leprosi cachochimi cathetici ꝛ filᷓes. exēplū 2ᵃ vt hñtes fleḡta i stomaco vꝉ pectorᷓ cū alioꝝ

sanitate cõclusio ergo affo. de primis verificatur. ¶ Nõ 3°. q i talibus prio hũor bon⁹ pauc⁹ ē. Et iõ ex ei⁹ euacuatiõe sequit celerior dbilitas. 2ª. ma li hũores istoꝝ cũ agitant plurimũ ad cor effumãt 3°. qr eoꝝ v̄tus ē debilis. facilit pōt farmacũ ipme re. 4°. spũs hñt nõ mltũ bonos iõ ex illoꝝ dissolu tiõe fortius debilitant. pz igit cã v̄ificans affoᵐ.

¶ Ex his uerbis. In isto cōmto ga lienus tria facit p mo 9°nez pmã v̄ificat. 2°. fam. 3°. illud v̄bũ malo cibo vtẽtes exponit. ibi. 2ª. malo do. ibi. 3ª. q cibo. d pma dicit q ex hijs v̄bis cõprehẽdimus q hñtes sana corpora p farmaca nõ ꝓpe purgant. cũ pur gatio ꝓpe dicat d eductiõe hũoris peccãtis i qua li. ⁊ i talib⁹ isti hũores nõ sũt sꝫ isti sani p ea farma ca cõsumũt qr euacuat hũiditas subãlis coꝝ ⁊ v̄ tus debilitat ⁊ sic v̄ificat 9°. pma. d. 2ª. dicit q vtẽ tes malo cibo hñt corpora plena malis hũoribus se iter mẽbra occultãtibus. Et iõ qñ isti hũores p farmacũ agitant ncc̃e ē vt eoꝝ malicia detegat ⁊ sic debilitant. de. 3ª. dicit q p cibũ possim⁹ itelligẽ aut exteriorẽ aut interiorẽ quem epar mittit alijs mẽbris q ē sanguis. ⁊ nõ ē dubiũ malũ sanguinẽ cum agitatione generare malum morbum ⁊ sic v̄ tus debilitatur.

## Sana habẽtes corpora

⁊c. Affo. 9° hec ē. corpora sana iculpa te nõ debẽt vti farmacijs. ꝓbat. qr talis vsus ē eis difficilis ⁊ i verbis. g̃ ꝯña nota. ⁊ assum ptũ ponit i lr̃a ⁊ cã statiꝫ declarata ē. ⁊ sñia huic ēt similis pme 9°ni p̄cedẽtis ponit. 4ª. pmi ca°. 4°. ¶ Nõ tñ circa hũc affo. q itelligit de sanis incul pate. ¶ Nõ 2°. q vsuꝫ farmacoꝝ esse difficilẽ istis possum⁹ dupliciť itelligere. aut qr ex vsu tali ledãt ⁊ hoc fuit dictũ i p̄cedẽti affo. vel quia i ipso actu euõnis sequãt accñtia mala. verbigratia. qr seqt aut v̄tigo aut sincopis. aut tortio magna i ventre ⁊ hoc 2° mõ itelligit gal. cui⁹ cãm assignabo in co mẽto. ¶ Nõ. 3°. q farmaca euacuatiua hñt ꝓpeta tatẽ respiciẽtẽ deteriatũ hũorẽ. ⁊ merito illius illũ trahũt sicut magnes ferrũ. ⁊ dicũt doctores ꝯue niẽtiã i ꝓprietatib⁹ hũoris ⁊ medicine quaꝝ vna ē ad patiẽdũ ⁊ reliqua ad agẽdũ fundari sup ali qua occulta ꝓpetate aut similitudie. Et iõ dr̃ me dicina similis humori quẽ attrahit lꝫ i v̄tute paꝝ qualitatũ manifestaꝝ multotiẽs ꝯtrarient. qr me dicina ē calida vt colognitida. ⁊ humor euacuãd⁹ frigidus vt flã. Alij dicũt q h ꝓpetas humoꝝ si ue ꝓportionabilitas ad paciẽdũ talẽ motũ ⁊ me dicine ad agẽdũ sine alia occulta similitudine. dr̃ similitudo a ga. ⁊ hoc mõ itelligẽdo pꝫ q farma cuꝫ solutiuũ attrahit humorẽ sibi similẽ. ⁊ sñia si milis huic ⁊ prime conclusioni precedenti ponit secunda primi capitulo quarto.

¶ Superiori afforismo. Gal. in isto comẽto. pmo cõtinuat hũc affo. cũ p̄cedẽti. 2°. nu merat accñtia difficilia q̃ sequũtur vsuꝫ medicine in sanis. 3°. dat istoꝝ cãm. ibi. 2ª. Multi enim. ibi 3ª. qr laxatiua. De pte pma dicit q i p̄cedẽti affo. ondit ypo. qd accidat sanis ex vsu farmacoꝝ. Nã dissoluũtur ⁊ nõ purgant. De. 2ª. pte dicit q mlti sani sumpto farmaco incurrũt vertiginez multi vero strãguriã vẽtris. i. dolorẽ cũ magna angustia et difficultate expellẽdi nociua. ⁊ iõ dissoluũtur ⁊ debilitantur. ¶ De. 3ª. pte dicit q medicina est at tractiua humoris sibi similis. i. cũ quo ꝯuenit in ꝓprietate attrahẽdi. ⁊ ille vt attrahat ⁊ cũ talẽ hu morẽ nõ inuenit verbigratia. Colerã rubeam aut flegma. aut melãcoliã aut aquã. tũc vertit se ad sã guinẽ ⁊ carnẽ sibi similẽ ⁊ trahit inde cũ magna infirmi angustia. vnde vaporibus multis cerebrũ petẽtibus ex forti agitatiõe fit vertigo ⁊ in uentre fiunt dolores cum magna violẽtia inferatur inte stinis ⁊ ventri a farmaco. ¶ Circa istud comentũ cadũt alique difficultates prima qõ medicina at trahit humorẽ sibi similẽ. 2ª. quõ non inueniens ipsum conuertit se ad sanguinẽ ⁊ carnẽ. 3ª. quõ ca ro ⁊ sanguis dicant similes farmaco. 4ª. quõ tra hit carneꝫ. primũ solutũ est i notatis affo. pp. 2ᵐ. nota q medicine fortes solitiue vltra ꝓprietatem quã habent ad humorẽ trahendũ sunt etiã altera tiue mala alteratiõe sed hoc nõ faciũt nisi in tẽpo re. Cũ igitur inueniũt hũorẽ quẽ habent vtilit at trahere illum attrahunt. ⁊ ille humor medicine p mixtus facit eam citius egredi. quia simul cũ hu mor egredit ⁊ sic modico tpe remanꝫ i cor⁹ ⁊ altat mẽbra nõbilit ⁊ sanguinẽ. Et iõ dicitur conuerti ad ea licet agat. ⁊ ageret etiam exñtibus humori bus similibus. sed citius pellitur q̃ ita intensam actionem posset imprimere. Et ideo non apparet hic ita quando sibi appropriatum humorem inue nit. ¶ Secũdo nõ q medicina laxatiua lꝫ habeat proprietatẽ principaliter respicientem datum hũo rem. tamẽ ēt est oĩum euacuatiua. quod patet quã do datur in dosi magna. ⁊ exorbitat i operãdo. ita q in sanguinem. ⁊ ideo large sanguis potest dici sibi similes quantum ad proprietatem generaleꝫ propter quod dicit carnem. primo eliquat. 2°. hu miditatem ex carne genitam propter similitudinẽ quam habet cum humore etiam sufficit attrahere aut virtus ipsa membri illam expellit.

## Parum deterior

⁊c. Affo. cõ clusio est h Cibus delectabilior ⁊ parum deterior ē magis appetẽd⁹ cibo in delectabiliori ⁊ paꝝ meliori. Cõclusio ꝓbat. Talis cib⁹ melius digerit. igit ē magis appetẽdus. ꝯña ⁊ ꝯñs statiꝫ declarabunt. cõcordia huius affo. colligit. 2°. regi minis acutoꝝ textu comẽti. 22. ⁊. 3ª. primi capitu lo de regimine ei⁹ qđ comedit ⁊ bibit. ¶ Nõ prio q ille cib⁹ exterior dr̃ absolute melior qui merito dispõnis sibi itrinsece ē paratior ad meliorẽ ⁊ hu morẽ ꝯuerti ⁊ facilius digeri. ⁊ hoc quantum ē ex pte humoris. aut propter cõplexionẽ manifestam aut propter proprietatẽ occultã. aut propter mo dum sube, aut propter plura istorũ vel omnia sit

Et dico notanter merito intrinsecarum dispositõnem est aptus in meliorem humorem ꝛc. Nam cibus parum deterior cum conuertitur aliquãdo in meliores humores. ꝛ digeritur melius q̃ cibus parum melior vt dicitur in comento non ergo dicitur melior. q: melius digeratur vel in meliorem humorez conuertatur. q: hoc accidit non ꝑ se merito dispositionis cibo parum deteriori intrinsece sed merito melioris applicationis consequentis voluptuationē stomaci agentis. ¶ Nota secũdo ꝙ causa melioris delectationis in cibo vno q̃ in alio. aut est propter conuenientiam cibi a stomaco in qualitate manifesta. sicut complexiones lapse naturales declectabtur in similibus vt dicitur secundo tegni aut propter contrarietatem in eisdez manifestis qualitatibꝰ. sicut dicitur secũdo tegni ꝙ preter naturalis complexio gaudet contrarijs aut propter occultam proprietatem sicut videmꝰ multos magis delectari in caseo ꝛ minus in carnibus. aut propter modum sube. aut propter saporem. Ex quo patet causa q̄r multotiens cibus sapidꝰ est tamen corpori nociuus. Conuenit enim cibum in vno istorum esse cõueniētē cum stomaco in multis alijs posset obesse. ¶ Tertio nõ. ꝙ dicit cibus parum deterior. Nã ꝺ multo deteriori affo. non verificatur. ¶ Nõ 4°. ꝙ cum cibus sumitur cũ delectatione. stomacus eum amplectitur. ꝛ naturaliter sibi multum adheret ꝛ ideo multum fortiter agit ipsum digerendo. Contrarium autē euenit cum cibus cum abbominatione capitur. quia stomacus refugit ipsum. ꝛ agitatur in stomaco ita ꝙ non amplectitur. nec ideo bene digeritur. ꝛ sequitur rugitus ꝛ eructuaᵒ. ꝛ talia. Ex quo sequit ꝙ melioratio applicationis aliquando est tanta vt plus iuuat ad bonificandam digestionem q̃ noceat cibi parua malicia. ꝛ tunc affoɼismi causa ē manifesta. Nã in cibo tali melius perficitur digestio.

¶ **Non solum.** Galienus in isto comto ¶ Primo ostendit causam verificantem aff. in genere. 2°. specialit ibi. 2ª. omnis enim. de prima dicit. ꝙ causa quare cibus magis delectabilis est magis appetendus non est sola infirmi voluntas sed quia ipse ex tali cibo magis iuuatur ad sanitatem consequendam De 2ª. dicit ꝙ cibꝰ magis sapidus magis a stomaco recipitur ꝛ stomacus sibi melius adheret ꝛ ipsum melius digerit. sed cibum abbominabilez stomacus fugit. vnde sequitur mala digestio ꝛ rugitꝰ ꝛ fastidium. ꝛ inflatio ꝛ vomitus generantur itelligendo per rugitum motum ventositatis in ventre: per inflationem multiplicationem ventositatis in ventre ita vt tumescat que omnia de ventositate fiunt. ꝛ malo ꝛ inordinato motu stomaci ꝑpter quem motum non bene digeritur cibus ꝛ in materias malas conuertitur que sunt illorum accidentium cause.

**Senes iuuenibus** ꝛc. ypo. in isto afforismo hanc conclusionem intendit senes plerumqz minus egrotant iuuenibus. probatur. quia meliori vtuntur regimine vite. consequentia patet quia plurime egritudines ex malicia regiminis contingunt. assumptum patet quia iuuenes bonum regimen a malo non consequenter discernunt cum inexpti sint eorum qui secunduz vitam sunt actiuam. ¶ Nota primo ꝙ cum senes sunt duplices. s. primi ꝛ decrepiti. hic affoɼismꝰ maxime verificatur de primis ¶ Nota 2°. ꝑ iuuenes intelligi aut iuuenes proprie dictos: aut capiendo iuuenem pro quolibet ante senectutem existentez hic. 2ᵒᵒ. maxime verificatur affo. cum pueri sint ꝗ maxime inordinate viuant. Et ideo Auic. hoc explicuit prima primi ca°. de etatibus de pueris nõ autez de iuuenibus. ¶ Tertio nõ ꝙ dicitur plerũqz. quia aliqui inueniuntur senes ita inordinati sicut iuuenes: ꝛ isti non minus egrotant iuuenibus ỹ°. magis cum virtutes habeant debiliores.

¶ Quarto nõ doctores cõiter intelligere aff. alioꝛum posita paritate. ꝛ ꝙ competur iuuenis ad se ipsum senem. quia iuuenes proprie virtuti cõfidētes in cibis ꝛ potibus ꝛ venereis actibus exorbitant. Et ideo sepius in egritudinem cadunt. Sed mihi videtur ꝙ compando iuuenem ad seipsuz senem stante ordinata vita vt est senum. non tamen est vera generaliter conclusio. Nam quidaz inueniũtur ex preparatiõe contracta a principio generationis apti ad podagram vel asma vel lapidem vel ptisim in senectute. ꝛ isti magis egrotant senectute adueniente. sed dico verum esse vt in pluribus. Et quecũqz. ¶ Secunda conclusio senes plerũqz moriuntur cum egritudinibus cronicis que ipsis nascuntur. probatur cõclusio talis egritudinum materie sunt difficilis digestionis ꝛ virtꝰ est debil' in senibus. igitur materia taliuz egritudinum non sepatur ab eis. Et per consequēs senes cõmoriuntur ipsis. ¶ Nota ꝙ hoc maxime verificatur de secundis senibus licet esse de omnibꝰ senibus sit verum. ¶ Nota 2°. ꝙ cronicaruz egritudinum quedam sunt pendentes a materia valde vehementer frigida ꝛ dominante in membris frigidis sicut fleāte in cerebro. aut in neruis. quandoqz autez pendent a materia que ꝛ si sit frigida naturaliter vt flegma ꝛ melãcolia. tamen est calida accñtaliter vt cum iste materie faciunt febrem verificatur gᵒ affo. potissime de cronicis modo ꝑmo. Nam in secundis multotiens liberantur vt a quartana ꝛ flatica fe. Nota 3°. ꝙ senes cõmori istis egritudinibus potest intelligi duobus modis. vno modo quod moriantur ex istis egritudinibus. 2°. modo ꝙ moriãtur anteq̃ iste egritudines recedãt ꝛ hoc. 2° modo maxime verificatur. ꝛ ita videtur comentator intelligere.

¶ **Non omnis senex.** Galienus in isto comento. primo conclusionem limitat primam inuendo causam ipsam verificantem. secundo verificat. secundam conclusionem ibi. secunda quoꝛũ virtus. De prima dicit. ꝙ non õnis senex minus

egrotat q̄ iuuenis.et rō ē q₂ nō quilibet talis pl⁹ dimittit malā dietam q̄ iuuenis.ꝛ iō cū virtus sit debilis magis egrotat ꝛ sic inuit ꝙ cā verificās p̄mam cōclusionē ē ꝙ iuuenes vt plurimū non ita cōueniē͏̄t dieta vtunt̄.De.2ᵒ.dicit ꝙ q₂ virtus illorū est debilis.iō ē cā quare cū moriūtur egritudinibus cronicis ꝛ ꝓprie q₂ cā morbi ꝛ tīi v̄tute ñ digeritur velociter ꝛ i tēpore mlto virtus deficit.Nō vero quar̄ cā morbi nō cito digerit̄ ē q₂ morbi diuturni sunt semp frigidi vbi sunt morbi māles.i.pēdent a mā nāliter frigida ꝛ hec est cā q̄re isti morbi sepius accidunt senibus quia sunt magis ꝓporṫionales sue etatiue complexioni.

Branzi et corrize ꝛc. affo. ꝯclusio est ista branci ꝛ corrize nō maturant̄ in valde senibus.ꝓbatur.q₂ ista sūt ꝺ mā difficilis digōnis ꝛ i senibus ē v̄tus digestiua multū debilitata ꝛ precipue i mēbro illo i quo multiplicantur branci ꝛ corrize.igitur nō maturantur nō est ꝯña.ꝛ assumptū statim declarabit̄. ¶ Nō p̄mo ꝙ īueniuntur hec noīa i hac mā medicis cōsueta brancus ꝛ corriza ꝛ catarrus.Et catarrus qñq₃ significat oēm fluxū materiei de vno membro ad aliud qñq₃ magis stricte fluxum humiditatis a cerebro ad loca deorsum.3ᵒ.ꝓprijssime ꝓ fluxu humiditat̄ ad pectus ex capite.2ᵒ.mō capiēdo catarrum est cōis ad brancū ꝛ corrizā. Brancus aūt dr̄ descensus humiditat̄ a capite ad fauces que grece branci dicūt̄.s₃ corriza dicit̄ fluxus hūiditat̄ a capite ad nares.q₂ ossa illa narīū grece dicunt̄ cora. ¶ Nō.2ᵒ.p valde senes itelligi ꝺcrepitos quoꝝ v̄tus ē defecta multū ꝛ p̄cipue digestiua ꝛ marie in cerebro ꝙ vnil'r ē hūidū ꝛ nō multū supfluitatū frigidarū maturatiuū. Ex qb⁹ p₃ affo.v̄ificatio.ꝙ si dicat̄ ꝙ branci ꝛc.sint egritudines ꝓportionales valde senibus ꝛ iō min⁹ piculose vide solutionem supra i comēto qbuscūq₃ hijs.similis sententia habetur quinta tertij capitulo de catarro.

¶ Si superiori hunc. Ga. i isto comento p̄mo cōtinuat istū affo.cū supiori.2ᵒ ampliat ipm cū v̄ificatiōe.ibi.2ᵒ nō solū.p̄ma ps p₃ ex quo itelligit̄ ꝙ i p̄nti affo.senes cronicis egritudinib⁹ cōmori itelligit̄ marie mō.2ᵒ.expōito i.4ᵒ.nōbili.de pte.2ᵃ.dicit ꝙ senes nō solū cōmoriūtur brācis et corrizis s₃ multis alijs egritudinibus verbigratia podagra q̄ ē dolor iūcturaꝝ pluriū siue pedū siue alioꝝ mēbroꝝ.Sciatica q̄ ē dolor iūcture anche.q̄ iūctura vocat̄ scia fritas itestinoꝝ de qua tñ singulare capitulū ab Auic.nō iuuenes.s₃ recurrēdu₃ ē ad curā male cōplexiōis frigide stomaci.Ego āt vidi p me duos senes ad talē pduci ex hoc morbo q semp ftata muzilaginosa cū duro stercore ꝛ tarde egrediēte emittebāt ꝛ cōicata passiōe stomaco puenerūt ad ablatōnē digōnis ꝛ difficultat̄ deglutiendi.ꝛ ē egritudo i senibus mala valō. Asma ē egritudo officialis pp repletionē cānuloꝝ pulmonis īpediēs ꝛ difficilē faciens anhelitu₃. Tussis ē motus pectoris ꝛ pulmonis cōcussiu⁹ ad rē nocētē expellendā. gibbositas ē tortio spine ad añ vel retro vel latus ꝛ certi alij morbi similes istis i hoc ꝙ sunt duri ad sanandū i iuuenib⁹ quanto magis i senibus ꝛ sic habetis causam ꝛ affo.amplitudinem ꝛ verificationem.

Qui exsoluuntur ꝛc. Affoꝛ. ꝯclusio est ista.Qui sincopizant fortiter ꝛ frequent̄ moriunt̄ subito.ꝓbatur q₂ i istis ē fortis cā ꝓstratiua v̄tut̄ ꝓpe cor.ꝛ v̄t⁹ ipressioni nō potēs resister̄.g̃ ꝯña nō ꝛ asl'm patebit.et similē sniā₃ colliges.xi.tertij capitulo de sincopi ꝛ signis eius. ¶ Nō p̄mo ꝙ p eos q exsoluūtur itelligere debemus illos q sincopim patiuntur. ¶ Nō.2ᵒ.ꝙ sincopis descripta ē pticula p̄ma.iᵒ.affo.23ᵒ.que egerunt̄.Et tu ibi vide p me nōta i qōne posita i cōmito de sincopi ꝛ descriptione sua ꝛ cāis. ¶ Nō.3ᵒ. drīam iter sincopim lipotomiā ꝛ casum virtut̄ et estasim ibi positā. ¶ Nō.4ᵒ.generales cās i qbus oēs sincopes cōueniūt q̄ vt ibi dr̄ sunt tres. Aut n.fit sincopis ex motu spūs vitalis ad iteriora.aut 2ᵒ.fit ex p̄focatiōe eius ꝛ prohibitiōe sue expulsionis.Aut.3⁹.fit pp paucitatē ꝛ subtilitatē eiusdem Ex qbus trib⁹ causis videbis drīam i sequentib⁹ afforismis iter sincopim appoplexiam epilēsiā et p̄focationē matricis.s₃ multotiēs cū p̄focatōe matricis accidit sincopis. ¶ Nō quīto ꝙ sincopis dr̄ fort̄ duobus modis vno mō q₂ valde multe auferunt̄ operatiōes sensibiles ꝛ motiue.2ᵒ.q₂ ab hac ablatiōe opationū difficulter corp⁹ releuet̄.ꝛ pōt addi tertius modus i quo isti ambo cōiunguntur ꝛ fm hunc tertiū modū maxime verificat̄ affo. ¶ Nō sexto ꝙ sincopim dicimus frequēte₃ pp puītatē tēporis iteruenientis iter vnam sincopim ꝛ aliam.ꝛ iō i frequēti sincopi icludit̄ ꝙ sint multe. ¶ Nota septimo ꝙ sincopis qñq₃ fit a cā manifesta.s.pcussione fumo venenoso potu rei hñtis hoc facere sicut veneni mō talē nō o₃ eē mortalē.qñq₃ vero puenit a cā corporea.ꝛ hoc aut p cōitatē.aut p ꝓprietatē.nā cor cōicat ori stomaci ꝛ tali cū coniungitur colligantia vt mā mala colerica i eo contenta mordicationē faciēte fortē cor ad se retrahit spū₃.ita vt inde sincopis sequat̄ qñq₃ tñ fit pp ꝓprietatē q₂ pp nocumētū cordi ꝓpriū. Itē cū ꝓpter cōitatē accidit qñq₃ ē p cōitatē mēbri vicini qñq₃ p cōitatē mēbri distātis vt i forti dolore.Ad ꝓpositū marie fit a cā itrinseca sincopis fortis et frequēter qñq₃ fit p cōitatē aut ꝓpetatē mēbri mltū cordi vicinant̄.Nō octauo ꝙ cām ꝛ mā₃ sincopis facient̄ fortē v̄tus conat̄ eicere.ꝛ iō si pseuerat i faciēdo sincopim frequēte₃ sig'm ē ꝙ v̄tus illam mām nō pōt vicere vel a loco notabili ꝓpellere.ꝛ iō significat huiusmōi inē dñiu₃ supra v̄tute₃.Ex hijs igit̄ p₃ p̄mo quare ypo.dixit fortiter ꝛ frequēter.p₃.2ᵒ.cā v̄ificans affo.cū iste cōditiōes fuerint v̄uate.nam q₂ sincopis ē fort̄ significat̄ fortitudo cause.ꝛ q₂ frequēs significat̄ vicinitas ei⁹ ad cor

⁊ vtut͡ꝭ i potētia ad oñandū materiei.⁊ q꞉ illa fa cit sincopim significat ꝙ pugna ē fortis.mō cum pugna ē fort͡ꝭ cito terminat͡ꝰ ⁊ cū vtus succūbit ter minat͡ꝰ ad mortē.⁊ iō isti cito moriunt͡ꝰ ⁊ valde cele riter. ¶ Circa hāc lrām querit͡ꝰ pp qd sincopizan tes fiunt liuidi vel virides. Rñdetur ꝙ hoc est pp paucitatē caloris i exterioribus hora sincopis.

¶ Secūdū dubiū pp qd i sincopi torquēt colluz dr̄ ꝙ hoc ē pp debilitatē vtut͡ꝭ motiue colli.nā cōti nere caput ē opatio virtut͡ꝭ motiue vt hꝫ videri ali bi ⁊ sumitur a ga.i libro de rigore. ¶ Tertiū dubi um quare accidit sincopis i forti dolore mēbri ex teriorís.vr̄ eni ꝙ deberet ꝓhiberi.q꞉ p talē dolorē mouet͡ꝰ spūs ad exteriora.⁊ eodē mō queritur de gaudio pnicioso.hic dr̄ ꝙ i istis casibus ꝑus mul tū de spū dissoluit͡ꝰ.⁊ cū ad multā paucitatez vene rit tūc nāliter cor depaupat͡ꝰ attrahit ad se ⁊ tūc reliqua mēbra depaupant͡ꝰ eo ita vt i opatiōes sen sus ⁊ motꝰ exire nō possint ꝙ causis sincopis pau latine approximatis accidit sincopis quasi subito ¶ Quartū dubiū vtrū i morte semp cōtingat sin copis.⁊ vr̄ ꝙ sic cū semp añ mortē ad tantā veniūt spiritū paucitatē ⁊ cordis tm̄ defectū ꝙ reliqua mēbra vitali carēt spiritu ⁊ ꝓuētur ab exitu idictas opationes.⁊ ꝙ nō arguit͡ꝰ q꞉ i morte nāli nō oꝫ eē sincopis cū nulla dispō ꝑternāni sit i ea.hic respō dēt qdā ꝙ i oī ꝑternāli morte accidit sincopis. In nāli aūt morte ⁊ si fit destructio maioris ptis plu riū virtutū ⁊c.tamē tal͡ꝭ nō est sincopis q꞉ nō ē pre ternatural͡ꝭ destructio ymo natural͡ꝭ.⁊ iō i diffinitōe sincopis oꝫ addere ꝑternālis destructio ⁊c.2°.pōt dici ꝙ i morte nāli ꝑcedit sincopis q̄ ē nālis.nec magis repugnat nālem eē sincopim q̄ꝫ mortē.vel 3°.dr̄ ꝙ nō semp ante mortē est talis destructio pro pter defectum cordis dictum.

## ¶ Non omnes qui subito.

Ga.i isto comēto ita facit. ꝑmo docet qūo affo.itel ligit͡ꝰ.2°.verificat affo.p exm̄ ⁊ cāꝫ.3°.oñt q̄ dicāt͡ꝰ cāe manifeste.2ª ibi.Sꝫ ex solut͡ꝭ.3ª ibi.sunt aūt.De ꝑ ma dicit ꝙ nō oēs q exsoluūtur frequenter.vel oēs q exsoluūtur fortiter.vel oēs q exsoluūtur sine ma nifesta cā subito moriūtur ita ꝙ si diuisiue itelliga tur affo.nō ē vnil͡r verus.sꝫ oꝫ ꝙ h ͭa.s.frequēt fortiter ⁊ siñ manifesta cā ꝓ vna cōditione ponat͡ꝰ ita ꝙ oīa verificentur simul ad hoc vt ide sequat͡ꝰ significatū.s.ꝙ moriunt͡ꝰ subito.⁊ hoc declarat͡ꝰ p exēpla.nā vnus dissolutus fuit i balneo pp fumū maloꝝ lignoꝝ.ex qbus balneū calefactū erat ⁊ ñ mortuꝰ ē.Aliꝰ dissolutus fuit minus i balneo.aliꝰ q modicū comederat i qbus cā fuit defectꝰ oris sto maci.q꞉ lassitas pp quā faciliter recipit humores ad eum concurrentes aut nimia illius loci sensibi litas ꝓpter quā ex quolibet cōsueto motu humoꝝ i stomaco fit valde tediosa sensatio nō forti existē te cā.⁊ iō oēs iste tres cōditiōes seruent͡ꝰ ad vificā dū affo.De 2ª dicit ꝙ illi q exsoluūtur sine mani festa cā frequēter ⁊ velociter moriunt͡ꝰ subito sicut accidit vni q cū sincopizaret tremorē cordis pas sus ē ⁊ mortuꝰ ē.⁊ ita semp apparet.⁊ cā q꞉ nimia dissolutio pp cordis ꝓpriā passionē accidit que fit frequēs ⁊ fortis ⁊ sine manifesta cā significat sem p nimiā dissolutionē.i.lesionē factā i locis ꝓximis cordi que cū ad cor venerit sequit͡ꝰ mors. De pte 3ª dicit ꝙ manifeste cāe sunt occasiones fluxus vē tris emissio sanguinis ⁊ debilitatio lōge egritudi nes talia istis existētibus a leui aliqua cā pōt sin copis contingere que poterit faciliter tolli ita vt in de non sequatur mors.

## Appoplexiam fortem

⁊c.ypo.in isto affo.itendit duas cōclusio nes.2ª ibi. Debile vo. ¶ Prima conclu sio ē ista.ipossibile ē curare fortē appoplexiā.pbat͡ꝰ q꞉ i forti appoplexia vtꝰ cerebri ē vltimate oppres sa.⁊ ab opibus suis aīalibus ꝓhibitaq̄ ꝑña ⁊ añs declarabunt͡ꝰ statim i nōtis.Similē sniam hēmus ꝑma tertij capitulo de appoplexia. ¶ Nō primo ꝙ hoc nomē appoplexia ſm ꝓpriam significatio nē significat letalē pcussionē sꝫ medici trāsmutāt vocabulū ad significādum accñs vel egritudinez qđ accidit hominibus ac si eēnt pcussi letaliter.et ſm modū accipiendi medicoꝝ describit͡ꝰ vario mō. ab eis.sꝫ alijs omissis ponā ga.descriptionē.3°.de accñti.⁊ Auic.ꝑma tertij. Ga.hoc mō describit. Appoplexia est molicies corporis cū ablatiōe regi tiue virtut͡ꝭ.⁊ p vtutē regitiuā intelligit ibi Ga.vir tutē aīalem cognoscitiuā.⁊ oꝫ ꝙ ad supplendum pp opilationē cursuū spūs sensibilis ⁊ motū vel vētriculoꝝ cerebri.⁊ hoc si bene cōsideret͡ꝰ cōuerti tur cū illa q̄ ponit͡ꝰ ab Auic.ꝑma tertij capitulo đ appoplexia cū dicit appopl͡ia ē ociositas mēbroꝝ a sensu ⁊ motu pp opilationē cōtingētē i vētricul͡ꝭ cerebri ⁊ cursibꝰ spūs sēsibil͡ꝭ ⁊ motū vbi p ociosita tē nō itelligo absolute priuationē vel ablationem opationū sensus ⁊ motus sꝫ itelligo ablationē ta liū opationū cōnotādo ꝙ pp opilationē dictā cau set͡ꝰ hec ociositas.⁊ si hec mēbra.s.sensus ⁊ motus nō sunt cōtracta nāliter.nā i appopl͡ia oꝫ eē molli cies que ē ipotētia mouēdi sine spasmo.pꝫ ꝙ non oꝫ talia mēbra eē ꝯcta.⁊ hoc mō gal.diffinitio ex planat nobis illā auic.cū dixit mollicies loco ocio sitatis ⁊ Auic. limitat illā ga. ad mollicē ex opila tione cōtingētē qđ vt plenius intelligatur. ¶ Nō 2°.ꝙ mēbra ꝓhibent͡ꝰ qñqꝫ a sensu ⁊ motu pp opi latione cū vnil͡i spasmo vt accidit i epilēsia.sꝫ illa ablatio operationū aīalium nō vocatur appopl͡ia sed epilensia.nam tunc non esset verum ꝙ debilē appopl͡iam soluere nō esset facile.Qñqꝫ autem ꝑ uantur hec membra sensu ⁊ motu sine spasmo.sꝫ aut propter malam compl͡onem cum qua non est opilatio.aut ꝓpter defectum primo in corde.Et q cunqꝫ de hijs modis fuerit nō dicitur ablatio ope rationum appo.sed solum quādo fuerit ꝓpter opi lationez cōtingentem in cursibus spūs sensibil͡ꝭ ⁊ motiui aut in ventriculis cerebri sufficientem sine spasmo illam facere. ¶ Nota tertio ꝙ hoc nomen spūs sensibilis ⁊ motiuus quandoqꝫ sumitur pro

omni spū quo aīa tamq̄ instrumento vtitur vel ē apta vti ad sensum vel motum voluntarium causandum.ꝛ hoc modo quilibet vitał spūs est sensibilis ꝛ motiuus.nam ad omnem operationem cōcurrit tanq̄ generale instrumentum anime.secūdo modo dicitur spūs sensibilis ꝛ motiuus spūs aīalis a cerebro genitus vel modificatus vltra vitalem spūm pro sensu vel motu requisitus.3° dicitur spūs sensibił ꝛ motiuus non ita large vt prio nec ita stricte vt.2°.sed vt importat omnem spūm aīalem ꝛ oēm spūm qui a corde ad cerebrum trāsmittitur.vt ex eo spūs aīalis generetur.ꝛ hoc 3° mō sumitur hic.quō vene appopletice ꝛ artarie q̄ sunt iter cerebrum ꝛ cor dicunť vie siue spūs sensibilis ꝛ motiui ꝛ oēs nerui ꝛvie cerebri per quas ad neruos aīalis spūs demandať sed alie artarie ꝛ alie vene lʒ per eas trāseāt spūs vitales.qꝛ tam non transeunt per illas illi qui transmittuntur a corde ad cerebrum vt ī animalem spūm cōuertātur nō dicuntur cursus spūs sensibiliſ ꝛ motiui ꝓpter qōdā est sincopis ex opilatiōe aliaꝝ artariarū nō dicitur appoplīa nec sibi ꝯpetat apo°.descriptio cū vero claudunť vene appopletice ociositas sequēs dř appoplīa. ¶ Nō quarto ꝙ hoc nom̄ appoplīa qn̄qʒ sumitur ꝓprie ꝛ tūc ē vl̄is ociositas oīum mēbrorū a sensu ꝛ motu cū circūstantijs supradictis.ꝛ de hac ꝓprie intelligit ypo.qn̄qʒ vo sumitur spālit.ꝑ cuiuscūqʒ mēbri motiui mollicie vt hētur ab Auic.prima tertij capitulo allegato ꝛ infra illo capitulo quibuscūqʒ lingua repēte ī tpa ta sit ꝛ hoc.2° mō nō loquiť hic. ¶ Nota qnto ꝙ cāe appoplīe pn̄t eē multe vt colligitur ab Auic.c. allegato sʒ tn̄ in hoc cōueniūt oēs si dʒ facere apoplexiam mō dicto ꝙ p eas ē vl̄is occiositas mēbrorū sensus ꝛ motus.ꝛ ꝙ illius occiositatis cā ē opilatio in vētriculis cerebri vel cursibus spūs sensibilis ꝛ motiui.ille igiť cāe que talē oppilationeʒ cū dictis circūstantijs facere possunt sunt cātiue appo°.vt frigus forte siue mā coangustans vias spūs aut dolor ꝓpter quē ꝯcto cerebro claudūtur dicte vie aut repl̄o siue cum apāte siue sine apāte tam in ventriculis cerebri q̄ in vijs a cerebro spūſ ad alia mēbra vel vijs spūs a corde ad cerebrū et h̄ sunt collēgēda ab Auic.loco allegato. ¶ Nota sexto ꝙ appoplīa quedā est a cā primitiua vt per cussione vel re cōprimente.vt osse panniculos cerebri cōpremente vt erat in dn̄o Jacobo bonino. quedam vero a cā corporea vt repletiōe.hic vero loqmur de appoplīa a cā corporea ꝓueniēte.nam illa que percussionem ꝛ compressionem venarum appopleticarum ꝛ malam cōplexionem sequitur faciliuſ curatur.restat ergo qō loquamur de appoplīa māli solum p ꝓprium cerebri nocumentū cōtingens que est vt plurimuʒ. ¶ Nota septimo ꝙ huius appoplīe causa est pn̄tia materiei multe in ipso cerebro.nam pauca nō sufficeret facere tantū impedimētum vt sequatur vl̄is ociositas.Ex quo pʒ ꝙ ad cām remouendam multum tēpus requiritur.ꝛ qꝛ cerebrum non est membrū callidū.ꝛ talis mā in eo contenta vt plurimum non est facilit digestibilis ideo ampliori tempore est opus ad dictam causam remouendam. ¶ Nota octauo distinctionem mēꝝ appoplīe qn̄qʒ sumitur ex pte cārū ꝛ sic non sumitur hic.qn̄qʒ ex pte intensionis vel fortitudinis.ꝛ hoc modo intelligitur hic ab ypo. distinctio inter fortē ꝛ debilē ac si velit vl̄iter oēm appoplexie spēʒ sub istis duabus cōtineri qō etiā vř innuere ga.ī comēto.sʒ bene cōbinando dicta auic.ꝛ gal.hic videntur innuere quatuor gradus quoꝝ tres comprehenduntur sub forti appoplīa. ꝛ vnus sub debili.primus ꝛ fortissimus est cuʒ isti appopletici nec mouenť nec sentiunt nec aʒ ī eis anhelitus.secūdus ē cū respirant ita ꝙ raro anhelant.ꝛ tūc respirāt dure ꝛ angustiose.ꝛ vox ē similis voci strangulati. ꝛ tūc passio ē ī 2° loco fortitudinis.Si vo anhelitus sit diuersus nō tn̄ intrinsecus ē ī.3° gradu.Si vo anhelitus remaneat vnius ordinis qꝛ diuersitatē n̄ hʒ velociter tūc appoplīa dicitur debilis ꝛ solū hūc quartū gradū sub debili cōprehendit. ¶ Nota nono ꝙ qꝛ pectus moueť p musc̄los in anhelādo.iō deficiente ex toto influxu cerebri ꝛ multū debilitato musculorū calore ꝑuanť motu.ꝛ hoc mō ex toto ꝑuať anhelitu ꝛ cuʒ adhuc remanʒ aliqd v̄tutis in musculis aīalis mouēť saltē nāliter ad pectus dilatādū sʒ mutato impedimēto exn̄te modicum mouentur ꝛ inordinate pauco vero exn̄te mouentur ordinate.Ex quo pʒ primo ꝙ lʒ cerebrum non sit ita principale membrum sicut cor.tn̄ eius influxu deficiente cor moritur qꝛ deficit anhelitus.Et iō calor cordis suffocatur.Ex hoc pʒ 2° quare fortis appoplīa sit icurabilis.nam cum in ea cor male euētatur ita vt diu non possit stare vita cū tali defectu euētatiōis.ꝛ ī tam modico tēpore quāto pōt cor perseueraŕ sine ampliori euentatione cā faciēs appoplīam remoueri non pōt iō cicius moritur q̄ ad curam possit venire.ꝛ sic est verificata prima cōclusio. ¶ Debile vo 2°.cōclusio.Appo°.debilis cū difficultate curatur.ꝓbať ꝯclusio huius appoplīe accn̄tia sunt fortia ꝛ cā impremens difficulter remouetur ergo ꝯn̄a nota.ꝛ assumptū statim patebit.ꝑmo igiť nota illā dici facilē appoplīam ī qua anhelitus apparet ordinatus ꝛ itelligo p facilē illā merito cuius ī corpore etiā tēperato necessitas ad euētādū fieret ordinatus vt dicā in qōne. ¶ Nō 2o ꝙ lʒ talis appoplīe accn̄tia respectu accn̄tiū alioꝝ sint lenia.tn̄ absolute sunt fortia vt cōprehendere potes ex descriptiōe supra posita. ¶ Tertio nō ꝙ cā ipremēs in cerebrū ita vt inde sequať appoplīa necessario fortiter impremit cū tn̄ fortia faciat accn̄tia. Et iō difficulter ē remouibilis vel melius tn̄ hic loquiť de appoplīa a cā corporea ꝓueniēte ꝛ p ꝓprietatē in cerebro.talis aūt ē a mā opilāte cerebri vētriculos.aut cū apāte aut sine apāte.si sine apāte non fit applīa nisi multa exn̄te mā.ꝛ talis a cerebro difficulť vinciť ꝛ a virtute ꝑcipiēte cū vt plurimū fit frigida viscosa.Si cū apāte qō lʒ tale ī cerebro difficulter curať ex hijs pʒ cā verificans cōclusionē

secūdā ꝛ sumitur similis snīa pma tertij qnto caº. de appoplīa vbi iste afforismus allegatur.

Utrū quelibet fortis appoplīa sit icurabilis. Negatiue arguit sic. Appoº. i q̄ anhelitus nō apparet. ꝛ hō iacet quasi mortuꝰ ē fortissima. s3 multe tales sūt curabiles igit appoplīa fortis ē curabilis. Assūptū totum colligit ab auic. loco allegato cū dixit aliqñ accidit vt hō appoplexiā icurrat ꝛ nō sit dr̄ia int̄ ipsum ꝛ mortuū. ꝛ nō apparet i ipso aliqd anhelitꝰ deinde reuiuiscit ꝛ sanatur nos plures vidimꝰ tales. ¶ Secūdo principaliter arguit. oīs debilis appoplexia ē curabilis. igit aliqua fortis. pbo argumētū q2 tātā stat eē pportionē cāe appoplīe debilis ad ṽtutē paciētē quāta ē in deteriata forti ꝛ ꝙ tāta possit eē proportio talis arguit. q2 tātā stat eē pportionē in debili appoplexia ad debilem virtutem quanta est in forti ad fortem virtutem cum i ifinitū cōtingat virtutē debilitari. ¶ 3º sic fortis epilēsia ē curabilis i qua ē anhelitus diuersitas. igit ꝛ appoplexia. ꝯña nō ꝛ assumptū p3 q2 si negat ꝯña detur diuersitatis rō. ¶ Quarto fortis subeth ē curabilis vt p3 pma tertij. igit ꝛ fortis appoplīa ꝯña t3 q2 subeth ꝛ appoplīa idē sunt cū i subeth sit occiositas mēbro2 a sensu ꝛ motu ꝫ ꝛc. ¶ Quinto fortis sincopis ē curabilis igit ꝛ fortis appoplīa. pbat ꝯña q2 nō minora sunt accñtia i forti sincopi q̄3 i forti appoplexia ꝛ i mēbro principaliori ē nocumētū puta i corde. igit citiꝰ ex sincopi tali o3 seq mors q̄3 ex appoplexia. ꝛ difficilius d3 remoueri cū virtus pp nocumētū nobilioris mēbri sit magis debilitata. ¶ Sexto arguit ꝙ nō quel3 debil' difficul' curat: nā pmo sequit quel3 debil' ē difficul' curabilis igitur quel3 debilis appoplexia ē curabilis qđ ē falsum. Itē infinite remissa ē aliqua debilis appoplexia cū q̄libet ad nō gradū terminat. ꝛ p ꝯñs ab infinite remissa cā pōt accidere. ꝛ iō ifinite facili' pt aliqua appoplīa remoueri p3 ꝯña cū añte. Ultio q2 ex appoplīa ipossibile ē venire ad sanitatē. igit nō ē curabilis. assumptū p3 q2 appoplīa aut interficit aut i palisi3 transit. ¶ Opᵐ. dicit ypo. in affō ꝛ auic. loco allegato ꝛ serapio pmo breuiarij. i qō ne faciam quatuor articulos i pRo limitabit dscriptio appoplīe. i 2º dabo cōem modū rñdēdi ad q̄sitū. in 3º dabo aliū modū q mihi videbit melior i quarto mouebunt difficultates. ¶ Quātū ad pmū nota ꝙ de re q̄ ē appoplīa duo diuersi inueniunt modi respōdēdi qdā. n. dicūt appoplexiā esse egritudinem. s. opilationē vētriculo2 cerebri quā3 sequit mollities corpis cū ablatiōe vl' operationū cognoscitiuarū. ꝛ huiꝰ snīe vr̄ eē gordonius ꝛ cōfirmat. q2 dignius ē ponere curā egritudinis q̄3 accñtis nec videmꝰ doctores ponere cura3 tal' opilatiōis. igit p appoplexiā itelligūt talē oppilationē. pterea si appoplexia fuisset isto mō ociositas et nō opilatio oportebat nō deteriare de ea i pma tertij vel i capitulo ꝺ egritudinibꝰ capitꝭ cū eēt accñs cōe toti vel saltē oībus mēbris aīatis cuiꝰ tñ oᵐ fecit auic. ꝛ serapio ꝛ aliebas ꝛ rasis ꝛ oēs medicie doctores ꝙ si dicat hoc iō factū esse. q2 hoc accñs marie depēdit ex capitis lesione tūc parī ꝺ se. fuisset deteriandū i capitulis de egritudinibus cordis qđ nō ē factū. ꝛ hoc mō describēda ē appoplexia ſm hāc viā. Appoplexia ē opilatio vētriculo2 cerebri vel cursuū spūs sensibilis ꝛ motiui q̄ sine spasmo ē apta facere mēbra ociosa oio i motu locali ꝛ opatione cognoscitiua carētia. itelligēdo hic per ociosa nō ꝙ nullo mō moueant cū in appoplexia mouent eā exñte debili. nā qñq3 deglutiūt vt pōt accipi ex dictis auic. pma tertij capitulo ꝺ cura appoplexie. nā pcipit ꝙ dent pillule. s3 sumit carētia sensus ꝛ motꝰ p omnimoda carētia aut valde magna diminutōe. ꝛ p3 p hāc descriptionē. pmo qđ auic. ꝛ ga. indescriptiōe appoplexie itelligēdi sunt ñ ꝙ appoplexia sit mollicies vel ociositas. s3 opilatō q̄ ē huiusmodi molliciei cā. p3. 2º. ꝙ per hāc descriptionē dr̄t appoplexia a sincopi q2 sincopis ē pp cordis defectū nō ita appoplexia. dr̄t 2º ab epilensia. q2 epilēsia ē pp spasmū. ꝛ nō sine spasmo facit ablationē isto2 opationū vt dicemꝰ infra. In appoplexia aūt ꝛ si alñ sit spasmus. tñ appoplexia ē opilatio ēt sine spasmo sufficiēs cāre dicta accñtia differt aūt a subeth q2 stat eē subet sine opilatōne. 2º q2 nō o3 i appoplexia eē dispōnē p quā cerebrū retrahit. aut retinet spūs aīales vt generaliter o3 i oī sōno vt dixi affo. 3ꝰ. huius pticule. qdā autē dicūt appoplexiā eē istā ociositatē. s3 ad hoc vt dici debeat appoplexia o3 ꝙ h depēdeat ab opilatōe apta sine spasmo p se talē ociositatē ꝛ ablationem opationū sensitiua2 facere. ꝛ ſm hoc appoplexia ē accñs vt diximus supra ꝛ ē cōe mēbris aīatis. tñ egritudo quā hoc accñs cōsequitur ē i cerebro vt plurimū. iō i capitulis egritudinū cerebri ponit. sed se. q2 ē morbus totius nō obstāte ꝙ corde pēdeat tñ iter morbos cōes cōnumerat. ¶ Quātu3 ad ſm articulū supponit. pmo ꝙ l3 ablatio ꝛ difficultas anhelitus sint signa fortis appoplexie. nō tñ si sigͣ ꝯuertibꝰ. nec sigͣ necie ṽitatis. nā al's circūstātias o3 cōiūgi ad hoc vt ex illis arguat appoplexiā eē fortē. h p3 q2 cōtingit ex pua opilatiōe in capite vel corpore valde debili ꝛ frido modica idigēte euētatōe auferri anhelitū ꝛ tal' nō eēt fort3 appoplexia vt ꝯstat q2 ibi nō eēt fortis opilatio. Ex hoc sequit pmo ꝙ circūstātie reqsite ad arguēdū appoplexiā eē fortē cū ablatiōe anhelitꝰ sunt fortitudo ṽtutis ꝛ necessitatis magnitudo ad respirādū 2º sequit ꝙ eadē dispō i vnū ē debilis appoplexia q̄ si i alio fortiori eēt diceret fortis. 3º. sequit cādē lesionē opatiōis vel equalē eē maioris nocumēti i corpe fortioris ṽtutis q̄3 debilioris. 4º. sequit ab cadē vel simili cā citius pducibile eē ad mortē corpus fortioris q̄3 debilioris ṽtutis. Totū aūt fundamētū ē ꝙ ablato anhelitu citius ad mortē pducit corpus calidi cordis q̄3 frigidi ꝛ magis ledit ꝛ appoplexia talis i eo dr̄ fortis q̄ i frigido diceret debilis. Ex qbus possunt pōi cōclusiōes. pma nō oīs appoplexia cū anhelitus duricie vl' ablatiōe eiꝰ est fortis. p3 de illa q̄ ē i corpe frigido. ¶ Secūda cō

clusio i qualibꝫ appoplexia debili ē anhelitus oꝛdinatus pꝫ de eadē. ¶ Tertia ꝯ° oīs appoplexia ꝑ quā anhelit⁹ ꝓhibet̄ i coꝛpe calido ꝛ multa euētatiōe indigēte ē fortis ꝛ icurabilis. ista ꝓbat̄ vt i ꝯ°ne ꝑma asso. ¶ Quarta ꝯ° oīs debilis appoplexia ē difficulī curabil̄. ꝓbat̄ vt i. 2°. cōclusiōe asso. ¶ Cōtra istā rōnē arguit̄ ꝑmo ex illa seqt̄ ꝙ ipossibile ē eē fortē appoplexiā i coꝛpe pauca idigente euētatiōe ꝯñs fl̄m cū i isto plurimū moꝛtales appoplexie ꝯtingāt. ꝛ ꝯña arguit̄ qꝛ vna ƌ cōditionibus fortis appoplexie ē ꝙ sit cū multa necessitate que nō ē i tali coꝛpe. 2° sic quātū magna ꝛ fortis opilatio pōt eē i coꝛpe forti et calido tā magna et fortis pōt eē i frigido vt pꝫ. sꝫ ita magna pōt eē in calido vt inde dicat̄ fortis appoplexia igit̄ ita magna pōt eē i frigido. vt sit fortis appoplexia. ꝯña tꝫ ex mō arguēdi huius pōnis. nā arguit appoplexiam auferētē anhelitū i coꝛpe debili esse debilez qꝛ est cū pua opilatiōe tāꝙ̄ adequata cā igit̄ ex opposito possum⁹ iferre op^m. ¶ Tertio ꝯ vltimā ꝯ°nez arguit̄ qꝛ stat alicui⁹ debilis appoplexie tā fixam ꝛ multū resistentē esse cām sicut est dare foꝛtez. ꝛ tūc erit moꝛtalis igit̄ nō difficulī curabilis. nā experientia notat hoīes debilis v̄tutis cū debili appoplexia moꝛi dūmō multa sit in eis necessitas nec ypo. ad hoc nos arctat ꝙ oīs debilis appoplexia sit curabilis qđ tñ seqt̄ ex dictis. Cōfirmat̄ sicut stat ex debili febre. q̄ lꝫ salubꝛis esset i vno alium moꝛi ita dꝫ cōtingere ƌ appoplexia. igit̄ stat appoplexiā debilem esse icurabilem. ¶ Quātū ad tertiū articulū nō ꝑmo ꝙ multotiēs dicim⁹ accñs forte ƒm sue cāe foꝛtitudinez ita ꝙ similem dispōnez dicim⁹ esse foꝛtius accidens in multū resistentib⁹. qꝛ a foꝛtioꝛi cā dependet. ¶ Secūdo nō quēadmodū i ꝑcedenti articulo dr̄ ablatio anhelitus nō est signū certū foꝛtis appoplexie sꝫ vexꝫ vt i pluribus. nā oēz appoplexiā dependentem ab opilatiōe tali ꝛ tāta sufficeret i forti coꝛpe ꝛ calide complexiōis auferre anhelitū ꝛ ipsum durū ꝛ inoꝛdinatū facere dicim⁹ foꝛtez ꝛ solū tl̄em ꝛ iste modus ē aliqd dicere difficile vel magnā actionem i comparatiōe ad cām sicut motus sursum lapidis centū librarū velocitate vt vnū ꝛ durāte ꝑ hoꝛā dicimus i phia maioꝛem actionez ꝙ̄ motum lapidis vni⁹ libꝛe velocez vt duo ꝛ durāte ꝑ vnū diem.

¶ Tertio nō ꝙ coꝛpuꝫ q̄dā sūt i qbus v̄tus motiua anhelit⁹ est debilis ꝛ necessitas pauca i qbus etiā supueniente appoelexia ifrigidatur coꝛ ita vt paucissima egeāt euentatiōe in hijs igit̄ coꝛpibus debilis opilatio est cā aut duri anhelit⁹ aut auferēdi ipꝫ. H̄ijs igit̄ hitis pono ꝯ°nes duas ꝑmas ꝑcedentes articuli appꝛobās. ¶ Tertia ꝯ° oīs appoplexia pendens a cā q̄ i forti coꝛpoꝛe multa euētatiōe idigēte sufficeret anhelitū durū aut inoꝛdinatū facere vel ipsum auferre est foꝛtis ꝛ incurabilis. ꝛ ista sit pꝛo mente ga. ꝛ ypo. ¶ Quarta ꝯ° Aliqua debilis appo^a ē moꝛtalis pꝫ ex motiuo ꝯ ꝑcedentē pōnē. ¶ Quātū ad quartū sit hec ꝑma difficultas pp qđ sincopis i qua aufert̄ sēsus ꝛ motus i forti ꝛ calido coꝛpoꝛe ē curabil̄. sꝫ nō appoplexia vt petit̄ i articulo ꝑncipali. R̄ndet̄ ꝙ cā sincopis nō ē ita fixa. nā retractio spūum ex eoꝝ paucitate tollit̄ cū regenerati fuerit doloꝛes ēt remouēt̄ ꝛ nō multo tpe sꝫ cū cōuenit cām eē eque fixā fit etiā sincopis icurabilis. ¶ Secūda difficultas qr̄ i epilēsia cū anhelitus sit durus ꝛ mēbꝛa ꝑuātur sensu ꝛ motu nō ita imminet moꝛtꝭ picl̄m sicut in appoplexia ymo cito a poxismo liberāt̄ ꝑcipue cū a simili cā ꝛ simili mā pendent. vr̄. n. ꝙ sūt in appoplexia ex toto ꝓhibet̄ trāsitus spūs aīalis ad istrumēta sensus ꝛ motus. ita ē i epilēsia i qua mēbꝛa oīo ab opatiōib⁹ suis ꝑuātur. Et ꝑ ꝯñs eque magna ꝛ foꝛtꝭ opilatio dꝫ esse in tali epilēsia sicut i appoplexia ꝛ eque difficulī curari. ¶ Hic dr̄ a qbusdā ne^{o}. ꝙ in epilensia alū sint oēs opatiōes sēsus ꝛ motus ablate. ymo nō integre auferunt̄ vt cōstat ex diffinitiōe epilēsie posita ab auic. prima tertij tractatu qnto ca°. de epilensia. Dicit̄ ēt ꝙ in epilēsia opilatio i cerebꝛo cōtingens nō ē cōpleta sꝫ bene i appoplexia. ꝛ hoc colligi pōt 9^{no}. theo^{ce}. ab aliebate ca°. de epilēsia sic dicente oꝛtus autez eius. s. epilēsie. Ex eisdē fit qbus ꝛ appoplexia cau sis nisi ꝙ i magnitudine subsunt ꝛ grauitate: epilēsiā nāqꝫ generātes cāe i vētriculis minime sūt cerebꝛi oīb⁹ queādmodū i appoplexia dictū ē sꝫ fit opil'o qbusdā i vētricul' ꝛ neruoꝝ meatib⁹ mēbꝛa mouentiū. q. hāc facit minoꝛ est humoꝛ ꝙ̄ q appoplexiā i qualitate ꝛ quātitate ꝛ suba. s. minus frigus ꝛ minoꝛis quantitatꝭ ē ac minoꝛis grossiciei. iō epilēsie accessiōis tēpoꝛe coꝛpus ꝛ sentit ꝛ mouet̄ qđ appopletici nō hn̄t. ¶ Cōtra hāc rn̄onem ē ꝑmo mens aueroys. 3°. colliget ca°. de epilensia vbi dixit de epilētico ꝑuant̄ oēs sui sensus ꝛ v̄tutes aīales diminuunt̄. 2°. ad idē ē auctoꝛitas ga. 3°. de iterioꝛib⁹ capitulo septimo illa pte subeth sī ꝛ alia huiusmodi passiōis accn̄tia. s. epilēsie. qꝛ cū h pacīunt̄ nō vidēt nec audiūt nec alio sensu sentiūt nec memoꝛant̄. nec itelligūt. Si igit̄ isto mō ꝑuantur opatiōes cognoscitiue. igit̄ ꝛ auferunt̄ motiue. 3° ꝯ hoc arguit̄ qꝛ i leui ꝛ debili appoplexia non est totalis opilatio ꝛ ablatio sensus ꝛ mot⁹ vt dixi supꝛa. ꝛ pōt colligi ex dictꝭ auic. loco allegato ꝛ hētur 9^{no}. terapentice. ca°. de appoplexia cū dicit i debili eos deglutire. ¶ Quarto ꝯ eos ē expientia qꝛ vidēmus epilēticos i statu poxismi oīo nihil sentire etiā si pungāt̄ vel vulnerent̄ nec postea recoꝛdari ꝛ tñ videmus appopleticos multū vtentes mitibus ꝛ vocibus ad significare añꝙ̄ ad cōplemētū accn̄tiū veniāt. ymo i debili viderent̄ potētes ꝛ itelligere ꝛ moueꝛ aliquo mō ꝛ ƌglutir̄ ac spueꝛ. ꝗ positō nullo mō stare pōt. ¶ Pꝛo solutiōe igitur notādū ꝙ i appoplexia q̄ ē ꝑ ꝓpꝛetatē nocumti cerebꝛi opilatio dꝫ eē tal'i ei⁹ vētriculis vt sine spasmo sufficeret ꝓhibere mēbꝛa a sensu ꝛ motu tal' autez motio ē pp mām valde multā sui coꝛpulētia oēs meat⁹ opilātes ꝛ si nō semp oīuꝫ facit ꝯpletā clausionē vtꝭ debili appoplexia. ꝛ iō cuiuslꝫ talis appoplexie siue foꝛtꝭ siue debil' cā ē valde foꝛtꝭ i cōpatōe

ad vtutē cerebri paciens ꝛ nō nisi cū difficultate remouēda. ſʒ epilē ſic mā tūc facit poxiſmū qñ no cēs pāniculo vel origini neruoꝝ cū cā ꝯctiōis om niū neruoꝝ q a cerebro oriūt ꝛ opilatiōis attenua torie ꝯñtis istā ꝯctionē. talē aūt mām ꝯtingit esse valde modicā respectu mē appoplexie. nā i ꝯctio ne illa multū cōstringunt meat⁹ illi ꝛ ēt de se sunt magis stricti q̄ʒ ille concauitates q̄ dicunt uentri culi cerebri. ¶ Ex hijs apparet primo solutio dif ficultatꝫ. qꝛ i epilēsia nō multū forti exñte cā respe ctu cāe appoplexie contingit tñ auferre sensum et motū pp opilationē q̄ i spasmo pp cōstrictōeʒ ner uoꝝ ꝛ venaꝝ quo spasmāt. ꝛ iō nō ē morꝫ tñ picu lū. qꝛ hec pauca exñs mā vincit facilit ꝛ addunt qdā ꝙ vt plurimū cōiungit mā epilensie plurime vētositati q̄ dissoluit facilius q̄ʒ humoꝛ grossus. ħ tñ cā nō ē generał. ꝛ tu tñ nota aliquē eē poxismū epilēsie mortale. Ex hoc pʒ 2⁹ modus gnālis spa smi cōtingētis i epilēsia. pʒ. 3.° quō pñt cōiungi ap poplexia ꝛ epilēsia. 4°. apparet qȯ lʒ i vtraqʒ ista rū ꝓhibeat ex toto trāsitus spūs ad instra motus ꝛ sensus. tñ non ab equalib⁹ causis qꝛ nō oio i eis dē locis peccāt iste mē vnde si mā epilēsie i illo lo co poneret vbi ē mā appo°. nō faceret epilēsiā nec appo^am^. Cā eni epilēsiā faciēs ē dimidia cā ei⁹ q̄ ē faciēs appoplexiā vt sumit 9°. theorice aliebatꝫ ca°. allegato dū dixit. vñ ꝛ forꝫ cā epiaʒ faciēs dimidia ei⁹ ē q̄ ꝛ appoplexiā isert. ¶ Tertia difficultas qꝛ ex dictꝫ vr̄ seq ꝙ nō semp appo°. ē mollicies oium mēbroꝝ prio qꝛ i solutōe ꝓcedētis difficultatꝫ dcm̄ ē qñqʒ cōiūgi appoplexiā ꝛ epilēsiā : i q̄ ē spasmus ꝛ p ꝯñs nō mollicies. 2° qꝛ ex quo mā appo. forti us ꝛ maius causat nocumētū q̄ʒ mā epilēsie. sequi tur ꝙ si hec. 2.ᵃ facit spasmū ēt ħ pmo facere dʒ. 3° qꝛ i appoplexia facta pp fragus extrinsecū ꝯbitur cerebrū ꝛ ei⁹ vētriculi. Et iō ꝯñter spasmari debet nerui quēadmodū ad ꝯctionē anterioris vētricu li celebri i epilēsia sequit vlīs spasm⁹ ꝛ sumit ab auic. ca°. de epilēsia ca°. supra allegato. 4° qꝛ i ap po. q̄ ē pp clausionē venaꝝ ꝛ poroꝝ nō vr̄ esse ali qua neruoꝝ egritudo. Et p ꝯñs nec mollicies cū mollicies videat iportare palesim. ¶ Ad hoc rñ det negando ꝙ mollicies vt ꝓposito ꝑtinet semp dicat pelesiʒ. qꝛ alñ dicit pelesiʒ qñʒ ipotētiā mouē di cōnotādo ꝙ pendʒ a cā q̄ sine spasmo ē suffici ens talē ipotētiā facere ꝛ hoc mō sumitur mollici es a ga. i. 4°. de accñti. si ociositas ab auic. loco al legato quō ꝓcedit possibile eē i eodē musculo mol liciē esse de spasmo. sicut de pñti frat Antoni⁹ de ordine carmelitaꝝ palaticus i sinistro latre tñ spa smū patit i eodē ꝛ sic i appopleticis i qb⁹ mā nū dū neruis cōicata ē. 2° cōcedit oēm appoplexiaʒ eē vlēm molliciē. ¶ Ad primā igit istātiā cōcedit qñqʒ cōiūgi appoplexiā ꝛ spasmū. sʒ tñ oʒ opila tionē tūc talē eē i vētriculis ꝛ cursib⁹ spūs sensibi lis ꝛ motiui q̄ sine spasmo ħ sufficeret facere vt di ctū ē. ¶ Ad ᵹm negat arg^m^ maius ꝛ forti⁹ causat nocumētū mā apo°. q̄ʒ epilēsie. igit si 2.ᵃ causat spa smū ꝛ pma. ¶ Ad tertiū ꝯcedit ꝙ pōt eē spasmus

cū tali appo. si tamen in illo casu si debet diu ap poplexia opoꝛʒ clausionē vētriculoꝝ cerebri ꝑpt frigus eē tātā vt ēt si esset sine spasmo sufficeret au ferre mō dicto sensuʒ ꝛ motū. ¶ Ad quartū patʒ solutio ex dictꝫ. ¶ Quarta difficultas supposito ꝙ sine opilatiōe vētriculoꝝ cerebri fiāt spūs aiales i sufficiēs instrumētū sensus ꝛ motus pp malā com plexionē cerebri calidā vel frigidā ita vt sit totum corpus ociosuʒ. q̄ro vtrū erit ista ociositas apo°. di cēdū ꝙ nō vt cōstat. sʒ accidit rōne cōgelatiōis vł alteri⁹ male cōplexiōis. ¶ Quinta difficultas vtrū in appo. ſtatica nihil sit agēdū vsqʒ ad tres horas ꝙ sic vr̄ expsse aliebas pmo practice ca°. 25. sic di cēte ꝙ si nō videris. s. signa sanguinis dñantis. q̄ ꝓposuit patiēteʒ oio nō moue nec aliqd ciboꝝ ad hibeas nec medicamētū donec trāseat. 72. horas. ¶ In op^m^ tñ ē auic. pma tertij ꝛ mesue in ca°. de app. q volūt ab ipso rei initio fortes fieri euōnes ꝛ diuersiōes ꝛ ita ē cōis modus practicādi. ¶ Ad dubiū rñdet ꝙ i appo. ꝑcipue debili ab ipo rei ini tio operādū ē si possumus euacuādo ꝛ diuertēdo vt auic. ꝛ mesue testant sʒ i forti nō ē ꝓ salute me dicādū nisi cū ꝓtestatiōe. nā ꝑticularibus ex ꝓpe tatibus idiuiduoꝝ nō vr̄ claudere repugnātiā ali quē talē liberari sicut pleriqʒ vulcus i pulmōe pa ciētes liberati sūt. Ad aliebatē dicēdū ꝙ fuit illius opiniōis cui meliores ꝯriant. ¶ Ad argumēta pn cipalia. Ad pmū pʒ ꝙ illa appo°. de qua auic. loq tur ē debilis ꝛ sic negāda ē maioꝛ vlīs quō aūt in telligant distinctiōes graduū appo. vidisti supra. ¶ Ad ᵹm nego añs. ¶ Ad tertiū negat ꝯñs ꝛ pʒ ca i supra dictis. ¶ Ad quartū negat ꝙ subeth sit saltem generalit appo°. nā stat cām eē retractiōis sine opilatiōe sufficiēti ad auferēdū sensum ꝛ mo tum. ¶ Ad qntū pʒ ex pma difficultate. ¶ Ad sex tū pʒ pmo ex dictꝫ. ¶ Ad cōfirmationē negatur ꝙ ab infinite remisa cā possit appoplexia fieri vt pʒ nec terminatur appoplexia ad nō gradū lesiōis.

¶ **Accidentia.** In isto comento gal. p mo ponit distinctioneʒ spērū appo. 2°. dat causas cōes appo. p cōitatem cerebri causate. 3°. ondit a quo pncipalit sumit di stinctio spērū appo. 4°. vificat affo^m^ quātū ad cō clusionē pmā p cām. 5°. mouet ꝛ soluit vnā qōnē ibi. 2.ᵃ Cā ois. ibi. 3.ᵃ ᵹm aūt. ibi. 4.ᵃ q̄ magis. ibi. 5.ᵃ Est āt mirandū. ¶ De pma dicit ꝙ ista sunt accñ tia que ꝓpria. i. p se i app. iueniūtur qꝛ subito toti corpori sensuʒ ꝛ motū aufert volūtariū. nō tamē motū hanelitus. sʒ si istū motū auferat totalit erit fortissima species eius. sed si appopletici suspirant cum difficultate ꝛ angustia pa° est fortis min⁹ q̄ʒ primam. sed si anhelitus est diuersus multe diuer sitatꝫ etiā passio est fortis minus q̄ʒ secunda sed si anhelitus est ordinatus pa° est debilis. ꝛ tu istā in tellige iuxta notata super affo. ꝛ qōne. ¶ De pte 2.ᵃ dicit ꝙ causa omnis appoplexie est illa propter quam spiritus animalis non potest descendere a cerebro ad inferiores ptes ꝛ cum est per proprie tatem cerebri oʒ ꝙ sit nisi fuerit causa primitiua a

stratica humiditate implente cerebri ventriculos aut propter apostema. ¶ De tertia parte dicit q magnitudo vel debilitas appoplexie hic sumitur pp fortitudinē cause morbi quē morbū sequit̄ appoplexia ⁊ hoc dictū ē i tertio articulo p̄cedentis q̄onis. ¶ De quarta pte dic q iō fort appoplexia ē icurabilis. q̄ cū sequit̄ ipedimētū anhelādi mō quo supra primā conclusionem verificaui. ¶ De qnta parte mouet questionē dicēs q mirādū ē q lacerti pectoris mouent̄ i hac passiōe cū tñ spirit⁹ aialis ad eos trāsire nō valeat ⁊ ablatus sit motus oīum alioꝝ lacertoꝝ ⁊ soluit di. q putat in istis lacertis eē virtutē motiuā nāliter nō tñ volūtarie q̄ virtus excitat̄ a nāli appetitu cordis ad spm̄. i. aerē attrahēdū. ⁊ isti lacerti mouent̄ qñ ē plurima anhelitus necessitas vel alioꝝ ipotētia ad dilatandū pectus. ⁊ h̄ ē cā quare i appopleticis inueniūt̄ lacerti totius pectoris moueri ⁊ nō sic i alijs passionibus nisi raro qñ. s. aut ē multa necessitas. aut alioꝝ debilitas. aut etiā mouent̄ qñ ē multū corporis exercitiū pp qd i illa hora mltū desiderat anhelitū. sed i appoplexia due cōcurrūt cāe ad faciēdū q lacerti illi moueant̄. vna ē multa necessitas que crescit pp defectū euētatiōis. secūda ē debilitas v̄tutis alioꝝ lacertoꝝ pp quā isti cum virtute nāli i surgūt ad adiutorium sicut inueniuntur moueri i virtute defecta in febribus in quibus lacerti i pectore mouent̄ vt multe quantitat aeris attrahatur vno ipetu que paulatim ab eis attrahi nō pōt.

## Strangulatorum aut.

In isto affo. ypo. itēdit istā cōclusionem strangulati dissoluti nūdū mortui i quorū ore spuma apparet nō sanantur. pbat̄. In istis ē vehemētissimū icēdiū in corde ⁊ pulmone cū valde magna debilitate virtut. igit̄ necessario moriunt̄. ⁊ p ꝯñs nō sanant̄ totū añs statim declarabitur. ¶ Nota primo strangulationē eē idē q p̄focationē. p̄focatio aūt vt sumit̄ nona tertij ē p̄hibitio trāsitus anhelitus ad pulmonē ⁊ cor ex quacūq3 cā fuerit siue extrinseca vt laqueus aut medicina venenosa aut cibus p̄focatiuus siue lesio i istis anhelitus siue sanguinis cōgelatio i qbusdā viscribus vt stomaco ⁊ vesica. ¶ Nō secūdo q hic p dissolutos dēm⁹ itelligē mltū debilitatos. ⁊ iō affo. loqt̄ in illis i qbus iste due dispositiones cōiūgātur. s. p̄focatio ⁊ multa debilitas virtutis ⁊ hoc siue fuerit multa debilitas ex p̄focatiōe siue non. ¶ Nō tertio qd spuma est vt in comento dr̄ agregatū corpus ex puis ampulis que ex vapore. vento. vel aere cōtētis ⁊ re viscosa circūdāte cōstituta sunt ad inuicē copulata. ¶ Nō quarto q multis modis cōtingit cāri spumā circa os tā p̄focatorū q̄ alioꝝ. vno mō q̄ multū celeriter motus aeris p vias strictas anhelitus cōmiscet̄ saliuali humiditati qūo circa ora epilenticorum multa humiditate a capite descēdēte causat̄. Alio mō q i. spuma nō solū sit saliualis hūiditas s3 aliqd de nāli hūiditate pulmonis a p̄nimio caloris icēdio egredieſ p anhelitū aeri cōmiscet̄ vt i comēto dicit ga. p̄mo mō cōtingit spumā apparere circa os strangulati ⁊ nō mori. secūdo mō moriunt̄ pp cām dictā et q̄ circa ora strāgulatoꝝ pluries apparet spūa mō secūdo iō verificat̄ hic affo. vt i pluribus ⁊ nō semp cū qñq3 accidat qñq3 nō. ex qbus apparet cā v̄ificās affo. nā vt in pluribus spuma circa ora strangulatoꝝ nō apparet nisi pp vehemēs incendiū in pulmone. qñ aūt hoc vehemēs incēdium coniungat̄ cū p̄focatione ⁊ plurima v̄tutis debilitate nō pñt ita hñtes sanari etiā si statim remoueret̄ cā p̄focās vt posset fieri cū eēt cā p̄mitiua vt laqueus ⁊ hoc mō possumus affo. ample intelligere l3 aliq restringāt ad p̄focatos ad causam intrinsecā in qbus nō possumus ita cito cā3 p̄focatiōis remouer ¶ Nota quinto q ypo. p nō referūt intelligit q̄ nō redeūt ad sanitatē ¶ Quereret aliqs fortasse. ppter qd i p̄focatis raro a3 spuma circa os nisi mō secūdo dicit̄ hic q si p̄focatio fuerit cū claritate v̄tutum cognoscitiuaꝝ tunc ē timor vehemēs a qua cūq3 cā. ⁊ iō humiditates ad cor ⁊ iteriora mouētur ⁊ exiccat̄ os vt expientia notat etiā aer sepius celeriter p os transiens loca illa ab hūiditate saliuali exiccat. ⁊ iō raro remanet talis humiditas ēt aeri sepius celeriter p os egrediēti cōmiscēda. non sic est aūt in appoplexia ⁊ epilensia vt cōstat multis de causis. Restat igitur q plurimū ē ex caliditate dissoluēte hūiditatē nālē. Similis huic sentētia colligit̄ tertia tertij ab auic. dicente. et qñ apparet constrictō anhelitus ⁊ necessitas extrahēdi vaporem fumosum ad hoc vt educat virtus que efficit anhelitū humiditatē ab exteriora in anhelitu. ⁊ apparet spuma tunc nō est species in ipso. Ampliatur aūt ad omnem sexum etatem tempus anni. ⁊ est vtilis in actu pronostico.

## Spuma generatur.

Ga. in hoc comto. 4. facit p̄mo notificat spumā quo ad mālia eius ⁊ modum sue generatōis. secūdo adaptat hoc ad modū quo spuma generat̄ i ore p̄focatoꝝ. tertio v̄ificat affo. quarto ōndit v̄itatē affo: nō eē vlem s3 vt i plurib⁹ ibi secūda. Cū aūt. ibi tertia aut cū appareat. ibi quarta. sed tñ. p̄ma i tres. p̄mo notificat spumā vt dictū ē. secūdo remouet insiātiā ꝯ̄ dicta sua. tertio ex dict infert i. pbationē cuiusdā erroris. ibi secunda. vñ nob. ibi. tertia. Arbitrātes. in p̄ma dicit quatuor p̄mū q spuma cōcreat̄ ex cōmistionib⁹ duoꝝ corpoꝝ. s. vētositatis ⁊ hūiditatis. ⁊ hic p vētositatem intelligo ēt aerē vel vaporē. ⁊ p hūiditatē intelligo hic corpus hūidū liqdū vētositate pticipās et corpulētia grossiori q̄ sit vētositas. Dicit secūdo quo ad hāc ptē q talia corpora nunq̄ hoc mō cōmiscet̄ nisi pus sicut multū diuisa ita vt inde qdā corpuscula conficiantur. ita q partes viscositatis circuunt partes ventositatis. vnde concreant̄ qdā puula grana ⁊ mlta. Dicit tertio q cū hoꝝ corpusculoꝝ mā fuerit viscosa ⁊ multa nō cito dissoluitur sed diu morat̄ hoc mō cōposita sicut videre possumus i ore equoꝝ fatigatoꝝ mlto cursu. ⁊ i ore por

coꝝ siluestrium irascentiũ. ¶ Dicit quarto ꝙ cau
sa diuisionis ⁊ cõmixtionis hoꝝ corpoꝝ.s.ventosi
⁊ humidi est collusio ⁊ motus vel vniusvel ambo
rum aut est pp calorẽ nimiũ. ¶ Ubi nõ ꝙ spuma
dissoluit̃ aut q2 p̃s illa circũdãs frãgit̃.⁊ illa corpu
scula aerea exeũt aut q2 aerea pars ingrossat̃ iclu
sa ⁊ i ventositatẽ ꝯuertit̃.vñ totum qđ primo erat
spumosũ fit aqueũ vt apparet in spmate.frangi
tur aũt ps circũdans viscosa.nõ semp a pte visco
sa exitũ petẽte q2 multotiẽs ꝟsus infra frãgitur nõ
obstãte ꝙ aer inclusus nitat̃ ad infra mouendum
sed a virtute dissolutiua q̃ est in cõtinẽte ex virtute
stellarũ vt colligit̃.secũda p̃mi ꝙ aer ñ ꝓuenit ad
hoc vt in terminis hitatis nõ dissoluat̃. Ex qbus
pꝫ p̃mo nõ oẽm spumã cuius humidũ ẽ viscosius
diucius morari.nã dato qđ spuma desinat ẽe spu
ma ꝑ ingrossationẽ corporis cõtenti cõstat ꝙvisco
sius ceteris paribus cũ sit densius citius ingrossa
bit cõtẽtũ.pꝫ secũdo nõ semp frangi ampullã per
ꝯriũ visuꝫ corporis subtilis cõtẽti. ¶ Unde nobis
Remouet instantiã que fieri posset q2 tu dixisti ꝙ
spuma fit aut ẽe motu corm.ex qbus cõstituit̃.aut
ex calore. ¶ Cõtra ex calore sine motu nõ põt fie
ri spuma.igit̃ calorẽ nõ debuisti poner̃ causaꝫ per
se dicit igit̃ ga.ꝙ per hoc nõ põt sibi obici.naꝫ ita
ꝯdicẽtibus rñdet ꝙ sensu iudicamus ꝙ spuma fit
duobus modis vno mõ per magnũ motũ etiaꝫ si
ibi nõ fiat calor vt fit spuma i mari ꝓpt magnam
agitationẽ.qñqꝫ fit ꝓpter nimiũ calorem vt i olla
bulliẽte.⁊ similiter fit i aialibus.q2 in athletis vir
tus sui motus ꝯcreat spumã i oribus eoꝝ ⁊ i por
cis siluestribus generat spumã fortitudo sui calo
ris.⁊ in equis currẽtibus generat spumã vtrũqꝫ
simul q2 cũ aer multus i eis moueat̃ spisso motu
intus ⁊ extra subtiliant̃ per hũc motũ saliue per
calorẽ ⁊ diuidũt̃ ⁊ cõmiscẽt̃ aeri.⁊ hoc mõ spuma
cãtur ⁊ ẽt fumus ꝓpter caliditatẽ ascendẽtẽ ꝺ pul
mone ad os eque mixto saliue per calorẽ augmen
tat spumã illã.⁊ sic ad vtraqꝫ simil' ista spuma cau
sat̃. Et tu ex hijs modis ītellige ꝙ cũ spuma gene
rat̃ ex calore fit plerũqꝫ mot⁹ q a calore cãtur vt
i olla bulliẽte.sꝫ denomiatio ẽ a caliditate tãq̃ p̃n
cipale.⁊ ita eꝯ qñ fit a motu cõcurrit caliditas a
motu fcã qñqꝫ ẽt denoiatõ ẽ a motu.qñqꝫ aũt cõ
currit motus ⁊ calor q nõ fit a motu ⁊ tũc dicim⁹
ab vtroqꝫ fieri. ¶ Arbitrãtes. Im ꝓbat̃ ex dictis
vnũ errorẽ di.ꝙ ꝓpt dicta illi q arbitrãtur spumã
q̃ apparet i ore ẽe a stomaco cõuincunt̃ errore.⁊
rõ est q2 ipossibile est tãtã spumã quãta i ore isto
rũ vr̃ ascendere a stomaco siue vomitu vel fastidio
sine qbus duob⁹ motib⁹ nihil a stomaco ascendit
sensibilit̃ mõ in istis p̃focatis spuma apparet sine
vomitu ⁊ fastidio. Itẽ q2 ipossibile est fumũ suple
faciẽtẽ spumã ascendere a stomaco sicut ascẽdit a
pulmone expellẽte cũ flatu.⁊ hoc manifestat san
guis qui screat̃ a pulmone q vr̃ spumosus ⁊ quasi
substãtia ipsius pulmonis spumosa vr̃. sꝫ nõ simi
liter ẽ sãguis q a stomaco lꝫ int̃ fumũ ⁊ sanguinẽ
a pulmone veniẽtẽ ẽ drĩa.q2 sanguis ab eo veniẽs
est mult⁹ ⁊ subitusvenit cũ tussi.sꝫ fumus q2 exeũ
do cũ expulsione flat⁹ venit paulatiꝫ.iõ venit sine
tussi. ¶ Cũ aũt collũ. ¶ Hic vt p̃dicit̃ adaptat ga.
dicta de spuma ad modũ apparẽtie.spume in ore
strangulatoꝝ di.ꝙ cũ collũ circũdet̃ suffocatione
i.cũ ꝓhibente anhelitũ necesse ẽ fumosum aerem
expelli a corde ⁊ pulmone vt ipse mõstrauit i libro
de iuuamẽto anhelit⁹.⁊ q2 fumosus aer nequit exi
re p̃nimia suffocatiõe iõ angustiat̃ pulmo aialis et
cũ maiori angustia expellit̃ hic fumosus aer a pul
mone emittẽte cũ ipso aere ptẽ aliquãtulã sue nã
lis hũiditat̃ sicut cõtingit videre i flatu sanguinis
¶ Nõ cũ appareat ꝟificat affo.di.ꝙ cũ appareat
i.ꝙ spuma exeat mõ dicto significat ꝑditionẽ cum
nimia sit angustia pulmonis pp suffocationem et
pulmo angustiet̃ pre nimio calore sibi a corde mis
so.si igit̃ accensio spume ex pulmone ẽ ex bullitio
ne caloris ⁊ ex duritie mot⁹anhelit⁹⁊ angustia pul
monis ẽ signũ mortale.sꝫ tñ hic dicit affo.non esse
vniuersaliter verum sed intelligitur vt in pluri
bus quemadmodum supra dixi illo affo.qbuscũ
qꝫ iuuenibus et etiam vt dixi supra in afforismo ex
positione.

## Crassi ualde secundũ

c ⁊c. Ypo.vult in hoc affo.istam cõclusio
nẽ homines valde crassi sm nãm citius
moriuntur gracilibus.ꝓbatur isti valde crassi mi
nus hñt ꝺ spũ ⁊ sanguine ⁊ venas hñt angustio
res ⁊ artarias.igit̃ a leuibus causis moriunt̃ ꝯña
declarabit̃ statim cũ añte. ¶ Nõ primo modũ ex
ponẽdi istũ affo.sumptũ a marsilio quẽ sequit̃ Ja
cob⁹ de forliuio ⁊ ceti posteriores ẽe istũ p̃mittẽdo
ꝙ crassi sunt plurimũ modoꝝ qdã.n.sunt tales ꝑ
habũdãtiã pinguedinis ⁊ carnis supra tpataꝫ ha
bitudinem carne dñante ⁊ isti magis ꝓpe sunt di
cendi carnosi hic intelligit̃ de crassis primo mõ.
¶ Secũdo p̃mittit ꝙ crassi secundum naturaꝫ di
cuntur qui sunt tales secundum complexionem a
principio natiuitatis contractam.licet etiã de hiis
qui habent complexionem accidentaliter talem
verificetur affo.hij autem qui sunt merito comple
xiõis nãlis crassi mõ dicto sũt frigidi et hũidi q q̃
uis modicũ sanguinẽ generẽt tñ pp hũiditat̃ ha
hũdãtiã ⁊ caliditat̃ paucitatẽ reseruant multum
de vnctuoso sanguine ꝙ in pinguedinẽ ⁊ adipem
conuertitur. ¶ Sed calidi ⁊ humidi multum ha
bent carnis. ¶ Tertio premittit ꝙ gracilium si
ue macrorum quidam sunt graciles per priuatio
nem pinguedinis licet cum ista gracilitate stet sp
maticorum membrorum latitudo vt venarum et
ossium ⁊ cetera. Alij vero sunt graciles per priua
tionem grassiciei taꝫ in pinguedine ⁊ carne quaꝫ
in membris spermaticis qualis est gracilitas ma
lẽcolicorũ ⁊ de istis nõ loquit̃ ypo.in affo.sed de
primis ¶ Quarto premittit ꝙ licet mors sit alia
naturalis alia violenta maxime verificatur affo.

de morte preternaturali licet etiam de naturali verificari possit in non valde crassis. ¶ Ex quibus patet ꝙ comparantur hꝫ flegmatici crassi ad colericos macros qua comparatione dicitur ꝙ flegmatici citius moriuntur q2 min⁹ hñt de spiritu ⁊ sãguine ⁊ strictas venas modo dicto ⁊ etiam si vsqꝫ ad nãlez mortez viuerent q2 minus bene restaurant ꝙ̃ colerici alijs paribus. ideo citius moriunẗ ⁊ sic hunc afforismum reducunt ad comparationez cõplexionũ nãliuz fleãtice ⁊ colerice q̃ sit longioris vite. ¶ Mihi ãt videẗ ꝙ ista nõ ẽ itẽtio y. hoc mõ restringere nec gal. nec auic. fa quarti ca°. de malicia pingedinis supflue sed ampliaẗ vt statim dicaz aliter exponẽdo intelligo igitur per valde crassos illos q supabundant in pinguedine ⁊ adipe. ⁊ p graciles in illis duabus deficiẽtes vt verba sonãt Et p° ꝯsiderandũ ꝙ grassoꝝ qdam sunt tales ex principio natiuitatis ita ꝙ in adolescentia suntvalde crassi. qdã vero sunt tales pp ꝯsistẽtiaz ⁊ qũocunqꝫ sit impossibile ẽ fieri hoc mõ crassuz nisi cũ dominio frigiditatis ⁊ humiditatis hora qua ita ẽ crassus vt dixit auic. fa quarti tractatu qnto ca°. ꝺ malitia pinguedinis supflue. Et hõ qui nõ peruenit ad vltimum magnitudinis impinguationis nisi cum est frigide cõplexiõis. Ex quo seqẗ ꝙ q in adolescentia ad talez pinguedinez puenit ⁊ si fuẽit nãliter cõplexionis calide tñ fit frigide in tpe augmenti. ⁊ q2 frigiditas ꝓhibet spmaticoꝝ dilatationem iõ in illis q in adolescentia sunt pingues vene sũt pue concauitatis ⁊ sanguis paucus. ¶ 2° seqẗ. ꝙ illos q post ꝯsistẽtiam ad talem pinguedinẽ deducunẗ stat eẽ lataꝝ venaruz ⁊ multi sanguis. licet ille vene in se late a pinguedine coarteнẗ. 3°. seqẗ ꝙ in omnibus talibus opilanẗ vie spirituũ siue fuerint a principio pingues siue post ꝯsistẽtiam cum artarie ⁊ vene a supflua pinguedĩe restringanẗ. ¶ 4° seqẗ ꝙ in eis calor ẽ patus extinctioni p viã suffocatiõis ab oĩ leui cã ⁊ ꝙ spũs ⁊ humorẽs p viã ꝓhibite trãspiratiõis p aduentum aeris ⁊ p viam ꝓhibitiõis trãsitus spũs sũt pati corruptiõi ꝓprie ꝯplexiõis. ¶ 5° seqẗ ꝙ sũt in piculo ne sanguis coꝝ expellaẗ ad aliquez locum ꝯstrictum. ⁊ sic fiet alicuius magne vene crepatura. ¶ 6° seqẗ ꝙ isti sũt penit⁹ expõi ti mõti repẽtiẽ ẽt si ĩ eis abũdet sanguis. ⁊ hec oĩa posuit auic. fa quarti. c°. allegato. ¶ 7° seqẗ ꝙ illi q sũt supflue pingues a p̃ncipio natiuitatis sũt magis ẽt morti repẽtine expositi. nã ĩ istis sũtvene minute. ⁊ vltra hoc p supfluã pinguedinẽ stricte. ⁊ pauc⁹ calor. ⁊ ꝯplexio frigidior ⁊ sanguis paucior ⁊ flegma plurimũ. Et iõ ĩ oĩbus predictis causis expositi sũt ⁊ cũ hoc sũt pati cadere in appoplexiã ⁊ paralesim ⁊ pulsuz cordis ⁊ sincopiz ⁊ fe. malas ⁊ difficultates anhelitus ⁊ nõ possunt tollerare famẽ ⁊ multa taliꝰ. ⁊ hoc ẽ ꝙ auic. dixit eodẽ ca°. Et ad vltimũ mors supvltimatos in pinguedine festinat ⁊ ꝓprie illos q ĩpinguãtur in prima etate ⁊ pp hãc cãm gal. dicit in ꝯmento ꝙ ypo. intellexit crassos in prima etate q2 de eis maxime verificaẗ. ¶ 2° no. iuxta hũc modũ ꝙ licet merito nimie macilentie ꝯtingat ad tm̃ gradũ periculositatis mortis puenire vt ꝯstat: sicut p impinguationez: vterqꝫ. n. vsqꝫ ad mortẽ põt intẽdi: tñ ñ ꝯtigit stãte sanitate corpus ad tm̃ piculũ cite mortis venire ex macie sicut ex pinguedine ceteris paribus in etate. s. ⁊ sexu. Et cã ẽ q2 macilentia infra latitudinez sanitatis ẽ cũ ꝯstantia virtutis ad ꝓpia opera. iõ per viã resolutiõis nõ ẽ tãta debilitas qn hñ cibũ digerere ⁊ humorez regulare possũt: sed cũ sanitate stat talis repletio: vt inde picula dicta sequanẗ. Et iõ certũ ẽ ꝙ vltimata crassicies q̃ stat cũ sanitate ẽ valde deterior dispõ ꝙ̃ vltimata gracilitas cũ latitudine sanitatis principalis. iõ de valde crassis ypo. fecit mẽtionẽ ꝙ moriunẗ magis cito gracilibus intelligẽdo de hijs q sũt infra latitudinez sanitatis tales. ¶ No. 3° ꝙ q̃uis grassicies superflua sit peior gracilitate modo dicto tamen grassicies non multum a tempamento distans verisimiliter est melior gracilitate que est per priuationem piguedinis ⁊ carnis. Quod arguitur sic diete sana corpora ad gracilitatem deducentes non multum sunt deteriores dietis eadem corpora ducentibus ad crassiciem vt sumitur particula prima afforismo quinto. In tenuibus dietis peccant ⁊c. igitur terminus ad quem est deterior. assũptum ꝓbatur. q2 sanis diete certe tenues sunt amplius difficiles parum solidioribus idem arguitur q2 dispõ non abhorrenda est melior ꝙ̃ abhorrenda sꝫ crassicies pauca supra temperamentuz non est abhorrenda gracilitas ãt sic igiẗ ⁊c. 2ᵃ pars minoris patet eodem affõ allegato q2 sanis virtus in eodem conseruanda aut augenda ⁊ non minuenda. pars prima minoris sumitur ab auic. fa quarti tractatu quarto ca. primo dum dixit. duz igitur perseuerat pinguedo ita ꝙ non facit accidere nocumentum ⁊ non abhorreas eaz: vita. Namqꝫ in humiditate ꝯsistit. ⁊ cap° de malitia pinguedinis in fine dixit. Et pinguia quãuis laborent ⁊ debilitentur a motu tamen ipsa per idem quod associatur eis de significatiõe humiditatis significant longitudinem vite. Ex isto videtur mihi primo colligendum esse ꝙ vniuersaliter crassi valde citius morti sunt parati gracilibus. sed intra latitudinem sanitatis existẽtibus ⁊ alijs paribus siue isti sint crassi valde cum pauco sanguine siue non. Secundo sequitur ꝙ afforismus hꝫ magis vĩficatur de crassis valde q ẽt fuerũt tales in prima etate ⁊ hoc siue naturaliter fuerint flegmatici siue ex vsu cibi hoc modo ĩpinguati fuerint. ⁊ hoc exponit ga. in commento ⁊ isti naturaliter parum habẽt sãguinis. tertio sequitur ꝙ non oportet in crassis temperamentum excedentibus non tamen multum ꝙ ipsi tamen gracilibus citius moriuntur imo sepe diutius sunt viuentes longissimi. n. sunt qui humidissimi⁹ vt sexto de regimine sanitatis. sed tunc videtur huic repugnare quod dicitur in ꝯmento. nã si aliqui mutenẗ a tꝑamẽto. meli⁹ ẽ mutari in maciẽ ꝙ̃ in crassiciẽ ⁊ hoc ponit generaliter. item auer. ad idem scdo cantice

ꝯmēto 45°. dixit ⁊ ꝑpea piguis ē breuis vite susci piēs de facili corruptionē. hic dicitur gal. itellexisse de mutatione ad crassiciez superfluā de qua insta bat ẜm̄o auic. aliī āt ꝯstat ꝙ loqͣᵗ pticulariter.

¶ Hipo. crassos ualde ⁊c. Ga. in isto ꝯmento facit quatuor. p° ponit de qb⁹ crassis intelligit maxime ypo. In ẜo laudat tempatā habitudinē. In tertia verificat affo. de illī ō qb⁹ dixit y. De quarta ẜm quosdā redit ad laudē tpatoꝝ. Et ẜm thadeum respōdet tacite qōni. ibi ẜa. bonū ē. ibiꝫ Si vero. ibi quarta. tempamenta inter. Dicit prio ypo. iutelligere p crassos valde: maxime illos q sūt tales a principio sue natiuitatis. de qbus vt supra dixi maxime affō verificaᵗ. De ẜa. dicit ꝙ bonuꝫ ē corpa non esse multū crassa nec nimis macilenta que si hoc mō pseuerāt durant vsqꝫ ad vltimū senectutis nisi fiat aliunde impedimentum. De tertia parte dicit ꝙ si mutenᵗ corpa ⁊ supple ad plurimam macilentiā vl plurimma crassiciē intra latitudinē sanitatis melius est mutari ad macilentiā ꝗ̄ ad crassiciem. qꝛ crassoꝝ mō dicto sunt vene angustate. vnde non habundant spū nec sanguine. iō cum eoꝝ etas ꝯtellaᵗ extinguntᵗ pp pua accñtia supueniētia mō supra ōclarato. De pte quarta. dicit ẜm modum exponendi. primum ꝙ tpati viuentes delectabiliter vt crescant tunc eoꝝ vene pmanent ⁊ fiunt large. vnde calor eoꝝ non cito extinguiᵗ sꝫ de cadē parte ẜm thadeuꝫ remouet dubiū qꝛ posset qs querere. vtrum oīs crassicies sit mala ꝑ vite longitudine rñr ꝙ non. qꝛ illi sunt ẜm nālē ꝯplexonē tpati. ⁊ ꝑpter delectabilē vitaꝫ crescūt in crassicie non multū habentvenas q fiunt late ⁊ permanent. ⁊ nō cito eoꝝ calor extiguiᵗ. sꝫ supple diu viuūt. ⁊ hoc mihi plus placet primo qꝛ de tpatis dixerat supra. ẜo qꝛ frustra poneᵗ ōlectabiliter viuentes vt crescāt ⁊ hoc de commento.

¶ Epilenticorum inuenibus ⁊c. ypo. hic intendit hanc ꝯclusionem. Mutationes etatū locoꝝ tpoꝝ ⁊ vitaꝝ. i. modorū viuendi vel administrandi sex res nō nāles faciūt alterationes. i. curas in iuuenibus de numero epilenticoꝝ. pbaᵗ qꝛ mutationes dicte dissoluunt ⁊ remouent cā epilensie ꝗ ꝯña clara ⁊ assumptum totum declarabiᵗ. ¶ No. p° epilenticum dici illū q patiᵗ epilensiam aut qꝛ actu est in paroxismo aut motu epilentico aut qꝛ dispositus in huiusmōi motuꝫ cadere poꝛ̄ſnaliter lꝫ non de facto sit in eo.

¶ 2° no. epilenticū pluribus mōis describi a doctoribus. nā gal. 3° interioꝝ ca°. 7° in principio dicit. Epilēsia ē spasmus toti corpi euenīēs lꝫ vt puteᵗ gal. nō ponat ibi ꝑ diffinitiōe sicut nec videᵗ mihi ꝙ sit ꝑ diffinitiōe hñduꝫ ꝙ dixit 3°. de accñti ⁊ morbo ꝙ epilēsia ē spasmus vlīs cū ꝓhibitiōe virtutis regitiue. auer. āt 3° colliget descripsit eā h mō. epilensia ē egritudo q facit cadere in terram patiētē in primis ⁊ tūc oīa mēbra eius motu materiali extraneo deinde sic mouenᵗ quousqꝫ bō cadat ⁊ priuanᵗ oēs sui sensus ⁊ virtutes aīales aut diminunᵗ ⁊ ꝯtrahunᵗ ⁊ colligūᵗ ēt oīa sua mēbra sicut spasmata. aliebas 9° theorice sic describit. Epilensia ē spasm⁹ q toti corpi accidit in tm̄ vt patiēs cadat sup terraꝫ. auic. vero prima tertij tractatu quinto ca° de epilensia. in principio sic dixit epilensia ē egritudo ꝓhibens membra aīata ab opationib⁹ sensus ⁊ motus ⁊ erectiōe nō integra ⁊ illud ē ꝓpter opilationē ꝯueniētē in cerebro. Inter istas āt descriptiōes hodie cōpletior reputaᵗ opinio aui. lꝫ auer. ōscriptio meli⁹ saluari possit iudicio meo. Sꝫ redeo ad illā aui. ⁊ ꝯstat p°. ꝙ oꝫ i fine supplere aliqd. nam ꝑpter opilationem viaꝝ a corde procedentiū ꝓhibēᵗ memēbra animata ab opatiōib⁹ sensus ⁊ motus ⁊ erectione non integra. vt pꝫ i sincopi ꝙ etiam colligitur ex descriptiōe sincopis xi° tertij ⁊ tamē non est epilensia. oꝫ igitur addi in fine propter opilationem ꝯtingenteꝫ aut neruoꝝ originibus ventriculoꝝ cerebri vel origini neruoꝝ aut cerebro. sꝫ h° addito est difficultas. nam appoplexia parua ē egritudo ꝓhibens mēbra aīata ab operationibus sensus ⁊ motus ⁊ erectiōe nō integra ⁊ hoc pp opilationē ꝯtigentē i neruoꝝ originibus ⁊ tñ non est epilensia. ¶ Secundo qꝛ in epilēsia forti multotiens prohibentur membra animata a sensu ⁊ motu ⁊ erectione integra cū videam⁹ ea comburi ⁊ non sentire vt constat expientia nec recordari post paroxismum. ¶ Tertio qꝛ subeth: vel somnus profundus est huiusmodi egritudo q̄lis hec describitur. nam primo est egritudo. secundo prohibet animata membra a sensu ⁊ motu nō integre vt constat ex diffinitione ⁊ experientia.

¶ Quarto non videtur a quo differt a stupefactione cum in illa vt mortuus eger iaceat vt sumitur nono theorice quinto capi. ¶ Quinto sequitur. ꝙ congelatio esset epelensia. consequens ꝯtra omnes doctores. patet qꝛ. in ea omnes conditiones dicte verificantur vt cōstat ex aliebate predicto c° cum ꝯgelatio ex opilatione ventriculi posterioris accidat ⁊ in ea eger totum habeat corpus sensu ⁊ motu priuatum. ¶ Sexto qꝛ epilensia est spasmus ⁊ per consequens accidens vt sumitur. tertio de accidenti igitur non est morbus vel egritudo.

¶ Pro solutione istius: vt completam descriptionem epilēsie ponamus ⁊ videamus quomodo ab alijs dispositionibus sibi vicinis differt. ponamus ergo ea que oportet omnes concedere conuenire cuilibet epilentico vt per eorum collectionem: differētiam illam videamus ⁊ varietatem etiam consequentium. ¶ Primo igitur in paroxismo epilēsie aut auferuntur aut minuuntur multe operationes sensus ⁊ motus. ⁊ in hoc ꝯueniunt appoplexia: subeth ⁊ congelatio ⁊ stupor vigilatiuus siue cum materia. ¶ Secundo epilentici. in principio paroxismi mouentur motibus extraneis inuoluntarijs ⁊ prohibentur recti stare: ⁊ membra eorum contrahuntur. ⁊ hoc non oportet fieri in appoplexia nec in subeth nec in congelatiōe ⁊ stupore. sed quia fere similia accidētia ꝯtingunt aliquādo a le/

sione cordis ⁊ ēt aliquo vulnere neruorum simul iūctorum vt pone quod aliquis ex iūctura incipit spasmari ⁊ superueñiat ei sincopis.tūc manifestū ē ꝙ lz in eis sit membrorum contractio ¶ 2° amissio sensus ⁊ motus ⁊ ꝯtractionē seqñtis cerebri opilationē ꝙ si nō ex ista cā ꝓcedat nō ē epilensia.Sequtur ḡ ꝙ epilēsia ē dispō preternãm cū qua ꝯiungūtur spasmus vlis totius ⁊ ꝓhibitio opationū sensus ⁊ motus vel earum multa diminutio p opilationem in cerebro vel neruoꝝ originibus.sz q² spasmus vlis nō seqꝫ opilationē cerebri nisi pp eius ꝯstrictiōez nerui q ab eo oriunꝫ ꝯtrahanꝫ.Jdō volendo explicare causam epilensie magis in descriptione vꝫ mihi dicendū ꝑ descriptiōe epilensie sequendo viā auic.ꝙ epilēsia ē i cerebo egritudo ꝓhibēs mēbra aiata ab opatiōe sensus ⁊ mot⁹.⁊ vlem spasmū faciēs pp opilationē ꝯtigētē in cerebro ⁊ neruoꝝ originibus nō integre.Jta ꝙ ly.nō integre ꝺterminet ly opilationē.nā forte in arabico ita dicebaꝫ vt ꝓcedēs terminū illū posteriorē determinaret ⁊ hoc vꝫ auic.paꝝ post dictā diffinitionez sentire cū dixit.Restat igiꝫ vt eius cā.s.spasmi q ē i epilensia.vel epilensia sit aut ꝯtractio cerebri ad expellēdū rē repente q̄ ē vapor aut qualitas mordicatiua vel humectatiua male subē.aut humorē faciētē euenire opilationē aut spasmū nō integre i ventriculis cerebri ⁊ i principio originis neruoꝝ Et q² ad hoc vt sit epilensia reqriꝫ vt dixi spasmū esse.idō cū in alijs ꝑdictis.s.appoplia ꝯgelatiōe subethꝛ cūma ⁊ stupore ħ nō reqraꝫ pꝫ inter ista differētia.Ex qbus pꝫ ꝙ expō istius ptis nō integre data quā narrat ⁊ improbat gētilis nō ē bona lz eā sequaꝫ hic Jacobus de forliuio.Dicebat.n.ħ dictā pticulā positā esse in descriptiōe epilēsie ad differentiā appoplexie.in qua ē ꝓhibitio sensus ⁊ motus integre.nā vt ē dictū nō ꝯueniret oī epilensie q² nō epilensie i statu exñtis in qua eger nullo mō sentit.⁊ ēt nō pp hoc differt ab appoplia q² in aliqua appoplia ē ꝓhibitio nō integra vt pꝫ ex dictis in illo affō.2ᵉ pticule.Appopliaz forte ¶ 2° pꝫ ꝙ nec gentilis expō sup prima tertij sup dicto passu ꝯueniēs ē dixit.n.ꝙ oēz ꝓhibitionē sēsus ⁊ motus nō integre pōt intelligi.vel in se absolute. ⁊ ħ mō nō intelligiꝫ hic cū in epilensia sit qñqꝫ ꝓhibitio integra.Aliter pōt itelligi ꝙ sit ꝓhibitio nō integre vel opilatio in cōparatione ad opilationem q̄ est in appoplia.q² in appoplexia est opilatio integra p respectū ad opilationē existentē in epilensia curabili.⁊ hoc innuit alicbas dicēs ꝙ in appoplia ē epl.ª integra.q² maior q̄ȝ in alia episensia curabili.⁊ hūc modū putat gētilis verū. Judicio meo ħ expō ē peior q̄ȝ prima. primo q² si intelligaꝫ nō integre de opilatiōe in se nō ꝓbaꝫ a gentili ꝙ in epilensia sit alñ absolute integra opilatio lz sit itegra ablatio sensus ⁊ motus volūtarij. Fo q² stat in certa appoplia debili esse minorē opilationē q̄ȝ in data epilēsia incurabili ꝙ si dicaꝫ ꝙ loqmur de curabili ꝙ hoc ē inconneniēs a statu ꝙ describit epilensia curabilem ⁊ nō incurabilē Erit ḡ vt puto sēsus ꝙ in oī episensia ē ꝓhibitio mēbroꝝ ab opatiōe sēsus ⁊ motus ⁊ erectione pp opilationē nō integre aut q² hic defectus sensus ⁊ motus nō ē integre ꝑpter opilationē sz ꝯcurrit ꝯtractio.⁊ hoc nō placꝫ q² vel oꝫ opilationē nō esse integrā in ventriculis cerebri ad hoc vt sit epilēsia. nā qñ ē integra nō ē epilēsia.sz sola appoplia.q²cerebrū ñ pōt ꝯtrahi cū debilitatū sit nimis ⁊ ħ ē ꝓbabilis: vel integre q² in epilensia sp nō integra opilatio facit hāc ꝓhibitionē.Esto i' gratia exēpli ꝙ eēt integra tñ medietas eius sufficit illā facere.accidit ꝓpter opilationē nō integrā lz ēt accidat ꝓpter integrā. ⁊ hoc ē quod voluit Aliebas ꝙ cā faciēs ꝓhibitionē equalem sensus ⁊ motus in epi.ª ē minor opilatio ventriculoꝝ cerebri q̄ȝ in appoplia. q² valde minor opila⁰ ꝯiuncta ꝯtractiōi sufficit ꝓhibere dictas opatiōes q̄ȝ nō ꝯiuncta.Ex qbus pꝫ ad argumēta cōtra diffinitionē factā rñ⁰ ¶ Ad primū diciꝫ ꝙ appoplesia pua nō facit vniuersalez spasmū:vel saltem nō reqriꝫ ¶ Ad secundū dicitur ꝙ i forti appoplesia hora status nō ē integra opilatio ventriculoꝝ cerebri sz ꝓpter contractionē neruoꝝ integre ꝓhibeꝫ operatio. ⁊ hoc non repugnat dictis. ¶ Ad tertium quartuz ⁊ qntuz diciꝫ ꝙ non i subeth congelatione.stupore.nec in cūma est necessariuz esse spasmū ¶ Ad sextuz hanc sequendo diciꝫ ꝙ epilēsia non est spasmus sed causa spasmi. ⁊ auctores hoc dicentes ad hūc sensum sunt glosandi. ¶ Nō tertio principaliter ꝙ epilensia quandoqꝫ est ꝑ ꝓpriū cerebri nocumentū siue totaliter quandoqꝫ p comunitatem.tunc est ꝑ ꝓprium nocumentum cerebri quando causa faciens ē in ipso cerebro nō sibi ab alio membro ꝑternāliter cōicata ¶ Nota quarto ꝙ epilensia siue per cōitatem siue per proprietatem quandoqꝫ est a cā primitiua. vt verbi gr. cibo vel potu aut aere vel medicia:vel veneno:qñ qꝫ a causa corporea vt humore vel complexione vl' vapore.hic autem loqmur de illa que ꝯuenit a cā corporea humorali per proprietatem in cerebro: aut suis contenta panniculis.nam que a causa ꝑmitiua est:non oꝫ ꝙ mutatione etatis loci aut vite curetur sed per sue cause remotionem ¶ Nota 5° ꝙ materie humorales epilensiam facientes possūt esse ex omnium humorum specie:sed potissimū cōtingit a flegmate.Et iam ypo.hic loquitur de illa que a flegmate procedit ¶ Nota sexto.ꝙ per alterationes epilenticoꝝ intelligimus curationes coꝝ per mutationez vo etatis intelligimus mutationē de etate magis humida ad siccitatem ⁊ frigidiorē ħ autem permutatio fit solum ante iuuentutem. Nam post fit permutatio ad frigidiorem. Et per hoc patet ꝙ per iuuenes debemus intelligere pueros ⁊ adolescentes. ¶ Nota septimo ꝙ per viam debemus intelligere dietam. ¶ Nota octauo. ꝙ non omnis mutatio temporum locorū vel vite curatio est dicte epilensie sed mutatio ad dispositionem effectiue ꝯtrariā epilensie q² ad locū calidiorē vel sicciorē ⁊ vitā ⁊ tps silē.⁊ hoc modo intelligēdo pꝫ affōi verificatio.q² iste mutatiōes cū sint

ad calidū ꝛ siccū sunt resolutiue cause faciētis epilensiā. ꝛ ꝓhibitiue sue regeneratiōis cū humor ille sit frigidus ꝛ hūid⁹. Ex hac ēt verificatiōe noctificat̄ affōi vtilitas i actu practico āpliat̄ ad vtrūq̧ sexum ꝛ alios morbos frigidos ꝛ humidos. cōcordia autem sumit̄ prima tertij tractatu qnto.

¶ **Epilēsia appoplexie** In isto cōmen. gal. ponit primo ꝯuenientiam ꝛ differentiā epilēsie ꝛ appoplexie. 2° verificat affōꝫ. ibi Ra. vnde etas. In prima dicit tria. primū est ꝙ epilēsia est vicina appoplexie. ꝛ vtriusq̧ est causa vna. ꝛ intelligat̄ ꝙ est vicina in lesiōe operatiōis. Eedem. n. operationes ledunt̄ in ambabus. vnā āt esse eaꝝ cām intelligat̄ de cōiter cōtingentibus que a mā frigida in cerebro existente cāntur. Dicit 2° ꝙ tamē drūt qꝛ appoplexia tota virtus transiens ad neruos est ablata. sed in epi.ª nō tota. Et ista pars est ambigua ꝛ inelligat̄ in cōiter occurrētibus fortibus in qb⁹ membra exteriora vident̄ similiter priuata operatione. nā in tali appoplexia virtus ad neruos currens est tota ablata quo ad actum. ꝛ quo ad posse qꝛ nō possunt redire vt dicit̄ supra. Sꝫ in epilēsia cōiter occurrente si aliquādo secundum actuꝫ sit ablata a membris nō tamē secundum potentiā vt plurimum. nā plerūq̧ excitant̄. ꝛ cā pꝫ ex dictis i isto ꝛ in illo affō ¶ Appoplexiā forteꝫ soluere. Dicit tertio ꝙ ambaꝝ istaꝝ cause sunt chimi ꝛ humores grossi ꝛ viscosi ꝛ intelligat̄ de cōiter cōtingentibus. ¶ Unde etas. verificat affōm. ꝛ dicit quatuor. primo ꝙ etas iuuentutis. qꝛ est calida ꝛ sicca est medicina epilensie. ꝛ ideo mutatio ad illam est faciens mutationem vel curationem. Dicit 2° ꝙ mutatiōes regionū secūdū hunc modū faciunt curationem epi.ª quādo. s. mutant̄ ad calidioreꝫ ꝛ sicciorem. Dicit tertio ꝙ nō mutatiōes oīum vitarum curant epilensiā sꝫ mutatiōes ferentes corp⁹ ad caliditatem ꝛ siccitateꝫ. Dicit 4°. ꝙ ēt pōt itelligi absolute ꝙ mutatiōes vitaꝝ cōferūt epilensie qꝛ h̄ passio sp est ex inordinata vita mō mutatiōes eius debent esse ad meliora. aliter nō itelligerem⁹ absolute proferendo ꝙ ōbet mutari vita. h̄ āt meliora sunt morbo huic cōtraria. attende tamē ꝙ iste epilensie de qbus loqt̄ ꝛ si possint ex indebito regimine accidere h̄ ē raro: ꝛ iō itelligit̄ vt i plurib⁹.

**Duorū dolorū** ꝛc. Ista est ꝯclusio affōi fortior dolor ex duobus doloribus simul in eodem hoīe fientibus nō in eodem loco denigrat minorem licet forte nō itegre. ꝓbatur ꝯ° per doloreꝫ fortiorem diuertit̄ spūs q est instrumentum virtutis sensitiue a loco debilioris doloris ꝛ virtus interior dolorem pcipiens fit minus aduertens ad debilem igiūr debilis denigratur Assumptuꝫ cum consequentia statim in notatis declarabunt̄. ¶ No. primo dolorem esse sensationem aut aliquid cōsequens sensationem aut sensibilem qualitatem. ¶ 2° no. denigrari dolorem idē est quod minus percipi quēadmodum lucida cuꝫ minus percipiunt̄ denigrari vident̄ ꝛ cū denigrātur apparent minus alijs paribus. ita per quandā methaforā illa que multum apparēt prius postea percipiuntur parum: dicuntur denigrata ¶ Cum igitur ostenderimus quod dolor fortior cum circunstātijs supradictis facit minus apparere debiliorem. affōi cā est clara. ¶ Tertio no. ꝙ cū sensibile fortiter imprimit nāliter ad locuꝫ fortis impressionis multum de spiritu aīali transmittit̄ a toto ita ꝙ alia membra illo spiritu depauperant̄. nā. n. suum instrumētū dirigit ad mēbrū i quo operari oꝫ ¶ No. 4° ꝙ mēbꝝ cū certa spūuꝫ multitudine aliquod obm̄ sentit distincte ꝛ cū paucioribus certa ꝓportione aut nō sentit aut obtuse. hoc pꝫ in somno. nam qꝛ spiritus retracti sunt ad cerebrū ꝛ cor iō exteriora mēbra medīocrioa ba nō sentiūt ꝛstatī cū expergiscunt̄ ēt si violēta sit excitatio tū. oba sētiunt: ꝛ huiusmōi potissima cā est. qꝛ spūs in vigilia ad membra tēdūt et in sōno membra sensitiua spū sensitiuo sunt depaupata. No. 5°. ꝙ aīa cū vehementer opat̄ circa aliqd obꝫ ꝓhibet̄ circa aliud obm̄. ita intēse opari sicut faceret nisi circa primū esset occupata. h̄ pꝫ per experientiaꝫ qꝛ duo nec distincte audire nec videre possumus bene simul sicvnum. nec ēt ita videmus cum dolemus tactu: nec ita audimus cuꝫ ad aliquod obiectum visibile mł̄tum attendimus ꝛ vehemēter cogitātes delata sb̄ oculis nō videmus. ꝛ pōt hec snīa colligi sexto nālium ab aueroy. inde sōno ꝛ vigilia. Ex hijs patet primo causa verificans affōꝫ. naꝫ vehementior dolor attrahit spūm ad locum suum. Et ideo locus minoris doloris depauperatur spiritu ¶ Et ideo non ita sentitur obm̄ ibi siue ponamus dolorem esse sensationem siue sensibilem qualitateꝫ nō erit ibi dolor ita perceptus. 2° qꝛ anima multuꝫ vacat ad operandum circa maiorē dolorem. iō multo minus sufficit circa minorem operari. ꝛ iō minor nō ita percipitur. Et p conñs cum hoc fiat respectu minoris valde notabiliter dicit̄ denigrari minor. 2°. seqt̄ ꝙ minor ēt quodāmō remitit maiorem ꝛ equalis equalem sꝫ tū nō dicunt̄ denigrari. qꝛ non multuꝫ fit notabił̄ huiusmōi remissio vnius respectu alterius. ꝛ denigrare est alteꝝ in apparitiōe ꝓportionaliter superare. 3°. sequtur idem esse in delicia ꝛ obo quorūcūq̧ sensuum vehementer imprimente. ypo. autem de dolore dixit. iō qꝛ molestior videtur sensationum omnium. ¶ Quarto sequit̄ ꝙ si sunt plures duobus etiam valde vehemens alios denigrat ¶ Quinto sequitur ꝙ nō oꝫ si non fiunt simul tpe vnum alium denigrare. licet possibile sit ꝓpter preteritum doloreꝫ pñtem minus ꝑcipi ¶ Sexto pꝫ quod dicitur. nō secundum eūdē locum. nam si sint in eodem loco. aut sint valde vicini stat ꝙ vehemētior nō denigrat minorem. imo ipsum augmentet ꝓpterea quod ad locum trahit spiritum q est virtut instrumentuꝫ. ꝛ qꝛ trahit humores q sī doloris augmētati. ꝛ h̄ voluit gal. i p.º ¶ Ultio seqt̄ dolorē fortiorē alū ex toto curari. cū ex toto materiā ipsā causantem diuertit pluriꝫ

tū remitit poti⁹ q̄ ex toto curret. Et iō y. dixit deni grat ⁊ nō dixit curat. Huius autē assōi concordia sumit̄ .i 6° tertij tractatu. tertio ca°. de colica circa finē. ⁊ tu vide ex illo quō vnus dolor fortis aliū remittit tribus mōis. p̄io mō diuertēdo spm̄ ⁊ occupādo aīam vt infra dicā. 2° diuertendo humor̄s ad locū suū. tertio resoluēdo ⁊ cōsumendo humores q dolorem cābant cū dolor sit dissolutiuus. vtilitas āt est manifesta in cura. Ampliatio colligitur in tertio correlario. ¶ Hic cadunt alique difficultates prima cum omnis cura fiat p ↄtrariū. ⁊ dolor nō ↄtrariet̄ dolori vr̄ q̄ dolō ñ sit doloris curatiuus. 2a q² ex dictis vr̄ seq q̄ doloris cā nō solū sit mala cōplexio: vel cōtinuitatis solutio. sed spiritus aīalis ⁊ aīa quod nō videt̄ positū a doctorib⁹ vt p3 2a primi cap. de cāis doloris. ¶ Tertia difficultas q̄ saltem eque potens nō remittit eque potentem. nā potissima cā remissiōis doloris ab alio dolore est spiritus diuersio ⁊ recessus a mēbro dolente ad aliud. s3 duoꝝ doloꝝ oīo equalium neut̄ a loco alterius spūȝ attrahit. igitur neuter alium remittit. ⁊ pariter minor non remitit maiorē. 4a est q² vr̄ aliqd sedare dolorē quod nec resoluit materiam nec mutat complexionē nec stupefacit. naȝ dolor diuertendo spūm sedat doloreȝ. s3 nullo istorum trium moꝝ ḡ. ↄñs tamen est contra auic. 2a primi ca°. tertio de sedantibus dolorem dum dixit ⁊ ad summū illud quod dolorem sedat aut est qō mutat complexionem aut quod resoluit materiaȝ aut quod stupefacit. ¶ Ad primū dr̄ q̄ dolor i mēbro diuerso est effectiue contrarius dolori alteri iō curatiuus. ¶ Ad secunduȝ cōcedit̄ ↄ°. nā aīa ⁊ naturales dispositiōes remanentes in membro: ⁊ virtus sensitiua ⁊ spūs sunt doloris cause. cū sine istis fieri nō possit. sed ista. s. mala complexio ⁊ solutio continuitatis dicunt̄ cause doloris f̄m vnam viaȝ obuie. q² p dolorem ↄpn̄tāt̄. nā f̄m ea q̄ dixi in tegni sunt cē doloris effectiue co mō quo morbi sūt cē lesiōis opationū ⁊ p̄ternālīū. ⁊ volūt doctores q̄ oē mēbꝝ dolens aut soluit̄ aut p̄ternāliter alterat̄. ita q̄ nulla cā p̄ternālis pōt eē cā doloris nisi per aliquā istaꝝ s3 multe alie nāles cē de qbus nō erat necessariū medico dicere recte sicut febris nō eēt nisi cor eēt caliditatis fons: sicut nālis ↄ° calida ⁊ sicca cōiūcta exercitio forti ē cā febris ¶ Ad 3m dr̄ q̄ si sit prio vnus dolor dinde fiat alter equalis illi ille prius remitteret̄ q² diuertet̄ spūs a loco suo. ⁊ scōs erit remissior q̄ eēt nisi prius eēt q² ↄpter primū plurimū spūs essent in mēbro q ad aliud cucurrissent. ¶ Ad 4m negat̄ ↄ°. ⁊ dr̄ q̄ auic. pl'a alia ponit ca°. eodē vt cātinelā ⁊ a talia ⁊ gaudiū: s3 tamē dolor mām doloris resoluit vt sumit̄. i 6°. tertij. capitulo allegato.

¶ Super hoc In isto ↄmento gal. fac̄ duo p° exponit assōm. 2° verificat. ibi 2a virtus. n. Dicit p̄io q̄ si dicat̄ duos dolores eē possibiles. q² in certo loco adequato sit vnus vbi alter. hoc vr̄ ipossibile. ⁊ iō y. quādo dicit nō f̄m eūdē locū nō intelligimus de illis q quocū q3 mō sūt i eodē loco. dicit 2o. q̄ p eē f3 eūdē locū possumus itelliger̄ q̄ sint i locis nō mlt̄ū distātib⁹ ad inuicē sicut si essent i loco habēte tm̄ spatiū sicut manus ⁊ brachiū ⁊ humerus aut sicut coxa ⁊ crus ⁊ silia tūc supple possūt eē duo dolores f̄m eūdeȝ locū s3 vnus aliū augmētat ⁊ vnus altero magis sētit̄. ⁊ ad hūc sensū dixit q̄ nō scōm eūdē locū s3 si fiāt duo dolores sil' tpe ⁊ nō fiāt sil' mō dicto. s3 in duobus locis multū distātibus. sicut verbigra. In brachio ⁊ in crure tūc maior obscurat alteruȝ ¶ Virtus. n. verificat p cāȝ assōm ↄfirmādo in simili dicit q̄ cā ē q² virtus sensibilis tota. i. quasi tota trāsit ad locū maioris doloris. ⁊ iō mēbrū mioris doloris remanet spoliatū sensibili virtute. sil'r ēt videm⁹ fieri i istitia q̄ ē dolor aī q̄ si sint due tristicie non de re vna maior minorē obscurat qr̄ ⁊c.

Q Uerit vtꝝ in eadem pte adequate possūt esse duo dolores vel plures. Affirmatiue arguitur sic. Eidem parti possunt simul occurere due cause distīcte quaꝝ vtraq3 sufficit dolorem facere. igit̄ ⁊ duo dolores possunt esse ibi cāti: ↄsequentia clara q² sufficientibus causis positis ponit̄ effectus. modo in hoc casu erit virtus sensitiua sufficienter ⁊ oba sufficientia sufficienti modo applicata que sunt cause ad sensationem sufficientes. ¶ 2° sic membro ↄpter malam cōplexionem dolente stat fieri in eo malam continuitatis solutionem dolorosam. ḡ stabit simul fieri duos dolores duorum oboꝝ spē distinctoꝝ. ⁊ per cōsequens nō cōponent vnum. igit̄ erunt duo dolores in eadem parte adequate nō cōstituentes vnum. Et assumptum p3 experientia q̄ membro ↄpter frigus dolēte stat perforari ⁊ incidi. ¶ Tertio sic in codeȝ mēbro stat esse dolorem grauatiuum ⁊ pungitiuum. igit̄ duos dolores distinctos. cōsequentia clara. ⁊ assumptum p3 per se de latitudine apostemosa in qua sunt duo dolores. ¶ 4° stat i eodem membro ⁊ in eadē parte simul esse dolorem ⁊ delitiam. igit̄ ⁊ duos dolores cuȝ ille due sensationes magis opponant̄. ¶ 5° possunt esse plures delicie simul igitur ⁊ plures dolores. Assumptum p3. q² stat ideȝ membrum f̄m plures qualitates equaliter ad naturam redire si preternaturaliter in frigidatum ⁊ exsiccatum calefiat ⁊ humectet̄. ¶ Oppositum dicit gal. in principio commenti vt expositum est. ⁊ p3 clarius per trāslationeȝ burgundionis q̄ sic dicit. si qdem certissime intelligit qs eundem locum nunq̄ possunt fieri simul duo dolores secundum eundem. ¶ In isto dubio inuenio tres modos respondendi vnus ē Tadei dicentis q̄ dolor potest multiplicari ratione subi in quo est: vt primo mō quando multa suba sunt dolentia vt caro neruus ⁊ huiusmodi. ⁊ hoc modo non intendimus in dubio. 2° mō rōne causaꝝ ⁊ hoc mō possunt multiplicari duo dolores in eodem membro vt ↄbāt argumenta. ¶ Tertio modo dicuntur dolores multi differentes secundum fortitudinē ⁊ debilitatē. ⁊ hoc mō nō possunt i eodem mēbro eē duo dolores: q² ru⁹ ē ps magni ⁊ videt̄ hoc innuere q̄ nūq̄ sunt

ista duo qn ex eis fiat vnus intēsiue ⁊ cū ista opini one in snia ɔueniūt aliꝫ sꝫ in assignādo cāꝫ dr̄ñt ⁊ iste modus posset ad veruꝫ sensuꝫ reduci. 2ᵘˢ modꝰ ē marsilij supponēdo ꝙ doloꝝ pluralitas qñqꝫ at tendit penes multitudinē obꝫoꝝ pceptibiliū. qñqꝫ penes multitudinē sensationū: qñqꝫ penes multi tudinē aduertentiaꝝ. ¶ 2ᵒ supponit ꝙ duo gradus eiusdē qualitatis fm spēm q̄uis a duobus agenti bus ꝓducant tñ si in eadē pte adequate recipiun tur ɔstituūt vnā totalē qualitatē sicut si vnus gra dus caloris eēt inductus a manu alius ab igne. h pꝫ exercitatis in phia. Ex hijs duobus ponit ɔclu siones multas iter quas colligo tres. Pᵃ. ɔclusio stat in eadē pte eē dolorē pluribus distinctis deno minationibus denoīabilē exprimētibus obī actio neꝫ. pbat: qꝛ tactus dr̄ multi sensus pp sensibilia eius eē pluriū ɔtrarietatū nō ad vnū reducibiliū igit a pari nō obstāte ꝙ sēsatio eēt vna. pōt tñ plu ribus ⁊ diuersis denoīatiōibus appellari fm vari am habitudinē ad ptialia ꝓducētia. ¶ 2ᵃ ɔᵒ lꝫ dolo res in vno loco existētes sint obiecta distincta stat tamē sensationē vnicā eē pꝫ. qꝛ sicut duo distincta agētia possūt vnā ⁊ eādē qualitatē itroducere ita possūt duo distincta obā vnā sensationē de se face re. Et p ɔsequēs stat duo distincta obā vnā tristeꝫ sensationē tractiuā facere q̄ ē dolor. ¶ 3ᵃ ɔᵒ. Inpos sibile ē simul in eadē pte eē duos dolores: pꝫ qꝛ si sint i eadē pte ɔstat ꝙ sūt tactiue sēsationes: sꝫ oēs tactiue sēsatiōes eiusdē ptis ɔstituūt vnā sēsatiōeꝫ ⁊ nō multas. igit si eēnt tales duo dolores ɔstitue rūt vnā sensationē. ⁊ sic nō eēnt duo dolores qꝛ ñ due sensatiōes. ¶ Hec positio nō sufficiēter ponit aut ꝓbat vltimā ɔclusionē. nā ɔstat p eādē ptē si mul sentiri hūiditatē ⁊ caliditatē vt sensu pꝫ ⁊ iste sūt due sensatiōes distincte fm spēm. Seqt ꝙ non oēs sensatiōes i eadē pte existētes sūt eiusdē spēi. Et p ɔseqns nō oēs tales ɔstituūt vnā. Cū igitur stet duo obā fm spēm drīa vt caliditatē ⁊ ɔtinuita tis solutionē sētiri dolorose p eādē ptē illoꝝ oboꝝ nō erit eadē fꝫ spēꝫ sēsatio ⁊ sic ex illis nō fiet vna intēsiue. ¶ Tertius modus ē Jacobi de forliuio ⁊ supponit p̄mo ꝙ specifica distinctio sēsationū ma xime attēdit penes specificā distictionē oboꝝ. alio rum pitate supposita. qꝛ quoꝝ lꝫ oboꝝ distinctarū spēꝝ sensatiōes sūt spē disticte. ⁊ h intelligēdo de sēsatiōibus qbus disticte nō ɔfuse sentiuntur. dicit āt de sensatiōibus qbus obā distincte pcipiunt. qꝛ in vidēdo viride aut lōge: ⁊ nigꝝ de ꝓpe similē sen sationē faciūt fꝫ spēꝫ. Supponit fo ꝙ sicut ex gra du caliditatis p̄existentis in subo. ⁊ nouo introdu cto resultat vnus agregatus vtrorꝫ intēsior ita ex duabus sensationibus eiusdē spēi quaꝝ vna p̄erat ⁊ alia fit in eadē pte resultat sensatio ɔposita ex il lis q̄ ē vna. ¶ 3ᵒ supponit ꝙ lꝫ sensus exterior disti cta obā pcipit. nō tamē pcipit illoꝝ distinctionē ni si rōne circūstātiaꝝ indiuidualiū vtriusqꝫ eoꝝ vbi gra. a visu nō distincte ɔphēdunt a. ⁊ b. nisi distinc tus fuerit situs aut figura: aut magnitudo aut di stantia ⁊c. Si. n. in istis distictio nō pcipiet nō pos

set p visuꝫ vnū ab alio distingui. Ex qbus isert ꝙ a. ⁊ b. sūt vna qualitas ⁊ tā a. q̄ꝫ b. sūt sensatio ⁊ ta men a. ⁊ b. nō sūt vna sēsatio. qꝛ aliud ē eē vnā qua litatē q̄ꝫ vnā sensationeꝫ. nā ad hoc vt eēnt vna sē satio oporteret ꝙ essent vniꝰ adequati obī i cāu. ꝛ ꝗ videas sor. ⁊ plōnē siꝉ qꝛ ille due visiōes sī eiusd spēi ⁊ sī i eodē subo. ɔstat ꝙ sūt vna q̄litas agrega ta ex ambabus sꝫ nō sūt vna visio vel sensatio. qꝛ nō vnius adequati obī. ¶ Ultimo suppōit ꝙ tactu a duobus obīs simul naliter imutato. qꝛ illa duo obā vnā faciūt qualitatē i mēbro q̄ ē a qua decidi tur spēs iō sensatio tactia solū ē vna. vt si a duabꝰ vnguibus. fm eādē drīaꝫ pōnis manu oᵗʳ calefi at manus sentiet caliditatē vnā ⁊ nō multe erunt tales sensatiōes. Tūc ponit q̄tū ꝓposito attinet duas ɔclusiōes. pᵃ. ɔᵒ stat in eadē pte adequate es se plures dolores spē distinctos non faciētes vnū dolorē. ꝓbat stat in eodē pte simul eē dolores ɔse q̄ntes ipressionē oboꝝ spē distinctoꝝ tā q̄ꝫ distīcte cognitoꝝ p dolores. igit stabit tales dolores eē di uersos ⁊ distinctaꝝ spēꝝ. ɔseq̄ntia nō ex 3ᵃ suppo sitiōe ⁊ aſſᵐ ꝓbat. qꝛ pōt simul sētiri tēsio aggra uatio ⁊ mala ɔplo calida ⁊ solutio ɔtinuitatis i ea dē pte ɔstat igit ꝙ talia sī obā disticta disticte ɔprē sa ⁊ distinctaꝝ spēꝝ. ḡ cānt dolores distinctos spē. ¶ 2ᵃ ɔᵒ nō ē possibile in eadē pte adequate eē plu res dolores eiusdē spēi ex qbus nō fiat vnus: ⁊ ad hūc sensū loqt hic gal. ⁊ sic argumēta q̄ vident ar guere ꝙ plures dolores possūt simꝉ eē i eodem ꝓ bāt ɔclusionē p̄mā vel ꝙ sūt ptiales. sꝫ auctoritas gal. vꝉt faꝫ. ¶ Hec respōsio nullo mō videt ad mē tē gal. nā gal. dicit ꝙ ipossibile ē duos dolores esse simul qd nō dicit de duabꝰ sēsatiōibus in genere: ⁊ tamē ad eūdē sensū verificat. nō tamē de duabꝰ sensatiōibus sꝫ de duabus qualitatibus in genere ꝙ nō possūt eē simꝉ: ad quē sensū hec positio veri ficat d dolore. nā dicit ꝙ possūt eē simul duo dolo res nō ɔstituētes vnū dolorē nec vnā qualitatē: sꝫ nō possūt eē simꝉ duo dolores eiusdē spēi ɔstituen tes vnū dolorē. Et idē ē vex de qualitatibus q̄ pos sūt eē siꝉ due sꝫ nō siꝉ due eiusdē spēi q̄ vnā ɔstitu ant nihil igit hoc dictū ad ꝓpositū p̄setis affōi cēt ¶ Preterea hec pō nō sufficient ꝓbat intētū. Sup ponit. n. ꝙ cā specifice distictiōis sensationū ē spe cifica distinctio oboꝝ cū distincte ɔphēdunt sub p prijs rōnibus. ⁊ aliter nō vt ipsemet exēplificat d viridi a lōge viso ⁊ nigro sꝫ doloris obā nō distinc te p dolorē ɔphēdunt sub ꝓprijs rōnibus qbus sūt sensibilia ex distictiōe specifica oboꝝ doloris non possumus ex hoc cᵒ arguere specificā ⁊ eētialem doloris distinctionem. ⁊ minor patet qꝛ mala com plexio est que doloris obiectum vt sensibile tactu habet rationem calidi frigidi humidi sicci. sed per dolorem non sub tali ratione comprenduntur: vt nōt expiētia i magnis doloribus i qbus nec sub rōne ca. fri. humidi ⁊ sicci ɔphēdimus. ⁊ idē pꝫ de solutione cotinuitatis igitur ⁊c. restat igitur qd ex dictis si seqt lꝫ duoꝝ doloꝝ obā eēnt specifice disti cta dolores ēt specifice distinguerentur.

¶ Ut sed igit mihi aliter eē dicēdū ⁊ mihi duo ap parēt ꝓbabiles modi rñdēdi primus ſm mētē ga. Si ponamus ꝙ ſola ſolutio ꝯtinuitatiſ ſit cā dolo ris:⁊ ſm quoſdā dicētes ſe ſeq gal. ſola ſit obꝫ do loris. nā primo ſm hūc modū q2 impoſſibile ē ſm eādē ptē adequate ſimul fieri duas diſtinctas di ſolutiōes ꝯtinuitatis nō ꝯſtituētes vnā: iō impoſ/ ſibile duos eē dolores nō ꝯſtituētes vnuꝫ intēſiue in eadē pte adequate. ¶ Uel ſo. ſolutio qōnis pē det ex iſto ponamus igr pri° ꝙ q̄cunqꝫ ꝯpñdunt ſub qbuſdā rōnibus ita ꝙ p illaꝝ cōprehenſioneꝫ maiorem intēſionem minus eaꝝ pcipit differētia: tūc ille cōprehēſiōes ſūt eiuſdē ſpeciei pꝫ q2 ꝯpre henſiōes diuerſaꝝ ſpēꝝ qñ multū intēdunt debet poſſe differentia cōpñſoꝝ pcipi. Aliter nōvidet ad quod valeret diſtinctio cōpñſionū. nec p qd poſſe/ mus hāc arguere. ¶ 2° ſuppō ꝙ p fortiſſimos do/ lores eque intenſos diuerſitas oboꝝ nō ſufficit p/ cipi. hoc pꝫ experientia q2 cognoſcimus ꝙ ex qua cunqꝫ cā debeamus ſi multū intēſa doleamus res niſi p modū dolorē n ferentē pcipit. ⁊ nō niſi per modum cali. ⁊ fri. vel hu. vel ſicci. vel ſoluētis ꝯti/ nuitatē. Ex hiis ſeqt ꝙ oēs dolores q̄tuncūqꝫ eſ/ ſent diuerſoꝝ oboꝝ ſm ſpēm. ſūt tñ intra ſe cōpñſi ones eiuſdē ſpēi. Ex quo poſtea ſeqt ꝙ impoſſibi le ē duos dolores eē ſimul in eadeꝫ pte adequate qn ex illis vn° intēſiue cōponat ⁊ hic erit i iſto cō mento modus gal. Ex qbus pꝫ ſolutio ad princi/ palia argumenta. Afo. 47.

C Irca generationem ⁊c. y. in pñti affō vult iſtā ꝯcluſionem. Ma iores fiūt dolores ⁊ febres circa genera tionē ſaniei: q̄ facta ſanie. ꝓbat eo tēpore fiūt ma gis dolorꝭ ⁊ fe. quo mā magis ebulit et magiſ mē brū in quo cōtinet extendit. ſed dū ſanies genera tur magis ebulit ⁊ magis extēdit mēbꝝ q̄ qñ eſt facta. g̊ tūc magis fiūt dolores ⁊ fe. aſ. cū ꝯña i no tatis declarabunt. ¶ No. pri° ꝙ cū p̄cedat notabi lis alteratio in humoribus anteq̄ in ſaniē ꝯuerta tur. iō nō dicit y. in toto tpe huius alteratiōis. eſſe dolores ⁊ fe. magis. nā in principio nō oꝫ: ſꝫ q2 in tpe quo ſanies generat q2 forma ſaniei introduci tur: aut in tpe valde ꝓpinquo accidūt huiuſmodi dolores ⁊ fe. maiores. iō dixit circa generationem ſaniei dās p illā dictionē circa. intelligi tps ipſius generatiōis vel valde vicinū. ¶ Nō ſo ꝙ p genera tiōeꝫ ſāiei hic intelligimus ſubalē trāſmutationeꝫ humoris in ſaniē q̄ trāſmutatio ⁊ ſi nō ſit ſucceſſi ua q̄tū ad gradus forme acqrende q̄ ē vt puta ſb ſtantialis tñ ē ſucceſſiua q̄tū ad ptes mē q̄ in ſani em trāſmutant. natat tñ expientia paulatine hūo rem in ſaniē ꝯuerti. ¶ No. 3°. ꝙ hoc nomē ſanieſ aliqñ ſumit ſtricte ꝓ ſaie laudabili cuius ꝯditiōeſ dicent infra qñqꝫ large. ꝓ vt ē cōe ad virus ⁊ ſor ditiē. hic āt largo mō ſumit ⁊ ꝓ vtroqꝫ vificat mō dicēdo. ¶ No. 4°. ꝙ ſanies largo mō ſumēdo ē cor pus humidū in corpe viuēte ex humore: vel mem bro eius putrefacto putrefatiōe non reducibili ad

benignū generat vt colligi pōt p° ꝓnoſticoꝝ ꝯmē to vltimo. ⁊ pri° de differētijs fe. ¶ No. 5°. vt loco allegato ⁊ p̄cipue p° de diff. fe. colligit c° 6°. tripli citer ꝯtingit ſaniē generari ex putridis vno° vincē te nā mēbroꝝ totaliter putredinem. ¶ 2°° vincente putredine nām. 3°°. mixtim. q2 vtroqꝫ agēte nō cō pleto. Exemplum primi. vt qñ perfecte laudabilis ſanies generat. ¶ Exēplum ſi. vt qñ generat peſſi mum virus vel ſanies quale i cadaueribus manet Exēplum tertij. vt qñ generat virus vl ſanies me dio mō ſe habēs. q2 nō pfecta ad modū dicēdū n° mala ad modū ſm dictum. ſꝫ pticipās diſpōnibus vtriuſqꝫ. ꝙ āt hec ſit intētio ga. p° de differētijs fe. ca° ſexto. pꝫ legēti litterā ſic. n. dixit. Putredo āt humorū q̄ ē in vaſis ſimilis ē ei q̄ ſm flegmonem apāta ⁊ alias puſtulas q̄ duplex ē q̄dā ſm genuſ ex mixtiōe nō boꝝ duoꝝ. alia q̄dā tota putredo eſt vt ſtatiꝫ p° ſꝫ hec demū duo genera. alteꝝ dñante nā: aliud vero iūcta. ¶ Nō. ſexto ꝙ qñqꝫ ſanies lau dabilis fiat a virtute mediāte calore nāli. ⁊ gener tur p digōneꝫ. tñ tpe generatōis eius fit mot° mē ex qua fit ſanies fortior q̄ ante alijs paribus cum tūc nā maiorē hēat ꝓportionē ſupra mām q2 obe dietior ē. Et iō fit maior eius ebulitio ⁊ maior eiuſ vapoꝝ ab ea eleuatio. Et iō ſi mā in loco ꝯſtricto ſit clauſa vt ꝯtingit in apātibus fit tunc maior ꝯti nuitatis ſolutio ⁊ ſpuū q ad mēbrū mittunt mot°. velocior. Ex qbus pꝫ affōi verificatio. nā illa hora qua ſanies generat fit ebulitio maior ⁊ ſolutio ꝯti nuitatis ex qbus multitudo maior vapoꝝ eleuat a mā. ⁊ magis ſpūs ⁊ humores calefiūt. ⁊ iō fiunt ⁊ fe. ⁊ dolores maiores. Cū āt ſanies facta ē tunc calor nō ita agit ad ſaniei trāſmutationē: ⁊ nō fit āpli° fumoꝝ maloꝝ tāta eleuatio. Et iō nō fit tan tus calor nec tāta fe. nec tātus dolor maxime ſi ſa nies paulatim emittat vt ꝯtingit plerunqꝫ. Cōcor dia huius hētur tertio de criſi in libro de quatuor tpibus. ⁊ tertio regiminis auctoꝝ cōmento ſexto. vtilis āt ē i actu ꝓnoſtico ⁊ opatiō Ampliatur ad oīa apāta q̄ ſūt p ſaniē terminānda cum ſeruēt cō ditiōes dicēde in dubio.

D Ubitat vtꝝ qñ ſanies generat fiāt dolorꝭ ⁊ fe. maiores q̄ ante generationē vl ſanie generata. Negatiue arguit: poſſibile ē ge nerari ſaniē laudabilē ſꝫ i illius generatiōe ñ fiūt maiores dolores ⁊ fe. igit ⁊c. maior ē nota. minor ꝓbat multiplr. p° ſic in ſanie laudabili nō ē putre do: ſꝫ in mā ex qua generabat erat putredo. ig° in eius generatiōe putredo remittit. Et p ꝯñſ p̄ternā lis calitas. Et iō fe. p° ps aſſūpti ē auic. 4°. 4. tra ctatu 3° c°. pri° vbi dixit. Et ñ generat ſanies niſi a digōne nāli ⁊ ñ aſſociat ei malū ex accñtibus vl cepꝫ maloꝝ ⁊ ꝓpe ſanies laudabilis alba leuis ⁊ e qualis q̄ ꝯſecuta ē ꝯplemētū digōnis: ⁊ neqꝫ aſſo ciat ei fetor cū i ea nō ſit putrefactio. ex hoc ꝓbat idē. 2° ſic in generatiōe ſaniei nō fit fe. niſi q2 gene rat a putrefactiōe ſꝫ laudabil ſanies ñ gñat niſi a digōe nāli. ⁊ minor pꝫ i dicta auctoritate ⁊ maior per cauſam aſſignatam in afforiſmi verifiatione.

¶ 3° sic in sanie laudabili nō ē opata nisi caliditas innata s3 p operationē solius caliditatis innate ñ crescit fe. igit in generatione saniei laudabilis nō crescit fe. minor ē clara. ꝛ maior ē auic. 3ª quarti capº. de iudicijs saniei cū dixit. sanies laudabilis ē illa que est alba leuis cui nō est dolor horribilis ꝛ in qua non est operata nisi caliditas innata. ¶ 2m principale argm circa generationē saniei nō intendit caliditas ꝑternāz: nec maioratꝰ mā. igit nec crescunt dolores ex febre. t3 pña. qꝛ per has duas solas cās dr in ꝯmēto crescere fe. ꝛ dolores assm probat. qꝛ per generationem saniei laudabilꝰ separātꝰ ꝯtinue partes subtiles ꝛ insensibiliter pelluntꝰ ex ꝛ residuū remanet grossius ꝛ densius. igit q̄titas minoratꝰ t3 pña: ꝛ p3 assm. qꝛ in digōne cōpleta fit superflui separatio ꝛ ingrossatio cū digō in grossādo ꝓcedit s3 sanies laudabilis generatꝰ per digōnem cōpletā. vt p3 per auic. 4ª 4.ª loco supra allegato. cū sequatꝰ cōplemētum digōis igit nō maioratꝰ. Et per idem nō crescit caliditas ꝑternām cū solū agat caliditas nālis. vt ꝑdicitꝰ. ¶ 3° hora qua sanies generatꝰ ꝯtingit mām eē multo pauciorem q̄ꝫ prius ita vt in de fe. ꝛ dolores minorēt. igit nō fit maior fe. ꝛc. Assm p3 in pleuresi in qua cū digō ē ꝯpleta fe. ꝛ dolor plurimū decreuerūt. ꝛ in alijs apātibus qbus facta ē. prius per scarificationez ꝛ flobotomiā mēi euacuatio. ¶ 4° sic facta sanie remanēt eē fe. ꝛ doloris sicut ante. igit nō fuerūt asi maiores. Assm p3. qꝛ remanet sanies. ¶ 5° post cōplemētum digōis mēi fe. putridaꝝ intēduntꝰ accñtia 1ª a pari post saniei generationē tenet pña. ꝛ p3 assm: qꝛ post huiusmodi ꝯplemētū fiūt accñtia cretica q̄ sūt i morbo salubri fortissima. ꝑterea post saniei generationē fit apātis eruptio. s3 in eruptiōe ꝛ post eruptionem ꝯuenit fe. magnificari. qꝛ mā liberius ad cor effumabit ḡ ꝛc. ¶ 6° circa generationem saniei male ꝯtingit membꝝ eē mortificatum quod prius dolebat: igit ꝯtingit dolorem eē remotum. ¶ Oppositum ē ypo. in isto affō ꝛ gal. in determinatiōe huius q̄ōnis faciā duos articulos. In ꝑmo videbitꝰ de diuersitate modoꝝ saniei adinuicē ꝛ ab humore faciēte fe. cum itra venas digeritꝰ ꝛ ꝺ causis saniei generātibus. In ꝺo respōdebitꝰ de q̄sito. ¶ Primus articulꝰ notat. primo inueniri ista qnqꝫ nōia i hac mā occurrētia cōiter. s. sanies: virꝰ pus: sordities ꝛ tabes. nomē āt saniei ꝛ nomen puris qñqꝫ sumuntꝰ cōiter ꝓ sanie laudabili: ꝛ illaudabili. qñqꝫ vero ꝓ laudabili ꝛ cū cōiter summuntur describuntꝰ vt tāgitur circa litterā. s. q̄ ē corpꝰ humidum in corpe viuēte ex humore vel membro eius putrefacto putrefactiōe non reducibili ad benignum generatum. Sed hoc nomē virus significat saniem illaudabilem propter nimiam subtilitatem peccantem. sed tabes quasi sub tabes dr de sanie illaudabili grossa. qñqꝫ solum de sanie illaudabilissima in qua nō apparet caloris naturalis vestigium. ¶ Sumitur etiam qñqꝫ tales non pertinēter ad propositum pro corporis macrefactione mꝰ a vel consumptione que ē in etbica senectutis vel tertie speciei quomodo sumitur a gal. in libro de marasmo ꝛ tabe. sordities autez sumitur pro sanie mala grossa. ¶ Nota secundo vt ꝑdicit quod tres modi in genere inueniuntꝰ saniei. vnus est saniei illaudabilissime in qua vestigium operationis caloris naturalis non apparet. secundus modus est saniei laudabilissime que est alba leuis ꝛ equalis nō horribilis odoris. ꝛ que ꝯsecuta est cōplemētū digestionis. tertius modus ē digestionis mē inter ꝑmum ꝛ ꝺm. hec distinctio colligitꝰ primo de differētijs febriū caº ꝺo. cum dixit. neqꝫ est dubiū ꝺ pessima q̄ ipsa fit a solo calore preternāli. nec de media est dubium q̄ ipsa fit ex operatione preternāli ꝛ caloris naturalis Sed de optima ꝛ laudabissia. vtrum generetur a solo calore naturali: vel a naturali ꝛ preternarurali simul. Inueniuntur diuersi modi apud moderniores dicendi. nam māsilius super hoc affō vult istam conclusionez. sanies laudabilis non generatꝰ a solo calore nāli. nec a solo putredinali. sed ab ambobus. Istam dicit eē ꝺ mēte gal. primo pronosticorum cōmēto vltimo. ꝛ gentilis probat hanc positionem etiam per rationem precipue quo ad tertiam partem. ꝛ primo sic in sanie inueniuntꝰ dispositiones nāles ꝛ dispositiones ꝑnāz. 1ª ipsa fit pti a calore nāli: ꝛ pti a ca. ꝑnāz pña p3 ꝛ assumptum. qꝛ fetor ē preternālis caliditas inueniuntꝰ in sanie que sunt dispositiones preternām. ꝛ albedo ꝛ equalitas q̄ sunt a nā intēte. igitꝰ ꝛ hoc idem sentit. Ia. de forliuio in huius affōi expositione in vno correlario circa litterā: ꝛ hoc idē sentit Dinus 4ª 4.ª tractatu 3° caº. primo. ¶ Cōtra hanc conclusionē arguo primo ex auctoritate auic. 4ª 4.ª capº. de iudicijs saniei vbi dixit q̄ in sanie non operata est caliditas innata. ꝛ 4ª 4.ª tractatu tertio caº primo dixit precipue q̄ sanies laudabilis non fit nisi a digōne nāli ꝛ dixit ꝺo q̄ in eo si est putrefactio vt supra allegatū est in argumētis ante oppositū. ¶ Preterea arguitꝰ rōne sic. Sanies laudabilis nō generatꝰ nisi a calore ꝓducēte dispositiones faciētes p se ad forme saniei introductionem ꝛ introducentes formā eiusdez. sed ille dispositiones ꝛ illa forma non sunt facte a calore putredinali. ḡ sanies non generatꝰ a calore putredinali: pña clara ꝛ maior ꝛ mior arguitꝰ. qꝛ calor putredinalis ad nullam formaꝝ naturaliū ꝯuertit māz q̄ ab eo putrefit nec in saniei mām itroducit dispōnes per se ad formam saniei faciētes. assumptū est auic. ꝺa prꝰ caº. de causis calefaciētibus. putredo n. ita trāsmutat humidū ab eo qd̄ conuenit forme cū qua ē q̄ ipsā ad nullā aliaꝝ formaꝝ ꝯuertit. vt ibi dicit. Cōfirmatur illud quod generatꝰ in eiusꝺ generatione dominante ex toto nā preternāli calori generatur a solo calore nāli. sed optimum pus vel laudabilissima sanies fit certissime ex toto dominante nā. igitꝰ optima sanies fit a solo dominante calore nāli. assm p3 qꝛ si preternālis calor generat non oīo dominatur nālis. ꝛ minor est gal. primo de differentijs febriū caº 6º. vbi dixit dominante qdē certissie nā optim fit pus visu qd albū ꝛ grossum ꝛ

sum ⁊ sic ipsi sibi vndiqꝫ leue vero tãgẽti. ⁊ nõ fe
tidũ fore. Dicit igit̃ ꝙ opti$^{m}$ pus sit dñante i actio
ne calore nãli. q꞉ fortius agẽte ⁊ magis cõcurrẽte
ꝙ̃ ɔcurrat ꝑternãlis calor. nõ tñ ex toto excluden
do actionẽ ꝑternãlis caloris. Cõtra si pus ẽ geni/
tum magis agẽte nãli calore ad eius dispositiões
ꝙ̃ ꝑternãli. nõ tñ excludẽdo actionẽ ꝑternãlis ad
eius generationẽ. seqt̃ ꝙ nõ sit opti$^{m}$ sꝫ medij ge
neris vt pꝫ ex gal. loco allegato paulo posteriꝰ cũ
sic inqt. Si vero semiputridus fuerit ⁊ tertiũ genꝰ
illud in tali trãsmutatiõe qd añ diximus cõsistit. ⁊
ad ostẽdẽdũ ꝙ hoc nõ ẽ illud in quo equaliter cõ/
currit vtriusqꝫ caloris actio. s. nãlis ⁊ putredinalis
sꝫ dicat̃ semiputridus subdit. dictũ ẽ. n. ⁊ qd mul/
tiplex ẽ id tale genus i eo. n. ꝙ magis ⁊ minus re/
cipit digõnẽ in nãlibus est differẽtia. Multotiens
n. albũ qdẽ effectũ ẽ sꝫ fetidũ vel subtile fm ɔsistẽ
tiã. qñqꝫ vero nõ albũ sꝫ liuidũ aꝫ ⁊ in hijs oibus
magis ⁊ minus ẽ infectus vel intinctus. Videt̃
igit̃ mihi tenẽdo op$^{tas}$ p$^{o}$nẽ. s. nulla saniei laudabi
lissima in genere saniei generat̃ totaliter vel ptiali
ter a calore putredinali. pꝫ q꞉ putredinalis calor
nõ agit dispões p se faciẽtes ad forme saniei itro
ductionem nec vt totale nec vt partiale agens q꞉
tunc ageret digerendo ⁊ esset naturalis. 2$^{a}$ p$^{o}$ di
spositiões apparẽtes in laudabilissima sanie sunt
solũ facte a nãli calor̃. ⁊ nõ a putredinali. pꝫ ex au
ctoribꝰ suppositis ⁊ discurrẽdo de calore ⁊ modo
sube de leuitate ⁊ odore. Sed ɔtra istas ɔclusiões
arguit̃ multipliciter auctoritatibus ⁊ rõnibus. p$^{o}$
q꞉ ga. hãc saniei generationẽ quã vocat digestiõeꝫ
dicit eẽ putredinẽ p$^{o}$ de differẽtijs febriũ loco alle
gato sꝫ nõ eẽt putredo nisi ageret calor putredina
lis g̃ ⁊c. ɔña tꝫ ⁊ an$^{m}$ pꝫ i textu cũ dixit: sed altera
putredo quã digõneꝫ dicimus eẽ in vnã spẽꝫ sp p
mutat̃ prius ⁊c. Et pꝫ ɔsiderãti casuꝫ pdictũ ꝙ p
mo distinguit putredinẽ i duo genera extrẽa quo/
rũ vnũ ẽ sanies laudabilissima quã putredinẽ vo
cat. 2$^{a}$ auctoritas ẽ auic. 4$^{ti}$ 4$^{e}$ cũ dixisset ca$^{o}$ prio
tertij tractatus ꝙ sanies laudabilis ẽ sine fetor̃ q꞉
nõ ẽ in eo putrefactio ⁊ alia pallegata ante op$^{m}$ i
argumẽtis. subdit ãt ⁊ fortassis nõ euacuat̃ a feto
re puo: sanies. n. accidit cũ adiutorio caliditatis i/
nate ⁊ alterius extranee. igit̃ extranea caliditas a
git in generatiõe saniei. 3$^{a}$ ẽ auctoritas auic. 3$^{a}$. 4$^{e}$
cap. sup allegato de iudicijs saniei. nã postꝙ̃ dixit
ꝙ in sanie laudabili nõ ẽ opata nisi caliditas inna
ta subdit. sꝫ nõ sit excusatio a cõicatiõe extranee. s.
caliditatis. igit̃ ẽt ibi vult extraneã caliditatẽ age/
re ad saniei generationẽ. 4$^{a}$ colligit̃ p$^{o}$ ɔnostico
rũ ɔmẽto vltimo cũ dicit ga. modũ generatiõis sa
niei. dicit. n. ita ⁊ qñ iste sanguis sparsus i mẽbris
apostemosus diuisus in ptes puas. iã egressus est
ab instrumẽtis q̃ ɔpñdũt ipsũ. nã nõ ẽ possibile in
eo vt redeat ad nãꝫ ꝑmã sꝫ ɔuertit̃ ⁊ putrefit hic
vult ꝙ sp in trãsmutatiõe sanguinis i saniẽ putre
fit. Et in eodẽ ɔmẽto paulo post dicit. Ex hijs igi
tur rebus quas ondi i libris meis. possibile ẽ vt sit
alteratio sãguinis ɔuersi ad saniẽ alteratio lauda
bilis. In primis vero nõ putrefit sꝫ recipit matu/
rationẽ. sꝫ 2$^{o}$ appet in eo aliqd putrefactiõis egres
se nã. Cõstat g̃ ꝙ loqndo de laudabili sanie vult
ꝙ in ea sit aliqd putrefactiõis. hoc idẽ habet̃ a ga.
in ɔmẽto cũ dicit ꝙ generatio saniei ẽ inter vtrun
qꝫ. s. nãlis ⁊ putredinalis: q꞉ nec de solo calore est
nãli: nec nõ nãli. Rõne arguit̃ sic. Si ad saniei
generationẽ nõ ageret nisi calor nãlis sequeret̃ ꝙ
sanies generet̃ p digõnẽ ɔpletã. ɔñs falsũ igit̃ ⁊c.
ɔña clara. fl̃itas ɔñtis pꝫ ex gal. p$^{o}$ ɔnosticoꝝ ɔmẽ
to vltimo. vbi vult ꝙ digõ vltima fit p actionẽ nu/
trimẽti cũ nutrito: ⁊ assimilationẽ eius tñ eo mõ ɔ
stat ꝙ sanies nõ ẽ assimilata nutrito. Pro istorũ
solutiõe nõndũ ꝙ aliḋ ẽ dicere dũ generat̃ sanies
eius mãꝫ alterari a calore ꝑternãli: ⁊ aliud calorẽ
hoc mõ agẽtẽ eẽ cãꝫ generatiuã saniei. Siliter ali
ud ẽ dicere ad saniei generationẽ necessariã eẽ pꝰ
caloris nãlis actionẽ. ⁊ aliud ẽ dicere saniẽ genera
ri a calore ꝑternãli. vt igit̃ prima dña pcipiat̃ Cõsi
derãdũ ꝙ fm viã arist. ad fetus generationẽ neces
sariũ ẽ prius agere digestiuã epatis in matris san
guinẽ generãdo q ẽ ɔpria mã fetus ⁊ tñ hoc virtꝰ
nõ dr̃ agere fetũ. Siliter digestiua epatis que san/
guinẽ generat nõ dr̃ ager̃ nutricationẽ nec stõis a
gere sanguinẽ vel effectiue ɔcurrere ad sanguinẽ
generãdũ sꝫ nõ possit sãguis generari nisi calore
stõi prius in mãꝫ generatiõis sanguinis agentis.
Ex quo pꝫ hãc ɔñam nõ valere ad hoc vt sanies
laudabilis generet̃ necesse ẽ in saniei mãm ɔuenis
se actionẽ caloris ꝑternãlis ⁊ putredinalis. igit̃ sa
nies aliquo mõ vel fm ptẽ generat̃ a calore putre
dinali. 2$^{a}$ ãt dña satis pꝫ cũ stet agẽs impeditũ i
tẽtiõis agẽtis alterius ɔtinue agere ⁊ tñ agẽs ꝑn
cipale ⁊ dñans finẽ quẽ intẽdit inducere sꝫ tardiꝰ
ꝙ̃ si nõ impediret̃. Hoc notato dico primũ ꝙ ad
hoc vt sanies generet̃ necesse ẽ ɔuenisse actionem
putredinalis caloris: pꝫ q꞉ diffinitiue sanies siue
bõa siue mala ẽ humiditas ex putrido humore ge
nerata ad benignũ nõ conuertibili vt dixi supra. et
hoc idẽ ex gal. primo ɔnosticoꝝ cũ ponẽdo drĩam
inter saniẽ ⁊ ypostasim apparentẽ in vrina in fine
ɔmẽti dicit ꝙ cause faciẽti ypostasim nõ ẽ ꝑmixta
dispõ ꝑternãm. Ex quo dat intelligi ꝙ generat̃ ex
re putrida sanies nõ sic ẽ ypostasi cum nõ videat̃
quõ aliter ꝑmixta sit cẽ generãti putredinẽ dispõ
ꝑternãm. Dico 2$^{o}$ ꝙ mã q in sanie trãsmittat̃ ɔti
nue a ꝑternãli calore alterat̃. nã cũ p actionẽ calo
ris nãlis ptes qdã subtiles in epate ɔuersioni ad
saniẽ laudabilẽ seqstrent̃ sicut fit in oi digõne ꝙ a
liqd supfluũ resecat̃. iõ ille ptes subtiles a putrido
sepate p suũ putredialẽ calorẽ agãt i saniẽ ɔtinue
dũ generat̃ vel in eius mãm. Dico 3$^{o}$ ꝙ dispõ sa
niei lauda$^{me}$ ẽ media inter absolute bonũ ⁊ abso/
lute malũ. nã q꞉ nõ ita incõueniẽs nec ita de intẽ
tiõe nẽ. sicut dispõ humidi mẽbri vel humiditatis
apte in mẽbrũ conuerti. nec ita ꝑter nẽ intẽtioneꝫ
sicut virus. iõ dr̃ me$^{a}$ ⁊ qualitatis medie int̃ bonũ
⁊ malũ. Dico 4$^{m}$ ꝙ sanies laudabilis generat̃ p
digõneꝫ nãlẽ a nã intẽtã in tali mã. ⁊ illius digõis

ē secuta ɔplemētū vt auic. dicit loco allegato. ¶ Dico 5° ꝙ qñ ē generata sanies vapores isti putridi ab ea sūt sepati ꝑsertī qñ ē genita ꝛ i sui optima dispōne exñs ex quo pꝫ quō in ea nō ē putrefactio. Nā ipsa ꝓ tūc nō pmutat̄ a caliditate ꝑter nāli intrinseca fixa cū alijs ɔditiōibus dictis in qōne de putrefactiōe. 3° tegni. Ex qbus mihi vr̄ facile videre quō solus calor nālis generat saniē laudabilissimā ꝛ nō calor putredinalis. ꝛ tūc oēs auctoritates ꝑdicte soluunt̄ ꝛ rōnes. ¶ Ad primū i°. dicēdū ꝙ gal. loco dicto putredinē vocauit dispōꝫ mē saniei anteꝙ̄ generet̄ aut illā mām vocauit ꝛ putredinē ꝛ digōnē q̄ in ea sūt ambe vt dr̄ supra. Et iō dicit supra ꝙ trāsmutat̄ in vnā spēꝫ: ꝛ nō ꝙ trāsmutata sit. ¶ 2° pꝫ sensus auic. 4.° 4.ᵗ loco allegato. nā dixit sub dubio ꝛ intelligit̄ ꝙ fit cū adiutorio caliditatis extranee si tāꝙ̄ generātis sꝫ tāꝙ̄ mām ꝑpātis remotis. ¶ 3° vr̄ quō nō curat̄ sanies cū generat̄ a cōitate caliditatis extranee. qꝛ patit̄ ab ea ꝛ hoc vult auic. 3.ᵃ q̄rti loco allegato. Et ita vr̄ ꝙ gal. p° ꝓnosticoꝝ ɔmēto vltio dicit ꝙ sāguis putrefit ꝛ corrūpit. sꝫ illa putrefactio ꝛ corruptio nō ē saniei generatio. imo digō q̄ ē ꝑter illā corruptionē: ꝙ allegat̄ ex gal. in eodē ɔmēto cū dicit ꝙ in primis sanguis q ad saniē ɔuertit̄ non putrefit sꝫ recipit maturationē. ¶ Postea do. ꝯo appet i eo a.ⁱd putredinis pōt sic intelligi ꝙ in rōne eius qd ē ɔuerti ad saniē nō primo includit̄ ꝙ putrefiat per hāc ɔuersionē. sꝫ ꝯa. iō denotat̄ illud ꝓ q̄to talis actio nō fit nisi ex re i qua ē putrefactio. ꝛ ita intelligat̄ dictū in ɔmēto assōi qꝛ nō fit sanies solū agēte calore nāli sꝫ putredinali. ille tñ putredinalis ñ generat saniē tāꝙ̄ agēs totale nec tāꝙ̄ ꝑtiale.

¶ Ad rationē ɔcedit̄ ꝙ ꝑfecta sanies generat̄ p ɔpletā digōnem in genere suo sꝫ illa nō ē vltima in quā tēdit calor nālis mēbroꝝ tāꝙ̄ in principalē. ꝛ hoc voluit gal. ꝙ fit assimulatio. Ex qbus oībus ꝑmo hētur cā q̄r sanies laudabilis alba ē qꝛ radicalia mēbra q̄ ipsā p digōneꝫ generāt sūt alba. 2° habet̄ cā q̄r caret horribili odore qꝛ calor noster non generat digerēdo rē nobis horribilis odoris ꝛ sanies generat̄ p digōneꝫ nostri caloris. ¶ 3° hētur cā q̄r aliqd fetoris ē in ea. qꝛ in generatiōe sua nō absoluit̄ a putredine. 4° ex dictis colligit̄ drīa int̄ saniēꝫ ꝛ spma. qꝛ spma nō generat̄ ex tali humore nō reducibili ad benignū putrefacto. ¶ 5° colligit̄ drīa inter humorē summe digestū in fe. ꝑcedētibus a mā in venis ɔtēta ꝛ saniē. nā talis humor adhuc remanet sub forma ꝓpria. sꝫ in saniei generatione ꝑdit̄ forma ꝑexistētis humoris. ¶ 6.° pꝫ drīa intē saniē ꝛ laudabilissimā ypostasiꝫ. naꝫ ypostasis fit p digōneꝫ tertiā in mā q̄ nō putruit loquēdo ꝺ laudabilissima. vnde ꝛ si sanies alba cū oībus suis cōditionibus optima egrediat̄ nō erit laudabilissima ypostasis vt colligit̄ ꝯa primi imo mala in generatiōe ypostasis. ꝛ si q̄rat̄ de ypostasi in febribus putridis. qꝛ ē genita ex humore faciēte febre. ꝛ p ɔñs putrido nō reducibili ad benignū. igit̄ ē sanies. Hic dr̄ vt puto ꝙ nō repugnat sanguinē in venis putrefieri ꝛ tādē p digōnē in saniē ɔuerti. Sꝫ ista nō erit laudabilissima ypostasis vt ꝑdicit̄. ꝛ ꝙ h ɔtingat sumit̄ ab aui.. ꝯa primi doctrina. 3ᵃ sūma de vrinis cap° tertio de suba vrine. Ego āt testor me curauisse mulierē ex febre ɔtinua sicut apostemate de putrefactiōe masse sanguinee. ꝛ terminata fuit fe. p vrinā in qua mirabilē minxit q̄titatē saniei vere. h tñ nō obstāte dico ꝙ ypostasis laudabilissima in talibus decidit̄ a mā q̄ ē sub forma cē antecedētis. ꝛ nō ɔiuncte vel si ɔtingat decidi a cā ɔiūcta ꝛ eē laudabilē illa erit ex genere sanior sꝫ ꝑmū puto verius. ꝙ āt dr̄ prima quarti ca° de cura putridaꝝ in generali ꝙ sedimē laudabile est humor faciēs fe. q iā digestus ē. dr̄ ꝙ loqt̄ de humore faciente febrē p modū cause antecedētis nō ɔiuncte sꝫ de hoc alias ꝛ ita de ꝑmo articulo. ¶ Articulus secūdus. notat primo ꝙ sanies tā laudabilis q̄ illaudabilis qñꝙ̄ generat̄ i loco ɔstricto sine manifesta ꝛ ampla ɔcauitate. qñꝫ āt in venis. aut in aliqua ampla vacuitate. Exᵐ primi. sicut in exituris ꝛ in apātibus. Exēplū ꝯi sicut in ɔcauo pectoris aut in venis aut in spacio iuxta intestina generet̄. hic ypo. intēdit qñ in loco vndiꝙ̄ ɔstricto generat̄ ¶ ꝯo no. ꝙ apātū q̄dā sūt quoꝝ mā ante maturationē valde manifeste minuat̄. Sicut vt plurimū accidit in pleuresi i qbusdā āt hoc nō ɔtingit vt plurimū in exterioribus apātibus. ¶ No. 3° ꝙ apāta in qbus sanies generat̄. qñꝙ̄ aperiunt̄ et sanies a corpe egredit̄. quādoꝙ̄ āt aperiunt̄ sanie ɔmota ꝛ magis liber ad cor effumante. aut ad loca cordi magis vicina trāsmittit̄ quādoꝙ̄ remanent non apta. ¶ No. 4° ꝙ ꝑi saniei generationē in ipsa saniei generatiōe quādoꝙ̄ saluat̄ virt⁹ sensitiua mēbri q̄ꝫdoꝙ̄ nō saluat̄. imo corrūpit̄ vt in cancrena ꝛ extiomeno appet multotiēs. ¶ No. 5° ꝙ tpe quo sanies generat̄ siue laudabilis siue illaudabil' posita alioꝝ pitate pluria fit ebuli⁹ ꝛ mēi lenificatio ꝛ fumoꝝ multitudo cū tūc calor maiorē habeat ꝓportionē q̄ āte sꝫ i sanie laudabili post generationem feruor ꝛ fumi seq̄strant̄. in laudabili nō videtur repugnare ꝙ hec oīa intēdātur post eius generationē. ¶ His hitis sit ista ꝑma ɔ°. nō necessario ꝛ sp circa saniei generationē illaudabilis dolores ꝛ fe. sunt maiores q̄ facta sanie pꝫ in multis casibus primo vbi circa generationē mēbꝝ eēt mortificatū. ꝯo vbi sanies maligna genita ɔtinue magis malignaret̄. 3.° vbi effundaret̄ p⁹ ad locū vnde magis libere ad cor mitteret fumū. 4° vbi nec post nᵉ ante sufficeret dolorē vel febrē facere pp sui paucitatē ꝛ sic de mult̄ alijs. ¶ 2ᵃ ɔ° nō necessario sp circa generationē saniei laudabilis dolores ꝛ fe. sunt maiores q̄ facta sanio ꝓbat̄ p° vbi facta sanie erūpat ad loca cordis vicina. ꝯo vbi nec ante noc post fieret fe. nec dolor. 3.° vbi generet̄ in loco nō ɔstricto ita vt in eius generatiōe nō fiat solutio ɔtinuitatis ꝛ sic de alijs casibus imaginabilib⁹. ¶ 3.ᵃ ɔ°. nō sp circa generationē saniei laudabilis vel illaudabilis fiūt dolores ꝛ fe. maiores q̄ ante pꝫ vbi mā laudabilis saniei sit multū minorata respectu eius

ꝙ ꝑfuit ꝛ vbi fit in loco lato vnde non crescat do/lor pp ebullitionē ꝛ vbi decrescat feruor caloris sicut digerit. ꝛ vbi mēbꝝ fieret minꝰ sēsibile i illaudabilibꝰ pꝫ in multis ēt casibus. ¶ 4.ª ꝯº stāte paritate ex pte caloris agētis ꝛ sensibilitatis mēbroꝝ ꝛ multitudine mē cū sanies in loco stricto generat sicut in apostematibus alijs paribus ex pte loci ꝛ alioꝝ ꝑterea in qbus fit ꝯpatio quādo sanies laudabilis generat dolores fiunt maiores. ꝛ fe. ꝙ ante vel pº nisi ratiōe illius prius. ꝛ posterius febres ꝛ dolores facti fuerint. ¶ Et hoc puto voluisse ypoc. ꝛ ꝓbat ꝑ rationē factā in littera exponēda. q2 mā magis ebulit. ꝛ magis extēdit mēbrū ꝛ dolor igit fit ampli or ꝛ inde maior spūuꝫ sanguinisqꝫ attractio. ꝛ maior mēbri actualis caliditas. ꝛ ꝑ ꝯseqns ab actuali caliditate maior mēi calefactio ꝛ effumatio. ¶ 5.ª ꝯclusio vt plurimū tamē positis alijs cōditionibus pibus fortiores fiūt dolores ꝛ fe. circa generatiōeꝫ saniei illaudabilis ꝙ ante vel post. pꝫ vt precedēs ¶ Sꝫ dico notanter vt plurimū q2 non repugnat eē opᵐ pp genitā eē multo maligniorē ꝙ ante fuit ¶ Sꝫ ꝯtra hāc ꝯclusionē vident eē qdā auic. auctoritates ꝑa primi doctrina 3.ª cº 4º. de signis apostemata declarantibus. cū dicit. Cūqꝫ illud quod collectuꝫ ē fit matuꝝ fe. fortitudo ꝛ doloris pulsus sedat. Cui auctoritati vr ꝙ intelligit ꝙ sedant lꝫ pº ꝙ ē matuꝝ vnde illa littera hꝫ. Si matuꝝ ꝛ nō hꝫ fit matuꝝ. ꝑa auctoritas eius ē ꝑa priᵉ doctrina ꝑma caº 5º. de egritudinibus ꝯpositis circa mediū cū dicit enumerato tpe augmēti qd apostema hēt post statū cū grossitudo ad maiorē ꝑuenerit statuꝫ in quo eē dꝫ postea icipit minui ꝛ maturat apostema ꝛ declinat. videt igit ꝙ maturat in declinatiōe Et iō tūc sūt maiora accidētia. ꝛ ꝑ ꝯseqns fe. ꝛ dolores. hic respōdet thadeus: ꝙ in apostemate sunt tripliciter tpa distinguēda. vno mō penes tumoris varietatē ꝛ hoc mō status ē ante ꝙ mā sanies. 2º penes accidētia ꝛ hoc mō statꝰ ē duꝫ sanies generat. 3º mō penes mēi dispōnem ꝛ hoc mō status ē cū genita ē sanies. Sꝫ h rñio nō tollit difficultateꝫ q2 nō vr qr cū sanies generat dolor sit maior nisi q2 mā magis extēdit mēbrū ꝛ huius opᵐ dicit thadeus q2 magis extēdit qn̄ tumor ē maior. iō māsilius quē Ja. de forliuio seqt hic hūc locū dupliciter exponit. vnoº cū dolor post incipit minui ꝛ maturat. i. ē matuꝝ. nā prius fuit genita sanies. vel 2º q2 incipit minui. q2 mā resoluit sꝫ nō minuit q2 fiat minorū dimēsionū. hij mōi nō sūt ad mētē auic. nā ibi enumerat apostematū tpa. ꝛ h erat declinatio. puto igit ꝙ apostema dicimus duobus modis matuꝝ. vnoº q2 mā sit insanieꝫ ꝯuersa. ꝛ hoc ē plerūqꝫ qn̄ ē i maxº. tūore. ꝑo mō iuxta modū loqndi medicoꝝ q2 apertiōi apparatū: quādo ē mollis ad tactū. ꝛ hoc ē post saniei generatiōnē ꝛ statꝰ apāꝫ ꝛ hoc vult hic auic. nā cū declinat apostema apparat incisiōi pacutis subtiliatiōnē. 3.ª auctoritas est auic. 3.ª 4ⁱ. cº. de significatōe exituraꝝ intrinsecaꝝ vbi dicit. ꝛ quādo fit mā sanies qescit ꝛ calefactio fortis ꝛ inflāmatio qr qescit febris. hāc auctoritatē exponūt cōiter thadeus marsilius ꝛ Jacobus qn̄ fit sanies. i. qn̄ ē facta. ¶ Cōtra ꝭm auic. eodē capº In principio exiture sūt accnā fortia ꝛ fortiora ꝙ in statu eisdē. ꝛ in statu fit sāies. ꝗ apud auic. ēt qn̄ fit sanies tūc minorāt ista accnā. Alsᵐ ē ibi cū dicit ꝛ ñ fiūt dolores isti i principio vehemētiores: ꝛ ꝙto plus approximat status minorāt nisi qn̄ eruptio fit in ꝑnº. ꝛ solo ꝯtiᵘˢ ꝛ dolor ꝑuenit ex ea qn̄ colligit. vr igit auic. velle ꝙ i augmēto remittunt in quo ꝓcul dubio nō generata ē sanies sed generat. Et iō vr auice. innuere ꝙ quādo sanies gñat fiūt dolores fortes pp solutionē ꝯtiuitatis ꝛ ꝓpter dolores fe. fiat fōtior. nō igit cū sanies generat merito huius fit calor ꝑternālis intensior. dico igit ꝙ auctoritas dictis nō repugat. q2 in principio exiture iā mā ad saniē ꝯuertit ꝛ similiter in augmēto. ꝛ iō in istis tpibus maiores accidūt fe. ꝛ dolores ꝙ anteꝙ ad exiturā dnceret: ꝛ postꝙ exitura facta ē sꝫ si qrat qr dū sanies generat remittunt accidētia ꝑcueārāte saniei generatiōe tūc dicit ꝙ hoc est. q2 a principio fit disruptio ꝛ ꝯcauitas in membro vbi sanies colligit: sꝫ ista nō ē ꝯpatio tpis i quo sanies generat ad ꝓcedētia saniei generationē. volo igit ꝙ cū generat sanies qetat fe. nō respectu eius qd fuit anteꝙ sanies incipet generari. nos āt comparamus hic tpa in qbus generat ad tpa in qbus ñ generat. Ad argumētā ante opᵐ patet solutio ex conclusionibus.

¶ Sanies autem de sāguine. Gal. in cōmento facit duo. primo ponit modū generatiōis saniei. ꝑo verificat affōꝫ. ꝑa ibi. dolor āt. De prima dicit ꝙ sanies fit de sanguine mutato in quasdā qualitates inter bonū ꝛ malū. i. inter rē nālissime intētā a virtute i mutatiua mēbroꝝ: ꝛ inter rē ꝯtrariā oīo intēsioni virtutis ꝛ nālis caloris. ꝛ hoc declarat. q2 mutatio ad malū mō dicto ē mutatio ad putredineꝫ. ꝛ virꝰ i. i saniē ꝑternālē oīo mala sꝫ mutatio. s. sāguis ad bonū absolute mō stati exposito significat tpamētū mēbroꝝ imutātiū. Et ꝑ ꝯseqns res intēte nō sꝫ putride. ꝛ hic ꝑ tpamētū intelligat sanitas iculpata. lꝫ nō sit tpamētū absolute sꝫ saniei generatio ē inter vtrūqꝫ. ꝛ rō ē q2 nō solū ē de nāli calore. nec de nō nāli solo. i. nec fit a solo calore nāli agente ꝛ reqsito ad eius generationē. nā reqrit ēt calor ꝑternālis non tāꝙ agēs saniē sꝫ tāꝙ remotā mām ad eiꝰ generationē ꝑparās vt ꝑdicit. Ubi no. ꝙ lꝫ ex alio humore a sanguine ꝯtingat saniē generari tamē humor q plurimū trāsit in saniē ē sanguis. ꝛ hoc voluit gal. h siue sanguis sumat ꝓ massa sanguinea siue ꝓ 4.ª suba. ꝛ iō sanies dicit quasi d sāguine eius. Dolor āt. nūc verificat affōm ꝛ dic ꝙ dolor circa generationē saniei nō intēdit nisi ꝓpter mēbri extēsionē vbi est apostema ꝛ illius mēbri calefactionē. Nā cor ēt calefit calor mēbri apostemati. Et iō crescit febris. hoc āt totū ē ꝙdo sanguis mouet ebuliēs vt in ipso sanies generet. Dicit ꝑo ꝙ q2 sanies ē de sanguine sicut cinis de incēsiōe lignoꝝ. i. queādmodū pp icēsioneꝫ lignoꝝ ꝑ/

tes subtiles resoluunt et remanent cineres non ita calidi ita per calorem agentem in materiam cum sanies generatur remouentur partes eius subtiles calidissime et remanet sanies minus calida: et hoc maxime verificatur de laudabili vt supra dicitur. licet et possit de illaudabili verificari. Ex hoc patet causa quare genita sanie dolores et febres alleuiantur: sed materia a corpore egrediatur quia paucificatur materia et calor remittitur. Et tu non modum loquendi gal. quare verificare affo. solum de sanie genita in apatibus et locis in quibus propter materiam ebulitionem membrorum extenditur. Hic solet dubitari vtrum sanies sit de solo sanguine: et vtrum sit de sanguine sicut cinis incensione lignorum et vtrum membrorum apatum calefactum calefaciat cor. et quomodo febris sit quam intenditur. prima duo sunt clara in commenti expositione sed de febribus in illo dicemus affo. In bubonibus omnes febres.

In omni motione etc. ypo. intendit istam conclusionem quiescere statim post principium lassitunis consequentis motum corporis est remedium in omni tali lassitudine. probatur per quietem remouentur cause lassitudinis in principio existentis. Primo etc. consequentia clara et assumptum statim circa notanda declarabitur. ¶ No. primo quod per motum corporis intelligit motum localem voluntarium quem vocamus communiter exercitium. ¶ 2° no. quod hoc nomen exercitium quandoque sumitur large pro omni motu corporis humani voluntario et sic sumitur a gal. in libro de tremore ietigatione et spasmo in quo auctoritate ypo. stare dicit esse speciem exercitii. secundo sumitur stricte pro motu locali propter quem oportet anhelitum variari et hoc modo describitur a gal. secundo de regimine sanitatis. Exercitium est motus voluntarius vehemens in tantum vt alteret respirationem in maius vel in minus vel in frequentius. et ab auic. tertia primi summa secunda c°. primo de summa sermonis de exercitio. Exercitium est motus voluntarius propter quem motus anhelitus magis et frequentius est necessarius. ¶ No. 3° quod exercitium primo spiritum commouet ad membra que exercentur et quia motus localis est auget in gradu membri caliditatem et dissoluit superfluitates 3° digestionis que a natura sine eo non complete expelluntur et cum hoc etiam de naturali humiditate dissoluit et humiditates eliquat et spiritus pauciores reddit. ¶ No. 4° quod lassitudo consequens exercitium significat dissolutionem spirituum et naturalis humiditatis. et virtutis debilitatem maiorem quam oportet ad corpus deferendum. Ex quo apparet com conuenientissimum est exercitium non oportet vltra principium lassitudinis durare. nam post dissoluit plus de naturali humiditate et de calore quam sit conueniens in exercitio naturalissimo. Ex quo secundo sequitur quod temperatum corpus debite rectum non est exercitandum vltra principium lassitudinis quia a naturali dispositione traheretur. et hoc voluit gal. 3° tegni assignans mensuram exercitii corporis temperati ex hoc affo. ¶ No. quinto quod cum corpus quietatur ab exercitio primo remouetur causa multe lassitudinis. secundo cum non transiuit principium lassitudis virtus naturalis est fortis ad restaurandum spiritum et humiditatem deperditam. Et ideo per quietem solum hec talis lassitudo remouetur. ¶ No. 6°. quod quandoque per exercitii multitudinem corpus deducitur ad tantam lassitudinem quod per solam quietem non remoueretur. immo oportet cibum et multotiens medicinam et somnum adhibere. Et ideo vt puto non dixit ypo. in omni mutatione corporis si homo voluerit statim quiescere remedium est. sed dixit cum cepit quis dolere. i. fatigari. nam pro remotione principii fatigationis sufficit quies debite administrata. Ex quo patet affo. verificatio. 2° patet affo. iuxta modum exponendi commenti quod habemus in translatione constantini potest aliter introduci et verificari. Dicit. n. commentator quod in isto affo. ypo. dat regulam quantitatis exercitii dicens quod motus corporis inculpate sani debite recti non est protellandus vltra principium lassitudinis probatur. quia non est deducendus nisi ad lassitudinem cui pro remedio sufficit quies hoc autem est solum principium lassitudinis igitur etc. Nec tamen dico hoc omne exercitium ducens corpus ad princip um lassitudinis esse sufficiens in quantitate. sed ista est vna de conditionibus exercitii debiti: hec tamen sunt videnda plenius. 3° tegni. species autem lassitudinis que sint dictum est super affo. 5° huius secunde particule labores sponta nei etc. Concordia huius patet 3°. primi de cura huius lassitudinis et 3° tegni.

¶ Exercitium utile est In translatione constantini inuenitur totum hoc commentum vt patet In translatione burgundionis pisani incipit commentum ibi ¶ Si dolor. aut igitur prima pars diminuta est in burgundione aut in constantino addita. Exponatur tamen vt iacet. Commentum totum diuiditur in duas partes. prima ponuntur exercitii vtilitates et generalis affonismi intentio. secundo verificatur. ibi dolor. De prima dicit duo primum est quod exercitium est vtile causa est quia commouet calorem naturalem: et facit validas virtutes animales naturales et vitales que sunt in membris et hoc viuificando calorem et superfluitatem purgando et poros apiendo. secundum dictum est quod in eo sunt considerada tempus. scilicet et hora an repleto corpore an euacuato et qua die: hora modus. scilicet an vniuersale vel particulare an velox: an tardum: an vniforme vel non: an quantitas. scilicet duratio eius. ideo ypo. hic tetigit regulam sue quantitatis. et tunc exponendus est affo. vt dictum est circa litteram. ¶ Dolor. hic verificat affonismum et dicit duo primum quod hic dolor de quo loquitur ypo. in lingua greca vocatur polos et significat locum. i. membrum cum fatigationibus. i. fatigatum. Dicit secundo quod siue sumamus dolorem pro fatiga sicut pro dolore dictum ypo. videtur vnum: quia cum homo se mouet donec sua membra doleant et non nisi cum magno dolore ea mouere possit tunc si dolor incepit quies ei remediatur. Et no. partem vltimam quod potest duobus modis exponi vnus est quod ly. incepit construatur. cum ly. dolor et erit sensus quod inceptioni doloris remedium est quies. et hoc modo exposui supra affo. secundo quod ly. incepit construatur cum ly. quies et est sensus quod siue dolor est in principio. siue non quies tamen incipiens ei remedium est et hoc non verificatur nisi de partiali remedio vltimo Circa hunc aphorismum Dubitatur.

Utrum cuilibet humano corpori competat exercitium vsque ad lassitudinem. Negatiue arguitur: non cuilibet humano corpori conuenit exercitium. igitur nec vsque ad lassitudinem. assumptum patet de febribus freneticis melancolicis et maniacis et sic de multis aliis quibus est insugenda quies quantum possibile est: et non exercitium: et ita patet de patientibus disinteriam et thenas

monē: ⁊ multe sunt tales dispōnes in qbus nō cōtingit exercitiuȝ. ¶ Secundo sic. si exercitium conueniret maxime esset ꝑpter superfluitatum tertie digōnis dissolutionē aut ad caloris nālis itēsionē ⁊ vigorationem. Sed ꝑpter istas cās non ꝯuenit cuilibet corpi sano. ꝑ ⁊c. maior colligit. tertia pri mi capᵒ. allegato in affō. ⁊ fo de regimine sanitatis: sꝫ minor arguit qꝛ corpa valde colerica ⁊ paucioꝝ supfluitatū ꝙ tpata ⁊ subtillioꝝ. ꝑ facili⁹ dissolubiliū ⁊ calor eoꝝ ē intēsior ꝙ tpatoꝝ debite exercitatoꝝ. ꝑ eoꝝ calor erit sufficiens supfluitates illas dissoluere ⁊ expellere sine exercitij adiutorio. ¶ 3ᵒ sic exercitiū plus dissoluit de spiritu ⁊ humoribus bonis ꝑportionabiliter ꝙ de supfluitatibus. ꝑ nō ē ꝯueniēs. assumptum pꝫ. qꝛ spūs sunt dissolutiores ꝙ superfluitates cū sint subtiliores ⁊ magis iflammabiles ⁊ minus a forma vaporis distātes. ⁊ calor p exercitiū acqsitus ē calor accidentalis. Et per ꝯsequens rerum naturalium dissolutiuus.

¶ Quarto aliqua corpora per vsuȝ exercitij cadūt in morbos. igitur eis non conuenit. Assᵐ per aui. pꝫ tertia primi doctrina fa caᵒ tertio. cū dixit. Est autem cuȝ exercitiū hoies calide ⁊ sicce ꝯplexiōis ad egritudines perducit. ¶ 5ᵒ hoī tpato si eēt cōueniens exercitium eēt etiam cōueniēs balneatio resolutionē faciēs cū exercitiū ad resolutionē supfluitatū ⁊ calorēȝ intēdendū administret ⁊ h duo dicta facit balneatio. ꝯñs falsuȝ ⁊ ꝯtra mētē auic. tertia primi doctrina fa caᵒ. qnto cū dixit. huic aūt hōi in cuius regimine nūc ꝯsistit sermo balneatio resolutionē faciēs nō ē necessaria qm̄ corpus ipm ē mundū. Cōstat āt ꝙ loqt de tpato vel sibi vicino Nō āt exercitiū sit ad rsoluēdū pꝫ qꝛ ē ad euacuādū supfluitates tertie digōis q̄ p resolutioneȝ euacuant vt prima affōꝝ. i 5. Assumptū ē auic. tertia primi loco allegato. ⁊ fo. de ꝯseruatiōe sanitatꝭ cū dixit vtilitates exercitij sūt due ad euacuationē superfluitatū ⁊ nō loqt nisi d supfluitate tertie digestionis. ¶ Sexto si cōueniret exercitiuȝ hoc eēt cū alijs adiutorijs ad robur corporis quo ad organa motiua ꝑ soliditate eoꝝ acqrenda. ꝯsequens falsū igitur prima consequentia patet ex gal. primo de regimine ꝑpe principium cum dixit. qꝛ enim exercitium est vehemens motus necesse est h tertia fieri in exercitato corpe. s. duricie organoruȝ inuiceȝ ꝯtritorum quam sequitur impassibilitas eorum. ⁊ ad actiones robur. Falsitas tñ patet qꝛ exercitiuȝ solida mollificat vt gal. dicit paulo post sic ꝙ solida quidem mollificantur humida vero subtiliant s. ab exercitio. ¶ 7ᵒ sequeretur ꝙ exercitium i tpato esset incoandūȝ statim epatis digestione completa ⁊ non esset vlterius expectandū consequens falsum vt ostendam. ⁊ consequentia patet ex ga. loco allegato cum dixit tempus exercitij est optimum. qñ extremus cibus perfecte fuerit digestus omnibus digestionibus. Et probatur per rationem. qꝛ exercitium ante factum non propter aliud impedire videtur nisi qꝛ humores crudos trahit ad membra vt vult gal. ibidem sed istis digestionibus completis non sunt indigesti humores trahēdi. igitur tunc non est nocumentnm exercitij. igitur tunc inchoandum falsitas consequētis arguitur ex auic. tertia primi doctrina fa caᵒ tertio cuȝ dixit. Et hora exercitij incipiendi est cum cib⁹ sit digestus in stomaco epate ⁊ venis. ¶ Octauo arguitur qꝛ nō quodlibet corpus humanū est exercitandum vsqꝫ ad lassitudinem primo lassitudo est dispō ex toto preternaturam cum includat dolorem ⁊ tempera ta ad talem dispositionem non sūt ducenda. fo qꝛ si temperato sufficit exercitiuȝ vsqꝫ ad lassitudinis principium ꝑ flegmatico non sufficit imo erit vlterius exercitanduȝ qꝛ alijs paribus cum ad lassitudinem peruenerit. habebit plures superfluitates expellendas. ⁊ colericus prius erit ab exercitio ꝓhibendus. qꝛ pauciores habebit superfluitates. ⁊ plus per rarefactionem ⁊ colere generationem leditur. tertio qꝛ per exercitium vsqꝫ ad lassitudineȝ est facienda fricatio ⁊ est intranduȝ baneum. vt fo de regimine sanitatis. igitur iteruȝ in principio lassitudinis remanent superfluitates expurgande. ⁊ ideo vlterius exercitium confert. ¶ Oppositum arguitur quod omne corpus humanum saltem sanum sit exercitandum vsqꝫ ad principiuȝ lassitudinis ⁊ non vltra. Naȝ omne tale est exercitandū qꝛ indiget iuuari calor naturalis ad superfluitatū expulsionem ab exercitio in corpore temperato. ꝑ i quolibet alio sano. igitur cuilibet corpori sano cōpetit exercitiū. sed nō resoluit de nāli vsqꝫ ad principiuȝ lassitudinis. igit vsqꝫ ad illud fit sine nocumento sed post illud virtus debilitatur igitur non est vlterius in exercitio procedendum. ¶ In qōne ista. primo ponam quedam preambula. fo conclusiones circa quesitum. ¶ Quantū ad primum nota ex dictis circa affōm nomen exercitij dici equiuoce ad tria apud medicos quandoqꝫ. n. sumitur pro operatione membri quomodo dicimus ꝙ audire paruos ⁊ magnos sonos ē exercitiuȝ auris 2ᵒ summitur strictum vt importat motum voluntarium corporis quomodo etiaȝ membra que mouentur ab alio motu voluntario dicuntur exerceri vt colligitur. fo de regimine sanitatis. 3ᵒ modo sumitur strictus vt importat motum voluntariū taȝ vehementem vt mutet respirationē. hic erit sermo de omnibus maxime tñ de 3ᵒ. ¶ No. fo ꝙ exercitiū principalissime in coseruanda sanitate pōt tria ad bibere primū ē mēbroꝝ robur. Cōstat. n. ꝙ in exercitati hñt mēbra dupliciter ibecillia. pᵒ qꝛ sūt multe passibilitatis ab oī occurente. fo qꝛ fortes operationes motiuas facere non possunt ecōtra āt exercitati dupliciter hñt h mēbra robusta. ⁊ ad resistendū ⁊ ad actus fortes opādū vt 3ᵃ primi. ⁊ fo de regimine sanitatis. ¶ 2ᵃ vtilitas ē expulsio supfluitatꝭ 3ᵉ digōnis q̄ āt expellit a calore nāli sine alio adiutorio ⁊ hoc nō pōt fieri pfecte p integrā etatē vt dicit aui. 3ᵃ primi doctrina fa caᵒ priᵒ cū dixit. Uerūtū euacuatio negat. nō euacuatio ꝯpleta. imo p culdubio ex supfluitate cuiuscūqꝫ digōnis remanȝ abstersio ⁊ impssio. aut fit p farmacū ⁊ ista ē cū ml'

tis nocumentis q̄ ab auic. in eodē ca° narrant. aut cū adiutorio balnei fricatiōis vel exercitij vel aliaruꝫ reꝝ calorē excitātiū. ⁊ haꝝ nulla ē ita ꝯueniēs vt ē exercitiū vt pꝫ discurēti. ¶ 3° ē vt nutricatio fiat bona q̄ in multis vigorato calore ꝑ ꝓportionatū exercitiū ē multo melior q̄ȝ in hijs q nullo vtuntur exercitio vt a gal. 2° regimis sanitatꝫ ⁊ ab auic. loco allegato ē colligēdū. nā in istis reliqs q̄ n̄ fit cōdaꝝ ⁊ neruoꝝ ꝯfricatio vt exercitio. iō nō ita roborant ⁊ indurant. Et q̄ si exterius applicant vt balneū ⁊ sol ⁊ ignis ⁊ vnguēta magis calefaciunt exteriora ⁊ minus interiora. Si vero medicine calide sumant interius magis interiora calefaciunt ⁊ si ab ira vel verecundia magis q̄dā determinate ptes calefiūt nec ē ita nālis motus spūs sicut cuꝫ mouet ad opaꝫ q̄ sumus ordinati pp h igit ⁊ alia ꝯueniētissima excitās calorē nālēꝫ ad supfluitatū expulsionē ē exercitiū ⁊ ad nutricationē silr i exercitio āt ꝯueniēter facto calefiunt interiōa ⁊ exteriora ⁊ oium mēbroꝝ supfluitates. 3° digōnis melius expurgāt ⁊ calore vigorato ⁊ motu spūum p quē porri melius expurgant ⁊ euacuant q̄ȝ si calor ita intenderet sine motu. ¶ No. 3° q̄ lꝫ exercitio insit oēs iste vtilitates tn̄ exercitiū multipliciter pōt nocere. p° mō q̄ exercitiū ē motus fortis. ⁊ ille hꝫ ꝑmo calefacere. ꝯtingit corpus nimiū calefieri ita vt alā fe. iducat. ℞o p huiusmōi calefactionē dissoluūtur nō tm̄ supflua sꝫ ēt humiditates nāles spūs ⁊ mēbroꝝ radicale humidū. ⁊ iō cū aliqn̄ nimiū fieret nimiū debilitaret corpus ⁊ excitaret. 3° q̄ aucto calore in mēbris exterioribus q̄ exercent fit attractio fortior ab interioribus ad exteriora. ⁊ iō cū chimi crudi sūt in iterioribus trahunt. ⁊ nocumētū. 4° si humores mali sūt in corpe qeti agitant p exercitiū ⁊ multo magis nocēt. 5° si coagulati eliq̄ȝtur ⁊ discurrūt p corpus. 6° si moti magis mouētur. 7° si paꝝ sit humoꝝ frigidoꝝ fit coler ebulitio ⁊ multa generatio p ipsū. ⁊ multa talia nocumēta possūt ꝯtingere ex pticularibus corpoꝝ dispōnib9 q̄ ab istis dictis pēdēt ⁊ q̄ hic nō oꝫ narrare. nā diligēs inqsitor multo melius ea videbit in pticularibus locis p ea q̄ hic dicunt. ¶ Et hic locus nō oꝫ multū plōgari. Ex hoc seqt correlarie q̄ nō sp nec in qualibet dispōne sūt corpa exercitāda. s. qn̄ maiora multo eēnt nocumēta q̄ȝ iuuamēta. vnō completo exercitio debito nō ē exercitandū ⁊ cū adest ardentissima fe. ⁊ fluxus vētris. ⁊ sic de alijs multꝫ casibus in qbus tā fortis q̄ȝ debilis motus voluntarius plus noceret q̄ȝ ꝓdesset. 2° seqt q̄ ad optie exercitādū corpus p sanitatis ꝯseruatiōe debem9 ipsum ꝯseruare quo ad dispōnes suas tā nāles q̄ȝ accñtales cuꝫ ex istaꝝ diuersitate sit diuersimode admistrādū. 3° seqt q̄ q̄dā sunt dispōnes reqsite i tpato ad hoc vt in illo optime inchoet exercitium ⁊ q̄dā determinate pp quas exercitiū oꝫ diminui. Et iō doctores docuerūt horā inchoādi ⁊ signa dimittēdi exercitia. quoꝝ prima sūt signa significantia exercitiū debere ꝓdesse sine notabili nocumento. Sꝫ attēde q̄ qn̄ notabile ēt seqt nocumētū stat tn̄ exercitiū debere ꝯtinuari: vel inchoari pp maiora eē iuuamēta inde seqētia sꝫ de hoc in cap° de exercitio regulas nō oēs posuerūt auctores. nec ē possibile cū infinitis mōis variari ꝯtingat sꝫ oꝫ h sicut in cura facimus qn̄ sūt ꝯtrarie indicatiōes se q fortiorē. ⁊ hoc multū pēdet ex vsu ⁊ bonitate estimatiōis cū generali doctrina q̄ daſ d̄ exercitio nō notabiliter nocēte. Ex hoc seqt q̄ cū i generalib9 regulis de exercitio dr̄ q̄ post principiū lassitudis ē exercitiū dimittedū vel q̄ stati ꝯpleta digōne. 2° inchoandū vel q̄ nō ē exercitandū cū mali adsūt chimi totū oꝫ intelligi in exercitio facto sine notabili indicatiōe ad opm ⁊ nō generaliter. ¶ Nō 4°. q̄ lꝫ exercitiū sit motus. iō dr̄ resolutiuus: q̄ calefactiuus. tn̄ nō oīa exercitia equaliter calefaciētia sūt equaliter resoluētia. nā exercitiū vehemens ⁊ breue pl9 calefacit q̄ȝ resoluat. Exercitiū āt lōgū ⁊ tardius plus resoluit q̄ȝ calefaciat: ⁊ hoc notat experientia. ēt colligit 3° de regimine sanitatis cū dicit. curatiuū exercitiū alboꝝ eē illud i quo fiūt motus maiores q̄ntitatis ⁊ minores qualitatis cū mltis in medio qetibus. ⁊ ꝯstat q̄ tūc q̄rit exercitiuꝫ paꝝ calefactiuū ⁊ multū resolutiuū. Et ē ēt auic. snia expssa fa primi doctrina fa ca°. de hijs q̄ ꝯueniūt ex motu ⁊ qete. ¶ No. 5°. principalr q̄ ab exercitio plures spēs lassitudis fieri pn̄t. s. oēs. nam ⁊ lassitudo extēsiua vlcerosa: apōsa: arefactiua que a gal. 3° de regimine sanitatis nō vocaf lassitudo sꝫ dispō silis lassitudini. iste oēs ⁊ ꝯposite ex istis fieri pn̄t ab exercitio. ¶ No. 6°. q̄ cā vlcerose lassitudinis ē pn̄tia supfluitatis acute: q̄ ē ex humorib9. aut ex liq̄factione carnis vel adipis. ⁊ in hoc auic. 3° pmi doctrina fa ca°. i 2. de lassitudine q̄ seqt exercitia ⁊ gal. 3° de regimine sanitatis cōueniūt. Sꝫ cā lassitudinis apōse sūt humores multi ita vt corp9 eleuēt in tumorē. ⁊ ita in quali peccātes vt inflatio sequaf eos quos nō ē dubiū pp exercitiū ex venas ⁊ musculos vt iuxta cutē trahi posse ⁊ calefieri. de lassitudine extēsiua: alio mō vr̄ auice. loq 3° primi doctrina fa. c° i 2. ⁊ aliter gal. 3° de regimine sanitatis. nā auic. dixit q̄ ipsa ē ex supfluitatibus retētis in musculis qn̄ sūt bōe sube aut ex vētositate. gal. āt dicit qd̄ huiusmodi cā ē extēsio viloꝝ lōgitudinaliū musculoꝝ q̄ postq̄ȝ cessat tn̄ remanet sēsatio talis sicut qn̄ actu extēdunt: ⁊ q̄ ista sit gal. intē° pꝫ ex textu cū ita dicat. in quo labore tēdāt membra solū: vlcerosus vero ita ē sensus vt i hoc labore supfluitas nō multa ꝯtinet in corpibus. in musculis vero ⁊ neruis dispō q̄ ē demum in vehemētioribus tensiōibus quas fecerūt in exercitijs circa q̄ illud fecit virtutē ondēs. Cōtingit. n. fortioribus virtutibus tensis oēs qdē musculoꝝ tendi non similiter uero laborare vniuersos. sꝫ qcūq̄ȝ maxime fm rectitudinem tensiōis q̄ obliq minus tēdūt. iō q̄ in hijs nullus labor. sꝫ q ampli9 tēdunt. vt ꝓprie ad cuulsionē veniāt relinq̄t q̄dā dispō q̄ ē similis ei q̄ fm accñs fit vt videant ad hoc tēdi ⁊ si nequaq̄ȝ tēdāt hec gal. In qbus verbis innuit q̄ in simplici lassitudine extensiua nō sūt multe supfluitates.

Et iō non ē ꝑpter peccatū humoꝝ in q̄to cuius
opm innuit auic. loco allegato. Et iō seq̄t ꝙ nō est
hec lassitudo pendens a supfluitatibus. 2º vult ꝙ
in hac lassitudine remanet q̄dam dispō in muscul'
⁊ neruis ex fortioribus exercitijs q̄ dispō ondit vir
tutem cē q̄ ipsam facit. quomodo sit fortis vel non
⁊ quomō agendo impressit. ¶ Dicit 3º. declarādo
q̄ ē ista dispō q̄ in fortibus exercitijs ꝯtingit tendi
vilos musculoꝝ oēs s3 nō equaliter imo illi q sunt
fm rectitudinem tensionis magis tendunt. ita vt
quasi veniant ad euulsionem vel sepationem.
¶ Dicit quarto ꝙ in istis relinq̄t q̄dam sensatiōis
dispō. s. q̄ est similis illi sensationi q̄ fiebat cū actu
membrum tendebat ꝑpter quā esto: ꝙ membꝝ ñ
tendat: tñ videt. ad hoc tendi. ⁊ est hoc simile sicut
cum ꝓspexerimus in sole ꝟtentes nos ad vmbraz
appet tñ ꝙ ante oculos habeamus rem lucidā ꝓ/
hibentem aliaꝝ reꝝ ꝓspectuz. Et tñ hoc ꝯsidera:
plura. n. sequūt ad hoc ꝯtra cōem opinionē ꝺ las
situdine. In lassitudine autez arefactiua quā gal.
non vocat lassitudinem cū est exsiccatio musculo
rum. ita vt aridi in motu sentiant ⁊ difficulter obe
diūt virtuti: mō q: in exercitio eliquari pñt humo/
res ⁊ acui ⁊ moueri ad cutez ⁊ musculos. ⁊ muscu
li tēdi ⁊ exsiccari. Cōstat ꝙ ab exercitio. oēs modi
lassitudinum pñt accidere. Ex qbus p3 ꝙ quz oīs
lassitudo includat dolorem: ⁊ dolor sit ex toto gn̄e
ꝑternām. iō oīs lassitudo est ꝑternām. ¶ 7º no. ꝙ
non oīa corpora sunt per exercitium vniuscuiusq3
istaꝝ spetieꝝ lassitudinuz receptiua. nā illa que be
ne se habēt. ⁊ non sunt multum repleta. per exer/
citium sepius ⁊ facilius incurrūt dispōnem similē
labori que vocat lassitudo arefactiua. ⁊ illa que ñ
multos acutos hñt humores facilius incurruntvl
cerosam ⁊ abundantiā multitudinis humoꝝ ⁊ ca
lidoꝝ ⁊ maloꝝ incidunt apostemosaz: ⁊ hoc per se
claꝝ est. ꝓ parte tñ sumitur ex ga. 3º ꝺ regimine sa
nitatis cum dixit post vehemētia exercitia bene se
habentibus athletis est totum feruenti aqua bal/
neandum q: sepius incidunt dispōnem similē la/
bori. i. arefactioni. ¶ Hijs igitur habitis ponam ꝯ
clusiones huic questioni pertinentes. ⁊ primo de
clarans vtrum omne corpus humanum sit exerci
tandum. ꝰo vtruz calidiora corpora ⁊ sicciora sint
fortioribus exercitijs exercitanda q̄3 frigida. tertio
vtrum cuilibet corpi ꝯueniat exercitiuz vsq3 ad las
situdinem. 4º vtꝝ cuiuslibet lassitudinis cura sit
p qetē faciēda. qnto vtꝝ ab exercitio debito oēs vir
tutes corpis fortificent. ꝓ primo sit ista priª ꝯº.
Nō oē corpus humanū est exercitādū p3 de vici/
nis morti p egritudinē calidissimā. ¶ 2ª ꝯclusio ñ
in qualibet dispōne corpis sani ē ipsum exercitan/
dū. p3 p nōta supius. ¶ 3ª ꝯclusio cuilibet corpi hu
mano sano p aliq̄3 integrā etatē ꝯseruādo alñ ꝯpe
tit exercitiū. Ista ꝯclusio p3 p etat discurrēdo. nā
doctores nostri docēt infantes exercitari p motuz
cunabili suspēsi ⁊ p ploratū. ⁊ pueros vsq3 ad 21.m
annū docēt exerceri fortibus exercitijs. ⁊ iuuenes
fortioribus: ⁊ senes remissioribus. igit in qualibet
etate ē ꝯueniens exercitiū. Cōstat ēt ꝙ in qualib3
ꝯplexiōe siue tempata siue distempata vt p3 legē/
ti librū qntū de regimie sanitatis ⁊ fm. ⁊. 6m. col
lig3 auē. Et hoc p3 ex cā ꝑpter vtilitates quas fa
cit exercitiū supius dictas nec obsunt nocumenta
eius q: in qualibet etate. ⁊ in qualibet ꝯplexiōe sa
na ꝺbite recta alñ magis ꝓdesset ad sanitatē q̄3 ob
esset ⁊ i illa ꝯºne oēs ꝯueniūt. ¶ No. tñ ꝙ dicte ꝯº
ni ⁊ imaginationi non repugnat aliquod corpus
p aliquam integram etatem manere sanum. ⁊ tñ
nunq̄3 in illa etate erit exercitandum. q: erit con/
tinue repletu3 humoribus aptis ad nocendu3 ita
vt exercitium eēt disconueniens. sed istud ꝓ tunc
non erit debite rectū per illā etatē. ¶ Contra hāc
vltimam conclusionem arguitur ex gal. 6º de regi
mine sanitatis caº ꝰo cū dixit. qdam āt eoꝝ q vehe
menter calide sunt complexionis nequaq̄3 indigēt
exercitijs. h potest dici dupliciter. vno mō ꝙ h pōt
summi exercitiuz ꝓ motu voluntario forti pp quē
o3 permutare respirationem ⁊ non generaliter vt
in conclusiōe intelligitur ꝓ oī motu voluntario si
ue forti siue debili. vnde gal. statim post textum al
legatum dicit ꝙ sufficit eis ambulatio. ⁊ auer. 6º
collig3 caº de ꝯseruatōe distēpatoꝝ dixit. n. y. cū di
xit calida ⁊ sicca corpa non eē exercitāda itellexit
de forti exercitio ⁊ non de debili. Ex hoc potest sūi
2us modus ꝓcedēdo ꝙ sunt exercitāda accidēdo e/
xercitium ꝓprie s3 non fortiter ⁊ hoc vult gal. hic
in loco dicto. Naz ambulatio eoꝝ talis o3 eē vt al
teret anhelitum sed paꝝ. Ex istis videtur mihi so/
lutum eē ad dubiū. 2m vtꝝ calidiora velociori exē
citio ⁊ magis calefactio sint exercitanda ꝓ conser
uatione sanitatis. Dicendum: ꝙ non sed remissio
ri ⁊ tardiori. vnde de illoꝝ conseruatione non ꝓser
uatione loquens auer. 6º colligt caº allegato dixit
Et ideo o3 vt eoꝝ. s. calidioꝝ sit facile ⁊ suaue cu3
suaui ambulatione ⁊ equitatione. Sed ꝙ dicit yp.
ꝙ corpora calida debent quiescere ⁊ non exerceri
debet intelligi nisi remisse quod est q: oimoda qes
non ingreditur viam sanitatis. Gal. āt 6º. de regi/
mine sanitatis dicit ⁊ vtiq3 exerceri eos. scilic3 cali/
dos non acutum ⁊ ꝓtensum exercitium sed vagā
tius ⁊ mollius nec valet si dicat vt seq̄ntes dinū ⁊
plusq̄3 commentatorem. ꝙ h intelligit in ꝓseruati/
uo regimine q: isti quo ad vsum exercitij locunt
de ꝓseruatio vt dicunt exercitium forte quale in tē
perato ⁊ ita eē calefactiuu3 eis egritudinale vt ex
presse videtur innuere auic. tertia primi caº. supra
allegato in principio qōnis. Preterea si hoc intel/
ligere voluissent tūc fecissēt mētionē de exercitio ꝯ
seruatio sicut in eisdē capitis de diuersitate cibi ⁊ re
ductiui ⁊ ꝯseruatiui mētionē fecerūt. silr in corpi
bus humidioribus magis exsiccantia exercitia cō
ueniūt vt vult gal. loco allegato cū dixit de calidis
⁊ humidis indigent. igit exercitijs amplioribus.
De siccis āt cū caliditatevult ꝙ remissioribus vtā
tur q̄3 calidi tātū q: ea q̄ denegant calidis tantū
magis denegant calidis ⁊ siccis. Auer. āt de cali
dis ⁊ humidis ꝑpter multā humiditatē dicit. Et

idcirco necesse ē vt exerciteat̄ forti exercitio ꝛ velo ci. ꝛ de frigida ꝛ humida dixit ꝙ oꝫ regi cuꝫ multi tudine exercitij. Nō igit̄ videt̄ apd̄ auer. ꝛ gal. du biū ꝙ calida ꝯplexio minus calefactio indiget exē citio ꝛ ꝯseruat̄ ꝛ frigida magis indiget calefactio ꝛ humida magis exsiccatiuo ꝛ sicca minus quō āt intelligat̄ ꝙ ꝯseruatio fiat per similia videt̄ tertio tegni. ¶ Quantū ad tertiā difficultatem que est ti tulus questionis. Sit ista prima ꝯ°. Nullum corꝰ in pura sanitatis conseruatione est exercitandum vsqꝫ ad lassitudinem inclusiue. ꝛ ista ē ꝯtra marsi lium ꝛ alios comuniter hunc affo. exponentes qui dicunt omne corpus vsqꝫ ad lassitudinem exercen dum. ꝯ° probatur sic nullum corpus propter purā sanitatis cōseruationē est ducēduꝫ a latitudine sa nitatis: sꝫ oē corpus quod vsqꝫ ad lassitudinē edu cit̄. educit̄ a latitudine sanitat̄. ğ ꝛc. a^ra ē clara ꝛ mi nor pꝫ ex correlario sexti notati. pꝫ ēt minor sic il la dispō ad quā nō peruenitur in regimine sanita tis nisi peccando non est in latitudine sanitatis sꝫ lassitudo ē huiusmodi ğ ꝛc. minor pꝫ ex gal. tertio ō regimine sanitatis ꝛ ex auer. 6°. colliget ca° ō re gimine temperati corporis cuꝫ dixit: ꝛ scias ꝙ exer citium est vnum ex rebus que indigent correctiōe si delinquatur in ipso ꝛ peccatum quod maxime ī exercitio inuenitur ē illud quod nominatur labor preterea ꝯclusio manifeste est rasis 4° almansoris ca° fo cum dixit. sic enim exercitium ambulatiōis ꝛ vectōnis quo vti nemo tam diu presumat donec fatigationē ꝛ grauedinem sentiat. ¶ Secunda ꝯ°. ad corpus adaptādū fortibus ꝛ laboriosis exerci tijs est oportunum ꝛ decens vsqꝫ ad fatigationeꝫ ꝛ lassitudinē sepe deduci. pꝫ ꝯ°. qꝛ cuꝫ ad talia nō sumus apti ex nā sine fatigatione faciēda est opor tunum ea fieri consueta vt sine fatigatiōe fieri pos sint sed non fiunt consueta nisi multotiens sibi si milia fiant āte assuefactionem. igitur oportet ea fi eri cum fatigationē inducunt. ꝛ hoc puto voluisse gal. tertio. de regimine sanitatis cuꝫ dixit. Et si ꝗ̄ maxīe sit homo bone constitutionis corporis ꝛ ne gocijs secularibus liber ꝛ sicut sibi iuuant. tñ im possibile est oio ipsum vel prestanteꝫ nunꝗ̄ pecca re. sꝫ decēs ē iuuenē exercitabilē sepe peccatū icide re quod labor vocat̄ qꝛ igit̄ non videtur possibile aut saltem est valde difficile ꝙ ēt liber homo exer ceatur debite ita ꝙ nunꝗ̄ erret iō vt talis error nō sibi obsit est assuefaciendus eis. ꝛ presertim istis p uis qui de leui re mouētur. ꝛ ex leui illis homo ita paulati assuefit: vt magis laboribus de necessitate qñꝫ occurrētibꝰ possit facil̄r eos facere ꝛ sine lesio ne tollerare. ex quo se^r ꝙ decēs ē ꝓ sanitat̄ ꝯserua^ne lꝫ nō pura sepe latitudinē sanitatis exire. ¶ 3° ꝯ°. ꝓ cura malaꝝ dispōnū aut ꝑuatōe sepe ꝯuenienſ ē vsqꝫ ad lassitudinē inclusiue ꝑ notabile tp̄s exer ceri. ꝯ° ꝓbat̄. ꝓ cura lassitudinis vlcerose dū adest ipsa faciēdū ē appoterapēticū exercitiū. qō ē exer citiū lōgū cū qetibus mixtis. sꝫ ꝯstat ꝙ hoc fit cuꝫ lassitudine. igit̄ ēt assu^m pꝫ ꝑ gal. 3° de regimie sani tatis cū dixit de huius lassitudis. Si vō plus sup fluitatis in musculis ē collectū: qꝛ sola frigiditaſ n̄ sufficit ad euaporādū oꝫ pluribus ex seipso vti mo tibus. De lassitudine ēt extēsius ꝯstat ex auic. 3° primi cap°. de medicamine lassitudinum seqūeū exercitia vbi dixit. ꝛ hāc qdeꝫ lassitudineꝫ resoluit exercitium ꝛ rarificat. Ex quo seqt̄ qō non a quo libet exercitato statim ē dimittēdum exercituꝫ cū incipit dolere vel lassari. ¶ 2° seqt̄ solutio ad diffi cultatem quartā quesitam vtrum cuiuslibet lassi tudinis cura debeat per quietem fieri. nam dicen dum ꝙ non semper per quetem debet fieri imo a liquando per motum plurimū etiā consueto. Di cendum secundo ꝙ in cuiuslibet lassitudinis seqn tis exercitiuꝫ cura integra est apta quandoqꝫ con ferre quies. naꝫ si aliqua eēt in qua non conferret maxime eēt illa in qua conferret motus. sed cōstat ꝙ in illa conferret quies cum ille motus quietibꝰ debet eē mixtus vt patet loco allegato ex gal. ¶ Di cendum tertio ꝙ in cuiuslibet lassitudinis suo pri cipio ꝛ ex solo exercitio in corpore inculpato sano prouenientis cura sufficiet quies. nam cum est in principio per quietem super calefactio remo^t ꝛ ca use lassitudinis prohibentur. ꝛ natura est potens qꝛ nundum a morbo est victa vel re pcternaturā ideo illa natura cuꝫ quiete sufficit illud principiū remouere. Et ideo dixi in expōne huius hic dici ō principio lassitudinis. ¶ Pro qnta ꝛ vltima diffi cultate dicendum ꝙ omnis corporis virtus secun dum speꝫ est apta per exercitium fortificari. pꝫ qꝛ quelibet talis potest ex superfluitate parū debilita ri. ꝛ per illarum remotionem econtra fortificari. Nunc aūt tales superfluitates possunt per exerci tiuꝫ remoueri non tamen omne exercitium suffici enter administratuꝫ quanlibet virtutem fortificat imo stat quod aliquas debilitat vt retentiuam ca lefaciendo aut expulsiuam exiccando. Ex quibus patet apud diligenteꝫ ad argumenta vtriusqꝫ ptis responsio. Et tu bene considera quare exercitiuꝫ bene administratum exiccādo ꝛ indurando mem bra non tamen facit corpus vtens eo fieri siccius substantifice ꝗ̄ si ab illo abstineret ꝛ quō nō facit citius ad senilem siccitatem deuenire iuuenes. qō autem dicitur ꝙ in affō isto ypo. dat regulā de ꝗ̄ titate exercitij quasi inuat ꝙ vsqꝫ ad lassitudis ꝑn cipiū sit exercēdū ñ dedit itelligi nisi exclusiue.

Assueti assuetos ꝛc. Ypo. i pñti affō. a vlt istā ꝯclusionē. hoīes assueti ferre la bores sibi assuetos ꝗ̄uis eēnt ibecilles vel senes facilius ferūt illos labores ꝗ̄ fortes: vel iuuenes illis laboribus isueti. ꝓbat̄ i istis assuet̄ ē virtus acqsita ꝑ quā resistūt ipsi oī labori ꝯsuetoꝝ cui sĩlis. s. vtꝰ ñ ē i hoibꝰ nō ꝯsuet̄ ğ ꝛc. as^m ꝛ ꝯña i nōt̄ declabit̄. ¶ No. ꝑ°. ꝙ illa q̄ mltotiēs hōi sī aꝑ ximata dicit̄ cōiusu hōi ꝯsueta. ꝛ eꝯ hō dr̄ illꝰ ꝯsue tus ꝛ h̄ siue ista sit admistrata corpi itꝰ vl̄ ex̄ appli cata vt aer aq̄ cibꝰ ꝛc. siue opatōes actie l' passiue corpis vt motꝰ ꝛ sfatiōes. ¶ No fo ꝙ ex freqnti ap ꝑximatiōe taliū ad hoieꝫ ꝛ freqnti vsu hoīs in ta

libus actionibus vel passionibus acquiritur qdaz qualitas disponens corpus humanũ ad non ita ledi ex similis alterius occursu ⁊ qualitas p quam habilitatur ad ita vł taliter agẽdũ vel patiẽdũ. ⁊ h talis qualitas vocaṫ qñqz cõsuetudo qñqz assuefactio ⁊ simł cũ instrumẽtis nãlibus virtutis concurrit aut ad agẽdũ aut ad resistẽdũ. Et iõ cõsuetudo hoc mõ dicta nõ ẽ frequẽs vsus sz qualitas ex vsu frequẽti derelicta. ⁊ h ẽ illa de q̃ dr ꝙ est altera nã vt pmo phicoꝝ comẽto. 71°. Et. 3° pmi ca°. de succurrẽdo accidẽtibus q̃ pnosticant morbos cũ dixit qm̃ vsus ẽ sicut. ¶ Nõ tertio ꝙ p labores intelligimus nõ sicut supra qnto affo. huius pticule. labores spontanei lassitudinẽ sz motũ volũtarium quẽ apta est sequi lassitudo. ¶ Nõ quarto ꝙ debiles pñt esse altero triũ modoꝝ vno mõ nãliter sicut qdã graciles ⁊ inãci sũt debiles i motu. scdo etatis vt senes. tertio mõ pternãliter vt egri vel cõualescẽtes. ⁊ ita eꝯ mpłr cõtingit vnũ esse alio fortiorẽ. has difficultates tetigit ypo. pmã ⁊ ꝭam cuz dixit imbecilles. ꝭam cũ dixit. Senes. ⁊ eꝯ modos fortitudinis cũ dixit fortibus aut iuuenibus. ex qbus pꝫ sensus cõclusionis ypo. ⁊ ẽ ꝙ q̃uis vnus eẽt debilis aut pp naturã aut pp etatẽ aut accñtaliter ipse tñ facilius ferret exercitiũ sibi cõsuetũ q̃ idẽ exercitiũ ferret ille q eẽt fortior aut iuuenis.

¶ Nõ qnto ꝙ p facilĩ ferre exercitiũ siue laborez debemus intelligere minus ab illo molestari vel nõ molestari. ⁊ hoc vł intelligere ga. qnto de regimine sanitatis cũ dixit cõsuetudo maximã hꝫ ptẽ in electione spẽi exercitioꝝ. illaboriosi. n. eis assueti sunt motus ⁊ delectanṫ ꝭm eos opantes sic eꝯ in assuetis anxiantur possent ẽt itelligi facilius ferũt qꝛ cũ minori conatu illos faciũt vel pmptius vel melius. sꝫ primus itellectus est verior. Ex qbꝰ pꝫ tandem cã ꝟificãs ꝯ°nẽ. nã in istis cõsuetis respectu cõsuetoꝝ laboꝝ vltra nãlia instrumẽta ad resistẽdũ ẽ qualitas adiuuãs resistere illius ipressioni ⁊ faciẽs pmptius ⁊ cũ minori conatu fieri. Et iõ plus pñt tollerare talia exercitia q̃ dissueti aliis paribus. Et ideo etiã posita disparitate in fortitudine non tamen tanta ꝙ superet vim consuetudinis patet ꝙ etiaz facilius ferunt. Ex quo pꝫ ypo. non velle ꝙ oio assueti quibuscũqz i assuetis quãtũcũqz fortibus facilius ferant sed vt plurimum.

¶ Ex qbus sequiṫ ulterius ꝙ exercitãdi p sanitatis cõseruatiõe aliis paribus sunt exercitãdi ꝯsueto exercitio potius q̃ dissueto cũ p illud vtilitates exercitii cõsequanṫ sine nocumẽto. ⁊ h est conclusio implicita afforismi quam intendit ypo. secũdũ expositionem galieni.

## ¶ Hic afforismus superiori.

In isto comẽto ga. duo facit primo compat hunc affoᵐ pcedẽti. 2°. ex ponit ꝟificãdo. ibi 2° dat autẽ. dicit pmo ꝙ h affo. ẽ cõtinuãdus supiori qꝛ i vtroqꝫ ẽ ꝭmo de exercitio cõseruatiuo sanitatis seu cõpetẽte sanis sz i pcedẽti dixit de q̃ntitate qꝛ docuit terminũ quẽ trãsgredi nõ debemus. In isto vero docet q̃libet exercitiis corpora exercitãda p sanitatis cõseruatiõe dicẽdo ꝙ exercitatos recte oꝫ ad ꝯsueta ducere gymnasia vt dixi supra hãc videri cõclusionẽ ga. esse intẽtionẽ affo. Et nõ ꝙ dico p sanitatis cõseruatiõe aliis paribus cõsueta exercitia sunt meliora. nã cõtingit iconsueta eẽ meliora qꝛ p ea magis vliter corpus exerceṫ ⁊ magis moderate sz supposito ꝙ eque in se pportioneta eẽt exercitia ad sanitatis cõseruationẽ deducta cõsuetudine tũc dr ꝙ si eoꝝ alterũ ẽ cõsuetũ tũc ad cõseruãdũ ipsum est melius similiter p conseruatione. nam si exercitium fiat pro sanitate recuperanda aut pro membro magnificando. aut pro periculo euitãdo stat potius vtendum esse inconsueto exercitio tãq̃ ab hos fines magis pportionato vt diceṫ in cõsequẽti affo. ¶ Dat aũt nobis. hic exponit breuiter di. ꝙ ypo. dat nobis spẽs exercitioꝝ medicinales. i. docet h in spẽ quali exercitio ẽ vtẽdũ. sz nõ spẽm sũptã a rõne motus ⁊ diuersitate eius in se. sz a re cõsiderãda a medico puta i cõsuetudine. vñ nõ dixit ꝙ veloci vel pgressiuo motu vel de alia dña motus sed de consueto mõ. Consuetudo non facit diuersam spẽm exercitii nisi i rõe que ẽ a medico cõsideranda. cã aũt quare cõsueto exercitio est vtendum est qꝛ omnis cõsuetudo prius hita est leuior. licet alia lra dicit melior. ⁊ est sensus ꝙ ois consuetudo antiqor aliaꝝ pitate supposita facit exercitiũ facilius tollerari ⁊ aliqñ non oꝫ hoc eẽ verũ. ⁊ rõ qꝛ cũ aliis paribus est fortior consuetudo. qꝛ igiṫ quidam sunt assueti aliter fatigari q̃ alii qdaz ambulando qdam manibus ⁊ quidã cum aliis arcubus ide st membris si quidam cum totis corporibus. ⁊ quidam cũ exercitio corũdẽ mẽbroꝝ vtẽtes. vtuntur tamẽ vehementibus motibꝰ vt faber ⁊ sutor lꝫ vterqꝫ manũ exerceat. Ideo voluit ypo. vtendum esse magis consuetis quia membra magis exercitata aliis supple paribus sunt constantõra ad eundem exercendũ mẽbris incõsuetis ⁊ minus sunt illo exercitio lesa.

¶ Ex multo tẽpore ⁊c. ypo. in isto affo. pmo ponit vnã cõclusionẽ principaliṫ intẽtam. 2° ifert vnũ correlariũ. ibi 2° oꝫ igitur. pma ꝯ° ẽ ista res cõsuete multo tpe q̃uis deteriores isuetis. tñ minꝰ corpa qbus sũt cõsuete molestãt q̃ ille dissuete. hãc ꝯ°nẽ sic pbãt qdã res cõsuete ex mlto tpe sũt facte nãles q̃si corpi ⁊ res ñ cõsuete nõ igiṫ minꝰ molestãt. assᵐ declarabiṫ ifra posꝫ tñ meliꝰ argui. Corpꝰ acq̃siuit ṽtutẽ ex freqñtivsu p qnẽ resistit molestatõi reꝝ ꝯsuetaꝝ. ⁊ ñ acq̃siuit ṽtutẽ respectu reꝝ dissuetaꝝ. g̃ minꝰ molestabiṫ ab eis ⁊ totum statiꝫ i nõbilibꝰ declarabitur.

¶ Nota primo ex dictis i pcedenti affo rismo que sunt que dicuntur consueta ⁊ que non ⁊ quid etiã acquiritur ⁊ que res sit consuetudo. ¶ Nõ secundo ꝙ aliqua sunt cõsuetaꝝ multo tempore aliqua ex pauco ⁊ aliis paribus fortior virtus acquiritur respectu consuetorum ex multo tpe q̃ ex pauco. ⁊ ideo de illis specialiter locutus est ypo. in affo.

Ex quo sequitur ꝙ alijs partibus consueta ex multo tempore sunt apta minus molestare ꝙ̄ consueta ex pauco tamen non oꝫ esse semper magis iuuabilia vt in dubio tangetur. ¶ Nō tertio ꝙ ista cōsueta nō dicūtur deteriora insuetis illi corpi cui sunt cōsueta. sꝫ dicūẜ deteriora. aut qꝛ respectu illius met corpis deteriora essent deducta consuetudine. aut qꝛ respectu tpati eēnt ðteriora. ¶ Nō. 4° qð nō ē ypo. itẽtio oīa incōsueta deteriora qbus lꝫ isuetis eē min⁹ molestātia. Stat. n. tātā eē maliciā ꝯsuetoꝝ vt supet hic excess⁹ facilitatē resistēdi q̄ ē i corpe ꝓpt̄ cōsuetudinē. sꝫ voluit ypo. nō multo existe excessu i malicia. Cōsuetudine aūt exñte ex lōgo tpe plus facit ad facilr̄ sine molestia tollerādū illoꝝ ipressiōes ꝙ̄ faciat illoꝝ malicia ad plus ledēdū. ꝛ hoc mō limitādo pꝫ cā affo. dificans ꝯ nē qꝛ. n. in corpe ē talis ꝟtus acqsita ad facilit̄ ꝛ sine molestia tales ipressiōes tollerādū ꝯsuetarum rerū ipressiōes. ꝛ nō ē tal̄ ꝟt⁹ respectu in cōsuetoꝝ pꝫ ꝙ p certū excessuꝫ min⁹ molestaẜ a ꝯsuetis mlt̄o tpe ꝙ̄ a nō cōsuetis eiusdem malitie sit ille a. ꝛ stat vt pꝫ aliquē eē maioris malicie minoris illo ꝯsueto minus ꝙ̄ per a. a quo magis molestabitur. ¶ Oportet. Infert correlariū ꝛ est oꝫ corpa trāsduci ad res ꝯsuetas. ꝓbaẜ illud oꝫ faceẜ p qð corpus sit minus aptū ledi. sꝫ p trāsductionē ad icōsueta fit istð igiẜ ꝛc. totū statiꝫ declarabiẜ. ¶ Prīo nō ꝙ trāsduci ad ꝯsueta p̄t fieri duob⁹ mōis vno mō repēte ꝛ cito alio mō paulatine ħ trāsductio ñ oꝫ subito sꝫ paulatine fieri vt diceẜ in sequēti affo. Nō secūdo ꝙ in cōsuetoꝝ qðdā sunt vehemētis malicie ad illa igiẜ nō oꝫ ꝙ fiat trāsductio. sꝫ alia sūt nō multe malicie. ꝛ q̄ quasi ð necessitate occurrūt ꝛ de istis itelligit ypo. ꝛ tūc pꝫ cā correlarij. Si. n. res cōsuete min⁹ molestāt vt dr̄ supra ꝛ h⁹ nō pōt vel valde difficulẗ pōt euitare quin aliqū occurrat istis dissuetis ad hoc vt ñ ledaẜ bonū ē vt paulatiꝫ se illoꝝ occursui assuefaciat. Et similis sn̄ia potest elici tertia ꝑmi ca°. de succurrēdo accñtib⁹ ꝓnosticātibus morbos ꝛ ē vtilis i regimine sanitatꝭ. Ampliatur ad oēm sexuꝫ ꝛ nālē complexionem ꝛ ad omnes res cōiter corpori occurrentes.

¶ Non solum de hoc ꝛc. Ga. comitādo afforismū ꝑus cometaẜ ꝑmā ptē. ħo secūdā. ibi. Qð aūt. ꝑma i tres. ꝑmo cōparādo hāc partē p̄cedēti affo. ponēdo ypo. intētionē ꝛ cāꝫ generalit̄. ħo spālit̄ dicit cāꝫ ptis. 3°. ponit finē. ibi ħa. De oī alia. ibi tertia. sufficit. De ꝑma dicit ꝙ i ista ꝑma pte affo. nō solū loqẜ de exercitio vt i p̄cedēti. sꝫ gnālit̄ ð oī cōsuetudine siue cibi siue potus siue balnei sōni caloris frigoris ꝛ tristicie. de qb⁹ oīb⁹ vult ꝙ si sint ꝯsueta min⁹ molestāt corpus. ꝛ cā est eadē cū illa q̄ dicebaẜ i p̄cedēti affo. qð mēbra magis exercitata sunt ꝯfortātia ad laborē. s. qꝛ ex occursu harum rerū acqriẜ corpori ꝟtus ad facile eoꝝ ipressiones tollerādas q̄ dr̄ cōsuetudo. ¶ De oī alia. ¶ Nūc facit qð dictū est dicēs. ꝑmo se dicturū de oī alia cōsuetudine cām ħo dicit ꝙ cibus ꝛ potus dāt stomaco ꝓpam nām ꝛ oīa alia mēbra de stomaco nutriunẜ. i. oīa alia mēbra nutriunẜ de eo qð a stomaco mittiẜ. Et iō cibus ꝛ pot⁹ qðdā mutatione mutāt totū corpus i sui nām que mutatio lōgis tēporibus augeẜ ꝛ iter cibū ꝛ corpus qðdā accñs fit magnū. i. fit qðdā accñs in corpore ꝓpt̄ qð corp⁹ nō lediẜ ita ab illo cibo. ꝛ ħ oīa dicit se mōstrauisse in libro de cōsuetudinibus i quo oñdit ꝙ oē qð alteri assimilaẜ cito assimilās assimilatū trāsit i suam nām. ꝛ pōt hoc itelligi ꝙ oē qð cito assimilaẜ supple ita patiẜ ꝙ assimulatū trāsit in nāꝫ assimilātis ꝛ res nō esset dubia. sꝫ nō esset ad ꝓpositum de mō quo cibus mutat corpus i suā nām qꝛ assimilaẜ corpori ꝛ nō ecōtra multū. Secðo mō pōt itelligi qð oē qð alteri assimilaẜ cito trāsmitat corpus in suā nām. i. i aliquā suā qualitatē. In codē ēt libro mōstrauit q oē mutabile mutādo ꝯ simile sibi mutat mutādū facile qꝛ illud qð ē simile facilius mutaẜ. dicit tertio ꝙ imo generaliter oīa corpora corpus humanū tāgētia quātūlibꝫ. i. aliquāta imutatōe illud remutāt verbigratia. Si corpus mō tangaẜ aere calido. mō frigido p vtrūqꝫ mutatur qꝛ p frigidū corpus cōstipaẜ ꝛ pori claudunẜ ꝛ p calidū porri apiunẜ. ꝛ corpus rarificaẜ. ꝛ iō si aer frigidus tetigerit corpus assuefactū aeri calido statim patefacit interiora. i. statiꝫ manifeste opatur in interiora cū essent pori apti cū mltū nocet illi. Dicit quarto ꝙ hec oīa ypo. ħ mōstrat q̄ experimento ꝓbauit. nec oñdit cāꝫ sꝫ nos. s. galienus statiꝫ satis explanabimus. ¶ Sufficit. Hic ponit finē comētatiōis ꝑme ptis ꝛ pꝫ. ¶ Qð aūt i fine. Cōmentatur ħam ptē di. ꝙ i parte i qua dixit oꝫ ad incōsueta trāsducere voluit auctoritate sua formare regulā recuperāde sanitatis. i. cōseruāde sanitatis i oī casu saltē generali mō cōseruādi sub sanitatis de noiatione. ꝛ dixit ꝙ oꝫ corpus duci ad cōsueta qꝛ si hō tātū vnā habuerit cōsuetudinē stat in dubio de sanitate sua qꝛ nullus ē q nō ab vnico ꝯsueto moueaẜ ad aliud/ ꝛ ideo bonū ē facere ꝙ illud aliud sit consuetum ne sibi noceat cum esset in consuetum/

Verū cōsueta multo tēpore minus inconsuetis molestēt. Negatiue arguiẜ sic consueta ex multo tpe sunt magis similia. igitur velocius alterāt. tꝫ ꝯña qꝛ iter būtia simboluꝫ ē velocior ꝛ facilior trāsitus ꝑmo de gnātiōe. ꝛ sa ꝑmi ꝑmutatio in genē ꝓportionali ē facilior. Assm̄ sic arguiẜ. qꝛ res cōsueta p approximationē ei⁹ ad corpus ipm̄ i suā naturā cōuertit vt ga. i comento dixit igiẜ assimilat. ¶ Secūdo sic. corpa assuefcā balneo vel aeri calido vel medicinis calidis alijs ꝑibus velocius calefaciūt ꝙ̄ nō cōsueta ergo ꝛc. Assm̄ pꝫ qꝛ sūt calidiora ꝛ cū hoc latiora i poris. ergo calefacientibus minus resistentia. ꝯña tenet ex secundo tegni capitulo de signis bītudinis totius vbi dicit ꝙ si difficilis frigescens sit pars aut caliditatis. aut densitatis. ꝛ facilis frigescens aut raritatis aut frigiditatis vr̄ igiẜ velle ꝙ raritas facit corpus pati faciliẜ. ꝛ nō plus ab vno ꝯrioꝝ ꝙ̄ a

reliquo.⁊ iō corpus rarius ⁊ calidius merito mo di sube ⁊ qualitatē ē facilius calefactibile ⁊ a pari cā velocius calefiet. ¶Tertio sic multotiēs mālia approximata debilitant plus virtutem ꝙ̄ semel approximata.igiť cū sint cōsucta magis molestāt tꝫ pña.q꞉ cū sint multotiens approximata sūt am plius cōsueta.assumptū pꝫ expientia. ¶Quarto cibi mali cōsueti ꝓducūt ad egritudines pnecātes sed i cōsueti eque mali nō sic faciūt ꝫ ⁊c. Assūptū ē auic.3°.primi ca°.de regimine eius qđ ꝯmeditur ⁊ bibit illo pagrafo. Ille vō in cuius stomaco ma la digerunt cibaria. ¶Quinto si ita eēt sequerēt plura icōueniētia pmū qđ magis ledeť fortis a ti more ꝙ̄ timidus.pbať q꞉ fortis timori ē vnus cō suetus.2°.q꞉ a voluptatibus magis molestaťtpat⁹ ꝙ̄ itpat⁹.⁊ pꝫ vt pmū. ⁊ 3° sequiť ꝙ possibile ē tem peratū corp⁹ cōseruari p solā distēperatoꝝ appro ximationē.⁊ vsus idē latus distēperamēti tenden tiū.pña ꝯ ga.3°.tegni.⁊ pꝫ p assuefactionē lōgi tē poris corpus reddiť minus passibile. Sit igiť p a ⁊ arguiť sic aliqua sunt distēperata calida minus ꝙ̄ p a.supra tēperamētū alterativa assuefiat.igiť tpatum corpus illis ⁊ sequiť ꝙ p illa conseruabiť q꞉ illa minus alterabunt ipsuꝫ assuefactū ꝙ̄ si nō eēt assuefactū p a.sꝫ si nō esset assuefactū.nō duce rēt ipsum per a.extra latitudinē ꝓpij tēperamenti igiť nō relinquūt ipm tēperatū. ¶Quarto seqť aliqđ distēperatū oibus egris causis magis resi stere tēperato vbi distēperatū sit assuefactuꝫ ꝯrijs tēperatū aūt nō ⁊ plus excedat i resistēdo ꝓpť cō suetudinē ꝙ̄ deficiat ꝓpť nālēꝫ complexionem. ¶Quinto seqť aliqđ corp⁹ eque sanū cū tēpera mēto sibi sano eē egrū vt nūc ꝓbať sic. Sit a.tem peratū assuetū laboribus ita vt merito cōsuetudi nis illos faciat sine nocumēto b.sit eque tēperatū nō assuetū ⁊ perdat a cōsuetudinē alijs remanen tibus.⁊ sequiť a eē egrū vt nūc q꞉ ē lesum sensibi liť respectu cōsuetarū operationū. b.aūt nō ē nisi tempatū ⁊ cōstat ꝙ pdita cōsuetudine remanebit eque sanū cū.b.ꝙ ē tpatū vt casus pōit. Et ex hoc seqť sexto ꝙ a.ē tpatū ⁊ pcipue p tpata gradui suo tpamēti corrñdentia regeť ⁊ tñ inciderit egritudi nē vt nūc oibus alijs ipmētib⁹ deductis vt pꝫ in casu pcedēti. septimo seqť egritudinē cōsuetā mi nus molestare icōsueta qđ ē fl̄m q꞉ cōsuete egritu dini vtus magis succūbit vt pꝫ in arthetica poda gra palesi epilēsia.ꝗ quāto fiūt magis cōsuete tan to corpora magis ledūtur ab eis. octauo seqť ꝙ si ois medicina secūdi gradus i dosi debita applica ta tpato ipm sensibiliť alteraret vt pꝫ de consueta ¶Nono seqť ꝙ stat hūanā sanitatē stare cū cali ditate quarti grad⁹.pbať q꞉ nō pl⁹repugnat hūa ne cōplexioni caliditas.quarti grad⁹ ꝙ̄ dispō ve nenosa.sꝫ pp cōsuetudinē ad venenū cū sanitate stat venenositas vt sexta quarti ⁊ qnto de simpli ci medicina.ꝫ ⁊ caliditas quarti grad⁹. Ex quo se quiť ꝙ ēt cū caliditate supra quartū stabit vita ⁊ ita iō sufficiēter gradus p quatuor diuisi eēnt. Ex qbus vlterius sequiť ꝙ tpamētū stabit cū calidita

te primi gradus ita ꝙ sor.ē calidus i pmo ⁊ tñ est tpatus qđ iplicat ꝯdictionē.⁊ pbať pña p assuefa ctionē ad caliditatē primi gradus minus ꝙ̄ per. a ledunť operatōes respectu tpati indissueto.igiť in cōsueto illa caliditas stabit cū perfectōe operatio nū tpata ⁊ per ꝯñs cū tpamēto.⁊ tñ erit caliditas pmi grad⁹. Ex quo seqť ꝙ aliqđ ē corp⁹ calidū re spectu tpati qđ per solū vsuꝫ cōseruatū ipꝫ fiet tē peratū.seqť ēt qđ aliqđ calidū per solū vsū calefa ciētiū ad tēperamētū reduceť cū p talē vsum ista fiet cōplexio sibi cōsueta.⁊ plura ex istis sta ⁊ i pos sibilia cōsequūť. ¶Ultio sequiť ꝙ i cura male cō plexionis nō essent medicine permutāde.pña ꝯtra auic.quarta primi ca°.pmo ⁊ pꝫ pña q꞉ ex vsu ille nō minus alterāt cū corpus sit magis assimilatū ⁊ iō fortius alterāt nō ꝯstante oimoda assimilatō ne ⁊ minus ꝙ̄ incōsueta molestāt.igiť cōsuetē esset vtendū. ¶Sexto pncipaliť arguiť sic res inalate per frequētē approximationē ꝯrij nō acqrūt ꝯsue tudinē per quā ꝯrio magis resistāt vel ab eo min⁹ molestētur.igiť nec res aiate vel detur cā diuersi tatis.assumptū pꝫ de aqua ꝗ ꝙ̄uis sit calefacta ⁊ ad frigiditatē reducta ex hoc nō vr̄ melius ignis impressionē tollerare vel ēt ab equali caliditate mi nus ledi.⁊ hoc innuit aristo.secūdo ethicoꝝ cū di xit.illud ꝙ ē nāle nō assuescit aliter. ¶Oppositū dicit ypo.⁊ ga.in comēto. In ista qōne faciā duos articulos. In pmo ponā pambula qdaꝫ. In secū do rñdebo ad quesituꝫ. ¶Quantum ad primum nō ꝙ cōsuetudo solet a doctoribus hoc mō descri bi. Consuetudo est quedam abilitas ad operandū ex frequenti operatione in corpore operātis dere licta.⁊ hic p operationē itelligiť tā actio ꝙ̄ passio nā ex frequēti actiōe relinquiť talis abilitas ⁊ etiā ex frequēti passione. Ex qua descriptiōe pꝫ nō eē cōsuetudinē frequētiā agēdi vel paciēdi.sꝫ illđ qđ ex frequēti actiōe vel passiōe relinqť.nā aliť oīo ñ vr̄ quō cōsuetudinē deberemus vocare alterā nāꝫ vt pꝫ pmo phicoꝝ comēto.7.1°.⁊ auic.3°.pmi ca°.de succurrēdo accntib⁹ ꝗ pnosticāť egritudines.nec vr̄ quō diceremus cōsuetudinē eē nām acqsitā vt dicit ga.secūdo cōplexionū quarto ca°.laudando antiquos. ¶Secūdo nō ꝙ in hūtib⁹ vtutē volun tarie motiuā notat expiētia cū rōne cōiūcta ex fre quētia operationū acqri hitū iclinātē ad similiter operādū.nā hij q sūt cōsueti citharizare ⁊ citharā pcutere.⁊ suere ⁊ scribere hec opa facili⁹ faciūt ꝙ̄ q manū nō assuefecerūt. Esto ꝙ nō aliā cōplexio nē vl̄ ꝯpōnē man⁹ hēant.ꝫ acqriť vt⁹ alia quā vo cam⁹ cōsuetudinē. ¶Nō.3°.qđ i vtutib⁹ cognosci tiuis ēt manifeste vr̄ per frequētē operationeꝫ vel opinionē acqri hitū tā quo ad ipas met vtutes co gnoscitiuas ꝙ̄ quo ad appetitiuas ꝯñtes cognitō nē vt volūtas ⁊ appetitus sensitiuus. Nam ⁊ sciē tiam habitualiter ex frequēti ꝯsideratione actuali ⁊ morales virtutes in appetitu ⁊ intra acquiri ne gari non posset. ¶Nota quarto quod etiam operationibus naturalium virtutum i viuentibus acquiriť cōsuetudo ex frequēti opatione.nā vt oť

2.ª quarti puella p cõsuetudinẽ sumẽdi napellum poterat ipsum in nõbili quãtitate digerere τ ex eo nutriri vbi alij mortui fuissent. τ ex vsu metridati mitridatus factus erat potens vincere venena q̃ tñ sunt nãles opationes. ¶Nota qnto ꝙ etiã in reb⁹ iaiatis mõ dicto vr̃ cõsuetudo acqri. vt baculus ex frequenti plicatiõe fit facilius plicabil' vt docet experiẽtia i arcubus τ balistis τ cũ minori conatu tũc redeunt τ minus fortiter ꝓiciũt. τ hoc mõ cornua manu ducta facilius plicãtur τ ita per cõsuetudinẽ exponẽdo se calori fiunt difficilius a leui caliditate putrẽtia vt apparet i multis fructibus q siccãtur vocãdo igitur cõsuetudinẽ large vt ꝓscribit' ṽtutẽ actiuã vel passiuã ex frequẽti actiõe vel passione in agente vel patiẽte acqsitã. Cõstat hoc mõ ꝙ tam i rebus aĩatis q̃ȝ inaĩatis põt eẽ cõsuetudo τ ꝙ prime qualitates sunt qñq̃ȝ cõsuetudines τ colores odores sapores aptitudines sonãdi duricies mollicies τ plurime tales qualitates pñt eẽ cõsuetudines ita cõplexiões τ ꝯpões. Nã in libro de aere τ aqua τ regionib⁹ vult figurã capit' oblũgã acqsitam ex fricatõne τ ligatura τ plasmatiõnẽ circa principiũ natiuitatis pueroꝝ vt in ianuẽsibus ẽ hodie eẽ cõsuetudinẽ q̃ tãdẽ i nã cõuersa fuit in gẽtibus de qbus illic loquit'. vñ agẽte natura postea hoc modo filij absq̃ȝ replasmatõne nascebãt'. τ hoc mõ duricies accñs i articulis ꝓpt' frequẽtẽ passionẽ a mã faciẽte podagrã põt dici ꝯsuetudo τ mala ꝯplo i epate calida ex frequẽti vsu calidoꝝ genita põt dici cõsuetudo. τ ethica ex frequẽti tristitia vel cogitatiõe τ vlcus i pulmone ex frequẽti cãu catarri salsi. τ excoriatio vesice ex frequẽti trãsitu vrine acute sunt etiã consuetudines.

¶Secũdo sequitur nõ oĩa cõsueta eque mala insuetis se min⁹ molestare. nã ex talibus ꝯsuetudinibus vt tactũ ẽ i argumẽto corpa multotiẽs fiunt apta ad magis pati τ ad magis molestari ita ꝙ occurrẽte cõsueto odo multo magis molestabũtur vt equali humoꝝ quãtitate currẽte τ eque maloꝝ ad iũcturas hñte flegma gipseũ in eis que multo plus leditur illi occursui assuefactus q̃ȝ sanus.

¶Nota sexto ꝙ i reb⁹ nõ aĩatis τ in corporibus aĩatis p actionẽ ṽtutũ nãliũ tñ nõ cõcurrente opatiõe aĩalis ṽtutis cognoscitiue vel motiue nõ acqrit' de nouo ṽtus ad aliter agẽdũ vel patiendũ q̃ȝ prius nisi ex noua acqsitiõe dispõnis q̃ vel sibi similis in spẽ p nãm acqri põt. aut saltẽ nisi fiat permutatio i ꝓncipijs nãlib⁹ qb⁹ mediãtib⁹ res aĩata vel inaĩata tales opatiões solebat facere aut agẽti resistere. ṽbigratia lignũ nõ acqrit cõsuetudinẽ ex frequẽti opatiõe agẽdo aliqd vel patiẽdo nisi acqrẽdo aliqd qualitat' similis sibi vel illis q̃ p nãm acqrunt' ad sic agẽdũ vel patienđ. nã quãtũcũq̃ȝ mult' vicib⁹ ꝓiciat' sursuȝ tñ nõ facilius ascẽderet nisi aut leuitatẽ acqreret aut grauitatẽ ꝺperderet qbus similes p nãm acqrere põt sine assuefactiõe nec aliqñ facilius ascẽderet nisi fcã pmutatiõe in grauitate aut figura qbus mediãtib⁹ mouẽtibus sursum resistebat. ita fructus q siccant' p frequẽtẽ cursum calidi magis resistũt putrefactiõi p siccitatẽ acqsitã cui similẽ nãliter sine assuefactione possunt acqrere τ p quã putrefactiõi nãlit' resistebãt i. p deperditionẽ hũiditatis p quã putrefactiõi pati erãt. ¶Nõ septimo ꝙ ex opibus aĩaliũ virtutũ frequẽtatis acqrunt' dispões ad agẽdũ vel patiendũ ƒm illaꝝ virtutũ opa que sũt diuerse ab illis q̃ nãliter acqri pñt τ a qbus nãliter talia opa fiũt verbigratia artes manuales ṽtutes morales theologice. nullo mõ eni p nãm sine frequẽtia opandi talia pñt acqri. Et nõ est dubiũ ꝙ hee artes si alterius rõnis q̃ȝ nãlia principia ad mouẽdũ vel appetendũ ordinata non permutata. n. mẽbri cõplexione vel ꝯpõne vel vnitate assuetus melius opat' insueto. nec aliquis cũ optima complexiõe faceret eo mõ quo assuetus cum discõueniẽte ꝯplone. Ex isto τ ꝓcedẽti nõbili sequit' ꝙ nõ eodẽ mõ acquiritur cõsuetudo i rebus aĩatis quo ad opationum frequẽtiã que fiunt a virtute aĩali τ i rebus inaiatis vel in eisdẽ inaĩatis ex opationibus nãlibus ñ cõcurrẽte opatõne aĩali vt tñ ista melius examinẽtur. Arguit' cõtra ꝓdicta quedã. τ primo ꝙ i reb⁹ inaĩatis non acquiratur consuetudo ex secundo ethicoꝝ aristo. capitulo primo dicente. qđ illud qđ nãliter est nõ aliter assuescit vt lapis si decies aut millies sursum ꝓiciatur. Cũ igitur res oẽs nãles vident' mere nãliter facere. s. inaĩate opationes suas sequit' ꝙ nõ assuescũt. ¶Secũdo sic nullũ qđ est nãliter ad aliquã opationẽ faciẽdã determinatum põt ad aliter siue ꝯrio mõ faciẽduȝ assuefieri sed oĩa inanimata ad suas operationes τ omnia animata ad opationes sibi naturales faciẽdas sũt determinata a nã vt cõstat ex inductione. igit' nullũ tale põt ad alit' faciẽdũ assuefieri. Ass^m colligit' ab aristo. loco allego alit'. n. nõ ꝓbaret ibi ꝙ virtus non sit a nã q² fit per assuefactionẽ τ minor ẽ clã q² ad digerendũ attrahẽdũ retinẽdũ τ oĩa nãlia opera sunt oĩa aĩalia nãliter a principio p nãm limitata. ¶Ex hoc arguit' ꝙ ex op e virtutis cognoscitiue nõ cõcurrente virtute volũtarie motiua nõ acquiritur consuetudo. q² oĩs virtus cognoscitiua vt sic ẽ ad sua opatões limitata vt ṽt⁹ visiua ad videndũ τ estimatiua ad estimandum intẽtiões determinati modi ex tali vel tali ymaginatiõe τ memoria ad retinẽdũ. τ ita ad credendum principijs primis τ formis silogisticis τ cõplexioni quando demonstratur naturaliter inclinamur ita ꝙ aliter credere non est in ptãte nostra. ergo est omnis tal' virtus ad suas operatiões limitata. ¶Tertio pñcipaliter arguitur ꝯ sextã suppõnẽ sic eadẽ stante complone τ ꝯpõne τ vnitate p assuefactionẽ fiunt mẽbra ad q̃dã nãlia opa diuersimode sufficientia vel isufficiẽtia. igit' acqrit' cõsuetudo sine pmutatiõe principioꝝ nãliũ ad opa illa facienda. tȝ ꝯña q² pricipia ad illa opa faciẽda que a nã hñtur sũt complexio compositõ vnitas cum igitur acquiratur principium ab istis distincte. sequitur intentũ Et assumptũ pȝ ad experientiã i hominibus similis cõplonis quoꝝ vn⁹ ẽ assuefact⁹ ꝯmestioni vel

digestioni quorūdā ciborū aut somno diurno aut potui certe rei aut alicui aeri. aut occursui ad aerē calidū vt fornatiarijs ꝛ vitriarijs apparet ꝛ alius nō qm̄ assuefactus multo melius tales cibos digerit ꝛ sine nocumēto multo dormit ꝛ rē illā potat ꝛ aeri tali sine nōbili lesiōe occurrit. s. cōsuet⁹ alio nō. ❡Ad h rn̄det nōndo ꝙ consuetudo qn̄qz large sumit̄ vt supra describit̄ ꝛ hoc mō tā i rebus aiatis ꝙ̄ iaiatis acqrunt̄ cōsuetudines vt ꝑdicit̄ qn̄qz aūt sumit̄ stricte vt iportat v̄tutē q̄ nō nisi p opationū frequētiā ē acqsibilis ꝛ q̄ ad easdē opatiōes faciēdas habilitat ꝛ hoc mō nō acqrit̄ cōsuetudo i reb⁹ iaiatis nec i reb⁹ aiatis quo ad opationes cū qbus nō cōcurrit v̄tus aial'. ❡Et tūc ad ꝑmū argumētū d̄r aris. sumere. 2°. ethicoꝝ cōsuetudinē stricte nō large vel cōsuescere sumit stricte n̄ large ꝛ i ꝭo ar°. maior ē ne^{ia} si p assuefieri intelligat̄ largo mō nec ad illū sensum d̄r ab Aristo. 2°. ethicoꝝ. ꝛ p idē pꝫ rn̄o ad ꝯfirmationē vbi dicēdū ꝙ v̄tutes cognoscitiue ad qdā opa sūt per se limitate ꝛ ex operib⁹ qualitercūqz nō pn̄t ad ꝯ̄ria assuefieri. vn̄ per nullā cōsuetudinē oculus stāte sua debita ꝓꝑtiōe ꝓparatione ꝛ vnitate. ꝛ debite pn̄tato obo albū iudicat nigrum vel cꝯ̄ qn̄qz tn̄ ex ifectiōe orgāi gust⁹ cert⁹ sapor nō sentit̄ cōsuēto q̄s nō cōsueto sentit̄ vt pꝫ i assuefacto potui vini mulēcie saporē hn̄tis. sꝫ tales virtutes ad quedam nō sunt limitate respectu quoꝝ pn̄t per cōsuetudinē ꝓꝑe dictā acqsitā fieri alit̄ operatōe. ❡Ad tertiū principale negat̄ assm̄. nā ꝭm mētē gal. consuetudo q̄ acqrit̄ ex cibi assūptiōe ē per acqsitionem cōplexionis ꝓportional' cibo parit̄ igit̄ ex sōno acqrit̄ aut repletio aut ꝯ̄pō regrēs vt dormiat̄ ꝛ merito huius dimisso sōno magis ledunt̄. ꝛ ita fornatiarij ꝛ vitriarij ex cōsuetudine stādi circa fornacē n̄ remanēt ita pleni rorido hūido apto bulire per ignē. Si qs igit̄ diligēter cōsideret inueniet assm̄. fl̄m. attēto etiā ꝙ nō solū per cōplōne sequentem formā sum⁹ apti operari. sꝫ p isequētē māꝫ. ꝙ aūt in talibus operibus permutet̄ cōplexio merito cuius permutatiōis hec corpora facili⁹ ꝯsueta patiātur pꝫ ex mēte ga. i li°. quē fecit de vi assuefactiōis ca°. 2°. 3°. ꝛ. 4°. vn̄ ca°. 2°. postq̄ȝ dixit ꝙ qdā ꝑmo i delectabilit̄ ꝛ grauati cōmedāt quosdā cibos. et cū paulatim sunt assuefacti comedūt delectabilit̄ ꝛ sine grauitate. dat cām dicēs. Cā aūt istoꝝ est talis qm̄ alterat̄ ꝭm qualitatē istoꝝ comestoꝝ ꝛ bibitoꝝ singulū ita vt disponit̄ aliqualit̄ id qd̄ alterat̄ ꝛ i ca°. 3°. densitatē acqsitā corpori exposito calori ꝛ frigori. Pōit cāꝫ quare assueti istis expositiōib⁹ facilius tollerāt q̄ȝ insueti qm̄ durū difficilit̄ patit̄ a qualꝫ extriseca cā. ꝛ i. 4. ca°. vult ꝑtes exercitatas fieri solidiores ꝛ fortiores. ꝛ iō facilius opari ꝛ minus ledi. ꝛ hoc de ꝑmo articulo. ❡Secūdus articulus ponit hāc ꝑmā ꝯ°nē tā ꝑpate res nō nāles q̄ȝ aliquę distēpate cōsuete min⁹ molestāt assuefactum q̄ȝ eedē nō cōsuete alijs paribus ꝯ°. manifesta ē p expientiā quā nō tm̄ ypo. ga. erasistrat⁹. sꝫ ēt rōnales hoies cognoscūt vt sumit̄ a ga. p'io ca° de vi assuefactiōis vbi sic ad l'ram dixit. post m̄ltas auctoritates allegatas. hic quietē gloriosissimus medicorū erasistractus ꝛ ypo. dixerūt de virtute assuefactionū nō rōi iuētionē eoꝝ attribuētes sed ex apparentibus ducti quēadmodū qppe ꝛ alios hoies qcūqz nō quēadmodū sues vel asini vniūt sed assecunt̄ a qb⁹ iuuant̄ ꝛ ledātur lꝫ audit̄ quotidie dicētes assuetos cē circa hūc cibū ꝛ hunc potum. pp hoc nō posse relinquere eos ꝛ. n. ledūtur ꝭm trāsitus. Similiter aūt ꝛ de adinuentionibus auic. puta in balneatione. balneis equitatiōe venatiōe cursu lucta vigilijs solaribus stationibus islāmatiōibus solicitudinibus ꝛ quibuscūqz alijs huiusmodi hec ga. ❡Secūda ꝯ°. In oi genē rerum nō nālium conuenit per assuefactionē res ꝑus magis molestātes fieri cōsueto minus molestas. h cōclusio pꝫ ex gal. in libro allegato. ꝛ ex auctoritate statim scripta. Concipi potest etiaꝫ ex comēto ist⁹ asso. in principio. nā etiā i aere in cibo ꝛ in labore in vigilia sollicitudine ꝛ euōnibus siue repletionibus vr̄ ga. illud innuere. ❡Tertia ꝯ°. ꝛ si aliqua cōsueta minus sint molesta. q2 minus sufficiūt alterare corpa eisdē assuefacta multa tn̄ minus consueta. iō minus molestāt. q2 ꝛ si equaliter alterant minus tn̄ ledūt quedā vtroqz mō q2 ꝛ si minus alterāt min⁹ ledūt. cōclusio quo ad ꝑmā ꝑtem pꝫ ꝺ exercitio: minus. n. dissoluit ꝛ alterat assuefactos secūda pars pꝫ de assuefactis aeri estiuo. q2 pp illꝺ sunt durioris ꝛ densioris cutis ꝛ carnis ꝛ minus calefacti vel infrigidati ledunt̄ vt pꝫ ex ga°. ca°. 3°. li°. de assuefactione cū dixit circa finē ymo vtrūqz in istis inuenit̄ ꝛ q2 minus alterātur. ꝛ equales alteratōes min⁹ ledūt vt sumit̄ ibi ita ga. dicēte. Rarū. n. ꝛ molle corpus facile patit̄ calefcm̄ ꝛ infrigidatū densuꝫ qdē ꝛ durū tollerat ꝛ parit̄ ꝛ spnit aborsuꝫ ei oia incēdia icidētia oia nō solū si calefaciāt vel infrigidāt sꝫ etiā si durū fuerit qꝺ ꝛ asperū quo circa ꝛ imas accubatiōes tollerat ꝯ̄rio dispositas nō tollerātibus eas ꝛ. n. facile cōpremuntur. ꝛ infrigidantur ꝛ omne qꝺcūqz paritatē paciunt̄ h ga. Ex hoc sequit̄ ꝙ licet sub aliqua causa puta corpori consueta ipsum corpus magis incōsueto alterctur. Stat tn̄ ab eadem ipsum min⁹ molestari. pꝫ conclusio q2 ex secūda ꝑte precedentis nam ꝛ si consueta quāuis equaliter alterent minus ledunt. ergo stabit etiam aliquantulū magis alterare ꝛ minus ledere. ꝯ̄ia patet itelligenti. Ex hoc correlario infert Ja. de forliuio quatuor correlaria. primum quod ego puto verū est hoc per solam corporis assuefactionem ad contrariā potest eius sanitatis latitudo augeri. i. potest fieri ꝙ ideꝫ corpus maiorem tollerat. ꝛ versus calidum ꝛ frigidum alterationem absqz exitu a latitudine sue sanitatis q̄ȝ ante assuefactionem. patet correlarium qui merito consuetudinis stat minus ex tali operatione ledi. ❡Secundum correlarium est stat in aliquo casu ꝙ sor. ꝛ plo sint equaliter temperati omnino ꝛ continue versus extremum ideꝫ temperātie equeuelocit̄ ꝛ equalit̄ alterabūt donec egro

tent.⁊ tñ citius fiet sor.eger vł neuter nūc q̄ plo.
¶ Correlariū aūt sequi vbi duoꝝ tpatoꝝ vnus sit
assuefactus calori ⁊ frigori ⁊ alter nō. ¶ Tertiū
correlariū.nō oēs hoies eiusdē cōplexiōis hñt sue
sanitatis equalē latitudinē p3 ex pcedēti. ¶ Quar
tū correlariū ē h sor.⁊ plo sunt oīo equalit̄ tpati ⁊
oīo a sua pternāli tpantia equalit̄ recedūt p calo
ris excessum ⁊ sor.calefit in 3°.⁊ plo nō quia p ali
quā equalē caliditatē sor.nō assuefactus ledet̄ sen
sibilit̄ p cuius equalē plo assuefactus nō ledet̄ sen
sibilit̄. ¶ Mihi tñ vr̄ h tria corellaria ad eī⁹ sensū
itellecta nō eē vera.nā dispō que acquirit̄ ex assue
factiōe exponēdo se calefaciētibus aut infrigidan
tibus aut alio mō nālit̄ ipmētib⁹ vel alterātibus
ē dispō que acqrit̄ nō ex ope vtutis aialis ꝙ fm.p
bata i articulo pmo ē eiusdē spēi cū dispōnibus q̄
nālit̄ acqrūtur.⁊ p ꝯ̄ns erit dispō cōpōnalis aut
ꝯplonalis.aut vnitat̄.⁊ iō assuefactus q i pricipio
nō erat oīo dato nō assuefacto simul alijs paribus
nūc ē mō eiusdē cōplonis cū illo alio.qd̄ si ponat̄
ꝙ iste q mō ē assuefactus calore ⁊ frigore sit oīo si
milit̄ tpatus sicut nūc ē ille assuefactus tunc o3 ꝙ
nō assuefactus p nām nō p cōsuetudinē hēat illas
cōplonales dispōnes ⁊ cōpōnales quas h3 vł eis
similes assuefactus ex ꝯsuetudine.⁊ si pmo mō in
telligat̄ casus i probatiōe correlarij ꝙ nō sequitur
q2 illi duo nō sunt similiter tpati oīo.nec oīo simi
liū cōplonū.Si vero.2°.mō itelligat̄ casus constat
ꝙ h ē v3 ꝙ vn⁹ citi⁹ fiat neut̄ vł eger nūc q̄ reliquū
nec ē vm̄ ꝙ nō hūit sue sanitat̄ equalē latitudinē
nec ē vm̄ in 4°.correlario ꝙ venus illoꝝ calefit in
3°.Illi vō nō.credo aūt vm̄ eē ꝙ duoꝝ corpoꝝ eius
dē etat̄ eque caloꝝ cū sint i medio ꝓprij tpamēti
stat vnū posse magis calefieri reliquo vtrisq3 i la
titudine ꝓprij tēperamēti remanētib⁹.⁊ sic ꝙ duo
rū taliū nō sūt equales latitudines sanitat̄ ⁊ pari
ter ꝙ p equalē ⁊ eque velocē calefactionē vnū ca
lefiet i.3°.reliquū vō nō.s3 illa duo nō sunt oīo eq̄
liter tpata. ¶ Quarta ꝯ° possibile ē dispōnē vene
nosā ex cōsuetudie nō venenosā fieri.Istud p3
de puella nutrita napello.sexta quarti ⁊ de mulie
re assuefacta iusqamo.qnto de simplici medicina
ex hoc sequit̄ ꝙ nō repugnat p paulatinā assebfac
tionē aliquā dispōnē istic subito acqsitā mortiferā
fieri stāte cū latitudine sanitat̄ vt p3 de tali ꝓpeta
te ita venenosa.nā puella illa i tm̄ fuit venenosa vt
cū ea cocūtes interficerent̄ ⁊ nō approximaret ei
gallina. ¶ Ex hijs duobus iferunt aliq ꝙ p paula
tinā assuefactionē corp⁹ tpatū posset calefieri vsq3
ad quartū gradū eo stāte i latitudine sanitat̄ q2 ñ
plus repugnat sanitati ⁊ vite hūane cōplo calida
i quarto q̄ dispositio venenosa.igit̄ si.hec secūda
p assuefactionē posset fieri stās cū latitudine sani
tatis sequit̄ ꝙ parit̄ illa cōplo.Ego aūt puto cor
relariū nō seq ex cōplexiōe.nā l3 ꝓprietas occulta
venenosa q̄ maiori pti hoīm stat cū latitudie sani
tat̄ tñ nec ꝓprietas nō necessario remou3 mēsurā
ꝓmaꝝqualitatū cōuenietiū humane spēi.s3 calidi
tas quarti gradus excludit ex toto mēsurā quali
tatū ꝓmaꝝ necessariꝫ p salute vel vita humana.
¶ Quinta conclusio. Non quaꝝl3 rerū nālium
frequens vsus reddit corpa cōsueta ad illaꝝ occur
sum facilius ⁊ cū minori nocumēto tollerandum
primo patet vbi frequens vsus reddit corpora cō
sueta esset in repente ⁊ in multis euacuādo aut i
plendo aut aliter alterando.2°.p3 vbi iste frequēs
vsus eēt ad res de se multū nociuas ⁊ mltū vtut̄ ꝓ
stratiuas ⁊ h⁰ idē p3 ex ga.i li°.de assuefactiōe ca°
quarto in fine ga.sic dicentis.Exerceri qdē vnū
quēq3 exposuimus nō vtiq3 sine terminis ⁊ men
suris cōgruis amplius intendentem exercitia vt
dissoluatur vtus.Ita aūt ⁊ cibis ⁊ potib⁹ vigilijs
⁊ venereis ēt cōgrua mēsura vti n3 minuent̄ qui
dē neq3 addentis fieri excellentie quod dissoluūt
virtutes defectus uero prohibēt tantum a pfecta
vtilitate.Ex hijs formetur ratio hoc modo ex illi⁹
exercitij frequenti vsu non redditur corpus prepa
ratū ad facilius tollerandum occursum fortis ex
ercitij quo virtus dissoluitur sed ex vsu nimij exer
cicij corpus dissoluitur.ergo ex eius frequēti vsu
non redditur corpus paratum ad eius impressio
nem facilius tollerandam.Maior est clara ⁊ mi
nor colligitur ex hoc textu ga.Ex quo sequitur ꝙ
afforismus non est vlter intelligendus.⁊ ideo di
xit ypo.consueuerunt per quod verbum denotat
veritatem vt in pluribus. ¶ Sexta cōclusio oēs
res non naturales non multum a temperamento
recedentes possunt per paulatinam assuefactionē
ad earum vsum fieri minus nociue q̄ essent si sine
consuetudine occurrent h sit pro mente gal.in
comento cum dixit se de omni consuetudine esse
dicturum.s.secundum genera rerum non natura
lium.⁊ hoc voluit in auctoritate superius posita
ex galieno captulo primo de vi assuefactionis.
¶ Nota tñ modernos doctores fere omnes velle
ꝙ ex frequenti occursu ad quācq̄ rem acquiritur
proprietas occulta merito cuius corpus facilius
tollerat huiusmodi rei occursum q̄ si non fuisset
consueta.Sed ego non video hanc fuisse galieni
mentem.Et ideo hunc alium modum tenui.
¶ Septima conclusio.Non solum ad rerum nō
naturalium occursum facilius tollerandi corpus
ex frequenti occursu disponitur sed reru3 inequa
lium.Nam ex vsu talium per interius corpus ac
quirit vel modum substantie vel mixtionis vel cō
plexionem merito cuius in illam facilius agit tan
q̄ cibum eam transmutando vt patet in medicina
libus cibis.Ideo minus ab istis transmutantur tā
q̄ a medicinis ⁊ ob hanc causam in lōgis morbis
medicinas transmutamus ⁊ non super vna statur
vt superius in argumentis parum tactum est.Ex
istis diligens intellectus soluet argumenta facta
ante oppositum que ego vt animus exerceatur in
soluta dimitto quare ⁊c.

Secundum multuz ⁊c. In
isto affo.ypo.itēdit tres ꝯ°nes.2.ibi pau
latī3 vō.3.ibi.Et ex alio.Prima ē medi

cus nõ dʒ euacuare aut replere corpus aut calefa cere aut infrigidare aut quõlʒ aliꝰ multũ mouere ꝛ repẽte.i. subito. pbaꝛ medicus nõ dʒ illud faceꝛ ꝙ ẽ fallax ꝛ nẽ inimicũ vl̃ pstratiuũ. ſʒ ita euacua re vel mouere vt pdiciꝛ ẽ fallax ꝛ nẽ inimicũ g̃ ꝛc. pña clara ẽ ꝛ minoꝛ poniꝛ i lra. ❡Nõ pꝛio ꝙ cũ ſanitas cõſiſtat i tpamẽto mẽbꝛoꝝ ꝛ ſpirituũ ꝛ hu moꝛũ. ꝛ nõ ſit poſſibile multũ ꝛ ſubito aut calefa cere vel replere ſine motu foꝛti alicuius illoꝝ a tpa mẽto. iõ tales mutatões ſemp ſunt cũ nõbili nocu mẽto. vñ nũq̃ʒ fit ſubito multa euacuatio cuiuſcũ qʒ rei qn idẽ cõiter multa ſpirituũ reſolutio cõco miteꝛ. ꝛ iõ illoꝝ receſſus a tpamẽto nũq̃ʒ autẽ fit multa ꝛ ſubita repletio qn multũ ſit de ſupfluo. ꝛ iõ virtus agrauaꝛ p receſſum a mediocritate i hu moꝛibus. aut ſupflitatibus. Si aũt corpꝰ ſit vehe mẽter calidũ ꝛ ſubito multũ ifrigideꝛ mlto magiſ infrigidanꝛ ſpũs q̃ʒ oʒ cũ ſint paſſibilioꝛes. ſi vo ſit frigidũ ꝛ calefiat multũ ꝛ ſubito mltũ diſſoluũ tur ſpũs ꝛ calefiũt. ꝛ iõ a tpamẽto recedũt. Non vꝛ igiꝛ poſſibile aliquã talẽ trãſmutatiõnẽ ſubitã circa coꝛpus humanũ facere ſine nõbili nocumẽto ꝛ hoc ẽ fallax ꝛ nẽ inimicũ. ❡Nõ ſecũdo ꝙ muta tionũ quedã ẽ regularis ꝛ quedã irregularis mõ ypo. itelligit hic nõ regulariter opãdo euacuare multũ ꝛ repẽte ſʒ irregulariꝛ pp euitare maius in pueniẽs fuerit qñqʒ a medico tales mutatiões et rõnabiliꝛ. qꝛ eligit hoc malũ pp maius euitãdũ vt in Synoca flotomat vſqʒ ad ſincopim vel in cau fone. ꝛ in ſynoca dat qñqʒ de aqua frigida i potu vſqʒ ad tremoꝛẽ. ꝛ qñqʒ infundit coꝛpus tandem in aqua frigida. Cõcluſio g̃ poſita itelligiꝛ regula riꝛ opãdo. ex qbus apparet ꝙ i coꝛpe iculpate ſa no. nulla talꝛ mutatio eſt faciẽda lʒ aliũ i ſano lapſo valde repleto. ꝛ rõ qꝛ in illo nõ ẽ diſpoſitio de ſui remotiõe tã foꝛtiꝛ indicãs vt inde ſit recipiẽdũ no cumẽtũ ſubite trãſmutatõis. ❡Tertio nõ ꝙ rõnabi liꝛ dꝛ repẽte qꝛ bñ põt regulariꝛ aliqd coꝛpus mul tũ repleri ꝛ multũ calefieri ꝛ multũ ifrigidari et multũ euacuari ſine nõbili nocumẽto vbi fiat pau latine. qꝛ vt pʒ intelligẽti nõ oʒ inde ſequi nocum ta vt ſupꝛa dixi ſi ſubito fiat. ❡Paulatim vero. po nit ſecũdã cõcluſionẽ certũ ẽ medicũ qñqʒ regu lariꝛ opãdo debere euacuare aut aliꝛ moueꝛ coꝛ pus paulatim. pbaꝛ. qꝛ qñqʒ coꝛpus ẽ mouendũ qñqʒ replẽdũ qñqʒ euacuãdũ vt melioꝛeꝛ ſanitaſ vel vt phibeaꝛ. futurus moꝛbꝰ vl̃ vt pñs remoue atur. ſʒ nõ eſt hoc regulariꝛ faciẽdũ ſubito. g̃ pau latim totũ pʒ. ❡Et ex alio. ❡Tertia cõcluſio nõ lʒ medicũ aliꝛ q̃ʒ paulatine mouere. aut alterare aut euacuare vel replere. vt de vna diſpõne coꝛpꝰ i aliã deducat ꝛ hoc regulariꝛ hoc pʒ ex duabꝰ cõ cluſionibus pcedẽtibꝰ. huic totali ſniẽ ſimilis col ligiꝛ tertia pꝛimi capitulo de ſuccurrẽdo accidenti bus q̃ pnoſticãtur egritudines.

## ❡ Hic ypo. innuit nobis.

Ga. hic tria facit pmo declarat cõcluſionẽ. 2°. ſecũ dã ibi. Que aũt. 3°. tertiã. Ibi i alio affo. dicit. pꝛio ypo. innuere ꝛ ſupponere tacite ꝙ oĩa q̃ ſunt pter naturã ſunt moleſta eo ꝙ ſanitas cõſiſtit in tpamẽ to. ꝛ iõ oĩa ducẽda ad vtilitatẽ i alterãdo vl̃ mouen do aut replẽdo vel euacuãdo qꝛ tpamẽtũ coꝛrum pũt ſũt moleſta ꝛ regulariꝛ nõ adminiſtrãda. De ſecũda dicit ꝙ illa q̃ ſiunt paulatim. aut replendo aut euacuãdo aut alijs pmutationibus ſunt bona ꝛ ſecura ꝛ nõ multũ a temperamẽto pmutant ꝛ ſunt magis cõſueta. i. cõſuetis vicina. De tertia di cit ꝙ in alio affo. dixit ꝙ oʒ ad icõſueta ſe trãſdu cere. ꝛ illo mõ intelligiꝛ cõcluſio tertia affo.ꝰ pñtis puta ꝙ de alio in aliud debet tranſduci coꝛpꝰ pau latine ꝛ non aliter. Aph. 52

## Omnia ſecundũ rõnem

O In iſto affo. vult ypo. iſtã cõcluſionẽ me dicũ faciẽtẽ oĩa ſm rõnẽ nõ oʒ ſtatim trã ſire ad alia medicinalia lʒ nõ eueniat illud tã cito ꝙ ſpabaꝛ rõnaliter debere euenire dũmõ maneãt eadẽ illa q̃ viſa ſunt a pꝛincipio. pcluſio. pbaꝛ me dico hoc mõ trãſeũte impediꝛ actio nature contra moꝛbum. ꝛ receditur a recta cura moꝛbi ergo hoc non eſt faciẽdũ. 6.° clara ꝛ aſſumptũ ſtatim decla rabitur. ❡Nõ pꝛimo ꝙ illum medicum dicimus facere oĩa ſm rõnẽ qui cognita ſpecie egritudinis et cã ꝛ vtute ꝛ cõſuetudine alijſqʒ partibꝰ pſpectꝭ applicat ea p cura q̃ ſunt applicãda vt diſpoſitio paſſi tollaꝛ ꝛ cũ dbita tẽpoꝛis mẽſura. ❡Nota ſe cundo ꝙ tũc dicimus euenire ſm rõnẽ qñ ad ope rationem ſequitur effectus quem rationabiꝛ medi cus ex apparentibꝰ idicat euenire. Cum nõ ita ac cidit vt iudicare habet rõnalis ꝛ pꝛudens medicꝰ tunc dicimus non euenire ſecundum rationem. ❡Nota tertio ꝙ in operibus medicoꝛum iudiciũ de futuris eſt iudicium arbitrarium quod non eſt oĩo neceſſariũ. ymo aliqñ cõtingit pꝛiũ ꝛ decipi ꝛ pꝛeſertim in tpe euentꝰ reꝝ. qꝛ certa mẽſura reſiſtẽ tie ꝛ moꝝ pticulariũ ñ põt limitate pꝑndi. ex quo pʒ ꝙ poſſibile ẽ medicũ facere ſm rõnẽ. ꝛ tñ non euenire ſm rõnẽ. qꝛ nõ fuerũt manifeſta ſigna ſi gnificantia limitate quãtitatẽ reſiſtentie cãe moꝛ bi vel moꝛbi. ꝛ iõ tardaꝛ effectus vltra iudiciũ me dici rõnalis. ❡Nõ. 4°. ꝙ tribus mõis ptingit trã ſire de vna medicina ad aliã quãtũ pꝑpoſito ptinet pmo de vna i pꝛiã vtualiꝛ. 2°. diuerſam i vigoꝛe. aut qꝛ ſit alterꝰ gradꝰ vl̃ mẽſure. 3°. in diuerſa ſpecifi ce lʒ ſimilis vigoꝛis ꝛ vtutꝭ vt ſũt ex.ª gra i caloꝛe camomilla. ꝛ ſticados ad pꝑpoſitũ maxĩe d pmis duobꝰ mõis itelligit ypo. nõ debere trãſiꝛ ad aliũ ſʒ vltimo mõ i eadẽ egritudine debemꝰ medicinaſ pmutare vt. 4.ª pmi ca°. pmo. ❡Nõ qnto rõnabi liꝛ dictũ eẽ manẽte eo qd viſum ẽ a pncipio. nã ſi p mutaꝛ idicatio aut vtꝰ aut moꝛbꝰ aut accidẽs tũc ẽt ſũt pmutãda remedia. ❡Sexto nõ ꝙ ſi a pnci pio appꝛoximamꝰ rõnabilia qualitercũqʒ i duobꝰ pmis mõis recedatur a pꝛimis remedijs recedeꝛ a cura recta ꝛ impeditur vtus cum medicamine pꝛopoꝛtionato. ꝛ ideo illud non eſt faciendum. cõ coꝛdia colligiꝛ pꝛima pꝛimi capitulo pmo.

¶ Sapientem non &c. Hic ẽ p̱io comentũ gal. secũdo additio cõstãtini. ibi secũda. trãsire. p̱ma i duas. p̱mo docet quõ nos hẽamus ad medicũ. secũdo dat cãm q̃re nõ dz medicus p̱mutare medicinã i cãu affo. ibi secũda. ¶ Sicut. n. ¶ Dicit primo q̃ nõ debemus infamare medicũ sapiẽtẽ si nõ sequit̃ effectus pro quo laborat. ¶ Sicut. n. ¶ Facit qd̃ dictũ ẽ di. q̃ sicut aqua facit suauiter effectum suũ penetrãdo lz ei nõ cito appareat ita medicus in morbis quoꝝ cãe sunt dure ad digerendũ non dz p̱mutarĩ medicamina si aliud nõ az q̃ꝫ qd̃ a principio q2. s. hic medicamina qbus vsus ẽ ẽm rõnez prepant mĩm occulte ⁊ tãdẽ p ea ad itẽtũ veniet sapiẽs ¶ Trãsire. ¶ Cõstãtinus facit quatuor primo ponit vnã distinctionẽ. secũdo exponit affo^m. tertio docet quare illa ps vltima additur. secũda ibi dixit igit̃. tertia ibi manẽte. Dicit p̱mo q̃ dupl'r cõtingit trãsire ad aliud. s. i qualitate vt si trãseamus de calido i friĩ aut quãtitate. s. ṽtute medicie eiusdẽ caliditatis vt si de calido i magis calidũ. dicit secũdo ypo. dixisse q̃ nullo istoꝝ mõꝝ dz fieri trãsitus de vna medicina in aliã. q2 hoc faciũt methoici siue empici. ⁊ nõ rõnales medici. De tertia dicit q̃ additur manẽte eo qd̃ visum ẽ a principio q2 si p̱muttet̃ egritudo vt de tertiana i quotidianã iuuanda sunt medicamina.

Quicunqz uẽtres &c. Iste afforism⁹ cũ suũ comẽtũ sunt clara ex dictis ⁊ notatis in affo. vigesimo huius pticule. ideo illuc recurrendum est.

In magnitudine uero &c. Hic ypo. ponit duas cõclusiones. ibi secũda. Senescere. p̱ma ẽ. decẽs ẽ iuuenẽ eẽ lõgũ corpe ⁊ nõ vtile. pbat̃ q2 p talẽ longitudinẽ corpus iuuenile reddit̃ decoꝝ siue pulcrum aspectu. ⁊ nõ ipedit̃ in suis opatiõibus ĝ aff^m statim patebit i lr̃a ⁊ i comẽto. ¶ Nõ p̱mo q̃ dupl'r dr̃ hũanũ corpus magnũ. vnõ mõ p̱prie q2 i trib⁹ dimẽsionib⁹ tẽperamẽtũ excedẽs. Secũdo modo cõiter q2 i longitudine sola. hic sumit̃ vtroqz mõ maxime tñ p̱mo mõ. ¶ Secũdo nõ q̃ hec magnitudo dr̃ decẽs. i. nõ remouẽs decorẽ rectitudinis qui decor i hoie attẽdit̃ magis q̃ꝫ in alijs aialibus vt possint recti⁹ celũ pspicere: ouidio dicẽte. Pronaqz cũ spectent aialia cetera terrã. Os hõi sublime õdit celũqz tueri Jussit ⁊ erectos ad sidera tollere vultus. Et boecio de cõsolatiõe vltimo met° Unica gen⁹ hoiũz celsuz leuat altius cacumẽ. Est hoc aũt pp plurimũ calorẽ in quãto ip̃m erigẽtez aut pp finẽ vt melius celũ ⁊ astra intueret̃. sz ga. 3° õ vtilitate pticulari ca° 4°. dicit poeticã hãc cãz tũ dixit opiari ãt pp h° recte stat̃ hoiem vt ad celũ p̱pte aspiciat dicẽdo ad celũ faciẽ hõini ṽtit cap laboriose ẽ q nũq̃ꝫ vidrit celi splẽdorẽ vocatũ piscẽ h naqz ⁊ si nollit tũ ad celũ sẽp aspicit. sz cã põnis recte ẽ rõne organoꝝ cruris ⁊ cosse cũ dorso i homine fuit q2 pp hãc cãm ẽ apt⁹ recte stare ⁊ sedere i qbus duobus sitibus optie manus exercet. ¶ Nõ tertio q̃ tal' magnitudo nõ ẽ isuauis iiuuenibus q2 eoꝝ virtus põt facilit̃ corpis onus ferre ¶ Nõ quarto q̃ q̃uis hec magnitudo est i iuuẽtute decẽs tñ hoc nõ est respectu mediocris sed respetu pui nec ẽ decẽs sicut magnitudo in qua p portõnat̃ longitudo alijs dimẽsionibus. Ex hoc sequit̃ hoiem ẽm nãm lapsuz duob⁹ diuersis lapsibus a tpamento min⁹ labi pfectionalit̃ q̃ꝫ si vno tñ laberet̃ ¶ Senescere. ¶ Tertia p°. magnitudo corpis i senib⁹ est grauis ⁊ peior corpis puitate. pbat̃ q2 ipsa plus grauat ṽtutẽ motiuã q̃ꝫ puitas cũ i senectute motiua ṽt⁹ sit debilitata ⁊ cũ hoc in flctit̃ eorũ dorsuz magis q̃ꝫ i minoribus. iõ fiũt in decẽtis figure. igit̃ ipsa ẽ ivtilis. ⁊ peior puitate. et itelligit̃ alijs partibus. ¶ Nõ primo q̃ hec corpa curuãtur q2 tãta ẽ corporis grauitas ⁊ virt⁹ adeo diminuta. vt vix tãtũ on⁹ ferre possit. 2°. q2 musculi i lõgis sunt graciliores debito ad ipsum rectum tenẽdo. Et iõ in senectute laxant̃. Ex hijs primo patet sensus quare magis flectunt̃ illi qui solum sunt longi q̃ꝫ qui sunt magni p̱prie loquendo. cã aũt quare ad antius flectuntur est onus pectoris ⁊ capitis cũ aliqua nãli curuitate colli ad antius ad melius onera portanda. huius autez aphi Cõcordia colligitur ab ysaac primo elementoꝝ.

¶ Magnitudo corporis &c. gal. primo exponit quedam vocabula ⁊ docet quid intelligit ypo. per magnitudinem corporis. 3°. verificat secundam ptem affo. ibi. 2°. ypo. aũt. ibi. 3°. hec n. dicit p̱mo q̃ magnitudo corporis dicitur procul dubio. ⁊ proprie dicitur de quantitate que egreditur tẽperamentum in longitudine latitudine ⁊ p funditate. Dicit. 2°. quo ad hanc partem q̃ si corpus excedat solum in longitudine homines consueuerunt talem vocare magnũ deberet tñ p̱prie dici lõgũ ⁊ nõ magnũ. dicit 3° q̃ si excedat i pfũditate ⁊ longitudine etiã solet vocari magnũ lz p̱pe dz dici grossum. ¶ Ypocras. Hic facit qd̃ dictũ ẽ di. q̃ ypo. nõ intẽdit̃ h de magnitudine hoc 3° mõ dicta vel p̱mo mõ. ⁊ rõ ẽ q2 ille nõ sunt moleste in senectute respectu puitat̃. ⁊ tñ i iuuẽtute sũt bone mõ hic loquit̃ de ea q̃ i senectute ẽ molesta. Et iõ solũ itellexit de longitudine. i qua certificauit suũ dictũ hic. ¶ Hoc eni ṽificat secũdã ptẽ affo. dicẽs q̃ hoc lõgũ i senectute torquet̃ ⁊ curuat̃ ⁊ gibosatur. ⁊ tale corpus vix ab hñte ip̃m portat̃. ⁊ illis q sunt tales i iuuẽtute tpe senectut̃ ꝫhunt̃ musculi maiores tenẽtes dorsuz rectũ ⁊ curuãtur versus antius nõ potẽtes põdus sustinere ⁊ peius stant i isto q̃ꝫ minores tpamẽto. dato q̃ vbi minores i curuarent̃ q2 eoꝝ musculi in grossicie non sunt ita p portionati oneri corporis.

¶ Et sic est finis secũde pticule ¶ Tertia de se est clara. Sequitur quarta.

¶ Pregnãtes

P Regnantes purgare si conuenit a 4^{ci}. mensib^9 vsq ad. 7^{m}. menses. minus vero has minora vo ꝛ seniora vereri oportet ¶ Ypo. in isto affo intēdit tres ꝯ̄es. ꝛ ita affo^9 diuidit in tres ptes. 2^a. ibi Minus vo. 3^a ibi. Minora vo ¶ Pria ꝯ^o est ista. si pregnātes debēt purgari magis conuenit eis purgatio inter 4. mensez ꝛ 7^m. ꝑ^o ar^e sic. in hoc tpe ex purgatōe min^9 incurrit pgnās pericl̄m aborsus ꝙ ꝛc. assu^m patebit i notatis ¶ Circa affoꝫ nō. pmo ꝙ pgnātes ꝓprie dicunt hntes in matrice aut fetū aut spma agens ad fet^9 gnātionē ¶ Nō 2^o. ꝙ grauida dr ꝓprie pgnans qñ pp fetus magnitudinē gūiter ꝛ ꝓ difficultate mouet. 3^o nō ꝙ purgare intelligitur ꝓprie cū me^{na} euacuāte exsoluēdo nā flōia potest fieri ēt in pmis pgnationis mensib^9. Nō 4^o. ꝙ dr si conuenit ad declarandū ꝙ nō leui cā sit purgan de sꝫ oꝫ forteꝫ cāꝫ iteruenire. ꝛ iō sensus ē iste. ꝙ si magna viget cā ad purgādū pgnatē. tūc maxie fieri oꝫ iter 4^m ꝛ 5^m. 5^o nō ꝙ i pregnāte pmū qd gnātur est secūdina ꝗ est continēs fetum. hec aūt secundina alligat matrici p pia ligamēta que oriunt a capitib^9 venaꝝ matricis ꝗ liga^{ta} vocant cotillidones. Ista ꝗ ligamēta in pmis mensibus valde tenella exñtia ex leui cā rūpūtur. in fine vo qñ fetus appropiquat maturitati illa ligamenta ꝛ si sint inter se duriora ꝙ ante tñ minus fortiter adherēt matrici qꝛ hūidum viscosū p qd adherebāt est consūptū. ꝛ iō a leui cā sepant a matrice. ꝗ farmaco exsoluēte faciēte forte agitationē ꝛ muliere forte conatū faciente ad egerendū taꝫ in pris mensib^9 ꝙ in vltis faciliter frāgunt vel a matrice sepantur ista ligamenta. Et ad hec ꝛ uo seqt aborsus. In medijs aūt mensib^9 ista ligamēta non sit tenella nec adeo paucificata est hūiditas eorū viscosa vt facilr a matrice separētur. ꝛ iō nō facilr ita abortiūt ex cāis dictis. ꝛ sic pꝫ vificatio ꝯ̄nis 6^o. nō ꝙ li. a. ꝛ li. vsq pñt teneri exclusiue ꝛ inclusiue vel vn^9 illoꝝ exclusiue reliqu^9 iclusiue. si teneātur vtriq exclusiue tūc sensus erit ꝙ purgāi debēt in 5. ꝛ 6^o. tm. si teneātur inclusiue tūc sensus erit ꝙ purgari pñt in. 4. ꝛ in. 5. 6. ꝛ. 7 ¶ Si vo vn^9 illoꝝ iminorū teneat inclusiue. alius exclusiue pꝫ qūo duobus mōis pōt intelligi. Videt aūt Auic. tenere istos termios iclusiue. 2 i. tertij. cap. d ꝯseruatiōe ēbrionis ꝛ cautella ab aborsu vbi dix Et farmacū qd soluit est de sū^a. illarū cāꝝ. s. faciē tiū aborsum. qr oꝫ ꝙ caueatur eius dispō āte mēsem 4^m. ꝛ post 7^m. 7^o. nō ꝙ licet i hoc tpe cōcedatur tñ hoc est cū forti indicatiōe ad oppo^m. ꝛ iō qñcunq fiet talis opatio non ē regularis sed coacta. ¶ Minus vo. 2^a ꝯ^o. affoi est ista ¶ Pregnātes sit minus purgande nō pregnātib^9. ꝑ^o. ꝓbat. sic. iste ex purgatiōe maiora pñt icurrere nocumēta ꝙ nō pgnātes alioꝝ supposita pitate. nā iste incurrūt piculū aborsus vt est dictū sup. ꝛ ad aborsum plura alia nocumēta sequūtur. hec aūt nocumenta non sunt in non pregnātib^9. ¶ Circa ꝯ^o nē nota primo ꝙ hec cōclusio pōt pluribus mōis intelligi. vno mō qꝛ rari^9 sunt purgāde. 2^o qꝛ cū minus forti medicina. 3^o qꝛ fortior cā ad eas purgādas est expectāda ꝛ qūolibet istoꝝ modorū ē va. 2^o nota ꝙ istud intelligit alijs parib^9. nā ex cā staret aliquā pgnantē certa nō pregnāte magis esse euacuandā. 3^o nō ꝙ per ly has qdā intelligūt absolute de oibus pregnantib^9. quidā vero d pregnantibus a 4^o. in 7^m. ꝛ vterq sensus est verus. Minora vo. 3^a. ꝯ^o est ista. purgatio cū farmaco est verenda in pgnantib^9 minori spacio ꝙ vsꝫ ad 4^m mensem aut maiori ꝙ vsq ad 7^m. ꝓbat ꝯ^o. qꝛ in istis tpibus ex farmaco soluente magnū incurrunt piculū aborsus. Cā istā cōclusionē verificās sumit in notatis pme pcliōnis. ꝛ tu collige ¶ Nō pmo ꝙ ligamenta dicta quib^9 fetus alligat matrici silātur ligamētis qbus fructus ab arborib^9 pēdēt mō expientia notat ꝙ cōcussa arbor i prin^o multi fructus cadūt cū sit valde noui. Et silr qñ maturātur maxie maturi cadūt qd euenit ex simili cā illi que dicta est de fractura cotillidonū in matrice. ¶ Ex hijs qdam inferūtur notāda. prīmū ꝙ a 4^o mense vsq ad 7^m. maius est periculū in aborsu ꝙ ante 4^m. qꝛ fortiores sit cotillidones ꝛ maiora inde sequūtur accñtia. vnde magis piclitāt ꝙ si añ abortiant sm ꝙ lꝫ in cuatione p farmacū sit mai^9 piculū de aborsu in tribus pris mensib^9. nō tñ oꝫ ita de flōia. nam in flōia non oꝫ ita fieri cōmotionē ꝛ agitationē cotilidonū nisi forte a fetu carēte nutrimento. ꝛ iō in pris mensib^9 qꝛ paucīori indiget nutrimēto fetus minus piculosa est flōia. vt infra dicet: Quare aūt aborsus 4^i mensis est periculosior ꝓ matrice ꝙ qnti āt sexti aut septimi dicetur infra. Cōcordia vo affoi colligit ab Auic. loco ꝯ allegato. ꝛ est vtilis vt pꝫ i pctica.

H Is uerbis. Ypo. Gal. in cōmēto facit tria. Primo verificat affōm p cām ponendo quandā silitudinē ad ꝓpositū. 2^o ostendit qr dicit si ꝯuenit. 3^o exponit istum terminū purgare. ibi 2^a Nō autē oēs. ibi 3^a Cum aūt y. De pria pte dicit ꝙ ligamēta qbus fetus alligat matrici similātur ligamētis fructuū ad arbores. ꝛ qꝛ in fructib^9 nouiter natis sūt illa mollia facilr frangunt. vnde ex leui cā sicut ex vēto plurimi fructus cadunt. In fructib^9 autē maturis ligamēta ab arbore separātur sine alia cā extranea in medio tpe hec ligamēta sit fortissia. ita intelligatur de ligamētis fetus. Et iō in pricipio pgnationis ex oī leui cā corrūpunt dūmō illa sit cā agitatiōis. Et ita ex ira exercitio inanitione ꝛ alijs cāis quas in cōmento vide. in medio tpe sunt hec fortiora. ꝛ iō mulieres fortiores patiūtur motus sine nocumēto fetus in vltis mensib^9 fetus ē grauis ꝛ ligamēta sit exsiccata ꝛ facilr a matrice separabilia. Et hec est cā quare Ypo. dixit pñtem affōm ¶ De parte scda dicit ꝙ non oēs pgnātes sunt purgāde licet in eis aliq essent mali humores

Et iō addidit. si cōuenit. hoc autē est si hūores fuerit mobiles ⁊ furiosi aliquoꝝ 4$^{or}$. modoꝝ qui positi sunt sup affo. 22° pᵉ pticule ita ꝙ due reqrūtur ꝯditiões. vna ꝙ humores sint mobiles ⁊ possint farmaco euacuari. 2ᵃ ꝙ sint aliquo illoꝝ mōꝝ furiosi: Sꝫ si humores fuerint qeti nō oꝫ ꝑ farmacū inqetare eos qꝛ nocumenta essent maiora iuuamentis ⁊ hic ꝯcordat cū dictꝭ Ypo. alibi ꝙ siqs vlt purgare mēbra apāta nō purget i initio: qꝛ morbi nō sī maturi ⁊ ꝯuertibilis farmacie: imo. sana mēbra q̄ morbo repugnabant exibi° farmaco in tali casu debilitanē: ⁊ iō isti humoreſ in ꝑgnante nō essent euacuādi cū nō sint mobiles ad sensuꝫ datū de pte 3ᵃ. dicit ꝙ Ypo. ꝑ dari farmaciā. i. purgari itelligit de ea q̄ aut educit superius vomitu aut inferius per secessuꝫ nec est oportunum amplius repetere dicta in alijs. 2.

IN farmacijs talia educere oꝫ ex corpe q̄lia ex sponte ⁊c. Ypo. in isto affo. intendit duas ꝯclusiões: ⁊ scdaꝫ ponit. ibi. ¶Que vero ꝯtrarie. ¶Prima ꝯ° ē ista Medic⁹ recte opans oꝫ cū farmaco tales humoreſ euacuare: quales si a nā euacuarenē eoꝝ euacuatio eēt vtilis. ꝓbaē qꝛ tales humores euacuando: Cōfert euacuatio ⁊ bn̄ ferē: ġ tales euacuare oꝫ ꝯᵃ no. ex dictꝭ in 2°. affō pᵉ pticule: Et aᵐ pꝫ: qꝛ si istoꝝ euacuatio cōferret a nā facta seqē ꝙ si silis fieret ab arte iteꝝ ꝯfert. ¶Circa affoᵐ nō pᵒ. ꝙ ꝑ farmacios debemus intelligere oēs medicinas exsoluēdo aptas euacuare sine vomitu siue secessu lꝫ affo⁹ ēt eēt verus si ampliareē ad oēm modū euacuatiōis vt dicit affō 2° pticule pᵉ. ⁊ in ꝯ$^{to}$. ¶Nō 2° ꝙ ꝑ talia ⁊ qualia nō tm̄ intelligim⁹ humores peccātes in quali spāli: imo oēs ēt in gnāli peccātes in quali qꝛ nociuos sensus iᵉ ꝯclusiōis ē ꝙ ꝑ farmacū medic° euacuans oꝫ euacuare humores ita peccātes: ꝙ si ipsi a nā euacuarenē eoꝝ euacuatio esset vtilis. ¶Nō 3° ꝙ ꝑ spōte eueniētes intelligit Ypo. oēs humores a nā euacuatos sine adiutorio extrinseco. vt pꝫ ꝑ Galīn in ꝯ$^{to}$: ⁊ iō non bn̄ exponūt q dicūt solū intelligi de illis q euacuanē a nā recte ⁊ nālr nō sinthoma$^{ce}$ opantꝭ. Nā qualr̄cūqꝫ fiat euacuatio a nā humoꝝ peccantiū q̄ sit vtilis coꝝ euacuatio: si ab arte fieret alijs deductꝭ eēt vtilis. 4° nōꝙ nā in euacuatiōe humoꝝ qn̄ꝫ euacuat tātū nociuuꝫ humorem: qn̄ꝫ vero nā stimulata a nociuo humore: ita irritatur: ut ēt bonos euacuet. Cōtingit āt h̄ dr̄ia: qꝛ nā qn̄ꝫ dominaē humori ipꝫ digerendo ⁊ sepando ⁊ qn̄ ita ē nō euacuat eū ante digestionē ⁊ spationē ⁊ tūc ptiꝫ qꝛ stimulaē insurgit ad humorē pellenduꝫ ptiꝫ qꝛ ꝯueniūt insurgit ꝓpor° inter virtuteꝫ expulsiuā ⁊ māꝫ vt sepe dictū ē supra ⁊ talis euacuatio ē laudabilis: qn̄ꝫ āt nā nō vincēte humorem in digerēdo humorē tā malignuꝫ vt eius impressionē mēbra nō tollerent qn̄ insurgit vehemēē virtutꝭ conat⁹ ad expellēdū. ⁊ hoc loquendo de virtute naturali expulsiua: Et ideo tūc ante sepationē ⁊ anteq̄ȝ talis debita ꝓpor° insurgat nā conaē vltimate malū humorē expellere ⁊ tūc pellit malū ⁊ bonū secū mixtū: ⁊ iō plurime tales sunt malū signū vt dicit in ꝯ$^{to}$. Medici ġ istas hoc 2° factas a natura anteq̄ȝ talē ꝯueniēs ꝓpor° iter virtutē expulsiuā ⁊ humorē interueniat vocāt sinthoma$^{ces}$. qꝛ natura has facit pp sinthoᵃ vl̄ accńs malum. nō ꝑpter ꝯuenienteꝫ ꝓportioneꝫ acqsitam reliquas āt euacuatiões ⁊ si ēt in illis faciēdis cōcurrat aliqua lesio: vt in cretica expulsiōe vocant nāles: qꝛ magis videē virt⁹ moueri pp debitā proportionē acqsitā q̄ȝ pp lesionē cū seruet bonitateꝫ ordinis ⁊ sepet ꝑus nociuuꝫ a benig°. ꝓpie tn̄ ille debent dici naturales pure in qbus nō ꝯcurrit ꝑter nālis ipressio tq̄ȝ cā vt in expulsiōe nāliū superfluitatꝭ pᵉ. ⁊ 2ᵉ ⁊ 3ᵉ digestiōis i corpe iculpate sano ¶Ex quo pꝫ euacuationū a nā factaꝝ quasdam fieri sine ꝯcursu lesiōis vel pternālis dispositiōis quasdā cū tali ꝯcursu determinate ⁊ auertēte nā a ꝯueniēti mō opatōis ⁊ iste dicunē sinthomatice q̄dā fiūt cū tali ꝯcursu nō tn̄ impediēte nāꝫ a debito° euacuatiōis ⁊ de oībus verificaē affo⁹ vt dixi supra. ¶Nō 5°. ꝙ aliqua sinthoma$^{ca}$ euacuatio qn̄ꝫ ꝯfert. qꝛ iā ⁊ si nā nō pellat solū malū humorē tn̄ in ea multo magis ē iuuamētū ꝑ euacuationē nociui q̄ȝ sit iuuamētū ꝑ euacuationē iuuamēti. 6°. nō iuxta illud ꝙ in ꝯmento dicit ꝙ Ypo. in hoc affo° loqē de spōtanea euacuatiōe innuēs ꝙ medicus in ope suo oꝫ imitari nāꝫ nālr opāteꝫ cū agit regulariter. s. facere opa opibus nē silia ⁊ itelligo ꝙ si in aliqua spē opationū nā opaē nālr nō victa a re preternāꝫ: ⁊ medicus vel codē corpe ex aliq° casu debeat opationē silis spēi facere tūc oꝫ in hoc seq nāꝫ. i. sileꝫ opationē facere q̄ȝto magis pōt opatiōi nē nālr opantis qn̄ talē facit. verbi gra. si medicus debet sanguinē euacuare i muliere ꝑ retentionē mēstruoꝝ Si pōt oꝫ illū euacuare ꝑ mēstrua ꝓuocādo nisi fuerit impediēs similr si oꝫ purgare paciēteꝫ 3ᵃnaꝫ puram: ꝯtinuam pp h⁹ morbi māꝫ: qꝛ scit ꝙ si nā hāc purgationē faceret nō victa a re pternāꝫ euacuaret colerā rubeā vt ē visuꝫ in crisibus laudabilibus ⁊ euacuaret eā p⁹ q̄ȝ digesta eēt: iō medicus cū videt op⁹ eē sua euacuatiōe oꝫ euacuare colerā ⁊ digāꝫ. Sūt āt aliq ꝙ ꝑ imitari nāꝫ itelligūt opari ita vt ꝯferat nē: aut agēdo: aut desistēdo: sed sine dubio hec nō ē mēs Ga. in ꝯmēto: hic nec in pticula pᵉ. ⁊ verbū imitādi sigt silitudinem opationū. ¶Nō 7°. ꝙ licet habeamus regulā qn̄ debemus imitari nām in euacuatiōe tn̄ iudiciū de imitatōe. qn̄ꝫ decipit nos vt in ꝯmēto dicit: ⁊ iō facta opatiōe ad certificāduꝫ vtꝝ bn̄ opati fuerim⁹ an nō: oꝫ ꝯsiderare duo que Ypo. tetigit in sequēti affo° ⁊ in 2° pᵉ. s. ꝯferentiā ⁊ bonā tollerātiā: qbus apparentib⁹ certificaē bonitas opatiōis. sed si ꝯtraria apparēt. s. mala tolerātia: ⁊ deteriora°: tūc ē signū erroris in aliqua ꝯditionū reqsitaꝝ ad bonitatē euacuatiōis: q̄ sūt q̄ntitas loc⁹: ⁊ tps. ¶Que vero ꝯtraria. 2ᵃ ꝯ°. affo⁹ ē ista: Medic⁹ recte opās oꝫ dimittere euacuare

humores qui ꝯtrario mō se hñt ꝙ iā dicti. s. illos quos si nā euacuaret eoꝝ euacuatio cū eēt vtilis ꝓbaẜ q2 si non dimittat imo illos euacuaret infirmus male tollerabit ⁊ nō ꝓferret euacuatio. ergo dꝫ dimittere. ¶ Circa partē no. pᵒ. ꝙ hec ꝯᵒ 2ᵉˢ hꝫ sensū: vnus ē dict⁹. 2ᵒ dicit ꝙ ē vt itelligaẜ. ꝙ si nā facit euacuationē humoꝝ q̄ non sit vtilis. Medicus dꝫ istā euacuationē sistere ⁊ quietare ⁊ vterqꝫ sensus ē verus: Sꝫ pm⁹ ē de intētione y. ¶ Nō 2ᵒ ꝙ quenadmodū dictū est nā stimulata ⁊ sintochᶜᵉ operās alñ ꝓfert sꝫ raro: ⁊ iō ēt medicus qñqꝫ irregulariter hāc operationeꝫ imitando euacuat ante digestionem ⁊ confert vt est dictum supra de materia furiosa.

Queraẜ vtrū medicus debeat imitari nām ⁊ arguitur primo ꝙ non p hoc ꝙ natura euacuante nō dꝫ medicus euacuare vt supra illo affoꝛismo 2ᵒ pᵉ particule: Ea quorum crisis fit: ğ nō tunc dꝫ imitari nāꝫ 2ᵒ sic qñ nā nō mouet dꝫ medicus mouere vt pᵃ 4ⁱ caᵒ. de cura putridarū in generali: ğ nō imitaẜ nāꝫ. ¶ Ad oppoᵐ ē Ga. in ꝯmento in qōne sunt duo mōi dicēdi: vnus hāc ponēdo distinctionē medicū imitari nāꝫ pōt itelligi duobus modis vno° ita operari vt operaẜ nā ⁊ hocᵒ nō sēper medicus dꝫ imitari nām. 2ᵒᵒ dꝫ imitari nām. i. agere ita vt nature ꝓferat vel dimittere actionē vt nē ꝓferat ⁊ hoc mō sp medicus dꝫ imitari nāꝫ ⁊ pꝫ ꝙ tūc arᵗᵃ nō ꝓcedūt. 2⁹ mo⁹ rñdēdi ē ꝙ medicū imitari nāꝫ intelligiẜ duobus modis vno modo ꝙ ita opereẜ: vt operaẜ natura in illo corpore circa qȯ agit medicus ⁊ hoc modo non semper Medicus debet imitari naturam. Nā qñ nā euacuat sufficiēter nō dꝫ medicū euacuare ⁊ qñ ñ euacuat dꝫ euacuare vt dicūt arᵗᵃ scā 2ᵒᵒ pōt intelligi ꝙ medicus debēs aliq̄ operationē exercere ēē corp⁹ faciat: ⁊ similē opationē illi: quā in spē illa facit nā: qñ ē potens optime opari operationē eiusdē spēi in casu simili. vbi ğ. medic⁹ qñ dꝫ euacuare interioꝛa: dꝫ ꝙ euacuet sicut faceret nā ñl̄r euacuās in terciana: q2 colerā ⁊ qñ mā ē digtā ⁊ hoc intēdit Ga. ¶ Ad arᵗᵐ. Ad pᵐ ꝯcedo aāᵐ: ⁊ nego ꝙ dꝫ imitari nāꝫ mō dcō. Nā tūc ñ ē oportunū medicū euacuare in illo corꝛ: ⁊ iō nō dꝫ ꝙ imiteẜ nāꝫ imo eā dimittat ⁊ non ipediat: sꝫ qñ dꝫ euacuare tūc bñ facit operationē similē operationi ꝙ alñ facit nā recte operās. ¶ Ad 2ᵐ diciẜ ꝙ si nā nō mouet digtā mā q̄ medic⁹ dꝫ euacuare ⁊ euacuādo imitaẜ nāꝫ qua nā in euacuādo i febꝛe māꝫ euacuat qñ digtā ē: ⁊ ita facit tūc medicus.

¶ Dubitaẜ 2ᵒ. vtꝝ medic⁹ dꝫ imitari naturaꝫ sinthoᶜᵉ operātꝫ ⁊ sine argumētꝫ dicit ꝙ sic alñ irregulariter nō āt regulariter. ⁊ in hoc maxie miroꝛ modū quorūdā doctoꝝ: Nā i ꝓcedēti dubio dicūt ꝙ imitari naturā ad sensū ga. nō ē ita operari vt operaẜ natura: sꝫ ita operari vt ꝓferat nē deinde in hᵒ dubio rñdet ponēdo duas distintiones: pᵃ sinthoᶜᵃ operatio vt ꝓferat nature aliqua est simpl̄r talis i qua plus iuuamētꝫ ꝙ nocumēti euacuaẜ. Aliqua ē fm qd sinthoᶜᵃ i qua plus de nocumēto euacuatur. 2ᵃ distinctio medic⁹ pōt dupl̄r imitari naturā vno⁹ regl̄r. alio mō coacte: Tūc sūt due ꝯclusiōes Nūqꝫ medic⁹ dꝫ regl̄r imitari naturā sinthomᶜᵉ opātꝫ: pꝫ q2 i tali opatiōe ē fortꝫ idicatio ad oppoᵐ 2ᵃ ꝯᵒ alñ coacte dꝫ medic⁹ talē opationē imitari: ꝓbaẜ q2 qñꝫ ñ obstāte notabili nocumēto: tñ iuuamētū ē mai⁹ ita operādo: ⁊ hoc facit medic⁹ q̄ do euacuat furiosam materiam añ digōneꝫ. Ego aūt puto istā rñsionē esse bonā sꝫ ipsi ꝯñr nō dicūt ad ꝓcedētia. Et arᵒ. ꝙ medicus dꝫ irregl̄r imitari naturā q̄tūcūqꝫ sinthomatice operātē. Nā medic⁹ dꝫ ita agere vt tali natura ꝓferet sed hoc ē imitari naturā: pꝫ ğ ꝙ ipsi nō seruāt pōneꝫ. 3ᵐ dubium vtrū oīs euacuatio sinthomatica sit cohibenda ⁊ sine argumēto dr̄ ꝙ aliqua sic: vt qñ per eā caderet virtus ⁊ multū de iuuatiuo educereẜ ⁊ spes esset ea cohibita v̄tutē posse vincere: 2ᵃ ꝯᵒ nō oīs taẜ ē cohibēda pꝫ prima in nō simpliciter sinthomatica patet 2ᵒ in casu in quo infirmus oīo sit moriturus pꝫ 3ᵒ. in casu i quo materia eēt venenosa quā ante digestionem natura pelleret.

¶ **Spontanea.** Ga. i ꝯᵗᵒ isto duo facit pᵒ exponit affoᵐ 2ᵒ determinat de diuersitate euacuationis a corre ibi. secunda. De cuius diuersitate Prima in tres. In pᵒ exponit illum terminum sponte. scdo ponit vnā distictionē de spōtaneis euacuationib⁹ 3ᵒ. ponit affoⁱ sententiā. 2ᵃ ibi: alñ facit: ibi: 3ᵃ vnde y po. innuit: de pᵒ dicit ꝙ spōtaneā euacuationem debemus intelligere oēm illā q̄ fit a nā sine adiutorio medici qȯ est intelligēdū ēt sine ꝯcursu spāli alicuius extrinsece cause: de parte 2ᵃ dicit q̄ ista sponte educta duob⁹ modis educunẜ: aut. n. educunẜ a nā q̄ tantū euacuat humores nociuos: aut hoc euenit q2 humoꝛ est ita mortifisfatiu⁹ vel male qualitatꝫ impressiū⁹ ꝙ vasa ipsū ꝯtinere nō possūt ⁊ iō ipsū expellūt ēt ante maturationē sil̄ ēt bonū expellēdo ⁊ si nā nō solū euacuat nociuos humores tūc eucuatio iuuat: Si vero euacuat ꝓpter accidētia ipsam nām stimulātia nō ē bonū signū: q2 significat māꝫ malignā minus stimulātꝫ virtutꝫ: de parte 3ᵃ dicit ꝙ y. innuit nos debere seq actionem nature: Et ideo dixit: dꝫ ꝙ i moꝛbo purgentur ea q̄ sūt spōtanee. i. si nā educerenẜ eēt vtiliter euacuata: ⁊ hoc idē magis vnil̄r innuit in supioꝛib⁹ i 2. affoᵒ vbi dixit: Sic ⁊ inanitio ⁊c. sꝫ h spāl̄r loqutur de purgatione ⁊ hoc ex dictꝫ in affoᵒ. habetꝫ qd sit intelligendū per medicū imitari nām: de cuius diuersitatꝫ Ga. in ista parte disputat de diuersitate euacuationū: ⁊ diuidiẜ in duas. pᵃ ponit vnam distinctionē de mōis euacuationū. 2ᵒ ponit signa p que cognoscimus qualis humoꝛ est euacuandus ibi: 2ᵃ que possunt intelligi. pᵃ diuidiẜ in 4ᵒʳ pᵒ. ponit intentū: 2ᵒ ponit distinctionē euacuationū cū farmaco. 3ᵒ ōnt diuersitatē purgatiōis vl̄is cū farmaco ⁊ quorundā alioꝝ 4ᵒ. Cōcludit intentioneꝫ ypo. ibi 2ᵃ alñ h farmacia: ibi: 3ᵃ hijs. n. vero ibi 4ᵃ palā ğ. de pᵒ dicit ꝙ ipse ē ꝓ posse disputaturus de diuersitate euacuationū ꝓvt ad medicos pertinꝫ

hoc debēt artificiāl facere. dicit 2°. q farmacū aut euacuat ab vno determinato mēbro: sic eua° a ca/pite tm̄ cū caputpurgio: aut euacuatio a pectore vt in diuersis mōis sputoꝝ aut ꝯcauo vētris vt cū cauterio aquā ydropicoꝝ educēt aut euacuādo p viā vrine superfluitat in vijs renū exñtez. de 3ª dicit q euacuationib⁹ nō tm̄ corp⁹ purgat equal'r. s. cū farmaco: q2 nō idē humores p vnū farmacū q per aliū euacuant: ꝛ ita oio oēs humores p farmacuz sil' euacuant: sicut fit in qbusdā alijs euacuationi/bus vbiḡ. s. oia fluxu sanguis. s. emoroydaꝝ aut nasi aut p istos oēs 4ᵒʳ humores educūtur: sicut sil' i venis iueniunt ꝛ sil'r dicēdū de euacuatiōe facienda p exercitia calefactiões: fricatiões balnea aque dulcis aut balnea vini aut sulphuris aut picis ac/tual'r humida aut ciboꝝ abstinētia q2 oia ista eq̄l'r purgāt q2 oēs hūores. Nā siqs istas euacuatiões expi' inueniet vnā nō multū ab alia differre in euacuādo s3 q̄lz oēs humores educit: s3 in purgatiōe fluxus aut vomit⁹ videt inter vnuz ꝛ aliū magna dĩa q2 vnū euacuat qñz tm̄ colerā reliquū qñz tm̄ flegma. Ex hoc collige q euacuationū q̄dā ē vl'is q2 a toto cor' euacuat: ꝛ hoc° euacuatio p farmacū qñz ē vl'is: Alia vo dr̄ vl'is totū corp⁹ euacuās vl'r ꝛ eq̄l'r q2 q° ad oēs humores: ꝛ in hoc dr̄t euacuatio p farmacū ab euacuatiōib⁹ q̄s hic y. noīat. de 4ª pte dicit q palā ē de qb⁹ euacuatiōib⁹ dixit y. q2 d euacuatiōib⁹ cū farmaco: q̄ nō totū corp⁹ purgāt eq̄l'r s3 tñ idē itellexit i oīb⁹ euacuatiōib⁹. Nā intētio vna ē q debēt purgari nociui humores corpori dñantes tu h° limita s3 modū dcm̄ i 2ª p' pti/cule: q̄ possūt itelligi. Hic ponit signa humoꝝ euacuādoꝝ: ꝛ diuidit in 4ᵒʳ p° ponit in gñe illa a qb⁹ spāles significatiões sumunt. In 2° ponit vni⁹ cuiusq3 3ᵐ humoꝝ spālia signa: 3° addit q̄dā i gñali adiuuātia ad significādū. 4ᵒʳ enumerat euacuationes spōtaneas quasdā in qbusdā morbis iuuantes nos remittēdo ad alia: ibi scd'a. Si.n.cut: ibi: 3ª Adiuuāt ad hoc: ibi. 4ª. De spōtaneis: de pª dicit q humores peccātes ꝛ corpi dñantes pñt itelligi ex appētib⁹ in superficie corpis: 2°. ex qualitatib⁹ sensibilib⁹: 3° ex accñtib⁹: 4° ex tpib⁹ anni: 5°. ex regionib⁹: 6° ex etatib⁹: 7°. ex ꝯplexiōib⁹ aeris: 8° ex nā i. ꝯplexiōe infirmi: 9°. ex sua dieta: ꝛ mōi qb⁹ hec significāt: patēt: s3 inferius declarabit: Si.n.cutis: nūc ponit spālia signa humoꝝ ꝛ diuidit in tres ptes. P° ponit signa dñij colere rubee: 2ª signa do/minij mlie: 3ª signa dñij flat: ibi: 2ª. q āt de colera ibi: 3ª. Sil'r ēt de flāte intelligas: De pª istaꝝ ponit signa significātia dñiuz colere: ꝛ p3 addēdo q q2 inuestigatio. ē fallax cū pfecti medici errent iudicādo aliqd ex toto sic̄ q nō ē: Et p ꝯñs talē opōnez fieri debere cū nō debeat: iō fuit oportunū aliqua signa sequētia euacuatiōez ponere. p q̄ cognoscere mus vtrū euacuatio bona fuerit an nō: ꝛ sunt ꝯse/rentia: ꝛ bñ tollerātia: qbus stati post dicit: de pte 2ª. dicit q sicut ē dcm̄ d colera rubea: q q̄dā signa significāt ipsaz dñari idē intelligēdū ēt de nigra. ꝛ p3 q dr̄ de pte 3ª. dicit q sil'r sunt alia signa significātia dñiuz flat: ꝛ illa ponit q̄ cū appēt farmacum purgatiuū flātis ē dādūz: Adiuuāt ad hoc ponit signa gñal'r dcā adiuuātia dicēs q etas infirmi ꝛ ꝯ°: ꝛ regimē pteritū adiuuāt ad cognoscēdū mā3 peccātē. ꝛ sil'r ars ꝛ regio: s3 q iste sunt ꝓportiōate ad aliquē dcōꝝ humoꝝ s3 ꝯferentia. ꝛ bona tol/lerātia: nostrā opatiōnē bonaz eē ꝯfirmāt. Cōtra/ria vero errorē detegūt. ¶ De spōtaneis hic enumerat Ga. purgatiōes in qbusdā morbis iuuātes positas ab ypo. i affoꝛismis: ꝛ remittit nos p alijs videndis ad libꝝ epidimiaꝝ ꝛ totū p3. 3

**Si qualia opoꝛtet** pur/gari. hūc affoᵐ tāq3 expositū in p̄cedēti vide p te: ꝛ in affō 2° p'. ꝛ ita vide ꝯmēᵐ. 4

**Purgare quidem** ꝛc. ¶ In isto affo° due ponunt ꝯclusiōes. Pª ꝯ° ē ista. Tēpore estat maxime sunt purganda supiora: pbat: q2 i illo tpe maxime habundāt humores p supioꝛa educibiles puta colera leuis exñs. ḡ ꝛc hyeme: 2ª ꝯ° in hyeme sunt magis purganda inferioꝛa: pbat q2 hyeme maxime habundat humor grauis p iferioꝛa educibilis puta flā frigidū ꝛ humidu3. ¶ Circa hunc affoᵐ nō. P° q estas sumit trib⁹ mōis. vno° p medietate āni calioꝛi: put ꝯtra medietatē frigidioꝛis diuidit: ꝛ hoc° ps vis. i. finis ꝯiūgit cū estate: ꝛ ita p̄ncipiū autūpni: ꝛ h°° pōt sumi hic vt in ꝯ'° habet 2°: sumit p toto tpe excel siue calo. ꝛ hoc° sumit Auic. estatē: 2ª primi doctrina 2ª cū dixit: ꝛ apud medicos q̄dē tp̄s calidū est estas ꝛc. 3ᵒᵒ sumit p illa pte anni i qua sol ē in ali/quo signoꝝ triū a principio cancri: vsq3 ad princi/piū v'ginis: ꝛ hoc 3ᵒᵒ vtunt astrologi: ad ꝓpositū sumit p° aut 2ᵒᵒ. 2° no. q purgare intelligit cū farmaco soluēte. 3° q purgare supioꝛa pōt intel/ligi trib⁹ modis p°. q2 euacuatio facienda p vomi/tū ē: 2° q euacuatio faciēda ē humoꝛis leuis apti supi⁹ stare: 3°. q2 fiat euacuatio mēbroꝝ supioꝛum duobus primis modis intelligitur. ꝛ tūc cā primā ꝯclusionē v'ificās ē: q2 in estate mō dicto maxime habundat colera calida ꝛ sicca ꝓportionata estati Et q2 talis est humoꝛ leuis ꝛ ēt apt⁹ p vomitum educi. iō vtroq3 mō verificat q estate purgāda sūt supioꝛa. ¶ Vltimo no. q q2 in ista ꝯclusiōe videtur intelligi ꝯpa° hyemis ad estatē in purgando supi/oꝛa: iō intelligit alioꝝ posita ꝑitate. Nā disparitas posset facere plus colere esse in hyeme in dato coꝛpoꝛe: econtra: āt verificatur ꝯclusio scd'a ꝛ totidē proporcionanda sunt ibi notanda.

¶ **Non solum** ꝯmentū istud h3 tres partes p°. ꝯstātini additionē. 2° expositionē: 3°. aliā ꝯstantini additionē ibi 2ª. Colera nāq3: ibi: 3ª fm hoc: de prima dicit q nō solū tp̄s dispositionis p̄ternām: puta principiū augmentū ꝛc. S3 ēt tp̄s anni ē ꝯsiderādu3 p purgatiōe: vt sciamus humorē peccantez: de pte scd'a dicit Ga. q2 colera rubea habundat in estate ꝛ autūpno q̄ petit supioꝛa: iō i ill' tpib⁹ d3 purgari ꝛc.

ne faciāt discrepantiā: ⁊ hoc fit p supiora facilit̄ aliquo dcōꝝ mōꝝ sup̄ dcōꝝ sꝫ q̄ȝ i hyeme hūndat flaiō qȝ ipsuȝ ḡue exn̄s petit inferiora seq̄t ꝙ inferiora sūt purgāda hyme ⁊ v̄e ⁊ sic pꝫ hoc ꝓ estate intellexisse estatē ⁊ autūpnū: p hyemē vero. hymē ⁊ ver ⁊ p̄cipue q° ad p̄ncipia seq̄ntiū: Et iō pariter capit aliq̄d ꝺ fine p̄cedēt̄: De pte 3ª dicit ꝯstātinus ꝙ hoc° acci^do^ autūpnū ꝓ estate ⁊ ver ꝓ hyeme annus vnus erat diuisus in duas ptes: dicit 2°. ꝙ pōt accipi ꝓ estate ꝓprie: ⁊ hyeme: ⁊ tūc affo° addendū erit: ⁊ ita in autūpno sicut in estate in v̄e sicut in hyeme: qȝ humores graues dn̄ant corpori in v̄e ppea ꝙ in hyeme geniti sunt: ⁊ hoc° pōt solui apparēs ꝯtradictio in dict̄ y. cū ifra dicit qb⁹ farmacia aut st̄oia ꝓfert hec oꝫ st̄omare in v̄e nā cū toto stat ꝙ in estate respectu hyemis erit magis p supiora purgandum ⁊ econtra in hyeme. 5

Sub cane ⁊c. p° affo' ē ista farmaca exsoluētia sūt molesta sub cane ⁊ ante canē: ꝓbat̄: qȝ in h° tpe virtus ē multū debilis ⁊ corp⁹ ex farmaco faciliter inflāmabile ⁊ clītas acris apta est opationē farmaci diuertere. ḡ farmacie tūc sūt moleste totū in nōtis appebit. Similis snīa colligit̄ a mesue de ꝯsolatōe medicīaꝝ būdcāꝝ 2° c° io. ⁊ 4ª pri. ¶ Nō ꝙ sub cane intelligit̄ tp̄s vocatū caniculare ⁊ ē totū tp̄s quo orit̄ q̄dā stella puꝫ ante ortū solis q̄ dicit̄ canis ⁊ incipit hoc tp̄s circa decimaꝫ iulij: ⁊ finit̄ c̄c 20ª augusti: ita ꝙ ꝯtiet. 40. dies vt colligit̄ a ga. 2° climētoꝝ ca⁹ p° ⁊ appellat̄ h° tp̄s hora anni inde dicunt̄ fructus horarij q̄ hoc tpe maturant̄ sensus: ḡ affo' ē ꝙ sub canc. i. in isto tpe ⁊ ante caneꝫ. s. p modicū farmaca exsoluentia sūt molesta. ¶ Nō 2°. ꝙ tres sunt p̄ncipal'r cē hui⁹ molestie: vna ē virtut̄ mobilitas ⁊ debilitas q̄ ē in estate pp dissolutionē 2ª ē inflamabilitas corꝑis pp aeris caliditatē. Nam tūc ⁊ aeris caliditas agitatio humoꝝ ⁊ sp̄ūū sunt maxime apta inflamare corpus. 3ª qȝ aer calidus exn̄s trahit humorē ad exteriora sicut balneū: ⁊ iō farmaco trahēte interi⁹ fit q̄dā nē labor ⁊ magna agitatio: ⁊ virtut̄ debilitatio ex qbus tribus pꝫ affo' verificatio. 3° no. ꝙ lꝫ tpe magni caloris vt d̄r sint moleste farmacie non seq̄t in ꝯtrario nō esse molestas: imo ēt in magno frigore sūt cauēde sꝑ pp humorū viscositatē grossicieꝫ ⁊ imobilitateꝫ: ⁊ qȝ vapores farmaci nō ita possunt trāspirare a corpore cū pori sint clausi: ⁊ iō plus remanent ⁊ magis ledūt: Ex hoc pꝫ q̄r q̄dā legūt āte canē. i. tpe opposito caniculari. pꝫ 2° in istis temporibus non esse euacuandum regulariter sed bene coacte.

¶ Quod contingit ⁊c. ꝯmentum diuidit̄ in tres ptes s̄m ꝙ Ga. ponit tres cās dictas: ⁊ pꝫ. Nō restat nisi videre. Utrū balneū impediat opationeꝫ farmaci. Ubi dicendū ꝙ balneū aq̄ calidū administratū ante farmaci exhibitioneꝫ plerunq̄ apiēdo mollificādo: ⁊ eliquādo humores: ꝑpat vt farmacū meli⁹ opet̄ sꝫ post ꝯpletā farmaci opationē ⁊ debitā corꝑis q̄etē plerūq̄ cōplet residuū morbi euacuando p sudorē vel p vaporē: sꝫ balneū administratuꝫ tpe operatiōis farmaci trahēdo māꝫ exterius impedit ⁊ sistit operationē farmaci ⁊ patet sic solutio. 6

Graciles et faciles p° ꝯ°. affo' ē ista: graciles ⁊ facile vomentes sunt purgandi p supius. s. vomitu: ꝓbat̄ qȝ in talibus corꝑib⁹ habundat humor coleric⁹: leuis facilime p vomitū educendus. ḡ ⁊c. Asl^m ꝓbat̄ statim: Timētes 2ª ꝯ°. purgatio p vomitū talis ē cauenda in hyeme ꝓbat̄ qȝ in illo tpe humores sunt inepti euacuationi: ⁊ ꝯgelati ⁊ q̄etati. ḡ euacuatio nunc fit sine magna difficultate: ⁊ iō ē cauēda concordia hēt̄ur 4ª. primi c° 4°. s. ¶ Circa affo^m no. p° ꝙ graciles sunt duoꝝ mōꝝ q̄dā cū tenuitate oīum mēbroꝝ tā carni formiuꝫ: q̄z sꝑmaticoꝝ ⁊ isti plurimuꝫ sunt mlīci: q̄dā āt sunt cū paucitate carnis ⁊ pinguedinis magna tū mēbra sꝑmatica hn̄tes ⁊ isti colerici: vt supra notatuꝫ ē p̄ticula 2ª illo affo° ¶ Crassi valde ⁊ de istis scdis itelligit̄ affo⁹. Nō 2° ꝙ p facile vomētes itelligimus illos q̄ a leui cā vomūt. ⁊ cū hoc nō ledūt eos accidētia vomit⁹ ⁊ ecōtra difficile vomentes: aut qȝ non a leui cā vomunt: aut qȝ multū ex vomitu ledunt̄. 3° no. ꝙ i dict̄ gracilibus qȝ sunt colerici mutiplicat̄ colera q̄ est humor leuis: magis q̄z in alijs ⁊ facilius vomitu educit̄ q̄z alius humor. 4ª no. ꝙ nō vult y. istos magis purgādos eē vomitu q̄z secessu. nā vomitus vl'iter ē difficilior euacuatio: vt in ꝯmēto illius affo' 2ᵉ p̄ticule. In oī egritudine corporis ea q̄ circa vmbilicuꝫ: Sꝫ vult ꝙ alioꝝ hoīuꝫ: respectu isti sunt magis vomitu purgādi: ⁊ hoc° intelligendo: pꝫ v̄ificacio affō' qȝ illi sunt magis vomitu purgādi: q̄ habundāt magis humore leui facilime sursuꝫ educibili ⁊ q̄ minus ledunt̄ ex vomitu: sed isti habēt vtrāq̄ ꝯditionē vt ꝯstat ex notatis. 5°. nō ꝙ hoīes de q̄bus verificat̄ affo⁹ sūt hōes habētes pectora lata nō multū carnosa: recta: ⁊ collū breue grossūꝫ ⁊ stōꝫ tenue: fort̄ virtut̄ expulsiue: ⁊ ad vomituꝫ assuefacti. 6ª. nō ꝙ intelligi oꝫ alioꝝ posita pitate. Staret. n. i cāu datuꝫ flāticuꝫ magis vomitu esse purgāduꝫ q̄z datū colericum vt si colera habundaret in venis lōginq̄s a stomacho: ⁊ i alio flegma nataret in stomacho. 7°. no. ꝙ in estate colera multiplicat̄. ⁊ ēt ē leuior: ⁊ subtilior: ⁊ mobilior q̄z i hyeme. In hyeme āt ē ꝯtrariū: ⁊ ideo colere euacuatio per supiora cauēda ē in hyeme: vt dictuꝫ ē affo° precedēti. 8° no. ꝙ i cognoscēdo corpa vomitu purgāda: nō solū cōsideram⁹ ista duo dicta. s. gracilitatē ⁊ facilitatē vomēdi sed multa p hec duo dant̄ intelligi ⁊ sunt deceꝫ que dicunt̄ ab Auic. 4ª primi c° 3°: ⁊ in tribus versibus sup̄ī ma p̄ticula allegat̄ aff° 2ᵉ ¶ Cōtra predicta arguit̄ sic graciles nō sunt purgādi vomitu: ḡ p° ꝯ°. fl̄a. asl^m ē Ga. 2ª affo^r illo. s. in oi egritudie corꝑis ea q̄ circa vbi dicit in illis q̄ habent tenuē ventrē cauēdā esse solutionē ⁊ multo magis vomitū. ¶ Preterea

difficulter tollerāt fluxū vētris:ǵ difficiliꝰ vomitū assumptū ē y po.affo° dicto pñs ē Ga.in pmēto ⁊ vlta igit̃ nō sūt facile vomētes. Videt̃ ǵ implicare ꝙ aliq̄ sit graciles:⁊ cū hoc facile vomentes. Hic rñdent aliq̄:neᵃ° pñaꝫ istā difficulter tollerāt pur/gationē vētris.ǵ difficulter tollerāt vomituꝫ:Et si dī ita se hꝫ pectus macilēt̃ ad vomituꝫ:sicut vent̃ tenuis ad secessuꝫ negat̃ silitudo. Nā oꝫ secessuꝫ vētreꝫ transire non sic p pectus trāsit mā vomitu pellēda. ¶ Ad ꝯfirmationē ꝓcedit̃ ꝙ difficilius tollerāt vomitū:ꝙ̄ secessuꝫ ⁊ negat̃ pña. ǵ difficilius tollerāt vomituꝫ ꝙ̄ pingues:⁊ difficulter vomētes Nā isti ēt multo magis difficilius tollerāt vomitū ꝙ̄ secessuꝫ. ¶ Cōtra primā arguit̃ sic:tales gracilē habentes ventrē sunt fallaces ad supiores respe/ctu alioꝝ.ǵ difficiliꝰ illas tollerāt:Affᵐ ē Ga. Nā ꝓcedit ꝙ sunt fallaces ad supiores farmacos: eo° quo ꝓcedit̃ ꝙ sunt fallaces ad inferiores: ⁊ nō est dubiū ꝙ primū ꝓcedit ꝯparatiōe ad hñtes ventrē spissuꝫ:ǵ pariter ꝓcedit 2ᵐ cōparatiue.Aliter ǵ dī ꝙ isti graciles respectu illoꝝ q̄ sunt flatici nō diffi/culter tollerāt farmaca inferiora sꝫ graciles mlici Nā dixit y.minꝰ vero tenue ⁊ tabescēs: ⁊ nō dixit de melācolico tenui:hic āt loq̄t̃ de colerico q̄ nō ē minus tenuis illo mō ⁊ hoc mō ꝯfirmatio ꝓcedit q: non loq̄t̃ Ga.de istis nec y. 2° pn̄ dubitat̃ q: dispositi ad fluxuꝫ nō sunt nisi cū magna cautela euacuādi p secessuꝫ:ǵ dispositi ad vomitū nō sunt ad vomitū ꝓuocādi:cum ǵ isti facile vomētes sint ad vomitū pati:ǵ isti nō sunt nisi cū magna cautela purgādi. h rñdet̃ ꝙ pati fluxui sūt cū cautela p fluxuꝫ purgādi q: nō cū fortissimis solutis: aut in dosi magna:⁊ ita pati ad vomituꝫ sunt faciēdi vo/mere cuꝫ cautela sꝫ nō cū fortissimo vomitiuo: Vel 2° dicēdū ꝙ duplices sunt pati ad vomitū: vl' ad fluxuꝫ:qdā.n.ab intrinseco sunt apti incurrere dispositiōes ꝓternās p quas aut vomitū patiunt̃ aut patiunt̃ fluxuꝫ:qdā vo iō dicunt̃ pati q: tā ⁊ si ab intrinseco ⁊ sine manifesta cā nō ex facili er/rore accidat vomitꝰ vl' fluxꝰ tū a cā manifesta leui cito fluūt eoꝝ vētres:aut vomūt:⁊ hoc 2ᵒᵒ intelli/git̃ hic ⁊ taliter pati sunt alijs paribus magis per fluxuꝫ purgandi: ⁊ sic p vomituꝫ ad vomēdū ap/ti:sꝫ p°: nec pati ad fluxū debēt fluxu purgari nec parati ad vomitū debēt ad uomēdū duci: Mō y. loquit̃ de scdo mō faciliter vomentibus.

¶ **Macilentes** Ga.i pmēto facit 4ᵒʳ p° docet de qbus ma/cilētis verificat̃:⁊ q̄t scdo exponit illā ptem. facile vomētes:3° verificat ꝯclusionē:2°:ibi Si āt 3°:ibi: hijs:4°:ibi:hic tñ.De prima dicit:ꝙ gracilibus habundat colera:pꝫ ex mō posito supra.de 2° dicit ꝙ si facile vomūt hoc ē certius.s.ꝙ sunt purgādi ad superiora:De 3° dicit ꝙ in istis in hyeme humores sunt qeti:⁊ coagulati in interioribꝰ corporis:⁊ iō tūc vomitus ē cauēdus:De 4° dicit ꝙ bonum fuisset y.plā addere ad vltem affo' vificationem q: aliqui sunt graciles melancolici vt dictum est supra quibus vomitus non ꝯuenit. 7

**Difficile uomentes** Affoꝰ hꝫ duas ꝯclusiōes:ibi:2°: vomētes:p° ꝯclusio ē ista hoies difficulter vomētes ⁊ mediocriter carnosi sunt purgādi p inferiora.s.fluxū vē/tris:ꝓbat̃:ꝯclusio q: in talibus habundāt humo/res graues deorsuꝫ educibiles:⁊ꝫ pña:⁊ affᵐ stati patebit:Timētes 2ᵃ ꝯ° talis purgatio cauēda ē in estate:ꝓbat̃:sic in tali tpe minime habundant hu/mores deorsuꝫ educibiles respectu alioꝝ tpuꝫ:ǵ in istis corporibus cauēda ē h purgatio in estate. Silr̄ sniaꝫ ponit Aui.4ᵃ pri.c° 4°. ¶ Circa affoᵐ nō p°.ꝙ difficile vomētes sunt duobus mōis:vt dicitur in precedēte aut q: nō nisi a forti cā exteriori mouent̃ ad vomituꝫ:aut q: multū ex vomitu ledū/tur.nō 2° ꝙ corpa carnosa intelligēda sunt illa in qbus habundat caro.mō talia sī duoꝝ mōꝝ.qdaꝫ .n.sī calida ⁊ humida:qdaꝫ fria ⁊ humida:sꝫ ca/lida ⁊ hūida multū habēt plꝰ carnis ꝙ̄ frigida ⁊ humida dicunt̃ medio mō carnosa:⁊ hoc mō faci/liter verificat̃ affoꝰ:q: in istis habundat flā qd̄ p i feriora ē educēdum. ¶ Nō 3° ꝙ alij dicunt y.iō dixisse medie carnosos:q: illi q̄ sunt extremaliter pigues:aut extremaliter macri nō sunt farmaco sol/uente euacuandi:⁊ Auic.loco allegato:⁊ iō intel/ligit de illis q̄ sūt medij inter istos magis tñ ad la/tus carnosoꝝ determinate:isti. n. si in humoribus habundant plerūqꝫ ē in humidis:⁊ frigidis. ⁊ iō purgāda sunt p inferius. 4° nō ꝙ ꝯ° prima intelligēda ē ꝯparatiue.s.isti respectu graciliuꝫ de qbꝰ supra dixi sunt euacuandi magis p inferius alioꝝ paritat̃ supposita ⁊ ꝓbat̃:mō dicto. 5° no.ꝙ cā q̄t aliq̄ difficulter vomunt est multiplex p° stōi ro/bur:⁊ grossicies qua resistit sue euersiōi q̄ i vomi/tu ē necessaria:2ᵃ ē debilitas expulsiue stōi:3ᵃ pec/toris angustia:4ᵃ colli lōgitudo:5ᵃ venaꝝ pectoris ⁊ pulmonis gracilitas:6ᵃ multa pinguedo: 7ᵃ dis/suetudo. 6° nō ꝙ cum dicimus timētes estatem intelligēdū ꝙ euacuatio p inferiora ꝓportionabi/liter respectu euacuatiōis p supiora in estate ē ve/renda respectu eius qd̄ ē in hyeme:q: i estate ma/gis habundat colera:⁊ sic pꝫ affo' verificatio: Sꝫ Ga.in ꝯᵗᵒ aliū sensuꝫ dat quem statim ponam.

**Difficile** Ga.verificat affoᵐ p hitudinē ad ꝓcedēt̃ :dicens ꝙ si graciles ⁊ facile vomētes sunt purgādi p supiꝰ in estate ⁊ vere ⁊ autūpno vt videt̃ determinare precedēs affoꝰ cū dicat solā hyemē eē cauēdaꝫ:Seq̄t ꝙ difficile vomētes ⁊ medie carnosi cū opposito modo sint dispositi in hyeme autūpno ⁊ vere essent pur/gandi p inferius:⁊ si euacuari debēt p vomitū:hꝰ erit soluꝫ in estate q: sicut oppositū in opposito ita ꝓpositū in ꝓposito. 8

**Tisicos uero** ⁊c. p° affo' est ista ptisici non sunt vomitu euacuandi:ꝓbat̃:q: ex tali euacuatione grandia incurrūt nocumēta:aut saltiꝫ pati sūt incurrere ǵ ⁊c. Silis snia colligit̃:4ᵃ p.ca°. allegato. ¶ Circa affoᵐ nō ꝙ ptisis

sumit multis mōis p°. p oī ṗternāli toti⁹ corpis ex tenuatiōe. 2° p oī tali extenuatiōe pñtis malā ꝯple xionē cordis quōcūq₃ sit. 3° p oī tali ꝯñte malaꝫ ꝯplexionē cordis siccā ꝛ in hoc dīt ab ethica. 4° p oī tali fcā p paulatinā resolutionē: ex quacunq₃ cā fuerit: ꝛ hoc° dicit Aui. eā ꝯseq accñs aīe. 2ª. p. c° ð hijs q̄ ex motu aiali ꝓuenīūt. 5° sumit. p to tius ꝯsūptiōe ꝑūte vlc⁹ pulmonis: ꝛ hoc° sumit i ꝓposito: pp qð ptisici dicunt. oēs q sūt actu ptisi ci: ꝛ ēt oēs q ad ptisiꝫ sūt pati. 2° pn⁹ ē notāduꝫ ꝙ in vomitu: vt dcm̄ ē affo°. 2° pᵗ pticule musclī pe ctoris dilatant ꝛ p ꝯñs pulmo fortiter dilatat: cuꝫ g pulmo ē vlceratus crescit: vlc⁹ ꝛ sic hoīes sūt pa ti ad ptisiꝫ ex timore fractura vene in pulmone vl pectore: p₃ ꝙ cū pect⁹ hoc° extēdit piculū ē ne ve ne frāgāt. ꝛ iō vomit⁹ ē istis valde piculosus: Nō 3° ꝙ nō dicimus istos n°° ēē faciēdos vomere: s₃ ꝙ nō faciēdi sūt vomere regulariter pp forte indica tionē ēē ad oppositū: qñ₃ iuuamētū in vomitu est mai⁹ nocumēto. 4° i° no. ꝙ in vere ptisicis nō so lū farmacū solutiuuꝫ esse cauendū s₃ ēt secessiuuꝫ sed vomitiuum magis pp cāꝫ dictaꝫ.

**In ptisicis** Ga. p° ponit cāꝫ verifi cantē affo™. 2° docet qd intelligēdū sit p ptisicos: ibi: 2ª ptisici ꝛ ābe partes patent ex dictis. 9

**Melancolicos** ꝛc. ꝯ° affō⁹ ē ista Mlīci sūt pur gādi iferi⁹: vehemēti⁹ alijs. pbat humor in ill peccās ē grauior alijs: ꝛ difficilior ad mouēdū: g oꝫ inferi⁹ vehemētius duci. t₃ ꝯª ea dē rōe supra in ꝯtrario. s. colerico humore dixim⁹ qð eēt sursuꝫ euacuādus: idē vult Auic. 4ª p. ca°. 4°. Circa affo™ no. p°. ꝙ mlīci dicunt aliquo: 3™ mōꝝ: aut q₃ patiētes mlīcaꝫ egritudinē vel accñs de qua p⁹ tertij tractat: aut q₃ ꝯplexiōis nālr frē ꝛ sicce aut q₃ habundātes i humore frigido ꝛ sicco dcō mlīco: ꝛ h°° itelligit potissime affo⁹. Nā illi q sūt ꝯplexiōis mlīce nāl: ꝛ merito hui⁹ graciles vt supra dī nec sūt ad farmacū forte vomitiuum nec ad farmacū forte secessiuū pati. 2° no. istos p infe rius. i. p secessuꝫ euacuādos. 3° no. mlīcū humo reꝫ respectu alioꝝ ꝓportionalē sitū obtinētium in sua latitudine eē grossiorē ꝛ glutinosiorē: vt dī in ꝯmēto ex quo seqt ꝙ l₃ eo exñte in recto intestino gratia ex° facili⁹ descēdat: certo alio tñ cū ē in locis distātibus ab istis vijs: difficili⁹ ē ipsū ad illas du cere: Ex quo seqt 2° ꝙ fortiora idigem⁹ medicaīs ad ipsuꝫ euacuādū q̄ ad alios euacuādos ceteris pibus ꝛ ꝯpādo ipsuꝫ alteri ꝓportionalē sitū obti nēti i sua latitudine. seqt 3° ꝙ verus intellect⁹ illi us termini vehemēti⁹ positi in affo° ē ꝙ cū fortiori farmaco sūt purgādi. Hic cadūt due dubitatiōes pª cū mlīa ꝓfluat ad os stōi hora famis videt ꝙ fa cilius vomitu purgat ꝛ colera q̄ ꝓfluit ad intestia nālr facilius secessu. h dī ꝙ mlīa ab ore stōi distāt difficilius purgat vomitu q̄ secessu ꝛ difficilius purgatur vomitu q̄ colera alijs paribus. s₃ illa q̄ ꝓfluit nālr ad os stōi nō educēda ē vomitu: imo

indissolubiliter dissoluit: q₃ si qd supē cū fecib⁹ de scēdit. 2™ dubiū: q₃ vomit⁹ ꝯpetit in quartana vt dī pª 4ᵗⁱ. ca° de quartana: pcipit. n. vomit⁹ in ꝑn° por⁹ ꝛ nō ē dubiū ꝙ mā talis ē mlīca: Dicendū: ꝙ mā exñte lōge a vijs ductuuꝫ nō ꝯpetit vomit⁹ in quartana: s₃ p mlīaꝫ q̄ ṗternālr fluxit ad stōm in certa quartana: s₃ hoc nō repugnat dict aut cōpe tit euacuādo flata: q̄ in stō multiplicāt: ne sint cā lōgitudinis morbi.

**Inferius** Ga. in ꝯmēto p°. verificat affo™ p cāꝫ: 2° infert vnum correlariuꝫ: 3° dat cām qr dixit vehementi⁹: 4ᵉ oñt generaleꝫ intētionē isti⁹ affo⁹ ꝛ 3™ ṗcedētiū: ibi. 2ª intētio. dicit p° ꝙ purgādi sūt inferi⁹ mlīci pp hūo ruꝫ terrestritatē ꝛ grauitatē. vehemēti° vero ppea ꝙ mlīa ē neqor ꝛ gluctiosior humor q sit ꝛ fex ali oruꝫ humoꝝ. De 2ª dicit ꝙ ex dict seqt ꝙ p varijs humoribus euacuādis varie sūt dāde medicine. Alia ē. n. medicina colere euacuatiua: Alia mlīe: De 3ª dat interū canonē qr vehemētiori farmaco indigēt mlīci ꝛ qr euacuant p inferius ꝛ p₃: de 4ª dicit istoꝝ affoꝝ. s. ab illo 4° vsq₃ ad pñtē est vt eūa tio fiat p loca ꝯuenīētia. Circa ꝯmētū cadūt tres dubitatiōes. Vnavtruꝫ mlīa sit neqor humor qui sit ꝛ videt ꝙ nō q₃ ꝫinaria colera ē neqor cū sit de genere veneni: Rūdet trib⁹ mōis. P° negādo ꝙ ꝫinaria sit qualꝫ mlīa ðterior: ꝛ iō ꝯpādo pessimā mlīaꝫ: pessime colere ꝛ alias illis q̄situ in latitudi ne mlīe malicie sui gñis ꝓportionalē obtinēt sēp deterior ē mlīa q̄ colera ꝛ hoc nō puto vm. 2° dī ꝙ mlīa nō ē neqor humor s₃ eo maxime verificat eē simul ꝛ grossuꝫ ꝛ glutinosuꝫ ꝛ neq̄: ꝛ de nullo alio simul ista h tria verificant. 3° dicēdū ꝙ mlīa nō ē neqor humor q₃ pessim⁹ s₃ qð hic dī intelligi tur metha°°: q₃ ē magis inobediēs expulsiōi sicut ꝟuꝫ inobediētē dñis neq̄ dicim⁹. 2™ dubiū quō melācolia portat corruptionē oīuꝫ alioꝝ humoꝝ ꝛ dicit ꝙ ex cuiusl₃ humoris corruptiōe pōt gñari vt p₃ nō sic āt ē de alio ꝙ possit ex cuiusl₃ gñatiōe vel corruptiōe gñari. 3™ dubiū quō ē fex aliorum humoꝝ: ꝛ dī ꝙ ē grauior ꝛ subsistēs ex putredine alioꝝ: sicut fex. 4™ dubiū: cū eadē medicina sit co lere ꝛ mlīe euacuatiua: quō alia medicina ē dāda p vni⁹ euacuatiōe: ꝛ alia p alteri⁹. 10

**Medicari** in valde acutis eadem die si necesse fuēit differ re enim in talibus malū est. 11

**Quibuscūq₃** ꝛc. ꝯ° affo⁹ ē ista Quibuscūq₃ hōi bus insūt tortiōes ꝛ dolores circa vmbi licū: ꝛ lūbos q dolores nec soluunt far maco: nec alit illoꝝ dispō tādē pfecte trāsit i ydro pē siccā: pbat ꝯ°: q₃ in oibus talibus ē mala ꝯple xio fortis ꝛ ꝯfirmata plrib⁹ vētositatib⁹ generatia in loco vnde faciliter ad ꝯcauitatē vētris pōt trās mitti: ita vt illa ꝯcauitas crescat. g ꝯ° ē va: ꝯª nō ꝛ aff™ declarabit in notādis ꝯcordia colligit. 14. 3ⁱⁱ ca°. De ydropisi tractatu 4°. ꝛ ē affo⁹ vtilis vt p₃ Circa affo™ nō p°. ꝙ hoc nomē torsio qñq₃ signi

ficat inordinatū motū quo corp⁹ se torquēdo mo/
uet pp dolorē i itestinis cātū:qñ3 vo significat do
lorē itestini tortuosi quē seq̄t talis inordinat⁹ mot⁹
vel apt⁹ ē seq vt in plurib⁹ hominū. ¶ Nō 2° q̄ illi
dolores dicunt circa vmbilicū ⁊ lūbos q accidunt
in intestinis in directo vmbilico exñtib⁹ aut i locis
sub ypocūdrijs q sūt vicini lūb. ¶ Nō 3°. q̄ isti do/
lores q sunt in istis locis accidūt qñ3 sūt extēsiui
qñ3 pūgitiui qñ3 grauatiui ⁊ extēsiuoꝝ qdā sunt
mobiles:qdā immobiles ad sensu3 medicoꝝ ad ꝓ
positu3 intelligit de extēsiuis dolorib⁹ ⁊ mobilib⁹
isti.n. sunt q sunt vētosi. 4° no. q̄ istoꝝ doloꝝ cā
ē vētositas extēdēs:s3 h ventositas generat a cali/
ditate mā3 frigida3 subtiliāte nō tñ ita vt resolua
tur: 5° no. q̄ farmaca solutiua euacuādo mā3 fri
gidā ex qua generat vētositas multotiēs remouēt
dolorē: Itē carmināt vētositatē vt ciminū daucus
⁊ multa silla. Itē calefcōria exteriora. 6° no. q̄ si
dolor p h approxiª nō resoluit. significat q̄ mala
ꝯpl° in mēbro q̄ illā vētositatē gñet ē ꝯfirmata q̄
p farmacū remoueri nō pōt. Et iō ꝯcludit q̄ mul
te vētositates multiplicabunt in locis vētri vicinis
⁊ iō vt plurimū ide vēter iplebit:⁊ patiēs fit ydro
picus timpaniticus:⁊ isto° verificat ꝯ°. 7° no. q̄
ydrops ē egritudo mālis ⁊ hoc° dscribit ab Aui.
9ª 3ⁱⁱ. tractatu 4° c° d ydrope:ydrops ē egritudo
māl cui⁹ cā ē mā exuberās frigida ingrediēs mē/
bra ⁊ crescūt p ea mēbra manifesta oīa aut loca va
cua ptiū in qb⁹ ē regimē nutrimenti:⁊ humoris ⁊
qdā ad hāc descriptionē addūt ꝯñs epat nocumē
tu3 Et ponit hec descriptio sub disiunctiōe. Nam
cōi vsu qñ mēbra oīa tumēt pp mā3 frigidā in eis
exuberātē talē dicim⁹ ydro. ⁊ qñ mā talis iflat tm°
ꝯcauitat in qua ꝯtinēt stōus epar:splen renes ite
stina:⁊vesica:adhuc dicimus hūc ydro. pp pᵐ g̃ di
xit. Cū q̄ crescūt mēbra manifesta oīa:⁊ pp 2ᵐ di
xit aut loca vacua ptiū ⁊c. nā ista ꝯcauitas siphac
ē loc⁹ mēbroꝝ dcōꝝ in qb⁹ sine dubio ē regimē nu
trimēti ⁊ humoris. Addit āt a qbusdā ꝯñs epatis
nocumētū:q̄ ꝯtingit ista loca tumescere pp mā3
frigidā nō pēdētē ab epate:⁊ tñ nō idropē eē. Nā
oīs ydrops ē cu3 egritudie epat l3 nō ep° vt 4ª 3ⁱⁱ
loco allegato: 8° no. q̄ ydropis ponunt tres spēs
s. asclites yposarcha ⁊ timpāites. Est autē asclites
ydrops cū cā ē mā aquosa frigida:cruda indigtā
iplēs ꝯcauitatē siphac: ⁊ dicit ab asclos qd ē vter
q̄ vter vr̄ iflatus. yposarcha vō ē ydrops cui° cā ē
sanguis crudus flāticus ita vt vntri mēbs nō pos
sit in oībus manifestis mēbris ita exuberās:vt cre
uisse videant. Et dicit yposarcha ab ypos qd est
sub ⁊ sarcos:qd est caro quasi sub carne apparēs
Timpanites āt ē ydrops cui⁹ cā ē mā vētosa: per
quā crescit ꝯcauitas mēbroꝝ nutrimēti. s. siphac:
⁊ dicit timpanites q̄ in talibus pcusso ventre pul
sat vt timpanū: h igit 3ª spēs ydropis dicit ydrops
sicca:q̄ in ea nō ē aquosi vel flegmatici humoris
habundātia. Et q̄ nomē ydropis p ethimologia3
videt significare egritudinē aqueā:iō in ꝯmēto di
cit istā nō eē ꝓpe ydropē. ¶ Nō 9° q̄ cā timpani/
tis imediate ē vētositas:s3 cē vētositat isto modo
multiplicate vt ydropē faciāt aut est mala ꝯ° cala
supp. vel mala ꝯ° frigida iuxta mēte3 Auic. 14ª 3ⁱⁱ
c° d cāis timpanitis. fritas āt epat hoc° ē cā q̄ cā
debilitat digestiue nō tāte gn aliquo° agat virtus
in mā3 ⁊ p suu3 calorē debilē pmutet pmutatione
quadā. h i° mā cu3 hoc° a debili digtio caloris trās
mutat fit nē debitu3 obm vt a calore naturali i hu
more3 vel pte3 mēbri ꝯuertat. ⁊ iō patit a calore:
vt ab'ᶜ ē calor. ⁊ i hoc casu ꝯuertit ad vaporē ⁊ vē
tositatē grossam pōt g̃ mala ꝯ° frigida epat eē hu/
iusmodi cā sed ēt mala ꝯ°. calida hoc° q̄ epar fue
rit nimiū calidū agit calor:vt calor igne⁹ ⁊ ista ac°
ē multo velocior:q̄3 eius ac° vt est nālis. Et iō aut
mā3 ꝯuertit in vētositatē anteq̄3 virtus possit dige
rere:vbi si calor fuisset tpatus virtus trāsmutauis/
set digtia paulati3 hāc mām:⁊ nō fuisset in vētosi
tatē ꝯuersa imo in humorē nāle3 ⁊ sumit loco al/
legato ab Auic. 10 no. q̄ qñ3 incipit nocumētū
epat p cōitatē. stōaco aut intestinis aut mesaicis i
qbus oīb⁹ ē virtus preparādi mām epi malā ꝯple
xionē habētibus aptā generatio in materiei crude
generabāt chilu3 crud ventosabile3. ⁊ p huiusmo
di ꝯtinuationē ledet tandē epar in tm vt p hoc ge
neret timpanites. q̄ g̃ in casu asso¹ in aliquo istoꝝ
mēbroꝝ significat eē tale3 malā ꝯplexione3: ideo
tandē epati cōicato nocumēto forti ꝯuertet ad cō
pletā ydrope3. ¶ Circa tñ mā3 ꝯñs asso¹ de timpa
nite tñ sunt aliquꝝ difficultates: Prima vtꝝ pos/
sit fieri timpanites cui⁹ cā nō sit mala epat dispō
⁊ videt q̄ sic q̄ possibile ē ex dispositiōe stōi ⁊ in/
testinoꝝ nulla genita ab epe ventositat ventris cō
cauitat impleri:ita vētositate vt intumescat:vt con
stat in inflatione stōaci .13ª 3ⁱⁱ. Sed qñ ita accidit
erit ydrops sine epat egritudine cuius oppositu3
habet loco allegato ab Auic. in isto dubio sequen
do viā gentilis. Primo debemus notare q̄ pluri/
mi sunt mēbroꝝ tumores q nō vocant ydropes ⁊
toti corpori. vniuersales vel ꝯcauitati siphac ꝓpri
is. Pª. n. elefantia nō dicit ydrops. ¶ Nā spālia ⁊
diuersa ponunt calida: 2° inflamatio stōi quotti/
die ꝯtingens non dicit ydrops:⁊ tñ crescit ⁊ extē
dit ꝯcauitas mēbroꝝ nutrimēti: Ex isto infert q̄
ad hoc vt tumor dicat ydrops reqrit q̄ mā eius
pendeat a mala epat dispositione. Cā autē fuit q̄
quenadmodu3 medici nomē febris non imposue
runt vnicu3 caloris ꝓcedent per totu3: Sed illi q
procedunt a forte calore ita non imposuerunt no/
men ydropis nisi egritudini facienti dictos tumo
res pendentes a frigida materia preternaturali
genita per nocumentu3 scde digestionis vt q̄ lo/
co masse sanguinee ꝯsequenter generande: gene
ratur talis materia ⁊ ideo posito q̄ epat sano exi/
stent omnia exteriora membra ita infrigidētur vt
sanguis in eis incrudetur:ita vt non iuuatur mē
bris ⁊ itumescant membra omnia non dicimus il
lum ydropicum:iposarchum: nec ydropicu3 quo
quomodo. Ex quo fundamento plura potest eli/
cere. Et patet q̄ hec questio est de nomine.

¶ 2° dubitatur quia non videtur quod mala complexio siue calida siue frigida possit esse causa ydropisis tipanitis quia continue plus de vētositate dissoluetur a calore quam generetur ergo vētositas continue minoratur ergo nunquam venter tali vētositate itumescet. Assumptū patet quia minus resistit vētositas dissolutioni quam flegma vel alia grossa materia conuersioni de ventositate et minus est a tali vapore subtilli exalāte nam distat ergo citius pars vētositatis genita resoluitur quam noua succedat. et ut difficultas maior appareat ponatur in eodē loco continue ita quod idē calor vtrique applicetur. Ad hoc argumētū respōdetur negādo assūptū generaliter et consequentia nō valet multis etiā de causis primo quia stat calorē flātis dissolutiuū nō esse vētositatis subtiliatiuū. 2° quia stat aliquod flegma minus resistere conuersioni ad vētositatē quam vētositatē dissolutioni 3°. nō fuat vētositas in loco vbi generatur. ¶ 3° dubitatio vtrū timpanites sit deterior quam alie et videtur quod sic cum hec materia magis a natura sanguinis distet: et per consequens magis leditur in ea cpatis opatio. 2° videtur quod yposarca quia in ea opatio nobilioris virtutis leditur. s. nutritiue cū in ea vnio et assimillatio deficiat vt prima primi doctrina de virtutibus. quod autem asciticus sit peior videtur mens Auic. 14ª. tertij tractatu. 4°. capitulo de ydropisi. Cōmunis respōsio in dubio est quod in quocunque istorum generum pōt eē aliqua ydrops ita piculosa sicut in alio quia in qualibet istarū specierū cōtingit eē ydropisim mortalē. Uerūtamen cōmuniter et vt plurimū deterior est asclites quia plerumque a frigiditate epatis puenit et tāta est frigiditas in asclite vt materiam conuertendā in sanguinē cōuertat in aquositatē valde crudā sed in tipanite calor est adhuc tātus vt sufficiat materiā vētosare. In yposarcha vero quia plerūque sanguis sit crudus ex non multo valde lapso ad frigidū: lapsus epatis plerūque est minor: et ideo iste cōiter ponitur ordo malicie inter eas: vt in pluribus pessima asclites. 2ª timpanites. 3° yposarcha. Argumētorum autē patet solutio.

¶ **Tortiones.** Galienus in cōmēto primo ponit distinctionē tortiōis. 2° verificat afforismū per causas: 3° ostēdit quid sit ydrops sicca: et quomodo fit ydrops: et quomō aliter noiet ibi. 2ª. Que si tortiones: ibi. 3ª. Si enim. De prima dicit quod tortiones aut sunt propter materiam pungentem: aut ex ventositate grossa inclusa in giboso intestino que non valet exire. De parte 2ª. dicit quod si iste tortiones circa vmbilicū et lūbos perseuerauerit significant malos humores dominātes male cōplexioni. i. faciētes malā cōplexionem que si nō remoueatur farmaco vel aliter generabitur ab ea ydrops quā Ypo. ydropē siccā vocat. sed moderni vocāt eā tipanitē. De parte tertia dixit tria primū est quod hec passio vocatur timpania quia si patiens eam pcutiatur uenter resonabit vt timpanū et causa in sono est eadem que est in sono timpani propter pcussionē aeris. dicit. 2°. quod hec vocatur ydrops abusiue propter tumorē similē in ventre illi qui apparet in ydrope. s. in asclite. De. 3° dicit quod ydropisis nascitur ex causis frigidioribus: et hec timpania ex causis calidioribus: quia vt dixi plerūque maiorem frigiditatē sequitur asclites quam timpanites. ¶ Nō tamen quod epar dicitur frigidū duobus modis vno modo quia habet remissum gradum caloris. 2° quia modicam quantitatē habet de spiritu vel calore naturali: et vtroque modo propter frigiditatē potest ydrops generari. Modi vero distincti omnino videantur. 14ª. tertij. 12

**Quibus.** vero ventres cōclusio afforismi est ista. habētes vētrē lieātericū in hieme nō sunt purgādi per vomitū probatur sic istorum materie peccātes nō sunt obediētes euacuationi per vomitū cum sint flegmatice et in itestinis igitur etc. assumptū tamē in notandis declarabitur. ¶ Circa afforismū nō primo quod cum fluxuum ventris quidā sit hūoralis dictus dyatria quidā cū corticibus intestinorum dictus disinteria quidā cū cibus nōdū digestus egreditur dictus lienteria: vt supra patuit. hic tātū de. 3° est sermo. Nō. 2° quod causarum lieātrie quedā sunt extrinsece vt cibus lubricus aut potio medicine quedā intrinsece que oēs reducūtur aut ad fortitudinē expulsiue aut debilitatē cōtentiue et digestiue. et iste intrinsece sunt multiplices nam quando quam est causa vlcus stomaci vel intestinorum merito cuius virtus nō sufficit diu tenere cibū quare continue eū ad expellendū stimullatur aut humor aliquis pungitiuus aut flegma stomachū applanans et intestina. Et ista causa est illa que vt plurimum accidit et precipue in yeme vt dicitur in cōmento Et ex hoc patet afforismi verificatio nam lienteria in hieme accidit plerūque propter flegma in intestinis existens et in stomaco quod multo melius secessu quam vomitu educitur. ¶ Nō. 3°. quod euacuationū que fiunt pro cura talis fluxus quedā fiunt ad diuertēdū materiā ne ad locū fluat et illā que fluxit ad oppositū attrahendo et isto modo vomitus curat fluxum quandoque vero fiant ad euacuādū a corpore materiā morbi et hoc modo vult Ypo. in lienteria nō esse vomitū in hyeme prouocandum.

¶ **Lienteria.** est. Ga. in isto cōmento primo describit lienteriā 2°. ponit varias eius causas. 3°. verificat afforismū 2ª. ibi. Est autē. 3ª. ibi vulnera. de prima dicit quod lieāteria est cū cibus et potus in eadē quantitate egreditur et qualitate. i. sine nōbili digestione: de. 2ª. dicit quod causa istius. s. intrinseca est debilitas contentiue que est propter malā cōplexionem stomaci. aut propter ulcera in stomaco vel intestinis quorum vlcerū cāe sūt mordicatiui humores sed malā cōplexionem causat flegma acetosum vel crudū in stomaco vel in intestinis iclusum: de. 3ª. dicit quod vlcera que sunt ex humoribus calidis sunt purganda vomitu sed nō in hyeme quia tunc non habundant. hyeme vero quia tunc mala cōplexio causa lienterie est pendens a flegmate non est curanda per euacuationē per vomitū cū materia in intestinis existens difficilime vomitu expellatur: nisi quod in stomaco contineatur. Et ideo illud quod est in intestinis si vomitu expelli debet: oportet quod ad stomacum trahatur et hoc cū magno labore fit.

AD eleboros &c. Ypo. in hᵒ affō hanc conclusionē intēdit Corpora nō faciliter vomitū tollerātia. debentia sumere eleborum sunt p̄humectanda plurimo nutrimēto & quiete: 2ᵒ probat p talem humectationē purgatio ab eleboro faciliꝰ cōpletur & magis resistit maliᵉ elebori. ergo eleboro purgāndi mō dicto sūt p̄humectādi. Affᵐ i notat ap/parebit & similis snia colligit 4ª p̄. caᵒ 5ᵒ ¶ Nō ergo primo q eleborus ē planta q̄ non multum a terra eleuatur sed circa palmuz vnū cuiꝰ cōplexio ē calida in 3ᵒ virtꝰ eius ē euacuatiua exsoluendo humor grossor siue sint colerici siue flegmatici siue mlici: & ē medicina q̄ in eiꝰ euacuatiōe agitat multum humiditates circa spiritualia: & circa caput: & in locis remotis. & propter hoc cāt difficilima accidētia vt sincopim: difficultat hanelitꝰ: & quāz spasmum quō autē spasmuz causet dicet infra pᵒ affō 5ᵉ & sunt due species eius albus & niger: & licet niger sit calidior ē tñ magis incolumis q̄z albꝰ & minus seua causat accidentia. ita q vsq3 hoᶜ administrat: sed albus nō administrat moderno tpe & niger minus facit vomitū: s3 albus magis Ypo. ergo de vtroq3 intelligens dixit nōnī in p̄tari ad eleboros ¶ Nō 2ᵒ. q antiqtus erant isti elebori magis i vsu q̄z hodie: q2 hominū cōplexiōes erāt fortiores: Et q2 tpe Ypo. b̄ndicte medicine nō erāt ita cognite. ¶ 3ᵒ no. q cā quare corpora nō faciliter vomunt pōt eē multiplex. pᵒ q2 propter p̄parationē ad fracturaz vene in pulmone vel pectore: vt habentes p̄parationez ad ptisim: d qbus supra dicit: 2ᵒ pōt esse q2 habent os stōi forte ineptuz recipe motum ad vomēduz: 3ᵒ q2 humores habēt graues. 4ᵒ q2 sunt nimium pingues: 5ᵒ q2 sunt nimiuz sicci: iō humores eor nō obediunt euacuādi farmaco nec transitus ad mēbra ē facilis: Ad propositū maxime de illis q ideo difficulter vomunt: q2 nō nisi a forti causa verificat affoꝰ: Naz primꝰ nō est dandus illis q sūt ad ptisiz parati vt supra dr ¶ Nō 4ᵒ q eleborus sui caliditate dissoluit humiditatez radicalez mēbror: & precipue neruor & cerebri: quos videt respicere magis Itē q2 sua virtut attractiua attrahit naturales humiditates istor mēbror & precipue neruor & cerebri: & iō cuz diu morat in corpore ē cā ualde difficilium accñcium: Et iō medicus debet summo studio conari q a corpore debita hora educat & q eius operatio euacuādi cito cōpleat. Naz cito simul cuz humoribus medicina educit

5ᵒ no. q corpe humectato cū cibᵒ & quiete facilitat vomitū Pᵒ q2 mēbra repleta nō sunt ita auara & resistētia remotiōi: 2ᵒ q2 vene & pori relaxati propter mēbror humiditates magis obediūt farmaco 3ᵒ. q2 humores sunt magis cursibiles: & iō alijs paribus citius elebori operatio cōplet cuz corpora fuerint prehumectata. Itez q2 nerui humidiores existētes p nutrimentū nō tā facile spasmāt nec alia mēbra ita are fiunt. Ex qbꝰ p3 cā quare humectatio cōfert debentibꝰ sumere elebor: Nā minus inequali tpe mēbra ledunt & citius eius cōplet operatio vt a corpore educat. 6ᵒ no. q cibi de qbus intendimus debēt esse cibi cibales nō opilatiui nec uiscosi: nec acuti nec aliqua extrema qualitat participantes: isti. n. sunt q mēbra substantifice & q̄titatiue & qualitatiue humectāt: Quies āt humectat prohibendo dissolutionē q̄ fit per motuz: l3 q̄nq3 remittendo nutritiuaz & digestiuaz fit cā exsiccationis & casus in ethicaz Ex qbus seqt. Pᵒ quēl3 cibum q̄titatiue & substanᶜᵉ esse humectatiuuz: Sequtur 2ᵒ eandez rez p accñs esse contrarior effectuū productiuā vt qes humiditat & siccitat. ¶ Dubitat hic an eleborus sit dandus cum cibo q sic ē Aui. 2ᵒ canone cᵒ de eleboro & mesue de simplicibus cᵒ de eleboro dat. n. cuz pulte: In oppositum videtur Auic. 4ª p̄. cᵒ. de regulis cōibus solutiōi vētris & vomitui: q2 cibus impedit operationē farmaci: dicenduz q vt plurimuz eleborus dādus ē cuz re cibali. Naz per illā non ita purus occurit mēbris & iō non tm̄ ledit stōm: & ēt faciliꝰ cibo agitato euomitur: Si āt corpus esset robustissimum & plurima euacuatione indigēmus dandus esset stomaco vacuo: sed hoc est raro: & p3 solutio rationum.

¶ Naturam illius cōmentuz diuidit in duas partes. primo est cōmentuz Ga. Scdo in fine additio cōstantini ibi: scda elebori: pᵃ in 4ᵒʳ. ¶ Primo docet cognoscere difficultatē vomēti: scdo exponit affoᵐ. 3ᵒ remouet vnaz questionē. 4ᵒ vnaz aliā: ibi scda Q̄ duobus ibi 3ª. Multus. n. ibi: 4ª aqua vero. De pᵒ dicit q illū q d3 sumere elebor debemus probare si facile vomat: & hoc fit cū re mollitia stomaci sicut oleū aqua tepida decoctio aneti & silia: Et si ista nō sunt ei faciliter vomitū faciētia. tunc non demus elebor: nisi prius corpus humectemus Et tu ex hoc cōsidera q Ypo. in affō per difficulter vomētes non intellexit soluz macilentos colericos quibus vomitus cuz re facili est leuis: Sed cū eleboro est difficilis vt exponit Jacobus. de pte scda dicit q humectatio potest intelligi fieri duobꝰ modis: aut dando cibuz remolitum orī stomaci assuefaciendo ad vomituz. Et hoc licet sit bonuz: nō tñ est illud q intendit hic Ypo. hoc enim est minus vile: Scdo intelligimꝰ q fiat totius corporis humectatio: & h̄ est melius ista autez humectatio fit plurimo nutrimento: & etiā per requiē. Nā quies humectat per accñs prohibendo dissolutionez que fieret i motu. De pte tertia: dicit q per plurimū nutrimentuz nō intelligimus quodlibet nutrimentū q2 non quil3 cibus humectat absolute. s. quātitatiue & qualitatiue. Naz cibus ille hic intelligit q caret acutie ponticitate salsedine & amaritudine: isti n. forte non sunt vocandi cibi s3 cibi medicinales. iō intelligat de cibo q est solū cibꝰ sine aditament vtriusq3 v̄tut medicinal q̄r vna alteri contrariat iste n. hūectat sbāl̄r & ēt cū ē mult qualitatiue qes aut humectat p accñs: De pte 4ª. dicit q si aqua bibatur vel corpꝰ in ea balneet nō hūectat subālia mēbra. s. substantiᶜᵉ vt dicit in lib. de v̄tutibus nālibus & ptisi. additio cōstantini ē nō &c

C Um biberit &c. Ypo. i h' affo intẽdit tres ɔclusiões: scḋaz ponit ibi ad sõpnos: 3ª ibi: manifestat. Pª ɔ° ẽ ista: p' affm elebor corpus ẽ motu locali mouẽdũ: ɔ° pbat. q2 ex tali motu elebori euacuatio citius ɔplet: & silr eius expulsio a corpe i' &c. ẽ ita mouẽduz pña cũ añte p bat in notãdis: Ad sõpnos: 2ª ɔ° p' affm eleborũ corp' ẽ minus pducendũ ad somnos & qetes q̃ ad mtoũ: & vigiliã: pbat: q2 p sõpnuz restringit & phibet opatio medicine & silr p qetẽ & ista rarius & minus sũt faciẽda: p' affm elebor q̃ apposita i' &c. Affm ẽt declarabit cũ ɔ' in notãdis: Manifestat 3ª ɔ°. Motus ẽ aptus corpa ad euacuationẽ excitare: pbat p expientiã q2 in nauigatiõe corpa ad vomitũ mouent & nõ nisi pp motũ: & silem isti sñiaz colligite 4ª pti. c° 5°. Circa affom no. p° q assumpto farmco & eo adhuc in corpe stante varie sunt medici intẽtiões. P°. n. intẽdit farmacũ actuari. nõ. n. agit in nos nisi calor agat in ipsuz: 4ª p. 2° actuato farmaco intẽdimus euacuationẽ mẽx: 3° ipleta euacuatiõe intẽdimus corrigere acciª si q̃ ex farmaci opatiõe mala remãserint: quo ad pmã intẽtionẽ ɔuenit sõpn': & qes: vnde stati assumpto farmaco pcipit dormire & qescere: 4ª p. Cõpleta i' opatiõe intẽdimus ad qetẽ: & sõpnũ vt dr in ɔ'° & 4ª p. s3 tpe inter medio. s. dũ medicia euacuat aut vomitu secessu tũc maxime verificat affo'. 2° nõ. q q2 in sõpno calor reuocat ad interiora iõ melius p sõpnuz farmacuz actuat. S3 q2 euacuatio fit a virtute expulsiua que expellit forti' nocumẽto pcepto: & q2 mẽ agitate magis nocẽt: & cuz hõ vigilat huiusmodi nocumẽta meli' pcipit: iõ p qetez: & sõpnuz phibet farmaci opatio qñ ẽ actuatũ: & hac ḋ cã nisi exorbitet in opãdo aut nimiũ virtus deficiat interiz duz opat medicina corpus nõ ẽ ad sompnuz ducẽdũ. & q2 ɔpleta farmaci opatiõe virt' ẽ debilitata: iõ p' illud & cibi assumptionẽ ɔfert sompnus & reddit corpus vtuti sue: S3 vbi ẽt exhorbitauerit ẽt ẽ dormiẽdũ & vbi virtus fuerit multuz debilis: s3 q2 hoc ẽ raro. iõ raro ad sõpnũ & qetem sunt corpa mouẽda: & sic duax ɔclusionũ: p3 verificatio: q maxime ẽ p tpe quo farmacuz dz educere. 3° no. q l3 mõ vuz sit de eleboro & alijs soluẽdo vomitũ puocãtibus: tñ in valde leuibus vomitiuis in qbus nõ intẽdimus nisi ei' q est in ɔcauo stõi inuenit euacuationẽ nõ o3 statiz qescere imo statiz mouere vt cito cũ re vomitũ puocet: & medicina bibita nõ digerat. Nõ 4°. q l3 corp' sit ducendũ ad mot nõ tñ ad quoscũq s3 ad mediocres Nã supflui diuerteret a motu farmaci. 5° no. q motus pturbat corpa agitat & excitat ad expulsionẽ: & pcipue nauigatio in qua hoc fit fortiter hoc manifestat. S3 dubitat de modo: & qḋ dicũt q i eo fit magis humox ɔmotio: & q2 agitati sũt isti ad os stomaci sensualissimũ deducũt: iõ tũc nã ad vomitũ excitat puto ãt p turbationẽ magnã spirituũ cerebri addere partem.

C Monstrauit Ypo. istud ɔmẽtũ p°. habet ptẽ Ga. expo'es affom: 2° additionẽ iohãniculi posita varietate litterax. 3°. ptes aditiõis verificãt p cã3: 2ª ibi iohãniculus ibi: 3ª. Motiõe nãq3. De pª dicit: q y. pcipit p' elebox affm. s. postq̃ actuat' ẽ eleborus corpus moueri: q2 qes facit manẽ in suis qualitatib'. & sic nõ stimulat ad expellẽdũ s3 mot pturbat: vt nauigatio oñdit: & iõ stimulat ad expellẽdũ & ɔiũct silr & põne expulsiua & motu tãto maior fit ac° corpis 2ª ps ẽ manifesta. De 3ª dicit y. mot' ɔmouz hũores in qb' ɔmot nõ dat eleboro facultas qescendi imo a corpe cũ fecib' & cũ hũorib' expellat q si remanet lõgo tpe inferret mortẽ & spasmũ nimiũ desicãdo & hac de cã y. pcipit moueri. 15.

C Um uolueris magis ducere eleborum moue corp'. cũ vero statuere sompnum fac & noli mouere. 16

E Leborus periculosus isti sunt noti primus ex inmediate pcedẽt: 2' ex affo: 2' particule: Sana habentes corpora. 17

N On febricitãtibus &c. y. in affo intẽdit istã ɔclusionẽ: Si in nõ febricitãtibus appareat fastidiuz & dolor mordicatiuus in pcordijs: & os amaricatuz & ocłox tenebrositatẽ signũ ẽ q indigẽt medicina vomitiua: pbat ɔ° p hec signa significat in corpe habundare mãz colericã petẽt supiora: q &c: tom in notãdis declarabit. Nõ q p° y. dixisse nõ frebricitãtib' alia duax cãx: aut ad denotãdũ q febricitãtes min' sũt vomitu euacuãdi cũ multũ calefaciat & exsiccet: Aut ad denotãdũ q corpa in qb' dcã sig appẽt: esto q nõ sint actu egra tñ sũt vomitu purgãda ne fiãt egra: 2° no. qḋ fastidiũ ex dicis: 2° affo p' pticule: ẽ. n. cibi odiũ. 3° nõ q os stõi antiq solẽt vocare cor aut pcordia ppter duo: pm queãdmoduz cor ẽ plurime sensibilitat ita os stõi: 2° q2 multũ ɔpatit cor ori stõi: q p cordis morsuz intelligim' dolorẽ mordicatiuũ in stõi ore. 4° no. q p os amaricatũ: qñz itelligim' amaritudinẽ q in ore sentit: & ista ẽ qualitas mutata: qñz vo sensationẽ amaritudinis: & ista ẽ ac° lesa vt põt colligi: 2° tegni cui' cã ẽ humor colic' cui' fumi oris stõi cõicant. Nõ 5°. q oculox tenebrositas nõ ẽ nisi diminutio opatiõis visiue ppter colericos vapores cerebro cõicãtes aut corruptio. Ultimo. nõ ista oia signa silr sũpta significare humorẽ peccãt ẽẽ colicũ. 2° ipsũ vsus supiora tẽdere: & iõ per vomitũ ẽẽ euacuãdũ Et silis sñia colligit 4ª p. c° 3° & 2ª 4' c° de signis declinationis mẽ ad superiora.

C Olera nãq3. Comẽt diuidit iou as partes: In pma ẽ ɔstãtini additio: 2° comẽt Ga. 2ª ibi: Abstinentia cibi: De prima dicit: q cuz colera rubea distemperata fumat ad os stomaci facit fastidiuz: q2 de natura colere est appetitum deicere: & acredo colere facit morsum cordis & oris amaritudinem: Et iõ supple cũ istis accidẽtibus ẽ necessaria purga'.

humor leuis: De pte 2ª dicit qñz expo affom pm q abstinētia cibi. i. abhoīaꝰ eiꝰ desiderij ablaꝰ siue dinutio: dicit 2° q morsus cordis ē dolor oris stōi: qr ātiq hoc mēbꝝ vocāt cor. dicit 3° q tenebrositas oculoꝝ ē cū aliqua vident ante oculū volare: aut quasi caligo ante oculū pcipit qd ē ꝑpter coleraꝫ i stō suos fumos capiti cōicant q sūt duo magni nerui ad os stōi venietes a cerebro: ꝛ iō multū cōicant. dicit 4° q amaritudo in ore ē ex colera rubea dicit 5° q ex cāis dicꝭ bñ dicit ypo. q hijs apparētibus corpus indiget farmacia superiori cū habūdat humor leuis superiora petens. 18

Super dyafragma ꝛc. In affoꝰ y. duas intēdit ꝯclusiōes: scdaꝫ ponit ibi. q vero inferiꝰ pª ꝯ° dolores accñtes sup dyafrag significāt corpꝰ idigere medicina vomitiua: pbat ꝯ°. Tales dolores significāt corpꝰ habūdare in humoribꝰ leuibꝰ: iª ꝛc. Que vo inferiꝰ. 2ª ꝯ° dolores accñtes sub dyafragmate significāt corpus indigere medicina p inferiꝰ euacuante: pbat: qr significat habūdare humores gues ꝛ tales sūt deorsū euacuādi g ꝛc. ¶Circa affom no. p° p dyafragma itelligi paniculū diuidēt spūalia a nālibꝰ icipiēt a spina ꝛ pcedēte ad anteriꝰ iux capita costaꝝ mēdosaꝝ: ꝛ hec ē musculus. Cuiꝰ ꝛ si sit diuidere inter nālia ꝛ spūalia ꝛ ꝓhibere ascēs vapoꝝ ad cor ꝛ cerebꝝ ꝛ istoꝰ mētez clarā tenere tū pnª eius operatio ē motꝰ pectoris in dilatādo ꝛ ꝯstringendo per anhelitū: illi g dolores dicunt sup dyafragma: q in spūalibꝰ sunt vt pectoꝝ vt supra. illi āt dicunt subdyafragmate: q sunt infra pectꝰ. ¶No 2° q taliū doloꝝ qdā pēdēt a mā vētosa sine pña humoris malā ꝯplexionē aut extēsionē in mēbris facientis: Quidā āt sunt in nāles vt cū essent vel pp ꝯtinuitatꝭ solutionē hic āt itelligit de nālibꝰ. No 3°. q taliū doloꝝ qdā pēdent a mā ventosa sñ pña alterius corpulēte mē: qdā vero. a mā corpulēta ꝛ intelligendꝰ ē affoꝰ de 2ª. 4° no. q huiꝰ doloꝝ nāliū a corpulēta mā pēdentiū qdā sunt pui ꝛ a pauca mā pendētes qdā vero magni ꝛ a multa ꝛ de istis intelligit hic ¶No 5°. q doloꝝ taliū qdā fiūt per cursū mēi ad locū merito sue naturalis inclinatiōis a loco opposito corpis vt q fiāt sursū per motū mē ad locū deorsū merito sui intrinseci principij vel ecōtra qdā āt fiūt per trāmisionē aut per gñationez mēi ad locū merito sue nālis inclinatiōis in tali loco vt cū multa flegmatica mā in capite gñatur h intelligit de primis. Nā in scdis nō necessario fit euacuatio mō dcō vnde i pleures exhibemus farmacū ventris solutiuū: ꝛ in dolor capiꝭ ꝛ in ꝑiplemonia vtꝫ per Auic. ꝛ rasim ꝛ mesue i ꝓprijs capitulis. 6° nō q euacuationū qdā sunt tm ad euacuanđ qdā ēt cū hoc fiūt gratia diuersionis: hic āt intelligit de euacuationibus in qbus intētio sola ē ad educēdū ꝛ nō alia ꝛ alijs ipedimētꝭ deducꝭ. Nā in dolore renū euacuamus cū vomitu ꝛ timore ptis euacuamus cū secessu dolor exñtē super dyafragma: 7° no. q qr y. vidit nō sp ita esse operādū q dolor existēs super dyafragma sit per superius euacuādū ꝛ ꝯtrario mō si fiunt infra imo q in multꝭ casibꝰ fit oppositū dixit q ista significant indigere farmacia sursū. nō tm dixit illam illico esse exhibendaꝫ. Nā possūt eē signa oppositū significantia fortiora: ꝛ p hoc tollunt cōes instantie ꝯtra hūc affom ꝯsuete.

¶Sic nobis. ꝯmentū diuidit in duas ptes. p° ponit affo. snia 2° oñdit q dolores sunt de qbus loqt 3°. verificat per cām ibi 2ª vnde induxit: ibi: 3ª. ꝛ iō de pª pꝫ de scda dicit q dixit indigere qr nō oēs tales dolores indigēt farmacia: voluit iª q illi q indigent sūt infra dyafragma vel supp indigent vomitu ꝛc. De 3ª dic q dolores sup dyafragma idigēt supiori farmacia: qr sunt a mā leui: ꝛ hoc est vex fuatis ꝯditionibus dicꝭ supra: Sꝫ dolores inferiores idigēt inferiori: qr sunt a mā graui: tunc intelligenus inferius: qr sunt infra dyafragma propter mē grauitatē: ꝛ iō subdit q inferior eis apitur porta. 19

Quibuscūqꝫ in farmacijs nō sitiunt ꝛc. p° affoi est ista: oēs q per farmacū dū purgant nō perducūtur ad sitiꝫ nō debēt qescere donec sitiant purgare: qr purgatio nō ē cōpleta donec siciant: Sꝫ nō debent qescere ante cōplemētū purgatiōis. g ꝛc. Asim statim fict clar: Sitis snia colligit 4ª pª c° 4°. ¶Circa affom no. p° intelligi vt supra de farmaco electe euacuando ¶No. 2° q sitis fit ex ꝯsumptiōe humidi roridi i ore stōi: ꝛ qñqꝫ ex nimia eiꝰ calefactione quod pōt ꝯtingere aut merito naturalis cōplexiōis puta cū est calida vel sicca aut i potatione farmaci ꝑpter qualitatez farmaci sicut i potu medicine vehementer acuꝭ: sicut est euforbium: aut ꝑpter humores acutos ad os stōi currentes. sicut cū farmacum attraheret coleraꝫ rubeaꝫ ꝛ qūolꝫ istoꝝ triū modoꝝ sitis adueniēs post potū farmaci non significat cōplementū purgationis: qñqꝫ vero seqt farmaci euacuationeꝫ: Nam medicina. primo trahit humores ad stōm illis aūt transeuntibꝰ per stomacū ꝓhibet sitis per eoruꝫ ꝑsentiā qr tenent locū humidi roridi: aut qr ipsiꝰ ꝓhibent dissolutioneꝫ sed postq̄ sūt a stomacho euacuati ꝛ humidū etiam roridū stomachi subsequenter ita vt sitis sequat signū est q farmacū cōpletꝭ operatū fuit: ꝛ h sitis est illa de qua loquitur y. Naꝫ qñ corpora ad sitim non perducunt significat q adhc farmacū nō ꝯpletꝭ humores quos ad stomachū traxit euacuauit. 3° no. plura alia signa esse cōplete operationis farmaci. s. leuitatꝭ q etez sompnū de qbus vide 4ª. primi. Sed hic solū fecit mentionez de siti: qr est forte signū magis ambiguū vel qr voluit. ¶No 4°. q affom totū in tribꝰ mōis possumꝰ intelligere. p° q sumētes farmacū ꝛ in eiꝰ opatiōe nō sitiētes nō qescāt i. non desistāt tpe cōgruo farmacū accipe quousqꝫ per farmacū ad sitim producant. ¶Scdus sensus est q talis non quiescat immo localiter mo

neat quo vsq3 siccat.3ᵘˢ sensus ē φ nō agat ad con stringēdū catarticū nisi siccāt:ꝛ hȝ veritatē maxime h 3ᵒ. Ex qbᵘˢ oibᵘˢ ꝯferri dȝ φ corpore per viā euacuatōis farmaci ad sitiȝ ꝓducto:oȝ getare farmaci operationē vt colligit 4ᵃ pⁱmi de hora qua catarticum est ꝯstringendum.

Quidam Ga.in ꝯᵗᵒ pᵒ ponit vnā distictionē declarādo eiᵘˢ mēbra:2ᵒ oñdit q̄ sitis ē illa quā intendit y. ibi scđa i fine. Si āt nimie De pᵒ dicit φ qdā sūt q statim bibito farmaco siciunt:qdā vo nō:pⁱmū āt ꝯtigit tribus de causis:pᵃ.q ꝯplesio stōi sit calida vel sicca:aut sit calida ꝛ sicca.2ᵃ ē q medicina sit multū calida acuta.3ᵃ cā q humor q ad stomacū ducitur sit multū calidus acutᵘˢ:ꝛ de siti hocᵒ ꝯtingente nō intendit y.sȝ aliȷ qbᵘˢ ꝯtraria isūt.q nec caliditas nec siccitas ex pte istoꝝ triū nō statiȝ siciūt. De pte 2ᵃ dicit φ ēt p nimiā euacuatiōeȝ.i.p ꝯpletā euacuationē seq̄t sitis:ꝛ de hac intelligit y.pōt āt dici nimia:q nō euacuat totus humor purgādus qñ aliqđ de nāli humiditate euacuet:ē ğ nimia respectu illius ptīs sed tñ est completa q nihil relictuȝ ē de humore per farmacum actracto. 20

# In febricitantibus ꝛc. 2ᵒ.

In affoⁱ ē ista Scrofus ꝛ genuū grauitas:ēt lūboꝝ dolor accñtes corpibᵘˢ nō febricitātibᵘˢ signt corpᵘˢ indigere medicina secessiua: ꝓbat ꝯᵒ q signt corpᵘˢ habundare in humoribus grauibus deorsuȝ educētibus.ğ ꝛc. circa affoᵐ no.pᵒ φ dr nō febricitātibᵘˢ sili cā in 7ᵒ.Nō 2ᵒ.qđ genuum grauitas ē aut dolor i genibᵘˢ grauatiuᵘˢ cū multa mā:aut eoꝝ ipotētia ad motū accidit āt impotētia mouēdi plurimū in genu pcipi q ē locus multi laboris in ambulādo.Nō 3ᵒ.scrofuȝ significare dolorē intestinoꝝ ex mā corpulēta aut vētosa in intestino pēdētē.4ᵒ nō p dolorē lūborū intelligimᵘˢ dolorē accñte inm directo renū iuxta lūbos vel in lūbis ipsis exñs qbᵘˢ renes adherēt ꝛ pēdēt siles dolores:plerūq3 ex mā graui flegmatica. Nō 5ᵒ.φ medicina laxatiua qñȝ dat ꝓ euacuatiōe tm̄: qñȝ āt cū intentiōe ad diuertēdū:vt dictū est.Et hic itēdimus de medicina q̄ gratia euacuationis exhibet.ꝛ tūc pȝ affoⁱ verificatio.q in istis casibus signum est māȝ peccantē esse grauem. Cōmentū claꝝ est ꝛ nihil difficultatis continet. 21

# Egestiones nigre ꝛc.

In isto affoᵒ ypo.ponit significatiōes ex quadā manerie egōnū.ꝛ diuidit i duas. Pᵒ ponit istas significatiōes ex egōibᵘˢ talibᵘˢ veniētibus spōte.2ᵒ ex silibᵘˢ cū farmaco eductis:ibi: 2ᵃ. Cū farmaco:In pte pᵃ.intēdit duas ꝯclusiones:ꝛ ibi:2ᵃ:Et q̄tūcunq3:pᵃ ꝯᵒ ē ista:Egōnes nigre sicut sāguis spōte eueniētes:siue corpus fuerit cū fe.siue non sunt pessime:ꝓbat q per tales significat: aut incendiū:aut calorē nāliū mēbroꝝ mortificatio cuȝ ꝓsentia plurime valde peccantis mē ğ ꝛc. tenet ꝯᵃ q ē nō:ꝛ affᵐ p notabile erit manifestum. Circa affoᵐ nō.Pᵒ.φ hic per egōnē intelligimus gñalr cuiuscūq3 rei corpulēte exitū ab intestis p viā ani. Nō 2ᵒ.φ egōnum nigraꝝ ab Aui.14ᵃ tertiȷ tra.4ᵃ cap.pmo. quatuor mōi ponūt.s.nigra subtil. ꝛ ista ē mliaȝ ꝑternām fcā ex adustione mlie subtilis aut co.ru. 2ᵃ est nigra mlia vitelina q̄ est melia vitelina grossa genita p adustionē melie nālis. 3ᵃ est carnosa ꝛ ista est caro epatis lȝ coīr in textu iueniatur caro stōi. 4ᵃ est nigꝰ sicut fex. nigra aūt sicut fex est nigra sȝ grossa apta ad standū in fundo admōꝝ fecis.ꝛ dīt in grossicie aut nigredine a subtili. Sed nigꝰ mlia dīt q ista non pticipat acredie nec sup terrā bullit sed melica sic vt itelligit pria pmi cap.de hūoribus. Dīt aūt a carne q ista est i forma humorali nō coagulata coagulatione carnis.

3ᵒ nō φ egō nigra sicut fex dȝ esse grossa nō habens talē acredinē ꝛ sup terrā bulliēs ꝛ ista nō ē solum vnius mōi imo multoꝝ: quedā.n.est per pmixtionē hūoris melici nālis. qdam ex adustiōe sanguis.qdaȝ ex cōgelatōeꝛ frigore vt colligi pōt de egōne nigra pmo de crisi capᵒ 2ᵒ. sed illa q̄ est ex pmixtione melīe nālis aut ipsa ē mlia pura dūmō cum ea nō sit sanguis. dr absolute nigꝰ. illa vo que est sanguis p adustionē denigrati aut p congelationē dr nigra sicut sanguis. Et de hac intendit dictuȝ y.in isto loco ꝛ pp hāc cāȝ addidit qualr sanguis vt oñderet se nō intelligere đ egōne pura nigra:Et dīt ista in colore a p̄cedēte:q ista hȝ rubore obscuꝝ permixtuȝ cū nigredine illa vero ē sine rubore tali. 4ᵒ notandū φ cāe nigre fecalīȝ ad istas tres reduci possunt:tñ ab Auic. tangunt sex loco allegato: Prima ē eruptio dubellati siue exiture ꝛc. cuius sanies sit nigra:scđa est apertio opilatiōuȝ.qñ.s.ex opilatiōe mā fuerit retēta in venis epatis.ꝛ hoc modo ibi adusta:Sed illis apertis expellat:3ᵃ causa ē excoriatio siue vlcera mala: 4ᵃ est adustio sanguinis: 5ᵃ est frigus congelans sanguineȝ:6ᵃ est debilitas epatis. 5ᵒ nō φ sponte ueniēs egō potest intelligi duobus modis:vnoᵒ q egrediunt sine spāli adiutorio rei exterioris vt cibi vel farmaci aut alterius rei ꝛ hoc siue subito siue multotiens ꝛ successiue siue ꝑapparētibus signis digestiōis siue nō:qñȝ vero dr spōte veniens q apparens ante signa digestiōis ꝛ perseuerans inueniēdo ꝛ hoc 2ᵒ modo maxime verificat affoᵘˢ 6ᵒ no.φ egestio nigra feculenta q̄ aȝ in eruptiōe dubellati aut in apertione opilationuȝ:nō aȝ post multuȝ tēpus imo quasi ad moduȝ crisis: Et iō de istis non intendit ypo. Egō auteȝ nigra q̄ ē p adustionē aut p ꝯgelationē isteȷ possunt apparere post multum tempus ꝛ ante signa digestionis:illa vero q̄ seq̄t vlcera vbi pseuerāter sit nigra ē mortalis pp malignitateȝ vlceris in interioribus: Sȝ illa q̄ seqtur debilitatē epatꝭ pp q̄ȝ permiscet mlia cuȝ sanguine:aut fit pp nimiā adustioneȝ aut ꝓpter nimiaȝ ꝯgelationeȝ ꝛ multitudinē taliuȝ materierū:Nā ꝛ si cū sanguie humor mlicᵘˢ pmiscet vtus nō mouet ad ipsuȝ secessu expellenduȝ nisi pp plurimū nocumētū cū nō sit digō precedēs: Et

idō ñ ex q̄lꝫ tali debilitat̄ fit digō nigˀ dcā ſꝫ qñ mul ta fuerit ⁊ m̄e multa malignitas Ex iſtis pꝫ ꝙ qꝛ y po. loq̄t de egō̄e nigra qualis ſanguis q̄ eſt fecu lenta ⁊ iſta accidit ſex modis tactis ab Auic. qui ad tres tactos a Galieno primo. de criſi reducūt: ⁊ egōnū iſtis ſex mōis venientiū illa que ē ꝓpter aptionē dubellati aut pp opilationū aptionē nō di cunt̄ veniētes ꝓꝑe ſpōte: Reliq̄ āt iſtoꝝ 4ᵒʳ mōꝝ ⁊ iſtaꝝ egōnuꝫ cū veniūt pſeuerādo puta ſiue pp vlcera ſiue pp aduſtionē: ſiue pp ꝯgelationē ſiue pp debilitatē ⁊ añ ſig̃ digōis neccio ſignt mortē: idō oēs tales de qbꝰ y. loq̄t neccio ſignt mortē: ex qᵒ ſeˀ iſtas egōes qᵒ ad id qđ ſignt eē peſſimas qꝛ vehe mēter mala ſiꝫ: lꝫ aliq̄ poſſent eē peiora qꝛ ciciorē mortē vel cū ſeuiorib' accñtibꝰ ſignificantia.

Dubitaſ p.ᵒ ſine argumēt̄. vtꝝ iſte egōnes nigre de qbꝰ loq̄t y. ſint de mãa nãli ſiue ꝑ̄nãꝫ: Rñ' ꝙ ꝓꝑa mã iſtaꝝ egōnū ē maſ ſa ſāguinea vl' aliud i qᵒ dñaˀ ſanguis. Et idō ſint q̄ lis ſāguis. Sꝫ hᵒ totū aut p ſāguis putrefactionē aut ꝯgelationē ē factū ad nigredinē tēdēs: pōt āt ſplene ñ mūdificato epar accidere qꝛ tūc aut acci dit ꝯgelatio: aut putredo aut aduſtio. Ex quo pꝫ dñia inter iſtas ⁊ fel nigrū ⁊ colerā nigrā: 2ᵒ ſolet dubitari vtꝝ oēs egōes nigre qualis ſāguis ſpōte veniētes ſūt peſſime cū fe. ⁊ ſine fe. Negatiue ar guiſ ſic ſāguis niger p emoroydas egritudies. añ ſig̃ digōis ē bonꝰ g̃ ⁊ egōnes nigre tꝫ ꝯña: qꝛ nō ē rō qꝛ iſte ſūt malū ſignū magis q̄ ſanguis p emo roydas egritudines: ⁊ aſſᵐ ē Ga. ⁊ y. paulo poſte riꝰ cū dꝛ. ſanguis qdē ſurſū ⁊c. 2ᵒ ſic iſte egōnes ꝯ ſequūſ epat̄ calitatē aut fritatē ſꝫ iſte nō ſūt mor tales iˀ ⁊c. 3ᵒ iſte ſequūſ debilitat̄ ſplenis mūdifi/ cat̄: ſꝫ ſplenis debilitas nō poniſ mortal' egritudo 4ᵒ iſte alij ſequūſ aptionē opillationū aut dube lati ⁊ iſte nō ꝯpāſ ad malū cū eas ſequaſ leuitas vt 4ᵃ 3ⁱⁱ tracˀ 3ᵒ cᵒ. de dubellati: ⁊ cᵒ de opilatiōibꝰ In oppoᵐ ē y. iſtđ dubiū poſſet lōgiꝰ fieri repetēᵒ mlta dcā ſꝫ vt expediaſ ſuppoᵐ ē p egōes nigras qual' ſāguis itelligi egōneꝫ feculētā nigrā cū q̄ tñ ē ſāguis rubedo: Suppono 2ᵒ ꝙ nō dicanſ ſponte veniētes niſi incipiētes añ ſigna digōis ⁊ diu pſe uerātes: Suppono 3ᵒ ꝙ nã añ digōneꝫ tales mãs nō expellit p ſeceſſū niſi ſinthoᶜᶜ: Et p ꝯñs multo exñt̄ eoꝝ nocumēto. tūc pono ꝯcluſiōem ꝙ lꝫ aliq̄ egōnes nigre qual' ſāguis a nã expulſe ñ ſint peſ/ ſimū ſignū. Oēs tñ tales ſpōte veniētes ſūt ſignū mortꝭ: pᵃ ps pꝫ ex ꝯ̄ᶜˀ. 2ᵃ ex nōtis in affoᵒ. Ad arᵗᵃ in oppoᵐ: ad pᵐ negeſ ꝯña: Nā nō talē conatum expectat expulſio p emoroydas qualē expulᵒ ſan/ guis p iteſtina: Ad 2ᵐ ⁊ 3ᵐ dꝛ illas ꝯcluōes epat̄ ⁊ debilitat̄ ſplenis fcās eſſe mortales cū pp eas ſe qꝛ egō nigra mōis dict̄. Ad 4ᵐ dico ꝙ ille q̄ ſe/ quunſ aptionē dubellati aut opilationū ñ ſūt ſpō/ te veniētes ad ſēm datū ⁊ q̄tūcūꝫ 2ᵃ ꝯᵒ affoˀ ē iſta Egōes nigre dcē q̄tūcūq̧ ſunt ꝯiūcte pluribꝰ ali is coloribꝰ ē magis malū. ꝓbaſ qꝛ tales egōes cū ſint plurium coloꝝ ſignificāt mãꝫ malignā āplio rē. ⁊ magis etherogeneā: ⁊ minꝰ a v̄tute ſupabileꝫ

Circa quā ꝯcluſionē nō pᵒ. ꝙ nō ē intētio yp. ꝙ ſp egō pluriū coloꝝ eſt deterioꝛ q̄ nigra de qua di ctū ē. Sed vult ꝙ egō nigra qual' ſāguis a dño ꝯ iūcta plurimis coloribꝰ ē magis mala q̄ ſi eēt pu/ re nigra. Nō 2ᵒ ꝙ iſtaꝝ ꝯcluſionū qdā v̄ificant: vt Thadeꝰ ⁊ Marſiliꝰ ⁊ quaſi oēs ſeq̄ntes tribꝰ fuat̄ ꝯditiōibꝰ. vna ꝙ iſte egōes multoꝝ coloꝝ ſiꝰ appeāt ⁊ p hoc tolliſ inſtātia affoˀ 2ᵉ pticule in vē/ tris fluxibus 2ᵃ ꝯdiᵒ ꝙ appeāt pſeuerāter ⁊ p hoc excludiſ egō cretica multoꝝ coloꝝ: 3ᵃ ꝯdiᵒ. ꝙ i iſta egōe nigra multoꝝ coloꝝ ſit tāta ps nigra q̄ta eſt tota pura nigra itaq̧ includat maliciā nigre ⁊ cū hoc ſignificet habūdātiā alioꝝ maloꝝ humoꝝ: ⁊ ſine dubio hoc mō intelligēdo ꝯᵒ ē vera: verūtñ qꝛ Ga. in opationibꝰ ſupponit pitatē except̄ illis in q bus fit ꝯpatio. ⁊ h ꝯpaſ egō nigra cū mult̄ colori/ bus egōi nigre vniꝰ coloris: idō puto itelligi pitatē in q̄titate eiꝰ ꝙ egrediſ in vtraq̧ hāc āt pitatē po nēdo ēt videſ mihi vera ꝯᵒ loq̄ndo de ſit' venien/ tibꝰ ⁊ añ digōeꝫ. Nā qꝛ digō cū multoꝝ coloꝝ: idō ptes eiꝰ non fuerūt ita ꝯmixte qn q̄libet eaꝝ ꝓꝑa nocumēta inferret nec ex illis ita vnū agēs ſtimu/ lās ꝯſtituebaſ qn poſſet nã ꝯtra vnā mãꝫ irritari ca nō irritata ꝯtra aliā: Et idō ſi nã ita irritaſ vt añ digeſtionē cogaſ expellere talē humorē ſeq̄ſ ꝙ qlꝫ illoꝝ peccat multū ⁊ multū aggrauat virtutē: Et idō ſi nã expellit gr̄a exēpli. 3. viij. đ mã nigra ⁊ 4ᵒʳ de citrina ſignificaſ ꝙ tā de nigra q̄ đ citrina ita multū ē ⁊ tāte malicie ē vtraq̧ illaꝝ pſe ꝙ virtꝰ eiꝰ nocumēt̄ nō potens tollerare moueſ ſinthoᶜᶜ ad eā expellēdā: Et idō eſt deteriꝰ ꝙ ſi ſolā nigrā hocᵒ ſignificaremꝰ ibi eē: Et ſi dicaſ minꝰ expellit de ni gra q̄ ſi pura nigra expelleretſ g̃ minoꝛ ſignificaſ eiꝰ q̄titas. Negaſ ꝯña: Nā minoꝛ q̄titas egredi ens ꝯiuncta cū alio colore ſignificat v̄tutē grauari ⁊ diuerti ab opatiōe ab alio humore ⁊ minꝰ poſſe alijs paribꝰ de nigro expellere ēt ſi q̄titas de illo in corˀ inueniaſ. Tu vero hūc modū ꝯſidera: Ex quo pꝫ ēt ꝯcluſionis apud itelligēt̄ verificatio/ cū farmaco ꝯᵒ pᵃ huiꝰ 2ᵉ part̄ eſt iſta Egōnes egredi nigras eſt meliꝰ cū farmaco q̄ ſponte venire ꝯᵒ ꝓ baſ: qꝛ hoc non ſignificat tātā maliciā m̄e q̄ eua/ cuaſ iˀ ⁊c. Aſſᵐ pꝫ: qꝛ mãꝫ non ſtimulāteꝫ pōt far macia educere. ⁊ qꝛ ēt talis mã nō ſēp tñ ē mala vt vꝫ ſinthoᶜᶜ eā expellat. Hic q̄riſ vtꝝ itelligat đ egōnibꝰ nigris qualis ſanguis de qbꝰ ſuꝑ dictū ē ꝙ ſic videſ de mō loq̄ndi y. Nā dicit cū farmaco vero meliꝰ ⁊ nihil aliđ addit g̃ refereſ ad p̄cedēteꝫ Ođ nō arguiſ: qꝛ farmacū ñ hꝫ tales mãs educe/ re cū ſint ſanguinee: vt pꝫ ſupra. h rñdeſ duobus mōis vnoᵒ ꝙ h ſoluꝫ intelligit nigras vt mēcas ⁊ iſtas meliꝰ ē egredi cū farmaco q̄ nigras qual' ſā guis. 2ᵒᵒ pōt ēt intelligi de eiſdē ſꝫ ſpēm dicēdo ꝙ farmacū pōt talē mãꝫ educeſ aut efrenitādo aut ēt ꝓpterea ꝙ ꝓpetat̄ reſpicit melācolicum humo/ rem ⁊ alium melancolicum nō inueniēs niſi ſan/ guinē mixtū: ita educit eo mō quo dixi i pticula 2ᵃ illo affoᵒ ſana hñtes corpa Nō 4ᵒ. ꝙ hic itelligiˀ meliꝰ abuſiue: qꝛ minꝰ malū ⁊ q̄tūcūꝫ. ꝯᵒ 2ᵃ. 2ᵉ pt̄

affo' ē ista. No. oȝ si plurimi colores egrediūt cū egōne nigra cū farmaco: hoc eē pei⁹ q̃ʒ si simplex egrediat. ista p̄ pbat q̄ non oȝ ex hoc significari āpli⁹ dñiū maloꝝ humoꝝ q̃ʒ si solus niger egrederet ḡ p̄c. p̄. ⁊ ass^m statiȝ declarabit. Circa hunc locū psidera q̄ qdā ponūt pclusionē alio°. s. q̃to mltitudo coloꝝ mēꝝ euacuataꝝ vi farmaci ē āpli/oꝛ tāto ē min⁹ malū. pbat h̄ tal mltitudo f̄. pplemētū mūdificatiōis corpis. g̃ ⁊c. vificāt aut hoc 2°° q̄ intelligūt qn̄ isti colores mlti appēt successiue nō sil: ⁊ tūc f^m nāȝ ppleṫ malā māȝ eduxisse: Sȝ exponēdo mō meo nō dico q̄ necio sit meli⁹: Cōstat. n. q̄ mulṫ educṫ qn̄ȝ significa' a°' corpis ipuritas vt si cū hac mltitudine adsūt leuitas ⁊ bona tollerātia qn̄ȝ āt signūt vt isti dicūt vm pplemētū purgatiōis: sȝ ego dico hoc nō eē necessario dteri⁹ signū q̃ʒ si pura nigra educa'. nā lȝ isti humores educan'. nō tn̄ significa' eos eē ita mltos ⁊ malos vt significa' qn̄ spōte venit an̄ digōnē: ⁊ pȝ q̄ hic nō cadit illa rō quā ibi dixi in qōe 2ª hui⁹ affo'. Et colligit hui⁹ snia. 14ª. 3" trac⁹ 4° ca° 2°. ⁊ 10. almā soris ⁊ 7° ptinentis capi. 3°.

Nigras egōnes. Ga. in isto p̄ᵗ° p° exponit p^am p̄ᶜᶜˢ: 2° tres alias ibi 2ª. in fine cū accepta: p° in tres. p° expōit dictōnes affo'. 2° ponit pditionē reqsitā ad vitatē p̄ nis 3° obicit ⁊ soluit ptra ypo. 2ª ps incipit: ibi nos āt 3ª. ibi: Mō tn̄ ypo. p° oñdit de qb⁹ nigris intendit dādo coꝝ cāȝ ⁊ q̄r dixit qual' sāguis ibi: 2ª qualis sāguis: de pª dicit q̄ egōnes nigras itelligit ypo. mō ātiquoꝝ nō spēs coloꝝ nigre. s. genite p viam adustiōis q̄ iste egōnes nigre nōdū hn̄t illā accredinē q̃ʒ hn̄t colere nigre: Sȝ sūt egōnes admodū fecis grosivini rubei q̄ cū diu fuant ⁊ adurunt ex eis gnātur colera ⁊ assignādo cām dicit: q̄ splen mundificat sanguinē illū nālr trahēdo ⁊ nutriendo se ex eo q° ad ptē melioꝝ ⁊ residuū transmittit ad stōȝ cū fecib⁹ expellēdū: Et iō qn̄ ex aliqua cā splen nō mūdificat epar de hui⁹' grossicie ⁊ epar mltas tales retineat: tūc qn̄ epar pp defectū n̄ pōt istas retinere āpli⁹: tūc iste exeūt cū egōib⁹ quas ypo. h̄ dixit nigras ⁊ tu ex hoc collige p° q̄ mā talīu egōnū est sanguis saltē a dñio ⁊ solue si ex isto dicat q̄ intelligat istas nigras egōnes accidere sine adustiōe sanguis aut infrigidatiōe, vt supra in affo°. Nā nō qualrcūq̄ deficiēṫ mūdificatiōe splenis fuerit iste egōnes: Qual' sanguis facit q̄ dictū est ⁊ diuidit in duas. Nā p° facit hoc: 2° remouet vnā falsā opinionē cē modū generatiōis istaꝝ ibi 2ª. Qui. n. dicit p° q̄ dixit qual' sāguis ad declarādū q̄ iste egōnes sūt quasi sanguis nigrescens: Qui n. h̄ facit q̄ dixi attēdēs q̄ illi q dicūt hūc sāguinē fieri nigꝝ pp morā in intestinis male cogitāt: naȝ q̄ sanguis pauco tpe in intestino mora'. iō in tam pauco tpe nō denigrat ex rubedine vera sanguis pmutat⁹ q̄ in stoīa nō tā cito mutat ⁊ hoc voluit dicere cū dixit impo'ᵉ. n. ē egestionē mō eē nigrā ⁊ mō. i. stati aut eē rubeā q̄ ista egō nō sic pmutat i notabili tpe q̃to magis in puo q° ē in intestinis:

Nos āt ponit condicionē reqsiṫ dicēs q̄ i quadā pestilētia vidit multos cū illa egōne ⁊ nō plures fuerūt mortui q̃ʒ liberati: q̄ illi qb⁹ i statu ille egōnes appuerūt sūt liberati ⁊ qb⁹ appuerit ante statū sūt mortui i saluādis āt in pn̄°: aut appuerūt citrinissime aut rubicūde pp epaṫ calitatē: Sȝ qn̄ i statu iste egrediūt f^m putrefactionē ⁊ nimiā intēsionē sȝ q̄ est cū victoria virtuṫ liberāt sȝ isti a pn̄° appētes sūt mortales ⁊ male cuȝ f^m magnā epaṫ passionē: Cū āt apparēt p⁹ statū aln̄ sūt bone: q̄ f^m nāȝ posse humorib⁹ pualere ⁊ eos posse a corᶜ pellere. Mō tn̄ ypo. arguit sibi y. ⁊ soluit 3⁹ mod⁹ argumēṫ ē q̄ y. nō distinxit h̄ de appētib⁹ i pn̄° vl' statu qd̄ debuit facere Respōsio p°. ē q̄ oȝ intelligi p° ex mltociēs dicṫ: q̄ sepe dictū ē nāȝ nō posse bonā euacuationē an̄ statū facere. 2ª solu° q̄ hoc pōt intelligi ex affo° sequēṫ: vbi dicit egritudib⁹ q buscūq̄ icipiētib⁹ ita q̄ h° ad āmbos affo°ˢ pticipat 3ª solu° q̄ ipse dedit h° intelligi p h° qd̄ dixit spōte veniēṫ: Nā illd̄ totū videt significare egritudinē pseuerāter veniētē ⁊ nō ad modū crit: Et nō q̄ h̄ trāslatio pstātini facit viȝ supp̄ vbū spōṫ sȝ trāslatio burgundiōis sup vbū venṫ ⁊ forte h° totū spōte veniēṫ ita i greco f': Cū accepta ista ps 2ª ē manifesta p se ⁊ ex dictis circa afforismum. 22

Egritudinibus qbuscūq̄ ⁊c. p̄ i quarūlibet egritudinū in pn̄° fel nigrū sursuȝ aut deorsuȝ egrediēs ē signū mortale. pbat: q̄ f' habūdātiā valde maligne mēi cui virtu⁹ dn̄ari non poterit. igit ēt stati patebit ass^m. Cōcordia affo' hui⁹ ē sic pcedēs. No i' p°. h̄ mētioneȝ eē de egritudinibus a colera nigra pēdētib⁹: Nā staret q̄ in declinatiōe egritudinis a colera nigra pēdēṫ eēt pn̄^m alteri⁹ egritudinis in q° q̃uis egrederet fel nigrū a corpe: n̄ eēt mortale signū. Nō 2° q̄ h̄ dicunt egritudines incipe: qn̄ sūt i suo pn̄° vl' i q° ad mēi digōeȝ. Nō 3°. q̄ hoc nomē fel qn̄ȝ sumit ppe: p colera n̄li in chisti felṫ genita: pp vtilitatē ⁊ necessitatē positas. pª p' c°. de hūoꝛib⁹ 2ª sumit p chisti i q̄ ista ptinet: 3° sumit p cōi ad colerā rubeā dictā ⁊ oēȝ aliū humorē siccū a dñio p adustionē genitū. ⁊ hoc° sumit h̄ Nō. 4° q̄ hoc nomē fel nigrū dr̄ tm̄ de mlia adusta genita p adustōȝ colere rubee: aut mlie grosse: aut mlie subtilis ⁊ ista ēt dr̄ colera nigra. Nō 5°. q̄ ista nigra colera ē inter humores q̄ pessima vtȝ p° p'. loco allegato: ⁊ iō si i pn̄° mōbi emittat a nā ē signū q̄ plurimū habūdat anq̃ nā i expellendo expectaret digōneȝ: mō hoc nō facit pp fortē lesionē: Cū āt tal' hūoꝛ ita habūdat virt⁹ necio succūbet. Nō 6°. q̄ oȝ istas egōnes pseuerāter appere ex quo appet affo' verificatio. Ultimo nō q̄ fel nigrū cōiter p 4ᵒʳ loca solet emitti: aut p anū: aut mingendo: aut vomitu aut sputo: ⁊ p quēcūq̄ hoꝝ egrediat ante digōnē ē signū mortale q̄ f^cat vehemēs icendiū: aut i mēbris nālib⁹ aut i spūalib⁹: ⁊ q̄ f' talis ita mē maligne dñiuȝ magnū ⁊ ptingit q̄ iste exitus sit malus per viā signi ⁊ per viam cause.

In affoɫismo. Comentū preſēs diuiditur in duas partes. Primo ponit ſitudinē iſtius affōi ad precedentes ponēdo itentionē ſuā. 2° verificat affōm p cām ibi dū inquā. De pria pz qd dicat dū ingt verificat ꝛ diditur in. 4. Primo ponit pambulū. 2° ꝯfirmat auctoritatē ypo. i alio libro. 3° oñ it qd ſignt mali humores poſt ſigna digōis expulſi 4°. dat verā affōi ſniam ꝛ cāz veritatis. ibi 2ª Sic ypo. i pª. ibi 3ª. Si aūt poſt. ibi 4ª. ſi vero ecōtra. De pria dicit ꝙ nulla purgatio quā facit nā i mōbi initio ē ſm curſum nē imo ſunt accñtales pp qualitatē mēꝝ dñantiū in morbo q̄ virtutes ita ſtimulāt vt relicto ordie ſuo exorbitando expellat āte digōem. Et rō ad hoc eſt qꝛ purgationē ordinatā a nā factā debet pcedere digō ꝛ ſeparatio nociuui a iuuatiuo. Mō ipoſſibile ē nām talem ſuū curſū ſeruare cū maxᵉ grauatur a morbo ꝛ nihil de mā eſt digm. Et tu hoc ꝯſidera vtꝝ in priñ° maxᵉ grauetur a morbo. ꝛ utꝝ poſſit fieri euātio ſm curſum nālez qñ aliquid ꝛ nō tota mā eſt digā. ſicut ypo. in hac parte ꝯfirmat dictū auctoritate ypoc. cōcludēs ꝙ hoc vult dicere ypo. ſ. ꝙ illud fel nigꝝ exiēs āte digōez eſt ſignū mortale ꝛ malū cū fiat iſta euātio ante ſigna digōis. Si aūt facit qō dcm eſt di. ꝙ iſta egō ꝛ alioꝝ hūoꝝ expulſio p⁹ ſigna digeſtionis ē bonū ſignum ſignificās nāz corpus mūdificare a malis humoribꝰ. Si vero ecᵒ. facit ꝙ dictū eſt di. ꝙ ſiue colera nigra ſiue qcunqꝫ aliꝰ hūoꝝ exeat āte ſigna digōis eſt malū ſignum imo peſſimū pp cām dictā. ꝛ p ꝯñs ēt peſſimū ſi exeāt in initio morbi cū in eo digō facta eſſe nō poſſit.

2 3

Quibuſcunque ex egritudinibus acutis aut multi tpis ꝛc. pᵒ. affōi eſt iſta. Quicūqꝫ extenuati ex acuta egritudine aut cronica aut aborſu aut qūolibꝫ aliꝫ emittūt fel nigꝝ ſurſum aut deorſū aut egōez nigrā qualꝫ ſanguis ſequēti die moriūtur. pˢ. qꝛ in talibꝰ eſt magna habūdantia peſſimi hūoris cū multa debilitate virtutis ꝫ ꝛc. Aſſuᵐ aūt quo ad pmā partē pz ex dictis. ꝛ quo ad ſcdam pz qꝛ ſūt valde extenuati. Circa affōm nō ipſum de oibꝰ verificari valde debilitatꝫ. ꝛ iō vt oēs mōs ꝯprehēdāt. dix ex acutis egritudinibꝰ aut multi tpis ꝛc. Nō 2°. ꝙ ēt in aborſu contigit ſepe virtutē mltū debilitari pluſ q̄ꝫ in partu nāli vt 21ª tertij tractatu 2°. cap. de aborſu. ꝛ qꝛ dolores coïter ſī maiores ꝛ qꝛ ēt diſruptio ligamentoꝝ eſt difficilior. Et iō magis matrix debilitatꝫ. ꝛ iō ēt ſepe poſt ꝯtingit malos hūores aduſtos pelli. vt igiꝫ hoc notaretur de aborſibus ſpāliter dixit ypo. Nō 3°. ꝙ p extenuationē cibi valde magnā māifeſte ſignificamuſ ꝟtutis debilitatē. ꝛ qꝛ pᵒ maxie verificatꝫ vbi ꝟtus eſt debilis iō extenuatōz noiauit ypo. 4° nō ꝙ hoc intelligiꝫ vbi iſti hūores egrediantꝫ āte digōm ꝛ pſeuerāt. hoc. n. mō dēnt limitari ad malū ſignificandū. 5° nō ꝙ p ſequēti die qdā itelligūt cretico in quo pugna excitatꝫ qdā imediate ſequētez quidā tps valde breue. ꝛ patet tunc cā affōi verificās: qꝛ virtᵒ ita ꝓſtrata ipreſſionē mali humoris nō pluri tpe pōt tollerare ꝛ ſilꝫ ſinām habet. 16. 3ⁱ defluxu ventris oīuꝫ moꝝ: ꝛ. 17. ꝓtinentis ēt de egeſtione.

Intendit. In hoc affō. Gali. prio ponit intentionē ypoc. 2°. dat cām. 3°. ponit dfam inter egōnez ſicut ſanguis ꝛ ſanguineā ꝛ fel nigrū. 2ª. incipit ibi: natura n. deficit. 3ª. ibi Mōſtrauit āt: De pª dicit. ꝙ pꝫ. ꝛ p ſequentē diē intelligit creticā: vñ pꝫ iſtiᵘ affoⁱ. ſignificationē eſſe limitatioꝛē q̄ꝫ in pcedenti: qꝛ limitat diē: ꝛ hoc pp ꝟtutꝫ debilitatē. Nā. n. deficit dic hic cām dicti eſſe qꝛ nā deficit: ꝛ iō non valet digerere: ꝛ ſepare: ꝛ purgare: ꝛ maxime iſtos hos humores q ſunt valde maligni: Et iō neceſſe ē ꝙ iſti humores pualeant: ꝛ ꝙ mors nō diu moretꝫ aſt q̄ꝫ veniat queādmodū aliqñ i alijs morbis moritꝫ Mōſtrauit āt: dicit ꝙ egō nigra ſicut ſanguis dꝫt a ſanguine: qꝛ iſta expellitꝫ coagulata aut colore: aut frigore: ſꝫ ſanguis nō eſt coagulatus dꝫt āt a colera nigra ꝛ pcipue ſubtili: qꝛ colera nigra nō eſt coagulata: ꝛ eſt nigra lucida pungitiua: ꝛ piecta in terra bulit ſicut acetuꝫ ſꝫ egō nigra ſicut ſanguis nullum habet horum

2 4

Diſinteria ſi a felle nigro ichoauerit mōtale. pᵒ affōⁱ. ē iſta: diſinteria incipiēs a colera nigra ē mortale: pbatur: qꝛ ipſa hꝫ cācruꝫ ulceratū i iteſtinis: ille āt ē mortalis: ꝫ ꝛc. Aſſᵐ declarabitꝫ ſtatiꝫ ꝛ ſilꝫs ſiñā colligitꝫ. 16ᵒ. 3ⁱ cᵒ. de fluxu vētris oium modoꝝ. Circa affoᵐ nō. pᵒ. ꝙ diſinteria abſolute ꝓlato vocabulo iportat fluxū cū excoriatiōe vel vlcere iteſtinoꝝ: vñ dicitꝫ a diſ ꝙ ē dimiſſio vꝫ ſepaꝛ enteriū ꝙ ē inteſtinū: qꝛ inteſtini diō. vt yſidorᵒ 6ᵒ. ethiᵏ. Sꝫ qñꝫ dꝫ diſinteria epatica illa in qua ē exitᵒ ſanguinis pp epatis defectū: ēt ſi nulla ſit inteſtioꝝ excoriatio. vt ſumitꝫ ex aliebate. 9ᵒ theorice diſpoſitiōis regalꝫ. ca° de ſignis paſſionū inteſtinoruꝫ cū dixit d: ſinteria epatica ſanguinis ē egō pura cui nō admiſcetꝫ egō. Nomē ꝫ diſinterie hic poſitū iportat fluxū pp excoriationē: vꝫ vlcera inteſtinoꝝ factū. Nō. 2ᵒ. diſinteriam qñꝫ contingere a cā primitiua vt farmaco excoriatiuo: vel cibo: qñꝫ vero a cā intrinſeca: vt humore: ꝛ ꝓuenientꝫ a cā intrinſeca. quedā pp ꝓpriū inteſtinoꝝ nocumentꝫ: qdaꝫ vō pꝛīnꝛ pp nocumentū alterius mēbri puta epatis vel ſplenis: vꝫ cerebri ꝛc. hic loqmur potiſſime de illa q̄ eſt p ꝓpriū nocumentū inteſtinorum. Nō. 3ᵒ. ꝙ mā vlceꝝ i inteſtinis: qñꝫ ē colera: qñꝫ mlīa qñꝫ flegma ſalſuꝫ. Cū āt ē mlīa aduſta vlcera illa ſunt cācероſa: cū ſint de ꝯſimili mā cū cancro: ꝛ qꝛ in vlcere neceſſario ē pus: iō ſunt ſicut cācri putrefacti. 4ᵒ. nō ꝙ cācer ēt in membris exterioribus ē difficiliꝫ cure vt hꝫ videri. 3ª. 4ⁱ. qꝛ ħ mā corrūpit mēbri aproꝓati cōplexionez. ꝛ mortificat ꝛ iō in inteſtinis exiſtēs cū mēbra ſint ſatis nobi

lia ꝛ medicina ibi applicari nõ possit. ꝛ si applicet ꝑmanere applicate nõ valꝫ pp trãsitũ suꝑfluitatũ iõ multo minꝰ ẽ curabilis. ꝛ hac de cã ista vlcera sunt mortalia. Ex qbus sequitur plura ꝑmũ ꝙ disinteria a felle nigro ẽ deterior ꝙ̃ disinteria a colera rubea. nã ꝙ̃uis rubea sit calidior. tñ ꝑ eius penetrationẽ i mẽbra nõ ita corrũpit illoꝝ nãlis cõplexio sicut ꝑ penetrationẽ colere nigre. 2° sequit hãc nigrã colerã q̃ principalit merito nocumenti intestinoꝝ facit fluxũ diu mãsisse in intestinis. naꝫ nõ subito vulcerat nec subito illa putrefacit. Seqtur. 3°. disinteria spleneticis supueniẽs nõ ẽ de ista mã vel manerie. nã ipsa ẽ pp trãsitũ mẽ mlr̃ice ꝑ intestina merito cuius excoriant. sꝫ tñ hic fluxus nõ ẽ principalit pp nocumẽtũ intestinoꝝ. ꝛ iõ dr̃ infra ꝑticl'a sexta spleneticis disinteria superueniẽs soluit egritudinem.

**Plurima disinteria.** Ga. in comento dat plurimos modos aduẽtus disinterie. 2°. ponit sniam affo. 3°. vẽificat ꝑ cãm. ibi 2ª. sꝫ si fit. ibi 3ª. ꝙ si cancer. De ꝑma dicit ꝙ plurima disinteria fit ab hũoribus colericis trãseũtibus ꝑ intestina qui hũores dicta itestina suo acumĩe vlcerãt. sꝫ tñ ab egritudine multi euadũt. De sa dicit ꝙ si sint illa vlcera de colera nigra ipossibile ẽ ꝙ succedat sanitas qꝛ illa vlceratio ñ dr̃t a cãcro vlcerato. de 3° dicit ꝙ si cãcer in locis exterioribus nõ põt curari nisi cũ difficultate quãto magis nascẽs i iterioribus nã ibi nõ ꝑt appõi medicine ꝛ ita dato ꝙ ibi possent apponi tamen non possunt figi cum per illaꝫ viã necessario transeant superfluitates.

**Sanguis quod sursum**
In hoc affo. ponunt due ꝯ°nes. ibi 2ª. dorsuꝫ võ. ꝑma ẽ sãguis qualiscũqꝫ egrediẽs ab ore ẽ malũ signũ. ꝓbat. qꝛ significat lesionẽ i supioribꝰ aut ipꝫ ñ egredi ꝑ loca ꝯueniẽtia ꝛ expulsioni deputata. g̃ ꝛc. assũptũ statim patebit. Primo g̃ nõ hic qd hic sanguis sumit ꝓ massa sanguinea quatuor humoꝝ. Nõ so ꝙ superius põt sanguis exire aut ꝑ nares aut ꝑ os hic maxie loqmur d' egritudine egrediẽte ꝑ os. ꝛ iõ i ꝯ°ne dixit ꝑ os ꝛ ñ sursuꝫ. nã de sanguine nariũ fortassis aliõ eẽt dicẽdũ. Nõ tertio ꝙ ꝑ os sanguis egredi põt multus ꝛ paucus grossus ꝛ subtil calidus ꝛ frigidus ꝛ i sũma laudabili qualitate aut illaudabil. exẽpla satis patent de oĩbus tñ ẽ affo. ꝛ ꝑcipue cũ ẽ multꝰ. Nõ q̃rto ꝙ sanguis ab ore egrediẽs aut ẽ cũ sputo. ꝛ ẽ tũc de ꝑtibus oris ꝛ ligue aut cũ rascatiõe ꝛ tũc de gutture vl' vua ꝛ epigloti aut cũ tussi ꝛ tũc egredit de cãna pulmonis pectore vel pulmone aut cũ vomitu. ꝛ tũc egredit de meri stomaco epate vel ꝑtibus vicinis. ꝛ sumit hec distinctio a mesue i suo d' a ꝑpꝑat ca°. de exitu sanguinis ab ore ꝛ videte ꝑ vos ibi ꝛ. 20. tertij signa distincta. Nõ qnto ꝙ sanguinẽ i multa quãtitate nõ emittimꝰ ꝑ os nisi aut pp aptionẽ vene i pectore vel pulmone. ꝛ tũc significat lesionẽ magnam aut a stomaco vel epate. ꝛ hoc idẽ nõ ẽ nisi multũ stimulata ṽtute ad expellẽdũ pp maliciã sanguis vel hũoris secũ cõmixti. ꝛ iõ etiã malã significat. ꝛ sic pꝫ affo. vẽificatio. ꝙ si obiceret sanguis sputuꝫ i pleuresi ñ ẽ signũ bonũ ymo malũ vid. 20. tertij. Nõ sexto talẽ sanguinis exitũ significare ꝑñtẽ malã dispõnẽ ꝛ futurã bonã cũ ꝑ modũ crisis pꝰ signũ digestionis aꝫ. ꝛ iõ absolute tal' exitꝰ sanguinis apparet bonꝰ. ꝛ iõ dicẽdũ aut ꝯ°nẽ eẽ verã vt i pluribꝰ. aut ꝙ dicat malꝰ alijs ꝑibꝰ respectu exitus ꝑ emoroydas de quo statim i alia ꝯ°ne loqt. ꝛ hꝰ qꝛ exitus ille ẽ ꝑ loca minꝰ ꝯueniẽtia. aut 3° dici ꝑt ꝙ itelligit añ digõnis signa. nam vt dixi i illo affo. egõnes nigre sanguis ꝑ emoroydas egrediens añ signa digõnis nõ ẽ ita malũ signũ sicut egrediẽtes res alias ꝑ alias vias. qꝛ nõ ẽ necessariũ ad illã expulsionẽ multũ eẽ conatũ ṽtutis. ꝛ iõ nõ ẽ absolute malꝰ. Deorsuꝫ võ. 2ª. ꝯ° ẽ ista sanguis egrediens deorsuꝫ ꝛ niger ẽ bonũ signũ ꝓpea qꝛ significat potẽtiã virtutis ꝛ corpis mũdificationẽ g̃ ꝛc. Nõ p°o sanguinẽ deorsum posse egredi aut ꝑ vrinã aut ꝑ secessum aut ꝑ mẽstrua aut ꝑ aptionẽ venaꝝ emoroydaliũ maxie aũt intelligimꝰ de. 4°. mõ qꝛ sanguis egrediẽs deorsum ꝑ aptionẽ venaꝝ emoroydaliũ qñ egredit niger ẽ bonũ signũ quia signt id qd dictũ ẽ. De mẽstruali ẽt possꝫ vẽificari. Nõ so emoroydales venas eẽ qnqꝫ q̃ ad anũ terminant ad quas nãlit ṽtus corpis regitiua trãsmittit sanguinẽ mlr̃icuꝫ ꝛ i corpe abundãtẽ non ꝑ modũ sinthomatꝫ etiã si nõ ꝓcessit morbꝰ. ꝛ ille sãguis apto orifitio alicꝰ illaꝝ venaꝝ egredit ꝛ egressio ẽ vtil qꝛ ꝓseruat tale corpꝰ ab egritudibꝰ mlr̃icis vt dicemus ifra illo affo. emoroydas sanari. ꝛ patꝫ ꝙ si his sanguinis exitꝰ ꝑ viã aliã añ signa digõnis ẽ malꝰ. qꝛ significaret tãtã eẽ lesionẽ vt nã cogeretur sinthõtice opari sꝫ ꝑ hãc viã nõ ẽ ita. nec etiaꝫ ꝑ menstrua. Ex quo pꝫ ꝙ hic exitus ꝛ si significat ꝑñs pñctũ talis hũoris tñ ꝓpt sanitatẽ quã significat dꝫ potius absolute dici bonꝰ ꝑ viã signi ꝛ ꝑ viã cause. Nota tertio ꝙ qñqꝫ per emoroydas egritudines est malus vbi supfluat. ꝛ fiat multus subito vt dicitur in comento. ꝛ ideo intelligatur illa ꝯ°. vt in pluribus.

**In alio afforismo** ꝛc. Gal. in comẽto primo ꝯtinuat affo. so docet qd itelligat ꝑ sursum ꝛ infert sniam ꝑme ꝯ°nis. tertio docet qd itelligat per deorsuꝫ ꝛ infert sniam. se ꝯ°nis repetẽdo etiã primã. quarto mouet instãtiã ꝛ soluit. ibi sa. vbi cum. ibi tertia. de posteriori. ibi quarta. sꝫ ñ põt. De prima pꝫ. De sa dicit ꝙ p' sursum itelligit os ꝛ nõ nares. qꝛ ꝑ nares sanguis qñqꝫ egrediẽs ẽ bonꝰ. sentẽtia igit ẽ ac si dicat qualiscũqꝫ sanguis vt spissus vel subtilis spũosus niger siue subrubeus purpureus vel aquosus ꝑ os egrediẽs ẽ malꝰ. De 3ª ꝑte dicit ꝙ sanguis egrediẽs ꝑ posteriora si fuerit mltꝰ ꝛ quasi fluxus ñ ẽ laudabilis. ꝛ iõ si laudabil dꝫ eẽ ꝑ posteriora egrediẽs oꝫ ꝙ paulatiꝫ sit ꝛ paucus et ꝙ ad nigredinem ṽtatur cũ morat si vero

declinauerit ad intestina erit mal⁹.ex quo itelligit ꝙ loquit de egrediēte p emoroydas. De quarta p te obicit di.ꝙ qs posset dicere ꝯ supradictum ē ꝙ egōnes nigre sunt male ⁊ hic dicere ꝙ sanguis niger ē bon⁹ deorsum egrediēs. Rñdꝫ ꝙ ibi dixit d illo q p intestina trāsit.hic aūt loqt de illo q ex venaꝝ orificijs egredit.s. q̄ sunt i ano de quo dixit i pma ptīcla epidimiaꝝ qd ē manifeste curatiuū qꝛ icidētes meliꝰ optime curāt si sanguis effluat p emoroidas.⁊ ēt si spectes ad hūc morbū.hic exit⁹ p emoroydas nō pmittit cadet i morbū.⁊ iō ypo. itellexit ꝙ sanguis ab ore egrediēs semp ē malus semp.n.significat aliquā egritudinē sꝫ si egrediat p emoroydas niger ē bon⁹.⁊ hoc si nā illi⁹ corpis multā quātitatē tal sanguis habuerit. Alia littera hꝫ ꝙ si nō oꝫ nām assuefieri cū vtrūqꝫ sit molestū si plus q̄ oꝫ vel si minus exeat.⁊ tūc ē snia clara ꝙ si i corpe tali quo tal sanguis habūdat ⁊ si egrediat per emoroydas oꝫ ꝙ permittam⁹ nāꝫ ad hui⁹ sanguis emissionē assuefieri.⁊ tñ ꝙ non multum violenter quia in tali corpore vtrūqꝫ ē malū.s.nimium emitti ⁊ oio retineri.

Si a disinteria iam ⁊c. cōclusio affo. ē ista. Si patiēs disinteriat⁹ egerat quasi carnes intestinoꝝ ē signū mortale pbat qꝛ significat vuln⁹ magnū in itestinis vt amplꝰ curari nō possit g̃ morbus necessario ē mortal ⁊ similis snia sumit.sexta tertij ca⁰.de fluxu vētris oium mōrū. ¶ Nō pmo ꝙ illi dicunt hiti a disinteria q fortiꝰ patiunt ppī disinteriā.⁊ ē modus loquēdi cōis. ¶ Nō ꝭo i intestinis inueniri pinguedinē q̄ dr mucilago itestinoꝝ.⁊ illa ē i supficie itestinoꝝ interiori nō imaginādo vt qdā ꝙ ista sit piguedo supposita superficiei ex parte iteriori sicut superponit i itestinis ex parte exteriori.nā illa ipediret exitū fecū.sꝫ ē permixta cū itestinoꝝ suba int villū ⁊ villū ⁊ maxie in parte superficiei vicina.vñ anothomia oñdit ꝙ iterior pars intestini est polita nō hñs talē rē visibilē sepatā sibi inherētē.ꝭa pars ē pellicula subtilis valde iterior.3ᵃ.ē grossa pars q̄ caro vocat itestini. ¶ Nō tertio ꝙ egeri carnes aut velud carnes a diuersis dr̄ simode exponit.qdā.n. itelligūt ꝙ qñ egredit id qd ē de tali carnosa suba idē mortale siue i magis frustris siue i puis emittat.qdā aūt dicūt mētē ypo.ꝙ si emittat p vlcera aliqd nōbil quātitatꝭ sicut carnis frustra qd est signū mortale.⁊ ꝙ h sit inten⁹ ypo.⁊ puto hoc ꝭm eē ꝟm.nā intestina cōponūt ex duabus tunicis vilos rotundos hñtibus.⁊ illi sūt carnes itestinorū ⁊ iō qñ pellicule exeūt etiā aliqd de carne egredit ⁊ tñ nō ē mortale sꝫ si frustrū nōbile egredit semp oꝫ ꝙ sit mortale signū.⁊ ad hūc sēsū exponit thadeus ⁊ si ꝓspiciat. ¶ Nō.4⁰ ꝙ vlcus tā magnū q̄ puū significat ex frustro egrediēte nō pōt i itestinis curari maxime.qꝛ ibi medicine applicari nō pñt.⁊ etiā si applicent non diu morentur.⁊ ideo debilitant ⁊ cadit ꝟtus ⁊ moriūt.vt dicit auic.xvi. tertij loco allegato.

¶ Disinteria ē ex ulceratis ꝭa.i cométo pmo distinguit gradus disinterie.ꝭo ꝟificat affoᵐ.ibi ꝭa.cū igit. De pma dicit ꝙ disinteria ē fluxus ex vlcere itestinoꝝ.⁊ iō cū talia sūt vt sola pinguedo cū fluxu emittat tūc sūt i principio qñ ꝭo pellicule emittunt sunt ista vulnera i augméto.qñ emittunt frustra carnis sunt i statu. Et nō hic ꝙ nō itendit istā eē ꝓpam distinctionem tē porū morbi distincti.sꝫ est distinctio graduū i malicia.nā si esset distinctio nā tporū cū nullus morbus veniat ad salutē nisi trāseat p quatuor tēpora nulla disinteria sanaret nec veniret ad emittēdūꝫ carnes intestinoꝝ ⁊ tñ tales nō starent.⁊ tūc nlla esset curabilis qd ē fl̄m. De ꝭa dicit ꝙ cū veneris ad hoc frustra carnis emittant tūc vlcera talia nō pñt curari ꝓpterea ꝙ intestina sunt mēbra debilia ⁊ medicine nō pñt apponi ⁊ si apponāt ñ pmanēt sup loco i quo ponuntur.⁊ sic pꝫ ꝟificatio affo.

Quibuscūqꝫ ⁊c. Cōclusio affo. est ista.quibuscunqꝫ hominibus febriētibus effluit multitudo sanguinis a quocūqꝫ loco fluxerit illis in resūptōne venter humectat.pbatur i talibus corpibus hora resumptionis virtus digestiua epatis stomaci ⁊ totius corpis est debilis ⁊ virtus attractiua epatis debilitat.g̃ plurime in vētre remanēt supfluitates humide indigeste. Et per ꝯñs venter humectat. Assumptum declarabitur statiꝫ Concordia colligitur tertio cañ fen.5.ca⁰.d fluxu sanguinis narium. ¶ Nō igitur pmo ꝙ ypo.spāliter locutus ē de illis a qb⁹ mult⁹ effluit sanguinis q sunt febrientes.⁊ rō est qꝛ maxie solꝫ mult⁹ sanguis fluxus accidere.ꝓpterea ꝙ ē crisis multaꝝ febriū.⁊ ꝓpterea ꝙ sanguis multus ebuliēs i eis calefact⁹ magis ascendit ad caput.tñ etiā i nō febriētibus ꝟificat. ¶ Nō ꝭo sanguinē effluētē dici aut absolute.qꝛ ē magna sanguis q̄ntitas aut comparatiōe ad sanguinē i corpe a quo egredit remanēte ⁊ vtroqꝫ mō verificat. ¶ Tertio nō ꝙ siue sursuꝫ siue deorsum exeat sanguis ex quocūqꝫ loco qñ ē multus valde vlr oiuꝫ mēbroꝝ corpis sequit debilitas. Et iō ypo.vlīter dixit vbicunqꝫ. ¶ Nō quarto ꝙ li i resūptiōibus dupliciꝫ solꝫ exponi vno mō ꝙ corpe vtente cibo multo ꝭm ꝓportionē ad dissolutionē apto ad resumēdū.nā qñ non multo cibo apto ad resumēdū vteret nō oꝫ vētrē humectari. ꝭo mō i resūptionibus.i.ꝯualescētibus.nā isti cū ad ꝯualescentiā veniūt vtūtur resūptiuo regine ⁊ iō tūc ventres humectātur puto primum modū meliorem. Ex quo patet nos per istum affoᵐ doceri ne post huiusmodi fluxū subito multū cibuꝫ demus.sed cibū paucum multi nutrimenti ⁊ facil digōnis. ¶ Nota quinto ꝙ multo euacuato sanguine multus etiam spūs euacuat ⁊ plurimuꝫ remittit nālis calor ⁊ virtus digestiua stomaci ⁊ epatis debilitatur ⁊ similiter attractiua. Et iō si multus cibus sumatur non digeritur ymo etiam nec sua humiditas ad epar attrahitur.⁊ illō quod ad

epar attrahitur non conuertit in bonū sanguinē ymo in humiditates flegmaticas & aquosas q̄ aut retinentur & sic trāsmisse sm ptem iuxta ventrem faciunt ipm humidū aut expelluntur ad intestina ita vt emittātur. Et dicit etiā vētrē humectari. nā duo bus modis pōt intelligi ventrē hūectari. vno mō q̄ fiat fluidus quo ad ea que emittūt. Alio modo quia fiat humidus per presentiam materiei humi de. & vtroq; modo potest verificari.

## ¶ Calor naturalis cum ex.

Istud cōmentum verificat affo rismū per cāz &c. Sequitur quibuscūq; fellee egōnes.

## Quibuscūq; fellee &c. Affo rism⁹

iste duas cōtinet cōclusiōes. ibi fa. & qui buscūq;. pma p° ē ista qbuscūq; corpo ribus adsunt egōnes collice supueniēte surditate ille egōnes qescūt. pbatur sic. ille mē collice q̄ sunt cāe illaꝝ egōnū supueniēte surditate diuertuntur ab intestinis & mouent ad loca supiora. igit tunc debent qescere ille egōnes ꝯña nō & assumptū sta tim declarabit. ¶ Et qbuscūq; .fa p° affo. est ista qbuscūq; corpib⁹ inest surditas supuenientib⁹ eis felleis egōnibus surditas illa qescit. pbat sili me dio q̄ felleis egōnibus superueniētib⁹. mā diuer titur a locis superioribus ad inferiora. ¶ Circa affo^m nō. pmo p felleis egōnes itelligēdas esse de colera nigra exitus. ¶ Nō fo eē surditatē duplicē qdā. n. ē. mansiua ex cā organo auditus appropa ta qdā aūt ē ex mā ad illa loca decurrēte que tū p talē materiei remotionē remouet & q̄ mā nō pluri mū ē fixa. & de hac fa itelligit i affo. vt dicit ga.

¶ Nō tertio q̄ lz surditas posset fieri ex flegmate mlia & colera. tū illa nō māsiua plurimum accidit ex colera. pmo q̄ co'la ē humor leuis. fo q̄ aures nāliter recipiūt supfluitates colere rubee capitis. tertio q̄ colera ē hūor mobilior. Et y°. ypo. potius dixit de felleis egōnibus q̄ de alijs. ¶ Nō quarto q̄ cū mā peccat colerica ita vt fiat fluxus ventris colericus mā tūc currit inferi⁹. sz qñq; nā mouet eā superi⁹ v̄sus caput & tūc qescit & cessat ei⁹ mot⁹ v̄sus inferius q̄ qñ ad caput mouet fit cōiter sur ditas q̄ de hac mā multū istrumētis audit⁹ cōica tur pp cām dictam. Jō surditas superueniēs sigt hūc humorē ascēsum tāq̄ cām. & q̄ p hūc ascēsū phibet fluxus. igit surditas supueniēs significat curamentum fluxus. ¶ Nō qnto q̄ ille casus ma xime ꝯuenit i febrieētib⁹ i qbus maxie ꝯuenit nām peccantē mām mouere pp nocumenti magnitudi nē. Et iō in febrieētib⁹ glosauit ga. eē itelligendū.

¶ Nota sexto q̄ simili i febre multa mā cōicata capiti collica fit surditas & cū nā hāc mām ad inte stina mouet remouet surditas q̄ cā euātur & re mouet a loco. & sic pz cā fam ꝯ°nē v̄ificās. ¶ Ulti mo nō etiā fluxu3 huiusmodi nō solū supueniēte surditate remoueri nec solum per fluxū hanc sur ditatē cessare. sz multis alijs modis vt docet expien tia. sz tū ypo. hūc spālē modū docere voluit. Ex g b⁹ vtilitates i pnosticādo & hoc affo. colliget pote stis & cōcordia sumit quarta tertij ca.° de nocumē tis. auditus. ¶ Hic sunt alique difficultates pri ma q̄ modica mā sufficit facere surditatē & tū flu xū facit multa igit lz surditas accidit nō oz solui fluxus ventris. Rñdetur q̄ illa pauca mā ad in strumēta auditus vadēs sigt multā diuersaz esse ad loca sursum. ¶ Secūdo dubitat qūo mā cau sans surditatē vadit ad intestina. Dicit q̄ descen dit per venas que sunt in collū & transit p magnā venā & venit ad epar & ibi per mesaycas expellit ad intestina.

## In hoc afforismo &c. cosū tū i duas

diuidit ptes. Jn pma subitellecta vna distinctiōe docet de quo mēbro intendit ypocras. Jn fa v̄ificat afforismū p causam. ibi fa Colera enim. Et ambe partes ex dictis patent.

## Quibuscūq; in fe. &c. Con clusio af

forismi est illa qbuscūq; corpibus fiunt rigores dū febres sunt sextane ille sunt discreti. pbat isti rigores significāt crisim mortalē aut ipfectā g̃ &c. ꝯña satis ē nota & assūptū statim patebit. ¶ Circa afforismū nō q̄ febres psīt dupli cit dici sextane. vno mō q̄ de sexto in sextū iuadūt & hoc mō loqtur auic. pma quarti ꝺ fe. sextana. fo mō dicunt sextane febres. q̄ i sexto die a suo initō & hoc mō dr̄ hic & ē sensus q̄ i qbusdā febribus fi unt rigores die sexta ille sūt discrete. ¶ Nō fo q̄ rigoꝝ qdā ē añs febrē i pricipio. s. poxismi cui⁹ cāe dicūt pma quarti ca.° de rigore. Et ego dixi supra & illū etiā si sit i die sexto nō oz eē discretū qdā. n. ē i fine febris fact⁹ de quo ifra illo affo. a causone bito. secūdus ē icidēs i fe. q̄ accñs post fe. initium iterpollatiōis aut poxismi & añ finē de quo ifra il lo affo. si rigor incidat fe. & de illo h loquitur.

¶ Nō tertio q̄ cū accidit rigor nō i initio poxismi nec pp cām itrinsecā tūc significat q̄ mā peccās a venis pellit ex̄ sensibilia mēbra motu cretico q° nā intendit hāc mām expellere p viā crisis vt col ligit pma quarti capitulo ꝺ rigore. Et iō ille rigor factus die sexta & nō i pricipio poxismi sigt crisim diei sexte. ¶ Nō quarto q̄ crisis diei sexte est crisis mala vt plurimū nō accñs cū debito dñio virtutis supra mām vt notat fo & quarto & pmo ꝺ creticis a ga. Et iō sigt aut mortē i tali crisi aut recidiuaz. Cū ergo rigor accñs fe. existis sana sigt crisim & hec fuit itentio ypo. ¶ Nota tū qnto q̄ talis rigor appet p̄cedētibus signis digōnis & tūc qñq; ē bo nū signū plurimū tū qñ signa digōnis p̄cedūt nō fit crisis i sexta ymo nō expectat septimū i quo fit crisis bona pp adiutoriū supercelestis aspect⁹. ymo plerūq; qñ rigor fit i sexta nō p̄cedūt signa digō nis mō crisis apparēs nō p̄cedētibus signis digō nis nō ē bona. & iō talis rigor plurimū sigt crisim nō bonā. Ex qbus primo patet veritas affo. patet fo quare ampliari possit ad omnem diem non ve re creticum in qua talis rigor appareat non prece

dentib' signis digōnis. In oībus eni illis vt octa ua. xij. xvi. xviij. apparēs ē signū male crisis.

In febribus zc. Ga. i comento facit quiqz pmo ponit vnā suppōnē. ſo aliā. tertio ei' de clarationez auctoritate ypo. z sua. quar to ponit sniam affo! qnto docet. quare dicat discri ta. ibi. ſa Sz si rigores. ibi. tertia Teste ypo. ibi. qr ta. Itē in lrº ð. crisi. ibi. qnta discritam. De pma dicit q i febribus i qbus rigores supueniūt. qz nō sunt apparētes i principio nec i fine. sed i eoz me dio oz expectare crisim seq illico. qz iā nā mām a venis expellit. De ſa pte dicit q si rigores fuerint in die cretica laudabili z pcedētibus signis digō nis significāt bonā crisim. Si vo nō pcedentibus talibus signis significant crisim malā aut i cōple tā. De tertia pte cōfirmat totā hāc sniaz suppoſi ta auctoritate ypo. z sua. ¶ De quarta parte dicit se oñdisse in libro de crisi z de dieb' creticis q cri sis sexte diu ē mala z hoc ē q ypo. hic vult dicere q rigores acchites i febribus sextanis sunt discre ti. qz isti signt crisim diei sexte q ē mala crisis. In qnta parte dicit per discritā itelligit q hēat malā crisiz qz aut i curabilē aut cū pessimis accītibus aut significantē longitudinē aut recidiuā. iō quia crisis sexte diei ē huius z venit cū pessimis accūti bus vt dictū ē i libris pnoiatis i qbus ea dicunt q nimis longum esset repetere.

Quibuscunqz zc. Cōclusio af forismi ē ista. in qbuscūqz corporibus febrientibus paro xismi aut exacerbatiōes sunt equaliter inuadētes eoz febres sunt difficiles vel male ter minationis. pbat qz i oībus illis mā ē ita rebellis virtute vt z virtus eā notabilit variare nō sufficit igit morbus ē male terminatiōis z difficilis. pña tz qz cū tali dispōne mē aut virtus est fortis z sic morbus ē longus aut virtus ē debilis z sic morit infirmus vtroqz igit mō male terminat. Concor dia huius affo! colligit pma quarti capitulo ð co gnitiōe horaz egritudinis. ¶ Nota pmo qd ē po xismus z qd exacerbatio ppe accepta ex hijs q di cunt supra pticula pma affo. xi. ¶ Nota ſo q sit fe. cōtinua q iterpollata q ɔtinua cōclusa q ppor tionalis ex eodē loco ex quo colliges q ppe accipi endo exacerbationē ē i cōtinua pportionali poxi smus aūt ppe ē i interpollata. ¶ Tertio nota q iste afforism' pōt hre duos sensus vnus ē q i illis fe. que hnt aut poxismos aut exacerbatiōes si fe. dimittat aliqua hora z cras hora eadē qua nūc di mittit icipiat q illa ē male terminatiōis. z iste itel lectus ē fflus iuxta dicta in cōmēto. secūdus sen sus ē q si in fe. sint exacerbatiōes queādmeduz i cōtinua pportionalj aut paxismi queādmodum ē si qua hora. i. si in aliqua hora fe. ex toto cessauerit z cū febris talis in crastinū eadē hora qua hodie incipiat erit discricta fe. z male terminatiōis z iste sensus est verus ad mentē ga. in cōmēto. ¶ Quar to nota q per crastinū debemus itelligere diez se quētē poxismi nō solū diē i me'' sequētē pntis.

¶ Quinto nota q paroxismi vel exacerbationes qñqz pcedūt anticipādo qñqz postponēdo. qñqz equalit iuadēdo. z cā ē diuersitas dispōnū mē in multitudine z paucitate subtilitate grossicie crudi tate z digōne putrefactiōe. z eius puatiōe z varia tur qñqz ex virtut bitudine ad mām z mēbroruz multa vel pauca subtilitate. nā pauca tardius po xismat multa celerius. frigida tardius calida cele rius. Si grossa tardius. subtilis cōtinua al's citius cū mēbrorū sensibilitate citius cū puatiōe tardi'. Ex isto pz q qñ incipit prius putresieri ps grossa materiei z pcedit ad subtilē cōtinue anticipādo p cedūt poxismi merito istius z eȝ si fiat pcessus a subtili ad grossaz equalit aūt inuadūt qñ mā vni us mōi manet. ſo pz quare vniformi exñte mā q ē sub forma cāe añtis cōit paxismi equalit inuadūt augmēti anticipant status equalit inuadūt decli nationes postponūt. ¶ Nō sexto q ad veritatez affo! requirit q ista equalis iuasio sit pseuerās añ signa digōnis. nā p vna vice nō sufficiēter arguē mus ex dictis. igit verificat affoxismus qz si ante signa digōnis pseueret ista equalis iuasio mā tūc nō i nōbiliter etiā a virtute nō pōt euacuari. z iō ē multis resistētie z dure. i. difficulter trāsmutatur qñ aūt sic accidit aut ē longa egritudo aut morta lis modis supradictis. ¶ Nō tū vltimo q alñ mē sunt difformes multū grosse exñtes ita vt merito huius qñqz de tertio in tertiū qñqz de quarto in quartū iuadūt z iste sūt lōge. z plurimū ad quar tanas reducunt. sz tñ adhuc sunt min' male q si cū equali grossicie equalit affligerēt. Et iō quidā glosant q hic affo. hz veritatē vt i plurib' vbi mā que remanet sub forma causa añtis est vnifor mis aut quasi.

¶ Si in morbi initio zc. Istō co mentuz in quatuor ptes diuidit pmo exēplariter sensū affo! ponit. ſo sensuz sīm ponit. tertio sensum generalit vm. quarto p cām verificat. ibi. ſa Alij dicunt. ibi tertia. intēdit aūt. ibi. quarta cā ē. De pma dicit q si fe. i aliqua die hora tertia iuadit z firmat aliqua hora diei qcūqz sit illa. deinde i crastinū incipiat eadē hora tertia z firmat. qñqz voluerit z ita fiat pluribus diebus h morbus prolongabitur magis eo cuius initium diuersificatur. z hoc voluit di cere ypo. Alij dicūt ponit aliā expōnē cū i pbatio ne z lra ē clara vide. ¶ Intēdit aut ponit sentētiā affo'. dādo cāz. z dicit q ypo. i hoc loco itēdit ac si dicet si tpus inuasionis equale fuerit tertiane aut quartane iste fe. discretātur z multis moriunt ho ris z illi qui hoc dicunt expientia. z rōne hoc ɔfir mant. Causa aūt est qz si accessio morbi. i. cā acces sionis morbi sit instabilis nō seruat vnū tpus iua dendi ymo variatur sed si illa sit firma aut stabilis z multū virtuti resistēs nō dimittit vnū tpus inua sionis z iō significat ex equali tpre inuasionis q dissolutio talis fe. erit dura z difficilis. sed quando est instabilis inuasio ð necessitate est facilis. z hoc

precipue vbi mã in principio fuerit vniformis.sed si mã fuerit stabil' ꝛ firma vt seruat vnã horã inter pollatiõis tunc erit necessaria fortis medicina que ipsam moueat ꝛ spacium fe.erit longum hoc intẽ debat ypocras in afforismo.

Laboriosis in febribus

Cõclusio affo.' ẽ ista.laboriosis in febribus marie fiũt apostemata in articulis ꝛ circa maxillas.pbaſ qꝛ i talibus sunt mẽ apte cãre apostemata ꝛ articuli ꝛ loca circa maxillas sũt loca marie apta ad recipiẽdũ illas.ğ ꝛc. Aſſm statim patebit.Cõcordia affo.' hꝰ colligiſ ſa quarti capitulo de crisi cũ exitura. ❡ Nõ primo ꝙ hoc nomẽ laboꝛ qñqꝫ sumiſ ꝓpe ꝓ lassitudine ꝯñte ex ercitiũ.qñqꝫ iꝓpꝛie ꝛ significat lassitudinẽ spontaneã que hꝫ tres spẽs apostemosaꝫ extẽsiuã ꝛ vlcerosam.lꝫ addaſ arefactia ꝛ qñ hec describãtur ꝛ distiguanſ vide i affo.quinto secũde pticule.la bores spontanei i tertio notato. hic põt sũi ambobus modis. ❡ Nota secundo febres dici laboriosas.qꝛ cõiũctas labori aut vero aut spontaneo.et vtroqꝫ mõ verificaſ affo.ſm ga.in cõmẽto. ❡ Nõ tertio ꝑ articulos itelligi iũcturas quasi.n.sunt ꝑui artꝰ.i.pua mẽbra. ❡ Nõ quarto circa maxillas eẽ quasdã carnes spongiosas raras ad supfluitates cerebri recipiẽdas deputatas.ꝛ iõ sũt cerebri emũtoria.ꝛ iõ qdã hic ꝑ circa maxillas itelligunt etiam emũtoria cordis sub assellas ꝛ epatis vt in guina.põt tñ a ꝓpꝛietate dici de locis circa maxillas qꝛ plurimi hũores calefacti in febribus laboriosis petũt caput.ꝛ iõ pꝰ ascẽdũt ad cerebri emũtoriũ. Quĩto no.ꝙ cũ virtus ẽ debilitata ãt mã ẽ ualde multa.si criſ fiat cõĩ nõ fit pfctã ſꝫ potꝰ crisis per mutatõis nã nõ potente eã totam mãm pellere.

❡ Nota sexto.ꝙ si febris coniũgaſ multo labori ꝓpe accepto.virtus multũ debilitaſ ita vt benecrisim euõnis facere nõ possit marie cũ materia agiteſ ꝓpꝛ motũ ꝛ multo magis stimulet.ꝛ eiꝰ digõ ꝓhibeſ.qꝛ digestio pficiſ quiete.Si ꝟo fe.cõiungaſ maximo labori spõtaneo significaſ humoꝝ multitudo a qbus fe.pẽdet.ꝛ multa ꝟtutis molestatõ.ex qbus pꝫ ꝑmo cã quare in febribus laboriosis qũocũqꝫ dicanſ laboriose expectaſ crisis pmutatiõis ad apostema alicuius mẽbri. ❡ Nota septimo ꝙ illa mẽbra sunt marie apta ad mãs recipiẽdas q̃ sunt lassa cõcauitates hñtia magnas debilitata ꝛ loco inferiori põita vt dr ſa ꝑmi de causis apostematũ.mõ cõstat ꝙ iũcture sunt hñtes magnã concauitatẽ ꝛ sunt debiles ꝑcipue i corde i quo fuerit multus laboꝛ ꝛ cũ hoc sunt deorsum posita similiſ loca circa maxillas sunt lassa.ꝛ posita sub cerebro ꝛ debilia.Et iõ pꝫ mõ cã quare h mẽbra facilius apostemanſ.ꝛ sic hẽtur ꝟificatio aᶠo.' ꝛ quare sunt apostemata i istis locis marie ꝛ quaſ in febribꝰ laboriosis ꝟificaſ aũtvt i pluribꝰ vt ꝯstat ex mõ loquendi ypo.ꝛ ex modo cause assignate.

❡ De labore diximus. In isto comẽto ga.ponit ꝑmo qdã ꝑambula.ad expõnẽ.ſo comẽtaſ.ibi 2ᵒ h aũt.In pte ꝑma ponit qdã ꝑambula ꝑmo ponit laboruꝫ distinctionẽ.Scõo ostdit qũo ex vero laboꝛe fiant apostemata i articulis ex labore spontaneo.quarto ponit mẽbroꝝ distinctionem i causando apostemata.Ibi ſa.laborẽ.ibi tertia.laboꝛ ꝟo.ibi quarta i qbusdã.De ꝑma dicit ꝙ laboꝛ qs seqtur i vnũ motũ.ꝛ h ẽ de quo absolute dr hꝰ nomẽ laboꝛ.ſꝫ alius ẽ laboꝛ de quo hoc nomẽ nõ dr absolute ſꝫ cũ determinatione ita spontaneo.ꝛ hoc dictũ ẽ in affo.illo labores spontanei ❡ Laborẽ. ❡ Facit qꝺ dictũ ẽ di.ꝙ laborem q fit ex nimio motu seqẽ nimia iũcturaꝝ calefactio cũ ipse multũ moueanſ.Et iõ nõ est multũ mirandũ si tũc fiunt apostemata in iũcturis. De tertia pte dicit ꝙ i labore spontaneo humores retrahuntur ad concatenationẽ.i.iũcturã.ꝛ huiusmodi cã est cõcauitas magna ꝛ spaciũ in cõcathenatiõe exñs. De quarta pte dicit ꝙ qdã sunt morbi de qbus pauca sunt apostemata ſꝫ i morbis factis ex labore fiunt plurima apostemata ꝛ ꝑcipue si laboꝛ fuerit spontaneꝰ a multitudine humoris sicut apostemosus aut extensiuus. ❡ Hic aũt.h est scõa pꝰ comẽti in qua dicit ꝙ iste afforismus dꝫ itelligi isto mõ ꝙ i febribus laboriosis qũocũqꝫ fuerint laboriose sequũt apostemata i articulis ꝛ circa maxillas.Cã aũt apꝫ in iuncturis dicta est. ❡ Sed causa apostematis circa maxillas sunt febresque plurimos humores ad caput transmittunt quos humores demuꝫ recipiũt carnes molles que sunt circa maxillas ideo ibi fiunt apostemata.ſꝫ si recipent i sub assellis aut i carne molli necesse eẽt ibi apã fieri.

Quibuscũqꝫ ꝛc.In hoc afforismo ypo.intendit hanc conclusionem.Si aliqua pars ex labore doluerit resurgentibꝰ ex morbis in parte illa fiunt apostemata.probatur in talibus resurgentibus sunt materie male parate flueſ ad aliquod membrum ꝛ illud apostemare.ꝛ pars illa que dolet parata est recipere.ergo i pte illa fiet apostᵃ ꝯña nõ.qꝛ iste sunt sufficiẽtes cãe ad apostema ptes.ꝛ assumptum statim patebit. ❡ Nõ ꝑmo ꝑ resurgẽtibus ex morbis intelligi cõualescentes ꝛ maxime ex febribus. ❡ Nõ ſo iuxta mẽtem gali h intelligi si isti doluerit aliquod mẽbrũ ex labore.nã iste afforismus videtur loqui in simili mã cum precedẽte in quo de labore ꝯñte febrẽ dixit ſo mõ põt itelligi etiam si in mẽbro incipiat doloꝛ qꝛ significat ꝙ illic fiat apostema.ꝛ vterqꝫ sensus est verus. ❡ Nõ tertio ꝙ cõualescentium quidaꝫ sunt veri conuelescentes quidam ñ veri ꝛ illi dicuntur non veri in quibus remansit aliquid de materia ꝛ de istis intellexit afforismus. ❡ Nõ q̃rto ꝙ mẽbrũ adeo fatigatũvt doleat ẽ supcalefactũ ꝛ debilitatum.ꝛ iõ illud membrum duabus ꝺ cãis attrahit.ꝑmo qꝛ calidũ.ſo qꝛ dolẽs tertio qꝛ est debilis faciliter recipit superfluitates alioꝝ mẽbroꝝ ex quo pꝫ cã verificans affoᵐ.nã in istis sunt mẽ male apte facere apostemata cũ non sunt vere cõ

ualeſcentes ⁊ mēbrū dolēs ex cāis dictis eſt patuꝫ
recipere materiam ⁊ ſic apoſtemari.

¶ **Si fatigatio nimiuꝫ** ⁊c. Ga. in comē
to iſto quatuoꝛ facit. primo oſtendit de quo doloꝛe
intelligit ypo. ſo ponit exemplū verificans affoᵐ.
tertio dat cauſam verificantem. quarto oſtēdit qꝛ
intelligendus ſit affoꝛiſmus de doloꝛe de quo ga.
dixerat. ibi ſa. Ego aūt. ibi tertia. doloꝛ. ibi quarta
poſt etiā. De pͥma dicit ꝙ qꝛ fatigatio nimiū motū
hūit ꝓ cā. ⁊ hec eadē fatigatio ē doloꝛ ⁊ ꝓtēdit do
loꝛē ſicut diximus i p̄cedēti ypo. itēdiſſe. iō hic in
phīti cū dixit doluit neceſſe eſt ꝙ de illis intelligāt
qui nimium moti ſunt ⁊ idem paſſi ſunt doloꝛeꝫ.
¶ De ſa pte dicit ſe vidiſſe multos conualeſcētes
laboꝛantes q̄ doluerunt in aliquo mēbꝛo ⁊ poſtea
mēbꝛū fuit apoſtematū. ¶ Hic nō. ꝙ in cōualeſcē
tibus ſe exercitātibus tumēt pedes ⁊ crura. ¶ De
tertia pte dicit ꝙ hic doloꝛ ē ſignū laboꝛis ⁊ nimiſ
motus ⁊ vbi nimius fit motus ibi neceſſe ē qꝺ vir
tus deficiat ⁊ caloꝛ augmētaꝛ. ⁊ iō hūoꝛes deſcen
dūt ad illa mēbꝛa. Et iō hec ſūt ſigna apoſtematū
īcipiētiū. qꝛ caloꝛ ⁊ defectio ꝟtutis cū mā ē i motu
ſunt cāe apoſtematū ⁊ collectōis in loco ⁊ ſic ypo.
loqꝛ de doloꝛe mēbꝛi faciēte. De quarta pte dicit
ꝙ licet poſſet itelligi affoᵐ. de omni doloꝛe tñ vr̄ ſo
lū intelligēdum de doloꝛe ꝯſequente laboꝛem pꝛo
pter continuitatem cum pꝛecedente. Et quia i ſe
quenti loquiꝛ de doloꝛe pꝛecedente moꝛbum.

**Si uero pꝛius** doluerit ⁊c. Cō
cluſio affo. eſt
iſta. ſi aliqua ps coꝛpoꝛis ex laboꝛe dolue
rit añ egritudinē in illa pte ꝯfirmaꝛ apo
ſtema. ꝓbaꝛ ꝯ°. In illa pte ꝯfirmaꝛ apoſtema q̄ ē
debilioꝛ ⁊ magis apta ad mās ap̄atis recipiendas
ſꝫ pars q̄ dolet ē huiuſmodi ġ ⁊c. ¶ Nō pͥmo ꝙ
affoꝛiſmus pͥcipalr̄ itelligiꝛ de doloꝛe ꝯñte nimiū
motū vt ē dictū i p̄cedēti affo. tñ pōt etiā ꝟificari ꝺ
doloꝛ alio cōtingēte. ¶ Nō ſo ꝙ li añ egritudinē
pōt itelligi duobus modis. vno mō qꝛ ſi hō dolue
rit añ febꝛē. ſo mō ſi doluerit añꝙ̄ fiāt ap̄ata ꝓpꝛ
fe. ⁊ vtroqꝫ mō ē ꝟm. ¶ Nō tertio ꝙ ad affo. ꝟitatē
requiruntꝛ due cōditiōes vna ꝙ fe. ſit ꝺ illis ꝺ qbꝰ
expectaꝛ exitura vt dictū ē de laboꝛioſ. ſo reqꝛiꝛ ꝙ
nō p̄ceſſerit nōbilis euacuatio ſenſibil̄ cū criſi per
fecta. nā i iſto ſo cāu cōuenit ꝙ nō remaneret mā
ꝓ opando mēbꝛū. ¶ Nō quarto ꝙ dr̄ cōfirmatur
egritudo ad hunc ſenſuꝫ qꝛ ibi cōpleꝛ apoſteͣ i cri
ſi permutationis ⁊ ſic reaffirmatur egritudo. cau
ſa autem verificans affoꝛiſmum eſt quia in tali fe.
eſt materia apta fluere. ⁊ cum hoc illud membꝛū
dolens eſt aptum recipere.

¶ **In ea namqꝫ parte fuit.**
Comētū illud diuidiꝛ i duas ptes. pͥma ē additio
ꝯſtātini. ſa ē ꝯmētū ga. ibi ſa. nulla dr̄a. In pꝛima
poniꝛ cā ꝟificās dicēdo ꝙ i pte q̄ doluerit añ egri
tudinē icepit in initiū diſtēpātie ſenſibil̄. ⁊ pͥma cō
turbatio humoꝝ. ⁊ iō i illa egritudine q̄ nūciaꝛ ex
p̄cedēte doloꝛe i loco doloꝛis ꝯfirmaꝛ egritudo. i.
agregaꝛ cā egritudinis. Et iō qꝛ ad locū ꝓpꝛie le
ſuꝫ agregantꝛ ſupflua pquiraꝛ igiꝛ qs locus pꝛiuſ
doluit vt illi diligēꝰ cura adhibeaꝛ. Nulla dr̄a. po
nit ga. pͥmo quō ex iſtis tribus fiat vnꝰ affoꝛiſmus
⁊ pꝫ. ſa ibi. h aūt oīa. ponit duas cōditōes ad affo
riſmum verificandum neceſſarias. Et etiam mit
tit nos ad locum de criſi patet ex dictis circa affo
riſmum.

**Si a febꝛe hīto tūoꝛe** ⁊c. iſta
ē ꝯ° affo. ſuffocatō ſubito ſupueniēs coꝛpi
obſeſſo a fe. ſine tumoꝛe i faucibus eſt ſi
gnū moꝛtale. ꝓbaꝛ qꝛ iſta ſignificat ꝓximā ſpēm
ſquinātie cū multa euētādi coꝛdis neceſſitate igiꝛ
ſignificat moꝛtē. tꝫ ꝯña qꝛ talis ſquinātia cuꝫ tali
neceſſitate euētatiōis oīo ē moꝛtal̄. Aſſumptū cir
ca litterā declarabiꝛ. ¶ Nō pͥmo p hītū a fe. intel
ligi poſſe vl̄iter oēm febꝛiētē ſꝫ tñ maxīe dꝫ itelligi
foꝛtē febꝛiētē i quo pp multā neceſſitatē euētandi
ſuffocatio ē magis moꝛtal̄. ¶ Nō ſo ꝙ p tumoꝛeꝫ
intelligimus omnem maneriem apoſtematis.
¶ Nō tertio ꝙ p fauces itelligiꝛ caput gutturis
illud. ſ. qꝺ apiēdo bñ os pōt videri. Senſus igitur
ē ꝙ ſi i hoīe hīto a febꝛe ap̄ate non appente i capi
te gutturis i hoīe bene os apiente ſuffocatio ⁊c.
¶ Nō quarto ꝙ ſuffocatio nō ē ꝓhibitio q̄libet
trāſitus aeris ad coꝛ. nā ablaͦ anhelitus ex leſiōe
inſtrꝫoꝝ ſenſus ſineviaꝝ oppilatōe nō ē ſuffocatio
ymo dr̄ anhelitus ablatio vt dicit ga. i comēto iſti
us affo. Et iō nō bñ dicit q̄ dicit gñalir̄ oēm helitꝰ
ꝓhibitionē eē ſuffocatōnē. Dic ſo ꝙ ſuffͦ fit pp ap
pl̄iam pp īpedimētū i muſculis pectoꝛis ē igiꝛ ſuf
focatio ꝓhibitio trāſitus aeris aut ex toto aut val
de nōbiliꝛ ab ex̄ ad coꝛ pp opilationē i vijs anheli
tus ſeu pp cōſtrictionē earūdē ita vult ga. i ꝯ°.
¶ Nō qnto ꝙ ſuffocationū q̄dā fit a pura extrin
ſeca cā ſicut a manu vel laqueo. q̄dā fit a cā extrin
ſeca veniēte tñ intrinſeca ſicut fongss ⁊ iuſqamuſ
quedam a cā itrinſeca tm̄. ⁊ hoc aut ē pp reple
tionē ſpacij pectoꝛis i quo ꝯtineꝛ pulmo pp queꝫ
ꝓhibeꝛ trāſitus aeris conſtricto pulmone vt acci
dit i empimate multotiēs in caſſali vulnere vbi ſā
guis ad illā cōcauitatē fluat. ſo cōuenit a repletōe
canaliū pulmonis ſiue apoſtematis vt accidit in
aſmate. tertio conuenit pꝛopter apoſtema magnū
in ſubſtantia pulmonis vt in periplemonia. quar
to conuenit pꝛopter apoſtema in cāna pulmonis
quinto conuenit pꝛopter apoſtema in gutturis ca
pite ⁊ iſtud vocatur a medicis ſquinantia. ¶ Nō
ſexto ꝙ apoſtematum quedam ſunt in capite gut
turis. quedam ſunt in muſculis epiglotis aut gut
turis quedam vero in carne molli circa illa loca
exiſtente. Muſculoꝝum enim epiglotis quidam
ſunt anterioꝛes mouentes duas laterales cartila
gines aut poſterioꝛes monentes totum epiglo
tum ſurſum. ⁊ iſti ſunt medij inter epiglotum et
meri. ⁊ dicuntur quandoqꝫ muſculi meri non ꝙ
in veritate pꝛimo adhereant meri vel ſibi ſint in

trinsici. Sed primo moueant epiglotim traben do sursum versus os. Et illi magis adherent. et consequenter quia meri est colligatum cum epigloti trahunt meri vt sumitur a gal. in libello de motibus liquidis. et dicuntur etiam musculi intrinseci meri quia sunt intrinseci inter epiglotum et meri. Alij sunt musculi epiglotis qui sunt in eius concauitate et isti illi qui mouent fistulam cimbularem aperiendo et claudendo. Cum ergo accidit apostema in primis musculis leditur anhelitus sed non deglutio. cum vero est apostema in musculis qui dicuntur intrinseci meri leditur deglutio omnino sed anhelitus non leditur. sed cum est in intrinsecis. s. in illis qui sunt in concauo epiglotis tunc aufertur anhelitus quasi omnino. et ista est pessima squinantie species. Ex qua in media hora vidi mori. et paucissimi liberantur. nam accidit quod illorum musculorum quantitas est valde parua. Et ideo pauca currente materia sunt multum in sua operatione lesi: et quasi in modico tempore interficit ante quam fieri illorum apostematum cura. ideo non curantur ex hac squinantia. Et ideo dixi supra quod ex hac squinantia febrientes. et non febrientes. sed febrientes fortiter citius quia plurimo anhelitu egent. ¶ Nota septimo. quod alie species suffocationis excepta illa que fit propter apostema in capite gutturis non fiunt subito ab intrinseca. quia non fiunt nisi multa existente materia qua multa materia non subito fluit. sed in capite gutturis propter loci stricturam modica materia facit suffocationem. Et per consequens subito potest. et ideo cum ypo. dixit repente patet quod voluit per hoc significari suffocationem apostema consequentem.

¶ No. 8 quod quando apostema est aut in carne glandosa aut in musculis exterioribus epiglotis illud apparet aut extra aut aperto ore. sed quando est aut in musculis in concauo epiglotis aut in musculis inter meri et epigloti non apparet. et iste due species sunt mortales et maxime illa que est in concauo epiglotis que omnino quantuncunque augeatur non apparet et ideo suffocatio superueniens repente non apparente apostemate in faucibus significat illam pessimam speciem squinantie vt dicitur et sic est mortalis. Ex quibus colligitur affo. verificatio. et tu vide concordiam nona 3.

¶ Quod autem etc. Gal. primo exponit vocabula affo. 2° verificat ipsum. 3° remouet ipsum dubium. ibi Fa. Si aut. ibi 3° sed tamen. primo in 4or. quia primo exponit a fe. habito. Fo exponit hoc nomen suffocatio. 3° hoc nomen fauces. 4° hoc nomen tumor. Fa ibi mors. 3° ibi. homerus. 4° ibi antiqui De primo dicit quod a fe. habito potest intelligi absolute de quolibet paciente febrem. aut solum paciente fe. fortem. sed verificetur de vtroque maxime de fo. quia ille indiget multo anhelitu quod cum propter stricturam prohibeatur in suffocatione necessario moritur. ¶ Mors. n. declarat hoc nomen suffocatio per differentiam inter ipsam et ablationem spiritus. et dicit 4or primum quod mors que non venit ex angustia vel constrictione viarum anhelitus non dicitur venire ex suffocatione. sed alia dicatur ex ablatione anhelitus. quia non quelibet anhelitus ablatio est soffocatio. Dicit fo. quod quando ex defectu virtutis motiue mouentis lacertos pectoris moritur aut ex defectu caliditatis in principio vite deficit anhelitus dicitur ablatio non suffocatio. Dicit 3° quod suffocatio est solum quando anhelitus prohibetur ex constrictione viarum anhelitus. Dic 4° quod hec constrictio aut fit propter repletionem spacij pulmonis siue apparatus. aut propter apostema in canalibus pulmonis aut propter apostema in capite canalium quod dicitur guttur. aut propter apostema in spacio quod est ante guttur. i. in faucibus. quia in carnibus glandosis. ¶ Homerus. ¶ Hunc docet quid per fauces intelligitur dicens quod homerus dixit quod cibus et potus per fauces transglutiuntur. hic per fauces intelligit vbi guttur scilicet epiglotis et meri coniunguntur et yp. hunc eundem locum vocauit fauces in illo affo. et in hoc loco voluit dicere quod in homine bene aperiente os. locus ille certissime potest videri: et similiter etiam tumor ille existens ibi percipi. sed de gutture non fit taliter quod illud quod intus est videri possit. Et ideo afforismus est hoc modo intelligendus. Si a fe. habito tumore non apparente in faucibus suffocatio repente superuenerit mortale. ¶ Antiqui. docet quid intelligimus per tumorem dicens quod antiqui dicunt idem tumorem: et apostema. quod apostema contingit tribus modis aut est cum dolore et vocatur flegmon et constat quod hic sumitur flegmon pro communi ad erisipilam: et flegmonem sanguineum: aut durum: et sine dolore et vocatur sciliros et aut molle et sine dolore et vocatur tumor siue mollities. sed moderni relinquentes antiquum modum loquendi vocant comunem superfluitatem collectionis in membris substantialibus. quia sunt de corporis substantia tumorem vt de ventositate et aqua. hic igitur intelligimus vt antiqui. ¶ Si autem. in hac parte secunda verificat affom dicens quod si tu videris fauces non apostematas et suffocatio subito superuenerit. tunc passio et apostema solum est in gutture. i. in concauo epiglotis. nam quamuis suffocatio ex alia causa possit venire tamen si subito superueniat. non nisi de passione in gutture nascitur. nam nisi apostema in pulmone non subito suffocat quia non suffocat nisi sit magnum similiter vulnera pulmonis non subito suffocant nisi repleantur concauitates pulmonis sanie. similiter repletio spacij pectoris non subito suffocat quia sanies ad illud spacium currit apto apparatu sed tamen non suffocat nisi magna fuerit quantitas. similiter apostema in canalibus pulmonis licet faciat duritiem spiritus. i. difficultatem anhelitus. tamen quia non implet subito canales. ideo non subito suffocat. et ideo necesse est subitam suffocationem solo gutture leso fieri vbi vie stricte sunt. que vie apparatis lacertis aut pelliculis ibi existentibus opilantur. et tale apostema vocatur a quibusdam medicis squinantia: et alij vocant schimanchiam et alij sinanchiam. nam si est in lacertis post fauces est squinantia. sed si est in lacertis a gutture exeuntibus vocatur chimanchiam. Ex quibus patet quod seruatis conditionibus affo. necesse est vt dolor dictus sit ex gutture. i. ex apparatu in loco inter guttur. patet testimonio y. in libro pronosticorum. vbi dicit. fauces dolentes et non tumentes cum angustia et molestia cito suffocant et occidunt. ¶ Si tamen. hic mouet dubium soluendo totum patet.

Si a febre habito &c. 9ᵘˢ affo̅ri e̅ ista Co̅tortio colli cu̅ difficultate de glutie̅di sine tumore appare̅ti in fe. est signum mortale. probatur talis tortio significat aut magnum apostema meri aut nimiam eradicalem eius exsiccationem vel apa̅ magnum in musculis intrinsecis meri. sed quodlibet istorum est mortale &c. Assuptum statim in littera declarabitur. Similem seniam colligite. 9ᵒ tertij capᵒ de sqnantia. Nota primo q per habitum a fe. debemus intelligere fortiter febrientem. Nota secundo q signum quod ponitur mortale. non est solum contortio colli. sed agregatum ex omnibus dictis conditionibus vel dispositionibus. vel sic dicit q tortio colli est signum sed alie dispo̅nes sunt co̅ditiones vel circunstantie limittantes signum.

Nota tertio q collum torquetur: aut versus ante concauitate̅ facta in posteriori: aut versus retro facta ibi gibbositate aut ad aliquod latus. & de quali bet potest affori̅smus intelligi. Nota 4ᵒ q tortio colli fit multis de causis. qn̄q3 .n. fit a ca̅ primitiva vt a percussione qn̄q3 a ca̅ corporea aut fit ex defectu spo̅dili aut ex apostemate in locis vicinis. s. musculis colli. aut apa̅te in locis intrinsecis aut in meri: vel musculis eius & neruis. q2 a nuca oriuntur aut ex nimia siccitate in meri. na̅ cum nerui sint valde cum illo ligati ex eius apa̅te contractis neruis qui a colli spondilibus egrediuntur spondiles moue̅tur a loco suo. & si apostema sit tm̄ in dextero later contorquetur collum versus dextrum. Si vero in sinistro versus sinistrum sed si in vtroq3 tunc contorquetur interius ita vt extra remaneat concauitas que tactu pressa dolet. Nota 5ᵒ. q ista colli contortio aliquando suffocat. Aliquando solu̅ deglutionem impedit. Hic a̅t ypo. loquitur de illa que deglutio̅e i̅pedit. Nota 6ᵒ. q si apostema in musculis meri ad sensum positum in precedenti affo̅ sit magnum ita vt collum inde torquatur non est spes q in qnq3 aut sex diebus curetur. In quo tm̄ tpe moritur si no̅ cibatur. Si vero siccitas sit tanta vt collum torqueatur existente febre que siccitatem auget. nulla penitus est spes salutis. Nota 7ᵒ. q qn̄ est apostema in musculis exterioribus tumor apparet in aliqua parte colli aut prospiciendo interius aut exterius sed quando non o3 & collum torqueatur degluᵒ impeditur necesse est apostema aut i meri aut in musculis intri̅secis aut est fortis exiccatio spasmosa. modo q2 apostemata ista no̅ possunt curari in tanto tempore quanto potest homo stare sine cibo. io̅ deficiente cibo: q2 deglutire no̅ possunt necessario infirmus moritur. sed sit a siccitate illa non est curabilis sicut spasmus siccus confirmatus & maxime cum fe. forti q2 fe. continue addit in siccitatem.

Cum tumorem hic nominaret. Gal. primo verificat affo̅3 vno modo. 2ᵒ alio modo. ibi 2ª. huic torture i epi̅d. prima in quatuor. primo mouet & soluit vnam dubitationem. 2ᵒ proponit affo̅i sniam. 3ᵒ dat causas torture. 4ᵒ idem confirmat duabus auctoritatibus. ibi 2ª. q cum fiat. ibi 3ª. tale fit. ibi 4ª. quid melius. De prima dicit ypo. i affo̅ superiori dixit tumore non existente in faucibus. hic aute̅ dixit tumore non apparente & no̅ specificauit locu̅ dubium igitur est de quo loco dixit. Respondens q intelligit q tumor nusq3 appareat in toto collo. De scd̄a parte dicit q quando ita est & infirmus transglutire non possit est mortale signum. De tertia dicit quod talis tortura sit vel propter apostema in musculis meri vel propter apostema in substantijs suis quod sit magnum. q2 in isto loco multa sunt notabilia membra. s. meri nuca nerui. pelliculae. ligamenta. Et ideo apostemate existe̅te in dictis vijs aut pelliculis. ita vt contrahantur sequitur inde colli co̅tractio cum quo ligantur ita vt spondiles moueantur. aut anterius. aut ad latus. aut apostemate non in latere existente contrahuntur spondiles versus illud latus. sed vbi sit in ambobus contrahuntur interius concauitate facta exterius. Ex hijs p3 q tumore non apparente qua̅do contrahitur collum cum impedimento deglutio̅is significatur magnu3 apostema in locis dictis & q2 illud est mortale significatur mors. De quarta parte ponit duo similia ex dictis ypo. quorum vnu3 e̅ in libro de dissolutionibus. 2ᵐ est in libro epidimiarum & patet. Huic torture. hec est secunda pars principalis commenti in qua ponit secundam verificatione̅. & sine diuisione Dicit primo q cum de tortura loquitur ypo. in libro epidimiaru3 dolore̅ hic non addit. Est igitur dubium quare. Et respo̅det duobus mo̅is. vno mo̅ q2 est manifestu̅ q ibi e̅ dolor. ideo non posuit. vel secundo dicitur q hic vltra torturam propter apostema contingentem intellexit tortura̅ contingentem propter solam siccitatem ita q illam dicat mortalem. nam ista est magis mortalis q̄3 illa que est de apostemate & illa q̄ est de apostemate in locis dictis non est ita mortalis. sicut suffocatio de qua in precedenti affo̅ dictu̅ est. Ista autem tortura de siccitate: maxime si cum fe. fuerit est signu̅ & ca̅ mortis cu̅ fe. multu̅ exiccat.

Sudores febricitanti &c. Presens affoᵘˢ s̄m duas conclusiones in duas diuiditur partes. ibi 2ª. q 2ᵒ. pª co̅clusio est sudores incipientes in fe. die cretica radicali aut per impares creticas no̅ radicales sunt boni. probatur q2 significant bonam crisim & determinationem egritudinis. Qui vero: 2ª co̅clusio. Sudores qui non accidunt incipiendo modo dicto sunt mali. probatur quia significant dolore̅: aut recidiuam aut longitudinem egritudinis. q̄ &c. co̅sequentia no. & vtriusq3 co̅nis assumpta statim in notandis declarabunt. illis snia habet scd̄a 4ᵗⁱ.

Nota primo q sudor ab aui. 2ᵒ ca̅n cap. de sudore ita describitur. Sudor est aquositas sanguinis cui pus colericu̅ e̅ admixtu̅ & suppleri o3 per poros cutis in forma aquositatis emissu̅. In qua descriptio̅e si intelligamus solu̅ de sudore in corporibus sanis pp exercitiu̅ co̅tinge̅s possemus dicere q per aquositate̅ intelligit aquositatem co̅ vt ab humoribᵘˢ 4ᵒʳ distinguit s3 si gn̄alis o3 esse descriptio patet

q per aquositatem non debet aliud intelligere cũ sudor in morbo ꝯtingens plurimũ fit ex mã morbum faciente. ideo p aquositatẽ itelligere debem⁹ humorẽ ad subtilitatẽ ꝓpinquũ subtilitati aqitati redacte. nam mlia ꝛ flẽa ꝛ alij humores p sudorez nõ expellunt̃ nisi in subtilitate sufficienter venerit oꝫ ãt admixti sudore pus colericũ. i. ptẽ colicã putredine aut calore accidẽtali pticipante. nam merito illius penetrat magis lꝫ nõ sit ꝯtra imaginationẽ aliq̃ talẽ mãꝫ sine pte colerica in forma sudoris emitti. Ex hoc appet q nõ oꝫ i quocũq̃ põt eẽ sudor ab exercitio in eo sanies in venis põt per aquositatẽ vrinalẽ pmiscere sꝫ de hoc magis prima primi ca. de humoribus. ¶ No. ꝯo q lꝫ p sudorem pluribus modis significare possumus. s. q̃titatẽ vt in illo affõ. Sudor multus. aut p qualitatẽ vt in se quẽti. aut ẽt ex mõ subẽ. aut ex loco. tñ hic ponit signũ sũptũ a tpe exitus. ¶ No. 3° q sudores qñq̃ sunt a cã primitiua qñq̃ a cã intrĩseca ꝛ de secũdis maxime ẽ sermo. ¶ No. 4° q isti sudores qñq̃ sũt pcedẽtibus signis digõnis qñq̃ nõ: ꝛ hoc itelligit̃ de illis q sũt pcedẽtibus signis digõnis. ¶ No. 5°. q isti sudores multotiẽs ꝯtigũt poximales vt appa ret in poxismo tertiane siue quartane. ꝛ de istis nõ oꝫ q significẽt crisim egritudinis. qñq̃ ãt sunt cretici ꝛ de istis maxie intelexit. Drñt ãt poxismales a creticis q2 cretici icipiũt i statu poxismi aut exacerbatiõis. ¶ No. 6° p sudores 3. nos itelligẽdos eẽ q sũt in 3. die ab initio egritudinis ꝛ ꝓportiõaliter p 4. nos. ¶ No. 7°. q cũ sudores cretici apparent post signa digõis ꝛ in die cretica: signũ est q virtus ordinate: ꝓcedit ad expulsionẽ mẽi expectato supcelesti adiutorio ꝛ dispõne mẽ ꝛ iõ significat̃ crisim futurã bonã. ꝛ isto mõ verificat̃ ꝯ⁹ p. affõi q̃ limittãdi ẽ q sudores cretici in fe. apparẽtes p⁹ signa digõis pseuerãtes in die cretia radicali aut i tercedentes cretica in pari sunt signũ bonũ ꝛ q significant se iudicare. i. cretice terminare egritudinẽ. ¶ No. 8°. q cũ sudores nõ fiũt cretici boni nisi in die motus egritudinis nec fiãt nisi subtiliata mã. iõ ꝯtingat qð nã mouet̃ ad crisim p sudorem in die in quo nõ ẽ motus egritudis aut in die non cretica significat̃ q nã nõ seruat ordinẽ suũ increticẽ euacuãdo ꝛ iõ agit tãq̃ irritata irritatõ ãt aut ẽ ꝓpter dolorẽ aut multiplicẽ mẽ aut ꝓpter malignitatẽ eius si sit ꝓpter dolorẽ ei⁹ habemus q sudores nõ facti mõ dicto significant dolores. si sint ꝯm significãt egritudinis lõgitudinẽ. si virtus sit ꝯstãs: q2 a mã multa fit cronica egritudo. Si autẽ mã sit maligna significat recidiuã. naꝫ significat̃ q virtus nõ bene purgabit corpus ꝛ q̃ relinquũtur in morbis subuersionẽ facere ꝯsueuerũt vt ꝯa pticula affõ ꝯo dicit̃. ¶ Sꝫ hic cadũt alique dubitationes qr̃ in 4. die sudores accñtes nõ sũt boni. Rñdet̃ ad mẽtẽ gal. q mẽ quaꝝ crisis futura ẽ ante i 4m. ꝛ pcipue p sudorẽ debẽt eẽ subtiles acute nã nõ pñt in tã modico tpe eẽ digeste ꝛ ita subtiliate vt p sudorẽ bene expellerent̃. Restat igit̃ q oẽs talẽ crisim p sudorẽ laudabilẽ ãte. i 4m sũt ad modã colerice. Et iõ istaꝝ mẽꝝ motus ẽ in diebus disparibus. Si crisis nõ ꝯtingit bona nisi in diebus motus egritudinis. iõ nõ crisis in illis egritudinibus nisi in disparibus ꝛ de hac cã nõ ꝯuenit in 4° Et no. q ego dixi de crisi per sudorẽ. q2 nõ incõuenit sinocã in 4. terminari p fluxũ sanguinis. Et ex hoc pꝫ qr̃ i i 4. ꝛ post in diebus paribus põt ꝯtingere crisis laudabilis p sudorẽ. q2 mẽ q̃ de nã sua sũt mobiles in dieb⁹ illis pñt in tãto tpe eẽ subtiliate ꝛ digeste. nota tamẽ in 4°. aliq̃do posse talẽ bonã crisim ꝯtingere sed raro vt pꝫ ex auic. ꝯa 4. cap. de diebus sudoris ꝛc.

¶ Non solum sudores sꝫ ẽt digõnes. ꝯa. in pte prima commẽti affõm ampliat ꝛ dubiũ vnũ remouet. In ꝯa repħẽdit illos q nõ faciũt drĩaꝫ in virtute dieꝝ ad crisim. In ꝯo remouet duo dubia. ꝯa ibi. Expimẽta. ibi tertia. h ãt. De prima dicit q nõ solũ sudores sꝫ alie crises si fiãt in die cretica significant̃ eẽ bone ex hoc: ꝛ si ita generaliter dixisset sufficeret. Et si queraẽ qr̃ nõ dixit. Rñdet̃ q nõ fuit eius intentio. h nisi poneret dies creticos p sudores añ 40m Et rõ q2 in cronicis raro ꝯtingit q fiat crisis per sudorẽ. sꝫ aut paulati siue crisi ꝯsumit̃. aut terminãt̃ p exiturã. De ꝯa dicit q experimẽta testant̃ q nõ oĩs dies ẽ cretica. ꝛ iõ mirãdum ẽ de negãtibus hoc qbus eẽt bonũ q expimẽtis acqescerẽt. ꝛ cãs i diuersitate spacioꝝ tpoꝝ ad crisim sicut fecit gal. inuestigãtur. reliqua patẽt. ¶ De tertia. mouet duas dubitatiões prima qr̃ nõ noiauit hic 4m. Et rñdet duobus mõis. pr° q forte primus scriptor dimisit lꝫ yp. scripserit. ꝯa rño ẽ cã quã dixi supra circa affõm. ꝛ tu vide. 2. dubitatio de fine ꝯe ꝯclusionis affõi. de qua dicit q qdã hñt. 3 im. p vltimo. q dã vo. 3 4m. sꝫ ẽt. 37m. ẽ creticus i quo accidit sudor sꝫ in 3 4. magis q̃ in. 3 i. q2 est creticus radicalis 40m. posuit propter causam dictam.

¶ Sudores frigidi ꝛc. Ypo. in hoc affõ duas ꝯclusiões intẽdit. ibi ꝯa. Cũ molliori pria ẽ. Sudores frigidi cũ fe. acuta mortẽ significãt. pbat̃ q2 significãt aut extinctionẽ caloris nãlis aut mãꝫ nõ supabilẽ a virtute infra terminũ acute fe. g ꝛc. pña no. ꝛ affm stati declarabit̃ ꝯa ꝯ°. Sudor frigidus cũ fe. nõ acuta significat lõgitudinẽ morbi. pbat̃ q2 significat mãm multũ resistentẽ virtuti aut virtutẽ caloris nãlis debilitatã ꝛ similis hẽtur snĩa ꝯa 4. ca° de signis sudoris. ¶ No. q frigidos sudores intelligimus illos q nõ fiũt frigidi a cã primitiua vt flabello sꝫ illos q frigidi egrediunt̃ a corpe sine talis cause adiutorio. ¶ 2° no. q sudores qñq̃ fiũt frigidi rõne dispõnis mẽbroꝝ vt si cutis ꝛ mẽbra cuti vicina sint frigida nõ obstante q vene tantam habeant caliditatez vt mãm expellant calefactam ꝛ subtiliatam. tamen illa mã mẽbris vicinis cuti obuiãs q̃ mẽbra sũt frigida infrigidãtur. rõne ãt dispõnis mẽ hic ꝯuenit vel q2 mã ẽ multe frigiditatis nãlẽ. vel q2 ẽ multe q̃titatis vel q2 ipsa ẽ multa maligna. nã mã mul-

te frigiditatis extis in veis subtiliata ꝛ ad cuti ꝛ ad mēbra sibi vicia ꝓpulsa q̄ nō sit ita cal'a vt itēsiora mēbra ꝛ vene possūt per intrinsecū principiuꝫ ad frigiditatē valð maiorē reduci q̄ꝫ sit frigiditas mēbroꝝ per q̄ trāsit.imo illis mēbris extitibus calidis reducet ad frigiditatē sicut vapor aq̄ ascēdens ad mediā regionē aeris in estate.nō obstāte ꝙ illa sit absolute calida ibi infrigidat ꝛ ad mām aque conuertit. Si vero mā sit valde multa ꝯuenit ꝙ virtus ante ea expellat q̄ꝫ subtiliet ꝓpter eius grauamen ꝛ ita vbi fit multū malicie ꝯuenit ꝙ expellat ante subtiliationē. Et iō frigida extis expellit ex. ¶ No tertio ꝙ oia possūt ꝯtingere fe.extīte acuta.nā stat fe.eē acutā ꝛ nō multi caloris vt ē pestilētialis nocet.n.plus mā occulta qualitate q̄ꝫ intēsiōe caliditatis. ꝯo stat fe.eē acutā exterioribus extitibus frigidis vt infra.in acutis morbis frigiditas.ꝛ alibi i nō deficiēti febre. Et iō cute extīte frigida ꝛ mēbris sibi vicinis stat acutā eē febrē ꝓcipue quo ad iteriora. Itē tertio nō repugnat febrē eē valde itense calitatis.ꝛ tn̄ mēbrū ibi febriēs eē frigidū q2 deficere prius in caliditate nāli q̄ꝫ abūdare in ꝓternāli.ħ videt velle ꝯmētator. sꝫ ħ nō verificat nisi apud ponētes nālē calorē nō eē partē febrilē vel nec eūdē Ex q̄bus pꝫ quō ex acuta fe.ꝯtingit sudorē emitti frigidū ēt ꝓpt̄ mēbroꝝ dispōz.nā mā fe.acuta pōt eē multa ꝛ stat ꝙ sit multū maligna.ꝛ iō sudorem tenet frigidū ¶ No.4° ꝙ sudor in fe.acuta frigid⁹ q̄ñqꝫ ē ex mā ꝓpria illi fe.acute.q̄ñqꝫ ex alia.nō.n. repugnat duas febres inueniri a duabus mēbris pēdētes vt in emitriteo ꝯstat.ħ nomē ꝯ° intelligit maxime vbi sudor fit frigidus ex mā fe.acutā facientē.nā aliter staret mām acutā fe.faciētē in tēpoꝛ breui i digeri ꝛ expelli.sꝫ primo remanere māꝫ facientē fe.mobilē.ꝛ tādē liberari egrū sudoꝛ frigido ꝓus apparētē. Ex hijs verificat prima ꝯ°.nā si in acuta fe.apparet sudor frigidius ꝛ hoc ñ ꝓpter cāꝫ primitiuā.ꝛ q̄ sudor sit de mā fe.acutā faciēte. tūc aut sudor ē frigidius ꝓpter membroꝝ dispōneꝫ.ꝛ tūc significat extinctio innati caloris aut quasi extinctio.nā exterioribus mēbris infrigidatis ꝓpter remotionē caloris nālis oꝫ interiora multū eē debilitata. Et iō nō poterit virtus vincere mām fe.faciētē. Si vero sudor ē frigidus ꝓpter meri dispōz s.ꝓpter frigiditateꝫ.tunc sequitur ꝙ materia a virtute non potest superari in tam modico tempore i q̄ꝫ modico terminat acuta fe.q2 est materia multū caliditati agenti resistēs. Et ideo terminabitur fe. ante maturationem materiei. Et per consequens male ꝛ ad mortem. Si vero sudor frigidus ꝓpter multitudinem materiei significatur ꝙ virtus ē debilis.ꝛ non potest illaꝫ materiam subtiliare. Si v̄o propter malignitatem materiei etiam significatur virtutis debilitas. ¶ Sed hic cadūt duo dubia . ꝓmuꝫ q2 si fe.est acuta tunc calor est valde intensus per totum ꝛ per consequens sudor non est frigid⁹ Ad hoc dicitur negando primam consequentiam vt patuit statim. Iteꝫ secunda consequentia nō valet vt supra ostendi. 2° dubitatur q2 si materia expellitur per sudorem.igitur subtiliatur ante. Et per consequens calefit. ¶ Hic rn̄r.negando istā cōsequentiam materia ista per sudorem expellitur.ḡ subtiliatur prius.stat enim virtutem prius ingrossauisse materiam per quam ingrossationem ipsam digessit vt colligitur prima quarti cap° de cura putridarum in generali.similiter non sequitur materia subtiliatur.ḡ calefit vt patet ð aqua calida flante borrea spansa supra politum marmor que infrigidatur ꝛ in vaporem subtiliata cōuertitur ꝛ sic multa que calefiunt ingrossantur ꝛ indigesta calidiora sunt grossiora ita stabit subtiliari ꝛ infrigidari vt patet de generatione aque ex terra ¶ Dubitatur tertio.q2 materia faciens fe.acutam ē putrida igitur in ea est caliditas ꝓternaturam fixa.ꝯsequētia patet ex dictis in questione de putrefactione supra tertio tegni.igitur cum per sudorem expellit non infrigidatur ab intrinseca.naꝫ si infrigidatur sequitur ꝙ caliditas non est fixa ¶ Hic respondet ꝙ materia putrida habet caliditatem preternaturalem fixam que est putredo.sed illa non est tanta necessario.quanta est caliditas in corpore humāo sano vt constat de carnibus mortuorum animaliū putrescentiuꝫ que tactu apparent frigide. Et si dicatur caliditas putredinalis faciens est fixa.igitur caliditas fixa in humore est intēsior caliditate corporis nostri aliter enim non calefaceret. ¶ Hic dicitur ꝙ dupliciter possumus imaginari aliquē gradum caliditatis esse fixum.vno modo q2 humor intrinseco ita disposito vt est existente in loco nāliter eius conseruatio ꝛ naturaliter disposito ꝛ deducta alia causa speciali cale^te humor sub tāto gradu remanet caliditatis. Et si ab illo recesserit est apt⁹ stantibus dictis ad illuꝫ redire ꝛ hoc modo in humore faciente fe.est caliditas fixa intensior caliditate naturali membrorum sed cum humor a membro tactu ca^do.separatur humor ab intrinseco infrigidatur.ꝛ hoc modo sufficit hūores putridos poni in calefacto esse ad hoc vt fe.sit humoralis. 2° mō dr̄ caliditas fixa absolute q2 qualrcūqꝫ humor infrigidaret.ꝛ vbicūqꝫ poneret eēt aptus ad calitatē talē redire.ꝛ ħ mō nō oꝫ putridā calitatē ita Itrisecā sicut ē mēbroꝝ calitas eē fixā in humore. ¶ No.vlti° ꝙ q̄uis mā sit multū frigida tn̄ v̄t⁹ pōt cā i multo tpe digē. ꝛ ita si sit fort̄ v̄tus nō vincit cito cum febris nō sit fort̄.ex quo pꝫ ꝙ si sit fort̄ v̄t⁹ ꝛ sudor frigidus ꝛ fe.mollis tūc morbus erit lōg⁹ necessario. ꝛ ita verificatur secunda conclusio. Si vero v̄tus sit debilis ꝛ fe.mollis vl' ꝑua adhuc nō ualð cito deficit v̄tus nisi sit ex̄me debilis. ꝛ iō plīmū egri⁹ est lōga cū debilis v̄tus nō sufficiat ēt cito supare māꝫ.ꝛ^c pꝫ ꝙ 2° ꝯ° ē v̄a vt plīmū ꝛc.

¶ Quod hic dixit. Istud commentum diuiditur i duas ptes.p° mouēdo dubiū oñdit q̄ō possit esse sudor frigidus cū febre acuta.ꝯo verificat afforiꝫ.ibi secūda.vnde ꝛ mortem.dicit primo dicta ypo. esse per expiētiā manifesta.sed bonū ē cām scire. nam videt mirand ꝙ fe.sit calidissima ꝛ sudor sit frigi-

dus. Rñdit āt huic dubitatiōi q̄ si loca. vnde sudor iste debet egredi esset calida ꝓculdubio sudor esset calidus: sed non est ipossibile interiora esse multū calida ⁊ exteriora p q̄ egredit sudor eē frigida ꝓpter defectū innati caloris: ⁊ ita i acuta febre erit sudor frigidus. ⁊ hoc ɗclarat magis supponēdo ex dictis alibi q2 fe. acute sūt de humoribus putridis q humores aut sūt in habitu totius aut i vasis vel venis mō si sūt hūores in vasis. ⁊ ibi sit magna caliditas. ⁊ cū hoc ēt calor nālis regēs mēbra subalta. aut sit extinctus aut extinctiōi parat9 ⁊ vicin9 necesse eēt vt humor q p cutē purgat frigid9 sit. Et iō nō repugnat q̄ calor febrilis sit acutus ⁊ tñ sudor sit frigidus. ¶ Unde. ⁊ verificat affōm ⁊ diuidit in duas ptes. p° verificat. fo ifert correlarium. ⁊ rñdet qōni tacite. ibi fa. fe. igit. p° dicit q̄ sudor frigidus ꝓpter cām dictā significat mortē. q2 ondit mām nimiā ⁊ frigiditate. s. mēi dñante corpi q̄ mām nec calor febrilis nec nālis calefacere potuit. s3 cū molliori febre possibile ē infirmū sanari q2 nā mām illā frigidā ⁊ humidā in lōgo tpe pōt digerere. ⁊ fe. h dat lōgū tps sue termiatiōis. Fe. i9 ifert correlariū q̄ fe. acuta in istis ē signū ⁊ cā mortis. ⁊ p3 qđ dicit. fo dicit rñdēdo qōni q̄ posset fieri. q2 cū molliori nō significat mors. Et dicit hui9 mōi causam eē. q2 materia dat spacia digerendi lōga cum sit quieta.

Et ubi in corpore ⁊c. Conclusio afforismi ē ista. Sudor apparēs in aliquo corpis loco significat in illo abundātiorē cām egritudinis. ꝓbat. vbi sudor appet illic significat humorē peccātē: ⁊ ille ē cā egritudinis. g ⁊c. Aſſm declarabit stati. ⁊ similē sniam habet. fa 4. ca9 de modis significationū sudoris. ¶ No. p° q̄ hic nō intelligit de sudore facto a cā primitia. s3 de corporea ⁊ sudore pseuerāte. nā a cā primitiua ꝯuenit fieri sudorē sine peccato humoꝝ. 2° no. q̄ p vbi intelligit in qua pte corpis q2 si in vna tūc in illa significat cā. Si vero in qualibet tūc significatur ēt cā egritudinis peccare in qualibet corpis pte. ¶ No. 3° q̄ sudor sine manifesta cā nō ē nisi q2 nā supfluitatē nō nālē expellit. nā p9 o3 eē supfluitas aliter nō expelleret. 2° nō ē nālis q2 nō o3 nāliter expelli sensibiliter supfluitatis p poros cutis ¶ No. 4° q̄ q2 nā facit de possibilibus qđ melius ē. iō ipsa p sudorē expellētē euacuat p locū corpis viciniorē mē. Ex qbus appet q̄ in aliqua pte corpis a3 sudor. significat supfluitatē ñ nālē i loco illi vicio ꝯtineri. ⁊ q2 a tali supfluitate aut fit aut apta ē fieri egritudo. iō p3 pri9 veritas affōi. ¶ No. 5° q̄ sudor aliq appet ante egritudinē qñq3 post. qñq3 dū ē egritudo. si ante ꝓnosticat futurā egritudinē si simul demōstrat. si post vt in ꝯualescentia rememorat egritudinē. ⁊ sic p3 q2 narrare egritudinē ē cōe ad h tria ꝓprie accipiēdo egritudinē. p3 2° q̄ l3 sudor appeat. nō o3 eē vel fuisse vel fore egritudinem q2 stat euacuari mām anteq̄ stat egritudo nō. n. seq. significat futura egritudo g ⁊c. Cōtra ꝓdicta arguit p° q2 i sincopi ⁊ ꝓpe mortē mā peccāte in toto sudor fit tñ in frōte. Rñdet q̄ in fronte ē ēt cā egritudinis. vel dic q̄ nō fit pseuerāter. nā ad veritatē istoꝝ affōꝝ reddit signi pseuerātia: vel dic q̄ virtus nō ꝯstat. ⁊ affōi veritas reqrit virtutis ꝯstātia. qr āt i mortali sincopi fit sudor vide i i i°. 3°. ¶ Preterea arguit ꝯtra mā exñte in nō determinato loco vel mēbro fit crisis p sudorē vliter in toto corpe appēte igit ⁊c. aſſm p3 in pleuresi. Rñdet q̄ cā ꝯiuncta i pleuresi ē in mēbro determinato s3 añs ē p totū. ⁊ illa p vniuersalē sudorē expellit. vel dic 2° q̄ ille non sit pseuerāter.

Hic porro innuit vt si p. Istō ꝯmētū diuidit i duas ptes. p° ponit affōi snia. fo cā. ibi fa. sudor. ambe ptes patēt ⁊ tu ex ꝯmēto collige q̄ nō sp mā sudoris ē aquositas vt ꝯtra humores distinguit.

Et ubi ⁊c. Cōclusio affōi ē ista. Caliditas excellēs aut fritas i aliqua pte corporis apparēs significāt egritudinē in eadē parte. ꝓbat q2 in tali parte ē sēsibilis recessus a tēperamēto. igit ē egritudo. ꝯña p3. ⁊ aſſm similiter. Et sil3 sniam collige fa pri9 doctrina 3a ca9. de signis opilationu3. ⁊ ad affōi veritatē reqrit talē caliditatē perseuerāter ⁊ nō a cā primitiua apparere. tūc. n. necessario seqt egritudinē eē in tali parte. ⁊ eius fm qđ dr ledi operatiōes. pōt tñ affo. exponi aliter sic. p° ē ista. caliditas ⁊ fritas valde perseuerāter excessiue apparētes in aliquo corporis mēbro in egritudine māli significāt mām cōtineri in illo. ⁊ ꝓbat q2 mēbꝝ in quo talis mā ꝯtinet maxime o3 a mā alterari. aut ad caliditatē aut ad frigiditatē. ⁊ iō in fe. dolētes tumore loci minere. aut ex sudore magis i vno mēbro apparenter aut ex caliditate vel frigiditate percepta nostro tactu vel infirmi relatu ar loc9 minere. Qđ si dicat ꝯtra q2 in principio fe. extrema frigēt ⁊ tñ ibi nō ē egritudo vel mā dr fm primaꝫ expōnē q̄ illa mēbra tūc egrotāt egritudie frigida Et iuxta fam dr q̄ illud frigus nō perseuerat. Et si dicat in acuta fe. cū apāte in interioribus frigus apparet in extremis perseuerāter. ⁊ ibi nō ē egritudo ¶ Dicit ꝯcedēdo iō affo. ē verus vt in pluribus puta vbi nō per accidens ex causa in alio mēbro aliud autem infrigidet aut calefiat.

¶ Quocunq3 in membro. In isto ꝯmēto ga. verificat affōm. ⁊ q2 littera p3 ⁊ clara ē. iō nō expono. s3 tu vide per te metipsū ⁊c.

Et ubi i toto corpore ⁊c. y. intēdit istā ꝯclusionē. Mutatiōes facte repēte in toto corpore aut de calido i frigidū aut de vno calore i aliū significāt lōgitudinē egritudinis. ꝓbat ille significāt pluret mās malas peccātes in magna q̄titate igit significāt longitudinē egritudinis. aſſm ⁊ ꝯña stati declarabunt. ¶ Nota primo q̄ istas mutationes intelligimus ab intrinseco non a cā primitiua dependentes.

¶ No.ſo.ꝙ intelligimus iſtas mutatiões fieri ſe
pius in die motus.lȝ ſemel tñ fiat mutatio de cali
ditate in friditatē.ꝛ in paroxiſmo nõ oȝ ex illo signi-
ficari lõgitudinē egritudinis. 3° no. ꝙ dixit in to
to corpe qꝛ mutatio facta in vna parte tñ nõ hȝ in
hoc ſignificare.¶ No.4°.ꝙ iſte mutatiões nõ ſiũt
niſi pp humoꝝ motũ q diuerſi ſũt i virtute.¶ No.
5°.ꝙ iſti hũores q diuerſi ſũt iſto mõ nõ ſũt inuicē
cõmixti ita ſaltē ꝙ vnꝰ motu aliꝰ moueaṫ.tũc.n.ſi
mul mouerenṫ.¶ No.6°.ꝙ vbi ſũt multi humores
dꝛ ſaꝝ pꝰnũ nõ ſimlꝛ mixti.ꝛ quoꝝ qlȝ ſufficit nota
biliter totus corpus pmutare.virtus multũ labo-
rat in ſupando eas.primo qa dũ vacat digõni vniꝰ
diuertiṫ a digõne alterius.ſo qꝛ iſti ſũt magis ꝯbi
litãtes virtuteȝ vtroqȝ iprimēteȝ ꝙ ſi alter eoꝝ tm
iprimeret. 3° qꝛ mã peccãs ē amplior.Nã ſũt duo
loco vnius.¶ No.7°.ad veritatē affõi reqri virtutē
eē fortē.nã cũ debili vtute mẽi rebellio arguit mor
bũ breuē.ꝛ ad mortē terminãdũ.ſȝ vbi virtus con
ſtet.arguiṫ mẽi malignitas ꝛ multa reſiſtētia. Et
iõ neceſſario morbus lõgus qꝛ ſiue virtus vnici d
beat tarde cũ ſit fortis.ſiue mãvnici debeat q̃ mul
tũ reſiſtit.Ex hijs pȝ affõi veritas.qꝛ talis pmuta
tio ſignificat mẽꝝ diuerſitatē quaꝝ qlibet ſufficit
totũ corpus notabiliter pmutare.ꝛ taliſ diuerſitaſ
arguit mãm minus bene ſepabilē a virtute. iõ ꝛc.
Et ſi dicaṫ ꝯtra.qꝛ tertiana nõ pura ē breuior ꝙ
flegmatica pura vt colligiṫ prima 4. Rñdeṫ ꝙ in
tertiana pura ille mẽ ſũt redacte ad vnã formã.
¶ No.vltimo ꝙ reqriṫ ad veritatē affõi. ꝙ ſerueṫ
alioꝝ pitas exceptis oibus q̃ ſũt neceſſario ꝯña.

¶ **Morbus habens** ꝛc. Iſtud cõmētũ. i duaſ
ptes diuidiṫ.primo ē ꝯmētũ gal.ſo ē additio ꝯſtã
tini.ibi ſa. mlti. ꝛ vtraqȝ ps eſt clara. Sȝ dubitaṫ
qꝛ multã ꝛ diuerſã mãȝ virtus vincit tardiꝰ ꝙ ſim
plicē.ꝛ ſi ſit multa ꝛ diuerſa intelligiṫ multa quo
ad qlibet ptē ſue diuerſitatis puta multe colere ꝛ
multũ flegmatis.hãc igiṫ virtus difficilius vicit ꝙ
ſi ſit multa ſimplex.qꝛ iſta ſimplex nõ hȝ niſi vnã
talē multitudinē.vel ſo intelligiṫ alioꝝ poſita pita
te.vbiqȝ ꝯ.ꝛ iueniri colerã nõ nãlē merito ſue groſſi
ciei ita difficulter digeſtibilē ſicut flẽa datum. hoc
poſito dꝛ.ꝙ virtus tardius digeret ꝛ vincet libraȝ
vnã humoris cuius medietas ſit ex tali colera ꝛ a
lia medietas ex tali fleãte ꝙ ſi tota mã eēt flẽa pu
rũ aut colera pura ſimili mõ.ꝛ h p cãs dictaſ.ꝛ tu
hoc nota bene ꝛc.

**Multus ſudor** ꝛc. In iſto affõ. ponunṫ due cõ
cluſiões.ibi ſa. Si vero nõ.prima ꝯclu-
ſio. Sudor multus factuſ ex ſomno ſine
manifeſta cã ſignificat.qm̃ corpus vtiṫ ampliori ci
bo ꝙ bene digerere poſſit.pbaṫ qꝛ ſudor põt cãri
multus in ſõno ex cibo ampliori igiṫ ꝛc.ꝛ tenet ꝯña
qꝛ cãtum põt ſignificare ſuã cãm.¶ No.pº qꝛ dꝛ
multus.qꝛ paucus alñ ē ex debilitate virtutis non
potētis ſupfluitates tertie digõnis inſenſibiliṫ ex-
pellere.¶ No.ſo ꝙ ēt talis ſudor in vigilia factuſ
ſignificat ꝙ corpus ampliori cibo vtiṫ.ſed dixit de
ſõno qꝛ in eo plurimũ accidit qꝛ ex labore vigiliaꝝ
poſſet accidere ꝛ nullũ illoꝝ ſignificaret vt i gloſ.
¶ No.tertio ꝙ quatuor de cãis ꝯtingit ꝙ ſõnus
magis facit ſudorē ꝙ vigilia prio qꝛ in vigilia ptes
cutanee ſũt calidiores.ꝛ iõ poſſũt reſoluere inſēſi-
biliter ſuperfluitates ibi exiſtētes q̃ aduenientē ſom
no ſenſibiliter expellunṫ in forma ſudoris calore
nõ potēte ita ſubtiliare.ſo qꝛ multus ſõnus ē cau
ſa retētiõis multaꝝ ſupfluitatũ q̃ expellerenṫ. aut
egõne.aut aliter cũ ſõnus oẽs fortes retineat eua
cuatiões ꝑter ſudorē.tertio qꝛ i ſõno virtꝰ digeſtia
ē fortior.ꝛ iõ plus de equali qtitate cibi in humo-
res ꝯuertit ꝛ plꝰ de notabili .i. nutrimētali hũido
ad mēbra trãſmittiṫ a quo plurime ptes aquoſe ſu
pfluũt p ſudoribus expellēdis.ꝛ hic ſudor hac de
cã veniēs accidit poſt ſam digõnē in ſõno celebrã
tē.4° qꝛ i ſõno fortificaṫ virtus in interioribus. et
iõ mãm ibi peccãtē põt melius per poros expelle
re ꝙ in vigilia alijs pibus.ꝛ hoc quarto mõ maxie
ꝯfert ſõnus in corpis mundificatiõe in criſibus ꝛ
finibꝰ paroxiſmoꝝ.Et tu hoc tene mẽti ꝛ vide tertio
tegni qꝛ ſõnus oẽs fortes retinet euacuatiões ex-
cepto ſudore.ꝛ ex hoc vide quõ ſõnus qualitercũ
ꝙ cauſet ſudorē erit ſm modũ exuberãdi mãȝ.nõ
ſȝ modũ reſolutiõis ſubtilis vt dixit auic.ſa prim
caº.de eis q̃ ꝯueniũt ex ſõno ꝛ vigilia.¶ No.4° ꝙ
cibus alñ ē cã ſudoris ſui multitudine.alñ ſm cali
ditatē alñ qꝛ ſm plurimã ptē ē in aquoſitatē ꝯuer
tibilis.ꝛ iõ ad affõi verificationē reqriṫ ꝙ hõ non
vtaṫ cibo merito ſue caliditatis factio ſudoris.aut
cibo in multã aquoſitatē ꝯuertibili.¶ Ultimo no.
ꝙ nõ dicimꝰ talē multũ ſudorē ſignificare p ſe mul
ti cibi vſũ.ſȝ qñ ē cũ carentia ſignoꝝ repletiõis ꝑ-
terite.tũc.n.qꝛ nõ põt eē multus niſi ꝑpter cibum
multũ ſignficat multi cibi aſſumptionē.¶ Si vo nõ.
Scða ꝯºſudor multus factuſ ex ſõno ꝛc.ſi accidat
in corpe nõ multũ accipiēte cibũ ſignificat corpuſ
illũ indigere euacuatione.pbaṫ qꝛ cũ hac circõſtã
tia ſignificat humoꝝ peccãtiũ abundãtiã g ꝛc.
¶ Circa hoc no.ꝙ cũ ſudor a virtute expellaṫ.ꝛ ſi
pure nãliter.nã ſupfluitas tertie digõnis dȝ nãliṫ
expelli inſenſibiliter vt diximuſ ſupra pticula pma
iõ ſeqṫ oẽm ſudorē nõ a cã primitiua expulſũ eſſe
ſupfluitatē nõ nãlē ꝑcipue cũ ſit multus. qꝛ qñqȝ
nãlis ſupfluitas tertie digõnis ꝑpter virtutis de
bilitatē expelliṫ ſudor vt ſupra dixi.Ex hoc ēt ſeqṫ
ꝙ ſi egrediṫ ſudor multuſ ꝛ nõ ſit pp cibi.ſ.mltitu
dinē oȝ ꝙ ſit ꝑpter humoꝝ maloꝝ abundãtiã.ꝛ ta
les cũ pfrimũ p ſudoreȝ nõ plene a corpe euacueṫ
ſeqṫ ꝙ ſignificãt plures alioſ remanere. 2° no.ꝙ
ſupfluitas ex nouo cibo gēita.qꝛ nõ multũ ē alijs
humoribus mixta aut membris inuiſcata.iõ p cibi
abſtinētiã reſoluiṫ ꝛ corrigiṫ.Sȝ ſupfluitas ex an
tiquo cibo remanēs in corpe ꝛ multũ ē inuiſcata.
ꝛ multis alijs humoribus imixta.iõ plerũqȝ nõ p
ſolã abſtinētiã põt emitti.ꝛ iõ talis indiget purga
tiõe.ex hijs inferṫ ſa ꝯcluſio ꝙ iſte ſudor mõ dicto
apparēs ſignificaṫ ꝙ i corpe abũdãt humores ex

antiquo

antiquo cibo supflui: & p ɔñs q corpus vt ab illis mūdificet indiget purgatiōe. Cōcordia affōi coll' 2ª p. doctria 3ª c. d eis q ɔueniūt ex sōno & vigi.

Quidā medicorū &c. Istud comētū diuidit i tres ptes. pº ponit lr̄a ƒm gal. In 2ª additio ɔstantini. ibi. s. sudor nāq3. i 3ª ɔ̈ificat affō3. ibi. s. multus pª ps & 2ª patēt. 3ª diuidit i 4ºr. pº dat cā3 qr mltus cibus ē cā sudoris. 2º dat cā3 qr y. alñ pticulā talē pmittit. Ibi. sine manifesta. 3º docet qr dicat multus. 4º dat veritatē ambaꝝ ptiū affoi. ibi 2ª. in venimus. ibi 3ª. multū. ibi. 4ª multus. n. De pma & 2ª p3. de 3ª dicit q iō dixit multū sudorē. qr paucus nō significat illud stat. n. paucū sudorē in corꝰ nō repleto fieri pp ɔ̈tut3 debilitatē nō pp humorū vel cibi abūdātiā. & motus ē qr ɔ̈tus. & si sufficiat nutrimētū assimilare nō tñ sufficit supflu: tatē isēsibiliter expellere. De 4 dicit q sudor multus ē duobus mōis. aut. n. pp cibū multū tpe morbi acceptō. & sic ex modico tpe. aut pp multū cibū ante morbū acceptu3: & si isto mō fuerit d3 corpus purgari. Si vero fuerit pp cibū nouiter acceptū p abstinentiā sufficienter corpus medicabit.

Sudor multus &c. ypo. intēdit istam conclusionē3. Si in aliquo tpe morbi quod cūq3 fuerit illud curat sudor multus aut calidus aut frigidus. Calidus significat minorem egritudinē: frigidus āt maiorē q̄ calidus: pbat qr frigidus significat mām magis virtuti rebellē3 vt colligit ex dictis in affō illo. sudor frigidus. Nō pº q intelligēdus ē de sudore nō tali a cā pmitiua 2º no. q dr multus qr in pauco nō ē multa significatio. 3º nō q dr sp fluēs & pōt intelligi duobus modis. vno mō qr ɔtinue p totū morbū & ego vidi mulierē q ɔtinue. 14. diebus sudauit sine interpollatiōe alio mō pōt itelligi vt dixi qr i quocūq3 tpe morbi appareat. 4º no. cām qr sudor fiat frigidus ex affō allegato. Nō. 5º. q reqrit ad affōi ɔ̈itatē alioꝝ pitas exceptis necessario seqntibus. vñ nō ccomparet sudor frigidus i cronica ad calidū in acuta s3 in cronica & sic de alijs. hijs. n. stātibus semper frigidus est peior. qr negor est & magis rebellem mām significat.

Sudor diei cretice &c. Cōmētū istud in duas ptes diuidit pº. ponit ɔmētū gal. 2ª additio ɔstātini. ibi 2ª. vnde & hoc. De pº dicit. & pm ē q supra s. in illo affō. sudores febricitāti. locutus ē de sudore cretico. hic loqr de sudore apparēte in toto tpe morbi sine crisi. i. i qºcōq3 tpe morbi appuerit. De pte 2ª appet qd dicat addiº ɔstātini: & ē māifesta.

Febres quecūq3 &c. In isto affō due ponunt ɔclusiōes. ibi 2ª. qcūq3. pria 2ª cōm vnā itroductionē oēs fe. nō deficiētes: i 3ª. die sūt fortiores & magis piculose ɔ̈ficiētibus pbat qr oēs tales sūt seuoꝝ accñtiū: & magis virtutis debilitatiue. g̃ &c. ɔña nō: & affm statim patebit in notatis. Nō pº scd3 hūc modū q p fe. ñ ɔ̈ficiētes tertia die nō intelligimus illas tm q in tota tertia die pseuerāt. S3 oēs nō ɔtinue pseuerantes qr atñ interpollationē & getē hñtes siue in 3ª siue in 4ª die. & erit ac si diceret oēs fe. ɔtinue sūt fortiores. & piculosiores interpollatis. Nō. ƒo q dicat fe. vere interpollata ex hijs q dixi pticula pª affō x. & x iº. Et ibi collige ēt q sūt ɔtinue & q ɔtinuaꝝ qdā ē ɔclusa qdā ɔpportionalis & dr̃ias istarū adinuicē. Nō. 3º ex illis q plurimū mē fe. interpollataꝝ putresiūt extra venas. & in loco nō valde vicino cordi. S3 mē ɔtinuaꝝ putresiūt in vēis aut in locis vicinis cordi valde. Ex quo p3 q iste mē a lijs paribus magis isiciūt accñtia. Nō. 4º q hijs duabꝰ cāis sūt piculosiores. ná vbi maior ē ɔportio morbi ad virtutē ibi piculū ē maius cū iudiciū de piculositate sumat maxime ex tali ɔportiōe vt visū ē supra. Nō. 5º. q ad verificādū affōm reqrit alioꝝ pitas. nā si ɔparemus continuā in suo genere valde leuē ad interpollatā in suo genere valde grauē nō verificat. s3 posita pitate i dispōne mē & q̄titate q̄tū ē possibile inter ɔtinuā & itcrpollatā ɔstat pºnē dictā eē verā. Quecūq3. ƒa pº oēs fe. deficiētes. i. interpollate sūt minus fortes. & minꝰ piculose ɔtinuis. pbat qr p illas minus molestat virtus & eoꝝ accñā sūt leuiora. g̃ &c. Affm declarabit ɔuerso mō illi q dictus ē in prima ɔ̈ne. Contra istū modū arguēdi. arguit. qr ly. 3ª die ponitur frustra cū ly. nō deficiētes sufficeret ad significandū ɔtinuas imo tertiane quaꝝ paroxismus ē. 30. horaꝝ vt qñq3 inuenit sūt in 3ª die nō deficiētes. & tñ sū: interpollate. ponet igit illa ps ɔtinua in rñone yp. ƒo qr ƒa pº eēt falsa. nā in ƒa ɔ̈ne dr absolute: q q̄cūq3 sic deficiūt. qm nō piculose. h nō ponit ɔ patiuū: mō ɔstat q aliq interpollate sūt piculose sicut quottidiane. vt dr pria 4. ab auic. & hijs rōnibus. & pp modū loqndi gal. in ɔmēto. dico q fe. q sūt in tertia die nō deficiētes. aut in dyatritis intelligēde sūt fe. q de 3º in 3m. faciūt paroxismū aut exacerbationē. qr in illa die magis fiūt. Et de istis solū loqr yp. in affō. & ē tūc sensus q oēs fe. q sī mō dicto in 3º die aut in dyatritis. & nō sūt deficiētes i. inpollate sūt fortes & piculose. & rō ē qr pēdet a putrefactiōe mē acute multū lesiue in loco nobili putrescēte. sensus āt ƒe ɔclusiōis ē q fe. q sūt i dyatricis. i. tertijs diebus & sūt deficiēs. i. interpollate iste nō sūt piculose: qr sūt tertiane interpollate. & hoc mō loqndi videt maxime exponere gal. in cōmēto & tūc ēt verificabūt cōclusiōes vt iacēt & p3 solutio argumētoꝝ factoꝝ

Hic ipo. &c. Istud ɔmētū diuiditur in duas ptes. pº ponit additio ɔstātini. ƒo ɔmētū gal. ibi ƒa fe. n. in prima ɔstātius dicit tria primū q p fe. nō deficiētes ypo. intelligit eas quaꝝ interpollatiōes nō sūt cū mūdificatiōe. i. a qbus corpus nō mūdificat & in hoc p3 expositionē hāc ɔstātini quodāmō eē cū prima affōi itroductōe. l3 ēt ƒa sanari posset cū hoc dicto. Dicit 2º q tales febres neq3 pmittūt nām qescere. neq3 ēt

dāt spaciū accipiēdi cibū regularit᷑.ꝛ iō sꝫ piculose. Dicit tertio ꝙ iste fe.cū in oyatritis deberēt minui fiāt fortiores ꝛ crescāt certū ē p eas ptēdi malū.

Fe.n. gal.hic verificat affōm p cās ꝛ dicit pmo ꝙ fe.deficiētes ꝛ quaꝝ interpollationes.i.poxismi quoquomō in 3ª sūt interposite.i.cū vera gete nō sūt moleste.ꝛ ex hoc patet gal.in ha ꝯclusiōe intelligere de tertianis.Et p ꝯñs de eisdē in pria vt dixi. 2ꝰ modus introducēdi affōm dicit qꝛ rō dicti ē qꝛ nulle fe. sūt nō moleste nisi ille a qbus mūdificat corpus.ꝛ ēt quaꝝ interpollatio nō ē lōga.Et qꝛ supra in tertianis interpollatis q̃ in tertia die qetant iterpollatio nō ē lōga nō.n.trāsit diē. iō iste sūt nō moleste.i.piculose. Dicit 3ᵒ ꝙ in istis fe. interpollatio.i.poxismus fuerit breuis sicut in vera tertiana in qua nō trāsit.12.horas nō solū fe. ñ erit molesta.i.piculosa.sꝫ neqꝫ erit lōga.Si vo ista rū tertianaꝝ poxismus sit lōgior fe.nō erūt piculose sꝫ lōgiores.Dicit 4ᵒ ꝙ hec ē cā qr̄ dixit ꝙ tales fe.s.tertiane mūdificātes corpa in actiōe sua nō sꝫ moleste qꝛ iste nec sūt ex apātibus.nec sūt de pessima putrefactiōe.sꝫ ille q̃ nō deficiūt bene sūt istoꝝ ꝛ iō sunt fortes.ꝛ etiam periculose.

Quibuscūqꝫ fe.longe. Cōclusio affōi ē illa. In qbuscūqꝫ accidūt fe.lōge in eisdē fiūt pustule ꝛ dolorꝭ in articulis ꝛ.i.iūcturis.pbat.In istis est mā apta cāre dolorē ꝛ pustulas in articulis ꝛ ista mēbra sꝫ apta recipe.igit debēt isti effectus fieri.ꝯña tenet: qꝛ mā talis qñ ad mēbra trāsmittit ē apta dolores ꝛ pustulas facere. No.pᵒ ꝙ per fe.lōgas intelligere debemus fe.cronicas. No.ꝭo ꝙ fe.intelligēde sūt hic maxime lōge putride vt pꝫ in ꝯmēto lꝫ de ethicis posset quodāmō verificari. No.3ᵒ ꝙ putride fe.sūt lōge aut qꝛ mā ē multa:aut qꝛ grossa:aut qꝛ frigida:aut qꝛ viscosa.ꝛ in summa.qꝛ mā multū resistit ne digerat.Ex qbus seqt prio ꝙ talis mā ē difficilis euacuatiōis ex hijs q̃ dicunt in affō illo melācolicos.ꝭo seqt ꝙ virtus in fine taliū febriū ē debilis.tertio seqt ꝙ si crisim faciat.faciet crisim permutatiōis per apāta pocius q̄ꝫ crisim euacuatiōis. 4ᵒno.ꝙ articuli sūt mēbra maxie apta talē mām recipere vt notat illo affō laboriof Ex qbus pꝫ affōi verificatio.nā ex quo iste fe.apte sūt terminari per crisim permutatiōis ꝛ talis maxime fit cū apāte ꝛ motu mē ad determinatuꝫ mēbrū ꝛ cū ꝭo articuli sint mēbra maxime ad hoc apta seqt ꝙ in istis apte sūt fieri pustule in articulis: ꝛ dolores.Ex qbus seqt ꝙ qꝛ multe tales fe.nō ð terminant per crisim:imo plurime insensibilr̄. iō affō nō ē vlit verꝰ:sꝫ i pluribus vt dr̄ in ꝯmēto.

Hoc non ꝛc.In isto ꝯmēto Gal.prio limitat affōm istū.scdo verificat per cāꝫ:ibi scda:Stati cā vo:ꝛ ābe ptes patēt i lr̄a

Quibuseunqꝫ ꝛc. ypo.in isto affō itēdit istam ꝯclusionē:oēs illi ꝯualescētes ex fe. vtūtur cibis āplioribus in qbus aut nascūt pustule:aut dolores sūt in articulis.ꝯclusio pbat. In oībus talibus generant mē superflue q̃ sūt cē istoꝝ doloꝝ aut pustulaꝝ. ḡ ꝛc. pᵒ nota:qꝛ nō ē cā gnāns taliū superfluoꝝ nisi multitudo cibi:ꝛ vtrū qꝫ affᵐ declarabit circa lr̄am. No.primo ꝙ p resurgētes ex fe.qdā intelligūt nō veros ꝯualescentes.In istis.n.ex cibi inordinatiōe maxime sūt apte fieri pustule:ꝛ dolores cū in istis sit mlt̄a mā apta ad faciendū hos morbos.Sꝫ nē magis verificatur de nē ꝯualescētibus in qbus in principio ꝯualescētie nō ē humor peccās:sꝫ virtus dbilis ꝑpter paucitatē sanguinis ꝛ spūuꝫ ꝛ inati caloris:vt hētur tertio tegni ꝛ in qbꝰ.si qs talis iuenit oꝫ ꝙ sit ex cibo assūpto quē nō bene digerit virtus. ꝭo nō ꝙ iō dixit maxime de ꝯualescētibus:qꝛ ipsi ꝑpter fortē appetitū sūt magis apti errare in nimio cibo sumēdo. 3ᵒ no. ꝙ qꝛ pustule ꝛ dolores de qbus hic loqmur sūt māles.iō oꝫ ipsis apparentibus significare huiusmōi mās malas abūdare. qꝛ igit i vere ꝯualescētibus nō erāt in pricipio. igit sūt geite ex cibo nouo nō fierēt.iō oꝫ cibū eē ampliorem q̄ꝫ si virtus nō sufficiat digerere. Ultimo no. qð oꝫ ad veritatē affōi poni debitū regimē.in alijs rebus vt in cibi qualitate.nā aliter ꝯtingeret falsificari. vel dic ꝭo ꝙ est verus affōꝰ vt in pluribus. qꝛ maxie sūt apti isti ꝯualescētes pp virtutis debilitatē ꝛ appetitus fortitudinē in cibi q̄ꝫtitate errare.

Hic loquitur de egris ꝛc.hoc cōmentū ē p se māifestū iō nihil scribo.sꝫ vide tu p te. qꝛ modicum est.ꝛc.

Si rigor inciderit ꝛc. Conclusio afforismi.ē ista.Rigor incidēs in febrē cū debili exñte corpe ꝛ febre nō deficiēte significat mortē.pbat.qꝛ talis rigor significat extēsionē caloris innati:aut multū dñiuꝫ male mē sup virtutē.igit ē signū mortale.ꝯña clara:qꝛ ad vtrūqꝫ seqt mors.ḡ affᵐ statim declarabit in notatis. No.pmo qd sit rigor.Est.n.motus musculoruꝫ inuoluntarius ꝯcussiuus ad rē nocētē expellēdā. ꝭo no.ꝙ rigor qdā ē precedēs fe.qdā seqns: qdā incidēs in fe.qꝛ p̄cedit ipsū principiū fe. ꝛ seᵗ ipsū fe.fortis.hic igit ypo.loqt solū de rigore incidēte fe.qꝛ rigor p̄cedēs nō ē mortalis.th̄ supra i illo affō.ꝭo.Quibuscūqꝫ in febribus.vide qd significat rigor in fe.incidēs. No.3ᵒ ꝙ fe.dicimus non deficere.qꝛ nec toto inde mouet nec ēt notabilr̄ remittit ꝛ hoc mō intelligat hic. 4ᵒ no.qð virtus dr̄ debilis aut in cōpatiōe ad virtutē sui sani.ꝛ hoc mō nō dr̄ debilis nisi absolute nisi multū instātia virtutis sanitas multū deficiet. ꝭo mō dr̄ debilis i ꝯpatiōe ad morbū maxime hic intelligimus pᵒᵒ. 5ᵒ no.rigorē accidere fe.aliū a cā primitiua. qꝛ ð isto nō ē sermo.Aliū de cā intrinseca ꝛ huius cause sūt multe.nā qñqꝫ calor nālis ē in tm̄ debilitatꝰ qð mēbra se tenere nō pñt.ꝛ iō aer frigidus ipmit in musculis fortius q̄ꝫ si eēnt pñtes spūs ꝛ sāguis ꝛ musculi tāq̄ꝫ ad rē nocētē pellēdā mouet. motu

ɔcussiuo:qn̄q3 in ē male pungētes:aut calitate aut fritate aut alia mordicatia q̄litate mouent sup mē bra sensibilia.ꝛ iō mēbra ɔcutiunt vt illā mām a se repellāt:ꝛ hoc āt ē in pricipio.aut nō.si sit i pn cipio de illo nō ē sermo vt p̄dictū ē.si vero nō ē in principio tūc significat mām moueri ad cretice ex pellēdum mām. Ex q̄bus p3 ꝙ rigor incidēs fe. si factus a cā primitiua significat aut caloris extinc tionē mō primo motum mēi factum a nā vt expel latur. 6° no.ꝙ qn̄ nā mouet ad expellēdū creti ce mām ꝛ eā expellit q2 ɔplete sibi dn̄at fe. deficit Si fe.nō deficit sine dubio nō dn̄at virtus mēi. ꝛ iō si fit rigor ē ꝑpter mē exuberatiōe3. Ex hijs igit verificat affō°.nā rigor incidēs in fe.significat aut defectū nālis caloris ꝛ iste ē mortalis.aut mo tu3 mēi vt cretice expellat:ꝛ tūc si expellit ꝛ fe.nō deficit significat ꝙ nō sit crisis bona.q̄ virtute exi stēte debili succūbet. Si āt nō expellit ꝑculdubio nā mota plus multo instabit ꝛ illius motū nō tol lerabit virtus cū sit debilis.ꝛ iō moriet infirmus. Ex q̄bus p3 ꝙ iste rigor ē signum ꝛ cā mortis.

Ultimo no.ꝙ fm gal.dicit inciderit.ꝛ non dixit incidit.ꝛ hoc mō ēt multo magis verificat affō°. ꝛ ɔcordia huius affōi.hētur.p° 4.ª capi.de rigore.

## Non dixit īciderit.

Gal. ɔmē tādo p̄sen tē affōm facit tria.primo docet q̄r dixit i ciderit in mō subiūctiuo. ꝛ nō dixit inci dit.2° docet q̄d significāt rigores incidētes multi in febribus.3° verificat affōm.ibi 2a. si āt.ibi 3.ª si in rigore. De prima dicit ꝙ ypo.nō dixit incidit:s3 inciderit q2 dicere īcidit sign̄t rē q̄ ē aut ac si semel tm̄ fuit.s3 dicere inciderit significat ꝙ multis mōis ꝛ vicibus incidit.ꝛ hoc mō intelligēdus ē affō° ve rus.nā si semel tm̄ incidat rigor in fe. hoc pōt esse aut ꝑpter caloris extinctionem ꝛ tūc ē significās mortē ꝛ pōt eē ꝑpter crisim bonā.ꝛ tunc nō signi ficat mortē.si igit dixisset in plurali inciderint res adhuc eēt manifestior. Si āt rigores.in hac 2a p te facit.q̄ð dixit dicēs ꝙ si mlti rigores icidāt i fe. forti existēte virtute nō ē bonum signu3 q2 signifi cat mās mltas agitari:a ut vnā mltotiēs s3 si sit cū virtute debili:significāt mortē. Si.n.rigorē. In hac pte verificat affōm.nā rigores isti aut sūt tales ꝙ eos seq̄t purgatio aut nō fe.nō deficiēte.si p̄mū tunc sunt mortales duobus modis:aut: q2 virtus defecta nō pōt multos tales rigores ꝛ motus sua rum mēx tollerare aut q2 p purgatiuū virtus p̄us debilitata in totu3 dissoluit.si fm.s.ꝙ nō seq̄t pur gatio ite3 ē mortalis duobus mōis. primo hoc ac cidit si rigor mām qua prius deficiebat cū eēt d̄bi lis ex toto ꝑsternit.ꝛ 2° q2 significat virtutē esse ipo tentē supra mām:q2 mouet eā.ꝛ si purgatione3 fa cere deberet ꝛ nō fiat ꝑpter ipotētiā. nā rigorē ta lē.s.fe.icidētē solet seq purgatio:aut p sudorē: aut per fluxum:aut per vomitum:ꝛ ista cū non adsint significāt virtut3 debilitatē.

## Excreationes in febri.

Iste affō° dupliciter introducit:ꝛ prima ē cōis: ꝙ ypo. itēdit tres ɔclusiōes.2a ponit ibi. egeste.3ª ibi.si vero.prima ē excreatiōes liuide sanguinee fel lee ꝛ fetide oēs sūt malū signū in febribus ɔtinuis ꝑbat q2 oēs tales significant aut vehemēs incen diū aut mortificationes caloris nālis.aut aliquod aliud valde magnum nocumentu3 in spiritualib9 q̄ ꝛc. No.primo ꝙ per excreationē intelligo spu tum cum tussi aut rascando emissum. 2° no.ꝙ excreatio aut venit a cāna:aut a pulmone vel a pe ctore vel dyaflagmate.ꝛ iō super dispōnes istoru3 mēbrox significat. 3° no.ꝙ excreationes liuide. qn̄q3 contingunt per viam adustionis sāguine per adustionē in nām mlie redacto.ꝛ iste magis ad ni gredinem tendunt.qn̄q3 fiunt per via3 congelatio nis sanguine congelato ꝛ spiritubus in eo mortifi catis.iste tendunt ad plumbeum colorem magis. Et ideo liuide excreationes aut vehemens incēdi um:aut nimium frigus siue mortificationem inna ti caloris significant. No. 4° ꝙ excreationes dicuntur sanguinee duobus modis. vnomodo q2 ibi sit aliquid sanguinis.ꝛ isto mō sputum sub rubeum in pleureticis apparens est sanguineum ꝛ hoc est laudabile. 2° dicunt sanguinee: q2 nē existentes sanguinis multe ꝛ rubedinis ꝛ de istis h intelligit in affō. No.5°.ꝙ iste fiūt aut ꝑpter fra cturam vene in pectore.aut ꝑpter apostema ma gnum sanguineum ꝙ non maturat aut in pectore aut in dyaflagmate:aut pulmōe.ꝛ iō semper tales excreationes significant magnum nocumētum. No.6°.ꝙ excreatiōes dicunt fellee q̄bus miscet colera citrina colorem fellis faciens ꝛ iste signifi cant ꝙ multa talis colera cōicat cordi.ꝛ per ɔ̄ns significant vehemens incendium. No.7°.ꝙ feti de significant saniem malā ꝛ ēt vlcus magnum i aliqua dictax partium.ꝛ iō sunt male. Egeste. Hic ponit 2am ɔclusionem ꝛ ē ꝙ excreatiōes ege ste.sunt signum bonum ꝛ similit est de fecibus: ꝛ vrina.ꝑbat q2 tales expulsiones bene facte signifi cant corporis mundificationem a mala mā. q̄ ꝛc. Assumptu3 p3 q2 aliter non essent bene egeste ni si essent cū corporis mundificatione a materia ma la. Ubi no.ꝙ per tales superfluitates bene ege stas intelligimus:aut q2 sunt emisse post digestio ne3 eax aut q2 in eis emittendis seruantur ille.s.ɔ ditiones superius numerate in bona euacuatione s.ꝙ sint debite quantitatis ꝛ qualitatis per debitū locum:ꝛ debito tēpore:q2 post apparitionē signo rum digestionis ꝛ cum bona tollerantia ꝛ cum al leuiatione ꝛ quomodocunq3 intelligatur erit vera conclusio.q2 isto modo egeste siue vrine feces siue excreationes significant veram victoriam virtutis supra materiam ꝛ corpus per actione3 virtutis de bere ab eis mundificari. Si vero. 3° conclusio.si per hec tria loca egrediatur ad non vtile est signū malum ꝛ significant materia3 famulari virtuti ita ꝙ euacuatio sit potius sinthomatica q̄3 naturalis ꝛ talis est malum signum vt pluries dictum est. No.tn̄ ꝙ hec littera aliquando inuenitur sine

nega^ue ꝛ est sensus ꝙ si per ista loca egrediat aliqd vtilium .i. partium nãlium membrorum vt partes intestinoruꝫ aut cortices vesice aut anuli cãne pulmonis ꝛ hec est comunis introductio. Introducitur añt ho modo ꝙ intendit tres ꝯclusiones haꝫ ibi. ꝛ secundum vrinam. tertiaꝫ ibi. Si vero prime partis. ista est conclusio ꝙ̃uis excreationes liuide fellee sanguinee ꝛ fetide omnes sint male tamẽ cũ bene egeruntur sunt bone q2 significant in futuro omnes corporis dispositiones bonas cum significent dominium virtutis ad mundificanduꝫ corpꝰ vt dixi ꝛ iste malum significant q2 omnes forteꝫ ꝑsentem lesionem in spãlibꝰ quare. ꝛ secunduꝫ secessũ. ꝑ° similiter de egestionibus ꝛ vrinis malorũ colorũ patet sicut precedens. Si vero. secunda ꝑ°. Si i morbo materiali perseuerãter nihil emittatur vtilium et digestorum per aliquem dictorum locorum ẽ signum malum. ꝓbatur q2 significat virtutem non dominari materie ꝛ huic secũde introductioni consonat commentum gal.

Secũdum ꝙ affõ. dicit esse ita. In isto commento gal. quatuor facit. primo arguit contra modum dicendi y. secundo soluendo ponit sententiam prime partis affõi ꝛ secunde. Tertio ponit signa bone purgationis. quarto verificat litteram vltime conclusiõis ibi secunda. monstrauit. ibi tertia. significãt. ibi 4°. finis. De prima dicit ꝙ verus est affõ. ideo ypo. debuisset abreuiasse hoc modo omnes purgatiões que sunt de materia mala per q̃s ab illa bene purgatur corpus sunt signum future dispsitionis laudabilis. ꝛ ita videtur quedaꝫ redargutio de longitudine. ꝛ tu ex hoc intellige secundaꝫ introductionem supra positam esse mentem gal. De parte secunda dicit ꝙ ypo. ideo dixit per plura verba que ipse monstrauit ex hijs que solum per exeuntia a tribus locis iudicamus de digestione materie communis toti ꝛ fe. facientis. ꝛ secundo enumerat species male screationis cum dixit screationes liuide sãguinee fellee ꝛ fetide omnes sunt male q2 ista ñ sunt purgantia malam materiaꝫ ꝛ ideo significãt presens malum sed tamen talis purgatio aliquando est mala. s. quando emittitur erugo. s. materia mali modi putredinis ab apostemate que non iuuat quandoqꝫ est sicut emissio saniei ab apostemate quã sequitur laudabilis purgatio. ꝛ iõ iste emissiones malarum superfluitatum qñqꝫ sunt signa futuri boni qñqꝫ non. puta qñ bene egeruntur modo exposito in affo. De tertia parte dicit ꝙ maturatio materiei significat bonam esse purgationem similiter tollerantia ꝛ leuitas sequens ꝛ nã morbi tempus etas regio ꝛ nã. i. complexio infirmi. Ista enim significant humorem peccanteꝫ. ꝛ ideo quodãmodo iuuat ad cognoscendum bonitatem euacuationis vt dictum fuit particula prima affõ secũdo. De quarta parte dicit ꝙ finis affõi inuenitur duobus modis vt pꝫ.

In non deficientibus.

In isto affõ ypo. intendit istam ꝯclusioneꝫ frigiditas fortis extremitatis cum ardore interioruꝫ ꝛ siti significant mortem in fe. continuis. ꝓbatur q2 significant magnum ꝛ calidissimum apostema in interioribus. ꝙ ꝛc. Affᵐ statim declarabiť. No. pᵒ ꝙ ideo dixit in non deficientibus fe. vt dicitur in ꝯmẽto. ꝛ ideo ad hoc denotandum dixit y. ita. 2° no. ꝙ per exteriora intelligimus corpus crura brachia pedes: ꝛ sic de talibꝰ. 3° no. ꝙ per iteriora intelligimus pectoralia ꝛ naturalia maxie vt cor pulmoñ epar stomachum ꝛ intestina ꝛc. 4° no. ꝙ q2 in locis istis est caliditas fortis. iõ consumit humidum roridũ ꝛ ebulit infra vt sitis fiat. Quito no. ꝙ ad veritateꝫ requiritur primum hoc signũ perseuerare. ꝛ per hoc tollitur instantia de dispõe principij quartane tertiane interpollatarum. nam non continue ꝛ perseueranter sunt in eis extrema frigida ꝛ interiora ardentia. secũdo requiritur taꝫ frigus interiorum ꝙ̃ exteriorum calorem esse valde intensum. tertio ꝙ fiat ab intrinseco. Sexto nõ ꝙ in fe. pluribus de causis ꝯtingit exteriora eẽ frigida ꝛ interiora calida. primo a causa primitiua h colligitur supra. Secundo propter opilationem i venis ꝛ vijs spirituũ: pp ꝙ̃ ꝓhibet spũs transire ad exteriora: sicut alñ accidit in sincopi: sed quando non est alia causa cum hac iteriora non ardent Tertio propter materiam valde naturaliter frigidam a qua vapores mali eleuantur ratione putredinis ꝛ ibi vbi putrefit est calida. sꝫ illi vapores ad cutim venientes ꝛ loca exteriora minus calida reducunt se. ad frigiditatem ꝛ infrigidant illa exteriora loca. h etiam tertio modo interiora non ardẽt 4° contingit q2 materia colerica grossa putrefit i interioribus sed ab ea vapores non eleuantur multi. ꝛ illi pauci cito resoluentur. ꝛ ideo exteriora nõ apparent vehementer frigida quod tñ requiritur in condicionibus afforismi. 5° fit q2 materia mouetur cretice super sensibilia membra aut paroxismaliter ꝛ calore retento ad intra ifrigidantur exteriora sed in isto casu non perseuerãter sunt frigida exteriora. 6° contingit propter magnũ apostema ꝛ dolorosum in interioribus ad cuius locum sanguis ꝛ spũs mouẽtur ꝛ q2 ibi fit dolor. q2 ad locũ lesum nã trãsmittit spm̃ ꝛ sanguinem ꝛ in hoc casu interiora vehementer calent vt propter apã ꝛ ꝑsentia calidoꝝ humoꝝ. ꝛ exteriora frigident multũ q2 fortiter sunt a sanguine ꝛ spiritu depauperata. ꝛ de hoc proprie intelligitur nunc. Ex quibus pꝫ affõi. verificatio si consideres.

Oportet inuestigare. Gal. i isto cõmento facit tria. primo mouet qõnem. 2° soluit. 3° rñdet tacite cuidã qõni ꝛ verificat affõm per cãm ha ibi. ꝙ non. 3° ibi. Cã ãt. Dicit primo ꝙ oꝫ querere vtꝝ ista possunt esse in fe. alijs. s. in non continuis ꝛ respondet ꝙ ipse nunq̃ꝫ vidit nisi in acutis. ꝛ peracutis. ꝛ qñ sunt piculose ꝛ pessime ꝛ non i aliis. Ex quo pꝫ eẽ dicere ꝙ ista nõ ꝯtingũt in cõtinuis. De parte secunda ꝙ nõ dixit in nõ deficient

bus fe. ad dr̃iaz fe. liparios in qua frigus apparet extra ꝛ caloꝛ intra. propter tertiam vel quartam causam supꝛa expressaz. qꝛ hãc dr̃iaz assignare nõ oz vt pz in notatis circa affõm. Sed sicut dicẽdo spõdiles dorsi volũt ponere dr̃iam inter quosdaz spõdiles ꝛ alios. imo denotare ꝙ spondiles nõ sũt nisi in dorso ita hoc significare volunt ꝙ ista signa nõ sunt nisi in fe. deficientibus. De 3ª dicit ꝙ istorum accidentium cã qñ sunt pseuerantia supꝛa sꝫ apostemata aut sanguinea q̃ dicunt flegmões aut colerica q̃ dicunt erisipile. qꝛ in ill' trahit caloꝛ ad interioꝛa sicut apparet in febriũ initijs ꝛ hoc quãdo ista fiunt interioꝛa.

In non deficiẽte fe. ꝛc. In isto affõ ypo. intẽdit istã ꝯclusionẽ. ꝯtortio labij vel supcilij vel nasi vel oculi vel ablatio visus vel auditus in fe. ꝯtiua cũ debilitate virtutis signa sunt moꝛtis ꝓpinquitatẽ significantia. ¶ Ista ꝯclusio. ꝓbat. vnũ quodqꝫ istoꝝ significat aut magnũ apostema in cerebꝛo. aut foꝛtẽ eiusdem exiccationem aut defectũ quasi vltimatũ virtutis animalis. sꝫ quocũqꝫ istoꝝ exñte cũ debilitate virtutis necessario seqt cito moꝛs. g̃ ꝛc. ꝯña no. ꝛ minoꝛ ꝛ maioꝛ stati i notãdis verificat. Et huic silem sñiam colligere potes ka 4ª ð signis sumptis ex pte nasi ꝛ oculoꝝ. ¶ Primo no. ꝙ hec accña dicta qñ sequũt nocumẽtũ ꝓpꝛiũ mẽbꝛoꝝ dictoꝝ puta nasi vl' supcilij vel oꝛis: ista nõ necessario significãt moꝛtẽ. nã pp opilationẽ vl' chataratã vel hũoꝛem ad aures currẽtẽ tollit visus vel auditus sine notabili nocumẽto. ko pñt h ꝯtingere ex nocumẽto cerebꝛi ꝛ ꝓpꝛie ꝯñte fe. ꝛ de hoc loqt in affõ ita vt sit sensus si ex fe. tñ cerebꝛo ꝯicet nocumentuz vt inde labium vel occulus distoꝛqueat. 2º nõ ꝙ h mẽbꝛa faciei plurimũ mouent p neruos q a cerebꝛo imediate oriunt. vt põt colligi. ka pª ca. de anothomia neruoꝝ cerebꝛi ꝛ h mẽbꝛa sũt maxime apta pati ꝯtoꝛsionẽ. aut malã figurã de nocumento cerebꝛi. ꝛ hec est cã qꝛ ypo. spãl'r fecit mẽtionẽ licꝫ aliq dicãt hoc iõ fuisse. qꝛ sũt mẽbꝛa magis manifesta. ꝛ quoꝝ lesiones faciliter pcipimus. 3º no. ꝙ ex cõitate cerebꝛi pp fe. nõ ꝯtingit istoꝝ mẽbꝛoruz toꝛtio. nisi qꝛ mẽbrũ a cerebꝛo ꝯtrahit. vñð neruorum q ab eo oriunt seqt ꝯtractio ꝛ musculoꝝ ad radicẽ suã. qbus ꝯtractis mẽbꝛa ista toꝛqñt. ¶ Nõ 4º ꝙ ꝯtoꝛtio cerebꝛi nõ ẽ nisi aut pp magnũ apã i eo. aut pp' incoꝛrigibilẽ ꝛ plurimã siccitatez ꝛ hoc est ex cã fe. Ex quo pꝫ ꝙ qñ hec mẽbꝛa toꝛquẽtur vel toꝛta sunt pp nocumẽtũ cerebꝛi ex cã fe. non deficiẽte ꝙ significat magnũ apã. aut vltimatã siccitatẽ cerebꝛi. h ãt cũ debili virtute moꝛtẽ vicinam significãt. ¶ No. 5º ꝙ nõ videre ꝛ nõ audire ex siliã cã: qꝛ isti duo sensus sũt in loco valde vicino cerebꝛo ꝛ satis clari i nobis nõ ꝯtingũt nisi pp vltimatũ defectũ virtutis aialis cerebꝛi. Et iõ necessario moꝛs ẽ vicina debili exñte virtute ꝛ istis appẽtib' Ex quibus pꝫ ꝯclusionis verificatio.

¶ Toꝛtura fit in membꝛis.

Gal. in ꝯmento pꝛimo dat cãm toꝛture. ko spasmi 3º exponit affõm. 4º ꝯparat inter hec signa. ibi ka. spasmũ. ibi 3ª q̃ si in. ibi 4ª. maxime. Dicit pꝛimo ꝙ toꝛtura fit in mẽbꝛis pp ꝯtractionem lacertoꝝ ꝛ neruoꝝ ad suũ initiũ. nã talis ẽ colligãtia lacerti mouẽtis ad mẽbꝝ qð mouet vt p lacerti ꝯtractionem ꝯtrahit mẽbrũ vt pꝫ in motu voluntario. De ka dicit ꝙ nerui patiunt spasmũ aut thetanũ ex apostemate colerico aut nimia frigiditate: ꝛ siccitate: ꝛ tu supple cũ patiũt pp cõitatẽ cerebꝛi. oꝫ istas passiones eẽ i cerebꝛo. De 3ª dicit ꝙ hec duo. s. thetanus ꝛ spasmus si eueniũt i neruis supple ex nocumẽto cerebꝛi sũt molesta maxime. vnde quodcũqꝫ eoꝝ appeat oñdit moꝛtis vicinitatẽ. De pte 4ª dicit ꝙ inter ista signa maxime mala sũt nõ videre ꝛ nõ audire. nã ista significãt vl'em defectionez virtutis animalis cerebꝛi. ꝛc.

Ubi in fe. Cõclusio affõi ẽ ista. Desipientia vel desipientia superueniens fe. nõ deficienti sunt signa moꝛtalia. ꝓbat hoc significãt maximũ nocumentum circa spũalia. vel circa cerebrũ ex motu mẽi faciẽtis fe. talia ãt sunt moꝛtalia g̃ ꝛc. ꝯña no. ꝛ assumptũ statim declarabit. Similis sñia habet 2ª 4ª ca. de signis sumptis ab anhelitu. ꝛ .x. almãsoꝛis cap. de signis malis. ¶ No. p dr̃niaz generaliter intelligi oẽm anhelitus difficultatẽ ꝛ per desipientiam intelligi coꝛruptionem pꝛincipaliuz opationum cerebꝛi s. imaginationis. cogitationis ꝛ estimationis. ¶ Nota secundo ꝙ hec accidentia qñ ꝙ sunt pꝛopter egritudinem pꝛopꝛiã in instrumẽtis anhelitus vel in cerebꝛo. vt si quis asmaticus vel melancolicus ꝛ hoc modo non opoꝛtet ꝙ sint signa moꝛtalia. quandoqꝫ contingũt ista accidẽtia tamq̃ꝫ fe. ꝯsequentia. qꝛ ex ipsa fe. que est caloꝛ extraneus accidit nocumentum in instrumentis anhelitus vel cerebꝛo pꝛopter quod sequuntur ista accidentia. ꝛ hoc secũdo modo intelligitur hic. ¶ Nota 3º. ꝙ hec acidentia. ideo sequuntur fe. vl' qꝛ materia faciens fe. quasi cretico motu mouetur versus instrumẽta anhelit' ita ꝙ apãdo aut pulmonẽ aut musculum aliquem pectoꝛis aut panniculos pectoꝛis faciat difficultatem anhelitus. ꝛ similiter apostemãdo cerebrũ vel panniculos faciet desipientiam. ꝛ nõ est dubium ꝙ vtrunqꝫ hoꝛum ẽ moꝛtale. talia enim significant naturaz non posse conuenienter regulare materiam cum ad tam notabilia transmitat eam. Et ideo si fe. est ꝯtinua significatur moꝛs aut contingunt h accidentia. ko ꝓpter nocumentum mẽi ad mẽbꝛa dicta non tñ faciẽntis apã. ꝛ etiam si perseuerent hec accidẽtia. ita ꝙ nã ab hijs mẽbꝛis nõ expellat est signuz moꝛtale. qꝛ significat materiam peccantem in loco nobili figi. aut 3º. ꝯtigũt sine motu mẽi ad hec loca. verbĩg. qꝛ pp fe. multa existente necessitate non potest virtus necessitati satisfacere nisi cuz difficultate anhelitus vel vapoꝛibus malis capiti ꝯicatis ꝛ ꝓmixtis spiritibus coꝛrumpuntur pꝛincipales operationes cerebꝛi. Sicut in non vera freneſi ꝯtingunt. ꝛ

hec sigt ita magnā mēi malicīā ꝛ tātā fe. intēsiōez. vt inde seq debeat mors. Ex qbus pz pᵒ ꝙ ad veritatē affōi regrit. hec signa eē pseuerātia. naz alī ante crisim uel in ipsa crisi. hec accñtia ꝯtingūt q significāt futurā crisīz bonā vt pmo de creticis ꝛ ſa 4. ſo seqt ꝙ ad hoc vt dicat signū mortale. nō oz vt necessario mors inde sequat. vt sup dixit gal. sz sufficit ꝙ i pluribꝰ ꝯse. 3ᵒ pz verifiᵒ affōi ex dict.

¶ Aliquādo hec accidentia

Istud ꝯmētum diuidit in tres ptes. pᵒ ofidit ꝯuenientiam ꝛ dñaz in cās disnie ꝛ desipientie. ſo dat cām verificātē affōm. 3ᵒ oñdit q̄titatis in nō deficiēte fe. Ibi 3ᵃ ꝙ āt. ibi 2ᵃ q̄ oia. dicit primo ꝙ hec duo qñqz ex eadē cā fiūt vt ex passiōe cerebri. vnde anhelitus fit magnus ꝛ rarus vt dr in ꝓnosticis. ꝛ cā in hoc ē qꝛ cū vehemēter vni opatiōi sūt itēti ex fortitudine imaginatiōis nō anhelāt nisi multa cogēte necessitate. ꝛ cū āhelāt fit āhelitus magnꝰ pp necessitatē fortitudinē ꝛ hec ē eadē cā suspiꝰ in melēcolicis ꝛ cogitatiōibus fortibus ex quo potest eligere ꝙ in anhelitu ꝯcurrit occulta voluntas vt dr de mictu i lecto. i 9ᵒ. 3ᵢ. sz qñqz nō fiūt hec duo ab vna cā. imo disnia fit a passiōe in spūalibus: vt apātis pleuresi vel pulmonis vel i spacio pectoris collectōe facta. De ſa pte dicit ꝙ hec oia sūt molesta ꝛ piculosa. i. piculū portēdētia. ꝛ maxime cum sint cū fe. nō deficiēte ꝛ acuta q̄ his morbis sp ꝯuenit. Hic de 3ᵃ pte pz. nā dicit qð āt duxit. in fe. nō deficiēte supiori mē assimilat snie ꝛc.

In febribus apostema

Istā ꝯclusionē intendit ypo. Apā veniens i fe. nō solutū. nec i crisibus pmis significat lōgitudinē egritudinis. ꝓᵗ. pbat qꝛ significat mām eē multā inobediētē virtuti ꝛ nām sibi nō ꝯplete dñari. ¶ No pᵒ ꝙ qdā p primas crises intelligūt dies creticos. q sūt ante. 40ᵐ. ꝛ tūc erit sensus. ꝙ si apā nō soluit i istis erit egritudo lōga ꝛ hoc ē certū qꝛ trāsibit 40ᵐ. ꝛ p ꝯñs erit cronica Quidā āt p primas crises intelligūt illas q̄ sūt añ 20ᵐ. ꝛ itex egritudo erit lōga salti respectu illaꝝ i qbus soluit apā in prima crisi vel in illis diebꝰ dictis. sz certe hoc nō videt dignū dici ab ypo. cū nullā hēat vtilitatē. qs. n. ignorat ꝙ lōgior ē egritudo si apā nō curet ante 20ᵐ. q̄z si curet. sz puto ypo. loq de fe. sequētibus apā in qbus si fiat crisis laudabilis. ꝛ in pᵃ vel ſa crisi non soluit apā ita ꝙ dissoluat significat lōgitudo egritudinis. Si virtus ꝯstet ꝛ sint alia signa salutis. verbigᵃ. In pleuresi video nām moueri in 7ᵒ. ꝛ facere spuere multū sāguinem ꝛ sudorē ꝛ tñ remanet dolor significo longitudinē egritudinis in genere. ꝛ rō qꝛ significat ꝙ q̄uis nā fuerit potēs sup ptē mēi q̄ erat in loco apātis vel ꝓpe tñ adhuc restat multa mā sub forma eē antecedentis q̄ trāsit in coniunctam ꝛ non pmittit dissolui apā. ꝛ hoc significat multitudinez materiei vel eius inobedientiam. ꝛ ideo significat egritudinem longam. Et ex hoc tu intelliges sensum affōrismi. ꝛ quomō dicitur longa egritudo significantez qꝛ longa in suo genere ꝛ quid sit solui apostema qꝛ est idem ꝙ curari. ¶ Tertio vidꝫ qd̄ de apostematibus dixit.

¶ Quod in affo. dicitur palaz esse videtur

¶ In isto aforismi. commento primo est expositio affōrismi secundum Gal. secundo additio constantini. Ibi ſa. primā crisim. De parte prima quid dicat gal. patet. De secunda dicit ꝯstantinus ꝙ per primam crisim intelligit initinm future crisis idest primum motum creticum qui est initium totalis motus cretici qui fit i multis diebus: ꝛ tu potes notare ex processu anxij pleurecici supra particula prima commento. i 2. Et ideo significatur lōgitudo egritudinis: quum apostema non soluit qꝛ significatur multitudo materiei que ꝓpter sui multitudinem non prorumpit ad extra corpus terminum scilicet longi morbi.

Quibuscūqz in fe. aut alijs egritudinibus voluntarie oculi lacrimantur nihil inconueniens. Quibus vero non secundūz voluntatem inconueniens est. ¶ Duas cōclusiones ypo. in hoc affō intendit ꝛ sic in duas partes diuiditur. secunda ibi. quibus. De prima parte dicit hanc conclusionem lacrime voluntarie ab oculis febrientium fluentes. vel alias egritudines habentium non sunt malum signum respectu illius morbi. probatur qꝛ iste sunt ex accidēte anime aliam causam consequente. vel sic iste possunt esse sine magna morbi malicia ꝙ̄ ꝛc. ¶ Quibus. secunda conclusio est ista. lacrime ab oculis dictorum infirmorum inuoluntarie effluentes sunt malum signum. conclusio probatur qꝛ ille significant aut apostema aut aliam magnam cerebri lesionē. ꝙ̄ ꝛc. Assumptum statim patebit in notatis. Similis sētentia habetur tertia tertij cap. de dispositionibus oculorum ꝛ secunda quarti cap. de signis sumptis ex parte oculorum ꝛ. i o. almansoris cap. de signis malis. ¶ Nota primo ꝙ lacrime fluētes ab oculis propter aliquam anime passionem dicuntur fluere voluntarie. h namqz ille sunt passiones appetitus qui in proprie dicitur voluntas. ideo etiaz iste dicūtur voluntarie improprie. ¶ Secundo nota ꝙ passiones anime quedam sunt in quibus cerebrū naturaliter cōstringitur ita vt aquosus humor qui i cerebro est oculis exprimatur: ꝛ effluant lacrime vt dolor quedam sunt in quibus agitatur spiritus ita vt etiam humores in cerebro existētes commoueantur. ꝛ ita eliquantur vt cōtingit in risu ꝛ gaudio. Et ex isto motu etiam fiunt lacrime. sed quōcunqz de istis accidat non significant vehemens maluz ex parte modi vel cause qꝛ ex alijs possunt esse. ꝛ etiam morbus vnus potest magis appreciari q̄z sit malꝰ ꝛ ita pz v̄itas pᵉ ꝯ̄nis. ¶ No. 3ᵒ. ꝙ lacrime p̄ter volūtatē pñt ꝯtingere aut ex nocumento ꝓpo oculo. aut ex cā pmitiua. aut pp cōitatē cerebri. Exēplū pᵉ vt i obtalmia ꝛ vlcere ocli. vel per

cussiõe. vl' dolor pp q̃ attrahit mã vl' ex diminutõe vtutis ɔ̃tẽtiue q̃ ẽ in angulo lacrimabili q̃ retinet sui spõgiositate exit' lacrimaꝝ. Exm̃ secũdi vt per cussiõe Exm̃ tertij vt nimia cerebri hũiditate vl' debilitate vel apate vl' motu materiei cretico ad cerebrũ. Itẽ lacrime p cõitatẽ cerebri ɔtingẽtes q̃daꝫ ɔtingũt ex nocumẽto cerebri pẽdente a fe. vl' alia egritudine cõit' toti nocumẽtũ sensibile iferẽte sup quã hẽmus significat' bonũ vl' malũ q̃dã non. sed alio cerebri nocumẽto. Exm̃ p̃mi vt si mã faciẽs fe. cretice ad cerebrũ moueat' vl' ita de ꝓprietate ledat cerebrũ vt multũ debilitet'. Exm̃ secũdi vt si ex hũiditate nãli cẽbri fiãt lacrime. vl' ex hũiditate acq̃sita a cibo aliquo. vl' loco. vl' dieta alia. ¶ Ad ꝓpositũ h' itelligim' de lacrimis q̃ nõ fiũt a cã p̃mitius nec pp ꝓpriũ nocumẽtũ oculoꝝ sꝫ pp cõitatẽ cẽbri rõne nocumẽti cerebro cõicati ab egritudine cõit' toti nocumẽtũ iferẽte nõbile sup quã significare hẽmus. ¶ Nõ quarto ꝙ tales egritudines cõiter toti nocumẽtũ iferẽtes nõ sũt cãe lacrimarũ nisi aut eaꝝ mã ad cerebrũ moueat' cretice aut q' ab illis vehemẽter cerebrũ debilitat' aut q' ex eaꝝ mã apatur cerebrũ mõ q̃cũq; eoꝝ fuerit valde est mala significatio. ex quo patet secunde conclusionis verificatio.

## ¶ In pronosticis dictũ ẽ.

Ga. i comẽto facit tria p̃mo v'ificat faꝫ ɔ'ñe auctoritate ypo. fo p cãm. 3° reprobat vnam lr̃aꝫ i fine affo'. ab aliq̃b' positã. ibi fa. lacrimaꝝ. ibi 3. Nõ aũt De p̃ma dicit i ꝓnosticis eẽ dictũ lacrimas nõ eẽ ɔueniẽs signũ ⁊ hoc si lacrime fluũt siñ obtalmia vl' alia oculoꝝ ꝓpa passiõe. De fa dicit ꝙ flux' lacrimaꝝ sine ꝓpa oculoꝝ passiõe ⁊ sine ifirmi volũtate significat defectionẽ v'tuꝫ ɔ̃tẽtiue i cerebro iuxta cõditiões supra positas. ¶ De tertia pte pꝫ q̃d dicat ⁊c.

## Quibus in febris limositates ⁊c.

q ɔclusio affo'. ẽ ista limositates apparẽtes supra dẽtes febriẽtiũ significãt fe. fortiorẽ ⁊ diuturniorẽ. ꝓbat' iste significãt fortẽ calorẽ ⁊ mãiei peccãtis grossiciẽ ⁊ uiscositatẽ g' ⁊c. ɔ̃ña nõ ⁊ asm̃ statiꝫ patebit. Similis sn̄ia hẽtur fa q̃rti ca° de signis sũptis ex pte dentiũ. ¶ Nõ. p̃mo huiusmodi limositates eẽ quasdã sordicies adherẽtes dẽtibus valde viscosas ⁊ multũ iduratas lꝫ ad lapidositatẽ nõ sint cõuerse. ¶ Nõ. fo mãm hui' limositat' eẽ hũorẽ grossuꝫ viscosuꝫ cui' sub tile cũ p calorẽ fortẽ euaporat grossuꝫ remanet dẽtib' adherẽs vel q' a pectoralib' locis vapores a viscoso hũore eleuati cũ ad dẽtes veniũt ibi scd̃m ptẽ grossiorẽ remanẽt subtili resoluto. Ex quo pꝫ hoꝝ cãm efficiẽtẽ eẽ caliditatẽ fortẽ mãm aũt hũorẽ grossuꝫ ⁊ viscosuꝫ mõ ex forti calore arguit' fe. fortitudo ex viscositate hũoris lõgitudo ⁊ sic patꝫ affo'. v'ificatio. ¶ Tertio no ꝙ ad aff'. v'itatẽ requirit' p̃mo ꝙ iste limositates fiãt merito fe. nã aliqui sunt in q̃bus etiã tales fiũt sine febre. Requiritur secundo ꝙ virtus constet. nam virtute deficiente fortitudo fe. arguit breuitatem.

## ¶ Limositates.

Istud cõmẽtũ ẽ clarũ. ⁊ pꝫ tota sn̄ia ẽt quia galienus parum super hunc affo'ismum locutus est ⁊c.

## Quibuscũq; tusces ⁊c.

Af feruimi q cõclusio ẽ ista vt plurimũ oẽs intense febriẽtes cũ tussi sicca modica paucũ sitiunt. ꝓbat' q' p istas tusces humectat' guttur ⁊ pulmo ⁊ meri hũiditate ꝓportionata potui g' ⁊c. Similis sn̄ia colligit' p̃ma quarti ca° de causonide. ¶ Nõ p̃mo ꝙ tuscis dr̃ sicca q̃ ẽ sine screatu. et iõ de illa fecit mẽtionẽ vel q' minus videbat' cuꝫ hac tussi auferri sitis cũ nõ appareat esse mã hũida. ⁊ mihi videtur verius. vel q' in tussi cũ screatu hũiditate expulsa sitis ꝓuocat' ⁊ nõ in ista. ¶ Secundo nota quare dicitur modice q' nimia tussis nimio ⁊ forti motu plus calefacit ⁊ exiccat q̃ʒ humectat. ⁊ iõ sitim ꝓuocat sꝫ modica ɔ̃rio modo. ¶ Tertio no. ꝙ p has tusses si q̃ sunt mẽ in pulmone hũide agitant' ita vt magis humectare possint et etiã hũiditates a capite ad cãnas pulmõis trahũt'. ¶ Nõ quarto sitis ⁊ si causet' ex siccitate ⁊ caliditate oris stomaci tñ plerũq; siccitas ⁊ caliditas pulmonis est cã sitis vt sumit' tertio tegni ⁊ maxime in febribus in quibus causa est circa cor. Et iõ humectato pulmone multũ de tali siti remittitur. Ex hijs apparet ꝙ tales tusses sicce modice in fe. vrẽtibus sunt cã remissiõis sitis. ⁊ iõ isti non valde sitiunt respectu illoꝝ in q̃bus tusses ille nõ apparent. fo sequit' ꝙ affo'ismus itelligẽdus ẽ cõpatiue respectu illoꝝ in quibus alijs paribus non sunt tales tusses. ¶ Quinto nõ p febres vrentes itelligi fe. causonides q̃ dicuntur vrentes ꝓpter fortem caliditatem in eis exñtem cum mã putrida sit i locis cordi vicinis aut dicũtur vrentes vel aduste q' pendent a mã adusta non putrida vt av. sentit' vl'. fo collꝫ. sꝫ vide p isto i q̃one tertio tegni.

## ¶ Sicce tussces

⁊c. Ga. l ɔmẽto facit duo. p̃mo ofidit quid intelligit' p tusses siccas. ⁊ eoꝝ causas. secundo verificat affom̃. ibi secũda. Et quocũq; vtraq; ps comenti est clara. iõ non indiget explanatiõe.

## In bubonibus

⁊c. Conclu/ i sio affo'. est ista' omnes febres ɔñtes bubones sunt male exceptis effimeris. probatur quia i oibus alijs cõicat' cordi putido. sꝫ oẽs tales i bubonibus sunt male ergo ⁊c. Concordia colligitur primo de differentijs febrium capitulo quarto ⁊ prima quarti de fe. apostemat'. ¶ Nota primo ꝙ licet bubo stricte videatur importare solum apa inguinis. tamen quandoq; large sumitur pro quolꝫ apostemate extrinseco apparente in emũtorio p̃n/cipal' membri vt subassellis vel post aures. ¶ Nota secundo ꝙ fe. in bubone quedaꝫ sequunt' bubonẽ q̃dã simul icipiũt q̃dã p̃cedũt ⁊ h' ĩ oibus itel

ligit. ¶ Nō. 3°. q̄ existe buboē. 4. mōis ꝯsequit fe. p̄ mo q̄ p simplicē alterationē mā bubōis merito putredinis ⁊ ꝓhibita trāspiratiōe calida exñs calefacit spiritū p simplicē alterationē ita vt ponat spūs i calefcō eē. vñ postea cor calefit. ⁊ ista dr̄ cōit effimera. 2° mō q̄ fumi putridi a bubone surgentes spiritib⁹ ꝯmiscēt ⁊ ipos i calefcō eē ponūt lz fumi ñ cōicēt cordi. 3° mō q̄ pp dolorē agitāt spūs ita vt calefiāt. 4° mō q̄ fumi putidi a bubone eleuati vsq̄ ad cordis ꝯcauitatē penetrāt. ⁊ illa cōit dr̄ putda. mō ꝯstat min⁹ malas eē illas i qb⁹ putredo nō cōmunicatur cordi q̄ quibus cordi cōmunicatur ⁊ ideo iste affo. intelligendus ē cōpatie q̄ alie ab effimeris sūt deteriores effimeris. ¶ Nō. 4°. q̄ bubones sequētes fe. qñq̄ accidūt p⁹ signa digōnis ⁊ significāt crisiz ꝑmutatōis qñq̄ nō p̄cedētibus signis ⁊ significāt multitudinē mē cum virtutꝫ imbecilitate. Et iō sunt mali. hec est affo. cōis expositio in ꝯmento alam dabo qr̄ ⁊c.

¶ Omnis fe. unius diei ⁊c. Ga. i cometo prio dic qd sit fe. effimera. 2° nārat qūo ex bubōe cātur 3° affo. v̄ificat. ibi 2° q̄ alñ. ibi 3° ħ eni. Dicit p̄mo q̄ ypo. p effimerā itelligit fe. vnius diei. i. q̄ merito mē ei⁹ i quo suū calefcm̄ eē ē fūdatū nō ē apta diē nālē trāsire. De f̄a dicit q̄ hec fe. qñq̄ seq̄t apatam q̄ fiūt i sub assellis ⁊ inguinib⁹ quoꝝ apatū illud qđ ē cā fe. ē mā v̄bigsa dolor aut nimi⁹ calor. nam qñ ab istis aut aliqua istaꝝ dispōnū apatꝫ pēdet fe. ipsa ⁊ effimera. dicit. 3°. q̄ si cā qr̄ apa extrinsecū faciat fe. nō sit manifesta q̄ nec p dolorē. nec ꝓpt sui calorē ⁊ sint ibi apata que sint cā fe. tūc oꝫ illa apata eē calida ⁊ itrinseca q̄ extrinseca nō cārent fe. nisi ille due cē ꝯiūgant nisi raro ⁊ q̄ oēs fe. intrinsecoꝝ apatum calidoꝝ sī male. iō iste sī male.

¶ Febricitāti sudor ⁊c. Conclusio afforismi ē ista. sudor supueniēs febricitāti nō deficiēte fe. ē malū. ꝓbat ista significat lōgitudinez egritudinis ⁊ multitudinē hūoꝝ g̃ ⁊c. ꝯña nō ⁊ assm̄ circa lrāz patebit. Silit̄ snia hētur. 2° quarti ca° de signis sūptis ex p̄te sudoris. ¶ Nō p̄mo q̄ sudor qdā p̄cedit fe. qdā seq̄t qdā incidit. ħ ypo. de incidente loq̄t. ¶ Nō f̄o q̄ per sudorez mā morbi euātur cū igit ħ ē dñante v̄tute mā ita expellit q̄ fe. deficit sz si fe. nō deficit. significat q̄ fcā p̄ma euōne adbuc plurimū d̄ tlī mā remanet ita vt sit eque potēs sup v̄tutē vt p̄us. ⁊ iō significat matiei multitudo. ex quo pꝫ q̄ idē ēt significarem⁹ p oēm aliā sensibilē euōnē quā nō sequit alleuiatio. Nō. 3°. q̄ fe. nō deficere itelligere possim⁹ q̄ fe. ex toto nō deficiat aut f̄o q̄ fe. nō sensibilr̄ minuat. ⁊ hoc f̄o mō itelligimus ħ. nā multotiens i crisib⁹ euacuat ꝯueniēter sz nō i vicevna liberat. ⁊ tñ sal⁹ est ꝓpe. ¶ Ultio nō q̄ intelligit affo. i salubribus q̄ in mortalibus a breuiatur.

¶ Si hunc afforismū. Gal. i cometo primo ōñdit vbi hic affo. bñ poneret. f̄o v̄ificat. ibi f̄a vnde causam ⁊ vtraq̄ pars est clara.

¶ Spasmo et thetano ⁊c. cōclusio affo. ē ista fe. supueniēs spasmo vl' thetano curat vtrūq̄ patet. q̄ dissoluit cām el⁹: ⁊ hic afferant illa nōta super illo affo. fe particule f̄e. in spasmo.

¶ Thetanus ē spasmi ⁊c. Gal. i cōmto p̄mo docet qd ē thetan⁹ vnū iferendo correlariū. f̄o dat causas spasmi f̄m suos modos diuersos. 3° v̄ificat affom̄. ibi 2° cā spasmi. ibi 3° ⁊huic. De p̄ma dicit q̄ thetanus est spēs spasmi. sz tñ nō ita appet q̄ mēbrū equalit̄ añ ⁊ retro extēdit. vñ remanet rectū ⁊ ꝓpe thetanus debꝫ dici extēsio ñ spasm⁹ sz large loquēdo d̄ spasmo tres erūt ci⁹ maneries.

¶ Causone habito ⁊c. Cōclusio affo. ē ista rigor supueniens causoni significat ei⁹ solutionē. ꝓbatur ille rigor significat crisim ⁊ matiei expulsionē a venis ad ex̄ venas g̃ ⁊c. ꝯña nō ⁊ assm̄ patebit circa lrām. Cōcordia sumit p̄ma quarti ca° de rigore. ⁊ f̄a quarti ca° d̄ signis detractōis matiei ad sudorē. ¶ Nō. p̄mo q̄ causon ē fe. ꝯtia ꝯclusa pēdēs ex putrefactōe colē vel flegmatꝫ salsi ivenis cordi vicinis. ē aūt causon sine manifesta exacerbatiōe ꝓpea q̄ putido ē i loco tā cordi vicino q̄ pp nimiū calorē ꝯtinue tanta putredo vt ñ appeat nōbilis fe. remissio ex ꝓꝑetate hūoris. ¶ Rasis f̄o. r. almāsoris dicit eē exacerbatiōes tertianas q̄ sūpsit causonē large vt iportat fe. cōtiaz tertianā. ¶ Nō f̄o q̄ rigor ē mot⁹ cōcussiu⁹ lacertoꝝ ivolūtari⁹ ad rē nociuā expellendā ¶ Nō 3°. q̄ q̄ mā causonis putrefit intra venas ea ibi manēte nō fit rigor. p̄mo q̄ vene sunt modicū sentiētes. f̄o q̄ mā ē illi loco ꝯsueta. 3° q̄ ipsa, intra venas nō mouet ipetuose ita vt merito motus forti⁹ sentiret. ¶ Nō quarto q̄ nā hāc māz vincēte tūc motu cretico expellit eā velocit̄. ⁊ ex̄ venas ita q̄ puenit sup sensibilia mēbra cerebri motu. et iō illa mēbra pp ist̄ez ⁊ mordicatiaz sensationem cōcutiūtur ⁊ rigēt. ex hijs colligit cā v̄ificās affom̄ nā si qs patit causonē supueniēte rigore significatur q̄ mā ipetuoso motu mouet ex̄ venas. ⁊ iō p tūc fit crisis. Et p ꝯñs q̄ saluabit. nā vt plurimuz crī̄ terminat ad salutē vt dr̄ i affo. f̄e p̄ticule qbus cūq̄ crisis fit. ¶ Nō qnto ex dictꝫ nō eē affom̄ vlīt veꝝ. p̄mo q̄ posset causonidi ꝯiūgi fe. iterpollata hñs rigorē. f̄o q̄ crisis posset eē mala vt nō appa rētib⁹ signis digōnis nec i die cretica. sz vbi appareat rigor pp māz causonis ⁊ hoc preapparētib⁹ signis cōplete digōnis i die cretica tūc affo. vlīt v̄ificat ꝯstātē v̄tute tūc. n. fit crisis ad bonū qr̄ ⁊c.

¶ Qui de rigore disputaui Ga. i cometo facit tria. prio ponit rigorē ex humore acuto qñq̄ cāri. f̄o v̄ificat affom̄. tertō ōñdit cāz acutaꝝ fe. i estate. ibi f̄a. qñ. ibi tertia. iterū. De p̄ma dicit se mōstrasse i locis i qbus disputauit d̄ ri

gores i libro de accñte ⁊ morbo⁊ in libello ꝺ rigore ⁊ tremore. ⁊ iectigatiõe. cũ dixit ꝙ rigor qñqꝫ fit ex motu acute mẽ ipetuoso sup sensibilia mẽbra. De ƒa dicit ꝙ cũ causonizãtes istũ rigorẽ patiuť necesse ẽ ꝙ vẽter soluať eis aut supueniẽte sudore aut colico vomitu. ⁊ cã ẽ qꝛ isti hũores egrediunť venas ⁊ tũc mũdificať corpus a tali mã ⁊ fit sal⁹. De tertia dicit ꝙ vene exiccate in estate attrahũt hũores calidos ex quibus fit fe. acuta vt alibi dixit

## Tertiana uera si non.

Cõclusio affo. ẽ ista. Tertiana vera ꝗ ñ finiť i septẽ pyodis ẽ lõgissima. pbať sicut se hꝫ tertiana cõtinua ad septem dies. ita tertiana interpollata ad septem pyodos. qꝛ tñ cõsumiť i die vna cõtinua quãtũ i iterpollata in vna pyodo. sꝫ tertiana ꝯtinua si trãsit septẽ dies ẽ longissima vt nõt expiẽtia ꝗ ⁊c. totũ declarabiť statiꝫ Similis snia hẽtur. pma quarti ca° ꝺ dria iter puraꝫ ⁊ nõ purã tertianã. Nõ pmo ꝙ tertiana ẽ fe. pẽdẽs pncipaliť ex putredine hũoris q merito loci ⁊ nẽ ppe i quo putrefit ẽ apt⁹. de tertio i tertiũ affligeť ⁊ tal' hũor ẽ colera rubea. Et dico nõnter merito loci i quo putrefit qꝛ lꝫ causon ƒm cõeꝫ viam sit fe. pẽdẽs ex putredine colere. tñ qꝛ merito loci nõ facit illa mã exacerbationes manifestas. iõ causon nõ dr tertiana vt sumitur prima quarti.

¶ Nõ ƒo ꝙ dr tertiana vera qꝛ pẽdẽs a colera pura rubea ñ pmixta alteri hũori iterpollata vt a ga. sumiť i ꝯmẽto. Ista. n. duplici' seruat rõnẽ tertiane. pmo qꝛ de tertio i tertiũ affligit cũ ṽa iterpollatiõe. ƒo qꝛ pura pẽdet a putredine coleř. ¶ Nõ tertio qd sit pyod⁹ ẽ. n. reditus fe. ad dispõnẽ pori similẽ cũ illis glosis quas posui in prima pticula affo. vndecimo i poxismis subtraheř. ¶ Nõ quarto ꝙ tertianã iterpollatã purã nõ trãsire septem pyodos ⁊ ꝯtinuam nõ trãsire septem dies est cognitũ p expientiã. sꝫ tñ cã põt imaginari tal' qꝛ nã nõ tollerat añquaꝫ fe. faciat talis materia tantam quantitatem eius agregari vt plures quam septem pyodos faceř possit ꝙ si amplior aggregetur necessario aliũ hũorẽ sibi i putredinẽ associabit et fiet nõ pura. ¶ Nõ qnto tñ faceř nãm circa mãꝫ iterpollate i vno pyodo quãtũ circa mãꝫ ꝯtinue i die vt dictũ ẽ ⁊ ad expiẽtiã cognitũ ẽ qꝛ visuꝫ est cõit' i tot pyodos terminari iterpollatã i quot diebus cõtinua terminať nec tñ repugnat ꝙ tñ i vna pyodo dissoluať de mã eẍ venas quãtũ i vna die i ꝯtinua de mã itra venas. sꝫ hoc pbare vel iprobare eẽt valde difficile. ex qbus colligẽdũ ẽ ꝙ ille afforismus dꝫ poni poti⁹ not⁹ p experiẽtiã ꝗ̃ aliqua rõne probatus. ⁊ itelligatur vt in pluribus ⁊ debito seruato regimine infir.

¶ **Nulla est** iter causon ⁊ tertianã. ga. i ꝯmẽto quatuor facit pu. mo cõpat tertianã causonidi. ƒo docet ꝗ tertiana sit nã ⁊ ei⁹ quasdã ꝯditiões. 3°. verificat affo^m. 4°. remouet dubitatiões. ibi 2°. vera tertiana. ibi 3°. vñ ypo. ibi 4°. ⁊ sic possibile. De pma dicit ꝙ i mã nõ dĩnt tertiana ⁊ causon. sꝫ causon ẽ i loco vbi putrefit colera sangui mixta ⁊ i locis supra cordi vicinis sꝫ i tertiana spgiť mã p corpora. i. putrefit i locis a corde distãtib⁹. De ƒa dicit ꝙ tertiana nã ẽ illa ꝗ suũ ƒuat pyodũ ⁊ ꝗ ex pura colera rubea pẽdet ⁊ maxie i estate i regiõe: ⁊ etate ⁊ ꝯplexiõe calidis ⁊ siccis ⁊ icipit rigor finiť ãt cũ sudore vł' vomitu colerico. vł' fluxu vł' pluřb⁹ istoꝝ simul ⁊ hꝫ poxis^m multo minorẽ qete qꝛ qescit. xxxvi. horis. ⁊. xij. affligiť. De pte. 3°. dicit ypo. hic itẽdeř hãc vaꝫ tertianã nõ trãsire septimũ pyodũ qꝛ quãtũ facit ꝯti. in vna die tñ iterpollata i vna pyodo. ⁊ iõ terminatur ƒm numeꝝ pyodoꝝ sicut ypo. i. pnosticis dicit ꝺ quartana. ⁊ iõ puidẽdo crises tertiane aut quartane iudicam⁹ ƒm piodos nõ ƒꝫ dies. 7. aũt pyodi tertiane finiunť i. xiij. dieb⁹ ⁊ nõ expectať. xiiij. ad finiẽdã tertianã purã. ⁊ iõ sicut acuta i. xiiij. dieb⁹ terminať p acuta i 7^m. ita tertiana in 7^m. pyodis. De 4° pte dicit ꝙ põt añ terminari sicut acuta añ 7^m. ⁊ ꝙ ħ dř tertiana absolute ⁊ tertiana vã qd est idẽ ƒm modum loquendi antiquorum.

## Quibuscũqꝫ i fe. aures

Iste afforism⁹ declaratus ẽ supra i illo q buscũqꝫ fellee. iõ nõ idiget explanatiõe ⁊ simili' ꝯmẽtũ suũ. nã oĩa dicẽda dicuntur sufficienter in illo afforismo.

## Que iudicantur i parib⁹ ⁊c.

Cõclusio afforismi ẽ ista febres ꝗ terminãť i diebus parib⁹ sunt male terminatõis ⁊ pate ad recidiuã. ⁊ ƒm mẽtẽ ga. i ꝯmẽto ẽ fł̃ qꝛ in. xiiij. ⁊. xx. ⁊ 24. bñ terminanť. sꝫ debuisset forte dicere ꝗ terminantur in die non cretica.

¶ **Hunc afforismum** ypocratis ⁊c. Gal. in ꝯmẽto dicit ypocratẽ hũc afforismũ nõ fecisse. ⁊ pbat ipm nõ vm ⁊ patet quid dicat ⁊c.

## Quibuscunqꝫ in febre

icteritia. ⁊c. Cõclusio affo. ẽ ista icteritia veniẽs añ septimũ diẽ ẽ signũ malũ. pbať tal' icteritia significat aliqd spãle nocumentũ supadditũ fe. aut crisiꝫ nõ bonã igiť signũ ẽ malũ. pñs tꝫ ⁊ ass^m i nõndiś patebit. Siĩs snia hẽtur ƒa quarti ca° ꝺ signis sũpť ab icteritia ⁊ 4°. fe. ysaac ⁊ 4°. breuiarij ƒapionis. ¶ Nõ pmo ꝙ icteritia ẽ alteratio coloris feda ad citnitatẽ vł' nigredinẽ pp cursuꝫ hũoris nigri vł' citni ad cutẽ sine putrefactiõe. ħ descrictio poniť ab auic. 15. tertij ca° ꝺ icteritia i pnci°. Ex qua descriptiõe pꝫ pmo ꝙ icteritia nõ ẽ morb⁹ sꝫ accñs. s. qualitas mutata vt pꝫ. 2° seqť ꝙ nõ qlꝫ defedatio coloris i cute ẽ icteritia. nã mlte pñt eẽ tales defedatões vt i morfea ⁊ aliis q b⁹ ħ descriptio nõ cõpetit. 3° seqť vidẽ ꝗ̃ i viatico vocat ꝯstãtin⁹ aguirta pẽsa selẽcos nõ eẽ icteritiã quarto sequitur naturalem citrinitatem in quibusdam ⁊ tincturam solis non dici icteritias cum nõ sint fede. Nam p fedã itelligit auic. pternaturalẽ

Sꝫ circa hāc descriptionē cadit dubitatō q̄r dic abſ qꝫ putrefactōe vr̄ igit̄ ꝙ hūoꝝ citrin⁹ putridus faciat iteritiā. nā q̄dā ē icteritia cretica ex mā faciēte fe. ⁊ tal' ē a mā putrida cū mā fe. fuerit putrida.

¶ Hic sūt duo mōi dicēdi q̄dā dicūt mām colicā putentē nō cāre icteritiā. nā merito putredinis nō adheret cuti. ſꝫ qn̄ ad cutē mādat̄ diſſoluit̄ agente calor̄ putredinali. ⁊ expiētia nōt mām colicā a putredine ex̄ venas ad plurimū i. xij. horis vel. xiiij. diſſolui. ⁊ iō auic. hāc pticulā tāq̄ꝫ deſcriptōis ptē poſuit ¶ Ad arᵐ dr̄ ꝙ icteritia cretica nō ē ex mā q̄ fuit ſub forꝫ cāe piūcte fe. ſꝫ i criſi cā piūcta expellitur. ita vt tādē diſſoluat̄ illa mā q̄ nūdū putrebat ⁊ erat ſub cā añcedēte. ⁊ ñ ē putrida ⁊ retinet̄ iuxta cutē ⁊ facit icteritiā. ¶ Ali⁹ mod⁹ dicēdi ē ꝙ deſcriptio icteritie ē iſta. Alteratio feda coloris ad citrinitatē vl' nigredinē pp curſū hūoꝛis nigri vel citrini ad cutiꝫ. ⁊ reſiduū nō ē ps deſcriptiōis. ymo explicat diſpōnē ſm quā tal' hūoꝛ plurimū facit icteritiā. ſꝫ huic opiōi ſat̄ vr̄ ꝯria mēs auic. loco dicto ſi qs bñ ꝑſpiciat. ¶ Secūdo ꝑncipal'r nō ꝙ h° nomē icteritia ſumit̄ trāſūptiue a noīe auis q̄ dr̄ ict iuxta verſuꝫ. ¶ Carpe viatoꝛ iter ſub arboꝛe concinit icter. ¶ Cui⁹ auis coloꝛ ē citrin⁹ ⁊ vocat̄ hec paſſio q̄ñq̄ꝫ aurea q̄ñq̄ꝫ regalis. ¶ Ex hoc pꝫ ꝙ h° nomē icteritia dr̄ de citrina nō de nigra ¶ Nō tertio ꝙ cāe gnālis iteritie reducūt̄ ad duas vna eſt multitudo colere. Alia eſt pꝛohibitio euacuatiōis eius ¶ Cauſe multiplicantes ſunt aut diſpoſitio mēbroꝝ gñatia ſicut epat̄ vl' alioꝝ caleſcōꝝ āt ex pte ciboꝝ ſic̄ acuta vnctuoſa dulcia. aut ex pte rerū ex̄neaꝝ ſicut venenū bibitū vel medicina vel morſus vt moꝛſus pediculi vulturis. Cāe aūt ꝓhibentes euacuationē ſūt aut i chiſti fellis q̄ꝛ ibi ē ōbilis attractiue ab epate aut debilis expulſiue aut pp opilationē i poꝛo felleo ad epar vl' i poꝛo ad iteſtina aut pp debilitatē diſtintie ⁊ expulſiue epatis q̄ pñt ſeq malā ei⁹ ꝯ͂nē vl' apāta vl' ex pte iteſtinoꝝ vt accidit i colica quā ſeq̄t icteritia faciēs doloꝛem Ubi ꝯſidera ꝙ colicā ꝯſeq̄t ꝓhibitio euacuatiōis colere: aut q̄ꝛ mā flegmatica faciēs doloꝛē in iteſtino gracili opilaret poꝛū felleū ad inteſtina trāſeūtē. nā tal' egritudo iteſtinoꝝ gracilū doloꝛoſa dr̄ colica. ſo mō q̄ꝛ iteſtina dolent̄ terminēt̄ a receptōne mē colice acute. ⁊ iō ꝓhibet̄ expulſio materiei ad iteſtina. ¶ Nō quarto ꝙ colera multa i coꝛpe ſiue pp plurimā generationē ei⁹ ſiue exhibitione euōnis ei⁹ mouet̄ ad cutē q̄ñq̄ꝫ paulatiꝫ cū ſanguine vt cōit̄ ꝯtingit i iteritia opilatia. q̄ñq̄ꝫ v° fit cretico motu quo mā ad cutē ab alijs mēbꝛis mouet̄ ⁊ h criſ q̄ñq̄ꝫ ē p⁹ maīei digōnē q̄ñq̄ꝫ añ ⁊ ē criſ nō bona. ¶ No. q̄nto ꝙ q̄ñ accidit icteritia i fe. ſiñ criſi ipa ē mala. nā ſignificat nouū moꝛbū ſiñ iuuamēto aliquo reſpectu fe. extñt. Si v° fuerit cretica pōt eē bona ſiue ſignificat criſiꝫ bonā ſi v° nō eſt mala. Sexto no. ꝙ mā q̄ facit iteritiā dꝫ eē groſſa nā alit̄ euapoꝛaret a coꝛpe ⁊ egrederet̄. nūc āt adheret cuti q̄ꝛ ē groſſa. ¶ Septio no. ꝙ criſis q̄ ad icteritiā termiat̄ ē criſis pmutatiōiſ. ⁊ iō cū nō ml' to dn̄io vīut̄ ſup māꝫ. ex qb⁹ pꝫ cā vificās affoᵐ. nā q̄ꝛ iſta mā ē groſſa ⁊ vt⁹ ñ multū maīei dn̄at̄ ñ pōt añ diē ſeptiᵐ vt⁹ illā māꝫ viciſſe. ⁊ iō ſi accidat iteritia añ. 7ᵐ. nō ē p modū bone ⁊ laudabil' criſiſ igit̄ aut ſignificat motū ſinthōticū materiei aut aliud nocumētū ex quo pꝫ vitas affo'. Nō. 8°. i vitate hui⁹ affo'. auctoꝛes medicine nō ex toto fuiſſe cōcoꝛdes. nā duos ꝯrios modos dicēdi inuenies. nā ga. i comēto ⁊ auic. ſa quarti ca° ō ſignis ſūpt̄ ab iteritia i fine dicit poſſe euenire i ſa die. ⁊ i. 4°. laudabilit̄. vñ ſic dicit ad lr̄am. ſꝫ ego dico ꝙ eo ꝙ iteritia fit ex hūoꝛe acuto dꝫ eē velocis motus i oībus ſuis actiōibus ⁊ paſſiōnibus vñ nōvr̄ eſſe longinquū ſi recipit digōnē ſa die ⁊ magis i quarta ⁊ maxime i iuuentute regione calida ⁊ tpe calido ⁊ q̄ñ flant venti oꝛientales vel meridionales. Et hāc ſniam ſequitur av. quarto colliꝫ dū dicit. Qui aūt dixit ꝙ iteritia añ. 7ᵐ. diem ſi venerit in egritudinibus acutis ē mala repꝛobatū eſt expientia in terris noſtris. ⁊ ſi veniat in quinto laudabile multum eſt vna rōne ⁊ maxime in coꝛpoꝛibus calidis tēpoꝛe calido. ⁊ hec eſt ſnia oium collegioꝝ medicoꝛuꝫ pſarum ⁊ in die maioꝛis. ⁊ pꝛo maioꝛi parte illoꝛū die vandaliſi. ⁊ poſſibile eſt. ꝙ illud quod dixit in grecia locū habuit. ſed ego puto ypo. dicet̄ verū in pluribus ſed tñ non video rationeꝫ ꝑ aliqua iſtarum ptium manifeſte cōcludentē. Tu igit̄ elige per experientiam ſi occurrat conſidera.

¶ Icteritia aliquādo cū colera ru. ga. in comēto facit quatuoꝛ. ꝑmo dat plures cās iteritie. ſo verificat affoᵐ. tertio rñdet dubio tacito. 4°. diuerſificat finē affo'. ibi ſa. durū aūt. ibi tertia. q̄uis. ibi quarta. inueniunt̄. dicit ꝑmo ꝙ iteritia q̄ñq̄ꝫ eſt q̄ñ mā colica diffunditur cretice p totuꝫ coꝛpus ⁊ maxime p cutim. ⁊ q̄ñq̄ꝫ nō eſt cretica. ſꝫ ex apāte calido vel duro in epate aut conſtipatiōe. i. opilatione. De ſecunda dicit ꝙ durum apoſtema non accidit ſubito. ⁊ ideo ſi in iteritia accidat ante ſeptimū diem erit ꝑpter alteꝝ duoꝝ modoꝝ. ſ. aut apā cal'm aut conſtipationē q̄ꝛ āte ſeptimuꝫ non poteſt cretice diffundi colera p coꝛpus ⁊ hoc ē malū. De tertia pte dicit ꝙ q̄uis añ ſeptimū ſit mala iteritia tñ poſt. 7ᵐ. nō neceſſario eſt bona niſi cum quibuſdam circunſtantijs vt dicetur in affo. ſequēti de quarta parte patet quid dicat.

Quibuſcunq̄ꝫ in fe. ⁊c. Cōcluſio affo'. ē iſta i q̄buſcūq̄ꝫ fe. fiūt quotidie rigoꝛes i illiſ quotidie fe. ſoluūtur. i. ſepantur. ꝓbat̄ in iſtis quotidie reſoluit̄ ex toto mā fe. ergo ⁊c. ꝯña nota ⁊ aſſumptū ſtatiꝫ declarabitur. ¶ Nō ꝑmo ꝙ rigoꝛes q̄ accidūt i fe. aut ſūt cretici aut ſūt poxiſmales vt plurimū. ſꝫ cretici ñ fiunt quotidie. ⁊ iō plurimuꝫ rigoꝛes accñtes quotidie ſunt poxiſmales. ¶ No. ſo. ꝙ i ꝑncipio exacerbatiōis contiaꝝ nō ē rigoꝛ ⁊ ꝑcipue forꝫ vt ſumit̄ pꝛima quarti ca° de ſignis ꝙ fe. ē iſepabilis. ⁊ cā eſt q̄ꝛ rigoꝛ foꝛtis fit ex motu mē ſup mēbꝛa ſenſibilia

τ mã nõ mouet in cõtia ex venas. ex quo sequit ꝙ fe. i qbus quotidie rigores fiunt τ pcipue fortes ñ sunt ↄtinue. τ iõ sũt interpollate. ❡ No. tertio ꝙ febriũ iterpollataꝝ mã vni⁹ poxismi finit añ alteri us aduētũ vt plurimũ ex cãis assignat. Ab auic. pma quarti ca° pmo secũdi tractat⁹. ❡ No. quarto ꝙ vt plurimũ fe. iterpollate faciũt poxismuȝ in vie vna. qꝛ quartana cõplet poxismũ p. xxiiij. horas τ tertiana i. xij. τ flegmatica i. xviij. ex hijs pȝ ꝙ ad vitatē affo⁹. pmo requirit ꝙ rigores sint fortes. 2° oȝ itelligere vt i pluribus. nã qdã sunt iterpollate quaꝝ poxismi sunt. 40. vel. 48. horarum in quib⁹ non verificatur afforismus.

❡ Rigores sunt cũ p totũ corpus. Ga. i ↄmēto facit tria. pmo dat cãm rigoris. 2° vificat affoᵐ. tertiõ remouet dubiũ. ibi 2ª. in vnaquaqȝ. ibi tertia. si aũt De pma pte pȝ. De 2ª pte dicit ꝙ mã cũ rigore ef fluēs purgat. i. euacuat i poxismo. τ hoc ē illõ qd ypo. itēdit. iõ quartane tertiane flegmatice soluũt fm nãm sue iterpollatõis. qꝛ quartane i. 24. horis tertiane in. 12. flatice in. 18. 3° tertia dicit ꝙ nõ obstāte ꝙ mã purget tota pmũ poxismũ faciēs tñ ipsa relinqt qualitatem in membris que est causa reditus poxismorum sequentium.

Quibuscũqȝ in fe. in vñ τc. in isto afforismo due ponũt ↄ°nes. ibi. 2ª ❡ Si vo ❡ Pria ↄ°. iteritia suprueniēs in. 7. aut. 9. xi. aut. xiiij. ē bonũ signũ nisi appareat sñ duritie dextri ypocũdrij. ↄ°. pbat iteritia tlī mõ apparēs ē signũ crisis laudabil. g. ↄña no. τ assᵐ statim manifestabit. ❡ Si vo nõ. 2ª ↄ° Iteritia euenies ifra dictos dies. τ nõ i die cretica ñ ē bonũ signũ. pbatur qꝛ aut significat nouũ nocumētũ vt dictũ fuit i pcedēti affo. aut sinthõticã nõ creticã expulsionē ↄcordia sumit. 2° quarti ca° 3° signis sũptis ab icteritia. ❡ Primo no. ꝙ i quarta die mã colica τ si sit aliqualit grossa sicut illa q̄ ē i mã icteritie põt eē victa a nã τ. τ iõ digtã. i. 7. τ vsqȝ ad. xiiij. pt accidere iteritia atȝ termin⁹ bõe crisis lȝ nõ pfecte No. 2° ꝙ vt plurimũ i fe. iteritia. Accidit aut ex apate epatis aut opilatiõe aut cretice si accidit ex opilatiõe vl apate epatis dextrũ hypocũdriũ fit duruȝ ad tactũ: τ si nõ fiat duꝝ restat ꝙ vt plurimũ fiat cretice crisis aũt i die cretica veniēs plerũqȝ ē ad salutē. iõ tal iteritia significat crisim salutiferã. Ex hijs pȝ vitas aphõi vt i plurib⁹. nã ēt ad vitatē h⁹ reqrit vtutis ↄstātia τ ꝙ digõnis signa pcesserint ❡ Scdõ no. ꝙ cũ accidit mot⁹ materiei velox nõ i die tñ cretica argui⁹ poti⁹ vtutē stimulari a mã morbi ꝙ̄ vtutē vicisse mãm. τ iõ arguim⁹ malũ. τ h aȝ vitas ↄ°nis 2e. ❡ Ultio no. hunc affoꝛismũ solum intelligendum de icteritia citrina.

❡ Hic afforismus superiori cõiunctus. Ga. i ↄmēto. pmo ↄtinuat affo. supiori. 2° dat cãm ↄditionis põite i ↄ°ne. pma. 3° oñdit qũo ex passiõe epat fiat icteritia. 2ª ibi. nã epar. 3ª ibi. cũ. n. pma τ. 2ª. lra pȝ. De 3ª dicit ꝙ sanguis non mũdificationē recipit a cola i epate nisi fel trahat ad se mãȝ colicã p vias q̄ sunt iter fel τ venas epatis. iõ si iteruenlat ↄstipatio. i. opilatio aut merito apatis vel alioꝝ necesse ē sãguinē trãsire ñ mũdificatũ ad mēbra ita vt mēbra fiãt icterica propter colere citrinitatem.

In febribus circa ventreȝ τc. Conclusio affo. est ista morsus cordis τ cauma forte circa vētrē τ tremor cordis i fe. cõtingētes sũt malũ signũ. pbat sic. Ista significãt putredinē colice mē i ore stomaci aut in corde sȝ vtrũqȝ istoꝝ ē malũ g τc. simil snia hētur. 2°. qrti ca° de signis sũptis ex pte stomaci. τ. x. almansoris ca° de signis malis. ❡ Primo nõ ꝙ p vētreȝ hic itelligimus stomacum τ per cor os stomaci τ p morsum cordis dolorē mordicatiuũ i ore stomaci τ p cauma vehemēs icēdiũ. τ p tremorem moᵗᵘˢ tremulũ aut i corde aut i ore stomaci ad modum iectigatõis. ❡ Nõ 2° ꝙ tremor cordis ita ab auic. describit. xi. tertij. Tremor cordis ē ei⁹ tremulus mot⁹ ex dilatatiõe τ ↄstrictiõe ita ꝙ iter vnum motũ τ aliũ nõ sit pcepta qes. τ sic qlȝ illoꝝ motuum ē pu⁹ valde. ❡ Nota tertio ꝙ cauma forte τ dolor mordicatiu⁹ circa os stomaci maxie ↄpndũt a medico relatu ifirmi sȝ cauma posset ēt cognosci tactu. τ siti τ lingue ariditate. ❡ Nõ quarto ꝙ cã h⁹ nõ ē i pñtia colice mē mordicãtis τ calefaciēt i ore stomaci. ❡ Nõ qnto ꝙ tremoris cordis due sunt gñales cē vna ē mutatõ vtutis ad expellēdũ illud qd pcipit p modũ nociui. τ sub ista cã ↄphēdũtur oia q̄ ledũt subam cordis vl mēbri cui cor multuȝ cõicat sicut pãnicul⁹ ei⁹ τ os stomaci sicut vbigra hũorales mē apat vel nõ aut solutões ↄtinuitatis aut venena aut vapores mali ad ipm eleuati τ nimius sensus. 2ª cã ē debilitas vtut. nã i vtutis debilitate agitat cor sicut si itēderet rē nociuaȝ a se expellere. vt sumit. xi. tertij loco allegato ex qb⁹ patȝ cordis tremorē eē vtut expulsiue nãl cordis. aut vtut nãlis ei⁹ motiue. Ex qb⁹ oib⁹ pȝ ꝙ siue fuerit forte cauma siue dolor mordicatiu⁹ siue tremor cordis. hoc significat putrefactionē colere i ore stomaci τ locis cordi vicis aut i corde debilitat vtutis. τ qdcũqȝ istoꝝ fuerit ē malũ τ sic vificat affo.

❡ Cũ uero cor audiamus. Ga. i ↄmēto pmo declarat qd itelligam⁹ p cor. 2° qd p cauma. 3° qd p morsũ cordis. 4° vificat affo. mõ alio. ibi 2ª antiq. ibi 3ª cauma. ibi 4ª h igit. ibi 5ª si aũt. De pma pȝ τ. 2ª qꝛ fm antiquos cordis morsus ē tremor cordis fm alios dolor oris stomaci. De. 3ª dicit ꝙ cã caumat circa vētrē ē bulitio colere ru. i locis illis siue i tũica stomaci ex qua ēt fit mrosus cordis capiēdo morsuȝ p dolor. De. 4ª dicit pp cãm dictã h accñtia sṫ mala qꝛ significãt tal materiei putredinē i tlī loco. De. 5ª dicit ꝙ si per morsus cordis itelligim⁹ tremorē ipsi⁹ cordis etiã erit pei⁹ qꝛ significat fundamentum vite esse calefactum igneo calore.

## In febribus ex sōnis.

Cōclusio affo.ē illa timores aut spasmi facti ex somno i fe.sunt mala signa.pbatur ista significāt mām malā latitantem interi⁹ cui nō pōt virtus fortificata i sōno dominari ergo.ꝯña nō ⁊ assumptū patebit statim.Similis snia hētur ab auic.fa quarti capitulo de signis sumptis ex sōno ⁊.x.almāsoris capitulo de signis malis.¶Nō ṗmo ꝙ cū dr timores ⁊ spasmi sūt signū malū in fe.ex somnis est itelligēdū qñ hec accidunt in fe. merito somni.Secūdo nō ꝙ oꝫ istū afforismū restringi ad somnū q nō fit in principio paroxismi vel augmēto.sed ad somnū factū i declinatiōe vt dicitur i ṗmo affo.secūde pticule.nā iste quodāmodo specificat nocumēta aliqua somni q̄ in illo generaliter comprehendunt.¶Tertio nō ꝙ timor fit ex somno cū pp sōnū vapores materiei mľice aut horribiles petūt cerebrū.nā nāliter isti vapores excitāt fantasias horribiles.spasmi ꝟo fiunt mā attracta ad caput ⁊ neruis cōicata aut retentis malʼ vaporibus fcō dolore aut qꝛ vapores i alia putrida ⁊ maligna mā eleuati itus moti calefiūt ⁊ dissoluūt hūiditatē neruoꝝ vt fiat spasmus de inanitiōe.ex quibus pꝫ cā affo$^{m}$ ꝟificās.⁊ hec sufficiāt hic pp alia multa que dicta sunt affo.ṗmo fe pticule.

¶In affoṙismo alio precedenti.Ga.i ṗmo cōfirmat ipsum p dicta i alio.fo ponit quādā litterʼ diuersitatē.tertio ondit quō ex sōno fiāt dicta accntia i affo.ibi fa.loco aūt.ibi tertia.multotiēs.De ṗma ⁊ fa pꝫ lr̃a ps tertia diuiditur in tres.ṗmo facit qd dictū est.fo ponit similitudinē.tertio rn̄det dubitatiōi.ibi fa.sicut qui.ibi tertia.sed tn̄ idē.Dicit ṗmo ꝙ nos uidemus multotiens i morbis mortalibus i somno fieri timores ⁊ dolores ⁊ spasmū.⁊ illa fiunt qꝛ mali humores q sunt morbi mā ascēdūt ad caput. Timores igiʼ significant istos inuoluisse caput.i.occupauisse cerebrū.Spasmi vero significāt inanitionē.i.debilitatez ꝟtutis q̄ nō pōt dissoluere cōplete humorez ⁊ iō facit spasmū aliquo triū modoꝝ dictoꝝ.nā in somno motus ē ad interiora.⁊ iō si eēt fortis dn̄aref.De fa pte ponit similitudinē ⁊ pꝫ. De tertia pte dicit ꝙ sōni post cibū nō ita nocēt qꝛ iuuāt in digerēdo cibū ⁊ humorē.⁊ iō dormiētes p⁹ saturitatē nō tn̄ pp hoc magnū nocumētū paciuntur.sed alijs puta febricitātibus in qbus multe mē latent ⁊ male nō solū ad caput mala mā mouetʼ sꝫ etiaꝫ ad os stomaci ⁊ tūc etiā fumus magis ascēdit ad caput.Sꝫ si humores sint digesti somnus erit bonus faciens dissolutionem.si vero non nec faciliť vincibiles tunc nocent.

## In fe.spiritus offēdēs

Cōclusio affo$^{i}$.ē ista spūs offendens est malū signū in fe.pbatʼ qꝛ significat spasmū.idē hētur fa quarti capitulo de signis sūptis ab anhelitu.x.tertij capitulo de anhelitu duplo.

¶Nō ṗmo ꝙ p spiritū offendētē possumus itelligere generaliť oēm maliciā hūoꝝ.⁊ hoc mō non sumitʼ hic.fo mō itelligere possumus anhelitū duplū q similatʼ pulsui bis pulsanti ⁊ ē qꝛ virt⁹ eleuat pectus ṗmo aliquātū.Deinde quiescit.⁊ sine reditu ad depressionē iterū eleuat ⁊ simili mō i depressione similatʼ anhelitui ploratis.¶Nō scđo ꝙ iste anhelitus qñqꝫ accidit ex cā fe.qñqꝫ ex alia cā gemitu punctura ventositati hic itelligitʼ cum accidit ex cā fe.¶Nō tertio ꝙ cā huius anhelit⁹ ē inobediētia lacertoꝝ in motu.⁊ ppterea nō pōt virtus tn̄ in vice vna eleuare quātū est oportunū ⁊ iō ṗmo qescit.postea cōplet motū sine depressione media.¶Nō quarto istā inobediētiā eē ppter spasmū si ē ex fe.nā si esset ex apate vel alia causa causante dolorē nō oꝫ ꝙ sit ita malū.sꝫ si ē ex fe. lacerti sunt inobedientes pp siccitatē eoꝝ nimiaꝫ sequētē fe.⁊ ista facit spasmū.Ex qbus pꝫ primo ꝟificatio affo$^{i}$.fo pꝫ ꝙ h̄ spiritus est malum signuꝫ ⁊ mala causa.

¶Oportet aerem h̄ intelligi. Ga. in comēto dclarat ṗmo qd intelligamus p spūm offendi.fo verificat affo$^{m}$ tertio vna posita distinctiōe motuū qui sunt i anhelitu.ondit ꝙ de oī morbo ꝟificatʼ dictuꝫ ypo.ibi fa.hec eni.ibi tertia.motus anhelit⁹. De ṗma ⁊ fa qd dicit patꝫ.De tertia dicit quod duo sūt motus in anhelitu emissio aeris ⁊ attractio.et pōt offendi vterqꝫ motuū itavt sit vna attractio aeris ⁊ appareant due ⁊ ita in emissione qd ꝯfirmat auctoritate ypo.⁊ subdit ꝙ de quocūqꝫ istorū motuuꝫ impedimento loquitur ypo.

## In fe.acutis spasmus.

Cōclusio affo$^{i}$.ē ista spasmus ⁊ dolores fortes circa viscera sunt malū signū in fe.acutis.pbatʼ isti significāt aut nimiā exiccatiōeꝫ aut plurimā māꝫ igiť sunt mali.ꝯña nō.⁊ aſſ$^{m}$ statim patebit.Similis snia hētur.fa quarti.¶Primo nō ꝙ lꝫ sint mala signa ⁊ cū fe.⁊ sine fe.⁊ in acutis ⁊ i alijs tn̄ i acutis dixit.qꝛ de illis maxie intēdit.¶Secūdo nō ꝙ spasmi i fe.acūtes aut sūt pp nimiā exiccationē.aut qꝛ mā eleuata ⁊ multa neruis cōicatʼ dolores etiā fortes circa viscera fiūt etiā ex spasmo multotiēs.lꝫ aliñ ex humorib⁹ viscera petētib⁹.⁊ ex hijs pꝫ cā affo$^{m}$ verificans.

¶Fortes nāqꝫ dolores ex. Ga.i cōmēto dat cām fortiū doloꝝ.fo spasmo.fa ibi.Si ergo ⁊ vtraqꝫ pars est nota.ideo non indiget declaratione.

## Quibus urine grosse ⁊c.

In isto affo.ypo.duas itēdit ꝯ$^{nes}$ faꝫ pōit ibi. Maxime.¶Prima ꝯ$^{o}$.ē multitudo rine tenuis veniēs i fe.post vrinas grossas globosas ⁊ paucas ē bona.pbatʼ talis mľtitudo significat nām vicisse ⁊ māꝫ digessisse.⁊ eā expellē.igiť significat bonū.ꝯ$^{o}$.⁊ aſſ$^{m}$ i declaratiōe lr̄e patebit.

similis

Similis snia hētur. ha primi sūma de vrinis caº d signis sūptis a suba vrine. ¶ Nō pmo q vrina ē colamentū sanguis vt dr in cōmēto. et sic magistra liter describit vrina ē aquositas sāguis sequestra ta in epate. et ab ipso in renes trāsmissa ibiqz deco lata et ad uesicā deleta. nā vt ondītur pma pmi caº de generatiōe hūoz vt nutrimētū in vias stric tas epatis penetraret fuit oportunū multā aquo/ sitatē sibi cōmisceri q humori nō ē cōueniens mā. iō in epate h aquositas generatur sepata a quatu or humoribus aut et ibidē seqstrat lz inpfecte iux ta dicētes aquā simplicē potatā transire ad epar nō generari ibi nec dici dz hec aquositas vrina ni si ad renes pus de mādata p epar ab eisdē decola ta in vesicam descendit. sz alio noie dr aquositas.

¶ Nō secūdo q vrina dr grossa que nō faciliter i duas ptes sequestrat. Et dr globosa. qz in se conti nens res grossas ad modū globorū. pauce vo di cuntur. qz pauciores hijs q fm nālē dispōnē min gi debēt. ¶ Nota tertio q hic p multitudinē itel ligimus quātitates mediocritatē excedentem.

¶ Nō quarto q p tenuē nō itelligimus respectu mediocris sz respectu grosse ita q sensus conclu sionis ē q multitudo vrine subtilioris pcedēt cuz pcessit pauca grossa globosa ē bonū signū. ¶ Nō qnto q in fe. cū vrine expellūtur grosse et globose signū est mām nō eē digtām qz minus grossaz et lequalē. ho signū ē q vtº ñ ē valde potēs si migit pauca vrina vt sumit. 2ª pmi caº de signis quanti tatis vrine. hoc aūt i fe. plerūqz accidit exñte opila tiōe qz hūores grossi sunt opilatiui et cº. ¶ Nō sexto q digestio materiei grosse est subtilatio cum equatiōe vt sumit pma quarti caº. de cura putrida rū i gnāli. Et iō si h grossa mā subtiliat signū est q digerit cū prius peccaret in grossitie. ¶ No. 7º. q subtilitat hūoribus et digestis opilatiōes apiūt et vtus fit potēs ad plures mās emittēdas. Ex hº mō colligit vitas affōnā multitudo dicta post pau cas grossas sigt mēz digestionē et opilationū api tionē et virtutis dñiū supra nām. Et p ñs ē sigm bonū. Ex qbº itelligit q hic nō dicimº tenuē abso lute sz respectu grossioris. 2º seqt q repugnat pmo exñte opilatōe mingi vrinā grossaz qz mā ē grossa et opilatio ē tāta vt penitº illiº exitū phibere ñ pos sit et paucā cū multa exñte mā qz vtus non hz ma gis dñiū aptis aūt opilatiōibus mingi subtilē qa mā sublata ē et multū qz vtus supra mām dñatur.

¶ No. 8º. q lz ypo. in fe. tm restrixerit affom. th ēt sine fe. verificat. ¶ No. nono multitudinez vrine posse multis modis accidere. pmo pp caliditates nāles hūiditates eliquētes. 2º. pp renū attractiue fortitudinē. tertio pp expulsiue fortitudinē. quar to pp retentiue debilitatē. qnto pp dñiuz virtut su pra mām vinctā. sexto ex nimio potu. septio ex me dicia diuretica sz plurimū q accidit ex fe. post mi cturā vrine grosse globose ex dñio. s. virtut supra mām q pmo erat grossa et p digōnē subtiliata est. Ex hoc seqt cōnē affoñ verificari vt i pluribus et ma xime si virtus cōstet et seqt leuitas ifirmi pº dictas vrinas. ¶ Marie vo. 2ª pº aphi ē ista tales vrine multe tenues pº grossas globosas i fe. marie fiūt i illis corpibus i qbus vrine habēt ypostasiz a pn cipio vl paz post. pº pbat i talibº marie sunt mē multe grosse peccātes nō cū tāta opilatione vt p hibeat. virtus ab euōne illaz ḡ et c. pñ no. et assm. patebit statim. ¶ No. pmo q ly. ex pncipio potest exponi duobus mōis vnus. i. i pncipio secūdus. i. statim post pncipiū sicut dicimº q ex nocte fit dies et credo pmo mō sumi. ¶ Secūdo no. q ypostas sumit large p oi re cū vrina egrediēte grossioris sube q aquositas ad sensuz i vrina sepata apparē te et hoc mō flatica emissa cū vrina i fundo residē tia dicitur ypostasis. ¶ Tertio no. q qūis a pn cipio morbi a mā cruda incipiētis nō possit appa rere digtā ypostas merito actiōis nature in nām morbi tū pōt apparere ypostasis nō bona q non ē nisi humor idigestus cū vrina expulsus aut quia mā exñte multa vtus añ digōnez conat expellet vl qz i emictēdo aquositatē vrinalē aliqua ps mē peccātis p viā cōmixtionis egredit. et d tali itelligi mus hic qd pōt apparere in pncipio morbi et paz post pncipiū. ¶ Quarto no. q i talibº i qbus iste ypostases sunt i pncipio cā est grossicies materiei cū tali viarū pparatōne vt eiº exitus nō ipediat. ex quo patet cā verificans secundam cōclusionem.

¶ Urina ē colamentū sanguis. Istud co mētū principali sui diuisione diuidit i duas ptes pma pars est additio cōstantini. 2ª ē cōmētū ga. ibi 2ª q aūt grossam dixit. pma pars diuidit in duas pmo diffinit vrinā vt pz. 2º dat cām affo. ibi grosse aūt et globose. totū pz legēdi diligenti. ¶ Qd autē grossam dixit. Comētū illud ga. diuidit in qnqz ptes. pmo oñdit quare dixit grosse addēdo et glo bose. 2º dat cām qr dixit. nō sine fe. tertio verificat affom. quarto oñdit qd intelligat p tenuē. qnto oñ dit qr dix mlta. 2ª ibi. Multū. n. 3ª ibi et cū alij. 4ª ibi. hic aūt. 5ª ibi. necesse. De pma dicit q ypo. nō fuit cōtentus dicere grossaz qn etiā addidit globo sam p qd voluit dare intelligi quātitatem grossi tiei qz multū grossaz. aut quādam diuersitatē gros siciei sue q. s. in ea apparēt frustra similia carnibº et globosis. Dicit ho quo ad eādez ptem q i qbus dā libris loco globose inuenitur limose. et in libris Thimothei et Dyonisij et hoc qz itēdūt oñder in humore cū sua grossicie ēt diuersitatē. i. diuersam dispōnem qz viscositatē. Dicit tertio quo ad illam ptem q ypo. noluit nisi i hijs vbis oñdere vrinam paucā et grossam qd pz p fmonē sequētē i quo di cit multitudo tenuis. et nō ponit aliqd cōtrium glo bose. idē ē igit ac si diceret qbus vrine pauce gros se. et nō plus. De ha pte dicit q iste mutationes de grossa pauca in subtilē multā pñt esse sine fe. Itez nō oz q mutatiōes cōtrie isti puta subtili in grossaz sint male. qz plurimū in fe. salubribus fit ista mu tatio de subtili ad grossam et alias econtra fit raro Ex hoc sequit q ypo. illum terminū nō sine febre posuit ad oñdēdū ex quodā raro cōtingēte quid

significare debemus. Dicit scdo quo ad eadē ptem q alñ i pncipio mingit vrina pauca ꝛ grossa in fe. q̄ ē grossa i fundo q₂ hȝ fundū grossum ꝛ ista non est bonū signū ꝛ nō ē laudabilis sicut i principio morbi ante digōnē humoꝝ appareat i tenui vrina ypostasis ꝛ nō ē laudabil. ꝛ tu h attende q cā quare sepius vrine mutant i fe. de subtili ad grossam nō ē vt qdā putāt. q₂ digestio plurimū ingrossādo pcedit. sȝ q₂ vt plurimū i pncipio fe. sunt opilationes fortes ꝛ nō pñt grossi hūores egredi ꝛ mē sūt crude ita vt nihil de eis cū aquositate mittat. mō aquositas de se ē subtilior q̄ hūores. iō i pncipio subtil. egredit vrina. sȝ cū virtus digerit humores ꝛ apit vias pcedēte tēpore emittit humoꝝ ps cuȝ vrina ꝛ iō ingrossat vt plurimū ipsis tñ humoribꝰ p digōnem subtiliat. scdo attende q lȝ raro eueniat hec mutatio in fe. tñ qñ euenit vt plurimū significat bonū. Et iō affoꝛismus est verus vt i pluribus De tertia pte dicit q cū alij hūores purgentur et illud qd remanet digerit. tūc necesse ē q egrediat p vrinā subtilē. Et iō qñ apparet talis subtilis vrina ꝛ multa post grossaȝ significat q illi humores q remanēt sūt digesti ꝛ ista ē cā affoᵐ. v̄ificās. De quarta dicit q h dr planius q̄ ab ypo. nā cuȝ dicimus subtilē itelligimus i cōparatiōe ad grossā p cedentē sȝ tenuis absolute plata. sicut dixit ypo. est respectu nālis q̄ nālis nō ē grossa vt turbulosa nec subtilis vt aquosa sȝ media. De qnta pte dicit q necesse ē q sit multa q₂ hūor q p̄us nō poterat egredi pp opilationē mō mingit apta via ꝛ intelligimus hic multa aut cōpatiōe p̄cedēte aut absolute q₂ in casu affo. oportet multam esse peccantem materiam vt dicitur supra.

Quibuscūqȝ i fe. urine q Ypo. intēdit istā ꝯnē vrine ꝯturbate velut vrine subiugaliū signt in fe. dolores capitis pñtes aut futuros. pbat ꝯ isti significant pñteȝ aut futurā multā eleuatiōnē ad caput grossoꝝ hūoꝝ ad quā vt plurimū seqtur capitis doloꝛ ꝗ ꝛc. Similē sniaȝ hētis ab auic. fa pmi ca. d signi ficationibꝰ sub̄e vrine. ¶ Nō pmo q p vrinā turbidam intelligimus illā q̄ opponit clare vl trāslucenti. ¶ Nō secūdo q q̄uis turbida vrina scdm plurimū grosse ꝑportionat ꝛ trāslucēs ꝛ clara sb tili. nō tñ necessario se cōsequūtur. nā pōt eē vrina turbida subtil. ꝛ grossa clara dr ꝗ grossa q̄ i puas ptes difficulter sepat. tenuis v̄o cōit q̄ in puas ptes facilit sepat ꝛ cognoscit illud cū vrinale cōcutitur p puas vndas ꝛ plurimas ꝛ facilr recipit tenuis ꝯrio mō grossa. ¶ Nō tertio q vrine dicūt cōuerse q₂ i luie a sua nāli dispōne sunt trāsmutate. ꝛ fa cte tales quales nō ꝯueniūt hoibꝰ in nāli dispōne reptis. ¶ Nō quarto q p subiugalia itelligimus aīalia sub iugū ꝛ cōit ab hoie missa vt asini. ꝛ equi ꝛ similia quoꝝ vt plurimū vrina i nāli dispōne sūt turbide pp grossicīem hūoꝝ ꝛ viaꝝ exitus latitudinē. ¶ Nō qnto q in homine nāliter ex cā ꝯria h sunt vrine turbide sȝ qñ turbulente apparent hoc est pp putentē ꝛ bulientē humoris pmixtionē aut grossi plurimi vaporis pp nimiā ebulitionem ab hūore sangui mixto eleuati. ¶ Nō sexto q mixtio humoris multotiens ē p motū creticū materiei vt sepe in crisibus ē videre. alñ ē ꝑptera qd humores illi ad vias vrine ex accidēte vt renū debilitate deriuant vt accidit paratis ad calculū siue realem lapideȝ duci. Ex qbus p̄mo apparet q alñ contingūt iste vrine grosse cōturbate i fe. ꝛ nō significāt pñtes vl futuros capitis dolores vt si esset cretice aut vesice aut renū aut viaꝝ vrine vicio. scdo sequit affoᵐ nō v̄liter eē v̄m. tertio seqtur q ad veritateȝ affo. requirit q iste vrine sint nō ꝑapparentibꝰ signis digōnis. ꝛ sine renū vel vesice vicia ꝛ q perseuerant nō semel tm̄ appareāt ꝛ q remote sunt cāe dolorem capitis ꝓhibere potētes. hijs. n. seruatis sunt tales vrine ꝑpter putredinē ꝛ ebulitionē humoꝝ ꝛ vapoꝝ grossoꝝ plurimā cum aquositate p mixtionē quādā sicut necesse ē vt aut iaȝ caput petierit aut q i futuꝝ petent. Et iō deducta cā ꝓhibente aut faciūt aut faciēt in futuꝝ capitis dolores ¶ Nō septimo q circa vrinā turbidā vel claram quatuor cōiter cōbinatiōes imaginant vt sūmitur p̄o d crisi caᵒ. 12. ꝛ 2ᵒ. p̄mi alleᵍ caᵒ qñqȝ. n. vrina mingit clara ꝛ clara permanet qñqȝ mingitur clara ꝛ cito turbat. qñqȝ mingit turbida ꝛ turbida remanet qñqȝ mingitur turbida ꝛ clarificat. ¶ Nota octauo q pro assignatiōe cāe huius diuersitat cōiter supponit. p̄mo q vrina qñ emittit adhuc remanet nōbili tpe virtus caloris q in eā ꝛ massam humoralē a qua decidit opat intra venas ꝛ sequitur q p tēpus post emissionē caloꝛ opatur actioneȝ ꝑportionalē actioni qua faceret caloꝛ intra venas. scdo suppono q caloꝛ agens i hūores qñqȝ remisse agit vel modicū vl nihil p miscet de humoribꝰ aquositati vrinali. ꝛ i hoc casu q₂ aquositas ē quasi pura iō vrina nō turbidat sȝ sicut clara mingit ita; ꝛ remanet. qñqȝ v̄o caloꝛ fortis agit faciēdo aliquā pmixtionē sȝ añqȝ talē faciat vt inde vrina turbidet ipsa emittit. ꝛ i hoc casu emittit clara ꝛ stati quasi turbidat q₂ caloꝛ remanēs facit residuū mutatiōis q̄ reqrebat ad turbidā vrinā. qñqȝ vero caloꝛ fortissime cōmiscet hūores sȝ eos nō vincit ita vt separi possint ab aquositate. ꝛ in hoc cāu vrina mingit turbida ꝛ turbida remanet. qñqȝ vero virtus vincit mām ꝛ ipsaȝ fortit miscȝ. ꝛ tūc cū mingit ē aliqualit turbida respectu eiꝰ q ē post. ꝛ clarificat hūore colico i fundo p modū ypostas. ꝛ tu p te vide isufficiētiā huius. ¶ Nō nono q subtilꝰ alñ huiusmodi cām assignātes supponūt. p̄mo q turbulētia i vrina p viā putfactionis extius fcā fit q₂ pmiscent hūores grossi opaci cū aquositate vrinali vl q₂ vapores ꝛ vētositates opace cū hūoribꝰ cōiūgūtur. scdo supponit q stat aliquē vaporē ꝛ aliq̄ vētositatē sub aliqua mensa caloris eē puū qui sub maiori ꝯdēsat ꝛ oppocaᵗ. ꝛ eꝯ sicut videmꝰ in sepo qd cū ē calidū ē trāsparēs cū aūt coagulat ē opacū. ex quo seqt q cū vrina cū tal hūoris pmixtiōe mingit adueniēte frigoꝛ turbidat. 3ᵒ. spponit

ꝙ calore forti agētu actuali multi grossi ꝛ opaciva pores a mā eleuant̄ q vbi vicerit v̄tus cito egredi unt̄ ꝛ nō ꝑmanēt cuꝫ vrine aquositate ꝑmixti. sed vbi nō sit cōpleta digō aquositati vrine ꝑmixti remanēt. Ex quo pꝫ ꝙ cū calor actual' multos vapores vrine miscuerit ꝛ emittūt̄ anq̄ꝫ actual' calor potuerit digerere tūc vrina mingit̄ turbida. ¶ Nō. x. ꝙ cōpleta digōne nā multā mām cū vrina emittit ꝛ iō apparet turbida. ex hijs apparet ꝙ v̄tute non cōmiscēte vapores cū vrina vel ipsos hūores quē admodū ē plerūqꝫ i ꝑncipio morbi vrina mingit̄ clara ꝛ ita ꝑmanet. fo pꝫ ꝙ cū iā plures hūores vl' vapores miscent̄ sꝫ nō valde grossi ymo q actu calidi sunt pauj vrina mingit̄ clara sꝫ turbidat̄. sꝫ hꝰ ē plerūqꝫ i augmēto. tertio pꝫ ꝙ cū calor actual' vltimatꝰ mām trāsmutat ita vt grossos vapores cuꝫ vrina misceat. sꝫ nō ita vt vincant̄ facile a residuo v̄tutis i vrina remanēte mingit̄ vrina turbida ꝛ ꝑmanet turbida ꝛ significat statū ebulitiōis. Cū vo iā virtus vicit ꝛ digessit mām mingit̄ turbida ꝑp hūoꝝ ꝑmixtionē ꝛ clarificat̄ fcā ypostasi. ex qbꝰ cā pꝫ quare vrine ꝑ frigus cōturbate rectificātur ab igne pꝫ q̄ño ex illis nō plene significare possimus. pꝫ vltio ꝙ i affo. itelligit̄ ꝺ illis q̄ turbide mi gunt̄ ꝛ turbide remanēt. nā tales subiugaliū sunt vrine. ¶ Vltio nō oportere ꝫm tēpoꝝ varietatem i morbo seq dictas vrine varietates in claritate ꝛ turbulētia sꝫ cōtingit ita eē vt pꝫ ex mō assignato.

## ¶ Hunc quidā cū superiori

affo. cōtinuat. Ga. i ꝯmēto facit. 5. ꝑmo docet qd ypo. itelligat ꝑ istū terminū ꝯuerse. fo v̄ificat affo. tertio addit q̄dā significata vrinaꝝ turbidaꝝ. 4ᵒ. reuertit̄ ad v̄ificationē. 5ᵒ. remouet dubiū. ibi scōa. Tales. n. vrinas. ibi tertia. q̄dā aūt huiusmodi. ibi quarta. hoc ē si vrina. ibi q̄nta. nō tū necesse ē. Dicit ꝑmo ꝙ q̄dā putāt hūc affoᵐ supiori cōtinuandū. ꝛ ꝑ hoc voluit ꝙ cū ypo. dicit cōuerse itelligāt̄ vrine tenues q̄ sūt ꝯrie grossaꝝ. sꝫ alij ꝑ ꝯuersas itelligūt turbidas. fo di. ꝙ ꝑmi istoꝝ fallūt̄ q͡ꝛ putāt vrinā subtilē significare dolorē capit̄ ꝛ supple nō turbulētā qꝺ ē f'lm. q͡ꝛ semp vrina turbulēta q̄nqꝫ apparet. aut ancedit. aut subseqt̄ dolorē capit̄. Et nō itelligo ꝙ quēlibet dolorē capit̄ ancedat vrina turbulēta. Jtē fallūt ꝙ ypo. mōstrauit se itelligeř turbullētā cū velut subiugaliū subiūxit. Et de pte fa dicit ꝙ istas vrinas ꝯturbidas facit aut hūorū ꝯturbātia aut ciboꝝ in digō. ꝛ istoꝝ hūoꝝ fumositas ascēdens ad caput facit dolorē capit̄. ꝛ hoc fit cū fortis calor egerit i mām grossaꝫ nō cōplendo suā opationē. ꝛ possumus i exteriorībꝰ videre vt i cera ꝛ pice cū incipiūt eliquari. q͡ꝛ tūc grossi ꝛ opaci fumi ascēdūt aquā turbidātes cui cōmiscentur De tertia pte dicit ꝙ q̄dā vriaꝝ turbidaꝝ sūt q̄ diu ꝑmanēt turbide quo ad fūdū. q͡ꝛ mā q̄ ipam facit turbidā descēdit i ypostasi deorsū ꝛ cū hoc fit: hec vrina significat ꝙ morbus velocit̄ cessabit ex cā supradicta. sꝫ q̄dā sūt turbide q̄ ypostasiꝫ nō faciūt q̄ cū forti v̄tute significāt lōgitudinē morbi sꝫ cuꝫ debili significant mortē eo ꝙ significāt fortē ebullitionē sꝫ ista sunt extra affoᵐ aliqual'r tū ad ipsum explanādū attinētia. De quarta pte dicit ꝙ hoc ē dictū ypo. ꝙ si vrine fuerint turbide sicut subiugaliū ꝛ supple ita manētes significāt ꝙ dolores capitis aut adsunt aut aderunt aut adfuerunt. q͡ꝛ cū iste fumositates fiūt a calore cito caput petūt. vñ fit dolor. De q̄nta dicit ꝙ nō ē necessariū i oī dolore capit̄ hoc signū accidere. q͡ꝛ pōt dolor capit̄ esse ex alijs causis q̄ꝫ ex ascensu fumositat̄ ad caput vt ex causis alijs que in ꝯmento narrantur.

## Qvibus vii.ᵃ die termina

tur ꝛc. ypo. in phīi affo. intēdit duas cōclusiones. ꝑma nubes rubea apparens in vrina in die quarta signū ē future crisis i septia. ꝓbat̄ hoc significat ꝙ i septia erit cōplemētū digōnis mē. sꝫ cū erit cōplete digtā mā i morbis acut̄ fiet crisis ꝫ ꝛc. minor ē manifesta ex multotiēs dictis ꝛ ꝯña nō. Maior i nōndis manifestabit̄. Similis śnia hētur. 2ᵃ. ꝑmi doctrina. 3ᵒ. caᵒ de signis sūptis ab ypostasi. ꝛ fa quarti caᵒ de signis sūptis a sedimine. ꝛ 3ᵒ de crisi. ¶ Nō ꝑmo ꝙ inueniūtur ista noia ypostas: enormia: nefilis: nubes. ꝛ nebula qbꝰ medicus vtit̄ ꝓ rebꝰ i vrina apparentibus ꝛ ē ypostas nomē generale cōe ad oia. lꝫ q̄nqꝫ restringat̄ ad omnē rē manifeste grossioris sube q̄ꝫ vrina in fundo tū vrinalis residētē. ¶ Nubes aūt ꝛ enormia idem sunt ꝛ significāt ypostasim nō ad fundū descēdētē sꝫ i meᵒ pēdētē. Nefilis vo ꝛ nebula ꝓ eodē sumūt̄. s. ꝓ illa ypostasi q̄ valde leuis existēs quasi iuxta supficiem vrine natare vr̄. Cā aūt quare ꝛ nubes ꝛ nefilis natāt ē q͡ꝛ cū ista pte hūorali ex qua ꝯstāt ptes ventose ꝛ aeree ꝑmiscēt̄ ꝛ etiā illa hūoralis ps nō multa q̄ntitate pticipat ꝛ q͡ꝛ per digōnē hūor equat̄ ꝛ vētositates dissoluūt̄ iō cōpleta digōne ypostas apparet i fūdo vt plurimū. sꝫ cū nō ē ꝯpleta digō ymo manifesta tūc ypostas sequestrat̄ sꝫ q͡ꝛ adhuc ventositate pticipat. iō nō pōt ad fundū descēdere sꝫ pēdet vel natat ꝫm ꝙ magis vel minꝰ ē a vētositate ꝑuata. Ex quibꝰ pꝫ ꝙ i ypostasi laudabili cū ē i fundo vl' fundo ꝓpingor maior significat̄ digō. ꝛ q̄n magis natat significat̄ minor digō. Sequit̄ fo ꝙ nubes pēdēs i medio significat manifestā ꝛ quasi dimidiatā digestionē. ¶ Nō fo ꝙ dies quarta dupl'r quātū ꝓposito actinet ꝓportionat̄ septime vno mō q͡ꝛ ē indicatiua eius. Ex quo itelligimꝰ ꝙ motꝰ q in ea incboant̄ ex supcelesti adiutorio sūt apti ꝯpleri i septimo. fo mō cōpatur eiꝰ ꝑ relationē ad ꝓpinquitatē ꝑncipio morbi. q͡ꝛ quarta dies ē meᵃ int̄ inicium ꝛ septimā. ꝛ iō i duplo minꝰ distat ab initio q̄ꝫ. 7. merito igit̄ ꝑmi si i. 4ᵃ. icipit digō manifestari ꝛ merito supcelestis adiutorij mā cū vrina expelli i. 7. motus cōplebit̄ ꝛ digestio terminat̄ ꝛ ypostas laudabil' cōplete i vrina dꝫ appareř merito 2ᵃ. v̄isimile ē ꝙ q͡ꝛ v̄tꝰ digōnē i mā calida potuit manifestā faceř i medietate tp̄is multo facilꝰ residuū cōplebit in alia medietate deducto ipedimēto. ¶ Nō quarto

ꝙ in acutis morbis.q2 eorũ motus formis.iõ vtus stimulat ad cretice expellẽdũ mãꝫ saltẽ cũ ẽ digtã ⁊ ꝑcipue i die cretica.Ex qb⁹ ꝑmo pꝫ nõ semp seq crisiꝫ i.7ᵃ.nube appẽte rubea i.4.ᵃ ꝑmo q2 stat impedimẽtũ supuenire.2ᵒ q2 stat morbũ nõ eẽ acutuꝫ sꝫ vbi morb⁹ sit acut⁹ ⁊ ĩfirm⁹ debite regaꝛ nec impedimẽtũ ex ꝑte spãlis ꝯstellatiõis.aut noui morbi aut alrius rei iteruenĩat tũc bñ seqꝛ crisis.⁊ cũ hijs ꝯditõib⁹ pꝫ vificata.ꝯ.2ᵒ.seqꝛ ꝙ nubes alba apparẽs i.4.ᵃ i vrina ẽt significat futurã crisiꝫ i.7.ᵃ cũ istis cõditõnib⁹ q2 maiorẽ digõnẽ significat nubes alba ꝙ̃ rubea. ❡ Ultio nõ ꝙ queãdmodũ notamus tres grad⁹ ĩ ypostasi laudabili.s.cũ sigt cõplemẽtũ digõnis cũ significat manifestã digõneꝫ ⁊ cũ significat ꝑncipiũ digõnis.ita cõtingit i ypostasi illaudabili q̃.q̃nꝗ3 significat cõpletã adustionẽ vel caloris extinctionẽ vt ypostasis nigra vnita manẽs i fũdo.q̃dã vo manifestã putredinẽ malaꝫ sine digõe sicut nubes nigra aut liuida q̃ ẽ ꝑnci^m talis putredinis vt nebula subtilis natãs ⁊ lumiẽ ĩcipiẽs.Ex quo seqtur ꝙ sicut ex rubea nube i.4.ᵃ appẽte significam⁹ salutẽ i.7ᵃ.i morbo acuto.ita ex liuida nigra significam⁹ mortẽ i eodẽ ❡ Et alia 2.ᵃ ꝯ alia signa digõnis manifesta a rubea nebula signt sicut nebula rubea.ꝓbaꝛ talia i.4ᵒ.apparẽtia ita se habẽt ad ꝓportionalia i.7ᵒ.sequẽtia completã digõnẽ sicut nubes rubea ad ypostasim pfectam digõnẽ significãtẽ. Sicut igiꝛ ista significat i.7.ᵃ cõpletã digõnẽ.ita alia.sensus igiꝛ 2.ᵉ ꝯnis ẽ ꝙ sputũ significãs digõnẽ manifestã i pleuresi visuꝫ i.4.ᵃ significat cõplemẽtũ digõnis i.7.ᵃ ⁊ ita ꝺ egõne sudore ⁊ alijs signis digõnẽ significãtib⁹. ❡ Nõ tñ huic ꝯni duos alios assignari iiellect⁹ vn⁹ ẽ ⁊ alia ꝭm rõnẽ.i.7.i alijs dieb⁹ idicatiuis seruata eadẽ rõne q̃ iter 4^am ⁊ 7^am significãt sic.s. ꝙ cũ i eis appareat ypostaꝛ ru.i radicali cretica erit criꝛ.Et ꝭm hũc modũ nõ iteiligim⁹ ꝙ si ypostasiꝛ appareat i.xi.ᵃ crisis futura sit.i4.ᵃ q2 nõ ẽ similꝛ rõnã quartus ẽ mediũ inꝛ ꝑmũ ⁊.7^m.qꝺ nõ ẽ ꝺ.xi.ᵒ ⁊.xxiiij.sꝫ significabiꝛ ex hoc crisis i.20.secũd⁹ modus exponẽdi ẽ ⁊ alia ꝭm rõnẽ.i.alia signa rõnabilia ⁊ bona vt sõnus ges ⁊ similia significãt si in 4.ᵃ apparent ꝙ morb⁹ in.7.ᵃ terminabitur. sed hic modus improbatur in comento.

❡ Plurimi huius libri inter/ preteꝛ

Ga.i ꝯmẽto facit quatuor.ꝑmo exponit illã ꝑtem ꝭaꝫ ⁊ alia ꝭꝫ rõnẽ.2ᵒ exponit affo^m.3ᵒ.rñdet tacite qõni.4ᵒ.mouet ⁊ soluit qõnẽ vnã.ibi 2ᵒ Quarta n.dies ꝫ.ᵃ ibi. In hoc affo.4ᵃ.ibi. Et adhuc. De ꝑma dĩc tria.ꝑmũ ꝙ q̃dã putauerũt ypo.ꝑ alia ꝭꝫ rõnẽ itẽdisse ꝙ signa alia ab ypostasi.s.sõn⁹ anhelitus assũptio medicine aut vomitus vꝉ talia significãt crisiꝫ i.7ᵃ.cuꝫ apparẽt i.4.ᵃ Et dicit 2ᵒ ꝙ isti ignorant fundamẽtũ ꝓnosticoꝝ.⁊ rõ q2 cũ ĩfirmi vigilant ⁊ angustianꝛ ⁊ augeꝛ fe.⁊ mutaꝛ anhelitus multotiẽs futura crisi.⁊ iõ non ẽ necesse ꝙ apparẽtibus signis istis i vrina significantib⁹ crisim .7ᵃ.isti sunt liberati.i.imunes ab istis accñtib⁹ malis quoꝝ.s.tormẽta isti dicebant crisim significare Dicit tertio ꝙ ypo.itẽdit alia signa multo sepius apparẽtia ⁊ crisim ꝓtẽdẽtia q̃ isti ignorauerũt ⁊ q̃ sint ista diceꝛ statiꝫ.Sũt.n.signa digõnis alia a nube ru. 4.ᵃ n.dies. Facit qꝺ dictũ ẽ di.ꝙ q2.4.ᵃ dies ẽ idicatiua.7.ᵉ cũ hoc ẽt eq̃ distãs a.7.ᵃ sicut a ꝑncipio.iõ oẽs significatiões digõnis apparentes in 4.ᵃ crisim significãt futurã in.7.ᵃ ⁊ iõ nõ solũ nebula rubea significat istud.sꝫ alba q̃ ad h significandũ ẽ fortior ꝑcipue si fuerit pẽdẽs ⁊ equalꝛ ⁊ vnita ⁊ si morbus fuerit pacutus sola mutatio i colore aut suba.vbigratia.Si de subtili ꝑmuteꝛ ⁊ maiorem grossiciẽ.aut de alba ꝑmuteꝛ ad citrinitatem similẽ pomo citrino significat futuraꝫ crisi i septia q2 pacuti morbi coctio ẽ velox valde postꝙ̃ icepit Ex quo pꝫ ꝙ ypo.in ꝑma ꝯne affo.ᵒ vnũ signum posuit puta ypostasim rubeã dãs per illã intelligi alia signa coctõis i ꝭa ꝯne puta sputũ ⁊ alia similia ⁊ pari mõ hñt significare cõplemẽtũ coctionis i septima ❡ In hoc affo ❡ De hac tertia ꝑte dicit ꝙ ypo.solũ noiauit ypostasim rubeã q̃ ẽ rara valde.naꝫ sepius apparet alba.sed de ru.nisi noiatiꝫ dixisset nemo credidisset tam eẽ eius vim i significãdo q2 ru.ypostasis ⁊ si sit salubris.tñ significat lõgitudinẽ morbi vt dicit auctoritas ypo ❡ Et adhuc ❡ Mouet ⁊ remouet dubiũ ⁊ diuidit i duas ꝑmo mouet ꝭo soluit.ibi ꝭa ❡ Hoc aũt ❡ Dicit primo ꝙ ẽ dubiũ si ista ypostasis ru.appareat in alia indicatiua hꝫ indicare ꝙ tũc pari mõ i cretica radicali illi correspõdente significaꝛ crisis ❡ Hoc aũt. Soluit dicens ꝙ nõ oꝫ significationẽ huius vrine ru.si appareat in alia die ita significaꝛ crisiꝫ sicut i quarta ⁊ q̃ñ i quarta apparet motus ẽ velox in digõne.⁊ iõ i quatuor sequẽtib⁹ dieb⁹ põt cõpleri similꝛ inꝛ quartã ⁊ septimã tñ ẽ tꝑus quãtũ inter ꝑncipiũ ⁊ quartã ⁊ iõ quarta hñs nubẽ rubeã bñ significat crisim i septia.sꝫ nubes ru.maxie apparẽs nõ significat crisim i.xiiij.q2 i tã modico tꝑe nõ põt cõpleri digõ i mã i qua ita tarde ꝓcessit sed erit aut i.20.aut in.27.⁊ iõ ista nubes cũ apparet est bonũ signũ.sꝫ nõ oꝫ ꝙ crisis veniat in die cretica imediate sequẽte.vñ ga.uidit eã i quarta ⁊ crisis fuit i septia ⁊ vidit i septia ⁊ crisis fuit i.xiiij.⁊ vidit in.xi ⁊ crisis fuit in.xx.⁊ alñ in.xxvij.

Q Uibus urine limpide

q In isto affo.due cõclusiões ponũꝛ. Ibi ꝭa maxie.ꝑma ꝯᵒ vrine limpide clare albe i corpib⁹ egris sunt male.conclꝰ ꝓbaꝛ. Iste vrine significãt cruditatẽ materiei vltimã aut fortissimas opilatões aut raptũ materiei ad loca nobilia ꝗ ⁊c.ꝯña nõ ⁊ assumptũ arguiꝛ statiꝫ. Similꝛ ſnia colligiꝛ ꝭa ꝑmi doctrina tertia sũma de vrinis caᵒ de significatiõibus sube vrine ⁊.x.almãsoris ⁊ septimo theorice ⁊ multis alijs locis. ❡ Nõ ꝑmo ꝙ vrine dicũꝛ limpide q2 subtiles ⁊ clare.albe aũt dicunꝛ duob⁹ modis vt ab auic.sumiꝛ 2.ᵃ ꝑmi loco allegato aut q2 ve hẽant albũ colorẽ vt lac ⁊ ꝺ istis nõ loquiꝛ hic aut q2 carent tinctura sicut aqua ⁊

isto⁹ intelligit affo. nā pmo mō albe nō sūt clare. ¶ Nō fo φ vrine iste qñqȝ pueniūt a cā pmitiua vt si qs multā aquā potauerit vel potū aliū idigestibilē. vel multos cibos cōmederit. 2° a cā corporea ꝛ hoc pp epatꝫ frigiditatē pp quā debili existente digtia nō ꝯmiscet' hūoꝛ cū vrina etiā debilitate retētiue epatꝫ qꝛ nō tm̄ retinet vt ꝯmistio fieri ðbeat 3° pp fortitudinē attractiue renū vt accidit in dyabetis qꝛ tā cito attrahūt vt digeri nō possit. 4° pp debilitatē attractiue eoꝝ qꝛ solū subtilē attrahere sufficiāt. qnto pp debilitatē expulsiue eoꝝ. qꝛ solū subtile sufficiūt expellere. sexto pp fortē opilationē septimo pp raptū humoꝝ tendentiū ad aliū locū. octauo pp hūoꝝ cruditatem. ita vt nullo mō vincatur a virtute vel ps ei⁹ aquositati pmisceatur. ¶ Ex hijs pȝ φ cū nō pueniūt iste vrine a cā pmitiua sēp significāt malū ex quacūqȝ cā fuerit. sȝ tm̄ i affo. itelligimus qñ nō fuerit vitio viaꝝ vrine vl'a cā pmitiua. tūc. n. est pp ipotētiā ɞtutis supra mām digerendā. aut pp raptū materiei ad alia loca vt pȝ discurrēti. Ex qbus pȝ ɞitas ꝯ°nis. ¶ Tertio no. φ nō tm̄ in vrina sȝ generalit' in oī alio debente significare digōnē illud qđ significat digōnis priuationē ē malū vt i sputo ꝛ in egōne. ¶ Marie. 2° ꝯ° affo' ē ista. Jste vrine dicte sunt pessime i freneticis. pbatur in isti s cruditas ē magis suspecta cū egritudo sit acuta ꝛ plurimū significat' totā mām ad locū apatis tendere ꝗ ꝛc. ꝯña nō ꝛ assumptuȝ statim declarab' f. ꝛ cōcordia hētur pma tertij ca° de carabito vbi ad lr̄am dicit. Jn nullis quiđ visū ē habens apa in ptibus cerebri cuius vrina fuerit aquosa qui euaserit ꝛ idē quarto collȝ. Cā autem est qꝛ significat cruditatē dictā materiei ꝛ digōnis difficultatē. igitur in tpe modico digeri nō valebit sȝ qꝛ iste est morbus acutus ꝛ i modico tpe terminādus iō terminabit' ante digōnē ꝛ iō ad morteȝ fa cā qꝛ multa mā petēte caput apa fit tale vt sit necessario mortale. ¶ Nō tm̄ φ frenesis qdā ē ɞa ꝛ ē apa calidū päiculoꝝ cerebri qđ ab auic. vocat' carabitus loco allegato. qdā ē nō ɞa ꝛ ē corruptio operationū imaginatiue vel cogitatiue pp calidos vapores ex fe. caput petētes ꝛ h de pmis loqmur ¶ Nō fo quosdā hāc secūdā ptē sic exposuisse qꝛ ille vrine maxie apparēt i freneticis sȝ hāc expōnē nō approbat ga. in ꝯmēto lȝ Jacobus de forliuio dicat ꝯmētatorē istam seq. vide tu ꝯmentū qꝛ istaȝ improbat ex eo φ incohoata egritudine raro aquosa videtur vrina.

¶ Urine huiusmodi ꝛc. Gal. in ꝯmento. pmo ɞificat affo^m p cām ꝛ experimētū. fo ɞificat fam ꝯ°nē ꝛ exponit. ibi fa. Quod aūt. De pma dicit quatuor. pmū φ iste vrine significāt multā lōgitudinē tēporis quō mā morbi dȝ digeri. ꝛ iō virtus pus dissoluit'. fo dicit φ sicut videmus hoc ē mortale i frenesi ꝛ fe. s. acuta ita φ firmat ga. se nl'lū vidisse freneticū i quo talis vrina apparuerit q euaserit. Dicit tertio φ cā ē qꝛ isti morbi sunt acuti ꝛ mā h pōt nisi tarde digeri. ꝛ iō oȝ φ terminet' añ maturationē. fa cā. qꝛ in frenesi significat' ex ista vrina multam materiaȝ loco apatis cōicari. Dicit quarto φ ipse posuit h tria limpide clare ꝛ albe qꝛ pōt vnū inueniri sine alijs ꝛ cū oīa inueniant' simul significat' maioꝛ cruditas. De secđa pte dicit tria pmū ē φ itelligit p tales vrinas maximū iportari piculū i frenesi ex cā dcā. fm ē qꝛ nō ē itelligēduȝ vt qdā φ iste vrine maxime appareāt in frenesi qꝛ sic dicētes nō itelligūt signa infirmoꝝ. tertio dicit φ lr̄a alio modo inuenitur ꝛ patet.

Q Uibus ypocundria ꝛc. Jn hoc affo. ponūt due ꝯ°nes. secūda ibi. i febre vō. pma ꝯ° ē in illis i qbus sunt ypocūdria suspēsa subrugientia. doloꝛ lūboꝝ superueniēs significat ɞvent' soluet' nisi multas ventositates emittāt aut multū vrine supueniat. pbatur ꝯ° doloꝛ iste in talibus sigt motū materiei hūoral' pmixte vētositati versus inferioꝛa ad viā exit⁹ igit' vel egredit' mā hūoral' aut per viā vrine ꝛ tūc erit opoꝛtunū illam esse multā aut p viā secessus ꝛ sic soluit' vel humectat' vent. igit' semp iste doloꝛ cum supraſcriptꝫ cōditionib⁹ significat aliqđ istoꝝ triū Si igit' nec vētositas crūpat nec vrine fluat multitudo sequit' tertiū. s. vētrē solui vt humectari tota ꝯña nota ē ꝛ assūptū statim in nōndis patebit. ¶ Nō pmo φ ypocūdria sunt loca i vētre sub costis latalia vsqȝ ad spinā ꝛ dicunt' ab ypos qđ est sub ꝛ cōdriū qđ est costa. ¶ Anterioꝛ vero ps vētris vocat' sumen. ¶ Nō fo φ ista dicunt' suspensa qñ sunt tensa valde. ¶ Nō tertio φ hec tensio sequit' aut multā ventositatē aut multā mām humoralē aut apa in aliquo tali loco aut oīa vel aliqua illoꝝ ¶ Nō quarto φ cū pura ventositas mouet' p intestina causat' sonus qdā clarus q rugitus dr̄. sȝ cū est ventositas hūoribus pmixta qꝛ tardius frāgit' ex eius motu causat' sonus qui nō ē ita clarus. et dr̄ subrugitus. Ex hoc pȝ φ cū ypocūdria sunt sbrugientia significat' motus mēꝝ in illo loco ventosaꝝ q̄ humoribus sunt pmixte ꝛ sic significat' φ illa tēsio ē ex mā cū vētositatib⁹ pmixta. ¶ Nō quarto φ doloꝛ lūboꝝ h significat doloꝛē nō illū q subiectiue ē i musculis qbus alligāt' renes q vere dicunt' lūbi sȝ doloꝛ i vētre indirecto illoꝝ lūboꝝ et ad posterioꝛa tēdēs ita φ ifirmus putat se dolere lūbos. ¶ Nō sexto φ tal' doloꝛ ꝛ si possit ex alijs causis apparer. tn̄ cū istis cōditionib⁹ i affo. posit' quasi semp accidit qꝛ nā multū fortit' agitat ꝛ mouet p viā exit⁹ vt ipsaȝ expellat. ꝛ iō hic doloꝛ significat aut exitū pur hūiditatꝫ. aut vētositatꝫ aut abarum. ꝛ non ē dubiū φ qꝛ poꝛi vritides sunt sup lūbis φ nā mouēte istā mām sup illis fit doloꝛ idirecto lūboꝝ. Et per ꝯñs potest alñ multiplicari vrina sed si hoc non fiat hoc erit per intestina indirecto lumboꝛuȝ iacētia trāsitus vt plurimū. ꝛ iō aūt pura vētositas egredit' aut hūiditas. ꝛ sic pȝ affo'. verificatio q̄ nō ē semp nec necessario. ¶ Nō septio φ vētositas pmixta humiditati qñqȝ ē cā expulsionis eius. qñqȝ ipedit exitū eius vt in colica vētosa

accidit.iuuat aūt ad expellēdū dilatādo viam.fo stimulādo virtutem.tertio māz rarificādo.quarto ipsam agitando.qnto q2 ipulsu facili in ipsa recep to pellit aliā.vt i multis instrumētis ꝛ machinis ꝑt videri.Cū igit ipa expellit tūc humiditas qñqz re tinet postea deducta ista cā sue expulsionis sz aliā ꝑ accñs vt i colica ē cā retintiōis.nā qñqz ita ve/ hemēter causat dolorē vt ꝓhibeat mēbrū ab alijs opationibus ꝛ ita extēdit vt vil⁹ rotūdus q ꝯpmi dz in expulsione hoc facere nō possit.qñqz ēt dila/ tādo vnā ptē aliā sibi vicinā ita vehement ꝯstrin git vt nihil egredi possint vt pz ex sacco coreo qui in vna pte fortissime latificat.ꝛ i alia sibi vicina cō stringit. ¶ In fe.vō hic fiūt. 2ᵃ.ꝑ⁹ hec suspēsio ꝛ subrigitus ypocūdrioꝝ maxie fiūt i fe.s.hūoralib⁹ pz q2 cōiter in fe.abūdāt mē humorales.alit.n.ñ esset putredo vt plurimū ꝛ iste sunt multū ēt vētosi tatibus plene q2 calor actual febril in mām visco sam agens generat vētositatē. igit in fe.sunt apte mē tales vētositatib⁹ pmixte habūdare.g ꝑ⁹ vera. ¶ Nō pmo q ꝑ fe.itelligimus humorales peccā tes:ꝛ hoc plurimū dz iuxta itesta mēbra abūdare cū digestia dbilitat. ¶ Nō fo i fe.vētositatē abū dare.pmo q2 calor febrilis agit vt calor actual in mām viscosam scdo q2 in fe.multe fiunt idigestio nes ex qbus hūores multi viscosi generant q sūt vētositatū mē.Smilē sniam colligere possum⁹ .io. ꝯtinentis capitulo pmo.ꝛ.xiiij.tertij tractatu.4ᵒ.

¶ Hic ypo.ypocundria suspē sa.ga.

pmo ꝯmētat pmā ptīculā.fo secūdā ibi 2ᵃ.q in fe. pma i tres.pmo ondit qd sit itelligēdū ꝑ ypocun dria suspēsa ꝛ cām huius.fo qua cā fiat dolor lū boꝝ i isto cāu.tertio vificat ptez pmā.ibi 2ᵃ.h aūt: ibi 3ᵃ.aliqñ.De pma dicit q ꝑ ypocūdria suspēsa debemus itelligere extēsa.hec aūt extēsio fit duo/ b⁹ modis supᵉ.sine apate.aut pp multam ventosi tatē inflatiaz i locis illis inuētā.aut ꝓpt ventosita tē humiditati pmixtā.ꝛ de hac fa loquitur ypo. in afforismo.Item hec secunda fit duobuu mōis vno mō q2 vētositas ꝯtinet in ꝯcauitate stomaci ꝛ locis vicinis q non est cito dissolnbil ꝛ supᵉ.ex ac tione caloris nālis in materiā cibalē aut ex cā ac/ cidentali.i.aliquo farmaco vl preternaturali accñ te illud faciēte sed ypo.inter primam que est a vē tositate pura.ꝛ secūdā de qua intelligit que est vē tositas pmixta hūiditati posuit dñiam et est q cuz pma nō ē subrugit⁹ ymo si ē sonus ē clar⁹.ꝛ ypo cūdria sunt quasi thetonata ꝛ dura cū tumor sed cū.2ᵃ.de qua loqmur cū qua est humiditas ē sub/ rugitus q ē quasi vox illius vētositatis cū mā que nō ē magna nec multa.De pte 2ᵃ.dicit q illa vēto sitas de qua hic ē sermo mo⁹ ad interiora cuz hūi ditate cui admixta ē in loco sub ypocundrijs vsqz ad finē dorsi.vbi facit dolorē tumoꝝ illuc ēt descē dēte nisi cū illa mēbra dscēdūt fiūt dolorosa.igit dolor h sigt illius materiei descēsum. De tertia di.q aliqñ h hūiditas descēdit cū vētositate in ue nas.ꝛ largo facto foramine merito vētositas cogi tur exire i itestina.ꝛ tūc vētres humectāt.i.solui tur hūiditate ꝑ intestina egrediēte nisi iste hūidi tates festinēt moueri ad venas egrediunt ꝑ anuz sz cū ad veras humiditates vadūt cū ventositate egrediunt postea per vias vrine.ꝛ hoc de verifica tione pme ptis. ¶ Quod in fe. i hac pte exponit fam ptē ꝛ dicit duo primū ē q cū dixit in fe.2ᵃ.in tellexit fe.sine apate ꝛ vulnere q2 antiquoꝝ cōsue tudo fuit cū qs febrit ex tali cā nō dicere eū febri re.sz gfa ex.frenetícū vel pleureticū.Ex quo dat intelligi hāc suspensionem nō esse ꝓpter apa. Di cit secundo q hec secūda ps affo.hz alterum duo rum sensuum.aut q2 hoc verificatur in fe.que sūt sine apate ex dictis supra aut q2 accidit i fe.istis hūi ditates ꝛ vētositates retineri ita q cū ad membra venerint stant ille mē diu sine hoc q ex illis ꝓuo cet vrina vel emittat vētositas vel fiat fluxus ꝛ cā ē q2 iste retinēt ex rugositate intestinoꝝ ꝛ stomaci maiori q fit coꝝ nālis rugositas q dz eē ex mor/ bo ꝛ pcipue exiccatio.ꝛ illa ē fe.vel alit.fo velit q hee materie veniant in h menbra sine aliqua illa rum euacuationum.quia eorum rugositas.i.rugi tus non est ex motu nature.i.naturalis virtutis sed vi morbi agitantis ꝛ non expellentis.

Q Uibus spes est ad articu los ꝛc.

q In affo.isto due ponuntur ꝯ⁹nes.fa ibi Si vō.pma est vrina multa alba grossa cuius solutio incipit fieri in die indicatica signifi/ cat q non est apa in illis morbis in qbus dubitat de apate futuro in iuncturis sicut fe.laboriose ꝯ⁹. ꝓbatur q2 per talē vrinā euacuat materia factura illorum apatum ergo ꝛc. ¶ Nō q multe sūt egri tudines in qbus dubitandū est rōnabilit de futu/ ro apate circa iuncturas in fe.laboriose de quibus supra i illo affo.ꝛ fe.longe.De oibus igit gnāliter intelligit affo. ¶ Nō fo q vrina que facit securita tem q tale apa nō erit dz hīe tria.vt dī i affo.q sit grossa alba ꝛ multa ꝛ rō q2 tales fe.in qbus est su spitio pendent a mā multa flegmate pticipante ꝛ q2 tale flegma ē grossum ꝛ albū iō si dz purgari ꝑ vrinam dz vrinā esse multā grossam ꝛ albaz vt dī in affo. ¶ Nota tertio indicationes incipientes in diebus indicatiuis merito huius significant se de bere esse regulatas a virtute cuz ipsa superceleste adiutorium expectauerit.ꝛ ideo significant futu ram crisim per quam materie plene mundificant ex hijs patet verificatio conclusionis affo. ¶ Nō quarto q fe.laboriose vt dicitur in ꝯmento ponūt pro ex⁹ morbi in qno est timor de apate in iunctu ris. ¶ Nota quinto q vrina icipiens fieri i quar tanis non solum intelligitur incipere prima quar ta sed in quacūqz indicatiua inceperit nam indica tiue dies sūt quarte suaꝝ ebdomadaꝝ.ꝛ iō dicit in illo affo. ꝛᶜ.qnarta ē idicatica. ¶ Io.xi.est indica tica quia est quarta fe ebdomada ꝛ.xvij.q2 est.4ᵃ. in.xiiij. ¶ Si vō. fa ꝯ⁹.Sanguis fluēs a naribus est signum citioris terminationis talis morbi quā vrina:probat q2 significat euacuationez materie per viam ꝑ quā citius corpus mundificatur g ꝛc

¶ Nota primo q̄ multotiens cum materia peccā te in istis morbis coniungitur sanguis peccans ꝛ tunc natura magis per fluxuz sanguinis euacuat materiam totam cum sit ille fluxus omnium qua tuoꝛ humoꝛum euacuatio quando vero soluz fleg ma peccat tunc natura euacuat cum vrina. ¶ Se cundo nota q̄ q2 apertio vene est per viam propin quiorez q̄z euacuatio per vrinaz ideo celerius na tura cōplet talem euacuationem ut patet in comi mento ꝛ simili sententia colligitur. secunda quar ti capitulo de signis crisis cum exitura.

¶ Dixit antea in articulis gal. i cō/mento primo verificat ambas conclusiones. secū/do specialiter partem affoꝛismi declarat. ibi secun da. ꝛ fe. pꝛima in tres. pꝛima est uerificatio prime conclusionis secundum gal. secundo commentū constant. ni siue additio. tertia verificatio. secunde conclusionis. secunda ibi. talis enim. tertia ibi. q̄ autem. ¶ Dicit pꝛimo q̄ ypo. supꝛa dixit in articu/los laboꝛiosos ante venire moꝛbum postea aposte ma. Jtē dixit q̄ si quod membꝛum laboꝛat in moꝛ bo in illa nascitur apostema ꝛ in illis fe. que pꝛolō gantur. ꝛ ideo de istis intelligit cum dicit quibus spes est ꝛc. hic ēt vult q̄ si natura ꝯfoꝛtatur ad ex/pellendum hoꝛum moꝛboꝛum materiam cum vri na tunc infirmus euadit ab apostemate. quia scili cet eius materia purgatur. Additio constātini pa tet. q̄ autem ¶ Facit gal. quod dictuz est di. q̄ cū dixit sanguis ex naribus ꝛc. dedit intelligi vniuer salem purgationem scilicet omnium quatuoꝛ hūo rum per quam euacuatur materia futura currere ad apostema causandum. ꝛ ideo significat salutez Et fe. ¶ In hac secunda parte quatuor facit. pꝛio exponit vltimum terminum laborióse fe. secundo ostēdit quare apostemata fiant aliquando in iferio ribus coꝛpoꝛis aliquādo in supioribus. tertio ostē dit quare celerius fluxu sanguinis q̄z vrina soluū tur quarto exponit illum terminum quartanis q/busdam. ibi secunda. aliquando apostemata. ibi 3ª q̄ qualiter. ibi quarta quod diximus. ¶ De pꝛimo dicit q̄ nominauit fe. laborìosas pꝛo vno simili om nium moꝛboꝛum in quibus est timoꝛ de apostema te articuloꝛū vt p illas daret alias intelligi. De se cunda dicit q̄ materia currente ad inferioꝛa fiunt moꝛbi in inferioꝛibus. sed multo existente caloꝛe plurimun tendit ad superioꝛa. ꝛ fiunt huiusmodi apāta post aures. de tertia pte ꝛ 4ª. dicit q̄ p quar tanas nō tm̄ intelligere debemus primā quartanā s3 quālibet indicatiuā diem.

¶ Si sanguinem aut pus ꝛc. Jsta ē ꝯª mic/tus sāguis vel saniei pseuerās mltō tpe significat vlcus i renibus aut vesicca. vł vijs vrine. Cōlusio pbat̄ q2 talis mictus pēdet a tali vlcere tāq̄z a cā ḡ ꝛc. Silēm sniam hētis. i 9ª. 3ⁱ. cap de mictu sāguis ꝛ sanici. ꝛ 19. 3ⁱ. cap. de vl cerib9 renū. No. pª q̄ p sāguinē itelligim9 massā hūoꝛalē. nā p mictū nō solus sāguis sine alijs hūo ribus emittitur. ¶ No. 2º q̄ per pus intelligimus oēm saniem siue laudabilem siuē non. ¶ No. 3ª q̄ multis causis potest mingi sanies. pꝛimo ex sanie in pectoꝛe contenta ut sumitur. i o. tertij. secundo ex ruptura apostematis in gibbo epatis. licet etiā aliquando in concauo. tertio ex vlcere in vijs vri/ne vel renibus vel vesica. Similiter mictus sāgui nis est multis modis aliquando ex abundantia sā guinis in toto ex dieta plurimi sanguinis genera/tiua: quandoq3 ex abundantia sanguis. q2 foꝛte re tenta est aliqua eius consueta euacuatio: vt emo/roydarum uel alia. Quandoq3 fit hec abundan/tia ex mutilatione membꝛi. quia sanguis qui sole/bat in substantiam membꝛi transire reseruatur qū q3 vero per motum crisis egritudinū sanguineaꝝ tertio ex debilitate contentiue epatis. vnde ad re nes transmittitur multus sanguis cuz aquositate vrinali. 4º ex debilitate distributiue epatis. ꝛ fit eo modo mala sequestratio. 5ª ex foꝛtitudine attracti ue renuz. ita vt plus de sanguine attrahatur q̄z sit opoꝛtunū p eoꝝ nutrimento. 6º ex debilitate con tentiue renum. 7º ex fractura vene in renibus: vel vijs vrine q̄ est cum vulnere vel vlcere ¶ No. 4º q̄ quocunq3 istoꝝ modoꝝ mingat̄ sanguis aut sanies nō perseuerat multo tempoꝛ nisi ex egritu dine puta vulnere vel vlcere in vijs vrine ꝛ renib9 vel vesica. nam abundantia sanguinis ex quacun q3 causa sit non diu perseuerat cum mictu sangui nis crisis non diu durat. ꝛ ita debilitas epatis ꝛ re nuz vel foꝛtitudo attractiue eoꝝ. Restat igit̄ q̄ solū ex hac cā in affō nominata sit mictus sanguinis p seuerans uel sanici: ꝛ sic patet affōi uerificatio in telligendo modo dicto. No. 5ª. q̄ diuersitas intra causas mictus sanguis sumit̄ ex alijs signis qbus sue cause etiam significātur. ꝛ ex loco doloꝛis. ꝛ ex tinctione puris cū sanguine. ꝛ ex quātitate sangui nis. ꝛ commixtione sanguinis cum urina que oīa sunt colligenda locis allegatis. ¶ Ultimo no. q̄ ul cera renum ꝛ uesice quandoq3 faciunt mingi sani em quandoq3 non. nam quando sunt i loco uicio uenis aut per ipsa uene coꝛroduntur tunc mingit̄ sanguis qū āt sunt a uenis distantia nō mingitur per ea sanguis. sed solum sanies.

¶ Cum ulcera. Gal. facit quinq3. pª ostendit qū ex ulcere renum quandoq3 manat sanguis quandoq3 non 2º ostendit q̄ sanguis ꝛ sanies minguntur ex ulce re uiarum urine que sunt inter renes ꝛ uesicā. 3ª ōndit ad qd dictū sit mixerūt. 4º rūdet tacite qōi ꝛ ōndit qd de uijs urine sit dicēdū. fa ibi. Et aliq̄ nāliter. 3ª ibi. pōt ēt. 4ª ibi. intēdas. de pꝛia p3 qd dicat ex dictis. ꝛ silr de 2ª. de 3ª dicit q̄ dixit minxe rūt ꝛ nō dixit migunt ad denotādū q̄ hoc sit mul totiēs. nā ex vna uice mingere sanguinē nō signi ficat̄ ꝯueniēter ulcus i renib9. s3 si migat̄ plurib9 dieb9 ꝛ mēsib9 tūc o3 q̄ sit ex hijs locis. ꝛ iō o3 ꝯª itelligi ut dixit. de 4ª dixit ꝛ p3. ꝛ silr de qnta.

¶ Quibus in urina pigui ypo. intendit hic istā ꝯclusionez frusta carnium ꝛ res pilis similes cum urina

pingui ex grossa significāt q̄ ista exeūt de renibus. pbat̄ q̄ ista cum istis ɔditiōibus non possunt ab alio loco exire. ergo ⁊c. ɔseq̄ntia no. ⁊ aff^m stati decla/rabit. ¶ Similis snia sumitur p parte. i 8^a. 3^i ca. de vlceribus renū ⁊. i 9^o. cap. de mictu sāguinis ⁊ saniei ⁊ 6^o interiorȝ cap. fo ¶ No. p^o q̄ p vias vrine queadmodū p alias vias per quas māifesta fit expulsio vt oris ⁊ ani qn̄q̄ egeruntur superfluitates pure vt vrina ⁊ ypostasis qn̄q̄ humores q̄ sūt aliūde nāles vt sangu s qn̄q̄ humores corrupti. qn̄q̄ ptes mēbrorȝ. In ɔposito ypo. p exitū ptiū mēbri ⁊ rei genite ex humor̄ p̄ternāli docȝ significar̄.

2^o no. q̄ talia frusta carnis q̄ mingunt̄ sūt ptes sub̄e renū q̄ sepant̄ ab alijs ptibus p corrodētia in vlceribus. 3^o no. q̄ qn̄q̄ aliqua mingunt̄ similia frustis carnis q̄ sūt ex adustiōe forti ptiū sāguinis in uenis. sȝ dr̄a ē inter ista. q̄ in primis ē dolor aut pruritus in renibus ⁊ sanies in urina sȝ nō cū his ēt ē alia dr̄a ex pte aquositatis vrinalis. q̄ urinalis aquositas ē subtilis qn̄ ē a uenis nō mediocris q̄ vene q̄ digerūt aquositatē sūt impotētes ad bn̄ digerēdū ⁊ infirme. In illis uero q̄ sūt a renibus sanitate stāte aliorȝ mēbrorȝ aquositas urinalis ē mediocris q̄ bn̄ digesta cū uene sūt sane ⁊ epar. Et iō ypo. dixit in urina grossa intelligendo mediocrē in mō sub̄e. 4^o no. q̄ ista frusta cognoscunt̄ colādo urinā ⁊ saniē q̄ cū ea ē p pānū. nā tūc uidet̄ q̄ ibi sit caro dura minuti incisa. ⁊ rubei coloris sicut ē caro renū. 5^o no. q̄ ista ulcera in q̄bus frusta h̄ apparēt sūt talia ut iā collatoriū sit corruptū. unde nō penetrare possūt in poros uritides. q̄ nā multū conāte apit̄ uia. ⁊ apiunt̄ pori collatorij renum multo conatu ut talia frusta mittant̄ sicut qn̄ saniēs a pectore in uenas trāsit ut ad uesicā descēdat

6^o. no. q̄ a renibus nō egrediunt̄ ueri pili. nā pili sūt de fumo adusto ad cutiȝ misso a frigore aeris coagulato q̄d non fit in renibus. sȝ tn̄ aliq̄n mingūt q̄dā fila tenatia lōga ⁊ plurimū alba q̄ sūt sicut pili. horȝ āt mā ē flēa uiscosū: ⁊ agēs est calor coagulās ⁊ modus generatiōis ē. q̄ flēate illo ingrossato emittit̄ a uirtute p uiā strictā. unde recipit illaȝ figurā oblōgā cū subtilitate. ex quo pȝ istos nō eē de sub̄a renū. sȝ eē ex corruptis humoribus genitos in renibus lȝ nō repugnet ēt generari i uenis ⁊ sūt accn̄s q̄ exiēs mutatū ⁊ sūt ex toto genere p̄ternām. 7^o no. ut sumit̄ ex gal. i ɔmēto q̄ duob^9 signis cognoscimus q̄ isti pili nō sint d̄ sub̄a renū aut uesice. primū ē q̄ illi q̄ incurrūt hūc mictū pilorȝ cōiter autē utunt̄ regimine grosso generatiuo humorȝ uiscosorȝ. s^o q̄ curat̄ cū usu rerȝ subtilium incisiuarȝ q̄ obessent in ulcere ⁊ nō curarent.

## ¶ Frusta carnium.

Gal. in ɔmēto facit duo p^o exponit affōm. 2^o assumat. ibi s^a. Cū igit̄. p^a. in q̄n q̄ p^o exponit frusta carnis. s^o sicut pili. 3^o aliā ptē De 4^o ponit vnā falsā litterā affōi 5^o oñdit q̄d intelligere debemus p vrinā grossā. ibi s^a. sicut pili. ibi 3^a locū ēt. ibi 4^a h̄ āt. ibi 5^a Ego āt. De p^a pte pȝ. De s^a. dicit p^o q̄ sicut pili non possunt eē de sub̄a renū aut vesice vt q̄dā estimāt. nā sub̄a renū nō ē pilosa ⁊ illud q̄d a vesica sepat̄ vlcera ē late vt infra dicet̄. Dicit s^o q̄ ita sūt sicut ipse vidit mlt̄ totiēs. q̄ vidit multos mingere talia. ⁊ vnū q̄ minxit pilū lōgitudinis vnius brachij medij. ⁊ cā fuit vsus diete grosse valde. ⁊ ita fuit in alio viso ab eo Dicit 3^o q̄ isti curant̄ ab ista passiōe cū subtiliatis icisiuis ⁊ dissolutiuis. iō credēdū ē q̄ nō sūt exvlcere. q̄ vlcera a talibus ledunt̄. Dicit 4^o. q̄ mirū est hāc passionē ignorari a modernis. nā ypo. ita eaȝ posuerit. De 3^a pte dicit q̄ cū dixit de renibus exeunt intellexit locū vnde exeūt nō q̄ velit ista eē de eorȝ sub̄a. De 4^a pte pȝ. de 5^a dicit q̄ nō vidit istā vrinā cū frustis carnis ex egritudine renū sȝ bn̄ ex adustiōe sanguinis nigri in venis accēsi a calore epatis ⁊ renū. ⁊ iō p vrinā pinguē ⁊ grossā possumus intelligere vrinā nālis grossiciei q̄ ɔpata subtili recipit nomē grossi. nā medicina qn̄q̄ noiatur abusiue noibus extremorȝ. ⁊ tūc pȝ cā verificās. q̄ qn̄ exeūt ista frusta in ypo^s q̄ dicit̄ orobina. ɔpter sanguis adustionē. tūc vrina ē tenuis nō sana. De s^a parte principali assumat ⁊ pȝ.

## Quibus in urina

⁊c. Cōclusio ē ista. Sedimina furfurea in pingui vrina subsidētia significāt scabiē vesice. pbat̄ ista in pingui vrina extātia nō possunt eē sine scabie vesice. ergo ⁊c. ɔn̄a no. ⁊ aff^m patebit. silis snia sumit̄ i9 tertij ca^o de scabie vesice ¶ No. p^o p vrinā pinguē hic intelligi debere mediocrē quo ad modū sub̄e aquositatis sue. q̄ nec nimis subtilem. nec nimis grossā. ⁊ rō ē q̄ talē vult ypo. eē vrine subam vt ex illa arguamus sanitatē mēbrorȝ in q̄bus digeritur vrina. mō ista mēbra sunt vene ⁊ epar i q̄bus digō aquositatis vrinalis ɔplet̄ cōmiscēdo ei humores nā sanitas horȝ mēbrorȝ ē maxime apta facere mediocritatē. ⁊ iō p pinguē ē intelligēda vrina nālis grossicieivt dr̄ in ɔmēto. 2^o no. q̄ furfurea sedimina dicunt̄ sedimina vrine in q̄bus inueniunt̄ aliq̄ ad modū furfuris. q̄ q̄daȝ frusta pua lata ad modū furfuris. ⁊ ad modū squamarȝ albarȝ nō multe latitudinis. ¶ No. 3^o. q̄ pluribus de cāis possūt talia sedimina apparere. p^o ex adustiōe i venis ita vt ptes q̄dā intrinsece venarȝ admodū pellicularȝ adustis sepent̄ sicut accidit in scabie exteriori. s^o ex adustiōe humoris in venis ⁊ hāc vidi sepe in sebribus in q̄bus peccat flegma. 3^o ex adustiōe in epate. sȝ q̄ncūq̄ ex tali cā accidit aquositas vrinal̄ nō ē nālis. q̄ instrumenta quibus digeritur sunt infirma. sȝ 4^o potest accidere ex vlcere. vel scabie i viis vrine ⁊ renibus si sit ex renibus tūc ē ru. ⁊ p cōsequēs nō albavt furfur Imo. potius sunt sicut frusta carnis vt dictū ē in precedenti afforismo. si de vijs vrine iterum non habuit talem latitudineȝ ppter modum cōpositionis earum viarum. igitur restat q̄ cum conditione dicta aquositas non sit. nisi ɔpter scabiē in vesica. ⁊ ita pȝ veritas affōi. ¶ Ultimo no. q̄ dr̄a int̄ scabiē renū ⁊ vesice ⁊ uiarū urine cognoscit̄ ex loco doloris. nā dolor ex sca

bic uesice est in pectine s3 cū ē in renibus scabies qñqȝ ibi ē dolor qñqȝ pruritus ut.i 8. 3ii. tractatu. fo cap. de scabie renū: ꝛ hoc circa renes. fo ex colore qr ille q̄ a renibus veniunt sūt rubee s3 squame a vesica sunt albe. 3°. ex forma qr reniales sūt grossiores ꝛ vesicales sūt magis tenues. ꝛ ideo ille dicunt sicut frustra carnis. iste vero uelut furfura.

¶ Urina tenuis non. Gal. primo ondit qd intelligat yp. p piguedinē. fo docet uelut furfurea qñqȝ alia de cā q̄ȝ a vesica uenire. 3° docet quomō ex scabie siue vesice siue uenaꝝ migāt velut furfura. 4° oñdit signū distinctū iter talia q̄ ex uena migunt ꝛ q̄ ex uesica ꝛ p illud p3 veritas affōi. fa ibi Alñ tñ. 3° ibi. Sicut in scabie. 4°. ibi. pōt āt. De p° dicit ꝙ vrina tenuis nō ē cū sanitate venaꝝ ꝛ hoc deducta cā primitiua. s3 nō tenuis imo mediocris ē vñ de uenis sanis ꝛ istā uocauit ypo. hic pinguē. nā cū tali significat sanitas mēbroꝝ vrine ptinētiū exceptis uijs. ꝛ iō qcqd p̄ternām cū tali urina egredit significat eē aut de renibus aut de vesica ꝛ iō in illis significat eē pa°. ꝛ pp hāc cāȝ dixit y. ꝙ ista sedimina furfurea significāt eē de uesica. qr ꝙ nō sūt de renibus p3 ex dictis supra qr de rēib⁹ exeūt sicut frustra sāguinis. s3 ꝙ nō sint de venis. p3 qr qualitas vrine ē tpata q̄ ostēdit passionē nō eē in venis. ¶ Aliqȝdo. facit qd dictū ē di. ꝙ aliqȝdo ista furfurea ypo^{tis}. ē ppter incēsionē sāguinis in venis ꝛ maxime q̄ȝdo ē grossus q vocat fex nig. De 3° dicit ꝙ ex scabie exterioꝝ mēbroꝝ remo^t cortex a pelle sicut in mā ꝛ squame furfuri similes ꝛ ita ꝯtingit in scabie interioꝝ siue sit uena siue uesica. De 4°. dicit ꝙ signū distinctiuū ꝙ sint h furfuree de uena uel uesica ē qualitas urine q̄ cum ē sana significat ꝙ ē ex uesica s3 urina tenuis sigificat ꝙ passio nō est in uesica.

Qⁱcunqȝ sanguinem. Cōclusio affōi ē ista. mict⁹ sāguinis spōtaneus significat rupturā uene i renib⁹ pbat nulla ē alia cā q̄ sine ista vene ruptura possit facere motū sanguinis spōtaneū. g̃ ꝛc. ꝯsequentia tenet. qr effectus sensibilis cām sine qua eē nō pōt significat. ꝛ assumptū patebit stati3. similis snia sumit. i 9ª tertij tractatu. fo ca. de mictu sanguins. ¶ No. p° ꝙ mictus sāguis ꝯtingit multis mōis ꝛ cāis vt supra dr in affō. 3°. ab isto. 25. 2° no. ꝙ hoc nomē sponte multis mōis dr. primo idē ꝙ nāliter vt p3 fo affō prime pticule. In pturbationibus vētris qñqȝ idem ꝙ sine manifesta cā vt dr 4°. affō. fe pticule. s. labores spontanei. hic significat idem ꝙ subito non precedentibus alijs preternālibus accidentibus. ꝛ hoc modo intelligendo. affō⁹ verificatur: qr in quolibet alio casu precesserūt accidētia preternām mictum sanguinis. Si. n. ex vlcere i uesica istud fecit accidentia prius similiter ex multitudine vel crisi. vel debilitate epatis. aut renum: sed qñ per sanguinis abundantiam invenis renū accidit ruptura. tunc non precedente alio accidente sequtur mictus sanguinis. ꝛ isti talis non accidit nisi propter talem vene rupturā. ꝙ si dicatur vtrū possit rūpi vena in vesica sicut in rene. Dicit ꝙ nō pōt rūpi propter sanguinis abundantiam. qr modicum sanguinis ad venas vesice mittitur nec nisi ille qui est necessarius pro vesice nutrimento: s3 ad renes mittitur sanguis colandus. ꝛ iō potest facere venam crepari. 3° no. ꝙ multa signa ponuntur dr̄a itet mictum sanguinis ex renibus ꝛ vesica. primo ille q est a renibus est amplior. fo est magis permixtus. 3° est sine dolore in pectine. 4° vt plurimum spontaneus est sine fetore: sed qui a vesica est cum fetore est.

¶ Quod sponte. idest sine causa dixit. Gal. in commēto primo exponit ly. sponte. fo ponit diam inter mictum sanguinis per crepaturam venarum. ꝛ pforationem earum. Tertio ostendit cu3 quibus ꝯditionibus exit sanguis a venis vesice. 4° concludit quomodo intelligendus est ille terminus spōte in hoc affō. 5° ostendit ꝙ sanguis potest migi spōte modo exposito per rupturam vene in renib⁹ ibi fa. vene autem. ibi tertia. aliquando tamen. ibi quarta. bonum est. ibi quinta. Aliquando autem. De prima dicit ꝙ significat aut ide3 quod sunt cā manifesta exteriori aut idem quod subito. s. non p̄cedentibus signis malis vel accidentibus. sicut v̄ bigra. precedunt accidentia fluxu3 sanguinis propter vlcera in vesica. qr impossibile est ibi venam crepari cum vene vesice non habeant colare sanguinem. sed in renibus bene colatur sāguis ita ꝙ potest vena multum sanguinis recipere ꝛ crepare De fa. dicit ꝙ cum vene crepantur sanguis exit sanus clarus ꝛ subito sed quando perforātur nō emittitur sanguis sicut in forma sanguinis in flobotomia euacuati sed paulatim stimulando ꝛ quasi sit vrina sanguini mixta. De tertia dicit ꝙ aliqȝdo sanguis mingitur propter corosionem venarū vesice sed hoc fit precedentibus signis hoc significantibus sicut vulnera vesice dolor in pectine saníes cum vrina exiens. ꝛ frusta de substantia vesice que dicuntur patalla. ¶ De quarta pte infert ex dictis ꝙ ad verificandum afforismum est bonum quod per sponte intelligatur subito ꝛ nō precedētibus signis non autem intelligere sponte. idest sine cā manifesta. nam hoc modo intenlligendo nō esset uerus afforismus cum aliquando a vesica veniret. De quinta. dicit ꝙ aliquando exit sanguis de renibus multus sine exteriori cā qñ vene crepātur pre sanguinis multitudine quādoqȝ vero exit subito multus sanguis a renibus ex saltu vel casu vel percussione ꝛ per cām exteriorem.

Qⁱbus in urinis ꝛc. ꝯ° h ē. sedimina arenosa i vrina subsistētia significāt lapidē i renib⁹ aut i uesica: pbat ista significant materiam lapidis ꝛ cā3 efficientē. igitur significant lapidem ꝯsequentia no. ꝛ ass^m stati declarabit. Silis snia hebet. decima octaua tertij.

Primo no. q textus ypo. dz sic dicere qbus in vrinis arenosa sedimina substāt. hijs uesica aut renes lithiasim hñt quē textū gal. dicit eē manifesti erroris qr lapide genito in renibus ēt a renibus egredit vrina cū arenoso sedimine. ⁊ iō gal. mentē affōi posuit. cā igit qr scribit in renibus aut vesica exprimēdo vtrūqz ē ad faciēdū sensū v ex ⁊ hoc intellige ex ꝯmēto. 2° no. q sedimia arenosa sunt res in fundo vrine residētes similes arene. 3° nō q istaꝝ arenosaꝝ mā ē hūmor terrestris ⁊ cā efficiens ē calor adurēs. 4° no. q cū hec granula arene inuicē ꝯiungunt ēt glutino forti glutināt tunc fit lapis directe sicut videmus artificialiter in factione lateris. 5° no. q lapidis mā. ē ēt mā terrestris grossa ⁊ viscosa ⁊ agēs ē calor adurēs siue assans. Ex quo pz q cā lapidis ⁊ arene sunt ꝓportionales. s. mā. ⁊ efficiēs. 2° pz q in mēbris in qbus arena generat adsūt cā lapidis generatiue. ⁊ mā ꝓportionata generatiōi eius. Ex qbus seqt qꝫ in talibus mēbris ē aptitudo ut in eis generet lapis sic ut plurimū lapis ē genitus aut est in generari: aut generabit. nō. n. ad hoc ut sit signū lapidis est oportunū sp lapidē ad eē. ⁊ h ē affōi snia. 6° no. q arena descēdēs cū urina generat i renibus aut uesica aut uenis. nā ⁊ si in alijs mēbris tā lapidē qꝫ arenam generari ꝯtingit ut in intestinis quē admodū. i 6. 3ⁱ. ab aui. sumit. ⁊ 6° interioꝝ quorūdā auctoritate aut in pulmone. ut 4°. interioꝝ aut in auribus ut 4°. 3ⁱ. aut i stō ut mihi p eximiū medicū magistrū Philippū de hyspania relatum ē de quodā stipēdiario quē de grauitate stōi curabat. qtādē uomuit gipseū. aut ēt si in iūcturis generet: tñ in istis locis ipossibile uidet uel quasi talē māz cū uria emitti: Restat igit q arena cū urina emissa aut significat q egredit de uenis aut uesica aut ō renibus. sꝫ cū arena uenit a uenis ē subtilis p uias p quas trāsit ⁊ leuis. Et iō nō substat in urina. cū igit substat oz q aut ueniat a renibus aut a uesica Ex hoc cū pcedētibus seqt q iste arene descēdentes ad fundū urine significāt cām lapidis generatiuā aut eē in renibus aut uesica. aut fuisse ⁊ sic lapidē in eis mō dicto. 7° no. q dr̃a ē inter arenas q pcedūt lapides ⁊ arenas q sequunt ipsos. ⁊ ppt eoꝝ dissolutionē. nā arene pcedēt lapides sūt cōit aliqua pticipātes uiscositate in urinali adherētes ⁊ sūt ad modū minuti salis sꝫ arene q ex lapide egrediūt ⁊ minute sūt subtiliores ⁊ sicciores ⁊ magis ad fūdū urinalis ꝯgregata nō adherētes parietibus urinalis. Ex qbus oībus tñ colligendū q ad lapidē generādū reqrunt iste cē q reqrunt ad arenā generandā. ⁊ cū hoc oz mām agregari notabilis qtitatis simul ⁊ aliquo glutinoso detineri qđ glutinosū caliditate ēt induret. Et p ꝯñs tāto tpe simul ꝫm ptē in uno loco detineat aut inuicez oēs adhereāt. 8° no. q dr̃a ē inter arenas uenientes a renibus ⁊ uenietes a uesica. nā uenietes a renibus sūt rubee. sꝫ a uesica sūt albe ul' liuide. ⁊ cā primaꝝ ē qr renū color ē rubeus ⁊ qr mā ad eos ueniēs nō ē ex toto a sanguine depurata ꝯtrariuz āt ē in illis: q ueniunt a uesica: qr mā ad ipsam descendens ex qua arene generantur: ē a sanguine depurata ⁊ cū hoc uesica ē alba. 9°. no. q dr̃a est inter lapidē renū ⁊ uesice in pluribus. p° in colore ut dictū ē de arena. 2° i magnitudine. qr lapis uesice cū generat i mēbro habēte maiorē ꝯcauitatē ē maior qꝫ lapis renū uel salt ita eē ꝯ'. 3° in duritie qr lapis uesice ē durior cōiter qr lōgiorē morā ibi trahit inter lapides ēt vesice ē dr̃a in duricie. qr mlti sunt ita duri q me dicinis comminui non possūt ⁊ quidam possunt ⁊ hoc colligitur a rasi ij diuisiōibus. ⁊ tu ibi vide signa distinctiua. Ex quibus omnibus tanqꝫ fundamento soluuntur quedam difficultates. prima est quō concordat textus auic. ig̃ ... tertij tractatu. 2° cap. de lapide renum dum dixit ⁊ in illo in quo est sedimē arenosum non agregatur lapis. qm̃ materia est coartata ⁊ non aduenit ei cā iterum plurima. ⁊ alius textus auic. in ca. de signis lapidis cum dixit. ⁊ confirmatur significatio in omnibus illis si vides arenam residentē ⁊ est arena illa tendēs ad citrinitatem ⁊ rubedinē ⁊ similiter cum presenti affō ⁊ gal. in commēto cū dicit. qr vbicunqz lapis prouocatur ex necessitate vrina arenosa exit. ⁊ hoc idem videtur sentire serapio' 4° breuiarij cum dicit. ⁊ ꝓpter hoc inuenimus semp in eo quod euacuatur ex vrina in pricipio aduentus lapidis grana arēosa. Hic dicitur notādo q illi in quibus est aptus generari lapis sunt illi in quorum vrinis multum salis generatur. i. multa pars induratur cuz in vrinali vel vase quiescūt qr significatur q multa terrestritate participēt vt dicitur ab auic. eodem cap. ⁊ ideo pariter illi i quorum vrinis apparet arena multa sunt apti ad lapidis generationem. De 2° q cum lapis generatur tunc mā arenulaꝝ. cū sit eadē cum mā lapidis: agregat ⁊ retinet ⁊ iō vt plurimum dum multe arene mingunt lapis nō generat ita vt mā agreget. ⁊ hoc ꝓpter fortitudinem virtutis prius p tunc expellentis qꝫ multa mā agreget. ⁊ iō: qñ vrina: que prius erat grossa vel turbida clarificatur: significatur q est futurus lapis in calculosis: vt notat experientia. 3° dico q hora generatiōis lapidis aliq parue arene expellunt ⁊ pauce q cum vrina exeūt vt plurimū sꝫ nō sunt multe ita vt inde dicat sedimē arenosum: ⁊ auctoritas auic. prima vult ꝫm dictū relique volunt pᵐ ⁊ 3ᵐ ⁊ sic pz intelligēti solutio.

2ª difficultas qr in senibus generat lapis in renibus ⁊ non in vesica. Econtra āt in pueris generatur in vesica ⁊ non in renibus. hic r̃ndet q i pueris pp gulositatem multe mē generantur superflue ⁊ cū hoc nō sunt multum grosse. 2° pueri hñt virtutem expulsiuam renum satis fortem ⁊ colliquatiuam. ideo materie ad renes puerorum misse non retinentur ibi sed ad vesicā descēdentes que debilior est tanto tpe retinentur vt in lapidem conuerti possint. In senibus autem dicte mē q multiplicant sunt grossiores: ⁊ virtus expulsiua renum ē debilior qꝫ in pueris. ⁊ iō mē ille ad vesicā ñ mādant: sed in renibus agregantur ⁊ ibi fit lapis ⁊

h vt auic. loco allegato. ꝛ ferapionis. 4° breuiarij. solutio ꝛ communiter omniũ doctoꝝ. Sꝫ tu vide vtruꝫ eque forti exñte renũ expulsiua in sene sicut i dato puero i illo sene magis i vesica gñat lapis.

3ª difficultas qꝛ in mulierib⁹, si sint puelle min⁹ generaẗ i vesica ꝙ in pueris ꝛ si sint senes minus generaẗ i renibus. Rñdeẗ ꝙ hoc ē pp breuitatē ꝛ latitudinē colli vesice eaꝝ. ꝛ qꝛ p mñcē eaꝝ plurie supfluitates expurganẗ cuius ꝯriuꝫ ē in maribus.

4ª difficultas qꝛ in pinguibus magis generaẗ lapis in renibus. in macilētis magis in uesica. dr cām eē qꝛ in pinguibus vie renum sũt stricte. ꝛ iõ nõ penetrat mã grossa vsqꝫ ad vesicā sꝫ in macilē tis vie sũt ample ꝛ iõ in renibus nõ teneẗ sꝫ ad ve sicā currit ꝛ ibi retēta in lapidē coagulaẗ. 5ª dif ficultas qꝛ in habētibus ventrē stipticũ mĺtiplicaẗ lapis renũ. Rñdeẗ ꝙ retrahũẗ ad epar grosse mē pluria pulcbra hãc mãꝫ circũstãt q̃ i qõib⁹ refuo.

¶ **Commentum** istius aphi. p° oñ dit diminutionem lr̃e ypo. 2° verificat suppleta lr̃a ꝛ ãbe ptes patēt.

**Si sanguinem** ꝛc. Conclusio affõi ē ista mi ctus sãguinis ꝛ trũboꝝ. cũ dolore i pec tine ꝛ sub vētre. ꝛ in pytoneõ significat passionē eē circa vesicā pbaẗ: qꝛ hec accidētia non possũt fieri sine nocumēto in mēbris circa vesicaꝫ ꝙ ꝛc. Silēm sniam possumus cape. i 9° 3ᵢ. loco al legato supra. ¶ No. p° ꝙ p sanguinē i forma liqda emissuꝫ intelligimus sãguinē. sꝫ p trũbos intelligi sãguinē nigrũ i frusta emissũ ꝛ coagulatũ ad simi litudinē puaꝝ sãguisugaꝝ. ¶ No. ꝓ. ꝙ p pectineꝫ intelligimus locũ vbi nascunẗ pili circa genitalia ꝛ p subuentrē intelligimus locũ infra vmbilicũ in ventre. sꝫ p pitoneon cõiter itelligimus locũ inter anũ ꝛ virgã. lꝫ Simon ianuensis itelligat syphac ¶ No. 3°. ꝙ strãguria ē difficultas mingendi aut vt lr̃a diceẗ pua ꝛ sepissima mictura q̃ꝙuis possꝫ mĺ tis de cãis fieri. tamen ipsa nũꝙ accidit sine nocu mēto colli vesice aut totius vesice. aut nocumēto ꝓprio. ¶ No. 4°. ꝙ cũ oĩa ista agregãẗ oꝫ ꝙ passio sit in instrumēẗ p q̃ transit vrina ꝛ q̃ sũt ꝓpe sub pelle q̃ ē in fine vētris ꝛ qꝛ instrumēta vrie ibi exi stētia sũt circa vesicā. iõ passio oꝫ eē circa vesicam ꝛ ex hijs pꝫ veritas affõi.

¶ **Sermo huius affo** inueniẗ scri ptus ꝛc. Ga. ostēdit diuersitatē lr̃e affõi. ꝓ ostēdit quõ itelliga tur circa vesicā. ꝓ ibi. Cũ ypo. õ pª pꝫ. de ꝓ dicit ꝙ cũ ypo. hic dicit circa vesicā nõ intellexit ꝙ pas sio solũ eēt in vesica sꝫ ꝙ hec signa significãt pas sionē in quocũꝙ instrumēto vrine q̃ sũt iter renes ꝛ vesiccā: aut collo vesice. aut ipsi vesice. iõ intelli giẗ circa vesicā qꝛ in loco vesice vicino: ꝛ hoc mõ intelligēdo affo. ē planus. sꝫ hoc idē ꝯfirmaẗ ꝙdo voluit dicere de vlcere vesice ꝓprio. ipse non dixit circa vesicam sed in vesica.

**Si sanguinem** ꝛc. Cõclusio affõi ē ista mic tus sanguinis: ꝛ saniei cum fetore ꝛ squamis si gnificat vlcus in vesica. probatur. quia hec acci dentia simul sumpta videntur ꝙ hãc solã causam posse ꝯseq. igiẗ habēt istã significare. cõsequentia no. ꝛ assumptũ patebit. Cõcordia affõi colligēda ē 19°. 3ᵢ. cap. de vlcerib⁹ renũ ꝛ vesice. ¶ No. p°. qõ põt eē sine vlcere vesice ꝙ migaẗ pus cũ squamis ꝛ odore graui. sine tamē passiõe vesice. nã possibi le ē mingere squamas de venis vt dictũ ē supra. Et possibile ē sanē mingere fetidã a renibus aut epate. nã in istis põt mala sanies generari ꝛ fetida q̃ cũ urina emittiẗ. Ex quo pꝫ p° affõm nõ eē ueꝝ ¶ No. ꝓ ꝙ squame egrediētes ut plurimũ sunt a uesica ꝛ ita raro ab alijs ꝙ gal. dicit in ꝯmēto eas eē ꝓprie a uesicca. ¶ No. 3°. ꝙ fetor in sanie ē per maliciã putredinis: ꝛ ipfectionē digõis. nã ut hꝫ uideri in ꝯmēto gal. de ulceribus fetor in sanie si gnificat putrefactionē ꝛ digõnis diminutionē. ¶ No. 4°. ꝙ renes sũt mēbrũ carnosũ ꝛ satis calo ris babēs nãlis ꝛ vicinũ epati iõ supfluitatē nutri mēti trãsmissi satis ꝯuenienter digerũt ꝛ vlcere ñ maligno exñte faciũt laudabilē saniē qꝛ bene dige stã. sꝫ vesica ꝙ ē mēbꝝ exangue ꝛ diu supflua reti nens. iõ nõ põt digerē talia supflua. pſertim cũ pp vlcus ē debilitata. ꝛ iõ sanies in vlcerib⁹ vesice ge nita emittiẗ cũ fetore. Ex hijs pꝫ ꝙ sanies vel san guis cũ fetore emissi ꝛ cũ squamis sũt ꝙ plurimũ ex vlcere vesice ita ꝙ quasi nũꝙ alia de cã. ꝛ iõ pꝫ affõi. intellectus q vt in pluribus verificaẗ.

¶ **Sanguis et sanies.** Gal. p°. verificat affõm. ꝓ diuersificat lr̃am. ibi ꝓ. inueniẗ. Dicit p̃ mo ꝙ mictus sanguinis ꝛ saniei sũt signa cõia vl ceꝝ renũ aut vesice aut alioꝝ vrine instrumentoꝝ vt dr supra. sed fetor ꝛ sq̃me ex dicta cã sũt signa ꝓ pria vlceꝝ vesice ad sensum dictũ circa lr̃am. qꝛ qi sp illa cõia. de ꝓ pte dicit ꝛ pꝫ qd dicat.

**Quibus in uia** ꝛc. Cõclusio affõi ē ista. Sa nies facta ꝛ erupta a pustulis in via vri nali nascētib⁹ significat remotionē strã gurie illas pustulas ꝯñtē. pbaẗ ista sanies signifi caẗ sanitaẗ ex illis pustulis. igiẗ remotionē strãgu rie ꝯña no. ꝛ assᵐ statim patebit. Cõcordia colligē da ē vbi supra. ¶ Circa affõm no. ꝙ via vrinalis in ꝓñti affõ. dr illa q̃ est inter vesicā ꝛ virge extremita teꝫ. nã ex pustulis in via tali natis nasciẗ strãguria nõ ex pustulis natis i poris vritidibus. 2° no. ꝙ pustulis ibi natis ꝯstringiẗ meatus ꝓpter tumorē Et iõ cũ difficultate trãsit vrina. ꝛ ēt qꝛ musculus ꝯstringendo vel mouendo membrum locum apã tum extēdit sequitur magnus dolor i loco illo q ē valde sensibilis ꝓpter quod difficulter mingiẗ tãli pustula existente. 3° no. ꝙ licet in affõ non expri matur cuius morbi solutio itelligaẗ ex emissiõe sa niei. tamen si intelligeretur de solutione pustulaꝝ afforismus videtur superfluus. ideo galie. in com mento vult nos intelligere ꝙ soluatur stranguria sequens talem pustulam. ¶ Nota quarto.

ꝙ sanie facta maturata ē mā apātis ⁊ ea rupta est euacuata. ⁊ iō apā dissuescit ⁊ extēsio mēbri remoueṫ ⁊ opilatō: ex q° pȝ ꝙsilr soluiṫ apā. ⁊ cē strāgurie ipsū ꝯñtes remouenṫ ⁊ sic pȝ affōi verificatio. ❡ Ultimo no. vt in ꝯmento tangiṫ. ꝙ licet alio mō apā disolueret vt. s. p paulatinā euaporatiōnē nihl' minus ēt ista trāsguria remoueret. sȝ ypo. hic posuit signū ēt remotiōis apātis magis maᵐ dās intelligi. aliū modū solutionis idē facere.

❡ **Iste affo.** ex nimia breuitate. Ga. supplet primo affōm. ſo soluit vnū tacitū dubiū. ibi ſa. sȝ ego. De pria dicit affōȝ apparere supfluū ꝓpter breuitatē qꝛ nō dicit cuiꝰ morbi solutio fiat ex hac tali emissiōe saniei. sȝ post subtilē pscrutatiōnē vidi ꝙ intelligit ꝺ strāguria q̄ seqṫ pustulas. q̄ remoueṫ remota pustula per superatiōnē. ⁊ saniei emissiōnē. ❡ Sȝ oblitus sū cuius dā rei. ❡ Ponit dubiū vtꝝ alio mō soluaṫ strāguria talis ⁊ dicit ꝙ sic p dissolutiōnē ꝯtinuā talium pustulaꝝ. ꝙ si sophistici velint ex hoc ypo. iprobaṫ qꝛ h nō dixit. dr ꝙ h fecit qꝛ p manifestiorē modū soluⁱᵗ apātꝫ dedit itelligi illū qd accᵗ i mō occltiori.

**V**RIna multa ⁊c. Conclusio affōˢ ē ista. Multa vrina emissa i nocte significat paucū fuisse secessum ⁊ eꝯ°. ꝓbaṫ hec vrina significat paucā cibi humiditatē in intestinis remāsisse. ⁊ eꝯ° multus secessus significat paucā humiditatē ad epar trāsmissam. igiṫ vtriusqꝫ istoꝝ multitudo significat alterius paucitatē. ❡ No. p°. ꝙ licȝ vria qn̄qꝫ emitcaṫ multa pp humoꝝ corpis eliquatiōnē. ⁊ eoꝝ trāsmissiōnē ad vesiccā. tñ vt plurimū vrina fit multa. ex multa aquositate tracta ab epate. q̄ postq̄ʒ sanguis in epate est genitus expellitur per venas emulgētes ad renes ⁊ advesicā. ❡ No. ſo ꝙ multa q̄ʒtitas aquositatis qñ trahiṫ pp mltū potū ⁊ ꝯ.ᶦᵗ ita multū fuisse potū ꝙ poterit multa aquositas attrahi ad epar. ⁊ ēt multa in intestinis. sȝ sp tñ q̄ʒto plus de humiditate trahiṫ ad epar tāto aritmᶜᵉ. minus dimittiṫ in intestinis alijs paribꝰ ⁊ ēt qꝛ illud quod remanet est siccius ⁊ ibi diuciꝰ retineṫ. ⁊ iō exsiccaṫ a calore resoluēte āplius hic ē ꝙ ētiā magis minoraṫ humiditas fecal' q̄ʒtitatis q̄ʒ ad epar trahiṫ. econtra āt cū pauca attrabitur multa remanet. Ex quibus pȝ primo affōm verificari vt in pluribus ⁊ hoībus vtētibus tpata dieta in q̄ʒtitate cibi ⁊ potus ⁊ qualitate. pȝ ſo cā affōm verificās. 3°. pȝ cā qr̄ prouocatio vrine ꝯfert fluxui vētris curādo ⁊ lenificatio ventris cōfert vbi paucū mictū querimus.

❡ **Ducitur hic per urinam.** ⁊c. Gal. i ꝯmēto priᵒ verificat primā ptē ꝯ°nis. ſo ondit qr̄ dicit nocturnā. 3° ambas verificat. 4° affōi. docet vtilitatē. ibi ſa. nocturna. ibi 3°. nulli. ibi 4°. h āt. ⁊ ptes ex dictis circa affōm patent.

❡ Explicit quarta pticula. Incipit quinta

**S**Pasmus ex elleboro mortale ē. ❡ Ut dixi i prima pticula nō intendo in ꝯtinuatiōe sepatorum sermonē pdere laborē. Cum is q edidit yp. sepatos eē voluerit ponā igiṫ vt hucusqꝫ feci sniaȝ vniuscuiusqꝫ affōi p se. Cōclusio ğ pñtis affōi hec ē. ❡ Spasmus ꝯtingēs ex potu elebori ē signū mortale. ꝓbaṫ ꝯ°: talis spasmus plurimū ꝯseqṫ nimiā exiccatiōnē ⁊ dissolutiōnē neruoꝝ sube. ⁊ spasmus ab hac cā ꝓcedēs ē mortalis. ğ seqṫ ꝙ spasmus ex eleboro ē signū mortale. ꝯña tenet qꝛ ꝯñter dr illud signū mortale qd vt plurimū seqṫ mors lȝ nō semp. assumptū vere circa lraȝ patebit. Siłeȝ huic sniam hēmus in de ꝯsolatiōe medicinaꝝ ⁊ ab aui. 2°. 3ᵢ. ⁊ a serapiōe p° breuiarij ⁊ raſ. i x. almāsoris ❡ Circa affōm spāliter notandū p° qd ē spasmus ⁊ quot modis dicaṫ. ⁊ tres sūt maneries. s. de repletiōe ⁊ inanitiōe ⁊ nō ꝓportionatꝫ ad mām. q̄ oia vide supra pticula ſa ⁊ 6° affō. febrē in spasmo ⁊ 3° notabili ⁊ 4°. ❡ No. ſo. qd sit eleborus ⁊ duas eiꝰ spēs. s. albū ⁊ nigruȝ ⁊ drīam eaꝝ quā vide supra pticula 4°. illo. i 3. affō. Ad eleboros hijs q nō facile notabili priᵒ. ⁊ ista deceat doctorē legēdo replicare nō tñ lȝ in scribendo folia multiplicare. ⁊ idē dico ꝺ similibus. ❡ No. 3°. ꝙ ex eleboro q̄libet triū maneriēꝝ spasmi possūt accidere. s. de repletiōe ⁊ ināitōne ⁊ nō ꝓportionato ad mām. priᵒ de repletiōe vt eleboro multa flēata inuēta eliquāte ⁊ neruis inde repletis. de inanitiōe ⁊ eleboro plurimū euacuāte ita vt exiccēṫ nerui ñ ꝓportiōatꝫ ad māȝ aut prio qꝛ eleborus sui mala qualitate ledat neruos ad os stōi venīētes ita vt spasmeṫ ⁊ p ꝯpassiōnē cerebꝝ ꝯtrahaṫ aut qꝛ moueat ad stōȝ mās malas q̄ mordicātes neruos faciūt spasmū plurimū. tñ spasmus accñs ex cerebro in pricipio purgatiōnis ē nō ꝓportionatꝫ ad mām sȝ accñs in fine ⁊ pᵒ multā purgatiōnē ē ex inanititōe. accñs āt post vomitus agitatiōnē siue dolore siue ēt plurima purgatiōe significat ꝙ sit de repletiōe. ❡ No. 4° vt in cōmento hēbiṫ ꝙ nō oȝ spasmū nō ꝓportiōatū ad mām ēt ꝯñs post eleboꝝ eē mortalem. nec spasmū de repletiōe. sȝ spasmus de inanitiōe ille ē mortalis mō dicēdo. ❡ No. 5°. ꝙ spasmus de inanitiōe qdā ē pticularis vt spasmus digiti vel brachij quos sepe ex ꝯbustiōe videmus. ⁊ istos nō oȝ eē mortales cū videmus plurimū ex illis nō mori. qdā ꝺo sunt vl'es totū apphēdentes ⁊ isti spasmi de inanitione sūt mortales pp cām dictā. ❡ Nō 6°. ꝙ spasmorū de inanitiōe qdā sūt ꝯfirmati ⁊ isti sūt incurabiles qdā vero nō ꝯfirmati. ⁊ isti possūt curari. ⁊ differt ꝯfirmatus a nō ꝯfirmato qꝛ ꝯfirmatus ēt remota cā exsiccāte in suo vigore pseuerat. Sȝ nō ꝯfirmatus ē q remota cā exsiccāte nō pmanet. qꝛ in pricipio ꝯsumpto ē facta substātia ita vt p qualitatiuā humectatiōnē ꝯtractio nō tollaṫ. In 2°. ꝺo qualitatiua exsiccatio ē multa. sȝ nō tāta ē substātifica exsiccatio vt p qualitatiuā humectatiōnē nō remoueaṫ

exemplū

Exemplū ē: q² carte p̄ flatū venti corrugate cū in loco humido ponūtur extēdunt̄. ſ3 qñ p̄ ignē tangentē corrugant̄. fortiter prius frāgunt̄ q̄3 ad priſtinā veniāt extēſionē. Spaſmus ḡ de inanitiōe cōfirmatus elebori ſequēs purgationē ⁊ vl'is ē mortalis. ⁊ cā q² nō pōt rehumectari ita corpuſ. qn iſti nerui p̄maneāt retracti. ⁊ hoc mō tm̄ p̄manēt q̄ p̄hibet̄ trāſpiratio. ⁊ ita infirmi p̄ viam ſuffocatiōis moriunt̄. ⁊ tu vide hoc ḟa 3ⁱ. Ex qbus p3 q̄ ſpaſmus ſequēs potū elebori ē de inanitione eo q̄ iſte plurimū infert mortē. ⁊ iō dr̄ p̄nter ſignū mortale. nō. n. o3 q̄ ad oē ſignū a medico dictū mortale ſequat̄ mors ſ3 ſufficit q̄ vt plurimū. ſe² ḟo q̄ ſpaſmus ē ſignū mortis ⁊ cā ſufficienter

Circa affōm dubitat̄. vtr̄ qlib3 ſpaſmus ex elebori potu p̄tingēs ſit mortalis. Negatiue arguit̄ ſic. ſpaſmus nō p̄portionatus ad mā3 p̄tigēs ex potu elebori nō ē motalis. ḡ ⁊c. aſſm ē gal. in p̄mēto ⁊ ſilr̄ ſpaſmus de repletiōe. ¶ 2º. ſic ſpaſmus de inanitiōe nō ē mortalis. ḡ non qlibet ex eleboro p̄tingēs. p̄ña no. cū maxīe ſit mortalis p̄pter illū de reſolutiōe. aſſm p3 ex auic. ḟa 3ⁱ. eius cura ponēte. ⁊ mef in ſuo de approp̄atī ca. de ſpaſmo. Cōfirmat̄ q² in infātibus ſpaſmus ſiccus remouet̄ velociter. ⁊ ita auic. loco allegato, cū dix̄ de infātibus ⁊ p̄pter hoc liberāt̄ a ſpaſmo ſicco velociter p̄pter humiditatē complexionum ſuarum ⁊ propter humiditatem ciboꝝ ſuoꝝ. 3º ſic ſpaſmus de repletiōe difficilius curat̄ q̄3 ſpaſmus de inanitiōe ſ3 primus ē curabilis. ḡ ⁊c. p̄ña ⁊ minor ſatis patēt. ſ3 maior arguit̄. facilī⁹ ē neruū humectare q̄3 exſiccare. ſ3 ſpaſmus ſiccus remouet̄ p̄ humectationē humiduſ āt p̄ exiccationē. ḡ ⁊c. aſſm p3 q² aliter cadēt corpus faciliuſ in ſpaſmū ſiccu3 q̄3 humidū cuius opm dicūt oēs 4º ſic nullus ſpaſmus ē de ianitiōe ḡ nullus ſpaſmus ex eleboro eſt mortalis p̄ña t3. q² ḟm gal. ꝺ ſpaſmis eleboꝝ ſeqn̄tibus ſolus ille q de inanitiōe ē. mortalis. Aſſm p̄bat̄. q² ſpaſmus de inanitiōe aut eē p̄portionatus ad mām: aut nō eē p̄portionatus. nō pōt dici. ḟm ḡ pm. ſ. q̄ ē p̄portionat⁹ ad mām. ſ3 p̄tra talis ſpaſmus ē imālis. ḡ nō ē p̄portionatus ad mām p̄ña no. ⁊ aſſm p3. q² nō depēdet a mā corpulēta ſpāli depēdētia qd̄ reqrit̄ ad hoc vt morb⁹ apud medicū mālis dicat̄. Cōfirmat̄ nerui pueroꝝ ſtāte etate puericie ſi p̄nt ad tātā deduci ſiccitatē ad q̄tā nerui ſenū ꝺducti ſūt. ſ3 p̄ tātā ſiccitatē q̄ta ē acqſita nō ſenib⁹ p̄trahūt̄ vl̄ ſpaſmāt̄. ḡ nerui pueroꝝ p̄ nullā ſiccitatē in eis acqſitā deberēt p̄trahi ſtante etate pueritie ⁊ ſic nullo mō ſtāte eoꝝ etate ſpaſmātur ſpamo ſicco. ¶ In oppm. ē ypo. in affō. ⁊ auctores allegati. pro concordia.

Pro ſolutiōe qōis pº notabilia ponent̄. 2º p̄cluſiōes de q̄ſito. ¶ Pro. ḡ pº q̄ hoc noīe ſpaſmus inuenio tribus mōis gal. ⁊ auic. equoce vſos. qñq3. n. ſumit̄ generalit̄ p̄ oī egritudine neruoſa qua lacerti p̄hibent̄ ab eoꝝ dilatatiōe ⁊ iſtoº ē nomē cōe ad ſpaſmū p̄p̄ie dictū ⁊ tethanū. ⁊ h̄ mō loqt̄ gal. in libello de tremore ⁊ ietigatiōe rigore ⁊ ſpaſmo ca. vltio circa finē dū dixit. Sclas etiā q̄ p̄pter h̄ q̄ oēs hoies p̄cordant̄ i hoc q̄ oīs ſpaſmus vocatus i greco aſit vni⁹ ē a p̄te anteriori. ali⁹ q vocat̄ epiſtonus ⁊ ē tēſio a p̄te poſteriori. 3⁹ vero vocat̄ thetanus in greco ⁊ ē tēſio abſoluta. manifeſte ḡ voluit nomē ſpaſmi dici de thetano. ⁊ idem vult 3º ꝺ interioribus. cap. 7⁹ in principio cū dixit ſilr̄ epileſia nō ē niſi ſpaſmus toti corpi eueniēs ſi ē tm̄ ſicut thetanus p̄ſtonus ⁊ epiſtōius. hic ētinuit gal. dici ſpaſmū de iſtis tribus. Aliq3 āt ſpaſm⁹ magis ſtrice dr̄ vt ab auic. diſtin². ḟa 3ⁱ. cap. de ſpaſmo cū. dicit. ſpaſm⁹ ē egritudo neruoſa qua mouētur lacerti ad p̄ncipia ſua ⁊ inobediētes ſūt in dilatatiōe cuius diffinitiōis declarationē q̄re ſup̄ in p̄ticula ḟa illo affō q ē. 26ª. febrē in ſpaſmo notabili 3º. ⁊ p3 legēti capitulū de tethano. q̄ auic. vult tethanū p̄p̄e dictū q nō ē i duo ſpaſmi nō eē ſpaſmū imo p̄trariū ſibi. dicit. n. Tethanus āt ḟm veritatē ē p̄trarius ſpaſmo: dr̄nt ḡ ſpaſmus ⁊ tethanuſ hoc mō ſumēdo ſpaſmū ⁊ ſtricte thetanum: q² ad ſpaſmū ſe² neceſſario p̄tractio lacerti ad ſuū principiū qd̄ nō fit in thetano imo in illo dilatant̄ lecerti ḟ3 totā ſuā lōgitudinē ⁊ nō p̄trahunt̄. 3º ſumit̄ h̄ nomē ſpaſmus p̄ motu inuoluntario p̄tractiōis mēbri ⁊ lacerti p̄nte ſpaſmū. ḟo mō dictū. nō q̄ neceſſario fiat talis motus. ſ3 cū violētia aliqua mēbrū dilatat̄ ſpaſmatū ⁊ redit iuolūtarie ad p̄tractionē ⁊ ille ē ſpaſmus. ⁊ hoc mō loqt̄ gal. 5º de accidēti ⁊ morbo in pricipipio dū dixit. Spaſmus tremor ſingultuſq3 tuſſis. eructatio ſternutatio. ſpādidatio rigor oſcitatio. oīa uni generi ſupponunt̄. ſ. malo motui. ⁊ paulo poſt cū dixit. actio āt q̄ a ſolo mōbo fit ē tetigatio ⁊ ſpaſmus. hic y. p̄ ſpaſmū intelligit ſpaſmi p̄p̄ie accepti accn̄s. ſ. motꝰ p̄tractionis dictū. Aliebas āt 9º theoͤ. ca. 9º. p̄ ſpaſmū vult q dā cōe ſpaſmo ⁊ tethano. vt p3 legēti. vr̄ tm̄ intelligere p̄ ſpaſmū diminutionē mēbri a naturali lōgitudie ⁊ ita ābiguat̄ pōere deſcriptionē. ſeqmur ḡ auic. ¶ No. ḟo q̄ tethan⁹ hoc mº deſcribit̄ ab aui. Tethanus ē egritudo officialis p̄hibēs virtutem motiuā a p̄tractione mēbroꝝ de quoꝝ aptitudine ē vt p̄trahant̄ p̄pter nocumētu3 in lacertis ⁊ neruis. Cū igit̄ p̄pter nocumētū lacertoꝝ ⁊ neruorū ex aliqua officiali egritudie imediate p̄hibet̄ mēbrū de cuiuſ aptitudine ē vt poſſit p̄trahi a p̄tractione illa egritudo ē tethanus. Cōtingit āt hoc duobus mōis. vnus ē cū mēbrū h3 diuerſos muſculoſ diuerſo mō poſitos ⁊ motiuos. verbi ḡ. manus q̄ muſculos h3 motiuos ad ſiluestrē p̄tē ⁊ ad dextrā ⁊ ad domeſticā ⁊ ad ſiniſtrā tūc ſi oēs iſti muſculi ex quacunq3 p̄te poſiti ſpaſment̄ equaliter manuſ in iunctura remanebit extenſa p̄hibita a p̄tractiōne. ⁊ dicet̄ tethanata. ſ3 in iſto caſu iſte tethanus ē plures ſpaſmi. ḟo mō fit tethanus in vnico muſculo cū vētoſitate. ita equaliter p̄ oēs poros ingreditur ⁊ ibi coagulat̄ qd̄ abſq3 nullius nerui uel muſculi abreuiatiōe muſculus tenet̄ rectus ⁊ p̄hibit⁹ ē a p̄tractōe. ⁊ iſte ē tethan⁹ q nō ē aliq ſpaſmi nec aliq ſpaſmus p̄p̄ie dictus. ⁊ dr̄ p̄p̄e tethanus q a-

spasmo distinguit τ tu hec oia tene mēti pp dicta
in ca. de thetano ab auic. ¶ No. 3° φ tribus modis
ꝯtigit in genere spasmari mēbrū ,pprie. vno mō p
nimiā repletionē ex humiditate extranea sicut vi/
demus cordas instrumētoꝝ musicaliū acurtari ,p
pter humiditatē. 2° mō ,ppter defectū humiditatis
nālis nerui. vnde neruus accurtat sicut corde cū
exiccātur sole vel igne. 3° mō ,ppter rē nocētem. s.
mordicātē uel dolorose ip̄rimētē. aut venenosā
qualitatē agētē. nā isto casu virtus nālis nerui τ
lacerti nitit expellere a se rē malā ip̄rimētē q̄ ita
pcipit ac si eēt intrinseca directe sicut in rigore cō
cutiunt s3 q2 in spasmo tā ꝯtinue affligit ita vt cō
tinue sic conat fortis ad exprimēdū. iō ꝯtinue mē
brū tenet ꝯtractū in spasmo. isto mō cāto. τ φ hic
spasmus fiat a virtute conāte expellere colligit ab
auic. fa tertij ca. de spasmo cū dixit. τ qñq3 fit spas/
mus q ad mām nō ,pportionat eueniēs cā rei ipe
dītis a qua nerui fugiūt τ ꝯgregant ad expellē
illā. ¶ S3 hic cadūt due difficultates. vna q2 capiē
do spasmū stricte. p ut ē egritudo: ad mētē aui. vr
īpossibile φ thetanus sit duo spasmi. nā in thetano
mēbrū ipsū ē extēsū nō ꝯtractū vt p3 ex diffinitiōe
sua τ expientia. g° nullus ē spasms. ꝯña p3 ex diffi/
nitiōe spasmi ,p̄pe accepti. nā o3 φ i eo lacerti mo
uent ad sua principia τ sic ꝯtrahāt. ¶ Hic dr̄ φ ad
eē spasmi reqrit lacertū eē ꝯtractū. s3 nō o3 ꝯtrac
tū eē mēbrū cui copulat pp īpedimētū ab alio la/
certo ad ꝯtrariū trahēte. τ iō in thetano q est duo
spasmi imaginādū ē vtriusq3 lateris lacertos esse
ꝯtractos. s3 corde ad mēbrū tēdentes sūt elōgate
pp fortē vtriusq3 lacerti tēsionē. 2ª difficultas q2
gal. in 2° de accñti dicit spasmū eē motū oio factū
a morbo nō a virtute s3 ꝯtrariū vr de spasmo non
,pportioato ad mām q fit ptim a re ꝯternām. ptī3
a virtute vt statī3 dictū ē. ¶ Dicedū φ gal. ibi itel/
ligit de spasmo pure mālī vel pure a siccitate nō ō
illo q nō ē ,pportiōatus ad mām. ¶ No. 4°. φ mor
bus iō dr̄ mālis q ē pēdens spāli depēdētia a mā
corpulēta τ intelligimus spāli depēdētia depēde/
re qñ p remotionē mēi pternālis ꝯtūcūq3 ēet lo
co illius humoꝝ q nālr o3 eē remouet morbus.
nā nō alia de cā dicimus ēt eē malā3 ꝯnē3 absq3
mā τ effimerā τ alias. ¶ Ex hoc p° se' φ aliqs spas
mus nō ,pportionatus ad mām ē morb⁹ mālis q2
pēdēs. gr̄a ex. a colera mordicatiua vel alio humo
re ledēte neruū. nō tñ ibibito τ ois talis. s. nō ,ppor
tionatus ē morb⁹ mālis vt factus ex vulnere ner/
ui absq3 humoꝝ peccato. 2° se' qd spasmus siccus
purus ē morbus imālis. τ q2 hūc cōiter dicimus
spasmū ad mām ,pportionatū. iō se' qd spasmus
ad mām ,pportionatus ē morb⁹ imālis. s3 tñ spas
mus mālis nō dr̄ nisi spasmus de repletiōe vt pōt
videri ab auic. fa 3ª. cap. allegato de spasmo cū di
xit. τ mā qdē ois spasmi mālis aut ꝯprehēsa ē sup
lacertū totū. τ illud ē cū spasmus ē sine apāte. aut
ē ꝯprehēsa in loco vno quē reliq ptes sequunt sic
in spasmo facto pp apā. innuit g° auic. Spasmū nō
dici mālē nisi mā sit ꝯprehēsa i lacerto mō ois ta/
lis ē de repletiōe. Ex hoc seq' φ aliqs spasmus est
morbus mālis q nō ē spasmus mālis vt spasmus
aliqs nō ,pportionatus ad mām. se' 2° φ nō qlib3
spasmus ,pportionatus ad mām ē spasmus mālis
vt ē dictū de spasmo sicco. 5° no. φ spasmus sic
cus qñq3 se' resolutionē roride humiditatis valō
subtilis nō ꝯsūpta hūiditate substātifica ita vt me
rito illius seqret spasmus: qñq3 vero se' substātifi
ce humiditatis τ corpulēte resolutionē τ ꝯsūptio/
nē ita φ ꝯtūcūq3 irroraret ōbite. tñ adhuc neru⁹
ꝯtractus remaneret. primus nō ē ꝯfirmatus. 2° vo
vocat ꝯfirmatus. Exm ē carta vel corda ex vento
exsiccata ꝯtrahit: s3 cū i loco humido ponit ad p̄
stinā latitudinē aut lōgitudinē reuertit. Exm 2ᵐ vt
cū igne corrugāte fortiter carta ꝯtrahit τ nō redit
p humectationē ad p̄stinā lōgitudinē q2 radicalis
humiditas ꝯsūpta ē. ¶ Itē i spasmo sicco qñq3 sola
exsiccatio qualitatiua q̄ pēdet a cā actualiter imp
mēte ē cā τ humectatio qualitatiua fit faciliter cā
remota aut ab intrinseco aut ab extrīseco. 6° nō
φ hic spasmus siccus qñq3 ē cōis toti corpi. τ in h
ē piculū pp puationē anelitus. qñq3 vo in pticula
ri membro cōicāte notabiliter suū nocumētū pn
cipali mēbro τ in hoc nō ē piculū vt apparet i spas
mo digiti ex cōbustiōe ignis. 7° no. φ l3 sm coie3
opinionē ql3 neruus sit humidus respectu equal
ad pōdus cū oē viuēs sit a dñio calidum τ humi
dū. vt ē cōis fama. tñ nō o3 φ pp hoc facilius curet
spasmus siccus φ̄ spasmus humidus. nā spasm⁹
siccus ꝯfirmatus nō curat p purā qualitatiuā hu
mectationē s3 curat p humectationē substātifica3
si curari possit. τ ista ē valde difficilior φ̄ exiccatio
qualitatiua q̄ ē p resolutionē mēi humide neruo i
bibite vel eius euacuationē τ rō q2 istius mē reso/
lutio fit a calore vt ē calō ab'. τ eius euacuatio fit
a medicis euacuātibus a forma specifica talē mā3
mō facile ē nobis inuenire cām calefactiuā multū
dissolutiuā τ facile ē inuenire medicīas q̄ euacuāt
a forma specifica mām in neruis ꝯtētā. s3 substāti
fica humectatio nō fit nisi vi caloris vt ē nāl τ nā
liter agētis cui nō tā facile magnū adiutoriū affer
re possumus ad agēdū vt nālis. τ iō l3 neruus in
nāli dispōne exñs facilius incurrat spasmū humi
dū φ̄ siccū: q2 humidus ē pp mām neruo ibibitā
τ siccus pp resolutionē ptis substātifice mō multo
facilius τ a leuiori cā replet neruus φ̄ sua humi/
tas substantifica remoueat. tñ neruus spasmatus
spasmo sicco ꝯfirmato. q2 pp resolutionē substāti/
fice grosse humiditatis mō dicto multo difficilius
redit ad suā humectationē nālē φ̄ neruus spasma
tus vl humectatus spasmo humido reddat ad nā
lē suā dispōnē p illius humiditat euacuationē vel
resolutionē. ¶ Hijs habit sit ista p' ꝯ°. Aliqs spas
mus nō ,pportionatus ad mām ē incurabilis lic3
plerūq3 tales faciliter curent. prima ps ꝯnis p3
de spasmo a mā venenosa pēdēte τ de multis alijs
pp mordicationē male mē infixe vt prius sit opor/
tunū mori φ̄ mā remoueri possit. 2ª ꝯ° aliquis
spasmus de repletiōe est incurabilis l3 mlti tales

sint curabiles. Cõclusio quo ad primã ptez pz. qꝛ tã resistẽs põt eẽ mã vt pri⁹ p viã suffocatiõis moriat̃ hõ q̃ꝫ possit curari. ⁊ similiter fa ps p auic. pz fa 3ª. ⁊ oĩbus medicis ⁊ gal. in cõmẽto. 3ª. 2ª. lz cet aliqs spasm⁹ de inanitiõe curari possit: spasm⁹ tñ de inanitiõe ꝯfirmatus ⁊ toti cõis ẽ incurabilis ꝑma ps 2ᵉ nis pz ex multis dictis auctoꝝ. ⁊ p expientiaz ⁊ eaz vult auic. fa 3ª. de spasmo pueroꝝ de spasmo sicco cuius ponit curã. fa ps ẽ oĩuz doctoruz. Nã gal. in libello ꝺ spasmo tremore sic ad litterã dicit. Oĩs ãt spasmus ex siccitate an sanabilis ẽ. Et. n. cui accidit iste spasmus perit anteq̃ꝫ medicina fuerit ꝑpata ne dũ anteq̃ꝫ cũ ipsa curet̃ ⁊ certe loqt̃ de spasmo vniuersali ꝯfirmato. 4ª. 2ª nõ ex quolibet spasmo seq̃nte potũ elebori morit̃ ĩfirmus pz ex gal. in ꝯmẽto de spasmo nõ ꝓportionato ad mãz huius potũ sequente. 5ª. 2ª plerũqꝫ spasmus seq̃ẽs potũ elebori ẽ mortalis precipue post purgationẽ fortẽ. ꝓbat̃: talis spasmus siccus vt plurimũ ꝯfirmatus vl̃is ẽ ĝ ⁊c. 6ª. 2ª. oĩs spasmus seq̃ẽs potũ elebori ẽ signũ mortale lz non sp mors inde sequat̃. prima ps pz ex gal. in ꝯmento ⁊ fa. Ex q̃bus ad argumẽta in oppositũ fcã respõdet̃. ¶ Ad primũ respondet̃ cõcedẽdo spasmũ illũ nõ eẽ mortalẽ qꝛ ad ipsũ sequat̃ mors necessario ⁊ hoc vult gal. in ꝯmẽto sꝫ ẽ mortalis qꝛ signũ indicãs mortẽ ⁊ mortis suspicionẽ ⁊ ad hũc sensũ dicit vltima pª. ¶ Ad fm negat̃ nullũ eẽ spasmuz de inanitiõe mortale. sꝫ ꝯfirmatus ẽ mortalis quoruz cura nõ ponit̃ vt pz in põne. ¶ Ad 3ᵐ negat̃ añs vt pz in 7ª. notãdo. ¶ Ad 4ᵐ. silr̃ nego añs vt in põne dictum est.

¶ Consuetũdo fuit antiquorum. Gal. in ꝯmẽto primo docet de quo eleboro intelligit̃ affõ⁹. fo oñdit nõ quẽlibet spasmũ ex potu elebori seq mortẽ. 3ª oñdit modos spasmi q possũt seq potũ elebori. 4ª rñdet duabus obiectiõibus tacitis. 4ª ꝯcludit affõi veritatẽ: ibi fa. sꝫ tñ ħ accñs. ibi 3ª. possibile ẽ ĝ. ibi 4ª. Aliũ ẽt spasmũ. ibi 5ª. hec sũt genera. De prima dicit ꝙ ꝯsuetudo antiquoꝝ fuit absolute ꝑlato vocabulo p eleboꝝ intelligere albũ ex cuius potu spasmũ ꝯñtez dicũt mortalẽ. De fa dicit ꝙ q̃nqꝫ in initio potus elebori ante purgationem seqtur spasmus q nõ ẽ mortalis. ħ accidit ꝓpter mordicationẽ in ore stomaci sicut accidit cuidã iuueni q vomuit eruginẽ ⁊ cũ ꝯmota ẽ sup stõ ꝓpter neruos magnos q ad os stõi veniũt a cerebro patiẽte incurrit spasmũ. sꝫ purgata erugine cessauit fe. ⁊ spasmus. De 3ª pte dicit ꝙ eleborus põt facere spasmũ pp colligantiã oris stõi cũ cerebro vt ibi existẽte forti dolore ꝯpatiat̃ cerebrũ ⁊ ꝯtrahat̃ ⁊ inde oẽs nerui ꝯtrahant̃. põt ⁊ ipꝫ seq spasmuz de ianitiõe multa ꝑcedẽte purgatiõe ⁊ supple etiã spasmus de repletiõe. spasmũ ãt de plenitudine: ⁊ ẽt illũ supple q ẽ p colligãtiã ypo. dixit eẽ curabilẽ sꝫ ille q ẽ de inanitiõe ẽ icurabilis ⁊ intelligit̃ ista mõ dicto in expõne affõi. ¶ De 4ª pte dicit p° ꝙ ypo. p° dix de spasmo de repletiõe ⁊ inanitiõe. nec dixit de spasmo facto p colligãtiã ꝙ non debemus credere ipm fecisse p negligẽtiã sed voluit ꝙ istũ p illos duos intelligeremus. Dicit fo quo ad eandẽ ptẽ ꝙ aliũ seqt̃ singultus ꝓpter puncturã meri vel stõi q ẽ genus spasmi potẽtis ex eleboro accidere. sꝫ hoc ypo. nõ dixit. ħ possumus tñ intelligere spasmũ de quo hic loqt̃ ypo. eẽ de inanitiõe qꝛ oĩs res purgatiua ẽ exiccatiua. Et iõ cũ de spasmo talẽ rẽ seq̃ẽtẽ dicat. Seqt̃ ꝙ põt intelligi de spasmo de inanitiõe. De vltima pte dicit ꝙ ista sũt dicta genera spasmi q̃ pñt seq potũ elebori ⁊ nõ ẽ eoꝝ aliqs curabilis nisi q cũ pũctura ẽ vel ꝓpter colligãtiã ꝓpter motum vomẽdi. sꝫ ille q ẽ ex siccitate ẽ icurabilis. Et iõ bene dixit ypo. cũ dixit ꝙ ẽ mortalis Nã qdã spasmi elebori potũ seq̃ẽtes sunt duri ad sanãdum et vnus eoꝝ ẽ incurabilis ⁊ tu hec limita. fm ꝙ q̃õni supra determinate pertinet.

## In uulnere spasmus.

Cõclusio affõi ẽ ista. Sꝭ spasmus vl̃is seq̃ẽs vulnus ẽ signũ mortale. ꝓbat̃ cõclusio talis spasmus significat maximũ nocumentũ in principali mẽbro. aut p eẽñªˢ aut p cõitatem ⁊ a tali pauci euadũt ⁊ plurimi moriunt̃. ĝ spasm⁹ talis ẽ signũ mortale: ꝯña ⁊ añs circa litterã declarabunt̃. silis snĩa hẽt̃ ab auic. fa 3ª. ca° de spasmo ¶ No. ĝ p° ꝙ vulnus ꝓpe vt ꝯ vlcus distinguit̃ est plaga seu solutio ꝯtinuitatis preternãm in carne largo mõ sũmẽdo sine pure ⁊ sanie. Et vlcus ẽ solutio ꝯtinuitat̃ i carne cũ pure ⁊ sanie sꝫ ħ sumit̃ vulnus ꝓ cõi ad vulnus ⁊ vlcus. ¶ No. fo ꝙ ex vulnere q̃nqꝫ seqt̃ spasm⁹ pticularis mẽbri vt manus vel digiti. ⁊ hũc nõ oꝫ eẽ mortalẽ: q̃nqꝫ vero seqt̃ spasmus vl̃is tocius corporis. ⁊ de isto ẽ fmo in ꝓposito. ¶ No. 3° ꝙ ex vlnere põt seq spasmus de repletiõe vt mẽbro multũ dolente multe mẽ ad neruos retrahant̃ ⁊ nõ ꝓportiõatus ꝑpt̃ dolorẽ ⁊ ꝯpassiõne: ⁊ de inanitiõe vt cũ mlta ẽ sanguinis euacuatio. In ꝓposito de quolibet põt verificari affo. maxie ãt de vl̃i p colligantiã cãto ꝯtingit in ꝓposito verificari. qꝛ pluries iste ꝯtigit. ¶ No. 4° ꝙ spasmus vl̃is nõ accidit ex vulnere nisi ꝓpter nocumẽtũ principal̃ mẽbri p se aut p colligãtiã. ⁊ qꝛ huius nocumenta tardius remoueri pñt q̃ꝫ mors ipsa sequat̃. iõ cõiter nõ sunt curabiles ⁊ illa ẽ cã verificãs affoꝫ. ¶ No. 4° ꝙ nõ oꝫ ad hoc ut signũ dicat̃ mortale ꝙ necessario seqt̃ mors vt dr̃ in cõmẽto sꝫ sufficit ꝙ vt plurimũ. ¶ Ultimo no. ꝙ ad verificandũ qꝺ mors sequat̃ spasmũ necessario seq̃ẽtẽ vulnus reqrit̃ ꝙ spasmus sit fortis. fo reqrit̃ ꝙ virtus sit debilis. 3° reqrit̃ ꝙ sit perseuerãs hijs. n. exñtibus necessario seqt̃ mors. qꝛ virtus ꝺbilis tã fortẽ cãm nõ põt depellere imo succũbit.

¶ Sicut antea. Gal. in ꝯmento primo oñdit qꝺ ypo. intelligat p mortale. fo docet modũ p quẽ spasmus vl̃is seqtur vulnus. ⁊ ex illo seqt̃ veritas affõi. ibi fa. Spasmus ex vulnere. De prima dicit talẽ spasmuz dici mortalẽ qꝛ plurimũ seqt̃ mors nõ qꝛ sẽp. De pte

ẜa dicit q̄ primo mēbꝝ vulneratū ſpaſmaꝭ facto a poſtemate in eo. ẜo ipſo exñte principali: aut multū neruoſo cōicaꝭ nocumentum membris vicinis ⁊ tandē principio neruoꝝ qđ ē cerebrū vnde cōtrahiꝭ ⁊ inde ſeqꝭ totius contractio.

# Sanguine multo

⁊c. Cōcluſio affōi ē illa. Spaſmus aut ſingultus inatus corpori multo fluēte ſanguine ē ſignū malū. pbaꝭ q꞉ ſignificat nimiā corporis exiccationez ⁊ defectū virtutis ğ ⁊c. ꝯña no. ⁊ aſſᵐ ſtati patebit Similis habeꝭ ſnia 4ᵃ. 4ᵢ. cap. de fluxu ſanguinis ⁊ nono almāſoris cap. de ſpaſmo. ¶ Nota pᵒ huiuſmodi ſanguinis fluxū fieri a nā vt fluxus menſtruoꝝ. qñq꞉ a cā preternāli intrīſece vt fluxus ſanguinis nariū vel p aliū locū qñq꞉ a cā accñtali extrinſeca in vulnere flo. vel caſu: de oibus affo. verificatur ¶ Nota ẜo. q̄ talis fluxus quandoque eſt de ſanguine venali. qñq꞉ arteriali ⁊ ille q ex artarijs ē. eſt deterioꝛ de vtroq꞉ tñ intelligiꝭ in pñti. ¶ No. 3ᵒ q̄ ſāguis aliqñ fluit multus ſubito ⁊ iſte facit qñq꞉ ſpaſmū ⁊ alñ fluᵗ multᵒ paulatine. ⁊ iſte ñ aduocat cōiter ſpaſmū ⁊ cā ē. q꞉ poſt fluxū paulatinū corpa accñtalr rehumectanꭍ cū cibo ⁊ potu: ſ꞉ qñ fit ſubitus fit magna exiccatio ſine reſtauratiōe. ¶ No. 4ᵒ q̄ ex fluxu ſanguis pōt fieri ſpaſmus de repletiōe ⁊ de inanitiōe ⁊ nō ꝓportionatᵒ nā poſt ipſū qñq꞉ incrudaꭍ flegma exñs in neruiſ ⁊ duꝝ ſit ita vt nerui ſpaſmētur: qñq꞉ āt exacuitur colera: ⁊ moueꭍ ad ſtōm ⁊ facit ſpaſmū nō ꝓportionatū ad mām ſ꞉ plurimū facit ſpaſmū de inanitione. q꞉ euacuatis venis euacuantur epar ⁊ coꝛ ⁊ itavt cū fortitudie a mēbris attrahāt. ⁊ iō muſculi depaupāꭍ eoꝝ nāli humiditate. ita vt inde ſiccitaſ ſequaꭍ ⁊ eoꝝ corrugatio q̄ ſpaſmus fit ⁊ q꞉ hoc ñ fit niſi multo ſanguine fluente. iō dixit ypo. multo ad denotandū q̄ maxime intelligit de ſpaſmo ſicco ⁊ ex hijs p꞉ verificatio prime ptis affōi. ¶ No. 5ᵒ q̄ ſingultus ē motus cōpoſitus ex cōtractione ⁊ extēſiōe preternāli ſtōi q valde aſſimilaꭍ motui ſpaſmoſo. ⁊ iō accidit ex ſimilibᵒ cauſis cū ſpaſmo ⁊ iō de ipſo iudiciū ē ſimile. ſ꞉ de iſto i ſequēti affō videbiꭍ in qōne. iſte āt ſingultus qñq꞉ ē in ſtō per ꝓprietatē: qñ꞉ p cōitatē: ⁊ oia in ſequēti affo. clariᵒ explanabo. Sufficit āt hic q̄ cū ꝓpter fluxū multi ſanguis ſeqꭍ ſingultᵒ ſignificaꭍ mēbri nimia exiccatio ⁊ tocius corpis. ⁊ iō ē ſignū malū. ¶ Ultimo no. q̄ hic ſpaſmus ē minus malus q̄ ille q ex eleboro ſeqꭍ inanitionē cuius ratio ē q꞉ ex illo nō ita arguimus groſſas ⁊ radicales humiditateſ deficere i neruis: ſicut ex illo cū hic nō ſit medicina fortiter attrahēſ ſicut ibi ⁊ alia ſint pia ⁊ h vlt ga. i ꝯᵗᵒ.

# ¶ Non eſt intelligendum.

Gal. in ꝯmēto facit duo. primo .n. oñdit qd intelligat p malū. ẜo oſtēdit cuiuſmodi ē ſpaſmus ſeqñſ multū ſanguinis fluxū. Ibi ẜa. hic āt ſpaſmus. De prima dicit q̄ licet hic ſpaſmᵒ ſit malus nō eſt ita malus ſicut ſupioꝛ ſit. ſ. ex potu elebori. ⁊ cām ſup̄ dixi. Et ſi bene ꝯſideres verbā ꝯmēti vꝛ velle q̄ dicat moꝛtale. De ẜa pte p꞉ qd dicat.

# Spaſmus et ſingultuſ

Cōcluſio affōi ē iſta. Sſpaſmᵒ ⁊ ſingultus accidētes poſt nimiā inanitionē ſūt ſignū malū. Cōcluſio pbaꭍ ſic: q꞉ iſti ſignificant multā mēbꝛoꝝ exiccationē cū virtutis debilitate. ğ ⁊c. ꝯſequētia p꞉. ⁊ aſſᵐ declarabiꭍ. Similē ſnia꞉ hētis in allegatis in p̄ſenti affō ⁊ p̄cipue 9ᵒ almāſoris cap. de ſpaſmo. ¶ No. ğ pᵒ p inanitionē intelligi oēm euacuationē. diciꭍ āt nimia q꞉ ſupra illud quod tollerare pōt virtus. ¶ No. ẜo q̄ cuiuſcūq꞉ humoris euacuatiōi cōicaꭍ reſolutio ſpirituū ⁊ virtutis debilitatio. ⁊ iō cuiuſcūq꞉ euacuatio pōt eſſe cā ſpaſmi. ſiue ille fuerit colera ſiue flegma ſiue alius p q̄to cū eo iūgiꭍ ſpirituū reſolutio ⁊ mēbꝛoruz. Et p ꝯſequens exiccatio vel aliter oꝫ dici q̄ p ſolius colere euacuationē nō ſequereꭍ ſpaſmᵒ ſaltem ſiccus. ſ꞉ ſi multū ſupfluat euacuatio nō ſolū colera educiꭍ. ſ꞉ flegma. ⁊ cū hoc nālis humiditaſ mēbꝛoꝝ vt dixi pticula ẜa i cōmēto illius affōi. 37ᵢ. ¶ Sana habētes corpa. ¶ Et iō talē nimiā euacuationē ē aptus ſeq ſpaſmus ſiccus multū exſiccatiſ mēbris. ex qbus p꞉ veritas affōi. nā talis ſpaſmuſ ē malū ſignū ⁊. cū hoc mala cā.

# ¶ Quod aūt dixit.

Gal. in ꝯmēto facit tria pᵒ ꝯpat aforiſmo ad primū huius pticule. ẜo ꝯpat hūc ſpaſmū de quo hic ē ſermo ad ſpaſmū. de eleboꝛo factuz. 3ᵒ deſcribit ſingultū. ẜa ibi. Neq꞉ tamē minus 3ᵒ ibi. Singultᵒ āt. De prima dicit hic diciꭍ de oi purgatiōe vliter ducēte ad vltimū illud qđ in prio fuit dictū ſpāliter de eleboꝛo ⁊ ſic loquitur hic. De ſecunda dicit q̄ h ſpaſmus de quo hic loqtur nō minus ē piculoſus q̄ ille q ē ex potu elebori ſ꞉ ē vliter loquēdo piculoſioꝛ q꞉ ſpaſmᵒ hic ē de inanitiōe ſ꞉ aliqs ſequēs potū elebori ē de repletiōe vel nō ꝓpoꝛtionatus ad mām. ¶ De 3ᵒ. dicit q̄ ſingultus ē ſpaſmus quē patiꭍ os ſtōi aut nerui vt alias mōſtrauit.

Circa predictos affōs duos. vtrū ſingultᵒ ſequēs nimiā ianitionē aut fluxū ſāguis multū ſit malus. Arguiꭍ negatiue ſic Ex nulla artificiali euacuatiōe poteſt ſingultus puenire ğ ⁊c. ꝯſequētia no. ⁊ aſſumptū arguiꭍ. q꞉ non pōt tāta ſiccitas in mēbris p ſolā artificialē euacuationē acqri q̄ta ē in ethico. ſ꞉ ſiccitaſ ethici nō facit ſingultū. ğ nec ſiccitas p artificialē euacuationē acqſita. ẜo ſic ex ſiccitate ſola nō fit ſingultus ğ aſſumptū pbaꭍ. q꞉ hoc fit vel ſtō ꝯtrahēte ad expellēdū rē nociuā vel ad fugiēdū a nociuo: vel q꞉ nulla ſiccitas in alio mēbꝛo haberet talē ꝯſtrictionē facere ꝯſequētia no. q꞉ nō vꝛ alius modus ſm quē ptes ſtōi in ſingultu aggregenꭍ ad inuicē: ſed q̄ nō faciat h fugiēte a re nocēte vel cōicāte ad expulſionē p꞉ ex auic. i꞉ 3ᵒ. 3ᵢᵢ. tractatu. 5ᵒ cap. de ſingultu q̄ hoc nō ſit ꝓpterea q̄ ſiccitas in tali membꝛo corrugationē reqrat. Arguiꭍ prio q꞉ quilibet

¶ Spaſmo de ſingultu

gradus siccitatis cū sūma raritate pōt stare ꝛ cuꝫ sūma densitate vt pꝫ ď igne ꝛ terra .ģ merito gradus siccitatis hoc nō ꝯtingit nec merito nē mēbri que cū tanto gradu siccitatis hoc limittat qꝛ post talē ꝯstrictionē virtus mēbri isurgit ad dilatādū qđ nō faceret si merito sue inclinatiōis prima constrictio facta fuisset. Cōfirmaṫ qꝛ si vel siccitas vl' mēbri nā cū illo gradu siccitatis in stō talē ꝯtractione limitaret.in maiori ēt limittareṫ.siue ille subito siue successiue acq̄situs eēt siue ꝯfirmatus siue nō vel alr̄ deṫ rō diuersitatis. 3° sic aliq̄s singultus de siccitate ē faciliter curabilis.ģ nō sunt oēs saltē multū mali.aſſm ē auic.13ᵃ 3ᶦᶦ loco allegato vbi dixit.Et aliquādo fit a siccitate ꝛ iuuaṫ ex quolibet humectāte ꝛ remoueṫ. Ultimo sic q̄libet siccitas ꝯfirmata ē potētior ad faciēdum singultū q̄ꝫ aliqua nō ꝯfirmata sꝫ aliqua ꝯfirmata ñ pōt vt pꝫ de ethico.ģ nulla nō ꝯfirmata ꝛ sic seqṫ ꝙ q̄libet singultus sequēs nimiā inanitionē fit sequēs siccitatē ꝯfirmatā. In oppositū ē ypo. in affō. Pro dubio no.p°. ꝙ singultus describiṫ multis modis.Nā in ꝯmēto dr̄ ꝙ ē spasmus quē os stōi ꝛ nerui patiunṫ ꝛ a meṫ inde ꝯsolatiōe medicinaꝝ dr̄ ꝙ ē motus spasmosus ptium stōi factus a re nocēte qua fit ꝯtractio ptiū eius aggregātiū se in seipsas forti motu.ꝛ h̄ pōt saluari intelligēdo p rē nocētē oēm rē preternāꝫ aliqđ nocumētū faciētē stōco siue fuerit qualitas siue mā corpulēta vel vaporosa.sꝫ auic.13ᵃ.3ᶦᶦ ꝯsiderās ꝙ singultꝰ quādoq̄ꝫ fit ꝑpter mām corpulētā vel vaporosam vel aliā imprimētē sensibiliter ꝛ male.quādoq̄ꝫ vo merito exiccatiōis stōi sine ꝯcursu talis extrinsece rei q̄ sentiaṫ vt poneret descriptionē ꝯpletiorē ita dix̄ Singultus ē motus dictus ꝯpositus sicut spasmꝰ ꝯtractiuus cū extēsiōe dilatatiua existēs i ore stōi aut in toto corpe eius aut in meri ex quo aggregatur ad se ipsū cū spasmo fugiēs a re nocēte si fuerit nocēs aut prepaṫ ad motū fortis expulsiōis sequētis ipsuꝫ sicut acidit ei q vult:aut si non fuerit nocēs imo fit ꝺm semitā supfluitatis siccitatis mouētis ad similitudinē sicut spasmus ꝛ nā mouet vt nō obediat illud ꝛ succurrat ei.et pꝫ intelligēti ꝙ auic. vult in singultu eē semp duos motus quoruꝫ vnus ē ꝯstrictio ꝛ aggregatio ptiū stōi preter nālis ad se inuicē ad similitudinē spasmi ꝯtrahentis.Et scōus ē fortis motus extensiōis ꝛ quasi excutiētis a se aliq̄d sicut fit quādo a pāno volumꝰ puluerē excutere.p° facimus plicā deinde forti dilatatiōe extēdimus.hec āt ꝯtractio fit aliquo triū modoꝝ in singultu.aut p° qꝛ ibi ē res nocēs stō ꝛ ab ipso extranea nō subiectiue in eo existēs.s.vel imbibita vl' alio mō stō applicata:ꝛ virtus ꝑpter magnitudinē nocumēti principalr̄ ꝯstringit ptes stōi vt a tali re fugiat.scōus ē qꝛ existēte re nocēte mō ꝑdicto virtus ꝯstringit nō imediate ꝑpter fugere a re nocēte.sꝫ vt sit mēbrū ꝑpatū ad motū fortis expulsiōis puta dilatationē.nā p hāc vnionē ꝑpatur stōus fortiori dilatatiōi sicut accidit i motu voluntario.ꝛ h̄ intēdebat cū dixit sicut accidit ei qui vult. aut 3° nō ē res extranea nocēs stō in ꝯmēdo in ipsū sēsationē malā fortē.ꝛ ē stōus exiccatus supflue ita ꝙ hec siccitas stringit ptes stōi. Siccitas n.in ptibus terreis facta ꝛ viscosis est cā maioris dēsitaṫ.Et p ꝯñs ꝯstrictiōis.sꝫ virtꝰ mēbri q̄ itēdit mēbri ďbitā dilatationē isurgit ꝛ dilatat mēbꝝ ꝛ qꝛ mēbꝝ non sufficiēṫ obedit.iō ēt ad ꝯstrictionē redit.Ex quo pꝫ ꝙ descriptio posita ē cōis cuilibꝫ singultui ꝛ explicat cās a q̄bus pōt singultus accidere.pꝫ ꝺo ꝙ singultus est actio lesa.pꝫ 3° ꝙ singultus factꝰ a re nocēte scōꝫ modū loquēdi auic. ē singultus cuiꝰ taꝫ dilatatio q̄ꝫ ꝯstrictio fit a sola virtute.licet ꝯstricio fiat ꝯcurrēte re nociua sed in singultu facto pp siccitatē ꝯstrictio fit a solo morbo ꝛ dilatatio a virtute. pꝫ 4°. ꝙ lꝫ in singultu sit motus similis spasmo.nō tñ est vere spasmus . qꝛ spasmus implicat vt p eū sit lacerti motus versus suū principiū qđ nō req̄riṫ in singultu: cuꝫ stōus nō habeat lacertos. No.2°. principaliter ꝙ lꝫ siccitas q̄ subito ꝛ celeriter acq̄riṫ ꝛ sequaṫ celeris ꝯtractio.tamē illa q̄ paulatine acq̄riṫ cōtractio q̄ sequtur ē paulatina. No.3° ꝙ q̄ꝫuis virtus ꝛ forma mēbri inclineṫ ꝯtra dispositionē ꝯsequētē qualitatē nō fixā tamē qꝛ qualitas fixa ē facta sicut nālis iō virtus nō ita conaṫ cōtra illa ad q̄ inclinat qualitas fixa.Ex hijs appet p° ꝙ cuꝫ i singultu sit subita ꝯtractio ꝛ talis nō fit paulatina acq̄sitiōe siccitatis.iō nō oꝫ in illa fieri singultū. patet scōo ꝙ in ethica ꝛ in alijs fortibus siccitatibus ꝯfirmatis q̄ꝫuis stōus eēt paulatine ꝯtractus tamē nō fit singultus.qꝛ cū iste qualitates sint fixe.nō conaṫ mltū virtus ꝯtra dispōnes q̄ illas qualitates sequūṫ ꝛ h̄ possūt saṫ.5° ď accidēte colligi.ex q̄bꝰ pꝫ cā q̄r siccitatē nō ꝯfirmatā ꝛ nō equalē seqṫ singultus sꝫ nō ita siccitatē equalē ꝛ ꝯfirmatā. No.4° ꝙ quēadmodū spasmus pōt fieri de repletiōe :ꝛ de inanitiōe.ꝛ nō ꝑportiōatus ad mām ita ēt in singultu ꝯtingit. No.5° ꝙ singultus quādoq̄ꝫ ē cū ꝯfirmata siccitate ꝛ valde intēsa cuius tamē aliq̄s gradus ē fiēs ꝛ aliq̄s factus.ꝛ aliquādo ē singultus sequēs solā fiētē siccitatē sic ꝙ nō ē ibi gradus siccitatis facte preternām. No.6°.ꝙ multotiēs p colligātiā fit singultus.quādoq̄ꝫ epate multum magno apāte patiēte ꝛ ita neruos q̄bus stōus alligaṫ extēdēte.ꝛ illi q trahunt vilos oris stōi. tāq̄ꝫ res extranea nociua pcipiunṫ. vnde fit singultus quādoq̄ꝫ vero fumi pūgitiui mali cōicanṫ.ꝛ quandoq̄ꝫ ꝯtracto cerebro seqṫ ꝯtractio neruoꝝ q ad os stōi veniūt. Quātū ad scōm sit hec prima cōclusio.Quilibet singultus absolute ē signū malū pꝫ qꝛ q̄libꝫ talis ē significaṫ dispōeꝫ ꝑsentē pt̄naꝫ 2ᵃ ꝯ° nō quilibet singultus sequēs siccitatē stōi aliorꝫ pitate supposita ē deterior q̄ꝫ sequēs repletionē.pꝫ qꝛ nō deteriorē dispōnē significat. 3ᵃ ꝯ°. Et si nō q̄libet singultus sequēs siccitatē sit mortalis tamē q̄libet talis sequēs siccitatē ꝯfirmatā ē mortalis. 2ᵃ ps hꝰ ꝯ°nis pꝫ qꝛ tl's mala ꝯplio sicca ꝯfirmata ē icurabilis. Sꝫ circa ista cadūt dubitatōs p° q̄r sternutatio curat singultū.Rñdeṫ ꝙ in ster

nutatiōe fit fortior ꝑcussio tū ſtōi tū ptiū eius ⁊ hu
mor ꝙ̄ in ſingultu. Et iō illud qd puro ſingultu
excuti nō potuit p ſternutationē excutit. ⁊ ſingult⁹
cā ſic remouet. 2ª difficultas qr nō q̄libet ſternu
tatio curat ſingultū. Reſpōdet cām eſſe q illū q
eſt ꝺ inanitiōe ⁊ p colligātiā nō curat cū ibi nō ſit
excucienda mā. 3ª qr ſingultiens pluri timore ꝓ
uocato a ſingultu curat. Reſpōdet. ꝙ calor reuo
cato ad ſtōm illic tales mē q̄ ſingultū ꝓuocabant
diſſoluunt. ⁊ cām pte imaginari poteris. Ad pn
cipalia argumenta. Ad primū cū dr de ſiccitate e
thica negat argumentū ⁊ cā pz in poſitiōe. Ad
ſcōm q ſiccitas nō facit ſingultū neceſſario ⁊ cuz
dr ꝙ hoc eſt aut ꝓpter ſiccitatez aut ꝓpter virtutē
pz ex dictis ꝯtractionē a ſiccitate fieri dilatationē
uero a virtute. Nec ſeqt ſiccitas cū ſūma denſita
te ⁊ ſūma raritate ſtare pōt. ḡ ipſa cū h determina
to ſubo nō variat gradū denſitatis. Ad ſcōam ꝯ
firmationez dico ꝙ in maiori gradu ſiccitatꝭ fit ma
ior ꝯtractio ſz paulatine quā nō ſeqt ſingultus lz
ſit facta ⁊ nō apta fieri q tūc nō fit p⁹ ꝯſtrictionē
dilatatio ſz remanet ſtō⁹ ꝯſtrictus ⁊ corrugatus
⁊ negat conſequentia ſicut de ſpaſmo. Ad terti
um ex dictis pz ſolutio.

## In inmoderata purgatiōe ſpaſm⁹ aut ſingultus innatus malū.

Iſte affōus eſt idem cum affō precedente.

## Spaſmus eſt inuolūtarius

motus. ⁊c. Gal. in hoc ꝯmento p° declarat qd
eſt ſpaſmus. 2° qd ſingultus. 3° verificat affōm 2ª
ibi. ſingult⁹. 3ª ibi. oīs. n. ptes patēt legēti diligēt.

## Si inebriatus aliquis.

In pſenti affō. iuxta cōez introductionē
ypo. tres intendit ꝯcluſōes. ſcōam pōit
ibi. ſi nō. 3ªs ibi. Aut ad horā. prima p° ē illa. Siqſ
inebriatus fiat ſubito ſine voce ille morit ſupueni
ente aliquo ſpaſmo. ꝓbat. In iſto virtus cerebri
ꝓſternit vltimate ⁊ neruoꝝ capita plurimū replē
tur ḡ ⁊c. ꝯſequentia. ⁊ aſſᵐ ſtatim videbit. Si vo
ſcōa p°. ſupueniente febre poſſibile eſt talem ine
briatū nō mori. ꝓbat q p febrez mā morbi eſt ap
ta ꝯſumi. ḡ quādoqz ſupueniente febre curat aſſᵐ
colligit ex dictis in ſcōa pticula illo affō. 26. febrē
in ſpaſmo: ⁊ ꝯſequentia de ſe pz. Aut ad horam.
tertia p° talis eſt. inebriatus nō morit. ſi loquat cū
venit ad horā in qua crapule ſoluunt: ꝓbat q ſi
tūc loqt ſignū eſt ꝙ nā ſupauit mām tā illā q̄ eſt i
neruis ꝙ̄ illā q̄ eſt in cerebro. ſz nā ſupante mām
infirmus nō morit ḡ ⁊c. ꝯſequentia pz ⁊ aſſᵐ vide
bit in notādis. Quidā hui⁹ affōi ꝯcordiā ponūt
ex tertia pticula ꝓbleumatū ariſt. qd ego qr dicāt
nō video: ſz melius tertia pᵗ ꝓ pte colligit in c° de
regimine aque ⁊ vini. Sz circa totū affōm no. p°
ꝙ ebrietas ſic ſolet cōiter: ⁊ magiſtralr deſcribi.
Ebrietas eſt leſio notabilis opationum cerebri co
gnitiuaꝝ ⁊ motiuaꝝ pp vini: vel ſibi ꝓportionalis
rei vaporez. ⁊ hoc videt velle lz nō tam explicite
gal. in ꝯmēto ⁊ addit ꝓpter vini vaporē ad deno
tādū ꝙ tales leſiōes ex alia cā vt humore vel apā
te. vel vapore humoꝝ nō dicunt ebrietates ſz aliiſ
noībus noīant vt corruptio imaginationis ſtolidi
tas inſcipiētia ⁊c. ⁊ dr vel ſibi ꝓportiōalis q mul
ta ſūt inebriātia alia a vino vt colligere potes 3° 3ᵖ
ca° de regimine aque ⁊ vini. No. ſo. ꝙ vinū cuz
ab eo plurimi vapores eleuent. ⁊ illi ſunt calidi ⁊
mobiles cū ꝑmiſcent ſpiritibus cerebri illos ꝑtur
bāt ⁊ faciūt nō eē ita ꝯueniēs inſtrumētū virtutis
aialis ſicut debēt ⁊ hoc mō ledunt iſte opatiōs: ⁊
ita ledit cerebrū ⁊ incidit in ebrietatē. No. 3°. ꝙ
muſculi poſſūt ꝺſinere a mouēdo merito nocumē
ti ꝓprii illius vt vulnere apāte ⁊ ſpaſmo ⁊ ſilibus
Et qn̄qz ꝓpter nocumētū principii hic cū dicimus
repēte fieri ſine voce ꝯſtat ꝙ muſculi: q mouent in
cauſāda voce ſūt leſi ſicut muſculi pectoris ⁊ epi
glotis ſūt leſi ⁊ a motu īpediti. ⁊ iō ītelligat affō⁹
vbi iſti fiāt ſine voce ꝓpter cerebri defectū nō ſolū
ꝓpter apātis nocumētū i inſtrumēto vocali. No
4° ꝙ p nocumētū cerebri vltimi muſculi q ledūt
ſūt muſculi pectoris. nā qn̄ totū reſiduū nullo mō
mouet in appoplexia tn̄ muſculi pectoris mouēt
vt dr illo ꝯmēto affōi. 42. Soluet applīā fortē ⁊c.
Ex hiis pz ꝙ cū rēpēte fit ſine voce. tūc oēs muſcli
fiūt ſine motu: ⁊ ſic fit vlis ocioſitas ꝓpter cerebri
opilationem. ⁊ iō tunc eſt appoplexia vt pz ex diffi
nitione appoplexie ſupius poſita. Nota 5°. ꝙ in
corporibus quibuſdaz ebrietas poteſt cauſare ap
poplexiam puta in valde repletis flegmate ſecun
dum caput. nam vnū calidum exiſtens multos va
pores mandans cerebro eliquat ibi materias ⁊ fa
cit eas currere ad ventriculos ⁊ nāles ſpiritus ſē
ſibiles ⁊ motiui ⁊ ſic facit appoplexiam. No. 6°
ꝙ vinum in iſtis eiſdem mouet multas mās ad ca
pita eoꝝ neruorū ⁊ iſte materie replent neruos ⁊
ibi faciunt ſpaſmum. Ex hiis patet prime ꝯcluſio
nis veritas. q ſi inebriatus fiat per cerebri nocu
mentum ſine voce ipſe fit appopleticus. ⁊ cū h po
ſtea incurrit ſpaſmum. Et ideo moritur q virtus
iſtis duobus morbis ꝺſiari non pōt. Nota 7°. ꝙ
fe. ē diſſolutiua mēꝝ flēaticaꝝ. ⁊ iō ſi ſupuēit fe. poſ
ſibile ē ꝙ mā ſpaſmi ⁊ appoplīe diſſoluat. ⁊ p ꝯñs
poſſibile ē vt curet. nā febrilis calor p totū multo
melius applicat ꝙ̄ alius vt dixi pticula ſa il°. affō
26°. Febrē in ſpaſmo. No. 8°. ꝙ crapula ⁊ ebri
etas qn̄z ſumūt p eodē. ⁊ ita videt quaſi vti gal.
in ꝯmēto. nā loqt de diſſolutione ebrietatis vbi in
affō dr crapula⁹ ſz qn̄qz ſumit crapula nō p ebrie
tate mō dicto. ſz p grauitate capitꝭ cū calore ⁊ pul
ſatiōe ꝓite multā q̄titatē. cibi vl pot⁹. Nono nō
ꝙ iſte crapule dicuntur ſolui quādo remouentur
ita quod natura diſſoluente iſtos vapores ⁊ dige
rente cibum. ⁊ ſuperfluum expellente crapula ſol
uitur. Termini autem diſſolutionis crapularum
non ſunt idem in omnibus. Nam quibuſdam in
vna die ſoluitur: in quibuſdam in duobus in qui
buſdā in tribus ⁊ iſte cōiter ponit vltim⁹ termin⁹:

¶ Nō.io.ꝙ loquela que eſt vocis emiſſio cū de articulatiõe ad placitū ſignificat potentiā neruorum ad mouendū ꝛ imaginatōis ad imaginādū ꝛ iõ ſignificat tam ſolutõnē motiue ꝙ̄ cogitatiue virtutis a tali vinculo per ebrietatē cauſato.ꝛ iõ cū venerint ad horā qua ſolēt crapule ſolui ſignificaẗ ꝙ nā talē mām eliquatam dicit ꝛ diſſoluit. Ex hijs oꝫ oium ꝯcluſionē affo! v̄ificatio.ſ; cõeꝫ expoſitionē ſ; qꝛ expõ implicat oẽs illos q repente fiūt ſine voce pp ebrietatē fieri appoplc̄os.et 2ᵒ implicat illos pfecte curari a v̄tute in tanto in quāto crapule ſoluūtur.vn̄ ex dictis ſeq ꝙ aliqua appoplexia facilit̄ curaẗ ꝯ ypo.in affoᵒ ſupra allegato.42.Preterea ex potu vini multiplicatis vaporibus ꝯtingit ſpūs q ſūt inſtrumēta ſenſus et motus fieri incõuenies inſtr̄m;ḡ tm̄ multiplicari poterit eſto ꝙ nulla fiat fortis opilatio merito cuius mēbra fierēt ocioſa ꝙ tn̄ mēbra nullo mõ moueri poterūt.ḡ ſequiẗ ꝙ fient iſti aliꝗ ſine voce ex defectu cerebri pp ebrietatē ſine appoplexia.ꝯña nõ ex dictis de appoplexia. Cõfirmaẗ qꝛ ex potu vini põt fieri ſubeth vt fit ſepe ſine appoplexia ſ; tūc fierent repēte ſine voce.ꝛ tn̄ nõ fierent appopl̄itici ḡ ꝛc.ꝯ ña nõ ꝛ pꝫ aſſᵐ ex experientie. vn̄ ḡ affo.aliter itroducēdus nõndo ꝙ ex potu vini qn̄ꝗ ita multi vapores aſcendūt caput vt ſine opilatiõe reddāt cerebrū ipotens ad opa ſenſus ꝛ motus iſti ergo vapores ſi coniunguntur cum multitudine flegmatis vel alterius humoris i cerebro vel corpore toto in tāto tēpore in quāto ſolet.crapula multotiēs aduocant appoplexiā ꝛ ſpaſmuꝫ ſm modū dictū in pma ꝯcluſione iuxta introductionē pmā ꝛ moriuntur cū ſpaſmo.Si vero multos humores non inueniunt.hoc non ſufficiūt facere ſed in iſto caſu ſuperueniente hora qua crapule ſoluūtur.qꝛ iſti vapores ſoluti ſunt cuꝫ non habeāt pmixtionē humorū impedientium.ideo ꝛ v̄tutes iteriores pñt operari ꝛ exteriores eliquātur vel ſi quoſdam humores inuenerint non ſufficientes ad appoplexiā faciendā.ſed certo tempore cõtinuandā vaporatiõnē.tūc illi humores accēduntur ꝛ cõiter ſuperuenit fe.que etiam ad illorū diſſolutionē iuuat.Ex hijs ſequitur ꝙ qn̄ꝗ aliqs inebriatus fit ſine voce repente.aut accipit eū febris ꝛ h̄ cum aliqui ſed non plurimi ſunt iſti humores.aut ſuperueniēte hora qua crapule diſſoluentur loquetur.aut moritur innato ſpaſmo.ꝛ ex hac diſiūctiua ſequiẗ illa vnica ꝯcluſio affo! Qui lꝫ inebriatus factus repēte ſine voce q nõ loquatur ſuperueniēte hora qua crapule ſoluūtur nec febrē patiẗ.moritur tandē ſupueniēte ſpaſmo.et iſtā puto ypo.intēdere in affoᵒ.ſm quē modū nõ dicitur illum ſtatiꝫ ſicut fit ſine voce appoplecticū ſed cū patitur accidentia ſimilia appoplexie accidentali que ſi pluri tempore continuantur ꝙ̄ crapula durare ſoleat faciunt appoplexiaꝫ ꝛ ſpaſmū ꝛ ille moritur. ¶ Nō tn̄ ſm vtrãꝗ expoſitionem ꝙ lꝫ appoplexia dicatur multotiēs totius corporis qꝛ ocioſitas a motu.nõ tn̄ dr̄ mollicies qꝛ paſſis v̄lis mõ nõ ē inconueniēs idē mēbrū eē ocioſum a motu voluntario ꝛ eſſe ſpaſmatuꝫ.ꝛ ideo n̄ eſt inconueniens idem pati ſpaſmū ꝛ appoplexiā ſed pro his vide pticula 2ᵃ affo.42.appoplexiam fortem ſoluere ꝛc.

¶ Hic ſpaſmus eſt de neruoꝝ plenitudine. Ga.in cõmēto in generali pmo ipſum cõmentatur affo.2ᵒ ſpecialiter.ibi 2ᵃ oꝫ ḡ. De pma dicit ꝙ hic ſpaſmᵘ ē de plenitudine q fit i hijs q inebriati ſunt ꝛ modus ē qꝛ cū vinū ſit calidū ꝛ ſubtile.iõ eiᵘ vapor ē pforatiuᵘ neruoꝝ. iõ penetratiuᵘ p foramina neruoꝝ.Et iõ iplēdo neruos cito facit ſpaſmū.Cõtingit aūt ꝙ vinū ex ſua bonitate.i.ex eiᵘ poſſibilitate a calore nr̄o ꝙ cito reſtauraẗ ad ſanitatis mēbrū ex ipſo infirmatū ꝛ i hoc exp̄mit modū ſm quē aduētu febris ꝛ qn̄ꝗ p calorē nālē diſſoluiẗ.hec ifirmitas vinū ꝯñs ſed ſi locus ſit talis.ſ.cerebrū merito multoꝝ aliorū humoꝝ ꝙ reſtaurari tale mēbrū p vinū ifirmū n̄ poſſit qꝛ.ſ.nõ ſolū vini vaporē oꝫ remoueri.ſ; humores quos vinū eliquauit.tūc i illis vinū mortē infert eo ꝙ mām ꝯmouet ꝛ auget ita vt citius ſuffocatio fiat. ¶ Oportet ergo ¶ Nūc ga.i iſta pte ſpālr̄ exponit.ꝛ diuidiẗ in quatuor.pmo expõit repēte fieri ſine voce.2ᵒ ebrietatis.3ᵒ ad horā veniēs.4ᵒ colligit ꝯnēꝫ affo! ibi 2ᵃ ebrietatis.ibi 3ᵃ ypo.vero.ibi 4ᵃ Si aūt febris. De pma dicit ꝙ iõ dixit repēte ſine voce fieri qꝛ h̄ accidēs ſignificat v̄lem ablatiõnē ſenſus remotus qd̄ accn̄s ypo.ſolet vocare appoplexiā ꝛ h̄ mõſtrauit ypo naſci pter paſſiõnē fundatorum neruoꝝ.ſ.cerebri qꝛ in poſſibile ē totū corpᵘ ſpaſmāi niſi patiēte cerebro aut p ꝓprietatē aut p colligātiā. De ſa dicit ꝙ ebrietatas ē capitꝭ paſſio pp vinū.ꝛ exponeᷓ dcm̄ ē ſupra i affo.ꝛ vocaẗ i greco craſſeleos a craneo. ſ; i rei v̄itate dr̄ ab e qd̄ ē ex̄ ꝛ brios qd̄ ē mēſura quaſi ſine mēſura ꝛ eodē mõ ſobrius a ſo.qd̄ eſt eum ꝛ brios mēſura.De 3ᵃ pte dicit ꝙ ypo.cū dicit ad horā veniēs i qua crapule ſoluūtur intēdit ibi tēpus qd̄ nõ ē dabile equalr̄ i oī hoie.nā n̄ oēſ ab ebrietate i eodē tēpore ſoluūtur.qꝛ qdā in die vna.qdā i duabᵘ.quidam i tribus.Et iſta contingūt ppvarietatē ꝯplexionū ꝛ vini.ꝛ iõ oꝫ expectare lõgius tēpus ſolutõis crapule.ſ.tres dies anꝗ̄ de eoꝝ morte iudicemᵘ. De 4ᵃ pte dicit ꝙ ſenſus ypo.ē ꝙ cū ad hoc tēpᵘ veniēs.ꝛ illiᵘ ebrietas nõ ſoluiẗ neqꝫ ille loquiẗ neqꝫ fe.ſupuenit tūc moriẗ ſpaſmo innato.Et ego noto hic ebrietateꝫ dici diſſolutionem ꝛ non appoplexiam a ga.ꝛ hoc p 2ᵃ introductione affo!

¶ Quicūqꝫ a tethano. In p̄ſenti affo.ypo.duas ponit ꝯᵒnes.ibi 2ᵃ ſi v̄o.pma ꝯᵒ ē iſta.qcūqꝫ morituri ex tethano ab eo capiūt moriūẗ i quatuor diebᵘ.probatur qa tethanus eſt egritudo ppacuta cuius accidentia virtus nõ põt vltra quartū diē tollerare gᵒ ſi morituri ſūt pereūt i pma die cretica.ꝛ ſic i 4ᵃ.Et ſi

milis hētur snia 2ᵃ tertij caᵒ. de tethano. ¶ Si vo. 2ᵃ pᵒ. Quicūqȝ capti a tethano trāseūt diē 4ᵐ li berant ab eo. pbat qꝛ tales obtinēt in crisi ꝛ vtus supat morbū ꝛ eiᵘ mām ergo ꝛc. ꝯña nō. ꝛ assum/ ptuȝ patebit. ¶ Circa affoᵐ nō pmo ꝙ tethanus hoc mō describit ab auic. 2ᵃ tertij caᵒ de tethano. tethanus ē egritudo officialꝫ phibēs vtutē volūta rie motiuā a ꝯctionē mēbroꝝ. de quoꝝ ꝓpetate ē vt ꝯhant pp nocumētū i lacertis ꝛ neruis factuȝ dr aūt egritudo officialis fm quosdā. qꝛ i nā offi/ ciali ſȝ nō ē ita. Nō. n. ē tethanus egritudo in fiᵃ qꝛ fiᵃ recta mēbri nō ē ꝓpe cā qꝛ phibet mēbrum a flexione vel ꝯctione. ſȝ dr egritudo officialis qa egritudo phibitiua ꝓpe mēbri officialꝫ qꝛ localiter mobilis. dr ſo phibēs vtutē ꝛ dr ad specificāduȝ quā opationē essentialiꝫ ledit hec egritudo. qꝛ fle xionē mēbroꝝ q̄ sunt apta volūtarie moueri ꝛ fle/ cti. ex quo pȝ qȝ satiuasis ñ ē tethanus. dr tertio pp nocumētū i lacertis ꝛ neruis ad declaranduȝ ꝙ nō qlȝ egritudo phibēs vtutē volūtarie motiuā a ꝯctiōe mēbroꝝ ē tethanus. nā iuncturis mēbro rū repletis flegmate gipseo nō pñt illa mēbra fle/ cti nō tñ dicunt tethanata. ¶ Secūdo principaliꝫ nō ꝙ mēbra ad varias drias positiōis ꝛ oppositas mobilia diuersos hñt musculos qbus huiusmodi motus exercēt. quoꝝ vnus erit flexiuᵘ mēbri ad su am drām ſȝ opposito mō oppositᵘ ad aliā. ex quo pȝ ꝙ ambobus equali nixu trahētibus mēbrū ad nullā driam pōnis flecteret ſȝ rectū pmanebit et extensum. Ex quo pȝ ꝙ ambobus trahētibus mu sculis opposito mō positis spasmatis mēbrū fit te thanatū. Nā erit egritudo phibēs ipsam vtutem volūtarie motiuā ꝛc. Et iō aliqs tethanus ē duo spasmi. Et sic cōtingit ambos musculos spasma/ ri vna spasmi manerie. ita cōtingit vnū musculuȝ spasmo de repletiōe aliū spasmo nō ꝓportionato ad mām spasmari vel vnū spasmo sicco ꝛ aliū hu mido. Cōtinget ergo. esse aliquē tethanum q sit si mul egritudo sicca ꝛ humida ꝛ nō proportionata ad mām. ¶ Nō tertio ꝙ musculi ꝛ corde mēbro rū qñqȝ vniformiter implentur. tā quo ad poros fm longitudinē q̄ȝ quo ad poros fm latitudinē ꝓ cedētes ꝛ illa repletiōe vniformiꝫ ꝓcedēte cōstat ꝙ nec lacerti nec nerui abreuiant ymo illoꝝ indu rata mā fit iposibilꝫ aut valde difficilꝫ illoꝝ lacerto rum ꝛ neruoꝝ flexio ꝛ dilatatio amplior. Et hec dispō ē tethanus ꝯ spasmū distinctus. ꝛ qꝛ mem bruȝ qȝ pluribus talibus musculis est mouibile flecti non pōt ad vnā driam pōnis qn musculi ad oppositā driam positi aut corde flectant aut extē dant iō vno illoꝝ musculoꝝ hoc mō thetanato to tum mēbrū dicitur tethanatuȝ qꝛ prohibitū flecti a virtute volūtarie motiua. Ex quo pȝ aliqȝ eē te thanū qui non est spasmus ꝓpe acceptus cum in rōne spasmi includat ꝙ lacertus ꝯctus sit versus suum principium ꝛ inobediat dilatatiōi. ꝛ h non ē in ista dispositiōe ymo ꝯriū qꝛ a flexione phibetur ¶ pȝ 2ᵒ ex dictis qꝛ auic. indiffinitiōe tethani nō dixit ꝙ per tethanū lacerti extēdūtur. nec dixit qȝ phibent extēdi vel ꝯhuntur vel phibent ꝯhi. Sȝ sufficit ad hoc vt sit tethanus ꝙ sit egritudo pp i pedimentum in lacertis ꝛ neruis phibēs virtutē a ꝯctione mēbri alicuius de cuius aptitudine ē vt ꝯhatur quod pōt contingere ꝯctis lacertis. ꝛ ip sis etiā intensis ꝛ induratis vt flecti non possint. ¶ 3ᵒ pȝ quō aliquis tethanus est ꝯrius spasmo. nam sicut per spasmū ꝯhitur lacertᵘ per tethanū ꝯ spasmum distinctum extendit. ¶ 4ᵒ sequitur ꝙ tethanus iste ꝛ spasmus sint in eodem genere si cut ꝯria qꝛ ambo continentur sub egritudine ner uosa. ¶ 5ᵒ patȝ ꝙ tethanus qñqȝ fit a ventositate grossa implente isto mō neruos. ꝛ tethani qui hoc mō fiunt sunt illi quos dicimus granfos. ¶ 6ᵒ seq tur ꝙ dria inter tethanum. ꝛ palesim est i mollitie ꝛ duritie flegmatis implentis neruos. Nā in pale si nerui sunt repleti subtili flegmate quo ad oēs poros equaliter verumtamen membrum faciliter flectitur aut est dria in multitudine materie. ¶ 7ᵒ sequitur ꝙ aliquod est mēbrū non tethanatū nec spasmatum quod per solā simplicem alterationē fiet tethanatū tethano de repletōne vt si pmo mā eēt ita mobilis ꝙ ꝯctionem prohibere non posset postea induretur ꝙ nō possit flecti a frigore conge lante. ¶ 8ᵒ sequitur ꝙ talis tethanus de repletio ne etiam per simplicem alterationē remoueri pos set ꝛ patet modus. Ex quo pȝ ꝙ non oȝ omnem egritudinē mālem per euōnem curari. ¶ 9ᵒ patȝ quō multi tethani sunt ꝯpositi ex multis tethanis s. duobus. Nam vtroqȝ musculo tethanato mem brū est duobus aut pluribus tethanis tethanatū ¶ Quarto principaliter nō ꝙ queadmodū nom spasmi vt supra dicit est equiuocuȝ ad motū lacer ti qui est accidēs morbi ꝛ ad veram egritudinem. ita etiam nomen thetani qñqȝ importat motū mē bri thetanati quod cum violenter flectit ꝛ postea sibi dimittitur. redit ad rectitudinē vl morbi. Qñ qȝ vero importat ipsum lacertorum morbum in af forismo vero sumitur pro morbo. ¶ Nota quinto tales thetanos quosdam esse virtualiter totū cor pus quasi concernentes. quosdam autem ꝑticula res determinata membra occupantes. sed vlis te thanus est periculosus ex eo ꝙ per ipsuȝ prohibe tur opatio anhelitus sine qua longo tempore stare non possumus. ꝛ quia lacertis fere omnibus ad contrarium trahentibus cum alijs sequitur vehe mens dolor quoniam etiam virtus diu tollerare non potest. Et ideo oportet ꝙ aut cito vincat aut cito vincatur. Et ideo vniuersalis ē egritudo ꝑa cuta in prima die cretica terminanda ꝛ hoc q̄uis non sit merito materie que est flegmatica. tamen est merito loci in quo h materia peccat propter quem locum talia ita feua sequuntur accña. vt vir tus ea tollerare non possit. ꝛ ideo toto conatu in surgit ad ipsam repellendam. oportet ergo ꝙ aut virtus vincat aut vincatur. ꝛ ꝙ pugna sit i prima die crtica si vtus pōt tm̄ expectare. Et ex hijs pȝ affoᵢ verificatio quo ad ambas ꝑtes. Nā pugna cō tingēte i pria die cretica aut vtus vincit aut vincit

τ iõ oꝫ ꝙ moriant̃ quattuoꝛ aut añ. Si ex illo moriturí sunt aut ꝙ nã i quarta die supra mãm obtinẽte vincat τ liberãt̃ tãdẽ. ex hijs sequit̃ ꝯo ꝙ egritudo eiusdẽ speciei spãlissime vna ẽ cronica vt thetanus deteriati mẽbꝛi. alia ꝑacuta vt thetanus vl̃is. Sequit̃ 3° ꝙ leuioꝛẽ moꝛbũ multotiẽs tardiꝰ vincit nã ꝙ̃ foꝛtẽ. τ hoc q2 nõ tãto opatur conari cõtra leuioꝛẽ sicut ꝯtra foꝛtioꝛẽ. vñ thetanũ digiti nõ vincit nã in mẽse τ thetanũ vl̃em curabilẽ vincit i quatuoꝛ dieb9. ❡ Sed circa hũc affo^m alique cadũt difficultates. prima nõ v̄r ꝙ thetanꝰ sit duo spasmi. primo q2 thetanus ẽ ꝯrius spasmo. ꝯo q2 i thetano nullus ẽ lacertus ꝯctus nõ eni põt lacertus nisi etiã mẽbrũ cui colligat̃ ꝯhat̃ τ tale membrũ manet extensum in thetano. hic dr̄ ꝙ aliquis thetanꝰ ẽ duo spasmi vere vt dictũ ẽ supra pluries ❡ Ad argumẽta. ad primũ dr̄ ꝙ nõ vl̃iter thetanus est ꝯrius spasmo simplici quo ad effectum quia nisi simplex spasmus ꝯhat membꝛũ cui colligat̃ lacertus spasmatus thetanus ꝑhibet eius ꝯctionẽꝫ. ❡ Ad secũdũ dr̄ ꝙ lacerti sunt ꝯcti v̄sus suũ principiũ i tali thetano lꝫ nõ multuꝫ sꝫ coꝛde qbus alligant̃ mẽbꝛo qd ab illis lacertis mouet̃ sunt elongate. vel de ꝯo dic. ꝙ de rõne spasmi ẽ ꝙ sit egritudo lacertosa apta facere lacerti ꝯctioneꝫ deducto impedimẽto τ ꝙ nõ oꝫ i spasmo lacertũ ꝯhi vel eẽ ꝯctũ. Cõstat. n. ꝙ p magnã violẽtiã mẽbrũ spasmatum potest rectificari τ ita violẽter teneri qd nõ fit nisi extenso lacerto τ tñ nemo diceret ꝙ tũc mẽbrũ nõ esset spasmat̃. Et iõ mirãduꝫ est de istis doctoꝛibus q negãt thetanum eẽ duos spasmos cũ i veritate depꝛesse ab auic. dicat̃ τ modus est clarissimus. ❡ Secũda difficultas ẽ põito ꝙ sit a vnus thetanus vl̃is saluber in quo oibꝰ cõpẽsatis sit maioꝛ ꝑpoꝛtio v̄tutis ad mãm ꝙ̃ sit in b. moꝛbo cronico qd hoc sit possibile põt colligi 3° ꝑnosticoꝝ cõmẽto. 5°. vbi ga. vult ꝙ egritudines q̃ debent cito terminari in eis supfluitas v̄tut̃ supra mẽbrũ ẽ magna. et i illis q̃ debẽt terminari tarde supfluitas v̄tutis supra moꝛbũ est pua. τ pono cũ hoc ꝙ ex inoꝛdinato regimine paulatim ista materia thetani crescat quousqꝫ thetanus sit moꝛtalis τ tũc sequit̃ ꝙ alñ in a thetano ꝑpoꝛtio v̄tutis ad mãm erit tãta sicut est nũc in b moꝛbo cronico. τ nõ añ a. erit moꝛtal̃. igit̃ τc. q2 i q̃lꝫ acuta moꝛtali ẽ superfluitas moꝛbi supꝛa virtutẽ. maioꝛ ꝙ̃ in cronico moꝛtali vt i eodẽ loco sumit̃. Si ergo sit maioꝛ supfluitas moꝛbi supra v̄tutẽ sequit̃ ꝙ non est ꝯ maioꝛ v̄tutis supꝛa moꝛbũ. ergo restat ꝙ erit ꝑpoꝛtio equalis cũ thetanus erit saluber sꝫ ꝑ tunc nõ erit nisi tarde terminationis sicut. b. cũ equalẽ ꝑpoꝛtionẽ hẽat in eo virtus supra mãm sicut i. b. mã consimiliter i se disposita. ergo aliqs thetanus vl̃is saluber erit cronica egritudo qd dictis repugnat. ❡ Hic dicit̃ a quibusdã ꝙ impossibile est in aliquo thetano vl̃i alijs paribus eẽ tantã ꝑpoꝛtionem virtutis ad mãm sicut i dato moꝛbo cronico q2 ħ implicat. Sed hec rñsio ex cãu tollitur sicut dr̄ alr̄ ꝙ cõtinue duꝫ a. erit saluber ꝑpoꝛtio v̄tut̃ ad mãꝫ i eo erit maioꝛ ꝙ̃ i. b. q2 si alñ erit tãta tũc erit iste vl̃is thetanus moꝛtalis. ❡ Cõtra iste vl̃is thetanus ẽ moꝛtal̃. ergo maioꝛ ẽ ꝑpoꝛtio moꝛbi τ mẽ supꝛa v̄tutem in illo ꝙ̃ in. b. vel aliquo ẽt moꝛtali cronico sicut. b. ꝯña vt supꝛa τ vltra maioꝛ est i eo ꝑpoꝛtio mẽ ad v̄tutẽ ꝙ̃ i. b. ergo non ꝯ̃. In eodẽ maioꝛ ẽ ꝑpoꝛtio virtutis ad mãm. Naꝫ i b. est pꝛopoꝛtio v̄tutis ad mãm ꝑpoꝛtio maioꝛis inequalitatis cum sit moꝛbus saluber sed in a est ꝑpoꝛtio minoꝛis iequalitatis que ẽ moꝛtalis. hic dr̄ ꝙ nõ est incõueniẽs quo ad qd maioꝛẽ eẽ ꝑpoꝛtionem virtutis ad mãm in a ꝙ̃ in. b. s. quo ad eã dissoluẽdã. Et econtra quo ad quid maioꝛem esse ꝑpoꝛtionem materie ad v̄tutẽ i eodẽ. b. ad oppꝛimẽdũ. τ hec pꝛo ista materia sufficiant.

❡ **Thetanus est moꝛbus** pacutus. Ga. in cõmẽto. ꝑmo declarat qd ẽ thetanus inferendo cõem bꝛeuitatẽ moꝛbi. In ꝯa pte v̄ificat. ibi 2°. Crisis añt. dicit ꝑmo ꝙ thetanus est moꝛbus cõpositus ex duobus spasmis anterioꝛis τ posterioꝛis. τ iõ est moꝛbus cito terminandꝰ q2 nã nõ põt hũc moꝛbũ diu tollerare. De 2°. dicit ꝙ istius moꝛbi crisis ẽ i ꝑmo die cretico si nõ liberetur est moꝛtalis. τ ille est quartus. τ sic patet veritas affoꝛismi.

**Q**ꝫ **Uibus epilensie** τc. In pñti affoꝛismo due ponunt̃ cõclusiones. 2°. ibi. Quibusqꝫ vero. 3° ꝑma est. Epilensie q̃ nascuntur ante iuuentuteꝫ sunt curabiles alique ꝑbatur i coꝛpoꝛibus tal̃r patientiũ pñt ad eẽ cõꝯsumptiue materiei epilẽsie. ergo ꝯ° vera. ꝯña nõ τ assumptũ in notãdis patebit. Et similẽ collige sñiam prima tertij tractatu 5° ca° de epilensia.

❡ Circa affo^m hunc nõ. ꝑmo quid sit epilensia τ maxime ꝯm diffinitionẽ auic. limitatam pticula 2° illo affo°. 45°. Epilẽticoꝝ iuuenibus τc. 2°. notabili. τ in dictis illius. 42. affo. appoplexiã foꝛtẽ notabili 2°. Est. n. epilensia egritudo ꝑhibẽs membꝛa aiata a sensu τ motu τ erectiõe nõ integra. τ vl̃em spasmũ faciẽs pꝛopter opilationẽ cõtingentẽ i cerebꝛo. Nam ꝯm ꝙ ibi dicitur in vna opinione si itegra eẽt opilatio non fieret vl̃is spasmus. ❡ Nõ ꝯo ꝙ in illo affo°. 45. in. 4°. notabili τ. 3°. habituꝫ est ꝙ epilensia quedam est a causa coꝛpoꝛea q̃daꝫ ꝑmitiua vt cibo potu τ odoꝛe. Itẽ existẽtiũ a cã coꝛpoꝛea q̃dã sũt p ꝑꝓuꝫ cerebꝛi nocumẽtũ q̃daꝫ ꝯo p cõitatẽ aliꝰ mẽbꝛi. τ ħ itelligit̃ ꝺ ꝯcã a cã coꝛpoꝛea p ꝑꝓuꝫ cerebꝛi nocumẽtũ. nã alie multotiẽs curant̃ i senectute τ i iuuẽtute. ❡ Nõ tertio ꝙ p lĩ añ iuuẽtutẽ itelligimꝰ oẽm etatem pꝛecedenteꝫ iuuentutẽ. ❡ Nõ quarto ꝙ multiplices sũt cause epilẽsie τ cerebꝛalis τ a coꝛpoꝛea causa pendẽtis sꝫ q2 ꝯm plurimum est a flegmate vt supꝛa allegato affo° oñdi notabili qnto hic sermo ẽ solũ ꝺ illa. ❡ Nõ qnto i puericia τ ante iuuentutem flegmata que multiplicant̃ plerũqꝫ eẽ subtilioꝛa ꝙ̃ sint postea τ dissolubilioꝛa sicut τ coꝛpa ipa. τ ẽt aleui

causa posse corpora incurrere epilensiam cũ sint humida ꝛ nõ cõpleta iõ stricta receptacula hñtia. ¶ Nõ sexto i ꝓcessu de etatib⁹ añ iuuẽtutẽ ꝛ senectutẽ corp⁹ exiccatũ tã p ꝓuationẽ superfluitatũ ꝙ substãtifice ꝛ calor ꝯtinue fit acutior. ex hijs apparet cã hãc ꝑmã ꝯ°nẽ visicãs. nã cũ añ iuuẽtutẽ in nascãtur pẽdẽt epilẽsie a mã subtiliori ꝛ pauciori ꝛ ꝯnter adueniant cause ipsius remotiue. ꝛ qꝛ corpus fit min⁹ a leui cã receptiuũ hui⁹ passiõis ꝛ qꝛ calor fit eiusdẽ dissolutiõis magis. ¶ Nõ tñ septimo nõ itelligi vl'r ꝙ epilẽsie accñtes añ iuuẽtutẽ sunt curabiles. h. n. eẽt fl'n. ſꝫ aliq̃ ẽt p ꝓpum cerebri nocumẽtũ nascẽtes curãꝑ lꝫ nõ oẽs vt cũ cã fortis eẽt ꝛ vtus debilis. nec itelligo tales plurimas eẽ curabiles. ¶ Quib⁹ vo. 2ª p°. affo.ᵉ est ista hoies exñtes. xxv. annoꝝ qb⁹ epilẽsie inascuntur plerũqꝫ cũ ipsis moriũꝑ. ꝓbaꝑ qꝛ iste epilẽsie ꝓcedũt a forti cã ꝛ nõ succedũt cause earũdem curatiue ꝫ ꝛc. aff° ꝛ ꝯña declarabiꝑ circa lr̃am. ¶ Primo ꝫ nõ ꝙ epilẽsia i dcã etate accñs. s. post annos xxv. ẽ a fortissima cã. nã qꝛ cerebrũ ẽ tũc maxie sic cũ p ꝓuationẽ superfluitatꝫ ꝛ vias hꝫ ampliores ꝛ vtutẽ expulsiuã fortẽ merito etatis iõ nõ põt nisi a forti cã prouenire ꝛ h añ senectutẽ. in senectute ãt cerebrũ nãiꝑ ẽ superfluitatũ multiplicatiuũ ꝛ tñ n̄ nisi a forti cã patiꝑ pp etatiuã siccitatẽ ꝛ largitatẽ viaꝝ. ¶ Secũdo nõ ꝙ post hoc tẽpus nõ vigoratꝑ ex etate calor nãlis ymo potius debilitaꝑ ꝛ humores hoc tpe geniti sunt grossiores. Ex qbus aꝫ cã qꝛ isti post hãc etatẽ difficulter curãꝑ. ꝛ dꝑ plerũqꝫ ad denotãdũ ꝙ qñqꝫ cõtingit oppositũ. ſꝫ curãꝑ cũ vt⁹ corpis ẽ radicaliꝑ valde fortꝭ. pꝫ vo qꝛ cõmoriũꝑ. qꝛ moriũꝑ cũ illa epilẽsia aut actu paroxismãte aut cũ aptitudine paroxismãdi vt dixi va pticula.

## ¶ Mutationes morborum.

Ga. in ꝯmẽto facit tria. ꝑmo dclarat illũ terminũ mutatõnes vo verificat affo^m ampliãdo. 3°. repetit affo.ᵉ sniam ipsam limitãdo. ibi 2ª materie epilensie ibi 3ª qcũqꝫ aũt. Dicit i ꝑma pte tria. ꝑmũ ẽ. ꝙ ꝓprie dꝑ egritudo mutari. cũ de mẽbro ad mẽbrum trãsit. Dicit vo ꝙ quelꝫ mõbi alteratio qñqꝫ diciꝑ mutatio. ſꝫ abusiue qꝛ nõ ita significat vocabulũ ꝓpe sumptũ. Dicit tertio ꝙ qdã h ꝑmutationem nõ ita itelligũt ab y. ꝑmutationẽ ſꝫ potius sanationẽ ita qd sensus ypo. erit ꝙ iste epilẽsie sanantur. ¶ Materia. ¶ Uerificat ampliãdo. ꝛ dicit ꝑmo ꝙ mã epilẽsie ẽ grossa ꝛ flegmatica ꝛ frigida. Dicit vo ꝙ ex hoc aꝫ ꝙ eius curatio erit p mutationem etatũ d humiditate i siccitatẽ et cũ exercitijs ꝛ cũ dieta exiccatiua ꝛ medicina ꝯria huic morbo. Dicit tertio ꝙ ypo. hic nõ expressit nisi etatis mutatõnẽ ſꝫ si bñ iuestigauerimus ex dictꝭ ei⁹ facil'r iuenimus h⁹ morbi medicinã qꝛ p illud qd dixit dedit itelligi alia huic morbo ꝯria. Jtẽ in va pticula huius dixit ꝙ mutatio etatis tẽporis locoꝝ ꝛ diete curãt hũc morbũ. ꝛ iõ intẽtio hic ẽ ꝙ epilẽsie cuꝫ veniũt añ pubertatẽ mũtãꝑ cũ pubescũt. ſꝫ si p⁹. xxv. annos accidũt ꝯmoriũꝑ qꝛ h itẽdit tẽpus pubescẽdi a. xiiij. ꝛ finiẽs ad. xxv. ¶ Quicũqꝫ autem. facit ꝙ dictũ est ꝛ dicit ꝙ quicunqꝫ habent epilensiam ante hãc etatẽ euadũt si fuerint adiuti vꝫ ꝙ oꝫ. ita ꝙ si epilẽsia veniat añ pubertatẽ ꝛ transit ad aliam etatem potest sanari si volunt adiuuari ꝛ supple multotiens ꝛ si ñ sanantur ẽ ex negligentia. Dicit secundo ꝙ cum dicit quibus autem. 25. annoꝝ intelligit nascatur post. xxv. annos. Ex quibus pꝫ hãc ypo. esse intentionẽ ꝙ si epilensie veniũt añ. xiiij. annũ dissoluũꝑ i pubertatẽ. si i pubertate venit põt dissolui. si vo neglexerũt vsqꝫ p⁹. 25. moriũꝑ. ꝛ i qbusdã libris dicitur possibile ẽ ꝯmori. i. in ea cõmoriuntur plurimi.

Dubitatur. Utrũ afforism⁹ sit verus. negatiue arguiꝑ sic Appoplexia ꝯtingens i puericia curaꝑ i pueritia. ꝫ ꝯtingẽs in iuuẽtute põt curari i iuuẽtu. Aff^m pꝫ h ꝛ pticula va. ꝛ ꝯña tꝫ qꝛ a fortiori cã cõtingit in puericia ꝛ cãe eiusdẽ curatiue sunt inbecilliores i puericia ꝫ minus est curabil'. aff^m pꝫ qꝛ i ampliori flegmate ꝯtingit cũ i puericia plus de flegmate multipliceꝑ ꝛ calor pueri nõ ẽ ita dissolutiu⁹ flegmatꝭ sicut calor iuuenis qꝛ ebetior ꝛ regimen nõ sit tã bonuꝫ i pueritia pp eoꝝ gulositates ꝛ quia siccitas adiuuat caliditatẽ ad mãm hũidã dissoluẽdã. vo sic in illa etate min⁹ curaꝑ i qua plures ex ea moriũtur ſꝫ hoc ẽ i pueritia ꝫ min⁹ ẽ i pueritia. ꝯña nõ ꝛ maior ꝛ minor pꝫ ad expiẽtiã. vñ mr̃ pueroꝝ dꝑ ꝑma tertij ca°. de epilẽsia. ¶ Tertio sic appoplexia i iuuẽtute curaꝑ. ꝫ epilẽsia tꝫ ꝯña qꝛ fortior morb⁹ ẽ appople.ª ꝛ a fortiori cã dpẽdẽs ꝙ epilẽsia vt patuit. s. pticula va. 4° spasm⁹ hũid⁹ ꝛ thetan⁹ curaꝑ cũ accidũt in dicta etate. ꝫ ꝛ epilẽsia. tꝫ ꝯña p hoc ꝙ facil'⁹ flegma epilẽsiã faciẽs dissoluiꝑ ꝙ flegma i neruis ibibitum cum nerui sint fortiores cerebro et min⁹ hñtes de spũ. ¶ Ultimo sic paroxismus epilẽsie remoueꝑ i iuuẽtute ꝛ senectute vt expiẽtia docet. ꝫ põt epilẽsia curari. ꝓbaꝑ ꝯña qꝛ epilẽsia nõ est morbus qui paroxismaliter debeat redire. Nã si sic hoc erit propter malam dispositionem in principali membro relictam. Sed cõtra tunc. n. appoplexia deberet paroxismaliter redire cum magis debeat malam dispositionem in membro relinquere pendet. n. a simili materia sed ampliori vt supra secunda particula ga. in cõmento illius affo.ᵉ Epilẽticorum iuuenibus. confirmatur ꝯña. secũdo sic virtus iuuenis in appoplexia sufficit remouere paroxismũ ꝛ cãm ꝛ oẽꝫ dispositionẽꝫ q̃ ab eo relinqueref ꝫ sufficit cõiter hec oia remouere in epilensia cũ ista sint minora i epilẽsia ꝙ appoplexia. ¶ Jn oppositum est ypo. in affo. pro huius solutione nota primo ꝙ epilensia de qua hic loquitur ypo. est epilensia accñs a causa corporea ꝛ per cerebri proprium nocumentum. Nam epilensia contingens a causa primitiua ꝛ per cõmunitatem membrorum vt que manus vel prefocatione matricis vel ex retentione spermatis vel que in pregnante vel propter vermes. Jste fere secundum genus suum in omni etate sunt curabiles. ꝛ dico notanter secun

dū genus ad declarādū q̄ nō nego istaꝝ aliquas eē icurabiles. q̄ aūt hoc mō itelligat pꝫ ex auic. p̄ma tertij tractatu. 4°. ca°. de epilēsia vbi sniaꝫ huius affo'. iferēs dixit ꝙ epilēsia. si vo fuerit p⁹. xxv. annos pp egritudinē i cerebro ꝛ ꝓꝑe i suba ipsi⁹ erit cōicās ꝛ neqꝫ sepabili. ꝛ subdit ꝛ ypo. quidaꝫ dixit q̄ epilēsia. remanet cū eis quousqꝫ moriūtur ¶ Nō fo vt dr supra i notatis affo. huius q̄ i pueris plurime cōtingūt dispōnes arguētes curabilitatē epilēsie ex pte cause cuius ē q̄ flegma est resolubile facilit ꝛ q̄ pua eius quātitas sufficit epilensiā facē pp stricturā meatuū cerebri pueri ꝛ qꝛ mā subtil exñs leuit agitat ꝛ i vētositatē ꝯuertit. ꝛ qꝛ pāniculi cerebri ꝛ suba ei⁹ pp maliciā suā a leui cā fortit alterat. ꝛ iō ꝯtingit a leui ꝛ vincibili cā fieri epilēsiā i puero. Ex pte aūt cāꝝ curatiuaꝝ ē q̄ calor ē fortis ꝛ muta° ēt ē ad siccitatē dissoluendo ꝛ calorē acutiorē faciēdo. iō p longū tēpus post contingit applicari cām curatiuā fortē. ¶ Nō tertio q̄ in iuuenibus cause faciētes epilensiā oꝫ q̄ sint multe fortes multū resistētes resolutiōi ꝛ multuꝫ male qualitat. nā qꝛ vie sūt ample nō ex pua quātitate mē fit opilatio. ꝛ qꝛ mēbra sunt duriora non recipiūt ipressionē male qualitat ita facili cā sicut i puero ymo apparet q̄ malignıorē hēant qualitatē. ꝛ qꝛ humores illius etatis sunt grossiores. iō ꝯtingit q̄ difficilius dissoluūt ꝛ accidit oib⁹ q̄ pauco post tpe sequit senile frigus. ex qbus oib⁹ simł fit q̄ ñ ita ē curabil epilēsia i iuuene sicut i puero. ¶ Nō quarto q̄ nō incōuenit epilēsiā i eo i quo ē vt plurimū eē minus curabilē. minus tñ vt plurimū mortē inferre. nā i pueris ꝛ infantibus mlto plures epilētici moriunt q̄ꝫ i iuuenibus. nā vbi a mā multa ꝓuenit ꝛ maligna pp v̄tutis debilitatē ꝛ mēbroꝝ incōplemētū facilius moriunt q̄ꝫ i iuuētute pp p̄dictas causas sꝫ etiā plures accidūt i eis curabiles q̄ a leui cā cōtingūt. In iuuene aūt ꝛ si accidat icurabilis tñ nō ita ex eis cōtingit mori interim q̄ sunt iuuenes pp v̄tutū fortitudinē ꝛ membroꝝ cōplemētū. Nō qnto mām faciētē epilēsiaꝫ plurimū debere eē magis maligne qualitat q̄ꝫ est mā i eadē etate faciēs appoplexiā. nā si mā faciēs appoplexiā eēt tā maligna tūc añq̄ꝫ tāta eēt quanta requirit appoplexia ipsa faceret epilēsiā cū eēt quātitat ꝛ qualitat ꝛ i loco sufficiētibus ad eam causādā. Nō ꝯstat q̄ nō vt plurimū ita ꝯtigit q̄ aūt ita sit pꝫ ex variatiōe signoꝝ epilēsie p̄cedētiū ꝛ illoꝝ q̄ p̄cedūt appoplexiā. nā muta° cōplexiōis totius ꝛ viriditatis venaꝝ sub lingua ꝛ forma mala ꝛ pauor ꝛ iflatio vētris ꝛ locutio solicitatiua ꝛ ꝯstrictio pectoris ꝛ acuitas ire. hec significāt malignā qualitatē flegmat nō solū sui peccātis quātitate nō talia aūt sūt p̄cedētia appoplexiā sꝫ sunt inflatio quideꝫ q̄ attinet multitudini ꝛ dolor capitis q ē pp multū flegma fieri pōt ꝛ v̄tigo ꝛ scotomia ꝛ tenebrositas visus q fuerit p solū capit nocumētū ꝛ tremor q fit a subtili flegmate i neruis ꝛ g̃uitas ꝛ pigritia vt sumit i p̄ma tertij ca° de signis illaꝝ passionū. ¶ Nō sexto q̄ mā pauce quātitaꝝ relicta ex epilēsia ē facile fomētū redit⁹ epilēsie cū ex vētositate ab ea eleuata possit pxismus ꝯtingere. nō sic aūt pauca mā relicta ex appoplexia q̄ mā nō sit multū maligna ē fomētū sufficiēs ad faciēdū redire appoplexiā qꝛ nō pauca ei⁹ agitatio vł i vētositatē ꝯuersio sufficit ad alteꝝ horū causandū. ¶ Ex hijs ponant ꝯ°nes ꝛ rñdeat ad ad argumēta. p̄ma g̃ ꝯ° ē ista. Epilēsia plurimum min⁹ ē mortał i iuuene q̄ꝫ i puero ad hūc sensum q̄ vt plurimū ex epilēsia min⁹ ꝯtingit mori iuuenē dū ē iuuenis q̄ꝫ pueꝝ dū ē puer. h ꝯ° ē colligenda ex auic. p̄ma tertij ca° de epilēsia cū dr. ꝛ ista q̄ꝺ q̄ apud quosdā ꝓꝑe noiat mał pueroꝝ iterficit multū. idē vr̄ sentire in fine capituli dū dicit. Epilēsia aūt mulieꝝ ꝛ infantiū ꝛ oiuꝫ alioꝝ sanguis ē paucus ē pua pp ꝯstrictionē venaꝝ. ¶ Secūda ꝯ° q̄ꝫ uis multe epilēsie añ pubertatē nascētes sint curabiles. alique tamen sunt incurabiles. secunda pars patet ex p̄cedenti ꝯclusione ꝛ p̄ma est ypocratis. nā nō itelligit q̄ oēs epilēsie i puericia sint curabiles. ¶ Tertia ꝯ° plurimū epilensie cerebrales nō pēdētes a cā p̄mitiua sunt icurabiles. hec ē ꝓ intētione ypo. i lr̄a ꝛ auic. i loco allegato ꝛ rasis nono almāsoris ꝛ aliebatiis nono theorice dispōnis regalis. Et tu p notata vide solutionem ad argumenta ante oppositum facta.

Quicūqꝫ pleuretici ꝛc. cōclusio q affo. ē ista. In qbuscūqꝫ pleuresis ñ purgat i. xiiij. dieb⁹. pleuresis trāsit in empima. pbat ꝯ° qꝛ i oibus talib⁹ i. xiiij. dieb⁹ mā faciens pleuresim saniat. g̃ fit empima. tꝫ ꝯña qꝛ empima nō ē aliud q̄ꝫ sanies i pectore collecta vt patebit. ꝛ assūptū statiꝫ. pbabit. h snia colligit. x. tertij tractatu. 4°. ca° p̄mo. ¶ Circa affo. nō primo pleuresiꝫ eē ap̄a calidū pāniculoꝝ pectoris sicut v̄bigratia pleure aut dyaflagmat. aut mediastini. ꝛ hoc loquēdo de v̄a. nā pleuref aliqua ē nō v̄a. ꝛ ē ap̄a i musculis pectoris aut pāniculo inuoluēte costā ꝛ. x. tertij loco allegato ꝛ nono almāsoris et ex mesue ide apropatis colligit. ¶ Nō tñ fo q̄ lꝫ ois pleuresis sit ap̄a calidū. tñ aliqua ē a flegmate sꝫ tale flegma ē calidū pp putredinē vt ex auic. loco allegato colligit. Ex quo seq̄ q̄ de oi hūorū spē pōt eē pleuresis licet minus sit a flegmate ꝛ a melīa. plurimū tñ a colera ꝛ sanguie colerico ꝛ cā est quia cum panniculi sunt membra solida non facile penetrat in eis materia grossa. hic auteꝫ maxime loquitur ypo. de illa que est plurimum contingens. s. vera a sanguine colerico pendente. ¶ Nota tertio q̄ pleuresis vera diuersimode terminatur vt sumitur decima tertij de crisibus pleuresis ꝛ a mesue loco allegato. Naꝫ aut resoluitur aut suppuratur aut permutatur ad apostema al terius loci. aut ad apostema alterius speciei puta durum sed hoc est raro resolutio autem in pleuresi dicit duo. aut conuersionem in vaporem. ꝛ hoc est raro. aut cum sputo cuꝫ quo id quod a pleure ñ resudat emittitur ꝛ hoc est plurimum.

¶ Nō quarto q̄ empima qn̄q₃ sumit̄ p̄ oī collectiōe saniei i quocūq₃ loco. qn̄q₃ aūt sumit̄ p̄ collectiōe saniei i loco ɔcauo pectoris i spatio. s. medio pectoris ⁊ pulmonis qd̄ mediastinū qn̄q₃ vocatur ⁊ vtroq₃ mō pōt affo. v̄ificari. ¶ Nō q̄nto q̄ pleuresim trāsire in empima pōt itelligi duob⁹ modis vno mō q₂ in. xiiij. dieb⁹ trāseat in empima aliā aūt xiiij. aut post. ⁊ hoc secūdus maxie v̄ificat̄ ⁊ cā q₂ si pleuresis nō purgat̄ p sputū i tēpore dicto significat̄ mām eē multū rebellē euacuatiōi ⁊ eē grossam nō resudātē. talis aūt mā cū sit calida ⁊ in loco valde calido debet in saniem mutari. Et nota q̄ est vt in pluribus. Nam quandoq₃ induratur ⁊ quandoq₃ permutatur sed raro.

¶ **Consueuit ypo. dicere** ⁊c. ga. in ɔmēto. p̄mo exponit hūc terminū purgant̄. s̄o dat intētionē affo. tertio distinguit epima. 4°. ostendit de quo mēbro distinctiōis loqtur ypo. ibi s̄a h̄ aūt. ibi tertia. empima. ibi quarta. Sed tn̄. De prima dicit ypo. p purgationē i pleuresi itelliget̄ mūdificationē cu₃ sputo. ⁊ hoc mō vtit̄ noīe illo pito noxiamaton. ⁊ in libris ɔnosticoꝝ. De s̄a dicit q̄ h̄ terminauit tpus illius purgatiōis quo trāsacto trāsit i empima. s. tēpus. xiiij. dieꝝ. De tertia dicit q̄ empima sūit̄ duob⁹ modis vt i affo. dixi ⁊ q̄ vtroq₃ pōt verificari. De quarta dicit q̄ q₂ loquitur d̄ sanie post mundificationē. s. nō cōpletā. ideo itendit de empimate modo s̄o.

**Ptisis fit maxime** ⁊c. Conclusio afforismi ē ista ptisis maxie hoībus accidit ab anno. xviij. vsq₃ ad. xxxv. p̄ba t̄ in hoc tēpor̄ maxie occurrūt cause ptisis factiue ḡ ⁊c. assumptū statim patebit. ¶ Primo ḡ nō hoc nomē ptisis qn̄q₃ sumi p̄ oī p̄ternaturali ⁊ multa corporis consumptiōe vt. xi. tertij ca° de signis egritudinū cordis. ⁊ ysaac. s̄o febriū ca° p̄mo s̄o mō sumitur p̄ p̄ternaturali multa cōsūptiōe totius a siccitate pēdēte. ⁊ hoc mō etiā sumit̄ ab auic. loco allegato. tertio mō sumit̄ p̄ cōsūptiōe accn̄tia anime sequēte vt s̄a p̄mi ca°. de hijs que ɔueniūt ex accn̄tibus aic. quarto p̄ cōsūptiōe sequēte vlcus i pulmone. q̄nto p̄ vlcere qd̄ huiusmodi cōsumptio sequit̄ ⁊ hoc mō sumit̄ h̄. ¶ Nō s̄o q̄ ptisis multis modis ⁊ causis pōt cōtingere sicut ɔmutatōe apātis vt cū squinātia ad piplemoniā conuertit̄. ⁊ ex maturatōe apātis sicut i piplemonia ⁊ ex corrosione saniei sic ex empimate sequēte pleuresi₃. ⁊ ex catarro acuto corrodēte vt salsus catarrus aut quiescente sui viscositate i tm̄ vt putrescat aut fractura vene i pulmone vel pectore tn̄ plurimū accidit ex fractura vene i pulmōe ⁊ ex catarri acutie. ⁊ ideo illi q̄ ad vene fracturā sūt aptiores ⁊ catarris acutioribus sunt patiores ad ptisim alijs. ¶ Nō tertio q̄ etas a. xviij. anno ad annū. xxxv. ē illa in qua sanguis ē magis patus bulire ⁊ amplior ē i corpore. nā cū an̄. xviij. non sint ita cōpleta receptacula sanguinis ⁊ calor nō sit ita ab hūiditate superflua absolutus ⁊ etiā cito trāsit sanguis in corpib⁹ substantiā ⁊ mult⁹ p̄ nutrimēto ⁊ augmēto iō nō mltus supest sanguis in uenis sicut post. post aūt. 35. incipit calor diminui. ⁊ ita sanguis i quantitate ⁊ feruore decrescere. ⁊ q₂ sanguis colericus nutrit pulmonē ⁊ calidū sanguinē nā ita deriuat ad pulmonē nāliter ⁊ pectus sicut grossum ad emoroydales venas. iō cōtingit hac etate venas pulmōis ⁊ pectoris eē plenissimas ⁊ p ɔn̄s aptioni ⁊ fracture patas. ¶ Nō quarto q̄ i etate dicta hoies se exponūt fōtiorib⁹ laborib⁹ q̄₃ i alia etate vt cursuu₃ ⁊ saltuū ⁊ vigiliaꝝ ⁊ rixaꝝ ⁊ iraꝝ ⁊ pcussionū ⁊ inordinati cibi ⁊ potus q̄₃ in alia etate. ¶ Nō q̄nto s̄m mētē ga. tertia pticula affoꝛismoꝝ ɔmēto. 37. q̄ in estate sunt pati ad ptisim p accn̄s ex causis assignatis i quarto notabili. ⁊ n̄ p se cū illa etas sit sanior p se vt dictū ē illo affo. 39. 2ᵉ. pticule. Senes iuuenib⁹ plerūq₃. Auic. aūt. x. tertij. ca° de prepat̄ ad ptisim nō v̄r istud hoc° limitare ymo fortassis voluit q̄ ex cau̅ i tertio nōbili ⁊ ptī₃ i quarto contingit q̄ ptisis maxie fiat a. xviij. anno vsq₃ ad. 35. Nā i hoc tēpore ex illis causis maxie fit sputum sanguinis qd̄ ptisis sequit̄ cū sanguis putrefiat ⁊ corrodat pulmonem ⁊ etiam labia vene fracte saniem pp solutionem continuitatis faciunt. ¶ Nō sexto q̄ in hac etate maxime ptisis accidit prepat̄ q̄ sunt pectoꝝ strictoꝝ ⁊ curuoꝝ. ⁊ habēt humores eleuatos vt alias qui longa hn̄t colla ⁊ sub albi et flaui coloris. na₃ in istorum pectoribus sunt vene debiliores ⁊ substātia pulmonis putrebilior ⁊ pectora min⁹ bn̄ mūdificant̄ i eis ex cōsumptiōe dcā. Ego aūt me testor plurimos ⁊ mares ⁊ femellas vidisse in hac etate factos ptisicos ⁊ paucissimos ⁊ ex illis nimis motibus ⁊ saltibus visos ymo quietos ⁊ quietas hoc incurrisse precedente tussicula Cōcordia huius colligitur. x. tertij loco allegato.

¶ **In anteriori afforismo.** Ga. in ɔmento facit tria. primo ponit habitudinē istius ad. 30. pticule tertie. 2°. verificat. tertio ostendit quar̄ dicat a. xviij. vsq₃ ad. xxxv. ibi s̄a. ptisis. ibi tertia. hic ypo. dicens. De prima p₃. De secunda dicit q̄ ptisis est vlceratio pulmonis vel cōsūptō totius corporis que est ex pulmonis vlcerationis sed sanguinis sputum est cognatum huic passiōi s. ptisi quia eam facit. ergo qui sunt cognati sputo sanguis ēt sūt cognati ptisi. q₂ ḡ huic etati cognatum est sputum sanguinis. ergo ⁊ ptisis s₃ magis sunt ei apparati q̄ sūt tortoꝝ crurū ⁊ longū collu₃ hn̄t ⁊ pectus tenue. De tertia dicit q̄ hic ypo. l₃ dica thanc passionē venire a. xviij. annis vsq₃ ad. 35. non intendit q̄ spacium incidendi in ptisi₃ in omnibus sit equale. sed tamen dictum ypo. veru₃ videbitur si perspicaciter intendamus. nam loquit̄ de etatibus in quibus maxime sanguis abundat calidus que sunt etas pueritie aut iuuentutis mō etas pueritie. i. adolescentie est ab annis. xviij. vel 20. vsq₃ ad. xxv. sed a. xxv. vsq₃ ad. xxxv. ē etas iuuētutis cōmuniter.

Q Uicūqz squinantiam

In hoc affo. ypo. itēdit duas p°nes faz ponit ibi. Si vo. pma p°ē ista oēs i qb⁹ pmutat mā squinātie ad pulmonē percūt i septē diebus. p° pbat. In oib⁹ istis supuenit egritudo pacute cū vtutis debilitate ꝙ ꝛc. pña pz ꝛ assm circa lrām patebit. Si vo. 2ª p° illi in qbus pmutatur mā squinātie ad pulmonē si nō moriuntur in septem diebus fiūt empici. pña tz qꝛ empima ē sanici collectio i pectore vt supra sepe dictū ē. ꝛ assm circa lrām patebit. Nō pmo ꝙ p squinanciam hic intelligimus omne aposte⁹ in capite gutturis cōtingens. de quo vide supra 4ª pticula affo. 34 ꝛ. 33. Nō vo ꝙ p effugiētes sqnātiā ñ itelligo illos q de squinātia ad sanitatē mouent. sz eos i qbus mā squinātie ad pulmonē pmutat in crisi in qbus post squinātiā fit piplemonia qñ squinātie mā ad diuersa loca pmutari pōt vt. 9ª tertij. Si. n. ad cor pmutat facit sincopiz. Si ad stomacū facit vomitū. si ad neruos spasmū. si ad pulmonē piplemoniā ꝛ de hac loquimur hic. Nō 3° nō eē itētionis ypo. qd̓ oēs tales in. 7° vel ali 7m moriūtur vt pz ex p°ne 2ª. sz vult ꝙ vt plurimū. ꝛ rō ē qꝛ nā facit crisim pmutatiōis qñ nō bñ dñatur materiei Aliter eni faceret crisim euōnis. ꝛ iō i isto cāu nā nō dñatur materiei sufficiēter. ꝛ p pñs mā ē rebell' inepta resolutioni ꝛ cōiter multa mō qñ piplemonia cōtingit ex tali mā plurimū iuterficit et hoc i 7° vel ali. qꝛ ē morbus pacutus vt hz verificari decima tertij. Nō quarto ꝙ non fit trāsitus 7ª. qn aut mā digerat aut infirmus moriat. iō si isti non moriunt i septē diebus tūc mā saniatur. ꝛ qꝛ empima significat vno mō collectionē saniei i pectore. iō fiunt hoc mō empici ꝛ sic veritas 2ª. pclusionis patet. Similis sentētia colligitur decima tertij capitulo de periplemonia.

Hic ypo. innuens ꝛc. In hoc cōmēto gal. facit tria. pmo ponit affo. sniaz 2°. signū pmutatōnis squinātie ad piplemoniā. 3° signū pursionis squinātie ad sanitatē. 2ª ibi. Cognoscit. 3ª ibi moll' aūt. De pma pz. De 2ª dicit ꝙ pmutatio materiei squinātie ad pulmonē cognoscit qꝛ pulsus tūc fit durus ꝛ iequal' ꝛ inordinatus significādo materiam trāsferri vsus pncipale mēbrū puta cor. De 3ª dicit ꝙ qñ deliuescente squinātia pulsus fit mollis equalis ꝛ ordinatus cū bonitate respiratōis significat integram dimissionem.

D Ubitat. Hic vtrū in trāsitu mē squinātie ad pulmonē fiat pulsus durus inequalis ꝛ inordinatus. Et pmo nō vr ꝙ transeat ma de squinātia ad pulmonē. qꝛ nulla vr colligantia musculoꝝ epiglotis cū pulmone cū p ipsaz cā nā trāseūdo p concauitatē suffocaret. aut sputo ꝛ tussi eiceret p poros aūt ꝛ subam canne ñ vr quō qꝛ ē valde dura. 2° vr ꝙ i hoc trāsitu pulsus ñ deberet fieri durus qꝛ apā mēbri moll' facit pulsum mollē sicut piplemonia. pterea pulsus in piplemonia ē vndosus ꝛ leuis vt decima tertij caª. d̓ signis piplemonie. ꝙ nō ē durus. 3° vr ꝙ nō ē diuersus ꝛ inordinatus necessario qꝛ stat vtutē simili se hr̄e ad necessitatē ꝛ instrumēti obediētiā. ꝛ p pñs nō diuersificabit. 4° vr ꝙ i vera liberatiōe a squinātia pulsus fiat mollis qꝛ mollicies significat lapsum ad hūidū. mō ista corªcū liberātur fiūt p resolutionē sicciora. 5° nō pōt eē equalis ꝛ ordinatus. qa hoc iplicat cū pulsus ordinatus ptineat sub diuerso mō nō pōt eē diuersus ꝛ equalis. ꝛ assumptum est auic. 2ª pmi sūma de pulsibus in capitulo de generibus pulsuum. Ad primū rñr ꝙ non requiritur semp spālis colligātia iter mēbrū a quo mā pellit ꝛ illud vbi mādat vie aūt motus illius materiei sunt pori occulti. nec hoc est magis mirū ꝙꝫ cū mā saniosa ꝛ grossa trāsmittit a nā p substātiā ossis vt infra pticula 7ª. Ad 2m sūt multe rñsiones qdam negant textū esse correctū. Alij dicunt nōndo ꝙ pulsus pōt fieri dur⁹ pluribus d̓ causis Aut. n. quia arraria exiccatur vt in ethicis aut qa tenditur vt i spasmo aut qꝛ replet. aut qꝛ fumi sicci sibi cōicantur. aut qꝛ congelat frigore vt potest colligi in pmēto pulsuū libro 2ª ptinentis plurib⁹ ꝛ partim 2ª pmi. cū ergo pmutat squinātia ad piplemoniā. qꝛ mā magis vicinatur cordi. iō plures fumi artarijs cōicant ꝛ merito istius pulsus dicit durior. 2°. si squinantia fuerit colerica. qꝛ fumi colere. ꝛ sicci cōicantur artarijs. iō pulsus fit durus qñ magis multiplicat in artarijs vt in periplemonia. ꝙ aūt dicitur ꝙ piplemonia facit pulsum mollem intelligitur vt in pluribus qꝛ plurimū est flegmatica aut dicitur ꝙ facit pulsum mollem nō absolute sed respectu eius q fit in apātibus aliorum viscerꝝ neruosoꝝ pcipue. 3° mō dr ꝙ ga. itelligit hic p pulsū duꝝ itellexisse pulsū quē vtus duruz facit qꝛ cum magno conatu. ꝛ iō fortiter percutit i digitos licet sit mollis artaria. ꝛ hoc mō non loquitur de duro auic. locis allegatis auic. aūt nona tertij capitulo de signis squinantia vr sentire i hac per mutatione pulsum fieri plenū. vnde dicit demum oꝫ vt cōsideretur pulsus in ea. Nā si sit vndosus magnus ꝛ accidit cum ea tussis tūc ipsa permutatur ad periplemoniā. ꝛ iō dicimus ꝙ apud ipsum non videtur bene expōi nisi mō pdicto. Ad tertium dr ꝙ necessario vel quasi necessario in hac pmutatiōe materiei fit pugna vtutis p̄ mām ꝛ ecōtra in qua non est equalis fortitudo vtutis ad mām ergo nec equalis conatus. ꝛ iō pulsus fit diuersus ꝛ inordinatus. Ad quartū dicēdū ꝙ p molliciē itelligit lassitas q ē ppacuitatē. talis aūt accidit ex pulsa ꝛ resoluta mā. Ad qntū dr ꝙ ordinatus sumit duob⁹ modis. vno mō ppe. ꝛ sic oīs ē diuersus. ꝛ hoc mō nō sumit hic. 2° mō p hñte hūc ordinez qui est equaliter pulsare ꝛ hoc mō est equalis ꝛ ita intelligit hic galienus.

Q Uicunqz a ptisi ꝛc. Ypo. in psenti affo. hāc intendit cōclusionē. Sputū grauis fetens. qñ sup carbonē effundit ꝛ casus

capillorū sunt mortalia signa ī ptisi. ꝯclusio. ꝓbat̄ q2 pmū istoꝝ significat vehementē putrefactionē in ptibus cordi vicinis ꝛ ſm significat quasi vltia tum defectū hūidi substantifici mēbroꝝ. ꝗ in ptisi cis vtrūq3 ē mortale. ¶ Nō pmo ꝙ hic p ptisi3 in telligimus vlcus pulmonis. ¶ Nō ſo ꝙ p sputū possumus significare sup īfirmū pluribus modis s. quātitate colore mō sube ꝛ odore. hic vo ypo. tm̄ docet p odorē significare. ¶ Nō tertio ꝙ lr̄a dicit sputū qdcūq3 expuūt graue fetet ꝛc. Et cōiter ex ponit̄ graue ꝓ grauiter ita ꝙ sit sensus ꝙ sputum multū intense fetet. Nā raro ꝯtingit qn cū sputo ꝓiecto sup carbones sit aliqs fetor. s3 intensus est ꝗ significat vehemētē putrefactionē. Alij tn̄ psit ī telligere graue nō ꝓ aduerbio s3 ꝓ noīe. ꝛ tūc at tendite ꝙ qn̄ volumus p sputū in ptisi significare tunc colligim9 in cōcula aque tepide plena. Et p mo cōsideramus vtrum sit aliqd descēdēs ad fun dum vel nō. Et si qd descēdit illud ꝓhicimus sup carbones ꝛ facimus odorari ab aliquo vel propin quo vel amico infirmi vtrū hēat horribilē fetorem mō cōstat ꝙ capiēdo solū sputū descēdēs illud est alijs nō descēdētibus grauius. ypo. ergo vr̄ loqui solum de sputo graui cuius fetor est signū mortis in ptisi. ꝛ vtraq3 expō pōt tollerari. ¶ Nō quarto ꝙ iō ꝓhicit̄ sputu3 sup carbones. q2 qn̄q3 ē tā pua quātitas rei corrupte in sputo vt nisi sup carbonē ponat̄ nō manifestatur huiusmodi fetor. qn̄q3 etiā in se mō multi ē fetoris nisi vtatur vel calefiat q2 sanies laudabilis nō ē horribilis fetoris. s3 si cale fiat sup carbones. ꝛ pte3 hēat mixtā multi fetoris illa ꝓculdubio manifestabit̄ cū sup carbones ꝓhi cit̄. q2 odor rei maxie manifestat̄ cū fumali euapo ratiōe. ¶ Nō qnto ꝙ sanies significat̄ ī sputo nō solū p odorē s3 p descēsum ad fundū. q2 significa tur calor egisse in mām ita ꝙ vētositatē pp quā fle gma supnatat exclusent ꝛ subtiles ꝛ leues partes exalauerint grosso ꝑreo remanente. sed hic descen sus nō ē certū signū saniei cū alī̄ flegma multum ingrossatū descendat in aqua. ¶ Nō sexto hoc si gnū debere itelligi eē verū cū pleuerat. nā stat qn̄ q3 paucā saniē ex catarro generari putridā ꝛ tam̄ infirmū nō debere mori. Ex hijs verificat̄ ps vna ꝯclusionis. q2 sputū graue fetēs mortē significat multā ꝛ intensam suffucando putredinē ī loco vi cino cordi. ¶ Nō septimo ꝙ in ptisicis capilli ca dūt deficiēte hūido cui piloꝝ radices adherent et deficiēte nutrimēto ex cuius supfluo pilus d3 gene rari. Et iō iste casus capilloꝝ significat maxima3 digestiue virtutis debilitatē. ꝛ p ꝯn̄s mortē. Cōtin git aūt vt cadāt qn̄q3 ꝓpter mām malā corrosiuā ī cute existētē que corrodit pilorū radices aut ma teriei pili viscositatē tollit aut ipsam mām extermi nam qn̄q3 pp cōplonem calidam ꝛ siccā talē mā3 dissoluentē. qn̄q3 ꝓpter frigus cōgelans. qn̄q3 ꝓpt̄ poroꝝ stricturā s3 ista nō accidūt ī capite merito ptisis. ꝛ iō id quod accidit ē mō dicto. Ex quo ap paret 2e. partis verificatio quare capilli a capite ca dentes sunt signū mortis ī ptisi. Et hu9 ꝯcordia colligit̄. decima tertij non ex toto integre.

¶ Hic ptisim intelligit ꝛc. Cō mētum ī duas diuiditur partes. ī ꝯmētū ga. ꝛ additione3 ꝯstātini. 2a. ibi. in fine. Capillus ga. dicit tria pmū ꝙ hic per ptisim vlcus pulmonis itelligit. 2o ꝙ in istis dixit vel monstrauit nos debere ꝓbare sputa ꝓiecta super carbones ꝗ si fetent ꝛ capilli fluunt dicit esse mortale. Dicit tertio ꝙ hoc ē vm̄ q2 ex ca su capilloꝝ significat̄ nutrimentū deficere ꝓpter virtutis debilitatē q2 paucus nālis spūs ꝛ vitalis iam restat ad membra mittendus sed forte signifi cat corruptionem fortem in pulmone. ¶ Capillus. Ponit ex qua materia fit capillus.

## Quibuscunq3 ptisicis

ꝛc. Cōclusio affo. ꝯ ista dyaria superueni ens ptisicis a qbus capilli defluunt est signum mortale. ꝓbat̄ ipsa significat vltimatū defectū ꝯtētiue virtutis mēbroꝝ ꝛ q2 cu3 paucita te plurima nutrimēta significat eius nōbilem di minutionē futurā ea ꝯtinuata. vn̄ necessario sequi tur mors assumptū circa litterā patebit. ¶ Nō p mo ꝙ hic sumit̄ dyaria generaliter ꝓ omni fluxu ventris siue cibali siue hūorali siue cū excoriatōe intestinoꝝ. s3 nomen dyarie stricte sumptum non significat nisi fluxū humoralē. ¶ Nō secundo ꝙ huiusmodi fluxus multas psit consequi causas. s3 hic ꝓprie itelligitur de dyaria que sequit̄ defectū cōtentiue virtutis. ꝙ aūt h̄ intendit ypo. p3 q2 di cit ꝙ dyaria superuenit ptisicis a quibus defluūt capilli. ꝛ ē intelligēdū ꝙ superueniat merito ꝓces sus in ptisi. mō ꝯstat ꝙ si iam capilli defluunt vtu tes nāles sunt plurimū debilitate vt dixi in ꝓcedē te affo. superueniens ergo dyaria erit propter ma iorationē3 debilitatis quā sequitur virtutis mem broru3 contentiue debilitas. ꝛ iō humiditates nā les eorum ad intestina mouentur. ¶ Nō tertio ꝙ dyaria vt in cōmēto dicetur nō solū est signū mor tis sed etiam causa q2 addit in debilitate. Ex quo p3 causa quare in ptisi cauemus a farinacijs sol uentibus quātū possumus ꝛ quare fluxus vētris ē de mortalib9 nocumētis. ¶ Ultimo nō ꝙ dyaria supueniens ptisicis qn̄ capilli iam cadunt non so lum est signū mortis s3 significat mortē eē vicinā q2 vtus tā debilitata nō pōt diu hanc tollerare.

¶ In hoc loco ptisicos ꝛc. ga. ī ꝯmen to. pmo ponit sn̄iam affo. 2o verificat. ibi 2a. Et vm̄ q2 dyaria. Dicit primo ꝙ ypo. dicit ptisicos morti vi cinos ꝛ prius monstrauit quid significant illi ī q bus capilli cadunt. s. desiccationem humorum q sunt nutrimentum capillorum. hic supple dicit ꝙ si dyaria superuenerit istis ipsi sunt vicini morti. De secunda parte dicit ꝙ hoc est verū quia talis dyaria non est nisi ex defectu virtutis contentiue membroꝝ ꝛ hūc defectū cōtinue multo magis au gmentat. ꝛ iō vult galienus ꝙ hec dyaria ē signū ꝛ causa mortis in istis.

**Quicunqȝ sanguinem**

Cōclusio affo. ē ista sanguis spumosus egrediēs cū sputo egredit ex pulmone pbat qꝛ egredit a mēbro sibi pportionato in mō sube. mō nullū ē mēbrū in corpore nr̄o ita spume ꝛ spongie pportionatū sicut pulmo. ergo ꝛc. ꝯña nota. ꝛ assumptū declarabit circa litterā. simil' habetur snia decima tertij ca° de signis sputi sanguinis. Circa affo^m nota pmo qd sit spuma ꝛ qbꝰ de causis fiat habet. 2ª pticula affoꝛismoꝝ cōmento. 43. illius affo. strangulatoꝝ dissolutorum ꝛc. Nō secūdo sanguinē dici spumosum duobus modis. vno mō qꝛ p totā substātiā sit spumosus. 2° mō qꝛ i eius supficie spuma apparet. Nō tertio ꝙ dixit notanter expuūt ad declarādū ꝙ nō vomitu exit sȝ spuendo ꝛ maxime cū tussi. Nota quarto ꝙ sanguinē ď pulmone venire pōt duobꝰ modis itelligi. vno mō qꝛ pulmo ē locꝰ vbi alñ añ exitū ꝑtinebat. ꝛ isto mō ñ ē dubiū ꝙ sāguis egrediēs cū tussi ē a pulmone. eo ꝙ si ē ex pectore non tñ exit. qn pus ad pulmonē veniat. 2° mō intelligitur ꝙ pulmo sit pmꝰ locus. vñ sanguis incepit nālē suū egredi locū. ꝛ hoc mō medici dicūt sanguinē cū tussi veniētē exire qñqȝ de pulmone qñqȝ de pectore. qñqȝ de capite. hic aūt ypo. dicit exire de pulmone 2° mō. Nō qnto ꝙ hoc 2° mō sanguinez venire de pulmone pōt dupl'r itelligi. vno mō qꝛ veniat de ipsa pulmonis suba aut veis capillaribus in suba eius ibibitis. 2° qꝛ veniat de venis magnis i pulmone existibus. Nō sexto sanguinē q ē aliqď mēbrū nutriturus nō solū p tertiam paulatim digōnem assimilari mēbro i cōplexione sȝ etiā i mō sube. ꝛ iō sanguis nutriturus mēbrū spongiosuȝ a nā digerēte ipsum ad spumositatez trāsmutat. ꝛ iō sanguis i venis magnis pulmonis alteratus p pte digōnis tertie fit aliquantulū spumosus ita ꝙ in supficie eius cū egredit talis spūa apparet sanguis aūt magis apropriatus qui iam vere pma humiditas de secūdis est valde vicinus ꝛ qui inuenitur in capillarum venaruȝ extremitatibꝰ ē p totū spumosus. Ex hijs pȝ ꝙ sanguis veniēs a pulmone ē spumosus ppe accipiēdo ꝛ sanguis de venis pulmonis egrediēs ē spumosus. pmo mō supius posito ꝛ large dicēdo. Nō septimo ꝙ sanguis etiā aliūde egrediēs ē qñqȝ spumosus ēt q cū sputo emittit vt sanguis a pectore veniens in pleuresi. ꝛ hoc qñ vehemēter bulierit pter naturalit' in pulmone vt colligit ex ga. septima huius ꝯmēto. 30. ꝛ ab auic. x. tertij loco allegato. sȝ tñ hoc ē raro. ꝛ iō affoꝛismus vificatur vt in pluribus ꝛ quasi semp. sȝ ꝯ supra vř qꝛ auic. decia tertij caꝰ dicto. dixit ꝙ sanguis a vena pulmonis veniēs nō est spumosus. dicit eni ꝛ ille q ē veniēs ex venis eiꝰ s. pulmonis nō ē spumosus. hic dř auic. itelligere ꝙ nō ē spumosus mō 2° lȝ nō negauerit de primo 2° arguit qꝛ egrediēs a cāna ē spumosus vt auic. dixit ibidē. Rñdet ꝙ hoc ē qñqȝ non semp qñ feruor uehemēs eēt i loco. Nō aūt valde hoc nā ꝛ i pnostico ꝛ i cura ē magna dr̄ia iter sputū sanguinis ex pulmone ꝛ ex pectore ꝛ ex venis pulmonis vt colligendum est decima tertij.

**In quibusdam libris ꝛc.** Ga. in ꝯmēto. pmo ponit vnā frām litterā affo. ꝛ frām iterpretationē. 2° verā sniaȝ. 3° ondit nō eē vlter verū. ibi 2°. spumosus. ibi 3°. nec tñ cū vulnera. Dicit pmo ꝙ i qbusdā libris loco istius vbi excreant inuenit hoc vbū vomūt. ꝛ qdā interpretes multa loquētes p vomūt itelligūt nō vere vomitū. sȝ ml'tam sanguis quātitatē emittūt. ita ꝙ sensus esset affo. ꝙ p multū sanguinē spumosuȝ ab ore vomūt hic egredit de pulmone dicit 2° quo ad hāc ptem ꝙ isti mētiunt. ꝛ rō qꝛ nos videmꝰ multos spuentes sanguinē a pulmone modicū tñ puta cū nō ē ex vena. sȝ ex carne. Et 2° mentiunt qꝛ nō oȝ sanguinez esse spumosuȝ si sit multꝰ. nā tūc est ex vena ꝛ hūc nō dicimꝰ cōiter esse spumosuȝ. nā tunc ē ex vena vt supra dr̄. sȝ hoc frm dicūt ꝙ si sit paucus nō erit ide. s. ď pulmone. Spumosus. Ponit qdā ad vificatōeȝ ptinentia dicendo ꝙ sāguis q ve spumosus spuit est ex vulneř pulmonis puta qñ est i sola carne. Nec tñ. Facit qď dictū ē di. ꝙ nō semp vulnere exñte i pulmone sanguis exit spumosus ꝛ hoc pbat expimento qꝛ vidit multos quosdā cadentes ab alto quosdā se cum alijs colludentes ꝛ alios se iuicem pcutientes ꝛ alios sup alios cadētes vt athletas i qbus vulnera ex hijs causis facta sūt i pulmone ꝛ tñ cū multū sanguis spuerint boni coloris ꝛ sine fetore supp fuit ñ spumosus ꝛ exiuit de vena rupta in pulmone.

**Ptisi habito dyaria.** Hic affoꝛismus satis ē manifestus ex. 12. affo° huius particule ꝛ cōmentum similiter ideo aliter non dico.

**Quicūqȝ ex pleuretice.** In ptisi affo° ypo. itendit duas ꝯꝰnes. ꝛ frām ponit ibi Si vo nō. Cōclusio pma ē ista. Quicūqȝ facti empici ex pleuresi purgant in. 40. diebꝰ a die rupture liberant. pbatur i oibꝰ istis mā saniosa remouet a corpe añqȝ alia nocumēta fixa fecerit. g p illius remotionē ipsi liberant ꝯsequentiam cum antecedente declarabo circa lrām. Si vo. 2ª ꝯ° pleuretici facti empici si a die rupture pleuresis vsqȝ ad. 40^m. nō purgātur trāseūt in ptisim. pȝ qꝛ i hoc tpe sanies stat ꝯtinue iuxta pulmonē ꝛ cū sit nitrosa ipm corrodit ꝛ p ꝯñs facit vlcus ꝛ ptisim. Similis hētur snia decima tertij tractatu. 4. ca° pmo. Prio nō hic p empicos itelligi solū illos q saniē hūt in ꝯcauo pectoris vocato mediastino. pȝ qꝛ loquit de illis q fiūt empici p rupturā pleuresis q qñ rūpit sanies ad illď spaciū vadit. pȝ 2° qꝛ alias empima staret multo tēpore sine hoc ꝙ sanies pulmonē tāgeret ꝛ sic ipsum nō roderet. Nō 2° ꝙ dixit de empicis q fiūt ex ptisi ꝛ nō de dibus. nā q fiūt empici

ex piplemonia nõ soluũtur q̃uis mã saniosa pur garcẽ. qꝛ ipsi statim in ipsa apatum ruptura fiunt ptisici. Similiter puto etiã q̃nq̃ contingere empicos ex catarro descẽdẽte ad spaciũ pectoris fortassis diucius manere añq̃ fiãt ptisici q̃ illi q fiunt empici ex pleuresi. qꝛ istoꝝ sanies ẽ acutioꝛ ⁊ magis corrosiua. Spãlit̃ g̃ itelligit̃ de empicis q fiũt tales ex ptisi. ¶ Nõ tertio ꝙ nõ sine. cã dixi a die rupture. Nã dicit Ja. de forliuio cã eẽ qꝛ pleuresis ⁊ empima sunt diuersi morbi ⁊ a diuersis mã pẽdẽtes cũ empima a sanie. pleuresis ab humore nõ saniato ⁊ qꝛ i diuersis locis peccat cũ pmo peccet i ꝯstricto loco apatis postea i spacio pectoris ñ sunt ijdez dies cretici cõputãdi nec ab eodẽ initio ⁊ iõ ypo. hic voluit ꝙ i. 40. diebus ꝯnõndo a die rupture fiũt ptisici. si nõ purgant̃. qꝛ cũ iste sit terminus acutaꝝ egritudinũ si i isto mãm nã nõ vincit. tũc egritudo fit de gener̃ cronicaꝝ. ⁊ p ꝯñs mlto tẽpore tãget sanies pulmonẽ ⁊ iõ ipm corrodꝫ. ¶ Sꝫ salua huius doctoris reuerẽtia. Cõputatio ei i vera recidiua fit a pnci° morbi. ⁊ hoc patuit supra de Anxio. ⁊ i crisibus pmutatiõis vb i egritudo variat̃: cõputat̃ a pncipio morbi. ⁊ iõ si de creticis loqueremur ñ ẽ dubiũ ꝙ faciẽda eẽt cõputatio a pncipio pleuresis. ¶ Alij g̃ dicũt alr̃ ꝙ huiusmodi sanies debilitat ⁊ exiccat pulmonẽ sui nitrositate ⁊ p expientiã cognitũ ẽ ꝙ quasi circa. 40. dies sunt qbus pulmo resistit añq̃ corrodat̃. ⁊ ideo si purgant̃ isti i. 40. dieb⁹ post diẽ rupture isti euadũt sani qꝛ ex illa mã nõ remanet dispõ fixa mala si vo nõ purgant̃ i istis dieb⁹ a die rupture apatis tũc p. 40. cõtinuos dies sanies tetigit in me^te pulmonẽ i quo tpre exptũ ẽ ꝙ ipsum corrodit. ⁊ ideo fiũt ptisici. ponit̃ g̃ a qua die ruptura fit ad denõndũ ꝙ. 40. dies sũt tẽpus cõe pulmonis ad resistẽdũ saniei ipsuꝫ in me^te tãgẽti ne corrodat̃. naꝫ qñ nõ tãgit̃ pulmo a sanie multo pluri tẽpore resisteret̃ ⁊ sic pꝫ ambaꝝ ꝯnũ vitas. ¶ Nõ quarto ꝙ lꝫ ypo. dicat de. 40. diebus. tpus tñ h hꝫ quãdã latitudinẽ fm varietatẽ pulmonũ ⁊ sanieꝝ modicum ad plus ⁊ modicũ ad minus. Ego aũt testor me vidisse tres pleureticos q facti sunt empici ⁊ integre liberati quoꝝ quilꝫ saniem spuit vltra. 45. dies. Nã senis qdã medicine doctor. Cyrugicus magister Joannes de castiliono. 50. diebus oi die manifeste multã saniei quãtitatẽ spuit. 2° thomas de pecis senis. 40. trãsiuit saniem screãdo. Et parme vxor Jãnesij. 50. trãsiuit cũ hoc saniei excreatu ex pleuresi. forte aũt ꝯtingit hos defẽdi qꝛ multũ vsi sunt hoc tẽpore lac de pulmone vulpis ⁊ alijs pulmonẽ ꝯfortãtibus. ¶ Vltio nõ ꝙ hec sũt itelligẽda vera istis manẽtibus empicis. nã contingeret eos mori anteq̃ in ptisim transeant.

¶ **Cũ prius fluxũ** ⁊c. Ga. i ꝯmento. pmo oñdit d qbus empicis loqt̃. 2° ṽificat affo^m. 3° ex cã remittit ad aliũ librũ. ibi 2ª q oẽs 3ª ibi. quoꝝ dicꝫ. De pma dicit qꝛ pus i alio. s. affo locut⁹ ẽ de fluxu saniei ad spaciũ pectoris hic mõstrauit supra hũc s monẽ de empicis solũ attinere i qb⁹ apa i lattere rũpit̃ ⁊ sanies fluit ide ad spaciũ pectoris. De 2ª pte dicit ꝙ si isti nõ purgãt̃ i. 40. dieb⁹ necesse est multũ ꝙ pulmo corrodat̃ ⁊ tabescat ⁊ supple ita fiat ptisis. ⁊ rõ ẽ qꝛ sanies i lõgo tẽpor̃ fit corrupta ⁊ acuit̃. ⁊ iõ ypo. supra pleuresim determinauit d ber̃ mũdificari i. 14. dieb⁹ sꝫ empima i. 40. dicit 3° ꝙ ipse virtutẽ horum dierũ ⁊ diuersitatẽ monstrauit in libro de diebus creticis.

¶ **Calidum nocet** ⁊c. In ꝑsenti affo. ypo. vlt hãc ꝯ°nez. Calidũ actuale nocet hijs q eo frequent̃ vtunt̃. pbat̃ tale calidũ facit carniũ esse minutionẽ ⁊ neruoꝝ incõtinẽtiũ et mẽtis stuporẽ ⁊ fluxũ sanguis. ⁊ spũs resolutionẽ ⁊ illa qnq̃ sequit̃ mors g̃ ⁊c. ꝯña tꝫ ⁊ assu^m in lr̃a ponit̃ ⁊ huic snie similẽ potes colligere 2ª pmi ca° de balneo. Quidã ornate loquentiũ. ¶ Primo g̃ nota ꝙ licet apud medicos aliquid dicatur calidum actu aliquid in potentia. h de calido actu loquimur nec vlr̃ de quolibet sꝫ de aqua calida i modũ balnei administrata. De hoc eni vult ypo. ꝙ effectus noiatos lꝫ satis bñ defendi posset ꝙ oẽ excessiue calidũ ẽ aptum talia facere. Nõ. 2° ꝙ antiqtus multũ hoies balneo vtebant̃ vt pꝫ legenti librum ga. de regimine sanitatis. Et iõ. ypo. loqt̃ appropriate de huiusmodi calidi nocumẽtis tãq̃ consueti. ¶ Nõ tertio ꝙ vsus inconueniẽs balnei põt eẽ rõne qualitatis aque vt ꝙ sit nimis intense calida. 2° rõne more vt ꝙ hõ pl⁹ moret̃ invice vna q̃ ẽ oportunũ. 3° rõne tẽporis siue hore vsus vt ꝙ statiꝫ post cibũ qs balneũ igrederet̃. 4° rõne frequẽtis vsus vt ꝙ plurib⁹ vitib⁹ qs balneũ igrediatur debito ⁊ de hoc 4° mõ fecit mẽtionẽ solũ mõ forte. qꝛ erroꝛ multoꝝ ⁊ nõ subito faciẽs nocumẽtũ sꝫ paulatiꝫ ⁊ i ꝓcessu apparẽs. ¶ Nõ 4° ꝙ caro mulieꝝ mollioꝛ ẽ carne viroꝝ. eo mõ q° dclaui i pma pmi ca° d etatib⁹ ⁊ vno mõ rarioꝛ. Caro g̃ viroꝝ dr̃ effeminari qñ suã duritiẽ pdẽs fit mollis ⁊ paꝝ resistẽs extrinsecis occurrẽtibus. ⁊ qꝛ aqua calida nimis frequent̃ administrata rarificat carnẽ ⁊ ipsam aque hũiditate qualitate humectat. iõ ipsas carnes p quãdã similitudinẽ dr̃ effeminare sꝫ qꝛ caro h° mõ passa ẽ rarioꝛ p hitũ multoꝝ poroꝝ. feminea vo caro paucos hꝫ poros. iõ effemiationẽ dicit ga. abusiue i ꝯmẽto põitã. ¶ Nõ 5° ꝙ vt⁹ motiua ꝯfortat̃ siccitate ⁊ duritie vt sumit̃ sexto d accñte ex ga. ⁊ iõ cũ nerui mollificãt̃ ⁊ rarefiunt eoꝝ motia vt⁹ debilitat̃. qd cũ accidit nerui dicũt̃ incõtinẽtes. aut qꝛ suũ vigorẽ nõ tenẽtes. aut qꝛ alñ ex h° sũt ipotẽtes ad mẽbra i ꝓpe situ tenẽda. Calidũ aũt pdictũ rarefacando ⁊ hũectando neruos reddit eos debiles. ⁊ iõ illoꝝ incõtinentiã facit. ¶ Nõ 6° ꝙ sanguis p vsuꝫ balnei calefit et rareficat̃ ⁊ fit mollis ⁊ ꝑsertiꝫ vsus supioꝛa ⁊ venaꝝ orificia relaxãt̃. ⁊ iõ ex frequẽti vsu balnei fit sanguis flux⁹. ¶ Nõ 7° ꝙ spũs eadẽ caliditate ⁊ poroꝝ aptionẽ dissoluũt̃ ꝙ aũt flux⁹ sanguis nimiuꝫ ⁊ spũs defectões qñq̃ mors seqt̃ ẽ res q̃ decla

ratiõe ñ idiget. ¶ Nõ 8° ꝙ p stuporẽ mẽtis itelligimus i opationib⁹ ṽtutũ iterioꝝ nocumẽtũ hui⁹ aũt cã ẽ ex vsu balnei. q2 resoluꝝ spiritib⁹ cerebrũ cũ sit cõplexiõis frigide ⁊ hũide facilit ifrigidat ⁊ humectat. ⁊ iõ post seqt ṽtutis aialis debilitas in opando quã debilitatẽ seqt diminutõ pp defectõi istrumẽti puta spũs ⁊ pp frigoris dẽiũ. ¶ Cõtra dcã vr̃ pmo ꝙ calidũ nõ facit carniũ effeminationẽ. Calidũ. n. corrugat ⁊ ↄstringit. g̃ nõ rarefacit. Ass^m ẽ auic. 2ª pmi illo ca° qdã ornate loquũt cũ dixit. Cũq3 eius aqua multe ẽ caliditatꝭ cutis etiã ex ea horripilat ⁊ inspissant eius pori. Forte dr̃ ꝙ balneũ nimis calidũ inspissat s3 balneũ oportune calidũ freq̃ẽti vsu rarefacit. ⁊ hoc sufficit hic ypocrati. ¶ Cõtra tñ calefit cutis ex lõga mora i balneo mediocris caloris q̃ ex pauca i balneo mlt̃u3 calido. g̃ ad dispõnẽ similẽ debẽt deduci. iõ si i mlt̃ũ calido inspissat ẽt ex multo vsu inspissabit. hic dr̃ negãdo hãc ↄñã3. Ad tãtã caliditatẽ ducit cutis ex lõga mora i balneo mediocris caloris sicut ex data pua mora i balneo multũ calido. g̃ oio ad similẽ dispõnẽ duceret. nã i balneo multũ calido ipressio hũiditatꝭ ẽ pauca ⁊ i lõga mora ⁊ freq̃ẽti vsu ipssio hũiditatꝭ ẽ multa. 2° i occursu ad aquã multã calidã horripilat cutis ⁊ ↄstringit pp sensationẽ displicẽtẽ ⁊ ita pori claudunt qd̃ nõ fit i longa mora i aqua delectabilis caliditatꝭ. ¶ Secũdũ dubiũ ẽ q2 nõ vr̃ ꝙ balneũ debeat facere fluxũ sãguinis q2 ex balneo hũores trahunt de venis ad cutim. ⁊ sic ex̃ venas. g̃ diuertunt a loco. vñ fluere d3 sanguis. g̃ balneũ potius ꝓhibebit sanguinis fluxũ q̃ ipsum ꝓuocet. ꝑsertim cũ i fluxu sanguis hũores a locis ex̃ venas recurrũt vt sumit. prima quarti i ca.° ð variolaꝝ cura. ⁊ 4.ª pmi ca° de flobotomia. ¶ Hic negat pma ↄñã. nã plus ꝓuocat fluxũ calefaciẽdo ⁊ mobilitãto sanguinẽ ⁊ venaꝝ orificia relaxãdo q̃ ꝓhibeat a venis trahẽdo adcuti3 ⁊c. Ga. in

¶ Alibi ostendit ypo. ↄmẽto tria facit. pmo i genere ponit hui⁹ affo. sniã3 ⁊ quorũdã sequẽtiũ opinionẽ. 2° cõmẽtat spãlit hũc affo^m 3° oñdit varietatẽ finis isti⁹ affo. ibi 2ª Effeminat ibi 3ª hic aũt afforismus. pmo p3 qd dicat s3 p caliditatẽ i vltimtiate itelligam⁹ i vsu executio quoad vices. De 2ª dicit pmo ꝙ calidũ effeminat carnes i. mollificat ⁊ rarificat. ⁊ iõ hoc vbũ effeminato ponit abusiue s3 q2 femine marib⁹ sũt debiliores. iõ q2 caro p balnei frequent vsu3 fit mollis ⁊ nõ tñ resistẽs sicut aũ dr̃ effeminari. nã i ṽitate fit magis porosa s3 mulieꝝ caro ẽ minus porosa vt supra dr̃. Dicit 2° ꝙ nerui dissoluũt q2 rareficant. ⁊ mollificãtur. Dicit 3° ꝙ iducit mẽtis stuporẽ. i. aliquẽ defectũ q fit calido fumo ascẽdẽte caput. Dicit 4ª ꝙ facit sanguis fluxũ q2 cũ sit calidus ⁊ calor eius p balneũ augmẽtet magis fluit ⁊ hoc ex lõgo vsu a quibusdam magis ⁊ quibusdam minus in parte vltima patet quid dicat.

¶ Frigidum uero ⁊c. Cõclusio affo. est frequens vsus aque frigide. se in ea abluendo est nociuus ꝓbatur. hic vsus facit spasmos thetanos nigriores. ⁊ febrium rigores. ergo nociuus. patet ↄñã. ⁊ ass^m solũ ponit i lr̃a huic snĩe simil quo ad thetanos ⁊ spasmos colligit 2ª tertij ca° ð spasmo ⁊ quo ad nigrores tertia quarti. ⁊ quo ad febres pma quarti ca° de effimera. ⁊ quo ad rigores 2ª pmi ca° ð cãis motuũ nõ nãliũ. ¶ Primo g̃ nõ ꝙ p frigidũ vt ga. dicit i ↄmẽto itelligit abusum frigide aq̃. ¶ Nõ 2° ꝙ aqua frigida põt facer̃ spasmũ aut thetanũ de repletiõe duob⁹ mõis vno mõ q2 hũiditatẽ ibibitã necessario ita ↄgelat ꝙ ipsa ꝓhibet nerui ↄctionẽ aut ipsum ↄhi facit. vl 2° debilitãdo digestiuã illa frigiditas facit multiplicari flegma qd̃ neruos igrediẽs facit spasmũ. ꝙ si pp nimiã frigiditatẽ absq3 mã neru⁹ ipse ↄdẽset ⁊ abreuiet. vñ sequat ꝓhibitio vel inobediẽtia i dilatãdo ille spasm⁹ erit nõ ꝓportionat⁹ ad mãm ⁊ nõ erit pp dolorẽ. ita etiã accidit ex veneno scorpionis. 3° põt facer̃ spsamũ de inanitiõe. vel exp̃mẽdo hũiditatẽ neruoꝝ. vl ꝓhibẽdo eoꝝ nutritionẽ pp opilationẽ. aut pp digestiue ⁊ attractiue defectũ. ¶ Nõ 3° ꝙ p nigriores itelligũt colores cutis ad nigredinẽ tẽdẽtes fiũt autẽ q2 ↄgelato sanguine in cute. ⁊ spiritibus extinctis. i. q̃ pmo rube⁹ erat ad nigrũ ṽtit vt hyeme videre ↄtingit in genis sanguineoꝝ Febres vero facit frigidu3 p accñs claudendo poros ⁊ ꝓhibẽdo exitu3 humoꝝ ⁊ vapoꝝ calidoꝝ q clausi qñq3 faciunt effimerã. qñq3 putrefaciũt humores qr̃ faciunt putridã fe. qñq3 faciunt ethica3 ↄsequẽter aut incipiẽdo. ¶ Nõ 4° p rigores itelligẽdum esse motu3 illu3 ↄcussiuu3 i voluntariu3 lacertoꝝ quo mouent lacerti ad expellendu3 rem nociuã. hoc autẽ a frigore puto qñq3 accidit vt apparet in hyeme qñq3 frigus ẽ causa vt putridi humores ipsum causent.

¶ Hic nimium frigidum.

Pñs ↄmẽtũ diuidit i qnq3 ptes. p° ṽificat de spasmo ⁊ thetano. 2° de nigrioribus. 3° de febrib⁹. 4° de rigore quõ fit a frigore. ibi 2ª vnde ⁊ nigriores. ibi 3ª Frigida aqua ꝑse. ibi 4ª Rigores autẽ. ptes patent legenti ⁊c.

Frigidum inimicum.

In pñti affo° ypo. duas ponit ↄ°nes. 2ª ibi. calidũ vero. pma ↄ° ẽ illa. aqua frigida ẽ inimica neruis ossibus dentib⁹ cerebro. ⁊ spinali medulle. ꝓbat id qd̃ extinguit hoꝝ mẽbroru3 nãlẽ calorẽ. ⁊ ꝓhibet ea ab opationib⁹ sibi debitis ẽ istis mẽbris inimicũ s3 aqua frigida ẽ huiusmodi g̃ ⁊c. Ass^m p minori statĩ3 i nõtis patebit. ¶ Calidũ vero. 2ª ↄ° ẽ illa calidu3 ẽ istis mẽbris vtile ⁊ amicũ p se. q2 ẽ ↄriũ frigido. ⁊ q2 p ipsu3 ↄseruatur istoꝝ mẽbroꝝ calor. Cõcordia affo. quãtu3 ad pmã ptẽ colligit de neruis 2ª tertij ca°. pmo ð dẽtibus septima tertij de ↄseruatiõe dẽtiũ. ð cerebro ⁊ spinalli medulla colligi põt pma tertij ca°. de canonibus vlibus cure egritudinũ cerebri. Aliquẽ

alie pcordie ponunt q sunt i genere q caliditas e magis amica nē q̄ fritas sicut pma pmi ca.de cō plexionib 2.pmi doctrina 3.ca de signis pplexio nū i 6 genere signoꝝ ꝛ 4.pmi ca 2. ¶ Circa tn affo.lfam ꝛ sniam nō pmo q lʒ ypo.i affo.p frigi dū itellexerit aquā frigidā vt ga.vult i pmēto.tn de oi actu ꝛ potentia frigido excessiue verificatur. ¶ Nō 2o q oia mēbra hic noiata sūt exanguia ꝛ parū caliditatꝭ hntia indigētia tn multo spū eis i bibito ꝛ i fluxu ad opatiōes nāles eoꝝ pficiendas nā pmo oia ista sunt frigida ꝛ alba.i.sine sanguie ꝛ sine venis vel artarijs manifestis inse.ꝛ tn q eo rum opa calido pficiunt.iō reqrit spūs pntia.Ex hoc sequit q istoꝝ mēbroꝝ opatiōes ledūt p illud q spm i eis ad opa reqsitū frīn extiguit.ꝛ q aqua frigida ꝛ oē actuale frigidū excessiuū e aptū cum hijs mēbris occurrit i eis spm extinguere pp hoꝝ mēbroꝝ nālē frigiditatē.ꝛ iō frigidū e hijs mēbris inimicū.ꝛ iō dixit auic.3a tertij pmo ca in fine.et scias q aqua frigida nocet neruis ppterea q fa cit eos deficere a digestione hūiditatꝭ q sunt in eis q i hūorē indigestū pmutāt.Sequit 2 q hec mē bra cuʒ sint carne discopta magis a frigido ledū tur.q ibi nō e caro calida defendēs ꝛ frigidū ma gis in me.occurrit.vn in vulnerib neruosoꝝ loco ruʒ ꝛ in osse discopto ꝛ infractura cranei pcipit q caueamus a frigore vt colligit.4.quarti tractatu 4 ca 2o ꝛ pmo.ꝛ q calida apponam ꝛ idē i ca de fractura cranei ꝛ de cura fracture cū vulnere. ¶ Nō tertio q q̄uis frigidū dētib noceat ex cā dcā tn ēt q sunt nāli discoopti.ꝛ iō nāli dispōne magisq̄ alijs ossibus eis nocet. Nocet ēt magis qn pcesserit calidi occursus vt 7.tertij. ¶ Nō 4 q vt 2.p vificet qdā p vtile.ꝛ amicū itelligūt illō qd occurrēs eque distēpatū cū frigido min ledit ꝛ ex cui equali alteratiōe mēbrū min ledit. Nā si vtile ꝛ amicū sumāt ppe.hec 2.ps nō e va q di stēpate occurrēs nocet a ppo tēpamēto educēdo. ꝛ ita frigidū distēpate occurrēs nocet.sʒ tā calidū q̄ frigidū tēpate occurrētia sūt amica q pfuatia Nō g dr calidū distēpatū amicū q cōfuās dētes vl ossa.sʒ q min ledēs ea ex equali alteratione. Cā aūt qr min ledit e.q lapsus ad calidū e min mal gnālit q̄ sibi equal ad frigidū cū calitas ma gis attineat sanitati.ꝛ ep̄ q̄ frigiditas vt pʒ pma pmi capitulo d pplonib. ¶ Et ibi aūt vr q ypo. aliud spāle voluerit i istis mēbris ꝛ nō gnāle i oi bus vt isti putāt.q tūc multo meli fuisset dicē fri gidū inimicū e mēbris oib ꝛ calidū amicū.3o nō puto vm fundamtū isti cōpatiōis vt supra prima pmi ꝛ 2o tegni disputaui.iō alr puto dicēdū.ꝛ pri mo qd frigidū dr istis mēbris inimicū respectu ei qd e alijs mēbris ꝛ absolute qd.q aqua frigida vt pdicit eoꝝ caloreʒ extinguit cū sit p maiori pte fundat i spū cui et si nōbilē quātitatē reqrāt nō tn plurimi vt ocli.2o respectu alioꝝ mēbroꝝ q cuʒ sint calida magis actōi frigoris resistūt.Calidum auteʒ nō oē.sʒ paꝝ a tpamento recedens est hijs membri vtile ꝛ amicuʒ absolute aut cōpatiōe eius q e alijs membris.Absolute aūt pōt dici amicū q plurimuʒ taliuʒ membroꝝ est iuuatum. Nam plurimū hec membra i latitudine sue sanitatꝭ exn tia distāt a ppo tpamento p frigidū ꝛ humidū ga lapsus p calidū remouet aut 2o q plurime hoꝝ mēbroꝝ egritudines p calidū remouentcū plurie sint frigide vl tertio q calidū pmi grad h mem bra a ppo tpamento nō trahit ꝛ spm i eis idebita dispōne pfuat.Cōpatiōe.n.alioꝝ membroꝝ q ca lidū pmi grad ꝛ nō multo a tpamento recedens nō ita pfert ali.s membris sanis exntibus sicut ꝛ neruis ꝛ magis nocet.Ex qbus vr mihi cōceden dum q res alique calide hoꝝ membroꝝ cōplōneʒ pferuarent que tn per accns cor calefacerent ꝛ ita res alique cōseruarent cōuenienter cordis calidi tatem q neruos ifrigidarent. Cōstat.n.q aer ver nalis nō sufficient cōfuaret cōplonem cutis ꝛ ner uoꝝ deducta alteratiōe vestiū imo hec membra in frigidaret q nudi tūc nō cōseruātur.tn per illuʒ cor debite euentat.Ex qbus tertio seqt q pfuatō nō fit p similia i forma ꝛ gradu.sʒ d hoc amplius dixi tertio tegni.tu tamen hec breuia tene menti.

¶ Ostensis lesionibus ꝛc.Ga. i pmen to.pmo ptinuat psentem affom cū pcedente.2o vi ficat.ibi 2.Et nō.ꝛ totum residuum est clarum.

Quecunqʒ in frigidata In psenti affo.ypo.intendit duas pclu siones ꝛ 3aʒ ponit ibi ¶ Excepti. ¶ Pri ma conclusio est ista omnia membra pternaturali ter ifrigidata oʒ recalefacere.pbat q oia talia sit ad ppuʒ tēperamētū reducēda ꝛ nō nisi p calefa ciētia g ꝛc. ¶ Exceptis. 2a p e illa mēbra p que patus e sanguis fluē ex corp ꝛ si sint infrigidata non oʒ recalefacere.pbat q talia recalefaciendo mai esset nocumtuʒ iuuamto.cū p calefactionem sanguis fluxus puocet. ¶ Circa quē affom nō q infrigidata dicit h solū pternaturalit infrigidata nā si nāliter infrigidata sūt non oʒ recalefacere. ¶ Nō 2o q hec recalefacio pōt fieri p calida actu talia.ꝛ p talia vtualit vel effectiue ꝛ de ambobus ptinet affo.veritateʒ. ¶ Nō tertio q nō quelʒ re calefatio est pueniens vl sufficiens infrigidatꝭ nisi eo mō fiat vt tādeʒ caliditas remanēs sit nālis ꝛ q̄ti gradus sit caliditas acqsita p quātā corp a temperamento distabat ꝛ propt pmū infrigidatio tmembroꝝ febriētiū putride q fieret cū aqua frigi da nō est sufficiens ymo vt plurimū oʒ mām pul dā remouere ꝛ calefactio neruoꝝ plenoꝝ flegma te sine flegmatis euōne nō sufficiens pp fm vo cū calefactio fuerit deficiens a gradu debito nūdum membrū debite sanitati dr restitutū.ꝛ fundat ista pma p sup generali pncipio q oīs cura fit per pri um. ¶ Circa 3am pnem nō ex hijs q dicūtur 4. pmi ca vltimo q qn cōiungunt intentiones prie aut etiā indicatiōes prie medicus dʒ sequi fortio reʒ nō neglcā altera ꝛ membrū. g per qd parati est sanguis ex corp fluere ꝛ ifrigidatꝭ ꝛ ex pte fri

giditatis indicat de sui calefactionez.sed propter timorē de fluxu sanguis indicat q̄ nō calefiat cuz pp caliditatē sanguis subtilief ꝛ vie apianf ꝛ qa maius vt plurimū ē nocumētū fluxus sanguis q̄ nocumētū ifrigidaf.ꝛ iō nō debemus vt plurimū talia loca calefacere. Ex quo pz ypo.loq hic d̄ fluxu sanguis quē oz hic cohibere nā si sanguis fluxus eēt nālis vt mēstruoꝝ aut vtilis vt i stomia vl̄ emoroydibus vt multotiens accidit nō oz calefactio dimitti. ❡ Nō fo q̄ calefactio qdā ē pura calefactio cui nō cōiūgif eschere generatio.ꝛ de ista hic itelligimus.nā qn̄qz mēbrū ē cauterizādū ad sanguinē restrigēdū. Et ꝯstat q̄ cū cauterizaf calesit. Similē sniam collige 4.ᵃ p̄mi caº p̄mo quantū ad p̄mā ꝯclusionē. Et quātū ad fam ptē colligif 5ᵃ.tertij caº de fluxu sanguinis narium.

❡ Hoc non est contrarium ei qd̄ dicit alibi Ga.i ꝯmēto rn̄det qbusdā dicēt ꝯ fam ptē affo! fo verificat illā p cām.ibi 2.ᵃ Sed vñ fluit. Instātia possit esse talis q̄ ois cura fit p ꝯriūm cū ergo illa mēbra infrigidata p que sanguis futurus ē fluere paciātur morbū frigidū curabūtur calido.ꝛ p ꝯn̄s calefaciēdo.assumptum est p̄ncipiū positū in medicina. ❡ Rn̄det ḡ ga.qd̄ illud qd̄ hic dr̄ nō ē ꝯriū ei qd̄ dictū ē qd̄ ꝯria ꝯrijs curāf. Et hoc satis inuestigatū est in libro de regimine sanitatis.ꝛ ibi monstratū est q̄ necessariū estvt in medicina exhibenda incipiamus añ curare illa q̄ sunt magis duriora.i.deteriora. Similit̄ hic itelligimus de fluxu sanguis q̄ qn̄ mēbrū ē infrigidatum ꝛ futuꝝ ē vt currat sanguis ab illo incipiamº p̄mo adhibere medicinā ꝓhibitiuā fluxus sanguinis.ꝛ deinde reducamus mēbrū ad suū tēperamētuz. ❡ Nō tn̄ tu q̄ nō solū si dispō vna piculosior est ab illa est incipienda alijs paribꝰ.sz etiā si vna nō pōt curari nisi p̄cedēte alterius cura incipiendum est ab illa sine cuius cura alia curari nequit ꝛ si vna fuerit alterius cā ꝯseruatiua vt 4.ᵃ primi caº vltimo ❡ Sed bñ fluit. ❡ Uerificat affo.secundā ptē di.q̄ iō nō apponif calidū i loco vñ est fluxus sanguis q꞉ calidū apit ꝛ auget fluxū ꝛ hoc nisi cōburēdo facit escharā. Adde ēt q̄ calor sāguinē subtiliat ad eū magis mobilem facit.ꝛ q꞉ id resoluit quod in venis in locis vicinis attrahit alia ab attractione vacui.

Ulceribus quidē ꝛc. Ypo. in p̄senti affo.quatuor intēdit ꝯclusiōes ꝛ sic diuidif i quatuor ptes q̄ patebūt legendo. p̄ma ꝯ.ē ista. Aqua frigida ē mordax vlceribꝰ ꝯº ꝓbaf sic. Aqua frigida penetrādo i ꝓfūdū vsqz illuc causat dolorē i vlceribus.ḡ aqua frigida est mordax vlceribus.ꝯn̄a cū antecedēte statim declarabunf.vbi nō q̄ mordicatio ē penetratio ad ꝓfūdū mēbri cū solutiōe ꝯtinuitaf multi nerui ꝛ inordinati situs vt colligif ex auic. i canonibus vlibꝰ 2.ᵃ Apud quosdā aūt mordicatio dicit sensum huius penetratiōis ꝛ solutiōis ꝯtinuitaf.medicina.ergo que penetrādo i ꝓfundū mēbri fm plures inordinatas ptes facit dolorē cōit̄ ē soluēs ꝯtinuū in locis illis.cū dolor aut semper aut plurimum fiat pp solutōnē ꝯtinuitatis. ❡ Nō fo q̄ alio mō mordicat calidū ꝛ alio mō frigidū. Nā calidū corrodēdo ꝛ eliquēdo ptē facit mordicationē.sz frigidū ꝯdensando ꝛ viuēdo facit.ita vt soluaf cōtiᵐ sicut p̄mēdo cū digitis carnē dolorē p solutionē ꝯtinui causamus. ❡ Nō tertio q̄ frigidū nisi fuerit quasi vltimū nō facit mordicationē in pte coopta carne.q꞉ ꝓpter densitatē cutis ꝓhibef penetrare.sz mordicat linguā oculū nares.ꝛ stomaci ptē itrinsecā.vltimate aūt mordicat qn̄qz cutim vt aer frigidus i hyeme vt colligif 4º de simplici medicina caº fo.vñ mordicare ē cōe ꝛ calido excessiuo ꝛ frigido excessiuo.lz p aliū ꝛ aliū modū. ❡ Nō quarto q̄ lz vlcus sumaf ꝓpe p solutiōe ꝯtinuitatis in carne cū pure ꝛ sanie.ꝛ hoc mō distinguaf ꝯ vulnus.tñ hic sumif vlcus p cōi ad vlcus ꝛ vulnus Ex hijs pz p̄mo q꞉ vlceribus aqua frigida ē mordax q꞉ ꝓpf abscisionē cutis obuiās pti rariori pōt facilif penetrare i ꝓfundū ꝛ mordicare. Et pz fo cā quare apropriate loquif ypo.i vlceribus.nā et si alijs mēbris sit qn̄qz mordax tñ raro.ꝛ non nisi cū est in vltimo vel ꝓpe. Et ex hijs pz etiā q̄ lz fz ga.mētez affo.intelligaf de aqua frigida tñ pōt verificari de aere ꝛ alijs liq̄dis actu frigidis occurrentibus ❡ Cutē 2.ᵃ ꝯº frigida aqua indurat cutem. ꝓbaf q꞉ ꝯstringit illā inspissando ꝛ cōgelādo hūidum qd̄ in illa cōtinef ḡ ꝛc.tz ꝯn̄a q꞉ p̄terq̄ hº fecerit cutis magis resistit cōpremēti. ❡ Ubi nō q̄ frigidā nō solum cutem.sed plurima humidorum cōdensat ꝛ indurat p̄sertim q̄ sūt aquea ꝛ terrea sed q̄ sunt multū aerea ꝛ coagulata a calido qn̄qz remollit.sicut sperma ꝛ album oui.h.n.a calido i grossanf ꝛ a frigido liquefiunt mō quo dr̄ 4º metheauroꝝ. ❡ Nō fo qn̄qz indurari cutim ꝛ alia a calido plus resoluēte d̄ humido aereo ꝛ aqueo q̄ subtiliat remanens fit etiā iduratio a calido nāli qn̄qz digerēdo aquā vt plurimū iuxta limitatiōes quas dixi i q̄one de digōne ꝛ aliqua a calido mollificātur iuxta modū infra dicendū sz h̄ de actuali frigido loquēs dixit q̄ cutem indurat.s.ꝯdēsando ꝓpriā substātiā ꝛ expremēdo humidū subtile per qd̄ ē mollis ❡ Dolorem. Tertia ꝯº frigidū facit dolorē ꝓhibēdo saniei generationē. ꝓbaf ꝯº sic frigidū subito ꝛ multū ꝯrie imutat mēbrū fm cās saniē remouēdo ḡ ꝛc.assumptū statim declarabif ꝛ ꝯn̄a ē nō de se. ❡ Ubi nōndū q̄ frigidū māliter imutat organū tactus dispōnes incōuenientes in ducendo duobus mōis.vnus est alterādo ꝛ inducēdo qualitatē incōuenietē ꝛ preternām.2º ē soluēdo cōtinuū p viā cōpressionis ꝛ ita hijs duobus modis dolorē causat in mēbro. ❡ Nō fo q̄ saniei laudabilissima gnātur a solo calore nāli vt supra ośdi.ꝛ colliᵗ simplici ēt plāes 5º meᵃ a ga.caº 2º distitcōis.2.ᵃ cū dixit. Alteratio q̄ ē apud saniositatē accidit a calore nāli.sz nō ē alteratio i qua calitas vincit mām.ꝛ illud ē qm̄ ē alteratio accūs in mā

nō bona bonitate pura neq̧ est iter̄ ex̄nea negata in vltimo malicie. Sicut ḡ alteratio accn̄s ex cursu nāli ꝓpterea ꝙ ipsa nō accidit a caliditate nāli fit ꝙ ipsa adiuuat̄ ꝛ substentat̄ p caliditatē similem calitati nāli. Simili ꝛ ē res in alteratiōe fcā quādo saniositas fit. hic. n. expresse vult ꝙ a sola calitate nāli fiat. ꝛ iō aqua frigida plurimū calorē nālem remittendo ꝓhibet saniei gnātionē bn̄. Aliq̧ tn̄ per accn̄s i apostematibus ꝛ multi seruoꝛis ad iuuat ad saniei gnātionē ꝓ quāto remittit p̄ternāliter caliditatē vt ꝫ 3ͣ. quarti caͦ de cura flegmonū pōt etiā multotiēs impedire gnātionē illaudabilis saniei putredinale calidū remittēdo. ſꝫ h̄ puto de laudabili intelligi. ❡ Nigriores. 4ͣ. ꝯͦ ē frigida aqua facit nigroꝛes ꝛ rigores ꝛ spasmos ꝛ febres ꝛ thetanos. hec ꝯͦ quo ad oēs suas ptes ꝓbata ē supra affo. 18. hui⁹. ❡ Sed circa māꝫ h⁹ affo. ca dūt aliq̄ dubia. ꝓmū q̄ꝛ si vr̄ ꝙ frigidū sit moꝛdax vlcerib⁹. nā oē moꝛdax vlceribus ē medicina moꝛdicatiua. ſꝫ oīs medicina moꝛdicatiua ē calida. ḡ oē moꝛdax vlcerib⁹ ē calidū. maioꝛ ē clara. minoꝛ colligit̄ ab auic. 2ͦ can̄ caͦ 4ͦ vbi medicinā moꝛdicatiuam ponit speciem medicine calide. secundo sic frigidum moꝛdicat vlcera ꝛ calidum etiam moꝛdicat vlcera. ḡ tam a calido q̄ꝫ a frigido fieret moꝛdicatio ꝛ per ꝯn̄s ꝯ̄trioꝝ oboꝝ ꝓpoꝝ eedē eēnt fm̄ spēm sensatiōes qꝺ vr̄ ipossibile. ❡ Cōfirmat̄ oīs medicina moꝛdicatiua ē penetratiua. aliter. n. nō moꝛdicaret. ſꝫ nullū frigidū ē penetratm̄. ḡ nl̄lū frigidū est medicina moꝛdicatiua. Ad idem vr̄ esse mens galī i p̄ncipio ꝯmenti cū dixit. q nomia fm̄ v̄tutē ꝛc. Nā dixit ꝙ moꝛdax solū itelligit̄ calidum. ❡ Ad hoc rn̄r quod tā calm̄ q̄ꝫ frm̄ valde intensum est moꝛdicatm̄ vt sumit̄ ex ga. 4ͦ d̄ simplici medicina caͦ 2ͦ ꝛ 3ͦ. ſꝫ tn̄ calidū est magis moꝛdicatm̄. ꝛ iō dicit ga. ꝙ intelligēdo moꝛdax fm̄ v̄tatem. i. illud quod vere moꝛdicat per dissolutionem partiū moꝛdicāti ꝛ intense solum calidum ē moꝛdax sed sumpto vocabulo fm̄ suā acceptionē intentioni vtraq̧ ē moꝛdicatm̄. ❡ Ad primū ḡ dr̄ licet auic. medicinā moꝛdicatiuā nominet in calidis. non tn̄ vult omnem talem esse calidā sed plurimas tales ꝛ magis moꝛdicātes ꝛ citius. ❡ Ad fm̄ conceditur ꝯͦ. nā iste non sunt distnicte sensationes illoꝛum oboꝝ vt supra ondi super illo affo. duoꝝ doloꝝ. ❡ Ad tertiū negatur minoꝛ. nā frigidū aliquod sui subtilitate penetratm̄ est ꝛ ad gali auctoꝛitatē ꝑꝫ quid sit dicēdum. ❡ Secūdū dubium q̄ꝛ non vr̄ ꝙ frigidū cutē induret. ꝓmo q̄ꝛ coagulatā a calido soluit̄ur p aquā frigidā ꝛ non indurātur. cutis aūt est coagulata a calido seminali gnānte. Cōfirmat̄ q̄ꝛ cutis a foꝛti calido induratur q̄ꝛ in crustā ꝛ eschară cōuertit̄. ꝛ q̄ꝛ videmus expositoꝝ soli caloꝛi cutem valde duꝛioꝛē ꝙ stātium in vmbra. ergo a frigido nō indurat̄ tꝫ ꝯn̄a q̄ꝛ in eadem mā consimiliter disposita non est per se vnus ꝛ idem ꝯ̄trioꝛum effectus. ❡ Confirmatur aqua frigida remouet membroꝛum congelationē vt 3ͣ. primi doctrina 5ͣ. capitulo quinto. Summe eius de conseruādis extremitatibus cum dixit. sūt p̄terea m hominuꝫ quidā qui ponunt eā i aquā frigidā ꝛ sentiunt vtilitatem ac si nocumentum ab eis remoueretur et quemadmodum fructibus accidit congelatis cum in aquā enim ꝓhiciuntur frigidā. fiunt quemadmodum si ab eis extraheretur congelatio ꝛ ab eis lambitur ꝛ leniuntur ꝛ equātur. ꝛ si ea igni applicauerit coꝛrumpentur. ❡ Pro dubio notāduꝫ vt dicitur quarto methauroꝛum. ab Aristotile ꝙ ea que sunt aque ꝛ terre quo ad materiā sunt coagulabilia a calido ꝛ etiā a frigido multa scilicet eoꝛuꝫ vt later nunc adhuc mollis vt lutus potest a frigido coagulari ꝛ a calido sed non eodeꝫ modo. Nā a calido coagulatur educendo humidum ꝛ a frigido ipsum compꝛemendo. Cum ergo caro nostra ꝛ cutis sint cōmunia aque ꝛ terre. ideo possunt ab vtroq̧ scilicet tā calido q̄ꝫ frigido coagulari. ❡ Nō secundo membꝛa coagulata esse constricta ꝛ compressa. ꝛ ideo in illis solui continuitate aut sepatione ptiuꝫ aut distractione earum ab inuicem modo quem dixi in questione de causis doloꝛis secundo tegni. ❡ Nō tertio ꝙ quāuis contingat vnā ꝛ eādem rem simul infrigidari per totum ꝛ rarefieri vt cōstat in aere quādo in hyeme permutatur tempus de australi ad boꝛeale. ꝛ in aqua calida spersa super aliquod planum que conuertitur in vapoꝛem ꝛ infrigidatur. tn̄ frigiditas ipsa d̄ se potius est apta condensare. vnde alioꝛum deducta operatione vt influentiarum ꝛ foꝛmarum mixtoꝛum res que infrigidātur ꝛ sunt molles aut currentes condensātur. Econtra autem caliditas tales res semper alia actione deducta rarificat ꝛ subtiliat. ❡ Nota quarto ꝙ res a dominio frigida approximata infrigidari agit ipsam infrigidate remittendo. ❡ Tunc ad dubium cum dicitur ꝙ aqua frigida aliquā cutem indurat puta cutem mollem ꝛ temperatā aut calidū. ꝑꝫ q̄ꝛ agit illā infrigidādo ꝛ cōdensādo ꝛ humidum suum in pꝛofundum compꝛemendo. ❡ Secunda conclusio aliqua aqua frigida aliquā cutem remollit illud ꝑꝫ ex auctoꝛitate auic. loco allegato supra. Sed modus secundum opinionem meā qui teneo ꝙ cutis ꝛ multa membꝛa possunt esse stante vita frigida respectu equalis ꝛ pondus est facilis. Nam dico ꝙ cuꝫ cutis est congelata ipsa est frigidioꝛ certa aqua frigida. ꝛ ideo illa aqua frigida agens in illam inducit i eā caliditatē ꝛ rarificat ꝛ q̄ꝛ remisse ꝛ paulatine hoc facit quod non faceret aqua calida vt aer calid⁹ ideo magis iuuat iuxta sententiā Aristotel oc taua pticula pꝛobleumatum octauo pꝛoblemate accidit etiam ꝙ sui humiditate remollit ꝛ ꝙ ipsa non facit euapoꝛare siue exalare spm̄ siue nālem caloꝛem vt faceret calida ꝛ sui coꝛpulentia claudit poꝛos pꝛohibens exitum illius. vnde lutum ꝯgelatum positum in aqua frigida mollificatur ꝛ eliquatur siue dissoluitur. Si vero dicamus ꝙ omne viuens est calidum ꝛ humiduꝫ tunc dico ꝙ in cute congelata sunt multe ptes flegmatis vt secūda

rum humiditatum que sunt inanimate et sunt cõgelate et sunt dure que per aquam frigidã eliquãtur et sequitur iuuamentum per alia et hoc mõ dicto. ¶ Dicere autem vt iacobus de forliuio dicit. quod aqua frigida ratione sue frigiditatis non vnit frig⁹ in partibus interioribus congelati membri et ideo magis vigoratur calor: et quod humiditas lenit humiditates membri congelatas. primo non colligit ab aristotele problemate supra allegato. Nam aristoteles ibi assignat causam quare frigentes membra patiuntur quando ea deferunt iuxta ignẽa: sed si paulatim tepefiant non leduntur. et dicit causam esse quia calidum in membris congelatum et aggregatum in eis relinquit humidum extra et frigidũ modo contrarium est contrarij corruptiuũ. ideo si calidum approximatur paulatine calefaciens tũc calidum intus existens paulatine egreditur et minus laborat patiens sed si nõ tepefaciendo agat et paulatine imo fortiter educitur plus. Constat igitur quod hic non dicitur calorem confortari. quia nõ trahitur nulla parte humiditas leniri ab humiditate frigide aque. secũdo hoc est falsum quia frigida aqua sui frigiditate intẽderet membri frigiditatem et faceret calorem magis extingui et suffocari ab humido frigido circunstante. Jam enim in tantum est constrictus vt amplior vnio et constrictio extinguit melius est ergo dicere vt ego posui. ¶ Ex hijs patet dubij solutio. nam absolute loquendo aqua frigida indurat cutem. s. sanam vel temperatã. ¶ Ad argumẽta autem in oppositum ex dictis patet solutio. et patet modus per quem aqua frigida fructus cõgelatos reducit non debet autem ad hos reducendos aut congelata membra sananda esse frigidissima: nec sufficit solius talis aque approximatio. nam eius operatione completa oportet paulatim calidiora approximare vt ex dictis colligi põt 3°. p.ª loco allegato.

¶ Qui nomina secundum veritatẽ. ¶ Gal. in commento facit 4ºʳ. primo declarat primam conclusionem. secundo secundã tertio tertiam. quarto remittit pro quarta declaratione. Ibi secunda. Nunc vlcerosi. ibi tertia. dolor siue. ibi quarta. Alia autem. in prima dicit sex. primum est quod si quis vult intelligere nomina secundum veritatem. i. de potiori significato. intelligit mordax esse solummodo calidum. quia vt dixi supra calidum intensius et citius mordet quam frigidum. ¶ Dicit secundo quod etiam frigidum dicitur mordax quia sensus horret omne sibi contrarium materialiter precipue impetuosum sed fridum non dicitur mordax quotienscunque tangit corpora. sed cum corpus habeat vulnera. Dicit tertio quod cã dicti est quia id dicitur mordax quod mordet et perforat vt morsus. et facit morsionẽ a superficie ad interiora. Dicit 4° quod quamuis aqua frigida non posset perforare cutẽ solidã et duram nisi subtilem tamen ipsa põt penetrare vsque ad iteriora vlcerati mẽbri propter illius raritatẽ. et illud perforat. et ideo supple ẽ secunda pars prima ps commentis. et patet quare de vlceribus appropriate dicat. dicit quanto quod in libro de simplici medicina ostẽdit naturam cuiuslibet medicine mordicatiue. s. in 4°. et tu ex illo collige quod frigidum est mordax vt aer frigidus et etiam calidum sed alio modo. in parte secunda. dicit quod propter frigiditatem aque induratur cutis vlcerati membri. De tertia dicit quod facit dolorem sine sanie. quia infrigidatur calor naturalis qui in vlceribus facit saniem in quarta parte patet etc.

Est autem ubi etc. Cõclusio afforismi est contingit infusionem multe aque frigide in tẽpore medie estatis liberare thethanum sine vulnere in iuuene bene carnoso. probatur. cõtingit per infusionem aque frigide calorem naturalem reuocari ad intra et hunc calorem liberare a thetano quia etc. totum afforismi ponitur in littera. et commentum patet. ¶ Circa affõm no. p° quod queadmodum dictum est supra thetanus aliquis est materialis. aliquis nõ proportionatus ad materiam et hic loquitur de materiali. Similiter quidam est communis toti corpori quidam particularis indeterminato membro et licet de vtroque verificari possit tamen de communi magis videtur mens auctorum fuisse. nam auic. in secunda tertij c° de cura spasmi ita dixit de hoc affõ. Ex eis autem que iuuant habentem spasmum comunem theta. et thenum frigidum a materia est vt subito in aqua denigratur frigida secundum quod dixit ypo. Jn particulari autem membro vt plurimum per eius infrigidatõne prohibetur cursus sanguinis et spiritus ad ipsum et magis ex illo infrigidatur quam iuuetur per vnionem caloris intus. 2° nota quod licet aque frigide infusio curet aliquem thetanũ dictũ oportet tamen in hac administrãda considerare dispõnes ex parte corporis. et ex parte extrinsecorum quas ab ypo. exprimuntur. et p° quod iuuenis sit bñ carnosus. Nã in isto ẽ p° mult⁹ calor. quia plurimũ ẽ sanguineus. secundo frigus non põt faciliter penetrare vsque ad iteriora propter carnis multitudinẽ quod in macilẽtis nõ fieret et precipue ad interiora neruorum que sunt in isto multũ coopti. secundo quod sit iuuenis. Nã in hoc ẽ multũ et acutũ nãle calidũ vel spũs currẽs quod spũs põt vniri in iterioribus in senibus autem propter caloris paucitatem ipse vinceretur et in pueris propter multũ humidũ et carnis nimiã teneritatẽ calidum suffocaretur a tali infusiõe plurimũ. et ideo nõ ita in aliis conueniret. 3° oportet corpus eẽ sine vlcere quia frigidũ ẽ mordax vlceribus. et quia nã in loco vlcerato penetrat frigidum vt statim dicitur. et ideo in illo dubitandum esset de maiori nocumento. et auic. addit quod corpus sit forte et firmum dans per hoc intelligi densitatem que est texture strictura et multitudinem spiritus loco allegato. vnde non est dubium in aliquo primo sene magis hoc conuenire quam in dato iuuene subtilium humorum. et calido et humido. Ex parte vero extrinsecorum oportet quod aqua frigida sit multa ad hoc vt per eam possit fieri reuocatio caloris multa. et quod subito. nam paulatine approximetur. vt auic. expressit loco allegato. quia per paulatinam approximationem non fit talis reuocatio. et oportet quod sit in media estate. Et cãm assignãt quidam. quia homo tunc patitur plus frigoris

nocumentuz.propterea q aer calidus corrigit ei⁹
impressionem vel nocumentuz ꝛ hoc non videtur
mihi verū.nam aer calidus pro tunc non prohibet
fieri impressionem.Si.n.prohiberet. non videtur
calidum.propterea si hec prohibitio multe impres
sionis esset causa qr hec approximatio debet fieri
in estate.sequeretur q melius esset pauciorem esse
aquam q̄ multam.¶Sequeretur ſo.q in hyeme
vbi in stufa vel balneo aeris calido.ista administra
tio aque frigide fieret esset conueniens ꝛ hoc etiā
ē falsū.nec ēt valet q in hyeme esset nimia aduna
tio calidi.qꝛ iam est adunatus propter hyemem ꝛ
adunaretur propter aquam frigidam.Nam tunc
saltem pauca infusio in frigida aqua tantum face
ret in hyeme quantum multa in estate eo q ad eq̄
lem coadunationem deduceret.Sed causa qr hoc
in estate fieri debet est.qꝛ vt dixi supra particula p̄
ma.spiritus ꝛ sanguis in estate sunt calidiores ꝛ
sunt magis dissolutiui eoꝝ que dissoluuntur a ca/
lore vt est calor absolute.ꝛ humores corporis sunt
subtiliores magis parati dissolui.ꝛ ideo reuocatio
caloris in estate est sufficiens flegma in neruis dis
soluere.ꝛ non in hyeme.nam ꝛ si sit multus quā/
titatiue ꝛ magis dissolutiuus superfluitatuz tertie
digestionis.est tamen minus absolute dissolutiuu⁹
q̄ calor estatis ꝛ humor ipse minus patus dissol/
ui. Ex quib⁹ apparet primo q non semper taliter
spasmatum liberat ista infusio.qꝛ stat causam esse
fortiorem q non possit dissolui per illam reuocatio
nem caloris.patet secundo. q administratur hoc
remedium cum timore.qꝛ dubitatur ne corpus ta
le multam habeat latentem flegmaticam materiā
que exprimitur ab exterioribus ad interiora ꝛ in/
de plus fit de nocumento.¶Dubitatur etiam de
soliditate vel passibilitate nimia nisi ergo bene ex
signis videamus corpus in exterioribus nō abū
dare flegmate ꝛ ꝓpter dam⁹ corpus habere solida
membra ꝛ non multuz pa frigore per cussibilia qd
habetur per experientiam . talia remedia non ad/
ministrabimus.ꝛ si sit iuuenis carnosus thetanat⁹
in media estate.¶Considerande etiam sunt con/
diones balneandi in aqua frigida posite ab auic:
Tertia primi cap.de balneatione cum aqua fri/
gida.¶Sunt preter etatem ꝛ tempus quinque pri
ma q balneandus non patiatur fastidium. secun/
da q non patiatur vomitum . tertia q non patiat
fluxum ventris.quarta q non nimiuz vigilauerit
quinta q non patiatur reumatismuz.ꝛ tu per hoc
collige quomodo quidam squinantici squinantia
frigida.ꝛ quidam qui raucedinem vocis patiunt
per infusionem panni in aqua frigida ꝛ eius posi
tionem circa collum liberantur et quidam non .
Collige ēt affōi verificationem ꝛ concordiam vtili
tas āt pꝫ in actu practico ꝛ extenditur ad spasmū

## ¶Cum frigidum et calidū

Gal.in commento primo continuat. ꝛ patet in ſa
parte ibi.Et hic omne.ampliat affōm ad omne ge
nus spa.ꝛ pꝫ.i tertia ibi.Et media estate verificat
affōz.Et h diuidit in tres.primo ponit affōi sniaz
cum aliquali expōne.ſo ꝓbat dictum suuz verifi
cādo duas ꝯditiōes positas i affō.s.q dꝫ fieri i esta
te ꝛ in iuuentute.3° dat causam qr dixit sine vulne
re.ibi ſa.hoc āt certificatur.ibi 3°. ꝓhibetur.Dicit
primo q in media estate ꝛ iuuene bene carno
so i spasmo vel thetano sine vulnere aqua frigida
multa subito infusa facit q calor redeat interius i
corpus ꝓpter qd soluitur morbus sꝫ aqua frigi/
da non facit istud essentialiter.i.per se.imo per ac
cidens cum reuocat calidum ꝛ carnosum corpus
nam non est intentionis frigide vnire ꝛ fortificar
calidū sꝫ extinguere.¶Sꝫ circa hoc cadit dubiū
qꝛ vr̄ q frigiduz infrigidando neruos non per re
nouationez caloris curat spasmum de materia fri
gida.ꝛ arguitur sic frigidum p infrigidationē ner
ui siue caloris remotionem.curat palisim a mā fri
grida pendente.g a pari curabit spasmuz.ꝯña no.
qꝛ nō videt rō diuersitatis affm vo est auic.ſa 3ii c⁹
de cura paralisis in fine cum dixit.Aliqꝫ vero iu/
uantur plures eoꝝ.s.patientium palisim cuz eis q̄
infrigidant ꝛ ꝯfortant ꝛ ꝓhibent mām.ꝛ cum me
dicantur calidis auget egritudo ꝛ illud id qm mā
subtilis dilatat p ea plurimū.cū vo mēbꝝ ifrigida
tur ꝛ ꝯfortatur membrum a frigore minoratur q̄
titas materiei.ꝛ peruenit ad hoc vt euanescat.Cō
stat hic quod loqtur de membro paciente quod in
fridatur.ꝛ induratur a frigore.ꝛ forte conclusio ē
concedenda in spasmo ꝛ licet in palisi sit manife/
stior modus.sed tu considera.¶Hoc āt certificat
hic ꝓbat dictum suuz.s.q aqua frigida facit dictā
operationem p accidens ꝛ simul verificat dictas
duas conditiones dicens.q hoc certificatur.s.q a
qua frigida facit hoc per accidēs qꝛ aqua frigida
non iuuat in alijs etatibus a iuuentute nec in oī
tempore sed in estate media.ꝛ si hoc faceret essen/
tialiter iuuaret in alijs etatibus.ꝛ in alio tempore
causa āt est.qꝛ qñ frigidum pcutit corpus nostruz
necesse est vt aut vincatur calor nālis aut adunet
propter frigidum circunstans ꝛ vincitur cuz est d
fectus.i.debilis ꝛ adunatur cum est fortis.ꝛ causa
sue adunationis est qꝛ reclauditur ꝛ non pmittit
dissolui.Sꝫ contra arguitur si frigus prohibet dis
solutionem caloris nālis.g etiam prohibet dissolu
tionem humoris frigidi multo magis ꝛ sic p reuo
cationez caloris nō fiet solutio morbi.Negat prio
ꝯña.¶Prohibet āt. dat hic cām qr dixit sine vul
nere dicens q aqua frigida ꝓhibet in spasmo vel
thetano ex vulnere.ꝛ si alie effuerint conditiones
dicte.ꝛ cā est qꝛ frigidū mordet vl̄nerata loca ꝛ fa
cit dolorē sine sanie.ꝛ rō.qꝛ spasmus ex vulnere ē
ex apāte neruosi mēbri aq̄ frigida dolorē itēdēdo
mltū obeēt.nec mitigaret dolor nec remoueretur
apā.ex q° pꝫ ga.itelligere de vulnere a q°. est spas
mus:licet auic.largius de omni vulnere videatur
intelligere ſa tertij.loco allegato.

## Caliduz saniez faciēs non in oī vulnere maxim signū ē ad certitudiēz ꝛc.

¶ In isto aſſō ypo. itẽdit nouẽ ꝯclusiones: ⁊ pa tebũt ptes legendo. pᵃ ꝯ°. ē illa aqua calida facit saniẽ in oī vulnere q̃ sanies ē maximũ signum ad certitudinẽ salutis. p° hꝫ duas ptes. pᵃ ē. ꝙ aqua calida ē faciẽs saniẽ in oī vlnere. i. iuuatiua ad faci endũ saniẽ in oī vulnere. et ꝓbatᷣ: sic. aqua calida ē vigoratiua caloris nãlis. ⁊ multiplicatiua calita tis siliˢ calori nãli. ḡ ē iuuatia ad generãdũ saniẽ in vlneribus. assũptũ pꝫ. qꝛ calor aque calide de q̃ hic loqmur ē delectabilis. ⁊ suauis. ḡ siliˢ nr̃o calo ri. ⁊ p ꝯñs illius vigoratiua. ꝯña sumitᷣ ex gal. 5° ꝺ simplici medicina. ca. 3° vbi dixit. Sicut ḡ alteratio accñs a cursu nãli ꝓpterea ꝙ ipsa nõ accidit nisi a caliditate nãli fit ꝙ adiuuatᷣ: ⁊ substẽtatᷣ p calidita tẽ similẽ caliditati nãli. Siłr ⁊ ē res in alteratione facta qñ saniositas fit. ⁊ sumitᷣ ẽt ex auic. 3ᵃ. 4ᵃ. caᵒ. de regimine maturatiõis ad faciẽdũ pus in pricᵒ. vbi inter medicinas hoc faciẽtes numerãtᷣ embro cha cũ aqua tepida. ℟a ps ꝯclusiõis ē ꝙ sanies sci licet laudabilis de qua supra dictũ ē maximuꝫ ē si gnũ ad certitudinẽ salutis vulneꝝ significãdũ. q̃ sic arguitᷣ hec sanies significat dñiuꝫ virtutis sup mãm obediẽtẽ. ḡ significat certitudinẽ salutis ꝯña ē no. ⁊ assũptũ colligitᷣ ex gal. p° de drijs febrium. ⁊ qnto de sinplici medicina loco allegato. nã prio ꝺ drijs febriũ dixit gal. dñãte ḡ certissime ꝙ nã op timũ fit pus visu qꝺ albũ ⁊c. ¶ Circa tñ ꝯclusionẽ no. ꝙ lꝫ aqua calida sit de se factiua saniei mõ dic to in qbusdã tñ vulneribus nõ facit saniẽ. vt dicit gal. in ꝯmẽto qꝛ in illis mã ē tã mala: aut virtᵘ taꝫ debilis ꝙ sanies laudabilis ab hoc adiutorio non fit sufficiẽter. lꝫ ḡ calidũ mõ dicto sit iuuamẽtũ ad saniẽ faciẽdã in quocũqꝫ vulnere sanies fieri pos sit. aut sit apta fieri. nõ tñ oꝫ ꝙ sp cũ applicatᷣ hoc faciat. ¶ Sꝫ ꝯ sniaꝫ dicte ꝯᵒnis plures sũt instãtie pᵒ vr̃ ꝙ aqua calida nõ sit factiua saniei in oī vlne re. qꝛ in qbusdã nõ facit saniẽ. vt gal. in ꝯᵗᵒ. ℟o aliq̃ sũt vulnera cũ erisipila in qbus aqua calida appo sita nõ faceret saniẽ cũ ex illo inflamaretᷣ mã. 3° qꝛ aqua calida nõ ē maturatiua medicina. ḡ nõ facit saniẽ. tenet ꝯña. qꝛ medicina faciẽs saniẽ oꝫ eẽ ma turatiua. Et assᵐ pꝫ qꝛ in oī medicĩa maturatiua ē virtus stiptica. vt ℟o casi i diffinitiõe eius cuꝫ dicẽ ⁊ in ipsa ē virtus ꝯtractiua retinẽs humoreꝫ vsqꝫ quo digeratᷣ. ⁊ ñ resoluatᷣ laboriose. ⁊ sepetᷣ humi dũ ipsius ab eius sicco. ⁊ eiᵘ adusto. ꝑterea aqua calida ē medicina apitiua. ḡ nõ maturatiua. qꝛ api tiua. vt sic resoluit humiditatẽ supfluã q̃ ē in locis vacuis. vt 5° de simplici medicina ca. 3° sꝫ matura tiua oꝫ retinere humorẽ vsqꝫ quo digeratᷣ. ⁊ nõ re soluatᷣ. vt statim dictũ ē. assᵐ pꝫ. 5°. de simplici me dicina loco allegato ¶ Pro solutiõe istiᵘ dubij no tãdũ ē ex ga. 5°. ꝺ simplici loco allegato ꝙ triplex ē opatio inuẽta in humoribus q̃dã nãlis qñ nutri mẽtum digeritᷣ. ⁊ in subaꝫ mẽbroꝝ ꝯuertitᷣ. q̃dam pure ꝑternãꝫ. vt corruptio siliˢ putredini cadaue rũ. q̃dã media q̃ fit in mã mala q̃ ē reducibilis ad benignũ. sꝫ fit nã vincẽte totaliter materiei malici am. ⁊ ista ē saniatio: ⁊ fit a solo calore nãli. vt sepe

dixi. Et põt ꝯfortari p medicinã addẽtẽ i q̃ntitate caloris. ⁊ nõ in gradu. ¶ 2° no. ꝙ talᷤ medicina. ⁊ si agat in humorẽ ipsũ resoluẽdo. qñqꝫ tñ nõ resol uit laboriose: vt faciat sepationẽ siłꝫ illi q̃ fit i adu stiõe remanẽte. cinereo adusto. ¶ No. 3° ꝙ in medi cina vere maturatiua oꝫ esse etiam aliqua virtus ꝓhibendi humorem ab exitu. vt humor tolleret di gestionem vel maturationem. hanc ḡ virtutẽ auic. vocat ꝯctiuã nõ ꝙ sit virtus stiptica imo plurimũ ē viscositas aut vnctuositas claudens poros: ⁊ sui corpulentia claudens exitum vaporis. ⁊ humoris ¶ Hijs dictꝭ dr̃ ꝙ aqua temperate caliditatis ē me dicina maturatiua. ¶ Ad primũ dr̃. ꝙ nõ in quolꝫ vulnere. vel vlcere facit saniem. sꝫ in oī est apta iu uare calorẽ nãlẽ ad saniẽ faciẽdã cũ addat i q̃ntita te caloris nõ in gradu calefacã in gradu in q° dr̃ ℏ. ¶ Ad ℟ꝫ dr̃ ꝙ tã i erisipila q̃ꝫ i alijs iuuat ad saniẽ faciendam nec inflammat materiam vlceris erisi pilati imo remittit illam. sed non q̃ntum oportet: ⁊ ideo medicine frigide iuuant ad saniem in talibus generandam vt dixi in aſſõ. 2°. ¶ Ad tertiuꝫ nega tur assumptum. ⁊ ad probationem dixit. Ia. ꝙ su mendo medicinam maturatiuaꝫ proprie debet eẽ stiptica. ⁊ certe hoc non est verum. Nam ẜm gal. nulla est medicina q̃ꝫ temperatus homo applica tus homini ⁊ si manus continue teneretur super membrũ in quo est apostema quod volumus ape riri citissime aperietur ⁊ citissime pus generabitur manus. tñ ⁊ temperatus homo non sunt stiptici: dico ergo aliter ꝙ per virtutem contractiuam nõ intelligit stipticam sed vt dixi in notatis. ¶ Ad 4ᵐ negatur ꝯsequentia nec vult auic. ꝙ medicina ma turatiua non resoluatur sed vult ꝙ non resoluit la boriose. 2ᵃ. difficultas. qꝛ nõ videtur ꝙ sanies sit maximum signum certitudinis salutis. primo per hoc ꝙ sanies q̃ntuncũqꝫ laudabilis in multis vul neribus est signum malum iuxta sententiam aſſõi In sanguis sputo saniei sputuꝫ maluꝫ. Siłr sani es in empimate qñqꝫ est laudabilis nã potente di gerẽ. ⁊ tñ infirmus moritur. qꝛ nã materiaꝫ expel lere non potest. ¶ Cõfirmatur qꝛ in aliquo vlcere sanies est malum signum. ḡ ipsa non est maximũ signuꝫ certitudĩs salutis. pꝫ ꝯña: ⁊ assᵐ pꝫ in vlce ribus oculoꝝ ⁊ corneee. vt patet ex me℟ i suo de ap propriatis. preterea melius esset materiam super fluam a calore resolui insensibiliter q̃ꝫ ipsaꝫ sania ri. ergo aliquod est maius signum certitudinis in vlcere q̃ꝫ sanies laudabilis. ideo ipsa non est maxi mum signum ad certitudinem. ¶ Pro parte no. ꝙ non est necessarium in omni vulnere ante eius sanationem fieri saniem. Multa eni vulnera coa gulantur ⁊ sanantur anteq̃ꝫ sanies in eis generetᷣ Sunt autem quedam vulnera que nõ possunt ℏ modo conglutinari ante saniei generationem aut propter carnis deperditionẽ aut qꝛ labia alia cau sa multum abinuicem distant aut propter alias causas: ⁊ licet illa que consolidantur ante saniei generationem citius sanentur quam illa que sa niantur tamen stat eorum que saniantur certio

rem esse salutez futuram q̃ illorum: que non sa/
niantur. ¶ Nota secundo q̃ sunt vlcera que non
saniantur. aut ex debilitate virtutis immutatiue
membri. aut ex materiei malicia multitudine. Ali
qua autem sunt que non sanantur ꝓpter acciden
talia impedimenta consolidationis. ꝛ in carnatio
nis sicut motus. ꝛ ꝓpõ rõne cuius saniens a mẽbro
pulsa: ñ tñ ab ipso ita recedit qn mẽbrũ tãgat. aut
qꝛ non debita addibeť cura. aut si tãto tempore
dimittať sup mẽbro q̃ ossa putrefaciat magis: vel
mẽbrũ notabile aliqd a mẽbro vlcerato. ex quo pꝫ
q̃ dupliciter ꝯtingit eẽ certitudinẽ devulneꝝ sana
tiõe vno mõ absolte. qꝛ sciť q̃ stãte vita deducto
alio extrinseco ipedimẽto sanabiť. hec. n. cognitio
ꝛ si sit ꝯdicionalis. tñ apud medicuz dť absoluta.
qꝛ ista ꝯditio i oĩ significatiõe ẽ supponẽda. ẜo° cõ
tracte. qꝛ. s. ex pte cãꝝ eẽntialiter faciẽtiũ ad ꝯsoli/
dationẽ nõ repugnat sanari: imo ꝺducto ipedimẽ
to fieret sanitas vlceris. ¶ Hijs habitis dť q̃ q̃tuis
sanies laudabil' nõ sp absolute significat. ꝛ mõ p°.
salutẽ vlceris tñ ꝯtracte. ꝛ ẜo° sp: ꝛ certissime signi
ficat. ꝛ hãc scdam ptẽ voluit yp. ¶ Ad argumẽta i
oppsitũ. ¶ Ad pᵐ dť. q̃ sanies q̃tũcũqꝫ laudabiľ
ẽ malũ signũ in vlcere pulmonis. ꝛ non significat
absolute certitudinẽ. ꝛ hoc pp pulmonis nobilita
tẽ. ꝛ cãs alias q̃ ponunť. 14. 3ⁱ. sꝫ illa significat sa
lutẽ ꝯtracte mõ dicto. merito. n. imutatiue virtutis
pulmonis. ꝛ mẽi. deducto alio ipedimẽto fieret ta
lis vlceris sanitas. sꝫ necessario alia ipedimẽta cõ/
currũt. ꝛ silr dť ad 2ᵐ. ¶ Ad 3ᵐ. dť q̃ auctores me
dicine sepe sumũt vlcus i cornea ꝓ pustula: vt faĉ
meß. ꝛ in pustula cornee sanies ẽ malũ signũ non
qꝛ nõ significat salutẽ futurã illius vlceris. sꝫ signi
ficat q̃ pp cicatricẽ oculus a vidẽdo ipedieť. vel dť
q̃ sanies ẽ malum signũ respectu eius qđ ẽ apã li
berari absqꝫ sanie. qꝛ ista ẽ nã apãtis: ꝛ directa cu
ratio. cũ ãt sanies fit pmutatio ad aliũ morbũ: ꝛ ñ
curať apã pviã prime intẽtiõis. ¶ Ad 4ᵐ negať q̃
vlcere faciẽte saniẽ melius signũ sit talẽ mãz resol
ui. nã illud significat: aut nimiã caliditatẽ loci. aut
nimiũ defectũ nutrimẽti. aut ꝯversionẽ humoruz
ad aliũ locũ. ꝛ iõ vt dicit gal. in vulneribus spasmo
sis nõ fit sanies. imo mũditia taliũ vlceꝝ est valde
malũ signũ in spasmo. ¶ Cutẽ mollit. ẜa p° affõi. ẽ
ista. calidũ dictũ remollit. ꝛ attenuat cutẽ nõ cãn
do dolorẽ. ꝓbať tale calidũ sui humiditate actua/
li occurrit cuti. ꝛ sui caliditate resoluit. aut mollifi/
cat humiditatẽ in cute ꝯtẽtã. ĝ cutẽ mollit. ꝛ qꝛ ñ
subito ꝯternãlez dispõnez. ꝛ mãlr ip̃rimit nõ cau.
sat dolorẽ. ĝ ꝛc. asſᵐ cũ ꝯña stati declarabunť. ꝛ q°
ad primã ptẽ siľis snĩa habeť. 5° de simplici medi
cina ca. vltio distinctiõis ẜe. quo ãt ad ẜaz ptẽ. 4ᵗᵉ.
primi ca. de sedãtibus dolorẽ. ꝛ. 25. ꝯtinẽtis ca. de
doloribus. vbi dixit. Dis dolor mittigať p calefac
tionẽ. ¶ Sꝫ circa primã ptẽ nota p° q̃ cutis molli
tur ab aqua calida. s. tpate calidítat̃ duobus mõis
vno mõ ex pte cutis. qꝛ illã sui hũiditate lenificat
ꝛ ẜo ex pte ꝯtẽti sub cute. nã humorẽ ibi exñtẽ re/
soluit. ꝛ hoc mõ euacuãdo remanet cutis mollior

¶ No. ẜo. q̃ hoc dꝫ intelligi vbi corpus fuerit valde
repletũ. nã corpe exñte repleto ꝯtingit q̃ aqua ca
lida pl⁹ attrahit q̃ resoluit. ꝛ iõ ꝯtingit qđ idurat
cutẽ. ¶ Circa ẜaz ptẽ. nota q̃ aqua calida mollit ñ
faciẽdo dolorẽ. aut ipsũ remouẽdo: vel mittigãdo.
qñ ꝯuẽiẽť admistrať. nã icipiẽte apãte calo i pleu
ra. si mã fit in corpe pauca calefactoriũ resoluẽdo
mittigat dolorẽ. Si vero fuerit mã multa augetur
apã: ꝛ dolor. vt ẜo regimis acutoꝝ. ꝛ lo. 3ⁱ. de cura
pleuresis. silr ẽt apã vehemẽter calidũ dolorosum
nõ indiget ꝓsedatiõe doloris aqua calida: sꝫ poti⁹
frigida. ꝛ silr in doloribus a mã pũgẽte fcis. ꝛ con
bustiõe ignis. nõ ĝ intelligimus q̃ sp cutẽ molliat
nec q̃ sp dolorẽ sedet. sꝫ deducta plẽitudie corpis
ꝛ aptitudie mẽ ad curãdũ. ꝛ vbi nõ vehemẽter sit
calida mã faciẽs dolorẽ. tũc aqua calida cutẽ mol
lit. ꝛ attenuat. ¶ Dubitať tñ circa primã ptẽ. qꝛ ca
lidũ resoluit subtile. ꝛ relinqt grossũ. ĝ idurat ꝯña
no. ꝛ pꝫ asſᵐ. qꝛ facilius ẽ subtile resoluere q̃ gros
suz. ꝓterea resoluit humorẽ: ꝛ dimittit mẽbꝝ qđ ẽ
grossius. mẽbꝝ ĝ debet remanere durius. ¶ Cõfir/
mať qꝛ aqua calida idẽ opať in corpibus nr̃is qđ
in rebus q̃ elissanť. sꝫ res q̃ elissanť fiũt scciores
cũ sit elissa scciora assatis. ꝯfirmať vltimo. qꝛ mol
lificatio fit p frigida sicca. sicut acetuz mollificat
ossa in eo posita. nõ ĝ fit mollificatio p aquaz cali
dã. ¶ Pro isto no. q̃ duꝝ large sumiť pro illo qđ
nõ facile cedit tãgẽti. hoc ãt ꝯtingit. aut pp siccita
tẽ. aut ꝓpter ꝯgelationẽ. aut ꝓpter repletionem.
Exᵐ. p. vt cutꝭ posita ad solẽ. Exᵐ ẜi. vt cutꝭ man⁹
i hyemẽ a frigoř. Exᵐ. 3ⁱ. vt mẽbꝝ apãtũ apãte sã
guineo. ꝛ oĩa ꝓpter plenitudinẽ tensa. ꝛ hoc sumi
tur ex gal. 5° de simplici loco allegato vbi dixit. et
ꝓpter illud fit q̃ medicine mollitiue nõ sũt vnius
spẽi. imo q̃dã eaꝝ mollificãt. ex via qua humectãt
ꝛ q̃dã eaꝝ ex via qua leniũt. ꝛ q̃dã eaꝝ ex via qua
euacuãt. ꝛ q̃dã eaꝝ ex via qua distrahunt apã ac/
cidẽs pp cursũ nãlẽ. ꝛ q̃dã eaꝝ ex via qua faciunt
istas opatiões ẜm ꝯbinationẽ. ꝛ pilitatẽ. Ex q̃bus
pꝫ q̃ auic. ẜo cañ ca°. 4°. describẽs medicinã mol/
litiuã nõ sũpsit. ita large. vt gal. dixit. n. Medicia
ẜo mollificatiua ẽ cuius ꝓprietas ẽ. vt ponat eẽn
tiã mẽbroꝝ hñtiũ spissos poros leuiorẽ caliditate
ꝛ humiditate sua: ꝛ accidit ex hoc. vt pori fiãt lati
ores. ꝛ expulsio supfluitatis q̃ i eis ꝯtineť facilior
Ex q̃bus pꝫ ẜo q̃ vtroqꝫ mõ aqua calida ẽ medici
na mollificatiua. naz ꝛ euacuat: ꝛ resoluit. ꝛ lenit
cutẽ caliditate: ꝛ humiditate sui. ¶ Ad pᵐ. igiť ar
gumẽtũ: negať ꝯña. Nã p resolutiões subtilis red
diť cutꝭ mollior: qꝛ nimis tẽsa. ꝛ humiditate aque
reddiť ẽt mollior. ꝛ silr dť ad ꝯfirmationẽ. Nã su
mẽdo duꝝ. vt hic sũiť sepe remoto subtili hũido/
res remanet mollior: vt vesica vacuata vrina: ꝛ cu
tis resoluto sanguine: ꝛ intestinũ carminata vẽto
sitate. Ad aliam ꝯfirmationẽ dť q̃ lꝫ cutis fiat sic
cior q̃titatiue: fit humidior q̃litatiue. ꝛ ita sunt
elissa respectu assatorum. ¶ Ad aliam dť. q̃ acetũ
mollificat actuali humiditate sua. ꝛ tñ argumẽtũ
non valet. qꝛ mollificationẽ. hoc modo sumptam

faciūt euacuātia q̄ si sicca. sicut lapis lazuli molli/ficat splenē euacuādo m̄iaꝫ. Rigoꝝ spasmoꝝ ꝛc.

3ª ꝯ° est ista. Calidum est mitigatiuum rigorum spasmoꝝ ꝛ thetanoꝝ. ꝓbat̄ sic. Calidum dictum ē remotiuum causaꝝ istaꝝ dispōnuꝫ. ḡ ꝛc. assumptū statim declarabit̄. ¶ No. ḡ primo vt sumit̄ prima 4ᵗⁱ ꝛ a gal. in libro de rigore. tremore ietigatione. ꝛ spasmo. ꝙ rigor ab itrinseco ꝓueniens est pp m̄āꝫ mordicanteꝫ motaꝫ sup musculos. Ab extrinseco āt est ꝓpter occursū frigidi fortis: vt plurimuꝫ. qꝛ ḡ aqua calida. frigꝰ occurēs extra remouet. ꝛ m̄āꝫ itrinsecus motā resoluit. iō remouet rigoꝝ causas Quod si querat̄ qr̄ in principijs febriuꝫ nō admini stramus aquaꝫ calidā dr̄ ꝙ plurimuꝫ. tunc m̄ē sꝫ multe. ꝛ plus agitarent̄ q̄ꝫ resoluerent̄. ꝛ iō nocu/mentuꝫ esset maius iuuamento. ¶ 2° no. ꝙ spasmꝰ ꝛ thetanus qdā ē ꝓportionatus ad m̄āꝫ de reple tiōe. ꝛ iste q̄nq̄ꝫ remouet̄ p balneuꝫ. qꝛ m̄ā resolui tur. alius est de inanitiōe. ꝛ iste remouet̄ p balneū tpate caliditatis quod humectat membra. ꝛ ꝯfor/tat ad nutrimentum attrahenduꝫ. naꝫ talis aqua non resoluit vel calefacit notabiliter neruos. lꝫ sit apta m̄ām frigidaꝫ in neruis exn̄tem resoluere. vt sumit̄ ex gal. 5° de simplici distinctiōe fa. ca. ꝼo cū dixit. Medicine apitiue ex via qua ipse calefaciūt resoluunt humiditateꝫ sup̄fluā q̄ est in locis vacu is sicut facit aqua calida sicut iā diximus in trac/tatu in quo dixi rē maligne cōplexiōis differre m̄ē bris āt simpliciuꝫ ptium q̄ sunt s̄m cursum natur̄ sue nō addunt medicine iste humiditateꝫ. neq̄ꝫ mi nuunt iteꝝ. de humiditate eoꝝ diminutiōe manife sta quā ꝯprendat sensus. ꝛ illud est q̄m ꝓpterea ꝙ sunt eis similes in ꝯ°ne seruant sup ea subā eo/rum. neq̄ꝫ faciunt eis accidere aliq̄d alteratōis eis Ex quo pꝫ ꝙ aqua calida nō dr̄ hic a gal. calidas qꝛ corpis nr̄i calefactia. sꝫ ꝯplexiōi humani corpi. silisvt loco allegato etiā dixit gal. ꝛ h̄ administrat̄ ethicis vt qualitatiue humectent̄. Si spasmus etiā ad m̄ām nō ꝓportionatus. vt a forti frigore vel pū gente m̄ā factus remouet̄. quādoq̄ꝫ p huius aque calide debitam administrationē. Similiter etiā de thetano pꝫ. Eoꝝ vero. 4ª ꝯ° Calidum remouet capitis grauedinem. ꝓbat̄: qꝛ materiā hoc faciēte resoluit. ḡ ꝛc. ¶ Ubi no. dupliciter sumi grauedi nē. vno modo p dolore grauāte. qꝛ a materia mul ta ꝛ graui pendente. ꝼo mō ꝓ obtusione virtutum capitis tam sensituaꝝ q̄ꝫ motiuaꝝ vel ꝓ diminuti/ne illaꝝ opationum. ¶ No. ꝼo ꝙ vtraq̄ꝫ istaꝝ graui tatum quandoq̄ꝫ pendet a materia nō multū acu ta. neq̄ꝫ multum resistente resolutioni: ꝛ corpe nō existente alibi repleto. ꝛ in isto casu aqua calida i/fusa resoluendo materiam remouet grauitateꝫ. si ꝟo materia parata fuerit fluere calidum hoc attra hendo grauedinem augeret. ¶ Et iō administrari nō debet regulariter nisi precedentibus vniuersa libus euacuationibus. ¶ Plurimuꝫ no. 5ª 9ª. Ta lem calidum plurimum confert fracturis ossiuꝫ ꝛ maxime denudatoꝝ carne. Conclusio ꝓbat̄. qꝛ ca lidum in istis ꝯseruat n̄alem caliditateꝫ aut illius extinctionem ꝓhibet. ḡ ꝛc. assumptum pꝫ: qꝛ cum ossa sint pauci caloris: faciliter a frigido ledunt̄: ꝛ multo magis cum sunt fracta: et carne denudata. Et similem sententiam collige 5ª. 4ᵗⁱ. tractatu ꝼo. ca. de administratione aque calide ꝛ olei. ¶ Nota tamen primo ꝙ ex ista conclusione ꝛ sequente pu to ego ypocratem non fuisse in hoc loco probabili ter locutum de aqua calida. sed de actuali calefac factione cum re exteriori non excedēte complexio nem habitudinis totius notabiliter. nam omnes precedentes conclusiones de tali calido etiaꝫ alio ab aqua calida verificantur. ꝛ ista ꝛ sequens de a qua calida non verificātur sicut de alia actuali ca lefactione. ꝛ hoc ꝓbat ratio gal. in commento. s. de calido in communi nō se dearticulando ad aquā calidam. vnde etiam in practica videmus ꝙ in fra ctura ossis non timemus tractuꝫ materierum ad locum supponimus membro pānos calidos. ꝛ nō aquam calidā. ¶ Nota scdo. ꝙ si ꝯ°. particularit̄ intelligat̄ de aqua calida conclusio nō est itelligē da ꝙ in omni tempore conueniat aqua calida fra cturis ossium. Sunt enim in fractura ossium tria consideranda tempora. vnuꝫ est ante restauratiaꝫ secundum est dum fit restauratio. tertium est quā do iā ē facta. ꝛ remanēt q̄dā restauratōis. ꝛ fractu re accidentia vt pruritus in loco ligature. vel duri ties aliqua. Aqua ḡ calida in duobus temporibus maxime conuenit. vno ante restaurationeꝫ. vt pre paret membrum ad restaurationem suscipiendaꝫ qꝛ ipsum mollificat prohibendo eius infrigidatio nem. Alio modo autem post restaurationem. aut ad abstergendum pustularum: ꝛ pruritus materi am aut ad attrahendum materiam nutribilem ad membrum: ꝛ spiritum naturalem. aut ad mollien dum duriciem. ꝛ in omnibus istis temporibus fa/cit qō nocumentuꝫ quod in probatione ꝯ°nis ad duxi. ꝛ de quo ga. loquitur in commento prohibe re infrigidationem: ꝛ caloris naturalis in osse ex/tinctionem que tunc est facilis propter naturaleꝫ frigiditatem: ꝛ accidentalem debilitatem acquisi/tam ex fractura. In tempore autem in quo fit re/stauratio non conuenit eius administratio. qꝛ im/pedit restaurationem: ꝛ hoc totuꝫ colligēdum est quinta quarti capitulo allegato. In tempore aūt ante restaurationem non conuenit cum est timor de fluxu sanguinis magno aut apāte calido vt su/mit̄ ab auic. eadem quinto tractatu primo cap. de cura declinationis ꝛ dislocationis. ¶ Horum autē maxime. ¶ Sexta conclusio est ista. inter patientes ossium fracturam calidum dictum maxime cōfert patientibus fracturam cum vulnere in capite pro batur cōclusio. qꝛ in illis magis confert. in quibus magis obesset frigus cum ım pedita prohibet. sed maxime obesset frigus fractura existente in capite ergo ꝛ cetera. maior ē clara. ꝛ minor. qꝛ frigus ob/est capiti ita patienti. ꝛ propter ossa. ꝛ mulo magis propter cerebrum. ꝛ neruos. ꝛ panniculos cerebꝝ circundantes vnde auic. eadē 5ª 4ᵗⁱ in ca. de cura fracture cranei vult ꝙ caueat frigus etiā in estate.

Et ibi isti⁹ ꝯ°nis ꝯcordiã sume. ego aũt nõ memini me vidisse aquã calidã admistrari in fractura ossis cranei.sꝫ pãnos calidos.ꝛ tegulã calidã a lõge. ꝛ iõ vt in pñti dixi.ꝯclusiõe puto hũc affõm.cõit loq de calido vt paulo añ dixi. Et qcũqꝫ a frigiditate.

7ᵃ ꝯclusio ẽ.Calidũ ꝯfert oib⁹ mẽbris q̃ ad mortifica tionẽ tẽdũt ꝛ vlcera ꝓpter frigidiatẽ. ista ꝯ° pꝫ qꝛ calidũ in dictis mẽbris remotiuũ ẽ male cõplexiõis mortificãtis ꝛ malas resoluit mãs a frigiditate in mẽbro ꝯpressas. g̃ ꝛc. assũptũ pꝫ ꝛ ꝯña sĩlr.Sũt ãt talia mẽbra plurimũ extrema:vt digiti ꝛ pedes ꝛ manus ꝛ tu recorderis ꝙ dũ sunt vehemẽter ꝯgelata nõ dꝫ aqua multũ calida subito effundi sꝫ incipiẽdũ ẽ a tepida ꝛ paulati trãseundũ ad calidiorẽ. ¶ Et herpetibus comedẽtibus. 8ᵃ ꝯ°.Calidũ ẽ ꝯueniẽs herpetibus comedẽtibus.ꝓbaꝉ.tale calidũ mũdificat mãm malignã. ꝛ ꝯfert. ꝛ ꝯseruat mẽbri talis nãlis talẽ calorẽ.g̃ ꝛc.Circa quã ptẽ no.p° inueniri ista noĩa significãtia dispõnes valde vicinas ꝛ quoꝝ vna ẽ via in aliaꝫ.s.cancrena scachilos ꝛ herpestiomen⁹. cãcrena ẽ dispõ mẽbri.p quã ẽ in via ad mortificationẽ ꝛ corruptionẽ innate ꝯplexiõis.pp sui putrefactionẽ adhuc remanẽte sensu i mẽbro.Scachilos ãt ẽ talis mẽbri putrefactio vt sensus eius iã sit pditus. sꝫ herpestiomenus ẽ putrefactio mẽbri ambulatiua q̃ cõtiue ꝓcedit corrũpẽdo ptẽ viuã.ꝛ dꝛ herpestiomenus ab herpet grece qd idẽ ẽ qd serpeꝛ.ꝛ estiomenus idẽ ẽ qd ꝯmedẽs quasi corruptio ambulãs ꝯmedẽdo.Quidã ãt dicũt hec oĩa eẽ apãta.et licet sint vt plurimũ cũ apãte calido sanguineo sui mẽ mult⁹tudine ꝓhibẽte trãsitũ spũs vitalis ad membrũ ꝛ eiusdẽ male mẽ putredie corrũpẽte ꝯplexionẽ spũs.tñ vꝛ mihi ꝙ alñ sint iste dispõnes sñ apãte.cũ pp ꝯpssionẽ ꝛ ligaturã aut venenũ sine tũore.ꝓter nãꝫ possint ꝯtingere vt colligiꝉ ab auic. 3ᵒ 4ⁱ.cap.de cãcris.De hijs g̃ oĩbus loqꝉ hic ypo.

¶ No.ꝭo ꝙ hee dispõnes qñqꝫ pẽdẽt a frigore actuali exteriori vt sumiꝉ ab auic.loco allegato.q̃ñdoqꝫ ãt a mã adusta calida venenosa. q̃ñdoqꝫ a strictura ꝓhibẽte trãsitũ spũs ad mẽbrũ.q̃ñdoqꝫ a multitudine mẽ opilãtis vias spũs.posset g̃ itelligi ab ypo.ꝙ aqua calida ꝯuentat oi herpeti aut referendo ad pticulã ꝑcedẽtẽ ꝙ ꝯueniat herpetib⁹ comedẽtibus i mẽbris q̃ a frigiditate moriunꝉ ꝛ si hoc ꝭo° intelligaꝉ.res nõ hꝫ dubitationẽ. qꝛ remouet malitiã ꝯplexiõis corrũpẽtis mẽbrum ꝛ abstergit mãꝫ putrefactã.Si ãt de oi itelligaꝉ herpestiomeno. ꝯstat ꝙ non pura admistraꝉ sꝫ salita.vt aqua cineris ad abstergẽdũ ꝛ exiccãdũ ꝓhibẽdo putrefactionẽ.ꝛ lꝫ in qbusdã talibus mã sit calida.multũ tñ frigida multo magis nocet in pingẽdo mãm malã ꝛ mordicãdo id paꝝ de spũ qd remãsit ꝛ aq̃ calida faciẽdo illã mãm currere ꝛ sui humiditate acuitatẽ remouẽdo.ꝛ lauãdo ꝯfert ꝛ administraꝉ embrocãdo post scarificatiões ꝓfũdas diuersorũ mõꝝ.vt hꝫ videri.3ᵒ 4ⁱ cap de cura vlceꝝ putridarũ ꝛ corrodẽtiũ. Ano pudẽdo. ¶ Vltima ꝯ°. Calidũ ẽ amicũ ano pudẽdo.vesice matrici.ꝛ h̃ membra ad sua opa determinãꝉ.ꝛ frigidũ ẽ eis inimicũ ꝛ ea occidẽs.ꝓbaꝉ ꝯ° illis mẽbris ẽ calidũ ꝯueniens.ꝛ frigidũ inimicũ q̃ sũt frigida ꝭm ꝯplexionẽ innatã ꝛ multo spũ ꝓ sui salute in opatiõe indigẽtia.sꝫ dicta mẽbra sunt huiusmõi.g̃ ꝛc.maior paꝫ q: talia mẽbra p frigidũ cito leduntꝉ.cuꝫ paꝝ sue ĩpssiõi resistãt.ꝛ spiritus eoꝝ qꝛ subtilis cito extinguaꝉ. et p calidũ dictũ spiritus ad ea attrahiꝉ. ꝛ q ibi ẽ in suo calore ꝯseruaꝉ. ¶ No.igiꝉ ꝙ lꝫ hec mẽbra sint ꝯplexionaliter frigida nõ tañ ꝯꝭuãꝉ p ap.ꝓximationẽ sibi siliũꝫ.sꝫ calidoꝝ.ꝛ hoc ꝓpt̃ spiritũ cũ idiget ꝯꝭuatiõe.sꝫ tu h̃ refua ad 3ᵐ tegni.

## ¶ Sicut frigiduꝫ cã spasmi.

Gal.in ꝯmẽto iudicio meo.exponit nouẽ ꝯclusiones affõi.illas verificãdo.nõ tamẽ oĩo ex eo ordĩe quo ponunꝉ ab y.i affõ.ꝛ ꝭꝫ hoc ꝯmẽtuꝫ diuidiꝉ i nouẽ ptes.i p̃° pte tertiã exponit ꝯclusionẽ dicẽs ꝙ sicut frigiduꝫ ẽ cã spasmi ꝛ thetani.et supple rigoris.ꝛ raro ẽ illoꝝ curamẽtum.ꝛ cã curatiua.ita caliduꝫ nãli ẽ rarefactiuuꝫ.ꝛ raro ẽ.ꝙ nõ sit mẽbroꝝ mundificatiuuꝫ.ꝛ ita supple spasmi de repletione ꝛ thetani ꝛ rigoris curatiuuꝫ.ꝛ ego dixi modũ stati supra. ¶ Vulnera. i hac pte primã ꝯclusionẽ exponit.ꝛ quatuor dicit. pᵐ ẽ qd calidũ nõ iuuat corrosiua vulnera ꝛ humoꝝ ad se currẽtiũ susceptiua.ꝛ h̃ qꝛ trahit.Dicit ꝭo ꝙ hoc posuit qꝛ in prima ꝯclusiõe ypo.duo simul adiuuanꝉ.i.danꝉ intelligi.s.iuuamẽtũ in vulneribus ꝛ nõ iuuamẽtuꝫ 3ᵒ hoc declarat di.ꝙ cãre saniẽ in vulnere ẽ magnitudo securitatis.qꝛ impossibile est ꝙ vulnus faciens saniẽ sit suspectũ vel molestũ.ꝛ ita calidũ faciens saniẽ in vulnere.qꝛ bonũ signũ.ꝛ bona cã. et hoc iuuamẽtũ tangiꝉ in prima ꝯclusiõe.sꝫ vulnuſ ẽ cã spasmi:ꝛ similitervulnus putrefactiuũvel corrosiuũ in circuitu nõ faciũt saniẽ ꝛ hoc ẽ maluꝫ signũ.ꝛ daꝉ intelligi in pria ꝯclusiõe a ꝯtrario sẽsu s.ꝙ si calidũ nõ faciat saniẽ in vlnere nõ ẽ bonum signũ.nã oĩa vulnera maturatiua.i.quoꝝ mã maturaꝉ faciũt saniẽ.illa g̃ q̃ nõ faciũt nõ sũt maturatiua mõ dicto.Et subdit ꝙ hec vulnera habẽt apãta noĩa.nã q̃dã dicunꝉ cãcrosa:q̃dã erugiosa q̃dã hñt nomẽ ab illo q p° ea curauit sicut farsa ꝛ formicina.ꝛ siliã.signa g̃ curatiõis vulneꝝ sũt illa q̃ dicta sunt.s.ꝙ sanies generaꝉ.Dicit 4°.ꝙ idẽ hoc intelligamus in aqua calida q̃ cũ nõ iuuat vulnera nõ facit saniẽ in eis.ꝛ ita significat malũ ꝛ supple qñ facit saniẽ iuuat.ẽt est signũ bonũ.Ex quo pꝫ ꝯclusionẽ primã affõ. ꝭꝫ mẽtẽ gal.esse istã. In quocunqꝫ vulnere calidũ ẽ faciẽs saniẽ.s. laudabilẽ in eo ẽ maximũ signũ certitudinis salutis. qꝛ significat vulnus eẽ digestiuũ.i.digeri humores ad vulnus currẽtes ꝛ circa ipsũ exñtes.ꝛ ista paꝝ dꝛ aposita in affõi expositiõe ꝛ ẽ certior illa. ¶ Post hoc yp.hic d̃clarat ꝭaꝫ ꝯclusionẽ dicẽs ꝙ yp. post primã ꝯclusionẽ nouit vnum iuuamẽtum caloris quo nos certificam⁹ eẽ sp.ꝛ ẽ ꝙ ipꝫ cutẽ moliꝉ qñ est dura.ꝛ subtiliaꝉ cuꝫ est grossa ꝛ mittigaꝉ dolor sicut frigidũ facit oppõita ꝓpter habilitatẽ nostre

nē.i.caloris nālis ad ipsū 7 h̄ intelligit̄ pti ex dict̄ l affō.20°.ptiz in ħa conclusione huius.7 iste calor nālis ille quē diximus alibi eē nāz 7 si tpate extri secus applicet̄ facit illa q̄ diximus.i.maturat non maturāda.i.q̄ sine eo nō maturarent̄ 7 nō bona i bona mutat dissoluit 7 purgat nociua ꝙ si ista nō facit pfecte alī tn̄ mittigat dolorē mō supra posito in ħa ꝯclusiōe intelligēdo. ¶ In passiōe. Mō 4.ª declarat ꝯclusionē di. ꝙ soluit grauedinē capit̄ dis soluēdo mām a qua pēdet 7 digerēdo. ¶ Plurimū declarat qntā 7 sextā 7 pz. ¶ Ex hijs q̄cūq̄.nūc d̄ clarat septimā 7 pz. ¶ Itē ꝯuenit calidū. declarat octauā dicēs ꝙ calidū ꝯfert herpetibus comedēti bus q̄ vulnera q̄uis sint calida iuuāt̄.tñ a calido q2 frigidū mordet ea.nā sicut frigidū ipungit 7 ꝯ stringit in eis malā mām.ita calidū resoluit.7 la uat.7 sepat ab eis.nec hoc ē ꝯtrariū ei.ꝙ a princi° dr̄ calidū nocere vlceribus corrodētibus q2 illud nō fit dictū nisi de hn̄tibus duas ꝯditiōes ꝯiūctas quaꝝ vna ē vt sint corrodētia.fa vt suscipiāt humo res ad ipsā currētia. nā cū ita ē nocet calidū attra hendo.sz cū nō ita ē iuuat vt hic dr̄ ēt corrodētia. ¶ Et sic.r.declarat vltimā ꝯclusionē dicens.ꝙ cali dū ē amicū ano pudēdo matric..vesice:7 frigiduz inimicū q2 ista sunt mēbra neruosa.7 iō mlto spū indigētia ad sua opa 7 paꝝ frig'.' resistētia 7 cere bro 7 cōstatē hn̄tia ex q̄bus causis a frigido cito le dunt̄ 7 cōicāt supiorībus nocumētū. Calidū āt p ꝯtrariū iuuat 7 subdit ꝙ cū in fine affōi ypo.repe tit calidū eē amicū 7 frigidū aduersū intēdit vtiliza re ꝙ nō solū intelligat de aqua calida sz alijs cali dis tpate occurētibus.

**In hiis uero oportet.**

In p̄nti affō ypo.sex ꝯclusiōes intendit p.ª ē.oz vti aqua frigida in locis in q̄bus ē vel ex q̄bus ē patus eē fluxus sanguinis pternā lis.pbat̄ p° sic p huiusmodi frigidi admistrationē phibet̄ fluxus sanguinis.ḡ 7c.aff^m pz.q2 p illevie ꝯstringunt̄ 7 sāguis igrossat̄.7 h̄ totū colligit. 5.ª 3.ª cap.de fluxus sāguis cura nariū. ¶ No.tñ circa ptez ꝙ sex mōis in genere retinet̄ sanguis fluxus vt eisdē locis colligi pōt p° p diuersionē trahendo ad ꝯtrariū sicut fluxus sanguis ex nare dextra cū flobotomia a basilica dextra.7 d̄ sinistra opposito mō.7 cū vētosis ponēdis sup epar aut sup splenē 7 fluxū mēstruoꝝ cū vētosis q̄ ponūt̄ i radice ma millaꝝ.2° modus ē cū stipticis sui stipticitate ꝯfor tātibus mēbꝝ 7 ipsū ꝯstringētibus:vt galle.balau stie:7 silia.3° modus est p glutināntia vt albū oui 7 farina vollatilis molēdini. 4° modus ē p caustica eschara sup locū generātia.7 ibi claudētia:siue sit actualia vt ferꝝ cādēs siue potētialia vt arsenicuz 7 attramēta:7 colcotar.5° modus ē p opātia a ꝓp etate vt stercus asini nigri nati i mēse madij 7 cer bella gallinaꝝ.6° modus ē p infrigidātia q̄ ꝯstrin gūt viā:7 ingrossāt.7 hūc modū exp̄ssit h̄ tn̄ ypo. ¶ No.ħo.fluxū sāguis quosdā eē ꝯternāles quos dā nō vt fluxus nālis ē fluxus mēstruus.7 ex vul nere ꝯternālis.ꝯternāliū āt q̄dā sūt cohibēdi 7 q̄ dā nō.nā creticus nō ē cohibēdus:nisi multū de bilitet 7 emoroydalis. simił illoꝝ āt q̄ idicāt de sui remotiōe q̄dā ꝯiungunt̄ cū dispōne indicante de nō infrigidādo locū.nisi eēt vulnus i capite cū ossis fractura 7 sanguis a naribus flueret. Rōne n.illius vulneris indicamus de nō infrigidādo ca put 7 cū ē ista.indicatio ꝯtra infrigidatiōez q̄nz ē fortior q̄ indicatio de restringēdo fluxū p infrigi datiōnē.q̄nq̄ nō intelligamus.ḡ ꝯclusionē in flu xu sanguis pternāli indicante de sui remotiōe 7 sine indicatiōe fortiori ad oppositū infrigidatiōis cū istis.n.ꝯditiōibus frigida sūt applicāda. q2 vt dixi ꝯstringunt mēbrū 7 sanguinē ingrossant sine nocumēto. ¶ Nō sup ea.ħa 2.ª nō sūt apponēda su per ipa pte.p quā sanguis fluit.pbat̄ q2 ex tali ap plicatiōe secunt̄ nocumēta q̄ possumus euitar̄ sili exn̄te iuuamēto.ḡ 7c.ꝯña clara. aff^m pz. q2 si ps ē vlcerata locus ipse mordet̄ a frigida aqua vt dr̄ ē 7 eque ꝯfert si frigidū ponat̄ circa locū 7 vitam° hāc mordicatiōnē ḡ 7c. ¶ Nō ḡ hanc ꝯclusionem maxime verificari in fluxu sanguinis ꝓpter vulnus nā sup vulner̄ applicata seq̄t̄ mordicatio.7 multa mēbri in ꝓfundū infrigidatio.7 tñ nō aliter fluxus retinet̄ nisi q2 ingrossat̄.sanguis 7 ꝯstringunt̄ ve ne.mō ponēdo frigidū circa locū vulneratū fit si mile iuuamētū ingrossatiōis 7 ꝯstrictiōis venarū a frigido sine illis nocumētis.in mēbris āt nō vul neratis q̄nz sup mēbra ponimus frigidū vt super capite 7 in naso in fluxu sanguinis nariū. ¶ Et q̄ cūq̄.Tertia 2°.oz vti frigido in q̄buscunq̄ ptib' q̄ habēt flegmōes aut inflāmatiōes tēdētes in co lorē rubeū:aut subsanguineū ex recēti sanguine. pbat̄ 2°.q2 frigidū remittit apātis inflāmatiōnē 7 māz repcutit ḡ 7c. Et hec sn̄ia colligit̄ 3.ª 4.ª ca. de cura flegmōis 7 erisipile. ¶ Prīo no. ꝙ nomē flegmōis q̄nq̄ sumit̄ p oī apāte in quo ē infāma tio 7 calor fortis.nā flegmon interpretat̄ incēdiuz q̄nq̄ āt sumit̄ stricte p apāte sanguieo. 7 hoc mō sumit̄ hic. ¶ No.ħo ꝙ hij flegmones q̄nq̄ sūt i p̄n cipio ex sanguine nouiter 7 recēter currēte. Et iō nundū multo a ꝓprio calore alterato 7 tales sunt calores rubei clari aut sub sanguinei. Nā q̄n nō ē amplius in principio.7 ē pmutatus sanguis in co lore ꝓpter mltā opatiōnē quā recepit ab extraneo calore mēbri apāti vt statim dicet̄.nō oz aquā fri gidā sup ponere.nec sūc cōiter rubei coloris sz ma gis ad quādā liuiditatē tēdūt. ¶ No. 3° ꝙ in prin cio apātis sanguineoꝝ ꝯuenit aqua frigida mult̄ modis.p° q2 mām repellit ad interiora ab apāte sui frigiditate ꝯstringēdo mēbrū. ħo q2 refrigerat mēbrū 7 remittit malā ꝯplexiōnē calidā.3° q2 mit tigat mēbri dolorē.4° q2 remittit de acuitate hūo ris.ex q̄bus pz ꝯclusiōis veritas. ¶ No.4° ꝙ que dā lr̄a hz īflatiōes. 7 ita ē clara.q2 p iflatiōes itel ligamus tumores pternāz. Alia hz inflamatiōes 7 ista intelligat̄ de oī mala ꝯplexiōe materiali san guinis multitudinem 7 caliditatem consequente in mēbro siue fuerit cum apostemate siue non.

5° no. hāc ɔclusionē nō eē verā vł'r.ſʒ in illis ð
ficere caſibus in qbus vti repcuſſiōe in principio
nō lʒ.nā p° corpe exñte plectorico oʒ potuʒ aque
frigide pcedere ⁊ alioꝝ repcuſſiuoꝝ euacuatio ſan
guinis.ſo apāte exñte in mēbro emūctorio princi
paliū nō debēt repcuſſiua apponi.3° mā exñte ve/
nenoſa ſup loco nō ſūt apponēda q̄ repcutiūt lʒ a
liqua ifrigidātia pcedāt vt dixi i qōne.4° vbi apā
fiat p moduʒ criſis.in hijs.n.caſibus exñte apāte
ſanguineo in principio nō ɔuenit aque frigide ad
miniſtratio.5° vbi mā ſit multa plurimi curſuſ ad
loca ignobilia vt in podagra vt dicā infra. ¶ Aūi
veterata. 4.a ɔ° affōl ē illa.frigidū nō ē applican
dū ſup apātibus ſanguineis inueteratis.i. nō exñ
tibus in principio vel prope.ɔ° pbaꝛ.frigidū iſtis
applicatū plus nocet q̄ȝ iuuat.ḡ nō ē applicādum
aſſᵐ pʒ qꝛ iſta inueterata denigrat ⁊ ɔuertit ad ni
grū colorē qð nō fit niſi p ſui ingroſſationeʒ ⁊ mē
bri mortificationē. ¶ No.ḡ ꝙ dū mā aut aliquod
mēbrū aut hūoꝛ adhuc ē in venis puis mēbri apā
ti frigida ⁊ repcuſſiua pñt mām retropellere. ⁊ iō
p tūc ɔuenit in caſibus ſupradictis. ſed qñ iā mā
cōcurrit ⁊ trāſiuit a uenis puis ad mēbri poroſita
tes p repcuſſiua nō pōt mā in venis egredi. ⁊ iō p
cuſſiua tūc nō ɔueniūt.nā humoꝛ indiget matura
tiōe aut reſolutiōe vtrūqȝ phibeꝛ ab aqua frigida
⁊ qꝛ ſanguis ingroſſaꝛ ⁊ ab eo ſpiritus luminoſuſ
p frigidū applicatū exprimiꝛ.iō denigraꝛ ſanguis
⁊ qñqȝ pp ter clauſionē vaporis mali multi mēbꝝ
ad corruptionē tēdit.hijs igiꝛ de cauſis frigidū nō
ɔuenit i hac hora. ¶ Dubiū tñ ē qꝛ in hora ɔuertē
di ad ſanitē apāta calida ɔueniūt ex tinctura vt 3.a
4.ti ca.de cura flegmōiſ i fine.ḡ⁊c. tūc ɔueniūt fri
gida.hic dꝛ ꝙ alñ hac hora ɔueniūt qñ.ſ.mł'to ma
ioꝛ ē timoꝛ de qualitate humoris q̄ȝ de q̄ȝtitate.vn
de tūc extinctiua adiuuāt ad maturādū p accidēſ
calorē ad tpamētū ducēdo.ſʒ nō exiſtēte idicatio
ne niſi ab apāte calido cōiter occurrēte ha ē y. ɔ°.

¶ Et heriſipilā.5.a ɔ°.i Frigidū iuuat in heriſipila
nō vulnerata.pbaꝛ.qꝛ tale frigiduʒ remittit male
mē q̄litatē ⁊ phibet curſū noue mē ⁊ digerit quo
dāmō p accidēs mām eius ḡ ɔfert. aſſᵐ ſtati ðcla
rabiꝛ ⁊ ſimilē ſniaʒ hētis 3.a 4.i de cura heriſipile.

¶ P° ḡ no.ꝙ heriſipila ē apā colericū qð plerūqȝ
fit in cute ⁊ ē coloris rubei clari cū pauca citrinita
tis pmixtiōe.⁊ plerūqȝ ē latū nō eleuatū notabił'r
⁊ p ɔpreſſionē cū digito cito ceſſat rubedo eius.et
cito redit:cā eius ē mā ſubtilis q̄ȝdo ē pura ⁊ cōiꝛ
nō ē mā plurime q̄ȝtitatis multū opilās mēbrum.

2° no.ꝙ i principio talis heriſipile cōuenit aqua
frigida ſicut in principio maioꝝ apātū calidoꝝ re
pcutiēdo mām.⁊ tpādo calorē.⁊ mittigando dolo
rē ſʒ i heriſipila.qꝛ mā ē pauca vehemēter calida
a ſuo calore copis leſiua.iō ēt in ſtatu ɔuenit frigi
doꝝ admiſtratio in pura.nā pauca exiſtēte mā cū
nō amplioꝛ ipōita mala qualitate eius nā reſoluit
illā.⁊ qꝛ ſubtilis ē nō multū ipedit reſolutionē in
frigidatio.vnde nō ē ſicut in flegmōe dicebaꝛ ꝙ in
principio ⁊ nō qñ inueteratus ē debemus vti frigi
do.Jta hic i heriſipila dꝛ:ſʒ abſolute ꝙ in nō vul/
nerata.qꝛ ɔuenit vſqȝ ad finē ēt in ſtatu.Et tu iſte
collige ab auic.loco allegato. ¶ No.3° ꝙ eriſipila
nō vulnerata dꝛ illa in qua nō manifeſta ⁊ magna
ſolutio ɔtiuitatis.⁊ cā cur hic dicaꝛ de nōvulnera
ta patebit in ſequēti ɔcluſiōe. ¶ Aūi uulnerata.
vltima ɔ° affōl.Frigidū nō ē apponēdū in eriſipi/
la vulnerata.ſ.ſup loco vulneris.pbaꝛ qꝛ i tali pl⁹
nocet q̄ȝ pſit.cū frigidum ſit vlceribus mordax.

¶ Ubi nō eriſipilā qñqȝ vlcerari ex mē acuitate q̄
corrodit cutē ⁊ cōburit ptē.qñqȝ āt vlceraꝛ vel vul
neraꝛ alia cā.⁊ in vtroqȝ caſu qꝛ frigidū facit dolo
rē.iō mām trahit ad locū ⁊ nocet.nocet ēt caloreʒ
mēbri nālē extiguēdo ⁊ māʒ ipinguēdo corroſiuā

¶ Dubitaꝛ.vtrū affō⁹ ſit vus.⁊ arguiꝛ ꝙ nō p° ſic
ſup mēbris a qbus ſanguis fluit nō debēt poni il
la q̄ extingūt ſimiliter calorē nālē.ḡ nō oʒ apponi
aqua frida.aſſᵐ pʒ.qꝛ vtraqȝ talia nocēt.⁊ ɔña pʒ
qꝛ aqua frigida applicata mēbro facit iſtoꝝ alteꝝ
nā aut vincit frigiditas caliditatē. ⁊ ſic extiguit ip
ſaʒ.aut nō vincit ⁊ nō vnit.⁊ p ɔñs auget caloreʒ
mēbri. 2° ſic ſanguine fluēte p vulnus ponūꝛ fri
gida in vulnere.ḡ ſa ɔ° fl'a.pʒ ɔña.⁊ Aſſᵐ ē ex cōi
medicoꝝ vſu q albumē oui frigidi ponūt cū ſtuel/
lis intra vulnera. Cōfirmaꝛ magis infrigidāt mē
brū in pfundo.⁊ claudūt vias ⁊ ſanguinē ingroſ/
ſāt frigida poſita in vulnere q̄ȝ incircuitu.⁊ pp ter
hoc ſua corpulētia opilāt capita venaꝝ.ḡ mł'to me
lius ſanguinē reſtringūt.ḡ ponēda ſūt frigida ſup
loco vl'neris.vñ ſanguis fluit.Cōfirmaꝛ qꝛ in inci
ſiōe vene magne aut artarie magne ſluelli aut bu
telle medicinaꝝ retinētiū ſūt ponēda i ipſa ɔca/
uitate vene aut artarie ut 4.a 4.i ca.de cura fluxuſ
ſanguinis. 2° principał'r ſic frigidū nō ē ponēdū
ſup flegmone vel heriſipila nōvulnerata.ḡ qð fl'a
Aſſᵐ pʒ.qꝛ frigidū repellit māʒ apātis de exterio
rib⁹ ad iteriora.ſʒ h̄ repulſio ē phibēda.ḡ ⁊c. ma
ioꝛ ē clara.qꝛ non aliomō fit repcuſſio ab exteriori
bus.⁊ minoꝛ p ea q̄ dicunꝛ.7°.huius illo affō. He
riſipilā exterius factā.Cōfirmaꝛ qꝛ frigiduʒ extra
poſitū nō pōt mām apātis repellere cū impoſſibi
le ſit eā māʒ q̄ ē in medijs regionibus retroduce/
re in venas.nā tūc repcuſſiua in declinatiōe apāꝫ
calidi eēnt ɔueniētia. ¶ Si ḡ nō pōt repellere intra
cū nō ob vllā aliā cām ſint applicāda.ſe' ꝙ ñ ɔue
niūt.pterea frigidū nocet in herpetibus comedēti
bus.ḡ ⁊ in eriſipila.qꝛ ⁊ ſilr calida mā ɔuenire vi
dēꝛ. ⁊ aſſᵐ pʒ.qꝛ calidū illis ɔfert vt pcedenti affō
dictū ē.vltimo aqua frigida applicaꝛ ſup locū vlce
ratū ab igne vel aqua feruēti vt 4.a 4.i ca.de cura
ɔbuſtiōis aque.ḡ ⁊c. ¶ Jn opᵐ ē ypo. ¶ Pro ſolu/
tiōe dubij no.p°.ꝙ ſanguinis fluxus qdā ē nālis
qdā pternālis.nālis vt fluxus mēſtruoꝝ moderat⁹
⁊ in tpe ſuo:pter nālis vt fluxus vulneris.De nā
li nō ē ſermo hic.pternāliū qdā indigēt ɔſtrictiōe
⁊ qdā nō.nā dū p fluxū pternālē euacuaꝛ ſupflui
tas mala plurimū nō ſūt reſtringēdi vt cretici ⁊ il
lis ſimiles.Dū vero p eos virtus debilitaꝛ ⁊ eua/
cuaꝛ plurimū de ſanguine bono.⁊ parū qd de ſu/

perfluitate

perfluitate sunt restringendi.in afforis.ꝙ vt predicit solum de preternali loquitur ⁊ restringendo vel indigente restrictione artificiali. Et qꝛ taliū quidā sunt cum vulnere aut vlcere manifesto quidā non iō ypo.loqtur in hac conclusione maxime de hijs q sunt cum vulnere vt gal.in commento dicit. ¶ Nō ho.ꝙ cum ꝯtrarie ꝯiungātur indicationes oꝫ seq fortiorem altera non neglecta prima primi ca. vltimo. ¶ No.3°.ꝙ reditus mē ab exterioribus ad interiora quandoqꝫ est ad vnum determinatum mēbrum sicut ad vnuꝫ principale vel nobile membꝝ qñqꝫ est reditus in ambitum totius ⁊ venaꝝ.item qꝛ mā est qñqꝫ vehementer corrupta venenosa de cuius parua q̄titate timet ne magnuꝫ inferat nocumentum vt in bubonibus pestilentialibus qñqꝫ non est hoc modo maligna sed pue malicie. ¶ Tūc sit prima conclusio in omnibus membris a quibꝰ fluit sanguis preter nāliter fluxu restringendo artificialiter ꝯuenit positio aque frigide circa locum vnde fluit sanguis deducto contrario indicante. hanc conclusionem voluit ypo.in principio affōi. ⁊ probatur vt supra. 2ª conclusio in nullo vulnere nobili regulariter sūt apponenda frigida ad fluxum restringendum.probat qꝛ in quolibet tali vulnere est indicatio fortis ad oppositum. qꝛ frigidum est mordax vlceribus. 3ª ꝯ°.qñqꝫ pro maiori iuuamento ꝯñdo.frigida sunt apponenda in vulnere patet vbi maior ⁊ fortior eēt indicatio fortior multum de constringendo q̄ sit indicatio prohibitionis frigidoꝝ ⁊ ypo.voluit hanc conclusionem.

4ª conclusio nō ī quolibet apāte sanguineo existente in principio ꝯuenit frigidoꝝ appō pꝫ ī apāte emunctorij ⁊ venenoso ⁊ facto per modum crisis vt supra dicitur. ⁊ silr corpore multum plectorico. 5ª ꝯ° apāte sanguineo exñte in pricipio nō ī mūtorijs principalium ⁊ non de venenosa mā. nec alio exñte ꝯtrarium indicante fortiori frigida sunt super ipsum apponenda. ⁊ hoc voluit ypo.in affō. ⁊ pbat vt ibi ..qꝛ frigida repercutiēdo apāta minorāt ⁊ maliciā ꝯplexionis corrigunt ⁊ dolorē mittigant. 6ª ꝯ°.post principium ⁊ maxime in declinatione talia frigida pura non sunt apponenda merito talis apātis.pbatur qꝛ tunc intenditur resolutio que per frigida phibetur. 7ª ꝯ°. ⁊ si aq̄ frigida super non vulneratā erisipilam deducto ꝯtrario indicante sit ponenda. tñ non est regularit super vulneratā manifesto vulnere applicanda.hec pars patet qꝛ tempat maliciā complexiōis mēbri ⁊ humoris q valde excellenter est calidus. ¶ Ad argumenta rñdet ad primū dicitur ꝙ in casu nostro frigidum quodāmō vincit calidū ſꝫ nō ex toto remittit ipsum ⁊ non simpliciter extiguit. ¶ Ad hm dr ꝙ tales medici errant nisi fortior valde sit idicatio fluxus q̄ vlceris aut vulneris. ⁊ sic pꝫ ad ꝯfirmationeꝫ pmā 2ⁱ. argumēti ⁊ ad hꝫ.nā dr qō illa que glutinando ⁊ stipticū faciendo ꝯstringūt sunt apponenda intra vulnus.ſꝫ vbi sit valde fortꝫ indicatio restringendi deberet poni calida ⁊ non frigida secus vbi sit valde fortꝫ talis idicatio restringendi deberet poni calida ⁊ non frigida.secus vbi sit valde fortꝫ talis indicatio. ¶ Ad 3ᵐ dr ꝙ non ꝯtalis repulsio ab exterioribus ad interiora est phibenda.nā vbi iā cessauit plectoria p euacuationeꝫ precedentem. ⁊ mā non multum est maligna cum redit in ambitū tocius ñ multū ledit. ⁊ mēbꝝ apātū multū iuuat. ¶ Et ꝯcedit tñ ꝙ erisipilā extra factā malū ē ꝯuerti itra erisipilā fac̄ itra. ſꝫ māꝫ talē erisipilētē nō est malum ꝯuerti in venas nisi corrigitur. ¶ Ad ꝯfirmationem dr ꝙ sufficit ꝙ tale frigidum repellat illud quod est in venis. ſꝫ nō repellat id quod est in poris. ¶ Ad 4ᵐ negatur ꝯsequētia vtraqꝫ. ¶ Ad 5ᵐ negatur assumptum ſꝫ applicatur ante vesicationem vt loco allegato.

## Frigida sicut iuxta ⁊c.

Intendit ypo.docere in hijs. ¶ Gal.in ꝯmento facit tria.primo verificat duas ꝯclusiōes ptinentes fluxui sanguinis. ho duas sequentes ptinentes ad flegmones. 3° vltimas ptinentes ad erisipilā.ibi ha. ¶ Dicit ꝙ oī.ibi tertia iuuat etiā.in prima dicit ꝙ ypo.intendit docere in isto affō.in quibus iuuat frigidum siue frigida aq̄ ⁊ dicit iuuare illos vnde fluit sanguis aut fluxit. nō ponēdo sup loco vbi est vulnus a quo exit sanguis.sed circa illa loca vnde exit ⁊ sup loco a quo exit aut venit ad calida membra vulnerata. In ha pte dicit ꝙ ēt yp.dicit frigidum iuuare in oī calido apāte. ⁊ in locis comestiuis.i.in illis calidis apātibus deducitur ne fiant cancrene aut hēpetes.intēdit.n.istis membris succurere qñ sunt intensa pp suum calorem qō fit a frigida aqua. Nam ad hec loca sunt ꝯuenientia qescentia. i. sistentia cursum humoris ⁊ frigida temperantia malam qualitatē ⁊ iō aqua frigida est ꝯueniens pp ambo. ⁊ hoc maxime cure qñ cumvidentur cernuntur esse ⁊ ab ea sicut sanguis recens. ⁊ iō frigidum suppositum facit liuescere ⁊ ad nigrum tēdere. ⁊ iō si prius eēnt denigrata pse.qꝛ vertuntur iā ad cācrenā.frigidū nō ꝯueniret.qꝛ disponeret mēbrū ad corruptionē ⁊ ꝓpterea dixit ypo.ex recēti sanguine. De 3ª pte. dicit ꝙ frigida aqua iuuat erisipilā nō vulnerataꝫ qꝛ in vulnerata nocet.nā frigidū mordicat loca vlcerata. ⁊ dolorem facit in illis vt supra dicitur.mō q̄cūqꝫ loco sint q̄ paciant dolorem.dolor ē illis cā qr trahat ad ipsa humoꝝ pessimitas.i.magna malicia.nā mēbra potiꝰ malos q̄ bonos mittūt. ⁊ ēt si hōi mittūt dolēte ⁊ apāto mēbro ī valō mal mutāˢ

## Frigida ut supra. In pāti affō.yp.

Intēdit hāc ꝯclusionē.res frigide ad modū niuis ⁊ cristalli sūt inimici pectori.pbat ꝯ° sic talia frigida ꝯmouēt tusses.faciūt sāguinē ad pectus ⁊ cataros faciūt.ꝙ sūt inimica pectori.ꝯña ē clara. ⁊ assᵐ declarabit stati. ¶ No. ꝙ prio ꝙ p frigida velut nix ⁊ cristallus intelligunt oīa excessiue multū actualiter frigida ita ꝙ valde plꝰ sint actu frigida q̄ aq̄ vsualis ī potu. sic ē glaties

⁊ sicut aer in hyeme hora rabiosi frigoris ⁊ flatus boree ⁊ aqua frigidissima q̄ in quibusdā fontibus inuenit̄ ⁊ infrigidata in niue. ⁊ iō dixit sicut nix ⁊c. ⁊ nō dixit de niue ⁊ cristallo solummō: ex quo p₃ q̄ si i niue sit aliqua malicia ex pte ꝓprietatꝭ. de illa h̄ nō intēdit. Solū .n. intēdit de nocumēto frigidoꝝ actu multū excessiuoꝝ ⁊ hoc mō aqua resoluta ex niue bōa dū ipsa ē actu excessiue frigida pectori. ⁊ neruis ē apta facere nocumētū vt dr̄ 3°. p.ᵉ ca. d̄ regimine aque ⁊ vini. ¶ No. 2°. q̄ pectus hic sumit̄ ꝓ mēbro hn̄te i se ꝯcauitatē ꝯtinētē spūalia membra. ⁊ hoc mō pectus ē ꝯstitutū ex cute pinguedie musculis cordis. cartilaginibus pāniculis. ossib⁹ venis neruis ⁊ artarijs ⁊ sunt in eo pāniculi multū sensibiles vt pleura dyaflagma. mediastinū. et q̄ pectus ordiatū est ad tutelā spūaliū. ⁊ maxime cordis ⁊ ad seruitia eius. iō oꝫ q̄ sentiat ea q̄ i ipso nociua ꝯtinent̄. vt excitet̄ ex illo virtus expulsiua ad expellēdū cū tussi. Appet 2° ipsū eē obediēs i dilatatiōe ⁊ ꝯstrictiōe ad hoc vt faciliter ꝯpellatur anhelitus. ¶ No. 3°. q̄ vehemēt̄ frigida occurrentia mēbris neruosis p° sētiunt̄ vt mō dicatiua ⁊ disꝯuenientia. 2° ꝓhibēt resolutionē humiditatuꝫ in eis ꝯtētaꝝ ⁊ addūt in eaꝝ viscositate ⁊ grossitie. ⁊ sic mās difficiles ad exitū reddūt. ¶ No. 4°. q̄ cū vehementer frigida occurūt ⁊ cōicat̄ eoꝝ qualitas capiti infrigidant̄ multi vapores q resoluerent̄. et exprimunt̄ humiditates extranee versus pectus ⁊ plures ptes imediate ꝯuertunt̄ q̄ a forti frigore ꝓhibent̄ ꝯuerti i nutrimētū ⁊ resolui ¶ Et iō augmentat̄ fluxus humiditatꝭ a capite ad pectus ¶ Ex hoc apparet verificatio ꝯ°nis ⁊ añcedētis. in ꝓbatiōe affōi. nā primo hec talia frigida inspissādo humiditatē q̄ ē in neruis eā hoc mō dēlando ⁊ simil̄r musculos ipetus faciūt in motu pectoris. ⁊ q̄r mēbra illa neruosa a frigore excessiuo faciliter alterātur a ꝓprio tēpamento cū sint pauci caloris. iō ēt in alijs opatiōibus ledunt̄. deinde p₃ q̄r faciūt tussē. s. pp malā sensationē. in neruosis partibus. ⁊ ꝓpter mās quā multiplicāt catarꝛ āt ad pectus augent ex cā dicta. s₃ sputū siue fluxū sanguinis faciunt pp tussem vt appet. i o. 3.ᵉ maxime q̄r frig⁹ forte ingrossat sanguinē in venis ⁊ facit ipsū retineri in venis vnde nō mittit̄ ad alia loca vt mitteret̄ eo supabundāte ⁊ nō ingrossato. vnde tādē tument vene ⁊ rūpunt̄. ⁊ fit fluxus sanguinis ⁊ hoc dixit auic. loco allegato ca. de sputo sanguinis. Prepatiōes āt ꝯtinētes mās sūt pp frigus ꝯstringēs eaꝫ ⁊ faciēs dilatationē eius difficilē q̄r nō obedit virtuti laborāti i illo cū dilatatiōe. No. 5 spāliter pp auic. q̄ nix cū sit vapor ꝯgelatus a quo si nō aliter p viā resolutiōis ptis dulcioris vt dicit ypo. in lib. de aere aqua ⁊ regionibus p viā expressiōis satis d̄ hūido emissū ē. iō aqua eius nō solū ē frigida s₃ grossa. Et iō ēt si resoluat̄ ⁊ resumat̄ ita frigida sicut alie aque nocet nō solū frigiditate s₃ terrestritate. ēt si sumat̄ aqua ex niue q̄tuncūq̄ bona per carentiā malicie rei sup quā cadit. ⁊ hoc mō vult auic. q̄ ledunt̄ q tali aqua vtunt̄ aut subito aut in ꝓcessu etatis vt dr̄ 2a primi. ca. regimine aque ⁊ vini. ¶ No. 6°. q̄ cristall⁹ ꝺm cōem opinionē vt narrat ab ysidoro. i 3°. ethimologiaꝝ nascit̄ in frigidissimis mōtibus asie ex gelu siue glacie ⁊ ē valō frigida s₃ si p cristallū intelligamus gelu valde duꝝ siue glaciē clarā vt cristallus. nō erit error in affōi snia. Cōcordia āt habet̄ quo ad aquā ex niue 3° primi. cap. de regimine aque ⁊ vini ⁊ ab ysaac i ptibus dictis cap. de niue ⁊ est vtilis vt p₃.

¶ Hucusq₃ de calida aqua ⁊ frigida. Gal in ꝯmēto facit duo. p° ponit habitudinē istius ad imediate ꝓcedētē. 2° exponit. ibi 2a. Sūt āt pectori. Dicit p°. q̄ hucusq₃ ypo. determinauit de frigida ⁊ calida. s. aqua. hic nūc infuit frigida sicut niuē ⁊ cristallū ⁊ hoc q̄to sūt frigidiora aqua cōi. s. tāto sūt nocibiliora alias nociuiora in suis. s. nocumētis. Sūt āt. verificat ⁊ patet.

In articulis dolores.

Cōclusio affōi ē illa aqua frigida sup effusa copiose articulis dolētibus ⁊ vulneribus sine vlcere refrigerat eos ⁊ detumescere facit ⁊ sedat dolorem. ꝯ° ꝓbat̄. aqua frigida remittit calorē mēi apātꝭ taliū ⁊ repcutit mām intus ⁊ mediocriter stupefacit. g̃ facit hec oia dicta. ꝯ.ᵃ clara. ⁊ aff̄ᵐ declarabit̄ statim ¶ Circa affōm no. primo q̄ p articulos intelligimus puos artus siue parua mēbra siue artuū terminos ⁊ sūt iuncture. ⁊ iō sēsus est de doloribus ⁊ tumoribus iuncturaꝝ. Nā ista loca qn̄q₃ dolēt absq₃ tūore. ⁊ qn̄q₃ cū tumor̄. ¶ No. q̄ lic₃ isti dolores qn̄q₃ sint a mā frigida tn̄ plurimū in principio cursus mēi est ibi mā calida colerica aut sanguinea. ⁊ iō l₃ aqua frigida i frigidis nō ꝯueniat tn̄ q̄r in calidis ꝯuenit vt oñdaꝫ ⁊ ista sūt q̄ plurimū accidūt. iō affō° verificat̄ vt i pluribus. ¶ No. 3° q̄ aqua frigida multa alterat talia mēbra ad frigidū. ⁊ iō id q̄ in mēbro ē de inflāmatiōe tollit ⁊ merito huius dr̄ q̄ refrigerat. mās āt i venis exn̄tē repcutit intus. ⁊ iō attenuat tumoreꝫ sicut diximus i affō paꝝ ante istū de flegmonibus ⁊ q sui frigiditate tollit spūꝫ sēsitiuoꝝ ⁊ neruorū debitū tpamētū. iō quodāmō mēbꝝ stupefacit. mēbrū āt stupidū diminuta sentiēti virtute remissius sentit. ⁊ iō dolor mittigat̄. ⁊ p hoc p₃ affōi verificatio. p₃ q̄r dixit sine vlcere. fuit .n. ex eadeꝫ cā q̄ sup de erisipila. ⁊ p₃ quō mordificādus ē affō⁹ in apātibus recētibus nō antiqs ita q̄ intelligat̄ dū apā ē in principio articuloꝝ vel augmēto ¶ S₃ diceres ꝯtra in doloribus ⁊ apātibus iuncturaꝝ. mā exn̄te plurima ⁊ fortis motus nō oꝫ fieri repcussio. g̃ nō in principio. tūc .n. ē amplior ⁊ magis mobilis q̄ i ꝓcessu. ¶ Dicit̄ negādo ꝯñaꝫ. nā plrima exn̄te mā corpus est plectoricū. ⁊ oꝫ prius euacuari vt habet̄ 3° tegni. vn̄ nō solū. q̄r nō ē residuū corpis patum recipe pp repcussionē cuꝫ sit plenū quaꝫ cām assignat gal. loco allegato. s₃ pp duas alias cās positas. 22ᵃ 3ᵉ. cap. de cura doloris iūcturaꝝ. vna ē q̄r mā ingrossat̄ ⁊ fit inobediēs motui. ⁊ q̄r multa est

⁊ phibet resolutio q̃ p pte alleuiat.iõ tũc dolor intendit.ſa ẽ q̃ qñq̃ recurit ad principale mẽbrũ illa q̃ ad illũ locũ currebat in mã ãt nõ multe effuſionis.q̃ q̃titas est minor.iſte tres cẽ ceſſant.

¶ Frigida ſicut dixit apãte.

Ga.i ꝯmẽto pᵒ verificat ꝯcluſionẽ quo ad attenuationẽ tumoꝝ.ſo quo ad doloris minutionẽ.ibi ſa vnde fit.Dicit in prima ꝙ frigida vt dictũ ẽ ſupra ꝯueniũt ⁊ apãat cal'a rubicũda ⁊ ſanguinolẽta.i. loca apãta ⁊ hoc q̃ repugnãt mẽbris mitẽtibꝰ ſãguinẽ ad h loca.Siĺr igiẽ intelligat h de apãtibus articuloꝝ.⁊ hec est cã q̃ mittigat dolorẽ nõ ſoluꝫ vt ſtatim dicet ſꝫ ꝑpter ablatã cãꝫ q̃ dicet fit ꝙ frigida aqua ſuppoſita hijs mẽbris facit ſtuporẽ.q̃ repellẽdo ſanguinẽ ⁊ ſpiritum membrum fit paucĩ ſẽſus ⁊ ṽtus cũ tollit ṽtutẽ ſẽtiẽdi minuit dolorẽ

¶ Aqua que cito ⁊c. Cõcluſio aſſõi ẽ.aqua q̃ cito caleſit ⁊ cito fregeſit leuiſſima eſt ꝓbat.q̃ talis aqua ẽ facilime trãſmutabilis a nr̃o calore.g̃ ẽ leuiſſima aſſᵐ.⁊ ꝯñaꝫ ſtatim d clarabo ¶ Circa aſſõm no.pᵒ ꝙ aliud ẽ apud pħos aliqd cito caleſieri vel infrigridari.⁊ aliud velociter infrigidari aut velociter caleſieri.nã illud ꝓpe dr̃ cito infrigidari quod poſt paucũ tẽpus ſit frigidũ tãto gradu.⁊ ita ꝓportionaliter de caleſieri ſꝫ illud dr̃ velociter infrigidari qd̃ in pauco tpe multum de latitudine denoiationis eẽ frigidi acqrit vł eẽ calidi vel pdit.Et inde in hoc exẽplo dr̃am pono ꝙ nõ dicat frigidũ niſi hñs frigiditatẽ ſup medium gradũ.nec calidũ niſi hñs caliditatẽ ſiue mediũ gradũ.Et ſi a.p tres gradus frigiditat diſtãs ab hac diſpõe.b.ſo p vnũ ⁊ acqrat b.illũ vnũ gradum in hora a.acqrat duos gradus tũc a velocius infrigidat q̃ b.q̃ in equali tpe plus de latitudine tali acqrit vel depdit ⁊ tñ nõ citius infrigidat ⁊ fit actu frigidũ ⁊ ſi a.⁊ hoc dico groſſo mõ ad modũ medicoꝝ. ¶ No.ſo. ꝙ cã q̃ aliqd cito infrigidat ꝯuenit ad terminũ merito cuius dr̃ frigidũ ẽ aut ꝑua diſtãtia eius ab illo termino.vnde q̃uis tard moueret.cito tñ illũ attingeret.aut velocitas trãſmutatiõis verſus illũ terminũ.vnde magnã diſtãtiã cito acqreret.⁊ q̃ cuiuſlibet motus velocitas ẽ ex magnitudine ꝓportiõis agẽtis ad paſſũ q̃ ſequtur aut agẽtis vigorẽ.aut paſſi paucitatẽ reſiſtẽtie ⁊ iõ velociter infrigidari.aut iſtoꝝ alteꝝ.aut vtrunq̃ ⁊ ſic velociter caleſieri.⁊ q̃ in ꝯpatiõe deberet intelligi paria extrinſeca.iõ aqua q̃ caleſit velocit ⁊ velociter frigeſit dꝫ eẽ paꝝ reſiſtẽs caleſaciẽti ⁊ paꝝ reſiſtẽs infrigidãti. 3ᵒ no.ꝙ ypo.nõ dixit aq̃ q̃ cito caleſit leuiſſima ẽ.ſꝫ dixit ꝙ ẽ leuiſſima illa i qua hec duo copulant.ſ.ꝙ cito caleſit.⁊ ꝙ cito ifrigidat.⁊ q̃ hec duo nõ pñt copulari pp multaꝫ diſtãtiã aut paucã ab vtroq̃ iſtoꝝ terminoꝝ eẽ calidũ ⁊ eẽ frigidũ:q̃ illud qd̃ paꝝ diſtat vno multũ diſtat ab alio.iõ reſtat qd̃ talis aqua cito caleſit. et cito iſrigidat q̃ paꝝ r̃ſiſtit caleſaciẽti ⁊ paꝝ r̃ſiſtit iſrigidãti.nã cito caleſit.⁊ cito frigeſit.q̃ velociter nõ q̃ paꝝ diſtat.⁊ velociter caleſieri ⁊ velociter infrigidari extrinſecis paribus ẽ pp ꝑuitatẽ reſiſtentie.vt ſupra dr̃. 4ᵒ no.ꝙ cũ caleſieri ⁊ infrigidari ſint motus ꝯtrarij.iõ illud qd̃ vterq̃ illoꝝ motuũ paꝝ reſiſtit vt plurimum hoc facit pp cãs q̃ faciũt corpus abſolute ꝑue reſiſtẽtie nõ ſolũ reſpcũ ꝫ vnius termini.⁊ iõ aqua q̃ cito caleſit ⁊ cito infrigidatur vt plurimũ reſpcũ aliaꝝ alterationũ poſſibiliũ in ea dꝫ eẽ ꝑue reſiſtẽtie.ex quo ſeqt ꝙ plurimũ reſpectu aliaꝝ aquaꝝ facilime trãſmutat.⁊ vincit a noſtro calore nãli.⁊ ſic.pꝫ verificatio aſſũpti in ꝓbatiõe ꝯcluſiõis aſſõi. 5ᵒ no.ꝙ p aquã eẽ leuiſſimã.Duo poſſumus intelligere vnũ ꝙ ſit paꝝ ponderis.⁊ hũc ſenſum nõ vult gal.in ꝯmẽto eẽ.q̃ nimis vilis.ſo mõ leuiſſima q̃ nõ grauãs digeſtiuã virtutẽ humani corpis bibẽtis illã ⁊ hoc mõ intendit yp.⁊ ꝯſtat ꝙ plurimũ ita ẽ ꝙ aqua q̃ cito caleſit ⁊ cito frigeſit faciliter patit a nr̃o calore vt ẽ nãt ⁊ iõ ẽ leuiſſima.Ego ãt dico notãter vt plurimuꝫ q̃ nõ video qd repugnet ꝙ vna aqua ſit ſubtilis. ⁊ iõ faciliter caleſiat ⁊ faciliter infrigidet.ſꝫ tñ hic habeat ꝓprietatẽ malã merito cuius reſiſtit multũ calori nãli humano ſicut eẽ aqua trãſiẽs p aliquã malã terrã.⁊ hec nõ eẽt leuiſſima ad moduꝫ loq̃ndi ypo.Si tñ intelligant cetera paria incõpatiõe erit ꝯcluſio vł'is. ¶ Sꝫ forte videt.ꝙ aqua q̃ cito caleſit nõ cito infrigidat ita ꝙ ducat ad terminũ infrigidatiõis. Nam ſi cito caleſit ⁊ cito frigeſit erit rarior iuxta dicta:⁊ p ꝯſequẽs calidior.nulla.n. alia cã vr̃ in aqua ꝙ ſit rarior niſi q̃ ẽ calidior.ſꝫ ſi ẽ calidior ⁊ rarior.nõ citius infrigidat ad ſenſũ dictum g̃.⁊c ¶ Qd̃ ãt aqua calidior ⁊ rarior non citius ab eodẽ agẽte ducit ad eundem frigiditatis termini.ſ.ad vltimũ ꝓbat:q̃ ſi dꝫ duci ad vltimũ ꝓbat.q̃ ſi dꝫ duci ad vltimũ frigiditatis.g̃ priꝰ ducet ad diſpõneꝫ oĩo ſimilẽ cũ diſpõne aq̃ frigidioris ⁊ denſioris ſꝫ cũ erit ad illã diſpõnem deducta ꝑcipue eque cito infrigidabit cuꝫ alia.g̃ totuꝫ tp̃s ſue infrigidatiõis erit maius q̃ tẽpꝰ ifrigidatiõis aque frigidioris p tñ tp̃us q̃tũ ipſa ſtabit anteq̃ ad frigiditatẽ frigidioris deducat. ¶ Hic breuiter negat qd̃ oẽ ꝙ ẽ rarius ſit calidius.nã ꝯſtat ꝙ mł totiẽs in hyeme aer ẽ aqua quadã valde frigidior vt apparet ad tactũ.⁊ tñ nõ ẽ denſior nec aqua aere illo ẽ rarior.⁊ ſi dicat ꝙ ſaltẽ in rebus eiuſdem ſpẽi ẽ hoc veꝝ.dr̃ ꝙ nõ.nã ꝯſtat ꝙ aqua a debili calore reſoluit in vaporẽ ꝯuertit ⁊ multotiẽs bulliẽdo nõ reſoluit a forti calore.imo remanet ſub forma aque.⁊ tñ valde calidior ẽ ⁊ denſior dũ bulit. ⁊ ẽ in forma corpulẽta queãdmodũ a tepido calore iã ẽ facta valde vicina nẽ vaporiſ. Dico g̃ ꝓ mã argumẽti ꝙ dato ꝙ aqua q̃ cito caleſit reſpcũ alterius aq̃ ſit calidior ⁊ cũ hoc rarior.tñ citius ꝯgelatur vt ꝯſtãt apud ariſtotelẽ de aqua caleſacta ꝙ citius ꝯgelat ex occurſu forti frigoris ꝯgelatiui.⁊ cũ arguit anteq̃ cõgelet iſta calidior deducet ad diſpõneꝫ oĩo ſimilẽ diſpõni aque frigidioris ⁊ denſioris nego hoc.⁊ cũ h dr̃ mõ ẽ calidior ⁊ rarior. ⁊ i fine erit frigidior ⁊ denſior.g̃ alñ in itermedio tpe.

erit eque dẽsa τ eque frigida.nego ꝯñam sꝫ bene seqtur ꝙ aliqñ erit eque frigida τ aliqñ erit eque dẽsa.sed non oꝫ ꝙ simul.imo non erit rarior . τ iõ valde velocius infrigidabit̃ sꝫ cũ erit ꝓprie infrigidatiõis termini fere subito.qꝛ in valde pauco tpe ꝯgelabit̃ in quo tpe.τ si alñ sit grossior ꝗ̃ i prima tñ ẽ tãta frigidior ꝙ ẽt tũc velocius infrigidat̃ τ ħ est vera solutio.τ tu etiã ex dictis ꝯsidera moduꝫ ſm quem ꝯtingit qñqꝫ aquã infrigidari τ tñ eadẽ pro eodem tempore continue rarefieri.

¶ Nunqam oportet nos intelligere

Gal.in ꝯmẽto quatuor facit.p° illũ terminũ leuissima exponit tacite qõni.ᵴo rñdet 3° affõm verificat.4° narrat signo dicta eẽ sufficiẽtia.ibi ᵴa. neqꝫ solũ ibi 3ª. Que cũ adsint.ibi 4ª.qcunqꝫ ꝗ.De p° dicit ꝙ nõ debemus credere ypo.intendit hic leuissimã in ponderẽ τ hoc ꝓpter duo.p° qꝛ nimis vilẽ intentionẽ habuisset ad medicinaꝫ.ᵴo qꝛ hoc non potuisset inuestigare lõgo labore τ magno tpe cũ vt plurimũ in multis fuerit oportunũ facere expiẽtiã.sꝫ iõ dixit leuissima vt intelligamus illã q̃ nõ ꝗuat stõm sꝫ digesta cito trãsit.De pte ᵴa. dic ꝙ nõ solũ hoc ẽ signũ ꝙ aqua sit bona.sꝫ yp.posuit hic signũ bone aque quod erit obscurius.nã primũ signũ aque bone ẽ ꝙ sit clã ᵴꝫ ꝙ nõ appareãt in ea imagines.3ᵐ ꝙ malo odore τ sapore careat. 4ᵐ ẽ illud ꝙ ab ypo.positũ ẽ.s.ꝙ cito calefit τ cito infrigidat̃. ¶ De 3ª pte dicit ꝙ qñ aqua habuerit hanc dittã ꝯditionẽ ꝙ cito calefit τc.ipsa cito digerit̃ ex cã dicta in expõne affõi.τ sicut cibus cito digestus ẽ bon⁹.ita aqua cito digesta suo mõ ẽ bona. ¶ De 4ª pte dicit ꝙ q voluerit tentare vł cogitare aquas bonas ad bibẽdũ nõ querat alia signa certiora istꝭ qꝛ ista sũt certa τ alia sũt fallentia. ¶ Circa tamen predicta cadũt plurima dubia primũ qꝛ nõ videt̃ ꝙ aqua aliqua cito calefit τ cito infrigidat̃ nisi qꝛ rara ẽ.τ iõ ex affõ videt̃ seq ꝙ aque rariores sunt meliores cũ ꝗ pluuiales aque sint rariores seqtur ꝙ ipse erunt alijs meliores.ꝯñs tñ ẽ fłm.qꝛ ipse sũt parate putrefieri vt in libro de aere τ aqua τ regionibus vult ypo.τ auic.ᵴa primi ca.de aqua. ¶ 2ᵐ dubiũ.qꝛ aqua magis seruãs aque nãꝫ est melior: sed illa q̃ difficulter calefit magis seruat aque ꝓpͥam nãm.ꝗ ista est melior.maior pꝫ ille aque sũt meliores que cum alijs paribus magis possũt sibi cõmixta ad sui nãm conuertere.vt pꝫ ᵴa primi. ħ.n. est cã qr que est multa est melior.Constat ãt ꝙ tales sunt magis ꝓprium nãm seruantes. 3ᵐ dubium qꝛ ex dictis sequitur.ꝙ aque fontium nõ essẽt alijs meliores ꝯñs ꝯtra auic.ᵴa primi ca. de aqua dicente.Aque võ que sunt alijs meliores sunt aq̃ fontium.τ pꝫ ꝯña.qꝛ aque pluuiales sunt cito calefactibiles τ infrigidabiles illis cum sint subtiliores. ¶ 4ᵐ dubium qꝛ videt̃ ꝙ aque currẽtes ad occidentem essent meliores aquis ad septẽtrioẽs tẽdentibus contra auic.ᵴa primi ca.allegata τ pꝫ ꝯsequentia qꝛ ille magis a sole subtiliantur. τ leuigantur.τ iõ sunt facilius apte pati a calore τ frigore. 5ᵐ dubium.qꝛ sequeretur ꝙ aque currentes suis fontibus propinquores essent meliores : qꝛ ibi sunt subtiliores cum minus distent a nã vaporis. vel aeris ex quo sunt genite.ꝯñs tñ ꝯtra auic.loco allegato cũ dixit erit melior aqs τ q̃to magis cuꝫ multum a suo elongabitur principio.τ ꝯfirmat̃ ex aueroy.5° colliget de flumine q erat melior in cõrduba iuxta suũ originem ꝗ̃ in sibilia valde longe ab origine. 6ᵐ dubium.qꝛ tunc aque ex quibus vinum ampliorem tolleret mixtionem essent meliores.Nam ille sunt que facilius vincerent̃ a vino τ iste sunt subtiliores ꝯñs tñ est falsum.τ ꝯtra auic.allegato dum dixit τ neqꝫ vinũ tolleratvt ex ea commisceat̃ nisi pax. 7ᵐ dubium.circa cõmẽtũ qꝛ ex commẽto videt̃ ꝙ aqua digeretur.contra aq̃ non nutrit.ꝗ non digeritur.tenet consequentia.qꝛ digestio presertim in iuuatiuo non est nisi preparatio ad nutricationem.τ assumptum est auic.prima primi capitulo de generatione humoꝝ. τ secunda primi cap.de aqua in principio. ¶ Pro istis ꝗ oĩbus est notandum primo ꝙ aqua vt est potus absolute non ordinatur in corpore nisi ad liquefaciẽdum cibum τ faciendum ipsum penetrare.naꝫ ex ea nõ queritur ꝙ nutriat nec alteret corp⁹ ad hãc intentioneꝫ.sic.n.esset medicina.τ ideo ħ respectu quo habet misceri cum cibo.illa aqua dicitur absolute melior per quam intemperato corpore melius hec duo peficiuntur alijs nocumentis deductis.

¶ No.secũdo.ꝙ hec aqua qua vtimur. τ si sit simplicitati valde vicina.tñ nõ est omnino simplex ita vt cum illa non sint commixta corpora aerea τ terrea τ quedam alia mucilaginosa multotiens. Sꝫ illa quoꝗ commixtio magis perseuerat sunt grossa.nam aerea pars cito stellarum τ solis virtute euaporat.τ ideo illud qd plurimum est commixtuꝫ cum aque suba.est grossum terrestre aut viscosum τ hoc potest colligi ex modo loquendi auic.secunda primi cap.de aqua vbi contra torpidos medicos arguit qui dicunt per decotionem aquam ingrossari.Constat.n.ꝙ si resolueretur pars aerea ñ esset ita inconueniens ꝙ per decoctionem resoluta parte aerea aqua fieret grossior. queãdmodum videmus fieri in lisciuio p commixtionem partiuꝫ fumosaꝝ. ¶ 3° no.ꝙ partes terree grosse.qñqꝫ ita ꝯtinentur in aqua vt misceantur uẽ vel quasi uẽ cũ aqua sicut vaporose aut fumose.vt pꝫ in aqua maris τ lisciuio.quedam autem nõ sunt in aqua hoc mõ ꝯmixte.vel faciliter ꝯmixtibiles sicut ille q̃ sũt in forma corpulenta densa τ si sint valde pue τ athomi qui sunt i radio solis.nam videmus ꝙ aqua padi τ rheni τ si sint turbulente cum a flumine reniunt tñ cum coquuntur magis seperantur partes ille τ in lisciuio.τ i aqua cui admiscet̃ caliditas videmus ꝙ fiũt grossiores τ magis turbide. ex quo pꝫ ꝙ non vłiter quelibet aqua per decoctionẽ subtiliatur nec vłr p ꝺcoctionẽ melioraẽ vex qꝛ in aqs potabilibus terreum ꝯmixtũ est vt plurimũ grossum nõ vehementer adherens . iõ p decoctionem plures rarificantur. 4° no.ꝙ pura humiditas a

quea si daretur vel valde depuritati vicina p puva/
rionē ꝯmixtionis aliaꝝ reꝝ. Ista vī ꝯuenietissima
sub dicta rōne dūmō ꝑpter dñiuꝫ frigiditatis nō
valde grossa.aut ꝑpter actualē tepiditatē nō sit ro
boris relaxatiua ⁊ cū inest i hac puritate ⁊ frigida
ꝯiter ꝙto ē subtilioꝛ tanto melioꝛ qꝛ h sine nocu/
mēto ē illa p ꝙ tpatū corpus melius seqꝭ in potu
intētum.sꝫ aque q̄ ab huius bonitate recedunt.iō
recedunt:aut qꝛ in qualitatibus actualibus ita sī
disposite vt offēdāt aut qꝛ in mō sube sunt nimiuꝫ
grosse aut ꝑpter maliciā reꝝ ꝯmixtaꝝ habēt aliq̄
nocumēta facere. ❡ Hijs igiꝭ habitis rñr ad dubia
Ad primū rñdet. Thadeus in glosa huius affōi.
ꝯcedēdo ꝙ aqua pluuialis ē melioꝛ qꝛ subbtilioꝛ.
❡ Ad ratiōnē in ꝯtrariū dicit ꝙ lꝫ ad extra sint aq̄
pluuiales citius putrescētes.tñ in corpe nr̄o nō qꝛ
nō tā diu stāt sub forma aque ꝙ putrescere possint
⁊ iō remanet bñficiū subtilitatis sublato timore ⁊
malicia putrefactiōis.huic tñ mō expresse ꝯtradic̄
auic.fa primi c° de aqua vbi dixit. Sꝫ tñ aque plu
mali cito aduenit putredo.lꝫ sit aque melioꝛ. ꝑpt
ea ꝙ ē valde subtilis.⁊ qꝛ in ipsa corrūpēs terreus
⁊ aereus cito opaꝭ.⁊ fit eius putredo.cā cōputre/
scēdi humores ⁊ impedit pectus ⁊ vocē.ꝯstat igiꝭ
ꝙ loqꝭ de putredine accñte in ea.qñ est intra cor/
pus.iō dico ꝙ aque fontiuꝫ cū alijs suis laudibus
sūt meliores aquis pluuialibꝰ. Et qñ arguiꝭ plu
uialis ē subtilioꝛ.g̃ melioꝛ.nego arm̄.qꝛ ibi sūt alia
nocumenta ex ꝯmixtiōe ptiū diuersaꝝ prepantiū
ad putredinē. ❡ Ad 2m negaꝭ ꝙ aqua magis ser
uās aque nām ē melioꝛ plures ꝯditiōes in ea lau
data requrunꝭ p quas recedit a sui nālissima dispō
ne ❡ Qō āt laudaꝭ aqua cū est multa cū alijs bo/
nis ꝯditionibus est.qꝛ ad ꝯditiones bonas quas
hꝫ facile trāsmutat alias q̄ secum miscēꝭ. ❡ Ad 3m
pꝫ ex dictis i primo dubio ❡ Ad quartū dī. ꝙ cur
rentes ad occidentem habēt ꝯmixtionem sube vē
ti occidētalis q̄ est deterioꝛ ꝙ ꝯmixtio venti septē/
trionalis ❡ Ad qntum dī.ꝙ anteꝙ̄ a fonte scatu/
riant sunt ꝯmixte ptibus terreis que in cursu de/
scendunt ⁊ ita aque p potum purificanꝭ.ēt multo
tiēs subtilianꝭ.lꝫ sit possibile alñ esse ꝙ sunt purio
res ⁊ subtiliores in exitu ⁊ ē raro ❡ Ad sextum ne
gaꝭ.prima ꝯña ⁊ negatur ꝙ ille quaꝝ amplioꝛem
tollerat vinū mixtioneꝫ facilius vincunꝭ a vino sꝫ
bñ minus faciliter vincunt ⁊ alterant vinū qꝛ sunt
grossiores nō tam bene miscibiles ❡ Ad septimū
dicitur ꝙ aqua improprie digeritur ⁊ non ꝑprie.

## Quibuscunqꝫ desiderium ⁊c.

❡ Pn̄tis affōi. ꝯclusio talis ē.qbuslibet hñtibus biben
di intensū desiderium de nocte bonū ē
dormire.ꝯclusio ꝓbaꝭ sic. Sōnus talis desiderij
cām remouet g̃ ⁊c.assūptū cū ꝯña statim patefiēt
⁊ hāc collige sniam 3a. p1. ca.de regimie aque ⁊ vti
litatē p te ꝯsidera. ❡ No igiꝭ p° ꝙ sitis cum sit de
siderīū frigidi ⁊ humidi qdā fit ꝑpter defectū hu
midi irrorātis os stomaci.qdā propter ebulitionē
⁊ acuitatē eiusdē humidi nō obstāte ꝙ de hūido
sit multū ⁊ ista cōiter dī preternālis pōt esse.ēt siꝭ
aliqua voluptuosa ꝯñs delectatiōis potus.imagi/
nem vt dictū ē supra de fame. In affō maxime in/
tendiꝭ de siti ꝑpter ebulitionem humidi in ore sto
maci. ❡ 2° no.ꝙ huius humidi ebulitio.qñqꝫ fit a
cā primitiua sicut cibo calido ⁊ acuto aut salso qñ
qꝫ a cā coporea.⁊ hoc aut ꝑpter hūores putrescē/
tes vt in febribus aut ꝑpter cordis vel pulmonis
caliditatem aut ꝑpter colericā mām aut salsā vel
eoꝝ fumos ori stōi cōicatos.qñqꝫ ēt ꝯtingit ex cibi
indigestione a quo vapores multi eleuanꭍ cū pati
tur a caloꝛe mō magis vt actuale ꝙ vt nāle.⁊ isti
vapores ori stōi occurrētes calefaciūt ipsū ⁊ suuꝫ
roridū humidū.⁊ de hac ypo.intellit.nā qꝛ de illꝭ
dicit qbus bibendi desideriū ē in nocte. Cōstat ꝙ
loqꝭ de eo mō nocturne sitis q plurimuꝫ ꝯtingit.
nūc āt qꝛ nocte plrimū precedit cena cū potu suf
ficiēti.⁊ in ipsa aer ē frigidioꝛ.⁊ hoies qescūt ⁊ va
cant somno.q̄ oia habent humectare.iō si sitis in
ea accidat ꝯstat ꝙ plurimū nō ē p defectū humidi
⁊ iō qꝛ plurimū ēt nō est ex cibis.aut calido aere:
nec ex humoꝛibus calids.h.n.oia magis excitarē
tur in die.iō restat ꝙ illi quoꝝ maxime notaꝭ noc/
turna sitis sunt q ꝑpter indigestionem sitiunt.
❡ 3° no.ꝙ qꝛ in somno caloꝛ nālis reuocaꝭ sup in/
terioꝛa.⁊ ꝯfortaꝭ.iō certe digō melius in eo ꝑficiꝭ
⁊ tales calidi vapores resoluunꝭ.⁊ p ꝯñs p sōnuꝫ
cā sitis remoueꝭ.⁊ hoc modo limitando ꝯ°neꝫ.pꝫ
eius veritas.sed dubitatur.

## ❡ Utrum sitis

nocturna p sōnū suffi
cienter remoueat. Et
arguitur ꝙ nō primo sic. Sitiꝫ factam a caliditate
remouent vigilie.sed plurimū sitis nocturna ē a/
caliditate qꝛ est a vaporibus calidis cibi indigesti
g̃ ⁊c.assumptum sūitur ex auic.prima quarti ca°.d
succurrendo siti fe.acutaꝝ vbi dixit. Et sitis qñqꝫ
fit a frigiditate ⁊ eā somnus sedaꭍ.⁊ qñqꝫ fit a ca/
liditate ⁊ eā sedāt vigilie. 2° sic siꝭ nocturna ma
xime de qua hic loqmur fit a fumis cibi vel vapo/
ribus actu calidis.g̃ somnus nō sedat eā.tenet ar
gumētū.p° qꝛ p sōnū magis calefaciūt cū ad stōꝫ
caloꝛ in sōno trahaꭍ.vnde vigoraꭍ digō. fo qꝛ siti
factā ex calidoꝝ ciboꝝ comestione sōnus auget.g̃
⁊ istā cū fiat a rebus actu calidis.⁊ assūptū ē aui.
i 3a. 3ii. cap.de siti in fine vbi numerādo ca q̄ ꝯmo
uent sitiꝫ dixit.⁊ sōnus sup cibos calidos. 3° a
multis causis pōt ꝯuenire sitis i nocte q̄ nō sedā
tur p sōnū sed augētur.g̃ nō cuilibet nocturne siti
ꝯuenit sedari p sōnū.sicut qñ fit ab humoꝛ colico
in oꝛe stōi qñ a causonidis incēdio.qñ a morsu vi/
pere vel potu vini infusiōis vipe.aut pp apā epatꭍ
aut pulmonis calidū ⁊ multis alijs mōis satꭍ noꝭ.
❡ In oppositū ē yp.dicēs ꝙ qbuscūqꝫ talibus bo
nū est si doꝛmierint. ❡ In dubio p° notādū qō ali
qua ē sitis nālis mere.sicut ⁊ aliqua ē fames nāꭍ
⁊ ē illa q̄ ꝯseqꝭ nālem ⁊ ꝯuenientē humidi roridi
in oꝛe stōi ꝯsūptionē.qꝛ facta a causis mere nālꭍ
occurentibus. Illa āt dī.nō nālis siue preternām
q̄ accidit a cā preternālr inpimēte ꝑ ꝙto preter/

nālr ipmit. ⁊ ē multoꝝ modoꝝ vt sumit. 13.ª 3ⁱ. ca. de siti. ⁊ hic maxime loqͭ de siti preternāli. nā sitis nālis dʒ sedari potu nō somno tm̄ vt pōt ꝯprehēdi ex ꝯmento a gal. 2º no. ꝙ lʒ multis: ⁊ varijs mōis possit accidere sitis in nocte. tn̄ id qđ cōiter ꝯtingit de sitientibus in nocte in hora nō ꝯsueta. est ꝑpter cibū ampliorē sumptū in cena. q cū non bene regaƭ a calore nāli plurimi eius fumi eleuantur a calore accidētali q sunt actu calidi ⁊ occurrētes ori stōi calefaciūt humidū roridū ibi exñs aut ꝯsumūt ⁊ resoluunt ⁊ hoc satis in huius affōi. notatis declaratū est. ⁊ iō ꝑprie de hac intelligimus 3º no. ꝙ sitim sedari plurimis mōis intelligi pōt s. duobus vno mō qꝛ remoueri aialeʒ appetituʒ. ⁊ tristē sēsationē in siti existentē siue remaneāt cause factiue sitis siue n̄: ⁊ hec sedatio ē ipꝓpria sicut stupefactiua ipꝓprie dicunƭ sedare dolorē. 2º mō dr̄ sitis sedari qꝛ remoueri cū remotiōe cē preternālis loqndo de siti preternāli. aut generaliter disponēdo. vt stāte aptitudine ꝯueniēti sentiēdi obā sitis factiua ita disponāƭ. vt nō sufficiāt facere eaʒ sicut dicimus sedare ea q̄ cām remouēt. ⁊ ista ē vā ꝑpria sedatio. ⁊ de hac loquūƭ doctores i ista mā. Nulli. n. dubiū ꝙ p sōnū ipediunƭ sēsatiōes exterioꝝ sensuū. ⁊ iō ēt sitis remoueƭ duʒ actu hō dormit ex quacūqʒ sit cā. sʒ tn̄ nō dicūt oēm talē sitim sedari a sōno cū dicāt excitari. ⁊ ꝓmoueri illā q̄ fit calido. 4º no. ꝙ qꝛ in sōno calor intus reuocaƭ iō fortior ⁊ melior fit digō p quā fumi ⁊ vapores q a cibo resoluunƭ. sūt ꝯuenientiaꝝ qualitatū q̄ si ab actuali calore nō agente vt nāli eleuarenƭ. imo plurimi fumi q a tali digōne eleuanƭ. aut vapores sūt mulcebres. ⁊ sōnuʒ inducētes. His hitis sit ista prima ꝯ°. large sumendo sedare sitim. Sōnus vnāquāqʒ sitim ē aptus sedare pʒ. qꝛ quālʒ q̄tuncūqʒ forteʒ sensationeʒ exteriorem pōt somnus remouere. 2ª ꝯ°. nō qlibet sōnus sufficit ad q̄tunlibet intensā sitim remouēdā. h̄ pʒ qꝛ nō qlibet somnus sufficit oēm sensationē remouere. imo multotiens sensatio. ⁊ sitis euigilat dormiētē. 3ª ꝯ°. ꝑprie loquēdo de sedatiōe nō quālibet sitim nocturna sufficit sōnus sedare. ista pʒ de siti nāli. ⁊ de siti ꝑpter defectū humidi in vacuitate stōi. ⁊ de siti ꝑp cibū. ⁊ medicinas calidas ⁊ de siti ꝑpī indigōneʒ talē ꝙ sōnus eā corrigere non possit. 4ª ꝯ°. plurimā sitim ꝯtingentē in nocte ex cibi nimia q̄titate sufficit somnus sedare. aut multis in se ⁊ in cā minuere. hec ē quā ypo. in affō intendit. ⁊ ꝓbaƭ vt ibi ¶ Ad argumēta. ad primū dixit gentilis ꝙ sitiʒ fieri a frigiditate intelligiƭ. qꝛ a caliditate diminuta indigerēdo. ⁊ istā sedat sōnus. q̄ tn̄ sit ꝓpinquus a caliditate actuaꝝ vapoꝝ. Sitim vero factā a caliditate humoris i stō sedāt vigilie ad exteriora mouendo. ⁊ iō nō dixit auic. ꝙ sp sitim a caliditate sedāt vigilie sʒ ꝙ qñqʒ. ⁊ ita de siti facta a frigiditate nō dixit ꝙ semp sedaƭ somno. sʒ ꝙ qñʒ nō. Ego āt puto ꝙ frigus aeris attracti multotiēs exprimēdo roridū humidū. aut ita ingrossādo vt nō penetret in poros ꝓfundos. qñʒ facit sitim q̄ sōno sedatur sicut multotiēs accidit ꝙ fumi multi calidi eleuati a mā putrida in sōno retracti causāt sitiʒ q̄ sitis resolutis ⁊ extra pulsis illis p vigiliā sedaƭ. ita ꝙ auic. in loco illo solū q̄dā ꝯtinuo posuit. ¶ Ad ꝯm dr̄ ꝙ illi fumi p somnū resoluūƭ. ¶ Ad ꝯfirmationē negaƭ similitudo. qꝛ q̄tuncūqʒ bona digō a cibis calidis vapores eleuat calidos non sit ab oi cibo multo. ¶ Ad tertiū pʒ in determinatiōe.

¶ Non ypo. hic dicit vt sicieti ⁊c. Gal. in commento facit tria. p°. remouet vnū sensuʒ ab affō. 2° dat generalē intellectū affōi. 3° r̄ndet qōni q̄ ad ꝓpositū posset moueri. ibi ña ¶ Sʒ iuuabit. ibi 3° dʒ tn̄ ꝓcul. dicit p° ꝙ in isto affō ypo. nō minuit ꝙ sitientibus in nocte sit danđus potus. nec ꝙ non sit dādus. ita ꝙ q intelligūt ex affō ꝙsitiētes in nocte nō debēt bibere nō bn̄ itelligūt. De ña pte dic ꝙ ypocratis intentio ē ꝙ sitiētes in nocte iuuātur p somnū. ⁊ hoc qꝛ sōnus facit digeri māʒ que erat cā sitis vt pʒ in qōne. De tertia dicit ꝙ si q nimiū sitiereint. dʒ ꝓculdubio potus eis deƭ. qꝛ hic talis sitis fuit aut ex vino paꝝ mixto. aut ex pauco potu nā ex multo cibo indigesto nō fit talis intollerabilʼ sitis. Et hic p vinū paꝝ mixtū cū aqua dātur intelligi alia calida ⁊ sicca vt aromata ⁊ aleuʒ: ⁊ silia. Cōstat āt ꝙ si paꝝ potauit potus ē danđ⁹. ⁊ si tn̄ ista calefacientia ⁊ siccātia sunt i stō calor eoꝝ est extinguendus potu aque precipue. ⁊ iō ad ꝯseruationem sanitatis ē oportunū ꝙ si paꝝ humiditatis sumpsit cōpleaƭ potu. Si vero sit minus calor extinguaƭ calor potu. si āt sitis sit in nocte pua non sp dʒ dare potum imo distinguendū ē. nā si ē ꝑpī paucū potū tūc dʒ dare. ⁊ supple si eēt ex vino parum mixto aut alia re sibi ꝓportionali. sed si sit ex nimio vino mixto aut supple ex nimio cibo p modū supra dictū in qōne. tūc dʒ ꝙ nō deƭ. sʒ qꝛ dormiat qꝛ ē ꝑpter indigōnē q̄ somno remoueƭ qđ ꝫ dixit thadeus ꝙ lr̄a ē diminuta nō video qr̄ hic dicaƭ. vbi no. ꝙ hec sunt intelligenda i regimine sanoꝝ ⁊ vbi nō sit aliqua ꝯditio ꝯrīū idicās.

Muliebria menstrua ⁊c. In p̄nti affō ypo. duas intēdit ꝯclusiōes ña ē ibi ¶ Multotiens. p°. ꝯ° talis ē. calefactio cum aromatibus educit menstrua. ꝓbaƭ. illa subtiliat sanguinē. ⁊ mām cū eo mixtā. Apit opilatiōes venaꝝ. ⁊ virtutē expulsiuā irritat ꝫ. pʒ ꝯña. ⁊ aſſ^m statim declarabiƭ. No. ꝫ p° circa litterā ꝙ p muliebria debemus intelligere hic ꝭm gal. sanguinē menstruū lʒ possit ad alias ampliari humiditates pellēdas a sanguine p matricē. 2° no. a muliere in etate qua est apta ad ꝯcipiēdū. deducta cā impeditiua. nālr vt plurimū emitti sāguinē de mēse in mēsē. ⁊ iō sāguis iste q hoc mō pellitur dr̄ a mēse mēstruus vel a mene qđ ē luna. ⁊ nō solū de sāguine q hoc mō pelliƭ dr̄ hoc nomen. sʒ de illo q ptu pelliƭ ⁊ de oī sanguine apto pelli vel q p orificia interiora pelliƭ venaꝝ matricis. aut ei⁹ colli. nisi. n. diceret de sāguine q nō expelliƭ. nō dice-

remus q͞ mēstrua retēta cānt ꝓuocationē matricis quā retēta nō eēnt mēstrua. neq͞ tñ intelligat. l3 mēstruū dicat a mēse q͞ ꝑpter hoc nō dicat menstruū nisi de eo q de mēse in mēsē pellit. nā qñq͞ dicunt mēstrua de hijs q p annū. ⁊ de hijs q̄ ordinē nō seruāt vt ifra dicet. 3° no. q͞ talis sanguis ⁊ si bi siles supfluitates iō vocāt muliebria. q2 magis multiplicant in muliere q̄ ē femina hōis q̄3 in alia nō tñ q͞ i nulla alia femina sit mēstruū. vnō arist. 6° de aialiū historijs dicēs de qbusdā brutis. ⁊ accidit eis mēstruū cū nō f3 modū q accidit mulieribus. qm̄ nulli aiali accidit qd̄ accidit mulieribus. ⁊ oues ⁊ capre mēstruant ante coitū ⁊ sitiūt modicū humidū. ⁊ paulo post dicit. ⁊ accidit mēstruū i vaccis ⁊ equab9 ꝑcipue ⁊ cessat quatuor mēsibus ⁊ p sex. s3 hoc scire ē difficile nisi a pastoribus ⁊ ꝑpter hoc opinant hoies q͞ nō mēstruant. p3 g̃ ari. velle ⁊ q͞ multiplicat ⁊ emittit mēstruū in aialib9 alijs ab hōie. ⁊ q͞ magis a mliere q̄ ē femina hois cuius cā ē q2 plus h3 sanguinis ⁊ q2 talis supfluitas nec in pilos: aut rostra: nec ꝑpter laborē3. nec cū vrina l ea egredit sicut in brutis. 4° no. q͞ cā generalis i feminis habētibus sāguinē q2 mēstruant. s. finalis ē. vt in eis tpe ꝯcipiēdi inueniat mā generatiōis ⁊ in multis nutricatiōis fetus supfluens ab eo q͞ matri necessariū ē. ❡ S3 cā q̄ facit talē sanguis abūdātiam in femina spālē. ⁊ nō iuenitur i masculo ē frigiditas ꝯplexionalis q̄ nō tm̄ deficit a caliditate maris q͞ nō possit nutrimētū i sāguinē ꝯuertere. nec tm̄ abūdat vt possit totū sāguinē genitū in subam corpis ⁊ ptiū suap̄ cōuertere. aut insensibiliter dissoluere. ⁊ hec cā a gal. explicatur. xiiij. de vtilitate pticulap̄ sic dicente. Qd̄ ꝯceptū est in pregnāte. ad primā qd̄ ꝯstructionē ⁊ augmētationē totā q̄ ꝯiter mā indiget copiosa. q2 necesse ē ei duop̄ altep̄ vel rape ipsius ꝑgnantis nutrimētū vel eo abūdātē3 assumere ide posse. Si i' calidius eēt certitudinaliter q͞ feminā vpasorarēt neq͞ id exiccaret facilliter. Frigidius g̃ id fieri melius fuit in tātū vt qd̄ digestū ⁊ elaboratū nutrimētū nō possit totū vpasorare. Qd̄. n. plus ē frigidū neq͞ digerere ē sufficiēs. Qd̄ āt pfecte ē calidu3 sicut digerere. ita et vpasorare ē forte. qd̄ g̃ deficit ñ valde multū totaliter calido digerē sufficiēs ē seu nō adbuc frigidius ⁊ reliquere aliqd supfluū seu nō ita vehemēter existēs calidū. hec gal. 5° no q͞ fluxus mēstruop̄ nō d3 eē in oi etate. neq͞ in qual3 de etate l qua d3 eē. nā q2 multū cōicat cū mā spmatis. iō fere in eadē etate incipit mēstruū i muliere ⁊ spma i mare. ⁊ nō ē idē numer9 annop̄ in quo incipiūt mēstruari. s3 qdā. x°. anno vt vult aliebas 9° theorice. ⁊ q͞ vltra. 14m. nō tardāt plurimū tñ i fo septēnario incipiūt vt vult arist. 9° de aialiū historijs. ⁊ silr desinūt dr̄nt f3m nāz mēstruari. qdā n. in. 35. ⁊ qdā vsq͞ ad. 50m. mēstruant vt auic. dixit. 21° 3'. S3 aliebas voluit q͞ aliqua vsq͞ ad. lx. mēstruant. ❡ Pro quo notādū 6°. q͞ qñq͞ fluūt in mulieribus nāliter. ⁊ qñq͞ ꝑternāz. Tūc dicimus fluere nāliter cū fluxus fit a nā ꝑpter finē nālem nō ꝯcurrēte ad talē fluxū faciēdū dispōne preternām. Cōtingit āt hoc tribus modis. vnus modus ē. cū mulier multiplicauit sanguinē vltra illū q sibi ꝯuenit ꝑ se. ⁊ iā q̄ttitas aucta est. ita vt moueat expulsiua mēbrop̄ ad illū ꝑpellēdū per venas ad matricē ⁊ ēt ad extra absq͞ hoc q͞ penitus aliqua ꝑternālis dispō in sanguine. vel toto. ad hoc ꝯcurrat ⁊ ē hoc ita possibile sicut possūt feces: ⁊ vrina nāliter expelli. ⁊ hic ē modus purificatiōis mulierū inculpate sanap̄ a quo hec tota sanguis manenes ⁊ ois defluēs eius dr̄ mēstruū ⁊ menstrualis fluxus. q2 fit plurimū de mēse in mēsē. ⁊ plurimū deficiēte luna. ⁊ hūc eē nālē p3 ex auic. 21° 3'. ca. p° tractatus 3'. Et fit a nā ꝑpter finē nālē. vt p3 ibi. Scd̄us modus quo currit vel fluit nāliter menstruū ad ꝯcauū matricis ē muliere exñte ꝑgnāte. nā tūc aut a matrice: aut a spmate vel fetu q͞ puto verius trahit sanguis naturaliter. aut ꝑ generatione. aut ꝑ nutricatiōe. ⁊ augmēto fetus in quo ēt nō o3 aliq̄3 ꝑternālē dispōnē ꝯcurrere. drīa tñ ē inter primū modū. ⁊ hūc f3m. nā in p° mō menstruū pellit a mēbris grauatis illo sāguine vt colligit 5° de simplici medicina a gal. ca° de medicinis menstrua ꝓuocātibus. ⁊ in fo mō trhit a spmate aut fetu aut virtute informatiua q̄ ē in spmate. ⁊ iōvnus istop̄ motuū ē tractus ⁊ alius pulsio. ⁊ ambo apd̄ arist. dicunt violēti. s3 hic dicunt nāles f3m medicos. ꝓut distingunt ꝯtra ꝑternāles. ⁊ nō dicūt nāles sanguini euacuato. s3 mulieri a qua euacuatur dr̄nt fo q͞ primus modus euacuatiōis ē piodicus d mēse in mēsē vel circa. Scd̄us icipiēdo adie 6°. vl' 7°. receptiōis spmatis in matrice. ē post cōtinuus. Drīnt 3° ex pte finis vt3. drīnt 4°. q2 primus ē plurimū ex pte inepta ad nutriēdū ⁊ pte bona. 2° est plurimū ps purior. 3' modus ponit a multis modernis. ⁊ illum dicūt fuisse in mēte arist. ⁊ ē q͞ tpe coytus quo fit ꝯceptio trahit sāguis ad testiculos mulieris ⁊ ibi dealbat ⁊ ad ꝯcauum matricis mittit. vt sit mā generatiōis mēbrop̄ spmaticop̄ ⁊ pricipaliū. Nā hoc q̄uis nō sit vep̄ spma nec actiue ꝯcurrat ad generationē fetus. tñ ē mā appropriata. quā isti dicūt arist. vocare mām mūdā. ⁊ hic 3° drīt a ꝑcedētibus mōis mltipliciter. vt ex dictis p3 Et tu ꝯsidera q͞ in fluxu nāli mō p° includit flux9 q fit in ptu nālissimo sepe in quo expellit sanguis supfluus ⁊c. Cōsidera ēt. q͞ multi sūt tales fluxus mixti ex nāli. ⁊ ꝑternām. q tū dicunt nālēs. ⁊ sūt i qbus tā leuis ꝯcurrit dispō ꝑternām q͞ nō sufficiat denolare totū ꝑternālē recte. Sicut dicimus q͞ nō qlibet preternālis dispō reddit hominē non sanū. q2 eēt piculū irepe dogma sempiterne passiōis Et sicut rari sūt hoies inculpate sani. ita rari sūt fluxus mēstruop̄ inculpate sani. imo in pluribus ꝯcurrūt aliqua leues dispōnes ꝑternām. vt ꝯstat expimēto dispōnis mulierū qñ mēstruant. ⁊ iō diffinitio nālis fluxus itelligat qñ dr̄ nulla dispōe preternām concurrente. i. nulla dispōne preternāz ita ꝯcurrēte vt sufficiat denoiatiōnē nālis fluxus tollere. ❡ No. vlterius q͞ preternāliter fluūt mēstrua

pluribus de causis. in genere autem sunt. aut ex parte membrorum mittentium sanguinem in matricem. aut ex parte membri recipientis. aut ex parte sanguinis. aut ex re sanguini mixta. aut ex extrinseco trahente vel impellente. Et tu intellige auctores cum dicunt terminos incipiende et finiende menstruationis intelligere de naturali cursu non preternaturali. ¶ Nota septimo. quod in etate in qua merito etatis mulier est apta ad menstruari. retinentur menstrua quandoque naturaliter impregnatione. et tempore multe lactationis quandoque preternaturaliter ¶ Preternaturaliter autem retinentur multis modis et causis quandoque. n. propter dispositionem membrorum ut nimiam macilenciam. quandoque propter matricis dispositionem ut opilationem vel apostema. quandoque propter dispositionem que est in sanguine et hoc est eius grossicies vel viscositas. aut tamen propter retentionem que est propter membrum mandans. dixit esse propter causam in virtute. Et ex hoc patet quod retentionem que est propter apostema matricis calidum. aut propter paucitatem sanguinis. aut propter siccitatem non solueret calefactio ex aromatibus quia adderet in causa: et ideo intelligendum est cum retentio est propter grossitiem sanguinis a flate. vel coagulatione frigidi. aut ab opilatione propter humores grossos frigidos. quod tunc fit provocatio fluxus cum calefactione aromatum de qua tamen loquendo. ideo ypo. absolute protulit afforismum. quia plurimum ab illa causa provenit retentio preternaturalis sanguinis mulieris licet sit frigidus. et plerumque multo flati mixtus. ¶ No. 8° quod aromata dicuntur communiter res boni odoris. que licet plurimum sint calida. tamen quandoque inveniuntur frigida ut camphora. quia muliebria non educuntur per aromata frigida. ideo dixit calefactio ex aromatibus ¶ No. 9°. quod aromata calida cum hoc quod sunt calida habent partem subtilem aptam evaporare siue exalare et subtiliare. et ideo ista exibita vel approximata eliquant coagulata et subtiliant ea que hoc modo erant grossa et apiunt opilationes. et propter hoc quia calidum magis irritat quam frigidum. ideo etiam stimulant virtutem expulsiuam. et quia ista virtus membrorum expulsiua sopita excitatur calido. ideo omnibus istis causis calefactio talis educit muliebria Et hoc intelligatur non solum sumendo in potu sed in fumigationibus balneis natalibus suppositoriis fomentationibus epithimatibus et similibus. Ex quibus patet verificatio prime conclusionis. Sunt autem calida per os applicata provocantia menstrua et delicata cynamomum et cassia lignea et decoctio calamenti et pulegij et carui agrestis fortior est decoctio sauine. aut puluis ipse in potu sumptus. et fortis est decoctio enule. In fumigijs administratur collognitida sola. et est fortis provocans in dispositione et opponacum et assa et fiunt suffumigia illis positis super carbonibus hec. n. magis mouent quam si in aqua vel vino buliant hec. n. eadem supposita sunt fortia sed debent inuolui in lana infusa in oleo sambuci et iesmini. et fiunt suppositoria ex ruta sicca. et passulis que conficiuntur cum felle vaccino. et etiam si fiat farina eorum. et conficiatur cum melle crudo ad modum paste et in panno ligato supponatur quantitas nucis multum facit. sed causat in vulua mordicationem et dolorem sicut plurima istorum. et ideo oportet quod non teneatur pro vice vltra horas tres et postea iteretur. et melior est istorum approximatio plurimum facta purgatione flatici aut malencolici humoris. ¶ Multotiens vero. fa conclusio afforismi est ista. Calefactio cum aromatibus esset vtilis ad multa alia. preter provocationem menstruorum nisi capitis faceret grauedinem. p°. continet virtualiter duas partes. et prima patet per hoc quia talis calefactio cum aromatibus est aperitiua subtiliatiua confortatiua virtutum membrorum principalium et sibi subseruientium membrorum maxime in mulieribus quarum complexiones et humores abundantes sunt frigidi. ¶ Secunda pars probatur quia talia calida faciendo vaporationem calidam ad caput faciunt capitis grauedinem. idest dolorem. ¶ Ubi primo notandum quod si per grauitatem intelligimus dolorem grauatiuum. tunc aromata faciunt hunc dolorem non solum per vaporem. sed quia humores calefacti citius petunt caput. ideo illa calefactio est causa implendi caput sanguine calido. et ad hunc sequitur grauitas. vt prima tertij. c°. de signis materierum que sunt in capite. ¶ Gal. tamen in commento per grauitatem videtur absolute dolorem intelligere. Ex isto patet. quod hec calida aromata sunt grauatiua capitis valde repletis. et calefactis. patet 2° quod quandoque grauitatem remouent resoluendo cum materia est pauca. et corpus mundum. ex quo patet quod maxime contingit eorum administratio post euacuationem. et cum non adest febris ¶ Circa predicta tamen non pauce cadunt dubitationes. prima est quod non videtur quod mulier debeat plus emittere de menstruo quam aliqua alterius animalis. nam non mittitur a femina nisi illud quod abundat. sed in multis alijs animalibus plus debet inequali tempore supabundare. ergo et plus emitti. assumptum est clarum per ea que dicta sunt de causa exitus et fluxus. nam tantum debet naturaliter abundare in tempore quantum est necessarium conceptui. sed in multis feminis aliarum animalium multo plus sanguinis in equali tempore est necessarium conceptui. ergo maior est clara ex dictis minor probatur. quia in equali tempore imo in minori plures fetus et maiores habent gubernare et intra se accipere. sicut patet in sue cuius fetus in tribus mensibus maior est valde. quam puer trium mensium et gestat multitudinem ¶ 2ª dubitatio. quia non videtur quod propter frigiditatem complexionis in muliere respectu viri multiplicatur sanguis vltra illum qui est necessarius pro totius conservatione. tunc. n. sequeretur quod magis deberet supabundare sanguis in homine tendente ad frigidum. et humidum quam in homine tendente ad calidum. et humidum. et sic magis incurreret fluxum sanguinis ex aliquo loco corporis spontaneum et magis indigeret flobotomia. nam flobotomia est necessaria pro sanguine supabundante non pro illo qui est conveniens corpori. et patet consequentia quia si frigus complexionale non multum est causa quod sufficit digerere et non euaporare. Calidum autem sicut auget digestionem. ita aut addit in resolutionem. sequitur quod in frigido et humido parum a temperamento distante contingit illud.

¶ Tertia difficultas q2 sequeretur ꝙ viri flegmatici deberēt magis sanguinē emittere ꝗ̄ mulieres sāguinee cū i eis sit cā fortior multiplicādi ⁊ emitēdi huiusmodi sanguinē. ¶ 4ª difficultas q2 vr̄ ꝙ sit nāliter possibilis ipregnatio añꝗ̄ ꝓdeāt menstrua ⁊ ēt postꝗ̄ desinerūt nāliter defectu.nā sanguis tēpore pregnatiōis trahit a spmate ad mrīcē Non obstāte ꝙ̄ ꝙ non sit supra illum qui est vtilis corpis nutrimēto.cū potest ad illā trahi ⁊ fieri cōceptus.sicut videmus i hijs q i conualescentia impregnātur ⁊ lz mundū pdiderint ⁊ iā desierint ēt stat tñ impregnari ymo p hoc vr̄ manifeste cā quare quedā sunt mulieres ⁊ producūt fetus pfectos q tñ nūꝗ̄ nisi i ptu menstruātur. ¶ Quinta difficultas ꝙ saltem in mulieribus sāguineis mēstrua deberent augeri in principio.prime senectutis cū tūc incipiat corpus minori nutrimēto indigere et non incipiat ita minus ꝓportionabiliter posse de sāguine generari.sicut minus pōt resoluere. quia calor non fit nisi paruz minor.sequeret etiā ꝙ tardius inciperent menstruari sanguinee ꝗ̄ flegmatice cum tardius incipiat superabundare sanguis genitus vltra illum qui est per eas necessariꝰ.plereꝗ̄ alie etiaz hanc materiam circonstāt.que qa sunt nāles ⁊ non medicinales dimittuntur hic.sicut etiam solutiones predictorum.sed tamen hic moui ad excitādum mentes ⁊c.

¶ Muliebria sanguinem.

Ga.in cōmento exponit vocabulum vnum.secundo ostendit i quibus casibus nō est vera ps pma. tertio limitādo i qbus est vera.ꝓbat illā.4° declarat fam ptem 2ª cōclusionis dimittēdo primā ptē tāꝗ̄ notā.ibi 2ª Qui mēstrua.ibi 3ª Sed si sint.ibi 4°.Si adit grauitas.De prima pte pz. De secunda dicit ꝙ menstrua qñꝗ̄ retinentur ex ōpate vulue ⁊ matricis.qñꝗ̄ ex alia constipatione venaruz ⁊ ex alijs causis similibus.s.in constringēdo hūc fluxum.⁊ singule cause singulis sunt medicationibus curande quia istarum alique per aromatum calefactionem non remouentur vt apostema calidum.iō non vniuersaliter ex quacūꝗ̄ cā auferāt cōuenit ex aromatibus calefactio. Dicit de tertia ꝙ si menstrua decidantur.i.retinentur sine istis p cedētibꝰ.i.sine clausura venaꝝ ex cicatrice vel ex nimia siccitate sanguis ꝙ ista ꝓuocantur p calefactionem cum aromatibus.⁊ cā est q2 qñ ita retinētur.tunc cā est aut sanguinis grossicies aut constipatio venarū.s.ex humoribus grossis viscosis exñtibus.aut angustia orificij venarum sine cicatrice sed propter corrugationem matricis ⁊ quodcūꝗ̄ horum fiat tunc conuenit calefactio cum aromatibus.quia sanguinem subtiliat.⁊ sic remouet causam primam ⁊ aperit opilationes quando sunt ex coagulatione humorum.⁊ aperit orificia venaruz constricta frigore. ¶ De quarta parte dicit ꝙ ad multa esset vtilis talis calefactio nisi grauedinem capitis faceret ⁊ per grauedinez videtur intelligere dolorem absolute. Grauantur autem ab istis capita maxime in febribus.⁊ hoc confirmatur experimento.⁊ etiaz ratio dictat quia omnia aromata preter pauca sunt calida. Et ideo necesse est ex suo calore ꝙ grauent capita maxime etiā hoc modo dolorem faciunt cassia.s.cassia lignea costus ⁊ cinamomū ⁊ amomū. ⁊ est semen calidum ⁊ similia que sunt calida.

Mulier in utero ⁊c. In presēti afforismo. ypo.duas intendit conclusiones.secundam ibi ¶ Sed magis. ¶ Prima talis ē Flobotomia facta in muliere pregnante est causa aborsus.probatur ꝓ° flobotomia in pregnāte subtrahit fetui nutrimentum.ergo est causa abortiendi consequentia ⁊ aña in nōbilibus patebit ¶ Sz magis. ¶ Secunda conclusio. Mulier cuius ē fetus maior magis abortit ex flobotomia ꝗ̄ illa cuius fetus est minor.probatur q2 illa magis abortit cuius fetus pluri indiget nutrimento.ergo ꝓ° vera. Et similem sententiam ponit auic.tertio.2i. tractatu de aborsu ⁊ ab almansore i quarto ⁊ septimo colliget Auerrois ¶ Circa afforismum nota primo ꝙ mulier ⁊ femina hominis synonima sūt ⁊ dicitur a mollicie ⁊ corporis ⁊ animi vnde etiaz viri animo molles mulieres dicantur. Femina autem dicitur a femore.q2 in eis est apertum femur Est enim femur illa pars que equitando equis incidimus aut femina a feditate quia fedas superfluitates emittit. legatis ysidoꝝ.xi.ethimologiaꝝ poetrie ꝗ̄ veridice dicentem de menstruis ꝙ eorum ꝯtactu fruges non germinant.⁊ musta arescunt.⁊ arescunt herbe.⁊ amittunt arbores fructus.⁊ fēꝝ rubigo consumit ⁊ era nigrescunt .⁊ canes comedendo rabidi fiunt.⁊ aspalti glutium quod nec ferro nec aqua dissoluitur odore ipso soluto sponte dispergitur. ¶ Nota secundo ꝙ hoc nomen vterus proprie dicitur de matrice mulieris.quia in vtraꝗ̄ parte potest fetum concipere tam dextra quam sinistra.habens autez in vtero pregnans dicitur quia in vtero habet fetum.aut sperma agens ad fetus generationem firmiter tenet. Grauida autem dicitur a grauitate fetus. Et ideo pregnans non statim dicitur grauida.sed cū fetus ita est magnificatus vt grauet ⁊ grauiter incidere facit. ¶ Nota tertio ꝙ cum sperma post spumificationem quam trahunt a corpore matris sanguinem ad generationem fetus.aut ad ipsius nutrimentum.⁊ hoc per venam vmbilicalem que per ramos suos in secundina dispersos terminat ad orificia venarum matricis mediantibus quibusdam carniculis que catholidones dicuntur supra particula quarta. ¶ Quod si sanguinem nō inuenit attrahendum non potest fieri membrorum generatio in principio nec post nutricatio vnde si deficiat sanguinis cursus ad matricem ante generationem fetus nimium resoluitur sperma ⁊ spiritus eius ⁊ deficit a generando ⁊ eicitur

tandem. Si vero post fetus formationem tunc deficit fetui nutrimentum. et eo deficiente moritur aut agitatur. ita vt tandem pellat ex matricem. ¶ Nō quarto q̄ aborsus ē exitus fetus vel spmatis pus cōcepti a matrice ań complementū fetus vnde nō ōis ꝑternaturał ptus vocał aborsus nec oz ad hoc vt aborsus dicatur fetū vel aliquā eius ptem fuisse formatā. nā auic. in caº de causis aborsus enumerat saltim ad posteriora aborsum q2 facit egredi spma. ¶ Nō qnto q̄ flomia subtrahendo sāguinē ō venis matricis reddit venas auaras et retinētes sanguinē quē hńt. Et iō fit difficile spmati vel fetui trahere sanguinē sufficiētē. et qńqz īpossibile ē. Et iō illo deficiēte fit aborsus vt ꝑdicitur. Ex qbus pz ꝑmo affo. v̄ificatio quo ad ꝑmaz ptem. pz 2º q̄ nō oz semp ex flomia in ꝑgnāte seq aborsum vt qñ mulier sanguie nimio abundaret tūc flomia potius caueret ab aborsu. vt pōt colligi 2i. tertij caº de cautela ab aborsu. Seqtur tertio q̄ flomia facta i euacuata vel q̄ dum ieiunant magis ꝑuocat aborsum. ¶ Nō sexto q̄ nō semp subtrahēdo nutrimētū solū mō sz ꝑcipitari faciendo sanguinē ad matricē pōt flomia causare aborsuz. nā flomia de saphena mouet sanguinē cū fortitudine ad venas mēstrue. Et dicit auic. 2i. tertij caº de cura retētionis mēstruoꝝ. et forcius hoc facit illa q̄ est post curuationē pollicis si tñ ꝑcedat flobotomia basilice et abstinētia ista flobotomia venarū est fortis in faciēdo aborsum fetui nutrimētum. et hoc voluit auic. in causis aborsus vbi dixit talē flobotomiā eē factiuā aborsus ꝑpe ꝑcedēte flobotomia vene basilice. ¶ Ultimo nō q̄ vbi ē maior nutrimēti necessitas p equalem subtractionē cito morit et fetus maior aliis partibus pluri nutrimento indiget. iō magis ē apta flobotomia facē aborsuz fetu exñte maiori q̄ȝ minori. et hoc voluit 2ª ꝯclusio Ex qbus seqł q̄ fetus calidior etiā citius p flobotomiam moritur q̄ȝ frigidior. nā pluri nutrimento indiget vt sumił ꝑma pticula affoº. 13. Senes facilime et c. ¶ Circa pñtem affoᵐ tria cadunt dubia. ꝑmū vtrū i ꝑgnāte cōpetat flobotomia in quo dubio nō videnł mihi moderni doctores rñdere ꝑm antiquos. tñ hoc dubiū ē dicere. vtrū ꝑgnās i q̄ntum pregnās est indigeat flobotomia alia cā indicāte deducta. Et ad hūc sensum nemo dixit q̄ pregnās indigeat flobotomia. Et q̄ h̄ sit sensus antiquoꝝ in similibus q̄sitis. ꝯstat ex ga. liº. 2º et 3º. de disnia. ¶ Moderni aūt laborāt ondere qđ in aliquo casu ꝑgnās oz flobotomari q̄ ypo. non negaret ymo doceret facē. Et hoc voluit auic. 3º. 2i. maxime cū sanguis mřis ē abūdās et malus. Idē in forti pcussiōe i capite vbi timereł de morte matris et in piculosa et forti pleuresi et multis similibꝰ casibus. Et ymo aliqñ flobotomia ē necessaria vt excuset ab aborsu. sz tamē cā faciēda est cum quiete remoto timore. et multis vicibus cōplendo euōnē supflui non in vna vice. et nō pōt fortē abstinentiā et minus de saphena presertim de ꝑcedente minutione ex basilica et minꝰ maiore exñte fetu et minꝰ q̄ȝ in nō ꝑgnāte. ¶ Secūdū dubiū vtrum magis faciat aborsuz flomia i maiore fetu q̄ȝ eo exñte minore et arguitur q̄ magis facit aborsum eo exñte minori q2 fetus minor ē debilior et minorem tollerās impressionē. 2º q2 minus potest carer̄ nutrimēto. ita. n. se h3 ad maiorē fetū sicut infās ad puer. et constat q̄ infās difficilius tollerat ieiuniū q̄ȝ puer. et 3º q2 tempore quo puus ē fetus vr̄ esse in matre nauseā faciens et ciboꝝ ꝑm ventrez indigestio et flegmatis crudi abundātia maior q̄ȝ fetu exñte maiori. ¶ In oppositum est ypo. in affo. In hoc dubio rñdet quidā notādo q̄ prouocationes quedā faciunt aborsum per se quedā p accidēs. Exᵐ primi vt venenum farmacum flomia. Exēpluz 2ⁱ vt dolor fortis. Ita ēt distinguunt q̄ nocumentorum ex flomia prouenientium quedā sunt per se quedā sunt per accidens. Exempluz primi vt subtractio nutrimenti virtutis debilitatio. Exemplū secundi sicut fetus prouocatio et humoꝝ frigidoꝝ incrudatio q2 non fiunt a flobotomia nisi merito dispōnum i pregnāte inuentarum non q2 flobotomia sit per se istrorum factiua. Ego autem primā distinctionem cum exemplo nescio intelligere. nā dicere q̄ farmacum faciat aborsuz per se video q̄ intelligatur nisi q2 in corpore pregnātis nulla exñte alia dispositiōe preternāz. farmacuz est factiuū aborsus. ita q̄ sola farmaci administratio sufficit totuz ita cōmouere vt inde sequatur aborsus sine concursu alterius cause preternām existentis. sed tunc non video quare dolor nō similiter possit eē per se cā aborsus. Simili modo dico q̄ per se et p accidens in 2ª distinctione ad propositum nō pñt aliter intelligi. Et iō sufficit in questione ac vt in ꝑcedenti per nō verba ita dicere q̄ deductis dispositionibus accidētalit i ꝑgnāte iuuētis ad aborsū iuuātibus i ꝑgnāte ex fetu maiori ē magis ꝑuocatiua aborsus flomia q̄ȝ in minori. et ꝑbał vt i affo. Fo ꝯcedēdū est q̄ fiat aliquā accñtalē dispōnē cōiungi cū fetu minori pp quā equalis flomia citius faciet aborsum i minori q̄ȝ sine illa in dato maiori et hoc v̄ificatur i multis casibus et ꝑcipue vbi cum minori fetu sit vel colere apte ebulire abūdātia vł flegmatis icrudabilis q̄ nō sunt i maiori. Item tertio puto aliquā eē dispōnē q̄ sit ꝯsimilis in maiori et minori fetu magis ex flomia seq̄ aborsus in minori. nā si sint hūores pati fluē ad iferiora. tūc flomia fcā de saphena magis ꝑuocabit aborsū i minori fetu puta debiliori. sz ypo. ad sensuz ꝑme loqtur et ad sensū 2ᵐ et 3ᵐ. ¶ Tertiū dubiū q̄ ē euacuatio piculosior i ꝑgnante an flomia an farmacia q̄ flomia i ꝑgnāte sit piculosior. vr̄ ex modo loquēdi ypo. i pticula 4ª. et h̄ ꝯsiderātū q̄ farmacū ꝯcedit a 4º mēse vsqz ad 7ᵐ. et h̄ i. 5. pticula dic absolute flomiā ꝑuocar̄ aborsuz. Preterea illa euacuaº ē piculosior q̄ ꝑhibeł debili exñte v̄tute q̄ȝ illa q̄ nō ꝑhibeł. sz flomia ꝑhibetur debili virtute nō autē farmacia ex toto vt 4º de regimine sanitatꝭ et c.

Nã dixit cũ ibecilla ṽtute nĩꝗ̃ ẽ iminuẽdũ.moderate vero purgãdũ. 3° qꝛ p flomiã euacuat̃ sanguis ⁊ spũs ⁊ nõ p farmacũ sʒ hũores alij inepti ad nutricationẽ fetus. Qð aũt periculosioꝛ sit farmacia arguit̃ primo qꝛ id qð ẽ absolute grãdis timoris ⁊ periculi dʒ eẽ piculosius i pgnãte farmacum aũt solutĩũ est huiuſ. ğ ⁊c. Minoꝛ pʒ 2° regiminis acutoꝝ. Cõfirmat̃ qꝛ i ope farmaci necessario agitet̃ fetus. ⁊ pmit̃ siue vomitu siue secessu opet̃ nõ sic aũt i flomia vt cõstat. Sʒ talis agitatio ẽ cã aboꝛsus vt infra illo affo°. Mulieri i vtero hñti.

¶ Preterea farmaca sunt dissolutiua ⁊ humoꝝ coagulatoꝝ liquefactiua. ⁊ cũ hoc venenosa. qbus modis necessario alterãt fetũ qð nõ facit flomia. ⁊ pter hoc debilitat ṽtutẽ euacuãdo sicut flomia ğ ⁊c. pbat̃ qꝛ in flomia possumus cõstringere statim cũ volumus in farmaco aũt minime. ğ piculosius farmacũ. Et p hac pte est Auerrois 7° colliʒ postꝗ̃ recitauit ypo. dicta auctoritate ꝓpa subdit Dico ꝙ flomia qñ est repletio qua embrio nõ indiget nõ ẽ mala. sʒ farmaciã non credo ad bonũ finẽ puenire ⁊ assignat tres rõnes qꝛ farmacia hʒ i se subam venenosaʒ. ⁊ qꝛ hũores malos facit ad ẽbrionẽ fluere ⁊ qꝛ ꝓuocat mẽstrua qbus tribus si pantur supra dictaꝝ relique erunt fortius.

¶ Cõfirmat̃ qꝛ stante multitudinẽ sanguis vltra illum quo indiget fetus ⁊ mr̃ flomia non vr̃ nocumẽtũ nõbile facer̃. si qð eni eẽt maxie esset subtractio nutrimẽti. Ga. hãc cãm assignat i cõmento sʒ cõstat ꝙ nõ subtrahit̃ fetui nutrimentũ cuʒ subtrahat̃ solũ abũdãs a nutrimĩto fetuſ ⁊ mr̃is ğ ⁊c.

¶ Cõfirmat̃ qꝛ fluxus mẽstruoꝝ si fiat semel aut paꝝ nõ facit fetum infirmari. ğ nec flomia in abũdãte sanguine. tʒ pña ⁊ assumptũ pʒ. 5°. affoꝛismo rũ ꝯmẽto. 6f. gali di. Sed si rara vel pua veniunt vel semel. s. mẽstrua nõ necesse est fetuʒ infirmari.

¶ Pro solutiõe huius dubij. Cõciliatoꝛ dr̃a. 166. ponit tres ꝯclusiones. ¶ Prima ẽ ꝙ vomit⁹ ẽ piculosioꝛ secessu ⁊ alijs euõnibus ceteris paribus. ¶ Secũda cõclusio. Solutio vẽtris ẽ piculosioꝛ flomia. ¶ Tertia ꝯclusio. Flomia i pgnãte ẽ piculosioꝛ farmacia. pmam cõclusionẽ pbat ex causis ⁊ auctoꝛitate ibi. Cause sunt. pmo qꝛ vomitus est euacuatio magis ꝯ inclinationẽ nature. cũ stomacus magis sit deputatus attractiõi. Intestina magis expulsioni. ⁊ qꝛ secessus pficitur motu ṽsus inferioꝛa ad quã inclinationẽ ẽ stomacus. 2° qꝛ act⁹ q vnico pficit̃ instrumẽto ẽ piculosioꝛ eo q fit pluribus. mõ vomitus fit p solã extrinsecã tunicã stomaci. sʒ secessus duabus intestinoꝝ tunicis nãliũ.

¶ Tertia auctoꝛitas aũt ẽ gali 2° affoꝛismoꝝ commẽto illius in oibus moꝛbis ea q̃ circa vmbilicuʒ ⁊c. faʒ pbat ex ga. 2° regiminis acutoꝝ. ꝯmẽto. xi. cũ dixit ypo in euõne p flomiã aliqd timoꝛis. In solutiõe. n. accidit timoꝛ multotiẽs ⁊ foꝛtificat qꝛ farmaca participãt venenositate. ⁊ qð earũ nã est ꝯria nr̃e nature. ⁊ maxime coꝛdi inimicat̃ ⁊ nociue sunt vẽtri ⁊ oꝛi eius in quo recipiunt̃. ⁊ qꝛ ṽtuſ eius postꝗ̃ opari incepit si exoꝛbitʒ⁹ nõ põt ad libitũ compesci. sʒ bene flomia põt statiʒ phiberi. nisi foꝛte ex magnis arterijs ⁊ venis. ¶ Pro tertia ꝯclusione pbãdi pmittit ꝯciliatoꝛ tria. p° est ꝙ farmacoꝛum quedaʒ sunt foꝛtia piculosa multa venenositate pticipantia. ⁊ iste dicuntur medicine laboriose solventes sicut mezereon ⁊ actis ⁊ camoactis ⁊ luſ ⁊ feseera ⁊ similes quedaʒ aũt sunt bñdicte euacuãtes plurimũ leniendo aut lubricãdo aut cõpmẽdo lʒ aliquam vim hẽant exsoluendi vt viole rose reubarbarũ pꝛũa mirabolani ⁊ sĩles alie vere sunt in medio istaꝝ maneriez. sicut agaricus turbith aloes ⁊ similes. ¶ Secũdũ ẽ quod tempus pregnationis ꝓ quãto ꝓposito spectat diuiditur in tria. nã qðdam est partui vicinum et est vltima tertia in qua ligamenta quibus colligatur fetus matrici. minus foꝛtiter ligãt. ⁊ grauitate fetus faciliter abrũpitur. fm est tempus in quo fetus est vicinus conceptioni ⁊ in illo ista ligamẽta sunt fragilia ⁊ debilia vt supius dictum ẽ pticula quarta. tertium tempus est mediũ in quo ligamẽta sũt foꝛtissima ⁊ fetus mediocris magnitudinis Utrũ aũt hec tria sunt equalia nõ multũ interest ꝓposito nostro. ⁊ debẽt ita cogitari distincta i tria respectu septẽ mensium in fetu qui in illo tẽpoꝛe cõpletur sicut respectu nouem vtrobiqʒ ptes ꝓpoꝛtiõales tẽpoꝝ capiẽdo. ¶ Tertio presupponit ꝙ lʒ multis modis diuersificentur cause aboꝛsus adinuicem. tamen maxime due sunt nostro ꝓposito ptinẽtes. vna est subtractio nutrimẽti ⁊ fit maxime flomia que sanguinẽ euacuat. ⁊ hec fetus impeditiua. 2° est agitatio foꝛtis quaʒ causare docet aboꝛsum Ga. in cõmento 49. huius pticule i qua causa farmacis flobotomiam superat. ¶ His suppositis limitat cõclusionẽ tertiã suppositam. hoc mõ oibus inuicem compatis. flomia est vĩiter periculosioꝛ ꝗ̃ farmacia. ⁊ vr̃ innuere i pmo mõ ꝓbandi ꝯclusionem ꝙ intelligat in pluri ⁊ maioꝛi pte pregnationis periculosioꝛem esse flomiam farmacia ꝗ̃ econtra. hoc modo intelligendo. pbatur sic ꝯclusio. In pma pte pgnationis est securi⁹ flomare ꝗ̃ farmacare presertim paulatiʒ ⁊ in vicib⁹ exhendo qð dʒ. cũ tũc fetus nõ multũ postulʒ nutrimentũ. ⁊ nõ multa hoc mõ fiat agitatio. sʒ i 2° est piculosius flomare cũ tunc securius solutiuuʒ detur qꝛ ligamenta sunt foꝛtioꝛa ⁊ flobotomia sit piculosa. qꝛ fetus est magnificatus nutrimẽto satiſ multo indigens. In tertio aũt ⁊ si taʒ flomare ꝗ̃ farmacare sit piculosum. tñ piculosioꝛ est flobotomia qꝛ fetus tũc plurimo idiget nutrimĩto ⁊ p farmacũ nõ euacuat̃ hũoꝛ q nutriturus fetũ sʒ hñ p flomiã ⁊ maxie vr̃ h⁹ ṽificare itelligẽdo de farmaco pmi modi qð tẽpoꝛe ypo. fuit qi solũ cognituʒ. nã hñdicta ⁊ me.ⁱ farmaca. aut ñ fuerũt nõ. aut nõ fuerũt i vsu pp foꝛtitudinẽ nãrũ q̃ tũc erat maioꝛ ꝗ̃ nũc. sʒ tñ mirãdũ ꝙ añ dixerat i eadẽ dr̃ia ꝙ si dioꝛ fiat ꝯpatio ñ min⁹ timẽdũ farmacar̃ ꝗ̃ flõare lʒ hoc possit multiplr̃ glosari saluãdo pdictã ꝯ°nẽ

¶ Cõtra hãc fam ꝯclusionẽ etiã limitatã ad sensum dictũ sic arguit̃. In medijs mẽsibus piculo/

sior ē farmacia q̃ flomia i pgnante. ḡ positio falsa pz ꝯña ex mō pōnis. Assm. pbat. nā farmacū ē piculosius flomia i nō pgnāte aut ḡ pp nimiam euacuationē aut pp nimiā agitationē. aut pp sui venenositatē. nā nō vident alij modi nōbiles pp quos est piculosius farmacia flomia. Nā et q2 nō pōt cōpesci. ꝛ q2 stomacū alterat ꝛ alia mēbra sua ꝯcū formate eēt ꝯnumerādū. sz constat ꝙ inanitio ē piculosior in pgnante q̃ i nō pgnāte ꝛ agitatio ꝛ venenositas ꝛ caliditas nimia. oīa. n. ista aborsuz puocāt i. 21. tertij loco allegato ꝛ fetus multo min⁹ pōt ista tollerare q̃ vr ḡ ꝛc. Si forte dicat ꝙ rōne agregati ex oibus istis fit piculosior vr ꝙ si ppter vnūqdqz p se ē piculosior farmacia ꝙ etiā propter oīa simul sunt etiā nimia inanitio. ꝛ nimia agitatio ꝛ nimia calefactio ꝛ venenositas pocius puocatiue aborsus q̃ mortis matris vt pz expientia. ḡ si ista sunt piculosiora p morte i nō pgnāte erūt ēt piculosiora ad aborsuz i pgnāte. Ista argumēta sunt pbabilia tm̄. ¶ Preterea aūt q̄rimus de flomia vtrum sit piculosior farmacia. i. vtrū piculosissima flomia ꝛ copiosissima euacuatio sanguis cū incisione vene ē piculosior i pgnante q̃ maxia purgatio p vētrē ꝛ i h⁹ nō cadit dubitatō ꝙ vtraqz est certissime mortis. Aut q̄ min⁹ de flomia ꝛ farmacia p quā cōstāte vtute solū supfluū vt possibile est euacuamus ꝛ hoc mō loquendo cōstat ꝙ in flomia est minus piculū. Nam si solum supfluuz euacuatur non tollitur multum de fetus nutrimētis. ꝛ periculū nō est ex alio capite. sed i farmacia est periculū agitationis ꝛ venenositatis ꝛ alterationis cū ꝯrietate. Aut tertio q̄rim⁹ supposito ꝙ vtus sit equalr cōstās ꝛ arbitrio iudicis i vna pregnāte sit tāta necessitas flomādi q̄nta i alia farmacādi stātibus parib⁹ quātū ē possibile i qua ē maius piculū. Et vr ꝙ si necessitas flomandi sit p pte sanguis augmētū i quāto piculū vt plurimum sit in farmaco maius pcipue si flomia paulatiz et nō subita fiat. lz. n. mā q̄ euacuatur sit alia ex qua vel sibi simili fetus est nutriendus tm̄ remanet satis ad fetus nutrimentū. vbi aūt non sit necessitas flomandi propter peccatū spāle quantitatis sed ppl alia qbusdā tēporibus ꝛ qbusdā casib⁹ ē maius piculum in flomia ꝛ in qbusdā magis i farmaco venit. Nec puto bn̄ demonstrabile q casus plures cōtigāt. sz vr mihi ꝙ mlto plures ex farmaco q̃ ex flomia illi pportionali cōtingit piclitari fetū aut matrē ex causis supra assignatis. ꝙ si dicat ꝙ quedā sunt solutiua benedicta que quasi soluz leniēdo euacuāt de qbus dr ꝙ pnt exhiberi pueris ꝛ pgnantibus. dr ꝙ etiā sunt q̄dā tā lenis flomie vt in qbusdā puis venis q ille etiā pnt admitti in pgnātibus ꝛ pueris nō obstante ꝙ i pgnantibus lenitiue ꝛ clisteria aliquo mō suspecte sunt ad abortum. Nā ēt balneū dulcis aque lenificando et mollificādo ē piculosum ad aborsum vt. xxi. ibi allegato ca°. Ex qbus ego ponā ꝯclusionē ꝯriā cōciliatori pbabiliter qd alijs parib⁹ quātū est possibile plurimū in pgnante piculosior est farmacia recte ꝛ arbitrario boni medici iudicio administrata q̃ flomia recte ꝛ arbitrario boni medici iudicio administrata. Et vt ꝯclusio itelligat. Cōstat pmo vnicuiqz medico ꝙ indicatione sūpta a pgnatiōe nec farmacum nec flomia debent administrari in pregnāte sz q̄nqz sunt indicatiōes ad om̄ tales vt medicus opans artificialit vt bonus medicus dz flomare ꝛ q̄nqz farmacare. Dico ꝙ i istis casibus flomando ꝛ farmacādo fm qd dz ex regula de ꝯrijs indicatinoibus maius est piculū plurimam i farmatia q̃ in flomia. vtrobiqz. n. ē equale periculū inanitionis saltē spirituū. ꝛ in reliquas multa pstant picula farmacia vt dictuz est piculis flomie Et adde ꝙ si farmacū exorbitz. nā medicus nō pt semp certissime vitati cognoscere nō ē in ptāte nrā retinere operationē ꝛ agitationē eius sicut possumus cōstringere venā vidētes pncipiū debilitatis in flomia. ꝯsiderādū tn̄ est multū ꝙ in flomia nisi fiat valde paulatim q2 cor cito retrahit ad se facta tali euōne est magnū piculū aborsus etiā si remaneat quantitas sufficiens p fetu q2 illā subito cor attrahit simul cū spiritibus. Ex qb⁹ debilis exn̄s fetus subito morit aut valde magnū sequit nocumētū. Et iō si audeat sup ea nisi mō dicto. ¶ Ad rōnes autē pncipales ꝛ cōciliatoris pz solutio.

¶ Fetus si nutrimēto careat. Ha. pmo exponit pmam conclusionē. 2° fm̄. ibi quāto ergo. De pma dicit ꝙ si fetus careat nutrimēto necesse est vt pereat. Et iō cum sanguis quo nutriendus per flobotomiam educitur sequitur ꝙ periclitetur. Secundo ampliat ꝛ dicit ꝙ non solum ex flobotomia pit. sz etiam si mat aliquid diu a cibo abstineat ex eadē cā. De 2ᵃ parte dicit ꝙ iō magis perit q̄n maior est fetus q2 diminuitur sibi quantitas ciborū q̄n plus est comestu rus. i. q̄n pluri nutrimento indiget.

Mulieri in utero ꝛc. Conclusio h⁹ affo: malis ē. Mulierē pgnātem egrotare acuta egritudine est mortale. pbat q2 acuta egritudo plurimum ꝯsternit vtutem. ꝛ substrahit cibum fetui. ꝛ in ea non potest seruari regimē conueniens fetui ꝛ sibi. q2 si subtiliatur dieta moritur fetus defectu nutrimenti. Si autem amplius det aucto morbo moritur mr. ḡ oīo acuta egritudo est mortal aut fetui aut mri ꝛ p ꝯñs ē mortale qd fuit intētū. Assm pz de se ꝛ i ꝯmto ꝛ. 21. tertij ca. d causis aborsus. ¶ Circa affom nō pmo qd sit egritudo acuta supra pticula 2ᵃ. affo°. 19. s. acutoruz morboꝝ ꝛc. Et est q̄ cū accn̄tiū uehemētia ꝛ piculo cite teriatōis siue fuerit fe. siue alia. ¶ Nō 2° p mōtale h itelligi vt supra dr i hac pticula q2 ē piculosuz ad mortē nō tn̄ q2 d necessitate mortem idicat nā ego plures vidi pgnātes acutas pati egritudines. ꝛ n̄ mori nec abortiri. Et i parma vxore nicolai fornasij q̄ erat ꝛ ipsa pgnās mense. 4° q̄ passa pleuresim veram satis difficilem tamen liberata fuit ꝛ gestauit puerum vsqz ad perfectionem.

Nõ tertio q mulier pregnãs debiliorẽ hz virtutẽ non pregnãte. et fetus tenellus adhuc nec fortes alteratiões. nec abstinẽtia a cibo põt pati. egritudo ãt plurimũ alterãdo et fetũ resoluẽdo et paucificãda suũ nutrimẽtum et ipsum incõueniẽs reddendo. et agitãdo fetum aut interficit aut ad aborsum deducit. Mater ẽt maius piculũ facit q̃ si nõ esset pgnãs. et q2 aborsus ipse ad quẽ parit tal' egritudo ẽ piculosus. et q2 mr minus põt molestias egritudinis tollerare. Accidit ẽt q i pbatione pclusionis dictũ ẽ q dieta qualiscũq3 ordinet. aut est piculosa fetui. aut mri et hoc collige 2l. tertij tractatu. pmo de signis ipregnatiõis cũ dixit. et similiter ẽ dispõ cui ex magno accidit febris acuta. Inficit enĩ fetũ ex hoc qđ facit possidere de malicia pplõnis. cũ ipse sit debilis nõ tollerãs illud. et ex hoc q nutrimẽtũ cuius corrumpit ex pte pplõnis eius. et ex hoc q cũ mr debilitat nõ nutrit fetus. et cũ nutritur debilitat ipsa. Ultimo nõ acutam egritudinẽ supueniẽtẽ pgnati esse signum et cãm mortis. aut fetus. aut mrĩx. aut vtriusq3 quod verificatur vt in pluribus nõ semp frequẽtius. tñ contingit inde mori fetum qñ aũt mulier est partui vicina multotiens matrez piclitari vt dicã illo affo. 55° buius quecũq3 in vtero habentes et c.

Quod hic dixit ex necessitate. Ga. in pmẽto affom solum vificat p cãm di. q necesse ẽ cõsequi ad ea que dicuntur in pmento illud qđ dixit ypo. et hoc declarat. q2 egritudo acuta. aut est cũ febre. et tũc necesse ẽ fe. esse ptinuam et calidissimã. q2 hec ẽ nã acute egritudis. Et tũc sequit q si ẽ acuta egritudo cũ febre q est mortal' duobus modis vnus ẽ ex essentia febris. q̃ certũ ẽ fetum mortificari. q2 est valde intẽsus calor. 2° est cũ cibis. i. pter regimẽ cibi. aut q2 necesse est attenuare cibũ matri febrẽ hñti. et supple morit fetus aut pter respectũ ad fetus quẽ volumus saluar et tenere multũ cibũ damus facimus piclitari matrem q2 inde augetur febris. et iñ sequit postea vt fetus pareat. Si aũt sit acuta egritudo sine febre sicut epilẽsia appoplexia thetanus et similes certe vt mortalis q2 mr grauitatẽ morbi et fetus simul nõ poterit ferre et tu vide q epilẽsia dr hic morb9 acutus et hoc quãtũ ad vnũ paroxismũ faciendũ forte enim inter medio tẽpor nõ sunt egri. Nõ so q appoplexia p quãto tollit aiales operatiões anhelitum vt supra bitum ẽ. Ablato anhelitu moritur mater. vñ si fetus nõ sit pletus morit pñter fetus. Si aũt fetus ẽ cõpletus cõtingit q ex secta matre viuat q2 aliquãtũ viuit post matris mortez ex hac cã nõ obstãte q remota euentatione materni caloris calor pueri i vtero nõ debite cuẽtet et c.

Mulieri sanguinez et c. Cõclusio ẽ. Menstrua superueniẽtia mulieri vomẽti sanguinẽ soluũt. i. curãt vomitũ sãguinis. pbat q2 per mẽstrua diuertit et euacuat mã vomitus sanguinis. g Cõclusio vera pña cũ ahte patent et cã vificans affom q2 cũ vomitus fiat per motũ sanguis versus superius fluxus autem mẽstruorum per motum ad inferiora. tunc hic tanq̃ ad contrarias sistit primum.

Cum sanguis et c. Ga. pmo affo rismũ vificat per cãm. et pz. 2a ibi. Oportet aũt. Docet medicũ cogitare artificaliter mutare naturã que ad iferiora mittendo sistit superiorem motum et c.

Mulieri menstruis et c. Cõclusio affo. ẽ tal'. Bonũ est sanguinẽ fluer ð naribus mulieri in qua deficiunt mẽstrua s. pternãlit. pbat per talẽ fluxũ sanguis euacuat mã retẽta pternãliter q̃ posset morbos causare vl' causat. g et c. Assumptũ pz q2 sanguis retẽtus hora mẽstruo est mã huius. et ille fluxus sanguinis nariũ euacuat. Nõ tñ q si itelligit vbi mẽstrua retinent pternãliter. et hoc vificari nõ solũ qñ mẽstrua sũt ex toto retẽta. sz qñ valde pternãlit diminuta et hoc nõ pter defectũ sanguis in quãto. et verificatur non soluz de fluxu narium sz emoroydali. nec propter commixtionem flegmatis crudi cuz eo. sed hunc pro exemplo posuit et ex causa dicenda in cõmento.

Hoc autem certum. Gal. in pmento pmo ponit verificatõnẽ affo. 2° rñdet tacito dubio 3° alteri. ibi 2a loco aũt. ibi 3a Quorz aũt. De pma dicit q q2 fluer sãguinẽ ẽ bonũ. iõ ex hoc habem9 certũ signũ q rectificari sanguinẽ mẽstruũ ẽ malũ. sed si menstrua deficiant iuuat fluxus sanguis ex alio loco et p nares vl' emoroydas. q2 hoc tollit nocumentum qđ facit retẽtio menstruorz. Dicit ð 2a pte q q̃uis multa sint loca p que fluxus sãguinis iuuat retentis menstruis. tñ ipse minus piculosuz nominauit. et in alijs locis q̃uis sint piculosa. in fluxu tñ quedã magis. et q̃dã minus. Et tu nota hunc locum q minus periculosus fluxuũ sãguinis excepto fluxu menstruorum est p nares et raro alibi. De tertia dicit q si etiam in locis alibi a naribus sit non periculosus in fluxu sanguinis tamen non fuit ypo. falsus indeficiente dicens de fluxu per nares et maxime q2 ipse consueuit vnuz ponere et multa notare. vnde cõceditur q si fluat p emoroydas est bonum q̃uis ga. reticuit.

Mulieri in utero et c. Conclusio ẽ. Multus fluxus ventris est piculosus ab aborsum i muliere pregnãte. et pz per ea que dicta sunt particula. 4a affo°. 2°. In hoc loco. Cõmẽtũ vtriusq3 translationis clarum est.

Mulieri que a matrice. Conclusio talis est. Sternutatio superueniens mulieri suffocationem matricis patienti. aut difficulter parienti est bonum. probatur conclusio per sternutationem est apta remoueri causa suffocationis matricis et fetus

ꝓpellit ad ex̄ ꝗ ⁊c. ꝓña cū añcedēte patebit ī nōt. ¶ Circa affoᵐ nō ṗmo duas eē dispōnes ī qb⁹ h̄ ypo. laudat sternutationē vna ē suffocatio mr̄icis Alia ē difficultas ptus. ṗmo ꝗ declarabit̄ ꝺ mole statōe siue suffocatōe mr̄icis. post ꝺ ptus difficltate ¶ Nō ꝗ ꝙ lꝫ matricis molestatio possit dici oīs ꝑ ternām dispō matricē molestās aut ī matrice ex̄ñs molestās totū. tñ hic sumit̄ ꝓ pticulari dispōne q̄ dr̄ suffocatio mr̄icis. s. cū ex mala dispōne matricis aufert̄ anhelitus mulieri aut qi aufert̄ sicut ī vere suffocat̄ de qb⁹ supra dictū ē illo affo°. Si a febre hito suffocatiōe repēte ⁊c. Et ꝭm quosdā matricis suffocatio ē illa anhelitus ablatio pp dictā cāꝫ ꝭꝫ alios āt ē illa matricis mala dispō ꝯnōndo ꝙ ab ea anhelitus aufert̄ aut multū ipedit̄. ꝟmtñ auic. ṗma tertij vult ꝙ p̄focatio mr̄icis ē spēs epilensie cū sic dixit. Est qdā modus epilēsie cōpositus ex sincopi qm̄ forsitā medici ex̄hunt de capitulo epi lēsie. ꝟm ī ipso ē. ⁊ ē spēs ei⁹. ⁊ pp ipꝫ noiat̄ p̄foca° matricis. ⁊ ē ꝙ qñqꝫ accidit mulieri: vt ei⁹ mēstrua retineāt̄: nō ī sua hora ⁊ ꝭm hoc p̄foca° mr̄icis nec eēt mala dispō mr̄icis nec anhelit⁹ ṗuatio sꝫ mala dispō cerebri pēdēs a mala dispōne mr̄icis. ⁊ aqua pēdet ṗuatio vl̄ quasi anhelitus. Tu ꝗ itellige ꝙ ī p̄focatiōe mr̄icis ꝯiūgūt̄ plura. primū ē mala ma ricis dispō. ꝭm mala dispō in cerebro q̄ ē epilensia 3ᵃ mala dispositio ī corde q̄ ē cā sincopis. vñ auic. dixit ꝙ hic modus epilēsie ē ꝑmixt⁹ cū sincopi. 4ᵐ ē anhelit⁹ ṗuatio ei⁹ totalis aut valde multa mino ratō. ⁊ epilēsia ⁊ ṗuatio anhelit⁹ ⁊ mala matricis dispō. qlꝫ eaꝝ qñqꝫ anologice dr̄ p̄focatio matricis Et ego nō inuenio ꝙ auic. vocꝫ p̄focationē matri cis illū anhelitus defectū sꝫ egritudinē. vñ. 21. ter tij ca° ꝓpo dixit de ea hec egritudo ē similis epilē sie ⁊ sincopi. Et ī eodē ca° post mediū ca. dicit et qm̄ hec egritudo ē fortior sincopi pura. iō añcedit eā sincopis. sicut debilius añcedit fortius. Qui ꝗ dicūt hāc dispōnē q̄ ē p̄focatio mr̄icis eē accñs ⁊ nō egritudinē nō secūtur auic. q eā dixit egritu dinē. Sꝫ ga. q hic vr̄ itelligere ablationē anhelit⁹ pp mr̄icis passionē ⁊ aliebatis 9° theorice ca° ꝺ h. ¶ Nō 2° ꝙ cā ī p̄focatiōe matricis ē mā mala in matrice ꝯgregata. aut in uenis ei⁹ aut ī vasis sper matis. aut ī qbusdā istoꝝ locoꝝ aut ī oibus ibi ꝯtē ta. ⁊ ꝓhibita egredi. ⁊ h̄ mā ꝯgregat̄ aut pp reten tionē mēstruoꝝ ꝑternālē aut pp retētionē mē sper matice mote ad testiculos mulieris ⁊ nō expulse. ⁊ ꝭm qꝺ innuit. Serapio. 5° breuiarij magis acci dit mulieribus ex retētiōe spmatis q̄ꝫ ex retētione mēstrui ymo vr̄ ipi ꝙ nō accidit nisi a spmate retē to. Et ponit signū sub hijs ꝟbis. ꝟm tñ ego vidi eā ꝭꝫ plurimū accidere viduis q̄ꝫuis nō abscisa eēnt eaꝝ mēstrua ⁊ nō vidi eā accidē virū hn̄tib⁹ q̄ꝫuis abscisa essent mēstrua eaꝝ sigt igit̄ nobis hoc qꝺ euētus ei° ē ab abscisione spmat̄ ꝓpe. h. Serapio Sed ego q̄ꝫuis serapio dicat se nō vidisse credo ex ei⁹ dictis ꝙ pluries accidit ex retētiōe spmatis. et paꝝ ex retētiōe mēstrui. ⁊ hoc q² oēs alij auctores vt rasis ī diuisionibus ⁊ auic. loco allegato ⁊ alij

quos vidi dicūt hoc accidere qñqꝫ pp menstrui re tētionē. ¶ Nō tertio ꝙ mēstrua ⁊ spma retēta nō causant p̄focationē nisi cōicato cordi nocumēto. ⁊ cerebro p fumū venenosuꝫ ad illa mēbra ascendē tē. vñ fiūt epilēsia ⁊ sincopis vt auic. vult vel aliqꝺ simile vt dicāt alij. ⁊ iō ī hora p̄focationis ē egritu do ī matrice. q² aña pp qꝺ matrix spmatur aut re pletio eius siue ꝭm venas totius matricis siue ꝭꝫ venas ptis vnius vñ sequit̄ ꝯctio aut extensio aut ad sursuꝫ aut ad aliqꝺ lateꝝ: ⁊ istius cā ꝯiūcta est mā que est in matrice. Alia aūt est egritudo ī cor de ⁊ cerebro a fumo malo venenoso ⁊ facit egritu dinem cōplexionalē ⁊ qñqꝫ ꝯpōnalē ꝑ ꝯctionē al terius eoꝝ vel amboꝝ ⁊ has cordis ⁊ cerebri egri tudines sequitur ablatio anhelitus aut illa pluri ma minoratio. ꝓprie autem ꝭm modum auic. p̄fo catio dr̄ de egritudine cerebri cōnotādo ꝙ habeat cōiunctam sincopim ⁊ illā matricis malā disposi tionem. ¶ Nō quarto quecunqꝫ mā que est sub forma cāe aūtis nō diu durat egritudo q² vapor q eleuatus fuerat etiā est cā coniuncta cito resoluit̄ ⁊ ita cā coniuncta remota non remanet amplius egritudo. q² ista egritudo est fiens ⁊ a cā depēdēs ⁊ ideo cause per quas remouetur aut euacuatur mā a matrice aut a cerebro ⁊ corde sunt cause cu ratiue huius morbi. ¶ Nō quinto ꝙ sternutatio cum sit vehemens motus cui in excutiendo fe re totum corpus cōmunicat. vnde singultum sol uit excuciendo cerebrum ⁊ cor ⁊ matriceꝫ facit iu uamenta plura. Primo eni malum fumum a cor de excutit ⁊ cerebro. secundo q² virtus obsessa ab illo venenoso fumo erat quasi sopita excitatur in forti motu. ⁊ propter forte sensibile applicatum. Tertio etiā a matrice excutit humores adherētes cuius signum est ꝙ secundinas exprimi facit. Ex quibus pꝫ cā verificās affoꝛismum quātū ad mo lestationem matricis. Nā sternutatio est cā cura tiua. ⁊ loquitur ypo. ita de sternutatione euenien te ab itrinseco. sicut ab extrinseco per approxi mata naribus ¶ Dubium tamē videtur quomo do propter malos humores in matrice ⁊ contrac tionem eius sequatur cerebri lesio. cuꝫ tamen ma trix non sit notabiliter cerebro alligata. q² ipa nō multos habꝫ neruos ⁊ membra capiti cōmunicā tia que videntur neruosa esse. Respondēt aliqui negādo consequentiā. Nā licet pua sit colligātia tamen ex maligna materia potest nocumentuꝫ cō municari toti non solum capiti vt pꝫ in puncturis venenosis in quocunqꝫ membro factis. Dicunt ēt aliquā esse colligātiā propter neruos. Sed iudi cio meo non respondent ad intentum. ¶ Queri tur enim quare ex mala dispositione matricis ma gis cōmunicat cerebrum ⁊ caput q̄ꝫ alterius mē bri habentis plus de neruis. vnde intestina magis neruosa existentia non ita cōmunicant capiti. Se cūdo Itē q² ex mala mā in matrice magis cōicat̄ añriori pti capitis q̄ꝫ posteriori vt pꝫ a cōmētatoꝛ sexti epilēsie ꝯmēto ṗmo sup pte illa. ⁊ ꝭꝫ bregma dolores. videtur enim ꝙ si propter colligantiam

cōicat ꝙ maxime cōicat pti cui magis colligat et ista ē posterior aqua oriunt nerui sui.dicēdū ꝙ aliꝫ fꝫ ꝯmētatorē libri sexti epilēsie ꝯmēto 1°.ꝙ matrix pp plurimas venas ꝛ artarias apta ē malā exñte i ea mā cōicare fumū capiti ꝛ vaporē p venas ascē dētē.ꝛ iō i oī repletiōe ei⁹ venaꝝ nōbili qi semper aliqđ nocumētū capiti cōicat.anterior āt pti magis qꝛ ad illas magis ē nālis vapoꝝ driua° cū sint ibi plures ꝯmissure ꝛ craneū porosi⁹ ꝛ subtili⁹.ꝛ qꝛ ibi sūt plures pellicule p quas dura mr alligat cra neo magis sentit nocumētū ꝛ tu vide ꝯmētū illō. ¶ Secūdū dubiū qr i qbusdā matricū nocumēt sit sincopis i qbusdā spasmi.In qbusdā anhelit⁹ ablatio. vr eni ex mā ꝯtēta i vna mēbro cōicari de bere nocumēta eisdē nō diuersis.ꝛ nocumēta cōi cata eē ꝛ vitas dubij ꝯstat expto i arte Ga.sexto i terioꝝ ca° 4°.Sꝫ hic assignat ga.loco allegato sa tis cōeꝫ cāꝫ.ꝛ ē diuersitas materiei faciētis passio nē q̄ ē magis apta ledere vnū mēbrū q̄ reliquuꝫ ꝛ pōt eē diuersitas aptitudinis mēbroꝝ ad paciē dū.vñ p⁹ ga.vult ex frigida valde corpus fieri fri gidū.ꝛ pulsuꝫ ꝛ anhelitū deficere ex melācolia tri stitiā ex corosiua spasmū. ¶ Tertio dubitat vtruꝫ i sfocatiōe matricis anhelitus puet qꝛ matrix ex tēdit ita vt cōprimat dyafragma. ¶ Ad ptē affir matiuā ē ātiquoꝝ opio nārata a ga.6° interioꝝ ca° 4° cū dixit qdā dicūt ꝙ vulua pp desideriū hume ctatiōis circa viscera mouet.Qđ si p corp⁹ mouea tur icidēs sup dyafragma ꝓhibet anhelitū.ꝛ pōt argui ꝙ i suffocatiōe matrix sursuꝫ trahit vt pꝫ ex aliebate nono theorice.ꝛ qꝛ auic.dicit ꝙ sentiunt aliqđ ascendere a pectine sꝫ hoc nō vr necessariū nisi pp cōpressiōnē dyafragmatiꝫ ꝙ ꝛc. In ꝯriū est ga.li° statiꝫ allegato dū dixit.qꝛ q̄uis vulua supi⁹ ascēdat paꝝ tñ salire.vr nō.n.mō vsqꝫ ad stomacū quāto min⁹ ad dyafragma. ¶ Pro dubio puto p mo ꝙ ad causandā sfocatiōne matricis nō oꝫ ma tricē cōpremere dyafragma.pꝫ qꝛ stat malā mām vaporosā cōicari capiti.vñ ꝓuabit qi anhelit⁹ abs qꝫ matricis eleuatiōe vsqꝫ ad dyafragma. ¶ Pu to 2° ꝙ cōpssio qua faceret matrix ad dyafragma nō sit sufficiēs cā sfocatiōis.ꝛ hoc vult expsse ga. loco allegato p hāc eni cōpressiōnē.ꝛ si anhelitus qđdāmō ipediri posset.tñ sincopis ꝛ spasm⁹ ꝛ stu por i māibus ꝛ pedib⁹ q̄ ꝯcomitātur sfocationeꝫ nō sequerēt.sicut nec seqt ꝯpressiōnē dyafragma tis a farinaco nimiū repleto. ¶ Tertio tñ dico ꝙ i plurib⁹ ꝑgnātibus vsqꝫ ad cartilaginē sup os sto maci.s.vsqꝫ ad pomū grauatū pluries fetuꝫ sensi ꝛ cū illo vidi qñqꝫ sfocari qñqꝫ nō. Et hoc pluri es sum exptus.qđ ꝙ dixit ga.in libello de anatho mia matricis ca° de magnitudine ei⁹ ꝙ matrix fꝫ superiorē ptē sui ꝓpe vmbilicū ē itelligit illa q̄ cō moderate se hꝫ vt pꝫ i lrā.ꝛ ita puto itelligēdum sexto interioꝝ ca° allegato. ¶ Dubitat 4° quare nō sit sfocatio matricis i tēpore pregnationis vlti mis ꝓpe mēsibus cū tūc sint plura mēstrua ꝛ cor rupta retēta.ꝛ simil'r tēpore partus cū tūc sit illo rū plurima cōmotio.ꝛ iā nō sit ibi fetus presentia

¶ Hic dr ꝙ mēstrua dū fet⁹ ē i mre regulāt ꝛ pro hibēt a putrefactiōe mala.ꝛ i hora part⁹ motus ꝛ expssio vndiqꝫ sūt ad iferiora. vñ ꝓhibet fumoruꝫ ascen° ad supiora. ¶ Ultio nō ꝙ nō semp puenit ex tali mā ad integrā sfocatiōnē.sꝫ plurimum ad hoꝝ accñtiū pticipatiōnē vt anhelit⁹ difficultatē ꝛ ꝯctōes āsietates ꝛ getudis ꝛ aliēatōes ꝛ mollitiē qñqꝫ lateris vni⁹.ac si eēt palitica ꝛ curat cura p̄ focatiōis.Sꝫ de difficultate gnāndi pꝫ pmo ꝙ nō itellexit difficultatē ꝯcipiēdi.nā stranutatio poti⁹ ipedit ꝯceptū q̄ adiuuaret sꝫ p gnār itelligit pare ¶ Nō fo h° nom pt⁹ qñqꝫ iportat tm̄ exitū embrio nis a matrice plurimū tñ iportat exitū fetus ꝛ mū dificatiōnē p matricē a supfluitatib⁹ retētis tēpor ꝑgnationis pp fetū.vñ auic.21.tertij tertio ca° de dispōnibus.Enixe dixit ptus nō extēdit i mascul vltra tres ꝛ i feminis vltra.4.dies ꝛ plus paꝝ nō i tendit nisi mō dicto.hic aūt loqt de ptu mō pmo. ¶ Nō tertio ꝙ cāe difficultatis partus sūt plures vt pꝫ 21.tertij ca° de difficultate partus. Sunt.n. ex pte matrix stricte debil' insuete nimis sensibilis ipaciētis timide multe ad pariēdū ꝛ stricturā ossi um pectinis aut ex pte fet⁹ debilis.aut mortui.aut male figure.aut i magnitudine.aut mō mēbrorū peccātis.aut ex pte matricis.qꝛ apa vl' vlcera.aut aliā egritudinē paciens.aut stricturā oris.aut ni miā puitatē.aut ex pte secūdie.qꝛ sit minis mollis vt nimis cito frāgatur ꝛ aqua egrediat.aut ex pte egritudinis mēbroꝝ magnoꝝ.sicut itestinoꝝ ve sice ꝛ musculoꝝ vētris.aut pp cās pmitiuas sicut vbigra vētus septētrionalis spissans aut frigus cō gelās aut calor dissoluēs.aut accñs ai.ꝛ similia si cut multū olfacē aromata qđ facit matricē ad su piora leuari. ¶ Nō ꝯstat ꝙ lꝫ nō i oibus istis sternu tatio ꝯueniat.tñ qꝛ in ipsa fit fortis ꝯcussio versus iferiora.iō i plurimis ē iuuatiua.qꝛ conatus mem broꝝ ad pellēdū iferius additus facit vt facilius egrediat cū faciat ei⁹ iferiores meatus magis di latari.ꝛ sic pꝫ secūdā ptē visicari vt i plurib⁹.ꝛ nō ꝙ nō i qualꝫ hora difficultas ptus ꝯfert sternuta tio sꝫ qñ icipit apiri os mricis ꝛ hūiditates effun di icipiūt.vt pꝫ ex auic.ca°.de regimine eius i qua ptus sit difficilis.21.tertij ꝛc.

¶ Hunc afforismum obscu rat.Ga.i ꝯmēto facit quatuor.pmo dādo cām ob scuritatis affo.ponit vnā falsā opiniōnē.2° aliā cū sua iprobatiōe.3° iprobat pmā expositiōnē.4° po nit expōnē verā assignādo cāꝫ.ibi 2° Alij itelligūt ibi 3° Qui vo.ibi 4° Ablatio eni. De pma dicit ꝙ hūc affo^m facit obscurū h° vocabulū molestia mri cis vñ aliqui putāt ypo.intelligere oēꝫ molestatio nē matricis ꝛ nō solū illud accñs qđ vocat mole statio matricis.qđ accidens aꝫ ablatio anhelitus vt patuit quarta particula cōmento.33. De 2° pte dicit ꝙ alij p matricē intelligūt secūdinā.ꝛ est cā qꝛ secūdia cōicat noie greco cū matrice.sꝫ isti 2° errant pmo qꝛ de secūdina parū aū dixerat.ꝛ iō n oꝫ ꝙ repetat.fo qꝛ nō oꝫ ꝙ sibi cōicāt in noie me

trix ⁊ secūdina ꝙ pp hoc ꝙ qñcūqȝ loqtur ꝺ egri tudinibus matricis intelligamus de secūdina. In pte 3.ª dicit ꝙ ꝑmi manifeste errauerūt dicentes in telligi oēm passionē matricis. ⁊ rō qꝛ māifestū est ꝙ in flegmone qꝺ est apa calidū. ⁊ in sclirosi qꝺ ē apa frigidum in matrice sternutatio non est bona sed mala. De 4.ª pte dicit ꝙ intelligendum est de ꝑfocatione matricis qꝛ ablatio anhelitus ꝓculdubio iuuatur ꝑ sternutationē qꝛ nā est quasi sopita vel mortua ⁊ ꝯgelata ⁊ ꝑ sternutationē quasi euigilatur ⁊ excitatur. ⁊ ꝑ motū fortē sternutationis nā necesse ē quasi ꝙ expellat ꝙ dicit plenius in libro quē fecit de demonstratiōe. vñ sternutatio in singultu valet. qꝛ ex impetu cōmotionis frequenter ptus ⁊ secūdina que non de vulua egrediebātur emittuntur ⁊ sic pȝ quō valet difficulter generāti quod erat 2.ª pars conclusionis affo.

Mulieri menstrua ⁊c. Conclusio h mest mēstrua facta in muliere semp sine ordine in tēpore ⁊ sine colore significāt mulierē indiger purgatiōe. ꝓbatur hoc significat abūdātiā alioꝝ humoꝝ a sanguine in venis tātaȝ qꝺ sine purgatiōe nā non sufficit bene regulare ⁊ ad bonū deducere. ergo significat indigentiā purgatiōis. ꝯña est clara ⁊ assumptū i nōbilibus ꝺclarabit. ¶ Nō ꝑmo ꝙ menstrua fieri sine ordine in tēpore itelligit qñ inter vnā ⁊ aliā mēstruationeȝ nō iteruenit tēpus equale aut quasi vel etiā si nō interuenit mēsura tēporis q̄ dȝ esse mulieri nālis de qua mēsura dixi supra aut si i sua duratiōe per mutetur a mēsura cōsueta. Exēplū ꝑmiṗ si inter primam ⁊ secundam menstruationem sunt .24. dies. Int ſam ⁊ tertiā. 28. ⁊ sic ꝓportinabilr. Exᵐ 2.ᵐ vt si semp iter vnā menstruationē interessent solū .x. dies. hec. n. est minor mēsura nāli. Exᵐ tertij vt si prius duraret. 5. dieb⁹ postea duraret. 8. ⁊ quo lȝ mō dicimus menstrua fieri diuersa ab ordine. aut nō ꝼm se. i. nō ꝼm ordinem ⁊ mēsurā in tempore nālem. ¶ Secūdo nō vt ꝑdicit ꝙ ꝼm varietatē gnōnis sanguinis vltra mensurā reqsitā ꝑ cōseruatiōe indiuidui. aut paucitate resolutiōis. aut fortitudinis ꝟtutis expulsiue venaꝝ aut acuitate aut subtilitate sāguinis aut debilitatis cōtentiue. aut tarditate alteratiōis sāgninis mēstrui deducta pticulari matricis dispōne variat ordo iterpollatiōe fluxus sāguinis mēstrui ⁊ mēsura tēporis int vnā mēstruationē ⁊ aliā. lȝ etiā hoc fieri pōt a cā ꝑmitiua sicut cōstellatio vel motus nimius vel suppositio medicinaꝝ ꝓuocātiū vel ꝓhibētiū fluxum mēstruoꝝ ⁊ similia. ⁊ iō qñ nō seruat nālis modus cōsuetus in fluēdo deducta cā ꝑmitiua ⁊ nō pticulari dispōne i matrice vix eē pōt hec variatio quaȝ expectato in sanguine qꝺ peccatū ē pp ꝑmixtionē alioꝝ cū eo si nō fuet debitus ordo. ¶ Tertio nō ꝙ ꝑmixtio maloꝝ humoꝝ cū sāguie nō solū variat ordinē quo ad mēsurā tēporis iter vnā menstruationē ⁊ aliā exñteȝ. sȝ quo ad tēpus duratiōis fluxus mēstruoꝝ. qꝛ facit qñqȝ pluri qñqȝ pauciori tēpore durare. ⁊ quo ad quātitatē. qꝛ qñqȝ maior sāguis quātitas i vna purgatiōe menstruali quā in alia. ⁊ hoc valde nōbilr ẏpo. tñ solū mutationem tēporis vr intellexisse. vt pȝ ex ga. i cōmento forte vult ꝙ ꝑ hoc itelligamus mutationem i tempore. ¶ Quarto nō ꝙ mēstrua eē sine colore nō itelligitur ꝙ sint menstrua multū hñtia colorē. sȝ ꝙ non hēant colorē nālē mēstruoꝝ mulieris illius. verbi gratia qꝛ sint aut magis citrina aut nigra aut magis viridia aut magis subalbida q̄ꝫ debent esse i illa muliere. ¶ Nō q̄nto ꝙ cā mutatiōis talis coloris lȝ posset eē sāguis i sua suba variata cōplexio. tñ quasi semp ⁊ pp ꝑmixtionē hūoris cū sāguine talē colorē hñtvario mō ab eo q ꝯsueuit misceri. ⁊ iō si prior modus erat nālis. hoc ꝼm significat preternālē abūdātiā talis hūoris i sāguine. ¶ Nota sexto ꝙ ꝑmutatio i tēpore. aut i colore itelligit respectu coloris nālis illi mulieri. cuiusmodi sūt mēstrua. nā nō oi mulieri nālis color mēstruoꝝ est similis oio sȝ quarūdā ē rubicūdior quarūdā citrinior. ⁊ sic de alijs. ⁊ medicus dȝ eē hñs respectuȝ ad colorē illi muliere nālē. ¶ Ex istis pȝ mōdificatio affo. qꝛ mēstrua fcā i nō debito tēpore qñ non sūt a cā ꝑmitiua nec pp pticularē mṫcis dispōnē ⁊ simılr sine colore nāli quasi semp sunt pp abundātiā ꝑternām hūoris alterius a sāguine multuȝ exñte in corpore. talis āt abūdātia indiget euacuari cū farmaco purgāte talē hūorē. aut vomitu. aut secessu cū hūori alteri a sāguie debet purgatio ꝼm exigētiā hūoris. ⁊ qñ accelerat ꝑmixtio aquosi vel acuti ⁊ ꝼm varios colores varij hūores significāt debere purgari. Cōtingit aūt retineri i lactāte ⁊ nō lactāte ꝑ quosdā mēses post ptuȝ ⁊ i pregnāte sȝ iste retentiōes sunt nāles ⁊ de istis nō intendit ẏpo. Cōtingit qñqȝ ex nimia dissolutiōe vt i longis febribus retineri pp sāguinis paucitatē. aut nō venire ꝼm ꝯsuetā ⁊ nālē interpollationē ⁊ hoc ē raro ⁊ tūc nisi malus humor sit permixtus nō sunt absqȝ colore. ꝯtingit ēt frequētius fluere pp sāguinis abūdātiā. aut mutationē regiminis aut ꝓpter nimiā quietē aut qꝛ mēbꝝ aliqꝺ mulieri fuit abscisum ⁊ si solū i quāto peccaret sāguis nō dȝ fieri i ſtomia. ⁊ iō qdā antiqui ꝑ purgationē intelligunt vlīter oēm euacuationē. Ego autē qꝛ video ẏpo. duo ꝯiūgere quoꝝ vnū ē nō venir ꝼm tēpus debitum reliquū ē absqȝ colore. ex istis duobus ꝯiūct indigemus purgatiōe. iō nomē purgatiōis sumpsimus ꝓpe. ⁊ si q̄rit q̄ sunt debita tēpora fluēdi dictū ē i illo affo. ⁊ 9° hui⁹ pticule. s. Muliebria. Si ꝟo q̄rat qs ē debitus color mēstruoꝝ dr ab aristotele 9⁹ de aīalibus ⁊ ab auic. similr ꝙ dȝ eē sicut sāguis arietis nouit decollati. qꝛ paꝝ albior sāguie qui ꝑ ſtomiā mulieris euacuaretur qꝛ in tempore in quo retinetur permutatur ⁊ est ꝯcorsus.

¶ Hunc affoꝛismū multis

Ga. in ꝯmento. primo pōit aliā lrām ⁊ exponit eā ampliādo. 2° expōit litterā vt iacet mō. 2.ª ps icipit ibi. Si āt i libro. De ꝑma pte dicit tria ꝑmū est ꝙ

hunc

hunc affo^m i qbusdā libris inuenit. Menstrua si sint oīa ꝛ nō ꝓm tēpus veniētia purgatiōe indigere significat. Et ꝯstat ꝙ h lrā itelligit ꝙ deficiant in tēpore i quo debēt venire. Et iō expō gali ad h° solū vadit in ista pte. 2° dicit ꝙ hec diuersitas pōt itelligi in tēpore veniēdi qꝛ nō i suo tēpore veniāt ꝛ de istis ē ꝓm ꝙ mūdificādū ē corpus ab illa mā q̄ ꝓhibet mēstrua venire. 3° dicit ꝙ nō sola purgatio ē faciēda sꝫ ē ordināda dieta. s. attenuante ꝙ dicat se ostēdisse i ꝑmo libro de mēstruis. ꝛ cū hac ē necessaria calefactio aromatica. i. ex aromatib⁹ tā assm̄ q̄ȝ suppositū ꝑ varios modos assumptionuꝫ ꝛ suppositionū. ꝛ ē vtile calamētū quo ꝯsueuit vti in mēstruis ꝓuocādis. Et rō ē qꝛ in hac dispōne habemus duas itentiones quaꝝ vna ē sanguineꝫ subtiliare mundificādo ipsum de grossis hūorib⁹ alia ē apire venas veniētes ad matricē que dr̄ hic vulua. ¶ Si aūt. ¶ In hac ꝓa pte v̄ificat lrām cōīt inuentā ꝛ suprapositā ꝛ diuidit i duas. ꝑmo verificat ꝑmum inclusuꝫ in affo°. s. ꝙ mēstrua sine colore significāt indigentiam purgatiōis. 2° ꝓam quia fcā non ꝓm se significāt indigētiā purgatiōis. ibi 2° Quod vero. In ꝑma dicit ꝙ si i libro inueniat sine colore intelligit diuersoꝝ coloꝝ a nāli. ꝛ certū est qn̄ ita inuenit corpa debēt medicari. i. farmaco purgari. sꝫ colores mēstruoꝝ nō solū mutāt ex fꝫ aticis humoribus. sꝫ colericis ꝛ melācolicis. Et iō v̄r ꝙ ꝓm hūoris peccātis exigētiā. faciēda ē purgatio ꝛ subdit qđ ypo. i libro de colore mulieri monstrauit q̄uo intelligamus quales sunt humores corpi dn̄antes. ꝛ h ꝑcipit mundificari ꝑdictas mulieres cū farmacia vomitu. Et hoc v̄buꝫ galī facit me sumere purgationē in expōne affo!. ꝑ euōne cū farmaco. ¶ Qđ vero. Declarat ꝓam ptē di. ꝙ illud qđ dixit ꝛ nō ꝓm se semp fcā purgatiōe indigere ꝯsonat nostre expōni de sine colore dicto ac si ambo ꝯiungerem mulieri si menstrua sint sine colore ꝛ nō ꝓm se semp facta significāt indigere purgatiōe. Et rō ē qꝛ qn̄ mali huores dn̄ant i corpib⁹ nō solū sunt cā mali coloris ꝛ mutatiōis ei⁹. sꝫ ēt corrūpūt interpollati tēporis manatiōes. qꝛ si humores sint grossiores debito fiūt i cursu tardiores si vero subtiliores sunt velociores ergo ꝛc.

Mulieri in utero ꝛc. Conclusio est ista. Gracilitas mamillarū subito fcā i muliere pregnāte significat aborsuꝫ. ꝓbat h° significat defectū nutrimēti fetus q̄ ꝛc. ꝓña cuꝫ añcedēte declarabūtur i nōtis. ¶ Primo q̄ nō ꝙ mamilla ē mēbrū organicū ex cute venis neruis artarijs ꝛ carne molli spongiosa cōpositū ad lac generādū vel cor tegēdū ꝑncipaliter a nā institutū. et isto mō ꝛ in viris possumus dicere esse mamillas. auic. aūt qꝛ solas muliebres. xxi. tertij mamillas vocare voluit. iō descripsit eas ꝑ hoc solū ꝙ sunt mēbra ad lac generādū finalit ordinata. ¶ Nō scdo ꝙ mamille ꝛ matrix i muliere cōitatē magnā hñt ꝑcipue pp venas ꝛ artarias q̄ a ptibus supioribus orte sanguinē ad matricē deferūt ꝛ ēꝫ reflectūtur ꝛ i mamillas ingrediunt a matrice sursuꝫ vsqꝫ ad eas ꝓlongate. In qbus venis ē hoc singulare ꝙ sole hñtes originē supra dyafragma descēdūt ifra ꝛ sole euntes ad mamillas de locis orte infra dyafragma ascēdūt supra dyafragma vt dicit ga. xiiij. de vtilitate pticulariū ca° octauo. Quidā aūt addūt tertiā societatē ꝑ riuos. vñ assumūt cāꝫ ꝙ matrix ꝯmouet ad venerea. qn̄ mulieꝝ mamille tāgūtur vt nōt expientia ꝛ dr̄. xxi. tertij ca° de cura sterilitat. Sꝫ ego nō legi ab aliquo auctore spālē colligātiā neruoꝝ. Fortassis. n. nō minus cōmouetur cū suis manibus tāgūt virilia aut cū vidēt. sꝫ đ ꝑma colligātia pꝫ ꝑ auctores ꝛ i anothomia. ¶ Nō tertio ꝙ sanguis q i tēpore ꝑgnatiōis fert ad matricē nō totus trāsit in nutrimētū fet⁹ ymo alique ptes reseruātur pellende i ptu alique trāsmittūt ad mamillas cōuertendo in hac vt dr̄ ꝑma primi ca° de mēbris. ꝛ iō i tēpore ꝑgnatiōis plerūq̄ȝ mamille maiorē hñt tumorē q̄ȝ in tēpore quo non lactant ꝛ nō sunt ꝑgnātes. ꝛ qn̄qꝫ hñt lac ymo plurimū post 4^m mēseꝫ. ¶ Nō quarto ꝙ gracilitas ꝛ diminutio pōt accidere mamillis ꝑgnātiū multis mōis ꝛ đ causis. nā ꝑmo si exꝑmat lac i eis existēs ꝛ qꝛ i ꝑgnāte nō lactāte nō multū ē lac. iō ista nō est multū nōbilis. nec de ista itendimus. ꝛ qꝛ multus fluat sāguis a matrice ꝛ euacuerent ꝯiter vene mamillaꝝ q̄ sunt magis colligate. tertio qn̄ accidit i matrice dolor vel āpa pp qđ sanguis ad ipsam trahat subito a mēbris magis colligatis. aut pp aliđ nocumētū. 4° qꝛ deficiat fetui nutrimētū 5° qꝛ mat ieiunat. aut egrotat. sꝫ qn̄ paulatiꝫ fit đminutio vel gracilitas nō oꝫ abortire qꝛ stat paulatiꝫ fetui fieri necessitatē attrahēdi ex eis ꝛ posse durare ꝛ stat ꝑ resolutionē alliūde factā q̄ȝ ꝑ fetus attractionem detumefieri. Si vero fiat subito non est nisi pp multā attractōnē subito factā ad matricē. Hoc aūt ē trib⁹ modis. vnus vt dr̄ multa subita euacuatio sāguis a venis matricis. vñ euacuāt vene secūdine ꝛ vene fetus principales ꝑ colligātiā ꝛ vene mamillaꝝ hoc addito qꝛ cuꝫ hoc fetus trahit ab illis. ꝛ in isto cāu fetui deficit nutrimētuꝫ intrinsecis. quia sue vene subito sunt multū inanite. Et iō virtus sua deficit ꝛ agitat. ꝛ aut morit aut expellit ꝛ ita fit aborsus. ¶ Secūdus est qn̄ matrici esset valde forte nocumētū vt āpatis. aut doloris. aut vulneris. ꝛ in hoc ꝓo casu ꝯstat ꝙ plurimū abortit. ¶ Tertius ē qn̄ ex alia quacūq̄ȝ cā fetui subito deficeret nutrimētū vel qꝛ diuerteret sanguis ad aliū locū vel fieret opilatio subita venaꝝ ad matricē veniētiū vl̄ ꝓpter quecūq̄ȝ modū multe subite euōnis. ꝛ in isto casu etiā debilitatur fetus. quia subito non tantum traheret a mamillꝫ ꝙ ipse fierent graciles. talem autem subitā fetus debilitationē sequit ꝛ agitatio sua ꝛ debilitatio piculosa ad mortem eius. vnde sequitur aborsus. et ideo quando mamille fiunt subito graciles significatur aborsus q̄ fuit cōclusio affo!. Et nō ꝙ licꝫ ita sit vt plurimū ꝛ quasi semper tñ forte i aliquo ꝯtingeret ꝯriū sicut videmus multotiēs sāguineꝫ

currere ad matricē. & tñ nō seqtur abortus. Ego eni curaui vxorē neronis florentie q̄ passa fuit fluxū mēstruoꝝ i maxia quātitate vt quasi sincoparet & fetū nullo mō sentiebat & putabat ipm mortuū vñ querebat abortire mēse octauo cōpleto. & cū medicinis cordialibus & sanguinē restringentibus. & debito vite regimine restituta est. & tandem cōpleto nono mēse pepit filiū qui vixit. ¶ Sꝫ tñ circa istā materiā cadūt alique dubitationes. pma pp quid mulieres habēt mamillas i pectore. & reliqua aialia hñtia mamillas hñt eas intra costas i ventre. vr. n. q debēt eē i vētre i muliere. Nā similes sunt cause pp̄ter quas debēt eē inferius i muliere & aialibus quadrupedibus filiū generātib⁹ q: cā que ponit ab aristotele 4° de partibus aialium est q cremētū aialis est i pte supiori & q: loc⁹ circa ventrē est locus cibi. modo ista sunt ita i mulieribus sicut i alijs aialibus. g̃ ita debent habere mamillas circa vētrē sicut reliqua. Cōfirmat ibi debēt esse mamille ad quē locū breuior est via nutrimenti. sed breuior est ad ptus circa vētreꝫ. g̃ ibi debent esse. Assumptum & ꝯña patient. propterea q: ibi optime sunt vbi maxie supabundat & amplior est nutrimēti supfluitas. sed hoc est prope epar vbi est fons nutrimenti. g̃ pp̄e epar debent esse. et assumptū est galī septimo de vtilitate piculaꝝ vbi assignās causas quare in muliere sunt mamille i pectore quas posuit & dixit. Et tertio qm̄ supfluitas benigni nutrimenti vbi plurimuꝫ euacuatur. ¶ Secūda dubitatō quare i hoībus maribus mamille sunt etiam posite in pectore cū non habeāt lac generare. videtur. n. q nā nō deberet hoc facē cū nā nihil frustra facit & mamille non generātes lac sunt frustra. ¶ Tertia dubitatio quare in quadrupedibus duas mamillas habentibus tm̄ non inueniuntur nisi raro in marib⁹ mamille vt asinis & bobus & camelis. In quadrupedibus aūt multas hñtibus inueniunt etiā in maribus vt pꝫ i cane & catto & porco vt ponit de vtilitate a ga. ca° vltimo. ¶ Quarta dubitatio quare inter quadrupedia duas tm̄ mamillas hñtia magis i equis aliqñ mares habēt mamillas quā in alijs & veritas huius sumitur. quarto de ptibus aialium ab aristo. vbi dixit & mares quorūdā aialiuꝫ nō hñt. equi do quādo assimilātur matrib⁹ hñt mamillas. qñ assimilātur patribus nō hñt. & hoc etiā ga. dicit auctoritate aristo. septimo de vtilitate capitulo vltimo. ¶ Ad primā dicitur q nā in eligēdo locū generationis mamillaꝝ nō solū itendit ponere vbi min⁹ crescit corpus. sed vbi plus abūdat cibi digesti superfluitas. & q: hic locus est homi familiarissim⁹ & aptissimus ad pbēduꝫ nutrimētū infāti. & q: ex mamillis fit cordi magnū iuuamētū in reflectēdo calorem & conseruando cor. sed in quadrupedib⁹ non fuit loci familiaritas i pectore presertiꝫ tanta quāta iter costas nec tāta fuit necessitas custodie cordis q: hñt dorsum supra ad custodienduꝫ & tutelā & prohibendum plus extrinsecus occurrētia Et ex hoc patet solutio ad confirmatiōes & ad secundā principalem dubitationē. ¶ Ad tertiā dicitur animalia pilotodia mirach vētrem hr̃e nālem magis tenue quo ad musculos vētris & parietes pectoris iuxta ventrē iterum tenues vt possint in pregnatione ex multis satis extendi. Et ideo ad interiorum tutelā etiā i maribus nā fecit mamillas sicut in hoīe ad cordis defensionem econtra autē in magnis & monotachis. ¶ Ad quartuꝫ vr̃ q exteriores ptes eq s̄t passibiliores q̄ aialiū aloiꝝ sibi pportionabiliū & virtus assimilatiua fetus ad pentes fortior q̄ in alijs monotachis quadrupedib⁹. Et ideo qñ virtus qua assimilatur fetus matri dominatur facit mamillas non fiunt in alijs aūt virtus non hoc mō potest imutare. Et ideo ga. dicit loco allegato de oībus q non hñt mares mamillas in quadrupedibus talibus vbi si non seruiunt similitudinem ad ptes Aristo. in equis preparauit &c.

¶ **Hic affoꝛismus** precedit qd fet⁹ Gā. in cōmēto facit tria. primo ponit intētionē gnālē. 2° verificat affo^m p cām. 3° declarat cām interposita auctoritate ypo. 2ª ibi. vulua eni. ibi 3ª Sicut ypo. ptestat⁹. In pma dicit q hic affoꝛismus innuit qd patit fetus de minoratiōe cibi. i. pp defectū sui pprij cibi q ē sanguis quo nutrit. De 2ª dicit q q̄ vene sunt cōmixte vulue & mamillaꝝ. i. matricis & mamillaꝝ de qbus venis dictū est in expōne & qñ sāguis minoratur in venis matricis minoratur etiam in venis mamillarum propter colligātiam & necesse ē tunc macellari. i. fieri macras & graciles. & iō quādo fiunt graciles significāt minorationeꝫ semper valde notabileꝫ & subitā in cibo fetus. Et ideo necesse est fetum mori aut compelli & ad exeundum & vtroq modo ē aborsus si egrediatur. In tertia pte dicit q accidit sicut ypo. est protestatus in li° d nā fetus vbi dicit q cum cibus qui cā est augmentādi fetuꝫ nouē mensibus exactis non sufficit ad nutrienduꝫ fetum. q: fetus capit nutrimentum. i. dulciorem sanguinem & saporasioreꝫ & subtiliorē cum iam magno facto non tātus sit qui sufficere possit ad nutriendum recalcitrāte fetu & nimium mouente rūpuntur pellicule quibus ligatus tenebatur & semper fit partus. Idem igitur est facere cum non inuento cibo ante tempus mater cogitur abortire.

**Mulieri in utero** &c. In pñti affo. tres ꝯclusiones intendit. secundā ponit ibi. si quis. tertiā ibi. Si vero. Conclusio pma est ista. Gracilitas alterius mamillaruꝫ in muliere pregnāte ex gemellis subito fcā significat aborsum alterius gemellorum. Conclusio probat sic Talis gracilitas significat defectuꝫ pro altero gemellorum subito & magnuꝫ. ergo significat illius aborsum. consequentia pꝫ ex sententia superioris affoꝛismi & assumptuꝫ declarabitur post. ¶ Secūda ꝯclusio est ista. In muliere pregnāte ex gemellis gracilitas subito fcā in mamilla dextra signifi

cat abortuz fetus maris. pbat sic. qr significat defectū nutrimēti in fetu in masculino genere ꝫ ꝛc.

¶ Tertia cōclusio est ista. Gracilitas mamille sinistre mō dicto significat abortum femine. pbatur qr significat defectū nutrimenti in fetu femineo.

¶ Circa affo^m nō primo ꝙ vliter dicimus mulierem pregnātez ex gemellis subito factā significat abortum que multos fetus hz simul in vtero siue fuerit duo siue plures. ¶ Nō secūdo ꝙ cā gemellorū est multitudo spermatis i matrice i ptes qua rū quelz per se sufficit imutādum mām generatōnis. sed cā diuisionis est multiplex. Nā qñqꝫ ē ex multitudine spermat. Et ideo qñ supat quātitatē nālez spmatis talis aialis ꝯsequētis ad vni⁹ fetus gnātionez limitatiōe vtutis nālis. ps vna sufficiēs moriē ad agedū indeterminatā ptem menstrui vl mē generātis ꝛ alia si sit sufficiēs ꝛ hēat mām pa tam aget in aliā. ꝛ sepabitur. ꝛ p suā vtutē mouet sepato motu ad finē alterius fetus ꝛ seruat aliuz nisi fuerit impedimētū. Qñqꝫ. n. cā diuisionis est densitas cellulaꝝ quaꝝ vnaqqꝫ appetit nālir iple ri. Et iō cōtingit vtrāqꝫ cellulā attrahere sepati ptez sufficiētē ad agēdū p fetus gnōne ꝛ sepantur hoc mō ꝛ fiūt diuersi fetus. tertia cā est diuersitas motuū ipulsiōis spmatis in hora coytus. ita ꝙ 2ª iniectio nō coincidit i pmā. ꝛ expientia notat ꝙ spma in coytu vno pluribus ipulsionibus ipellitur 4ª cā est diuersitas motuū matricis in attrahēdo cū titillatiōe ex qua accidit ꝙ ps vna p illos mot⁹ diuersos ab alia sepatur ꝛ plurimū est ita in hoie ꝙ qñ nō colligunt diuerse ptes spmatis i diuersis cellulis matricis nō fit cōceptio multoꝝ fetuū. sz vnius qr vt plurimum spma quod i vice vna emittitur non supat quātitatem nālem potentem agere vel vnius fetus gnātionē. Et ideo non sepatur vt plurimum qñ in vnā ptez vel cellulā matricis veniunt ptes eius ymo cōiūgunt ꝛ cōstituūt vnum agens totale ad vnius ꝓductionē. pōt tñ aliqñ fieri gnātio pluriū ex pluribus coytibus. ꝛ qñ fit sup ipregnatio ꝛ ex vno coytu cum sperma in vnaz tātuz cellulā cadit. vnde in hoie sunt visi multi fetus in cisti vna cōpleti quasi quātitate pollicis vt narrat auic. 9º. de aialibus. ꝛ aristo. nono de historijs aialium. Et albertus alamanus narrat de tāta multitudine ꝙ vix adhibeē fides. Ex quo pz ꝙ in vna cellula ꝛ in vno loco qñqꝫ diuidūtur ptes spmatis nō solū ex varijs ipulsionib⁹ viri ꝛ attractionibus mulieris vel quātitate supflua cū ñ sit vsimiliter duas varias ipulsiones in vno coytu ꝛ spma abundans a nāli quātitate in tāta ꝓportione ꝛ attractiōes mulieris varias esse tot numero cū tñ tot et plures alij fetus hūani viui sint in cisti vna i ptu vno. Et iō aut supcelestis aspectus aut pmixtio rei exnee sepantes i spmate valde vigorose erit aliqñ cā talis multitudinis fetuū. sed illa q sunt tā rara sunt p nūc dimittēda. ¶ Tertio nota ꝙ fetus masculus vt plurimū gnātur i dextra pte matricis ꝛ femininus i sinistra ꝛ eꝯ. Et ad dexterā ptē terminat vena q venit ad dexterā mamillā ad sinistrā vero vena: q ad sinistrā venit mamillā.

¶ Nō quarto ꝙ lz ex quacūqꝫ vena fieret flomia vel euacuatio tandē possunt oēs vene euacuari tñ citius ꝛ magis vna vena vacue fcā euacuātur ille q secū sunt colligate vicine mediāte ꝯcauitate magna ꝗ ille que nō sunt ita colligate. Ex quo pz ꝙ subtracto sanguine de pte dextra matricis citius trahit ille q ē i mamilla dextra ꝗ ille q ē i sinistra ꝛ ita stat gracilē fieri ex ista cā mamillā dexteram nō fcā gracilli mamilla sinistra ꝛ ecōtra. ¶ Nota qnto ꝙ matrix in mulieribus hz duas manifestas concauitates dextram ꝛ sinistrā. ꝛ raro mulier parit plures duobus ¶ Ex hijs possumus verificare ꝯclusionē qr si vna mamilla gracillis fiat significatur defectū nutrimenti in altero fetu. tm̄ qui est in vnā cōcauitate matricis. ꝛ ideo significat abortus vni⁹. ꝛ qr qñ dextra mamilla fit gracillis significat abortus fetus i pte dextra exñtis q plurimū est masculis. qñ vero sinistra fit gracilis significatur abortus fetus exñtis in pte sinistra. qr vt plurimū est femina. Et ideo apparet veritas oiuz triū conclusionū affoꝝ ¶ Et tu considera ꝙ hāc mām circōstāt multe difficultates nāles pma qr vt plurimū aialia politocha vl mltoꝝ generatiua generāt plures fetus in vna cellula matricis. Monacha aūt cū generāt mltos generāt eos vt nūc df i diuersis cellulis. ¶ Secūda difficltas pp ꝙ fetu nō occupāte oia orificia venaꝝ matricis cum solū vni⁹ ptis venas occupare videāt. nō tñ ꝓdeūt mēstrua tēpore pregnatiōis i quo mltus sanguis mēstruus supabūdat in venis matricis pcipue circa finē pgnatiōis qr cā assignata affo. 25 nō apparet sufficiēs. ¶ Tertia est ex quo locuti sumus de ipgnatiōe que fit sup aliā quare fit magis i politbocis ꝗ in monothocis. Et quarta quare aialia magis corpis plurimū sunt monotocha. pui autē politocha si mltoꝝ generatio fit ex mltitudine spmatis emissi in coytu vno cū mlto pl⁹ de tali materia emittāt magna ꝗ pua quaꝝ solutio quere quarto de gnōne aialium. ꝛ 5ª ptcla ꝓbleumatū aristo.

## ¶ Quod de ambabus dixit mamillis.

Ga. in cōmento facit quatuor. pmo compat hunc affo^m pcedēti. 2º verificat primā cōclusionē. 3º verificat 8am ꝛ tertiaz simul. quarto dat cām quare dextra ps matricis ē calidior ꝗ sinistra. ibi 2º. Cū sāguis. ibi 3º. Quod vo dixit. ibi 4º. dextra nāqꝫ ps. De pma dicit ꝙ oz i isto affo. itelligi de altera mamillaꝝ qd fuit pmo dictū d ambabus. De 2º. dicit ꝙ cū sanguis alterius mamille minorē necesse ē ꝙ alter fetus duob⁹. s. exñtibus puta ille ad quem ferē nutrimētū p venas illius mamille idest colligatas cū venis illius mamille abortiat deficiente sibi nutrimēto. De 3ª pte dicit ꝙ illud qd subdit si dextra masculū ꝛ si sinistra feiaz debē abortiri auctorizabit. i. ꝯfirmabit cū aucte ypo. dicētis ꝙ mares gnānt i dextris ꝛ feie i sinistris cui⁹ cā ē quia mas est calidior feia ꝛ dextra ps calidior sinistra. De 4ª pte dic ꝙ cā qr ps dextra mtricis ē calidior

sinistra est q2 in dextra pte corpis ē epar calidum et humidum. et supple, ppe matricem in sinistra do splen qui est minus calidus.

**S**i mulier que non &c. cōclusio affo. ē ista lac i muliere q̄ neq3 pgnās ē neq3 pepit significat defectū mēstruoꝝ. Cōclusio pbat. hec significāt sanguinē q oz p mēstrua effundi diuerti a loco gnātiōis ad 2riū. g̊ significat q mēstrua nō effundāt. pña clara et patebit affm i nōtis. simil' snia colligite. xxi. tertij tractatu. 3° ca° pmo. ¶ Circa affom pmo nō q i mulieribus pgnātibus et in lactātibus plurimū deficiūt mēstrua et hoc nālit. Et iō ypo. de isto defectu nō voluit dicē s3 tātū d defectu q ē pternālis. ¶ Nō sō q mltis de cau pñt deficere mēstrua nāliter et mltū pternāz. Nālit vt i puellis et antiqs et pgnātibus et lactātibus i qbus defectus mēstruoꝝ non ē ex cā pternām. pternālit aūt aut ex opilatiōe venaꝝ deferētiū sanguinē ad matricē. aut ex opilatōne ppaꝝ venaꝝ matrici. aut ciboꝝ orificioꝝ aut pp sanguis mltā minoratiōnē sicut accidit in multis egritudinibus. qnq3 aūt pp motū ei9 ad 2rium ex aliqua cā aūt pp vtutis explsiue debilitatē. vl' grossoꝝ humoꝝ pmixtionē. Et i sūmavt auic. dicit. xxi. tertij deficiūt mēstrua aut pp causam communez toti corpori aut propter causam ppriam matrici et cā cōis aut erit in vtute. q2 vtus expulsiua membroꝝ ē debilis ex cau eā debilitātibus. aut q2 virtus eoꝝ cōprehēsiua cibi et sanguis et dissolutiua ē fortis sicut accidit i vginibus aut q2 vtus expulsiua ad aliō mēbrū pellit sicut ad naresvl' ad anū vl' pectus vl' emoroydas vl' retētiua ē fortis. Cā āt i instrō ē opilatio vl' siml' res et cā in ipso sanguine aut ē paucitas vl' grossicies aut viscositas. et istoꝝ qnq3 sunt alie cē priores sicut videbit vt regimen aut accñtal' lesio vl' attractio ad mēbrū. Nō tertio q cā ppa dr qñ ē ex dispōne vnius pticularis mēbri. et hoc erit pp matricē. aut ppt mēbra qb9 matrix cōicat. Si aūt sit ex pte matricis. aut ē opilatio attenuatoria. aut coartatoria. aut carnosa. aut siccitas. aut apata et h° siue invenis siue i orificijs venaꝝ. aut tortuositas nimia matricis. Si vo est i mēbris cōicātibus vt epar nō generās sanguinez pter debilitatē aut aliō mēbrū qō sit cā effusiōis. aut prohibitiōis trāsitus sanguinis ad matricem aut cā attractionis. aut paucificatiōis ad 2riuz locuz materie. ¶ Nō quarto q cū pua quātitas sāguinis ad mamillas mādatur digerit digōne conuertente illuz in substātiā mamillarum cū oē mēbrū pprio deseruiat cōmodo s3 vbi quātitas ē exuberās tūc cōuertitur in lac si virtus mamillarū ei dominatur et sit in debito tēpore. ¶ Nō 5° q ml'ta sanguinis quātitas hoc mō exuberās non fert ad mamillas nisi raro ab alio loco q̄3 a mrīce. Ex quo p3 q qñ lac generat significādū est sanguinē multū ad matricē trāseūtē e2 recurrer ad mamillas. s3 qñ ita est phibet cursus mēstruoꝝ. ergo in muliere esto q nō sit pgnans nec generauit si h3 lac satis nōbilis quātitatis significat mēstruoꝝ defectus. ¶ Ultimo nō q hoc signū nō ē necessarie veritatis cum contingat mulierē exuberare in sanguine ita vt ptē emittat per menstrua et partez ad mamillas mādet vt apparet in tēpore part9. et post annū vnum aut. ix. menses a partu plerūq3 non obstāte q lac hēant sufficiens puerū cu3 prodeūt mēstrua pluribus. et iō illo tēpore non est tā bonum lac ad nutriēdos pueros. Et iō sufficit q conclusio est vera vt in pluribus.

¶ **Bene inuestiganti et perspicāti.** Sa. in cōmēto. pmo remittit nos ad alios libros. 2° exponit affo. cām. 3° cōcludit sniam affo. ibi 2° oē enim mēbrū. ibi 3° et i fine cōmēti. Quod sine pceptiōe. De pma dicit q hoi bñ inuestigāti et perspicāti vr' q expō h9 affo. idiget multa disputatione. Et iō q vult ipsam bñ per cām intelliger necesse ērt prius bñ legat librū devirtutibus nālibus. s3 hic breuiter ē dicēdū qō huic loco attinet. ¶ Omne. n. mēbrū ¶ Hic exponit et diuidit i quatuor ptes fm quatuor supōnes quas ponit ibi pbatas. Exponit pmo vnā cum respōsione ad vnā tacitā qōnem deinde alias. ibi 2° S3 tñ quicquid. ibi 3° qualecūq3 aūt. ibi 4° Qui vo ē. De pma dicit q oē mēbrū gnātiuū h3 abūdātiā humoꝝ. pp necessitatē explēdā alioꝝ mēbrorum gnādoꝝ ab eo aut nutriēdoꝝ ex hūiditate ab eo genita et ista hūiditas abūdās ē sibi qi suplua. Qō si q̄rat quare vnū mēbrū alioꝝ mēbroꝝ generatiū aut hūiditat p alijs mēbris et aliō nō. Rūdet q hec rō soli deo ē reseruanda. totū collige pticularit de vnoquoq3 cām. q2 et quodāmō et pp necessitatē aut ppt melius i libro. 17. de vtilitate pticulaꝝ. et nono libro de iuuamētis mēbroꝝ gali. ¶ S3 tñ qcqd ¶ Ponit fam supōnem et est q qcquid tale mēbrū facit fit ab eo motibus pluribus et diuersis vtutibus nālibus. s. quoꝝ vna ē imutatiua siue cōuersiua. q dr digestiua cui alie deseruiūt qdā. s. attractiua retentiua et expulsiua et ista imutatiua 2uertit cibū versus nām suscipiētis mēbri. et hoc supple qñ itegre qñ nō solū digestiua. s3 nutritiua cōplet opationē qñ nō integre vt opante solū digestiua. ¶ Qualecūq3 aūt ¶ Ponit fam suppōnē. Quicūq3 cib9 sit q pfecte mēbro assimilat. illū facit mēbrū sua vtute cām. s. mālē augumēti aut nutrimēti dicti membri. Et dr vere cibus. et h° ē qō ypo. alibi dixit. Cibus nutritiuus verus est cibus. s. illius qō nutrit. ¶ Qō vo est ¶ Hic ponit quartā suppōnē et diuiditur in tres ptes. pmo ponit eā. 2° exēplis declarat 3° ad aptat ad ppositū de mamillis. ibi 2° Si g̊ in ossibus. ibi 3° iō q2 mamille. De pma dicit q ille cibus q est alius supple ab eo q pfecte mēbro assimilatur id ē supfluitas remanēs vocat chimus. et tñ aliquo mō nature mēbri a quo retinet assilatur ex quo p3 q nō ē supfluitas vtil' vt plurimū. ¶ Si g̊. Declarat dictū exēplis dicēs q si i ossibus retinetur fit medulla si i epate sanguis et etiā pulmo l3 nō generet nutrimētū p alijs tñ fm nāz trahit ad

se quādā sup̄fluitatē supple hūidā deponēs illaʒ in suis ꝯcauitatibus. Et tu nō hoc 𝔳bū ꝛ cām. ꝛ si milli ois ꝯcatenatio sibi fuat hūores viscosos pp vtilitatē dictā pma p̄mi caᵒ de hūoribus. Et similiter lingua ꝛ vasa spmatica ab iguibus exeuntia iuxta inguina exn̄tia ad exeundū ꝛ ad testiculos q̄ dicunt mēstrua spmatis ꝛ simili lingua hʒ hūiditatē q̄ dr saliua. ¶ Ideoq̄ꝫ mamille. ¶ Adaptat ad ꝓpositū de mamillis di. ꝙ qꝛ mamille hn̄t carnes quasi glādosas q̄ mutāt cibū ad eas veniētē in suas nās. iō caro h̄ sit mollis ꝛ alba nō sangui noléta hūorositas sibi venis efficit qi lac. Et ista hūorositas quāto magis augeᵗ tāto etiam lac magis augmētatur. sicut apparet i p̄gnātibus in. 8ᵒ. aut nono mense respectu mēsium p̄cedētiū i quo tēpore lac est amplius qꝛ vene q̄ sunt in medio inter matricem ꝛ mamillas sunt plene. Ex quo pꝫ ꝙ cā lactis multiplicādi est trāsmissio sanguis per istas venas ad mamillas. ¶ Quod sine. ¶ Ponit sniam affo! di. ꝙ hoc. s. ꝙ sanguis multus influat mamillis possibile est cōtingere sine cōceptiōe et hoc ē qd ypo. voluit hic dicere qꝛ tūc cōprobaᵗ h̄ significatio mēstrua defecisse supple qꝛ approbaᵗ plurimus sanguis a matrice ꝛ mamillas deriuari ꝛ ideo fluxum menstruorum prohiberi.

M Ulieribus quibus ꝛc. cōclusio istius affo! est ista. Cōuersio sanguis ad mamillas i mulieribus significat inaniā ꝓbatur hoc significat vehemēs incēdiū ꝛ adustionē in sanguie toto cū motu 𝔳sus supiora. g̊ significat inaniā. ꝯña cū antecedēte videbunt i notādis. ¶ Circa affoᵐ nō p̄mo ꝙ sanguinē ꝯuerti ad mamillas mulieꝝ pōt multipliciciᵗ intelligi. vno mō large qꝛ moueaᵗ sanguis ad mamillas vel ꝑ eis nutriēdis. vl ꝑ lactis gn̄atiōe. Et ista ꝯuersio sanguis nō est signū inanie cū sit semp quasi i lactantibus. 2ᵒ mō possumus itelligere ꝙ sanguis generet in mamillis ex alio. ita ꝙ sanguinē ꝯuerti ē ipsum gn̄ari ꝛ hoc mō nō itelligimꝰ hic qꝛ i mamilliᵗ nō gn̄atur sanguis. 3ᵒ mō dicimus sanguinē ꝯuerti ad mamillas qꝛ in sup̄flua quātitate moueri ad mamillas sicut qn̄ generāt ibi apata sanguinea. ꝛ hoc mō nō oꝫ plꝰ significaᵗ inaniā q̄ꝫ apa in ascellᵗ aut i alia supiori pte. 4ᵒ mō dicimus sanguinē cōuerti ad mamillas qꝛ ibi moueri ad eas ita vt loco lactis ab ipsis mamillis sanguis exp̄maᵗ in nōbili quātitate ꝛ pseuerāter ꝛ hoc vltio mō itelligiᵗ affo rismus. Nō 2ᵒ ꝙ sanguis in mamillis cum in lac cōuertiᵗ lʒ a colore nāli mamillaꝝ digeratur sanguis t̄n ifrigidaᵗ p̄cipue ptibus igneis ꝑ digōnē ab eo sepatis nec 𝔳tus digestiua mamillaꝝ sufficit sanguinē quātūcūq̄ꝫ calitatis i lac cōuerteᵗ. qꝛ hoc nō facit nisi p̄us remisso suo caloᵗ. Ex isto pꝫ ꝙ cū sāguis ad mamillas ꝯuertiᵗ ita ꝙ effluat ad modū lactis ꝙ significaᵗ ip̄m eē talē ꝙ 𝔳tꝰ mamillaꝝ nō pōt ip̄m i lac ꝯuertere. Et qꝛ hoc plurimū esset ex caliditate plurima ꝓhibēte trāsmutationē sanguis i lac. iō ista ꝯuersio significat sanguinēꝫ totius vehemēt inflāmatū ꝛ ad supiora mouere. ¶ Nō tertio principalr̄ ꝙ hoc nomē inania q̄n̄q̄ꝫ iportat corruptionē opationū imaginatiue ꝛ estimatiue cū rixa ꝛ motu corpis ad executionē cogitatoꝝ a quacūq̄ꝫ mā ꝓueniat q̄n̄q̄ꝫ aūt iportat talē coruptionem ꝯnōndo ꝙ depēdeat a mā mlica adusta ꝑ adustionē colere vl adustionē melācolie vt dr p̄ma tertij capiᵒ de inania ꝛ hoc ē q̄n̄q̄ꝫ cum apate ꝛ q̄n̄q̄ꝫ nō. ¶ Nō quarto ꝙ multa exn̄te sāguis calitate ꝛ ipo petēte loca supiora fumi sui cōicati capiti corrūpūt opatiōes iā dictas. Et iō faciunt inaniā largo mō loquēdo de inania ꝛ isto mō vr̄ verificare istū affoᵐ ga. in cōmēto. ¶ Nō 5ᵒ ꝙ auic. pma p̄mi de signis inaniā ꝓcēdētibus posuit coagulationē sanguis i mamilla. ꝛ hoc loquendo de inania ꝓpedicta. ꝛ dicit cāʒ eē qꝛ significat modū corruptiōis ꝛ pmutatiōis a nāli ꝯtingit dispositio sanguis ad ꝯuersionē sanguis i lac. ꝛ ex ista corruptōe accidit postea aliq̄s modus adustionis aut in melācolia aut i colera ꝛ sic fit inania. ꝛ isto mō exponēdo diceremꝰ ꝙ sanguis informa sua coagulatio i mamilla significat inaniā. ¶ Ultio nō hoc raro accidere vt dicit ga. i cōmento imo ita vt nūq̄ꝫ viderit ga. ꝛ iō pꝫ ꝙ ille clarissimꝰ doctor Jacobus de forliuio cū scripsit sup illo affoᵒ nō viderit cōmētū. dicit eni ꝙ ita significaᵗ inania ex sanguine collecto i alijs ptibꝰ supiorībꝰ sicut i mamillᵗ sʒ ꝙ ypo. iō dixit de mamillis. qꝛ ibi sepiꝰ ꝯtingit dixit etiā ibi aliqua de inania ꝛ causis ex q̄bus vr̄ ꝙ sine preuisione scripsit ꝑ tunc.

D Iximus in disputatiōe p̄cedenti. Cōmtū i tres ptes diuidit. p̄mo repetit cām trāsitus sāguis ad mamillas ꝛ ꝯuersiōis elꝰ i lac. 2ᵒ ostēdit q̄ꝫ raro accidit cāus istiꝰ affo! 3ᵒ 𝔳ificat ꝑ cāʒ. ibi 2ᵃ ꝙ t̄n nūq̄ꝫ. ibi 3ᵃ Nō si veꝝ. De p̄ma dic ꝙ i cōmēto p̄cedēte modū quo sāguis ad mamillas veniēs ꝯuertaᵗ i lac ꝛ y. testaᵗ hoc ꝙ si veniēs n̄ mutaᵗ i lac significat inaniā. ꝛ ibi pꝫ ꝙ loqᵗ de sāguine i ea quātitate veniēte qua solet i lac ꝯuerti ꝛ eo mō. De 2ᵃ dicit ꝙ nūq̄ꝫ vidit hoc. s. sanguinē veniᵗ ad mamillas ꝛ n̄ ꝯuerti i lac q̄ꝫuis ypo. asserere ac si vidisset. De 3ᵃ dicit ꝙ si euenit ē hoc mō. qꝛ caro mamillaꝝ cum nō sit sāguinoléta necesse ē ꝙ sit frigida. vn̄. i. ꝓpt quā cām sāguis veniēs ad eā mutaᵗ i lac. ꝛ sicut ista caro frigidior ē carne epatis ita lac sit frigidiꝰ sāguine. Et iō qn̄ sāguis venit ad mamillas ꝛ nō ꝯuertiᵗ i lac hoc ē p̄nimietate sui caloris. Et ideo hoc significat nimiū calorē sāguis totius corpis ꝛ qn̄ calidissimꝰ sāguis a toto corpe fluxerit ad supe riora necesse ē fumos calidissimos cōicari capiti ꝛ generare inaniā vt dixi in expōne affo!

M Ulierē si uis scire ꝛc. P̄ma conclusio tal ē. Ad sciēdū de muliere si ꝯcepit dādū ē ei i potu mellicratū qn̄ ē dormitura. ꝓbaᵗ ꝑ huiusmodi exhibitionē sine nōbili nocumēto pōt declarari vtrū ꝯcepit aut nō. g̊ hoc ē faciēdū. ꝯñam cū antecedēte i nōndis ostendam.

Si eni habuerit. Scda ꝯº tortiões supuenien tes mulieri post potū mellicrati significāt ꝙ vēto sitates genite ex mellicrato nō hñt libeꝝ exitū. Et iō intestinū ex aliqua noua cā eē ꝯstrictū. hoc aūt nō ē nisi ꝯctio mr̄icis ꝯstringētis intestinū ⁊ talis ꝯctio ē pp ꝯceptōnē ꝗ ⁊c. Si vo nō. 3ª ꝯº affo. ē ista mulier q̄ accepit mellicratū si tortiões circa vētrē nō habuerit nō ꝯcepit. ꝓbaſ qꝛ significat ꝙ vētositates ex mellicrato genite hūerint libeꝝ exitū ⁊ p ꝯñs ꝙ itestinū nō ē ꝯstrictū a mr̄ice. ⁊ iō ꝙ ipsa nō ē collecta ⁊ coartata ⁊ p ꝯñs non cōcepit. Circa affoᵐ nō ꝑmo ꝙ multa signa significātia sup ipꝛegnatiōe posita ꝑtim ab ypo. ꝑtim ab alijs auctoꝛibꝰ. nos tñ marie hēmuſ a ga. ⁊ auic. xxi. ter tij i caplīs de signis ipꝛegnatiōis. ⁊ lȝ sint multa. ypo. hic tm̄ vnū ponit qđ ē valde forte sup hac si gnificatiōe l ꝑnciº ꝑcipue respectu alioꝝ nā alia. aut nō sunt valde fortia aut appent post ⁊ ñ statiȝ post principium vt patet discurrenti. nam quia su muntur ab emissione spermatis ⁊ succione simul ⁊ siccitate e capitis virge ⁊ asiccitate colli matri cis post coytū ⁊ puo doloꝛe sensato i pectine sunt sine ꝙ potuit fieri ꝯceptio. qꝛ matrix attraxit fortiſ vtrūqȝ ſpma ſȝ nō sunt ex hoc fortia i significādo đ ipꝛegnatōe. Retētio mēstruoꝝ pōt ex multꝭ alijs cauſ ꝯtingeſ ⁊ pmutatio coloꝛis ⁊ appetitꝰ ⁊ alia q̄ cōiſ ineniūſ i ꝑgnāte sequūſ retētionē mēstruo rū motꝰ aūt fetꝰ q ē certius signū qđ hū ꝯsideraſ nō apparet nisi post menses strictura oꝛis mr̄icis absqȝ apāte. ⁊ si sit certū signū ⁊ subito apparēs i ꝑnciº ⁊ obstetrices nō soluͭt tāgere. ⁊ tactꝰ medici nō ē honoꝛabilꝭ. iō signū ꝙ simul hȝ fortitudinē si gnificatiōis ⁊ honestatꝭ ⁊ circa ꝑgnatiōis ꝑncipiū vꝭ eē magis ꝯueniēs hoc positū ab ypo. i isto affō Nō fo ꝙ mellicratū dſ a cratos ꝙ ē potꝰ ⁊ mel le qi dſ potꝰ de melle. qꝛ potus multotiēs sumiſ ꝓ vino vt i illo affoº potꝰ indigētiā soluit. Jō mel licratū ꝓpe solet dici vinū de melle vꝭ mellicū. Et iō doctores p mellicratū vt pluriūū intelligūt po tū factū ex vino ⁊ melle. Sȝ tñ ꝭm largā significa tionē ēt potu fcō ex aqua ⁊ melle. ⁊ hoc mō sumiſ h̄ vt pōt colligi. 5º. breuiarij Serapiōis ⁊ ab auic. locis allegatꝭ. Nō 3º ꝙ ex aqua ⁊ melle q̄ñqȝ fit potꝰ coquēdo ⁊ de spumādo q dſ aqua mellis ab auctoꝛibꝰ siue ydromelꝭ. ⁊ iste potꝰ nō eēt vtilis ad significādū qđ itēdimꝰ ꝓpꝭ cām dictā. Aliqñ aūt fit pmiscēdo mel cū aqua sine decoctiōe ⁊ iste ē đ quo ē ꝭmo. Nō 4º ꝙ lȝ mel sit calidū ⁊ siccuȝ tñ mel quātūcūqȝ pfectū añ decoctionē hȝ partes quasdā viscosas ⁊ vētosabiles. vñ mel crudū ē in flatiuū ⁊ ventositatꝭ multiplicatiuū vt fo casu ⁊ 3º alimētoꝝ caº de melle. lȝ coctū. has ptes nō hȝ q̄ ꝑtim ablato ꝑbiciūſ ꝑtiȝ decoctiōe subtiliāſ. ⁊ qꝛ vt patebit p vētositatꝭ generatōnē hoc signū signi ficat sup ipꝛegnationē. iō oȝ ꝙ mel sit crudū q aq̄ cōmisceſ i isto mellicrato ꝯficiēdo. Nō 5º ꝙ ho ra qua mulier cōcipit statiȝ matris colligiſ vt con strigaſ circa ſpma ⁊ quodā mō ꝯglobaſ. ⁊ ita clau diſ os eiꝰ ꝙ stilus igredi nō posset vt nōt ga. 2º de nālibus vtutibus ⁊ auic. xxi. tertij. Jn hac aūt ꝯc tiōe ad añrioꝛa mouet vt dicit auic. loco allegato ⁊ qꝛ colligata ē imediate sup recto itestino. iō ipsuȝ intestinū ꝯhit. et cōprimit vt qi ipm claudit ⁊ ꝓhi beat liberū exitū eoꝝ q̄ p ipm hñt trāsire. ⁊ hinc ē ꝙ sūpto mellicrato dicto. Si mulier sit ꝑgnās re tentis illꝭ vētositatibꝰ ⁊ extēdētibꝰ itestina fit doloꝛ pūgitiuus ñ fortꝭ aut toꝛtio ⁊ vētre ⁊ hec toꝛtio hꝰ mō significat ꝑgnātē. ⁊ si nō fit toꝛtio istis vētosi tatibꝰ genitis tūc significaſ viā eē liberā ⁊ nō con strictā. ⁊ p ꝯñs mulierē nō eē ꝑgnātē. ⁊ ex hoc pȝ vitas oiuȝ ꝯclusionū affo. istius. ſȝ tūc diceres tūc idē eēt faciēdū de oī iflatiuo. ⁊ sic ypo. potuit dicē de fabis ⁊ ciceribꝰ ⁊ alijs talibus a melle. hic dſ ꝙ vētositas genita a melle ē facile dissolubilis ⁊ con iūcta alicui acuitate taliꝭ ꝙ viā iuenīēdo clausam vt ē ipꝛegnatiōe facit aliquas toꝛtiōes ⁊ si nō iue niat faciliꝭ sui acuitate penetrat. in multꝭ alijs ven tosis ē aptitudo ad generationē vētositatꝭ grossio ris q̄ ēt sine ꝑgnatiōe faceret toꝛtionē. Et iō lȝ nō repugnat inueniri aliqđ aliud qđ hoc mō faceret. tñ qꝛ illud nō ē ita notū de melle dictū ē ⁊ alijs no tis tacuit pp cāȝ dictā. Tertio q̄rit qſ ꝑcipit da ri hoc mellicratū doꝛmiture. hic dſ ꝙ foꝛtassis pp motus vigiliaruȝ vētositas a melle multiplicāda fuisset dissolutā. vel vt melius mel digereret añq̄ solueret vētrē. nā sōnus retinet euacuationes. vel tertio qꝛ melius ꝑcipiūſ leues toꝛtiōes quas facit mel tēpoꝛe dato sōno ⁊ qeti dūmō ꝓtunc non doꝛ miat. ⁊ ex istis pȝ ꝙ pōt eē mulier tā foꝛtis stoma ci. aut tā foꝛtꝭ expulsiue ꝙ aut mel nō vētosabitur aut expelliſ. ⁊ pōt eē tā debiliſ expulsiue ꝙ ēt sine ꝑgnatiōe patieſ toꝛtiōes. vt ego multos vidi incur rētes toꝛtiōes ex cōmestione mellis crudi. Ex qui bus pȝ ꝙ lȝ affoꝛiſmus vt in pluribus sit vus. tñ ñ est necessarie veritatꝭ. fo seqꝭ ꝙ ad bene se certificā dū oȝ añ ꝑgnationē eē exptū ꝙ nō faciat toꝛtiōes. tertio seqꝭ ꝙ in mulieribꝰ mediocris habitudinis multū calidis dissolutis vētositatꝭ nā multum fri gidis. aut pinguibus habētibus ꝯstricta viscera. ⁊ ꝓpꝭ hoc passuris a melle toꝛtiōes sine ꝑgnatōe marie verificaſ expientia. ⁊ hec sunt virtualiꝭ col ligēda. xxi. tertij ⁊ qnto breuiarij locis allegatis.

## Toꝛtio est aut de humo

ribus. Ga. i isto ꝯmēto. ꝑmo ponit i gnāli causas toꝛtiōis. 2º v̄ificat affoᵐ p cām. 3º ondit quali mel le faciēdū ē mellicratū. 4º ondit qſ dicit qñ doꝛmi taſ. ibi 2ª ꝙ mulierē. ibi 3ª mel aūt. ibi 4ª. qñ doꝛ mitaſ. De ꝑma dicit ꝙ toꝛtio ē aut pp uentosita tem aut mām pūgitiuā. De 2ª dicit ꝙ ypo. Jnnu it mulierē ꝑgnātem p quā vētositas ex melle geni ta. oȝ trāsire. ⁊ hoc pp collectionē ⁊ ꝯctionem ma tricis. De 3ª dicit ꝙ mel oȝ eē crudū aliter nō eēt inflatūū. De 4ª dicit ꝙ qñ doꝛmitaſ est qꝛ tunc ex potu mellicrati dicti gnātur plus de vētositate. et ꝓpter qetem. ⁊ ꝓpter plenitudinē alioꝝ ciboꝝ q̄ due sunt cause gnātiōis ventositatis. nā in somno quiescūt ⁊ cōiter vadunt doꝛmitum post cenam. ⁊

ideo tunc sunt plene cibis. ¶ Recepta mellicrati. Recipe mellis crudi vnc̃.ij. aque cisterne vnc̃.4. misce ꝛ da i potu q̃n vadit dormitum.

## Mulier si quis masculũ

Cõclusio talis ē. Mulier p̃gnãs ex masculo est bene colerata ex feia ē discolorata. pbaẜ q꞉ pregnãs ex masculo ē calidior nãliter. Et iõ magis abũdãs hũore faciẽte bonũ colorem p̃gnãs aũt ex feia frigidior. ꝛ magis humorib' frigidis abũdãs. ꝛ p pñs nõ bene colorata. ¶ Nota igiẜ. pmo ꝙ p bonũ colorẽ hic itelligim' i quo apparet mediocrit i cute rubedo ex sanguis effusiõe i cute. lꝫ ẜo tegni dicaẜ ꝙ ē color pmixtus ex albo ꝛ rubeo p discoloratã vero intelligim' deficiẽte in huiusmodi rubedine. ꝛ q꞉ mulier p̃gnãs ex masculo ꝑpter fetus calitatẽ ē calidior ꝛ melius digerit iõ sanguinẽ hꝫ melius digestũ ꝛ magis rubeuꝫ ꝛ minus pmixtum flatibus. ¶ Oppositũ huius cõtingit i p̃gnãte ex femella. ꝛ iõ est discolorata ꝛ illa alia bñ collorata. ¶ Nõ 2° ꝙ lꝫ hoc cõtigat ex cã dicta nõ tñ est signũ multe certitudinis q꞉ multis vicibus accidit oppisitũ ꝑpt qd masculus erit male cõplexionatus aut debilis aut eꝫ feia aut mas frigide cõplxõis feia calide. aut q꞉ fetus masculus fortis existẽs rapit ad se matris nutrimẽtũ ꝛ facit eã discoloratã. ꝛ eꝫ i feia. ꝛ iõ affosismus nõ ẽver' vliter lꝫ verificaẜ raro respectu signoꝝ cõmuniẜ positorum ab ypo. licet non raro absolute vel qs sui oppositi quare ꝛc.

## ¶ Coloratã et nõ coloratã

dicit. Ga. i cõmẽto. pmo assignat cãm dictoꝝ. 2° addit alia signa masculinitatis. 3° oñdit quõ frequẽter vificaẜ. ibi 2ª masculi. ibi 3ª q̃ etiaꝫ raro. De pma dicit ꝙ cã ꝯnis affo. est q꞉ masculus ē calid' ꝛ feia frigida. De 2ª dicit ꝙ sunt alia signa masculinitaẜ vt leuitas matris in motu ꝛ fortitudo ꝛ velocitas. Et posset hec pars intelligi de motu fetus in vtero. Et tu nõ alia ab auic. xxi. tertij ꝛ a Serapione. 5°. breuiarij. De tertia dicit ꝙ dictũ ypo. est raro. ꝛ oꝫ ꝙ tu itelligas raro vt dixi i expõne affo. respectu signoꝝ cõiter positoꝝ ab ypocrate.

## Si mulieri pregnanti.

Cõclusio affo. talis est. erisipila fcã i matrice mulieris p̃gnãtis est mortaẜ. pbaẜ Talis erisipila est morbus multũ acutus ꝛ matri ꝛ fetui fortissimũ inferens nocumẽtũ. g̃ ē mortalis affm ꝛ pña in notatis patebũt. Et eadem snia ponitur. xxi. tertij caº. de signis p̃gnatiõis. ¶ Nõ ergo pmo ꝙ erisipila ē apa calidũ ꝑcedẽs a materia colerica. ꝛ q꞉ ista mã est calidissimũ materieꝝ corporis. Et iõ ad ipsam erisipilã cũ ē i mẽbro nobili ꝛ sensitiuo multũ sequiẜ mordicatio iflãmatio cõcatio multoꝝ nocumẽtoꝝ cordis matris ꝛ fetui si bi vicino p trãsmissum ꝛ p simplicẽ alterationem ꝛ inficiẜ fetus nutrimẽtũ ꝛ stimulaẜ virtus mẽbri expulsiua. Ex qbus pꝫ ꝙ talis erisipila est mortalis ꝛ fetui ꝛ matri maxie tñ fetui q꞉ matre moriẽte moriẜ fetus ꝛ nõ de necessitate mẜ. ꝛ q꞉ cor fetus maiorẽ hꝫ cõitatẽ cũ matrice q̃ꝫ cor matris. ꝛ maiorẽ ꝑpinquitatẽ ꝛ q꞉ fetus est passibilior. Ex qb' pono ꝙ h hꝫ veritatẽ de erisipila pẽdẽte a multa mã q꞉ paucã posset virtus vincere. ꝛ de illa q̃ est i cõcauo matris maxie. ꝛ 3° ꝙ erisipila non solũ est signum sed etiam causa mortis.

## ¶ Oportet inuestigare si so

la. Ga. i. ꝑmẽto. pmo mouet qõnẽ. 2° soluit. 3° dat cãm veritatis affo. ibi 2ª Sꝫ erisipila. ibi 3ª. Que erisipila. De pma dicit ꝙ oꝫ iuestigari si sola erisipila inter apata i matrice pregnantis sit mortalis ꝛ an flegmon sit mortalis. erisipila ē a materia colerica flegmon a sanguinea. De 2ª dic ꝙ erisipila sola febre occidit matrẽ q꞉ sufficit pp vehementeꝫ calorem quoniaꝫ fetui cõicat ipsum interficere lꝫ flegmones nõ ita q꞉ nõ sunt tã calida mã. De 3ª dic ꝙ erisipila fit ẟcolera rubea cũ faciat febrẽ supple fortẽ valõ. iõ ē mõtale supple aut fetui aut mẜ

## Necũqꝫ preternaturã

Cõclusio talis ē. oẽs mulieres extenuate ꝑternãm cũ ipregnãẜ abortiunt añq̃ꝫ resumẽtur. pbaẜ q꞉ i oĩbus talib' añq̃ꝫ resumpte sunt deficit fetui nutrimẽtũ. lꝫ tali nutrimẽto deficiẽte fit aborsus. g̃ ꝛc. Et similis snia colligiẜ. xxi. tertij caº de aborsu illa pte. Et dẜ ꝙ illa q̃ ē vehemẽter extenuata cũ ĩp̃gnaẜ abõtit añq̃ꝫ grossescat qm̃ corpus recipit de cibo ad sui rectificationẽ. ꝛ reditionẽ taẜr ꝙ nõ supfluit embrioni q ĩpm nutriat. lꝫ p vificatione nõ pmo ꝙ mulieres extenuate preẜ nãꝫ. quedã sunt paꝝ extenuate. ꝛ de istis nõ itẽdit ypo. cũ expientia notet quotidie multas eẽ mulieres q̃ nõ p̃gnãtes extenuãẜ ꝛ cũ p̃gnãẜ ipinguãẜ sicut vxor mea ꝛ nõ aborciunt. quedã ãt plurimuꝫ ꝛ quasi vltiate extenuate. ꝛ de istis itelligiẜ affo'. ¶ Nõ ẜo ꝙ haꝝ quasi vltimate extenuataꝝ q̃daꝫ sunt recuperabiles q̃dã aũt irrecupabiles sicut in marasmo ꝛ ethica. ¶ Nõ tertio ꝙ abortire añq̃ꝫ grossescat põt itelligi duplr vno mõ abortiãt añq̃ꝫ icipiũt ad nãlẽ dispõnẽ redire. ẜo ꝙ abortiãt añq̃ꝫ ad nãlẽ grossiciẽ redeãt ꝛ hoc ẜo mõ ĩtelligiẜ hic. ¶ Nõ quarto ꝙ in istis extenuatis ṽtus restauratiua ꝛ digestiua nõ sunt multũ fortes. Et iõ lꝫ in pncipio p̃gnatiõis posset suppeditari paꝝ qd nutrimẽti qd reqriẜ ad gnãtionẽ aut ẽt nutrimẽtum ꝛ augmẽtũ fetus pui. tñ q̃n fetus ē maior. ꝛ multo indiget nutrimẽto iste nõ pñt ꝑ fetu ꝛ ꝑ resũptione gnãre sanguinẽ ad sufficiẽtiã. ꝛ iõ si cũ augmẽto fetus mẽbra matris trahũt ita nutrimẽtũ ꝙ restaureẜ añq̃ꝫ mẜ veniat ad suã nãlẽ grossiciẽ deficiet fetui nutrimẽtũ. ꝛ p ꝯñs fiet aborsus. ¶ Hic dubitaẜ vtrũ. Si mulier ꝑternãm extenuata ĩp̃gnetur abortiat añq̃ꝫ grossescat. Et arguiẜ negatiue sic. pmo mulier ꝑternãm extuata nõ põt ipregnari ea i tali dispõne manẽte. g̃ ꝛc. pña saltẽ apd gal. ē optima ꝛ assũptũ pꝫ. q꞉ dũ est hoc mõ extenua

ta nō ē sup̄fluitas vtilis vltimi alimēti qualitcūq̃ capiat̃ vltimo alimētū siue ꝑ sanguīe siue ꝑ 2ᵃ hu biditate cū vtrūq̃ istoꝝ sit diminutū valde i ea. ꝛ ꝯstat q̄ spma nō sup̄fluū i quali sȝ in quāto. Confirmat̃ ꝯña huius argumēti q̄ si nō eēt spma mulieris. ḡ nō ē fundamētū pticularis corpis deficit ꝛ generatio. ḡ deficiēte spmate mulieris deficit generatio infantis. ꝛ pma ꝯña huius pȝ ex auic. 20. tertij caᵒ de causis spmatis cū dixit spma autē mulieris ē fundamētū pticularis corporis infantis.

Secūdo sic mulier preternāȝ extenuata. ꝛ ita pmanēs nō abortit. ḡ a fortiori duȝ resumit̃. tȝ ꝯña q̄ fortior ē dum resumit̃ ꝛ melius disposita q̄ si nō resumit̃. ḡ melius apta fouere et cōtinere fetū alijs pibus. ꝛ assᵐ pȝ. pmo ex mō loquendi ypo. q innuit aborsuȝ dum ingrossat̃. ꝛ ga. etiā in ꝯmēto q nō vr̄ dicere q̄ ea nō ingrossata abortit. ꝛ etiaȝ p experiētiā. etiā in vltiate extenuatis. Ego. n. vidi i florentia cū ibi legerē mulierem que ex colica mala q̄ p annū durauerat ad tātā venerat extenuatōnem. vt non solum ossa sed etiam inuolutiones intestinoꝝ aliquoꝝ graduū que hoc tēpore concepit ꝛ fetum duxit ad lucē masculū in mense nono quē ego vidi debilē tñ q paucissimis diebus vixit macerrimus longus et quasi viridis ꝛ mortuᵘ est postea ipse ꝛ mr̄. sȝ non abortiuit ꝛ multe alie vise sunt huiusmodi. ꝛ ꝯfirmat̃ q̄ possibile ē ita paulatim resumi virtutē generatiuā sāguis sicut crescit necessitas nutrīēdi infantis. Si ergo i princᵒ pregnatiōis incipit reficit stabit q̄ reficit̃ vsq̃ ad finē nō deficiēte fetui nutrimēto ꝛ cā posset i terminis declarari. Confirmat̃ q̄ possibile ē mulierem ipregnatā ex femella extenuatā in. 24. diebus resumi ita vt veniat ad mediocrē resūptionē sine fetᵘ notabili nocumēto sȝ mediocriter resūpta poterit postea ꝑ se ꝛ fetu sufficiēs generare nutrimētum ḡ possibile erit q̄ resumat̃ ꝛ nō abortiat. Assᵐ pro pma pte pȝ q̄ vsq̃ ad illū diē minimus sanguis diuidit in augmētū fetus. ꝛ iō pōt resūptio fieri abs q̄ illo minimi de intētiōe ꝛ assᵐ est ypo. i libello de nā fetus Ultio possibile ē mulierē ingrossari ppe finē ipregnatiōis p. x. dies in quibus paucum poterit fieri ex illo fetui nocumētum. ḡ stabit q̄ non aborciat. In oppositū est ypo. In hoc dubio ea q̄ disputatiue dici pñt sunt tria. pmū ē q̄ i pgnāte extenuata nō multū nō oȝ aborsuȝ fieri cū resumitur ꝛ q̄ hȝ virtutē ꝑ gnātiōe nutrimēti ad fetᵘ augmētū ꝛ sui refectionē. fm ē q̄ ipregnāte plurimū extenuata stat aborsum nō fieri siue resumat̃. siue nō. ꝛ pȝ ex casibus supra positis. tertiū est q̄ vt plurimū extenuata pgnās cū debilitate valde notabili si resumat̃ abortit anteq̄ itegre resumat̃ ꝛ hoc ꝑbat̃ vt in affoᵒ dictū ē. vtrū aūt taliter extenuata potius abrciat si resumat̃ q̄ si nō resumat̃ ꝛ si nec ga. nec ypo. dicāt. vīsimile ē q̄ vt plurimū ē ita i nō paritate stāte gnātionis sanguis magis abortit si resumit̃. q̄ deficit fetui nutrimētū. Sed vbi cū mēbroꝝ refectiōe cresceret ṽtus sanguifica nō semp oȝ etiā ex hoc pȝ q̄ ipregnante tenui medicina ꝛ remedia que fiūt ad resumptionē p attractionē nutrimēti ad exteriora sicut cū fricatiōe balneo vel pire nō sunt administrāde q̄ talit̃ resumi ē ei peius q̄ nō resumi cū ponat i piculo aborsus Illa tñ q̄ multitudo nutrimēti aut ꝯfortādo principalia mēbra iuuat ad resumēdū sūt administrāda. Et ad argumēta pȝ q̄ ꝯcludūt veritatē q̄ ñ ꝯriat sn̄ie ypo. quā sufficit in pluribus vīficari. excepto pmo ad qd̄ dr̄ supposita necessitate concursus spmatis mulieris q̄ ṽtus testiculoꝝ incitatorū pōt nutrimēti diminuti prē attraher̃ ꝛ ita disponere vt sit sup̄flus nutritiui ēt i quali ꝛ sit spma q̄ tñ añ nō erat sup̄flua. ꝛ hᵒ de ista qōe. quō aūt spma mulieris ē fundamētū pticularis corporis ꝛ sperma viri in hoc parum se intromittit vel quādo nō est ei plurimus introytas ad rectificandum pticularum corporis infantis forte dicam.

Quidam interpretes ꝛc. In isto cōmēto. pmo ponitur tres modi exponēdi. 2ᵒ ponit̃ quartus modus ex auctoritate oximeni queȝ modū ga. affirmare vr̄. ibi 2ᵃ. Oximenus. In pma dicit quosdā intellexisse hunc affoᵐ q̄ si sint pternaturā macre necesse est abortire. q̄ pp macredineȝ deficit fetui nutrimētū. Alij dicūt q̄ si sint ñ crasse ꝛ pmanserint immacre q̄ abortiūt q̄ i eis virtus pseuerat debilis ꝛ crescit necessitas nutrimēti fetᵘ quo nō sufficiēte fit aborsus tertij intelligunt q̄ si sint pternām macre cū incipiūt resumi ꝛ crascessere signū ē futuri aborsus. q̄ significat̃ q̄ nutrimētū trahitur ad matrē. vñ fetui deficit. Oximenᵘ. In hac pte dicit q̄ oximenus intellexit hoc vltimum dictū eē ṽm in vltimitate tenuitatis nō in oi ꝛ rō est q̄ ad hoc vt redeāt ad suā crassiciē iste vltimate tenues indigent multa refectiōe qua fiente necesse est vt fetus pereat fame. ꝛ hoc intēdit yp. q̄ si queratur quis prioꝝum verus dicitur. Dicitur q̄ nullus absolute ꝛ necessario sed in vltimata macie etiam reparabili quilibet prioꝝuȝ est vt plurimum verus.

Quecunq̃ corpus ꝛc. Talis ē pñtis affoᵒ. pᵒ oēs mulieres hñtes moderatā hitudinē corpis q̄ abortiūt sine māifesta cā fo mēse. aut 3ᵒ hñt cotilidones plenas mucilaginibus. Cōclusio ꝑbat̃ q̄ i istis non fit aborsus nisi q̄ cotilidones ñ pñt tenē fetū pp ḡuedinē imō rūpūt̃. sȝ nō ē alia cā cū ꝯditionibᵘ supradictᵇ ipotētie ꝛ abruptiōis ḡ erit q̄ cotilidones sunt plene mucilaginibᵘ q̄ fuit ꝑbādū ꝛ assūptū videbit̃ i nōtis. Et sīlis sn̄ia colligit̃. 21. tertij caᵒ. d causis aborsus. Prio igit̃ no. q̄ p mulieres hñtes corpᵘ moderate ñ sī itelligēde solū tēperate. sȝ ēt ille q̄ sī vicīe tēpat̄ qᵒ ad quātitatē ꝛ ꝯplōnē. i alijs āt pōt aborciēdi cā nō eē mrīci ꝑpa sȝ toti sicut in nimia macie dictū ē. Nō fo q̄ p occasionē manifestā non solū itelligimus cām pmitiuā. sed etiam causam aborsus sensu manifestam sicut febrē apa vulnus vlcus dolorem fluxus ventris ꝛ similes. Nam ex causa manifesta pñt abortire sine hoc q̄ cotilidones sint plene muciliginibus vt patet.

3° no. q doctores medicine qñqz p cotilidones i telligunt ligamenta quibus fetus alligatur matri ci. vt patet in expositione afforismi quarte particule p doctores italicos. qñqz vero dicunt tm̄ mō orificia venarum aut arteriarum matricis. per que ad fetum defertur nutrimentum. et hoc modo sumitur hic vt patebit in commento. Illa. n. orificia sunt que intelliguntur plena mucilaginibus nō ligamenta. Nō per mucilagines intelligendas eē humiditates viscosas et grossas ad modum mucorū nasi. Iste aūt mucilagines multis modis sunt causa aborsus pº opilando vias et prohibendo nutrimentum deferri fetui. 2º inficiendo nutrimentum quod iuxta ipsas transit faciendo ipsum ineptum nutritiui. 3° lubricando dicta orificia. et ita faciendo q capita venarum secundine. et arteriarum que illis infiguntur non fixe adhereant. imo ex omni leui agitatione superentur. 4° mollificando illa capita. et hoc modo reddendo illa frangibilia. 5° qz totam matricem reddunt lubricam non corrugatam vt oportz ad bene continendum. 6° qz sunt nature ventositatis que extendendo et agitando et stimulādo expulsiuam est causa aborciendi. et qz ventositas nō generatur nisi ex materia apta. ideo etiam ventositas non facit aborsum in istis nisi propter mucilagines presentes que sunt eius materia. et cum hoc aliis modis dictis ad aborsum disponunt. et ideo auic. in hoc casu ambas causas coniungit. xxi. tertij cap. de aborsu cum dixit. Et plurimum aborsus qui fit in mense secundo. aut tertio fit ex vētositate. et humiditatibus super orificia venarum que sunt matricis que vocantur fomina ex quibus contexuntur vene secundine. cum g humectantur mollificantur ipse. et illud quod eis contexitur quare fit aborsus fetus i quolibet motu ex ventositate aut grauedine hec auic. Ex quo patet q cum ypo. dicit q non possunt tenere fetum pro grauedine intelligitur grauitas duobus modis. vno modo. de vera ponderositate. secūdo sumitur grauitas. aut grauedo p molestia. et stimulatione in isto loco.

5° no. q aborsus quandoqz fit in primis tribus mensibus qñqz in medijs quandoqz in vltimis. et iuxta serapion. quinto breuiarij cap. 34°. causa in primis est ventositas in secundis humiditas lubricatiua. in tertijs frigiditas. et sic videtur afforismū potius ponendum de mensibus medijs. auic. autē cap. de aborsu videtur consentire q plurimum aborsus qui est in mense sexto et post ipsum est propt humiditatem lubricantem et ante sextum et prope principium causam dicit esse tenuitatis spermatis quare pāniculi generantur debiles: et subtiles. et p cipue primus. et ideo sunt parati ad disrumpendū precipue cum sanguinem attrahit. Et ideo vides diuersitatem magnam inter auctores nostros in causis aborsus in mensibus diuersis qz oportet vt legimus in. xxi. tertij. ex his oibus verificat pº cū sua probatione posita in textu. nam cum habent corpus moderate et nō ē causa manifesta i aborsu oz q sit pp̄ter cām dictā propriā matrici que aut erit vētositas. et ista non ē sine humiditate mucilaginosa mōis dict. et hoc vt in pluribus. nā si sit tenuitas spmatꝫ hoc ē ēt occultum et esse potest.

Quod dixit sine causa manifesta. In isto commento gal. facit tria. primo exponit quare dix̄ sine causa manifesta. secundo verificat afforismum. tertio exponit illud verbum cotilidones. ibi 2a. Sine quibus. ibi tertia hec enim hora. De prima dicit q ideo dixit sine causa manifesta vt significaret sine dyaria et sine vulnere siue erisipila. et fluxu sanguinis. aut percussione etiā. ibi narrata. Ex quo vides intelligi non solum causam primitiuam sz etiam corporeas sensui manifestas et per illas vult dari intelligi omnes etiam nō manifestas. i. non ex proprio in matrice nocumento. De secunda dicit q quando mulieres abortiunt sine istis causis et hñt corpora moderata necesse est q orificia venarum vulue. i. matricis sint in causa. et qz cum per illa nutrimentū fetui mandetur si sint plena mucilaginibus nutrimentum nō datur nec fetui. et supple fit aborsus. etiam hic addo alios modos quibus iste mucilagines sunt causa aborsus. De tertia dicit q per cotilidones itēdit hora venarum matricis et non carrunculas tenues innascētes orificijs istis. et hoc declarat auctoritate. primo ypo. qui in libro de passionibus mulierum dixit. si cotilidones in ore vulue plene sint flegmate menstrua sunt panca ex necessitate. secundo auctoritate pictagore qui in prima parte de rebus ora ista venarum et arteriarum matricis appellat cotilidōes.

Quecūqz preternaturā q Duas conclusiones ypo. intendit in h afforismo. secūda ibi Priusqz. Pria est. causa nō cōcipiendi in muliere preternām crassa est q pinguedo obturat os matricis. probatur i istis non est alia causa verisimiliter assignanda. et ista est sufficiens. g ista est causa. consequētia tenet et assumptum declarabitur circa litteram. Prio g. nota q quando ypo. dicit preternaturam crassas non concipere intelligendum est de illis crassis in quibus non est alia causa non concipiēdi nisi crassicies. Nam ex dicendis apparebit q oppilatio venarum. frigus humiditas nimia leuitas. et multa talia possunt in preternaturam crassis esse causa n concipiendi. Sed ypo. loquitur de illis in quibus alia causa non concipiendi non ē preter crassiciem verbigra. Si consueta est pregnari et facta est vltimate pinguis et non deficit in menstruis nec in alis operationibus. sed non impinguatur hoc significat causam esse q pinguedo obturat os matricis Et ideo sensus ypo. est q quando mulier est preternaturam crassa et nō est alia causa preter crassiciē in non concipiendo tunc causa sterilitatis est quia pinguedo obturat os matricis. Nota secundo q mulieres pñt dici p̄ternām crasse. qz a temperamento in crassicie recedentes quedā āt dicunt p̄ternām crasse. qa posse in vltimate crassicie et in-

tenlligendo de ista vltimata crassicie ē verior assō' vt dicit in ɔmēto 3°. tñ mō possūt dici crasse ṗter/ nāz. i. ṗtermodū crassiciei ad quā iclinat sua ɔplō nāl. nā possibile ē hoīez nālr colericū ipīguari iux̄ dicta gal. 6°. de regimine sanitatis. ⁊ constat ꝙ hec pinguedo ē ṗternām quā sibi ɔplexio colerica determinat. 3° no. ꝙ ista pīguedo ſm quosdā nō ē pinguedo matricis ſʒ ē pinguedo girbi coopiēt̄ intestina q̄ cū multipliciter opp̄mit os matricis ⁊ facit aut ñ recipi ſpma exp̄mit a matrice iuxta dicta gal. in ɔmēto ⁊ auic. 21°. 3ˡ. ca. de sterilitate cū dixit. ⁊ qñ mltiplicat adeps ſup girbū facit ɔstrictionē ſup ſp'na ⁊ educit ipſū exp̄ssiōe sua. Et non est adeps vel pinguedo iuxta dicta iacobi. q̄ ē mēbꝝ neruoſū. ſʒ q hoc dicūt nō viderūt auic. bñ paꝝ ante locū allegatū cū dixit inter cās sterilitat̄ aut mltitudo adipis lubricāt̄. ⁊ qñ fit cū cōitate tot' corpis. ⁊ qñz ē in matrice ṗpe ⁊ girbo. ⁊ qñz ē in matrice sola. hec auic. vult ꝙ ꝙ alñ pinguedo ipediēs ɔceptionē ē in sola mr̄ice. Sʒ attēde ꝙ ēt ꝙ pīguedo ṗpria i matrice incrassās os matricis ⁊ ēt totaz corpulētiā. ⁊ iō ē cā obturādi os matricis. esto ꝙ ñ sit nisi inter vilū ⁊ vilū aut exterius appōitā matrici. Sicut multotiēs inuenit circa intestina lʒ sint mēbra. Ex quo appet siue sit ex pinguedine zirbi siue pinguedine mr̄ici ṗpria siue totius. ſeqꝫ turbatio totius oris eius ṗ cā saltē ptialia ad ɔceptionē impediēdā. ❡ No. 4°. ꝙ per os matricis nō itelligit orificiū exterius colli matricis. illud ēt i pinguibus ē sufficiēter latum vt notat experiētia. ſʒ matrix ē sicut vnus venter cuius fūdus ēuersus superiora ⁊ versus inferiora. hʒ os i sanitate ⁊ absꝙ partu ⁊ p̄gnatiōe ita strictū vt calamus vix igredit. ⁊ circa istud os nō imediate. ſʒ paꝝ magis ex parte exteriori eūdo versus fūdū orit collū cuius orificiuz terminat ad cutē exteriorē. h ꝙ os qd h° remanet intus. dicit gal. os fūdi q̄ os imediatuz ɔcauitati matricis ⁊ hoc obturat a pinguedie qñ sūt ṗternāz crasse ⁊ ṗpterea nō ɔcipiētes q̄ pīguedo qñꝙ ē zirbi qñꝙ ṗpa matrici. qñꝙ oīa cōicāt ⁊ matrix ⁊ zirbus ⁊ sumē. ❡ Et pulꝯ. ſa ɔclusio iste mulieres nō ɔcipiūt anteꝙ macrescūt. ṗbat. q̄ nō remouet cā sterilitat̄ anꝙ macrescūt. ꝙ nec sterilitas ⁊ totū pʒ. Et pʒ ꝙ istaꝝ cura ē regimē extenuatiuū.

❡ Preternaturam itelligūt dixisse. Gal. i ɔmēto p° exponit illū terminū ṗternāz ſo verificat assōm. 3° oñdit de quo ore matricis loqꝫ. ibi ſa. pinguedo. ibi 3ˡ. Qd os matricis. De ṗma dixit quosdā ṗternāz crasas itelligere illas q̄ sit in vltimitate crassiciei. Alij itellexerūt oēs crassas ex̄ tpamentū ſʒ ṗmi sūt veriores. De ſa dicit ꝙ iō ē intelligēdū ṗmo q̄ pinguedo q̄ vocat zirbus ñ obturat os matricis nisi in vlimitate pīguibus nō in oibus supra tpamētū. Et iō ō ilr verificat assō' ꝙ eius pinguedo matricis os obturat. De 3ˡ. dicꝫ ꝙ per os matricis intelligimus illud ꝙ ē in iteriorū colli extremitate. qd certe vocat os vulue. i. matricis nō orificiū qd terminat ad exteri' ⁊ nāz: q̄ hoc nō vocat os matricis. ſʒ os colli matricis.

❡ Dubitat. circa assōm. vtrū sit verus. ⁊ arguit ꝙ nō q̄ in talibus vltimate crassis ṗdeūt mēstruatꝫ notat experiētia. ſʒ nō exirēt ñ os mr̄icis eēt clausum. ꝙ os matricis nō ē obturatū. ſo sic obturatio oris matricis in p̄gnāte nō ṗhibet ip̄regnationez ꝙ nec inpingui. pʒ ɔña. q̄ magis clausū ē in p̄gnāte cū cuspis acus tūc ingredi nō valeatvt infra dicet de super in p̄gnatis. 3ˡ. sic Clausura nō ṗhibet inp̄gnationē. vt pʒ. xxi. 3ˡ. tractatu 4° ca. p°. ꝙ nec obturatio a pinguedine ṗterea stercora in recto intestino existētia nō ipediūt. ꝙ nec pīguedo zirbi. tenet ɔsequētia. q̄ ista sūt vicina ɔp̄mētia sicut pinguedo ❡ Ad oppositum est ypo. ṗ dubio concedit assō'. No. tamē ꝙ nō dicit ṗpter clausuram in pingui oīo ṗhiberi trāsitū ſpmat̄ ad ɔcauū matricis ſʒ aut ṗhibet aut a pinguedine exp̄mit ɔp̄mēte. Ad primū negat ɔsequētia: q̄ exp̄mit a piguedine ēt ñ tractū eēt. iō pinguedo ɔp̄mēdo apit viā descēdēti ⁊ claudit ascēdēti. ❡ Ad ſm negat ɔsequētia. q̄ in p̄gnāte ṗpter desideriū cū nō sit exprimēs multū ṗhibēs apertionez ṗpter desideriuz qñꝙ apitur. ſʒ pinguedo ṗhibet ne aperiatur. ❡ Ad 3ᵐ negat ɔsequētia. q̄ in clausura suntvie trāsitus ſpmatis ſʒ nō ē exp̄mēs. ❡ Ad 4ᵐ negat similitudo ṗpter multū pingue iuuare ad ɔstrictionez ad quā nō iuuāt stercora. Cōcedit ēt ꝙ multotiēs plenitudo vesice. ⁊ itestini ṗhibēt ɔceptū.

Si matrix in vertebro posita fecerit saniez necesse est manatū fieri. ❡ Ipsius conclusio est ista. Sanies egrediens a matrice posita in vertebro significat necessitatem curacionis medici. probatur q̄ significat magnum nocumentum quod per se natura curare non potest. ꝙ significat necessitatem curationis medici. Assumptum probabitur circa litterā Et consequentia est clara presertim sicuratio medici aliquid iuuare possit. ❡ Nota ꝙ primo hoc nomen vertebrum sumi proprie pro ossis cosse extremitate versus ancham que est rotunda ⁊ ingreditur concauitatem anche. ⁊ ibi vertitur quando cossam mouemus. quandoꝙ autem sumitur pro ancha. ⁊ isto modo sumitur hic ⁊ dicimus matricē positam in vertebro q̄ declinare versus vnā anchaz ❡ Nota secundo ꝙ matrix declinans ad anchas patitur hoc propter aliquam causam dicendaruz que ab auctoribus ponuntur. Nam quandoꝙ est ex duricie lateris trahentis ad se latus aliud. ⁊ qñꝙ est causa spasmus in vno laterum. vnde trahitur aliud ⁊ quandoꝙ est propter apostema quod est durum admixtuz aut calidū. ⁊ quandoꝙ ex repletione non apostemante. Et ideo contingit multotiens ꝙ ista declinatio curatur a natura propellente superfluitates aut resoluente materiam siue apostemantem siue nō. Et ego vidi plures quibus nō debite purgatis post partum accidit declinatio matricis ad ancham ⁊ sine saniei exitu liberate sunt. ⁊ vbi ṗus claudicabāt recte ambulauerunt.

3° no. q ista declinatio matricis cognoscit ex tactu ⁊ relatiōe mulieris sentientis ⁊ relatiōe obstetricis tā gētis. verū est tñ q declinatiōe ptis supioris matricis ⁊ apāte exñte ad vnū latus os matricis vertit ad oppositū. ⁊ cā pz. ⁊ hoc ē q auic voluit. 2i°. 3ii ca° de signis apāt calidi cū dixit. Et quacūq pte fuerit apā declinat matrix ad ptraria illius. s. quo ad orificiū. 4° no. q sanies pōt a matrice egredi qñq aliūde ad ipsā trāmissa. sz hāc saniē non dicimus fieri a matrice. sz qñ in matrice vel ex ipsa ex cā pp quā ē posita in vertebro fit sanies. tūc significat q cā fuit apā qd est aptū ⁊ pmutatū ad vlc° ⁊ iō tale vlcus cū sit in mēbro notabili in loco pfūdo ⁊ q ē receptaculū multaꝝ supfluitatū indiget adiutorio medici ⁊ cura. qd adiutoriū ypo. hic vocat pmotū iuxta gal. in pmento. ¶No. vltimo hāc curā qñq adhiberi blāditatē. vt qñ ē vlcus ex cācro. qñq vo verā vt qñ est vlcus cū bona sanie. et pcipue si ē apertū apā versus collū matricis ⁊ nō ad pcauū eius vt pz in pmento.

## Commotum curationem.

Gal. in pmento p° exponit illū terminū pmotum 2° verificat limitādo. ibi 2a. ⁊ bene. De prima dicit q ypo. dixit pmotū ⁊ intellexit curationē. De 2a dicit. q bene dixit q: si matrix fecerit saniē ⁊ maxime si apta fuerit exterius. s. versus collū matricis necesse est curari cū lichinio. ⁊ cū aliis oportunis qbus vlcera pfunda curant.

## Fetus mares

⁊c. Duas pclusiōes ypo. intendit. 2a ibi ¶Femine. Cōclusio prima ē fetus mares magis formāt aut generant in latere dextro matricis. pbat sic. latus dextrū ē magis pportionatū mari q̄ sinistꝝ g ⁊c. 2a pō: femine magis in sinistris ptibus formant matricis. pbat. q: latus sinistꝝ ē feminis magis pportionatū. g ⁊c. assm ambaꝝ patebit circa lrāz. Similē sententiā hētis. 2i°. 3ii ca°. de signis masculinitatis ad principiū. ¶Pro no. q radicalis cā masculinitatis ē pplexio cordis fetus calidior pplexiōe cordis feminis. lz aliū ptingat phiberi talē pplexionē a consecutione masculinitatis. sz de hoc ē dictū prima p. in ca. de mēbris. ⁊ iō qñ spma ē calidū ⁊ ita seruat vsq ad horā pceptiōis fetus vt plurimū ē masculus. Ecōtra āt qñ spma in se ē frigidū aut nō conseruat eius caliditas. 2° no. q in matrice pseruatio ⁊ pmutatio pplexionis spmatis multū variat fz varietatē ptis ptegētis spma. ⁊ spmatis mulieris ⁊ mēstrui qbus pmiscet vt ea trāmittet. 3° no. q latus dextꝝ calidius ē sinistro. q: ē magis vicinuz epati q p vicinitatē ⁊ p trāsmissionē pluris sanguinis ⁊ calidioris. illud latus plus calefacit. 4° no. q spma descēdēs a dextro testiculo ē calidius spmate descēdēte a sinistro: p quod uas spmaticū d ferēs ad dextꝝ testiculū ptiz orit ex artaria magna ⁊ ptiz ex vena chili. sz sinistra orit a vena emulgēte sinistra. 5° no. q ad dextꝝ latus matricis mittitur ps spmatis matricis q̄ venit a dextro testiculo ⁊ mēstruū calidius veniēs a loco viciniori epati. ex qbus pz q ē pp corpus matricis calidius eē in dextro latere. ⁊ pp sanguinē mēstruū eē ibi calidiorē ⁊ ppter spma q illud fluit eē calidius melius est apta pseruari pplexio masculina in spmate cadente in dextro latere. ⁊ iō latus dextrū magis pportionatū mari generando. p oppositas āt rōnes sinistrū infrigidatiuū eē spmatis viri ⁊ nō pseruatiuuz ita caloris spmatis masculinitatis ⁊ sic pz veritas ambaꝝ pclusionū. ¶No. tñ multis mōis ptrariuz ptingere. p° q: qñ spma ē tā forte caliditate q i vtroq sufficit masculinare. 2° q tā debilis caloris q i vtroq feminizabit. 3° q: stat mulierē vtrūq latus hēre sufficiēter calidū. ex qbus pz q vt plurimum ad mares generādos confert q mulier post separationem viri vertatur in dextrum latus ⁊ ibi dormiat aut quiescat diu donec sperma figatur.

## In libro de spermate

ostendi q: ⁊c. Gal. in pmēto facit tria. p° declarat q̄ pplexio est masculi. 2° p cām verificat ambas conclusiōes. 3° remittit nos ad aliū librū. ibi 2a. quā adiuuat. ibi 3° vnde ego. De prima. dicit se mōstrasse i libro d spmate q fetus masculus nō fit nisi cū initio pplexio ē calidissima. ⁊ pōt intelligi valde calida p calidissima. ⁊ hoc vt plurimū. De 2a pte dicit q hanc calidā pplexionē reqsitā in principio ad fetū marē adiuuat caliditas dextri lateris matricis. qd iō ē calidius. q: ē epati vicinū. 2° in dextro latere iuuat caliditas q: spma a dextro testiculo venit in dextrū latus q spma ē calidi⁹ spmate sinistri testiculi q testiculi sūt positi in angulis matricis. ⁊ in sinistro pter cās oppōitas puta q: ē locus frigidior ⁊ spma frigidi⁹ ⁊ aquosius phibit pplexio calida vt plurimū ⁊ iō in sinistro plurimū fiūt femine. De 3°. dicit q de hac re latius disputauit in quinta particula super anothomia:

## Ad matricum

pcipitatiōes ⁊c. Conclusio afforis talis ē. Ad faciēdū secūdinā frequēter egredi pfert appō obtalmici apprēdendo os ⁊ nares. Cōclusio pbat. q: p talē appōnem obtalmici cū illa apphensiōe agitat matrix ⁊ excutitur secūdina a matricis parietibus ⁊ musculi vētris cū fortitudine ipsā ad inferiora ppellūt. g seqt q talis appō mō dicto pfert. pña ē clara. ⁊ assm declarabit statim. Eadē sñia colligit. 2i°. 3ii cap°. de extractiōe secundine ad principiū. ¶No. p° q i qbusdā libris hētur in secundine precipitatiōe ⁊ est textus clarior. ¶No. 2° q si dicat matricū scire debes q hoc nomē matrix dicit qñq pprie de membro q ē instrumētū generatiōis in muliere: ⁊ hoc mō pcipitatio matricis eēt casio eius ant exitus foras ⁊ nō pueniret sternutatio in ea. iō nō sumitur isto mō h. 2° i. ppe matrix dr de secūdina q̄ ē qdaz panniculus in quo fetus ē inuolutus ptextus ex uenis ⁊ artariis. qbus mediātibus alligat matrici ⁊ trahit spūs ⁊ nutrimētū a mre ad fetū. ⁊ h pāniculus dz paꝝ post fetū emitti. Nam si retineatur

putrescit vt plurimũ putredine valde mala. ⁊ facit accñtia valđ̃ terribilia ⁊ mł'totiẽs i pauco tpe mortẽ ⁊ iõ oꝫ celeriter studere ad ei⁹ exitũ. ⁊ h ẽ cã. qr y. presentez posuit afforismuz vt vnuz documentuz ⁊ forte remediũ habeamus. Ex qbus pꝫ ꝙ p precipitationez intelligit similitudinarie velocẽ exitũ descendendo. naꝫ precipitatio est casus in deorsuꝫ precedente capite. ⁊ qꝛ hoc ẽ velox vt plurimuꝫ. iõ tales veloces descensus cuiuslibet rei dicimus pcipitatiões. 3º. no. ꝙ obtalmicũ idẽ est qđ medicamen ꝓuocãs sternutationeꝫ appositio huius commouet ad sternutãdũ modo sternutatio multuꝫ ꝯcutit oĩa iteriora membra. vt infra dicet. Et iõ matrix. ⁊ ea que in ipsa ꝯtinent agitant ⁊ ꝯcutiunt ⁊ iõ vnum ab alio separatur. 4º no. ꝙ cuꝫ est inclinatio ad sternutãdũ si claudatur os ⁊ nares fit maior compressio partium inferioꝝ. ⁊ expressio reruꝫ ibi contentarum. Nam cum propter nãlem subordinationem membrorum anhelitus ad cerebrum simul cum cerebrum excutit materiaꝫ. omnes musculi illoꝝ membroꝝ moueantur ad expellendum aereꝫ. Si loca per que aer egredi debeat claudantur. oportet constricto pectore dyafragma fortiter ad inferiora comprimi ⁊ sic comprimere membra ibi contẽta. Et per ꝯñs matricem. Si autem sternutaret libere emisso aere non tanta fieret compressio ⁊ concussio. ⁊ ideo non tam facile emitteretur secundina. 5º nota. ꝙ multa sunt alia adiutoria. Ego autem sum exptus ꝙ dare medicinaꝫ solutiuam flegmatis cum virtus constat cum consuetã lenitiua sicut cassia cum turbith vel aliquod simile maxime valet ⁊ si in tempore operationis ꝓuocet sternutatio ⁊ supponãt educẽtia fetũ ẽ vtili⁹.

¶ **Bene dixit** ⁊c. Gal. in commento verificat conclusionem. ⁊ patet totum.

**Mulieri in utero** ⁊c. Cõclusio talis est. Tenasmon supueniens mulieri pregnãti est causa abortiendi. probatur. qꝛ talis est sepissime ⁊ fortis expressionis ⁊ ꝯcussionis matricis sed ad hoc sequitur aborsus. g̃ ⁊c. ꝯñs pꝫ. ⁊ antecedens statim videbitur. ⁊ concordia sumitur 2 iº. tertij ca. de causis aborsus implicite tamen. ¶ No. igitur ꝙ tenasmon describitur. i 6º. tertij in cap. de fluxu ventris omnium modorum vbi vocatur zahir ꝙ est dolor abrasionis ex recto intestino ⁊ qꝛ qñqꝫ vere est abrasio cum tali dolore. quãdoqꝫ autẽ sine rasione est dolor illi similis. ⁊ ad utrũqꝫ similis. ⁊ ad vtrunqꝫ sequitur frequens eleuatio ad cellam cum qua quandoqꝫ parum aut nil emittitur cum forti expressione. ideo dicunt auctores ꝙ aliquis est tenasmon verus aliquis non verus puta quãdoqꝫ apparet ex modo doloris ꝙ ibi sit abrasio ⁊ nõ est. sed aut fex mordicatiua aut frigidus humor. aut aliquod tale stimulãs absqꝫ excoriatione. Ex quo patet ꝙ in vtroqꝫ tenasmone sepe surgit patiẽs ad cellam. ⁊ fortiter se exprimit ad egerendum. hoc autem facere non potest nisi compressa multuꝫ matrice ⁊ sepe. Et ideo ad euꝫ sequitur plerũqꝫ aborsus quare ⁊c.

¶ **Tenasmon fit** ex humoribus pungẽtibus. Galienus in commento. primo verificat tenasmonem. 2º verificat affõm. ibi ka. vnde si hec. De prima dicit ꝙ tenasmon fit ex humoribus pungentibus intestinũ grossum ꝙ vocatur colon. vnde cogunt illud intestinum se exprimere. ⁊ supple musculos vẽtris ipsum comprimere ad emittendum dictos humores Et nota ex hoc ꝙ hoc nomen colon quandoqꝫ sumitur large pro omni grosso intestino vt hic quandoqꝫ sumitur stricte ⁊ sic importat intestinum 2m. de grossis ꝙ est infra monoculum ⁊ supra rcm̃. ⁊ h modo non sumitur. Thade⁹ dicit ꝙ hic vult rcm̃ intestinum dici colon quasi culon qꝛ rectum intestinum inferius terminatur ad foramen quod vocatur culum. In parte secunda. Dicit ꝙ hanc compressionem seqtur nimius motus fetus vt ligamẽta qbus allegat matrici rumpunt. ⁊ iõ si hec ꝯpssio mulieri pregnãti supueniat ẽ cã aborsus.

**Mulieris menstrua** ⁊c. Cõclusio affõi talis est. Appõ maioris ventose ad mãmillas est menstruoꝝ retentiua. Conclusio ꝓbat: qꝛ ista apositio trahit sanguineꝫ menstruũ ad oppõitos motus q fit in fluxu. g̃ eius est retentiua ꝯñs pꝫ. ⁊ assm declarabit in lr̃a. Et iõ dicit ypo. ¶ Si tu medice vis retinere menstrua mulieri appone sicciaꝫ. i. ventosaꝫ maiorẽ ad mãmillas. Et similez sñiam habetis. 2 iº. tertij cap. đ cura fluxus menstruoꝝ. ¶ No. g̃ vt supra dicit. ꝙ p menstrua intelligunt hic sanguis ptes fluentes p venas matricis siue de mense in mensẽ siue quolibet aliter. ¶ Et nõ. ko. ꝙ ventosaꝝ q̃dã sunt pue non potentes multũ fortiter attrahere. q̃daꝫ magne in qbus. qꝛ extincto igne põt maior necessitas vacui fieri. iõ fortius multũ attrahũt. Ex quo pꝫ qr dixit sicciã maiorẽ. non qꝛ appositio minoꝝ nõ ꝯferat. sꝫ ista magis. nec intelligatis vt dicit marsilius ꝙ siccia sit ita magna ꝙ ꝯphẽdat radices amboꝝ mãmillaꝝ. qꝛ hoc est quasi ipossibile ꝓpter pectoris eleuationẽ ꝙ simul cũ vna ventosa ad ãbaꝝ mãmillaꝝ radices fieret attractio nisi ventosa habuerit duo ora. ¶ No. 3º. ꝙ pp magnã venã q̃ tendit de matrice ad mãmillas. iõ posita vẽtosa fit fortis attractio ⁊ magna p aptaꝫ viaꝫ ad mãmillas đ matrice. ⁊ qꝛ ista vena ẽ vnica sub mãmilla ⁊ i ea dispꝫ. ⁊ qꝛ caro mãmillaꝝ est valde mollis. iõ nõ apponit ventosa sup suba mãmille sed iuxta in radice sua in pte inferiori. Et iõ ypo. dixit ad mãmillas ⁊ non dixit sup mãmillas. Et no. 4º. q ventose quedaꝫ sunt de vitro. q̃daꝫ de cornibus. q̃dã đ alia mã. ⁊ alĩ applicant cuꝫ igne qñꝫ cũ tractu anhelitus. ⁊ in isto casu meliores sũt de vitro ⁊ applicate cum igne vt melius percipiatur operatio ⁊ fortius trahant.

¶ **Sicut ypo. auctorizauit.**

Galienus in commentando afforismũ. primo ponit sententiam afforismi comparando ad vnuȝ superiorem. secundo verificat istam partem ad mãmillas. 3° ostendit quare dixit siclam. ibi secunda. Nec tamen apponende. ibi tertia. Et maiores. de prima dicit ꝙ sicut prius firmauit sua auctoritate ꝙ si menstrua sint pauca prouocentur. ita hic ostẽdit quõ si sint superflua restringant. De 2a dicit ꝙ ventose non sunt ponende sup mãmillas sȝ infra eas iuxta earum radices. De 3° dicit ꝙ apponi maiorem sicciam. vt fortius ꝛ magis p eas possit sãguis pelli. i. trahi a matrice versus mammillas. Et no. ꝙ si corpus est valde plectoricũ aut multũ habeat sanguinẽ prius facienda ẽ flotomia de basilica. aut de cõi. 2o apponende sunt vẽtose ꝛ si 2o virtus ↄstet ꝛ fluxus multus sit fiet scalpellatio vt fortius attrahant. Si vero nõ sit tã fortis virtus tũc sine scarificatiõe ponantur. nec est timendum trahere de matrice ad pectus precipue quo ad exteriora cũ multo nobilius sit matrix mãmillis.

# Quecunque in utero ꝛc.

q Pũs ↄclusio talis est. Clausio oris matricis significat mulierẽ eẽ pregnãtẽ. probat q2 in muliere pregnãte matrix appetit retinere aut spma. aut fetũ. ĝ appetit deseruiẽtia debite retentiõi sȝ ad hoc seruit clausio oris matricis. ĝ appetit claudere. ꝛ nõ exñte impedimento claudit. similẽ sniam habetis. 2i°. 3ii cap. de signis ipregnatiõis. ꝛ 2° virtutũ nãliũ. cap. 3° ꝛ 4°. No. ĝ p° vt predicit ꝙ matrix hȝ vnũ foramẽ ppe finem colli versus interiora q̃ supra habuistis dici os intrinsecum matricis ꝛ hoc foramen ẽ sicut vnũ os piscis aut sicut anus vnius galline. ꝛ qñ mulier ẽ sine pgnatiõe ꝛ sine dispositiõe pter nãm manet aptuȝ ad q̃titatẽ qua subtilis cãna ad scribendũ apta ingredi posset. ꝛ istud os põt tãgi cũ digito medio. pcipue muliere multũ se ↄpmente ad inferius i plurimis lȝ in qbusdã magnis tãgat ppe orificiũ extrinsecũ ꝛ i qbusdã magis intus. imo in eadẽ muliere qñq3 magis porrigit exterius qñ3 minus.

No. 2° ꝙ cũ spma recipit a matrice aptũ ↄceptioni matrix supra ipsũ colligit ꝛ ↄstringit in tãtũ vt orificiũ ita stricte claudat ꝙ cuspis acus ingredi nõ posset. ꝛ ita remanet nisi ex accñtali cã apiat vsq3 ad horã ptus in qua ita apit. vt inde totus fetus egrediat. aut ẽt si fetus morit statim os illud apit. q2 mortuũ fetũ non inclinat matrix retinere ꝛ hec colligunt spsim 2o nãliũ virtutũ ꝛ 2i°. 3ii ꝛ 13° de vtilitate pticularum. 3° no. ꝙ qñ3 ex apãte duro. aut carne addita aut ppter pternãleȝ dispõnem hoc os matricis claudit sine ipregnatione. sȝ discernit qñ ẽ ex apãte p signa apãtis. ꝛ qñ est ex clausura p signuȝ clausure. Ex qbus pȝ ꝙ istis signis aut apãtis. aut pternãlis clausure ñ appẽtibus certissimũ signũ pregnatiõis viuo fetu vel vtili existe spmate a principio vsq3 ad horã ptus. ꝛ hoc ẽ signũ vex. Est tñ ꝙ obstetrices q̃ solebãt in hoc esse docte a me in nobilibus ciuitatibus sicut mediolanuȝ venecie florentie bononie ꝛ senis. ꝛ in multis alijs sũt inuente nõ intelligentes. sȝ quasdã mulieres reperi que docte a me. cũ multũ desiderarẽt scire de impregnatiõe inuenerũt qñ3 affirmatiuaȝ vere iudicãdo de impregnatiõe. qñ3 negatiue iudicando de priuatione impregnationis. Patet secũdo ꝙ in illis que sciunt se esse pregnantes ꝛ dubitant de morte fetus antequã incipiant accidentia partus inuenire os clausum est certum signum vite fetus. inuenire autem apertum est signum mortis. Ex quibus patet huius affoi. magna vtilitas.

Nota quarto. ꝙ licet collo matricis inueniatur longum a. i 2. digitis vsq3 ad sex. tamen non oportet ꝙ quando collum est longum. i 2. digitis ꝙ propter hoc os istud ab orificio exteriori distet. i 2. digitis Nã hoc os infra caput ꝛ initiũ colli cõiter inuenit.

# Magnum signum et certũ

Gal. in commento. primo ostendit vtilitatem afforismi. ꝛ modum comprehendendi ad signum hic positũ secundo verificat per causam. ibi secunda. Sperma enim. De prima dicit ꝙ si obstetrix posset tangere os matricis ꝛ inuenire ipsum clausum cũ debitis circunstantijs est certum pregnationis. De secunda dicit ꝙ quando sperma vadit in matriceȝ ꝛ mulier concipit tunc concauitas matricis tangitur lateraliter. idest ab vtroq3 latere a spermate vt ibi adhereat. ꝛ pãniculus matrici adherens generetur. ꝛ ideo oportet ꝙ cõstringatur matrix ꝛ cũ hoc os eius. Et si queratur quomodo ergo super impgnantur mulieres post primam impregnationem Respondetur ꝙ propter appetitum noui spermatis recipiendum aperitur pro tunc illud os. Et si queratur secũdo quomodo egrediuntur mẽstrua aliquãdo in pregnante. Respondetur ꝙ aut egrediuntur a venis colli matricis aut aperitur os ad expellendum. Et si queratur. quomodo frigus aeris ledit fetum. Respondetur ꝙ infrigidando matricem infrigidat fetum.

# Mulieri in utero habenti lac ꝛc.

m In presenti affõ ypo. duas intendit conclusiões ꝛ secundam ponit ibi. Si vero prima est lac multum fluẽs ex mammillis mulieris pregnãtis significat fetum debilem. probatur conclusio. Tale lac significat fetum non trahere posse sufficiens nutrimentum etiam presente nutrimento. ergo significat fetum debilem. tenet consequentia q2 non trahere in isto casu. non est nisi propter debilitatem. Si vero secunda conclusio. vbera dura in pregnante significant fetum fortem. probat ista significant debitam quãtitatem esse nutrimenti. ꝛ fetum sufficientem partem trahere. ergo significant fetum fortem. tenet consequentia. q2 debita quãtitas attractionis sequitur fortitudinem attractiue. Et similem sententiam prime conclusionis pro parte habetis. 2i°. tertij cap. de signis debilitatis fetus. ꝛ pro parte dixi. q2 ibi auic. limitat ad pmũ mensẽ. q2 forte in alijs nõ ita certe significat.

¶No. igit' primo vt dr affo. 36. q cu mulier e pgnans generatio & nutricatio & augmetatio fit ex meliori & puriori pte sanguinis menstrui. & ps alia fa in bonitate ad mamillas transmittitur. ps aute ineptissima reseruat' pellenda tn ptu. & io appet q ex nali ordine fetu debite trahente tn mamille debent in pregnatioe tumefieri & tandem in eis etia ante partum lac generari vbi mulier & fetus bene se habeant. ¶No. 2° q debili extite vtute fetus aut spmatis attractiua pars de sanguie menstruo retento remanet in matrice. & io regurgitat ad mamillas. & ita in lac puertit' amplioris qtitatis. & p pns aquosius q esse debeat cum virtus mamillar dige stiua supfluam qtitatem aut sanguinem no boni matris no possit in lac puenienter grossu puertere. ¶No. 3° q cu lac hoc mo multu & fluidu mammille non sint replete lacte duro s3 molli. Si vero sanguis abundantior qtitas solito ad mamillas trahat' sed non nimia pro magna pte puertit' & in carnem mamillar & ita durescunt aliqtulum. & p alia pte in lac non fluidum. & io et addit' i duricie sed tn non est tanta sicut si multum lac & grossum generaret. Ex qbus p3 q durities mamillar que significat fetus fortitudinem d3 esse mediocris respectu eius quod erat ante pregnatione. s3 nimia no significat bonu. p3 ho veritas affoi quo ad ambas ptes q2 qn lac est plus debito significat fetu3 parum trahere precipue fluidu n. ¶4° no. q dbilitas fetus que significat' e plurimum debilitas sequens malam complexionem frigida3 & corpis tenuitatem. Nam cum sit. cum diminutione attractionis & attractio vigoratur calido plurimo existimandum est q est debilitas propter frigus aut cu materia. aut sine & q2 lac aquosum fluidum significat sanguinem flegmaticum cum subtili flegmate. ideo putandum est q sit cum materia flegmatica. ¶No. quinto q dura hic dicuntur vbera. q2 aliquantulum duriora q ante pregnationem non tam durissima. h enim significant sanitatem fetus trahentis mediocriter & pntiam nutrimenti.

¶**Lac in primo mense.** Gal. p° i pmento ponit naturale tempus apparendi lac in pgnante. ho verificat primam conclusionem. tertio verificando limittat implicite secundam. ibi secunda. Sed si sepe. ibi tertia. oportet igit'. In prima parte dicit q lac in prio mese. s. pregnationis effluit secundum naturam. & quidam intelligunt q generatur a natura operante naturaliter pro fetus nutricatione futura ex illo lacte non quidem tunc sed quando fetus nascetur. q si dicat' q in tato tepore debet lac corrumpi cum sit facilime corruptibile vt patet. septimo terrapentice cap. de cura siccitatis stomaci. dicitur q lac faciliter corrumpitur cum ponitur extra locum suum. & ideo oportet vt non sit iuxta instrumenta naturalia. imo aut i mamilla aut in ore vel stomaco si debet esse optimum ad nutriendu3. q2 ab aere facilime alteratur sicut sperma. & si ponatur aut sit in loco sue generationis diu potest permanere non corruptum. Et si arguitur q sperma in testiculis non potest tanto tepore contineri quin couertatur in venenum vt colligitur 2a. tertij cap. de prefocatioe matricis. & sexto interiorum. & prima tertij in cap. de epilensia. ¶Respondetur negando similitudine. q2 sperma est calidius in loco calidiori. ideo facilius putrescit & corrumpitur. Aliquando autem dicunt lac in pmo mense non generari ex i tentione nature q2 no est pro nutriendo sed generari ex necessitate materie q2 regurgitat menstruum superabundans ad mammillas. Quod autem gal. dixit secundum naturam fluere est dictum q generatur a mammilla forti & naturaliter disposita. non tamen ex intentione nature. Ego autem puto lac generari a natura ex intentione. q2 non puto semper naturam aliquod tale vnius modi frustra facere sed non puto reseruari ad finem vt ex illo nutriat natura aliqd tale vniusmodi frustra vt nutriatur fetus. Sed vt paulatim recipiat caro mammillaris virtutem attrahendi. ita q cum tempus partus aduenerit sit fortis ad attrahendum pro fetu. vnde puto alterari paulatine a tali modo lactis & sanguinis ad ipsam vadentis. vt fortiter sua virtus attractiua & lactis generatiua. ipsum autem lac primogenitu puto tandem esse dissolutum. licet non negatur pluri tempore teneri lac absq3 corruptione q sperma. ¶Nota ho q lac in primo mese effluit si exprematur mammille & aliter no nisi in non debite dispositis. Cum autem per se fluit significat debilem fetum. & etiam si exprimendo fluat multum significat fetus debilitatem sed minus q si per se flueret ¶Si sepe verificat primam partem & dicit q si sepe & plus q oportet fluat tuc significatur q vene medie inter matrice3 & mammillas sunt plene sanguine. q2 per eas sanguis fertur ad mamillas puertendas in lac. & hoc est ex abundantia materie facta ex debilitate fetus non recipientis. Et si queratur quare compressis mamillis non exprimitur sanguis sed lac dicut comuniter q sanguis in mamillis continetur in venis lac in poris qui habent apertas venas ad poros qui sunt in capitibus mamilaru. ¶O3 igitur semp. In ista pte limittando verificat secundam partem. & q2 secundam varia dispositionem mulieres quandoq3 cu3 sanitate fetus plus de sanguine nutritur ad mammillas qn3 minus. Et iter quedam ante pregationem habet mamillas macilentes quedam duras. g ad iudicandum recte secundum dicta in afforissimo oportet semper medicum considerare. primo si mammille sint ita macre sicut ante conceptionem. Et hoc e malum significans paucitatem nutrimenti fetus vnde fetus est periturus. neque etiam oportet esse multum plenas vt inde lac effluat supple magis quam in illa muliere hoc tantum significat quod fetus non trahit debitam nutrimenti quantitate3 Et ideo ad significandum sanitatem fetus oportet q sint mediocres int durissimas & acerrimas respectu mulieris pregnantis dispositionis.

Cõstat.n.ꝙ i muliere sãguis multi gñatia ⁊ latarꝫ venarum plus sanguinis vadit ad mammillas fetu sano ꝙ̃ in illa que paucum sanguinez generat ⁊ illum resoluit ⁊c.

## Quecunqz corrupture.

q Ypo.duas hic ꝯclusiões intẽdit. scđam ibi. Si vero.pᵒ ẽ i oibus mulieribus ab orsuris.vbera ante aborsũ fiũt gracilia.ꝓbaṫ in oibus talibus ante aborsũ spũs ⁊ sãguis cũ impetu trãsmittunṫ ad matricẽ ãteꝙ̃ abortiũt ⁊ precipue a locis vicinis ⁊ colligatis.ꝗ a matrice q̃ magnaz hñt colligãtiã. Sz sãguie ⁊ spũ hoc mõ trãsmissis ad matricẽ ex mãmillis vbera necessario fiũt gracilia ꝗ̃c. 2ª pᵒ.si vbera sint dura ⁊ dolor sit i vberibus.aut in vertebris.aut in oculis. aut i genubꝰ nõ abortiũt ꝓbaṫ.vberibus duris exñtibus ⁊ dolore exñte i locis supra dictis mã diuertiṫ a matrice ad alia loca.ꝗ mã q̃ oz eẽ cã aborsus nõ ledet matricẽ nec fetũ.⁊ sic p ꝯñs nõ abortiet. Circa hũc affõm no.pᵒ ꝙ duplex põt eẽ sẽsus affõi aptus ad vnã ꝯclusionẽ.vnus ꝙ in oibus aborsuris sũt vbera gracilia ꝯtinue ãte aborsũ.⁊ hoc nõ ẽ vm. Stat n.eẽ aborsurã ex aliquo accñte p̃ter defectũ nutrimẽti ⁊ nõ oz tñ ꝯtinue ante aborsũ vbera eẽ gracilia.2ᵒ modo põt itelligi ꝙ i oibus aborsuris aliqñ fiũt vbera gracilia ante ꝯplementũ aborsus. Et h vṙ velle gal.in ꝯmẽto eẽ vlĩter verꝫ.qꝛ saltẽ in actu ipso abortiẽdi cũ nã ad locũ matricis mittit spũz ⁊ sanguinẽ ad resistẽdũ rebus nociuis in matrice exñtibꝰ ⁊ maxime hos mittit a mẽb colligatis cuz matrice.iõ de necessitate ad mãmillas mittiṫ. ⁊ p ꝯñs mãmille fiũt graciles.⁊ fꝫ hũc modũ ex quocũqꝫ casu mulier ẽ aborsura siue timore siue odio siue casu ab alto vel alijs modis in actu abortiendi vel parꝫ ante vbera fiunt gracilia. Ex quo pꝫ ꝙ maledicũt q exponũt hoc nõ eẽ vlĩter vt Jacobus de forliuio. 2ᵒ seqṫ ꝙ vbera hic intelligũṫ gracilia respcũ alicuius dispõis prius ipregnãte repte nõ absolute respcũ mediocriũ.⁊ intelligiṫ deducꝭ aliis impedimẽtis p̃ter aborsũ ⁊ ea q̃ ipsũ necessario cõicãṫ.qꝛ nõ vṙ impossibile aliquaz cãm vehemẽꝭ doloris factiuã applicari ad mãmillas in hora abortiendi ⁊ eque potẽtes ad tenẽdũ vel trahendũ a vicinis locis spm̃ ⁊ sanguinẽ sicut dolor i matrice trahit a mamillis. Sz circa scđaz ꝯclusionem no.ꝙ dupliciter põt introduci.vno mõ ꝙ in muliere de qua timeṫ ꝙ aborciaṫ ⁊ in qua mamille iam sũt graciles. Si ecõtra fiãt mãmille dure. ⁊ dolor fit in mẽbris noiatis ꝙ nõ abortiṫ.⁊ istũ non puto intellectũ ypo.lꝫ lrã illũ quasi sonare videaṫ.2ᵒ intellectus ẽ ꝙ rursus dico tibi ꝙ si vbera sint valde dura ex qua significaṫ mãm multã ad ea ⁊ ad matricẽ deriuari.⁊ h nõ habemus significare aborsũ si dolor fuerit.aut in vberibus.aut in vertebris aut in genubus.aut in oculis.qꝛ significamus mãꝫ diuerti a matrice ad alia mẽbra.⁊ hũc sensũ vṙ hẽre gal.in ꝯmẽto. nec vult ypo.ꝙ nullo mõ cũ istis signis aborsus supueniat.sꝫ vult ꝙ ista sũt signa nõ abortiẽdi q̃ vt in pluribus verificanṫ. ⁊ sic pꝫ verificata fa ꝯᵒ. 2ᵒ no.ꝙ ypo.dicit de quatuor locis in qbus dolor appet in casu fe ꝯclusiõis qꝛ illa loca multũ matrici cõicant.s.vbera ⁊ de illis dictuꝫ ẽ multotiẽs vertebra ⁊ ista cõicãt matrici p neruos a cornibus matrici inguina ⁊ ad vertebra ꝓcedentis genua aut cõicãt vertebris mediãtibus sꝫ oculi mediãtibus venis qbus matrix ẽ colligata multũ capiti vt pꝫ ex pᵒ ꝯmẽto ꝓuetice ypo. nõ ãt mediãtibꝰ neruis vt ibi dṙ.qꝛ matrix nõ multũ ẽ neruosa neruis veris sꝫ potius panniculosa ⁊ similitudinarie dicta neruosa. 3ᵒ no.hãc duriciẽ đ qua hic loqṫ ypo.eẽ mltã.aliter.n.p illã suspicaremur đ aborsu.⁊ no.nõ oportere siṁ dolorẽ appere i oibꝰ istis.sꝫ sufficit ꝙ in aliquo.⁊ iõ y.posuit distictiue.

## Jpocras ante dixit mulieri i vtero habẽti.

Pᵒ. poniṫ ꝯmẽtuꝫ gal. 2ᵒ additio ꝯstãtini. ibi.q̃ ĩhqt vbera. Gal. pᵒ ꝯmentaṫ.pmã ꝯclusionem.fo scđam.ibi fa. Que prime. Prima i tres pᵒ ꝯpat affõ.ad vnũ precedentez innuendo sñiam prime ptis.fo mouet dubiũ arguendo ꝯtra ypo. 3ᵒ soluit.ibi fa.oz igiṫ inuestigari.ibi 3ª.vnde multotiẽs. De prima dicit ꝙ ypo. ante dixit ꝙ si mulieri i vtero hñti altera mãmillarꝫ fiat gracilis ipsa hꝫ geminos abortiet alterꝫ.⁊ si dextra masculũ. si sinistra feminã hic vero nõ icipit a signis sꝫ a muliere aborciẽda di.ꝙ hijs q̃ abortire dicunt vbera fieri gracilia.neqꝫ tñ hic innuit ꝙ sp ad macilẽciã mãmillarꝫ sequaṫ aborsus neqꝫ ꝙ hoc solum sit signuꝫ abortiendi.i.ꝙ non innuit hec esse ꝯuertibilia abortire.⁊ vbera fieri gracilia sꝫ in plus se hẽt gracilitas vberꝫ. De scđa parte dicit ꝙ oz inuestigari qd semp appareat in grauidis.vnde ex macilentia oporteat abortire.i.oz macilentiã mãmillarum semper precedere aborsum. supple deducto impedimẽto.qꝛ hoc innuiṫ in verbis ypo. Et subdit ꝙ apparet ꝙ hoc nõ sit verꝫ.qꝛ sepe abortiṫ ex solo casu. vel ex solo saltu. vel ex clamore forti.vel ex magnitudine odij.vel ex sono magno ⁊ subito. sicut tonitrui. Et potest etiã esse aborsus ꝫex febribus.vel ex erisipila vulue.vel ex abundantia mucilaginis in fundo matricis ⁊ similibus.vnde constat fieri aborsum sine macilentia mamillarum:et causam.ypo.intendit sine macilentia mãmillaruꝫ non posse fieri aborsum. De tertia dicit ꝙ propter hec dicta multotiens est perscrutatus si posset capere intellectum ypo.⁊ inuenit.qꝛ ꝙ̃uis fiat aborsus ex causis supradictis tñ non fit sine macilẽtia mãmillarum. qꝛ sine macilentia mamillarum multotiens fit ex paucitate nutrimenti. s.sanguis in medijs venis mãmille ⁊ matricum.que sunt cã afferendi cibum fetibus vnde pereunt sic supple: vel autem pro sic si fiat macilentia ex predicꝭ causis aborsus.s.saltu vel odio.⁊ sic de alijs intelligiṫ occasio macilentie fuissẽ.qꝛ natura magno impetu os vulue aperuit. ⁊ ita sanguinem in membra gñãtia q̃ sĩ mẽbra abortiẽdi diruisse.i.subito trãsmisisse.ex qua subita transmissione mãmille fiunt

graciles nõ ex paucitate nutrimẽti. ꝛ h ẽ q2 nã cũ expellit nociua magno conatu mouet spm. ꝛ ságui nẽ sup⁹ ad locũ expulsiõis qb⁹ vtit tãq̃3 istrumẽtis ad expellẽdũ nociua ꝛ h motus expulsiõis factus a nã negatiua ẽ cã ꝙ mẽbra pacientia apperiant i huiusmõi forti motu. q2 nã festinãs. vt loca dolẽtia defẽdat trãsducit illuc sãguinẽ ꝛ spiritũ ad expellẽdũ hec nociua. ꝛ hec sufficiãt i prima pticula huius affoĩ. ❡ Ex qbus no. modũ quo ad mẽbrũ dolẽs mouet mã. q2 nõ vr̃ ꝙ trahat. s3 ꝓpellat. s3 tñ cũ dicimus põt defẽdi ꝙ trahat. ❡ Que prime. Expõit scdã3 ꝯclusionẽ ꝛ tria facit. p° ponit snia huius ꝭe ptis ordinãdo ad primã. 2° docet. de qua duritie intẽdit. 3° satisfacit dubio. ibi ꝭa. Nõ ãt hic ibi 3ª. ẽ ãt hic locus. ❡ De prima dicit ꝙ necesse est ꝙ taliter itelligat ꝭa ps affoĩ q̃ ponit pꝛie ꝯtraria vbi dixit. Si vo rursus fuerint dura. dolor fit in q̃busdã locis. ꝛ nõ abortit. ꝛ hic ẽ intellectus ipossibile ẽ abortire sine mãmillaꝝ macritate. si ãt mãmille sũt dure nõ significãt abortire. s3 potĩ⁹ significãt ꝙ in qbusdã locis duricies seqt dolorẽ. sicut ẽ macies significat paucitatẽ sanguis. sic duricies multitudinẽ ꝑtẽdit. ❡ De ꝭa pte dicit ꝙ hec duricies nõ ẽ eadẽ cũ illa de qua dr̃ supra ꝙ forte significat fetũ. q2 ista ẽ moderata in vltimitate moderatiõis. i. extra terminũ moderatiõis. ad quã vltimitatẽ cũ sãguis deuenerit nã expellit ad q̃dã mem bra. vnde fit dolor ꝛ tñ fet⁹ remanet ipassibilis. i. nõ patiẽs. ❡ De 3ª pte p° mouet dubiũ dicẽs ꝙ ẽ signũ attẽtione. q2 nã hãc mã3 si mittit ad vluã. ꝛ faciat apostema. ꝛ si apostemauerit cũ fetus remaneat illesus quasi dicat ita o3 eẽ ꝙ fiat apã ꝛ pp hãc plenitudinẽ in matrice ꝛ fetus ledat vnde sequat aborsus. ꝛ rñdet q2 mollicẽ sp ꝯcomitat aborsus qñ fit subito sp⁹. aut mollicẽ ꝯcomitat aborsus. q2 sp añ aborsũ ẽ mollicies. s3 nõ sp seqt hãc duriciẽ Iõ nõ addit ab ypo. ꝙ post duriciẽ ẽ aborsus qua si intẽdat fortuita. s3 intẽdit sẽpiterna. s. necessaria ꝛ nũq̃ fallẽtia. ẽ ꝭ ac si ypo. diceret qñ mulier abortit ꝑnotat duricies. aut mollicies mamillaꝝ. sed duricies siue plenitudo in pluribus expellunt ad alia mẽbra nõ ad vuluã. vnde subseqt dolor quasi dicit ypo. s. in vertebris ꝛc. Et tñ si hec plenitudo ad matricẽ venerit. ita sp⁹. ꝙ faciat aborsũ ꝓculdubio mãmille fiẽt macre respcũ ꝑcedẽtis. et tu ex h vides ꝙ in oĩ casu ꝯducto ipedimẽto ante aborsũ vult fieri mãmillaꝝ macilẽtiã. ❡ Que inqt vbera Ista ẽ vna ꝭa additio. ꝛ expõit affoꝫ aliter q̃3 gal. Et dicit ꝙ ypo. dicit ꝙ illa q̃ hñt vbera gracilia abortiũt pp defectũ nutrimẽti. s3 si postea fiant dura significãt abũdãre. ꝛ nõ corrũpet fetus s3 istõ qõ dixit de doloribus ẽ q2 sanguis sua grauitate i vertebris ꝛ genubus descẽdẽs facit dolorẽ in vberib⁹ multitudo lactis facit dolorẽ in oculis neruorum oculi ꝯtrahunt cũ oculi dolẽt pp colligãtiã quam habẽt cũ matrice. ❡ Dubitãt tñ hic aliq de affoĩ veritate dicẽtes ꝙ possibile ẽ ex ꝑcussiõe casu vl aliq⁹ tali accidẽte. ita velociter ꝯtingere aborsũ. ꝛ ãteq̃3 mãmille gracilent erit factus aborsus. ꝛ iõ dicũt intelligi ꝯclusiões ꝙ in oĩ aborsura ꝛ debẽte viuere fit gracilitas mãmillaꝝ vt ante aut post aborsũ Mihi ãt vr̃ ga. vliter voluisse ꝙ ante aut paꝝ. aut multũ gracilat vt p3 in fine ꝯmẽti. ❡ Et iõ dico ꝙ celerius põt fieri aborsus q̃3 aliqua tenuitio mammillaꝝ. aut magna. aut pua deducto ipedimẽto. Qõ si q̃rat vtꝝ in ptu nãli fiat mamillaꝝ gracilitas. puta ꝙ ꝑ illa hora aliq̃ fiat mamillaꝝ gracilitas. s3 post ptũ deriuato sanguine ad mãmillas tumescũt. l3 posset defẽdi ꝙ ꝓpter finẽ nutriẽdi fetũ nã deriuat tũc sãguinẽ ad mãmillas ꝛ nõ ita i aborsu.

Quibuscunq3 os mrĩcũ ꝛc. Cõclusio talis ẽ. in qbuscũq3 mulierib⁹ os matricis fit duꝝ in eis claudit os matricis. ꝓbat q2 q̃libet cã iduratiua oris matricis ẽ ꝯstrictura oris eiusdẽ. ꝭ qñ fit duꝝ ẽt claudit. Eãdẽ sniam habetis 2 li. 3ⁱ. cap. de signis apãtis matricis. ❡ No. igit primo os matricis indurari a siccitate. ꝛ hoc mõ corrugato corpore matricis foramẽ ꝙ est os eius ꝯstringit. 2° fit ꝓpter apã indurãs aut q2 fit de mã melica. aut q2 multũ replent pori. ꝛ vtroq3 mõ ptib⁹ circa foramẽ tũ efact foramẽ mnã3 min⁹. ꝛ iõ claudit. 2° no. ꝙ h clausio qñq3 ẽ ptial qñq3 itegra ꝭ3 fortitudinẽ cause idurãtis. ꝛ iõ nõ o3 intelligere sp rem integrã. 3° no. hoc esse vtile scire. nã q2 dictũ ẽ ꝙ clausura oris matricis ẽ signũ forte impregnatiõis. ne forte decipiunt docet ꝙ ẽt ex alia cã claudit vt puta ꝓpter duritiem. Et iõ ad significãdũ ꝑgnationẽ o3 nõ multaꝫ esse matricis. aut oris eius duriciem. ꝛ totum intelligitur de ore interiori quare ꝛc.

❡ Dictu3 est i anterioribus. Gal. i ꝯmento primo ponit plura significata clausionis matricis. 2° docet inter illa distinguere. 3° ponit huius affoĩ debitum ordinem. ibi ꝭa. que tñ dñt. ibi 3ª. vnde ãt. de prima dicit ꝙ in superioribus dictum ẽ ꝙ ꝑ clausionẽ matricis precipue cito factã significatur aut apã. aut grauiditas. i. pregnatio. nã qñ ẽ ꝓpter siccitatẽ nõ fit cito. De ꝭa dicit ꝙ ista duo dñt in alijs que cum clausione ꝯiũgent. nã qñ est clausio ꝓpter apã duꝝ. ꝛ ꝑ vel calidum. matrix est calida vel durissima. i. valde dura s3 si est clausa ꝓpter pregnationẽ matrix est mollissima. i. satis mollis. inter tamen terminos nãles. s3 ꝓpter humiditates in ea retẽtas qñq3 mollificatur. De tertia dicit ꝙ bene fuisset afforismus ordinatus immediate post superiorẽ. vbi dixit. ꝙ in muliere ꝑgnãte os vulue est clausum. Tu tñ aduerte ꝙ quẽadmodũ ex apãte vuce põt foramẽ dilatari vt p3 in almuser. s. qñ in parte intrinseca versus fũdum magis apãntur. q̃3 in extrinseca. ita posset ex apãte matricis os eius dilatari. S3 si orĩ matricis accidat ex apãte duricies o3 mãm duriciei iuxta foramen ꝙ ẽ os matricis ꝯtineri. ꝛ iõ labia tumescẽ ꝛ quodãmõ claudi. sicut qñ pp apã vuce foramen cõstringit. ꝛ iõ ore matricis duro exñte aliqual fit oris matricis clausio l3 nõ sp integra. ipregnatiõe autem

autez deducto impedimento fit integra nisi in bora vicina partui. vel propter mortem fetus.

**Q**Uecunqz in utero &c. Conclusio ypo. talis ē oēs pregnātes q̄ accipiuntur a febribus. & fortiter calefiūt sine cā manifesta. aut pariunt in tpe debito cū difficultate & piculo. aut abortiunt cuz perditione fet⁹ Cōclusio pbat. in oibus talibus fetus multo tpe molestat & mater ita vtrerqz multum debilitetur g̊ pclusio vera. tenet pñā. qz fetus & mater. aut sine aborsu possunt hāc molestiā tollerare vsqz ad tempus nāle partus. aut non. Si nō g̊ abortiūt cū morte fetus. Si āt possunt tūc in tpe partus & mater & fetus erunt vehementer debiles. Et per pñs ptus fiet cū periculo & cum labore. Assumpta declarabuntur in notabilibus. & similem sniam hētis. xxi tertij cap. de causis aborsus. ¶ Nota g̊ primo q̧ illi dicunt accipi a febribus que ītense febriunt. iux̄ dicta in illo affō. 34°. quarte pticule. sia febre habito. ¶ No. ḟo q̧ p cām manifestā hic intelligitur cā primitiua. nā calefacte fortiter & febrientes a pmitiua cā multotiēs pauco tpe hoc patiunt remota primitiua cā. puta cū fe. est effimera. iō de illis nō ita verificat sz qn̄ febrīunt non a cā primitiua. & calefiunt fortiter. tūc oz cām magis esse fixā & vt plurimū. imo quasi sp humoꝝ putredinē. & qz ab hac non tam faciliter absoluunt. oz magis debilitari fetū & matrē. & iō de istis spāliter dixi. 3° no. q̧ difficulter generare est generare cū grauibus accñtibus & cū magno conatu. & hoc ḟz q̧ ab auic. sumitur. xxi. tertij cap. de difficultate ptus. sumit qn̄qz ex cā extrinseca. & hoc diuidit in tres maneries cāruz. qz aut sunt cāe ex parte matris. qz. s. debilis ō licata impatiens. multuz pingus apāta in aliquo mēbro. ēt sicut in matrice vl vētre. vel ano. vel alio loco. aut ex pte forme qz nimiū grossa. aut dura ad frāgendū. aut nimiū laxa. vnde cito frāgit. ita vt aqua infātis nimis cito expellat &c. aut ex pte infātis. qz sit nimis debilis. aut nimis magn⁹. aut grossus. aut nimiū grossū caput. vel aliquod mēbrum habens. aut sit monstruosus. aut cū duobus capitibus. Et ego vidi pme rusticam vnā que non potuit pere in hora ptus & mortuo fetu. illa robusta exercebat opa sanoꝝ. & inde ad sex menses accidit sibi vlcus in sumine. & tāgebant ossa fetus amplia to g̊ foramine p manus cyrugici extracta fuerunt duo crura. & vna spina dorsi. & ossa duoꝝ crurium & duoꝝ brachioꝝ. & mulier post quasdā dies mortua ē. & ita q̧ imaginatus suz infantē hēre duo capita. Qn̄qz ēt ex malo situ ingrediendo vt qn̄ cum manu pcedūt vel alio mō lateraliter. hic g̊ yp. quēdā modum difficultat̄ ex pte dbilitatis fetus & matris tetigit. 4°. no. q̧ qn̄ pregnātes febriunt sine cā primitiua. vt plurimū cā sunt humores. & iō oz regere ad sanādū regimine putridaꝝ cū dieta. & euacuatiōe. ¶ Modo hic nō possunt fieri i pregnāte. p°. nō possūt abstinere qz fetus fame piret ḟo nō possunt bene purgari pꝑter cām dictā. p° affō 4ᵉ.

pticule. & iō diu durat febris. & p pñs vt plurimuz fetus perit. Si āt fetus durat vsqz ad horaz ptus. tūc & mater & fetus erūt debiles. Et iō ptus fit cū difficultate. & fetus vt plurimum ad lucem expositus non potest tollerare mutationē tātā & perit. & iō pariunt ēt piculose p fetu. & ēt qn̄qz piculose p se. Et tu vides q̧ qn̄z accidit ptrariuz. Et ego plures vidi q̄ peperierūt & vixit natus & sanus. Solet āt hic queri vtrū a febre. vel frigiditate magis ptingat aborsus. & cōstat q̧ sepius a febre & verisimile est q̧ si tātū infrigidaret fetus preternām q̄z tum calefit in fe. q̧ piclitaret magis. lz maiorē gradū frigiditat̄ homo posset tollerare stāte vita sup tpamentū q̄z caliditat̄. Et disputaui cōtra modernos in ḟo tegni. & prima primi. in ca. de comunib⁹. Si vero queratur q̄ cause sunt piculosiores vel pmitiue. vel corporee ad aborsum. Dicit in vtroqz genere sunt alique piculosissime ad subitā mortē vt pz. sz si equalis calor ē a primitiua cā nō est vt plurimum piculosus. qz pt citius remoueri. vt plurimum q̄z a corporea.

**Quibūsdaz pregnantibus.** Gal. in pmēto primo. assignat causam nō manifestā fe. in pregnātibus. ḟo verificat ḟam ptem disiūcti. 3° primā. ibi ḟa. & fine dubio. 3ᵃ. ibi. Aut tn̄ ifirmus. De prima dicit q̧ qbusdā pregnātibus in pceptiōe. i. in tpe pceptiōis colligunt humores ppł quos eis fit fe. fortissima. Et no. q̧ ista qn̄qz sūt ex residuo mēstruoꝝ que retinent qn̄qz ex alia cā puta mala pplexiōe alicuius morbi. aut malo regimine. ¶ De ḟa dicit q̧ ista febris sine dubio ē cā abortiendi. i. factiua aborsus. & rō. qz dato etiā q̧ aliū fe. molestaret. qz aut vere interpollaret. aut hēret teporem pportionalem. & hoc secundum humores. tn̄ redit postea. qz humor non ē purgatus. & iō nō euadūt ḟm q̧ oz. Et cā nō purgādi ē. qz medici nō possunt bene medicari cum euacuātibus. neqz dietare bene. vt oz pro febre. qz ille sunt grauide & fe. semper redit fatigans eas tempore totius grauitatis. i. pregnationis. aut semper magne partis. & iō fetus non potens ferre passionem matrix peribit. & si supple abortiunt periclitant fetum. ¶ De tertia parte dicit q̧ pōt esse quod permanebit ita cuz febre matrix sed debilis dum materia materna. i. sanguis matris ipsum nutriendo sustinebit. & mater etiam ita fit debilis que matres. ideo i isto casu difficulter & periculose generant. qz cum in partu sit oportunum. & matrem. & puerum esse fortēvter q̧ est debilis. & non oportet ḣ disputare continuas qz oppositū dictoꝝ affōꝝ multotiens ptingit. sz ḣ dicta sunt vt plurimum vera.

**I**N fluxu muliebri spasm⁹ & ai defectio superueniens maluz. Iste affo rismus satis notus ē ex illo affō pcedēte sanguine multo fluente. & iō non laboro.

¶ **Non tamen in omni.** G. l. i hoc

commento primo declarat. d quo fluxu fit spasm⁹ secundo de qua animi defectione. in tertia dat causam quare spasmus est malum signum in fluxu muliebri. quia menstruorum. ibi secunda. Defectio vero animi. ibi tertia. et spasmus. et partes patent &c.

## Menstruis plurimis &c.

m Duas hic conclusiones ypo. ponit. secunda ibi. ¶ Et non venientibus. ¶ Prima est menstruis plurimis venientibus accidunt egritudines. probatur plurimis menstruis venientibus euacuantur humores naturales et spiritus necessarij ad conseruationem sanitatis. ergo &c. consequentia cum antecedente circa litteram videbuntur ¶ Et non venientibus. ¶ Secunda conclusio. Menstruis non venientibus a matrice accidunt egritudines probatur eis non venientibus retinentur superfluitates nociue et ergo eis non venientibus accidunt egritudines. et ego statim antecedens et consequens declarabo. ¶ Circa primam conclusionem nota primo quid sit menstruum et in qua etate. et cum quibus interuallis. secundum naturam prodeant. et quomodo quandoque preter naturam ex dictis in affo. 28. huius particule. 2° no. quod menstrua possunt dici plura. aut respectu temperatorum. aut respectu quantitatis mulieris cui accidunt. et hic intelliguntur plura respectu quantitatis debite mulieri a qua prodeunt et non debent produci. aut quia in pluri quantitate fluunt quam debeant. et hoc modo secundo intelligitur hic. Constat autem quod in muliere multum sanguinea maior prodit quantitas quam in temperata. et tamen non oportet quod accidant alie egritudines. et si in vna vel de sicca vel pauci sanguis exirent in tanta quantitate in quanta egrediuntur in temperata essent plura oportuno. ¶ Nota 3° quod quando hoc modo exeunt plus debito tunc de sanguine et de humoribus bonis et de spiritu a corpore egreditur quod non oportet egredi. imo istud cuius retentio est necessaria. et ideo corpus paratur ad casum in egritudines que sunt propter nimiam euacuationem.

4° no. quod ista conclusio potest dupliciter intelligi vno modo quod menstruis pluribus superuenientibus accidunt egritudines que fiunt propter hunc fluxum nimium. et ad hunc sensum procedit gal. in commento secundo potest intelligi quod accidunt egritudines que sunt ex causa plurimi fluxus. et hoc licet sit verum tamen non est ita ad mentem gal. 5° no. quod accidere egritudines pluribus menstruis venientibus que fiunt propter nimium fluxum non est necessarium sed stat quod accidant sole neutralitates. Et ideo ad verificandum affo. per egritudines oportet intelligere dispositiones preternaturam. quia egrotationes egritudinum aut neutralitatum. vel intelligitur quod tales cursus menstruorum sunt cative egritudinum licet de se non causent. 6° no. quod egritudines que per se sequuntur ad nimium fluxum menstruorum sunt egritudines de inanitione sicut euacuatio receptaculorum. et post infrigidatio et exicatio quandoque autem contingit quod fiant egritudines de repletione vt primo digestiua debilitata generantur ex cibis mali humores vt aqua vel flegma crudum. et ego plures vidi ex hac via fieri. cacethicas. aut ydropicas. ¶ Sed circa secundam conclusionem nota primo quod non superuenire intelligitur in illis in quibus deberent superuenire deducto impedimento vt positis cum debita etate et cum debitis circumstantijs. 2° no. quod cause retentionis. aut nimie euacuationis menstruorum sumuntur. aut a causis primitiuis vt a dispositione humorum. aut a dispositione totius aut a dispositione matricis. et similiter dicendum est de causis fluxus nimij. nam a medicina potata potest fieri retentio. et ab aliqua fluxus. et propter latitudinem venarum et complexionem calidam et humidam et propter sanguinis subtilitatem et propter apertionem orificiorum venarum nimium contingit fluere. et ex oppositis causis parum. et qualiter cum quando non veniunt in tempore quo debent venire habet affo. veritatem. 3° no. quod egritudines que accidunt retentione menstruorum sunt fere omnes modi materialium egritudinum. siue in toto siue in partibus membri vt febres apostemata dolores. Cum enim omnes humores secundum speciem preternaturam retineantur prohibente fluxu debito constat quod ab omni potest egritudo contingere. et sic in quolibet membro retineri vel ad ipsum demandari. possunt etiam per accidens egritudines de inanitione inde contingere vt debilitata digestiua aut superueniente ptisi et casibus similib⁹ ¶ Ultimo no. quod licet a pluribus causis posset contingere retentio menstruorum. tamen quia pluries contingit quod retineantur ex causa matricis. ideo ypo. dixit. et non venientibus a matrice addendo istam partem secunde conclusioni quam non addit prime. et hoc secundum marsilium in commento ibi tamen aliam causam dicam &c.

## ¶ Quidam medici arbitrantur &c.

¶ Ga. primo ponit et improbat vnam falsam opinionem circa afforismum. secundo verificat afforismum. ibi secunda ¶ Cum autem. ¶ De prima dicit quosdam putauisse morbos nisi de habundantia humorum. Sed ypo. dicit contrarium non solum in mulieribus sed in maribus nasci morbum de humorum paucitate. quia aliquando per hoc complexio sui corporis desiccatur. aliquando refrigeratur. aliquando patitur vtrumque. Item etiam dixit quod omnis mala complexio nocitura bone actioni nascitur de morborum generibus. idest ex genere morborum cum sit dispositio ledens operationes per se immediate et sensibiliter in corpore humano ¶ Cum autem. verificat et primo mouet vnum dubium dando modum solutionis. secundo modo exequitur. 3° verificat affom ex dictis. 4° respondet dubio. secunda ibi. Aliquando ergo. tertia ibi. Quodlibet autem horum. ibi 4°. Bene autem dixit. De prima dicit cum ypo. in prima conclusione affoi. vbi dixit. quod menstruis pluribus venientibus accidunt egritudines. et in ista parte non addit in matrice. In secunda vero parte dixit si venientibus a matrice ¶ Querendum est vtrum ista pars a matrice debeat referri ad ambas conclusiones aut ad secundam tantum et subdit quod hoc nos non possumus inuestigare nisi consideremus causas multitudinis et paucitatis menstruorum. Et dicit primo quod

menstrua sunt plurima.aut ꝑpter largam apertionem venarum venientium ad vuluam. aut q: sanguis est calidior debito.aut q: est subtilior. aut q: totum corpus est mutatuz in malas qualitates q: grauatur sanguine.aut q: supposito ꝙ sanguis si sit male qualitatis.q: nimium abundat in quāto ꝛ grauat vnde propellitur ad venas matricis si videntur morbi gigni cum ad quelibet membra deducantur humores mali.ꝛ iste sunt cāe abundantie menstruorum. fo quo ad hāc partē dicit ꝙ cāe paruitatis eorundez. q: aut sunt pauca ex clausione attenuatoria vel constipatione.q: opilatione coartatoria venaruz matricis.aut ex sanguinis grossicie vel frigiditate:aut ex fortitudine venarum venientium ad vuluam non recipientium sanguinē menstrualem. ¶ Quodlibet autem.verificat affōm ꝛ dicit ꝙ vnum quodqꝫ hoꝝ.i.vnaqueqꝫ haꝝ cārū cuz sic accidunt egritudines saltem post longum tp̄s sue perseuerantie.s.aut erisipile vel sclirosis. aut flegmon seu cancer. Et hoc potest intelligi.q: retento sanguine in eius venis fm varietatem sue qualitatis.aut humoris secum commixti in matrice fiunt vt plurimum talia apāta. ꝛ hoc modo intelligendo infert in quarta parte ꝙ bene dicit venientibus a matrice.idest in matrice accidūt egritudines.q: non oportet ita fieri in matrice ex fluxu nimio.ꝛ ideo soli secunde parti est additum. vł si nō referatur licet quodlibet hoꝝ ad causas retētionis tm̄.sed ad causas vtriusqꝫ dicti. tunc videt mihi ꝙ 2 4ª pars que incipit ibi.bene ḡ dixit hoc modo. ꝙ ḡ ypo.dixit bene non venientibus a matrice accidunt egritudines.ita supple.vt pars illa a matrice vtriqꝫ parti referat.nam aliter non videtur qn eque bene principaliter possit fieri nimius fluxus mēstruoruz ex causa matricis sicut nimia retentio. Dubia autem hic moueri solita puta qui morbi ex fluxu nimio.ꝛ q ex defectu ꝛ vtrū similes morbi ab vtraqꝫ possint euenire.ꝛ q sint deteriors patent ex notatis si intelligantur dicta in prima particula in illo afforismo.s.quito.intenuibus dietis peccant egrotantes.

In ano flegmonem ꝛc. Inpliti affō ypo.intendit tres ꝯclusiones. scđam ponit ibi.in epate.tertiam ibi. in renibus.prima ē ꝯº ista.patienti flegmonez i ano aut in matrice superuenit stranguria. probat sic. patienti flegmonem in locis predictis ꝯprimit vesica.vt multam quantitatem vrine simul tenere ñ possit.ḡ cogit paꝝ.ꝛ sepe mingere. Et p ꝯñs sibi superuenit stranguria cū stranguria non sit nisi parua ꝛ frequens mictura. 2ª ꝯº patienti flegmonē in epate nerui stomaci stimulant ad excutiēdū rē nociuam.vel sicut nociuam.ḡ superuenit singult⁹ patet ꝯña.ex diffinitione singultus supra posita.ꝛ aſſᵐ probabit statim. 3ª ꝯº. habenti saniem in renibus supuenit stranguria.probat.in isto a renibus frequenter mittit mala mā stimulans ad vesicam.ḡ ꝛ frequentez ꝛ paꝝ prouice mingit. Et per ꝯsequens patiuntur stranguriam.ꝯña pꝫ vt supra ꝛ assumptum declarabitur in notatis. Et similem sententiam quo ad primaz ꝛ tertiam conclusionē habetis.i 9ª.tertij ca.de distillatione vrine ꝛ quo ad secundam partem.i 4.tertij ca. de signis apātum epatis. ¶ No.tū primo circa primam conclusionem ꝙ per anum quandoqꝫ intelligimus rectū intestinum ꝙ est vltimum ad exitum.quandoqꝫ āt sumitur pro extremitate huius recti intestini ꝛ colligatis ꝛ vocatur futeri.ꝛ hoc secundo modo sumitur.i 7.tertij. Sed hic maxime sumitur primo modo ꝛ ad hunc sensum dixit auic.loco allegato. i 9. tertij aut propter apostema in intestino recto. 2º no.ꝙ hoc intestinuz est immediate sub vesica ꝛ tāgit eam.ꝛ cum ea ꝛ collo suo est multuz colligatū Ex quo patet ꝙ existēte apostemate magno in dicto intestino comprimitur vesica ꝛ compressa multam q̄titatem vrine retinere non potest imo cogitur paulatim mingere. ¶ Nota tertio. ꝙ flegmon quandoqꝫ dicitur de omni apostemate vt a Joannitio.quandoqꝫ de omni calido.quandoqꝫ de solo sanguineo vt patet ex auic.tertia.quarti.hic sumit large. ¶ Nota quarto ex gal.in commento ꝙ ypo. quando dicit vnam egritudinem nasci intelligit ꝙ nascitur ex illa aut ad eam sequatur duz est magna.etiam ideo sensus conclusionis est ꝙ intestino recto patiente magnum apostema.paruum enim q̄ñqꝫ non comprimit vt necessario stranguria sequatur.ꝛ idem intelligatis in omnibus istis conclusionibus. ¶ Quo ad secundam partem prime conclusionis. nota primo ꝙ matrix ponitur iuxta vesicam in medio inter vesicam ꝛ intestinum rectum.sed fundus matricis est altior fundo vesice collum vero eius coniungitur cum vesice collo. ꝛ pars que est versus os matricis cum corpore vesice. Ex quo patet ꝙ ex apostemate matricis circa partes ori vicinas cōprimitur vesica. ex apostematibus autem in fundo existentibus non comprimitur.sed si magna sint.intelligit gal. in commento vtroqꝫ loco comprimitur. ¶ Nota tamen secundo ꝛ partium etiam prime conclusionis quod sicut experientia docet. ꝙ eorum que transeunt per meri subtilis pars penetrat in cānam pulmonis propter vicinitatem illorum que sunt in suba matricis vel intestini fumi comunicantur corpori vesice. Et ideo acuta existente materia apostemat talium locorum contingit ꝙ vesica stimulatur ad emittēdum vrinam propter fumos.ꝛ subtiles partes sibi comunicatas mordicantes. ꝛ sic stranguria semper duabus de causis accideret ex tali apostemate.s.compressione ꝛ mordicatione. ¶ Circa tertiam conclusionem nota ꝙ sanie existente in renibus ipsa descendit cum vrina ad vesicam ꝛ obuiat corpori eius.ꝛ ideo cum sit vitiosa ꝛ corosiua stimulat vesicam ad expulsionez.ꝛ cogit mingere etiam pauca existente vrina.ꝛ hoc modo fit stranguria ꝛ maxime quando sanies est multum mala Ego āt testor plures vidisse mingentes oi die saniez a renibus in qbus nō fiebat stranguria. neqꝫ

ẜm sua dicta ardor in mingendo. ȝ cū fuerit sanies acuta ⁊ corpora colerica. ⁊ malis humoribus abūdantia ēt in principio mingendo saniem patiebant aliqd ardoris in ꝓcessu āt siue sanies fuerit bona siue fuerit mala. tādē vidi ꝙ puenerūt ad excoriationē i collo vesice ⁊ ad strāguriā. qꝛ paulatī primo impressit sanies in transitu tandem excoriauit. ❡ Quantū ad has ꝯclusiones no. ꝙ stranguria sumit̃ qn̄qȝ ꝓ defectu vrinandi. ⁊ hoc modo videt̃ gal. sūpsisse in ꝯmento affōi. qbus in vrina liuida. qn̄qȝ ꝓ frequenti ⁊ parua mictura sicut in cōmento huiusmodi ⁊ vtroqȝ modo pōt affō. verificari. ❡ 2ᵒ no. stranguriam vtrāqȝ qn̄qȝ eē cū difficultate mingendi. qꝛ cū forti conatu imo fortiori q̄ȝ ad tātū mictū proportionat̃ ⁊ q̄ȝdam eē cū dolore ⁊ difficultate. licet videat̃ posse fieri ex apātibus diuersis sine dolore ⁊ sine difficultate. tn̄ vt plurimum ad has cās seq̄t̃ cū dolore ⁊ difficultate. ❡ Circa ẜam ꝯclusionem principalem nota ꝙ apāta in partibus epatis q̄dam sūt in gilbo. q̄dam in concauo. q̄daȝ occupant vtrūqȝ. ⁊ qn̄ apostema est in gilbo nisi sit magnū non oportet causari singultū vt pȝ i 4. tertij cap. de apostematum signis in epate. ⁊ a galieno in commento. sed in concauo etiaȝ nisi sit magnū raro fit singultus. qꝛ non multū communicat epar stomaco magis tn̄ valde ex apostemate in concauo accidit singultus q̄ȝ in gilbo qꝛ pars concaua etiam vicinior est stomaco. 2ᵒ nota. duobus modis causari singultum ex tali apostemate. vno modo propter malam materiam transmissam ad stomacum mordicanteȝ. Alio modo propter compressionem sui grauitate. sed mala materia mordicans potest qn̄qȝ vomitū causare. qn̄qȝ singultum qn̄qȝ fastidiū. ẜm varietatem modi sui. ⁊ modo stādi in stomaco aut inbibita. aut natando. ⁊ ẜm mētem gal. Aliq tn̄ volūt ꝙ propter colligātiam que est inter epar ⁊ stomacum mediante neruo valde paruo accidit neruoſ stomaci cotrahi. oportet ꝙ fiat nisi sit magnū apostema.

❡ **Stranguria est parua** ⁊c. Gal. in commento primo declarat qd sit stranguria ⁊ causas eius magis occurentes. secundo verificat primam ⁊ tertiam conclusionem. tertio verificat secundam. ibi secunda. Et bene dixit. ibi tertia. Ego auteȝ. De prima dicit ꝙ stranguria est ꝑua. ⁊ sepissima minctura ⁊ supplendum est coacta nam siqs sepissime mingeret voluntarie ⁊ parum eo existente sano ⁊ fieri potest non diceremus esse ibi stranguriam. sed tunc dicimus cum abstinere nō potest. ⁊ addit ꝙ causa ē aut acuitas vrine. aut debilitas cōtentiue in vesica est. aut mala complexio aut apostema. aut supple aliquid proportionale sicut compressio a mola vel lapide vel vlcus. ȝ causa acuitatis vrine est. qꝛ a colamēto renum qꝛ patiuntur renes receptionem humorum acutorū aut qꝛ ipsi faciunt sanguinem vel aliquod acutuȝ quod a renibus ad vesicam mandatur ⁊ facit vrinam acutam. ⁊ hoc est clarum cum aquositas nō sit acuta nisi ex alicuius rei mixtione. ❡ De secunda parte dicit ꝙ ypo. bene dixit stranguriam fieri flegmone existente in ano vel in matrice. quia istis membris vesica colligatur. vnde compatit̃ eis supple modo dicto supra in affōi expositiōe. sed de renibus etiam vere supra dixit. qꝛ cum in eis etiam congregabitur materia putrida. necesse est vt effluat per vesicam supple quando terminus debet eē bonus. scilicet quando apostema renum aperitur ad exteriora est mala terminatio vt. i 8. tertij. ⁊ qn̄ effluit per vesicam pungit eam ⁊ cogit ⁊ commouet vt expellat saniem paulatim ⁊ frequenter. Sȝ ex apostemate in ano patitur vesica qꝛ comprimit̃ ⁊ ideo qꝛ vicinantur anus ⁊ vesica necesse est vesicaȝ ex hac vicinitate pati. ⁊ ita est supple de matrice. ❡ De tertia parte dicit ꝙ ipse alibi dixit ꝙ cum ypo. dixit passionem aut presentem aut futurā aliunde intelligit non absolute. sed quando illud aliud est positum in vltimitate. ⁊ de hoc intelligit qn̄ asserit singultum prouenire ex apostemate epatis qꝛ cum nerui epatis ⁊ stomaci sint colligati necesse est alterum alteri compati presertiȝ cum apostema sit magnum in epate. ❡ Circa tres partes de struanguria queruntur tria probleumata. primo propter quid est ꝙ intestino recto existente pleno fecum non fit stranguria sed bene propter eius apostema cum multo magis ingrossetur. ⁊ per consequens comprimat vesicam magis q̄ȝ ex apostemate. Ad hoc respondetur ꝙ quandoqȝ ex multa fece dura in dicto intestino fit stranguria imo multotiens. sed qꝛ plerunqȝ quādo fex illuc ducta pellitur cito. ideo non percipitur. Dicit secundo ꝙ nō similiter fit stranguria ex fecum multitudine sicut ex apostemate. qꝛ intestino sano existente potest cōprimi sine dolore eius. ⁊ ideo vesica suam seruans latitudinem potest ipsum comprimere sed quādo est apostematū compressum doleret. ⁊ ideo vesica n̄ ita se latificat recte sicut apostemate existente in loco vicino pectori non dilatatur pectus vt patet secundo pronosticoꝝ commēto quinto. ⁊ per hoc pȝ solutio probleumatis secundi quare ex pregnatione in qua multo magis tumet matrix q̄ȝ ex apostemate. tamen non accidit stranguria. Dico primo ꝙ vidi plures pregnantes non potentes contineri vrinam ⁊ parum ⁊ sepe migere. ⁊ ita aliquas mollam patientes. dicitur. secundo ꝙ causa est similis supradicte. ⁊ tertio potest dici ꝙ in pregnatione repletio fit prope fundum ⁊ in concauo matricis aliter in apostemate. ❡ Tertium probleuma propter quid saniem habentes in vesica non patiunt̃ strāguriam sed bene habentes in renibus. Et respondet hic. Marsilius ⁊ Jacobus imitator eius ꝙ cā est qꝛ sanies vesice est minus acuta. ❡ Ego āt dico multos pauciores vidisse cum sanie ex vesica siue stranguria q̄ȝ cū sanie ex renibus nec memini quē q̄ȝ multam saniem ⁊ a vesica mingentem sine strāguria sed de renibus multos. preterea multo magis putrida ē sanies ex vesica q̄ȝ ex renibus vt plūrimum ⁊ ideo vt plurimum acutior cum putredo

fit calor preternaturalem vel saltem ipsum vt taliter cōl cetur. dico ꝙ ꝓbleuma fim. ⁊ ypo. tacuisse de sanie vesice tanq̄ multū nota. 4^m problema cū apo stema in fundo stomaci faciat compressionē q̄ñ est in epate: sicut in ore. q̄r non ita irritat ad fluxū. ⁊ facit fluxū sicut singultū. Ad quod respōdet dicti viri ꝙ aliq̄ñ ex tali apāte fit fluxus. s3 si nō fit sicut singultus est q̄r os stomaci est magis sensibile. Et ideo magis fit nocumentū i ore stomaci vbi fit sin gultus. vel secūdo q̄r cū apāte epatis fit attractio ad epar. Mihi āt videt ꝙ illō ꝙ pcipit vt nociuū ⁊ res comprimens ⁊ ad illam repellendam q̄ñ est epar mouet stomacus ad singultum excutientem rem extrinsecam a se. non sic autē mouetur ex il lo ad fluxum vel vomitum faciendum. nisi aut ꝓ pter materias transmissas. aut quando cibum cō pressum retinere non potest ⁊c.

## Mulier si non accepit ⁊c.

m Conclusio affforismi talis est. Mulierē que nunq̄ fuit inpregnata bene circun datam pannis ⁊ deorsum per vuluam fumigatam percipere odorem vel saporem fumigij venientis ad os vel ad nares significat ipsam esse fecundabi lem. Et per ꝯsequens ꝙ si non generat hoc non ē ex sui defectu sed viri. Conclusio probatur. ta lis pceptio odoris vel saporis significat defectum opilationum: ⁊ super abundantiarum malarum materierum ex quibus vt plurimum prohibetur fecunditas. ergo significat ipsam fecundabilem consequentia clara. ⁊ assumptū circa litterā ostē detur. Et similem sententiam habemus. xxi. tertij ca. de signis sterilitatis ⁊ serapi. quinto breuiarij. vbi presentem allegat: ⁊ suo modo verificat affo rismum. Circa tñ afforismum nota primo ꝙ licz multe sint cause sterilitatis vt patebit paulo post i afforismis sequentibus. tamen vt plurimum muli er est sterilis propter opilationem venarum matri cis. vnde menstruū conueniens non defertur ad matricem. aut propter presentiam malarum mate rierum que in matrice multiplicantur earumq̄ ne cessario corrumpunt sperma. aut faciunt ipsum la bi. ⁊ non tempore debito in matrice permanere.

2° no. ꝙ quando fumus percipitur per vuluam rei habentis odorem ⁊ saporem acutum si matrix non sit multum densa ⁊ vene stricte. aut non habe at excessiuam compassionem corrumpentem sapo rem vel fumi odorem. aut nō sint ibi humiditates opilantes vias per quas fumus debet transire ad os ⁊ nares aut corrumpentes fumi odores ⁊ sapo res tunc transit fumus cum odore suo ad os ⁊ ad nares. ⁊ per experientiam est probatum. S3 istis vel aliquo istorum est prohibitus transitus fumi cum suo odore vel sapore aut etiam transitus im peditur omnino ⁊ ex hoc patet. ꝙ quādo per hūc modū transeundi per corpus transire fumos cū sapore ⁊ odore in naribus significatur carentia omnium causarum dictarū sed cum mulier caret dictis dispōnibus vt plurimū est fecundabilis q̄r

iste sunt cause sterilitatis. ꝙ talis perceptio odoris ⁊ saporis est signum fecūditatis mulieris ⁊ sic ap paret afforismi verificatio. Nota tertio. ꝙ dixit contegens eam pannis ad fugiendum errorem q̄ posset contingere. nam posset fumus per aliam vi am transire ad os ⁊ ad nares ⁊ essemus ambigui in significando. quidam autē dicunt ꝙ hec tectu ra facit fumum melius colligi. ⁊ ad interiora cor poris penetrare. Nota quarto. ꝙ dicit si non ac ceperit in vtero. ⁊ hoc est q̄r si acceperit iam vt plu rimum scitur ꝙ defectus non est ex ea. vel secundo hoc dicit q̄r fumigatio in pregnante nō transit. q̄r propter conceptum matricis est clausa. ⁊ nō pene trat fumus. ⁊ ideo hoc signum in muliere signifi cat pregnationem. Nota quinto. ꝙ quedā alie possunt esse cause impeditiue pregnationis vt pro prietas vel complexio insequens materiam vel de fectus in principali membro. ⁊ ideo hoc signum fi est necessarie veritatis sed est verum vt in plurib' Nota sexto non solum per fumigationem sed ꝑ suppositionem rei odorate vt alei vel aristologie. nota hoc idem posse significari vt dicitur. x xi. ter tij. c°. allegato. ⁊ y. voluit ꝙ illa ꝑ ista cognoscāt.

## Ex hoc quod dixit.

Galienus in commē tando afforismum. primo ostendit qualis fumiga tio est facienda ad experiendum afforismum. secū do verificat conclusionem afforismi. Tertio dat vtilitatē eius. 4° excusat se a ptractiōe quorūdā. ibi fa. a qb' tñ. ibi 3ª quod non per se. ibi quarta. Plato. De prima dicit. ꝙ debemus intelligere mulierem debere fumigari cum optimis fumigijs calidis ⁊ siccis sicut thure mirra storace ⁊ similib' odoriferis quorum fumus peruenit ad os ⁊ nares alio deducto impedimento. nam alia. ⁊ si non sen tiatur odor eorum non est mirum etiam inferenda q̄r non habent tantam virtutem. De secunda. di cit ꝙ quando ab istis fumigatis nō sentiunt odor in naribus significatur ꝙ matrix est perfecte. i. ite gre opilata. ⁊ hoc existente. mulier nō potest gene rare. De tertia parte dicit h ꝙ ypo. h innuit qō dam ponderosum iuuamentum. Nam multi ho mines ⁊ precipue nobiliores cum non habent fili os ex vna vxore volunt scire vtrum sint habituri ex ea. q̄r si ex ea habere non possent separarentur ab ea vt ab alia haberēt filios. qui heredes essent suorum bonorum. De quarta parte dicit ꝙ pla to in libro ad titum tetigit artificia ad generandū ꝙ hic ipse non vult prelibare. sed potius vult hic exponere omnes istos afforismos qui sunt de ma trice quare ⁊c.

## Mulieri in utero ⁊c.

Coclu sio ē. si mu m lieri pregnanti exeant menstrua impossi bile est fetum esse sanū. ꝓbat impossibi le ē fetū eē sanū q̄ñ modicū h3 nutrimentū s3 exe untibus menstruis a pregnante fetus modicum h3 nutrimentū. ꝙ ⁊c ꝯña tenet. ⁊ ass^m circa litterā declarabit. Et similē sniam habet. xxi. tertij ca. de

signis debilitatis fetus. Nota q̄ pᵒ ꝙ nomē purgationis ꝓprie dicit̄ d̄ euacuatione alioꝝ humoꝝ a sanguine ꞇ cum medicina solutiua sed h̄ a ꝓpria te qn̄ de mulierib⁹ loquimur. per purgationes intelligimus menstruum sanguinez. qꝛ per illius expulsionem. mulieres non solum sanguinem sed et alios humores emittunt a quibus purgantur.

2ᵒ nota ꝙ istas purgationes exire potest esse dupliciter. aut enim in quantitate ꞇ maior sicut ante pregnationem aut parum vel raro. ꞇ affo. maxime verificatur quādo in quantitate egrediuntur naz qn̄ in pauca quantitate egrediuntur stat fetum eē sanum. 3ᵒ no. ꝙ qn̄ egrediuntur in tali quantitate significatur ꝙ fetui subtrahitur debitum nutrimentum cum ex sanguine qui in tempore pregnationis retinetur nutriri debeat. ꞇ ideo fetus debito caret nutrimento. ꞇ per ꝯn̄s est eger. 4ᵒ nota. ꝙ egritudo fet⁹ aut est mala cōplexio. aut mala ꝯpō aut solutio ꝯtinuitatis. nam possibile est feum primo nimiuz impleri aut viscosis humoribus. vnde fiunt in eo opilationes. aut debilitatis attractiua. ꞇ sic sanguis emittitur. ꞇ potest contingere ꝙ exeuntibus purgationibus fetus desiccetur aut infrigidetur propter nutrimenti paucitatem. varij igit̄ modi possunt esse cause egritudinis fetus. 5ᵒ nō ꝙ non solum menstruis multum venientibus sed propter aliam omnem immoderatam pugationē mulieris cōtingit fetum egrotare. sed qꝛ magis ex sanguine accidit. ideo de eo tetigit ypo. Ultimo no. quosdaz esse casus in quibus possibile est purgari per menstrua ꞇ fetum sanuz etiaz si sint multe quantitatis in vice vna. vt qn̄ multus sanguis abundat in muliere vel ex regimine vel alio modo. ꞇ iō intelligitur affō⁹ vt in pluribus.

## In purgatiōe hac intēdit

Gal. in commento primo limitat affōm. 2ᵒ ponit vnde egrediantur menstrua a pregnātibus. 3ᵒ verificat affōm. ibi 2ᵃ. Ego āt. ibi tertia. Cuz igitur. De prima dicit ꝙ per purgationem intelligit ypo. in affō. menstrua venientia in tempore ꞇ in quantitate sicut ante purgationem super diminutione ꞇ ex isto significatur defectio fetus. sed si raro aut paz. aut semel exeunt non oportet fetū infirmari. Ego autem. facit ꝙ dictum est dicens ꝙ ipse arbitratur menstrua impregnate egredi per venas que veniunt ad collum matricis tantum. qꝛ secundina est suspensa oribus venarum que sunt in cōcauo vnde sequitur ꝙ nihil egredit̄. ab illis de mēstruis. Cum igitur. facit quod dictum est dicens ꝙ cuz exeant menstrua aliunde q̄ȝ per venas que veniunt ad cōcauum matricis ꞇ fetus sequitur ꝙ non veniunt supple vt opotet ad fetum nutriēdū per venas concaui maricis. necessario fetum vtpote cui nutrimentuz deficit. Tu tn̄ no. ꝙ dicit ga. ꝙ sanguis menstruus egreditur p venas colli matricis ꝙ ora venarum cuncaui sunt obturata. quū ab illis suspendatur secundina esse ambiguum. naz potest fieri super inpregnatio vt notatur quotidiana experientia. ideo non omnia ora matricis sunt occupata in suspendendo primum fetum ꞇ restant multa orificia a quibus nihil suspenditur preterea quando tantum in vna celula fit conceptio non sunt ab orificijs omnibus suspense secundine sed multotiens in vna parte tantum est facta conceptio. q̄ ꞇc. ꞇ iō gal. n̄ affirmauit sȝ dix̄ estimo.

## Si mulieri purgatiōes

Talis est ꝯclusio defectus menstruorū cum abhominatione cibi ꞇ anxietate ꞇ defectione animi non precedentibus febre vel frigore significat. s. mulierem esse pregnantem. Conclusio probat̄. qꝛ hec significant menstrua deficer̄ solum ex causa pregnationis. q̄ ꞇc. Antecedens ī notatis habebitis. Et similem sententiam habetis. xxi. tertij cap. de signis inpregnationis. Circa afforismum nota primo ꝙ menstrua qn̄ retinētur sine causa manifesta vt plurimum retinentur propter conceptionem. ideo ypo. ad excludendum causas retentionis manifestas aut prohibitionis fluxus menstruorum dixit neq̄ȝ frigore neq̄ȝ fe. superueniente. nec semper existente alia causa manifesta prohibitionis. sicut esset multa euacuatio sanguinis aut ventris fluxus ꞇc. 2ᵒ nota. ꝙ qn̄ menstrua retinentur ex causis pregnationis seperatur sanguis menstruis ita ꝙ pars purior ꞇ melior est illa que vadit ad fetum nutriendum. relique autē partes remanent in venis matrici vicinis. ꞇ per consequens stomaci ꞇ remanēt magis male. qꝛ seperata est pars melior. ꞇ hinc est ꝙ ex illarum retentione vt plurimum ex cā pregnationis accidūt magis abhominationes ꞇ anxietates ꞇ defectiōes q̄ȝ ad lyptomiam ducētur q̄ȝ in illis q̄ carent emissione menstruorum ex alia causa. ꞇ hoc est ꝙ ypo. dicit ꝙ ad significandum mulierem esse pregnantem oportet coniungi defectus fluxus menstruoꝝ sine manifesta cā. ꞇ ad hoc ꝙ habeant abhominationes ꞇ anxietates sunt qꝛ vt plurimum cum ista coniunguntur retinentur menstrua ꝓpter pregnationem ꞇ sic patet verificatio affōi. Nota 3ᵒ ꝙ p anxietates intelligimus nocumentum in anhelitu vnde oportet ꝙ multum trahatur. ꞇ per defectiones intelligimus leues mot⁹ ad sincopi. ꞇ per abhominatiōes odium cibi. No. tn̄ 4ᵒ. ꝙ quādoq̄ȝ contingit menstrua retineri ex alia causa ꞇ tunc et ꝯiungi abhominationes ꞇc. hic posita. ꞇ iō affō⁹ n̄ est semper verus sed vt plurimum.

## Istud tantum de illis.

Commētuz in tres partes diuiditur. In prima affo. restringit̄. In 2ᵃ vifica̅t. In tertia ꝙ nō est sp v̄us ōn̄dit̄. ibi secunda. ꝙ ex alia. Ibi 3ᵃ. Que tn̄. De prima dicit ꝙ istud verificatur tantum de illis mulieribus que ex consuetudine habent fluxum menstruorū ordinate ꞇ in quibus veniunt sine impedimento. ꝙ si subito ꞇ sine manifesta causa constringuntur significam⁹ pregnationē. De 2ᵃ pte dicit ꝙ supᵉ ypo. hanc restrictionem auctorizauit. i. sua auctori

tate ꝯfirmauit ꝙ conditiones quas posuit nos de bere perpendere qn̄ subdit per abhominationem angustiam defectiuaꝫ ⁊ menstruoꝝ cessationeꝫ ꝙ intelligatur concepisse mulierem sicut hec facim⁹ ex pessimo ⁊ corrupto appetitu. qꝛ os stomaci ledi tur in conceptione ex causa assignata circa afforis/ mum ¶ De parte tertia dicit ꝙ hec omnia possūt contingere sine cōceptione propter malos humo/ res corpori dominantes.vnde oportet medicuꝫ ꝑ spicere.Et circa totum nota ꝙ dicit menstrua defi cere subito.qꝛ in tempore in quo expectatur omni no nihil exit in causis enim alijs plerunqꝫ prius i cipiunt inmorari ⁊ tardari. ſꝫ qn̄ est subito in ꝑio tpe quo deberet venire ex toto deficit etiam hoc vt plurimum cuꝫ ꝯditionib⁹ positꝭ ē ex pregnatione.

Qꝛecunqꝫ frigidas. ⁊c. In presenti affō.quatuor ponuntur con clusiones ab ypo. secunda ibi. Et que/ cunqꝫ humidas.tertia ibi.Et quecunqꝫ siccas.4.ª ibi.quecunqꝫ est vtriſqꝫ.prima est omnes mulieres habentes matrices valde frigidas ⁊ densas non sunt conceptiue.aut sunt steriles.conclusio proba tur.In istis nō conseruatur calor spermatis vt oꝫ ad ꝯceptionem nec nutrimentum fetus debite mā dari posset.nec secundina debite alligari matrici. ġ iste sunt steriles ꝯn̄a tenet.qꝛ ad concipiendum requiruntur ista tria quibus dicte conditiones sī opposite. 2.ª conclusio mulieres habentes matri ces valde humidas non sunt apte concipere.qꝛ in illis semen viri extinguitur.sed in habentibus ma trices frigidas extinguitur semen.ġ ⁊c. ꝯn̄a pꝫ. ⁊ minor ponitur in littera ¶ Tertia ꝯclusio. omnes mulieres habentes matrices magis siccas ⁊ ardē tes non sunt generatiue.probatur. ille non sunt generatiue in quibus semen corrumpitur indigē/ tia nutrimenti.sed ille sunt huiusmodi ġ ⁊c. 4.ª conclusio.omnes mulieres habentes matriceꝫ tē peratam moderate equalitatibus vtriuſqꝫ prime contrarietatis sunt generatiue.ꝯn̄a clara.⁊ assūp/ ta statim per totū declarabuntur ¶ Silis sentētia hētur.xxi.tertij ca.de causis sterilitatis.⁊ a serapi/ one 5° breuiarij.ca.33 ¶ Circa primam faꝫ ⁊ ter/ tiam conclusiones simul est primo notanduꝫ. ꝙ ñ quilibet lapsus in aliqua primaꝝ qualitatum suf/ ficit facere sterilem.nam ad experientiam videm⁹ mulieres diuersarum complexionum quo ad ma/ tricem concipere sed lapsus prohibens a concep/ tione oportet ꝙ sit multus lapsus.⁊ ideo illud ver bum positum in conclusione tertia vbi magis di/ cit.Et quecunqꝫ siccas ⁊ ardētes magis debet ad omnes hos lapsus replicari.⁊ sumitur penes me magis pro valde.nec dico lapsum ad siccum ad ꝓ hibendam conceptionem oportere esse maiorē lap su ad humidum vel frigidū.qꝛ ad hoc non habeo rationeꝫ nec auctoritateꝫ.sed bn̄ scio ꝙ qcunqꝫ sit lapsus ad hec vt ꝓhibeat a ꝯceptione oꝫ vt sit ma gnus ¶ Nota ſo cum dicit ꝙ non ꝯcipiunt pōt in telligi vel ꝙ non sunt apte ad ꝯcipiendum duꝫ ta lis lapsus perseueret vel ꝙ absolute nō sunt apte ad concipiendum.⁊ primum videtur mihi verius qꝛ multe lapse corriguntur adiutorio medicorum ¶ Nota 3° specialiter circa primam conclusioneꝫ cum dicitur.quecunqꝫ frigidas ⁊ densas ⁊c.pōt in telligi copulatiue ⁊ de predicato copulato ita ꝙ di uisim vel coniunctiꝫ verificari potest.⁊ vtroqꝫ mo do est vera.nam habentes matricem frigidam al/ terant sperma viri alteratione ꝑ quam ꝑdit vim ꝯ cipiendi cum oporteat ipsum esse valde calidum. ſo qꝛ frigiditateꝫ sequitur strictura orificioꝝ vena rum ꝓpter quam potest paucum sanguinis men/ strui venire ad concauum matricis.⁊ ꝓhibetur cō ceptio.3° qꝛ sanguis menstruus q attrahitur infri gidatur igiť spermati commixtus ipsuꝫ infrigidat ⁊ reddit impotens ad generandum. 4° qꝛ in ma/ trice frigida multiplcatur flegma.⁊ humores frigi di q sperma alterant ⁊ ꝓhibent ab operatione.Si autem matrix dēsa fuerit hoc pōt intelligi.p° ꝙ nō sit porosa.vel ſo qꝛ terrestris.vel 3° dēsa. qꝛ habēs magnam profunditatem ⁊ spissitudinem que ē 3ª. dimensio.⁊ quolibet istoꝝ modorum densitas qn̄ est multa prohibet conceptionem.nam que hꝫ po rorum priuationem venas hꝫ constrictas. ⁊ illa q̄ est terrea ꝓpter eandem causam. ⁊ ambe iste diffi culter contrahuntur super sperma vľ colliguntur super ipsum ꝙ est tn̄ necessariuꝫ ad generationeꝫ ⁊ similiter densa.3° mō ꝯstat ꝙ non facile circun/ flectitur circa sperma ad ipsum continendum cuꝫ igitur frigiditas ⁊ densitas vtraqꝫ per se facit steri litatem.aut ineptitudinem ad concipiendū ⁊ ma xime si sint a natura.si sint accidentaliter non oꝫ ꝙ faciant sterilem sed prohibeant conceptioneꝫ ꝑ tempore sue durationis ¶ Circa secundaꝫ conclu sionem no.ꝙ habentes matrices humidas duob⁹ modis maxime prohibentur a conceptione. vnus est qꝛ matrix nō bn̄ retinet spma sui lubricitate.nā ad hoc requiritur asperitas quedam in matrice vt vult gal.in libro ð anothomia matricis. 2° mod⁹ est extinguendo sperma siue caliditatē eius.Naꝫ a multitudine humiditatis que est in matrice pro hibetur calidum spumosum euentari.⁊ extinguiť etiam ꝑ commixtionem multorum vaporuꝫ humi dorum cum suba spiritus ipsum infrigidantium Ex quibus pꝫ ꝙ siue sit humiditas naturalis siue cum materia siue absqꝫ materia quelibet cum est multa excessiua prohibet conceptionem.magis tn̄ cum ē cum mā.⁊ cū in illa mā accidit putrefactio ⁊ iste due cause narrate in hijs duabus ꝯclusioni/ bus ex ꝑte ꝯplexionis sunt cause plurimum ꝑtin/ gentes ¶ Circa 3.ª ꝯclusionem nota quosdaꝫ vel le ꝙ iō in hac ꝯclusiōe est positum li magis qꝛ lap suꝫ ad siccū oꝫ eē maioreꝫ q̄ꝫ lapsuꝫ ad humiduꝫ ad ꝯceptionē ꝓhibendā.⁊ iō dr̄ ardentes. ⁊ nō di xit calidas.qꝛ ēt lapsuꝫ ad calidū oꝫ eē valde mul tum ad hoc vt impediať ꝯceptio.vt leuis recessus ꝑ calidū a tpamēto vigoret nāľa opa. nō sic āt ad frigidum vt pꝫ p° p̄. ⁊ 4° eiusdē ca.ſo. Sꝫ ego qꝛ vidi vnūquēqꝫ lapsū oportere eē satꝭ notabileꝫ ad

au ferendū opationem ↄcipiendi.istud aduerbiuʒ magis ſūpſi ꝓ valde ⁊ referri oportere dixi ad oēs tres ↄcluſiones primas.⁊ ēt q₂ in lapſu ad ſiccuʒ non eſt ita manifeſtum ꝙ oꝫ illū eſſe maiorem lapſu ad humidū ad hoc opus impediendū. ¶ 2° nō ꝙ licet ſemen vel ſperma non vere nutriatur tñ ꝑ ſanguineʒ venienteʒ a matre firmat.⁊ ꝓhibet diſſolui. ⁊ iō ſanguis ille poteſt dici quoddammō nutrimentum.⁊ q₂ in ſicca matrice ē paucus talis ſāguis.iō dicitur ꝙ in ea corrumpitur ſemen indigētia nutrimenti.vel aliter dicunt qdam pars corpulenta ſpermatis viri eſt mā ex qua ſpiritus gignitiuus regenerāt aliā partem ſpiritus ſibi ſimilem ⁊ ꝙ niſi ita eſſet non poſſet tanto tempore ſuſtētari.⁊ iō pars corpulēta ſpermatiſviri pōt dici quod dammō nutrimentū ſpmatis.q₂ ē quaſi nutrimētum ſpūs gignitiui.q₂ igitur in ardēte ⁊ ſicca matrice corrumpitur pars corpulenta ⁊ ſpumoſa indiget multa reſtauratione.iō accidit ꝙ corrumpatur ſemē pro indigentia nutrimenti iproprie dicti. ¶ Circa quartam ↄcluſionem dicit primo ꝙ q̄cunq₃ habent in matrice temperiem moderate ſunt ↄcipientes.⁊ debet primo intelligi quando dicit in vtriſq₃.ſ.contrarietatibus primarum qualitatum. ⁊ q₂ omnis complexio conſurgens habet ſalteʒ ꝑmum modum equalitatis.iō non ſufficit dicere ꝙ omnes habentes temperiem ſicut concipientes. niſi addat hoc verbum temperate.per quod intelligit temperiem medio vicinam vel ad generandū proportionatam. ¶ 2° nota.ꝙ matrix non ē mēbꝛ concipiens.tamen per ipſam completur ſpermatiſ vtilitas tanq̄ per membrum deſeruiens ſpermati.quando ipſa eſt diſpoſita vt oꝫ ſ͛m intentioneʒ nature.q₂ prohibendo in debitas alterationes. ⁊ deferendo materiam generationis.⁊ ſituando ſpma iuuat ad generationem.⁊ poſt deferendo ſpiritum ⁊ aerem mediantibus arterijs que terminantur ad arterias ſecundine ⁊ fetus ⁊ deferendo ſāguinem adiuuat ad vite fetus conſeruationem. ⁊ prebet materiam nutricationis ⁊ augmenti ⁊ ad hunc finē facta eſt.Ex quib⁹ patet ꝙ quando matrix eſt vt oportet ſecundum nature intentionem conuenientē fetui ⁊ ſpermati pro fetus generatione ⁊ ſecundum gal.teſticuli ſui qui ſperma generant. 3° nota.ꝙ dicimus aliquando iproprie matres generare.q₂ ſufficienter ſeruiunt ſpermati generanti.q₂ igitur quando matrix habet in qualitatibus primis temperiem moderate ſicut intelligit in primo notabili ſunt diſpoſite quo ad complexionem vt oportet ad nature intentionem. ideo poſuit in fine propter quaʒ ſunt facte a natura ⁊ iſta eſt deſeruire generationi.⁊ per conſequs dicitur tales matrices conceptiue ⁊ mulieres quarum ille ſunt matrices hic dicuntur generantes ꝙ intelligi habet quantum eſt merito complexionis. contingeret.n.aut ꝓpter indebitā q̄titatē.vel aliā naturam compoſitionalem ꝙ non conciperent.

# ¶ Si ypocraticos audereʒ

transferre. ¶ Iſtud commentum diuiditur in quinq₃ partes pricipales.primo ponitur ordo iſtius afforiſmi cum vno alio precedente qui eſſet conueniens cum generali intētione. In ſecunda exponit afforiſmum per ſuas quatuor concluſiones.In 3° remouet dubium.In quarta ſatiſfacit cuidam promiſſo. In quita ſatiſfacit tacite queſtioni.ibi ſecūda.Cum igitur matrici.ibi tertia.Quia igitur.ibi quarta.Quod igitur platonis.ibi quita vltimitas De prima dicit tria.primum eſt ꝙ ſi audereʒ permutare afforiſmos ypocraticos nihil faceret q̄ ꝑmutare prius vnum afforiſmum ſuprapoſitum. ⁊ ponere ipſum iuxta hoc vt prius diſputatio de mēſtruis compleretur.⁊ poſt ſubiungentur cauſe generandi ⁊ concipiendi ⁊ preponeretur ille in quo dicitur ꝙ ſi mulier non acceperit in vtero ⁊ velis ſcire ſi concipiet ⁊c.Et ſequeretur iſte in quo dicitur ꝙ ille que habent temperiē moderate ex vtriſq₃ ſiunt generantes quoniam immoderate ſi non ſunt in vltimitate generant difficulter ſed ſi ſunt i vltimitate ſunt ſteriles.Et ſecunduʒ eſt ꝙ ex dicti͂ comprehenditur quare fiat ſterilitas in maribus ꝙ multum oculatur.ſed perſpicaciter intuentib⁹ fit palam poſtq̄ patebit eis vtroſq₃.ſ. tam mares q̄ feminas generantes eſſe complexionis medie ideſt temperamento vicine q̄ complexionem ſi excedunt non generabunt.⁊ ſic tangitur afforiſmi intentio.Tertiū dictuʒ eſt ꝙ incipiendum eſt modo a locutione de mulieribus ſterilibus que habent malam complexiōem vel compoſitionem matricis in vltimitate.vt quibus dominatur vna primaruʒ qualitatum aut due. Nam oſtenſum eſt in libris de complexionibus ꝙ complexiones diſtemperate ſunt octo.quatuor ſimplices.⁊ quatuor compoſite. ¶ Cū igitur.Declarat afforiſmum particulariter per ſuas concluſiones ⁊ diuiditur in quatuor partes ſecundum numerum complexionum. ſecunda ibi. Et que matrices.tertia ibi.Et quecūq₃ ſiccis.ibi quarta.Quecūq₃.in prima dicit tria. primū eſt ꝙ ſi matrix fuerit frigida aut denſa.tūc vene matricis ſunt paruiſſime.⁊ ſtrictiſſime. ideo vene ſecundine non poterunt ſolidari:ideſt cōglutinari cum alijs.⁊ ſi poſſent tamen ad fetum non defertur nutrimentum niſi paruiſſimum.quia vene facile condenſantur.ſecundū eſt ꝙ ſanguis ēt talis matricis debet eſſe frigidus ⁊ flegmaticus. quia conſiderare debemus ꝙ habet qualitates ſimiles matricis.Et ideo ſi intenderet in ſpma refrigeraret ipſum ⁊ prohiberet a generatione. tertium eſt ꝙ ypo.incepit a frigido ⁊ dixit.quecunque habent frigidas ⁊ denſas matrices ⁊ cetera. ¶ Ex quibus datur intelligi ſupple ad prohibendaʒ cōceptionem frigiditati denſitatem commiſceri ⁊ cū hoc ⁊ ſemper commiſceri humiditati vel ſiccitati ¶ Et ideo dubitatur nunquid ſemper ex frigiditate ſubſequatur denſitas ¶ Et oportet propter hoc eſſe ſterilis. et ſupple hoc non videtur veruʒ cū iam ſit dictū ꝙ alū ē frigida tñ. Et reſpondet

q oz bn psideranti apparere q dixit s3 matrix fri gida sit z densa q si cocipit pp stricturā venarum sed tn voluit q densitas sit tm cā sterilitatis.i.q si ne dēsitate frigiditas nō fit cā qz fiducialit puta uit vos supple itellig ere q etiam frigiditas sine densitate pōt eē causa sterilitat. Et qcūq3. De clarat tam pclonem di.q quecūq3 hnt matrices hūidas i vltimate sunt steriles qz extingunt semē i eis sicut videmus in grano z ordeo qn semināt i loco paludis. Et qcūq3. Declarat tertiā con clonē qz ille q hnt matrices siccas nō cōcipiūt pp defectū nutrimēti mō supradicto sicut qn granu3 seminat i loco petroso aut arenoso aut i culto.sed in matrice calidissima spma patitur illud qd pate ret in terra calidissima.aut si seminaret in diebus canicularibus z sic satisfecit nobis de pmis quali tatibus osidens quas hnt vtutes sigillatim p hoc dans vobis intelligi quid in compōne faciunt.

Quecūq3. Declarat quartam conclonem di cens q cū dixit qcūq3 ex vtrisq3 tēperiem hnt mode ratā fiunt generātes p li vtrisq3 nō intellexit quali tat.qz vtrisq3 est distributiū p duob9 z qualitates sunt quatuor s3 intellexit pria.i.prictates q sunt due z nos ostendimus in libris de cōplonibus tē peratis esse ex frigiditate cū caliditate z humidita te z siccitate ex puitate remissiue hoz prioz quoz duoz pariū si vnū deficiat a tēperamento sufficiat p faciēdo sterilē.Si enim ad sit temperamentum in caliditate z frigiditate sed deficiat supple mltū in humiditate z siccitate.tū pmanebit sterilis.qz igit ypo.hic satisfecit dubio di.q qz ypo.ō sola ste rilitate mulieꝝ locutus ē.iō solū de complone ma tricis dixit pp alterā duaꝝ causarum.qz fidē hūit q p dicta intelligeremus de masculis aut qz poste rius ē de eis dictur9.S3 successores ei9 hūc affo m sequētes protulerunt multipliciter tamē interpre tatiue dicunt eos esse longe ab ypo.intellectu in maribus vt possumus intelligere.sed dicunt q sp ma frigidu3 difficulter potest ex coqui.sed si spma parum fuerit frigidum.z intrauit matrice3 valde calidam possibile est fieri generationem.Si aute3 fuerit plurimū frm nō pōt concipe. Si aūt fuerit humidū pp humiditatē non bene excoquitur.Et ideo si fuerit in vltimate humidū ipossibile est ge neratione3 fieri.Si vero fuerit calidissimū erit si cut quel3 res ardentissima z incensa z nō poterit generare.Et similiter cū fuerit nimis siccum nō extenditur.Et ideo non generabit cu3 ostensum fit in libro ō spmate quod oportet sperma ad plu rimam concauitatem matricis spargi si debeat ge nerare.aliter femina nō posset cōcipere. Quod autem platonis. Satisfacit pmisso dicens q ip se subintulit illud quod ipse pmisit se dicturū de dictis ypo.z plonis.z hoc pmisit se i alio pmēto dictuꝝ s3 pus velle disputatiōnē ō mēstruis ppel lere. Dictū ē q glosissima ē auctoritas scire qua liter duo coeuntes debent inuicem conuenire ad hoc vt generent z hoc potest ex dictis cōpndi.na3 si sunt temperamento vicini pnt pcipere s3 si sine

distemperamento oz q iungantur cum sibi cōtra rio non in vltimo.sed si iunguntur cum simili im possibile est concipere.vnde si frigidum sperma in cidat in frigidam matricem impossibile est conci pere.z similiter si humidum in humidam z sic ō alijs sed bene pōt cōcipere frigidū i calida matri ce.z calidum infrigida matrice. Vltimitas vō. In ista qnta pte docet.vnde cognoscatur lapsū esse vltimatum di.q vltimitas lapsus que phibet impregnationem potest cognosci ex quodā affo: supraposito.vbi dixit de subfumigatione aromati ca.cum nimia eius frigiditate tanta ē opilatio vt non permittat penetrare odorem aromaticum ad os z nares.Idem facit siccitas sicut diximus hu miditas semen extinguit quia aromata ingrossan tur z inspissantur q non permittūt tunc transire sursum.Calor autem vltimatus matricis sic per mutat qualitatem aromatis z corrumpit z inten sam facit.vt si ascendant non tamen cum sua pro prietate z prauitate odoris veniant ad os z nares z iste calor intensus.licet alīi adsit rarius.tamen est in feminis q̄3 maribus qz sunt frigide complo nis.z ita per hanc subfumigationem inuestigam9 siue per hanc inuestigationem subfumigationis aromatice cognoscuntur que sunt steriles z que non z que patiuntur vltimitate3 male complexio nis z hoc idem cognoscitur ex figuris.i.ex habitu dine mulieris sicut si sunt macilentissime vel gra cillime vel leuissime vel asperime tunc enim non concipient.

## Similiter autē et mari

bus zc. Qui composuit hunc affo:ismū intendit in eo vnicam conclusionē que talis est.Sicut accidit sterilitas in mulieribus ita etiam propter similes causas accidit in maribus. probatur in feminis accidit sterilitas propter lap sum in aliqua primarum qualitatum in quacūq3 fuerit.z similiter in maribus ergo zc.maior pont tur in affo:ismo precedenti minor ponitur in litte ra quia aut corpus spermaticum est rarum z flui dū pp hūiditatē.z tūc spūs egredit ab eo vt non icidat.i.n̄ remaneat i semine.z sic fit sterilis aut ē siccū spma z sic ē densu3 z tūc hūidū nō diffundi tur z spgit i vulua vt oz.vl hūidū sufficiēs ad ge nerādū nō emittit a corpore viri.Et p pns fit ste relitas.aut pp frigiditatē ē lapsum z tunc nō cale fit vt pgreget ad hūc locū.z in hoc loco matricis ita vt generet.z ita fit sterile.aut ē lapsum pp cali ditatem z tunc fit idem.s.non cōcipe sed per aliū modum.z ita fit sterile.aut est lapsum pp calidita tē.z tūc fit idem.s.non concipe.sed p aliū modu3 quia resoluit cito z humidū cito eius non patitur debite a calido z proportionato pro gnātiōe s3 qz hic p corpus corpulētā mām spmatis.z gal.corp9 hois.iō post hāc expōnē q eēt sat ūa z pformis di ctis ga. in quo aliter irreprehensibiliter intelligi tur affo:ismus.

## Hic afforismus lz non.

Galienus.cōmētum in duas diuidit ptes. In p̄ma ponitur generalis interpretatio positoꝝ affo. In sa spālis ꝯclusionū ꝓbatio. ibi 2ª Sz iste a raritate. In p̄ma dicit ꝙ hic affo⁹.lz nō sit ypo.tam esse dr supple a qbusdā.sed ꝙ nō sit ypocratis ondit q̄ latrator huius affo. in tantaz venit temeritatem vt seipsum non intellexit qd de ypocrate ñ est dicēdū.q̄ cum dicit ypo.in principio idem esse in masculis quo ad rōnez sterilitatis quō est in feminis.debebat subiungere quatuor modos malarū cōplonum sicut fecit ga.in cōmento precedēti qd non fecit.vt pz ex textu. Et iō non intellexit se

Sed iste a raritate. Nunc pticulariter p cōclusiones increpat.ꝛ diuidit in quatuor ptes.primo improbat p̄mam ptem pticularem affo. so secūdā tertio tertiā.quarto quartā.ibi 2ª. Itē pp corporū ibi 3ª Quod si sperma.ibi 4ª In sequenti. In prima dicit ꝙ iste incipit a corporis raritate quem sibi posuit in feminis vt asserit in principio affo. q sic nō est cum de raritate femine non sit dictū.sed si p spicaciter indagauerit inueniet se dupl'r errasse.primo q̄ si ita esset in maribus sicut in feminis fuerunt posite supra quod nō fecit.2° q̄ mentitus est.i.dixit fl̄m. Nam inueniuntur masculi rari qui ad generādū sunt calidissimi.i.fortissimi.ꝛ hoc nō est mirādū.q̄ raritas fit p caliditatē ꝛ humiditatē. Et hec cōplexio ē abūdātissima spmatis ꝛ ad generādū pfectissima q̄ mā spmatis q̄ creatrix.i. ex qua fit generatio fit in ista cōplone abūdātissima.ꝛ virtus ad exequendū fortissima.ꝛ emissio spmatis ñ fit nisi ex vasis fortissimis ꝛ nō ex emissione spūali.ꝛ pp motum spūs ad ex quē sequatur suba spmatis sz q̄uis spma hēat humiditatē commixtā quādā substātiā spūalez.tñ necessaria ē humiditas q̄dā corpulenta pp quā emittat q̄ supple abūdat in huiusmodi corpore raro calido ꝛ humido.vnde cōprobat ꝙ iste latrator decept⁹ ē ꝛ fl̄m. dixit. Itē pp corpis. Nūc improbat secūdā ptē pticularē di.ꝙ pp corporis densitatē nō effundat extra humiditatē.ꝛ hic aut intellexit de humiditate alia ab humiditate spmatica ꝛ tunc supple fuisset alienus sensus qui supple dz haberi ad ꝓbandam sterilitatem. Si vero loquebatur de spmatica humiditate ꝛ dixit ipsam nō effundi extra pp densitatē alterius corpis nesciuit cōpōnem vasoꝝ spmaticorū.q̄ ista vasa hñt manifestam cōcauitatem per quam fert spma quātūcūqz ista vasa eēnt densa.sz melius dixisset si assereret fieri ipotētiam emittendi pp stricturā vasoꝝ spmaticoꝝ. Quod si spma.improbat tertiā pticularē ptem.ꝛ dicit ꝙ si dixit spma pp frigiditatē cōplonis non calefieri dixit vm.sz tñ ex sequētibus vbis falsauit veritatē cū dixit vt cōgregatur ad locum hunc. Cum eniz denominasset locū hūc videtur fiduciasse nō intelligere quis locus esset ex vbis suis nō bene determinat. hic tamen est puum vicium quātuz ad manus suum in alijs locis habitis. In subsequenti hic improbat quartū dicens ꝙ error in pte sequēti est in ꝓpatulo cū dixit.aut pp caliditatez hoc ipsum fit.in hoc eni quod dixit hoc ipsum fit innuit se premisisse aliud vnde hoc dictū penderet.i.ad quod referē cū li ipsum sit relatiū. cum igit prius non aliud ad ꝓpositū dixit nisi ꝙ pp frigiditatem non calefit ita vt congregatur ad hunc locū sequitur ꝙ hic dat ꝙ ꝓpter caliditatem hoc fit.i.ꝙ nō calefit vt congregetur ad hunc locum ꝙ maluz ē dicere. Cum autem calor dissipet melius erat propter caliditatē intendi.vel ꝙ aliud attinens caliditati non ꝙ propter caliditatē nō calefit vel cōgregetur ad hunc locū. Et sic patet quādo ga.aliter intelligat affo.q̄z modo fuerat expositus supra in quo intellectu ē falsus ꝛ varius ꝛ diuersus q̄ ꝛc.

**Lac dare** ꝛc. In p̄nti affo.ypo.ponit.x.cōclusiones pticulariter ad vsum lactis.vij.de sui incōuenientia ꝛ tres ꝯ cōuenientia in qbusdā dispositiōibus ꝛ s̄m hoc diuiditur in.x.ptes.et patebunt ptes legendo. Prima igitur conclusio talis est. Malum est dare lac caput dolentibus. probatur illud est malū dare quod capitis augmentat dolorē.sed lac est huiusmodi q̄ plurimi ex eo vapores generantur petentes caput ergo ꝛc. Et circa istā ptem ꝛ sequentes nō ꝙ ypo.maxime intelligit de maneriebus lactis que sunt i cōi vsu sicut ē lac mulieris lac capraꝝ asinaꝝ pecudū ꝛ vaccaꝝ.ꝛ itelligit de eo nāliter sibi disposito nō nōbil'r i sapore alſato.sicut vbigra. Conuersio ad acetositatē. Nō secūdo ꝙ i lacte aīaliū iueniūt tres sube cōplexionate ab inuicē differētes quarū vna ē butirosa temperamento satis vicine. sed pp sui vnctuositatem inflāmabilis. Alia est aquosa q̄ vocatur serum.ꝛ ista cōiter ponitur calida.licz de hoc sit dubiū.tertia est casealis magis grossa terrestris que est frigida.ꝛ tñ s̄m totalitatem suam ponitur frigide ꝛ humide cōplexionis. Tertio nō ꝙ lz lac sit frigidū tñ faciliter conuertitur ad coleram a calore forti.patet ex auic.2° canone ca° ꝯ lacte vbi dicit.ꝛ lac qdē i se ē velocis ꝯuersiōis et ꝓpe ad caliditatē.ꝛ h⁹ cā ē subtilitas ꝛ vnctuositas i eo iuēte ꝛ forte debilitas cōplonis i ꝯpatiōe ad sepans ꝛ ñ ita i cōplone ad ꝯstringēs lz facil'r ab vtroqz patiaē. Nō 4° ꝙ lac ē s̄m plurimas ptes i vapore ꝯuertibile.h° pz.p̄mo ex subtilitate ꝛ vnctuositate ptiū.2° ex passibilitate a calido q̄ plurima illoꝝ q̄ a calido facile ꝯuertūtur sunt cōuertibilia.3° ex hoc ꝙ nocet capita hñtes debilia vt loco allegato ꝙ nō ē nisi pp mltā vaporatiōnē. 5° nōndū ꝙ a caliditate nāli agēte vt nāli non pticipāte exneitate lac facile conuertitur et digeritur i humores temperamento vicinos hoc patz q̄ qñ ei dñetur caliditas bona reducit id ad nām sanguis velociter equalem ꝛ ꝓprie cum calor est fortis. Nam nocet flegmaticis ꝛ frigidis ꝛ cōfert habētibus cōplonē calidam ꝛ siccam nisi inueniat coleram in stomaco.ꝛ hoc non esset nisi facile digeretur a forti calido. Et quia dicit auic.loco al

legato q equat humores.constat q conuertitur i humores tẽperametno vicinos nec hoc repugnat tertio notabili si bene consideretur siue itelligat. ¶ Nõ sexto q cũ infrigidatõe r humectatõe r fa cili digestiõe dat plurimũ nutrimẽtũ r cũ hoc est i eo abstersio rõne aquositat r ɔsolidatio.rõne ca seitat r ꝓhibitio corosionis.q2 se ponit mediũ iter substãtiã mẽbri r hũoris corrosiui.h ẽt colligunt. 2° cañ.ca° allegato.Ex quo p3 q i eo ẽ virtus po rorũ opilatiua pp ptẽ casealẽ r q ẽ vẽtosum pp il lam ptez r viscositatẽ ptis eiusdẽ.Sed quo ad ca pitis dolorẽ nõ q est multoꝝ modoꝝ.quidã ꝓpter solutionẽ ɔtinuitatis.qdã propter malã cõplõnez r q pp malã cõplonem aut cũ mã aut sine mã.et mã aut est calida aut frigida. ¶ Quo ad id quod dr dare nõ q dare idẽ est q administrare r h° põt esse aut in forma cibi aut potus aut exterius appli cãdo aut p modũ embrocbe vel epithimatis vl in emplis.r hoc aut simplr aut cõmiscẽdo cum alijs hec oĩa sunt de se nota. ¶ Ultimo nõ nõ esse icõ ueniens duas dispõnes simul inueniri in corpore r merito lac aut aliam medicinã vel rẽ esse cõueni entẽ r merito alterius nociuã. Et iõ auctores nri cum nominant egros aliqua manerie vel sanos i aliqua cõplone.r dicunt aliquid aut ɔueniẽs.aut eẽ malum eis intelligũt merito illius dispõnis ex quo tamẽ non tollitur qn rõne alterius tãto ma gis ɔueniret q merito illius disconueniat q abso lute erit administrãdũ vt quis carnes febribus sint incongrue vt tertio almãsoris ca° de carne.tñ indigentibus nutrimẽto multo cũ pauca quãtita te cibi sunt ɔgrue. Et iõ multotiẽs febribus exhi bent. ¶ His igit habitis pro mã pme ɔclusionis huius affo. teneant alique ɔclusiones dubiorum remotiue.pma in nullo dolore capitis ɔueniente in multa materia humida ɔuenit lac interius vel exterius approximatũ capiti regulariter.p3 q2 in terius sumptum multiplicadno vapores humi dos impleret caput r notabile faceret nocumen tum.Exterius aũt opilaret r prohiberet debitaz resolutionem r opilaret materiam. igitur faceret notabile nocumẽtũ. ¶ Secũda ɔ°. In dolore ca pitis a mala cõplone calida r sicca nõ ɔiũcta ma teriei humide notabili ꝓbabiliter lac ɔuenit regu lariter.p3 q2 remouet r tẽperat cãz doloris absq alio nõbili nocumẽto.r p hoc qñtũ ad intus sum da vr in aperto verboꝝ sic auic.prima tertij ca° de cãu curationũ egritudinũ capitis cũ dixit.Mate rie vero calide digõnem faciunt medicine cũ agre gatione sue sube r aptiõe cũ hoc r incisione r ista quid sunt infrigidãtia humectãtia i qbus ẽ abster sio r ablutio sicut aqua ordei r lac capraꝝ recent mulctũ. Et vr q lauare intẽdat interius r digere re.Et iõ vr q lauare interius administr et.quo ãt ad applicationẽ p exterius p3 ex serapione qnto breuiarij capitulo septimo.r pma quarti ca° de cu ra acutaꝝ r de succurrendo dolori capitis i febre. dixi tñ ꝓbabiliter q2 saltẽ interius posset dici nota bile esse nocumẽtũ pp multitudinẽ vaporꝝ caput

petẽtiũ cũ sit debile.r ibi eẽ notabile nocumẽtuz l3 iuuamẽtũ sit maius.s.equatio r digõ colere. ¶ Tertia ɔclusio.in nullo dolore capitis idicatio ne sumpta a dolore ɔuenit lac p3.q2 sumpta indi catione a dolore caput est repletũ pternãm.cũ do lor attrabat sicut vẽtosa.Sed exhibitio lactis est apta augere hanc plenitudinẽ pternãm cũ lac sit vaporosum r capitis replectiuũ vt dr g rc.r hanc potuit ypo.in afforismo intendisse. ¶ Quarta con clusio. Multotiẽs in capitis dolore irregulariter cõpetit lac.p3 q2 multotiẽs cũ dolore capitis con iungitur dispositio indicans de lactis datione q sit indicans de prohibitione non obstante igitur nõbili nocumento dabit.r p hoc solutũ est ad du bium hic moueri solitũ de veritate pme ɔclusiõis. ¶ Malum vero in fe. ¶ Secũda ɔclusio est ista lac est malũ febricitãtibus.Cõclusio ꝓbat.Istud est malũ febricitãtibus q est febris augmẽtũ tãtũ s3 lac ẽ huiusmodi g rc.maior est clara.minor ista tiz patebit. ¶ Circa ptem nõ pmo qd l3 lac sit fri gidum r humidũ.tamen propter sui vnctuositatẽ r permixtionẽ ptis frigide cũ aquosa que ẽ calida est faciliter inflãmabile precipue qñ agit i ipm ca liditas preternaturaz vt dictũ est supra r fm mul tas ptes in ventositates calidas conuertitur. Ex quo patet q febricitanti indicatõe sumpta a febre nõ cõpetit. ¶ Nõ secũdo q qñq cõpetit indica tione sumpta a cã febris aut ab alia dispositõe se cum coniuncta in causone.4°.regiminis acutorũ dr cõueniens esse lac asininũ vt soluat colerã añq inflãmetur r i ethicis dat gra humectãdi r restau rãdi r i qbusdã febrientibus q aliud a lacte cape re nõ possent.r ex hoc p3 solu° ad dubiuz de veri tate istius ɔclusionis.q si dicat aquã mellis ɔue nire i fe.igit r lac cũ aqua sit calida subtilis sicut lac dr q i aqua mellis q dat in febribus d3 eẽ paꝝ mellis.dr 2° q ps inflãmabilis i ea ẽ grossa r resi stens r multa r subtilis.q2 aqua citius digeritur q inflãmetur r q2 magis fortẽ h3 cõplonem faz resistentem dissoluenti q lac.s3 in lacte.pmo istã mat faciliter ptes subtiles calide quaruz inflãma tionem sequitur inflãmatio grossarum que in eis permiscentur. ¶ Et quibus ypocũdria. ¶ Secun da conclusio.est ista lac est malũ istis quoruz ypo cũdria sunt tensa r rugientia.ꝓbatur q2 illud est malũ istis quod addit in cã tensionis r rugitus. lac est huiusmodi ergo rc.Et minor cũ lac sit faci liter ventosabile vt fuit dictum in notabilibus pri me cõclusionis.r ad ventositatez sequitur tensio r rugitus. ¶ Circa hãc cõclusionem dubitat vtrũ lac cõueniat in ypocũdrijs tẽsis.Et arguitur sic lac conuenit in duritie splenis sed in illa sunt ypo cundria tensa ergo rc.Assumptuz est auic.2° cañ capitulo de lacte.2° lac est conueniens in ydrope asclite.ergo in ypocundrijs tensis.ɔña clara r as sumptum patet ex auic.secũdo cañ.capi° de lacte. ¶ Pro dubio nõndũ q lac qñq exhibet via cibi qñq via medicine sicut ad euacuãdũ r alterãdũ. ¶ Nõ 2° q lac capraꝝ r camelaꝝ r ꝓprie ex ara.

bis sunt euacuātia de ꝓprietate mām aquosam ⁊ lac camelaꝝ ⁊ capraꝝ ē calidū vt vr̄ innuere auic. quodāmō.aut saltē facilius calefactibile cū alijs. ¶ Nō tertio ꝙ lac qn̄qꝫ administraf paꝝ calidūꝫ qn̄qꝫ cōmixtū.Et tūc sit ista ꝓma ꝯclusio.maneries lactis q̄ sunt in vsu hominū ad cōmedēdū sūt male hn̄tibus ypocūdria suspensa ⁊ subrugientia indicatione sumpta ab hac dispōne.ꝯclusio ista sit ꝑ mēte ypo.⁊ ꝓbaf vt supra.⁊ pꝫ discurrēdo d lacte ouiū bouū ⁊ capraꝝ nō vtentiuꝫ nutrimento oportuno ad soluēdū.⁊ similit̄ de lacte mulieris. oia eni ista sunt augētia vētositates. ¶ Secunda ꝯclusio. Aliqua maneries lactis ē ꝯueniens etiaꝫ simplex ⁊ sine alio administrata habētibus ypocūdria tensa ⁊ rugiētia.ꝓbaf qꝛ aliqua talis ē optia ydopricis asclitis ēt sine alio administrata loco cibi ⁊ potus vt pꝫ de lacte camelaꝝ arabicaꝝ.14.tertij caº de cura asclitis ibi dixit.ymo scias ꝙ hº lac ē vehemētis iuuamēti.nā si hō assidue vteref ipso loco aque ⁊ cibi sanaref pp ipsum.Ex qbus pꝫ ꝙ lac cōmixtū cū alijs medicinis multotiēs intēsiōe ypocūdrioꝝ ē ꝯueniēs sicut sunt medicine subtiliatiue ⁊ iuuātes ad euacuādū.⁊ ex istis pꝫ argumētoꝝ solutio.nā n̄ vadūt ꝯ ꝓmā. ¶ Et siticulosis ¶ Quarta ꝯclusio est ista.lac ē malum siticulosis probatur illud non est bonum siticulosis ꝙ in eis est aptū facere cito redire sitim sed lac ē huiusmodi ergo ⁊c.pꝫ ꝯn̄a.⁊ assumptū.qꝛ lac i illis cito inflāmaf. ¶ Nō ḡ ꝑ siticulosos itelligēdos illos q valde cito sitim incurrūt. ¶ Nō 2º ꝙ lꝫ sitis aliq fiat dfectu hūidi roridi sicut accidit i ydropē asclite q̄ nō euacuaf a siti clamosa.tn̄ plurimū siticulosi sunt qbus pp colerā in stomaco aut eius inflammatiōnē cito iflāmaf ⁊ exiccaf os stomaci.Ex istis pꝫ ꝙ qbusdā siticulosis ꝯuenit q̄dā lactis maneries sicut ydopricis vt pꝫ i p̄nti ꝯclusione.2º patꝫ ꝙ plurimis siticulosis lac nō ꝯuenit qꝛ lac licꝫ sit frigidum ⁊ humidū tamē i stomaco inflāmato et hn̄te colerā cito inflāmaf.⁊ facit redire sitim ⁊ hº vult ypo.tertio sequif ꝙ in stomaco tpato ꝯueniēter sedaret forte sitim ⁊ tn̄ in siticuloso facit redire sitim.qꝛ i ꝓmo ꝯuertif ad benignū in ſo iflāmaf.

¶ Malū vero qbus. Quinta ꝯclusio.lac ē malū illis q habent egestiones felleas.ꝓbaf qꝛ i eis est aptū hāc egōnē augmētare. ¶ Pro ꝯclusione nō ꝙ qn̄qꝫ administraf i ꝓpria forma ⁊ tūc i hijs i qbus i stomaco ⁊ intestinis ⁊ epate abūdat colera ē aptū inflāmari ex cā superius dicta.qn̄qꝫ aūt administraf pmutatuꝫ a ꝓpe nā sicut qn̄ daref acetosum aut abstracto ab eo butiro aut decoctū cū ferro vel lapidibus in disinteria vel colerico fluxu vt pꝫ.xvi.tertij ⁊ 2º can̄.caº de lacte ypo.igif itendit ꝙ lac i ꝓpria forma nō ē administrādū illis qbus egōnes sunt fellee qꝛ colerice ex cā dcā.sed ꝑmutatū pōt ꝯueniēt administrari.vn̄ in disinteria ponif lac decoctū cū lapidibꝰ aut ferro esse valde ꝯueniēs vt.16.tertij caº de cura excoriatiōis itestinoꝝ.lꝫ hoc nō repugnat itētioni ypocratis. ¶ Et in acutis febribꝰ ¶ Sexta ꝯclusio ypocraf.lac dare est malū in febribus acutis.ꝓbaf ꝑ dicta in fa ꝯclusiōe.⁊ iō hāc posuit vt i acutis maxime caueamus pp multā inflāmationē in eis existētē. ¶ Et qbus sanguis ¶ Septia ꝯclusio. Malū ē daf lac illis qbus ē fcā multa egestio sanguinis intestini Marsilius vr̄ ꝯclusionē ꝓbare hac rōne.qꝛ illis nō ꝯuenit lac in qbus acetositaf ⁊ nō digerif.sed isti sunt in qbus ē fcā multa egestio sanguis.ḡ ⁊c. minoꝛ pꝫ qꝛ sunt infrigidati.Et iō in eis nō bene digerif.vnde ēt ſo can̄.dr̄ ꝙ nō ꝯuenit habētibus cōplōnem frigidam.sed nos videmus ꝙ in ethica senectutis ⁊ in siccitate totius p̄nte siccitatem stomaci datur lac.⁊ tamē in istis est tāta complōnis frigiditas ⁊ tāta digestiue debilitas sicut i illis in qbus multa sanguinis quantitas fluxit. ¶ Puto igif dicendū ꝙ multa sanguis quātitas ꝑ fluxum ventris raro venit nisi ab opilatiōe fluxu.nā si eēt ex fractura vene in intestino nō multa fit sanguis egestio. Modo quādo est ab opilatione talis fluxus ⁊ corpus ex multo fluxu est infrigidatum erit lac aptum addere in opilationē ⁊ in frigiditatem ⁊ hoc modo nocebit. ¶ Sed hic querif quare cōuenit ad restringendum fluxuꝫ ⁊ sputuꝫ sanguis ⁊ nō post multū fluxū sanguis. ¶ Hic dr̄ ꝙ i fluxu sanguis q ē pp vene aptionē vl̄ fracturā ⁊ similit̄ i sputo lac ē ꝯueniēs refrigerādo ⁊ claudendo lꝫ multꝰ fluxus de quo dixi nō indiget opilatiuis imo vitupanf q fluxū opilatiuū curāt cū stipticis xvi.tertij. ¶ Conuenit. ¶ Octaua ꝯº ē.⁊ ē de lactis ꝯueniētia.lac ē ꝯueniēs ptisicis non valde febricitātibus.ꝓbaf qꝛ i eis multā facit resūptionē ⁊ ablutionē ⁊ ꝯsolidationē vlceris qbus oibus idiget Dicif aūt nō valde febricitātibus ad denotandū ꝙ cū forti febre multotiēs merito febris maiꝰ esset nocumētū dādi lac q̄ꝫ iuuamtū pp ptisim.Et no. ꝙ h sumitur ptisici ꝑ hijs q ꝓprie sunt ptisici.qꝛ cū vlcere pulmonis cōsūpti. ¶ Sed hic cadit dubiū.qꝛ ois ptisicus est valde febriens.ḡ si nō cōueniat valde febriētibus nullis ptisicis ꝯuenit.⁊ ꝑbaf assm.qꝛ ois ptisicus ē ethicus.mō ethica fe.ē valde itēsa.ꝓmo qꝛ caloꝛ ethici ē maioꝛ calore tertiane vt ſa ꝓmi caº de causis doloris.⁊ 2º qꝛ membra ethici sicut ferrum ignitū stāt itēsa vt decimo terapētice. ¶ Dicif ꝯº nō asso. eē verā.⁊ cuꝫ dr̄ ꝙ ois ptisicus ē valde febriēs ꝯcedif ꝙ febrit ethice lꝫ n̄ ois ptisicus ē valde febriēs int ptisicos.qꝛ ille q cū ethica hꝫ ꝯiūctā putridā ē magis febriēs.ille ſo q solā hꝫ ethicā aut leuē putridam dr̄ i eoꝝ numero nō valde febricitās ⁊ istis ꝯuenit lac. Nō si diceret nō ꝯuenit i tertiana qꝛ iflāmaf.igif nec in ethica qꝛ multo magis dꝫ iflāmari cū sit caloꝛ itēsioꝛ. ¶ Dicit Marsilius vt̄ aliꝫ ꝯcedēdo ꝙ nocꝫ i ethica nisi cū aliquo administratū ꝓhibēte inflāmationē. Aut dicitur ſo ꝙ in ethica ē maius iuuamētū nocumento.qꝛ multum requirif resumptio. In tertiana vero non est tanta resumptionis necessitas.ꝙ si ponaf tanta erit possibile ꝙ ꝯueniat.

¶ Ego aūt existimo ꝙ multo calidioꝛ ē humoꝛ colericus i tertiana q̄ꝫ mēbra ethici.lꝫ forte ꝯcedere

tur ꝙ mēbra ethici sint magis calida mēbris ter/tianarij. Et q₂ lac nō solū patit̃ in tertianario a calore mēbroꝝ sed fumoꝝ ꝛ colere. iō magis inflamat̃ i tertianario q̄₃ i ethico. vel 2°. dr̃ ꝙ calor ethici nō agit vt ꝯternām. q₂ ē factus mēbro quasi nālis. vt dr̃ prima primi capitulo de ethica. nō autez se calor tertiane. ¶ Dare vero ¶ Nona conclusio lac est vtile i febrib⁹ longis nō p̄nte aliquo accidētium supra noiatoꝝ i qbus dicit nō cōuenire patz q₂ in istis febribus p̄cipue qñ diu durauerūt ē necessitas multe resumptionis q̄ fit a lacte. ꝛ non est valde nocumētū ex sua iflamabilitate q₂ ille sunt tepidi caloris. Et iō iuuamētū ē maius nocumēto. Et vide ꝙ posset oppositū ꝯtingere. vbi nō eēt multe refectiōis necessitas nec humectatiōis vel vbi essent valde calide febres. ¶ Et ex̄ rōnem. ¶ Ultia ꝯ°. lac est ꝯueniēs tabefactis ex̄ rōnez. ꝓbatur q₂ illud ē eis ꝯueniēs ex quo restaurāt̃ vel a cita dissolutione ꝓhibētur. hoc aūt ē lac sui nutrimtate ꝛ humectate. ¶ Sed hic p̄mo q̄ritur q intelligantur extra rōnem tabefacti cū nullo sint tabidi nisi ex cā rōnabiliter tabefactiua. Hic puto dici ex̄ rōnē. i. rōnalē mēsurā maciei potētis inueniri in corpore nāliter dispositō. ¶ Secūdū dubiū cū i istis sit virtus digestiua debilis ꝛ cōplexio frigida vr̃ ꝙ lac nō digerat̃ ꝛ ꝙ noceat infrigidādo. hic dic marsilius ꝙ lac ē dādū illis cū melle q̄ ꝓhibet acetositatē ꝛ frigiditatē. s₃ ga. ꝛ auic. p̄bēt sine melle cū nō timet̃ sua caseatio in istis casibus. Iō o₃ dicer̃ ꝙ cū virtus est debilis i pua quātitate vt triū vnc̃. Et iō nō obstāte. ꝙ sit frigidū tñ bene digerit̃. Et cū dr̃ ꝙ infrigidat. dr̃ ꝙ qñ ē cōuersuz i sanguinē calefacit vt p₃ 2.ª p̄mi ca⁹ de eo ꝙ comedit̃ ꝛ bibit̃ Infrigidatio igit̃ qualitatiua nō ē quātitatiua. dico tñ 2° ꝙ in quibusdam casibus valde debilibus indigemus a mixtione mellis.

¶ Lac unum est ꝛc. Istud cōmētū diuiditur in duas ptes. Primo ponūt̃ q̄dā de opationibus lact̃ nociua. 2° exponūt̃ cōclusiones. 3° mouet dubium ꝛ soluit. ibi 2.ª Infirmis. ibi 3.ª Et cū supradixerit. In p̄ma dicit ꝙ lac est vna ō rebus facile mutabilibus ab vtroq₃ ꝯriorum. Nā si inueniat fortē calorem cōuertitur in fumum. ꝛ si inueniat frigus ꝯuertitur in accetositatē. ꝛ hoc facile intelligit̃. Si lac nouiter mulsum coquatur ꝛ ita dimittatur. ꝛ aliud lac nō nouiter mulsuz coquatur ꝛ ita dimittatur. Coctum. n. infumositatem. nō coctū vero in acetositates mutatū erit. lac tñ digerētibus ipsuz bñ dat multū ꝛ bonū nutrimētū. s₃ du₃ digeritur ꝛ coquitur efficitur inflāmatio. In alio tñ textu iflāmatio sub dyafragmate ꝛ dolor in capite fiūt ꝛ ab eo ꝛ h° i sanis ꝛ infirmis. Nūc verificat cōclusiones p̄ntes tres. ꝛ sic diuidit̃ i ptes septem. p̄mo verificat p̄mā. 2.ª fa₃ tertio quartā quarto quintā quinto octauam sexto decimam septimo loquitur de nona. ibi 2.ª Quod autem. ibi tertia. Nocet siticulosis. ibi quarta. Nocet ꝛ felleo. ibi quinta. Cōuenit. ibi sexta. Cum dixit. ibi septima. Minor tñ.

De p̄ma dicit ꝙ infirmus aliter facit ꝙ didicit experimentum sed oportet intelligi quare. ꝛ si lac facit in sanis inflāmationem ypocundrie ꝛ dolorem capitis non est mirum si facit in egris p̄cipue istis egritudinibus sicut dolore capitis ꝛ inflatione viscerū. De secunda pte dicit quod bene subintulit ꝙ maluz est dare hijs quibus ypocundria sunt suspensa ꝙ lac nō nocet istis locis nisi q₂ ypocūdria quo quomō sunt suspensa ex apātibus existētibus sub ipsis. s. flegmōe erisipila sclirosi ꝛ vindimia q̄bus omnibus attinet facere ea suspensa. ꝛ semper in istis apātibus nocet lac precipue administratū sicut est. ꝛ id quod est magis vsuale ꝛ pecudinuz ꝛ vaccinum. Nam asininum confert vt supra dr̃ in apāte splenis ꝛ nocet rugitationibus istorū locorum. Etiaz si sint sine apātibus. q₂ rugitus nō est quo ad cām nisi quedam ventositas ꝛ inflatio quibus nocet lac cum in acetositatē cōuertatur ꝛ vētositatē. Addit tñ ꝙ alñ cōceditur i istis ifirmitatibus cū sale ꝛ melle q₂ humectat vētres. i. facit fluxū aliqualē vētris euacuādo aliqualem mām rugitus. In tertia pte dicit ꝙ nocet siticulosis ta₃ sitibundis a nā q̄₃ etiā ab accñte. q₂ in istis cōuertitur in fumositatē supple facientē sitiz. ¶ In 4.ª pte dicit ꝙ nocet secessui felleo vel fellico q₂ transit in fumositatem ꝛ supple facile in eis adurttur ꝛ ampliat q₂ simil̃r nocet vomētibus coleram. ¶ Hic tñ cadit dubiū quō noceat istis cū tñ valeat valde ꝯ venena calida vt p₃ 2° cañ. ca° de lacte q₂ ꝯfert potui succi rute agrestis ꝛ elebori ꝛ cantaridaꝝ ꝛ similiū. ꝛ q₂ ifrigidat lenit ꝛ humectat ꝛ abstergit ꝛ lubricare facit. ¶ Hic dr̃ ꝙ ꝯfert añ q̄₃ p ista sit vehemēter iflāmatū. q₂ istoꝝ v̄tual̃ caliditas nō iflāmat lac nisi p̄us iflāmaret corpus. ¶ In q̄nta pte dicit ꝙ cōfert ptisicis vlceratis in pulmone. ¶ In sexta pte dicit ꝙ ꝯuenit tabefact̃ nullo p̄dictoꝝ accñtium p̄nte ꝛ vtriusq₃ rei cā q̄a lac vl̃iter ē bonū indigētibus bono ꝛ facili nutrimēto. Et subdit ꝙ cōuenit inuestigari quare dixit ptisicis nō valde febricitātibus. ¶ In septima pte dicit ꝙ mirat̃ quare dixit ꝙ detur i febribus longis ꝛ tu in dubio hūisti solutionē. Et cū supra. ¶ In ista tertia pte mouet q̄ōnem ꝛ soluit ꝛ ē manifesta s̄nia. Et tu nō ꝙ nō ꝓbauit ꝙ nō ꝯfert i febre acuta nec ēt q̄bus sanguinis multa egestio fcā est q₂ de febribus erat manifestū. Et q₂ egō multa secūdum expositionem marsilij facit frigiduz cui non ꝯuenit vel fm me ē plurimū ex apāte vel opilatōe epat̃ q̄bus constat ex dictis ibi non conuenire.

Quibuscūq₃ i uulneribus ꝛc. In isto affori smo ponuntur tres conclusiones. secunda ibi hijs vero. ibi tertia. Quibus vero. ¶ Cōclusio prima ē ista. Illi in quoꝝ vulneribus apparēt tumores non valde spasmant̃ neq₃ isaniūt. ꝓbat̃. Cōclusio. Illi ñ valde spasmant̃ neq₃ insaniūt i q̄bus materie male ñ mouentur ad neruos neq₃ ad cerebrum sed q̄bus i locis vulnerat̃ tūores apparēt si huiusmōi ĝ ꝛc.

¶ Secūda cōclusio: Illis oībus in qbus vulneribus existētibus i pte posteriori subito delitescūt vel occultātur tumores fiūt spasmi aut thetani. pbatur. In istis male materie mouenť ad neruos. ğ i illis fiunt spasmi aut thetani. ¶ Tertia cōclusio. In illis i qbus tumores subito occultanť i vulneribus exñtibus in pte anteriori accidit. aut mania aut dolor lateris acut⁹ aut empima aut disinteria sʒ tumores sint rubei. pbať sic. In istis male materie faciētes tumores aut mouenť ad cerebrum. aut ad pleurā. aut ad spaciū pectoris. aut ad intestina. sʒ si ad cerebrū mouenť faciūt maniā. Si vo ad pleurā faciūt dolorēʒ lateris pungitiū. Si aūt ad spaciū pectoris faciūt empima ⁊ si ad intestina rubeis exñtibus tumoribus faciūt disinteriā ğ ⁊c. Assumpta istaꝝ ꝯclusionū cū suis ꝓñtijs statim i notādis declarabunť. Et sniam bētis similē quarta quarti tractatu tertio ca° i°. illa pte ĩmo qñ apparent in vlcere sanies ⁊ apa est signum bonum.

¶ Circa tñ pmam cōclusionē nō ꝙ cū in vulneribus apparet tumor. s. in carne circūdāte significatur ꝙ mā que est in motu trāsit ad carnē circūdātē vulneratā. ⁊ iō plerūqʒ nō vadit ad loca intrinseca. Et p ꝯñs ⁊ cerebrū ⁊ nerui in pte iteriori remanēt absqʒ lesione. ⁊ iō neqʒ fiunt spasmi neqʒ isania. ¶ Nō secūdo ꝙ nō repugnat in aliquo corpore mām tātā ꝯtineri ꝙ posset ps eius trāsmitti ad locū vulneris ⁊ cū h° ēt ad cerebrū vel neruos ⁊ iō possibile eēt ꝙ apparēt tumores i vulneribus ⁊ tñ infirmi spasmenť ⁊ isanirēt hoc tñ nō ē mlto tiēs. qꝛ multotiēs nō ē plurima mā nec etiā cū nā ad vnū locū deriuat mām accidit multotiēs vt ad aliū locū deriuet. ¶ Nō tertio ꝙ cū dr ab ypo. nō valde qñqʒ itelligit nō frequēter vt īfra i illo affo° accidūʒ ructuātes nō valde pleuretici fiūt. Et h° mō sumiť in affo. nr̃o. qñqʒ aūt significat idē ꝙ nō intense vel multū vt in pñti affo°. cū dr non valde febricitātibus. i. nō intense. Et ex hijs pʒ affo!verificatio. qꝛ raro accidit ꝙ cū istis signis fiat spasm⁹ vel insania. ¶ Nō quarto ꝙ tumores apparētes qñqʒ sunt exiccantes vulnera vt i punctis. ⁊ ista exiccatio ē cā spasmi qñqʒ. ⁊ iō intelligamus ꝺ tumoribus nō exiccātibus. intelligať ēt ꝺ valde apparētibus qꝛ magis. nā pp puos tumores qñqʒ ñ ꝓhibeť spasmus ⁊c. Et iō dixit apparēt ad hoc denotādū. ¶ Nō qnto ꝙ qdā dicūt hoc ꝟm eē i apatibus siue vulnere. sʒ hoc non puto ita verum. nā antraces ⁊ apata pestilētialia magna sepe sunt cū insaniūt. Aliť etiam licet a vulnere aliqd sanguis fluxerit nō ppť hoc ē forte signū pnitiosūʒ spasmi sed bñ tumor ⁊ sanies. ¶ Circa ťam cōclusionēʒ notandum ꝙ auctores medicine faciūt drām iter occultare tumorem ⁊ quiescere aut non apparere Nam occultare dicitur quando subito delitescit sed quiescere quando paulatine ⁊ hoc sumitur a ga. ƒo pronosticorum. 66. commento quottatione sup illa pte. ꝙ si apa euanuerit ypo. igiť dixit hic i nō apparētibus repēte. i. subito occultātibus. i. ꝙ nō est sensus ypo. ꝙ si invulnere nō ē tumor significat spasmum ⁊c. Stat. n. ꝙ apa paulatim fuerit curatum. sʒ sensus ē ꝙ si. pmo apparēt tumores ⁊ post repēte nō apparent. i. occultantur sequuntur ista accidētia. ¶ Nō ƒo ꝙ cause cite occultationis posite a ga. loco allegato sūt qnqʒ. s. subtilitas humoris ⁊ posset ēt dici paucitas eius. 2.ª est raritas mēbri. 3.ª ab eo posita ē caliditas aeris ꝯtinentis. 4.ª ē forť medicina. 5.ª fortitudo virtuť totius. ⁊ qdā addūt fortē caliditatē mēbri i quo ē de qua tñ vtrum referať ad ꝟtutē vľ ꝟtuť fortitudinē ē dubium iste aūt oēs aut aliquę aut vna earuʒ ꝯcurrūt ad delitescētiā pter istas aūt ē aliū motus humoꝝ ad interiora. sʒ cū delitescit ex causis supra positꝭ resoluētibus istā delitescētiam ē vocata a medicis ꝟm rōnē. qꝛ rōnalis modus cure ⁊ apatis ⁊ tumoris ē p resolutionē materie. Cuʒ autē litescit. vltio mō dicitur nō ꝟm rōnē qꝛ nō ē bon⁹ modus cure cum mā mouetur ad nobilia vt plurimum. ¶ Nō principalr̃ tertio ꝙ illa loca dicuntur posteriora q̃ sunt dorso vicina. ¶ Nō 4° ꝙ hec loca sūt vicina origini neruoꝝ motiuorum. s. nuce ⁊ posteriori pti cerebri a qbus plurimi nerui oriuntur. Et iō qñ i illis locis delitescit mā p motū ad interiora signū ē ꝙ mouetur ad mēbra magis vicina. ¶ Nō quinto ꝙ nō solum qñ delitescit vulnus in pte dorso vicina timetur ꝺ spasmo ⁊ thetano. sed etiā quando delitescit i alio mēbro multū neruoso sicut accidit in vulneribus q̃ sunt i anteriori pte coxe ꝑcipue ꝓpe genu. qꝛ ista loca ēt cū neruis a posteriori natis hñt colligātiā. Ex hijs pʒ ꝟificatio ꝯclusionis qꝛ qñ sunt vulnera i pte posteriori ⁊ tumor delitescit subito pter rōnē qꝛ nō ex causis supra noīatis. qꝛ mā mouetur ad neruoꝝ origines ⁊ neruos. Et p ꝯñs ꝙ fiat spasmus aut thetanus. cognosciť autē ꝙ sit occultatio preter rōnem ex cōsideratiōe eoꝝ q̃ apparent in mēbris interioribus qꝛ si est rōnaľ alleuiať infirmus. ⁊ est cuʒ incolumitate interioꝝ mēbrorū. sed quādo est preter rōnem infirm⁹ grauatur ⁊ i interioribus fit aliqua lesio. ¶ Circa cōclusionem secūdā nō ꝙ mēbra anteriora sunt magis arteriosa ⁊ neruosa respectu mēbrorum posteriorū. ⁊ sunt etiā longinqua a posteriori cerebro ⁊ nuca. Et iō ex delitescētia tumoris i eis plurimuʒ non expectatur mām mouere ad neruos. sed ad alia loca nisi forte in costis ⁊ crure ⁊ manibus q⁹ ad ptes valde neruosas. Et ideo hic per ptes anteriores intelligemus aut toracales aut vētrales aut gutturales. aut faciei. Iste. n. magis cōmunicant alijs q̃ʒ neruis. ¶ Nō 2° ꝙ cum materie ab istis mēbris delitescūt qñqʒ declināt ad superiora qñqʒ ad inferiora qñqʒ ad medias ptes. cū igitur declinant ad superiora ⁊ ad cerebrum tunc faciūt corruptiōeʒ operationū cerebri q̃ hic vocať large mania. Si āt ad pectus tūc aut ad spaciū aut ad pāniculū ⁊ si ad spaciuʒ faciunt empima. Si ad panniculos faciūt pleuresim. si ad ventrem faciūt fluxum ventris vt plurimuʒ lʒ aliū vomitum. ⁊ cū mā est sanguinea faciunt fluxum sanguineum. et ille large uoquēdo ab auic. locatur hic disinteria.

Ex quo p3 q' dixit disinteria si tumores rubei fuerint quia illi significant sanguinis dominium. ¶ Quod si q̄rat q' qñq3 ad vnũ istorũ mẽbrorũ mouet qñq3 ad aliud vadit mã. R̃ndet q est s̃m varietatẽ vicinitatis aut colligãtie mẽbrorum aut debilitate membri recipiẽtis aut varietatẽ materie in leuitate subtilitate grauitate et grossicie. aut pp mẽ ꝓpetatẽ. Non eni repugnat imaginatiõi sicut inueniũtur venena q̃ a ꝓpetate respiciunt datum mẽbrũ ita inueniri malas mãs. ¶ Ultĩo nõ q nõ esset impossibile talẽ mãm moueri ad splenẽ vel aliud membrum. et nõ fieri ista accidentia. sed hec accidunt vt plurimum.

¶ **Tumores hic.** Istud cõmẽtũ diuidit in tres ptes. Primo exponitur hoc nomẽ tumor incidenter exponẽdo nomẽ flegmonis. In 2ª pte declarat conclusiones affo. In 3ª pte remouet dubiũ. ibi 2ª dicit igit ypo. ibi 3ª. nõ tamẽ absolute. De pma dicit q p tumores intellexit oẽ apa vel grossiciẽ eminẽtem pternãm inter quos est flegmon de quo flegmone qdã dicũt q est apa acutũ. q2 calidũ. tñ antiqui p flegmonẽ intellexerũt oẽm nimiũ calorẽ vel itẽtionẽ siue sit apa siue nõ. Dicit igit yp. hic declarat cõclusionẽ pmam 2º duas alias. ibi 2ª sz si subito. In pma dicit ypo. igit dixisse q si in vulneribus appareant apata nõ valde spasmũtur neq3 insaniunt. et ex hoc dat intelligi q aliqñ spasmãtur vel insaniũt. sed hoc ẽ raro sicut si apa sit magnũ valde et hãc in se pessimitatẽ. i. pessimã mãm. sicut in cauernis accidit multotiẽs. Sed si subito. Declarat alias. Et pmo ponit snias eaꝝ. 2º causas dificãtes. ibi 2ª Retro eni locus. Dicit pmo q ypo. vult q si isti tumores sint retro et subito non appareãt q2 delitescũt significat spasmus et thetan9. sz si appareãt in añriori et delitescant subito volunt passionẽ aliam q spasmum. s. illas positas i affo.

¶ Retro eni locus. ¶ Uerificat p causas di. q locus retro ẽ neruosus et anterior ẽ venosus et arteriosus. et hic ẽ q qñ de locis vulneratis aliqua mã pessima trãsmittit ad aliqd mẽbrũ nobile si vulnera sint retro necesse ẽ expectari spasmũ et thetanũ q2 iste passiões sũt i locis neruosis sed si vulnera sint añ et mã fluxerit ad pectus fit dolor lateris et plurimi fiũt inde empici puta qñ ad cõcauũ pectoris mittit mã. si aũt mã tendit ad intestina si tumores sint rubei fit egestio sanguis. Et intellexit egõnem sanguis q̃ fit sine vulneribus intestinoꝝ q̃ passio sepe cõicat hñtibus vulnera in dorso et h9 pp cõitatẽ magne vene et hñtibus vulnera in anteriorib9 dorso oppositis si mã subito venerit retro.

¶ Non tñ. Remouet dubiũ di. q p posteriora nõ itelligit absolute q solũ de posteriorib9 tumorib9 i ficere q ex delitescẽtia fiũt spasmi et thetani qñ ẽt manus et pedes pñt hic intelligi. s. q pp̃ter delitescẽtiã suoꝝ apatũ subito fiãt spasmi et thetani. et rõ ẽ q2 lz in prora. i. in anteriori pte nõ multũ sit de lacertis q2 sunt coniũcti cũ magnis et fortibus cordis cosse. tñ hñt maxime cordã in prora genuũ i. in anteriori pte prope genu. et iõ possibile est pedes sẽp magnos incipientes ab ancha facile icurrere spasmi passionẽ cuz delitescit tumor in vulnere. Et ego multos huius vidi et maxie lacertorũ i locatorũ maiori pte cosse. cũ illi lacerti sint ex maiori pte carnosi. ideo fit primo tumor. postea cõicato nocumẽto verius delitescit. Et ideo spasm9 nõ solum nascitur ex cã retro. sed ex pedibus et manibus que loca sunt longe a nuca remota. sed nerui manuũ et pedũ a nuca pcedũt. et simlr nerui dorsi

## Si in vulneribus malis

In pñti affo9 ponuntur tres cõclusiões de signis bonis vel malis in vulnerib9 pma est. Tumore nõ apparẽte in vulneribus malis et fortibus est malũ signũ. pbatur. Istud ẽ malum signum in eis q significat mãm malã aut fluere aut fluxisse aut fluxuram esse ad mẽbrum nobile. sed non apparere tumorẽ i huiusmodi vulneribus ẽ huiusmodi g etc. ¶ Secunda pclusio vulnera laxa sunt bona. pbat illa sunt bona q̃ significant dñium virtutis sup mãm currẽtẽ ad mẽbruz vulneratũ et materiei obuiã. sed vulnera laxa sunt huiusmodi g etc. ¶ Tertia pclusio vulnera cruda sunt mala. pbat q2 illa q̃ significãt inobediẽtiam materie et virtutẽ ipotẽtẽ sup illam sed cruda sunt huiusmodi g etc. Similis snia hẽtur quarta quarti tractatu tertio caº pmo. ¶ Circa pmã pclusionẽ nõ pmo q vulnera dicũt mala q2 piculosa et fortia q2 causant difficilia accñtia. sicut verbigratia. dolorem fortẽ sincopim et similia. ¶ Nota secundo q etiam dicuntur mala. aut ratione sue essentie. aut ratiõe actiõis lese. aut rõne virtutis corpus dispẽsantis. sicut morbũ dicimus hijs modis magnum maxime tñ intelligitur duobus vltimis modis.

¶ Nõ tertio q ad locũ taliũ vulneruz maloꝝ nã dispẽsans corpus inclinat et trãsmittit spm et sanguinẽ ad succurrẽdũ loco leso. Et ideo nisi aliud superueniat dz locus pati tumorẽ. ¶ Nõ quarto q qñq3 in talibus vulneribus mẽbra nobilia compatiũtur. et nã mãm ad illa mẽbra trãsmittit qñq3 aũt fcõ magno nocumẽto in mẽbro leso virtus mẽbri illius trãsmittit ad intrinseca et in hijs duobus casibus tumor aut non apparet in principio. aut delitescit. et constat q vtrũq3 est malũ siue nobile mẽbrũ ita cõpatiat q mã currat ad ipsum siue q tam maligna sit mã q membrum lesum trãsmittatur ad nobilia. q2 igit non apparentia tumoris in fortibus et malis vulneribus significat aliqd istorum. ideo constat q significat malum. Ex quibus patet quare dixit in vulneribus malis et fortibus q2 si i puis et non malis hoc non appareat non ẽ malum cum non sit rõnale trasmitti mãm facientem tumorem. probat 2º differentiam inter sniam huius affoꝛismi et precedentis i pclusionibus fis q2 ibi per nõ apparere intellexit delitescẽ p apparitionẽ. hic intendit d omni modo nõ apparendi siue p delitescentiã siue q2 a principio nõ appareãt.

¶ Circa fam pclusionẽ nõ primo p vulnera lassa

itelligūt in qbus apparet sanies. sicut eni dicimus rē mollē lassam. ita vulnus qn̄ molle ex sanie maxime bona et laudabili. Ex hijs p3 pclusiōis verificatio q2 lassa sunt i qbus apparet sanies maxime bona et talia significāt q mā currēs ē obediēs et vtus fortis vt plurimū lassa igit sūt bona. ¶ Circa tertiā pclusionē nō vulnera dici cruda p quādā similitudinē. Nā sicut humor dr̄ crudus q ita resistit nature vt nā de eo nihil posset expellere ita dicuntur vulnera vel vlcera cruda. quando ex illis aut omnino non currit sanies aut quasi nihil.

¶ Nō ro q cū vulnera sunt fortia mā fert ad ea amplior q̄ posset vtus mēbri ad carnē mutare. Et iō hoc supfluū qn̄ ē benignū et vtus mēbri fortis cōuertit in saniē et vt plurimū laudabilē qn̄ autē nihil in saniē cōuertit significat q vtus talem mā3 nō mutat vt o3 maxime in illis in quibus apparet tumor de quibus solis loquit. q2 iā dixerat q in qbus non apparet tumor est magnū malū. Cū igit dicat lassa bona nō intelligit de hijs et de eisdē itelligit in tertia cū dicit cruda mala. Cōstat. n. ex q° ē ibi tumor q est ibi mā supflua. et cū hoc significatur mām esse inobediētē. Ultimo quo ad ambas pclusiōes vltias q qdā exponūt lassa. i. medicina mollitiua lassū faciēs ē bona i vlceribus et cruda. i repcussiua est mala. quia non est conueniens cure vlceris. Sed ego puto hanc non esse ad mentem ypocratis.

## ¶ Quod magnum dixit.

Cōmētū diuidit in tres ptes. pmo exponit pmā3 pclusionē. 2° duas alias. 3° ondit medicoru3 errorē i cura. ibi 2ª lassa qdā. ibi 3ª Sicut aūt. In pma dicit q li. magnu3 pōt referri ad vulnera et apata. nā si dicat i vulneribus magnis et fortib9 si tumor nō appareat malū ē magnū itelligit q vulnus est multū malū et sic refert ad vulnus. Si aūt intelligat in vulneribus etc. Si nō appareat tumor magnus ē malū tūc infert ad tumorē et sic ad apata In nr̄a tn̄ littera q2 tumor est masculini generis et magnū neutri. nō ita caderet aptitudo referēdi ad tumorē. s3 i greco ē aliter. ¶ De 2ª pte dicit q pessimitas. i. vulnera dicūt mala. q2 sunt in fine lacertor vel i capitib9 vicina magnis neruis aut cordis. ¶ De tertia pte dicit q sicut ante i imediate pcedenti affo° dixit q apata subito nō apparentia significāt malū. ita hic asserit oia apata ex illis vulneribus nō apparētia dixit eē mala. et h° supple siue prius apparuerit siue nō. Et cā est q2 in istis vulneribus supple siue apatib9 nō sumus securi q hūor nō moueat ad aliqua mēbra nobilia si vulnera sūt cū dolore. et rō ē q2 i dolorē o3 fluere humores. q2 nā ad hoc eos agitat. s3 qn̄ vulnus malicia su3 nā debilitat et hūores supbiūt. i. crescūt in sua malicia et fiūt inobediētes et distēpant. Et iō si nō fluāt ad locū vulneris q cognoscit p tumorem est dubitatū q diffusi p totū corp9. i. ad aliquā ptē corporis quecūq3 sit faciāt spasmos et thetanos et inaniā. Lassa qdā ¶ Uerificat duas pclusiōes dicēs

q vulnera laxa qn̄ sunt de illis. s. fluētia a quibus stillat sanies sūt bona et cruda indigesta opposito mō se habētia sunt mala. ¶ In hijs ¶ Ponit errorē medicor dī. q i istis vulnerib9 mal supradictis medici errāt stringēdo hūores fluētes. et cū medicina frigida sicca et stiptica. q2 dolor fit i istis locis neruosis ex talibus medicinis. vnde ē adhibenda medicina calefactiua non tamen multum s3 auodina in istis locis quia etc.

## Posteriora capitis

etc. Cōclusio p ē. Flobotomia fcā de vena recta in frōte exn̄te iuuat i dolore ptis posterioris capitis. pbat p illā euacuat mā faciēs dolorem et diuertit a loco doloris. aut phibet fluxurā materiā ad locū aut mēbrū lesu3 fluere g̃ etc. p3 pn̄a. et assm circa lrām declarabo. Et similē sniam collige. primo breuiarij. et pma tertij i sexto epidimiarum.

¶ Circa affom nō q p posteriorē capitis intelligimus sinciput in quo est postremus cerebri vētriculus. ¶ Nō 2° q dolor i hoc loco qn̄q3 ē sine mā q nec ē sanguinea nec sanguinij admixta. et in istis casibus nō fit flomia vene frontis nisi qn̄ caput ē plenū sanguine sine repletiōe totius. et ista fit ne sanguis currat ad locū lesum nō ad mām doloris euacuādā. qn̄q3 vero dolor est a mā sanguini mixta vel sanguinea et sine multa replectiōe totius. et tūc cōuenit flomia partis anterioris q̄ euacuat et sufficiēter diuertit. Et dico nōnter nō exn̄te repletiōe i toto q2 tūc plus noceret trahēdo mitā mā3 ad caput q̄ pdesset euāndo illud q ē in capite.

¶ Nō tertio q dixit de incisione vene recte q2 est maior venarū q̄ sunt in anteriori pte et magis colligata p ramos suos cū posteriori pte capitis. Ex qbus p3 q etiā scarificatio et vētosatio et fluxus sanguinis nariū pferūt i doloribus et eō ista facta in posteriori cōferūt in doloribus exn̄tibus in pte anteriori. vn̄ fit p dolore oculor cauteriū aut laqus aut vētosar positio in occipitio. ¶ Nō quarto et vltimo q ad bene flobotomādū istā venā ligatur gula cū pāno ita q stringat et tumescāt vene capitis aliter difficulter flobotomaretur.

## ¶ Non solu3 intendit purgare.

Cōmētū diuidit i tres ptes. pmo ponit gnālē intētionē affo. 2° infert applicatlonē eius. 3° cōfirmat suo expimento. ibi 2ª Si igit. ibi 3ª Nos āt De pma dicit q ypo. hic nō solū innuit euacuandū eē per ptē patiētē. sed multotiēs satagit euāre p ptē oppositā. et hc̄ euacuatio fit ex loco pn̄o. De 2a pte dicit q ex hoc innuit q si dolor est i dextro euacuat p dextrū. et si pn̄etas fuerit p pfunditatē euacuent p posteriora et eō. Et iō ypo. dixit posteriora capitis dolentia recta vena infronte incisa iuuat. Et tu ex hijs q̄ dicūt quarta primi itellige q exn̄te repletiōe in toto nō sufficiūt ita pue distātie sed pauca existente repletione. et in solo mēbro patiente ista conueniunt vt dr̄ hic. In tertia pte dicit q ipse sanauit multotiēs dolores oculor ad ques

humores

humores lõgo tẽpore fluxerãt cũ appositiõe vẽtosarũ ⁊ scarificatiõe in pte posteriori.s.in sumitate cranei versus posterius.

**R**Igores quidem ⁊c. In p̄senti affõ ypo. duas ponit ꝯ°nes. ꝓma ẽ. Rigores incipiũt magis i mulierib⁹ ex lũbis ⁊ p dorsum ꝓcedũt ad caput. ꝓbat̃ i illis magis icipiunt rigores retro ex lũbis ⁊c. q̃ sũt frigidiores. sꝫ mulieres sũt huiusmõi ḡ ⁊c. Assm̄ cũ ꝯ° circa lrãs declarabũt̃. ¶ Et viris retro. ¶ Scd̃a ꝯ°. In viris icipiũt rigores magis i pte posteriori q̃ añriori sicut i cubit ⁊ cossis. ꝓbat̃ i viris icipiũt rigores magis i pte frigidiori. sꝫ ps posterior ẽ frigidior ḡ ⁊c. maior ẽ clara. minor ꝓbat̃. q² ps añrior ẽ pilosior. ḡ calidior ꝯ°. tꝫ q² d̃clarat calitatẽ ptis. ¶ Nõ igitur ꝓmo p rigorẽ itelligi ꝯmotionẽ iuolũtariã mẽbroꝝ ad pellẽdũ rẽ nociuã q̃ plerũqꝫ ꝯtigit̃ frigori. ⁊ maxie accidit ptib⁹ frigidiorib⁹ a qb⁹ reuocato calore oẽ ip̄rimẽs ⁊ moleste mordicãs pcipit. ⁊ iõ ꝯcutiũt̃ sicut genua ⁊ man⁹ ⁊ pedes i p̄ncipijs poxismoꝝ. ¶ Nõ 2° ꝙ cũ dicim⁹ mulierib⁹ iciper̃ rigores magis a lũbis põt itelligi duobus modis vno mõ q² magis icipiũt i mulieribus a lũbis q̃ ab alia parte corporis. Alio mõ q² magis icipiãt a lũbis i mulieribus q̃ i viris. Et ꝓmum sensuꝫ vult Albert⁹ d̃ placẽtia ex ꝯmẽto i 3ª particula epidimiaꝝ cui⁹ cãm dicit q² matrix ẽ valde neruosa ⁊ frigida ad sensuꝫ de mẽbro neruoꝝ positũ sup. ⁊ iõ lũbos eẽ frigidos i eis qb⁹ matrix vicinat̃. ego aũt vidi. sꝫ ex s̃nia ypo. nã i. 6ª. particula 3° ca° qi ad lrãm dicit vt h. sꝫ clari⁹ inuendo ꝙ ẽt i viris icipit a dorso. ⁊ ga. i ꝯmẽto dicit hic. ⁊ maxie i mulierib⁹ cũ frigidiores sint mascul̃. ⁊ iõ sensus ꝯ°nis ꝓme erit ꝙ rigores magis fiũt i mulierib⁹ ꝙ in marib⁹. sꝫ i vtrisqꝫ magis icipiũt a lũbis ⁊ dorso q̃ ab añriori parte corporis. ⁊ iõ i vtrisqꝫ magis i partib⁹ exteriorib⁹ q̃ interioribus vt extremis sicut cubiti ⁊ genua ⁊ hoc vult. 2ª ꝯ°. vñ ita dicit text⁹ sexti epidimiaꝝ. Rigores icipiũt mulierib⁹ qdã magis a lũbis. ⁊ per dorsuꝫ ad cap. ⁊ ẽt viris a retro magis q̃ añ ⁊ horrent exteriora magis q̃ iteriora sicut brachia. cutis ẽt ẽ rara ꝙ idicat pilus. h ypo. vbi ꝯstat illã partẽ ⁊ horrẽt exteriora magis q̃ iteriora itellige de marib⁹ ⁊ frigidis. ¶ Alteri⁹ nota per lũbos itelligi dorsales musculos q qñ sũt colligati cũ nuca cõicat̃ frigus. ꝓmo nuce viciniori ⁊ molliori. 2° capiti ꝙ ẽ neruoꝝ origo. qb⁹ mltũ participãt musculi. ⁊ h⁹ ẽ cõe viris ⁊ mulierib⁹ sꝫ mulieres magis rigẽt q² frigidiores. ⁊ ex hijs pꝫ v̇ificatio ꝯ°nis 2ª. ꝙ aũt d̃r pilũ declarar̃ calitatẽ. iõ d̃r q² pars añrior ẽ calidior. nã cũ pili reqrãt partes pilosas porosaꝫ per quã egrediet̃ eoꝝ suba ⁊ mẽ adustionẽ vtrũqꝫ fit a calitate. ⁊ iõ pilosiores ptes alijs parib⁹ sĩ calidiores. ⁊ itelligat̃ affo. d̃ rigorib⁹ icipiẽtib⁹ a cã itrinseca nulla determinata parte corporis̃ hñte passionẽ ꝓpaꝫ. nã si ps aliq̃ eẽt vlcerata Cõtingeret ab illa rigores icipe vt declarat ꝯmẽtator in cõmento sexti epidimiaruꝫ loco allegato.

¶ **Rigor vero** ⁊c. Cõmẽtũ diuiditur i duas partes q². ꝓmo declat̃. ꝓma ꝯ°. 2ª 2ª ibi 2ª. Anterior pars. In p̃ia dic ꝙ rigor icipit sensibilr̃ cũ frigore. i. cũ rigor̃ cõuenient̃ sensatio frigoris ⁊ stridor q ẽ mot⁹ cõcussiuus cũ tali frigor̃ plurimũ ꝯtigẽs icipit a dorso maior ⁊ venit magis subito. Et iõ ypo. dixit rigorẽ ab hijs locis icipere ⁊ maxie i mulierib⁹. q² sũt frigidiores mascul̃ ⁊ talẽ rigorẽ h⁹ mõ icipiẽtẽ necesse ẽ pertingẽ ad neruoꝝ initiũ qđ ꝯstat eẽ i capite ⁊ q² nuca ẽ i dorso. iõ necesse ẽ ꝙ i tali rigor̃. ꝓmo patiat̃. ⁊ p⁹ cerebrũ a q° ꝓcedit nuca patit̃ per eã i. ea mediante. ⁊ hoc ẽ q² nuca ẽ mollior ⁊ ad mutãdũ facilior. s. ad frigus q² frigidior. Et nõ hunc locũ q² nuca sit mollior cerebro ꝓpĩ d̃cã ꝓma ꝓmi In 2ª parte dic ꝙ pars añrior corporis nõ ita rigescit q² sua cõplexio ẽ rarior. ⁊ ꝓpĩ hoc calidior ⁊ testant̃ hic pili inde exeũtesq² pili declarant raritatem ⁊ raritas caliditatem.

**A**Quartãis habiti. ⁊c. ypo. intendit duas ꝯ°nes. ꝓma ẽ hoies mltũ patiẽtes quartanã raro spasmãt̃. ꝓbat̃ q² raro ꝯgregat̃ i eis mã superflua humida debẽs igredi neruos. igit̃ nõ valde spasmant̃. 2ª ꝯ°. si hoies patiant̃ spasmũ d̃ repletõe ⁊ superueniat quartana liberãt̃ a spasmo. ꝓbat̃ q² per quartanã resoluit̃ ⁊ excutit̃ mã faciẽs spasmuꝫ. ḡ ⁊c. ⁊ similẽ s̃niam hẽtis sexto epidimiaꝝ ca° allegato. ⁊ 2ª tertij ⁊ ꝓma quarti ca° d̃ quartana periodica. ¶ Presupposita vo. In isto affo. nõte qđ trib⁹ mõis quartana ꝓhibet ab euẽtu spasmi qñqꝫ ẽ lõga ⁊ fort̃ sicut itelligit̃ a quartana. ꝓm⁹ ẽ ꝓpĩ fortẽ resolutõeꝫ q i lõgo tpe fcã ẽ a quartana. 2⁹ ẽ ꝓpĩ mltã euõnem factã i mult̃ sudorib⁹ q̃ fĩ i fine poxismoꝝ quartãe iti⁹ ẽ ꝓpĩ mltã ꝯcussionẽ fcãꝫ i rigorib⁹ p̄ncipioꝝ quartane i qb⁹ oꝫ aut mãꝫ excuti aut euãri a neruis ⁊ cẽbro p̄sertiꝫ hũidã aut saltẽ p̄parari ad expulsionẽ sicut p̄parãt̃ mẽ alie agitate. ⁊ sic pꝫ v̇ificatio ꝓme ꝯ°nis ⁊ 2ª. q² hijs d̃r trib⁹ mõis curat q b⁹ ꝓhibꝫ. sꝫ nõ ꝙ d̃r nõ valde q² nõ ẽ ex toto iposibile ꝙ m̃ltiplicat̃ mã flegmatica i q̃rtana q̃ pulsa ad neruos facit spasmũ. ¶ Nõ ẽt ꝙ lꝫ febris i gnẽ sit spasmi curatiua vt dcm̃ ẽ illo affo. ¶ Febrẽ i spasmo meli⁹ ẽ ⁊c. ¶ Tñ quartana v̇r magis potẽs ꝓpĩ sui durationẽ multã ⁊ sui securitatẽ ⁊ permanẽtiã virtutis in ea ⁊ sudores ⁊ rigores in ea ꝯtingentes. ideo ypo. voluit spãliter explicare.

## ¶ Spasmus ex inanitiõe.

Ga. i ꝯ°. ꝓmo oñdit d̃ q° spasmo ypo. itẽdit. 2° v̇ificat p cãm affo. ibi 2ª ⁊ hũc quartana. De p° dic ꝙ spasm⁹ d̃ inanitõe ẽ acutissim⁹ ⁊ mortal̃ max̃. si ẽ cõis ⁊ ꝯfirmat⁹. sꝫ q² ꝯtigit ex plenitudie vasoꝝ sicut i epilẽsia ⁊ similib⁹ ñ ẽ ita mal⁹. ⁊ d̃ isto ypo. i vtraqꝫ ꝯ°ne itẽdit. Et i 2ª pte dic ꝙ hũc spasmuꝫ quartana supueniẽs venit̃ nõ ꝓmittit dissoluẽs cũ q iã venit. nã cura spasmi ẽ p digõnẽ ⁊ euõnẽ mẽ q̃ ambe fiũt i quartana eũo p rigorẽ mouẽtẽ mãꝫ

exteri⁹ ꝛ q̄ postea pellit̄ sudore ꝛ insensibili resolutione. ꝛ digestio fit per calorem suum supple diu durantem ꝛ cum conseruatione virtutis.

Quibus coria ꝛc. yp. itēdit duas ꝯ̄nes. Pam ibi. qb⁹ ꝯ. ꝯ̄ p̄ma ē hoīes ꝓpinq morti qb⁹ circūtēdāt̄ cutes dur̄ ꝛ extēte finiūt vl̄ moriūt̄ sine sudor̄. pbat̄ q: i istis deficit mā̄ sudoris. ¶ 2ᵃ ꝯ̄ ꝓpinq morti qb⁹ circūtēdūt cutes laxe q: molles ꝛ rar̄ moriūt̄ cū sudor̄. pbat̄ i istis circa cutē ē mā̄ supflua ꝛ vie apte ꝛ v̄t⁹ ꝯ̄tētiua ꝓpe mortē debil̄ ꝛ conat̄ expulsiua vltio cōatu mā̄s guātes expellē. ḡ sudāt circa mortē. Et iste mod⁹ pbatōis declat dubia q̄ solēt h̄ moueri. ꝛ similem sniam inuenies secūda quarti de spēbus mortis ꝛ. 16°. cōtinentis ꝛ sexto epidimiarum.

¶ Propinquis morti. Gal. in ꝯ̄ᵗᵒ. prio ponit sniam ambaꝝ ꝯ̄nū. 2° dat cām. ibi 2ᵃ prius sit inde. partes patent ꝛc.

Icterici nō ualde ꝛc. Cōclusio ē icterici nō sit valde iflati. pbat̄ i itīcis nō mltiplicat̄ mlta vētositas. igit̄ nō fiunt valde iflati. ass̄ᵐ patebit statim. ¶ Nō p° qd icticia ex dicl̄ i illo affo. itīci si añ 7ᵐ. ¶ Nō 2° ꝙ cōes expōsitores itelligūt ð va icticia dicētes ꝙ q: i ea abūdat colera ñ p̄mittit agregari vētositates. Ego āt dico me plurimos vidisse icticos va itīcia ꝛ ydropicos mixtim ex mlta vētositate ꝛ aquositate maxie qñ sit ex apate epat̄ itīci. pōt igit̄ dici ꝙ icticia qñq; sit̄ ꝓ p̄ternālī citinitate i cute qñq; ꝓ citinitate coloris nō p̄ternālī. s; nālī. Et h⁹ mō puto sumi h̄ et tūc ꝓbatio ē cl̄a q: isti sī colici nālit̄ i talib⁹ aūt pp caliditatem nālem complonalem non valde multiplicatur ventositas.

¶ Quod ypo. hic ꝛc. Gal. i ꝯ̄ᵗᵒ tria dicit. p̄mū ē. ꝙ oꝫ aiaduerti. illud ꝙ yp. itēdit hic. nā vētositas egredi supi⁹ cū eructuatōe ꝛ iferi⁹ suo mō si retineat̄ facit iflatiōem ꝛ extēsionē ventris aliqñ ꝓpt̄ debilitatē v̄tut̄ expulsiue qñq; ex adiuuatiōe flegmat̄. 2° dic ꝙ itīci sī ꝯ̄rij huic vētositati q: sī colici ꝛ ex h⁹ pꝫ m. expō quā posui. 3° dic ꝙ si itīcia vētositatem hēat nō erit magna q: calitas cito eā dissoluit. ex quo patet ꝙ per non valde intelligit non multum ꝛ ita sit finis huius quinte particule ad laudē dei

¶ Sequitur sexta particula.

In diuturnis lienterijs ꝛc. In p̄nti affo. ypo. vult hāc ꝯ̄nē. oxiremia supueniēs i diuturnis lienterijs i qb⁹ pus ñ fuit ē bonū signū Cōclusio pbat̄ h⁹ significat i ill̄ ꝯ̄fortationib⁹ caloris digerēt̄ ꝛ retētiue v̄tut̄. ḡ ꝛc. totū ass̄ᵐ i nō̄ declabit̄. similē sniam hētis. iꝫ. tertij ca° ð lubricitate stomaci ꝛ. 16. tertij ca° ð fluxu vētris oīum moꝝ. ¶ Circa affoᵐ nō p° lienteriā eē citū exitū cibi ꝛ pot⁹ postq̄ ass̄. fuerit ꝓ viā itestinoꝝ absq; digōne. ꝛ h⁹ i ꝯ̄. poīt colligi. Ex quo seq̄t̄ ꝙ ad hoc vt flux⁹ aliq̄s dicat̄ lienteria due ꝯ̄ditōes regrūtur. vna ꝙ cito res egrediat̄ p⁹ ei⁹ assūptionē. 2° ꝙ egrediat̄ idigesta siue cruda. ¶ Nō 2° lienteriā plurib⁹ ð caus̄ posse accidē. ex p̄mitiua cā puta cibo medicinali vl̄ medicina assū. ꝛ a cā corpea. s. mala ꝯ̄plone cuiuscūq; mōi sine mā̄ ꝛ mala ꝯ̄plone cū mā̄ max. cū mala ꝯ̄plone hūida sed ꝛ sicca cū imoderata discrasia deiciat actū ꝓp̄e v̄tut̄ pōt ēt ꝓuenire ex mala ꝯ̄pōne puta lenitate superficiei stomaci. ꝛ quarto ꝓpt̄ solutionē ꝯ̄tinuitat̄ puta ꝓpt̄ vlcera i stomaco vl̄ i itestinis. ¶ Nō 3° ꝙ plurimū diuturne lienterie fiūt aut ꝓpt̄ cōplonē malam frigidā cū h̄ūiditate absq; mā̄. aut ꝓpt̄ malā ꝯ̄plonē cū flegmatica mā̄. nā q̄ a calitate absq; mā̄ cito tollūt̄ ꝛ simil̄r ꝓpt̄ calidū hūorē vl̄ vlcera cū salubres sī. h̄ ḡ ypo. signū istud tm̄ i diuturnis ponere voluit. Nō 4° ꝙ lienteria d̄r qi ꝓli ᵐ itestinoꝝ sine null̄ obstātib⁹ cibū facit ꝓlabi vt ysidorus 4° ethimologiaꝝ. ¶ Nō 5° lientiā qñq; sumi ꝓ cibo emisso sine digōne. ꝛ boc mō ē accidēs ꝙ d̄r mutatum exiēs qñq; sūit̄ ꝓ actu per quē cib⁹ h⁹ mō emittit̄ ꝛ hoc mō ē accidēs ꝙ d̄r actio lesa. ¶ Nō 6° ꝙ in oī lienteria iueniūt̄ lese opatōes saltē duaꝝ v̄tutum s. digestiue ꝛ retētiue. nā q: citi⁹ debito emittit̄ retētiua nō ꝯ̄uenīēt retinet ꝛ q: idigest⁹ emittit̄ ipedit̄ digestiua. s; tñ hoc pōt vario mō ꝯ̄tingē qñq; i eā eētialit̄ ad modū loq̄ndi medicoꝝ ledit̄ retētiua vt puta qñ defect⁹ i istro p se subordinato retētiue vt i vilo trāsuersali vl̄ tēperaīnto ꝯ̄plonis q° mediante operat̄. qñq; āt per accñs ledit̄ vt qñ ñ retinꝫ ꝓpt̄ idebitū modū trāsmutādi fcā a digestiua vel ꝓpt̄ fortitudinē operatiōis expulsiue nō obstante ꝙ merito istrumētoꝝ per se retētiue defuiētiū ꝯ̄uenietia obiecta v̄t⁹ eēt apta debito tpe tenē. ꝛ simil̄r pōt hijs mōis ꝓportionib⁹ d̄fect⁹ eē i digestia. hoc aūt maxie itelligit̄ qñ i digestia ꝛ retētiua ē lesio p eētiā. ¶ Nō 7° ꝙ oxiremia ē eructua° acetosa c⁹ cē f̄m auic. iꝫ. tertij. ca° ð signis dispōnū stomaci sī aut multitudo melācolie effuse ad os stomaci. aut flegma acetosum i stomaco aut 3° calitas stōaci p̄ nālit̄ ebulir̄ faciēs cibū. ita vt iñ acetoset̄. vt accidit lacti calefcō ꝛ musto 4° aut frig⁹ faciēs diminutā digōnē quā seq̄t̄ acetositas sicut i mult̄ fructib⁹ accidit diminuta digō facit eos acidos. ꝛ ð eructuatōe h⁹ vltio mō maxie v̄ificat̄ affo⁹. Nō aūt v̄ificatōis ē q: lienteria diuturna ē plurimū pp flegma ꝛ malā ꝯ̄plonē frigidā. s; lienteria q̄ ē absq; acetosa eructuatōe nō ē a flegmate acetoso. q: tūc ēt i tpe lienterie eēt acetosa eructua°. ꝛ iō si i tali lienteria appeat eructua° acetosa hoc nō ē nisi q: cib⁹ digerit̄ ēt quo ad p̄tē grossā aliqua diminuta digōne. Cū iḡ pus nō digerit̄ ita vt i eo nōbil̄ tal̄ ipssio seq̄t̄ ꝙ ea apparēte debem⁹ significar̄ v̄tutē digestiuā fortī⁹ agē i cibū q̄ꝫ pus. ꝛ iō aut p se. aut p accñs ꝯ̄fortatā eē digōnē q: hoc significat bonū. ꝛ si hec eructuatio acetosa nō pseuerat sed mutat̄ ad magis

significādū digōnis bonitatē ē certi⁹ signū salut͡ꝫ
τ meli⁹. ¶ Nō 8° ꝙ acetosa eructuatio nō solū h°
mō ē bōa. ſ3 et p viā cē. nā mā acetosa duo facit iu
uatiua i liēteria. pmū ē q2 icidit flegma ꝙ ē cā liē
terie. ſm ē q2 corrugat stomacū τ ita duo adiuuāt
ad remouēdum fluxū vētris. τ hoc sensit auic. 16.
tertij loco allegato.

¶ **Lienteria** ē velox exitus. Cōmētū3 istud diuidit i ptes duas
nā pmo. ga. pmētat affo. 2° iprobat opinionē oxi
strati circa diffinitionē liēterie. 2ª ibi. oxistract⁹. p.ª
i tres. nā pmo ponit duas descriptiōes liēterie qi
in idē redeūtes. 2° determinat d̄ causis liēterie. 3°
v̄ificat affo. ibi 2ª. beleni. ibi 3ª. quoꝝ vnū. In pma
pōit duas descriptiōes. pma ē liēteria ē velox exit⁹
cibi τ pot⁹ i eisdē qualitatib⁹ i qb⁹ sūt comesti vel
supple bibiti. 2ª ē liēteria ē ciboꝝ indigō qb⁹ egre
diētib⁹ supple p viā ani nl'la mutatio v̄tut͡ꝫ digestie
iuenit neq3 i calore. neq3 i sapore. neq3 i odoꝛ. imo
i nl'la qualitate. τ p3 ꝙ ambe descriptōes ꝑsuppo
nūt in lienteria egredi cibū idigestū. ſ3 pma v̄r vl'
le ꝙ ꝑpe liēteria nō ē indigō cibi. ſ3 fluxus vētris
ꝯnōndo ꝙ p illū exeat cibus idigestus. τ hoc ē il
lud qd̄ cōit tenet. vn̄ ponit maneries flux⁹ vētris.
S3 ſa descriptio d3 itelligi causal'r. s. ꝙ cā q̄r flux⁹
aliqs ē liēteria ē indigestio ciboꝝ egrediētiū i tali
fluxu nō pmutatoꝝ i aliqua qualitate a digestiua
v̄tute. ſ3 tūc v̄r ꝙ nulla posset eē liēteria diuturna.
nā ipossibile ē corpus diuturno tpe stare sine cibo
nouit assūpto vt ꝯstat. ſ3 exñte liēteria nullū rec
pit nouū nutrimētū cū cibi nullo mō digerentur
iō ipossibile ē diu viuere cū lienteria. Cuius oppo
sitū inuit ypo. i affo. h d̄r ꝙ i patiēte liēteriā ñ sem
p ex toto ē ablato opatio digestiue cōis stōi τ inte
stinoꝝ. nā cū ista totali ablatiōe nō staret v̄t⁹ diu vt
pbat argu^m. ſ3 sufficit adeo diminutā eē vt pluria
ps cibi pſertī3 grossa egrediat p viā itestinoꝝ non
pmutata nōbil'r p op⁹ digestiue v̄tut͡ꝫ i aliqua qua
litate. τ cū hoc pōt diu stare vita. ita vt dicat egri
tudo cronica. ſ3 v̄r ꝙ si cū ista liēteria de qua loq̄t
ypo. semp ē ptiū cibi quarūdā digō. seq̄t ꝙ liēteria
ista nō d3 sine oxiremia q̄ ē cū debilitate opatiōis
τ talē seq̄t oxiremia. τ iō saltē nō eē liēteria diutur
na i qua pus nō fuit oxiremia. ¶ Preterea d̄r ve
lox exitus cibi τ potus. Et p ꝯñs potus d3 egredi
absq3 pmutatiōe q tñ ē subtilioꝛ cibis hijs ñ obstā
tibus r̄ndet vt supra. ¶ Beleni. ¶ Hic declarat de
cau͡s lienterie. Et pmo ponit opinionē belenoꝛu3
cū sua iprobatiōe. 2° dat veras cās τ d̄riā3 int͡ ma
neries liēterie a diuer͡s cau͡s ꝑuenient͡. ibi 2ª. qñq3
aūt fit. D̄r igit de pma pte pmo ꝙ beleni addide
rūt descriptōi lienterie lenitat͡ꝫ itestini. s. hoc mō ꝙ
lienīa ē exitus velox cibi τ potus i eisdē qualitati
bus τc. pp lenitatē itestini τ hoc mō videt itēdere
ꝙ oīs liēteria ē pp hāc lenitatē. q2 vt dicūt in hac
passiōe ex lenitate itestini. nec retinēt nec restrin
gūt comesta τ bibita. mō stomac⁹ τ itestina qcqd
retinēt. retinēt pp sui aspitatē tm̄ ex quo seq̄tur ꝙ
cū patiūt hoc. s. ꝙ nō retineāt ē pp lenitatē. Dicit
2° ꝙ cū multi antiq posuerūt nōia laudabil'r tñ in
hoc nō sī tollerādi illi q ignorāt actiōes v̄tut͡ꝫ ꝯten
tiue. Cuius v̄tus opus ē ſm nāz amplecti τ tenēr
recepta τ cū fuerit digā mittēr ad iſerioꝛa. τ h° tā
i stomaco q̄3 i alijs itelligēdo p iſerioꝛa mēbꝛa alia
sequētia siue ſm situ3 sint supioꝛa vt coꝛ respectu
opat͡ siue iſerioꝛa vt itestina respcū stomaci. ¶ Di
cit 3° ꝙ si strāguria vesice nō tā diu retinet vrina3
q° usq3 digerat. ſ3 vl' mittit eā foꝛas pp ḡuitatē sui
vl' pp acumē sic cibi τ potus qñq3 a vētre emittūt
τ hoc ē cōe oīb⁹ egrediētibus. τ quo ad hoc ſ3 nō
ꝙ strāguria nō emittit foꝛas vrinā ſ3 ē emissio vri
ne ſ3 dicam⁹ ꝙ cā strāgurie ē cā ꝙ vrina mittit fo
ras vl' q2 grauat vl' q2 stimulat. τ hoc ē cōe oib⁹ q̄
a coꝛpe expellūt. q2 expellūt. vel q2 ḡuāt vel q2 sti
mulāt. Et iō 4° subdit ꝙ si eleni itellexissent ñ sic
diffinissent liēteriā sp̄e limitādo tm̄ ad lenitatē ite
stini. ſ3 dixissēt ꝙ liēteria ē pp stomaci descm̄ cū co
mesta ḡuāt stomacū τ itestina siue ex lenitate siue
ex alia cā. ¶ Qñq3 aūt fit. ¶ Hōc narrat cās lien
terie τ distictionē quoꝝūdā suoꝝ mōꝝ. τ dic pmo
ꝙ liēteria qñq3 pp excoꝛiatā eē supficiē iterioꝛē sto
maci ex hūoꝛib⁹ acut͡ꝫ l3 sit mltū defecta ꝯtentiua
stomaci quātū ē nccium deficē i simili exitu. si ex
debilitate ꝯtētiue tm̄ fieri deberet tal' expulsio q2
expulsiua isurgit ꝯ pūgētia. nā cū cibus venit ad
illa loca excoꝛiata τ nocet q2 pūgit nō pōt retineri
τ tūc ncce ē vt exeat sine aliqua digōne. l3 appare
ant cū eo q̄dā pūgētia. i. hūoꝛes pūgitiui q sūt cā
excoꝛiatōis sicut colerici l' pūgētia q̄dā. i. sentiant
pūgētia. Et subdit ꝙ illud ꝙ ē ex lenitate stomaci
τ sine pūctura hec ē pma d̄ria. d̄rūt 2° q2 qñ ē li
enteria gessente cursu hūoꝝ acutoꝝ ad stomacū
aut sic cito curāt cū stipticis. ſ3 qñ nō ē ꝑfūda ex
coꝛiatio aut venit ad exitū saniei qñ excoꝛiatio est
ꝑfūda ſ3 qñ ē ꝑpt͡ defectū ꝯtētiue tūc est ex mala
ꝯplone q̄ si pfecte d̄nat mēbꝛo cū duritie τ diffic'l
tate sanat. Et alā est ex hūoꝛibus se claudentibus
int͡ stomacū τ itestina. Ex qb⁹ p3 ꝙ ex cā extriseca
pōt eē lienīa pp lenitatē stomaci τ itestinoꝝ τ pp
vlcera τ pp malā ꝯplonē cū mā τ sine mā τ l3 oīs
extrema mala ꝯplo posset esse h⁹ cā. q2 mala ꝯplo
cū fuerit mltū lapsa deicit actū ꝑpe v̄tut͡. tñ vt plu
rimū mala ꝯplo frigida τ hūida. aut cū mā. aut si
ne mā ē huiu͡s cā. ¶ Quoꝝ vnū hic. ¶ Et supi⁹ d̄r
v̄ificat affo^m. Et dic pmo ꝙ vnū istoꝝ dictoꝝ d̄ cau
sis lientie. ex qbus fit extrema i pñ.ª est frigiditas
d̄nans stomaco ſ3 qñ elōgat multā a tpāmto finit
τ desinit oxiremia. q2 cā oxiremie est aliquantula
moꝛa cibi i stomaco. τ iō cū passio frigiditat͡ꝫ q̄ ē cā
lientie maioꝛat necesse ē ꝙ stomacus i retinēdo d̄
bilitet. τ iō sp̄e cū nō retinet fit oxirema ſ3 cibo ali
quātulū post minoꝛāte icipit stomac⁹ fieri magis
digestibil' τ potens digē. ſ3 qñ nullo mō minoꝛat
nullo mō digerit. τ iō nullo qualitas nccio sp̄. p
mutata n.ª et pa° cibi a stomaco appebit. τ in isto
casu nō icipit neq3 apparet oxirema nisi cū in sto
maco nimiū abūdat flegma τ maxime acetosum.
Dic 2° ꝙ ꝑpt istā cām q2 flegma acetosu3 exhi

stomaco põt eē cā oxiremie ēt si cibus nõ digeraꝶ
iõ nõ dixit ypo. absolute ꝙ oxirema ē bonū signū
i lientīa. sꝫ solū i lientīa diuturna i qua ꝑus ñ ap-
paruit oxirema. vñ dixit ꝑus nõ exñs cū passio de
flegmate accidit. qꝛ aliqñ oxirema i stomaci refri-
geratiõe multo tpe cessat cū sit i sepabil' hꝰ passio-
nis sp̃. qñ est a flegmate acetoso. Igiꝶ inten̄ ypo.
est ꝙ cū oxirema est a ꝑncipio lientīe ⁊ post cessat
qꝛ lientīa nõ est a flegmate ꝑcipue acetoso qñ sup
uenit post aliqđ tēpus oxirema significaꝶ ꝙ cibus
inī stomacū aliqđ diu moraꝶ. ⁊ iõ ncēe ē ꝙ postea
digeraꝶ. qꝛ a nã redit ad suā actionē. ⁊ iõ sp̃. signi
ficat bonū. ⁊ subdit ꝙ sibi vr̃ ꝙ sua disputatio suf
ficiat ꝑ expõne hꝰ affo.: sꝫ q vult cape fundamīta le
gat librū suū đ ṽtutibus nãlibus. ⁊ librū đ signifi
catõibus ⁊ accñtibus exeūtiū q vt puto ē đ accñti
⁊ morbo. ❡ Oxistratus tñ. ❡ In tertia pte narrat
opinionē oxistracti circa lienteriā. ⁊ diuidiꝶ i duas
ꝑmo ponit opinionez 2° iprobat. 2ᵃ ibi ❡ Nescio
aūt. ❡ De pma dic ꝙ oxistratꝰ i 3.ᵃ pticula đ inuesti
gatõibus ē mētitus refragãs ⁊ opponēs se anti-
qs i passionibus lientīe ꝙ vt intelligaꝶ subdit ṽba
oxistrati q dixit ꝙ antiq diuiserūt lientīā i tres ma
nerics fluxus. qꝛ alia ē disintīa. alia ē lientīa. alia
tenasmon. quoꝝ diuersitates antiq putauerūt eē
i exeūtibus dicētes ꝙ si aliqđ egrediꝶ de gñe san
guis vel mucosum vel viscosum ⁊ reliq̄ q̄ egrediū
tur sit digesta ꝙ h̄ est disinteria. si ṽo egrediaꝶ res
nõ cocta sanguini admixta est lientīa. ⁊ si egrediꝶ
mucosū vel vnctuosū sanguinolētū. ⁊ aliquātu
lū digestū dicūt ꝙ ē tenasmon. ❡ Nescio āt. ❡ Im
probat ꝑ auctoritates dcā oxistracti. Et pmo gnã
libus auctoritatibus ⁊ post pluribus spālibus. ꝑ
mo ḡ dicit qđ nescit qđ coegerit oxistratū ad dicē
dū ꝙ hoc repugnat ⁊ añrioribus ⁊ posterioribus
ꝯmiscēdo rē idigestā cū indigõne sanguis i descri
ptõe lientīe cui nullꝰ ꝯcordat. sic neqꝫ filothenus
nec orathcus. nec alius ad gal. etatem. neqꝫ orige
nes ⁊ socij sui neqꝫ alij ꝑores eis. 2° dicit ꝙ orathe
us i libᵒ suo đ morbi cā ⁊ curatõe dixit. passio quā
antiq vocãt disinteriā. alij aūt lienteriā hac liqdis
sima seqꝶ egestio multa spumosa fetida. ⁊ sic nihil
de sãguie dixit. Dicit 3° ꝙ poragoras i 2.ᵃ pticula
de accñtibus seq̄ntibus morbū inqt ꝙ illi q hñt le
nitatez itestini necesse est eos pati quādā lubrico
sitatē, maxie qñ sīt ieiunij. ⁊ hijs semp cito egrediꝶ
vñ ego ⁊ multi alij medici ꝯsentiamꝰ nihil aliud eē
hãc passionē q̄ꝫ velocē exitū cibi ⁊ potus. ⁊ idē in
telligūt ēt ceteri antiq. dixit 4° ꝙ i li.° q dr̃ ypo. de
lientīa egrediꝶ cibus subtil' ⁊ non coagulatus ⁊ si
ne dolore. tñ corpus inde ꝯsumiꝶ. ⁊ ꝯstat ꝙ hic ꝑ
subtilē. ⁊ nõ coagulatū itelligiꝶ idigestū qꝛ ita an
tiq solent intelligere. ❡ Dicit 5.° ꝙ in libro ypo. đ
regimine sanoꝝ quē qđ negãt esse ypo. sꝫ cuiusdā
filij dij siue senicis ita iueniꝶ scriptū. Aliqñ aliq i
ueniunꝶ a qbus cibus crudus indigestus ⁊ subtil'
exit ⁊ sine dolore nõ pp aliā passionem nisi liente
riā. Et hij oēs sīt oxistrato antiqores sꝫ posteriores
nõ multi fuerunt qui oxistratum faterentur se vi

disse ⁊ ꝯcordãt in lienterie passiõe. vnde dicit gal.
qđ nescit qđ coegerit oxistratū ad tale quid dicen
dū vt obuians anterioribus ⁊ mentiens posterio
ribus dicit lienteriā esse cū re indigesta mixta cū
sanguine. Ex qbus oībus elige ꝙ q̄ꝫuis ꝑueniē
do possemus dicere lienteriā esse rez egredientez
indigestā ⁊ possemus dici ꝙ sit egritudo stomaci
⁊ intestinoꝝ quā egritudinez seqꝶ exitus talis rei
veritas tñ est ꝙ est ille exitus rei indigeste ⁊ est ac
tio lesa. sed cū in hac. actiõe lesa vnicū sit exiens
triū tñ ṽtutū opatiões iueniūꝶ lese. s. digestiue vñ
cibi egrediūꝶ idigesti. ⁊ ē ablatio opatiõis eius to
tal' aut qi ⁊ simil'r expulsiue ⁊ ē corruptio opatio-
nis expulsiue expellent̄ illud qđ nõ dꝫ i dispõne
nãli. 3.ᵃ ē opatio retentiue ⁊ ē ablatio opatõis eius
total' qi qꝛ cibū nullo mõ retinet q̄ sm nãm dꝫ re
tinere. aut saltē paucissimo tpe retinet. pꝫ ēt ex di
ctis. 2° ꝙ in lienteria stat vniuscuiusqꝫ ṽtut̄ opatõ
nē ledi ꝑ essentiā. ⁊ stat alicuꝰ istaꝝ ṽtutū opatio
nū ledi ꝑ essentiā qñ lediꝶ pp defectū i aliquo nã
liū instrumētoꝝ illiꝰ ṽtut̄ sibi ꝯuenient̄ ministrarēt
ṽbigra. in loco morfeato quātūcūqꝫ digestiua ⁊ re
tētiua. ⁊ alie ministrãtes debite fuiãt. tñ pp malaz
cõplonem loci opatio asimilatiue ē lesa tūc aūt di
cimus ledi alicuius ṽtut̄ opationē ꝑ colligantiam
qñ lesio ē ꝑpꝰ idebitū fuīm alterius ṽtut̄ sibi sub
ordinate. vt cū opatio digestiue lediꝶ. qꝛ retētiua ñ
seruit oportune aut expulsiua ipedit actū digesti
ue. Modo ꝯstat ꝙ ē possibile i stomaco ⁊ intestinis
eē malā ꝯplonē ꝑ se ipedientē opationē cuiuslꝫ ista
rū ṽtutū ⁊ stat ꝙ ledaꝶ opatio retētiue pp defectū
in suo instr̃o imediate deseruiēte digestiue non sit
defectus q̄ꝫ ꝑ se ꝑuatio digõnis sequereꝶ. Et tamē
qꝛ digestiua nõ põt digerē nisi tpe debito retineaꝶ
iõ accidit nõbilis lesio i opatiõe digestiue ꝑ colli
gātiā. ⁊ sic dicaꝶ de alijs. sꝫ oxirema põt ēt ꝯsequi
ꝑ se nocumētū ṽtut̄ retētiue ⁊ ꝑ colligātiā digesti
ue. dꝫ tñ semꝑ i oxirema eē defectum in opatione
digestiue. sed si ṽtus nõ debite retineret cibū imo
cū fluctuatiõe ⁊ agitatiõe tūc staret fieri debilē di
gestionē ⁊ diminutā. vñ sequereꝶ oxirema simil'r
diminuta digõne siue ꝑpꝰ frigus siue ꝑpꝰ calorez
vt ostendit. sꝫ tertij eē possibile ⁊ acetoso cibo stat
fieri oxiremā ⁊ ꝑpꝰ raritatē texture ⁊ alias cās de
bilitatis digõnis. Ex qbus pꝫ ꝙ qñ futura est liē
teria ꝑpꝰ defectū digestiue vt plurimū in ꝑncipio
ē oxirema. sꝫ nõ de necessitate. In statu autem nõ
sꝫ qñ ē futura salus est in declinatione.

## Quibus nares humide

In pñti affo. ypo. duas intēdit ꝯ°nes. ꝑ
ma ē. oēs hoīes qbꝰ nares sīt nãlit' abun
dãtes supfluitatibꝰ ⁊ semē ē hūidū sīt magis egri
tudini q̄ꝫ ꝯrio mõ dispositi. ꝓbaꝶ i talibꝰ cõplo est
hūida ⁊ abundãt facilit' hūiditates supfluitates re
spectu ꝯrio mõ dispositoꝝ. igiꝶ ꝯ° ṽa. ꝯña ꝓbabiꝶ
⁊ aītᵐ pꝫ qꝛ nõ ꝑpꝰ aliā cām sīt abundãtes nares
sm nãm supfluitat̄ ⁊ semē hūidū nisi qꝛ cõplo ē
hūida. ⁊ supfluitates multiplicãꝶ. Scđa ꝯ° hū

tes se l naribus ꝛ semine mō opposito difficilius infirmanť. ꝓbať qꜫ hñt cōplonem siccā ꝛ paucas superfluitates. Et per ꝯñs difficilius infirmātur. ¶ Circa affoᵐ. nō ꝙ in hac cōparatiōe debemus intelligere alioꝝ pitate nō pōt esse tāto maior lapsus in siccitate ꝗ̄ in hūiditate ꝙ corpus fieret magis egrotatiū. ¶ Nō 2º ꝙ corpora hūida sī facilꝰ permutabilia alijs paribus ꝗ̄ sicca. pꝫ qꜫ humiditas parat corpus ad patiendū. cū dicať qualitas maxie passiua. ꝛ hoc pꝫ de alteratiōe de resolutōe ꝛ de solutione ꝯtinuitatis ꝛc. ¶ Nō 3º ꝙ corpora nālif abūdātia superfluitatis tā pñt superfluitatꝫ ꝑternām retinere i quātitate sufficiēte ad faciēdū egritudinē. ꝛ ꝑternāliter ad aliqua mēbra trāsmittere ꝗ̄ nō abūdātia. ꝛ ꝑsertim qñ abundāt superfluitate corpulēta nō vaporosa. ista pꝫ per se. Ex hijs pꝫ ꝙ tā morbo nāli ꝗ̄ inālī facilius sī egrotare corpora hūida ꝛ hūiditatibus superfluiś abūdantia ꝗ̄ eisdem carentia. ¶ Nō 4º ꝙ habentes nares hūidas nāliter itelligunť illi q in sua nā sī humidi fm cerebrū. nā i talibus abūdāt maxie vt pꝫ 2º tegni ō signis cōplonū cerebri. Et iō vt plurimū sunt hūidi fm totū. ꝑmo qꜫ totū vt plurimū ꝓportionať cerebro i cōplone. 2º qꜫ vbi multa humiditas egredif significať multos vapores a toto ad caput ascendere. ¶ Nō 5º ꝙ hñtes spma hūiduꝫ itelligūť illi q habēt sperma fluidū. tales aūt vt plurimū sunt hūidi fm totū cū sperma decidať a nutrimēto cōi toti ꝛ totū ꝓportionať in nāli cōplone suo nutrimēto ꝙ ex semine humido significať humidū. ꝛ qꜫ superfluitates cordis ꝛ epatis sī ita sensibilif fm nām expeliūt sicut superfluitates cerebri ꝛ sperma. iō de hijs duabꝰ maxie fecit yp. mentionē. vtilitas aūt affoꝛ. ē i cognoscēdo patos facile vel difficile egrotare. ꝛ ampliať ad vtrūqꝫ sexū. ꝛ ꝯcordia hētur ꝑmo theorice dispōnis regaľ.

¶ **Quibus complexio** nāliter. Gal. in ꝯº. ꝑmo ondit q sī hñtes nares hūidas ꝛ semē humidū. ꝛ eꝯrio. 2º vificat ꝑmā ꝯºnē ex qua apparet vitas 2ᵉ. ibi 2ᵉ. Quoꝝ igiť ꝯplexio totiꝰ. Dicit ō ꝑma ꝙ illis quoꝝ nālis ꝯplexio ē siccior. nulla superfluitaś sensualť ad nares ex cēbro effluit neqꝫ apparet sudor i cute coꝝ. ꝛ iō supfluitas coꝝ. s. 3ᵉ. digōnis expellif subito per resolutionē q̄ a medicis vocať occlta. sꝫ illi quoꝝ ꝯplexio nālif ē hūida maximā ex corpoꝛ emittūt abūdātiā superfluitatꝫ ꝛ maxie ex cēbro cuiꝰ suba ē nālif frigidior. ꝛ similiter coꝝ semē ē humidius ꝛ liqdius. Et illoꝝ quoꝝ cōplexio ē sicca. qꜫ aquositas ꝯsumitiō semē exsiccatur ꝛ spᵃ. nō fit fluidū. Ex hꝰ tu elige ꝙ apud gal. per hñtes nares hūidas ꝛc. itelligunť hñtes complexionē hūidā i toto ꝛ eꝯ per habētes nares siccas ꝛ semē. ¶ Quoꝝ igiť. Verificat ꝑmā ꝯºnē di. ꝙ igiť ꝯstabit. l. ex dictꝭ ypocratꝭ aut statiꝫ dicēdis ꝙ illoꝝ quoꝝ ꝯplo totiꝰ corporis aut ēt cerebri est humida sanitas ē corrupta. Et assignādo cām dicit ꝙ ē qꜫ ex pua coctōe eis eueniunt catarri. Et tu ex hoc vides ipm nō itelligere sanitatē corruptaꝫ nisi aptitudinē. Et subdit ꝙ si isti catarri descēderint ad inferiora nocēt gutturi ꝛ cānalibꝰ pulmonis. ꝛ pulmoni meri ꝛ stomaco ꝛ alijs mēbris. Sic vbigra intestinis ꝛc. Et iō necesse est ꝙ a facili cā incidāt tussim aut anhelituꝫ. i. difficultatē anhelitus aut sgnātiā aut corruptā indigestibilē. i. corruptionē digestionis ꝛ aliquando dyariam ꝛ si materia fluxerit salsa aliquādo disinteriā vt dixit yp. in libro de aqua ꝛ aere ꝛ regionibus.

Dubitať. Utrū affoꝛismus sit verus negatiue arguiť. ꝑ no auctoritate ypo. 6º epidimiaꝝ vbi dixit. qbus nares humidiores nā ꝛ semē humidiꝰ ꝛ plus sani sī humidiores qbꝰ eꝯ. vř igiť illud ex toto oppositū huic dicto. 2º sic nocumētum humiditatꝫ ꝛ pinguedinis ē minꝰ nocumēto siccitatꝫ ꝛ macilētie. ꝗ affoꝛismꝰ fľus 7ᵉ. qrti tractatu vltimo. ¶ Cōfirmať spasmus de inanitiōe ē deterior spasmo de repletione ꝗ̄ defectꝰ humiditatꝫ deterior abūdātia. 3º qꜫ hūiditas ē ꝯformior sanitati. iō ꝯplo humida sanior. affᵐ pꝫ ꝑma ꝑmi caº de ꝯplonibus vtualiter. ꝛ qꜫ vita ꝯsistit per calidū ꝛ hūidū. 4º si sicce egritudines sūt deteriores hūidis. igiť cōplo sicca deterior ꝫ ꝯña. qꜫ sicca ꝯplo ꝓportionať deteriori morbo. ꝛ pꝫ affᵐ quarti 2ᵉ. caº de vlibus signis crisis. 5º qꜫ dieta exsiccatiua est deterior humectatiua vt prima pticula qꜫ tenuis desiccat grossa humectat. ¶ In oppositūꝫ est ypo. in isto dubio Jacobus a forliuio in soluēdo argumēta aliť rūdet ꝛ aliter Marsilius. prio ponā pōnem Jacobi. 2º illam marsilij. ¶ Quantum ad. primā. nō primo ꝙ duo videntur Jacobo modi probabiliter rūdēdi. primus est supponēdo ꝙ nō fuerit corpora multū hñtia humiditatis ꝛ superfluitatis in naribus ꝛ semen multū humidum nisi sint multū lapsa a tēperamēto ꝛ cum hoc frigida. aut saltē plus ꝓportionabilif humida ꝗ̄ calida hanc suppōnē nō declarat. Sed tamē qꜫ ipse in vno notabili circa lřam dixit maxime intelligi ō supfluitatibus multū humidis ꝛ aquosis. ideo significať ꝙ in istis debilis est digestiua multum. et hoc cōtingit frigiditate aut lapsu multo ad humiditatē. qꜫ ois imoderata discrasia deicit actuꝫ ꝑpe vtutis aut saltē ꝓportionabiliter magis augmēta ta humiditate ꝛ nō ita obtineat calidū sup hūidū ꝛ tūc patꝫ suppō. ¶ Scdo supponit ꝙ p corpora quorum nares sunt sicce intelliguntur illa a quorū naribꝰ nō effluūt supfluitates aut humiditates ꝛ talia docet eē nō multū sicca nec multū frigida qꜫ nō requirif multus lapsus in siccitate a tpamēto ad hoc vt nō effluunt supfluitates nec mlta frigiditas ē i istis. Ex hijs puto ipm voluisse ꝙ paꝝ exñte lapsu in humiditate ꝛ siccitate a tpamento siue fm totū. siue fm cerebrū magis apta egrotať sūt sicca ꝗ̄ hūida. ꝛ hoc ꝓbāt rōnes ań oppositū vt inuit i fine qōnis. ꝙ non videt quō soluanť ille qōnes aut arguᵃ. si itelligūť ꝙ alijs paribꝰ ꝯplo hūida ē vliter magis egrotatiua ꝗ̄ sicca. ¶ Secūdus modꝰ rñdēdi eiꝰ ē ꝙ h companť frigida ꝛ humida ad calida ꝛ sicca ꝛ flegmatica ad colica ꝛ ꝯ

stat q͂ flegmatica sit minꝰ sana colicis. qꝛ caliditas ē ꝯformior corpori q̃ hūiditas. ⁊ siccas q̃ frigiditas ⁊ tūc argumēta soluūtur. qꝛ ypo. ꝺ hūidis tm̄ non intelligit sꝫ de humidis frigidis. ¶ Cōtra tñ hunc modū vr̄ cōmētū ga. nā nihil dixit ꝺe frigidis sed ꝺe hūidis. Quoꝝ igit̄ ꝯplo totius corporis vel ēt cerebri hūidior fuerit sanitatē eoꝝ esse corruptam cōstabit. Et qñ compant̄ humida siccis ꝺꝫ itelligi alioꝝ paritas. Et iō 2ª expositio q̄ intelligit apud eū compationē frigidi ⁊ humidi ad calidū ⁊ siccū ē volūtaria. Preterea pinguedo est cū frigiditate ⁊ hūiditate ⁊ ista est laudabilior macie. vt pꝫ. 7ª quarti ⁊ primo canticorum. ⁊ iō nō vr̄ ita clarū q̄ ꝯplo frigida ⁊ humidu sit deterior calida ⁊ sicca. Itē vñ habemꝰ q̄ ad multiplicandū supfluitates cerebri oꝫ lapsuꝫ eē itensum sꝫ ad ꝓbandū suffici enter puus lapsus in sicca. nā cū siccitas nō mul tū agat ꝯsumendo ⁊ resoluendo. hūiditas aūt ob tundat caliditatem. iō vr̄ magis sufficicē hūiditateꝫ ad ꝓhibendū resolutionē q̃ siccitas ad ꝯsumēdū ¶ Preterea i oī hūida ꝯplone siue cū caliditate si ue cum frigiditate siue cū tpamento nāliter abun dat supfluitas vt pꝫ in 2° tegni de signis harū cō plonū in sicca nō eniꝫ deficiunt vt in frigida ⁊ sic ca a leui cā abundant. Et ideo potentior est humi ditas ad faciendum abundare q̃ siccitas ad faciē dum deficere. Et ideo respondendo conformiter ad lacutiones gali ⁊ antiquoruꝫ. ¶ Nō primo q̄ aliud est corpus esse magis sanum. ⁊ aliud minus patum egrotare. Corpus enim megis sanū q̄ aliis paribus magis aptum opationes pficere. sꝫ para tuꝫ egrotare est id qꝺ ē a leuiori causa pmutabile ad egritudinem. Quis enim dubitat cerebrū pru dentis hominis ⁊ ciuilis naturaliter eē sanꝰ cere bri rustici duri sensus ⁊ inepti ꝺm nām cum sit ap tius operationes perficere vtroq̄ꝫ existente i dispo sitione sibi nālissima facilius tam̄ egrotare ciuilis hominis cerebrum q̃ rustici. Et ideo dico hanc ꝯ clusiōem licet quibus sunt nares humide ⁊ semē humidum naturaliter sint aliis paribus magis sa ni q̃ habentes contrario modo tamen sunt patio res egrotare. primam ptem istius vult ypo. i sexto epidimiarum loco allegato. ⁊ probatur quodam modo ex rationibus ante oppositum. ꝺam pteꝫ vo lūt yp. i affo. ⁊ ga. i ꝯ'° nec argumēta ꝺcā maliciant ꝯ ꝺaꝫ ptē ꝯ°nis istius ⁊ sic patet dubii solutio.

# In longis disinteriis.

In pñti affo. ypo. duas itēdit ꝯ°nes. ꝓ ma est. abstinentia est malum signuꝫ in disinteriis diuturnis. probatur illud est malum si gnū in eis q̄ significat magnitudinem vlcerū ite stinoꝝ aut apatum eoꝝ sed abstinentia cibi in diu turnis lienteriis ē huiusmodi. igit̄ abstinētia ē ma lum signum in disinteria diuturna. ¶ Secunda conclusio. Abstinentia cū febre est deterius signū in disinteriis diuturnis. probatur id est deterius si gnuꝫ q̄ significat maiora ⁊ deteriora nocumenta sed abstinentia cum febre est respectu abstinentie sine fe. ꝯ ⁊c. Assumpta istaꝝ ꝯñaꝝ in nōtis decla rabunt̄. ¶ Circa affoᵐ nō ꝓmo per abstinētiā itel ligi defectū appetitꝰ quē cōiter sequit̄ abstinentia. ¶ Nō 2° q̄ i disinteriis diuturnis abstinētia aut est ab ipso ꝓnciꝰ aut i ꝓcessu cū nō fuerit i ꝓncipio si ē i ꝓncipio ē malum signum significās mē mul titudinē cum disinteria diuturna debeat eē a cā ñ multuꝫ acuta ipressiua. qꝛ tunc nō facēt morbum diuturnuꝫ. ⁊ iō si tlē accñs ē i ꝓnciꝰ vt plurimum erit cum multitudine mē qr̄ significat rē esse peri culosam. Si vero fuerit i processu ⁊ fuerit merito disinterie. h non erit nisi aliquo trium moꝝ vt plu rimuꝫ. aut eniꝫ erit qꝛ vlcera sunt magnificata ⁊ facta profundi propter quod stomacus compatit̄ vbi prius non compatiebatur ita. ⁊ hoc est valde malum signum cū tale vlcus sit incurabile vt plu rimum vt dicitur particula quarta illo affo. ¶ Si a desinteria hito velut itestinoꝝ carnes. ¶ Aut 2° ē qꝛ vlcera intestinoꝝ secutum est apa magnum ad quod sequitur compassio stomaci ⁊ hoc etiam est piculosū. aut 3° qꝛ ad disinteriā secuta ē debilitas vtuꝫ aut totiꝰ aut epatis aut stomaci. ⁊ hoc est ēt pi culosum. Et iō abstinentia ē signū piculosum in disinteria diuturna. ¶ Attēde tñ q̄ maxie itelligi tur de disinteria in qua postq̃ diu durauit supue nit ablatio appetitus vtꝫ ex galieno i ꝯmento. Ex q̄bus patet qd in isto affo. intelligimus per maluꝫ quia signū significans periculuꝫ mortis. tertio ꝯ sidera quid sit disinteria ⁊ quot modis dicatur di ctum est in quarta particula. Et licet gal. proprie videatur in ꝯmēto intelligere ꝺ disinteria q̄ ē flu xus cō excoriatiōe intestinoꝝ pōt tñ etiā ampliari ad disinteriam epaticam. ¶ Nota quarto q̄ si cū defectu appetitus superaddatur etiā febris signi ficatur nocumentum non solum cōicari stomaco sꝫ cordi ⁊ toti. Et per ꝯñs peius. ¶ Nota quinto q̄ non solum abstinentia est malum signum i diu turna disinteria. vt videtur intelligere ga. i ꝯmēto sed etaim mala causa cuꝫ corpus indigeat multa refectōe. quia est sanitas. abstinentia ē valde mala ⁊ deterior cuꝫ febre que addit in resolutione. ⁊ pa tet ex hiis verificatio affo. Similēꝫ sentētiam ma gis vniuersalē. tñ hēmus 2ª quarti ab auic. ca° de signis ex pte appetitus. Et vtilitas pꝫ i ꝓnosticā do. Et ampliatur in vtroq̄ꝫ sexu ⁊ ad alios mor bos diuturnos in disinteria cum habet spālem si gnificationem vt est dictum. ¶ Sed si queratur vtrum in disinteria breui vel acuta abstinentia ci bi sit malum signum concedendum est q̄ sic. sed tamen non est ita speciale sicut in diuturna. nam sepe contingit in disinteria diuturna quod hoc si gnum accidit ⁊ alia signa significantia maliciam non apparent de nouo. quia neq̄ꝫ exitus amplio ris saniei nec cortices maiores exibunt nec in pul su erit notabilis varietas. ¶ In disinteria autem acuta malignitas non solum per abstinentiam significatur malitia. Sed ex pulsu qui fit valde subtilis aut ex qualitate excuntiuum. aut ex loco doloris ⁊ modo suo ⁊ multis talibus. Et ideo

abstinentia non est ita solita ria in significando maliciam. accidit ad hoc quod quandoqz in breuibus disinteriis fit appetitus prostratio. imo sepe propter malos humores petentes stomacuz licet nec sit magna excoratio. neqz magnum apostema. ⁊ ideo nõ oportet ex illo solo in breui disinteria ita malum significari sicut in longa.

## Disinteria nascitur sicut.

Galienus in commento primo ostendit quomõ fiat abstinentia ex disinteria diuturna. vt plurimuz secundo quomodo in breui post initium disinterie Tertio verificat afforismum. ibi secunda. Que ab initio. ibi tertia. Et per abstinentiam De prima dicit ꝙ disinteria sicut fuit dictũ in quarta particula nascitur ex humoribus calidis excoriantibus intestina. ⁊ ista excoriatio in principio est i superficie intestinorum sed quando durat diutius magis ꝯuocat ⁊ efficit vulnera vel vlcera in intestinis vnde propter colligantiam stomaci. ⁊ intestinorum existente magna passione ⁊ morbo oportet ꝙ subsequatur abstinẽtia: idest defectus appetitus. ⁊ patet intelligenti ꝙ hic loquitur de colligantia absolute non que est per transmissam. quomodo autẽ vnum membrum patitur ex alterius colligantia non oportet declarare. q̄r sepius dictuz est. ⁊ tu vide si remanet similis complexio compositio ⁊ vnitas. Secundo vtrum supposito ꝙ remenerent similes lederentur operationes. De secunda parte dicit que abstinentia que succedit ab initio morbi in disinteria fit propter humores colericos ab epate vel supple alio membro ad stomacum defluente qui humores cum sint de genere vel saltem ipa participante corrumpunt. idest excoriant intestina ⁊ isti humores repulsi ab intestinis ascendunt ad superiora natant in stomaco. ⁊ inde fit abstinẽtia idest defectus appetitus propter colligantiam intestinorum. Et no. ꝙ hec colera non est absoluta. sed est per transmissum ⁊ pz. De tertia parte dicit ꝙ per abstinentiam aufertur quedam actio necessaria ⁊ nãlis: sine qua nullo modo potest vita regi. ⁊ ista est nutricatio. ⁊ ista abstinentia cum accidit cum diu permanserint patientes supple disinteriam necesse est intelligi duo diuisim. s. vel ꝙ vulnera fiant valde saniosa. vel ꝙ maxima innascant apostemata. Et quãdo ista euenerint ⁊ stomacus patiatur modo dicto ex vicinitate intestini infirm⁹ sine dubio incipit periclitari. i. esse in periculo manifeste. aut prius incepit. No. igitur primo circa commentum ꝙ nomen disinterie quandoqz sumitur large pro fluxu sanguineo ventris siue cum illo sit excoriatio siue non. ⁊ hoc modo disinteria epatica dicit disinteria. ho modo stricte ꝓ fluxu vẽtris qui est cum excoriatione intestini. ⁊ ꝙ h sit ꝓprius modus capiendi pz ex gal. ꝯ.a x. tractatuum cum dicit. Restat de vere disintericis ptransire i quibus neqz epar patit neqz ẽ alia dispõ pter vlcerationẽ itestioꝝ ⁊ h mõ sumit i ꝯ.to. 2° no. vtrũ talis disinteria sp causet ab hũorib⁹ calis vt dic gal. i ꝯ.to res si ẽ ita certa. nã auic. i 6. 3. vult ꝙalĩ fit a fece dura, q̃ñ ab humore viscoso ita adherẽte vt in sui expulsiõe ps superficiei itestinoꝝ sepet. ⁊ ꝯstat ꝙ h ẽ flegma mucilaginosũ aut vitreũ. Similiter ẽt a sanie ⁊ virulẽtia quandoqz causatur debemus igit gal. intelligere vt in pluribus. 3° no. ꝙ calidi humores possunt esse per essentiam vt species colere aut per putrefactionẽ vt multotiens virulente mẽ ⁊ adhuc per adustionem vt alij adusti qui saltez sunt calidi virtualiter ⁊ de omni mõ intelligit gal. 4° no. ꝙ primo incipit excoriatio ab interiori cortice in disinteria. q̄r ille est paratior egredi nõ tamẽ est impossibile prius factum esse apostema ⁊ venisse ad exituram. ⁊ anteq̃ aperiretur soluisse in ꝓfundo intestini. ⁊ sic prius etiam incepisse solui intestinum in profundo q̃ in superficie. sed non pri⁹ egrediuntur vt plurimum partes profunde q̃ superficiales. ⁊ plurimum in primis egreditur mucositas que est nutrimentum apropriatum intestinis post autez cortex ⁊ post caro intestini. ⁊ hoc vltimum est mortale non solum vlceris profunditatem sed significatur vlcus corrosiuum ⁊ maligna valde materia. ⁊ cum hoc profunduz in illo membro. Naz ego curaui vlcera anni vnius ⁊ vidi curari annorum trium que pro certo erãt profunda sed non erant cum ita mala materia imo ad visuz nec ad cortices. nec caro intestini egrediebatur. sz sola sanies. Et ex istis patet ꝙ licet aliquando species disinterie distingueretur penes exeuntia que sunt de suba intestinoꝝ ad bonum sensum q̄r q̃ñ egõ est pinguedo vel mucilago intestini q̃ñ cortices. ⁊ q̃ñqz caro intestini. ⁊ hoc modo tres species eius tamen rationabilior est distinctio penes modos exeuntium ⁊ causarum propinquarum vt fecit auic. i 6. tertij. quomodo multe plures sunt species. Videt mihi ho ꝙ sane itelligat solutio dubij hic moueri soliti vtꝝ abstinentia cibi sit deterius signũ in disinteria diuturna q̃ in breui ⁊ que modicum durauit. naz dicitur ꝙ licet q̃ñ in breui abstinentia sit signũ morbi oio interficientis. tñ vt plurimum disinteria hoc signum solũ inter mala cõiunctis non tñ mali significat q̃tum in diuturna q̃ diu durauit. Sz vtꝝ i quolibet morbo diuturno sit piculosius signũ disinteria q̃ in acuta est q̃stio ptinẽs ad ham 4e. q̃ nõ verificat nisi vt plurimuz Vltimo no. ꝙ ad ablationẽ appetitus seqt tãdẽ ablatio nutrimẽti q̃ñ multũ durat. ⁊ iõ seqt ablao opatiõis necessarie ad vitã. vñ vidi placẽtie nobilẽ ciuẽ in ꝓprio sensu exñtẽ cui nõ potuit quoquõ pp deiectionẽ psuaderi vt aliqd aut ꝯmederet aut biberet doec mortu⁹ ẽ in fine sex diez. Et nicholasi biõ senis q nõ pp despationẽ. sz abhoĩatiõnẽ neqz cibũ neqz potũ p multos dies sumer voluit donec ẽ mortu⁹. ⁊ sĩle accidit pogẽito nicolatori disinteo.

## Circũfluẽtia uulnera.

Cõclusio affoi ẽ ista. vulnera a qbus circuz circa. siue in circuitu cadunt pili sũt male cõsuetudinis ⁊ mala ꝯplexio ꝓbat. In istis

vlceribus est ꝯiuncta mala mã pruritiua ꝛ corrosi ua sꝫ talia sunt mala. ꝛc. ꝯña pꝫ. ꝯ añs statiꝫ ðcla rabit. ¶ Circa assõm no. pº ꝙ per vlcera circunsluentia intelligimus illa circa quoꝝ labia in sat nobili distantia cadunt pili. naꝫ raro ꝯtingit ꝙ i val de ꝑpe nõ cadant. aut ꝑpter mẽ defectuꝫ q̄ facile ab illis tẽdit ad locũ vlceris aut qꝛ fumi a sanie q̄ꝫ tuncunq̄ꝫ laudabili elemẽti sunt corrosiui qꝛ sanies est nitrosa vt dixi supra assõ. Quicunq̄ꝫ ex pleuretide empici. Et ta'es cõicanť partibus valde vicinis de necessitate aut ꝑpter vnguenta superposita. sꝫ nõ ita est oportunum in partibus distãtibus nisi ex cã alia. 2º no. ꝙ cã casus piloꝝ in talibus vlceribus qñ nõ ẽ nisi ex vlcere vel sua cã aliceðẽ te sunt humores acuti ibibentes partes circundãtes vulnus aut vlcus. ꝛ isti humores corrodunt radices piloꝝ ꝛ ꝓhibent eoꝝ adherentia vñ cadunt nõ eẽt ita ẽt imaginabile ꝑpter nimiũ cursum humoꝝ. aut ꝑpter defectũ nutrimẽti i loco ꝑpter cadere pilos. Sicut cadũt in ethicis. sꝫ hoc est id qð sp est cã quasi. 3º no. ꝙ humores hoc mõ corrodentes piloꝝ radices nõ solũ illas corrodunt sed faciũt in vlcere pruritum ꝛ humiditatem nãlẽ per quã dꝫ fieri incarnatio ꝓhibent coagulari. ꝛ ideo ꝓhibent incarnationem ꝛ bone carnis generationeꝫ. 4º no. ꝙ vlcera dicunť mala ꝛ male ꝯsuetudinis qꝛ cum difficultate curanť. ꝛ ꝯsueuerunt eẽ molestoꝝ accñtiũ. Et tunc pꝫ assõi verificatio qꝛ i talibus vlceribus ꝑp huius mẽ ꝑseuerantiaꝫ ꝓhibeť ꝯsolidatio. ꝛ cũ fiunt pruritus ꝛ fiunt scarpellatões ꝛ vigilie ꝛ iqetudo ifirmi. ꝛ multotiẽs male carnis gñatᵉ. ꝯcordiã ãt qre 4ª 4ᵉ tractatu 3º cº pº ꝛ vtilitas pꝫ tã i ꝓnostica q̄ꝫ i ꝑctica ꝛ ãpliatio ꝛc.

## ¶ Ubi pilos cadere uideris.

Gal. i ꝯmẽto v̄ificat assõꝫ. ꝛ pꝫ modus ex dictis ꝛc.

## Dolores in lateribus.

D. Cõclusio assõi est. Malũ est ꝙ dolores lateꝝ ꝛ pectoꝝ multuꝫ durent añq̄ꝫ distincte cognoscanť. vel sic. Multa dilatatio cognoscẽdi dolores lateꝝ ꝛ pectoꝝ ꝛ aliaꝝ ꝑtium est mala. ꝓbať. Illud est maluꝫ per quod ipediť debita cura ꝛ debita ꝓnosticatio sꝫ dilatatio cognoscẽdi huiusmõi dolores est huiusmõi. igiť ꝛc. ꝯclusio vera. ẜm tñ vnã lrãm nõ positam a gal. Conclusio assõi esset ista. maluꝫ est dolores lateꝝ ꝛ pectoꝝ ꝛ aliaꝝ partiuꝫ corporis stare multum ad recedẽduꝫ. probať qꝛ h̄ debilitat virtutẽ ꝛ mãm trahit ad locum. sꝫ ego ꝓsequar exponẽꝫ ẜꝫ primũ moduꝫ. Iuxta quẽ mõꝫ nõndũ ꝙ nõ solũ i doloribus. sꝫ i oi alia dispõne multũ molesta ꝛ piculosa ẽ mala dilatatio cognoscẽdi sꝫ y. maxime de dolore specificauit. qꝛ dolor est de maxime ꝓsternẽtibus virtutẽ. ꝛ qꝛ per cognitionem doloris talem qualeꝫ intẽdit y. multe male dispões cognoscuntur. 2º no. ꝙ per latera intelligimus partes pectoris corrñdentes locis costaꝝ i q̄bus maxime apparet dolor ex pleuresi. ꝛ per pectoris partes intelligit loca q̄ rñdẽt anteriori vbi cartilagines in extremitate costaꝝ quas partem gal. ẜo tegni vocat toracem. ꝛ in isto maxime apparet dolor ex peripleumonia. per alias autẽ corporis partes intellexit generaliter alias. has tñ duas explicauit. qꝛ in istis maxima diligẽtia hñda est ꝑpter periculuꝫ egritudinis a qua dolores illi pendent. 3º no. ꝙ de dolore plures ꝛ varias possumus habere noticias. quedam. n. est ꝯfusa ꝙ dolor est. ꝛ ꝙ est in pectore vel hĩ. nõ tñ distincte sumendo in qua parte sigillatim. Alia vocatur a medico distincta que est per cognitionem proprij loci ẜo proprie manerici. 3ª proprie cause proprieq̄ꝫ. Exemplum primi si scio ꝙ dolor est in pleura aut in rene. aut in colon. ¶ Exemplum secundi sicut si scio ꝙ ẽ acutus aut corosiuus aut grauatiuus aut continuus aut cum interuallis. ꝛ sic de alijs. Exẽplum tertij. vt si scio ꝙ est propter malam complexionem calidaꝫ sine mã aut cum mã colerica. aut si scio ꝙ cum flegmatica aut ventosa. aut cuꝫ solutione continui. aut cum apãte. ꝛ tunc aut erisipila aut flegmone ꝛ sic de talibus. ꝛ ypo. de istis mõis specialibus olbus intelligit vt dicitur in commento. 4º no. ꝙ hoc est malum per viaꝫ cause. qꝛ medicus nõ põt tunc debite curare nec debite ꝓnosticare nisi hñdo taliter notitiã. ꝛ iõ ista dilatatio cognoscendi est mala. ẜo est maluꝫ per viã signi multotiens. qꝛ cã ꝑpter quaꝫ medici hesitant ꝑcipue eruditi est ꝯiunctio ꝯditionũ quodãmõ oppositarum ꝛ diaꝝ vt verbĩ. ꝯiungiť dilatatio doloris in ventre cũ remanentia doloris fixi apud renes aut in pectore dolor vehemens sine tussi: ꝛ pungitiuᵉ ꝛ sine notabili fe. ꝛ tũc significatur aut pluribᵉ locis cõicari. aut plures ꝛ varias cãs concurrere ad ipsum faciendum. ꝛ p ꝯñs difficultas cure. gal. tñ in commento solũ de cã videtur intelligere. Ex q̄bus patet verificatio assõi. ꝛ tu cape ꝯcordiã sexto epidimiaꝝ. vtilitas ꝛ ampliatio pꝫ ex dictis.

## ¶ Oportet ut differentia cognoscatur.

Gal in ꝯmẽto dimittẽdo diuisionẽ marsilij q̄ mihi nõ appet ad mẽtẽ gal. vt oñdaꝫ facit duo. pº oñdit ꝙ oꝫ medicũ vltra loca doloꝝ cognoscere q̄ꝫtitatẽ eorundeꝫ in fortitudine ꝛ debilitate. ẜo oñdit ꝙ vltra loca ꝛ q̄ꝫtitatẽ oꝫ alia inuestigare. ẜa ibi. si ãt y. ad hoc intẽdit. In pª ꝑte. ponit pº intẽtionẽ. ẜo h̄ declarat p tria exẽpla. 3º oñdit q̄ sit cã fortitudinis doloris in eodẽ mẽbro. ibi ẜa. si. n. costis. ibi 3ª q̄ꝫtitas. In prima dicit ꝙ yp. dicit ꝙ oꝫ ꝙ doloris dĩa cognoscať a medico. q̄ꝫdo sunt in lateribus. ꝛ pectoribus. ꝛ alijs corpis ꝑtibus. ꝛ intellexit ꝙ nõ soluꝫ sunt intelligẽda loca doloꝝ sꝫ oꝫ ꝙ cognoscať doloruꝫ q̄ꝫtitas. ꝛ hoꝝ duoꝝ cognitio ẽ necessaria medico. qꝛ ipsa ẽ ꝓnostica. i. faciẽs prius cognoscẽ qualis ẽ futura in firmitas. ꝛ quõ ẽ medicãda. Et tu nota ꝙ cum ex quantitate doloris apparentis in vno corpis situ sciatur que mã peccat ꝛ in quo mẽbro. ꝛ mã diuersa indiget vario mõ medicamis ꝛ silr varia mẽbra. iterũq̄ꝫ aliter ẽ futuꝝ piculũ ex vno q̄ꝫ ex alio. iõ ista cognitio faẽ nob ꝑcognitionẽ

⁊ difficultatē morbi ⁊ modū medicādi. ¶ Si n. co stis. i hac pte ponit ex.ᵐ ⁊ pᵐ ptinet ad partes la tex i quo dicit ꝙ si i costis .i. i dircō costaꝝ magnᵘ dolor inascat ⁊ ascendēdo qⁱ disgradiatur vsqꝫ ad furculas.i.supiores exñtes in fine colli.aut descen dat iferius versus ypocūdria i vtroqꝫ casu per hūc modoꝝ cognitiōis doloꝝ significant tria.pᵐ est ꝙ apā ē i pellicula cooperiēte costas iterius q̄ vocat pleura.qꝛ ipossibile ē dolorē eē huius nisi patiēte illa pellicula sꝫ ꝙ significat ē ꝙ passio ē molesta ⁊ periculosa.3ᵐ ē ꝙ fort ē adhibēda medicia.⁊ iō si passio se extēdit ad furculas.flomia ē necessaria. descēdit ad dyafragma farmacia ē necessaria vt dr̄ fo regimis acutoꝝ.quē dicit pitonoxomatō.Sꝫ si dolor fuerit puᵘ i vno loco lateꝝ remanēs fixus q̄ venit qⁱ sicut pūctura nō ascēdēs ad furculas ne qꝫ dscēdēs ad ypocūdria tūc passio ē i locis carno sis costaꝝ.⁊ nō indigemus forti medicina ⁊ nō est molesta.⁊ hocᵒ in alijs doloribus idigemus cogni tiōe mēbroꝝ dolētiū ⁊ magnitudīs doloꝝ. ¶ Attē de igif vt dicit fo regimis acutoꝝ ꝯ.ᵒ 4ᵒ.qñ i pleu resi dolor ascēdit ad furculas indigemᵘ flomia ba silice.⁊ rō ē.qꝛ ex ascēsu significat calitas mē.⁊qꝛ plurimū talis ē sāgui pmixta.iō flomia ē faciēda de basilica qꝛ ipsa ē p quā pricipaliter ⁊ de ꝓpe d fert sanguis ad nutriēdū loco primaꝝ 4ᵒʳ costaꝝ supioꝝ sꝫ vt dr̄ ꝯmēto.4.l.⁊ textu.si passio dscēdit ad dyafragma oꝫ purgare cuꝫ eleboro nigro. aut fellichino.qꝛ significat māꝫ ꝯgruā.⁊ per ꝯñs aut flegmaticā aut melācolicā.⁊ iō purgari debere. ⁊ ꝯstat ꝙ tā hec flomia q̄ farmacia dicunt a gal.me dicina fort.⁊ hic ē cā.ca.4ᵒ.p.ᵉ ꝙ in egritudinibᵘ in qbus ē timor incipēdū ē a medicina forti. ⁊ no. quō flomia vocat medicina.si āt dolor qescit signi ficat māꝫ nō multā influere ⁊ iō nō penetrare in pāniculū sꝫ in carnē.⁊ iō passionē eē nō piculosaꝫ ⁊ sufficere leuiora adiutoria. Nō dixit āt qd si do lor sit vehemēs ⁊ qetus.nā ēt in isto dū nō sit ven tosus indigemus forti adiutorio.⁊ ē piculosus qñ qꝫ ducēs ad mortē cū ad ēpima ꝯuertit.2ᵐ āt.exᵐ ponit ibi. ¶ Silr si apāta.⁊ ē ꝙ si apāta sint i loco carnoso ꝙ ē pessimū ad apāndum.i.aptissimū ad apāndū dolores erūt graues sicut ypo.dixit in liᵒ epidimiaꝝ vbi dixit ꝙ in venis graue pōdus porta re innuēs de locis dolorosis. sꝫ cū dolor ē i ceteris ptibus renū dolor ē acutus.⁊ p id qō y. i loco illo epidimiaꝝ dic i celis ptibᵘ itelligi ptīclas circūdā tes singulos renes ⁊ ēt venas ⁊ artarias renū ⁊ ꝯ cauitatē renū ⁊ portā p quā exit vrina. Ex quo pꝫ qñ dolor ē in directo renū ex fortitudine doloris ⁊ mō possumus cognoscer vtꝝ sit in carne renū vel in pāniculis vel in venis vel artarijs ⁊ isto i loco ē error diuisiōis marsilij.nā in ista pte cū dicit gal. Qō āt ceteris dixit ptibus. Marsiliᵘ incboat faꝫ ptē ꝯmēti di.ꝙ exponat h fa ps affōi nil sꝫ h ē ita qꝛ vt pꝫ h nō exponit in h vbo nisi dictū y.in libro epidimiaꝝ qñ loqt de renibus. Cadit tñ difficul tas quā thadeus diffuse disputat.vtꝝ apāte exñte in venis aut artarijs dolor sit acutus.⁊ vr̄ ꝙ sic ex

gal.hic.sꝫ ꝙ nō pbat qꝛ vene ⁊ artarie sūt obtusi sēsus vñ nō fit rigor p motū mēꝝ in eis sꝫ bñ p mo tū mēꝝ in musculis ⁊ in exitu ab eis.ꝑterea ipse si plurimū ligamētales ⁊ ligamēta nō sentiūt hic dr̄ venas ⁊ artarias nō eē acuti sēsus.sꝫ tñ qꝛ caro re nū nō sētit.iō apāte exñte in vena q̄ sētit aut arta ria fit acutior dolor.sꝫ ex apāte carnis renū fit gra uior.ꝙ si dicat ꝙ si artarie ⁊ vene sētiūt ꝙ tūc de beret fieri rigor in motu taliū mēꝝ.dr̄ ꝙ sūt obtusi sēsus ⁊ iō nō fit ex illo motu rigor. 3ᵐ āt exᵐ po nit ibi ¶ Idē ēt itellexit di.ꝙ y.idē intellexit ꝙ de epate in quo si dolor sit in carnosis locis dolor est grauior.nō tñ ꝙ velit carnosa loca dolē epat.qꝛ il la caro nō sētit.sꝫ vult ꝙ si mā q̄ ē cā doloꝝ faciat apā in carne epat dolor ē grauis sꝫ si ē in pellicul aut venis eius ē acutus respcū eius qō ē cū est in carne.⁊ subdit ꝙ qñ apāta sūt in silibus mēbris ⁊ alia sūt pla q̄titas acumis doloꝝ ē sꝫ nāꝫ.i. ꝯple xionē humoꝝ illos faciētiū.qꝛ si humor erit coleri cus dolor erit fortissimus alijs pibᵘ. ⁊ similit qñ ē grossa vētositas nō hñs exitū dolor fit fortissimus ⁊ si mā fuerit flegmatica dolor erit mollior.i.remis sior. Ex qbᵘ ifert ꝙ ex q̄titate doloris nō solū itel ligimus qualitatē doloris.sꝫ ēt ex illa intelligimus q̄liter dēat morari.i.multū aut paꝝ.⁊ h qꝛ cogno uimus a quo humor depēdet. ¶ Si āt y. hic oñdit iudicio meo ꝙ oꝫ nō solū q̄titatē sꝫ alia ꝯsiderare ad hñdū debitā noticiaꝫ doloris ⁊ diuidit i duas ptes.pᵒ facit ꝙ dcm̄ ē magis ꝯfuse.fo dclarat drāꝫ qualitat ⁊ q̄titat doloris rñdēdo tacita obōni.ibi fa h āt. In pte pᵃ itroducēda expōnē suā mō reto rico dixit.ꝙ si y.nō intēdit in affō medicū facer at tētū nisi ad cognoscēdū q̄titatē doloris sufficit id qō ē dictū in ꝯᵒ. Sꝫ si ꝓ qꝛ ēt voluit aliud eē iue stigādū sicut vbiꝗ.quale mēbꝝ patiēs dolorē sit di gnius aut nobilius ⁊ quale vilius ⁊ quale ē magis decliue ad piculū ⁊ silia.i.alia q̄ i dolore sūt ꝯside rāda tūc ē itelligēdū ab y.ac si diceret. nō sufficit sola inuestigatio q̄titat doloris in diuersis locis. neqꝫ ēt si sint in eisdē locis sufficit inuestigar si sit vnus dolor vel multiplex vt vbiꝗ. Si origines pa tiant in latere in eadē pte nō debemus ex istis in telligere dolores eē equales.i.in piculo vel mō cu re.⁊ cā qua depēdēt imo oꝫ iuestigare si sint siles vel drentes in dr̄ijs dicēdis. Deinde cū dicit. h āt specificat magis ꝯsiderāda in dolore.⁊ dicit pᵒ ꝙ ad integre cognoscēdū vtꝝ dolores in eodeꝫ loco exñtes sint simules vel drntes.oꝫ ꝯsiderar vtꝝ sint eiusdē q̄titat ⁊ eiusdē q̄litat. In qualitate āt ꝯsi deramus vtꝝ sit pūgitiuus vel inflatiuus. vel gra uis vel corosiuus sēpiternus.i.ꝯtinuus vel induc tuosus equalis vel diuersus. sꝫ in q̄titate fortitu dinis oꝫ intelligere plus ⁊ minus ⁊ h.s.itēdimus qñ dicimᵘ magnitudinē aut puitatē vl q̄titatē ma gni doloris. ⁊ rñdēdo tacite qōni dic ꝙ medici cō sueuerunt reꝫ fortiorem appellare maioreꝫ q̄uis fortitudo non pertineat ad quantitatē sed ad qua litatē qꝛ dicunt se.esse magnam vel paruam cū se. nihil sit aliud q̄ calor. ¶ Et ideo non est mirum si

dolorē dicūt fortiorē vel maiorē neqꝫ si dicāt rē in qualitate eē maiorē volētes ꝙ dr̄at grauitas in dolore apugēte ⁊ sillib⁹.i.volētes nōre dr̄am in doloribus pūgitiuis aut grauatiuis ⁊ alijs q̄do dr̄nt ſꝫ magis ⁊ minus ⁊ hoc facit per nomē magni. ⁊ parui. ¶No.tam̄ circa totū affōm ꝙ multotiēs est vtilis dolor vt dolorez facimus insubethicis ⁊ appopleticis ⁊ i multis diuersiōib⁹ nō tamen ē vtile ꝙ multum duret anteq̄ꝫ dolores cognoscantur.

**Nefretici et circa** vesicā dolētes ⁊c. ꝯ⁰ affōi ē.Nn̄tes passiōes dolorosas circa renes ⁊ vesicā laboriose sanant̄ si sint senes. ꝯ⁰ ꝓbat̄. In illis iste passiōes laboriose sanāt̄ in qbus virtus ē debilis ⁊ dclinat.⁊ cū hoc humores salsi multiplicant̄.ſꝫ senes sūt huiusmōi ꝙ ⁊c. maiorē ⁊ minorē declarabo in notandis.Et hanc snīam allegat auic.i 8.3ᵢ¹ ca.de lapide renū.⁊ est vtilis affō.in ꝓnostico ⁊ ampliat̄ ad vtrūqꝫ sensuz Multi ēt sūt alij morbi q in senibus laboriose sanant̄.ſꝫ ypo.hos tm̄ in ꝓnosticis voluit specificar̄ qꝛ de alijs alias dixerat. ¶No.tū ꝙ nefretici dicūt illi q patiunt̄ in renibus sicut splenetici q in splene.Nefres.n.solēt renes dici.⁊ iste passiōes sūt sicut verbi g̃.lapis aut vlcus siue ab intrinseco siue ab extrinseco ꝓueniat ⁊ similes maxime tn̄ verificant̄ de passiōe q̄ ē vlcus.nā a lapide renū ꝓmi senes qn̄ꝫ liberant̄ in trāsitu ad decrepitā etatē. 2⁰ no.ꝙ dolētes circa vesicā dicūt patiētes dolorē in mēbris secū colligatꝫ sicut collū vesice ⁊ pori vriti des ⁊ in ipamet vesica. 3⁰ no.ꝙ lꝫ i vlceribus vesice fiat dolor i loco vlcerato.tn̄ multotiens ē valde remissus.⁊ i hora emissiōis vrine fit magn⁹ dolor in ipsa virga ꝓpe caput eius.⁊ iō nō dixit solū dolētes in vesica.ſꝫ circa vesicā qꝛ ēt ex passiōe ꝓprij corpis vesice dolēt corpa circa vesicā.⁊ loco doloris ꝯp̄dit̄ locus vlcez.s.ex loco alio a loco capitis virge.qꝛ in illa hora mingēdi ꝯueniūt oēs vlcerati siue in colo siue in virga siue in uesica. 4⁰ no.ꝙ mēbra soluta q̄ nō q̄escūt cū difficultate sanant̄ vt dicit̄.4.3ᵢ¹ ca.de ptisi.qꝛ vlcera indigēt q̄ete. Itez ēt mēbra q̄ sūt via expulsiōis supfluitatū multaꝝ ⁊ acutaꝝ vel duraꝝ difficulter sanant̄ vt dr̄ de ano xvij.3ᵢ¹ Itē mēbra q̄ sūt receptacula supfluitatum difficulter sanant̄.⁊ hec oīa ꝯueniūt renibus.⁊ vesice.ſꝫ in oī etate nō talia q̄ i oī etate sūt difficilia ad sanādū vt plurimū in senectute cuꝫ sūma difficultate sanant̄.aut nō sanant̄.⁊ iō ista vlcera in senibus.aut nō sanant̄.aut cuꝫ difficultate maxime āt in decrepitis. 5⁰ no.ꝙ vltra has difficultates qꝛ i senectute generat̄ humor barrachi⁹ ⁊ salsus q ē mordicatiu⁹ ⁊ talis addit i vlcerib⁹ renū ⁊ vesice. iō hac cā ēt in senibus difficilius ista curant̄. ⁊c.

¶**Passiones i renibus** ⁊ vesi.ca. Gal. i cōmēto p⁰ assignat vnā cāz difficultaꝫ sanādi passiones hoꝝ mēbroꝝ.s.renū ⁊ vesice.ſo aliā.3⁰ spālez exn̄tez in senibus.ibi ſa. Itez ad sanādū.ibi 3⁰. q̄ passio. In p̄ria dicit ꝙ passiōes renū ⁊ vesice difficulter sanant̄.qꝛ ista mēbra nūqꝫ q̄escūt ⁊ q̄es est necessaria in sanatiōe hoꝝ mēbroꝝ q̄ sūt egra. ¶Et no.ꝙ nō ē intelligēdū ꝙ nūqꝫ q̄escāt oīo ſꝫ ꝙ quasi nūqꝫ q̄escūt.neqꝫ renes fere ꝯtinue recipiūt ⁊ emittūt vrinā ⁊ vesica quasi sp̄ aut recipit aut pellit. Et no.ꝙ hoc maxie hꝫ veꝝ de solutiōe ꝯtinui.nā lapis p motū remouet̄.ſꝫ ꝯtinui solutio p motū ꝓhibet̄ sanari.nō tn̄ ē necessariū sp̄ ꝓhiberi.qꝛ q̄nqꝫ virtus ⁊ medicina plus possūt ad sanādū q̄ꝫ motus ad impediēdū.De ſa pte dicit ꝙ ypo. dixit duros eē ad sanādū morbos haꝝ ptiū qꝛ hic trāseūt supfluitates acute q̄ renouāt vlcera.i.magnificāt ⁊ si eēnt ꝓpe ꝯsolidatiōnē renouant. De 3ᵃ pte dicit ꝙ in senibus has passiōes curare ē durius qꝛ etas eoꝝ declinat sicut de aliqb⁹ alijs morbis dicit ypo.alibi ꝙ illis passionibus ꝯmoriunt̄.

**Dolores et tumores** ⁊c. Cōclusio ē.dolores ⁊ tumores exn̄tes ſm vētrē supiores ⁊ magis supficiales sūt leuiores exn̄tibus interius ⁊ in ꝓfūdo. ꝯ⁰ ꝓbat̄.qꝛ isti sunt in mēbro minus sensitiuo ⁊ ignobiliori ⁊ cui facilius possūt applicari medicamina.⁊ similē snīaz hēt 4⁰ ꝯtinēt̄.p⁰ ca.⁊ ampliatio cōis ad sensus ⁊ ꝯplexiōes ⁊ etates. Et pōt āpliari ad alias passiōes.vtilitas āt ē qꝛ oꝫ q̄do tumor ē in vētre bene discernere vtrū sit in pte carnosa ⁊ extrinseca q̄ ē miracb.aut sit in pte ꝯtēta in ꝯcauo eius.s. aut in stō aut in intestinis.aut alio mēbro intrinseco.qꝛ magna dr̄ia ē in cura ⁊ ꝓnostico. ¶No.tam̄ p⁰ pticulꝛ ꝙ p dolores supiores nō intelligunt̄ illi q sunt magis ꝓping capiti.ſꝫ q sūt magis in supficie ⁊ magis extra.Ecōtra āt p inferiores non intelligimus illos q sūt magis versus pedes ſꝫ sūt magis intra ⁊ in ꝓfūdo vt dicit gal. in commēto. ¶Secundo no. ꝙ partes intra siphac sunt nobiliores partib⁹ inferioribus ⁊ eaꝝ egritudines ⁊ apāta sūt periculosiora vt stomacus intestina vesica.⁊ silia mēbra.vt epar renes ⁊ splē.⁊ iō illarum egritudines sūt valde periculosiores. plurimū ēt talia mēbra sūt magis sensitiua.⁊ iō fortius dolentia.⁊ qꝛ sūt rariora plus ibibunt̄.⁊ qꝛ sūt calidiora facilius multe m̄e ad illa mēbra trahunt̄. Ecōtra āt accidit in mēbris exterioribus. Et iō ꝓpter magnā dr̄aꝫ i cura ⁊ ꝓnostica h ē diligēter ꝯsiderādū. 3⁰ no.ꝙ hoc nomē vēter ⁊ si multas hēat significatiōes vt ē dictū affō ſo.p.ᵉ particule.tamē hic sumit̄ p magna ꝯcauitate ꝯtinēte mēbra nālia sicut stō⁹ intestina epar.splen.renes.vesica ⁊c. Et intelligat̄ in ista ꝯparatiōe ꝙ cetera sint paria.

4⁰ no.ꝙ dolores exteriores ēe leuiores pōt intelligi duobus mōis:vno ꝙ sint magis remissi. ſo ꝙ sint leuiores.qꝛ minus mali.⁊ siliter de tumorib⁹ ⁊ ꝯstat ꝙ itelligit̄ solū 2⁰ mō nō p⁰.nā stat ita magnū eē tumorē extra.sicut intra.⁊ ita intensum dolorem extra.sicut in certo membro infra.⁊c.

¶**Superiores hic intellgimus.** Gal.i ꝯ˙⁰.p⁰ docet qd itelligat p supiores

Ex quo itelligit qd intelligat p oppositū.2° verifi cat ptē fam affōi ex qua p3 veritas p.ª ibi fa. Qō āt intra. De p.ª dicit q p supiores ñ itelligit f3 cor pis lōgitudinē.s3 fm pfūditatē. vt dixi in expōne affōi.7 iste ptes ab eleuis vocant pellicula.i.supra pelliculas.s.siphac versus exteriora. De fa ptē dic q illa q nascūt itra pelliculas sūt in itestinis 7 stō aut supple i aliquo intrīseco mēbro nobili vt yp.i/ tellexit vbi dixit nō supiores fortiores.7 bñ dixit q2 dolores q in istis nascunt sūt fortiores 7 maiores.

**Ydropicis que.** Cōclusio isti affōi.ē ista vul nera q nascunt in corpibus ydropicoꝝ nō sanant faciliter.p° pbat.in illis cor pibus nō faciliter sanant vlcera q habūdāt humi ditatee extranea.s3 corpora idropicoꝝ sū huiusmōi g7c.maior p3.q2 vlcera indigent exiccatiōe in sua cura.7 minor p3 p rōnē ydropicis.7 silis snia col/ ligit.4.ª 4ⁱ.tractatu.2.ª ca p°.7 ampliat ad oēs in qb9 quo ad totū l'q° ad vlcera mēbra habūdāt ex nee hūiditats sicut mlieres carētes mēstruis. aut pgnātes 7c. Mo.i.p° q p vulnera itelligim9 ge neralr 7 vlcera 7 vulnera 7 dicunt inasci siue fiāt ab intrīseco siue ab extrīseco i talib9 corpib9. 2° no.q cū tres sūt spēs ydropisis.s.asclites q ē ex a qua in vētre.7 tympanites q ē exvētositate 7 ypo sarca q ē ex humiditate ibibita mēbris q nō ē pue nienter vnita mēbro de oi spē verificat.maxie tñ i asclite q ppissime ē ydropisis. No.3.ª q vulnera curant p incarnationē 7 psolidationē 7 q13 istarū opationū indiget exiccatiōe.7 iō in corpibus in qi bus exiccatio phibet difficulter sanant. 4° no.q pter humiditatē ē alia cā.s.debitas digestiue in to to sequēs debilitatē epat 7 ad digōnē 7 nutricati/ onē p quas fit incarnatio 7 psolidatio regrit has virtutes eē fortes.7 pp hāc cām i senibus decrepit difficulter sanāt vlcera.q2 debilē hñt digestiā3 vt p3 loco allegato.

**Ypo.in libro.** Cōmētū verificat affōz interposita auctoritate ypocrat qō vulnera sanāt p exiccationē.7 p3

**Late pustule.** Cōclusio est ista. Pustule late nō sūt valde pruriginose.p bat.Ille nō sūt valde pruriginose q sūt d mā dispsa nō multū ad vnū locū collecta s3 pustu le late sūt huiusmōi.igit 7c. Ass^m cū pña declara bit circa lraz.silis snia colligit. 7°. 4.ª tractatu 13.º ca.de scabie 7 p3 āpliatio.7 vtilitas. Mo.p°. q2 pustula idē ē q puū apā.sicut apā idē ē qō eminē tia magna vt colligit.fa p.ª 2° no.q pustule dñt qñ3 ex pte mē vt qdā sūt sāguinee qdā colerice.q dā flegmatice.qdā melācolice.qdā vētose.qdā ex pmixtiōe humoꝝ.7 hoc ē plurimū. Ex^m p.ª sicut variole. Ex^m 2ⁱ.sicut morbili. Ex^m 3.ⁱ sicut sūt q/ dā put eminētia molles. Ex^m 4.ª sicut veruce.ex^m 5ⁱ.sicut inflatiōes q alñ sub oculis appēt. Ex^m 6.ª sicut scabies 7 furūculi 7 plurimū taliū qñ3 tñ no tat dfa ex pte figuraꝝ vt qda3 sūt acute sicut pīri mū furūculi qdā late.vt quadā scabiei manerie q dā bicipites vt in qbusdā varioloꝝ maneriebus.7 qdā stricte 7 qdā obtuse.in isto affō maxime notas dfa3 ex pte figure. 3° no.q hoc nomē pruritus su mit duobus mōis.vno mō p dolorosa vel tristi sē satiōe puenīete a mā pruritia vt sic siue sit cū pu stula siue sine pustula.siue mā pcedat ex cutē siue nō.7 hoc mō ē actio lesa.7 hoc mō sumit h purigi nosū p eo in quo ē pruritus magis stricte vt ptra scabiē distinguit.7 hoc mō pruritus ē talis tristis sēsatio puenīēs a mā pruritiua nō faciēte pustulā 7 ptēta inter duas cutes.totū p3 ex hijs q dicunt 7°.4ⁱ.ca.de scabie 7 pruritu.Ex qbus p3 q nō est repugnās in quadā scabie sicca eē intēsiorē pruri tū large accipiēdo q̄ sit in dato pruritu stricte sū pto. 5° no.mā sua virtute mordicatiua nō multū penetrāte facit pruritū q̄ nō penetrās.7 siliter in motu exñs vr magis pruritū cāre. 6° no.q q̄do pustula ē de mā magis acuta 7 cū hoc sine mā cor pulētia ppellēte tūc facit pustulā acutā cuspidem hñtē.qñ3 āt nō h3 talē corpulētiā penetratiuā aut nō ē acuta stimulās facit pustulas magis latas.ex hijs p3 affōi verificatio.q2 vt plurimū pustule late sūt a mā minus acuta 7 minus corpulētia ppellē te.7 ideo sunt cum minori pruritu.

**Pustule uniuersaliter** 7c. In pmētō ponit distinctio.2° cāe mēbroꝝ distictio nis.3° verificatio. p° dicit q pustule vlr iueniūt duplici mō in sua figura.qdā.n.sūt alte desup acu tā cuspidē hñtes acutā figurā.7 alie sūt late infū do nō tñ deforis alte aut acute. De pte fa dicit q alte 7 acute fiūt ex mā calidiori late āt ex frigidio/ ri.7 cā ē.q2 mā frigidior cōiter ē grossior.7 nō tam facile ppellit extra.s3 q ē mediocris grossiciei ñ tā subtilis q2 p mēbrū facile deseminet sicut mā erisi pile nec tā grosse q nō possit extra pelli ista facit a cutā 7 altā pustulā 7 hñt corpulētiā in altitudine 3° dicit qgit pp duas cās late pustule nō sī mul tū pruriginose.7 q2 mā nō ē calida.7 q2 nō mouet ē acutā formā in qua facit pruritū soluēdi ptinuū cū illo mō. S3 circa affōz cadūt difficultates p°. videt q apāta lata sine multa eleuatiōe sūt a mā acutiori g7c.a pari in pustulis cuius oppositū dic gal.ar^m p3.q2 erisipila ē apā pue eminētie 7 mlte latitudinis.7 tñ ē a colera q ē acutissimus humor Silr appet d impetigine 7 serpigine 7 asaphati q oia sūt lata 7 a mā acuta corrosiua ābulatiua.Flo nes āt 7 ferūculi a mā minus acuta puenīētes sī magis alti. fa difficultas q2 prurit9 fit a mā gros siori q̄ scabies.7 cū hoc nō faciēte pustulā. igitur ad pruritū cāndū nō regrit mā3 eleuari nec ipsā eē acutā.q2 grossa nō ē acuta. 3.ª difficltas.q2 pu stule acute pueniūt a mā magis corpulēta.g 7c.a grossiori.7 p3 ass^m ex auic.loco allegato cū dixit.7 illa q ē magis spsa ē corpulētior 7 acutioris capit ex oib9 botoꝝ 7c.ecce q vult q eadē ē corpulētior 7 acutioris capit. 4.ª difficltas.q2 i scabie sicca sī pustule paꝝ eleuate.7 nō acute respcū scabiei hūi de.7 tñ in ipā ē maior pruritus vt notat expiētia.

¶ 5ª difficultas q2 mã pustule late ẽ magis in pfũ do igit magis applicaf ptib⁹ sẽsibilibus q̃ mã pustule acute q̃ tẽdit ad exteriora. ⁊ p ɔñs dz magis cãre pruritũ. ¶ Pro solutiõe p̄ʼ dicẽdũ mãz faciẽtẽ pustulã acutã nõ oportere oĩo eẽ subtilẽ. q2 merito huius facilī⁹ ẽ ipaz in vicinos poros ꝓpellere ⁊ dilatare q̃ cutẽ in altũ eleuaf. s3 qñ ẽ acute qualitatis mordicatiue ⁊ aliq̃ztã h3 corpulẽtiã grossiorem. tũc eleuatur in altum virtute ꝓpellẽte ⁊ humore hñtc corpulentiã reqsitã. vñ iste mẽ acutam pustulã faciẽtes plurimũ vsq3 ad cutim pellunf. q2 p mẽbra rara faciliter penetrãt. ⁊ i cute figũt si ñ tñ sine notabi eleuatiõe respcũ sui corpis. ille vo q̃ nõ faciũt hãc eleuationẽ ⁊ figunf sũt ãt subtiliores q̃ spgunf vt colera in ytericia aut grossa vt in pruritu stricte sũpto. ⁊ iõ ad difficultatẽ dico ꝙ nõ oẽs mẽ q̃ faciũt latũ apã sũt subtiliores. s3 aliq̃ acutũ faciẽtes sũt subtiliores ceteris faciẽtibus lat̄ sicut mã furũculi vel ademul ẽ calidior ⁊ acutior mã scrofulaꝝ. s3 in pustulis i qbus mã ẽ diuisa ad puas ptes. ⁊ nõ colligif vna presertim in cute aparẽtibus nũq̃z nõ ẽ hic modus subtilis. imo sẽp h3 aliquã ptẽ grossiorẽ ɔmixtã s3 qñ ps grossa h3 ibibitã subtilẽ adustã mordicãtẽ eleuaf in altũ pp fortẽ conatũ virtutis. ⁊ mẽ obediẽtiã qñ ãt ex toto grossior nõ sic eleuaf pp cãs ɔtrarias vt in formica q̃ dr̄ alñ pura imaginãdũ tñ colera grossiorẽ tã in pte acuta q̃ in pura erisipila ¶ Ex istis rñdef ad fm q2 in pruritu nõ reqrif mãm facere apã. cõcedo. Sufficit. n. corrosio leuis ⁊ mordicatio ad talẽ pruritũ. s3 qñ ẽ cũ acutiori mã fit intẽsior si alia sint pia. ⁊ iõ dico ꝙ mã late pustule multotiẽs. fac pruritũ vt facit in scabie lata. s3 fortiorẽ mãz pustule acute. Nõ igit valet hec ɔña. pruritus fit a mã grossiori q̃ scabies. igif nõ reqrif mãz eẽ acutã faciẽtẽ pruritũ. q2 illa grossior h3 ptẽ adustã mordicatiuã. ⁊ sic quo ad qualitatẽ acutã. ¶ Ad 3ᵐ dr̄ ꝙ l3 pustule acute sint corpulẽte. i. hñtes tumẽtiam corpulẽtã supra supficiẽ vel sitũ nãlẽ supficiei corpis nõ tam intelligif ex isto ꝙ sint a mã magis corpulẽta q̃ nõ acute. ⁊ in auctoritate allegata voluit auic. ꝙ bothor siue pustula i qua ista tria ɔiungũt magis ꝙ sit spãsa ⁊ ꝙ sit corpulẽta ⁊ ꝙ sit acutioris capit̄ ẽ ex mã acutiori sumẽdo corpulẽtũ nõ p eo ꝙ ẽ ex grossiori humore. s3 mõ supradicto quõ intelligaf magis spsa ⁊ acutioris capit̄ facile ẽ videre. ¶ Ad 4ᵐ põt dici ꝙ in scabie sicca sũt pustule acuti capit̄ l3 sint minores q̃ i humida. Alñ tñ dicũt ꝙ intelligunf in ɔpatiõe istaꝝ pustulaꝝ i aliis recepta figura. s3 h nõ rñdẽt expõi affõi fcẽ nec auic. q dixit ꝙsunt ex acutiori humore. ⁊ sicnõvult paritatem in humore. ⁊c.

C Aput dolẽti. 2ᵒ ẽ. Flux⁹ saniei aut sãgis aut aq̃ p nars. aut os. aut aurẽ curat egritudinẽ dolẽs. ⁊ circũdolẽt̄ caput. pbaf tal̄ flux⁹ remouet cãm egritudinis. igif curat cãm p3 ɔña. argumẽtũ declaraf circa lrãm. similẽ sniam vult auic. ca. ð soda ex apãtib⁹ pria 3ʹ. ¶ No. ꝙ p caput dolẽti vult intelligere a dolẽte in pte determinata sicut verbi g̃. ẽ clauus. aut huiusmõi. S3 circundolẽti itelligit dolẽtẽ totũ caput ⁊ ẽ dolor q vocatur ouu3 vel passio galeata a siĩtudine galee q̃ totu3 caput coopit. ¶ No. 2ᵒ qð tales dolores qñq3 sunt ex pte qñ3 sine apãte. ⁊ si sine apãte qñq3 ex sãguine. qñq3 ex aliquo vel aliqbus humoꝝ. aut ventositate. aut aquositate. qñ3 ex vulnere. qñ3 ex mala ɔplexiõe sine mã. s3 nos intelligere debemus maxime de dolore ꝓueniẽte ex apãte. vt dicit gal. in cõmẽto. q2 multi alij mõi doloꝝ curanf aliis modis imo istis nõ possũt curari. ¶ No. 3ᵒ nõ eẽ intentione3 ypo. ꝙ sp fluẽte. aut sanie. aut aqua. aut sãguine fiat cura sode apõse. q2 põt eẽ ꝙ erit in cõpleta euacuatio. aut sinthomatica. aut sanies ab apãte ex quo relinqf vlcus mortale in cerebro. Nã quosdã vidi post capit̄ vehemẽtẽ dolorẽ mori fluẽte saniẽ. s3 ẽ intẽtio ꝙ multotiẽs euadit eger ex aliqua istaꝝ euacuationũ. et ad hũc sẽsũ ponit hãc sniam auic. pᵃ 3ʹ. ca. de spẽbus sode ex apãtibus. ¶ No. 4ᵒ. ꝙ p sanguinẽ debemus intelligeř massã sãguineã. p aquã debemus itelligere humorẽ aquosu3 de nã flegmat̄. p saniẽ ãt verã saniẽ. aut humore3 putridũ iprope dictũ saniẽ. Ex his p3 affõi verificatio. Nã cũ apãta intrinseca capit̄ ɔsertiz de qb⁹ spaf salus p sẽsibilẽ euacuationẽ faciẽdã a nã si quasi sp de aliqua tali mã. aut q̃ ẽ in tali ɔmaturatiõe ẽ apta trãsire. iõ p talis mẽi euacuationẽ multotiẽs accidit mãm taliũ apãtũ purgari. ⁊ iõ dolorẽ talẽ sanari. S3 insurgũt aliq̃ difficultates. ɔma q2 sanies si euacuaf significaf ꝙ remanet vlcus cũ igit tale vlcus nõ possit eẽ nisi aut in pãniculis cerebri. aut i suba eius. ⁊ ista sũt incurabilia. iõ fluxũ talis saniei nõ põt seq salus infirmi. 2ᵃ difficultas si sanguis fluit igit nã euacuat mãm apãt̄ ãte digestionẽ. ⁊ iõ euacuatio ẽ potius significãs multitudinẽ mẽi q̃ salutẽ. ⁊ prima ɔña p3. q2 si apã est sanguineũ tũc erit digesta mã. qñ erit in saniẽ cõuersa ⁊ nõ añ. ¶ Ad primũ põt dici ꝙ stat fieri saniẽ itra craneũ nõ ex apãte cerebri. aut pãniculoꝝ s3 venaꝝ. 2ᵒ põt dici ꝙ vlcus cerebri põt curari. vt p3 in hac pticula ex gal. p3 infra. ¶ Ad fm negaf. ꝙ sangus apãtũ nõ ẽ digestus nisi sit in saniẽ conuersus. nã intra venas sanguis digestus digõne i nocitiuo nõ ẽ ɔuersus in saniẽ. vt p3 i fluxibus sãguis i hora status ɔtingẽtibus i synoca. nec ẽt o3 ꝙ si fiat euacuatio añ ɔplemẽtũ digõis oĩo sit mala l3 pfectior fiat post ɔplementũ digõnis.

¶ Multis in locis. Gal. i cõmẽto pᵒ ponit q̃dã excusationẽ. 2ᵒ ponit dictũ ypo. 3ᵒ ponit intellectũ fm ip3. 4ᵒ remouet dubitationẽ. ibi fa. yp. n. absolute. ibi 3ᵃ Nos ãt. ibi 4ᵃ s3 si dolores. de ɔma dicit ꝙ alias multis in locis disputauit de isto dolorẽ ⁊ iõ nõ faciet invtiliter si nõ multũ subtiliter nũc velit inuestigare vt q̃dã alij itelligũt q putãt ꝙ dolor capit̄ solũ soluif hijs mõis narrat̄ ab y. i affõ. ¶ De fa pte dicit ꝙ ver3 ẽ ꝙ ypo. absolute dixit ꝙ si sanguis vel sanies vel aqua fluerit ex narib⁹ ore vel

vel auribus soluit egritudinē. ¶De 3.ª pte dicit ꝙ ipse intelligit ꝛ nos debemus itelligere ꝙ si aliqs doluit caput ex apāte sanguineo vel alijs humoribus crudis coadunatꝭ ꝛ tale apā crepuerit ꝛ fluxerint hee mē p loca dicta soluit egritudo. i. ꝯtigit ꝙ soluat egritudo sicut dicit y. ¶De 4.ª pte dicit ꝙ si doluerit caput ex grossa vētositate aut colera rubea aut pessimis humoribus aut a vulnerib⁹ siue ex alijs apātibus ꝗ̃ ex dictꝭ si sanitas seq dꝫ aliter pueniet

## Melancolicis freneticis ꝛc.

Cōclusio ē emoroydas supueniētes melācolicis ꝛ freneticis sūt bone. pbat. Ille sunt bone in dictis passionibus p quas materia illarum passionum euacuatur ꝛ diuertit. sed emoroydes sūt huiusmōi ḡ ꝛc. maior ē no. ꝛ minor declarabit circa lraꝫ. s. q° ad pmā pté. Silis snia colligit p° 3.ᵉ ca. de melācolia. ꝛ q° ad faꝫ. i 7. 3.ᵉ ca. ꝺ cura emoroydaꝝ. ¶Particulari no. p.° ꝙ p melācolicos debemus hic intelligere patiētes mliā q̄ ē passio p quā corrūpit opatio virtutꝭ imaginatiue ꝛ estimatiue cū declinatione ad tiorē siue sit ꝯrixa vel tripudio q̄ vocat mania siue sine agitatiōe corpis q̄ vocat ꝓpe mlīa. ꝛ huius passiōis cā ē humor melācolicus adustus in mania nō adustus i mlīa absq; mania. 2° no. ꝙ hoc nomē frenesis ē equocū ad multa. qñ3. n. sumit solū p apāte calido cerebri vel pāniculoꝝ eius ꝗ̃doq; āt sumit p oī apāte aut cerebri aut pāniculoꝝ siue calido siue frigido. ꝗ̃doq; āt sumit p corruptiōe opationū imaginatiue ꝛ extimatie ꝓnte aut apā aut maliciā ꝯplonis egritudinalis vel sumoꝝ pseuerātiā. hic marie sumit p frenesi q̄ ē apā calidū in cerebro vel pāniculis. lꝫ ēt p alijs mōis verificari possit. 3° no. ꝙ p emoroydas cōiter itelligimus egritudines ꝯpōnis ꝯtingēt pp aptionē oriꝭ venaꝝ q̄ ad anū termināt. ꝛ iste sūt ꝗ̃doq; pura apitio quā seqt fluxus sanguis absq; dolore. ꝗ̃doq; hūt aptionē seqt aliqua maneries apātꝭ. aut ad mōꝫ mori. aut ad mōꝫ verucaꝝ vel vue. aut intra foramē. aut ex̄. ꝛ tu diuisiones allaꝝ collige si vis. xvij. 3.ᵉ ca. ꝭo hic tamē sumit ꝗ̃uis de oibus spēbus v̄ificari. forte posset tñ pncipalr̄ itelligēdū ꝺ emoroydibus quas seqt. sāguis euacuatio. ꝛ ita vī gal. in ꝯ.ᵗ⁹ intelligere. 4.ª no. ꝙ ab istis emoroydib⁹ vt plurimū fluit sāguis cui pmixtus ē humor melācolicus. ꝛ iō in egritudinibus a sanguine pēdētibus euō ē vtilis vt manifeste vidi pleuresim curari in famoso doctore dño Raphaele cumano p puocationem emoroydaꝝ a nobis pcuratā. ē ēt vtilis i passiōibus mlīcis ex q° multū ꝺ tali humore euacuat marie āt ꝗ̃do sunt iste egritudies in supiorib⁹ puta in capite q. vltra euacuationem fit diuersio mēi a loco patiēte hos morbos. ex hijs pꝫ p° verificatio affōi. q. p emoroydas inatas iuuant patiētes hos morbos. pꝫ ꝭo ꝙ nō p natas. i. a nā venietes. sꝫ ēt p artificialē venarū ani iuuat. 3° pꝫ ꝙ si lrā affōi hēret sicut i multꝭ libꝛis iuenit loco ꝺ li freneticis nefreneticis. ꝛ significaret passionē renū q̄ ē ēt plurimū pp sāguinem grossū verificaret ēt affō⁹. q. ēt in ista passiōe ꝯueniūt. marie tñ ꝯferūt in ābabus passiōib⁹ qñ a nā fiūt. ¶Ultimo seqt ꝙ nō fuit mēs y. ꝙ sp iste egritudines curent aut iuuent p emoroydas inatas nā possibile ē aliꝗ̃ talē egritudinē eē incurabilē. ꝛ possibile ē ēt talē fluxū debilitare. ita vtutē ꝙ plus obsit ꝗ̃ psit.

## Emoroydes.

Ga. p° dat modos qbus ꝯferūt emoroydes in passiōib⁹ dictꝭ. ꝭo infert vitatē affōi. ibi ꝭa. Nō igit. Dicit p° ꝙ emoroydes nō solū iuuāt in hijs morb q. curāt sꝫ q. euacuāt quale oꝫ. nā p eas euacuat sāguis i quo ē mlīa sicut in vino fex. ꝛ ita supple euacuāte sanguineꝫ ꝛ mlīcū humorē q in hijs morbis peccāt. In pte ꝭa infert ꝙ nō ē mirādū si sanent mel'ia ꝛ frenesis p emoroydes supuenietes. ñ tñ dic ꝺ ncūtate sanari

## Emoroydas sanari.

Conclūsio ē. Sanari āꝗ̃s emoroydas nō relinqndo vnā facit piculū cadēdi. aut in hydropisiꝫ. aut in ptisiꝫ. aut maniā. pbat. Illud facit piculū cadēdi in dictas egritudines qd facit retineri māꝫ aptā vt sit cā haꝝ egritudinū sꝫ ita ē in retētiōe emoroydaꝝ antiquaꝝ igit ꝛc. Asl'm p maiori pꝫ. ꝛ minori declarabit stati. ꝛ hāc sniāꝫ āpliataꝫ collige. xvij. 3.ᵉ ca. ꝺ cura emoroydaꝝ ꝛ ē vtil' vt pꝫ ꝛ āpliat. q. hec retētio nō solū facit piculū haꝝ triuꝫ spēꝝ egritudinū. sꝫ multaꝝ aliaꝝ sicut epī. melācolie herpetꝭ herisipile cancri ꝛ multaꝝ taliū vt auic. dicit loco allegato. placuit tñ yp. has tres ponere tāꝗ̃ forte coius ꝯtingētes ab ista sanatiōe. Descēdēdo tñ ad spālia. No. ꝙ sanari emoroidas antiquas pōt intelligi duob⁹ mōis vno mō ꝙ fiāt vt redeāt ad dispōnē sanitatꝭ absolute puta ꝯstringēdo aptas ꝛ ducēdo ad nālē modū. ꝭo mō possumus intelligē sanari. q. ꝯsolidari orificia venaꝝ emoroydaliū ita vt nō remaneāt apte apiri a nā. Et hūc ꝭm modū puto itellexisse y. vbi ḡ. qñ3 tāt⁹ fluit sanguis ꝛ orificia sūt ita relaxata. ꝙ nō valet ad claudēdū nisi causticū. ita ꝙ post sup loco orificij nascat caro callosa phibēs aptionē a nā. ꝛ ꝺ psēti ꝛ de futuro. nā in alia sanatiōe q̄ ē mō. p.° ꝯstat ꝙ remanēt vene apte apiri a nā supfluēte sanguie ꝛ ita nō fit piculū. ꝛ iō medici intelligētes indistincte qñ cū emplo stiptico vel balneo vel vnguēto sanāt emoroydas nō curare de vna relinqndo. sed qñ cū ferro ignito aut icisiōe quā seqt loci cicatrizatio in ꝯsolidādo curāt tūc diligēter ꝯsiderāt vt aliꝗ̃ relinquāt q̄ nō sit h mō ꝯsolidata. 2° no. p emoroydas intelligi vt dicebat sup p̄cedēti affō. Ex q° pꝫ oēs emoroydā eē morbū ꝯplonalē q̄dā tñ eē apāta. q̄dā ñ. ꝛ pꝫ ex aui. xvij 3.ᵉ c° ꝭo. ꝙ ꝗ̃uis sint apāta tñ nū ꝗ̃ sūt emoroyde. nisi fiāt pp orificioꝝ ductaꝝ venaꝝ apitionē. ꝙ si silia apāta ibidē gnēnt. ꝛ nō ex ista cā nō dicerēt emoroyde. ex hijs seqt ꝙ emoroydes nō sūt flux⁹ sāguis vel euacuatio. nā aliqua talis ē quodāmō nālis. oīs āt emoroys ē morb⁹. Seqt ꝭo egritudo phibēs euōnem a vēa fit pp vene illi⁹ aptionē. vtꝫ i surda emoroyꝺ

3° no. ꝙ epar nãliter qñ multiplicat ſãguinem groſſũ cui multa mlia ē ꝯmixta inclinat̃ illũ expellere nõ ſolũ ad ſplenē ſʒ adveas qnqʒ q̃ terminãt ad anũ. ⁊ qñ abũdat h mã hee vene apiũt ⁊ euãt iſta ſanguis ſupfluitas ⁊ cũ ea mlicus humor. Et hãc euõnez ſup gal. dixit nãlē in ꝓ° illius affõi. ſãguis qdã ſurſũ. ⁊ iõ p hãc ſecurationē ſecurat̃ hõ qñ fit ordinate ⁊ nõ ſupflue ab egritudib⁹ q̃ ſolẽt tali ſãguie ꝯtingere ſicut ſũt mania cãcri lepra. et ſiles. Et qñ ꝓternãʒ talis mã retinet̃ piculũ euẽt⁹ eaꝝ. 4° no. ꝙ emoroydes dicunt̃ antiq̃ qꝛ multo tpe ꝯluete. ex quo pʒ ꝙ in hoie in quo accidũt dʒ eē diſpõ ad multiplicãdũ humorē q ſolet ad has venas trãſmitti. ſ. ſãguinē mlicũ. ⁊ iõ qñ claudunt̃ ita vt apiri a nã nõ pñt ē piculũ euẽt⁹ earũdē egritudinũ. ma⁹ tñ idropiſ. ppea ꝙ clauſa via q̃ ep ſolʒ exonerari rẽanẽt mẽ plurimũ i epate ipſũ apãte apãte ꝓcipue duro ꝙ vt plurimũ ſeqt̃ ydrops. Et põt eē yposarca ⁊ aſclites ⁊ timpanites. ⁊ ego teſtor ex apãte duro epatꝭ q̃lʒ iſtaꝝ maneriez vidiſſe Seqt̃ ꝭo ptiſis qñ epar ē potẽs ad pellẽdũ verſus pulmonē ⁊ vene pulmõis ita replẽt̃ ꝙ crepant̃. ⁊ mania ⁊ mlia qñ mã capiti cõicat̃ mlica aduſta vel nõ aduſta ⁊ ſic pʒ affõi v̾ificatio.

Emoroydas ipoſſibile eſt eē. Cõmentũ diuidit̃ in 4°r ptes. p°. dat cãʒ emoroydaꝝ ⁊ vtilitatē eaꝝ. ꝭo oñdit quõ ex eaꝝ reſtrictione ſeqt̃ ydrops. 3° quõ ad eãdē ptiſis. 4° infert lr̃aʒ qr̃ dixit ãtiquas ⁊ ſi nõ vna relicta fuerit. ꝭa ibi. Quaſi. ibi 3°. quã mãʒ. ibi 4°. Dñ igit̃ dixit. dicit p° ꝙ ipoſſibile ē fieri emoroydas abſqʒ aptiõi orificij venaꝝ q̃ terminant̃ ad anũ p q̃s venas epar ſolʒ expellere ꝓpt̃ multitudinē ſãguis. ⁊ eius groſſiciē faccre mlicas ſãguis. ⁊ ſic pʒ cã gñalis qr̃ auic. allegat loco allegato ⁊ pʒ vtilitas emoroydaꝝ qꝛ ꝓpt̃ eas ſãguis euãt̃ mlic⁹ ſupfluuſ. De ꝭa pte dicit. ꝙ ſic ſi tu ſtrixeriſ has venas ſp̃. ita ꝙ a nã apiri nõ poſſint. ⁊ in hoie ꝯſueto multiplicare talē fecē ſãguis naſcũt̃ i epate magna vel grauia apãta extinguẽtia ſuũ calorē nãlē ſicut extiguit̃ puus ignis a multitudie lignoꝝ q° ex ſlicto epar nõ bñ gnãt ſãguinē q idiget forti calore nãli ꝓ ſua gnãtiõe. ⁊ cũ epar nõ bñ gñat ſanguinē fit ydrops. qꝛ ydropiſis ñ fit. niſi cũ ſãguis nõ gnãt̃ ſp̃. oportũe. ⁊ h ē cõe oĩ ſpẽi ydropiſis. De 3ª. pte dic̃ ꝙ ſi epar hãc ſãguis mãʒ abũdãtē nõ poſſit expeller̃ a vẽis pulmõis. i. nõ poſſit ita expellere. qn moueat̃ ad iplẽdas pulmõiſ venas tũc ipe crepant̃ ⁊ fit ſputũ ſãguiſ poſtea ptiſis. Et nõ ꝙ de mania nihil dicit volẽs ꝙ p dicta itelligat̃ ꝙ hãc mãʒ retẽtã ſi cõicat cerebꝝ fit mãia ſumẽdo maniã ꝓ cõi ad mliãʒ ⁊ maniã ꝓ mãia ꝓpe qñ i hac mã ꝓcedit aduſtio.

A Singultu hibito. ꝓ° iſti⁹ affõi ē iſta. Sternutatio ſupueniẽſ patienti ſingultũ remouet. ꝓbat̃ qꝛ id ſoluit ſingultũ ꝙ irritat nãʒ ⁊ adiuuat ad mãʒ expellẽdã. ⁊ h mãʒ agitãdo reddit abilē expulſiõi ſtẽnutatio ē h⁹ mõi reſpcũ ſingult⁹. igit̃ ꝓ°. v̾a. St̾is ſnĩa colligit̃ i 2. 3ª. ca. de cura ſingult⁹ ⁊ pʒ vtilitas ⁊ ãpliat̃. qꝛ p talē motũ mãʒ a ſtõ remouẽtẽ curat̃ ſingultus. ſicut ē vomit⁹. Pro ſpãli igit̃ no. qd ſingult⁹ ſupra in 5ª. pticula. ⁊ qd ſternutatio uidebit̃ in 7ª.

2°. no. ꝙ ſingultus de quo h intelligim⁹ ē ſigult⁹ de repletiõe. aut nõ ꝓportiõatus ad mãʒ q ſeqtur mordicatiõnē fcãm in ore ſtõi ab alq̃ mã. 3° no. ꝙ cũ p ſternutatiõnē fortiſſime agitẽt̃ oĩa mẽbra iteriora vt dixi ſupra in pticula 5ª. illo affõ Ad mricũ ꝓcipitatiões. ⁊ illo. Mulieri q̃ a mrice moleſtatur. iõ mẽ adherẽtes pietibus ſtõi p ſingultũ excuciũt̃. ⁊ ab ipſis ſepant̃ ⁊ ibibite ēt agitãt̃. ⁊ ſtõ° iuuat̃ p illũ ad eas a ſe excutiẽdas. Ex quo pʒ quõ ſingultus curat̃ p ſternutationē. ⁊ pʒ de q° ſingultu itelligit̃. ⁊ 3° ꝙ nõ ē intẽtio y. ꝙ ſp p ſternutationē ſoluat̃. qñʒ. n. nõ curat̃. ⁊ qñʒ curat̃ p alia iuuamẽta vt per vomitũ ⁊ ſolutionē vẽtriſ. Ultio no. ꝙ p egritudinē h itelligim⁹ illã quã ſe' ſingultus.

Singultus ſicut dixit fit de. In ꝓ° p° ponit̃ diſtinctio de ſingultu. ꝭo verificat affõm. 3° oñdit̃ qs modus ſingultus ſepi⁹ accidit. ibi ꝭa. q cũ venerit. ibi 3ª. Singultuſ ãt. In p° dicit ꝙ ſingultus de repletiõe ⁊ de innanitiõe ⁊ ſp̃. qñʒ ñ ꝓportionatus ad mãʒ. De ꝭa dicit ꝙ cũ ſingult⁹ acciderit ſp̃. ꝓpt̃ mãʒ ſtimulãtē ē neceſſari⁹ fortꝭ motus excutiẽs mãʒ a ſtõ. ⁊ h motus fortꝭ inuenit̃ in ſternutatiõe. ⁊ h mõ ſternutatio curat ſingultũ. de 3ª. pte dicit ꝙ ſingultus plurimũ fit de repletione ꝓpt̃ cãʒ replẽtē. ⁊ h dico qꝛ forte nõ ad mãʒ ꝓportionatus a re mordicãte fit ſepius q̃ de repletiõe ꝓpe talis tñ ē ꝓpt̃ cãʒ replẽtē. ⁊ hui⁹ rei ſignũ ē ꝙ ſinglt⁹ ma⁹ accidit pueris qꝛ pti⁹ ſe replẽt cib pti⁹ ⁊ ñ cauẽt ſibi a fri⁹ qꝛ friguſ ꝯtrabit loca neruoſa ſuper mãs diſſoluẽdas. ⁊ h mõ ꝓhibet eaꝝ diſſolutionē claudẽdo poros ⁊ eſt cauſa ſingultus.

A Bydrope habito. ꝓ° ē ydrops curat̃ aq̃ trãſeũte p venas ad inteſtina. ⁊ ſp̃. poſtea exterius expulſa. ꝓbat̃ p illud ⁊ eo mõ curat̃ ydrops p ꝙ aquoſitas a corpe euãt̃. ſʒ p trãſitũ aquoſitatꝭ de ꝯcauitate in qua ꝯtinet̃ in venas. ⁊ inde ad inteſtina ⁊ ex̃ aquoſitas a corpe euãt̃ g̃ ⁊c. ꝓ° ꝭa añs patebit. ⁊ notate ſilẽʒ ſnĩaʒ. i 4. 3ª. ca. de cãis aſclitꝭ ⁊ vtilitas pʒ. Nota tñ p° ꝙ cũ ſaltē ponant̃ tres ſpẽs ydropiſis aſclitꝭ ⁊ tympanites ⁊ yposarca pñs affõ. v̾ificat̃ de aſclite q̃ maxime ꝓpe vocat̃ ydrops. 2° no. ꝙ aquoſitas aſclitꝭ ꝯtinet̃ in ꝯcauitate ſiphac. ita ꝙ ē ex̃ iteſtina ⁊ epar. ⁊ ſplenē ⁊ veſicã. ⁊ iõ poterat dubitari de mõ quo alñ a nã curat̃. ⁊ de via trãſit⁹ mẽi cũ euãt̃ qõ y. volut h declarare ⁊ vult ꝙ nã pellit aquoſitatē in ꝯcauũ venaꝝ. Et h itelligat̃ p poroſ nã gal. vult ꝙ pori multi ſũt i venis p quos ab artarijs ſibi cõicat̃ ſãguis artarialis. ⁊ iõ nõ ē icõueniẽs i conatibus nẽ mãʒ aquoſã inde pelli ⁊ ex venis ad ꝯcauũ inteſtinoꝝ. q ſi dicat̃ qr̃ nõ imediate per poros iteſtinoꝝ trãſit. dr̃ ꝙ h nõ ē ipoſſibile ſʒ qꝛ tunice venaꝝ ſũt valde magis tenues ⁊ nõ ē niſi vnica. iõ facilius nã p° in venas poſtea per earũ apertã ꝯcauitatē trãſmittet̃ ad eoꝝ inteſtinoꝝ ꝯca

nitatē vt expellat. ¶ Ultio no. q nō ꝺ necessitate ta lē euōnē seqꝫ sanatio q2 stat aut apā. aut malā cō plexionē remanere nō curatā. sꝫ sufficit y. q vt plu rimū qñ fit a nā sanatio ydropisis ē h mō. vtꝝ āt in euōne facta ab arte verbig. q̄do daꝫ suc9 yreos aut palme xpi via sit hec. r vtꝝ p poros baꝝ vena rū trāsiuerit ad ꝯcauū vētris vel p capita venarū transiuerit ad ꝯcauū vētris vel per capita venaꝝ vmbilicaliū vel aliam viam videndum est alibi.

¶ Hec significatio. Gal. in ꝯ° limi tat affō di. q h si gnificatio posita ab y. intelligēda ē in euōnibus p vētrē spōtaneis in qbus nº ē adhibita medicia. q2 si eēt medicina adhibita nō eēt spōtanea. r ꝯstat i telligēti q gal. vult aliū sensū q̄ illū quē dedi. ōʒ ei deꝫ. n. intelligere q trāsitus aquositatꝫ ad venas. r de venis ad vētrē ita q euacueꝫ significat solutio nē. i. sanationē ab ydrope: r h ē q2 significat nām eē potētē r ad expellēdā māꝫ p vias ꝯuenientes. Si vō fiat euō ab arte nō oꝫ q h significet. q2 nō si gnificat tale dominium virtutis super materiaꝫ.

D Dyaria bito rc. ¶ Cōclusio ē. vo mitus spōtane9 curat dya riā diuturnā. pbaꝫ vomitus spōtaneus curat r diuertit māꝫ q̄ ē cā dyarie diuꝫ ne. s. curat eā. Affm pbabiꝫ. Et ꝯñā ē clara. r silis snia hēꝫ. 4°. p¹. ca. de retētiōe euōnis r i 6. 3¹. ca. ꝺ cara fluxus diuꝫ mōꝝ. Et tu vides vtilitatē i ꝓno stico r cura r artificialis vomit9 oꝫ ēt ꝯferꝫ. sꝫ spā liter qd sit dyaria no. ex dictꝫ i affō p° hui9 pticule ē. n. fluxus humoralis simplex. s. absq cibo r chilo r excoriatiōe. nā qñ ē flux9 cū istis sortiꝫ alia noia aut nō est pura dyaria. 2° no. q lꝫ dyaria possit a diuersis cāis ꝯuenire sicut extrinsece puta medi cina solutiua r remanēte virtute eius. aut intrinse ca sicut debilitate ꝯtētiue vel fortitudine expulsi ue ppꝫ pñtiaꝫ humoris sua qualitate aut q̄titate stimulāte. hic maxime intelligimus de illa q̄ ē a cā intrinseca r humoris vicio h. n. ē illa q̄ ē diuturna cū raro aliter accidat diuturna. 3° no. q vomitus spōtaneus significat nāꝫ deriuare humores p su piora. et iō significaꝫ si p̄cessit dyaria diuturna nā humorē faciētē illā quē p° ad intestina mādabat nūc mittit ad supiora r p ꝯñs q simlꝫ euāt māꝫ. r cū hoc diuertit a loco egritudis h āt cum facit cu rat egritudinē. q2 remouet a loco cāꝫ eius. ex qb9 seqꝫ p° q vomitus spōtāeus supueniēs dyarie diu turne significat salutē et9 r ē signū. r h gal. innuit in ꝯ'° intēdere yp. cū dicat. Altera significatio. r de alijs. Est ēt cū h cā curatiua. r ꝫ hūc sēsū posi ta ē ꝯ° in expōne. ¶ Sꝫ tūc q̄riꝫ p° q̄ dixit y. a dya ria bito diuturna. r nō dixꝫ simpliciꝫ de oi dyaria. h rūdet marsilius q p dyariā diuturnā dedit intel ligere ēt breuē in qua magis ꝯfert. Ego āt existio q in dyaria diuturna p° hēmus q ē a cā intrīseca q̄ sp r humorali. ꝫo q corpus oꝫ eē multū euacua tuꝫ ppꝫ diuturnitatē fluxus. 3° q ē verisimile si nā tētat nouū modū euōnis q ē ex nouo dñio q acq sīuit sup humorē. 4° q2 diuertit a loco egritudinis

r q2 plurimū crises sūt ad salutē vt dicit sup̄ signi ficaꝫ q nā vicit humorē q erat radicalis cā debili tādi ꝯtētiuā aut stimulandi attractiuā. r p ꝯñs ex pulsiuā r q salus oꝫ seq verisimiliter significatur Itē hic vomitus cū istis ꝯditionib9 q2 vt plurimū nō ē sinthomaticus nec ppꝫ mēi multitudineꝫ oꝫ eē saluber r cā sanitatis. In diaria āt pping tpis pōt faciliter oppōitū ꝯtingere. r iō dixit in dyaria diuturna. Ex qbus pꝫ q̄ dixit spōtaneus. nā licet mobilis hora debita puocatus r cū debitꝫ circūstā tijs sit iuuatiuū tñ nō tm̄ q̄tū spōtane9 mō dcō rc

¶ Altera significatio. Gal. p° pōit affōi sniaꝫ. 2° ōñdit qd ex ea medici pñt vlterius arguere. ibi ꝫa. Dās āt. p° dicit q hec ē altera significatio sup'. p9 illā positā in p̄cedēti affō sūpta a purgatiōe fcā a nā vel spōte q̄ ē ex actiōe nē spᶜ recte opātꝫ. De ꝫa dicit q hec significatio dat auc̄teꝫ euādi artificia liter q p loca ꝯtraria mēbro egrotāti. nā cū nā h faciat ēt medicus eius imitator poterat debite fa cere. Dubiū tñ ē an vomitus oꝫ in dyaria ꝯueniꝫ r vꝫ q nō q2 nō trahiꝫ de nobili mēbro ad ignobi le q phibeꝫ 4°. p¹. cap. p°. ꝫo. q2 nō euāꝫ h mō. vñ nā repit. nec p loca ꝯueniētia. nā in dyaria nā re cipit per inferiora r intestina sūt loca ꝯueniētiora euacuatiōi vt dꝫ particula p°. Rñdeꝫ q q̄do nā il lud opaꝫ. s. vomitus tūc nō repit p iferiora imo p supiora prius āt faciebat fluxū r nūc facit vomitū aut si repit p inferiora incipit repe p supiora. Me dicus āt si intestina nō sūt apta ledi ppꝫ suā debi litatē in diaria potius euāt p inferiora qñ intēdit solā euacuationē. sꝫ qñ intēdit diuersionē nō opꝫ q vnde nā repit euacuat vt ōñdi 4°. p¹. ca. p°. Ad ꝫm dꝫ q intestina nō sūt loca incōueniētia q2 sunt lesa r ex fluxu humoꝝ ad ea magis leduꝫ sꝫ i nā li dispōne existētia sūt loca ꝯuenientiora q̄ stōus p euacuatiōe. Et ad pm dꝫ q qñꝫ lꝫ deriuare ad no bile dūmō nō figaꝫ ibi ppꝫ fugere maius nocumē tū q̄ fieret i ign obili.

A Pleuretide habito rc. ¶ Cōclusio ē. dyaria supueniēs hōi supato a pleuresi vel piplemonia ē signū malū. p° pbaꝫ sic. Ista significat pessimitatem hoꝝ mor boꝝ. g ē malū signū. Affm stati ōñdeꝫ. r silis snia colligiꝫ 4° 3¹. ca. de signis malis i pleuresi r ē vtiꝫ in actu ꝓnostico. r ampliaꝫ ēt ad ptisiꝫ vt pꝫ ex di ctis in 4°. pticula. ¶ No. tñ p hitū a pleuresi vel pi plemonia intelligi supatos vel grauatos valde a tali morbo. 2° no. q duob9 mōis pōt accideꝫ dya ria hōi supato vel valde molestato a pleuresi vnus ē p̄cedētibus signis digōnis r alius ē nō p̄cedēti bus signis digōnis. Si accidat dyaria p̄cedētib9 signis digōis tūc ē bonū signū significās purga tionē creticā nālē. Si āt nō p̄cedētibus signis dic tis tūc ē malū signū. ma'. si appeat cū accñtia sūt seua r nō alleuieꝫ q2 significat aut mēi multitudi neꝫ aut ꝯpassionē qua epar ꝯpatiꝫ ptibus paciētī bus r tūc oi mō ē malū. Cū āt apparet in p̄ncipio pleuresis qñꝫ ē bonū signū dyaria. sꝫ de h dicem9

in dubio. ¶ No. 3° ꝙ vt plurimū qñ mā pleuresis ē digā ꝛ pleuresis ē fort ꝛ magna ꝛ seua sūt accñtia. Si nā euāt māz nō euāt eā fluxuvētris imo sudore sputo fluxu sāguis nariū ꝛ silibus. Silr ēt raro cū digā mā pleuresis fiūt accñtia fortia nisi qñ mā supatˀ ꝛ mā paulatine ante digōnez euacuatˀ. Duo igiˀ sūt ꝓpˀ q̄ quasi nūꝗ pleuresi exñte forti ꝛ supāte multū fit fluxus vētris laudabilis. vnū qꝛ raro ē in pleuresi digā mā cū seuis accñtibꝰ nisi sint accñtia cretica. 2ᵐ qꝛ qñ ē tñ vt plurᵐ mā nō pelliˀ p fluxū vētris. Ex qbus seqˀ ꝙ vt plurimuz talis fluxus ē malus. ꝛ idē dicēdū de piplemonia.

¶ Non ē intentio sua. Ga. i 3ᵒ facit 4ᵒʳ. pᵒ ponit gñalē intētionē affōi. 2ᵒ verificat ipsū. 3ᵒ rñdet dubio tacito. 4ᵒ infert correlariū vnū. 2ª ibi Et bene. 3ª ibi. ꝙ si piplemonia. 4ª ibi. vnde oz. ð pᵒ dicit ꝙ nō ē intētio y. ꝙ dyaria sit p solā ꝯpassionē mēbroꝝ colligatoꝝ. sꝫ ꝙ fit ꝓpˀ fortitudinē. ꝛ magnitudinē haꝝ ꝯpassionū. sꝫ in qbusdā colligātia ē principalis cā. sicut ꝙ epar patiˀ singultū qꝛ vicinatˀ ori stōi. Et oz itelligi ꝙ epar ē cā ꝙ hō patiˀ singultū. cura singultus non ē in epate. Et silr ꝙ patiˀ tussiz. i. ē cā patiēdi tussim ꝓpˀ colligātiaz quā hꝫ cū dyafragmate ꝙ ē instrumētum spūs ꝛ anhelitus. Et pᵐ ē ꝗdo passio ē i ꝯcauo epat. 2ᵐ ꝗdo ē in gibbo ꝛ nō oz passiōes eē oio magnas. sꝫ y. ex suis verbis dedit nobis intelligi rē ꝯsuetudinariā. qꝛ nō dixit q pleuresiz vel piplemoniā habuerit. sꝫ dixit q ab his supati sūt a pleuresi vel piplemōia dyaria supueniēs ꝓpˀ eaꝝ magnitudinē ē mala. ¶ Et bene. in hac pte dicit verificās ꝛ dicit ypocratē bene vidisse qꝛ si isti morbi supuenerint. ꝛ dyaria supuenerit ē malū signū qꝛ cā huiꝰ dyarie erit. qꝛ epar nō pōt trahere ad se cibū. i. chiluz ꝛ mutare vt oz in sāguinē. Et aliā cā dyarie est ex corruptiōe qua stōꝰ corrūpit cibū intra se. ꝛ spˀ vtꝝ ꝙ istoꝝ ē malū in dict morbis ꝙ tu debes glosare ita eē vt plurᵐ iuxˀ modū datū in affō. Qð si piplemonia Rñdet dubio posset qs dicere pōt ne infirmꝰ euadere appētibus istis signis dyarie. rñdet ꝙ sic qꝛ si pleuresis aut piplemonia sint pue pñt curari ēt appēte dyaria maˀ si dyaria fuerit cā pñs. s. altera a morbo puta cibus aut medicina. qꝛ nō significatur nāz sinthomatice moueri nec significatˀ stōm aut epar eē debilitatos. ¶ Unde oz. Infert correlariū ꝙ oz medicū eē studiosū in intelligēdis dictis ꝛ ꝯcordādis cū rebꝰ. qꝛ ꝗdo aliqd dˀ absolute oz intelligi veꝝ eē si illa accñtia q̄ dicunˀ significare aliqd. Nō sint ex cāis pñtibꝰ. i. ex cāis alijs a morbo. ꝛ sua cā q̄ ð pñti occurrūt sicut hic de dyaria dicimus ꝙ significat malū non si ꝯtingerit ꝓpˀ cibū vel potū sꝫ si ex eēntia morbi noiat. s. pleuresis aut periplemonia ꝯtingat qꝛ significatiōes sp debēt intelligi suis significat. i. referri in sua significata

¶ Dubitatˀ vtꝝ fluxꝰ vētris apparēs in statu pleuresis sit bonū signū ꝙ sic arguiˀ. pᵒ sic fluxus vētris i pncipio pleuresis ē bonū signū. g̃ in statu. tꝫ ꝯña. qꝛ euōnes sūt melius signū i statu ꝗ i pncipio. aña pꝫ ex auic. 4ᵒ 3ᵉ ca. de signis malis ꝛ bonis i pleuresi. ꝛ mesue i suo de apropaꝝ ca. de pleuresi. ꝛ 2ᵒ sic stat istatu māz eē digāz igiˀ stabit ipsā ꝯueniēt expelli p intestina. ꝯña tꝫ qꝛ mā digā ꝯueniēter expelliˀ ꝗdo euāˀ p loca ꝯueniētia sꝫ intestina sit locus ꝯueniētissimꝰ euōni vt pꝫ ex gal. pᵒ particula illo affō. 21. q̄ ducere oz. Et iō stabit talē euōnē eē signū bonū. ¶ In opᵐ ē y. in affō. nā in statu ē hō maxˀ supatus a morbo ꝛa pleuretide superato dyaria superueniēs ē mala. ꝓpˀ argumēta fcā. h dubiū ꝯpndit tres difficultates vna ē vtꝝ fluxꝰ vētris apparēs in pncipio pleuresis sit bonus. 2ª ē vtꝝ fluxus vētris apparēs in ꝓcessu ꝛ post principiuz sit malus. 3ª ē surgēs ex determiatiōe eaꝝ ꝓpˀ yd vt plurimū fluxus vētris in principio pleuresis ē laudabilis sed in fine ꝛ ꝓcessu vt plurᵐ ē malus.

Pro pᵒ vˀ ꝙ nō sit bonus in principio ex gal. 4ª particula affōꝝ. illo affō. Egritudinibus qbuscūꝫ incipiētibus dū dicit. Dū inꝗ morbus ē in initio nulla quā facit 2ꝫ cursū nē in purgatiōe. ꝛ in eodē paꝝ infra. Cruditas indiuisibilis necesse ē maluz ꝓtēdat exitū. ꝛ in eodē ꝯmēto i bona. n. crisi ꝛ laudabili necesse ē coctionē pcedere. ꝛ p ꝯñs ꝗdo coctio nō pcedit nō ē bona ꝛ laudabilis. ꝛ i 2ᵒ. 2ᵒ pˀ particule. Bone crisis nūtia nō oz eē subita. i. in initio. ꝛ pꝫ per rōnē. qꝛ nā nō dominatˀ mēi in pncipio. ꝛ per ꝯseqñs nō pōt eā euāre nisi ꝓpˀ fortitudinē stimulatiōis. opᵐ tamē hēˀ ab auic. loco allegato cū dixit de fluxu vētris in pleuretico. ꝛ ē i pncipio signū bonū ꝛ ē rēs iuuās. ¶ Pro istis igiˀ ꝯciliatoꝝ dr̃a. 1 9 2. pᵒ respōdet ꝯcedēdo ꝙ fluxuꝰ vētris in principio pleuresis ē bonus. dicit 2ᵒ ꝙ nā multotiēs pōt māz indigāz euāre vtilē. Nā sicut ꝯtingit ꝙ virtus digessit māz ꝛ ꝓpˀ debilitatē nō sufficit euāre ita ecōtra ꝯtingit ꝙ mā ē indigā. Et qꝛ pauca aut multū stimulās pserti loca multū sēsibilia euāˀ vtiliter. h dclarat pᵒ auctoritate gal. 3ᵒ creticoꝝ cū dixit ꝙ virtus expulsiua ꝗdoꝗ cogiˀ aliqd nociuū expellere ante maturatiōis ꝯplemētū. 2ᵒ qꝛ q patiunˀ spachilē in cerebro nō possūt liberari si apātio firmetˀ qꝛ ē incurabilis vt gal. i 2ᵒ. i. vij. particula illo affō. Quicūꝗ spachiloꝝ. sꝫ pñt curari si trāseūt 4ᵐ diē vt dˀ ibidē. igiˀ pñt curari qꝛ mā euāˀ a cerebro āteꝗ apā ꝯfirmetˀ. sꝫ h nō ē nisi āte digōnē. igiˀ curanˀ ante digōnez p euacuationē ꝗdoꝗ g̃ euacuatio ante digōnē ē bona. 3ᵒ id ꝯfirmat de appoplexia qꝛ appoplexia nisi pmutatˀ ad paralisiz interficit. ꝛ ꝗdo permutatˀ ꝯtigit liberari. sꝫ h permutatio nō ē nisi ante digōnē igiˀ permutatio āte digōnē ē bona ēt euō. idē ꝯfirmat per ea q̄ fiūt in stō qꝛ cibū hñtez acredinez ꝛ salsedinē multotiēs expelliˀ añ digōnē pserti cū stōus fuerit multū sēsibilis. ꝛ 2ꝫ h auctoritates gal. ꝛ y. vrēs intelligūˀ vt plurimū de ꝛ sufficit ꝙ raro ꝯtigit ꝯtrariū. ita igiˀ si pleura sit locus nobilis ꝛ sēsibilis. nō mirꝫ si nā expellēs māz indigāz qñz pp stimulū opeˀ vtiliter. 2ᵒ rñdet ꝯciliatoꝝ ꝙ possibile ē in pncipio pleuresis eē euōnez vtilē. sꝫ h non

¶ In quibus dēnt hēre.

erit oīo añ vigōez q̄z mā tal' pleuref fuit i tpe neu tralitatis alterata a virtute. ꝛ p' añ iā hūit mult̄ vigōnis expellit̄ ꝑ pte ad pleurā ꝛ ꝑ pte ad intestina. ꝛ hic fluxus significat mā̄z iā aliquo mō sup atā a virtute. ꝛ iō ē signū bonū. ex quo seq̄t ꝙ nō valet argm̄ apā ē in ꝑncipio. igit̄ mā ei' ē oīo cruda. Ego āt cū oīb' istis puto vicēdū ꝙ q̄ñdoq̄z fluxus vētris in pncipio ē signū malū q̄ñdoq̄z bonuz. Mā quē admodū eximia mltitudie quā nā nullo mō pōt supar̄ ꝯtingit fieri in febribus euōnē in pncipio ita oz posse in pleuresi ꝯtingere. fo vr̄ ꝙ q̄ñz ē signū bonū vt dicit aui. puta q̄ñdo maius ē iuuamētū exoneratiōis q̄ malicia multitudis significate. nā q̄z pleura ē locus valde sēsibilis iō nā a trāsmutādo mā̄z ad locū cāto dolore ꝛ si vigorē hñt ū obstāte ꝙ nō sit mā plurima eā ad intestina transmittit. ꝛ iō ex sic̄ ꝛ duritie mēbri patiēt̄ sepius in hac egritudie accidit nā̄z stimulari ad expellēdū p alīā viā mā tñ nō ẽnte plu. q̄ accidit i plurimis alijs morbis. Dr̄a tñ inter illa q̄ significat bonū ꝛ illa q̄ significat malū sumit̄ ex minoratiōe doloris ꝛ digestiue in bona ꝛ egō in mala. ꝛ h ē ꝙ mef dix in suo de appat̄ ca. de pleuresi cū dicit fluxus ventris accñs eis in pnci ē ẽm vnū duoꝝ moꝝ aut. n. ē ꝑpt̄ multitudinē mē cū ꝑsistētia regulatiōis nē ꝛ seq̄' h ābelitus facilitatio ꝛ decrescētia feb. ꝛ est significatio bona. Aut ē ꝑpt̄ exuberātiā mē ꝑtq̄ reguleť a nā. imo ē sicut egurgitās ꝛ ē significa mala ꝛ ꝑpe cū nō sistit̄ p ipsā difficultas ābelitus ꝛ tristitia ꝛ fe. iflāmatio h s. mef ꝛ ē dictū veꝝ ꝑ p dubio. ¶ Pro fo dubio ex pte negatia ē p affō. fo auic. i o. 3. loco allegato cū dixit. Cū igit̄ accidit ei accedit. s. pleuretico diuersitas. i. fluxus vētris i fine eius significat ꝙ epar iā debilitatū ē ꝛ ē malū valde. ¶ Opm̄ tañ vr̄ q̄z pleuresis ē egritudo māl ꝛ digā mā si euacueť p loca ꝯueniētia oz ꝯferr̄ cū igit̄ euō p vētrē fit p loca ꝯueniētia se' ꝙ oz ꝯferr̄ Ad h dubiū r̄ndet̄ ꝙ in fine pleuresis pōt ꝯtingere dyaria siue fluxus vētris q ē signū bonū. ꝛ pōt ꝯtingere ꝛ significare malū. nā q̄ñdoq̄z in statu vl in fine pleuresis fit fluxus ꝑpt̄ dñiuz nē sup mā̄z digā̄z. ꝛ tūc ē bonus significās salutē. ꝛ signū hui' ē ꝙ se' alleuiatio accidētiū imo q̄ñdoq̄z salus ꝑpt̄ qua. Et ego pluries vidi q̄ñdoq̄z āt ē ꝑpt̄ mē mltitudinē cui nā nō dñat̄ ꝛ h ē malū signū. q̄z mā ñ ē digā nec oīo regulat̄ a nā. q̄ñdoq̄z āt nō ē fluxus de mā morbi illius s̄z seq̄ns dbilitatē epat̄ aut stōi ꝑpt̄ magnitudinē morbi. ꝛ h ē ēt malū valde. Et hos duos mōs nō seq̄t alleuiatio fe. vel doloris vl difficultas anhelitus. ꝛ h voluit mef i loco allegato cū dixit. Si āt fluxus vētris ē i fine morbi ē silis s̄z aliquē duoꝝ mōꝝ. aut. n. expellit̄ mā sp̄ pleuresis ad epar ꝛ viscera. ꝛ se' ipsū icolumitas aut accidit a debilitate epat̄. ꝛ ꝑstratiōe digestiue virtut̄ ꝛ ꝯtētiue in epe. ꝛ seq̄t p ipsū pnitiositas. ¶ Cōciliatoꝛ āt dr̄a dicta vr̄ innuere ꝙ q̄ñdo mā apat̄ ē mlta. tūc si p fluxū vētris pellit̄ ē malū. q̄z remāsit p loca nobilia s̄z pauca pōt expelli ꝛ bene. ꝛ iō gal. dicit q̄ñdo pleuref ē pua pōt curari apente fluxu.

¶ Sz mō restat. 3ª dubitatio ꝑpt̄ qd ē ꝙ vt plurim̄ fluxus factus in pricipio pleuresis ē laudabilis. ecōtra aūt in fcō i fine ꝙ āt ita sit pz q̄z aliter nec auic. dixisset absolute nec y. dixisset h factū in supato a pleuresi eē malū. nisi ita eēt vt plum̄. vr̄ tañ ꝙ nā post pncipiū dēat magis euāre cū dñio virtut̄ p ea q̄ dicunt̄ in ꝯto 4ª pticule 1ª affō. 21. Egōnes nigre h dr̄ ꝙ absolute pluries ꝯtingit fieri ꝯuenientē euōnē i pleuresi p' pncipiū q̄ i pnci' s̄z ñ p fluxū vētris. ꝛ rō ē. q̄z nā p' q̄ digessit mā̄z plum̄ dirigit ad vias loco egritudis magis ꝯueniētes vnde in pleuresi mā p sputū in crisi. aut p fluxū sāguis nariū aut p sudorē cū vie intestinoꝝ sint longinq̄z valde raro ꝯtingit ꝙ mā̄z in pectoꝛ ꝯfirmatā per illū locū expellat. Et iō pluries fit talis euō in fine pleuresis ꝑpt̄ nocumētū cōitat̄ epati vel stō. ꝛ mā pleuresis expellat̄. aut si sit ita vt mā pleuref expellat̄ h ē q̄ñ nā nō bñ dñat̄ mē ꝛ regulat male euōnē vt plurimū. s̄z in princ' pleuresis raro euō p fluxū vētris nisi de mā q̄ nūdū ad pectus ē trāsmissa ē in ambitu totius cuius cū ps q̄ ad pleurā mittit̄ faciat fortē dolorē tētat aliunde vertere q̄z dñante fit euō iuuatia. nō tñ ita sicut i bona ꝛ laudabili crisi. ꝛ sic vides pricipalia argumēta soluta

In oculis patiēte ꝛc. ¶ Cōclusio ē. bonū ē. superuenire dyariā patiēti in oculis. pbat̄ q̄z illud ē bonū huic p qd diuertit̄ ꝛ euāt mā passiōis oculoꝝ s̄z p dyariā fit ita igit̄ ꝛc. Silis bēt sētētia. 3. 3. ca. de obtalmia ꝛ ē affō' vtilis docēs nos vt in pluribus passiōibus oculoꝝ sepe euacuādū p intestina. ꝛ sic āpliare possumus ad alias passiones instrumētoꝝ sensus in capite. ꝛ si ꝯtingat dyariā eē ex humore eiusdē spēi cū supāte in oculis ē meli'. tu tñ ū itelligas oēz dyariā eē bonā i passiōibus oculoꝝ. nā mltotiēs ē mortal' dyaria s̄z dr̄ h vt plurimuz.

¶ Hic afforismus In ꝯto p' ponitur excusatio. fo snia. 3' vnū documētū ex illo. ibi fa. nō āt. ibi 3ª Quā medicus. dicit p' ꝙ ille affō' est explanatus virtualiter in 4ª pticula vbi dr̄ ꝙ surditas recedit felleis egōibus supueniētibus. fo dicit ꝙ nō laudāt oēz dyariā s̄z spōtaneā pptera ꝙ fit a virtute. ꝛ ēt significat eius dñiuz. De 3ª dic ꝙ hac euōne q̄bus medicus oz auctorizare ꝛ eius exēplo in passiōibus oculoꝝ euāre p vētrē sicut vidēmus facere medicos nr̄i tpis euāntes aut clisteri aut aliter patiētes in oculis.

Vesicam incisaz. Cōclusio ē ista. Mortale ē eē incisā vs̄z in ꝑfūdū. aut vesicā aut cēbꝝ. aut coꝛ. aut dyafragma. renes aut aliqd intestinū gracile. aut stōz. aut epar. pbatur q̄z oīs illa incisio ē mortalis q̄ ē insanabilis ꝛ cuius in sanitatē se' morſ. s̄z ista ē de incisiōib' mēbroꝝ noīatoꝝ. s' p' fa. et silis bēt snia 4ª 4. 2' c'. ꝛ vtilitas ē in ꝑnosticādo in hijs passiōibus. ꝛ ampliat̄ ad vtrūq̄z sexū ꝛ ad oēz etatē. Sz pticularit̄ no. p' ꝙ h q̄lz solutio ꝯtinuitat̄ in morbis istis est

incurabil'is vt pz in passiõibus vlceꝝ vesice ꝛ itesti noꝝ iz intelligit᷑ de incisiõe pforãte vsqꝫ ad ꝓfũdũ maioris ꝯcauitatꝭ istoꝝ vel ad aliud latus pietꝭ toti⁹ ita ꝙ dicam⁹ vesicã incisã qñ corpus vesice nõ ei⁹ collũ ē incisũ vsqꝫ in ꝓfundũ. ꝛ cerebꝝ qñ incisio penetrat ad vētriculos. ꝛ dyafragma qñ penetrat incisio totius ma. tñ de ipso verificat᷑ quo ad ptē magis pãniculare vel minus carnosã. ꝛ p intestia gracilia incisa intelligamus duodenũ ꝛ ieiunium yleon. ꝛ renes itelligam⁹ incisos vsqꝫ ad ꝯcauũ vl' a ꝯcauo vsqꝫ ad ꝯtextũ. p ipsũ vētrē intelligamus stõm maxime quo ad ptē ori vicinã. sz qꝛ in ꝯmē to magis istud declarabit᷑ trãseamus ad aliud.

Quod mortale dicit mortē. Ga. i ꝓ⁹ p⁹ ponit significatio ez hui⁹ termini mortalis. ẜo docet quõ incisiões diuersoꝝ mẽbroꝝ sint mortales. ẜo pp qd sit mõtaies ibi ẜa. Cordis tñ incisio. ibi 3ᵃ Cur ãt. De p⁹ dicit ꝙ h nomē mortale ꝯsueuit sumi duob⁹ mõis. vno mõ ꝓ eo ꝙ innuit mortē pñtē. i. qd innuit necessitatē moriēdi. ẜo ꝓ eo qd solz eē signũ morꝭ. i. qd vt plu^m seqt᷑ mors vel saltē morꝭ piculũ. sz y. non oñdit ad quã intētionē dicit mortale. In ẜa pte dicit ꝙ incisio cordis necessario ē mortalis sz incisio ceteroꝝ mẽbroꝝ nõ necessario ē mortalis nisi fuerit magna ꝛ pforãs sp. totũ mẽbri pietē. vñ nõ scit᷑ si y. intēderit ꝙ incisio magna ꝛ penetrãs vsqꝫ i ꝯcauitatē vesice nõ sanat᷑ ꝗ si sit talis sanari nõ põt h idē ꝯtingit in locis dyafragmatꝭ neruosis ꝛ i locis subtilis intestini sp. ꝙ incisio magna ꝛ pforãs nõ põt ꝯsolidari sz de stõ multi discordãt. Dicũt qdã ꝙ sanari põt si incisio fuerit retro suã ꝯcauitatē. i. posterius versus spinã ꝛ cũ h dicũt ꝙ põt ꝯsolidari nõ solũ cũ sic ē incisus vt appeãt sui ãguli. i. cuspides aut supior aut inferior. ꝛ dicit ꝙ i eo medicãdo errãt illi q fecerint libros de vulnerib⁹ stõi mortales. Cui ãt. dat mõ cãs ꝛ dicit ꝙ pñt ꝯsolidari ꝓpt ꝯtinuũ motũ. ẜm ē ꝙ vesica nõ ꝯsolidat᷑ qꝛ frigida neruosa ꝛ sine sanguie. i. cũ paucissimo sãguine. tñ ipsa vesica incisa quo ad ptē colli ꝗ ē carnosa ꝯsolidat᷑ sicut qñ incidit ad extrahendũ lapidē. 3^m dcm̃ ꝙ ē ep incisũ nõ ꝯsolidat᷑ qꝛ se sãguis fluxus. ꝛ iõ morit᷑ hõ ãteqꝫ ꝯsolidet᷑ ꝛ effusio sãguis ē qꝛ vene incidunt᷑. ꝛ iõ dicit se opinari ꝙ isti dicũt veꝝ qꝛ dicũt posse sanari icisionē epatꝭ ꝗdo nõ penetrauerit ad ꝯcauũ sp venaꝝ magnarũ. ꝛ ēt veꝝ putat dicere illos q dicũt estimãtes pēnulas epatꝭ ꝗ sũt quasi sui digiti cũ incidunt᷑ posse sanari. Dicit 4⁹ ꝙ multotiēs vidit sanari icisionē nã i media ciuitate asie vidit sanari vnũ vulneratũ ꝓfunde in cerebro sz tamē hoc ē rarissimũ. Et iõ illi sunt veridici q dicunt incisionē magnã ꝛ pforãtē vsqꝫ ad vētriculos ñ posse sanari tũc euolãt spũs aiales. Et ego testor ꝙ fui vno ꝛ codē anno i cura duoꝝ in ciuitate senaꝝ q sanati sũt. lz de substantia cerebri notabilē ptē pdidissēt quoꝝ vnus i fans erat duoꝝ ãnoꝝ. ꝛ vixit vsqꝫ ad. 20. sz cũ pauca discretiõe ꝛ cũ debilitate lateris vnius. Alter erat annoꝝ nouē. ꝛ fuit integre liberatus. primus fuit filius gabrielis conti. ꝛ secũdus filius nicholay filij abatis ꝛ fuit sine deceptione substantie cerebri manifesta. vnde a loco vulneris postea excrescebat substantia mollis sicut cerebrum superans os. qua fuit oportunum cum corrosiuis remouere. quintum dictum est subtile intestinum ꝛ stomacus qꝛ sunt carnosa si incidantur. non tamen vsqꝫ ad concauum possunt consolidari. sed si incisio pitingerit vsqꝫ ad interiorem concauitatem vix vel nunquaꝫ possunt sanari. Dicit ğ ꝙ idem dicendũ est de renibus ꝙ vulnus perforans non potest sanari. Ultimo dicit ꝙ h membra incisa non solũ ex causis dictis sunt insanabilia. sed qꝛ eis nõ põt apponi medicina sicut in exterioribus.

Quando incisum fuerit os aut cartilago. aut neruus. aut maxille tenues. aut preputium neque crescit. neqꝫ ꝯglutinant᷑. Conclusio est ista. Os incisũ aut cartilago. aut neruus. aut maxille tenues. nõ concrescunt nec consolidantur. probatur. illa incisa nec crescunt nec solidantur que habent debilē valde calorem ꝛ substantiam valde solidaꝫ ꝛ apostematam. Sed membra nominata. sunt huiusmodi igitur conclusio vera. Assumptum declarabit᷑. ꝛ patet per visum ꝛ tactum. Et similis sententia ponitur quarta quarti cap. secundo. Nota tamē ꝙ dupliciter possumus intelligere ista membra eē incisa. vno modo cum deperditione substantie. Aliomodo sine deperditiõe substãtie. propter p^m dixit non crescit etiam intelligit ꝙ nõ venit postea ad complementum partium debitarum. Et propter secundum dicit ꝙ non cõglutinatur. idest nõ consolidatur per viam prime intentionis. idest sine medio extrance rationis ab eis. Et ista ambo sunt comunia spermaticis alijs membris. Et tu p eam vide que dixi tertio tegni maxime tamen assignatur pro causa debilitas inati caloris ꝛ duritiesiue compacta substantiaa.

Quod dixit non crescit. Galienus in commento primo exponit duo vocabula afforismi. Secundo ponit opinionem circa quasdam partes eius. Tertio dat causam dictorũ ibi secunda. In hoc autem discordant. ibi tertia. Causa ãt. qꝛ primo dicit ꝙ per non crescere itēdit non redire ad tantam quantitatem ad quantam supple redijssent vel venissent non facta partis remotione per consolidari intelligit inuiscari adinuicem ꝛ supple vniri sine medio alterius rationis De secunda parte dicit primo ꝙ de osse nemo dubitat ꝙ non crescant amissa quadam sui parte. sz discordant de consolidatione. qꝛ dicunt posse consolidari sed tamen dicit quod errant. qꝛ in brutis animalibus in quibus fit ossis fractura ꝛ apparēt ꝯsolidata si moriant᷑ aut iterficiãtur iuenit᷑ os fractũ ꝙ ptes eius sũt ligate quasi qdã pellicula ꝗ si sepet᷑ videbit᷑ ꝙ ptes nõ sũt inuicem conglutinate

Et subdit q alij sunt q dicūt q alia mēbra ab osse dcā supra ñ cōglutināt sz bñ crescūt i loco vbi dz eē ɔglutinatio.s.i loco fissure icisionis dictoꝝ mē/ broꝝ lz icisio ꝛ fissura dfant.q2 incisio ē qñ ē pene trās vsq3 ad aliā ptē.fissura aūt ē absq3 penetratō ne.ꝛ sp.ypo.loqt solū de icisione.De 3ª pte dicit q nō ɔsolidāt q2 loca ista.i.mēbra sīt subtilia ꝛ ner uosa.ꝛ non tantuz propter istaz cāz sed quia mul tum distant ab inuicem facta incisione.q2 partes contraherentur.

# Si sanguis in uentrez

Cōclusio ē.sanguine effuso ad ɔcauitatē aliquā pternām necesse ē ipm ɔuerti in saniē.pbat sanguine hoc mō effuso necesse ē ipm relinq a regimine nē.sz hoc stāte corrūpet ꝛ i sani em ɔuertet.g̃ ꝛc.Et hec snia confuse ꝛ a lōge pōt colligi.pmo d dīijs febriū de modis gnātiōis sani ei.Et vtilis ē ad exbēdū sāguinē cū ē effusus i lo cū pternām cū sciam q ibi si maniat i saniē ɔuer tat.¶ Nō tñ spālit q p sanguinē itelligim massā būoralē.aut 4m būorē rubeū ꝛ dulcē nālē.p vētrē aūt itelligim ɔcauitatē:i qua nō dz nālit sanguis ɔtineri.ꝛ in qua nō est aptus regi regimine natur ꝛ p saniē itelligamus aut vaz illā.s.q̃ est bona aut vlter rē ex putdo nō reducibili ad benignū geni tā mō dcō ptícula.2ª affo.47.circa gñationē sani ei ꝛc.Cā aūt vificās ē q2 sanguis ē calid ꝛ būid merito qualitat facilit suscipiēs putredinē sz a vir tute regulāte phibet.g̃ qñ ē i loco i quo vtus ñ pōt eū bñ regulare tūc putrefit ꝛ corrūpit.ꝛ p ɔñs in saniē ɔuertitur aut veram ꝛ propriaz aut malam sicut in rem nigram quemadmodum in concauo stomaci accidit.

¶ Hic afforismus in libris Ga.i ɔ.pmo oñdit littere diuersitatem.2º ponit sniam afio.3º oñdit qd p saniē itelligit.4º vificat affom.De pma dic q h affo iuenit diuersa littera nā q̃dā lra bz spaciū loco vētris ꝛ intendit omne spacium ventris.Et hoc firmatur per illud q sub dit pternaturā.In 2ª pte infert ex dicto q sensus ypo.est q qñ sanguis exit a loco in quo esse cōsue uit ad locum vbi non dz esse fm naturā tunc con uertitur in saniē.Sanguis enim qñq3 exit a vena ꝛ vena vadit in spatium q ē intra venas i quo eē non dz.De 3ª dicit q p saniē itelligit quandā ma neriē saniei in qua sanguis exiuit ɔpriam qualita tē ꝛ supple post putredinē est mutatus in aliud si ue sit sanies bona siue non.¶ De 4ª pte dicit q ypo.bñ dixit q2 qñ sanguis exit locum suum non seruat propriam naturā sed permittat aut i saniē supple bonam aut in rem nigram.

# Maniacis uaricibus ꝛc.ɔclu

sio ē ista.In maniacis curat mania per supaduētū emoroydaꝝ.aut varicū.pba tur p illō curāt maniaci p quod mā manifeste di uertit aut euacuat.sz emoroydes aut varices sīt buius.g̃ ꝛc.Et ɔcordiā ꝛ notata collige vt supra illo affo.melancolicis ꝛ freneticis ꝛ vtrobiq3 ɔ cu ra itelligat aut itegre aut i pte remittēdo morbū vel ɔhibēdo augmētū qd alias eēt futuꝝ.p varices aūt sīt itelligēde pternālit ingrossate valde nōbilit in crure sicut multotiēs ɔtingit videre i cruribus portitorum que proueniūt ex fluxu sanguinis me lancolici ad crura.

¶ Quia ergo natura ꝛc Ga.in ɔª vificat affom. di.q q2 nā mām manie de mēbris nobilibus trās mittit ad ignobilia cū trāsmittit sanguinē melicuz ad unū vel ad varices.iō sequit manie curatio.

# Quicunq3 dolores a

dorso.ꝛc.Cōclō ē.oēs dolores trāseūtes a dorso in cubitos curat flomia.pbatur sic oēs dolores curat flomia quoꝝ mām ꝛ causaz euacuat sz oīuz taliū doloꝝ cām euacuat igit ꝛc. Silis snia bētur.22.tertij caº de cura doloꝝ iūctu raꝝ circa pncipiū descriptiōis ꝛ ē vtilis ꝛ ampliat ad sexus ꝛ etates.debetis tñ attendere q cum do lor non potest transire de subiecto in aliud sub iectum.ꝛ iō p dolores transeuntes a dorso in cubi tis debemus intelligere dolores qui fiunt ex mate ria que faciebat dolorē in dorso que a dorso i cubi tos transit.2º debetis attendere q plurimum ma teria que hoc modo transit est sanguinea propter venas magnas quibus mediantibus brachia sūt ligata cum dorso licet igitur aliquando ventositas aliquando materia catarralis frigida aliquando sola mala qualitas a partibus dorsi cōmunicaret cubitis ꝛ faceret dolorem in quo non conueniret flobotomia tamen non tollitur quin afforismus vt i pluribus sit verus q2 vt plurimū mā ē sanguini mixta aut sanguis vt plurimum.

¶ Loco doloris collectio inuenitur. Galienus in cōmento.primo ponit di uersitates inuentas in littera huius afforismi.2º verificat littera stāte vt iacet.3º verificat afforismū secundum aliam litteram.ibi secunda. oportet igi tur materiam.ibi tertia.Et si hoc loco. Dicit pri mo in quibusdam libris loco doloris poni collec tionem facientem dolorem q est inutile dici cum sit impossibile materiam notabilis quātitatis cur rere ad hec loca ꝛ non causare dolorem.Alij au tem libri habent dolores aliquando a dorso se mo uent.quia materia de loco ad locum effluit.ꝛ ali quando est sanies maxima quando cum ea est vē tositas grossa ꝛ inflatiua. De parte secunda dicit q quando dolores modo dicto in afforismo a dor so transeunt ad cubitos oportet purgari materiā per flobotomiam ab interiori cubito sicut ypo.ali bi dixit q oportet euacuare vnde nā repit ꝛ per lo ca cōgrua.De tertia pte dicit q si habeatur colle ctio.ꝛ i hoc dicendum est q oportet dolorem esse ɔpter collectionē q2 loca neruosa ꝛ lacertosa eēn tialit sīt mā doloris.i.sīt p suā nām facilit sensibilia.

vñ sũt facilĩ subiectũ doloris i qbus ẽt ꝯfert sto mia ad corpus purgãdũ. vbi vides ꝙ sumit h̃ pur gationẽ aliꝰ q̃ȝ i affo. 22. ꝑme. qꝛ sumit hic ꝓ oi euõ ne. sȝ forte qrit̃ de qua vena ꝛ de quo cubito an de eodẽ vl̃ diuerso debeat fieri purgatõ. Rñr fȝ auic. 22. tertij loco allegato i ꝯcordia ꝙ de vena eiusdẽ brachij qꝛ dixit ꝙ oȝ euacuari ð vena manus vt sã guis euacuet̃ ex pte sue declinatiõis. i. ad quã dcli nat. Ex quo pȝ ꝙ h̃ itelligit̃ aut nõ exñte totiꝰ ple nitudine. nec amplius currẽte mã i quo casu non oȝ diuertere vel qꝛ stomia sit ꝑncipalr̃ ꝓ cura dolo ris dorsi nõ ꝓ cura doloris brachij qꝛ cũ dorsũ sit nobilius brachio nõ debemus facere mãm versus dorsuȝ recurrere sed p locũ vbi declinat euacuar̃.

# Timor ꝛ pusillanimitas

t Cõclusio istius affo. ẽ ista. Timor ꝛ pusil lanimitas multo tpe durãtes faciũt hoieȝ mlĩcũ pfecte. ꝓbat̃ illa faciũt pfecte ꝛ itegre mlĩcũ q̃ faciũt mlicuȝ hũorẽ abũdare i cerebro. sȝ timor ꝛ pusillanimitas mlto tpe durãtes sũt huiusꝰ. g̃ ꝛc. Alim circa lr̃am oñdit̃. Quidã tñ itroducũt ꝯ̃nẽ ꝙ ypo. itẽdit timorẽ ꝛ similĩ pusillanimitatẽ mul tũ durãtẽ significare ꝯpletã mlĩcaȝ passionẽ. ꝛ ꝓ bat̃ ꝙ significãt mãm mlĩcam cerebro ꝛ cordi plu rimũ cõicatã. Et similis snĩa colligit̃ fm ꝑmaȝ in troductõnẽ ꝑma tertij caº ð melia ꝛ iux̃ faȝ caº ð signis mlie. Sȝ spãlĩ descẽdẽdo nõ ꝙ timor sũit hic ꝓprie ꝓ passione ꝯñte pceptionẽ mali futuri ꝛ a qbusdã dr̃ expectatio mali sȝ ẽ dolor ꝯñs hãc ex pectationẽ. sȝ pusillanimitas qñq; sumit̃ ꝓpe vt distinguit̃ ꝯ̃ magnanimitẽ qꝛ est passio p quaȝ hõ puificat se i humoribus. qñq; aũt sumit̃ ꝓ tristitia rei appentis male deꝑdti ꝛ hoc mõ auic. dixit pri ma tertij. Ex causis vero fortibus in gñatione me lãcolie sũt supfluitas tristitie ꝛ timoris ꝛ puto hoc ypo. hic intelligere. ¶ Nõ 2º ꝙ melãcolia ẽ corrup tio opationũ cogitatiue ꝛ estimatiue v̄tutũ declinãs ad timorẽ ꝛ maliciã ꝓpꝛ humorẽ mlĩcuȝ. ꝛ hº mõ ẽ cõis ad illa q̃ manie ꝯiũgũt. ¶ Nõ 3º ꝙ qñ timõ ꝛ pusillanimitas accidũt hº ẽ aut a cã itrinseca si ne ꝑñtia cẽ extrinsece q̃ deberet talẽ timorẽ ꝛ tristi tiã facẽ. ꝛ hº qñ ẽ vltra mẽsurã q̃ iuenit̃ cõit̃ i hoie sano vel i eo sano q timet significat meliã. ꝛ si diu durauit significat cã ꝯpletã. sȝ qñ nõ diu durauit nõ oȝ ꝙ significat ipsaȝ ꝯfirmatã. si ṽo sint a cã ex trinseca pñte ꝛ diu durẽt causant meliaȝ ꝛ cũ hoc significãt illã qꝛ nõ ẽ icõueniẽs idẽ eẽ cãȝ ꝛ signũ vt alibi oñdi. ita ꝙ melia ẽ cã timoris. ꝛ ꝯ̃ timor est cã melãcolie nõ tñ ꝙ idem timor singularis sit cã certe melãcolie cuiꝰ ipsemet ẽ effectꝰ sed timor v̄bi grã. ab hostibꝰ causauit hũorẽ mlĩcuȝ q ẽ cã melã colice passiõis. ꝛ ista passio fac̃ ipm melãcolicũ de nouo timere. posset tñ dici ꝙ vnũ ẽ cã ꝓducẽs vel q̃ ꝓduxit. ꝛ aliud ẽ cã ꝯseruãs vel augens. ¶ Sȝ dubitat̃ tũc ꝑmo de mõ quo timor ꝛ pusillanimi tas sit cã mlie. 2º quõ eꝯ̃ mlĩcus humor. ẽ cã timo ris ꝛ doloris vel tristitie. ¶ Ad ꝑmũ dr̃ ꝙ tẽpore timoris spũs claudũt̃ intus ꝛ mouẽt motibꝰ per quos subtile sanguis resoluit̃ ꝛ ꝓhibet̃ multa spi rituũ gñatio ad hoc seqt̃ sanguis igrossatio ꝛ mr̃ ti hũoris mlĩci gñatio. ꝛ cũ hoc igrossatio ꝛ terre strificatio spirituũ cordis q postea cõicati cẽbro ꝛ inde euntũ aialiũ sũt cã ꝙ gñant̃ aiales spũs non clari sȝ opaci nigredine ꝑticipãtes ꝛ tãdẽ faciunt mliam. ¶ Pro 2º võ dixit ga. qnto de accñti in si ne ꝙ cã ẽ qꝛ melãcolicus hũor ẽ niger. ꝛ tenebrosꝰ sõ facit timorẽ cũ ẽ intus qꝛ tenebre exteriores faci unt timorẽȝ vt pȝ. et aui. ꝑma tertij loco alleº huic rei vr̃ ꝯsentire cũ dixit. ꝙ ille pp ꝯplonẽ melãcoli/ cã faciẽtẽ spirituũ cerebri iterius. ꝛ faciẽtẽ ipsuȝ ti midũ ꝓpꝛ tenebrãs ipm sicut tenebre extrinsice so licitãt ꝛ timere faciũt Auerrois aũt 3º colliget irri det illos di. Et q dicũt ꝙ aia terret̃ ꝓpꝛ humoreȝ mlĩcuȝ nigrũ. sicut terret̃ hõ i obscuro dicũt v̄ba cantatoꝝ. ꝛ dic ꝙ cã ẽ ꝙ hũor melancolicus facit vnã manerĩẽ ꝯplonis i cẽbro vel spũ p quã hõ in clinat̃ timere ꝛ tristari ꝛ cogitare corrupte. sicut sã guis facit letitiã nõ qꝛ illuminet aiam aut spũȝ. sȝ ꝓpꝛ ꝯplonẽ quã facit vñ subdit paꝝ post dcã. sȝ ẽ sciẽdũ ꝙ de nã istius hũoris mlĩci est vt ipsum se/ quat̃ hec accidẽtia. sicut de mã sanguis ẽ vt eũ se quat̃ gaudiũ ꝛ leticia. ꝛ nõ dicemus pp hoc vt sã guis det lumen aie. Et i hoc mihi placet modus auerroys. sȝ putẽ illũ voluisse ga. ꝛ auic. sȝ volunt dare cãm qr̃ mala ꝯplo frigida ꝛ sicca ab humore melãcolico facit hec accñtia magis q̃ȝ ab alia cã. ꝛ posuerũt quãdã similitudinẽ. Tu elige.

¶ **Si quis timorez** ꝛc. Ga. in ꝯtº. oñdit hitudi nẽ timoris a cã intrinseca ad meliam. 2º timoris a cã extrinseca. 3º verificat p expientiã. ibi 2ª ꝙ si ho rum. ibi 3ª Multotiẽs enim. De ꝑma dicit ꝙ si ti mor ꝛ pusillanimitas sint ab intrinseco ꝛ ꝑternãȝ tũc significãt mlĩam etiam si nõ durauerint mul to tpe. De pte 2ª dicit ꝙ qui sunt a cã extrinseca manifesta ꝛ diu durent efficiuntur maniaci. i. com pleti mlĩci. De tertia pte dicit ꝙ vidit multos inci disse has passiones. s. melancolie propter iraȝ odi um ꝛ tristitiã que fuerunt initium sue passionis sȝ maxime in paratis per suam naturam.

# Intestinorum si icidã

i tur ꝛc. Iste affoꝰ. cũ ꝯtº sũt manifesti ex dictꝭ supra i alio affoº vesicã icisã. Cõmẽ tũ huiꝰ affo. icipit hũc affom ypocras ꝛc.

# Herisipilã extrinsecus

h Ypo. duas ponit ꝯºnes. ꝑma est permu tatio herisipile de loco exteriori ad inte/ riora nõ est bonum. ꝓbat̃ qꝛ pmutatio rei ꝑternãȝ de loco ignobili ad locũ nobilem non est bonum. 2ª ꝯº. Ecõtra pmutari ab iterioribꝰ ad extiora est bonũ. ꝓbat̃ qꝛ bonũ est mãm ꝛ rẽ ꝑternãȝ per mutari de loco nobili ꝛ venire ad ignobilẽ alijs pi bus. Et ꝯcordia sumit̃ 3ª quarti caº de cura herisi pile pro parte ꝛ itegre. 16º. cõtinentis caº primo. ¶ Nõ tam ꝙ h̃ p herisipilã itelligimꝰ apa colicũ

et duplr possum⁹ imaginari berisipilā exteri⁹ fcā₃ puerti intus. vno mō qđ sua mā moueat ad mēbra q̄ cōit dicūt itrinseca tā₃ ad terminū ad quē sic cpar cor ⁊ similia. Et h⁹ mō malū sēper ē berisipilā fcā₃ extius puerti it⁹. ⁊ iō auic. loco allegato dixit. ⁊ caue cū huc redit facias mā₃ ad mēbrū itrisecū nobile. ¶ 2° mō pōt redit itus q̄ ad carnē et venas sub cute exsites. aut si ad loca q̄ ve dicūtur mēbra itrinseca ferat ad illa tā₃ ad viā. ⁊ hoc 2° mō qñq₃ bonū ē puertē itus berisipilā ex fcā₃ vt p₃. q̄ p farmacū in eius cura talē mām euacuare i quo trahit mā ð exterioribus ad inīiora ſ₃ sicut ad viā ⁊ similr cū repcussiuis minorata mā repellimus itus i venas vicinas qñ nō timem⁹ q̄ p illð vadat ad mēbra q̄ ve dicūt itriseca. ⁊ tu nō h āplicatonē affo<sup></sup>risimi ex hijs q̄ dic pmētator i pmento.

¶ Non hoc de sola erisipila. Cōmentator āpliat affo^m. 2° laudat ypo. 3° dat modū quo ē hita vitas affo. 2ª ibi. ſ₃ vidēmus. 3ª. ibi. qđ aūt. De pma dic q̄ hoc dictū nō solū itelligēdū ē ð berisipila ſ₃ ð oī passione q̄ qñ mutat ab inīioribus mēbris nobilibus ad extiora ignobilia ē bonū. ſ₃ si fiat eō q̄ ab ex. moueat itra ē malū ⁊ h̄ sit itelligēda fm modū expositū i affo°. De parte 2ª dicit q̄ nos videmus i hoc libro multa noiare ad similitudinē ⁊ ad auctoritatē mltorū alioꝝ. i. ad auctorizādū multa alia. ⁊ iō laudādus de breuitate. In 2ª dicit q̄ h⁹ fuit manifestū per experientiā ſ₃ tamē est apertū. i. clarū rōni. i. rōne.

Q Uibuscūq₃ i causone. Conclō ē ista. Alienatio ē signū sanitat̄ in causone cui supuenerit tremor. pbat illud ē signū salut causonis ⁊ tremoris qđ significat materiei resolutionē. ſ₃ alienatio mō dicto ptigēs significat resolutionē materiei causonis igit ⁊c. Et hāc sniam hētis ab auic. 2ª tertij ca° de tremore. ⁊ pma quarti ca° ð causonide. ¶ Ubi nō q̄ causon dr a caumate siue incēdio q̄ ē febris pluri mi incēdij pcipue i partibus cordis. Est autē causon fe. ptinua pēdēs a putredine colere vel flatis salsi i venis cordi vicinis aut i venis oibus toti⁹. et dr causon vus quādo ē a colera. ⁊ nō vus quando ē a flate salso. ¶ No 2° h⁹ nomē tremor sūmi qñq₃ p oī motu pcussiuo mēbroꝝ. ⁊ hoc mō large dicim⁹ eē tremorē in fortib⁹ rigorib⁹. nec o₃ q̄ ois tremor sit accñs vtut volūtarie motiue qñq₃ āt sumit p nocumēto opationis vtut volūtarie motiue quō sumit a ga. 5° de accñti ⁊ morbo. ⁊ mot⁹ pter nālit pposit⁹ ex motu fcō a vtute mēbri motiuavolūtaria conāte aliquā facē opationē et motu fcō a gūitate mēbri. vl' alia sua nāli dispōne p iclinatiōnē ⁊ conatū vtut volūtarie motiue. Et de h⁹ loqt et auic. 2ª tertij describēs ipm in ca°. ppo q̄ ē morb⁹ officiat euenīēs ppi defectū vtut motiue ⁊ motu lacertoꝝ fm ptinuitatē cōpar grauitati corpis intromittēti suā motionē i motiōe volūtaria. ⁊ cōstat pſiderāti vba auic. q̄ abusiue dixit morbu₃ p re pternām. nā tremor ē accñs nō morb⁹ vt cōstat ex galieno loco allegato. q̄ si tremor ponat morb⁹ quē tal' actio seqt nō tñ ē morb⁹ official' q̄ i nā officiali puta i figura vl' situ vel societate vt dic marsilius q̄ ppī malā pplonē frigidā ⁊ siccā ptingit tremor vt vult ga. loco allegato. ſ₃ officiat dr ⁊ est lesio mēbri organici i opatōe sua ſ₃ tñ ðvtroq₃ pōt i affo° itelligi ⁊ vificari vt' dicet. ¶ 3° nō q̄ i causone ptingit p viā crisis mām cōicari neruis. vñ accidit tremor. ⁊ post vtute agitāte mām ⁊ soluēte ptigit fumos hu⁹ male mē cōicari cerebro ⁊ fieri alienationē. ⁊ ita alienatio q̄ nō durabit nisi tpe resolutiōis mē significabit mām dissolui. vnde fuit tremor. Si vo tremor accipiat p pcussiōe accñte in rigor q̄ ē i pnci° crisis future p sudorē nā trāsmittēte mām de venis ad musculos ⁊ loca sensibilia tc res ē facilior. q̄ alienatio tūc significat mām iam dissolui. ⁊ i vaporē puerti ita vt capiti cōicet. ⁊ per pñs q̄ morbus soluit. Auic. āt pma quarti dat duos itellect⁹ affo°. vn⁹ ē q̄ si patiēti causonē supueniat tremor alienatio significat q̄ solnitur tremor q̄ significat q̄ cerebrū mltū calefit. vñ nerui calefiūt ⁊ resoluit mā tremoris. ⁊ ita non dicēt ypo. q̄ alienatio significat salutē causonidis ſ₃ remotōnē tremoris. 2⁹ itellect⁹ ē q̄ si i causone ē alienatio ⁊ supuenit tremor soluit alienatio. q̄ mā alienatōis pellit ad neruos. ſ₃ fm hūc sensu₃ poti⁹ debēt affo. dicere alienatio soluit q̄ soluit vide si modi pores tibi placent que sit intentio ga. dicet in cōmento.

¶ Quibuscunq₃ aliis pmitto. Ga. primo excusat se a cōmētatiōe affo. 2° docet quō alienatio pōt soluere tremorē. 3° infert affo^m ñ eē yp. ibi. 2ª. Ego tñ. ibi 3ª. ¶ S₃ h̄ ypo. De pma dic q̄ ipse pmittit quoscūq₃ alios pmētari hūc affo^m cū ip₃ introducūt ⁊ dicūt fuisse y. ad multos alios auctorizādos siue ypo. ipsum fecit siue alius. De 2ª p te dic q̄ ipse exponit h⁹ mō q̄ mā faciēs causone₃ ē itra venas ⁊ artarias ⁊ ista si mittet ad neruos necesse ē qđ faciat tremorē. pmo postea cōicata cē bro facit alienationē ⁊ tūc remouet causon. q̄ nō erit amplius febris pēdēs a tali mā i talib⁹ venis qđ reqrit ad eē causonidis. ¶ De 3ª dicit q̄ ypo. ñ psueuit hoc mō dicere q̄ morbus soluat q̄. i. ipe remouet. ⁊ loco ei⁹ remaneat ali⁹ nō minus piculosus pmo ⁊ iō supple nō credit ipsum fuisse ypo.

Q Uicunq₃ empici ⁊c. Conclusio est oēs illi empici aut ydropisi q̄ aut vrūt i. cauterizāt. aut icidūt a qb⁹ subito fluit aut aqua multa. aut sanies mlta pereūt oīno. pbatur oēs illi patiētes hos morbos pereunt a qb⁹ subito magna quātitas spūs dissoluit. ⁊ i qb⁹ spūalia mēbra valde gūat. ſ₃ oēs empici aut ydropici vsti vel in eis a qbus subito fluit multa aqua vel multa sanies sunt tales igitur conclusio vera. Et simi lis snia colligitur 2ª primi ca° de causis debilitat vtut. ⁊ quo ad partē ð ydropicis. 14. tertij ca° de cura asclit. vtil āt ē affo⁹ mouēdo nos ne in dictis casib⁹ permittam⁹ mltū mām egredi subito. ⁊ am

pliat i omni euacuatiōe τ i sanie magnoꝝ apatū. ¶ Nō tñ pmo ꝙ epici dicūt oēs hñtes collectionē saniei i pectoꝛ max. qñ i ɔcauitatē magnā pectoris effūdit qñqꝫ.n.tāta ē saniei quātitas ꝙ nō speraꝛ qꝺ possit p sputū purgari τ tūc icidūt. aut inter tertiam aut quartam constat inter quartam τ quintam. Quanpoqꝫ autem loco icisionis fit aptio cū cauterio penetrāte ad pfundū pectoꝛis. τ i isto casu dic imo ꝙ si pmittat subito multa sanies exire pereūt oio. ¶ Nō 2° ꝙ lꝫ ydrops dicat de timpanite τ ꝺ yposarca potissime tñ dꝛ ꝺ asclite i qua vēter ē plen⁹ aqua τ qñqꝫ aqua ē inobediēs medicine τ tūc ɔtingit ꝙ medici apiunt locū vētris aut cū flētomo aut cautio ad aquā exhēdā. τ i istis ēt dic ypo. ꝙ si pmittat subito mlta aqua exire pelt oino. ¶ Attēde tñ 3° ꝙ nō debem⁹ tales curas tētare nisi i despat p alios modos. Quō āt τ cuꝫ quibus ɔditionib⁹ ista fieri debēt vide ptīꝫ.x.tertij et ptīꝫ.14.eiusdē ¶ Nō tñ 4° ꝙ adustio siue cauterizatio nō penetrās vsqꝫ ad intioꝛa ē sine piclo i empimate. Et tu vide modum ab albucasi τ ab aliebate q hoc clarius ꝙ auic. declarant.

¶ Ypo. empicos vocare solet. Ga. in 2°. pmo declat qd sit empicus quō τ cū qb⁹ circūstātijs sit icidēdus aut vrendus. 2° osidit q haꝝ duaꝝ opationū sepi⁹ fiat i ydropica. 3° ponit mētē ypo. 4° vificat ptem auctate oxistrati. 5° ampliat affo^m. 6° assignat cāꝫ vitatꝫ affo. ibi 2°. ydropico vero. ibi 3°. yp. i hijs. ibi 4°. oxistrat⁹. ibi 5° qꝺ ꝺ ceīis. ibi 6° qꝺ fieri. De pma dicit ꝙ ypo. ɔsueuit p empicos itelligere illos q hñt saniē i medio spacio int pect⁹ τ pulmonē τ mōstrauit quō debēt icidi i li° q icipit. si vene pulmonis. quē librū aliq ititulāt ꝺ empicis. istis tamē empicis nō ē vtilꝛ icisio nisi laboꝛent magno empimate i qb⁹ despat ꝙ possint saniē p screatū expellere. isti.n. paciūt magnas angustias anhelitus qꝛ spaciū pectoꝛis i eis ē fcm angustū ppꝛ saniē multā. τ iō cogūt ad icisionē vl adustionē. De pte 2° dic ꝙ medici magis ɔsueuerūt ydropicos icidere ꝙ vrere. τ cā ē qꝛ i empicis ē phibēda putrefactō qꝺ fit p adustionē sꝫ hoc nō fit i ydropicis. De 3° pte dic ꝙ ypo. in istis per icisionē τ adustionē itendit subitā purgationē. i. illā i qua ē subita τ multa euō τ vtraqꝫ itēdit subitā purgationē τc. cauēdā. qꝛ ex eis nō ptēdit bonū. De 4° pte dic ꝙ oxistrat⁹ dic aliqd mai⁹ ꝺ ydropicis. qꝛ ipe vidit multos pire subito captos a febre ppꝛ multā purgationeꝫ τ idē hodie sepe vꝛ a temerarijs medicis ¶ De 5° pte dic ꝙ hoc qꝺ ē dictū h ab yp. pōt itelligi de ceteris mēbꝛis sic ꝺ pectoꝛ ꝙ magno exñte apate in aliquo loco si subito icidat vt exeat mlta quātitas sanguis al's saniei ē molestū qꝛ subito icidit subtilitates. i. gracilitates ptiū faciei τ defectionē vtutꝫ τ vix postea ꝺ se redit. De pte 6° τ vltia dic ga. ꝙ putat hāc debilitatē seq euacuata sanie i empicis qꝛ dū sanies ē ibi apiūt poꝛi venaꝝ τ artiaꝝ aculitate saniei pñtis p quos tamē opposite se sanie dū sanies ē ibi psens nō euanescit nec effluit spūs sꝫ sanie euāta egredit. τ ista ē cā defectōis eo. τ tu h dictū nō. sꝫ i ydropicis dic eē similē sniam. τ cuꝫ hoc qꝛ aquositas i vētre existēs poꝛtat onus apatꝫ epatꝫ qꝛ epar ē apatū τ si nō sit poꝛtat qi on⁹ suū τ iō si aqua subito exeat agrauat epar deoꝛsuꝫ. τ s. ēt stomac⁹ τ itestina τ trahit secū dyafragma τ cetera mēbꝛa iterioꝛa in pectoꝛe exñtia τ sic maxima facit debilitatē vnde moꝛs sequitur.

Eunuchi non podagrizāt. Cōclō ē ista i eunucis ñ fit podagra nec caluiciū. pbat i hijs nō fit podagra nec caluiciū i qb⁹ nō sꝫ cē podagre vel caluicij. sꝫ i eunucis ñ sꝫ iste cāe ꝗ τc. Affo^m circa lraꝫ declabit. τ hāc sniam ꝺ podagra collige. 22. tertij ca° de doloꝛib⁹ iūcturaꝝ. sꝫ ꝺ caluicio hētur ab ypo. i li° de hūana nā. τ vtilꝛ ē affo. ad docēdū ꝙ nimiū coytū euitem⁹ tāꝙ podagrici τ caluicij cām. τ ampliat ad arteticā vt dic i ɔ° ga. ¶ Nō. igit pmo ꝙ p eunuchos debem⁹ itelligeꝛ mares q carēt testiculꝛ siue qꝛ fuerint abscisi siue qꝛ nō fuerint nati. τ isti sꝫ mares iperfecti qꝛ nō obstante ꝙ merito ɔplonis radicalꝛ τ plurimū mēbꝛoꝝ gnātionis sint apti ad gnāndū sibi silēm alio tñ ex accñte ꝑternām hāc aptitudinē ad actū reduceꝛ nō possūt. τ tu ex istis ɔsidera ꝙ sicut nō ē ipossibile vnū iduiduum eē masculini τ femini sexus vt ē hermofrodita ita nō vꝛ ipossibile eē q nō sit masculꝛ neqꝫ femella. qꝛ neqꝫ hēat ex mēbꝛis gnātiōis τ ɔplone. pma aptitudie ad decipiēdū i se ab alio gnātionē nec ad gnātionē nec ad gnāndū i alio. vtrū āt sit possibile aliquē marē ita ptrāsmutari vt nō sit mascul⁹ neqꝫ feia vl ꝙ mas fiat feia ē aliqua qstio. nā auic. vꝛ vlle ɔplo masculina τ ɔplo feminina sint accidētia i sepabilia. sꝫ h magis hñt videri. p° ꝺ gnātiōe aialiū iō dimitto. ¶ Nō 2° ꝙ eunucis accidit remissio caloꝛis i toto. τ rō ē qꝛ coꝛ hꝫ trāsmitteꝛ ad testiculos nālꝛ τ multū ꝺ spū vitali. τ epar mltū ꝺ nāli τ cēbꝛū multū ꝺ aiali. τ isti ex illꝛ i fluxib⁹ sꝫ apti retineꝛ vtutē. Ex recalefaciēdi totū recte sicut ignis i foꝛnace stns p quāto facit ollas vitatas mlto magis calefacit mālionē ꝙ si ille olle vitate nō fuissēt ab igne calefacte. vꝛ tñ caloꝛ testiculoꝛū magis ad quasdā ptes se dirigeꝛ. τ iō ex pmutatiōe i tali caloꝛe accidit i qbusdā ptib⁹ pilos cadeꝛ vt i barba τ i qbusdā nō cadere. ex qb⁹ pꝫ ꝙ fiūt eunuchi etiā hūidioꝛes ꝙ foꝛēt si eunuchati nō eēnt minoꝛi fcā dissolutiōe. Seqꝛ 2° multiplicari flegmata i eis et sanguinē fieri ꝗuioꝛē magis aptū descēdere. vñ τ crura τ nates crescūt i eis. ¶ Nō 3° ꝙ lꝫ p coytū debito tpe τ mō fcm exhāt supfluitates tñ p ipsuꝫ idebite factū τ āplius opoꝛtuno. p° se' caloꝛis inati diminutō τ vtutꝫ digestiue debilitatio. τ max. in iūcturis q sꝫ mēbꝛa nālꝛ frigida τ lōginqua plurimū a fonte caloꝛis. τ i qb⁹ hūiditas flati ꝑpoꝛtionalꝛ nālꝛ effluit ad eas hūectādas τ sꝫ apte motui τ qꝛ hoies sūt ad libidinē pcliues. ideo habentes testiculos τ potentiam coeundi cōmuniter vtuntur plus debito coytu ad quod sequitur postea

secūdus error q est inordinata comestio ⁊ potatio ad satisfaciēduꝫ debilitati sequēti coytū ꝓpt quā multiplicat̄ idigō. Et ego mltos tā senes q̄ȝ iuue nes cognoui q hoc mō sīt ad mortē deducti. qꝛ vtē do nimio coytu debilitāt̄ postea sup abūdādo i ci bis ⁊ nutritiuis mulꝫ ipleuerūt venas hūorib⁹ ap paratꝫ putredini i qb⁹ accēsa putredine p febres pi erūt. ¶ No 4° ꝙ podagra sūit̄ ꝓ egritudie doloro sa pedū sumēdo pedē ꝓ pede magno icipiēte a ca pite cosse ⁊ max.ͤ ꝓ egritudine dolorosa iūctur ali cui⁹ i pede. qn̄qꝫ tn̄ sumit̄ ꝓ dolore ꝯñte talē egri/ tudinē. Vn̄ aui. qn̄ d̄ podagra loqt̄ ititulat caplm de dolorib⁹ iūcturaꝝ siue tn̄ sit dolor siue egritudo i ꝯlone siue i ꝯpōne siue tn̄ apa nō eēt icōueniēs ꝯceder̄ ꝙ podagra est cā febris ⁊ accn̄s catarri ⁊ morb⁹. sꝫ ꝙ dic marsili⁹ ꝙ dolor n̄ ē morb⁹. qꝛ mor bi nō dicūt̄ nisi dispōnes q̄ sīt oib⁹ mēbris apte ac cider̄ sicut mala ꝯplo ⁊ mala ꝯpō ⁊ solutio ꝯtinui tatꝫ. puto ꝙ nō sit v̄m qꝛ disloca° ē morb⁹ ⁊ nō pōt oib⁹ accider̄ ⁊ mlte figur̄ sīt morbi i vno mēbro q̄ n̄ eēnt morbi i alio mēbro. ¶ No 5° ꝙ cē podagre aut sīt ex pte mēbri recipientꝫ aut ex pte mēbri man dātis. aut ex pte humoꝝ ꝯgregatoꝝ i corpe v̄bigra cōtingit residuo corpe bn̄ hn̄te vt pes sit debilis ꝯpōnis frigide ꝯplonis. ⁊ iō satis d̄ supfluitate ⁊ nutrimēto recipiēs nō poāt nutrimtū sufficiēt̄ di gerer̄ imo ex eo remanebūt ptes i mēbro q̄ paula tiꝫ ꝯgregate faciūt ibi malā ꝯplonē ꝯternām aut malā ꝯpōnē. s. tumorē ⁊ tādē faciunt dolorē ⁊ sic podagrā cui⁹ radix i corpe nō fuit alia dispō nisi mala dispositio membri quandoqꝫ autem h̄ mem bri est ꝯcta in natiuitate quandoqꝫ ex paterna h̄rditate qn̄ supueniēs ex nimio motu aut nimia qete. aut alijs caus̄ mēbrū debilitātib⁹. Exm 2.ᵐ sic si cap̄ aut epar multiplicarēt flegmata multa aut alios hūores quos trāsmitterēt ad pedes ⁊ alias iūcturas nō obstāte ꝙ añ trāsmissionē eēnt satꝫ for tes iūcture. ⁊ tūc dicim⁹ ꝓceder̄ a fortitudine vel dispōne mādātis. Exm tertij sicut si ꝓpt̄ regimen malū i cibo v̄l potu sint multiplicati mali hūores q stimulēt mēbra ad expellēduꝫ. ¶ Ex hijs pꝫ cā qr̄ eunuchi nō podagrizāt vt plurimū qꝛ nō coeū do nō debilitāt̄ iūctur̄ ita sicut multū coeūdo non multiplicāt̄. ita p indigōnē mali hūores nō ita de bilitāt̄ iūcture q̄ ea ꝯphēdūt oēs cās itrīsecas po/ dagre. ¶ No 6° ꝙ caluiciū cū sit defect⁹ piloꝝ pp defcm̄ hūiditatꝫ cutꝫ cū ita i eunuchis nō ita defici āt hūidū eis abstinētib⁹ a coytu qn possint pilos ꝯtinere. iō ipi vt plurimū nō incurrūt caluicium. ¶ Vltio nō ꝙ ga. v̄r uelle i ꝯmēto ꝙ tpe ypo. nō erat visuꝫ eunuchos podagrizare sꝫ nr̄o tpe v̄r n̄ tamen ita sicut i coeuntibus.

¶ Incisio testiculoꝝ i eunucis. Sr. ꝓmo v̄ificat ptē affo.ᵉ de caluitio. 2° de podagra. ibi 2.ᵃ podagrā. In pma dic ꝙ incisio testiculoꝝ i eunuchis assimulat̄ eos feminis. ⁊ iō si cut feie n̄ fiūt calue sepe pp hūiditatē ita eunuchi nō fiūt calui. ¶ Podagrā. Facit qd̄ dcm̄ ē. ⁊ ꝓmo ponit modū v̄ificatōis. 2° narrat gn̄ales cās cū qbusdā spālib⁹ podagre. ¶ 3° ex dictꝫ ondit quō se

hn̄t hoies hodie ⁊ tpe ypo. ad podagram. In 4.ᵃ āpliat affo.ᵐ 5° redit ad vnā spālē cāꝫ podagre ibi 2.ᵃ ypo. h̄ itēdit. ibi 3.ᵃ sꝫ i tpe ypo. ibi 4.ᵃ q̄cūqꝫ dcā. ibi 5.ᵃ ⁊ h̄rditate. In p.ᵃ dic ypo. dixisse poda grā sp.ᵉ nō fieri eunucis qꝛ ita erat i tpe suo. ⁊ nō vidit eos podagrizar̄. sꝫ hodie euenit eis podagra qꝛ filij nr̄i tpis viuūt i suauitate ⁊ i luxuria ⁊ gulo sitate. In 2.ᵃ pte dic ꝙ hec ē itē° ypo. ꝙ i oibus po dagricis ē apropatū ad frequēt patiēdū podagrā pedes sīt debiles. ⁊ ista ē vna cā ex pte vi passiui v̄l patientꝫ sicut i epilēticis ē debile cerebrū. sꝫ tn̄ nō ncc̄io tales icurrāt podagrā n.ⁱ pecauerit i dieta. i. i regimie vite. nā nō fiūt podagrici nisi cū hūores ad eoꝝ pedes descēderit q hūores si nō crescerēt ⁊ nō fluerēt. hec pa° nō fieret. Ex qb⁹ seqt̄ ꝙ fortis sime cē sīt ad podagrā errores i regimie ꝓpt̄ quos hūores aut multiplicāt̄. aut fluūt idebite. ⁊ sbdit ꝙ nimia qes ⁊ nimia exercitia sīt inimica huic pas/ sioni. ⁊ simili t̄ forte vnū ⁊ max.ͤ qn̄ bibit̄ añ saturi tatē cibi qꝛ si illo tpe bibat̄ max.ͤ feriūt̄ nerui ⁊ lo ca neruosa. nocet ēt coyt⁹. ⁊ ista q̄tuor specificauit p q̄ itelligim⁹ alios errores sꝫ isti sīt magis cōit̄ cō tingētes ⁊ fortissimi nimia qes cū sit cā debilitādi digestiuā ⁊ retinēdi supfluitates ⁊ infrigidādi mē bra nimi⁹ mot⁹ calefacit ⁊ dilatat. ⁊ hoc mō ē cā at tractōis ad mēbra fatigata. vinū aūt sui amicabili tate itrat i venas ⁊ penetrat i eas ⁊ i cerebrū. ⁊ po stea i neruos. vbi cū mlta sui humiditate penetret accessit n̄ regulata sufficiēt̄ a neruoꝝ ꝯplone. ⁊ iō postea illos ifrigidat ⁊ loca neruosa. ⁊ iplet ieiuno āt stomaco magis nocet qꝛ ē ꝓuct⁹. ⁊ qꝛ imediate tāgit neruos stomaci p quos sui fumi facile cēbro cōicāt̄. ⁊ qꝛ trahit̄ ad venas añqꝫ sua ꝯpleat̄ cale factō vt d̄r 2.ᵃ ꝓmi sūma d̄ pulsib⁹. ⁊ iō alba magis nocēt qꝛ magis penetratia. d̄ coytu satꝫ dcm̄ ē sup. ¶ In 3ᵃ pte infert quō se hn̄t tpe suo ⁊ tpe yp. di. ꝙ tpe ypo. hi. s. podagrici fuerūt rari ⁊ pauci faciēti/ b⁹ h̄ regimēto ⁊ bōa dieta ⁊ ꝯtinētia qua comede bāt ad sufficiētiā corpis nō ad voluptatē. sꝫ qꝛ ho mines nr̄i tēporis sīt ꝓcliues ad delectationē. iō h° tpe sīt podagrici inumeri. s. sine numero qꝛ nimiū se exercent ⁊ fatigant̄ ⁊ inebriāt̄ vino ⁊ comedūt plusq̄ȝ dig̃e possint ⁊ bibūt vinū forte. i. vinosuꝫ ie iuno stomaco ⁊ vtūt̄ mlto coytu. ⁊ si nō faciāt oia ista siml̄ tn̄ faciēdo aliqd existis duo v̄l plura sīt no citiua. Ex qb⁹ seqt̄ ꝙ lꝫ eunuci nr̄i tēporis n̄ coeāt tn̄ fiūt podagrici ex nimia delectatōe ⁊ gulositate ¶ De 4.ᵃ pte dic ꝙ illa q̄ sīt dcā d̄ podagra intelli gūt̄ ēt d̄ artetica. qꝛ hoies ꝓus fiūt podagrici po/ stea artetici. icipiūt āt ꝓus a podagra. qꝛ pedes sīt iferiores. ⁊ iō magis receptiui humoꝝ ⁊ cū h⁹ ma gis laborāt portādo corp⁹. Et sūit̄ h̄ artetica ꝓ do lore iūcturaꝝ aliaꝝ a iūcturis pedū sicut ⁊ man⁹ ⁊ alijs locis. ¶ De vltia pte dic ꝙ podagra comi tat̄ podagrā. qꝛ spmate maculato exn̄te ncc̄io ē cā debilitatꝫ pedū filioꝝ. ⁊ postea addita cā mala reg nis duplici cā patietur. s. parētis ⁊ suimet culpa.

D Vbitat̄. vtrū eunuci nō podagrizēt ne qꝫ fiūt calui. Ad ptē negatiuā arguit̄ sic d i eunucis ptes supiores ⁊ capitꝫ exiccāt̄

magis q̃ i nõ eunucat. alijs pibus igit magis in currũt caluiciũ. pña tz. qꝛ potissima cã caluicij est siccitas ptiũ capitis vt pz 7. quarti. Et assm̃ ẽ aristo. pticula 4. pblematũ caº 3º cũ q̃rit pp qd nimiuz coeũtib' ꝛ eunucis ledũtur oculi. ad acumẽ visus ibi r̃ndet hac forma. Aut qꝛ hijs quid ppꝛ coytũ hijs aũt pp excussionẽ supiora sicca fiũt magis q̃ oꝛ. ¶ Scdo sic i eunucis ppꝛ defectũ caloris mã piloꝝ nõ eleuaꝛ ad cap̃ sicut i nõ eunucat. igiꝛ citi' deficiũt pili. ꝛ p ꝯns citi' calui fiũt. ꝛ pz argum qꝛ eis ob illã cãz cadit barba. ¶ Tertio argaꝛ q eunuci debẽt podagrizare illi faciliꝰ icurrũt podagrã i qbus plurime mẽ currũt p̃ternãliꝛ ad crura ꝛ ptes iferiores sꝫ isti sꝫ eunuchi igiꝛ ꝛc. Maioꝛ ẽ manifesta qꝛ iuxta ga. i ꝯº ppꝛ motũ taliũ mẽꝝ ad pedes fit podagra ꝛ non sine illo. Et minoꝛ q multa mã ad iferiora moueꝛ i eunuchis ꝛ ad pedes ẽ aristo. p̃dicto pbleumate ꝛ pticula 4. pbleumate. 37º. vbi q̃rit ppꝛ qd eunuchi vlcerosa crura hñt. Cõfirmaꝛ q coyt' egritudies flegmaticas vt sũt. 20. tertij caº d iuuamẽtis coyt'. ꝛ p ꝯns q vtũtur coytu min' debẽt illas incurreꝛ. Cũ igiꝛ eunuchi nõ sꝫ huius. imo p̃ueꝛ seqꝛ q magis icurrunt ꝛ p ꝯns podagrã. ¶ In oppositũ ẽ ypo. i affo.

¶ Pro dubio p̃mo ponã nõbilia. 2º ꝯnes d q̃sito ¶ Nõndũ igiꝛ p̃mo q eunuchus dr̃ ꝑpe hõ impfect'. aut carẽs testicul' a nã. aut ab aliqua alia cã carẽs eis vel hñs eos absq ṽtute testiculoꝝ sic etati ꝑportionata. qd iõ addit qꝛ põt fieri eunuch' p ꝯstrictionẽ testiculoꝝ sic dicim' castrari tauros aut arietes. ꝛ diceretꝛ eunuch' esto q illos destructos testicl'os hẽret. ¶ Nõ 2º q vt dr̃ circa lrãz testiculi cũ hoc q hñt ṽtutẽ gnãndi spma ẽt reflectũt calorẽ sup toto ꝛ vigorãt sui irradicatiõe calorẽ cordis. ꝛ alioꝝ mẽbroꝝ corpis. ꝛ iõ ipsis deficiẽtibus aut destruct. deficit isti vigoratio ꝛ effect' multi q hãc vigorationẽ sequũtꝛ vñ ipi fiũt frigidiores ꝛ leniores multiplicata hũiditate leniẽte. ꝛ tã in moribus q̃ĩ corpis habitudie declinãt ad feminas. vñ qꝛ eoꝝ sãguis fit frigidior ꝛ grossioꝛ accidit q magis ferꝛ ad iferiora. ꝛ iõ igrossanꝛ magis sicut nates ꝛ crura ꝛ nõ solũ nãli grossitie sꝫ alũ apanꝛ et fiũt i eis vlcera putrefcã mã q̃ fluxit ad ea. ¶ Nõ 3º q ex calitate reflexa i totũ corpus a testicul' accidit hũores subtiliari ꝛ fieri mobiliores. 2º accidit neruosa mẽbra fieri magis aptoꝝ poroꝝ q̃ cẽ quodãmõ p̃parãt ad egritudies iũcturaꝝ. ¶ Nõ 4º q coyt' q̃nq administraꝛ ꝯuenienꝛ ꝛ q̃nq nõ. p̃cipue hic attinet dicẽ q̃ñ administraꝛ discõuenienꝛ ppꝛ nimiũ vsuz. sꝫ ex coytu ꝯueniẽꝛ administrato sequũꝛ multa iuuamẽta q̃ ponũꝛ ab auic. 20. tertij caº d iuuamẽtis coyt'. iter q̃ iuuamẽta ẽ q cõfert oib' egritudinib' flaticis. ip̃e tñ quãtũcũq tpate administrat' dilatat poros i toto corpe q pz ex auic. loco allegato. nã in vna pte dic q ꝯfert egritudinibus mlĩe ꝑpterea q dilatat ꝛ ꝯstat q ñ loqꝛ de dilatatiõe soloꝝ poroꝝ vritidũ. qꝛ nõ eẽt ad ꝑpositũ 3º dic i eodẽ caº q remoueꝛ q timeꝛ de nocumẽto coartatiõis fumosi vaporis q nõ facit nisi aprẽdo ꝛ hoc idẽ hẽtur ab aristo. pticula 4. pbleumatũ 12. caº vbi dixit qꝛ idigestibiliores fiãt magis aptis poris. loquẽdo vñ d pueris q̃ñ coyre icipiũt. Accidit ẽt ex coytu quãtũcũq debite administraꝛ q̃dã fatigatio ꝛ dilatatio iũcture ance. Preterea i coytu ance magis debilitãꝛ alijs parib'. p̃mo qꝛ ꝯstrigũꝛ ꝛ ꝯp̃mũꝛ ptes eaꝝ 2º qꝛ calefiũt ꝛ eaꝝ nutrimẽtũ dissoluiꝛ vt pz ab aristo. pticula 4. pbleumate 2º vbi iste due cẽ assignãꝛ qꝛ i coytu ance maxe ꝛ oculi ꝯpatiũꝛ. ¶ Nõ 5º vt pz ex ꝯº q mlte pñt eẽ cẽ pp quas hoĩes fiũt podagrici oẽs ꝯtẽte sub malicia regimis quaꝝ due aut tres. ꝛ credo q vna q̃ñ ẽ fort. sufficit ad faciẽdã podagrã icurreꝛ. i nẽcẽas tñ cãs maxie coyt' suplu' vr̃ fortissima. qꝛ sptñ euacuat q ẽ fundamẽtũ oĩuz ṽtutũ. ꝛ iñ sequiꝛ supfluitaꝝ multiplicatio earũdẽ agitat. iũcturarũ debilitatio ꝛ calefactio accidẽtalꝛ ꝛ ifrigidatio p p̃uationẽ sp̃s. Alique alie sꝫ intrinsece q̃ p extrinsecus adiuuãꝛ. sicut dispõ hr̃ditatis ꝛ idispõ sine hr̃ditate siue qº ad iũcturas siue qº ad mẽbra in qb' ẽ ṽt' gnãndo hũores. ¶ Ultio supponiꝛ q pfectioꝛ ẽ hõ ꝛ sanioꝛ hñs testiculos nõ hñte. pz qꝛ tpamẽto optimũ iueniꝛ i ñ castrat. Ex hijs ponũꝛ q̃dã ꝯºnes quaꝝ ẽ hec p̃ma possibile ẽ eunuchos pati podagrã. Ista ẽ ga. i ꝯº ꝛ colligiꝛ ab aristo. pticula 4. ꝛ pbleumate. 37. vbi q̃rit ppꝛ qd eunuchi aut oĩo nõ hñt aut min' hñt yscbias. i. sciaticã

2. ꝯº. Marsilij pei' ẽ cetis pib' ad podagram icurrẽdũ eẽ eunucos q̃ habẽ testiculos. pbaꝛ Id ẽ pei' p qd ṽt' digã ẽ debilior ꝛ iũcturꝛ sꝫ debiliores sed cẽ eunuchis sꝫ huius. cũ p eunucationẽ debilitetꝛ digestiua. ꝛ cũ ẽt iũcturꝛ fiãt debiliores. 3. ꝯº Marsilij ad icurrẽdũ podagrã pei' ẽ oĩo non vti coytu q̃ vti coytu moderate ꝛ debite cũ oib' debitis circũstãtijs oĩuz mẽbroꝝ. pbaꝛ qꝛ ex hº vsu coytus euacuaꝛ sola supfluitas. ꝛ nõ seqꝛ nõbil lesio i aliquo mẽbro. sꝫ ex abstinent. oĩmoda seqꝛ nocumẽtũ p̃sertiz i etate debita. q̃ ꝯº va. 4. ꝯº ẽ ista vt plurimũ illi q vtũꝛ coytu sꝫ magis apti ad icurrẽdũ podagrã q̃ eunuchi. pbaꝛ qꝛ vt plurimũ isti vtũꝛ coytu supfluo sꝫ illud supflue magis fiũt apti ad podagrã icurrẽdã vt pz ex nocumẽt. coytus supflui supra posit. vr̃ tñ mihi q possem' pbabilr tenẽ q nõ oẽ corp' min' patũ ẽ podagre hñdo testiculos q̃ nõ hñdo cetis pib' except. ncĉio hñtib' qꝛ hũores eunuchoꝝ min' sꝫ apti penetrarꝛ neruosa loca vñ lꝫ crura fiãt vt plurimũ vlcerosa ex motu mẽꝝ nõ tñ icurrũt podagrã qꝛ mẽ grosse existẽtes. ꝛ si i carnẽ pñt penetrare nõ ita pñt i neruosa loca. possem' ẽt pbabilr dicẽ q aliqd ẽ corp' i qº ẽ vtil coyt' q tñ corp' q̃tũcũq moderate vtẽs illo fit magis podagre apparatũ. qꝛ nõ obstãte q maiora sequãꝛ iuuamẽta p remotionẽ malaꝝ dispõnũ cẽbri. tñ icurrit h spãle nocumẽtũ. nec video qd phibeat ꝯtingẽ q corp' tpatissimũ facili' icurrat podagrã q̃ dat' eunuch'. lꝫ p̃mũ sit sani' qꝛ strictura poroꝝ ꝛ grossicies humoꝝ magis ꝑhibẽt euentũ podagre i eo q̃ fortitudo ṽtut. i tẽperatissimo. ¶ Ex hijs respondeꝛ ad argumenta principalia.

¶ Ad p̄mū de caluicio dʒ dici ꝙ illā cām Aristo. assūpsit tanq̄ ꝓbabilē. va āt cā offuscatiōis vl̄ ob tusionis visus ē grossitudo ꝛ obscuritas spūū ʒ fcā pp caloris defectū. vl̄ posset dici ꝙ quo ad pilos re tinēdos plus facit grossicies hūidi ꝛ paucitas re solutiōis q̄ʒ motus hūiditat̄ deorsū ad eoꝝ casuʒ ſʒ i oculis ē aliud qꝛ eoꝝ hūidū ē magis fluidū q̄ʒ hūidū cutis. ¶ Ad ꝯfirmationē dr̄ ꝙ i eunucis nō ē tātus defectus caloris ꝙ nō possit mā ꝑ pilis ca pitis eleuari. ¶ Ad 3m p̄ncipale dr̄ ꝙ nō vl̄ꝫ i qb⁹ ampliores materie currūt ad inferiora sūt facilius podagrici. dʒ eni ꝯtineri ꝛ penetrare loca duriora māʒ podagre q̄ʒ nō p̄nt penetrare māʒ eunucoꝝ. ¶ Ad 4m ꝯcedit ꝙ coytus ꝯfert i egritudinibus flegmaticis euādo mām stat tn̄ aliquē determia tū eē i quo agitata mā ꝛ debilitata qbusdaʒ mem bris i quo ꝯmouēt alique flegmatice egritudines ꝑ coytū. vn̄ nō qlʒ coytus i qualʒ pticulari egritu dine sciatica ꝯfert. Si vo teneāt ꝯ°nes marsilij ista argumēta ꝯcludūt vitatē de coytu ꝯuenient admi nistrato. ꝛ de nō eunucis debitū ordinē seruātib⁹ sed auctoritas ypo. est pp indebituʒ vsuʒ coytus.

## Mulier nō podagrizat.

m Concl̄o ē. Mulier nō patit̄ podagrā n̄ deficiētibus mēstruis. Cōclusio ꝓbatur Mulier nō patit̄ podagrā qn̄ nō adsūt cause po dagre. ſʒ nō deficiētibus mēstruis nō sūt i eis cau se podagre igit̄ ꝯ⁹ va. Et similis snīa colligit̄. 22ª tertij ca° de doloribus iūcturaꝝ vbi inī cās eoruʒ numerat retētionē mēstruoꝝ. Et ē vtilis ad regen das mulieres vt hēant debite sua mēstrua. Et am pliat̄ ad alias egritudines a qb⁹ ꝯseruat eas flux⁹ mēstruoꝝ vt dr̄. xxi. tertij ca° de fluxu mēstruoruʒ. ¶ Spāliter aūt nō ꝙ lʒ fluxus mēstruoꝝ sit p̄nci palit̄ ad euānd illud ꝙ gnātur in muliere ꝑ nutri mēto fetus. tn̄ cū hac euōne nā euacuat ēt al's sup fluitates. vn̄ mulier ꝯueniēter mēstruata multum excusat̄ ab egritudinibus inter quas ē podagra. ¶ Nō 2° ꝙ hec itelligēn̄ muliere vtēte bono regi mine. nā qūq̄ tm̄ errāt vt hec purgatio n̄ sufficiat ꝓhiberꝫ podagrā. Ex qb⁹ pʒ dictū ga. i ꝯ° ꝙ affo⁹ vificabat̄ tpe yp. i quo pp debitū regimē mulieres podagrizabāt nisi deficiētibus mēstruis. ¶ Sed nr̄o tpe pp indebitū regimē vt ē dictū affo° p̄cedē te nō obstāte mēstruatiōe podagrizāt. ¶ Ultimo nō ꝙ deficiēte mēstruo pōt esse duob⁹ modis. vno mō nālit̄ sicut cōit̄ post ānuʒ. 45m. Alio mō p̄ter naturam sicut in iuuentute hoc autē hʒ veritateʒ vtroq̄ modo maxime de 2°.

¶ **Contingit igitur.** Ga. in ꝯmē to. p̄mo tan git vificatiōnē affo.ª 2° q fuit tpe ypo. 3° qua cā ma gis podagrizāt hodie. ibi 2ª. ꝙ fuit. ibi 3ª. multis tn̄ In p̄ma dic ꝙ ꝯtingit mulierē nō podagrizare n̄ purget̄ bn̄ mēstruis qꝛ ut ē dictū i p̄cedēti affo. n̄ ex sola peduʒ debilitate accidit podagra nisi hūo res ad eos currāt. ꝛ iō supple n̄ currāt hūores ad pedes i mulierib⁹ q̄ mēstruāt̄. iō nō podagrizant ꝛ hoc vt plurimū vel respectu viroꝝ. De 2ª dic ꝙ tpe ypo. fuit vm mulierē nō podagrizari nisi defi ciētib⁹ mēstruis. ſʒ tēporib⁹ nr̄is qꝛ male dictant̄ ꝯtingit ꝙ podagrizāt ēt si menstrua nō deficiant. De 3ª dicit ꝙ plurimū podagrizātes patiūt̄ hoc pp defectū mēstruoꝝ ſʒ pauce pp malā dietā. Tu tn̄ collige ꝙ cū meretrices publice plrib⁹ coytib⁹ vtūtur q̄ʒ viri. ꝛ tamē non ita podagrizent ꝙ ipse minus ex coytu leduntur viris.

## Puer non podagrizat.

p Cōcl̄o ē ista pueri n̄ podagrizāt an̄ emis sionē spmat̄. ꝓbat̄ qꝛ nō podagrizāt qn̄ nō sit sufficiētes cause. ſʒ an̄ spmatis emissionē nō sn̄ sufficiētes cause g̃ ꝛc. Affo.ª minoreʒ circa l̄ram declarabimus. Et simil̄ snīa colligit̄. 22. tertij. Et ampliat̄ ad pueros cuiuscūq̄ ꝯplonis vel sex⁹ nā lis. ¶ Nō tn̄ ꝑ oibus tribus afforismis ꝙ oēs po dagricos oʒ ꝯuenire indebilitate iūcturaꝝ. Aliter eni vt dixit gal. supius nō fit podagrā lʒ supfluita tes multiplicēt̄ p̄nt aūt iuncture debilitari forti la bore rarificāte. ꝛ cursu hūoꝝ multiplicātiū ꝛ calo re putreficāte ꝑ resolutionē ꝛ dissolutis spālibus ptibus i qbus max.ᵉ calor natural̄ fundat̄. Nūc āt qꝛ an̄ spmat̄ emissionē. i. etatē. i. qua naturalit̄ ē bō aptus emittere nō ꝯtingit hec debilitas i iūcturis iō nō sn̄ an̄ hāc etatē cause sufficiētes ad podagrā Et tu hoc habe mēti. nā cū pueri multo magis in debite regāt̄ q̄ʒ eunuchi post pueritiā. ꝛ plures su ꝑ fluitates generent tn̄ ga. n̄ūq̄ vidit pueꝝ poda gricū ſʒ bn̄ hoies eunuchos huiuſ.ª igit̄ cām oʒ as signare ex debilitate iūcturaꝝ. ꝛ qꝛ exercitia fortia p̄nt facere ꝛ qescere sicut eunuci. ꝛ i nō coeūdo sit pares nō vr̄ dispitas nisi i debilitate p̄nte resolutō nē hūidi radical̄ iūcturaꝝ ꝛ porificationē illoꝝ lo coꝝ qua carent pueri ante affrōidisiam.

¶ **Coytus fortis est** ꝛc. Ga. p̄mo dat vnā cāʒ nō hn̄di podagrā i pueris. 2° ōn̄dit q sit pati min⁹ ad podagrā pueri an eunuci. ibi 2ª ſʒ cū. In p̄ma dicit ꝙ coytus ē magna cā i gnāndo podagrā ꝙ manifestat̄ ꝑ id qd̄ dictū ē de eunucis ꝛ de pueris ꝛ iō supple cū pueri careāt coytu p̄cipue illi dqb⁹ loqmur n̄ podagrizāt. De pte 2ª dicit ga. ꝙ q̄uis viderit eunucos pati podagrā tn̄ non meminit vi disse pueros nisi aln̄ tumorē genuū pp suā gulosi tatē ꝛ cā maioris resistētie podagre i pueris ē for titudo vtut̄ nālis expellētis supfluitates ꝑ loca de bita vn̄ si ad pedes mā mādat̄ tn̄ vsus cutē expel litur. ꝛ sunt alie cause posite supra in affo.ª expōne

## Dolores oculoꝝ

d ꝛc. Cōcl̄o ē. dolores oculoꝝ remouent̄. aut ꝑ potū vini. aut ꝑ flomiā. aut ꝑ farmaciā. Cōcl̄o ꝓbat̄ ꝑ il la remouent̄ dolores oculoꝝ ꝑ q̄ sue cause abiciū tur. ſʒ potus vini ꝛ alia remedia noīata. sn̄ huiuſ.ª igit̄ ꝑ ipsa remouet̄ dolor oculoꝝ. minor declarabi tur statiʒ. ꝛ similē snīaʒ ponit auic. 3ª tertij d gnā li cura obtalmie. ꝛ mesue i suo de apropriatis ca°

de causis doloꝝ oculoꝝ. ꝛ est vtilis i actu practico ꝛ ampliat ad oēs etates. ¶ Ubi nō ꝙ hic p dolo/res oculoꝝ itelligamus māles q pēdēt a pñtia ali cuius hūoris i oculo. hoc aūt pōt eē mult̄ modis. aut cū corpis plenitudie aut sine aut hūorib⁹ cur rētibus aut ipsis iā ibi quiescētibus. ꝛ hoc siue sit vnus quatuor hūoꝝ. aut plures eoꝝ oī mō v̄ificat ¶ Nō 2ᵒ ꝙ p remoueri itelligimus. aut curari ite gre. aut remitti. aut ꝓhiberi ne augeat. ¶ Nō 3ᵒ ꝙ p potū vini itelligimus vini puri aut puritati vi cini q potus dissoluēdo ꝛ eliquēdo mās ꝛ mouen do versus cutē euacuat. ſꝫ p lauacrū itelligimus balneū aque dulcis p qd materie acute remittunt l acuitate ꝛ p poros euacuant. p piriam itelligim⁹ calefactoriū qd fit i oculis cōiter cū spongia vl pā nis infusis aqua calida. ꝛ dr piria a pir ꝙ ē ignis. Quid āt sit flomia. ꝛ qd farmacia ꝛ quos hūores euacuāt sat̄ dictū ē supra mult̄ locis. ex istis patꝫ affo. v̄ificatio loquēdo ex dolorib⁹ curabilibus ꝛ a mā pēdētib⁹. qꝛ si mā ē sanguis vel hūoꝝ multitu do cū pc̄to i toto ꝯfert flomia ſm varios mōs ple/nitudinis qñqꝫ basilicā qñqꝫ saphenā. qñqꝫ venā capit̄ i brachio. qñqꝫ venā front̄ qñqꝫ venā i angu lo oculi. vl al's flomauim⁹. Si vo sit hūor peccans ꝛ mult⁹ ali⁹ a sanguie sub forma cāe añcedētis ex oculos ꝯfert farmacū illi hūori apꝓpatū. Et simi lit̄ si plures nō multū sanguini mixti aut multum supant̄. Cū aūt mā nō ē multa i toto siue fuerit a/cute iuuat balneum dissoluendo siue grossa iuuat mollificādo ꝛ vinū ingrossa mā mō dcō ꝛ piria cō ueniens administrata. Ex qb⁹ pꝫ ꝙ i dolorib⁹ ocu loꝝ qñqꝫ vnū istoꝝ sufficit ꝓ cura qñqꝫ plura req rūt. nec tñ solū ista ſꝫ plura ꝛ syef ꝛ plures admi nistrāt. ſꝫ ista sī potissima qñ nō ē materialis solu/tio continuitatis aut pustula in cornea ꝛc.

¶ Quod hic dixit expimētis. Ga. i 2ᵒ. primo ondit quomodo ypo. certificauit hūc affoᵐ. ꝛ qd oꝫ i ta/lib⁹ añ opationē facē medicus. 2ᵒ ondit quō ipē cū vsu rōnis vsus fuit istis remedijs. 3ᵒ narrat hoꝝ re medioꝝ vtilitatē. 4ᵒ ponit cōpationē int̄ ea. ibi 2ª lauacrū igr̄. ibi 3ª hec igr̄ medicia. ibi 4ª Calefctō vo. De pma dic ypo. ista inuenisse expimētis ꝛ nō attēdas ꝙ rōne inuenerit. qꝛ nō ē mirꝫ ꝙ balneū ē sat̄ i vsu. ꝙ alicui i dolore oculoꝝ balneū ꝯtulerit. Similit̄ nō ē mirꝫ si alicui debilitāti potāti vinum fieret ipm i dolore oculoꝝ ꝓhibētis. ꝛ post ñ volēs hāc abstinētiā vsus vino iuenerit iuuamētū ꝛ mlt ta huiusm. visa scripserūt medici i suis libris ñ bñ determinātes. s. cū qb⁹ circūstātijs valcat. ꝛ cū qui bas nō. ꝛ ita facit hic ypo. manus vbi ꝛ quō iuue rit nullā reddēdo rei rōnē i isto affo. Et subdit ꝙ sibi ꝯtingit i alia vidē. ꝛ iō credit ypo. expimento cōpijsse. qꝛ vidit quosdā iuuare vinū. ꝛ quosdā iu uar balneū. ꝛ certe nūqꝫ ypo. scripsisset nisi ex vsu certificasset. Scripsit etiā ꝙ ipse vidit nllm suoꝛꝫ magroꝝ q fecerit tale quale facit ga. i istis expimē tis ꝛ est ꝙ postqꝫ vidit expīnto certificauit causas ꝛ rōnes eoꝝ. i. inquirēdo certe cognouit causas. ꝛ postqꝫ ita cognouit cepit opari in curis oculoꝝ cū eis ꝛ nō añ. ꝛ ita debēt medici rōnales facē semp. ¶ Lauacrū autem. ¶ Nunc narrat rationes qui bus est vsus istis experimētis. ꝛ primo docet quō est vsus balneo. postea quō ē vsus potu vini. ibi 2ª post vidi quēdā. In pma pte narrat quō fuit voca tus ad iuuenē patiētē in oculis dolorē qui 2ᵒ die fuerat flotomatus ꝛ bene. ꝛ p totā gntā diē vehe mēter doluerat. naꝫ dolor cū quadā iterpollatōe crescebat vehemēter sentiendo calissimos ad ocu los fuere. sed postea mitigabat̄ illis euacuatis ab oculis qñ aūt venit inuenit duos medicos astātes oculoꝝ ex melioribus q rome erāt ꝛ pparauerant collirīū albū ꝙ repcutit hūores ab ocul̄ ꝛ mitigat dolorē qd ē ꝯpositū ex cerusa ꝛ amito ꝛ opio. Di cit tñ ga. se nunqꝫ laudauisse illius medicaminis vsum. nā est aut paꝝ forte. ita ꝙ nō extinguit acuci em humorū nec sensuꝫ oculi. ꝛ tūc retinet humo res i oculo ꝛ ꝓhibet resolui ꝛ est cā fortissimi dolo ris. aut apātis in cornea vel vuea. aut ē ita forte ꝙ extinguit acuitatē hūoꝝ ꝛ sensuū ꝛ tūc necessario indurat pelliculas oculi ꝛ ingrossat spūs. ꝛ obtine bat ita vt postea male videbat. Et iō volēs expiri temptauit incipe a calefcōrio vt expiretur qualita tis ꝛ quātitatis hūoris. cū g̃ veniret cum spongia infusa aqua calefacta. dixit ifirmus dn̄e hec reme dia sum vsus. Et ga. interrogauit qd sibi faciebat Rñdet eger ꝙ per paruo tpe mitigabat ſꝫ postea dolor augmentabat̄ quo audito repulit medicos oculoꝝ dn̄s ꝙ sine collirijs infrigidatiuis volebat ipsum curare. ꝛ remanēs solus. statim statuit eū i balneo q postea tota nocte dormiuit ꝛ liberat⁹ ē. Et iō certificatus fuit ꝙ hūoribus acutis nocētib⁹ oculo corpore tñ exñte nō repleto vt erat iste q flo matus fuerat ꝛ dietatus balneū est conueniēs qꝛ resoluit ꝛ mitigat acutos humores.

¶ Postea uidi quendam. Docet quō fuit exptus vnū di. ꝙ vidit postea quē dā q passus fuit obtalmiā multis diebus añ qꝛ in rure egrotauerat ꝛ augmētato dolore fuit coactus ad ciuitatē venire ꝛ vidit oculos siccos. i. carentes lacrimis. ſꝫ venas grossas plenas. hūc igit̄ primo misit in balneo. postea dedit sibi vinū cōmixtū aq ad potādū. ꝛ ille postea tota nocte dormiuit ꝛ do lor cessauit. In craſtina die ex qb⁹ visus fuit certifi catus ꝙ qñ dolor est in oculis ex sanguine grosso coagulato in eis sine plenitudine reliqui corpis ꝯ fert illis vinū. qꝛ soluit coagulata. ꝛ propter motū suum citissimum eicit ea a venis.

¶ Hec igitur medicina. ¶ Hic laudat remedia po sita ab ypo. di. ꝙ illa medicinalia sunt magna. s. qᵒ ad vtilitatē si qs vtat̄ eis ſm ꝙ oꝫ. ¶ Calefactio vero. ¶ Ponit quādā cōpationē int̄ hec medicina lia. ꝛ postea ifert qd oꝫ medicus iuestigare. ibi oꝫ g̃. Dicit de pmo ꝙ calefactio ē ꝯmodior alijs ꝛ mi nor a molestatiōe. qꝛ aut curat. aut manifestat. nā qñ nō sī hūores alijs currētib⁹ curat. ꝛ cū sī mani festat augmētato dolore ꝙ pmo mitigat postea au

get.⁊ isert vltio ꝙ oꝫ iuestigari. Si corp⁹ sit plenū hūorbus multum. tūc fiat flobotomia. ⁊ si nimis aut plures alij a sanguine sed hoc distinguere est valde difficile.

Trauli a diaria ⁊c. Conclo p̄ntis affo.ͥ e ista. Trauli maxie sī parati cadē i lōgā dyariam. i. fluxum vētris hūoralē. pbatur illi sūt maxie apti ad cadēdū i dictū fluxū in q̄bus ē cā maxie fixa ad talē fluxū causādū. sꝫ trauli sī huius. ḡ ⁊c. pña nō ⁊ minor circa lrāꝫ declarabit. Et similis hētur snīa ab auic. quarta p̄mi ca° 5° ⁊. 6. tertij ca° de fluxu vētris diuꝫ modoꝝ circa finē capli. et vtilitas pꝫ ⁊ ampliat ad vtrūqꝫ sexū. Sꝫ nō ꝙ hoc nomē trauli sumit duplr vt dr in 2° ꝯtualit. vno mō spālit p illis q corrūpūt hanc lrām. t. q̄ imediate seqt i eadē sillaba. s. in p̄ma sillaba dicti nois. s. trauli. Aliqn̄ aūt sumit large h⁹ nomē p oi corrūpēte vl̄ p̄nūtiāte aliquā lrām sic inuenit d lrā. g. ⁊ lrā. l. ⁊ pmutāt i varias lrās aut dimittāt oio hꝫ variū peccatū i ligua siue i ꝯplone ⁊ ꝯpōne. Nō 2° ꝙ lꝫ traulitas possit ꝯtigē a mlt̄is causis vt dicit ga. i ꝯ° sicut a nimia siccitate vt ꝯtingit i q̄busdā febribus excessiuis i qb⁹ lingua exiccat. Aut ppt malā ꝯpōnē q2 sit nimis grossa aut nigra aut ppt vini potus. aut ppt timorē. aut ppt nimiā ꝯcupiscētiā tn̄ traulitas nālis maxime ꝓuenit ab hūiditate ppt quā lingua nō pōt fortiter figi aut extendi aut plicari vt oꝫ in lrāꝫ formatione cuius signū ē ꝙ oēs pueri a pricipio sī trauli ⁊ postea fiūt plurimū potētes ad lrās oēs ꝓferēdas p siccitatē. Nō 3° ꝙ lingue hūiditas max.ͤ pēdet ab hūiditate cerebri cū sit vnū de ortis a cerebro. Et iō q hꝫ linguā multū hūidā hꝫ vt plurimū cēbrū hūidū. Talib⁹ aūt max.ͤ accidit debilitari lōgo tēpore ꝯtētiuā stomaci ⁊ itestinoꝝ hūiditate exīnea multū illis cōicata a capite. Et p ꝯñs accidit eis fieri dyariā diuturnā ⁊ accidit eis maxie i. valde multū. nā hic nō itēdo q̄rere vtrū ex epate vel alterius mēbri dispōne sit possibile aliquē esse patū longe dyarie q̄ꝫ ex cerebri hūiditate. Nā ga. in cōmento sufficit ostendisse ꝙ isti sunt valde pati capi a longa dyaria.

Balbucies lingue. Ga. ꝯmentādo affo.ᵐ facit sex. p̄mo oñdit ꝙ sī plures modi balbuciēdi distincti a traulitate ppe dcā. 2° oñdit quos balbuciētes itellexit. 3° dat cās diuersitatꝫ balbuciei. 4° docet q̄r p traulos oēs balbi itelligāt. 5° dat diuersas cās diuꝫ hoꝝ balbuciēdi. sexto restringēdo sīficat affo.ᵐ 2.ͣ ibi. Cū autē 3.ͣ ibi. Si tn̄ lingue. ibi 4.ͣ Ego aūt ibi. 5.ͣ Cā ē aūt. ibi 6.ͣ Nālit autem. De p̄ma dicit ꝙ balbucies i greca lingua ē diuersa. i. hꝫ diuersas spēs vl̄ modos f̄m varietateꝫ balboꝝ corrūpēdo litteras. ⁊ illi q corrūpūt lrām vel vocāt trauli sī loco. r. ponāt. l. Quidā āt corrūpūt. g. lrāꝫ ⁊ loco ei⁹ ponūt. ꝫ. ⁊ isti vocāt philos. Sꝫ tn̄ ypo. i affo. noiauit solū traulos. Et vos hic p corrūpētibus lrās itelligatis ex toto dimittētes aut loco illaꝝ ponentes alīs. Intellige 2° multos alios eē mōs balbuciēdi. sꝫ ad oñdēdū ꝓpositum sufficit sibi duos noiare vel forte alij mōi n̄ hn̄t nomen spāle. Cū aūt eni. Hic oñdit ꝙ balbucientes itelligit p traulos di. ꝙ itelligit oēs. i. q̄cūqꝫ lrā sit illa q̄ corrūpat ita corrūpētes itelligit sub mō. aut noie trauloꝝ ꝙ ꝓbat. q2 ipse absolute loq̄t d oi litteria. i. dyaria q2 ipse intendit p traulitateꝫ denotare molliciē lingue ppt hūiditatē ad quam postea seq̄t fluxus ⁊ h mollicies ē gnālis cā balbuciēdi f̄m quācūqꝫ lrām accidit. ⁊ hoc testāt istātes q balbuciūt f̄m quācūqꝫ lrām ꝯtingit balbucies ppt lingue sue nimiā hūiditatē. ⁊ cū ꝓueniūt ad etatē pfectā solidat linguis eoꝝ admittūt. i. pfecte ꝓferūt oēs lrās. lꝫ i q̄busdā eoꝝ remaneat balbucies eoꝝ ēt i etate pfecta. Ex quo infert ꝙ cuiuscūqꝫ maneriei balbuciei ē cā humiditatꝫ mollicies. i. mollicies seq̄ns hūiditatē. Sꝫ tn̄ lingue. Hic dat cām diuersoꝝ mōꝝ i balbuciēdo dicēs ꝙ ligue sūt diuerse i formādis lrīs. i. hꝫ varias aptitudies ad varias lrās formādas. aut nō bn̄ formādas. et sepe lingua ē fortis i oibus bn̄ formādis absoluit ab eis balbucies oio. Si aūt alit ꝯtingit ꝙ lingua nō sit ex toto fortis tūc remanet balbucies in illa sola lrā in qua q̄ maxie oporteret eā formare. tn̄ nō pōt. ⁊ ita eā n̄ ꝓfert supple ppt aliquē defectū in lingua ppt quē fit i ꝓportionata ad illā bn̄ exp̄mēdā. Ego aūt. hic assignat cām q̄r p traulos oēs balbuciētes itelligāt di. ꝙ ipse existimat ꝙ ypo. iō solos noiauit traulos quos diximus eē ppe illos q loco r. ponūt l. lrām q2 eleni q fuerunt noiati qi studiosissimi greci hoc nomē dare oi balbuciei. Et isti lꝫ peceꝫ i oi k. ꝓferēdo. tn̄ maxie peccāt i lrā r. p̄cedēte. tau. i. t. lrā añcedēte. q2 ista difficilime ꝓferūt. q2 oꝫ fortissime linguā formare i tali ꝓlatione. inueniunt aūt alij corrūpētes lrām k. ⁊ loco eius ponētes l. bn̄ hoc qd̄ p̄cedat tau. ⁊ istis n̄ fuerat nom̄ iposituꝫ ꝓpuꝫ ab elenis. Et h⁹ aut illi soli posuerūt nom̄ i q̄ formāda req̄rit firmitas ligue sicut ē in lrā r. q̄ p̄cedit tau. Aut q2 tp̄re illo non fuerūt alie maneries balbuciēdi ppt ꝯtinētiā in cibo. Sed tpe ga. erat multa balbucies. i. multe maneries balbuciēdi q̄ tn̄ nō fuerūt notate ab elenis sicut illa q̄ vice lre. d. ꝓfert. t. Et iō manifestū ē ꝙ illa balbucies qua corrūpūt r. p̄cedēte. t. ē illa que peccat q̄ maxie firmāda ē lingua sicut i istis vbis traces trabe ⁊ similib⁹. q2 lꝫ deficiūt. q2 lingua nō pfecte firmat. ⁊ extēdit circa dentes. Causa est Hic narrat cās cuiuslꝫ balbuciei ab bonū sensum dicens ꝙ cā corrūpēdi lrās ē. aut q2 ligua nō hꝫ cōpōnē oportunā vel q2 ꝯplō ē mollior ⁊ hūidior p quā cām pueri semp patiuntur hāc balbuciē sicut patiuntur pedum debilitatē. vnde nō possūt eos firmare. aut ē ꝓpter id quod etatis pfecte patiunt balbuciem quādo discūt de nouo aliquā linguā vel ydeoma ꝓpter i ꝯsuetudinē flectēdi liguā mō oportuno p lrā iuxta illud ydeoma. aut sicut i illis i qb⁹ v̄tus deficit ppt aliquā excellētē animi passionē sicut in ira gaudio. spe. cupiditate. timore

patiūt ē aliū hoc ex nimia siccitate accidēte lingue ppt aliquā īfirmitatē. Ista tamen balbucies raro euenit etiā siccissimis supple nāli siccitate. qꝛ balbucies plurima ē ꝑpter hūiditatē. qñ lacerti ligue ppt nimiā mollicie nequeūt pfecte firmari i extremis dētium aut i dilatari ꝙ fit vel ppt hūiditatē i illis latent. aut ppt hūiditatē i venis a cerebro venientibus. Accidit ēt balbucies ebrijs qꝛ cerebrum nimia hūiditate infundit: aut qꝛ ab illa grauatur. ¶ Aliter aūt. ¶ Hic restringēdo v̄ificat di. ꝙ nālit balbuciētes. aut hoc faciūt ppt nimias hūiditates ipsiusmet lingue vel ppt vtrūqꝫ. ꝛ hoc itellige nisi cā sit expte ipsius ꝯpōnis. ꝛ iō si cā sit cerebri hūiditas ducēdo ad stomacū ē cā lōge dyarie. Si đo cā sit hūiditas lingue ēt ad illud seqt stomacū esse huimdum cū pellicula cooperiens lingua sit cōtinua cuꝫ pellicula interiori stomaci mō dyaria lōga ē passio stomaci ex nimia hūiditate. Ex qbus pꝫ quō affo⁹ dꝫ v̄ificari qꝛ de balbuciētibus nālit ī etate pfecta absqꝫ cā i cōpōne lingue. Quid si dicat nulla dyaria ē morbus longus cū ponat pacutus p̄ma pticula ꝯ⁰. 12⁰ d̄r ꝙ ibi p dyariā itellexit colicā passionem que est species dyarie quo ad ptem fluxus ventris.

Accide eructuātes ꝛc. Cōclō est ista. Illi q sepe hñt eructuatōes acetosas nō fiūt sepe pleuretici. pbat illi nō fiūt sepe pleuretici qbus nō multiplicāt sepe mē pleuresis. sꝫ i eructuationib⁹ acetosis nō sepe multiplicāt mē causatiē pleuresis. igit isti nō sepe icurrūt pleresiꝫ. maior ē clara sꝫ minorē circa lrām ostendemus. Et simil' snia hētur 4⁰ tertij tractatu 4⁰ p̄mo ꝛ ē vtil' ꝛ ampliat vt pꝫ. ¶ Nō igit primo ꝙ eructuatio ē motus stomaci quo expellūt res ventose aut cibi ꝓportionales de stomaco p viā oris. ꝛ d̄r acetose quādo sentitur i eo sapor acetosus. De causis đo acetose eructuositat̄ sī dictū ē affo⁰. p̄mo huius pticule. ¶ Nō 2⁰ ꝙ acetose eructuationes sī duoꝝ mōꝝ quātū attinet ꝓposito. Quidā. n. dicūt tales qꝛ aliqñ acetose eructuāt siue ppt sui caloris debilitatē siue ppt cibi qualitatē vl' aliā cāꝫ. Quidā āt qꝛ cōsuetudinarie ppt debilitatē inati caloris stomaci sepe icurrūt i sua sanitate acetosā eructuationē. ꝛ isti plurimū sī frigidi. nā lꝫ acetosum f'la possit ppt calitatē supantē gnāri tñ raro ē ꝛ pluries valde gnātur ppt fritatē. ¶ Nō 3⁰ ꝙ dictū ē supra pleuresiꝫ eē ap̄a calidū pēdēs a mā calida. aut eēntialit sicut col'a ꝛ sanguis. aut accūtalit sicut a f'late putrefacto. ꝛ p putredinē calido vt d̄r. x. tertij. Ex hijs aꝫ cā v̄ificāt affo^m. nā qꝛ eructuātes acetose plurimū sī frigide ꝯplonis ꝛ frigidos gnānt hūores mlt'iplicādo. iō raro i eis ꝯgregat calida mā q̄ dꝫ eē mā pleuresis ꝛc.

¶ Multū acetose eructuātes. cōm tū diuidit i tres ptes. p̄mo ponit affo! snia cū aliquali expositōe. 2⁰ ondit ꝙ pleuresis pōt accidē a quolibet quatuor hūoꝝ fm spēm. 3⁰ v̄ificat affo⁹. 2⁰ ibi. Nos aūt. 3⁰ ibi. pulmo ꝛ costaꝝ. In p̄mo dic ꝙ multū eructuātes acetose nō multū fiūt pleuretici. ꝛ iō qñ ypo. dicit nō valde itellexit ꝙ raro non ꝙ nūqꝫ ꝯtingeret vt qdā iterptātes hūc affo^m exposuerūt. In 2⁰ dic se in alio loco ondisse ꝙ sputū citrinū puꝝ aut sputū citrinū cū rubedine significat duas spēs colerā. s. rubeā ꝛ citrinā. sputū āt spumosum significat flegma. Nigrū sputū ptinet melācolie. rubicūdissimū. s. per puritatē rubedinis nō admixte cum citrinitate vl' alio colore significat sanguinē. ꝛ cuꝫ pleuresis sit ap̄a i pelliculis iteriorib⁹ costaꝝ ꝛ ap̄a possit ex oī mā nasci. s. fm genus. iō pleuresis pōt ex quolꝫ humore gnāri. Et iō imaginādū ꝙ sputoꝝ qualitas egrediētiū i pleuresi erit fm mē qualitates. ꝛ fm mē qualitates erit hitus ifirmoꝝ. i. dispositio ifirmoꝝ. s. declinās ad spē salut̄ q̄ p sputa significāt. In 3ᵃ pte dic ꝙ pulmo ꝛ pellicule costarū diuerso mō se hñt i recipiēdis hūoribus. qꝛ pulmo ē rarius i tota suba. ꝛ iō oēꝫ hūorē cito recipit siue grossuꝫ siue subtilē. sꝫ pellicule costaꝝ nō nisi illū q ē de colico gnē ꝛ itelligat p gen⁹ colicū humorē calidū aut accūtale aut nāle. vl' alr colerā vl' cui colera sit cōmixta. nā si de sola colera intelligemus ꝯdicēt pti p̄cedēti. Ex istis pꝫ ꝙ illi i qbus flegma dn̄at. raro fiūt pleuretici. ꝛ sepe eructuātes accide sunt huius! Et hoc maxie qñ flegma salsuꝫ de quo magis videret debere fieri qꝛ ē f'la calid⁹ pūgit itestinū ad hoc vt expellat ꝛ cū ipso alij humores expellāt ꝛ sepe nō accidit ex eis pleuresis. vnde ypo. i l⁰ de aere ꝛ aqua ꝛ regionib⁹ dixit humidi vētre nālit. i. illi q sepe ꝛ mollit egerint non icurrāt pleuresiꝫ neqꝫ aliā egritudinē de facili ꝛc.

Caluis uarices ꝛc. In isto afforismo due ponūt ꝯ⁰nes. p̄ma ē. Caluis nō i nascūtur magne varices. pbat illis nō innascūt magne varices i qbus mā varicum mouetur ad supiora. sꝫ calui sī huius! ḡ. cōclō đa. 2ᵃ cōclō. Caluis si i nascāt magne varices ipsi fiūt iteꝝ capillati ꝯclō pbat: illi fiūt iteꝝ capillati i qb⁹ remouet a capite cā caluicij. sꝫ calui i qb⁹ nascātur magne varices sī huius! ḡ ꝛc. Et hāc sniam hētis ab auic. 7⁰ qnarti tractatu p̄mo ca⁰ 2⁰. Et vtilitas est ad cōprehēdēdū eādē mām eē cām caluicij ꝛ varicū ꝛ ꝙ mā declinat ad vnā d̄ram recedit ab opposita. ꝛ ita pꝫ ampliatio. Nō aūt circa lrām ꝙ hoc nomē caluus qñqꝫ d̄r de illo cui deficiūt pili i pte supiori capit̄ ppt etatiuuꝫ decursuꝫ. ꝛ isto mō nō itelligimus hic. 2⁰ mō dicūt calui qb⁹ i capite p̄ter nālit deficiūt pili ppt hūorē corrodētē radices piloꝝ ꝛ destruētes piloꝝ mām ꝛ hoc 2⁰ mō sumit h. ¶ Nō 2⁰ mām hoc mō corrosiuā eē adustā. ꝛ iō plurimū eē melācoliā p adustionē gnātam. Et iō qñ qs fit caluus hoc mō significat supfluitatē melicā moueri versus supiora aut motā eē. Nō 3⁰ vt pꝫ. 22. tertij ꝙ varices plurimum sunt a sanguine mlico. ꝛ iō illi i qb⁹ sunt varices hñt declinationē melācolici hūoris ad iferiora. Ex hijs pꝫ cā verificās affo^m. qꝛ illi i qb⁹ mā mlica aut mouēdo ad ca

put.aut iā ibi qeſcit vt plurimū ſi hñt ſupfluitates mĥe currētes vl' qeſcētes i pedib⁹ vl' crurib⁹. Et ſi ꝑmo ſit mā i capite mlīca ⁊ icipiat declinarͤ ad pedes ita fiāt magne varices ꝙ caput a tali mā euacuabiẗ ⁊ remoueẗ cā caluicij. Mēti tñ habe hoc vificari i plurib⁹. nā nō ē ipoſſibile ita multam eē mām vt ad oēs pōnis ōrās currat ad bonū ſenſū vt apparet i lepra ⁊ ſcabie ⁊ pruritu ⁊ mult̄ talib⁹

Si quis prudens idictiſ. Ga. in ʒ^{o}. ꝑmo oſdit vnū ſenſuʒ affo. poſſibile dari nō eē ypo. 2° vificat ſm aliū ſenſū. ibi 2ª qđ vo dixit. De prima dic qđ ſi qs prudēs i exponēdis dict̄ ſapiētū inueniat i eis aliqđ ſlm dubitabit niſi i ꝓpatulo ſit nō ē dubitādū ſʒ tñ rectificata eē ſl'a putabit iſtā non eē dictā a ſapiēte ṗcipue ad illū ſenſuʒ i quo ē ſl'a. Et iō cū ꝯſtet caluos ꝓprie capiēdo vocabulū nō poſſe capillari ēt ſi i eis magne varices inaſcunẗ ſupple tu nō ē credēdū ypo. i h° affo° itellexiſſe de ꝓpe caluis. In pte 2ª dic ꝙ ſm alios q volūt dicē hūc affoᵐ eē ypo. ꝑ caluis itellexit patiētes tineoſitatē. i. caſuʒ capilloꝝ ex mā corroſiua corrodēte radices capilloꝝ. aut exīminate eoꝝ mām. Et hoc mō itelligēdo. qꝛ iſta paſſio naſciẗ ex mal' hūoꝛib⁹ ſicut alopicia ⁊ tyria. iō qñ iſti mali hūoꝛes ſe vtūt ad pedes rēota cā remoueẗ tyneoſitas ſu° mō. ſʒ qñ naſcūẗ iſti varices mā moueẗ ad pedes. g̃ recapillātur. ⁊ hoc mō niſi vt in pluribus verificatur.

Ydropicis tuſſiſ ⁊c. Ypo. ītēdit duas ꝯ°nes. ꝑma ē. Tuſſis ſupueniēs ydropico ē mala. ꝓbaẗ illud ē maluʒ ꝙ ſignificat tm eē ydropis augmētū vt nocumtū magnū cōicetur ſpūalib⁹. ſʒ tuſſis ſupueniēs ydropicis eſt huiuſmōi. g̃ ꝯ° va. 2ª ꝯ°. Tuſſis ṗcedēs ydropiſiʒ nō ē cū hac malicia dicta. ꝓbaẗ qꝛ iſta non ſignificat maliciā aut nocumtū ꝓpꝛ augmentū ydropis cū fuerit aſi. Et ſileʒ ſniaʒ hētis. 14. tertij tractatu vltio. ⁊ ē vtil' i ꝓnoſtico. ⁊ ampliaẗ ad vtrūq ſexū.

Nō igiẗ ydropiſim h ſumi ꝑ aſclite q̄ qualr ſiat. ⁊ quo ab alijs ſpēbus differat dictū ē ſupra in quarta pticula. Nō 2° ꝙ tuſſiʒ ſupuenire ydropiſi pōt itelligi duob⁹ modis. vno mō ex quacūq cā ſit ydropicus ifrigidareẗ ſm caput aut aliđ tale. 2° mō qñ ex magnitudine ſupuenit ydropiſis. ⁊ hoc 2° mō itelligit ypo. vt ſepe dictū ē ſupra. quādo dic vnū moꝛbū vel accñs inaſci i alio. ⁊ ſic dic ga. i ꝯ^{to}. Nō 3° ꝙ tuſſis ex ydropiſi nō euenit niſi qñ mā ita multiplicaẗ ꝙ tāgit ſpūalia ⁊ aliq̄ ptes acute penetrāt ad ſtimulādū expulſiuā pectoꝛis. ⁊ hoc ē valde malū. Nō 4° ꝙ tale nocumētum nō cōiaẗ pectoꝛi niſi qꝛ aqua mltū ē augmētata i tm̄ vt tāgit dyafragma aut fumi eī° ſi valde acuti penetrātes ꝑ dyafragma ad ptes pectoꝛis quoꝝ̄ vtrūq ē valde malū ꝑ viā ſigni. ⁊ cū h° ꝑ viā cē qꝛ h° mō ſtiulata vtute nobiliū illoꝝ mbroꝝ lediẗ valđ

Nō 5° ꝙ tuſſis ṗcedēs aduētū ydropiſis lʒ ſignificat nocumtū i ptib⁹ pectoꝛalib⁹ ſiue ꝙ nō eſt ꝓpe tuſſis. tñ nō ſignificat h° eē ꝑꝑ magnitudinē ⁊ maliciā ydropiſis. ⁊ pōt eē ex leui cā. ⁊ iđ i comparatiōe ad maliciā ſiggnificatā ꝑ tuſſiʒ ſupueniētem ydropiſi dr̄ eſſe ſine malo nō tñ abſolute.

Conſueuerunt antiqui. Cōmētū ꝑmo poniẗ gali. 2° addi° Joānicij. 2ª ibi Joānicius. ꝑma i duas. ꝑmo oñdit qd ypo. itelligat ꝑ ſupuenire ydropi. 2° vificat affoᵐ. ibi 2ª ſi ig⁹ ſtat. ꝑmo dic ꝙ antiq ꝯſueuerūt qñ dicūt accidēs ſupuenire alicui moꝛbo itelligeẗ ſolū de illis q̄ ſupueniūt ex peſſimitate moꝛbi. ⁊ ita dic thimogarus i li° de accñtib⁹ ſupueniētib⁹ moꝛbis. ⁊ ita itelligit hic ypo. đ tuſſi ſupueniēte ydropiſi. qꝛ nō q̄lʒ tal' ſupueniēs ydropico ē moꝛtal' ſʒ ſolū q̄ uenit ex peſſimitate ydropiſis. Et tu vides ꝙ ꝑ malū itelligit moꝛtale. De 2ª pte dic ꝙ ſi creſcat aquoſa hūiditas ita ꝙ ptingat vſq ad canales pulmonis ydropicus ē ꝓpinquus ſuffocatōi. ⁊ iō hoc ē ſignū moꝛtale. qꝛ ſignificat talē hūiditatē cōicari ill' canalib⁹ ꝙ facit tuſſis ſupueniēs. In 2ª pte ṗncipali dic Joannicius qꝛ ꝑ canales itelligit canales ⁊ vias per pulmonē ſpſas lʒ canal' ꝓpe dicaẗ de illa q̄ ē i gutture. ⁊ poſtea ducitur in pulmonem.

d Iſuriam flobotomia Cōcl'o affo. ē iſta. Incidē venā iterioꝛeʒ calcanei curat diſuriā de hoc affo° ⁊ totus in 7ª in quo ponitur repetitio quaſi eiuſdem.

Hoc nō certificamuſ niſi In ꝑmā pte poniẗ ꝯmētū ga. i 2ª ꝯmētū Joannicij. ibi 2ª Joānicius. ꝑmū diuidit i quatuoꝛ. ꝑmo oñdit qd reqriẗ ad vificādū affoᵐ. 2° qd itelligat ꝑ venas itus. 3° ponit vnā aliā expōnē. 4° cōcludit affoᵐ nō eē ypocrat̄. ibi 2ª ꝙ itus icidere. ibi 3ª quidā vo. ibi 4ª dico aūt. De ꝑma dic ꝙ affirmat hūc affoᵐ niſi cū vna ꝯditōe. ſ. ꝙ diſuria ſit ꝓpꝛ abundātiā ſanguis i toto. tūc. n. ſoluiẗ ꝑ fl'omiā. De ſa dic ꝙ ſi itelligaẗ ꝑ venas itus de venis brachij. h° erit ſl'm. ⁊ nō erit ꝯueniēs dict̄ ypo. qꝛ ypo. i paſſionib⁹ q̄ ſi ſupra epar docet fl'omare venas brachij ⁊ i illis q̄ ſi iſra docet fl'omare aut venā q̄ ē ſub igenu. aut venas q̄ ſi ſup calcaneū. Et hoc ſepe non exñte abūdātia ſāguis i toto nec fl'omia ſcā gr̄a diuertēdi. ſʒ ſolū gr̄a euacuādi a loco moꝛbi. nā cuʒ plenitudine totius i mēbꝛis ptiū iſerioꝛ fl'omam⁹ de brachio. Et ad diuertēdū i ſputo ſanguis fl'otomam⁹ q̄nq ſapbenā vt patet i ſputo ſāguis. De pte 3ª dic quedā ꝑ venas itus itellexiſſe venas pedis tā iterioꝛes q̄ exterioꝛes. ſʒ i hoc ē pauca dr̄a qꝛ oēs ab vno trūco oꝛiūẗ. Tu tñ mēti hēas ꝙ h° ſi obſtāte fl'omia đ iterioꝛib⁹ magis valʒ i ſiatica. et đ exrioꝛib⁹ min⁹ i paſſionib⁹ matricis ⁊ cāʒ habeſ ſupra. De 4ª pte dicit ſe affirmare hūc affoᵐ non eē ypocrat̄. qꝛ repetitio ē i 7ª Joānici⁹ dicit ꝙ qñ dr̄ intus itelligiẗ de latere interioꝛi ſicut i brachio intus eſt baſilica que venit intus ab aſſella ⁊ exᷓ ē cephalica q̄ venit i ſpatulis. et i pede itus ē ſaphena ⁊ exᷓ ſyatica veniēs a latē exrioꝛi ⁊ ex cōmento

compꝑnditur ꝙ illa pars in talo non eſt pars affo-
riſmi ſed additio.

A Squināte habito ⁊c. Cō-
cluſio ē
tumoꝛ apparens in gutture in homine
patiente ſquinantiam eſt ſignum bonū
pꝛobatur illud eſt ſignum bonum quod ſignificat
māām moueri de mēbꝛis interioꝛibus gutturis no
bilioꝛibus ad exterioꝛa ignobilia.ſ; tumoꝛ fiens i
gutture.ſ.quo ad ptē exterioꝛē in ſquināntia eſt hu
iuſmodi ğ ⁊c.Tu oīa nōbilia q̄ pertinent ad hunc
affoᵐ habuiſti i quarta pticula illis duobus affoꝛi
ſmis.¶Si a fe.habito tumoꝛe non exiſtente i fau
cibus ⁊ illo affoꝛiſmo.Si a fe.habito collum con-
uertatur vt vix ⁊c.

¶ Iſtud uerum eſt ⁊ utile.
In cōmento verificatur affoꝛiſmus per rationem
factam ſtatim.⁊ eſt ſatis manifeſtum ⁊c.

Q Uibuſcūq; cancri ⁊c.Cō-
cluſi o
ē iſta.meliꝰ ē ñ curari cācros abſcōditos
q̄ curari.pbat illō p qō īfirmi plurī tpe
viuūt ē meliꝰ q̄ illud p qō i pauco tpe peūt.ſed p
non curari viuūt lōgo tpe.p curari aūt cito moriū
tur.ğ ⁊c.Et ꝯcluſio cum pꝛobatione ponitur i lit-
tera.Similis ſententia ſumitur 3ᵃ quarti capitulo
de cancro ⁊.xiij.continentis capitulo de cancro in
quinto breuiarij cᵒ.ppō.Et pꝫ vtilitas ⁊ ampliat
ad ſexus ⁊ etates.¶ Nota pꝛimo ꝙ cancer ē apā
de materia melancolica aduſta per aduſtionez co
lere fcā aut humoꝛ i quo eſt colera.⁊ ita vult auic.
loco allegato in diffinitione cancri.Et vocatur cā
cer ad ſimilitudinez quā hꝫ cū cācro aīali aquati
co.naz ſicut ille fixe tenet ea que capit ita iſta egri
tudo fixe ledit membrũ in quo eſt.⁊ ſicut ille ha
bet in medio tumoꝛem eleuatum ⁊ circa illuz cru
ra ſiue brancas ſuas toꝛtuoſas ita vt plurimuz cā
cer apoſtema habet tumoꝛem in medio.⁊ circa il
lum habet venas groſſas ad nigredinē decliues i
fundentes locū que dicūtur a medicis radices cā
cri.¶Nō 2ᵒ ꝙ cācer dicitur abſcōditus vt dicitur
a Raxi.13ᵒ.continentis pꝛopter aliam duarum
cauſarum aut quia accidit in membꝛis interioꝛibꝰ
ſicut epar ⁊c.aut quia radices aut valde pꝛofun
das ſicut quando eſt in pectoꝛe vel in ſpatula vel
alio loco.⁊ videtur quod radices ſunt pꝛofunde.
¶Nota tertio ꝙ dupliciter dicimus cancrum cu
rari.vno modo cura vera que fit per abſciſionem
eius cum ſua radice.⁊ hoc aut cum ferro aut cum
cauterio.Alio modo cura blanditiua ypo.autem
intelligit de modo pꝛimo quia in iſta cura opoꝛtet
ꝙ doloꝛes foꝛtes ſuperueniunt ⁊ alia accidentia
mala virtutem debilitantia vnde cito pereunt.ſed
de cura blanditiua non opoꝛtet ꝙ citius pereant
quia per illam pꝛohibentur nō augeri foꝛtia ⁊ ma
la accidentia.¶Nota quarto ꝙ in cancris nō ab
ſconditis quia exiſtentibus in membꝛis exterioꝛi
bus ⁊ non habentibus radices valde pꝛofundas

non opoꝛtet ꝙ ſit melius non curari imo quando
q; remouentur cum ſua radice ⁊ fit ſanitas.et ad
hoc non ſequitur moꝛs citioꝛ.⁊ ideo ypo.dixit de
abſconditis tantum

¶ Abſconditos cancros in-
tellexit.Galienus in cōmento declarat quid intel
ligimus per cancros abſconditos.ſecūdo expo
nit li non curari.⁊ verificat affoꝛiſmū.tertio oſidit
quid circa cancros non abſconditos ſit faciendū
ſecundum varias opiniones.ibi ſecūda.Quod au
tem non curari.ibi tertia.Sed cancros exterioꝛes
In pꝛima dicit ꝙ per cancros abſconditos intelli
git illos qui ſunt in membꝛis interioꝛibus in pꝛo
funditate coꝛpoꝛis.⁊ quoꝝ extremitas.ſ.itrinſeca
nō apparet ppt̄ ſui pfundationē.⁊ q ſunt vulnero
ſi ⁊ ſanioſi penetrantes interioꝛa coꝛpoꝛis. Ex q
bus patet qui ſunt non abſconditi ſiue exterioꝛes
De ſecunda parte dicit ꝙ dictum ypo.non curari
eſſe melius poteſt intelligi duobus modis quoꝝū
vtq; eſt.verus vnus eſt ꝙ quando.videmus ꝙ nō
poſſumus facere omnia opoꝛtune ad ſanitatem p
fectam ſicut eſt in cancris abſconditis ꝙ nos non
intromittamus nos ad ſanitatem faciendaz quia
eſt impoſſibile.ſed tamen ꝙ nos temperemus paſ
ſiones.ita ꝙ membꝛum poſſit eius malignitatem
tollerare facilius patiendo quod maxime eſt ne-
ceſſarium.Si cancer ſit vlceroſus.tunc enim de-
bemus queri quāuis non curemus pꝛo ſanitate i
ducenda.tamen lauare debemus illum marcoꝛez
ſ.illam putridam ſaniem.Et in quibuſdam libꝛis
habetur nitoꝛem.i.ſanguinem ad putredinez ten
dentem.⁊ non debemus lauare cum quolibet li-
quoꝛe.ſed liquoꝛe pꝛobato experimentis ⁊ ratio
ne habere duas conditiones lauando quaruz vna
ſit ꝙ non ſit cauſa generationis noue putredinis
ſicut eſſet vnctuoſa vel aqua pura.⁊ ſecunda ē ꝙ
non addatur infurioſitatem materie facientis can
crum.ſicut verbigratia.liſciuium vel aliquod tale
abſterſiuum valde acutuz.ſecundus ſenſus eſt ꝙ
non curemus cancros abſconditos.i.non incida
mus eos nec combꝛuramus . Et iſte ſenſus etiam
eſt verus.quia dicit Gal.ſe vidiſſe quoſdam medi
cos qui inciderunt vel incenderunt capita cancri
in collo matricis.aut in ano qui nō pꝛofuerunt ſa
nitati ſed potius infirmos ad moꝛtez martirio du
xerunt quibus ſi non fuiſſet facta inciſio vel com
buſtio ipſi diutius ⁊ cuz minoꝛi periculo vixiſſent.
Et ideo non ſunt hoc modo curandi. In tertia p
te docet quid ſit faciendum circa cancros exterio
res.Et pꝛimo dicit abſolute ſententiam ſuam cir
ca illos.Secundo alioꝛum opinionem.Tertio ſu
am appꝛobat auctoꝛitate alioꝛum. Dicit pꝛimo ꝙ
cancros exterioꝛes pꝛodeſt curare ſupple cum
inciſione vel cauterio ſi quoquo modo radicitus
poſſunt incidi.i.radices ex toto remouere. Radi
ces autem cancri ſunt vene ipſum circundantes
⁊ infundentes plene melancolico humoꝛe.
¶Secūdo dicit alios pꝛohibuiſſe hanc inciſionē

cancri imo dixerunt q nullus cancer est incidēd' aut cauterio medicandus nisi sit vlcerosus. et ita infestus aut percussiuus q infirmus precetur ipz incidi in quo casu est incidendus etiam si esset in mēbro ex quo non potest radicitus euelli. Et hoc idē multi cirugici interdixerunt.s.incisionem cancri non absconditi. et subdit q vera nec dixit y.oio i.apte talem cancrum exteriorem esse incidenduz imo si cancer sit in extremitate corporis ex verbis suis non potest intelligi q oz incidere ipsuz medicus vel incendere. De tertia parte dic q aristodorus et dyascorides cuz suis sequacibus intelligūt ex verbis ypo.sumpto quasi ptrario sensu in exteriori q in abscondito primuz.s.exterioreз posse curari et videtur concordare cum dicto qd gal. posuit primo de cancro nō abscondito. Ego testor me vidisse quosdam patientes cancros exteriores incisione curatos.ita q in mēbro q primo patiebat et in parte vicina que remansit non fuit postea visus cācer vel aliquod simile.imo erat curata sicut in alioz incisione et incensione qui tamen uel ad paucum tempus incurrentes in malignam febrē aut cancro in alio membro nobiliori perierunt.sicut venerabilis dominus Joseph de testis de bononia passus fuit cancrū inter nasum et os magis iuxta nasum a quo fuit curatus perfecte ita q i loco nō remansit nisi cicatrix.Sz postea forte p annum incidit cancrum in simitate concauitatis nasi versus cerebrum ex quo in pauco tempore mortuus fuit.dominicus autē venturi soc sororis mee in pollice passus fuit cancrum tandez fecit abscindi digitum et liberatus est sed pauco interueniente tempore incidit febrez sepultam maligni modi et mortuus est.Alium tamen vidi post membri incisionem multis ānis pseuerasse.sz ē hō magne custodie regimis vite sue qr amplius nō passus est.

Spasmus fit de plenitudīe aut euacuatione ita et singult'. In affō ponūt due conclusiones. prima est ista. Spasmus potest fieri de repletione et inanitione. secunda est.singultus potest fieri de repletione et inanitiōe Sed harum conclusionum probationes et declaratiōes diffinitionum spasmi et singultus et numerum spetierum et totum quod huic rei pertinet dixi supra particula quinta in primis quatuor afforismis.ideo hic non repeto.

¶ Spasmus est. Gal.in comento p° ostendit spasmum posse fieri.primo de repletione et de inanitione. Sc exponit de singultu.secunda ibi.singultus autem De prima dicit q spasmus est cum lacertus contrahitur contra extremitatem suam.scilicet priorē que est sicut pricipium et huius motus contractionis qui est spasmo nec est naturalis nec voluntarius sz supple preternaturam.et tunc contrahitur lacertus quando pars sua neruosa replicatur ad interiora.ista pars neruosa patit quando hoc modo replicatur vel contrahitur idem quod patiuntur corde musicorum instrumentorum que quando ponuntur in aere multum humido contrahuntur et rumpuntur nec sunt instrumento relaxate. et ita quando sunt in aere multum sicco. Et idem patiuntur q corrige exposite foco vel soli estiuo. qr vt experientia docet conuertuntur et plicantur retro et in duobus exemplis patet veritas conclusionis prime. ¶ Singultus. hic verificat partem de singultu.licet incomplete qr satis dictum est in quinta particula illo afforismo. Spasmus et singultus.vbi dicit q singultus est sicut spasmus stomaci. ¶ Et primo docet cuius modi sit singultus quasi corrigendo dicta in commento afforismi dicti.secundo remittit nos ad alia.ibi secunda. Ego autem. De prima dicit primo q singultus comuniter vocatur spasmus factus ex stomaco vel meri secundo subdit q volendo inuestigari essentialez rationem singultus ipse non est spasmus. sed est quidam motus stomaci et meri ae mouendum. id est ad expellendum rem nocentem vel id quod est tanquam res nocens.est tamen singultus fortior motus q̄ȝ vomitus. et ad ista duo. scilicet vomitus et singultus stomacus et meri mouetur quando desideratur aliquid a se expellere. Tertio ostendit quomodo differunt singultus et vomitus p quod cognoscitur q singultus est fortior motus q̄ȝ vomitus.et dicit q in vomitu stomacus et meri mouētur ad expellendum illa que natant in eis.idest in eorum concauitate non profundata in substantia stomaci nec multum adherentia.sed singultu mouentur ad expellenduz illa que sunt interiori stomaci.idest imbibita in substātia stomaci vel iuiscata in eo.Ex quo patet q magis inuiscatum est. q singultu debet expelli q̄ȝ id quod vomitu. et iō fortiori motu indiget.et ideo stomacus mouetur ita angustioso motu in singultu ac si intendat expellere inuiscata cuz eius substantia.in quarta declarat hoc dictum exemplo.qr si quis bibat primo piper solum.idest deglutiat et post bibat vinum mixtum aqua statim incidit in singultum.et hoc est qr vinum inuiscat illud per quod cum substantia stomaci et cum acuitate piperis stomaco noceat mouetur stomacus vt ipsum eiciat per singultuz. In vltima parte dicit q ipse inlibro de accidēte et morbo.scilicet in quinto monstrauit tussim et sternutationem operari idem q singultus:scilicet expellere nocumenta inuiscata. Utruz autem singultus sit motus fortior vomitu. dicendum q humores expellendo consimilis qualitatis et quantitatis et loci quantuz est possibile in singultu et vomitu fortior motus est singultus qr materia magis stimulat cum sit inuiscata sed non seruata paritate non oportet omnem generaliter singultuz omni vomitu esse fortiorem.si etiam queratur quid temptat expellere. Nam in singultu de inanitione vide in afforismi allegati expositione in 5ª particula.

Quibuscunqz dolor sit circa ypocūdria sine flegmone febris &c. Cōclusio ē oēs

dolores existes circa ypocūdria sinꝫ flone sine apā te calido curat fe. si supueniat. Cōcl° pbat. illd cu rat tales dolores si supuēit q̄ remouet istoꝝ dolo/ rū cās. sꝫ fe. ē huiusmodi. g̃ ꝛc. ꝛ minor circa lrām ostēdet. Silr' vō sniaꝫ collige. l.4.3.ª ca. ō doloꝛib' epat. Et vtilitas pꝫ q꜡ docent in talibus doloꝛib' admistrare resoluentia. Et āpliat ad vtrūqꝫ sexū.

¶ No. p° q̄ dolores circa ypocūdria veniētes sūt illi q̄ sūt circa costas mēdosas in qbus locis sūt ep ꝛ splē ꝛ intestina q̄dā. Dolores āt magis iuxta spi nā in loco illo iuxta cigulū magis dicūt rēales q̄3 circa ypocūdria. Et quo pꝫ q̄ isti dolores pluri^m aut sūt in epate. aut splene aut i intestinis. 2° nō q̄ lꝫ flegmō dicat ꝑpe apā sāguineū tñ large vtē/ do vocablo sumit ꝑ oī calido apāte. ꝛ ita sumit h̄

3° no. q̄ q̄3uis dolor in istis locis possit ꝯtinge re ꝛ ex mala ꝯplexiōe ꝛ solutiōe ꝯtinuitat ꝛ ex q̄li bet mā humorali vētosa ꝛ aquosa. tñ vt plu^m nō a fit in istis locis nisi ab apāte calido vel vētositate.

4° no. ex gal. q̄ qñ dolor ē pūgitiuus aut cuꝫ ar dore vocat pūctura aut ardor. Et iō qñ dr̄ absolu te dolor intelligit de illo q̄ ē sine pūtura ꝛ ardore. Ex hijs pꝫ sēsus affōi. q̄ si dolor sine apāte i dict locis ꝛ sine pūctura ꝛ ardore fiat q̄ soluit p febrē si superueniat. Et h̄ ē sat manifestū q꜡ dolor h̄ mō ꝯtingēs ē vt plu^m pp vētositatē aut flāticā māꝫ vl' aliā frigidam icōstipatā mō fe. ē taliū dissolutiua.

¶ Dolor pungitiuus. Gal. p° do cet qd itelli gere dēmus p dolorē siue flegmōꝫ. fo verificat. ibi fa. Si g̃. dic p° q̄ dolor pūgitiuus vocat pūctura Sꝫ in herisipila colerica accidit illud qd̄ ꝑpe vo/ cat dolor. q꜡ sp h̄ apā ꝯcomitat dolor. sꝫ sepe h̄ nō ē sine flegmōe. Et iō intelligat p dolorē id qd̄ ē si ne pūctura ꝛ sine ardore. ꝛ p flegmonē itelligim' oē apā calidū. De fa pte dicit. q̄ qñ dolor ē i locis dict sine apāte. ꝛ cū h̄ sine pūctura vel ardore se/ pe vt plu^m significat q̄ ē icōstipatio. i. ꝯstrictio ven tositat i aliquo loco vel mala ꝯplō sepe nō calida ꝛ talis curat p febrē supueniētē dissoluētē. ventosi tatē iflatiuā. ꝛ eliquat māꝫ talis vētositat ꝛ eā dis soluit ꝛ malā ꝯplonē frigidā ad tpamētū reducit Et tu no. modū q̄ fe. reducit ad tpame^m ꝛ res pū/ nāꝫ ē cā sana.

41 Quibuscunqꝫ sanies ꝛc. Cōl° ē ista. Jn qbuscūꝫ corpibus ē fcā saniēs ꝛ nō manifestat h̄ ē q꜡ nō māifestat aut pp spissitudinē saniei aut ꝑpt spissitudinē loci i q° ē sanies. pbat p illa sanies fcā non manifestat p q̄ ꝑhibent manifeste appere signa saniei sꝫ ista sunt max' spissitudo saniei. aut spissitudo loci in quo ē sanies g̃ ꝛc. Silr' hētur snīa ab auic. 3.ª 4.ª cap. de exituris calidis. ꝛ āpliat ad sexus ꝛ etates ꝛ ētēpo ris vt pꝫ. ¶ No. tñ q̄ sanies postq̄3 ē genita mani/ festat p signa quedā pōita ab auic. 3.ª 4.ª loco alle gato ꝛ h̄ si nō expellat extra. p^m ē inūdatio sub di git. ꝛ i isto oꝫ tactū eē hñ eruditū ꝛ assuefactū. fm ē mollities loci pt̄ solitū. 3^m ē albedo cut sꝫ qñ lo/ cus sup saniē ē valde spissus. i. magnus ꝛ solidus

sicut si sanies eēt in ꝓfūdo iuxta os cosse in hoīe pingui nō pōt hñ inūdatio aut mollities aut albe do appere. Silr' q̄ñdo sanies ē grossa ꝛ indurata ñ pōt hñ inūdare sub digit ꝛ locū reddere molliorē spissitudo g̃ saniei ꝛ spissitudo loci supra saniē sūt magna cā q̄ sanies ñ manifestat sꝫ equoce sumit h̄ spissitudo. nā spissitudo saniei ē eius dēsitas sed locus dr̄ spissus. q꜡ hñs magnā dimēsionē ꝓfūdi tat. Ex qbus pꝫ veritas affōi. vt in pluribus ꝛc.

Gal. p° dicit ¶ Jste afforismus lrāꝫ diuersā inue niri affō. fo verificat vtramqꝫ ibi fa. vere. n. 3° dat modū ꝯiungēdi duos mōs dictos. ibi 3.ª Si qs āt Jn p.ª dicit q̄ iste affō' inuenit duob' mōis scrip tus quoꝝ vterqꝫ ē verus. ꝛ ex dicēdis appet. q̄rn' modus dicat q̄ ꝑpt spissitudinē saniei nō manife/ stat ꝛ alter ē q̄ dicat q̄ ꝑpt spissitudinē loci nō ma nifestat. ꝛ iō in fa dicit q̄ vere sanies grossa nō ma nifestat ꝛ ēt cū locus supra saniē ē grossus nō ma nifestat. Et q̄dā spissitudinē referebāt grosse sani ei q̄dā grosso loco: Jn 3.ª dicit q̄ si qs ꝯiūgat am/ bos mōs q̄ nō manifestet ꝑpt grossiciē loci ꝛ ēt sa niei ꝛ bñ. ꝛ iō iste affō' hodie h̄ solonō i nr̄is librꝭ

Ictericis autē iuenit script' ꝛc. Cōclusio ē 42 ista. Epar eē duꝝ i ictericis ē malū ꝓba tur illud ē malū q̄ significat apāta in e/ pate sꝫ durities epat i ictericis ē huiusmōi g̃ ꝛc. si milis hētur snīa 4.ª 3ª. ca. de ictericis in fine. ꝛ pꝫ vtilitas in ꝓnostico ꝛ āpliat ad vtrūqꝫ sexū. sꝫ q꜡ supra pticula 4.ª illo affō. qbuscūqꝫ i febribus vij. aut. i x. aut. x i. ꝛc. totus ē expositus. iō hic nō iten do repetere. q̄res ibi iuenies.

¶ Durities. n. sua ꝛc. ¶ Gal. in ꝯ^to vificat affōꝫ. ꝛ pꝫ q̄ innuit itericiā fieri aut ex apāte. aut ex opilatiōe epat sine apāte aut p mōꝫ crīs. ꝛ pōt addi q̄ ꝑpt abūdātiā colere absqꝫ ist. sꝫ ista sū sat sup dicta ꝛc.

Quicunque splenetici ꝛc. Cō cl° ē ista. oēs splenetici patiētes dyariā si eis supuēiat lōga disinteria fiunt idro pici aut lyeterici ꝛ postea moriunt. ꝓbat in oibus istis cū supuenit lōga disinteria nōbilr' debilitatur epar ꝛ stō°. ꝛ iō nō gñat sāguis bonus imo aquo sitas loco sanguinis. Si g̃ stō' vigerat nō obstāte debilitate fiūt ydropici epate multiplicāte aquosi tatē. Si āt nō vigerit fiūt lietērici. q꜡ cū paciāt flu xū vētris. p° supueniēte indigōne egredit cibus i digestus. aut g̃ fiūt ydropici aut lieterici. sꝫ vtroqꝫ istoꝝ supueniēte pereūt ꝑpt vtut debilitatē. g̃ oēs tales peūt. Silr' hētur snīa ab auic. xv. 3.ª cap. de apātib' epat ꝛ ē affō' vtil'i ꝓnostico ꝛ āpliat vt s̄

¶ Circa affōꝫ no. p° q̄ splenetici dicunt ꝑpe illi q̄ longo tempore passi sunt apā in splene ꝛ ēt de fac to patiunt. 2° no. q̄ hos tales impossibile est q̄i nō abūdare malis humoꝛibus in sāguine cū mlto tpe splē nō mūdificauerit epar ab hūorib' mlcis ꝛ iō ēt epar nō ē sine aliquali debilitate. imo sine multa ma' se patiat dyariā. ꝛ imo si supueniat lō

ga disinteria.p° significat aut mistã mãm malã su isse cuius exitus diu durat aut malã qualitatẽ fixã cãz ad regnatione fixe mẽi aut.3° pessimã mãm q̃ sit cã malo⁊ vlce⁊ ẽt in itestinis q̃ ita nõ pñt sanari.cũ igit hijs tã malis dispõibus si disinteria diu durat p ꝯpassionẽ epat ad intestina multũ in lõgo tpe debilitat epar in tm vt loco sãguis gñet aquositas.⁊ silr multũ debilitat stõi digestiua. ⁊ iõ aut supueniet ydropisis epate multiplicãte aquositatẽ.aut lienteriã stõ nõ digerẽte ⁊ expellẽte cibũ. ad h ãt ꝯiuncta cũ malis dispõnibus supradict necessario seq̃r mors.⁊ sic pꝫ veritas affõi.

Bonum esset si quendam. Gal.i ꝯ'° p° ponit potuisse seruari meliorẽ ordinẽ in affõis suis.fo verificat vnũ affõꝫ infra ponẽdũ i isto 6° loco ab isto 3° verificat istũ.fa ibi.Cũ igit ibi 3ª purgatio vo.De p° dicit ꝙ re⁊ eẽt si pmisissꝫ huic affõ vnũ positũ in 6° loco ab isto postq̃ oꝫ h expõere. In fa dicit ꝙ p splenetic os itelligit illos q passi sũt diu duriciẽ splenis.⁊ isti si supueniãt disinteria soluit duricies vt plurimũ q̃ purgãt humores q erãt cũ duritie splenis.s.mlice. Et h ẽ ꝙ vult y.i isto affõ sequẽte.De 3° dicit ꝙ si purgatio modũ excesserit.s.si fuerit supflua vltra mõꝫ illud qđ reqrit p cura epat splẽis ⁊ multũ diuturnior ⁊ nocuerit infirmis seq̃r disinteria ꝓpꝭ fortior si multũ ꝓlõget q̃ cũ hũores mali sepe trãseãt p intestina percutiuntur itestina ab eis ita vt deficiat co⁊ virtus ⁊ eo⁊ calor distẽpet ꝓpt quã cãꝫ fuẽit cã ydropisis ⁊ lienterie ꝓpt passionẽ stõi ⁊ itestino⁊ ydropisis ꝓpt ꝯpassionen epat ⁊ eo⁊ intestio⁊.

Quibuscũqꝫ ex stranguria ⁊c. In pñti affõ due ponũt ꝯclusiões q̃⁊ p° ẽ h.qbus nascit yleos ex strãguria ipsi pereũt in septẽ diebus vt plu^m. pbat.q̃ in istis sũt fortissima accñtia virtutẽ ꝓsternẽtia.⁊ iõ vt plu^m virtus succũbit in p° cretica radicali vel ãte ⁊ h ẽ 7ª. 2ª ꝯ°. in istis si ãte septimã supueniẽte febre fluat multa vrina isti liberãt pbat.q̃ i hijs supueniẽtibus remouet cã colice ⁊ strãgurie igit remouẽt morbi.⁊ p ꝯñs curant.⁊ hãc auctoritatẽ allegat auic.i 6.3ª cap. de yleos dicẽdo gal.ignorasse cãꝫ huius. Ego tñ nõ video ibi aui.ꝯcessisse aut negasse hũc affõm sicut nec gal.in ꝯ'° facit.Et iõ iste affõ⁹ posset eẽ vtilis si casus occurreret quẽ gal.nũq̃ vidit.⁊ isto mõ q i ꝯ'° dicet. Aduerte ꝙ marsilius ⁊ alij dicũt ꝯcordiã huius ẽt inuenri.i 9°.3ª ca de difficultate vrine sꝫ nõ ẽ ita. nam in illo cãu circa finẽ dicit aui. Et exptũ qdẽ ẽ in pluribus hoibus ⁊ dictũ ẽ ꝙ q hñt difficultatẽ vrine ⁊ aduenit eis p⁹ ipsã tenasmon morit in 7° nisi accidat fe.⁊ ꝓuocationẽ faciat plurimã.Sꝫ ꝯstat ꝙ h non dr de yleos sicut in affõ. p declaratõe tñ affõi no.ꝙ ipse põt hr̃e duos sẽsus vnus ẽ ꝙ ꝓpt apã extñs i vesica accidit yleõ ꝓpt ꝯpssionẽ intestini ꝓhibẽdo exitũ fecũ ⁊ supueniẽte fe.curet cũ fluxu vrine.Et hũc sẽsum putat gal.sm̃ in ꝯ'°. 2⁹ sẽsus ẽ qñ p° accidat strãguria ꝓpter humores fridos grossos qbus augmẽtat flat yleos cõicata mã frigida itestinis ⁊ posteã supueñ ẽte fe.hos humores eliquari ⁊ p vias vrine emitti ⁊ ita seq̃ sanitatẽ.⁊ h sꝫ gal.ẽ possibile tñ nõ bñ vr sibi affõꝫ ꝯfirmãdũ vt plurimũ ꝓ vero vt patebit in ꝯ'°. possemus ẽt dicere ꝙ p viã passiõis ⁊ cõitatẽ dolẽte vesica ipediunt itestina ab expellẽdo sic accidit colica ex lapide renũ lꝫ apa ñ ꝯpmet itestina ita vt merito illius ꝓhiberet stercoris exitus. Sꝫ gal.talia imaginabilia qb⁹ expiẽtia nõ corñdꝫ ñ admittit q̃r ⁊c.

In yleon nulla exeuntia.Gal.in ꝯ'° facit tria.p° declarat yleon.fo ponit ⁊ iprobat vnã expõnẽ affõi.3° dat vnũ intellectũ affõ defẽsabilẽ. fa ibi.oẽs ãt.3ª ibi.Sꝫ y.i pª declarat yleõ ex pte vnius accñt ipsũ sp ꝯcomitãt.fo ex pte cẽ in gñali.3° ex pte cã⁊ in spãli.De p° dicit ꝙ yleon nulla exeũtia egrediunt inferius p viã ani q̃uis clisteri ꝯent clisteribus fortibus.fo dicit ꝙ oẽs ꝯcordant in oi yleos claudi vias versus infra.siue in subtili intestino siue in grosso.3° dicit ꝙ mlti dicũt ꝙ põt accidere ex solo apãte ⁊ ex oi opilatione stercoris duri.aut ab humore grosso viscoso.Sed ipse dicit ꝙ solũ calidũ ⁊ du⁊.i.difficile apã facit h q̃ ñ credit ꝯstipari vẽtrẽ ex humoris grossis ⁊ viscosis spª ita vt penitus nihil egredi possit. Sꝫ tñ ꝯcedam⁹ sub quadam ypostasi.i. p mõꝫ suppõnis nõ ꝓbate.q̃ eẽ possit ex humoribus grossis ⁊ viscosis.

Circa pmũ no.ꝙ yleos ꝓpe iportat aut dolore⁊ itestino⁊ gracilũ ꝓpt quẽ fit difficilis exit⁹ p anũ ei⁹ ꝙ dẽret egredi sm nãꝫ aut iportat egritudinẽ a qua dolor talis descẽdit.nã sub vtroqꝫ significato iueniunt doctores vti isto vocabulo ⁊ stricte capiẽdo.⁊ h mõ loq̃r auic.i 6.3ª ca.de yleos ⁊ cap. de colica.Tamẽ vr ex gal.in ꝯ'° ꝙ h nomẽ q̃nꝫ sumat p cõi ad colicã q̃ ẽ in grossis humoris intestinis ⁊ ad yleos ꝙ ẽ in gracilibus.⁊ q̃ nomẽ colice q̃nꝫ sumit h mõ large.iõ seq̃ ꝙ colica ⁊ yleos large accipiẽdo ꝯuertũt.sꝫ stricte differũt. 2° no. ꝙ in oi tã colica q̃ yleos eẽ opilatione⁊ ꝓhibitiuaꝫ exitus fecũ ⁊ vẽtositat.sꝫ tñ nõ oꝫ ꝙ in colica oio nõ egrediat.quotidie.n.videmus colicos aliqđ expellere sꝫ nõ egredit nisi cũ difficultate. ⁊ q̃nꝫ nihil egredit ẽt lꝫ clisteria fiãt acuta.⁊ iõ accñs illõ in quo oẽs ꝯueniũt.s.ꝙ nihil ergedit itelligat mõ dicto.s.nisi cũ difficultate vel ꝙ non sit sp sꝫ aliqñ nihil egredit. Circa 3^m dictũ puto nõ eẽ mẽtem gal.ꝙ colica ⁊ yleos nõ ꝓueniãt nisi ab apãte.sed puto ipsũ h dicere ꝙ nõ ꝓueniũt cũ tãta vehementia ⁊ ꝯstipatiõe vt penitus ꝓhibeat exitus oluꝫ rerũ nisi ab apãte.⁊ h tollerari põt.⁊ gal. dicit se ita putare. Oẽs ãt.h ponit ⁊ iprobat alio⁊ expõnẽ ⁊ p° ponit illã.fo iprobat quo ad vnũ. 3° quo ad aliud dictũ.fa ibi.ego ãt.3ª ibi.Adhuc dicũt. In pª dicit ꝙ oẽs iterptes hui⁹ affõi dixerũt qdã qđ remotũ ẽ a ratione.⁊ ideo nõ credendũ.Dicũt.n. ꝙ si ẽ apã i vesica tunc ꝓpt compssionem a dicto apãte patiũt itestina ⁊ iõ fit h passio. s. yleos post strãguriã. De fa dicit ꝙ ipse vidit multos de strãguria mortuos quo⁊ vesica dũ patiebãt visu appebat plena ⁊ dolorosa.⁊ nullus taliter patientium

lcidit istū dolorē.s.yliacū.quō igit̄ ꝙ yleos nascat̄ ꝑpt̄ intestina eē ꝯpssa ab apāte vesice qi dicat nullo mō. ꝑterea si hoc fieret multo magis deberet h fieri ex apāte matricis.qꜫ matrix descēdit vsq₃ ad dyafragma.⁊ iō pōt ꝯpmere intestina gracilia. s₃ si vesica patiat̄ apā ꝯpmit solū rectū intestinū. ex cuius ꝯpssiōe n̄ pōt fieri yleos saltē ad modū quo illi forte intēdūt.n.nō ē possibile ꝯstrictio recto intestino mā redire ⁊ facere ꝯstipationē in gracili.sicut q̄₃doq₃ pꝰ colicā fit yleos. De 3ᵃ dicit ꝙ isti adhuc dicūt pcius qꜫ dicūt fe.calidā iuuare yleō spē q̄₃do supuēit.nā solū apā vesice.i. solitarie facit fe. ꝙ q̄₃to magis maiorat̄ tāto fe.augmētat̄.qꜫ febris ē qdā accidēs ꝯcomitans apā.s.vesice neq₃ spasmus fe.⁊ iō in isto cāu nō curat̄ yleos p supuentū posse sanari nisi p curā apāt̄.⁊ apāte sanato curat̄ ⁊ febris ⁊ ideo in isto casu non curatur yleos per superuentum fe. sed potius ex cessatione fe.⁊ iō fe.nō ē bonū neq₃ laudabile signū in yleos. sic isti dicūt.⁊ ꝑterea no ē cura p se alicuius morbi vl̄ ūt cū frigiditate sola. vel cū humoribus flegmaticis vel de ventositate grossa.⁊ istud concludit qd ignorat̄ quō h dixerūt cū nō possint auctorizari.i. ꝯfirmare rōne. ¶ Sʒ si y. in hac 3ᵃ pticula dat defēsabilē intellectū affō di.ꝙ siue y.siue aliqs alius q dicit ꝙ ignorat qs hūc affōm fecerit qcūq₃ tamē fuerit si viderit ifirmū h mō sanari bonū ē dici humores frigidos crudos ⁊ grossos fuisse accidētia huius morbi.i.cās quas accidit eē cās eius ⁊ fe. supueniēte ⁊ purgatiōne vrine eē curatū.ex qbus vides ꝙ gal.nō affirmat eius veritatē vt in pluribus s₃ negat.s₃ tñ dat saluādi ꝙ aliqñ ꝯtingit.⁊ p ꝯñs nō putauit fore y.

Ulnera qcūq₃ ⁊c. Cōclusio ē ista Necesse ē in cura ānualiū aut lōgi tpis emitti os ⁊ cicatrices fieri ꝯcauas.pbat̄ id ē fieri necessariū in cura sine quo nō possūt ꝯsolidari.⁊ qd necessario ꝯcomitat̄.s₃ sine ossis emissiōe ista nō pñt ꝯsolidari ⁊ ꝯcauitat̄ cicatricis necessario ꝯcomitat̄.⁊ iō neccio sanāt̄ oia annua. ⁊ lōgioris tpis. Ista duo distīguunt cure vnū tāq₃ cōi cās ⁊ aliud tāq₃ sequēs.pᵐ ē ossis emissio s₃ cicatricis ꝯcauitas. Et ꝯcordia ē colligēda 4ᵃ. 4ⁱ. tractatu 3ᵒ.ca.pᵒ. Et ē vtilis in actu practico vt ꝑlongato tp̄e ꝯsolidatiōis vlterius ingramus ꝙ os sit emittēdū ⁊ nō expectemus i ꝯsolidatiōe equalem supficiei sicūt in aliis. ¶ Circa affōm no.ꝙ nomen vulneris l₃ ꝑpe iportat solutionē ꝯtinuitat̄ in carne vel sibi ꝑportiōali absq₃ pure ⁊ sanie quō distiguit̄ ab vlcere.tñ h sumit̄ ꝑ vlcere. nō.n.vr̄ bene possibile ꝙ sit vulnus ānuū ꝙ nō faciat saniē. 2ᵒ no.ꝙ vlcex tardat̄ ꝯsolidatio ꝑpt varias cās pᵒ pp malā ꝯplōnē mēbri vlcerati.cū.n.cōsolidatio ⁊ incarnatio fiat a virtute mēbri.iō mala existe ꝯpōne vt regñare.⁊ bene ꝯsolidare nō sufficiat tardat̄ cōsolidatio.sᵒ ex malicia humox q ad vulnꝰ currūt ꝑpt repletionē totius vt in ascite ⁊ yposarca aut alicuius pticularis mēbri invndāt̄ vt ꝯtingit multotiēs in carnibus glādosis in gula exñtibus aut ꝑpt idebitū regimē aut ꝑpt occursū rex extrinsecax ꝑhibētiū ꝯsolidationē qñ₃ āt ꝑpt defectū fundamēti in quo caro oriri d₃ qd ē os.qꜫ os ē putridū.aut a nē regimine derelictū.qꜫ vndiq₃ ab aliis ptibus siue totiꝰ sepatū qñ₃ ex idebita figura sua aut obstracositate latex vlceris vt i fistulis accidit multotiēs l₃ nō oē vlcus obstracosū sit fistula. 2ᵒ no.l₃ tā mult̄ cāis possit ꝯsolidatiōis ꝑlōgatio cōtingere tñ vt pluᵐ si ꝑlōgatio ē vltra ānū ē ꝑpt defectū in osse ꝙ nō pōt bñ fūdare carnē. imo illi q̄ gñat̄ cōicat tādē putredinē ꝑhibet debitam ꝯsolidationē. 3ᵒ no.qñ os ē hᵒ lesū si vlcus durat per annū nō ē verisile lesionē ossis eē supficialē s₃ ꝑfūdā.s₃ in tali os illud emitti.aut abradēdo aut alio mō p opus nē aut medici remouēdo. 4ᵒ no. ꝙ in tali cāu mēbrū vt pluᵐ ē ibi debilitatū vt nā ibi nō sufficiat regñare porū sarcoydē sine callositate q̄ regñat̄ loco ossis ita grossā q̄₃ erat os.nec ēt pōt tātā carnē sup loco gñare vt vēiat ad equalitatē cū pte sibi imediata.⁊ iō qñ fit ꝯsolidatio remanet cicatrix ꝯcaua.ex qbꝰ appet vrificaᵒ affōi.l₃ qñ₃ poss₃ ꝯriū ꝯtigere ⁊ fieri vlcus ānuale sine ossis corruptiōe ⁊ remoueri os i mēbro forti ñ scā cicatrice ꝯcaua.s₃ raro.

Ulnera q diu. Gal.in pᵗᵉ dat cās ꝑlōgatiōis vl[illegible] sanitat̄. sᵒ ōñdit diuersitatē noīu₃ vlcex. 3ᵒ vrificat affō₃. sa ibi. Antiq. 3ᵃ ibi. Sʒ in h affō. i pᵃ dicit ꝙ vulcera q diu ꝑlōgāt̄ anq₃ sanēt̄ aut recidiuent pꝰ ꝯsolidationē difficl'r sanāt̄ ꝑpt aliq₃ triū cāx.aut qꜫ mali hūores currūt ad locū nō pmittētes sanari.aut qꜫ mēbx ē debilitatū ꝑpt malos humores currētes ad ipsū faciētes malas qualitates i mēbris.aut ꝑpt magnitudinē ⁊ pessimitatē vlcex In sa pte dic ꝙ ista vlcera difficilia ad ꝯsolidādū antiq vocabāt tarsa.s₃ moderni volētes vnicuiq₃ nomē iponere.qdā vocāt chiroma a chirōe pᵒ ipā curāte.qdā cilesia.a cilesia pᵒ curāte.qdā dicūt cōrosiua.q l₃ sint p cutē ābulātia ñ ꝑforāt cutē. alia vocāt formicā.alia ignē sacx q ꝑforāt carnē ⁊ cutē s₃ vulnera corrosiua q vocāt̄ putrefactia q cutē ⁊ carnē interiorē ꝑforāt nō tñ dicūt̄ vulnera s₃ qdā passio ex putredie ⁊ vlnere ꝯpōita.⁊ subdit ꝙ nos scimꝰ qdā mēbra paciētia putredinē sine vlnere.⁊ qdā patiētia sola vulnera q vocāt̄ herisipila.h igit̄ vulnera hñt nomē herisipile.s.sarsa ⁊ formica.sed alia ātiq solū appellauerūt vulnera. ¶ Sʒ in h affō h vrificat affō₃ di.ꝙ y.i h affō testat̄ ꝙ vulnera nō ꝑlōgant̄ i sanatiōe nisi qꜫ ossa putrefiūt ⁊ h spē p lōgatōe ānuali vel maiori qd y. vidit expimēto rō āt h ñ iuenisset sine expimēto.qꜫ mltotiēs sanāt̄.⁊ paulo pꝰ redeūt.⁊ h fit qꜫ medicia gñante carnē sup mala ossa a₃ eē sanitas cū tñ in ossibus subtioribus sit corruptella q sit cā ꝙ reuertat̄ tumor icipīete saníe.⁊ faciēte vlnera i carne.⁊ ista nō sanāt̄ nisi cū medicia quā y.dixit i libro d vlneribꝰ. ⁊ q̄₃ ga.posuit.3ᵒ d ingenio vbi dixit ꝙ o₃ vulnera exiccari maꝭ cū hēnt interiꝰ mala ossa.terminꝰ āt sufficiēs i exiccatiōe ē ꝙ appebit corruptio ossis. ⁊ os extraheret̄ exterius.s₃ postq₃ sanata sūt vlnera q̄₃tū deficit i loco d osse tātā o₃ hr̄e ꝯcauitatē₃. ⁊ sic appet ꝙ o₃ os emitti ⁊ cicatrix fieri ꝯcaua.

Quibusq3 gibbi. Cõclusio ē ista oēs pa q tiētes gibbositatē ex asmate vel tussi pereūt aň iuuētutē. ꝓbaꝛ in oib⁹ talib⁹ ita difficultaꝛ anhelitus vt ad iuuētutē venire nō pñt igiꝛ pereūt aň iuuētutē. assᵐ pȝ circa lrām. ꝛ silis hēꝛ snia ab auic. xxij. 3ª ca. ꝺ gibbositate circa finē ꝛ ē vtilis in actu practico ꝛ ãpliaꝛ ad vtrūq3 sexuȝ. ¶ No. tñ ꝙ nomē gibbi sumiꝛ cōiter ꝓ mala societate spōdiliū siue ex ipoꝝ dislocatiōe. ꝛ ē triū moꝝ Nã qñ3 dislocãꝛ versus añriora. ꝛ tūc in directo spōdili dislocãte in spina pcipiꝛ ꝯcauitas ꝛ h mō oñdi in dño hugolino ꝺ castello. ꝙ spōdilis media colli erat dislocata in brachio illustrissimi pncipis dñi phelippi marie ducis Mediolani. Qñq3 ãt ē dislocatio tēdēs ad añriora ꝛ eo mō eodē āno fuit in nobili viro galiazeo troto. 3º ad alteꝝ lateꝝ. ꝛ h mō fuit in pma de barzono carpētario eodē anno s. M. cccc. xxxij. s3 primus modus ē absq3 voce ꝛ sensu ꝯtinue p⁹ casū. 2º viuit vita sanoꝝ l3 dislocatiōes ꝛ gibbositates manēbus remãserint ¶ No. principaliter ꝭo gibbos fieri ex asmate ꝛ tussi pōt intelligi duobus mōis. vnus ē ꝙ iūgaꝛ gibbositas ꝛ asma vel tussis ꝛ ē i ꝓprius modus. 2º ē ꝙ ex mã asmatꝭ vel tussis fiat gibbositas nã pmutãte mãm ad faciēdū apã iuxta spōdiles ꝓpꝛ qꝺ fiat gibbositas. Et hūc intellectū hūit auic. loco alleᵗᵒ ad quē intellectū maxime verificaꝛ assō⁹. 3º no ꝙ qñ gibbositas nasciꝛ aň iuuētutē tc nasciꝛ añ ꝯpleᵐ pleꝝ ꝯcauitatꝭ. ꝛ qꝛ ipsa debilitat locū ꝛ corrūpit figurã iō ꝓhibet debitū augᵐ spūaliū. Si vero ꝯtigit p⁹ iuuētutē vel i iuuētute nō oꝫ ꝙ ita impediaꝛ spūaliū augᵐ. Et iō nocumētū nō ē tm̄ ex quo pȝ ꝙ dixit aň iuuētutē. pȝ ꝭo ꝙ iuxta hñt modū ꝙ li añ nō ꝯstruiꝛ cū li. peūt. ita ꝙ sit sēsus ꝙ peãt añ iuuētutē. s3 ꝯstruiꝛ cū li fiūt. ita ꝙ est sensus ꝙ qñ ante iuuētutē fiūt patiētes postea peunt. s3 nō dꝛ qñdo ꝛ hūc vꝛ hūisse in ꝯᵗᵒ gal. cuȝ dixit eos pire ꝓpꝛ desectū mēbroꝝ spūaliū ꝛ nō dixit ꝓpꝛ nocumētū.
¶ Nō. 4º ꝙ auic. nō limitat h mō. imo dicit ꝙ pe/unt ãteq3 expuãt. Et vꝛ significare ꝙ peãt anteq3 mã morbi expellaꝛ exterius. Et ꝭo vt dicit ē qꝛ cū mã asmatꝭ ꝛ tussis sit grossa maxime qñdo nã non pellat eã exteri⁹. appet qꝺ apã qꝺ ē cã gibbositatꝭ sit duꝝ ꝛ magnū duꝝ. ꝓpꝛ mãm a qua pendet magnū qꝛ aliter nō faceret gibbositatē. Tale ãt non dat tm̄ spaciū pectori ꝙ dilateꝛ ad refrigeriuȝ cordis sufficiēter. iō auferꝛ aut ita impediꝛ vt peant. Ex qbus pȝ verificatio assōi ꝛ intellectus eius q maxime verificaꝛ qñdo gibbi sūt versus anteriora Ego ãt maxᵉ credo hūc moꝝ expōnis. qꝛ vidi multos gibbos in puericia durare vsque ad iuuentu/tē maxᵉ. Nicolaū benedicti senēsē cui qi anno. x. etatꝭ sue accidit gibbositas ex spasmo pp punctura pedis. ꝛ vidi diu p⁹ iuuētuteȝ. Et video ex cāis a/lijs accidere gibbos ãte iuuētutē. ꝛ p⁹ ꝛ nō mori. quid sint ista duo pº ꝙ accidãt gibbi ex pmutatione mē faciētes asma vel tussiȝ. ꝭo ꝙ sint ãte iuuētutē ꝛ ꝙ liberēꝛ nec vidi nec audiui. qd ꝭo sit asma videbis i ꝯᵗᵒ ꝛ qd sit tussꝭ dcm̄ ē i 4ª ꝑticła iᵃ assō q

Quō gibbosi/ b⁹cūq3 tusses siccas ꝛc. tas Gal. in ꝯᵗᵒ pº remittendo nos docet quasdã cãs gibbsitatꝭ. ꝭo verificat assōm p cãm gñalē. 3º p magis spālē. 4º oñdit variã noiationē lesiōis anhelitus. ibi 2ª. Si igiꝛ gibbi. ibi 3ª. vulnera ãt. ibi 4ª. passiōnes ãt. In pª dicit ꝙ y. docet in libro de ꝯcatenatione quō fiat gibbositas. ꝛ q̃ fiat añ. ꝛ q̃ fiat retro ꝛ q̃ lateraliter ꝛ hec passio magis attingit dorso. Et iō q vult eã pfecte intelligere recurrat ad legēdū dictū librū y. s3 tñ dicit se h dic/tuꝝ qñtū ē oportunū huic loco. ꝛ subdit ꝙ gibbositas fit ex pcussiōe uel cãu vel maximis vulneribus i. vlceribus cū apãtibus in interioribus spine ꝛ sepe ex alijs cãis. ꝛ ista gibbositas si fit i vna spōdi/li ꝛ ad interiora tūc exterius in directo illius spondilis appet ꝯcauitas. S3 tu adde ꝙ ex spasmo ēt pōt ꝯtingere. ꝛ aut ꝓpꝛ malã ꝯpositionē aut ꝓpꝛ malã plasmationē obstetricis ꝛ multa similia vide xxij. 3ª loco allegato. In ꝭa pte dicit ꝙ si fiãt gibbi ex asmate aut tussi ante iuuētutē ꝙ isti peūt qꝛ isti gibbi faciūt forte molestationē ꝓpꝛ ipfectionē mēbroꝝ spūaliū. ꝛ ex hoc ꝯcipiꝛ ꝙ dꝛ quō gibbi acci/dūt añ pfectionē taliū mēbroꝝ. ꝛ iō ly. añ cōstruiꝛ cū ly. fiūt ꝛ nō cū ly peūt. ꝛ nō ꝯtingūt h accñtia si nō pcessit casus vel pcussio. s3 ex solo apãte cru/do ꝛ indigō intus ehte. ꝛ puto ipsū velle ꝙ ꝯtingit ipsū mori si gibb⁹ ē ex apãte ꝛ nō ex cãu vel pcussiōe. qꝛ ē piculosior gibbositas cū apãte. ibi. n. ē gibbositas ꝛ vltra illud apã ꝙ oꝫ eē magnū si ds cã/re gibbositatē. In pte 3ª. q̃ ē ibi. ¶ Uulnera ãt. dat cãȝ verificãtē magis spãliter ꝛ diuidiꝛ in duas. pº oñdit vulneꝝ faciētiū gibbositatē dfaȝ. Ex qua intelligiꝛ dfa apãtꝭ. 2º reuertiꝛ ad assōm verificãduȝ ꝭa ibi. Idē ēt. In pª dicit. ꝙ vulnera faciētia gib/bos dnt ꝭ3 qñtitatē ꝛ qualitatē loci i quo sūt ꝛ ꝭ3 duritiē. i. fortitudinē vulneꝝ. Nã si sūt in loco nobili ꝛ magno anhelitus fit maior ꝛ piculosior. ꝛ p anhelitū intelligatꝭ asma qꝺ tūc ē magis qñ anhelitus ē magis lesus. Nō sumiꝛ iᵃ h ly. anhelitus p respiratiōe s3 p asmate. ꝛ si aliqñtulū humoris fluxerit in vulneribus in cãnales pulmōis gñaꝛ tussꝭ Nã hi morbi nō oꝫ ꝙ sint duri. i. de mã faciēte durū apã. ꝛ iō qñ generaꝛ sanies. ꝛ isto mō interficit infirmū. s3 vulnera nō effluētia. i. a qbus nō efflu/it sanies nō mortificãt infirmū illico. qꝛ humores grossi ꝛ duri sūt. s3 illa q̃ sūt cū tussi cito faciūt sa/niē ꝛ occidūt. qꝛ mã cōicaꝛ pulmōi. ꝛ iō nō ē dura ꝛ citi⁹ interficit. Idē verificat p cãȝ di. ꝙ vulnera i. morbi faciētes gibbos cum asmate. faciūt idē ꝙ stati dcm̄ ē. s. ꝙ occidūt si sūt añ iuuētutē qꝛ ista ãt sūt magna. aut in piculoso loco pecctoris mō pati entiū loca circūdãtia fiūt pua ꝛ stricta. ꝛ iō cor et pulmo nō crescūt debite neq3 sufficiūt ad vitã. gibbositas. n. ãgustat pecctoris spaciū. ꝛ iō incidūt asma. ꝛ ꝙ nullo mō pñt euadere ꝛ si añq3 acciderit gibbositas ãgustabiꝛ spūs pp solū apã qñto magꝭ ãgustabiꝛ si vulña. i. morbi durescãt ꝛ augmēꝛ sepe sic fit supueniēte gibbositate qi di. multo magꝭ ꝛ h ē cã qꝛ moriūꝛ. ex q⁹ itelligis ꝙ adhuc h vult ꝙ li añ iuuētutē intellligiꝛ de aduētu gibbositatis.

¶ Passiões āt. hic põit diuersitatē noīatiōis egritudini pectoris di. ꝙ q̄uis passiones pectoris sint multe. h̄ y. solū noīauit illos q patiūt anhelitū spūs. Cōsuetudo.n. ātiquoꝝ fuit vocaī anhelitū.i. asma spissitudine spūs ⁊ respiratiōis ꝓpt stricturā vel exercitiū. Sʒ moderni ētvocāt āhelitū.i. asma oēʒ diuturnā passionē pectoris cū ē sine fe. ⁊ adest pessimitas.i. magna valde passio spūs ⁊ respiraⁿⁱˢ.

Quibuscunqʒ flobotomia ⁊c. Cōcl° ē ista oēs q qbus ꝯuenit flomia. aut farmacia si flomādi. aut farmandi in vere. ꝓbaī. Oēs tales flomādi. aut farmacādi eo tpe in q° hec corꝑa sūt magis disposita ad istas euacuatiōes ⁊ in quo sūt apta incurrere minora nocumēta sʒ huiusmōi tps ē ver. ḡ ⁊c. Maior ē clara. minor vo circa lraʒ declarabiī. Siīis snīa colligiī 4ª p.ª ca. 4°. ⁊ ē vtiī vt pʒ. ⁊ āpliaī ad vtrūqʒ serū. ¶ Sʒ circa lrām. qd sit flomia ⁊ qd euāt ⁊ qd farmacia. vide i p.ª pticula. Per ver āt intelligam⁹ mō medicoꝝ tps tpatū ꝙ ē iter hymē ⁊ estatē. 2° no. ꝙ qbusdā ꝯfert flomia. aut ꝓpt curā egritudīs actu exn̄t. ⁊ de istis nō lo⁹ y. in affō vt pʒ p gal. in ꝯᵗᵒ. Quibusdā āt ꝯfert altera istaꝝ euōnū gr̄a ꝑuatiōis. ⁊ de istis y. loqī in affō. 3° no. qḋ ꝑseruatio q̄dā dr̄ ad mōʒ medicoꝝ gn̄alis. ⁊ ē actus q vt plurimū reqrī ipse vel sibi simul merito dispōnū tpoꝝ anni ⁊ i oībus cōiter ꝯsueti ad ꝓhibēdū morbos i epati cadere i eos q̄dā āt dr̄ ꝑseruatio spālis ⁊ ē in medicina reqsita p aliquā ꝯtingentiā. Exᵐ p.ª q: in cōi vsu vite tpe hyemis vt plurimū fit multipli° humoꝝ q peccāt in q̄titate in vere. ⁊ sūt pati in estate peccare qualitate. ⁊ iō merito dispōnū tpoꝝ āni ⁊ merito regiminis ꝙ cōiter obseruatū cor° idigētia euōne plurimū tpe veris indigēt euōne. Euō igiī ꝑuatiua ex hijs cāis in vere necessaria dr̄ ꝑseruatio gn̄alis Exᵐ 2.ª sicut si ꝓpt casū vel in ordinatū regimen vel aliā cāʒ nō cōiter ꝯsuetā eēt oportunū euāre. aut estate. aut autūno. aut hyeme. aut ēt vere diceret ꝑseruatio spālis. In affō igiī loqmur de gn̄ali ꝑseruatione. 4° no. ꝙ in tpe veris pluᵐ virtus ē fortis merito dispōnū dictaꝝ. ⁊ cōiter p̄cessit hyēs in corpibus pati ad morbos. ꝓ cōem vsū regiminis faciēs. tps āt veris nec nimis calidū debilitās nec nimis frigidū coagulādo ꝓhibēs euōnē. iō tā merito dispōnis virtuti q̄ merito repletiōis. q̄ ēt ꝯditionū tpis ꝯuenit euō in vere. Ex quo appet verificatio affōi. in alijs.n. tpibus ⁊ si qbusdā possit cōuenire merito dictoꝝ. euō nō tn̄ ita cōiter sicut i ve Et iō in alijs fieri euōnē gr̄a gn̄alis ꝑseruatiōis. ⁊ tu vide in ꝯᵗᵒ qb⁹ ꝯuenit in principio veris euō. ⁊ qbus in fine veris.

¶ Palam est ⁊c. Gal. in ꝯᵗᵒ. p° expōit affōm ꝯ verificat ipsū. 3° explicat pticulr̄ modū practicādi affōʒ. 4° remittēdo nos ad vnū libꝝ. remouet dubiū. ꝯa ibi. dixit.n. multotiēs. 3.ª ibi. Ego āt. 4.ª ibi medicialr̄ āt. De p° pte dicit palā cē. ꝙ h̄ affō⁹ i tell⁹ de sanis quoꝝ sanitas nō eēt diu duratura nisi euārēī. ⁊ iō dicit y. ꝙ oʒ hos purgare in princi° veris cū flomia si timeaī de plenitudine sp° humorū peccātiū solo q̄to. ⁊ oʒ subuenire cū solutiōe ⁊ vomitu si timeaī de coruptiōe humoꝝ sp° merito alicuius dn̄ij alicuius humoris alterius a sanguie

¶ Diu.n. multotiēs h̄ verificat affōʒ h̄ mō intellectū di. h̄ mō diu multotiēs custodiuit cū āñ singulis ānis egrotareī. ⁊ ꝙ multi podagris ⁊ arteticis dūmō nō ita paterenī ꝙ sui putrescerēt digiti suaī distulit passiōes. Et silr̄ qbusdā celauit empima ⁊ qbusdā epilēsia. hoc mō purgatiōis. s. fecē in vere Sʒ flōmia ē vlīs purgatio ꝯueniēs oī passiōi. De plectorica. i. pctō in solo q̄to. ⁊ sp° i h̄ ꝯueniūt oēs flōmie. q: sūt vtiles euōnes respcū humoꝝ q: vnūquēqʒ 4ᵒʳ humoꝝ euacuat. Si purgātio cū solutōne ⁊ vomitu. si loquamur gn̄alr̄ vr̄ eē vna sʒ spālr̄ nō ē ita. q: al ia ē purgatio colere. alia flegmati. alia mlīe. siue fiat vomitu siue fluxu ⁊ h̄ dr̄ a flomia. q: ista nō respicit deteriatū humorē sʒ totaʒ massaʒ.

¶ Ego āt. hic explicat pticulr̄ mōʒ practicādi huc affōᵐ in 4ᵒʳ. pᵐ ē ꝙ ipse cognouit quēdā cui solebat maniā euenire de quo mirabar q: cū mania deberet venire pcipiebat ⁊ vocato ga. sūpta purgatione cessabāt accn̄a manie ꝓpt duo iuuamēta quoꝝ vnū erat q: purgabat malos humores. 2ᵐ erat ꝙ ꝓpt acutos h̄ūores egrediētes ⁊ trāsientes p anū apiebāī sibi orificia venaꝝ emoroydaliū a quibus effluebat pessimus sāguis ⁊ niger. ⁊ iste vene si cōsuetudinarie fluūt gigniī inde mania. dicit se igiī dedisse illi maiaco purgationē euacuātē colerā nigrā non solo vere sʒ autūno p singulos ānos ⁊ si differebat cape sētiebat signa futura māie. ꝯ exᵐ ē ꝙ ipse vidit mulierē patiētē cācrū quā purgauit cū forti medicina purgāte colerā nigrā. ⁊ ita singulis annis cū farmacia quā farmaciā si negligebat sētiebat dolorē in loco cācri. 3ᵐ exᵐ ē ꝙ nouit quēdā cui incepat venire lepra in p° anno cuʒ flomia ⁊ farmacia purgauit cui post annū sufficit sola farmacia in vere anuatiʒ. Si vo ꝑtermittebat. ⁊ iō sepe sp in vere indigebat purgatiōe ad expellēdā coleraʒ nigrā. Et subdit ꝙ epilēsie ⁊ appplie ē necessaria mioratio flat. Sʒ artetica calida est. de gn̄e colere. frigida de gn̄e flati. q: valde raro fit de mlīa. 4ᵐ exᵐ ꝙ nouit quēdā q oī anno in estate incurrebat tertianā cui data ē i vere medicina colerī rubee purgatiua p multos passus nō tertianaʒ.

¶ Medicinabaī. in hac 4ª pte facit ꝙ dictum ē. ⁊ posset qs dicere in q̄ pte veris sūt faciēde hee purgatiōes. r̄ndet ꝙ iste 3.ª narius medicinabaī i fine veris vt erat ꝯgruū humori in eo peccāti. ꝯ in epilēsia ⁊ artetica ⁊ mlīa ⁊ alijs morbis pēdētib⁹ ab humoribus frigidis ꝯuenit euō in principio veris Vide ꝓ hijs discēdis dic se fecisse vnū libꝝ de hijs quos oʒ purgare in vere q liber ē ps regimis sanitati. ¶ Circa tn̄ dicta ista ꝯsidera qualiter dicamus flomiā euōnē vlēʒ. q: p ea euānī oēs humoresvel apti sūt euāri nō eligēdo aliquē spālr̄ q̄uis de sāguine plus euārēī. ¶ Attende ꝯo ꝙ exn̄te plectorica ꝯuenit flomia. q: ꝓpe pccm̄ illud remoue. ꝯ q̄n ē vn⁹ humor sepās alios q nō sit sāguis ñ obstāte ꝙ per

q p flobotomiã minorari possit tamẽ nõ euac sol⁹ sʒ cũ alio nisi cũ farmaco. Et iõ dr q euõ ꝯueniẽs corruptioni humorum est farmacia. non q nullo modo cõueniat flobotomia. nam multotiens in tali corruptione confert. vnde gal. xj. terapentice nõ solum in sinocis sed in omnibus putridis febrib⁹ docet aperire venam. Et auic. prima quarti cap. de cura putridarum in generali voluit q quando cum humore qui peccat fuerit sanguis conueniat flobotomia si vrina fuerit rubea grossa. 3° no. q empima ego vidi interpollatã ex fluxu catarri q putrefiebat in pectore. ꝛ illud tale per euacuationeʒ pectoris poterit ꝓcellari. 4° no. q colera ħ ponit in ebulitione a debili calore. ꝛ iõ nõ timet ex qualitate tpis in vere de suo incendio. Nõ igit oʒ añ finẽʒ .i. tertiã pteʒ veris vltimaʒ euãre. sʒ frigidi humores q hyeme si coagulati i tpe veris eliquãt a tepido calore ꝛ fluẽtes pñt facere morbos. ꝛ iõ si purgãdi i pricipio.

## Spleneticis

disinteria ꝛc. Iste affõ⁹ in 6° ab isto declaratus ẽ supra. ꝛ ꝯmentũ pʒ ꝛc.

## Quecunqʒ podagrice.

Q Cõclusio ẽ ista. oẽs podagrice fiẽtes resident siue deficiũt deferuescẽdo in. 40. diebus. ꝓbat ille egritudies residẽt in. 4 0. dieb⁹ q nec sunt absolute acute vel pacute nec absolute cronice sʒ podagrice egritudines sunt huiusmodi igit ꝛc. Maior pʒ ex hijs que dicũtur primo ꝓnosticorum ꝛ primo de crisi in commento affõi Egritudines acute. in. i x. diebus ꝛc. ẽt pʒ ꝛ minor p experientiam est no. Et similem sniam ponit viatiẽ auctoritate y. ꝛ ẽ vtilis affõ⁹ i actu practico. Nõ tñ q egritudines podagrice dicuntur fieri q̃do d nouo inuadunt post sanitatẽ ꝛ qñ membris exñtibus lesis. tñ incipit de nouo tumor ꝛ dolor. De istʒ igitur loquitur ypo. in afõ. Nam de illis podagricis egritudinibus que sunt confirmate ex flãte gipseo torquente mẽbra nos manifeste videmus cõtinue eos remanere ẽm totam residuam vitã. 2° no. q cũ tales dolores de nouo inuadunt cõiter ꝛ semper aliquid caloris sentitur prius. q̃ mã flãtica ꝛ frigida raro ad talia loca currit nisi per adiutorium colere vt dicitur. 2 2. 3ⁱⁱ. vnde precipit i podagra frigida non purum euacuari flegma sʒ coleram ꝛ flegma. ꝛ iõ dicunt in talibus feruescere. 3° no. q qñ finiunt tales exacerbationes ꝛ poxismi podagre nõ semper terminantur ad veram sanitatem. sed ad quẽdam modum quo non dolet. nisi forti motu vt pʒ in illis qui diu passi sũt podagram. ꝛ ideo finis istoꝝ non est semper sanitas. sʒ qdã modus remissiõis. Et iõ dr q si residẽt deferuescẽtes ꝛ nõ dixit dissoluunt vel curant. 4° no. q morbi recipiunt terminationes ẽm varietatẽ conatus nẽ ꝛ fortitudinis virtutis ꝛ modum resistẽtie humoris. Et iõ nõ ẽ putãdũ oẽs tales dolores teriari i. 40. diebus ꝛ nõ añ. sʒ qñʒ añ. ꝛ qñʒ i i° 3° Et iõ hic terminus potẽtia lõgitudis vt plu^m taliuʒ egritudinũ. ꝛ pp ħ nõ dr. 40. diebus sʒ i dieb⁹ 40. q̃ i aliquo illi⁹. Vltio no. q lʒ marsilius videat limitare affõʒ ad calidos dolores iũcturarũ tñ gal. vr intelligere affõʒ vlr vt patet in cõmẽto.

## Tumores in podagricis.

Gal. in ꝯ^a p° docet modũ quo fiunt tumores podagrici. ẽo verificat affõʒ. secunda ibi. Curatio ãt. In prima parte dicit q tumores podagrici fiunt cum humores descendunt in concatenatiõe calcaneoꝝ. ꝛ istos humores p° recipiũt mẽbra lacertosa cutẽ circũdãtia. ꝛ cũ loca illa repleant humiditate tũc cutʒ q̃ custodit ꝯcatenationem extendit. sʒ nerui ꝛ corde in podagricis non tumescũt ꝛ iõ dolẽt solũ q̃ extẽdunt. ꝛ ħ ꝓbat. q̃ nũq̃ videtur podagrici fieri supueniente spasmo ꝛ spasmus plu^m ꝯtingit ex apãte in neruis cordis. Circa quã partem no. q vt plu^m mẽ q̃ mouent ad faciendũ podagraʒ ꝓcedunt hoc ordine. q̃ p° descendunt ad ꝯcauitatem iuncture. vnde vna de causis pp quas mẽ fluunt ad iuncturas magis q̃ ad cetera alia membra vt dr. 2 2. 3ⁱⁱ. ca. de doloribus iuncturarũ. ꝛ cum mã adhuc est in membro imbibita circũdãte ꝯcauitate exñdit ꝯcauitas. ꝛ ꝓpterea nerui extẽduntur ꝛ tunc fit maior dolor pp neruoꝝ maximã extẽsionẽ. post ãt mã ꝓpellit ad mẽbra iuncturaꝝ sicut sunt ligamenta ꝛ musculi ꝛ alie caruncule. ibi existentes ad replendum loca. ꝛ tunc fit tumor Sʒ q̃ mã ꝯgit maxime in substantia carnis musculi. iõ tũc accidit q nerui nõ tm̃ tendunt q̃tum tendebant. qñ mã erat in sola ꝯcauitate. ꝛ iõ plu^m quando tumor est manifestus. dolor est minor. tamẽ vt plurimum videtur q parum. aut nihil de tali mã imbibitur in neruis q sunt in musculis ꝛ in eorum cordis. nam si ibidem multa talis materia tumorem faciens ibibetur apãrentur ꝛ ad tale aposteina neruornm plurimum sequeretur spasm⁹ q non appet. Et hanc sniam voluit gal. in verbis suis quam posuit auic. loco allegato in fine capituli. Non tñ debemus negare vlitatẽ comunicatiõis materiei in neruis ꝛ cordis cũ videmus quotidie post dolores iuncturaruʒ cordas sub genu extẽtes ingrossari ꝛ indurari ꝛ a debita extẽsiõe ꝓhiberi. Curatio. hic verificat affõm ꝛ diuiditur in duas partes. nã primo ponit duo preambula vtilia. secundo verificat. secunda ibi. ideoq. primum q ponit est q curatio apãtis podagrici est vna cuius cura aliorum apãtum. s. dissolutio materiei facientis apã ꝛ a corpore eductio. ꝛ hec cura secundum primaʒ intentioneʒ. sed subtilis materia cito dissoluitur. Si autẽ sit grossa vel viscosa tardius. si vterq adhuc tardius. ꝛ hoc vltimum exponit marsilius q si materia habeat has duas dispositiones q sit grossa ꝛ viscosa adhuc tardius dissoluitur q̃ si eẽt solũ grossa vel viscosa. Et ista expõ vitat dubiũ vtꝝ morbi de mã ꝯpõita ex grossa ꝛ subtili sit lõgior q̃ de grossa tm̃. Alij p vtrũq intelligũt subtilẽ ꝛ grossã ꝛ volũt q qñ podagra est de mã subtili ꝛ cũ hoc de grossa. ita q vtraqʒ sit certa quantitas in membris ẽ lõgior q̃ si eẽt de sola grossa in

tāta pcipue q̄titate q̄tū de grossa ē in alia. Et tu p ista vide que dixi in qōstione que flegmatica fe. in qua hanc materiam tractaui. et est de periodica tione. Secundum preambulū est q isti podagrici tumores nō trāseūt ultra quadragita dies si pati ens fuerit obediens sicut apostema calidum i car nosis locis terminat vt acute egritudines. q3 caro q̄ est rara est vicina nē humiditat. f. sanguinee sed apā in neruis et ligamētis tarde terminant. q3 sicut tarde veniunt ad collectionez et duriter ita tarde d terminant. et non tm̄ intelligat q oia difficilioris et tardioris collectionis tardius terminent ecōtra. Nam q̄dam sunt apāta cito venientia. q̄dam tar de resoluentia. s3 intelligat in hijs q̄ tarde veniūt merito densitatis mēbri in quo sunt. Talia. n. mem bra sunt densa strictoꝝ poroꝝ et paucoꝝ q̄ duo de ficiunt ad tarditatē dissolutionis apāti in eis. Jō q3 ypo. hic verificat remittēdo nos ad aliuz locū di. q iō ypo. terminauit. i. dixit podagriza dissolui in. 4 0. diebus. q3 humores existentes in cōcauita tibus ante apāti dissolutionem necesse est q dissol uant et fiant fumosi. i. vaporosi. et pmisceant suba li humiditati mēbri trāseundo p poros suos. et po stea purgent q̄ oia fieri in. 1 4. diebus minime pos sunt. s3 in. 4 0. q3 hunc terminum diuturnoꝝ mor boꝝ posuit in pnosticis. i. citra quem non terminā tur diuturni. s3 hic terminus trāsiuit actum. i. trā siuit terminum absolute acutoꝝ. et hec oia dicit se perfecte monstrasse in libro de creticis diebus.

Quibuscunq3 cerebꝝ etc. Cō clusio est ista. q necesse est superuenire fe. et vomituz co lere oibus illis in qbus cerebꝝ est ita ve hementer agitatum vt conuertat sursum et recipi at tumorem versus supiora. pbat. necesse est super uenire predicta omnibus in qbus cerebꝝ apātur apāte calido et subito. sed in illis i quibus cerebrū est ita fortiter agitatum vt sursum conuertatur re cipiendo tumorem apostematum cerebruz subito apostemate calido ḡ etc. Assumptum circa litteraz patebit. et consequentia est clara. Et similem sen tentiam ponit auic. prima tertij. cap. de plaga et p cussione in capite cum dixit. Cum igitur incisio p uenit ad cerebrum apparent fe. et vomitus colere. Et vtilitas est significando per percussiones no cumentum esse comunicatum cerebro alij non. et ampliatur ad sexus et etates. Circa afforismum nota. q cerebrum conuerti sursuz est ipsum agita ri vt alique partes eius fiant magis sursum quaz debeant secundum naturam. et hoc propter causā prohibentem reditum facilem et citam sicut est re ditus materierum aut subintratio aliarum partiū hyronice igitur ypo. sumpsit vocabulum pro agi tatione cerebri quam sequitur tumor preternatu ram in cerebro in quo de necessitate alique partes fiunt magis sursuz in cerebro q̄ deberet secundū naturam. Nota secundo q quando fit talis for tis agitatio ad cerebri partes lesas fluunt ex venis materie calide apostemantes cerebrum. Tertio nota q apostema calidum cerebri sequitur fe. con tinua propter colligantiaz cerebri et cordis simul mediantibus multis venis et arterijs comunicat fumus malus cordi continue putrefacta materia in tali apostemate. et illa est putrida licet nō nega tur propter aliquod paucuz tempus posse apostē mari sine fe. vt patet intelligenti. Nota quarto q ex colligantia cerebri cum stomaco mediantibꝰ duobus magnis neruis ad stomacuz venientibus debilitatur stomacus in apostemate cerebri et reci pit superfluitates membroꝝ vicinoꝝ maxime epatis et precipue illas que sunt magis pate flue re tales autem colerice et ad stomacum venientes faciunt vomere. igitur accidit vomitus fellis. et sic patet afforismi veritas.

## Febrē pati ex percussione.

Galienus in commento verificat afforismum. Secundo dat aliquas causas vomitus fellei. Ter tio ponit quorundam opinionem circa aliqua dic ta. secunda ibi. colera autez. tertia ibi. ossistracia di cunt. Jn prima dicit q pati fe. nō solum ex percus sione cerebri faciente apostema vt denotatur ex af forismo sed comune omnibus membris nobilibus est quando patiuntur calidum apostema faciunt pati febrem. Et ratio est q3 membra nobilia indi gent multo spiritu ad suas operatiōes nobiles fa ciendas quibus mediantibus ita communicant nobilia membra cordi q comunicatur cerebro pu trida fuligio. et fe. et hoc maxime intelligatur si ma gnum sit apostema. et notabiliter durans vomitus aut felleus est ex colligantia cerebri cum stomaco mediantibus neruis ad stomacum venientibus. q3 duo magni nerui ad stomacū transmittuntur a cerebro. Colera autem. dat alias causas cursus colere ad stomacum dicens q colera non solum d scendit ad stomacum ex ista causa. sed ex dolore ni mio. et tristicia et propter angustiam mortis maxi me si stomacus habeat defectum aliquem. naz cū istis passionibus naturaliter colera agitatur. Et ideo tūc facilius ab epate et felle pellitur. et ad mē bra debilia mandatur. et causa est. q3 quando mē bra deficiunt. i. debilitantur tunc recipiunt ex mē bris sibi vicinis et maxime humores subtiles sicut coleram et aquositatatem que facilius pelluntur. et colera que vomitu expellitur est commixta aquo sitati. in sanis etiam colericis cum multuz tardāt ad recipiendum cibum colere conueniunt ad sto macum. idest currunt ad stomacum qui debilitat et humores sunt ibi pati fluere. Et addit q non so lum vomunt coleram percussi in capite si in cere brum percutitur. sed etiam si patiatur panniculus durus cooperiens cerebrum qui dicitur dura ma ter. q3 cum iste panniculus in multis locis iungat cum cerebro eo patiente patitur et supꝰ cū stōus. Ossistratiā dicūt. ponit eē hoc vltimū quorūdā opinionem di. q ossistratiam. i. discipuli ossistrati

dicūt neruos oriri nō ex pāniculis cēbri. ⁊ iō cum vulnera sūt in dura mr̄e veniūt vomitus ex colera illi⁹ pāniculi cui p neruos sīo⁹ ɔpatif p ɔpassionē q̄ ē de essētia pāniculi. nō p ɔpassionē cēbri. ſʒ h̄ di xerūt ossistratiā ⁊ nō ossistrates. q₂ ipse in senectu te fecit mēbꝝ dc anothomia i quo dixit ꝙ initia fū/ damēta cerebri sūt nerui. qð dictū dicit gal. se pfe cte explanasse in libris de anothomia y. ⁊ puto nō intelligere ꝙ quo ad eē nerui sint initiū ⁊ fūdamē tū cerebri. ſʒ poti⁹ q° ad opari cognoscēdo ꝙ vtu/ tes cēbri cognoscūt nisi aliq° mō p̄uat eis a ner/ uis alic⁹ sēsus.

Quibuscunqʒ sanis ⁊c. In isto affō due ponūf ɔ°nes. p°. ē ista. ōnes illi sani qb⁹ cito. ⁊ qi subito fiūt dolores i capi te ⁊ p⁹statī fiūt sine voce ⁊ stertūt peūt in septē die bus. pbaf oēs isti patiūf morbū mortalē patū. igi tur termināf ad mortē in septē diebus. ¶ Si do. fa ɔ°. si fe. supueniat istī nō peūt. pbaf: si fe. supuēiat istī possibile ē morbū ⁊ cāʒ morbi remoueri ſʒ hijs remotī nō peūt i⁹ ⁊c. Siliš snīa ponif ab auic. p° 3ᵉ ca. de appoplīa circa finē. ¶ No. p sanos h̄ intel ligi appētes sanos. vel sūt sani q₂ neutri in 5°. figi ficato pati in egritudinē cadere ex humoribus in eis peccātibus. 2° no. ꝙ aduētus doloris hēt ex narratiōe infirmi. q₂ dicit se subito iuasū a fortitu/ dine doloris. ⁊ postq̄ h̄ dicit icidit in emissionē vo cis ⁊ stertorem qr̄ vocaf appopleticus. qꝰ. n. h̄ est iaʒ mouef ꝙ totū corpus ē ofāsū vt dixi supra illo affō Si inebriatus aliqs. ex hijs pʒ mō cā v̄ificās affōm. q₂ sani qbus supuenit subito dolor capitī. ⁊ p⁹ stati fiunt sine voce ⁊ stertunt fiunt appopletici iō satī dcm̄ ē. s. ꝙ appoplīa ē morbus ⁊ ꝙ ē pacut⁹ nō obstāte ꝙ si a mā frigida. q₂ merito loci ⁊ mul titudis in quo peccat facit morbū pacutū. ¶ No. tū vlterius ꝙ p febrē possibile ē māʒ appoplīe sub tiliari ita ꝙ postea ɸpellef ad neruos vno motu ⁊ pmutabif ad palisiʒ. ⁊ nō morief in 7°. vltio no. ꝙ talē fe. ⁊ si oporteat fortē eē ad māʒ eliquādā. nō tū oʒ eē multū virtutī ɸstratiuā. q₂ faceret citius mori. talis āt fe. qñʒ fit ab intrinseco qñqʒ ɸcuraf medici adiutorio. ⁊ de vtraqʒ ɔtigit vitatē ñ ꝙ sēp sanef supueniēte fe. ſʒ ꝙ qñqʒ possibile ē ꝙ sanef. Reliqua hic ptinētia dicunf in commento.

¶ Cum vpo. sine voce⁹ Gal. in ɔ° facit 4°°. p° ońdit q dicūf sine vo ce. 2° qd significat stertor. 3° v̄ificat faʒ pteʒ. s. Si nō fe. accidat. 4° verificat p̄mā ɔclusionē qr̄ i sep tē diebus. fa ibi. Est āt. 3ᵃ ibi. Cūqʒ sana. 4ᵃ ibi. h̄ āt passio. de p°. dicit ꝙ cū alñ y. dicit alñ eē sine vo ce vel multū nō intēdit ipsū p̄uatum sua voce vel sermōe ſʒ vult p̄uatū sēsu ⁊ tota actiōe volūtaria q̄ ē nobilissima. ⁊ ita intelligaf h̄ ſʒ inuenif tū alñ y. dixisse alñ eē sine voce ⁊ nō sine sēsu ſʒ qñ ē p̄ua tus sensu ē actiōe volūtaria. tūc significat eē appo plexiā ⁊ ita h̄ intelligamus. ⁊ q₂ qñ fiūt sine voce vel sine volūtaria actiōe oñdi sup illo affō.. Si in ebriatus. pōt tū deficere virtus motiua. vñ deficiē te virtute sēsitiua. q₂ āplior spūs regrif ad motuʒ ꝙ ad sēsū. q₂ hēnt fieri p eūdē īminū. ⁊ no. ɸactō volūtaria dr̄ nobilissima q° ad actionē virtutī volū tarie ipāʒ nō quo ad actū in sequētē. virtus. n. vo lūtarie ipās vt vult Ari. in lib. de cā motus aialiū dr̄ virtus estimatiua ⁊ appetitus. ⁊ in 3° de aia. sē sus ⁊ itellectus cū appetitu. Cōstat. n. qð iste sunt nobilissime in h̄ntibus intellectū ipse in alijs exti/ matiua q̄ ē in alijs nobilior. ¶ Est āt. h̄ oñdit qd si gnificat stertor. ⁊ dicit ꝙ cū appoplīa q̄daʒ fit ma ior. i. forti ⁊ q̄dā minor. i. debilis. Stertor ē signuʒ maioris cū stertio ābaꝝ appoplīaꝝ ē ex defcū virtu tis neruoꝝ qð dicit gal. se pfecte mōstrasse in libro interioꝝ. h̄ tū dicit se tū dictuꝝ breuiter id qð ē no mē. ¶ Ubi no. ꝙ stertio sumif duob⁹ mōis. vno° ɸpe ɸ illo sōnitu p̄ternāʒ q̄ fit i naso hora respira tiōis. qñʒ āt sumif ɸ quocūqʒ sonitu q fit in respi/ ratiōe p⁹ stertio nō ē in minori appoplīa. imo ē si/ gnū maioris. fo mō inenif in vtraqʒ. ⁊ h̄ mō intel lexit h̄ vltimū dictū gal. ð stertitiōe ābaꝝ appoplīa rū. Ego āt puto ꝙ stertor ē signū appoplīe fortī q₂ vt plu^m appet in forti. tū pōt ɔtingere in debili vt oñdi in pticula fa sup affō. appoplīā fortē soluere. Accidit āt stertor ex defcū virtutū interioꝝ deben tiū mouere sine multo conatu ſʒ cū virtus eoꝝ de ficit succedit virtus pectoris nāl̄r motiua. vt dicit gal. in ɔ° allegati affōi q̄ fortiter mouēs ē cā ster/ toris ma°. q₂ mē opilāt vias. colatori. ego tū i qbus/ dā libris loco de li stertio inueni h̄ nomē mutatio vñ dicebāt ⁊ defcū āt actiōis mutatio fit ābaꝝ ap/ poplīaꝝ. ⁊ h̄ mō innueret stertionem eē in debili.

¶ Cūqʒ sana. verificat faʒ ptē di. ꝙ qñ subito venit dolor capitī qm̄. s. strictura ē vocis ablatio h̄ ē a vē/ tositate grossa ⁊ inflatiua subita mota ad cerebꝝ extēdēte pāniculos eius a multo flegmate venien te sub eo ad caput ⁊ fe. est hoꝝ curatio q̄ calefacit vētositatē grossā ⁊ dissoluit flegmaticaʒ māʒ. Ex quo pʒ gal. nō dicef vētositatē subito eē egestā. ſʒ subito motā eē ad caput. ¶ Hec āt passio. v̄ificat p̄ mā ptē di. ꝙ h̄ passio nō trāsit 7^m diē. q₂ ē i mēbro nobilissimo. ⁊ mēbra nobilissima q̄ nō psit pati pi/ culositatē morbi ⁊ lōgitudinē tpis q nisi cito vin/ cāt defcū suaꝝ opatiōnū fit mors cito sic dic se oñ/ disse i mltī locis. hāc āt māʒ itegre tractaui pti° fa

Attendere autem oʒ. ⁊c. Cōclu° affōi ē ista. Medicū volentē recte ɸno sticari oʒ attēdere iuditia vel inditia ocu loꝝ i sōnis. pbaf illð oʒ. attēdere p qð qñʒ signifi caf malū veniēs ſʒ iditia l̄ iuditia oculoꝝ in sōnis sūt huiusmōi ǧ ⁊c. Maior pʒ. minor ɸbaf. q₂ si i tpe sōni palpebris sibi clausis appeāt alba oculo/ rū. nō ɸpf potū farmacie. neqʒ ɸpf dyariā p̄cedē tē ē malū signū ⁊ valde mortale. qð y. p expiētiaʒ Et ego multotiēs vidi ⁊ auic. fa 4ᵉ cap. de signis sūptī ab ocul̄ posuit silēʒ snīaʒ ⁊ ē affō⁹ vtil̄ i ɸno sticādo ⁊ āpliaf ad vtrūqʒ sexū. ¶ No. primo circa affōm ꝙ dispōnes oculoꝝ possunt dici indicia. q₂ indicāt dispōnes totius. Et possunt dici iudicia. q₂ per eas iudicatur de totius dispōne. nā ꝙuis non

sint pncipalia mēbra.tñ ppt multū spūs cōicari a cerebro ⁊ pp eoꝶ ppiqtatē ad ipsū ⁊ nālē subordinationē ad ṽtutes iteriores māifestāt mltū cete dispōnes p appētiā i ocul'.⁊ pñs dispōnes toti⁹. 2° nota ꝙ dispositiones que considerant̄ i oculis i infirmis qñ3 sūt ex pte opatiōis visiue qꝛ diminuit̄ aut corrūpit̄ aut aufert̄.aut ex pte sui motus qꝛ sūt celeres.aut tardi aut fixi.3° ex situ qꝛ sūt recti apti tortuosi clausi.⁊ y.ma'.in isto loco ma'. ⁊ h vltio significauit. 3°no.ꝙ in tpe somni virtus oculorū motiua iclinat̄ nālr ad ipsos claudēdū.nā cū tūc nō sit oportunū videre.⁊ ipsi sint valde lesibiles ab intrātibus puidit nā.ꝙ coopiat̄ in sōno ꝙ si ꝯtingat eos nō pfecte claudi tūc alba oculoꝶ appēt nō obstāte ꝙ palpebre p sōnū sint submisse.i. deorsū misse aliqͣtulū l3 incōplete. 4°.no.h ꝯtingere ppt fortē exiccationē musculoꝶ ⁊ neruoꝶ mouētiu3 palpebrā.aut qꝛ sūt ab ibibit̄ humoribus a caliditate exiccat̄ ⁊ indurat̄.ꝙ cū ē significat̄ silr cē brū eē dispōitū.Cū āt ex fe.ista ꝯtigūt ē malū sig^m qꝛ cū ad hāc dispositionē pncipale mēbꝶ puta cerebrū ducit̄ nō pōt virtus āplius releuari. 5° nō ꝙ si nō potet̄ farmacū forte vētrisolutiuū.aut accidit fortꝭ dyaria tc accidit cerebro siccitas q̄ ē p priuationē humiditat̄ ibibēt̄ ⁊ irrotāt̄ ipsū nō ppt iduratiōnē humoꝶ in ea nec a cāu humoris pu^{di} sicue flegma exiccāt̄.⁊ iō ꝯtingūtit in istis cāis ocul' clausis in sōno palpebre ppt siccitatē nō claudūt̄ ⁊ h erit tñ mortale signū.⁊ iō gal.posuit illas ptes s.neq3 ex dyaria.neq3 ex farmatie potatōe.Ego āt testor in disinterijs rarissime vidisse euadere illu3 q ad h signū deuenerit. Ex qbus p3 affōi ṽificatio intelligēdo ꝙ h mō ꝯtingat ex egritudine ppa palpebraꝶ vel mēbroꝶ oculi q̄ nō p cōitatē nec sic per nāz. multi.n.iueniūt̄ q dormiūt nālr clauſ ocul'.

**Tunc tantum** appet albedo. Gal. in ꝯ^{to} p° docet qr̄ apparēt alba oculoꝶ.fo qr̄ palpebre nō bñ claudant̄ 3°. qua cā h accidit in dyaria.4° qr̄ appet deffcūs claudēdi magis in palpebris.5° remouet dubium ibi fa.ꝙ duabus fit.ibi 3°.in dyaria.ibi 4°.q̄ citius ibi 5°. arduū. In p° dicit ꝙ pñt eē due cāe nō claudēdi pfecte palpebras in sōno.vna ē virtut̄ debilitas.Altera ē nimia exiccat⁹ ¶ S3 circa hūc affōm cadūt due difficultates.vna qꝛ in vno ita accidit defectus claudēdi in vigilia sicut in sōno. Rñdet̄ ꝙ in uigilia possumus addere in conatu ppt voluntatē.l3 i sōno fit clausio a virtute nāli ppa musculo.⁊ iō pōt melius in vigilia fieri pfcā clausio. 2^m dubiū qr̄ in ethica ⁊ ptisi nō fit ista defectiua clausio oculoꝶ dr̄ qꝺ siccitas in ethica ꝯtingēs ē magis vniformis ⁊ magis ꝯsuetudinaria. ⁊ iō nō ita phibet clausionē. ¶ No.dubiū ꝙcorrigia plicat̄ ⁊ flectit̄ p siccitatē cū qua nō flectit̄ os ⁊ tu ꝯsidera In 3° dic ꝙ in dyaria ⁊ potu medicine accidit pp nimiā siccitatē.l3 ēt posset ꝯiungi debilitas virtut̄ S3 tūc ē dubiū qr̄ nō ē ita piculosū h signū i dyaria ⁊ farmacia cū ita significat siccitatē sicut in febribus.Dr̄ ꝙ in fe.vltra siccitatē ⁊ debilitatē q̄ significāt̄ p h signū ē adhuc ⁊ sua cā a qbus pcesserunt debilitas ⁊ siccitas ⁊ ppt h ē maxi^m piculum p⁹ opatiōnē āt farmaci ⁊ dyariā o3 ꝙ ita inueniat̄ ꝙ si inuenirēt̄ rō ꝯcluderet veritatē vt dixi supra.i affō me multotiēs vidisse. In 4ª pte dicit ꝙ h siccitas citius appet in palpebris q̄ȝ in ceteris mēbris sup^e exterioribus qꝛ sicut coria exiccata difficlr extēdūt̄ infra h mēbra sic palpebre difficulr extēdūt cū tñ oporteat eas extēdi ad clausionē. ⁊ h si patiant̄ siccitatē in alijs āt mēbris nō ita o3 extēdi ⁊ ꝯtrahi sicut in alijs. In 5ª pte dicit ꝙ nō ē dubiū ꝙ si ṽtus ē debil' nō pñt claudi ocli ⁊ nō solū oculi s3 nō ēt os vñ isti h mō dſcti dormiūt ore apto.⁊ tē ē dubiū quō in mortuo claudunt̄ ⁊ os ⁊ oculi cū i eo h sit ṽtus.h dr̄ ꝙ h claudūt nisi clausa iueniat̄.

## Desipientie cum risu.

Duaꝶ ꝯclusionū.p^a. est desipiētie facte cū risu sūt minus moleste.pbat̄ ille sūt minus moleste q̄ pēdēt a minus mā mala.s3 dsipientie cū risu sūt huiusmōi igit̄ ⁊c.fa ꝯ° ē.Desipiētie facte cū tristicia sūt magis moleste.pbat̄ q̄ sūt a deteriori mā sūt magis moleste.tales āt sūt facte cū tristicia igit̄ ⁊c.Silis snia ponit̄ p^a 3^a ca.de permixtiōe rōis ⁊ āpliat̄ adṽtrūq3 sexū. ¶ Circa affō3 no.p° p desipiētiā intelligi corruptionē opationū estimatiue ⁊ cogitatiue q̄ accidūt qñ3 in karabito qñ3 ppt fumos malos caput petētes. qñ3 ex dñio mlie p adustionē colere vt in mania. 2° no.ꝙ qñ mā faciēs huiusmōi corruptionē ē p adustionē sāguinis aut sāguini mixta.tūc mlia ē potius cū risu.⁊ iō mlie ⁊ desipiētie facte cū risu sūt fcē a mā fcā p adustionē sāguis.Alie q̄ cū tristicia sūt ppt alios humores. 3° no.p sāguis adustionē genita nō ē ita maligna sicut p adustionē alioꝶ humorū qꝛ nec tātā siccitatē nec frigiditate3 q̄ȝtū alie fuat sapiēs nā3 eius ex quo ē genita. Silr qñ sāguis ē mlie mixtus nō pmittit eū tñ malignari. qꝛ ē frenū eius sibi ꝯtrariū in āmbabus qualitatibus ⁊ cū tpamēto ⁊ vigore virtut̄ magis q̄ȝ cū dñio alterius humoris alijs pibus. 4° no.ꝙ p desipiētias cum risu intelligimus illas q̄ sūt cū cogitatiōe aduēt⁹ bonoꝶ aut de pāti.aut de futuro.p quā cā3 letant̄ ita ꝙ p risū intelligamus leticiā vel declaratione3 S3 illas dicimus cū tristicia q̄ sūt cū pceptiōe aduētus maloꝶ vnde timēt aut irascunt̄.aut tristant̄ 5° no.istas cū risu eē min⁹ molestas ⁊ alias magis pōt intelligi duobus mōis.vno mō ꝙ cū minori ipedimēto ⁊ tedio pñt gubernari. fo ꝙ facilius pñt curari.⁊ vtroq3 mō affō⁹ ē verus. nā facilius ēt minus tediosū ē cū alacribus q̄ȝ cū tristibus viuere.⁊ mā mlica cū sanguine vl' ex sāguine p adustionē genita vt p3 p notata facilius curatur.

**Nulla quidem** ⁊c. Gal.in ꝯ^{to} p° oñdit quō desipiencie se habent ad curam.secundo dat causas desipientie.Tertio oñdit differentiā eaꝶ rōne cāꝶ.4° ponit ꝯpationē inter melācolicas factas per adustionem.fa ibi.Omnes vo. tertia ibi. tamen diffa.

4.ª ibi.oꝫ aūt. De p̄ma dicit ꝙ nulla desipientia est salubris.ſꝫ illa q̄ est cū risu ē minus piculasa.i. nulla facilit̄ curat̄. De s̄a dicit ꝙ omnis desipientia ē ex passiōe cerebri.aut solus.aut p cōpassionē alioꝝ mēbroꝝ. De 3.ª dicit ꝙ tn̄ dr̄ia est desipientie fm diuersitatē eaꝝ.nam desipientia q̄ ē de solo calore que cū mē corrupte sunt quasi ebrietas q̄daꝫ ex vino. Sed desipientia que accidit de colera rubea est cū sollicitudine ꝛ tristitia sicut i karabito ꝛ fe.causonide ꝛ similibus. Sed si augetur calor colere ru.ita ꝙ illa colera mutet̄ in nigrā facit quasi maniā. Ex hoc collige quō tales corruptiōes opationū nō sūt oēs manie. De 4.ª dicit ꝙ oꝫ ꝙ recorderis alibi dictoꝝ de colera nigra q̄ fit ex incēsiōe colere ru.q̄ ē ceteris sp̄ebus meli᷑ deterior ꝛ similis tn̄ feci sanguis q꞉ supple ē grossa.nō tn̄ sic̄ fex sanguis q̄ ē mel̄ca nālis est grossior ceteris humorib⁹ supple nālib⁹. Et sicut alibi dictū est nisi cito medicent̄ passiōes de isto hūore pessimos fac̄ morbos.ꝛ itelligas.ꝙ melia p adustionē colere ē deterior.q꞉ peiora faciēs accidētia ceteris pibus. Sed ista que per adustionem melancolie facit morbos difficilius curabiles.

In acutis passionibus Cōclusio ē difficultas anhelitus luctuosa ē mala i passiōībus acutis exn̄tib⁹ cū fe. Iste affo꞉ismus ē sufficiēter declaratus in 4.ª pticula illo affo°. In febrib⁹ sp̄ūs offendēs malū.q꞉ ille fuit magis gn̄ālis. Iste aūt restringit se ad passiones acutas cū qb⁹ ē fe.sicut pleuresis piplemonia ꝛ similes morbi.ꝛ p sp̄m offendētē cū luctu oꝫ intelligi anhelitum duplū similē illi q accidit pueris plorantibus.qd̄ deficit inuenies in cōmēto.

Multotiēs i pueris ꝛc. Gal. in ꝯ.° facit quatuor.p̄mo ondit qd sit sp̄ūs offendēs.2.° a qbus causis pōt euenire.3.° v̄ificat affo^m.4.° declarat illud v̄bū cū luctu.ibi 2.ª qd̄ fit.ibi 3.ª Cōsuetudo enim.ibi 4.ª per offensiones. De prima dicit ꝙ multotiēs videmus in pueris cū lacrimāt ꝙ anhelitus eoꝝ quasi fingitur i trahēdo aerē.ꝛ fit qd̄dā interuallū i trahēdo.ꝛ postea cōplent dilatationē pectoris quā inceperant.ꝛ de anhelitu dixit ypo.in epidimia sp̄ūs duplicās introitū suū ꝛ qi res aliq̄ adderet̄ i qua trahim⁹ aerē cū iteruallis. In pte 2.° dic ꝙ hoc fit aut ex defectu v̄tuꝫ mouentꝫ pect⁹. aut ex duricie organi v̄tuꝫ supple vel intentiōe vel alia cā quare fit inobediēs vel ex ambobus.naꝫ si v̄tus est debilis pigritat̄ ad attrahendū aerē quātū sufficit aiali.ꝛ post redit ad cōplemētū intentū suū sed duricies instrumenti nō sufficit obedir̄ vt fiat dilatatio integra cū leuitate.i.cū vniformitate imo quasi tremit. De spasmo aūt instrumēti si faciat hūc modū anhelitus nō oꝫ ꝙ monstret̄ q꞉ clarū ē ꝛ cū dn̄atur frigiditas i lacertꝫ pectoris fit duricies.ꝛ fit etiā motus de genere spasmi.i.ꝯctiuus. De 3.ª pte dicit ꝙ ꝯsuetudo fe.ē sanare talia accētia ex frigore.ꝛ iō si cū istis accn̄tibus sit fe.significatur ꝙ ista accn̄tia nō sunt ex duritie ppt̄ frigus sed ppt̄ siccitatē vel ppt̄ defectū virtutis vel ppt̄ spasmū.ꝛ quocūqꝫ hoꝝ sit est valde malū in morbis acutis. De 4.ª pte dicit ꝙ illud dictū cū luctu pōt intelligi de motu mēbri aiati.i.pectoris ꝺ motu dicto in anhelitu. Et si intelligat ꝙ hic sit sp̄ūs cū voce luctuosa tūc significat vehemētē dolorem ꝛ erit ac si dicat suspiria ꝯposita cum alta voce.

Podagra et mania ꝛc. Cōclusio est podagra ꝛ mania plurimū excitatur in vere ꝛ autūno.pbatur illis tēporib⁹ multū excitat̄ mania ꝛ podagra in qbus vt plurimum iuuātur ꝛ fortificāt̄ cause hoꝝ facientes sed hoc ē in vere ꝛ autūno g̃ ꝛc. Similis hētur sn̄ia 3.ª pticula huius ꝛ p̄ma tertij ꝛ.22.ª tertij. Et ē vtilis pti i ꝓnosticādo.q꞉ añ h̄ tp̄a corpora apta ad has passiōes sī euacuāda. Nō p.° ꝙ i tp̄e hyemis i corporib⁹ patis multiplicant̄ flatici hūores ꝛ ēt mel̄ci ꝛ lꝫ colera sit min⁹ calida i hyeme tn̄ auget̄ i quātitate. Adueniente aūt tempore veris q꞉ isti hūores eliquāt̄ qui quasi coagulati erāt in hyeme et magis molestāt̄.ꝛ iō a venis ꝓpellūt̄ ad alia mēbra p̄sertim pata recipe.ꝛ tūc excitāt̄ egritudines i mēbris illis. Cū igit̄ podagra ꝛ mania existoꝝ humoꝝ fiāt lesionib⁹ ꝯstat ꝙ sī apti ꝯcitari i vere in quo tp̄e isti hūores plurimū icipiūt ꝺ venis moueri ad mēbra. Nō 2.° ꝙ i tp̄e estatis.ꝛ q꞉ virt⁹ digestiua ē debilis ꝛ comedūt̄ fructus ꝛ alij cibi maloꝝ hūoꝝ generatiui.iō fc̄ā ꝯgregatōne i tp̄e autūni etiam morbi qui ab istis humoribus pendēt sūt apti excitari sicut podagra ꝛ mania.ēt ꝓpter adustiones humoꝝ que precedunt in estate.

Passio podagrica. Ga.in ꝯ.° p̄mo tāgit v̄itatē affo.ͥ quo ad vnā ptē.2.° ponit vnuꝫ p̄ambulū.3.° v̄ificat in gn̄ē ambas ptes.2.ª ibi.ego aūt.ibi 3.ª diuturne. In p̄ma dic ꝙ passio podagrica ꝛ artetica mouent̄ in v̄e vt dixit ypo.i 3.ª pticula noiando v̄les egritudines mouēt̄ ēt i autūno i qbusdā i qbus i estate ppt̄ comestiones fructuū sūt ꝯgregati mali hūores. In 2.ª dicit ꝙ ipse mōstrauit in li.° de v̄tutibus nālibus ꝙ v̄tus expulsiua expellit nociua. Et ꝙ res nociue sūt duob⁹ modis.vno mō sui qualitate alio mō sui quātitate. De 3.° dicit ꝙ i vere mouent̄ egritudines diuturnas pp duas cās dictas q꞉ hūores liquefiūt in vere ꝛ ita fiunt maioris quātitatꝫ ꝛ cū h⁹ suis qualitatib⁹ nociuis ꝛ iō pellūt̄ de mēbris fortib⁹ ad debilia.ſꝫ in autūno mouent̄ egritudines vt plurimū solū ppt̄ vnā cām supradictā.i.qualitatē malā hūoris.vñ sup̄dicit̄ ꝙ autūnus simılat̄ morbo de corruptōe hūoꝝ.

In melancolicis ꝛc. Puto ꝯ.° nē hui⁹ affo.ͥ eē istā. Subite terminatōnes morboꝝ melācolicoꝝ sī piculose.pbat̄ ille significāt.aut appoplia꞉ꝫ.aut spasmuꝫ.aut maniam aut cecitatē.igit̄ sī piculose.ꝯn̄a ē sat̄ clara.ꝛ aū^m docet expiētia. Simil̄ sn̄ia hētur a Rasi.16.ꝯtinēt

ca° pmo. Et e vtili actu pnostico. Et ampliat ad vtrusqz sexu. ¶ Ubi no q huor melicus e grossus et multu resistes. io raro ptingit nam de tali huo re face crisim subita et pfecta. imo vt plurimu e cri sis pmutatiois i qua mouet ad deteriatu mebruz. ¶ No 2° q qn h ma agitat et comouet a vtute pl culu e ne latitudine viaz et ipulsu caloris moueat vsus ptes supiores qz vene cap ascedetes si valde late. ¶ No 3° q ypo. no vr velle aut inue q vt plurimu eruptoes siue subite terminatoes melicaruz egritudinu terminat ad has passioes noiatas sed q e dubiu i hijs agitationibus de tali terminatoe. ¶ No 4° q si mlia mouet ad cebru fm varietate sue qualitat et loci i quo figit. fiut varij morbi. na si mouet ad cocauu vetriculoz. et sit multa fac ap popliaz. si sit pauca male qualitat facit epilensiaz si i suba cerebri diffudit facit mania. si sit cu adu stioe colere. Si vo ad neruoz capita facit spasmu si ad oculos facit cecitate. Ex qbus pz affo. vifica tio. et q p significat itelligamus q significat picu lu haz passionu. et no omnino has passiones.

¶ **Appoplexia** etc. Ga. i 2° ondit con uenietia et dfaz quoru da morboz i ma aqua pedet di. q appoplia epile sia spasmus etc. et cecitas psit contingere ex flate et melia sz mania no coicat cu hijs oibus cauf. qz n pot fieri de flate qz ma. vn nascit semp e furiosa q furiositate pticipat colera rubea sz mlia no nisi qn fuerit multu intesa et in malas qualitates trasies corrupta. Ex qb9 pz q oes morbi noiati ab ypo. pnt fieri ex melia. et io ex eruptioe morbi melici.

**Appopletici maxie** etc. co clusio e. Appoplexia ex melia maxie fit ab an no. 40. vsqz ad. 70. pbat qz i illa etate ma xime fiut appopletici de mlia i qua maxie melicus huor multiplicat. sz hoc e maxie in dca etate g etc. Maior pz Minor circa lram declabit. Et lz q da dicat pcordia sumi 3° huius no e vm. qz ibi nec loqt solu d appoplia pedete a melia nec solum in hac etate. sz solu dixit q seniorib9 fiut appoplie. et iuxta ga. hic loqt de vtrisqz de pmis senib9 decrepi tis. nec auic. hoc spale pma tertij dixit. ¶ No tam q lz decrepita etas sit frigidior et siccior qz pma se nect9. tn no ita multiplicat meliaz ppi defectuz in digestiua. io etas multiplicatiua melie est maxime posita i affo°. ¶ No 2° q hic affo. vr quodamo re ferri ad pcedete. na ibi dixit quaz egritudinum fa cit piculu erup° melie egritudinibus i qb9 nume rauit appoplexia. hic vult dice in quo tpe d tali ap poplexia ex tali eruptione est magis dubitaduz.

¶ **Non oz hic intelligere.** Ga. pmo limitat affom. 2° vificat. 2ª ibi. et e. Dic p mo q n debemus affoxismum intelligere de omni manerie appoplexie. sed de meelancolia. de qua dixit in precedenti affoxismo. In secunda parte di cit qd hoc e pp dniuz huius humoris i hac etate sicut i autuno q frigid9 e et siccus sicut ista etas.

**Omentuz** etc. Coclusio e. ne cesse e omentu pu trefieri si rupto vetre vel mirach exierit ex. pbat necesse e putrefieri ometu si ita debilitat calor su9 nalis vt eius huiditate regulai no possit tuc. n. ab exneo calore corrupet. sz si hoc mo erupit nccium e suu inatu calore ita debilitari vt huidu suu regulai no possit. igit necesse e putre fieri si erupit. similis hetur snia quarta quarti ca° de vulnerib9 viscez et e vtilis i practica et ampliat ad sexus et etates. ¶ No pmo q ometu e qi coopi metu qz coopit stomacu et intestina. Ista tn opim ta si diuersa. Na pmo coopit cuti. 2° pinguedo. 3° panicul9 sup musculis postea musculi postea pani cul9 dur9 post illu e de mebris iteriorib9. panicul9 vnus ptextus ex venis et artarijs et panicul et pin guedine ad modu rethis hntis pinguedines iter fila. et h ppe vocat ometu siue zirbus adipin9 q lz i alijs aialib9 pedib9 et saguine hntib9 n cooplat ni si solu stomacu. In hoie tn coopit stomacu et itesti nu vt dr. 22ª tertij ca° pmo. ¶ No 2° q pp huius panniculi raritate calor su9 nalis facilit extinguit. et ppi huiditate sua suba sua facilime fit no bn re gutabil a vtute sui caloris. et io qn exhit a corpe l exit multu hoc ptingit i vulnerib9 no multo tpre stado ex debilitat calor su9. si postea itromittat pu trefit. Et io qn nobili tpe stetit ex no oz q itromit tat imo icidit obseruat cautelis q dicunt quarta quarti loco allegato. Et hoc voluit ypo. in affo° i telligendo vt in pluribus.

¶ **Multi putat** hic affom. Ga. in 2° pmo ponit quoruda opinione flam. 2° absolute sniaz affo. cu aliquali expone. 3° ondit dfam int ometu et alia infiora me bra. 4° rndet dubio 9 ypo. ibi 2ª Sz ego. ibi 3ª Sz si intestina. ibi 4ª Sz si qnqz. De pma dic q mul ti ppi breuitate affo. putat eu ee flm et debuit esse qz ometu e nome cuiusda coopimeti. et no oe tale exies putrefit. aut ppi aliu flz itellectu que dabat affo° ppi breuitate no bn itelligete. ¶ De pte fa dicit q ipe p ometu itelligit coopimetu qd e ime diate sup iferiore pte stomaci qd vocat vulgarit re the qd cu exierit ab aggregato ex oib9 pellicul to tu vetre coopietib9 q vocat siphac. et pmaserit ali quadiu foris vt multoties i vulnerib9 vetris e im possibile qd qeuis itromittat q remaneat sanu sic inuenimus i alijs mebris iterioib9 q extra egre dietia retromittutur itra et fiunt sana. et h e mens ypo. hic. ¶ De 3ª pte dic q e dfa int ometu et alia intestina et penula epati lz e vulnere exierint extra et sint ifrigidata. tn possibile e q itromissa fiat sana ta icisioe vetris. l. siphat sz girb9 adipin9 dictus qz uis no diu moret ex. tn qn redit itus putrefit. et io psueuerut medici icide ipm quo ad pte tota q exi uit. In 4° dic q si qnqz exiuit et citissime reductus sit n putrefit sz h° no flificat affom. qz sufficit q sit hus vt i plurib9. et ita e hic. Sz hic cadut aliqua dubia. pmu e q siphac vr dici de no aggregato ex oibus coopietib9 vetre. s. cute. et muscul et pingue

dine.imo mirach vt pz.22.ª tertij ca.° pmo circa fi
nē.h vr̄ q multotiēs τ equoce vr̄ siphac de quolz
pāniculo coopiēte.τ h̄ sumit̄ ita. ¶ 2.ª dubitatio q
zirbus adipin⁹ extract⁹ a vētre diu stat anq̄z putre
fiat q̄r τc.retromissus putrefit.hic vr̄ q p sui rari/
tatem facile ifrigidat̄ ita vt calor innatus deficiat
i eo sz ex̄ corpus manēs nō oz q occurrāt ei vapo
res ciboꝝ τ fecū sicut itra.τ iō n̄ tā facile putrefit.
sz itestina q̄ sī magis cōpacta nō tā facile patiūt̄
a frigido expl̄siōnē ,ppī calidū τ silr̄ epar.τ iō p̄nt
ifrigidari τ itromitti τ p̄seruari.imo reduci ad suā
sanitatē ex̄ aūt citius putrefiūt q̄z pinguedo τ ae
rea sz nō citi⁹ q̄z pellicule τ vene τ artarie q̄ si cū
piguedie remaneāt p̄mixte faciūt ipaz putrefieri.

Q Uibus a sciatica τc. Conclusio est
ista i oībus patiētib⁹ sciaticā qb⁹ vtebrū
resilit foras a piscide τ rursus redit i pisci
dē sī fcē mucillagies i piscide.i.p̄gregate.Cōclo.p
bat̄.Jn oībus illis sī facte vel p̄gregate mucilagi
nes i piscide i qb⁹ ligamētū quo vtebrū alligat̄ pi
scidi τ a'ia ligamēta coadiuuātia sī plurimū mol
lificata sz ita ē i patiētib⁹ sciaticā cū p̄dict̄ p̄clusio
nib⁹.igit̄ p⁹ va.similē sniaz vult auic.22.tertij ca.°
de doloꝛib⁹ iūcturaꝝ circa finē.τ vtilitas τ amplia
tio patent. ¶ Nō tn̄ q iueniunt̄ ista tria vocabula
scia ancha coxa.τ oz scribi cū.sc.vt pz ex symone.
Ancha vr̄ nōre iūcturā solā vbi vtebrū p̄iūgit̄ cū
piscide.hoc aūt nomē scia vr̄ nōre iūcturā cū toto
vtebrū.vn̄ i greco ychion scriptū cū o puo iportat
vtebrū.Et iō auic.dixit.22.tertij q i doloꝛe anche
doloꝛ descēdit ad posterioꝛa vsus coxā vbi pmutet̄
ad sciaticā.Coxa aūt iportat mēbrū icipiēs a iun
ctura anche vsq̄z ad genu.sz vtebrū vr̄ os coxe cu
ius extremitas rotūda vsus anchā vocat̄ ēt vtebrū
sz in osse anche q alij vocat̄ ylion ē p̄cauitas rotū
da i qua oz eē alligatū vtebrū cū ligamētis fortib⁹
Ex hijs apparet q sciatica ē doloꝛ circa iūcturam
anche extēsus p coxam p̄cipue p cordā latā i silue
stri pte coxe exn̄tis. ¶ Nō 2.° q i nāli dispōne vte
brū valde erit difficult̄ piscidon.τ ligamēta sūt ibi
fortissima vmtn̄ i passiōe sciatica qnq̄z tā multe mē
flatice mucilagiose p̄gregāt̄ i iūctura q ligamēta
illa relaxant̄ τ ēt cartilagines iūcture fiant magis
lubꝛice q̄z debeāt.vn̄ istis ambulātibus qnq̄z verte
brū egredit̄ piscidē.τ de istis ,p̄pe loq̄t̄ ypo.i affo.°
¶ Nō 3.° q ē possibile qō hoc mō facile igrediat̄
τ egrediat̄ nisi fcā huius! mollificatiōe.τ hec mol
lificatio nō pōt fieri nisi p mucilagines diu i morā
tes circa dcā ligamēta.Ex qb⁹ pz q i istis molesta
tis a sciatica i qb⁹ vtebrū.hoc mō resilit.τ icipit oz
mucilagies eē fcās.i.p̄gregatas i iūctura. ¶ Altio
nō q ex puitate pissidis.i.ex latitudine marginuz
ei⁹ τ ex nāli debilitate ligamētoꝝ pōt vtebrū facilit̄
exire a piscide vt nōt auic.7.ª quarti.Similit̄ ex fra
ctura marginū iūcture τ ex puitate eminētie debē
tis igredi p̄cauitatē.sz yp.inuit q h⁹ sit solū ex mo
lestatōe a sciatica i quo cāu non ē nisi ,p̄pi mucila
gines.Alij eni modi eueniūt.s.dicti absq̄z sciatica.

¶ Multotiens in concathenatiōe. Ga.i p⁹.ᵒ.pmo quodāmō v̄ificat affoᵐ po
stea declat̄ hoc nomē vtebrū quō hic itelligat̄.ibi
2.ª oz aūt.De pma dic q multotiēs agregāt̄ hūo
res flatici i p̄catenatiōib⁹ τ ifūdūt eas ita vt facile
igrediat̄ ac egrediat̄.τ ō h⁹ dic yp.i affo.ō siatica.
¶ De 2.ª pte dic q oz itelligi non q vtebrū egre/
diat̄ sz ossa q̄ sūt ibi.s.i iūctura.τ loq̄t̄ hic sicut ipe
loq̄t̄ i libro de p̄cathenatiōe vt dixit cōcathenatio
spatule ex vna tm̄ resilit pte τ p̄stat p̄catenatio nō
resilit sz arni⁹ posit⁹ i spatula ē ille q resilit ex vna
pte tm̄ Ex quo pz ga.hic velle p vtebrū itelligere
iūcturā anche.os aūt illud qō ē i coxa a ga.i li.° ō
vtilitate pticularis.s.30.ca.°.8.vocat̄ crus τ p̄caui
tas quā igredit̄ sua extremitas vocat̄ cotila.

Q Uibus a sciatica τc. Conclusio est
ista. Oibus illis tabescit crus τ oēs illi
claudicāt si nō vrāt̄ qb⁹ molestat̄ a scia
tica vtebrū resilit foras.,pbat̄ i oīb⁹ tabescit crus.
τ claudicāt si nō vrant̄ in quibus iunctura anche
est debilitata propter vehementiam doloris τ pro
pter humorez multum flegmaticum in frigiditatē
sed omnes molestati a sciatica quibus vtebrū resi
lit foras sūt huiusmodi ḡ τc.Simil̄ snia hētur.22.
tertij ca.° de doloꝛib⁹ iūcturarū τ cura.Et pz vtili
tas tam in pronostico q̄z in cura . Et ampliat̄ cōi
ampliatione. ¶ Circa affoᵐ.nota q nomen crus
qnq̄z sumitur pro toto membro incipiente a iunc
tura anche τ terminato ad pedes q membꝛum a
quibusdam vocatur pes.vt pz pꝛimo almansoris
qnq̄z aūt sumitur pro tali incipiente protenso vsq̄z
ad genu.Qnq̄z vt dixi i p̄cedēti cōmento .p osse
illius ptis hic sumitur modo pꝛimo aut 2.° Nam
vtroq̄z mō v̄ificat̄. ¶ Nō 2.° q tabescere idem est
q subtiliari. ¶ Nō 3.° q totum corpus i ambulan
do oz firmari sup illa iūctura.iō si sit ifirma necio
claudicat̄. ¶ Nota 4.° q cause macrefactiue cru/
ris sūt supꝛadicte.q2 ex doloꝛe cōicato coxe τ per
idē debi.ᵗᵉ 2.° propter frigiditatē flegmatis hoc fa
cientis. 3.° propter defectum excercitij cum illud
mēbꝛum bene excerceri nō possit. ¶ Nō 5.° q scia
tica qnq̄z nō est confirmata τ in sua cura sufficiūt
multotiens medicine calide resolutiue τ exiccati
ue absq̄z vstione qnq̄z aūt est confirmata.vn̄ m̄lta
materia continetur in concauo iuncture.τ ipsa iū
ctura est multum debilitata non potens resoluere
malā materiā.nec bene conuertere suum nutrim̄
tuz nec pꝛohibere materierū descēsuz ad eas.τ iō
ad p̄formādā iūcturā τ hūiditatē in ea existentez
exiccandum τ pꝛohibendum nouū incursuz indi
gem⁹ pro cura cauterio. Cū igit̄ i claudicantibus
dictis a quibus resilit vertebꝛum sit confirmata
sciatica.isti non curantur nisi per cōbustionē . Si
autem non comburantur opoꝛtet q claudicēt.Ex
qbus patz totius affo.! veritas quō sit pro sciatica
facienda coctura.vide ab albucasi capitulo pꝛimo
τ ab auic.22.tertij.

Oportet autem ꝛc. Ga. in cõmẽto. p̃mo exponit affo^m. 2° circa totam cõmẽtationẽ affoꝛiſmoꝝ oſtẽdit ſe fugiſſe quendam erroꝛem alioꝝ. 2ª ibi. Ante ceſſoꝛes. p̃ma ĩ tres. p̃mo ponẽdo habitudines iſtius ad p̃cedẽtẽ exponit. 2° verificat exẽplo ꝛ auctoritate ptẽ de aduſtione. 3° oñdit quare claudicant 2ª ibi. Sicut eni. 3ª ibi. vertebrũ aũt. In p̃ma dicit hũc affo^m fuiſſe iungẽdũ p̃cedẽti. q2 illis patiẽtib⁹ ſciaticã qb⁹ ex nimia hũiditate vertebrũ reſilit foras. ꝛ poſtea nõ redit lõgo tp̃e crus putreſcit. i. macreſit ꝛ cõſumit̃ niſi ſuccurrat̃ cũ ferro ꝛ exiccet̃ hũiditas. Et nõ ꝙ cauteriũ nõ oꝫ cõburrere oſſa vel ita exiccare vt nõ hẽant hũiditatẽ roꝛidã ſꝫ cõſumere ſupfluã. In 2ª pte dicit ꝙ hoc ẽ faciẽdũ ſicut ipſemet ypo. p̃cepit ĩ li° de ꝯcathenationibus de arnis exeũte a loco ſupple pp hũiditatẽ dũmõ ꝙ oꝫ ſuccurrere ei cũ icẽſione. i. cauterio ne de loco exeat amplius. In 3ª dicit ꝙ ſi vtebrũ exiret piſcidẽ ꝛ diu p̃mãſerit neceſſario faciat claudicare q2 pes ẽm ꝙ oꝫ nõ firmat̃. Et idẽ ꝯtingit ĩ oĩbus mẽbꝛis p̃dẽtibus motũ ſuũ nãlẽ ita ꝙ ip̃m nõ p̃ñt ĩtegre facere. In pte 2ª p̃ncipali cõmẽti dicit ꝙ antiquoꝛes iterpretes plurima dixerũt ĩ p̃mis ptícul' affoꝛiſmoꝝ. poſtea ꝓceſſerunt dicẽdo minus in tm̃ ꝙ qñ venerũt ad finẽ nihil vtile dixerũt qbus accidit ſicut rethoꝛicis q dicũt cauſas egregie in p̃ncipio poſtea negligũt ꝛ ĩ cauſis ſuccũbũt. Et iõ ip̃e ſibi multũ cauit. ne incurreret infamiaꝫ huius rei decurtãdo inutilia ꝛ explicando pro poſſe vtilia. ꝛ ita in tota libꝛi interp̃tatione non exceſſit menſuram. q2 neqꝫ nimis abꝛeuiauit. neqꝫ nõ amplificãda amplificauit.

FINIS.

Explicit vtiliſſima expõ clariſſimi artium ꝛ medicine doctoris. D. Magiſtri Ugonis Senẽſis ſuper affoꝛiſmos hippocratis ꝛ ſup cõmentũ Galieni. cuꝫ ſuis q̃õnibus diligentiſſime emendata ꝛ a ſuo originali extracta. Impreſſa Ferarie p magiſtrũ Laurẽtiũ de Ualẽtia ꝛ Andreã de caſtro nouo. Anno domini. 1493. die. 15. nouembꝛis.

# Regiſtrum huius operis.

| | | |
|---|---|---|
| a | idem vult | iſto modo |
| Prima alba | k | E |
| Incipit | eſſe propoꝛtio | Exemplum |
| bemus in | pꝛopꝛietate | ſint curabiles |
| omnes | fuerint | gradus |
| ruminãtibus | l | F |
| b | temperatuꝫ | Quicũqꝫ |
| digeſtionis | habitum | qcũqꝫ ſãguinẽ |
| cibum | affoꝛiſmo | ratione |
| dentia | influit | giditatis |
| c | m | G |
| dandus | in p̃ncipio | perfluitate |
| ꝙ̃ complete | digeſtionem | ꝛ pꝛohibetur |
| verificatur | confirmatur | quea ſi |
| d | gis digeſta | remus ꝙ |
| vſqꝫ non | n | H |
| dentia de | egrotat | hunc |
| in quolibet | omni ſpũ | cat aboꝛſum |
| e | cluſio in | ſe quãdam |
| caliditatem | flegmatica | ideo tunc |
| magis | o | I |
| reſpondetur | ſum ꝛ | autem |
| tas cõtraria | ꝙ pꝛefuit | menſtrua |
| f | monem ꝛ | ſit caloꝛ |
| Prima | Et ideo | tate ꝯfirmauit |
| concluſiones | A | K |
| iſti motus | Pꝛegnantes | humoꝛes |
| ſed non | humoꝛes | ſignificanduꝫ |
| g | ne faciant | tes ſe |
| titas | ſumitur | abſtinentia |
| doloꝛ eſt | B | L |
| nec furioſus | lia ꝛ | vel auribus |
| augmentum | epar | uitatem |
| h | pꝛecipue | erit olo |
| effectiue | C | M |
| ſequitur ꝙ | antiquo | ad pꝛimum |
| dubium | concuſſiuo | get ꝛ |
| diſſoluunt | bus fe. | put aut |
| i | D | N |
| medietates | Similis | ꝙ per |
| ibi tertia | ꝯ caloꝛe | dicunt |